

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1481

[Pars secunda]

[urn:nbn:de:bsz:31-315896](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315896)

De officio et potestate iudicis delegati Ru.

Supra visum est in precedentibus rubricis d' his q' vices alienas gerit in diuinis officijs & iurisdictione voluntaria. mento restat videre de his q' vices alienas gerit in iudicij & iurisdictione p'tentiosa vt sunt delegati. Et q'ro. p' declaratione totius tituli q's dicat delegatus. So. multipliciter diffinit. Quidam dicunt vt g'of. q' delegatus eis cui a papa vel alio ordinario seu principis delegato causa decidenda & cognoscenda p'mittitur. Ad scdm hosti. delegat' e' cui committitur ca' decidenda seu exequenda vices alterius replentans p'prium iurisdictione nihil h'ns vt .j. e. c. lane. ij. & in l. i. ff. de of. eius cui ma. est iurisd. Ad scdm spe. e. ti. i. p'n. delegat' e' q' ex commissione alteri' alicui' cause iudiciali cognitione p'sequitur. & quelibet diffinitio tollerari p't. Ultimo hic querit q' in rubro sit metio de officio & p'tate iudicis delegati. que differentia est inter officiu' & p'tatem Sol. dic q' sepe ista ponunt equiuoce. & vide qd' no. glo. sup' rubrica. ff. de iurif. om. in di. m' quo ad materiaz n'ram dicit Jo. an. q' officiu' respicit id qd' delegat. p'tas vero cocernit id qd' p't p' delegatione delegat' exercere. nam sepe querim' qd' possit facere delegatus ex delegat'oe sibi facta. Abbas de

Via questu. legal' pape p'tatem habet non solum i p'tes sed etiam in alios q' suam iurisdictionem impediunt. L'ois diuisione. secunda ibi sic tibi. No' ibi p'cedim' iusticias exhiberi p' generali p'clusionione rescripti et bodie cōiter apponit' hec clausula in fine libelli et est valde utilis. nam pot' p'p'endere omnē actionē. vnde semp' consulendū est actori vt in fine libelli dicat & circa p'dicta peto mibi iusticiam exhiberi. de quo in. c. ij. de ordi. cogni. vbi plene dico. No' secundo ibi minis aut terroribas. q' differentia e' inter minas & terrores. nam mine p'sistunt in verbis. terrores in atrocitate facti. sepe tñ capiuntur p'miscue. Et no' ex b' & ex tex. q' mine & terrores potentum inducunt instū metū. Dic tñ aduertendum fore ad qualitates p'senaz minantiū vel terrentiū. nā si solent scire post minas inducūt instū metum al' mine no' exarsarēt. Ad b' qd' le. et no. maxie p' bar. in. l. ad inuidiā. & l. metū. L. qd' me. cā. & vide p' Inno. in. c. cām matrimonij .j. e. qd' e' notanduz

Cū q'ris nūqd' mine vel terrores mariti vel p'lati inducāt instū metū i vxore vel subdito. d'z eñ distinguim' mō p'dicto. & sic d'z limitari qd' le. & no. in. l. i. §. q' honorade. ff. q' re. actio no' da. No' tercio q' p'sentientes ad delictū regulariter dñt puniri sicut ipi facientes.

de quo dic plen' vt .j. dicit cū gl. Itē no' ibi scripture testimonio. q' sacra scriptura p't allegari in decisionibus causaz & i modo puniēdi facit. c. certificari .j. d' sepul. cū si. qd' itellige nisi scriptura cōtradicat canonib' b'. q' i decisionib' causaz pot' standū e' canonib' q' dicitis sanctor. xx. di. i. p'n. & c. se. & ibi p' glo. Al' mo no' q' iudex delegat' p't iurisdictionem suā exercere no' solū p'tra p'tes f' etiā p'tra quoscūq' suā iurisdictionez turbātes. et de b' .j. plen'. In glo. i. ibi iactura cause affici dñt. aduerte p't eñ illud dicitū glo. dupliciter itelligi. Primo vt isti q' inducūt istos turbātes debeāt affici & puniri in p'ditione cause. & iste itellec' no' multū placet. qm' iura allegata in glo. loquunt' qñ q's ad uocat patrociniū potentū in alienatōnis actu vt quia re' alienat rem i potentiores. Secdo p't glo. itelligi vt adducat illa iura i simili. & vt quēadmodū ibi puniūt illi q' aduocant auxiliū potentior' ita & isti q' inducunt potētes vt faciāt silere actorē. equipant tñ i genere no' in quāritate pene. & iste itellec' e' melior. In glo. ij. no' bñ istā glo. vsq' ad h. q' quotidiē allegat' dū queritur nūquid p'sentiens d'z puniri tanq' faciens. & ponit gl. quatuor membra. Primum e' quando q's p'sentit negligēdo. P'one exemplū scōz doct. Scio q' vis de linquere et possum te subtrahere a peccato f' p'pter negligētiā omitto. Ad pone aliud exemplū. q' possum obuare delicto. puta q' video q' aliq's vult te offendere et possum obuare & non obuio. Nam scdm glo. si negligēter ago debeo puniri mīti' q' ip'e facies Ad uerte q' i b' sunt opi. De iure ciuili vidz q' regulariter non teneat q's obuare delicto nisi delinquens sibi sit subiect'. vt sen' fili' vel subdit'. vel nisi delictū sit cōmittendū in p'sonā illi' cui ego sum subiectus. ita vidz velle glo. in. l. culpa caret. ff. d' regu. iur. & bar. in. l. vtz ff. de pari. nā fili' tenet si no' reuelat patri q' alius velit eū offendere vt in. l. ij. ff. eo. Et idē dic i alijs subditis vt no. in iurib' p'alle. & plene p' Dy. in regla no' e' sine culpa. de re. in. li. vi. Tex. tñ multū stringit i p'tarium instū. de publi. iudi. §. alia. vbi puniē p'sci' l'z est' extra nans. & quāq' bar. nital' respondere in. d. l. vtz. tñ ipse met' d'bitat d' sua respōsione. Et de iure canonico cōmuniter tenet dicitū glo. & facit. c. sicut dignū. in. §. illi sūt. de homi. vbi d'z q' no' caret scrupulo societatis oculte q' manifesto facinorū desinit obuare & xxij. q. iij. quasi per totum. An autem incarrat excoicatioem qui pot' iuuare clericū ne verberetur & verberat. dic vt no. in. c. quanto. de sen. ex. Illud tamē vtz q' etiā de iure ciuili quis potest iuuare aliam ne offendatur & capere malefactorem. l. si quis in seruitute. ff. de furt. & qd' ibi nota. et in. l. nullas. L. de inde. & Inno. in. c. vt fame. et. c. si vero. de sen. ex. Secundum membr' glo. est quando quis consentit p'bendo consiliū glo. tenet q' debet puniri sed non tanq' faciens. hostian. aliter

distinguit. Nam enim his cui solus erat alias facturus et
min' punitur solus, aut non erat alias facturus et tunc quia
est par delictum cum faciente, unde dicitur tunc punitur solus sicut fa-
ciens, ad b. c. sicut dignum, §. q. vero, de homi. et in. l. q.
suo, ff. de furtis, facit, l. in furti, §. ope, ff. eo. r. l. non so-
lum, §. si mandato, ff. de iniuri, et vide quod de materia
non, d. y. i. regula null' ex solio, de re. iur. li. vi. Ter-
tiu' cum meby glo. est cum qd sentit coopando, et in b. dicit
gl. q. est par delictum, et sicut dicitur esse pena, Sed tu adverte
quod aut qd coopatur principaliter et tunc non est dubium quod est
principalis in delicto, aut coopatur pstando opam de-
linquenti, puta quod pmodavit sibi ensam ut faceret cer-
tum delictum vel venit sociando eum ne ab alijs impediret
exercere delictum vel quod simile ita quod ipse non apposuit ma-
nu in delicto sed pstitit opem delinquenti, et iste est casus
multum dubitabilis nec doc. nostri, b. tractant, ff. legiste
ponunt varias opi. de qbus p bar. in. l. is q. opem, ff.
de furt. et in. §. ope, pal. et in. d. §. si mandato, ubi plene
et exquisite soluit materia tam in auxiliante quam opem ferre
te seu madate et vide ibi ad ppositum ipse ponere reglar
quod pstant opem dicitur regulariter puniri ut facies p iura
sup' allegata Et adverte ad unum dicitur valde notabile quod
ubi qd punitur ex eo quod pstitit opem habebit respectu
in pena imponenda ad qualitate que est in operante delictum,
et non ad qualitate que est in operante ferente seu madate, Exem-
plum tunc pstitit opem filio interficiendi patre dicitur ille tunc
puniri quemadmodum puniret si interfecisset patrem suum,
unde tenetur pena legis cornelie de paric. unde magis
punitur nunc iste pstando opem filio quam si occidisset ma-
nibus suis, quod si ipse occidisset teneretur tanquam extraneus,
sed pstando opem filio punitur ea pena qua dicitur puniri
filius, quia consensit illi delicto paricidij, hoc pbatur
apte in. d. l. vtru, et ibi p bar. et idem nota in. d. l. is q.
opem, et per hoc dicendum quod si ex statuto magis pu-
nitur nobilis quam popularis quod si popularis pstat opem
nobili debet puniri pena que punitur nobilis et non pena
que punitur popularis, et de materia plene dicitur ut
nota in dictis iuribus, et dicitur quod etiam si qd mutuavit pec-
niam ad delictum aliquid committendum dicitur puniri tanquam
pstant opem ad delictum et punietur ut ipse delinques
si sciens facit, tex. est non in. l. si sciens, ff. de paricidij
et facit quod si statutum punit pstantem alicui opem quod co-
pbandat istum qui mutuavit pecunias, Quartum meby
glo. ne p sensu aueris et defensionis, et dicit glo. quod iste
plene punitur quam facies, et est nota is qui pstat aueris seu
defendit errorem alteri non solum ipse peccat et errat sed con-
firmat alterius errorem et pstat alij materia delinquere
di. hosti, dicit dictum glo. pcedere in heresi et in ma-
ioribus criminibus alias in cunilib' vel minoribus cri-
minibus est par pena ut in tex. b. naz isti erant fautores
principales, et tunc dicitur tex. quod pari pena cum agentibus
punientur sunt, et hoc dicitur coter tenetur, et hoc nota.

In glo. si. ubi quia impedit ipsam iurisdictionem,
vult ergo glo. ut qualitercumque impediatur iurisdictione
delegata possit ipse delegatus iurisdictionem suam exer-
cere contra turbatores Inno. hic et in. c. dilectus, §. de pe-
nis, latius attingit hac materia multum tunc variat in ca-
sis suis et in effecta, primo tangit cum tertius delinquit
in personam delegati, secundo casu cum delinquit in personam
pntis, tertio cum delinquit in personam eorum quod necessario
debent intervenire in iudicio ut sunt advocati testes et
pcuratores, quarto cum qd delinquit in officio suo coram
et delegato, ut si advocatus delinquit in advocando et no-
tarius in officio suo coram delegato, et sic de similibus,
nunc quod possit delegatus advertere contra istos et qua pe-
nam potest imponere et quod si delictum non est manifestum sed
occultum et longum esset plene discutere quodlibet articulum
Sed p ista divisione habes quod declaratas glo. Inno.
Locutus tunc sic potest dici quod si tertius delinquit in personam
iudicis delegati non potest iudex delegatus illi punire nisi
ex hoc contingat sua iurisdictionem impediri, sic pcedat
Inno. hic et in. d. c. dilectus, nam hic tenet quod potest in
iniuria vicisci, p. c. si quis erga, §. q. vii, ff. in. c. dilectus,
tenet oppositum, ff. pcedat ut. s. r. c. si quis erga, loquitur
in ordinario, de quo plene dixi in. c. cum venissent, de
iudi. et p Inno. in. c. ex pte, §. de v. sig. Sed eo casu qui
potest delegatus puniri non intelligas quod possit imponere
penam ordinariam sed extraordinariam, quod ipse non est deputatus
sup' illa iniuria, Si delinquit contra ptes vel alias
personas necessarias in iudicio, Conclude quod si impedit
sua iurisdictione potest se impedire, alias seorsum et ad limi-
tes impedimenti potest se impedire et non aliter contra officia
les delinquentes coram se tenet Inno. in. d. c. dilectus quod
non potest ipse pcedere nisi impediret sua iurisdictione sed
dicitur eos facere puniri per ordinariam, Quia potest potest
exercere delegatus contra istos impediens Sic quod potest
exercere censuram ecclesiasticam etiam si non sit episcopus in
syp. ut hic Inno. dicit quod potest eos mulctare, quod oia vi-
dentur esse commissa sine quibus iurisdictione exerceri non
potest, quod non, et idem non, §. de causis, Ad ultimum
conclude quod aut delictum turbatoris est notorium, et indubie
potest pcedere ut hic, aut non est notorium sed sunt alij conie-
cture contra potestatem et potest pcedere et ppetet ad pstantem
cautiones de non impediendo ar. in. c. literas, l. si. d. resti-
spo, Aut est occultum et sunt opi. Inno. tenet quod potest p-
cedere summarie inquirendo, p trarium tunc spe. in. ti. de le-
§. sequitur, v. ite ad cuius officium, dictum Inno. satis
placet, nec ob. v. manifeste, positum in tex. quia potest re-
viri ad verbum cognoveris, ut sit sensus quod non dicitur
de exercere iurisdictionem ecclesiasticam nisi manifeste
cognoverit illos impedire iurisdictionem suam non tunc ne-
gat quin possit summarie inquire verum impediatur, ad
quod vide bo. glo. in simili in. c. i. §. eo. li. vi.

Ance si a nobis

Clarie legit. sed ceter sic summa tur. Cū diuerse lre sub eadē data et forma contraria impetrat et pntant a diuersis ad eosdē indices sup sedet vtriusq; donec papa psulat. b. d. et non diuiditur. **¶** 1° pmo vna regalā ex tex. q; vbiq; nō p̄t p̄stare iudicib; de p̄ualiditate literaz impetrataz. opposita rum debent ista supersedere et psulere papā. et facit iste tex. ad illaz. q. cū idē bñficiū p̄stet duob; sub eadē data nec apparet cuius supplicatio p̄us fuerit signata d; in hoc psuli papa q; vtriusq; fecit gratiā. et scdm ei; respō sum est. pcedendū. ad h; qd nō. Jo. an. in. c. si a sede. de pre. li. vi. **¶** 2° ibi executioni supersedeant. q; iudices delegati largo mō p̄nt oia executores. nā exequūt pcedēdo ius p̄nū. facit. c. si q; p̄tra clericū d; fo. p̄pe. **In glo. i. in fi.** Ex hac glo. colliguntur due lecture ad istū tex. **¶** 1^a ut intelligat qñ diuerse lre i eadē causa impetrat ad eosdē indices. et tunc. ppter idētitatem iudiciū neutre p̄ualeant s; delegatō ē psulēdas. **¶** 2ª hec lec. non pcedit si p̄t p̄stare de p̄rioritate. quia scdē sunt subrepticie non facientes mentōez de p̄riorib; vt in. c. ceter. de rescrip. nec pōt excusari subrepticio. ppter idētitatem iudiciū. **¶** 2ª lec. vt colligat q; delegatus d; supersedere executioni secundaz literaz. que lec. p̄tradit tex. vt p̄t in verbo vtriusq;. **¶** 3ª lec. ē vera et magis cōmunis vt intelligat qñ litere diuerse impetrant ad eosdē indices et habēt eandē datā ita q; nō constat de p̄rioritate. nā tūc iste casus nō ē decidibilis p; delegatos et sic cessat. c. pastoralis. de rescrip. s; d; consiliū ipse delegans. **¶** Et hanc lec. sensit glo. in. c. ex tenore. s. d; rescrip. vbi melius glosa. istam tex. s; hic. et sequūt hic doct. cōiter. **¶** Et p̄fecto hec lec. est vera in se. sed iudicio meo nō multum cōsonat huic litere. p; illa verba tex. non facta mentōne p̄rior literaz. tē. que verba clare innuūt q; hic constabat data de p̄rioritate literarū. et sic non erat eadem data in vtriusq; nisi dice es q; ista fuit allegatio partis seu iudicis cōsulentis. Sed non multum hec responsio mihi satisficit. et eodem mō p̄t responderi ad duas alias lectu. quas hic ponit hosti. naz dicit tex. posse intelligi quando ad diuersos indices litere diuerse impetrant sed habent eandem datā et formam contrariam vel etiam eandem formam. naz ppter diuersitatem iudiciū indices mutuo se impediūt vt dixi. **¶** Iste lec. sunt vere in se sed nō p̄gruūt tex. ratione p̄dicta. **¶** Datur etiam alia lec. per doct. vt intelligat quando litere impetrantur sup diuersis causis ad diuersos indices est tamen cōnexitas inter illas causas vt quia actor impetravit super hereditate contra reū. reus impetravit ad alios indices super legitimitate. vel vnus impetravit in petitorio alius in possessorio. nōne continentia cause diuidatur coram diuersis iudicibus debent indices supersedere et psulere papā. et nota

hanc lect. et generaliter potest dici q; vbiq; surgit. p; habile dubium super p̄ualiditate literarum non decidibile per delegatos vel arbitros. habet locū iste tex. **¶** 2^a p̄mptum est iura iuribus concordare vt in. c. cū expediat. de elec. li. vi.

3 pro debilitate

Delegat^o
pape ipe
dit^o subdelegare p̄t cām q; sine ipso p̄mode terminari p̄t. **¶** 1° pmo ponit dictū. scdō ipius determinatōnem ibi. itaq; tercio generalem exceptionem ibi nisi. **¶** 2° pmo q; delegatus p̄ncipis potest cām sibi cōmissam alteri subdelegare necessitate vel alia incommoditate instāre. **¶** 3° idem tñ dicē cessante qualibet necessitate. q; delegatus p̄ncipis hoc habet ex p̄uilegio vt alteri subdelegare possit s; inspicitur necessitas quo ad hoc vt subdelegatum possit p̄pellere ad acceptandum. hec le. et nō. in. c. pastoralis. s; eo. et ita limita istū tex. **¶** Nota secundo q; non ē in optione delegati cōmittere cām quibuscūq;. sed ad hoc debet eligere p̄sonas discretas et idoneas. et que dicantur in hoc p̄sone idonee. dic vt habetur in. c. statutū. de rescrip. li. vi. et in. s. tria. iij. q. vij. et qd le. et nō. in. c. sciscitatus. de rescrip. **¶** Nota tercio et tene menti iudicem posse cām subdelegare reseruatō sibi psilio. i. hoc exp̄ssō vt p̄missarius in p̄cedendo seu decidendo petat psiliū ab ipso delegante. **¶** Ultimo nō q; graues cause nō possunt subdelegari p; delegatus apostolicū. et dicuntur graues cū est electa industria p̄sone. vt in. c. si. s; eo. et dic vt ibi et in. c. is cui. eo. ti. li. vi. vel scdm doct. cum cā est matrimonialis nam curia non consuevit de facili alijs q; episcopis causas matrimoniales p̄mittere. **¶** Et nota h; dictum q; ep̄s delegatus ad causam matrimonialem nō pōt nō ep̄o cām subdelegare. et vide quod nō. s; e. causam matrimonij. **¶** In glo. i. ibi etiā p̄ribus inuitis et p; hoc facit iste tex. dum dicit libez esse cām subdelegare **¶** Nam de significato huius verbi liberum est vt nō teneatur requirere alterius p̄sensum. vt le. et nota. i. c. de multa. de p̄ben. et in. c. licet ep̄s. eo. ti. li. vi. et tene in hoc glo. cōiuncto tex. et vide quod dicam. s; e. super questionum. et in fi. glo. intellige hoc vt dixi. s; in p̄mo nō. **¶** In gl. ij. in fi. nō bñ istam glo. et tene eā menti. nam apte sentit q; si delegatus alicuius cōmittit vices suas reseruatō sibi psilio q; iste definit esse iudex et psilium suū ē requirendū vt psilium boni viri et p̄bo hoc dicit rōne. nam dare psiliū nō ē iurisdicōis q; nullā p̄tatem exeret dādo psiliū. ergo p; reseruatōnem psilij non reseruat sibi aliquid iurisdicōis. et per p̄sequens definit esse iudex. vt in. c. si delegatus. s; eo. li. vi. **¶** Et hanc glo. nō pōderavit do. an. qui super tex. assumpsit disputationem. nūquid in dubio reseruatō psilium videat sibi reseruasit vt iudex p̄cludit tñ q; nō **¶** Sed extra glo. quero de. q. notabili et quotidiana

nunquid iudex possit pmittere cam et reseruare pfilium suum vel tercij. vtpota vt subdelegatus teneatur in snia ferenda exquirere pfilium suum vel pfilium tercij. In no. pcludit q sic. et certe videt tex. b dicit in Anno. q si iudex iste commissarius. pcedit pfilio no requisito non t3 snia. qz no seruat formam madata. vt in. c. cu dilecta. d rescrip. et in. c. venerabili. j. eo. et hanc sniam vbi ex forma statuti est requirendu pfilium no. tenuit bar. in. l. i. §. si plures. ff. de exerci. vbi dicit q si statuto cauet q iudex debeat ferre sniam ad consiliu sapientis non t3 snia si iudex. pcessit no requisito pfilio. qz cu iudex recit pcat iurisdictionez ex statuto ciuitatis no dz tenere snia si no seruat formam sibi imposita p statutu. et hoc no qz facit ad multa. et vide qd in simili no. in cle. i. de iure pa. Nunquid autz pmissarius teneat sequi pfilium dicit Anno. q non. na satis e requirere et debito tpe expectare respdsum vt in. c. cu olim. de arbi. et in. c. cu in veteri. de elect. et hoc idem voluit bar. in. d. §. si plures. Nun quid aut tpe quo requirit pfilium possit delegat istu com missariu reuocare seu sibi inbibere ne ferat sniam. dicit Anno. q sic Jo. an. dicit hoc. pcedere si sibi reseruauit pfilium tanqz iudex. Et b casu qn reseruauit tanqz iudex dicit do. an. q teneat sequi consiliu istius iudicis. quia tunc est pnceps i officio. Na regula e q vbi consiliu est requirendu ab eo q est pnceps in officio. tunc tenetur sequi pfilium. vt nota. ponit Bar. in. d. §. si plures. et facit qd le. et nota. in. l. titiu et meuium. ff. de admi. tu.

Et in stat alia. q. magis dubia nunquid possit fieri pmissio. vt teneat pmissari? ferre sniam. pnt talis sapiens dictauerit Anno. pcludit q no qz isto casu haberet iste sequi arbitriu alteri? in sententiando. qd est ptra. l. item si vnus. §. idem pponit. ff. de arbi. vbi tex. notabilis dicit q non pt ppromitti i arbitz vt ferat sniaz sedz q alteri visum fuerit. Hosti. tenet oppositu et dicit aliud in arbitro aliud in iudice. qz arbitz habz pates magis latam. pot em. pnunciare eque et inique. et stat snie sue metu pene. vt in. l. diem proferre. §. stari. ff. d arbi. et j. de arbi. c. dilecti. Et iudex debet pronunciare scdm iura. vt in auc. iusurā. qd pstat ab his. Itz subdelegatus potest formare sententiā et eam pmittere alteri. pnunciandam. vt. s. de rescrip. c. cu dilecta. cum infinitis similibus. ergo eodem modo pot ipaz formā dam alteri reseruare dummodo ille no sit laicus et ca sit spūalis. Et no bñ illud verbu. ar. in. c. decemim. de iudi. Nec ob. si dicat q ptra psciētā. ppiā iudex n dz pnunciare. qz scdm cu dz iste pformare psciētiaz suam scdm pfilium pti. et si no pt dz iste instare vt exponeretur a pmissione. et si no pt dz ferre sniam scdm q sibi videt Et no b dicit. multi moderni tenuerūt cū Anno. qz iudex dz iudicare scdm iura et psciētā suaz vt in. c. cum eterni. de re iudi. li. vi. Et reineri? tenuit istaz ptem. sed bar. t3 aliam sniaz. in. d. §. si plures. et satis pot teneri

opi. hosti. vt ipemet dicat q ptra psciētā no tenetur iudicare. Et no q vbi tenetur qz. pnunciare sedz pfilium alteri? no tenet pnunciare scdm illud nisi pfilium ut instu qz b importat verbu pfilium. vt in. d. l. titiu. no. barto. i. d. §. si plures. et si dz vt debeat pnunciare sedz q alius dictauerit no tenet sequi si psciētā sua sibi repugnat.

Et dubitatur nunquid possit ferre sniam contrariam. Hosti. sentit q sic. in ptrarium facit qz non habet in b pntem. maxime qn statutum hoc disponit. et facit qd no. bar. in. d. §. si plures. de equitate pot teneri dicitz hosti. sed de rigore videtur contrarium.

Et causa Si causa committit decidenda infra certaz die nli ptes

prorogat per lapsum diei expirat iurisdictionis b. d. pmo. Vbi certa pena p ius statuta no e delegat? imponit arbitraria. b scdo. scda ibi illis etiā No ex pmo dicto q ca pt pmissi decidenda. j. certu terminu No scdo q vbi termin? statuit iudici et iurisdictione lapso termino expirat iurisdictione. de quo pleni? p bar. in. l. pperandū. l. de iudi. No tercio et tene menti semp q corā delegato pt fieri. progiatio de tpe in ipa vñ lz ca sit sibi com sta decidenda infra certu terminu ptes pnt pmani pscnsu illu terminu progare qsi ad vtilitate ptiū papa pfixerit terminu. No ex scdo pte. c. q delegat? ex simplici commissione recipit iurisdictionem et habz pntem ptes psumaces puniendi. Et ex hoc et ex tex. habes hic qsi expsum q iudex delegatus pt imponere multa de quo j. latu. Itē no q vbi certa pena a iure statuta e non dz iudex ab ea recedere. vbi vero no e statuta tunc e imponeda ad arbitriu iudicantis. et quotidie ad b allegat iste tex. q i non de terminatis i iure recurrēdu e ad arbitriu iudicis. et non solu b. pcedit i impositōe pene f etiā i alijs a iure non determinatis. vt i. l. i. ff. de iure deli. et in. c. si j. d. trāfac.

In glo. i. ibi postqz lūte iudicib? pntantur. Vlt ergo glo. q terminus pfix? iudici currat a die pntationis literaz. b itellige scdm q no. in. c. sup eo. de ap. pcedit em qn termin? e statut? p numez diez seu mēsu vel annoz. secus si ad certuz diem vel terminu vtpota vsqz ad festu pasche. nam tunc semp termin? currit qz post illum terminu expirat iurisdictione vt hic. et in fi. glo. nota bñ glo. q vbi ca committitur decidenda infra breuem terminu pot iudex et debz abbreviare dilaciones iuris et ita pagere vt infra terminu pfixum cōz possit decidere. et sic habes vnam cam legitimam abbreviandi dilaciones iuris. Tu in hoc distingue vt nota. Anno. in. d. c. sup eo. vbi etiā dixi. nec ob. motuum glo. in eo q allegat. l. petende. naz scdm Anno. qnqz termin? statuit pti. et tūc si deficit p alia pte no dz sibi obesse. qnqz termin? pfixit iudici. et tunc bz locum qd hic dz. nam et si causa no pot expediri infra terminu nihilominus expirat iurisdictione. qz non itoga i ptiā

cū p̄tib? f̄ cā redit ad sup̄iorem. ⁊ dicit hīc Inno. q̄ etiā si dolo alteri? p̄tis cā nō possit decidi infra termi num nihilomin? expirat iurisdic̄tio nisi termin? progeſ p̄muni p̄sensu p̄tium vt b. Et aduerte q̄ ista progatio d̄z fieri durāte termino. nā post finitū terminū non p̄t dici progatio cū iurisdic̄tio sit finita. q̄ qd nō est pro gari nō p̄t ar. c. ad dissoluendū. de desp̄o. impu. ⁊ p̄ b. bo. tex. in. l. si manēte. ff. de p̄cario. facit. l. honoz. ff. rem ra. ha. In glo. in ver. p̄tū. in fi. nō tria que sunt de substantiā ordinis iudiciarij. vt libelli oblatio. litis p̄testatio. ⁊ q̄ snia ferat i scriptis. ⁊ idē nō. glo. in c. l. de libel. ob. hāc materiā plenissime exp̄diti i di cto. c. l. ⁊ dicit vt ibi. ⁊ vide bo. glo. in. c. fi. de re iudi. li. vi. que dicit q̄ p̄tes p̄nt ex toto remittere ordinē iudi cior? f̄ nō p̄nt facere vt iudex in pte seruet ordinem ⁊ i pte non. vult dicere q̄ p̄tes p̄nt puenire vt iudex p̄ce dat sine omni ordine iudiciario. f̄ tūc dicitū suum non habebit vim snie f̄ cuiusdā pacti. nam sic ex postfacto p̄nt p̄tes approbare sniam nullā ⁊ habebit vim pacti. vt le. et nota. in. l. ij. l. p̄munia vtriusq; iudi. ⁊ nota. i c. significasti. f̄. de fo. p̄pe. ita a p̄ncipio p̄nt puenire vt iudex p̄cedat sine ordine iudiciario. f̄ si velle p̄tes vt dicitū iudicis habeat vim snie tunc non p̄nt remittere ordinē substantialē a iure inductū. vt in. c. vnico. de li. p̄testa. ⁊ in. l. p̄perandū. l. de iudi. ⁊ in de. sepe. ⁊ qd ibi nō. in fi. de v. sig. In glo. in ver. progetur. in fi. S̄z quero qd si non fiat progatio nunq̄d ex toto expi ret iurisdic̄tio post lapsum termini. Tex. b. vidz q̄ sic. f̄ tu intellige tex. q̄n termin? ē p̄fixus iudici ⁊ iurisdic̄ tioni. nam tūc p̄ lapsum termini expirat iurisdic̄tio et p̄tās deuoluitur ad sup̄iorem. secus dic̄ vbi terminus p̄figeretur iudici tū. nam tūc p̄ lapsum termini nō ex pirat iurisdic̄tio f̄ iudex venit puniendus vt in. l. i. l. vt omnes cau. tam ciu. q̄z crimi. nō bar. in. d. l. p̄perā dū. qd tū limita vt dicit glo. nota. in de. l. de iure pa. Dubium est quid si termin? p̄figitur instantie nūquid post lapsum terminū valet snia ⁊ respectu instantie iu ris cōmunis nō est dubium. vt nota. in. l. p̄perandum p̄alle. Ratio est quia pempta instantia pereant omnia acta litis. vt nota. in. c. cum causam. de testi. ⁊ in. l. cuz lite mortua. ff. iudi. sol. vnde snia reperiretur lata sine li. p̄testa. ⁊ sine petione ⁊ similia. Sed dubium nota. est cum statutum municipale apponit certum terminū infra quē debeat terminari cā. nunq̄d post lapsum ter minum valeat sententia lata super eadem instantia. et de hac. q. plene nota. per Jo. an. in addi. spe. ij. ti. de legato. §. restat. v. quid si statuto. Et ibi post multa cō cludit q̄ ant statutum apponit penam iudicis non deci denti causam infra terminum. et tunc valebit snia post terminum dummodo proferatur infra terminū iuris. quia non videtur recessum a dispositōne iuris. facit qd etiam nota. in. l. non dubium. l. de legi. Stat statutus

non apponit penaz ⁊ in dubio p̄figendo terminum ad decisionem cause videtur p̄figere ipsi instantie ⁊ b̄ maxi me tenendum in odium litium. quod satis mibi placz Nam sicut in simili dicimus q̄ terminus ab homine p̄fixus succedit loco termini iuris. vt nota. Inno. in. c. ex ratione. de appel. ita terminus p̄fixus a statuto suc cedit loco termini iuris. de quo in. d. l. p̄perandum. et hec notabis. In glo. in ver. certa ibi debet mitti i possessionem. Aduerte quia hoc videtur p̄tra tex. qui p̄supponit q̄ q̄nq; non est a lege p̄fixa pena contra cō tumacem. Inno. dicit q̄ tex. p̄cedit in citatis cōtuma cibus. sed in contumacibus cōdemnatis bene repitur pena p̄fixa a iure. Alij aliter dicunt. ego dicerem q̄ re medium missionis nō est p̄prie pena f̄ potius p̄ccmit interesse partis nec excomunicatio est p̄prie pena sed est medicina. vt in. c. i. de sen. excō. li. vi. vnde si subse quenti die vellet excomunicatus vel passus missionē satisfacere de expensis nullam penam sustinere. vñ di co q̄ respectu pene infligende. p̄pter cōtemptum iudi cis non repitur p̄uisio regulariter a lege facta. et ideo iudex potest arbitrio suo penam cōtumaci infligere vt in. l. i. ff. si quis ius dice. non obtemp. ⁊ in. l. ij. ff. si q̄s in ius vo. facit. f̄. c. p̄xi. in v. damnare. Et hec faciunt q. nunquid delegat? possit mulctare p̄tes. Et scias q̄ multa est species sententie iudicialis consistens in pe cunia ⁊ imponitur extraordinarie ad contumacias. co erendam. d̄ quo per spe. in ti. d̄ sen. pla. §. i. post p̄n. le. et nō. in. l. si qua. ff. de v. sig. Inno. hic ⁊ in. c. i. s. e. ⁊ hosti. in. c. p̄xi. ⁊ in. d. c. i. et glo. ordinaria. in. c. pasto ralis. f̄. eo. in glo. penul. tenet q̄ sic. Contrariū sensit Accur. in. l. ij. l. de spoz. ⁊ in. l. eos. l. de mō mulc. et hosti. in sum. in ti. de sententia. sub rubrica d̄ mulc. §. si quis possit. sed ipse hosti. correxit se super. c. l. Et cōclusio cōmunis est q̄ delegatus pape in dubio po test mulctare ⁊ videtur p̄bari hic. ⁊ f̄. c. p̄xi. ⁊ in. c. i. s. eo. Et licet hosti. dixerit q̄ non potest imponere tantā multa sicut ordinarius ar. in. d. l. ij. ⁊ in. d. l. eos. Ta men do. an. sentit b̄ oppositum ⁊ forte meli?. quia dele gatus p̄ncipie est de maioribus iudicibus vt nota. spe. in ti. de iuris. om. iudi. §. i. v. sunt ⁊ alij. Si vero ē delegatus inferioris. Inno. in. c. i. p̄alle. vult q̄ idem vnde dicit etiam q̄ subdelegatus delegati p̄t mulcta re. p̄ eo satis bene facit. c. ex litteris. f̄. eo. sed potest di ci q̄ non potest imponere tantā multam sicut isti ma iores iudices sed arbitrabitur quantitatem sc̄dm qua litatem cause. ⁊ scias q̄ vsq; ad sex solidos scz aure os dicitur multa modica. vnde infra illam summam possunt illi iudices minores arbitrari. de quo i dicta l. ij. ⁊ l. eos. An autem ordinarius ecclesiasticus pos sit etiam mulctare. credo q̄ sic. ar. in. c. dilectus. d̄ offi. or. ⁊ ibi per Jo. an. ⁊ in. c. statuimus. xvi. q. i. ⁊ hosti. et ibi per Jo. an. in. c. i. de homi. li. vi. Sicet penam

pecuniariam, p delicto imponere pot qd tamē limita
vt plene dixi in. c. 13. de penis. sed vt cesset auaricie su-
spicio consilii vt puerat pecuniā in piam causam. Et
in fi. glo. tene menti glo. cum queritur quam penā de-
bet iudex imponere si plures reperuntur in iure edite
Et idem quod glo. 13. Inno. Do. an. dicit qd si omnes
pene pnt pcurrere omnes sunt infligende. p. l. i. l. de
sepul. vi. Si aut non pnt pcurrere vel. l. loquitur al-
ternatiue. pcedat distinctio glo. scdm eū. Aduerte lati-
ant eū plures pene imponuntur p eodem delicto ex di-
spolitione eiusdē legis vel statuti. et habet locum dictū
do. an. nec credo qd glo. aliter intellexerit. nā sepe vna
l. in odiū delicti apponit plures penas qz singule non
videtur sufficere. vt est tex. in. c. felicias. de penis. li. vi.
et. xvi. q. i. statumus. et in. c. ad falsarioz. d. fal. cū mul-
tis similibus. Quandoqz p eodem delicto repiuntur
varie pene in diuersis legibus seu statutis. et iste est ca-
sus dubitabilis. et credo qd in hoc casu glo. fuerit locu-
ta. et ad hoc discutiendū oportet pmo querere nunqd
pulsio legis noue seu statuti tollat antiquas legem im-
ponentē aliam penas qz noua. et licet in hoc sint opi-
tamen opi. pmissis et vera vidz qd nō tollat s pcurrat
cum antiqua. ita qd est in optione accusatoris vtz velit
accusare scdm legem antiquā an scdm legem nouam.
et b vidz. pbari in. l. quotiens. ff. de acti. et ob. 13. bar. i.
li. ff. vi. bo. rap. et Jo. an. in. d. c. felicias. i. nouella. et b
facit ad. q. quotidianam pdone statutum ciuitatis im-
ponit penam. c. florenorum. p homicidio nunquid vi-
deatur recessum a pena iuris pmissis. et dic qd nō sed
est in optione accusatoris mō p dicto. nisi ex coniectu-
ris appareat qd statutum voluerit recedere a dispositōe
legis. vtputa si reperiatu statutum quo canetur qd vbi
deficit pena in statuto recurratur ad similia. et deficiē-
te simili recurratur ad ius cōmune. nam per hec verba
clare patet qd statutum voluit ex toto recedere a dispo-
sitione iuris cōmune et determinat certam penam. ita
nō. dicit bar. in. l. palle. Aliud dubium est nūqd
punitus scdm vnam legem possit accusari vt punit
scdm aliam legem. Conclude qd ant vtraqz lex tendit
ad vindictam et intentando remedium vnius cessat re-
medium alterius vt in. l. pretor. edixit. §. i. ff. de iniur.
ant leges concernunt pmodum puatum et tunc pōt in-
tentari pulsio secunde legis quatenus excedit penam
pme legis vt in. l. i. palle. et quod ibi nota. et per hec
potest decidi nunquid laicus punitus per iudicem ec-
clesiasticum possit puniri per iudicem secularem de eo-
dem delicto scdm dispositionem iuris ciuilis. de qua
vide tex. nō. in. d. c. felicias. et quod ibi nō. Jo. an. i. no-
uella. In glo. pe. nō singulariter istam glo. qd dele-
gatus etiā pncipis non pōt dispensare in appositione
pene sed debet semp apponere penam a iure statutam
secus dicit glo. in ordinario. sed certe non videtur hoc

vez indistincte in ordinario. Nam. et at si clerici. alle.
in glo. loquitur in episcopo et in casibus sibi pmissis
a iure. vnde in casibus non concessis a iure ordinario
non potest dispensare sed citra dispensationem p or-
dinarius ex causa diminueri vel augere penam a iure
statutam etiā si sit prefixa a statuto municipal. vt in. l.
quid ergo. §. pena grauior. ff. de his qui nō. infra. et ibi
per bar. vide etiam bo. glo. §. q. iij. §. notandū. Unde
dicit hic hosti. nō. verbum qd iudex efficitur infamis si
sine causa apponit mitiorem vel grauiorem penam qz
sit i iure statuta. allegat. l. seruos. l. de vi. pu. vt pna.
et idem p omnia dicit in delegato quod nō. Jo. do.
an. sequitur istam glo. vt delegatus nullo. nō. possit i
pena dispelare. Ego credo saluando dictū hosti. et etiā
do. an. qd p vias dispensatōis nō. possit diminueri pe-
nam s exequendo ius quo canetur qd ex causa possit
aggravari et diminui pena vt in. d. §. pena grauior. et
in. l. et si seuerior. l. e. et in. l. aut facta. in. fi. si. d. penis
qd poterit aggravare et diminueri. nā sicut poterat ipe
delegans ita et delegatus ex quo gratiā non facit sed
ius exequitur. et sic etiā potest sustineri ista gl. Ul-
timo scias qd nūc pena nō. dicitur expressa quando non est
cauta i canonibus nec in legibus nec in statutis muni-
cipalibus neqz iure pfectu. dinario fm hosti. Et sic nō.
qd vbi deficit pena canonis debem? recurrere ad penā
legis ciuilis seu ad penam pfectu. dinariā dūmodo nō.
pradicat menti canonum. imo snia est et iniusta si pe-
na excederet pfectu. dinariā vt nota. glo. in. d. §. pe-
na grauior. et hoc puto verum nisi ex cā. nā sicut ex cā
pōt recedi a pena legis ita et a pena pfectu. dinariā. p
hoc bo. glo. in. l. hodie. ff. de penis

Et cetera p simplicem pmissionem
causē pōt delegatus citare cō-
tumacē punire et reliqua facere que spectant
ad cām. et quotidie allegat iste tex. ponit casum. ipsius
responsionem. et responsionis rationem. scda ibi. hoc
tibi. tertia ibi. qz. Nota primo qd delegatus potest
p tem cōtumacem punire licet hoc non canetur i pmissi-
ōne. vnde virtute cōmissionis simpliciter facit habz
potestatem exercendi seueritatem ecclesiasticā. No-
ta secundo ibi seueritate ecclesiasticā. in neta glo. qd ap-
pellatione seueritatis ecclesiasticē non venit solū sentē-
tia censure sed etiam facultas puniendi modo. extraor-
dinario vt iudicare multam. Nam cum in principio
fuisset facta consultatio nunquid possit condannare
contumacem. Respondetur qd potest compellere par-
tes v seueritate ecclesiasticā coercere. quod tenet b etiā
hosti. et Jo. an. et sic verbum seueritas ecclesiasticā est
magis latum qz verbum censura ecclesiasticā. nā ap-
pellatione censure ecclesiasticē solū venit sententia exco-
municatōis interdicti et suspensionis. vt in. c. quere-
ti. §. de verbo. signi. et idem dicit de verbo aiaduersione

canonica ut sit latu sicut verbu severitas ecclesiastica. ut nō. Inno. in. c. i. de homi. li. vi. **¶** Tercio ex his et ex tex. q. delegatus pot mulctare et alia penam extra ordinariam etiā imponere. Ultimo nota q. vno cōmisso omnia vident cōmissa sine quib' illud explicari nō valet. p. cor. j. eo. c. prudentiam. et ad hoc quotidie allegatur ista. c. p. cordat. l. ad rem mobilem. et. l. ad le. legatū. ff. de p. cura. et. l. cui iurisdictio. de iur. om. iudi. Et nō tex. ibi plenaria ptatem. et dic plenariam id est liberam et absolutam. et p hoc verbum dixit bal. q. delegat' potest virtute delegatōnis eligere sibi nunciū et pstituerē sibi officiales et punire nunciū si facit falsam ambasiatam seu relatōem. Item testes coram eo delinquentes. ut in. d. l. nullum. l. de testi. **¶** Et aduer te q. p. rarium tenet Inno. in. c. dilectus. j. de penis. vbi dicit q. si officiales delinquant i officio d. delegatus eos facere puniri p. ordinarium. ff. p. cordando. dic q. si impeditur iudicis iurisdictio. p. cedat dicit bal. p. c. i. s. eo. alias. p. cedat dicit Inno. **¶** In glo. h. i. h. ego credo. put. s. dixi in notabilibus q. poterit ptamaten coerece etiā infligendo penā extraordinaria puta mulctam p hoc verbum damnare positū in tex. et facit qd dixi. s. c. p. p. et satis sensit hosti. super tex. **¶** In glo. si. ibi que depositis. vbi dixit tex. q. que depositis accedunt non sunt deposita. ut si homo vestitus deponat vestis nō censetur deposita. Et ibi alia non tangūt cōtrariū de hoc brocardico. dic vt nō. i. regula accessoria. li. vi. Et. ad. c. p. stituit. dic q. ibi ponitur casus singularis et multū notabilis. d. et ibi q. si aliq. religiosi dolo inducunt aliquem iuuenē ad religionem vt iucētur bona sua si ille sic inductus facit p. fessionem tenet p. fessio. sed bona non veniunt ad monasteriū et hoc i. odiū ipsoz. q. non p. p. t. deam ff. p. p. t. bona temporalia i duxerunt illū ad monasteriū sine religionem. Quare autem tenet p. fessio ex quo fuit dolose facta. dic q. ille est dolus bonus cum sit inuitatus ad seruitium dei et talis dolus non h. z. viciare actum vt nō. in. c. cum d. lectus. j. quod me. cau. facit. l. i. ff. de dolo. **¶** In eadē glo. ibi regula. vbi testator legauit libertatem seruo et cum instituit heredem demum ademit libertatem. et d. ibidem q. p. p. t. hoc nō ē adempta hereditas imo nec libertas. quia non pot. esse heres sine libertate vt in. l. quidā. l. de neces. et seruif. Et in gl. dic q. cū sunt sepa bilia et nō est eadē ratio in vtroq. p. nexoz nō possunt dici p. nexa. nam in. c. i. j. de eo qui dux. in. matri. vnus de cepit aliū. q. sciens se habere coniugem duxit aliaz huius rei nesciam in vxorem. et dic vt ibi plenius nō. et vide qd nota. l. xxi. di. si quis sacerdotum

¶ Breue est. et p. alia verba **Vanius** pot. sic summarī Si causa plurib' etiā simpliciter est cōmissa quelibet delegare potest. et non diuiditur. **¶** Nota pmo q. de

legatus principis potest vices suas cōmittere nō solū cum in solidam est iudex. vt. s. eo. si pro debilitate. sed etiam si habet collegam licet ipse collega velit per se pcedere. ergo potest alter eoz subdelegare vices suas

¶ Secō nota ibi suo conuicti. q. potest quis vices suas subdelegare college. et sic procedit collega nomine p. p. io. id ē tanq. delegatus et nomine sue college tanq. subdelegatus. et sic potest diuersa auctoritate vni' et iōē in eadem causa procedere. **¶** Nūquid autem iste poterit ferre diuersas sententias. vnam tanq. delegatus reli' quā tanq. subdelegatus. videtur pmo q. sic. q. ex quo sustinet vices plurimū d. z. ceteri iure plurimoz vt in. c. cum olim. de re iudi. Sed si plures pcedunt in causa pnt ferre diuersas sententias vt in. c. si. de re iudi. ergo rē. **¶** Contrarium tenet hic **¶** In. per. c. pe. de elec. li. vi. vbi tex. sing. dicit q. habens vocem noie p. p. io. et nomine concanonica non potest illas voces diuidere in diuersas. nam eadem cōscientia qua putat aliquid iustū nomine p. p. io. d. z. ceteri iustam nomine p. fessio seu subdelegantis. et hoc dictum placet et est valde nō. ex p. d. s. dictum. c. pe. et idem dicendū in similibus casibus. et tenebis hoc etiā menti **¶** In glo. ibi quantum ad potestatem cōmittendi ff. operatur quo ad effectum vt alter solus possit pcedere reliquo nolente vel nequeunte interesse. **¶** Vel dic q. ratio dubitādi fuit. q. ex quo erāt deputati duo simpliciter videbat q. vnus nō possit pcedere sine reliquo. q. i. z. habeat iurisdictōem in solidū exercitium tamen habent p parte vt in. c. cām matri. monij. et nō. in. c. prudentia. j. eo. Sed ratio deciden di in oppositum fuit. quia nō videtur pcedere solus ex quo procedit eoz subdelegato alterius vt habens subdelegationem college. **¶** Abbas.

¶ **Significasti** Delegat' pape exequitur suam sententias quā exequi nō vult aut non pot. is cui eā cōmiserat exequendā. **¶** Pmo ponit de cōsa p. sultatio. secundo responsio ibi p. sultationi **¶** Nō pmo q. delegatus pape potest mandare ordinario loci vt suam sententias exequatur. nōz quo ad causam sibi pmissam est maior omnib' post papam vt in. c. studuisti. j. eo. repntat em psonam pape. et quo ad illā causā d. z. honorari vt papa. xciij. di. c. si. et. j. eo. sane. **¶** Nō scō ibi et auctoritate sibi cōmissa. q. ex simplicia cause delegatione recipit delegatus nedum potestatem cognoscendi et decidendi sed etiam sententias exequendi. et facit iste tex. ad. q. quā ponit doc. s. eo. d. causis. vbi pcludit q. si terminus fuit pfixus diffinitione cause potest delegatus causam decidens infra triennium exequi sententiā post terminum. quod etiam tenet hosti. j. c. consuluit. et facit iste tex. iuncto. c. querenti. j. eo. nam vt ibi patz potest delegatus ferre sententiā in vltimo die termini et tamē a iure habet annum ad executionem sententię.

vt in. d. c. querenti. secus si terminus fuisset pfixus iurisdictioni. qz tunc post terminum non potest se impedire sedz Jo. an. in. d. c. d. casus. qd no. Item no tercio qz de legatus pncipis hz ea que sunt maius imperij. unde potest suam suam executioni demandare et eam alteri etiam committere vt hic et f. eo. in literis. In autem delegatus inferior hoc possit. In. tenet qz non. vt in. l. a. dno pio. ff. de re indi. vbi hoc etiam sentit bar. sed ego plenissime dixi in. c. si quis ptra clericum. de fo. co. pe. et dic vt ibi.

Ultimo no qz resistentes iudicij delegato pnt ab eo puniri cuiuscunqz pditionis et dignitatis sint. et e ratio qz repntant psonam pape cui totus orbis subest. ix. q. iij. cuncta p mundum. secus dic in delegato alterius. ille em non potest animaduertere nisi i subditos delegatis vel in delinquentes i territorio ipsius delegantis vt s. no. c. i. Sed quero nunquid delegatus pncipis possit pncipaliter p se suam suam exequi. vidz primo qz non. qz tex. iste vidz dare sibi pntem in defectu ordinarij nolentis vel neque eantis sententia exequi. Et pntarium est vtz pmo p istum tex. du dicit auctoritate sibi commissa. et sic ex pntem pntem hoc potest. ad idem c. in literis. et c. querenti. et c. ex literis. f. eo. et hoc communiter tenet. et tenet legiste. in. d. l. a. dno pio. Et ad istum tex. dic qz factum narrat. naz vt plurimum ptingit qz delegatus mandat ordinario executionem. qz ipse no hz officiales In glo. l. in fi. sed p hoc glo. no videt ad iura. s. alle. in pntarium. Hoc dicunt qz illa loquitur de delegato inferioris a pncipe. iste vero tex. procedit i delegato pncipis. Vel dic qz ratio dubitandi fuit. qz ex quo commiserat alteri executionem suam videbat functus officio suo vt f. eo. c. in literis. et sic videbatur qz no poterat amplius se impedire. Ratio vero decidendi in pntarium dicit ex glo. d. c. in literis. que dicit qz ex sola pmissione no censet functus officio suo f oportet qz interueniat actualis executio. qz verba sunt intelligenda euz effectum vt in. c. relatum. d. de. non resi. sed certe hoc e contra illu so. tex. vt ibi dicit hosti. dicit qz forte b referuauerat sibi aliqd coercionis. et sic remiserat iudex vt i. c. si delegatus. f. eo. l. vi. Vel spale e ne pncipis mandatu dndat qz nisi subseqt executio commisionis possit ipse delegatus reassumere iurisdictionem. Bo. an. dicit qz res hic erat integra. ideo potuit delegatus renouare pmissionem et assumere iurisdictionem vt in. c. quis. f. e. ti. l. vi. Conclude hanc materia sic. qz aut delegatus committit executionem alicui tanqz suo ministro. non autem faciendo eum suum delegatum. et tunc per hanc pmissionem non desinit esse iudex quemadmodum si pmitteret alicui nuncio vt daret possessionem ad hoc. l. executionem. ff. de exequ. rei indi. et f. eo. ex literis. et in b caso pprie intelligi potest iste tex. nam non fecit iste ordinarium suum subdelegatum sed sibi commisit executionem tanqz ministro implorando officium suum. ideo

non desinit esse iudex. Aut committit delegatus executionem alicui faciendo euz subdelegatum et nihil sibi retinendo. et tunc re integra potest renouare. d. c. quis. sed re non integra quia ille incepit vt licet adhuc executionem non perfecit. et tunc non potest iste amplius se intromittere quia functus est officio suo et iste est pprie casus iudicio meo. c. in literis. f. eo. et hoc pnto pcedere etiam si commissarius non potest vel nollet executionem pficere. qz ex quo efficaciter transiit in eum iurisdictione iste subdelegatus remanet pntem pntem. vbi non potest amplius reassumere iurisdictionem etiam volente subdelegato. est ar. in. c. significandus. f. eo. et c. sup questionu. s. porro. eo. ti. Extra gl. qro nungd delegatus pape possit p executione sue iurisdictionis petere a pntem familia suam vt p eam sententia sua maderetur exca. t. ni. vel forte vti faciat aliquem capi prout requirit sua iurisdictione In. tenet b qz sic. et idem hosti. s. eo. c. i. quia delegatus recipit pntem super omnibus sine quibus causa expediri non potest. s. eo. pntem. in fi. Item eps hoc potest. vt in. c. i. de offi. ordi. et. xxij. q. v. c. administratores. et. c. princeps. ergo et delegatus hoc facere potest cum sit maior quolibet ordinario vt s. dixi. In contrarium tamen facit silus curie. na ppa quandoqz exprimit i rescripto suo vt delegatus possit innouare auxilium brachij secularis si hoc oportet ergo vbi non exprimitur hoc non potest. Et dicit hic abbas curia romanu hoc tenere. Hoc idem tenet archidia. c. vt officium. de here. li. vi. p istum tex. vbi papa spaliter indulget inquisitoribus heretice pntem vt possint innouare brachium seculare ergo secus in alijs. Spe. eo. ti. s. sequitur. v. sed nungd. refert vtraqz opi. et inclinatur in pntem. Nec ob. scdm eum qz aliqui hoc exprimat i rescriptis. quia fit expressio non vt datur pntem de nouo. sed qz solet plus timere qd spaliter indulgetur t. vt in. c. aduersus. de here. Item scdm Jo. an. no e absurdum exprimere clausulas qz insunt. iuxta no in. c. mandatu. s. de rescrip. unde sequitur ipse pntem opi. nisi aliud teneat curia. tenendo in opi. scdm dat remedium vt delegatus pntem ordinarium vt inuocet auxilium brachij secularis. pntem tamen opi. etiam coiter tenet a modernis. et mihi satis placet saltem vt coiter iste circuitus ar. in de. auditor. de rescrip. Item qz no apparet t. qre delegatus qui repntat psonas pape no potest innouare auxilium brachij secularis in pntem tribus ad officium suum sicut potest quilibet ordinarius Et ex bis inferatur ad aliam. q. nunquid delegatus pape potest in manu militari sententiam suaz exequi. Tenet qz sic. adducit. l. si quis missus. ff. ne vis fiat ei. et c. quia frater. vij. q. i. In. vero dicit qz potest exequi dando etiam veram possessionem dummodo nemo resistat. sed non potest indicere bellum contra resistantem. quia hoc e solius pncipis. xxij. q. iij. c. i. et. ij. nec etiam

monendo arma. sed dicit tunc in defensione recurrere ad auxilium ordinarij seu brachij secularis. et hoc dicitur cõiter tenetur. Ex quo habes notare qd delegat' pape non potest habere officiales armatos. p hoc facit de. ij. d. here. vbi hoc indulgetur spõaliter inquisitoribus heretice prauitatis qd hnt delegatam. iuxta nõ. in. c. p hoc. de hereti. li. vi. ergo secus i alijs delegatis. Et ex his infero ad. q. de qua alias fui interrogatus a quodam epõ nunqd liceat epõ habere officiales armatos pro executione iusticie. et dixi qd nõ nisi haberet tpalem iurisdictionem in loco. hoc pbo pmo p iura que dicunt epm in executione iusticie debere implorare auxilium brachij secularis vt in. c. administratores. z. c. pncipes. palle. Itẽ alibi cauetur qd sicut p spõalibus debet pncipes recurrere ad ecclesiã. ita i tpalibus dnt plati recurrere ad pncipes seculares. vt in. c. cum ad vez. z. c. si impator. xvi. di. nec pmissis actibus sunt eor' officia perturbada vt in. l. p sulta diualia. L. de testã. Itẽ ecclesie fuit interdida executio gladij tpalis dicte domino petro. puerre gladiũ tuũ i vaginam. vt legit in euangelio Et vide in hoc qd plene dixi in. c. nouit. de iudi. Itẽ arma clericor' sunt orationes et lacrima. vt dic' hiero. in. c. pncipior. xxiij. q. viij. et p'dicta notabis

Quando Si ordinarius scit eum non canonicè institutum quem delegatus pape mandat i possessione induci non resistet violenter s' p'abus instabit vt differat donec cõsultatur papa. pmo ponitur questio. scdo solutio ibi ordinari'. Nõ pmo ibi certum sit. argumentũ bonũ qd snia notorie iniusta tenet ex quo error in ea non e' exp'ssus. et ad hoc indutebat ista lram do. bal. f. certe hoc apte nõ pbat'ur hic. qz poterat esse certum ipi ordinario non tamen erat notoriũ vt voluit b' hosti. Itẽ ex quo pcedebat vt delegatus nõ poterat ordinarius tanq' inferior violenter resistere sibi z q' sententia sit nulla ppter notoriam iniusticiã. tenet Inn. in. c. fraternitatis. d. frigi. et in. c. cum bertoldus. de re iudi. facit tex. in. c. iter. ceteras. eo. ff. et dixi ibi Nõ scdo qd delegato pape etiã iniuste pcedenti non dicitur loci violenter resistere Sed ptra hoc z ptra tex. op. de. l. p'hibitum. L. de iure fil. vbi etiam videt' p bari oppositum. So. dicit b' Inn. qd aut iudex pcedit iniuste in casu nõ sibi cõmissio et potest sibi violenter resisti vt i cõtrario. Aut pcedit iniuste i cõmissio et tunc etiam non debet violenter sibi resisti nisi p'us appelletur. sed post appellatõem potest sibi resisti cum sit suspensa sua iurisdictione. ad hoc. c. dilect' f. de appel. qd verbũ est valde notandum. Sed in contrarium allego aliud dictum nota. Inn. in. c. dilecto. f. de sen. ex. li. vi. vbi dicit qd si iudex iniuriatur alicui iuris ordine si seruato potest sibi violenter resisti. facit. l. nec magistratibus. ff. de iniur. et dicto. c. dilecto. Itẽ adde glo.

nõ f. eo. ex literis. que dicit qd iudici violenti sententia nullaz mandare executioni impune potest violenter resisti. quam glo. singulariter notabis Itẽ adde dictũ L. in. l. ab executione. L. quoz app. nõ reci. vbi i hac materia ponit nõ. distinctionem dicens. qd aut potest per remedium appellacionis releuari grauamen quod iudex iniuste infligit et non dicit sibi violenter resisti sed appellari quia ad hoc est inuentũ appellacionis remedium aut grauamen e' irrevocabile et tunc potest sibi violenter resisti. Sed pcedendo hec dicta distingue sic. qd aut iudex iniuriatur extra iudicium animose tanq' pars et potest sibi violenter resisti sicut cuilibet alteri. et hoc casu pcedit dictum Inn. in. d. c. dilecto. Aut pcedit iudicialiter. z tunc si grauamen infligendum non est reuocabile per appellacionem potest sibi violenter resisti. vnde dicerem qd si iudex mandat iniuste aliquẽ su spendi vel torqueri potest sibi violenter resisti. quãmo potest quilibet adiuuare istum qui patitur violentiaz ar. l. si quis i seruitute. ff. de furt. et. xxiij. q. ij. p totũ. Sic potest intelligi et moderari dictum bar. in. d. l. p'hibitum. Aut grauamen est reuocabile per appellacionem. et tunc si grauamen e' notorie iniustũ credo qd potest sibi resisti. ita pcedat glo. in. d. c. ex literis. aut nõ est notoriũ et tunc dicit appellari. Sed notabis semp dictum Inn. hic. dum dicit qd post appellatõem potest sibi violenter resisti. L. tamen sentit oppositũ et dictum suam videtur equius p'pote' tamen distingui qd aut certũ est appellacionem tenere et pcedat dictũ Inno. qz per appellacionem ille non remansit iudex saltem quo ad exercitium. Aut dubitatur de validitate appellatõis. z pcedit dictum L. et p'dicta bene notabis. quia habes multa dicta in diuersis locis dispersa simul collecta. Et p' predicta potest pma fronte morderi etiam dictus Inn. h' in eo qd dicit qd solũ potest resistere iudici ille qd possidet rem vel ius in quo fit iniuste executio. alijs autem non potest resistere scdm eum etiã si p'tendat aliqd ius in illa re. Nec obiste tex. scdm eum. qz hic nõ pe'tebat ius instituti possessum p epm s' fiebat executio in p'benda ecclesie vel i ecclesia inferiori In pirariã tñ facit qd. s. dixi post bar. in. d. l. p'hibitum. vbi vult qd oppressus a iudice iniuste potest impune clamare subsidium z quilibet potest impune sibi auxiliari Sz potest saluari dictũ Inno. hoc modo qd si oppressus innocat auxilium quilibet etiam non possidens nec pretendens aliud interesse potest sibi succurrere. et sic procedat dictũ bar. sed si ille qui possidet non resistit nec clamat auxilium non potest alijs resistere iudici. et sic procedat dictum Inno. hic quod nota. In glo. i. in si. nota ex glo. qd large sumpto vocabulo amicabile' compositio potest appellari transactio. sed stricte sumpto vocabulo differunt quod facit ad statuta facientia mentõem de transactioe vt cum sint stricti iuris non comprehendat

amicabilem ppositū. Vel dic scdm gos. qz transactio
sumitur b. pprie. nec ob. p. rariū qz n̄ disputat hic pnci
paliter de viribus transactionis. s̄ vtz violenter possit
resisti delegato. et facit hec litera in ar. qz delegatus p̄t
mādare executioni transactionē coram eo factam quod
fatebatur. Et in. sed abbas. Anno. et cōiter doct. tenent
p. rariū et verius. qz iudex delegatus est deputat⁹ ad
iusticiā faciendam. ergo sua iurisdicō non extendit ad
transactōem que fit de facto et p. rariū p̄sensu qd̄ nota.
Nec ob. ille tex. qz delegatus hic non dicebat se velle
exequi transactionem sed pcedere auctoritate delegata
alias bene potuisset sibi resisti. quia processisset in sibi
non cōmissio

Niteris Post diffinitivā executi
oni mandatā expirat de
legati iurisdicō In p̄ma decisā p̄sultatio. i
secūda respōsio ibi. p̄sultatio. Nō p̄mo qz delega
tus ad certam cām d̄ iudex. ad hoc. c. for. s̄. de ver.
sig. vbi ponitur etimologia hui⁹ verbi iudex. Nō se
cundo ibi p se vel p alium tex. exp̄ssim qz delegat⁹ p̄n
cipis pōt pncipaliter p se suā s̄niem mandare executi
oni. vnde nō tenet prius requirere ordinariū. vt dixi. s̄
eo. c. significasti. Itēz pōt aliū deputare ad actum exe
cutionis licet nō sit ordinariū vt b. et s̄. eo. ex literis.

Nō ibi auctoritas et iurisdicō. qz ista verba qn̄qz
capiunt vt sinonima. Et nō qz delegatus d̄ habere au
toritatē et iurisdicōez. p hoc. l. ij. ff. de iurif. om. iud.

Ultimo nō qz p s̄niam non d̄ iudex omnino fun
ctus officio suo s̄ demū post executōem factam. d̄ t̄n
certo respectu funct⁹ vt n̄ possit se ampli⁹ impedire de
cognitōne cause. vt in. l. iudex postea q̄. et in. l. cū q̄re
rebatur. ff. de re iudi. In glo. l. ibi cū effectu salicet
Vult ergo glo. dicere qz delegatus mandando alteri
executōez nō est functus officio suo nisi sit paritū suo
mandato. et hoc dixit p. c. significasti. s̄. eo. vbi delega
tus reassumpsit iurisdicōez ordinario nolente vel ne
queunte exequi. s̄ certe hoc est p̄tra istū tex. vbi ponit
tur duo casus diversi in qbus delegatus d̄ funct⁹ of
ficio. p̄rimus si s̄niam mandavit executioni p se v̄l p
alium Secūdo si mandari executioni p̄cepit. Et ergo se
cundus casus differat a p̄mo d̄z itelligi qn̄ adhuc sen
tentia nō est executā Et quanqz circa hec multa scribā
tur. tu t̄n dic vt dare dixi i. d. c. significasti. nam potest
iste tex. intelligi qn̄ mādavī alteri executōem delegan
do sibi vices suas i totū cum iurisdicō sit translata in
subdelegatū s̄. eo. sup. questionum. s̄. porro An aut
sit functus officio suo irrevocabiliter distingue. qz aut
res est integra et potest revocare cōmissionem alteri fa
ctam. secus si non est integra. vt quia subdelegatus in
cepit vti iurisdicōne. vt in. c. q̄uis s̄. eo. li. vi. In
glo. ij. in fi. finitur iurisdicō delegati et alijs modis d̄
quibus per spe. eo. ti. s̄. restat. videre. per totum. et dic

vt ibi. Extra glo. quero hic tex. loquitur de delega
to sed quero quid in ordinario an dicatur functus of
ficio per sententiam et etiam quo ad delegatū queri
potest nunquid dicatur functus officio suo etiā si s̄niā
non tenuit. Anno. quo ad vtrūqz dubium format hanc
distinctionem. aut enī s̄niā tenuit aut fuit nulla. p̄di
mo casu nec ordinari⁹ nec delegatus potest mutare s̄niā
sententiaꝝ sed quilibet dicitur functus officio suo quo
ad cognitionem cause. vt in. d. l. iudex. et in. l. cū que
rebatur. ff. de re iudi. et. l. sen. rescin. non posse. p̄ to
tum. nā si non fuit appellatum sententia transiit i rem
iudicatam et fecit ins iter partes. vt in. c. cum inter. de
re iudi. in. l. res iudicata. ff. de re iudi. Stat fuit appel
latū et potestas cognoscendi et retractandi spectat ad
superiorem vt in. c. dilectus. ij. de rescrip. et in. c. vt de
bitus. de appel. Etia in t̄n hoc est verum qz iudex non
possit suam sententiam retractare si tenuit. qd̄ notan
ter dixit bar. in. d. l. iudex. iudicem non posse s̄re sen
tentiam sub p̄ditione resolutiva. quod singulariter no
tabis. Jura ergo que dicunt valere s̄niā latam sub
p̄ditione d̄nt intelligi de conditione suspensiva vel de
conditione relata ad tempus p̄ns vel p̄teritū. q̄ non
habet suspendere vel resolvere vt in. l. cum ad presens
ff. si cer. pe. ij. q. vi. viduum. et in. l. i. s̄. viduum. ff. qn̄
appel. sit. Si vero sententia est nulla et tunc dicit Anno.
qz delegatus non pōt se aliter intromittere quia sive
bene sive male functus ē officio suo. ad hoc bo. tex. cū
glo. in. l. si vt proponis. l. quomodo et quādo iudex
et idem tenent ibi cōmuniter legisse. et est d̄. in regula
quod semel placuit. d̄ reg. in. l. i. ff. Ego putarem hoc
pcedere nisi sententia sit nulla ex defectu forme māda
ti. non enī dicitur iudex p̄nunciāse si non servavit for
mam mādati. pro hoc induco bo. tex. in. l. quid tamē
ff. de arb. vbi arbiter iterum pronunciat si non serva
vit formā cōpromissi. In ordinario dicit Anno. qz nō
pōt iterum pronūciare per. l. si presens. l. quomodo
et quando iudex. Do. an. dicit hic qz i hoc ultimo mē
bro legisse aliter dicunt qz aut sententia est nulla ex tur
pitudine iudicantis. et tunc non ip̄e sed superior debet
s̄niā reformare. p. l. absentē. l. de accu. Stat s̄niā est
aliter nulla. et tūc p̄t ip̄e iudex itēz p̄nunciare vt i. d. l.
si p̄ses Sed tu adverte qz non ē vtz qz legisse b̄ cō
muniter dicit. s̄ hec fuit op̄i l. y. post quendam alium
doc. antiquū. vt nō. ip̄e in. d. l. si vt pponis. Alij vero
aliter dixerūt. nā Ja. d̄ are. voluit indistincte vt sup cā
nullitatis deberet adiri superior Itēz bar. in. d. l. si vt p
ponis. tenuit qz p̄t adiri superior et etiā iudex q̄ tulit sen
tentiam per. l. iij. l. de accu. Sed ip̄e bar. meli⁹ et ple
nius examinavit hūc articulū in. l. si exp̄ssim. i. penul
colū. ff. de appel. vbi facit hāc distincōez qz aut qz pe
tit ab eodē iudice iterum p̄nunciari in causa et deduct
nullitatem incidenter et hoc potest indifferenter s̄mo

non potest isto modo adiri superior, quia ad superiorem non demolitur causa nisi per appellationem vel aliud remedium equivalens puta per viam nullitatis. In causa nostro non deducitur nullitas principaliter sed incidenter, et pro hoc facit textus in c. venerabilibus. post pñ. d. sen. ex com. li. vi. et pro hoc d. l. iij. Aut deducitur nullitas principaliter, ut puta quia peto sententiam pronuntiare nullam et reformari, et tunc est in optione mea quae in dicens velim adire, nam possum adire cum quae sententia tulit ut in iuribus palle. et in. l. i. ff. que sen. sine appellatione. et iudicem superiorem ut l. d. l. absentem, et poterit superior necdum pronuntiare sententiam nullam sed etiam reformare sicut contingit in remedio appellationis, quod est singulariter notandum ut quemadmodum appellatio de uoluit eam ad superiorem ut possit etiam sententiam reformare ut in c. raynaldus. et in c. synodus. de testa. ita causa nullitatis, facit quod non. In. in. c. cu. contingat. et non tradas hanc dicitur oblivioni, nam singulariter limitat, c. pastoralis. et de offi. ordi. et d. c. venerabilibus in quibus dicitur quod contra appellationem non potest archiepiscopus se impetire de causis subditorum sui suffraganei, nam debet suppleri vel per aliud remedium equipollens puta si adiretur per viam nullitatis, et tenebis hoc menti quia non memini tactum per canonistas.

Consultationibus

Reo absentem non potest committitur delegat? dat? etiam ad die non restituet actorem hanc pbarere vellet possessionem et deiectionem. h. d. c. Communis divisio, scilicet ibi super quo. Nota primo quod hanc iudicem non possit liquere de causa infra tempus sibi prefixam per delegantem non tamen propter hoc de omittente solennitates substantiales iuris. Nota secundo quod ad obtinendam restitutionem debet quis duo pbarere, scilicet possessionem et deiectionem, et ad hoc quotidie allegatur iste textus. Nota tertio quod pro absentem non de pcedi etiam cum agitator possessio hoc tamen declara ut latius dicitur in glo. si. In glo. i. in si. intentus glo. est quod etiam si per noticiam literarum vel post citationem iste reus absentem tasset se non potest pcedi ad sententiam restitutionis lite non ptest. per ea que dicuntur infra in glo. sequenti, et in glo. si. Et ad istum textum in eo quod innuit contrarium supplet maxime, de hoc dicitur latius ut dicitur in glo. se. et si. In glo. h. non plura ex ista glo. Primo quod pro absentem etiam ex iusta causa sit missio in possessionem ex primo decreto si non defendatur est etiam quod sibi impunitetur quare non dimisit procuratorem. Item ista missio est modici pñdicij, unde fit etiam contra absentem causa reipublice. Textus est nota in l. ignorare. all. e. i. gl. Et quando nota ex glo. ibi boni viri arbitrati, quod secundum decretum in personali actione interponitur arbitrio boni viri. i. iudicis, et sic non est necesse ut expectetur annus a tempore primi, put tenuit Inno. in c. dilecto. et d. v.

fig. Et idem quod ista glo. tenet glo. iuris civilis in l. cum pponas. l. de bc. auc. iudi. pos. et optime facit textus in l. si finita. §. non aut statim. ff. de dam. infec. Tertio non quod amici absentis sunt requirendi antequam fiat missio in possessionem, et idem non. glo. in c. cam. et de do. et pta. Multi tamen legiste dixerunt non esse necessarium nec alibi pbari, et iura de hac requisitioe amicorum faciendum loquuntur de causis particularibus ut in eis patet, de quo per Ly. in l. si ut pponis. l. quo et qui in dex. p bar. in l. apud iulianum. ff. ex q. cau. dixi plene in d. c. causam Quarto non ibi quasi diffinitiva, quod in possessione recuperanda sententia dicitur quasi diffinitiva, et tene menti ista glo. Alibi dicitur quod est diffinitiva ut in c. cu. ad sedem d. resti. spo. Alibi innuit textus quod sit interlocutoria, in c. cu. venis sent. de insti. ff. dic ut plene dixi in c. si. de iudi. ubi etiam de hoc per glo. Quinto non et tene menti quod in causa possessionis de servari iuris ordo sicut in causa ppetuatis, et de hoc dicitur ut latius dicitur cum glo. si. Ultimo non quod si absens ex iusta causa comparet post annum debet restituere in integrum non obstante quod actor sit effectus verus possessor per lapsum anni, ad hoc d. c. dilecto. Item adverte in eo quod glo. dicit aliud esse bona alicuius possessionem, et aliud in possessionem mitti, et aliud restituere possessionem. Sunt enim ista tria in se diversa, nam ubi missio fit ex primo decreto maxime in personali missus in possessionem non efficitur possessor sed custodes ubi dicitur esse in possessione sed non possidere, l. is cui. ff. ut lega. no mine caueatur. Cum vero sit missio ex secundo decreto tunc missus efficitur verus possessor, et ita intellige glo. in secundo decreto, et per secundum decretum quibus iudex decernit ut bona possideantur per actorem, quibus etiam ut illa bona vendantur, quandoque dat infolidum creditum per sibi videtur, de quo per Inno. in d. c. dilecto et plenissime de materia huius glo. per bar. in l. si finita. §. iulianus. ff. de da. infec. dixi in c. qui. §. in alijs et. §. si. ut li. non ptest. Quis autem dicatur latitare, dicit Inno. in d. c. dilecto, quod latitare dicitur quod vocatoni iudicis non obedit, intellige in fraudem adversarii ut in l. fulcinius. §. qd sit latitare. ff. ex q. cau. in pos. eatur Restitutio vero possessionis fit cum pretendens se violenter spoliatum petit restitutionem, ubi vult possessionem tanquam verus possessor, ad traditionem vero istius debet pcedi lite contestata et servato ordine iuris. Et si diceret quare ex secundo decreto potest dari vera possessio et bona vendi lite non contestata ut in d. l. cum pponas. et in d. c. quonia. in si. et restitutio possessionis non potest fieri lite non contestata cum hic pcurrat favor spoliati. Sed in hoc ultimo casu requiritur diffinitiva sententia, quia principaliter queritur de spoliatioe. Et regula iuris est quod lite non contestata non de pcedi ad sententiam diffinitivam, ut in ti. ut li. non ptest. per to. sed in pcedenti casu cum interponitur secundum decretum non fertur sententia

diffinitiva. unde non pronuntatur pncipaliter super de
bitis in odium ptumacis. iudex p interlocutoria sua
dat possessionem vel insolutum bona cotumacis. et q
sit interlocutoria. notater voluit Inn. in. d. c. dilecto. r
Jo. an. h. et ideo isti dixerunt q si iudex videt se decep
tum qz ca ppter qua fuit scdm decretu interpositu no
fuit vera ipsemet iudex pot renocare decretu qd non
pot si sententia esset diffinitiva. vt dicit in. c. pcedenti.
r an sit verum indistincte q in ca restitutiois debeat ser
uari iuris ordo dicam latius sup glo. fi. et per hoc ha
bes hanc glo. declaratez In glo. fi. p intellectu gl.
opp. tex. iste in fi. innuit q si iste qui dicebat spoliase
fuisset contumax. potuissent testes recipi et snia ferri.
Cōtra qd oppo. de. c. ij. et quasi p totu. j. vt li. no ptes.
vbi habetur q lite no ptestata non debet testes recipi
etiā pta ptumacem f d3 pcedi ad missionem ex pmo
decreto vel ad excoicationem. put habetur in. c. qm. in
s. in alijs. eo. ti. So. glo. metu cōtrarij ponit tres in
tellectus ad fi. c. Primum vt itelligatur qn re fuit
absens post li. ptes. et sic mutat casum r lz ista sit qdā
impropriatio ad tex. qz dicitio nisi euz sit exceptio d3
itelligi vt loquatur i pcedenti casu. quia exceptio de
bet esse de regula. vt nota. super rubrica. de reg. in. tñ
vt iura iuribus pcedentur. hec impropriatio admittē
da est vt sic exceptio fiat non spālter ad pcedentia f
in genere vt sit sensus qz ptra absentem no d3 pcedi
ad sniam nisi p contumaciam se absentauerit scz post
li. ptes. Scds intellectus vt finis itelligatur d mis
sione i possessionem ex pmo decreto. Et multi hoc te
nuerūt. f mibi non placet qz etiam in primo casu ista
missio non est fienda vt nota. in glo. ij. Tertius itel
lectus vt pcedat tex. scdm opi. hug. et quorundā anti
quoz qui olim tenuerunt posse pcedi ptra ptumacem
li. non ptes. f hodie veritas est i cōtrarium vt habetur
clare. j. vt li. no pte. per to. Ideo extra glo. alijs de
derūt qrtum intellectum vt euz agitur possessio pnt te
stes recipi lite non contes. ptra ptumacem. ad qd opti
me facit ista litera. Et pro hoc qz talis questio d3 mo
mentanea. L. si d momē. pos. l. vna. et videt agi d mo
dico p iudicio. et hanc opi. tenet guil. vt refert hic pe. r
plene nō. in. l. l. ff. de in inte. resti. Et quanqz doct. no
stri apte non reprobent hunc intellectum. tñ tex. est i cō
trarium in. c. ij. palle. scdm p mune intellectum. Item
vidz tex. iuncta glo. in. l. fi. L. si per vim vel alio. et ple
ne examinat bar. in. d. naturaliter. s. nihil p mune. ff. de
asqui. pos. vbi notabiliter pcludit q in omni possessio
rio d3 seruari ordo iuris. et sic fieri li. ptes. siue sit pos
sessorum retinende. in. l. de interd. s. hodie. siue sit
possessoriu adipiscende. vt in. l. fi. iuncta. glo. ff. quoz
lega. siue sit recuperande vt in. d. l. fi. Idem scdm eum
in alijs interditiis exhibitorijs vt in. l. locū. s. si tabule
lūta. glo. ff. de tabu. exhib. r vide lati p bar. in loco

palle. nec est vez qz questio possessoria sit modici pū
dicij. qz magnum est p modum possessionis qz actore
nō pbante reus absoluitur. vt in. c. fi. de iureiur. Item
difficile est pbare dominiū et ppter defectu pbationū
qs sepe perdit ius suū. et ideo magnum ē comodum
possessionis. qz releuat ab onere pbandi dominiū. vt
in. c. sepe. j. d resti. spo. et tene menti p dicitā p dationē
Alij post hosti. ponūt quintā lec. vt iste tex. ponat
casum spālem qn cōcurrunt ptumacia. delictū. violen
tia. et fauor spoliati. et dicit Jo. an. q si volum⁹ tenere
hanc lec. debemus addere quintū. scz qn iurisdicō
fuit pcessa ad certum terminū vt b. q si velit dicere q si
volumus recedere per istum tex. a regula iuris debem⁹
dicere q omnia que hic ponunt necessariō debent cō
currere hęc lec. mibi nō placet qz scdm eā papa b in
dupisset ius nouū. qd nō est dicendū cū respōdeat ad
pultatōez. vt ptz in prin. et sic ptra nota. in. c. pultati
oni. d tempo. or. et in. c. ex tua. de fil. p. Alij aliter le
gunt sed non expedit instare. unde tene primū itelle
ctum glo. et pclusionem. s. scriptam quā p bar. posui

Anequia

Delegatus pape in causa
sibi cōmissa iurisdicōez
habet super ordinariū et quocūqz maio
rem. b. d. In pma ponitur decisa pultatio. in scda re
sponso ibi. tue. que tria facit vt ptz in litera Nota
pmo qz delegat⁹ gerit vices delegantis r d3 honorari
tanqz repitans psonam delegantis. p hoc. c. fi. p. d. i.
di. et. l. fi. ff. de officio eius cui mā. Ex quo infer⁹ qz de
legat⁹ nō h3 iurisdicōem iure pprio f iure delegantis.
Ideo dixerunt qdam qz delegat⁹ non h3 iurisdicōez
sed iurisdicōis exercitium. quod tñ reprobat glo. in
l. ait ptoz. ff. de re iudi. et p hoc tex. in. c. i. literis. s. e.
vbi expse dicitur p rarium. ad idem. j. e. ex literis. et
facit iste tex. p p muni stilo delegatoz qui cum scribūt
pib⁹ dicit et mandatis nostris imo veriss apostoli
cis firmiter parere rē. quasi mandatum delegati sit ip
sius delegantis quia illius vices gerit. r facit iste tex.
qz vice rector scholarium sit honorandus vt rector qz
gerit vices rectoris. de quo in. l. filius. et in. l. vican⁹.
ff. de legatio. Nota ibi superior et maior. qz ratio
iurisdicōis etiam delegate quis dicitur superior et
maior illis in quos iurisdicōem habet. Item nota
qz diverso respectu quis potest esse superior r inferior
et minor et maior. nam si causa delegatur per papam
preposito senensi contra epm senensem prepositus est
maior quo ad illam causam. est autem minor i ceteris
euz sit subditus epō. Et sic nota casum in quo inferior
potest habere iurisdicōem in suū supiozem r in eum
animaduertē scilicet cū gerit vices sui supiozis Nota
ta ibi rebellis et contumax. qz differētia ē inter rebellē
r ptumacē. Et nō p significato hui⁹ verbi rebellis. non
enī solū dicitur quis rebellis cū domūo suo natural

De offi. iudi. dele.

resistit sed etiam cum iudici non vult parere vel saaz iurisdictionem impedit. contumax vero cas non vult co parere ad citationem iudicis Et nota hoc p statuto fa gentibus mentionem de rebellibus et contumacibus

Item nota ibi scdz qualitate facti. qz pena ptumacia e mensuranda p qualitate negotij z plonaz Dixit tñ alibi glo. singularis qz omnis ptumacia est excoica none digna. z tanto maior est quanto ex minori re sur git. qz videtur magis ptinere supiores vt nō. in. c. duo lunt. et. c. si impator. xvi. di. quod tene mēti Item nota qz interdictum potest restringi ad certum actum unde potest clerico interdici sacerdotale officium vt ex eritiam alterius ordinis Ultimo nota qz ppter de lictum et cōtumaciam epi potest interdici tota terra p tinens ad iurisdictionem suam. qd tene menti. Sz est dubium nota. nunquid iudicium civitas cui p̄st epi scopas seu dioecesis sua. possit subijci interdico. ppter factu epi. Tancre. per istam literā tenet qz sic. nam ne gari nō p̄t qn civitas ptineat ad iurisdictionem epi i sp̄i ntualibus. Idē vult archi. in. c. si snia. de sen. ex. li. vi. adducōs illam tex. z dicit qz hosti. hic accedit ad opi. tancre. Sed tñ. intellexit istum tex. de terra ptinere te ad mensam epi qz nisi sic ptineat non debet ex facto epi subijci interdico. Et pro hac opi. que mibi placet possit induci iste tex. ibi terra illius. nam civitas non ē epi lz ibi habeat iurisdictionē sp̄ualem sed dz domine temporalis. Ad hoc bo. tex. in. c. i. de postu. pla. iuncta glo. facit etiam verbum sp̄aliter positum in fine tex. qd innuit vt tex. intelligatur de terra sp̄aliter pertinente ad iurisdictionem epi id est in qua epi habet iuridicti onem tpalem. naz ppter delictum domini terre potest terra subijci interdico vt. j. d. spon. c. non est et vide qd nō. i. q. iij. in sum. et. xxiij. q. iij. in sum. vbi bona gl. et bec notabis. In glo. ij. in fi. nō singulariter istaz glo. ex qua habes casum in quo papa p̄st ligari a sni plia sacerdote. cas sez illi se subijcit in p̄fessionis actu et idē nō. glo. in. c. nemo. ix. q. iij. Et colligit istd ar. glo. ex tex. hoc modo. Naz quēadmodum delegatus est maior epi qz representat psonaz pape delegantis et ratione huius delegationis potest epi ligare. vt in tex. ita et sacerdos cui papa constituitur cas gerat vices dei. et papa p tūc sit persona p̄uata sacerdos dicitur maior et vice dei p̄t illum ligare. p hoc. c. si sacerdos d. offi. ordi. et tex. in. l. ē receptū. ff. de iurid. om. iud. vbi tex. dicit qz si maior iudex subijcit se minori p̄st ab illo indicari. Et nō ex istis glo. ar. qz papa tenetur p̄stiteri peccata sua vni sacerdoti quem ipse elegerit. vñ electio ptinet ad eū qz non repitit eo maior. Et idem tenet hosti. in sum. in ti. de pe. et remis. in. s. cui p̄stiteri dū. v. cui papa. et qz teneatur p̄stiteri. tenet etiā Jo. an. in. c. significasti. de fo. ppe. et ibi plenius dico. In glo. in ver. terz p̄te. in fi. So. vt ibi nota. in glo. simili

ter. Et pro pleniori dicto huius glo. et limitatione ad istum tex. vide. c. ij. j. eo. li. vi.

Xpre Si p̄mus impetravit p̄tman dignitatem i ecclesia vacaturā. secundus impetravit certam dignitatem ipi us ecclesie cum vacaret et illa postea vacat p̄mo nō se cūdo debetur. et ē nōbilis decisio. p̄mo ponit par tis p̄questio. scdo pulio ibi. quonā nō p̄mo qz p̄t dari gratia ad archidiaconatū p̄mo vacatur. nō scdo qz in eadē ecclesia p̄t esse plures archidiaconat⁹ vt hic erat. et idem nō. in. c. quonā abbas. in glo. j. e. ti. nō tercio qz i collateralib⁹ admittitur successio in bñficijs. nam vt vides hic nepos p̄t habere bene ficiū sui aunculi non rōne successionis s̄ rōne renū ciationis. Idem habetur in. c. accedens. j. de accu. et in. c. ij. de arbi. Quid autem in ascendētib⁹ z descen dentib⁹. dic vt habetur in. c. ad extirpandas. de si. p̄f.

nō quarto practiam bonam impetrandi bñficiū vacatur p renunciationem etiaz certe persone. possim ergo impetrare gratiā qz si titius vult renunciare bñfi cio suo qz mibi sic renunciatum p̄ferat. Et nota qz b̄ ad mittitur etiam in consanguineos. Item nota qz i l̄ teris ad bñficia stamus dare. unde secunde p̄sumitur surrepticie nō facientes mentionem de priorib⁹ Et nota ibi si memores fuissimus. qz papam qñqz fallit obliuio. xxiij. di. p̄terea. Item in glo. i. iungeb⁹ gl. ij. Et nota ex vtraz glo. iuncto tex. qz volens licite re nunciare beneficio suo non debet deducere in pactum vt cōferatur certe p̄sone. sed debet pure z sponte renū ciare in manibus supioris Si autē opponeretur pactū non valeret renunciatio nec collatio alteri facta. de quo vide quod nō. glo. i. q. i. ordinatōnes. et in. c. cum vñ uerfoz. de re. p̄mu. Si autem non apponitur pactū tñ renunciāns in animo gerit vt conferatur certe persone et alias nō renunciasset nunquid cōmittatur simonia. Glo. hic instat et videtur finaliter p̄cludere qz nō. z cla rius h̄ tenet gl. in. d. c. ordinatōnes. Dicit tñ qz peccat iste qz ex defectu carnalitatis inducitur ad renunciandum Item dic qz vbi p̄mittitur mentalis simonia nō tenet qz renunciare sic adepta seu habita s̄ tenetur deo satis facere p solā penitentia. Tex. ē singularis in. c. vltimo j. d. simo. Et eadē. q. ē de canonico qz vadit ad officiū p̄ncipaliter ppter distributōes quotidianas. nā p̄mit tit simonia mentalē vt nō. glo. in. c. vñico. de cleri. non resi. li. vi. Et nō glo. in eo qz distinguit inter p̄hibita. z similem glo. habes in. c. cum p̄idem. de pac. z. i. q. iij. saluator Et nō glo. singu. in eo qz sentit qz i bñficijs. ca dit simonia non de iure diuino s̄ ex p̄hibitiōe ecclesie. In p̄trariam tamen facit multum. i. q. iij. ex multis. et plene materiā exaui i repetitione. s. qz vero. in. c. ex tirpande. de p̄ben. et vide. c. di. c. nouit. vbi tex. loqz d̄ papa In glo. si. ibi. sed veritate inspecta sp̄ales sunt

signa glo. et tene eam menti. ex qua habes etiā notare
q̄ dispositio non d̄ generalis s̄ sp̄alis lz p̄prehendat
plura loca seu plura subiecta dūmodo veniat purificā
da in vna retin. lz etiā h̄ mādaref. p̄missio de p̄mo archi
diaconatu vacaturo. tñ gratia veniebat purificanda in
vno archidiaconatu z non i plurib. z ideo veritate in
specta. hec gratia est potius sp̄alis q̄ generalis. tunc
etiā dispositio d̄ generalis cū verificat in toto genere
et comprehendit in se quālibet sp̄em cōtentam sub gene
re. vtp̄ta si lego vni omnes seruos meos et alteri le
go certum seruū tūc species derogat generi. l. v. p̄ore. ff.
de lega. iij. et plene nō. in. l. quesitū. in. ff. de fun. in
struc. s̄ vbi vtrāq̄ dispositio solū venit verificanda in
certa specie licet altera sit magis generalis quo ad ver
ba nō h̄z locum illa regula. sp̄eo derogat generi. ad h̄
tex. in. l. si duo. ff. de leg. i. et. l. si heres. ff. de op. lega.
vbi dicitur q̄ vni fuit legatus certus seruus quē elegerit
poterit ille eligere illum seruū qui fuit alteri sp̄aliter
legatus z p̄ p̄cursum faciūt sibi p̄tes. nam scdm̄ legatū
veniebat purificandū solū in vno seruo. id nō p̄t dici le
gatum genere. quod clarū attingit bar. et pleni. i. d. l.
quesitū. et alibi. scz in. d. l. si duo. p̄ hanc rōnem notā
ter dixit q̄ si papa scribat. p̄ vno b̄ficiando in tota di
ocesi et. p̄ secundo in certa ecclesia ipsius diocesis si va
cat b̄ficiū in illa ecclesia p̄ferat p̄mus non et secū
dus. qz vtrāq̄ gratia ē sp̄alis p̄ d̄icta. z est tex. ap̄t̄
simus h̄ cuius intellectū dare habes vltra alios p̄ p̄
dicta Et hūc intellectum glo. tenuerunt Inn. et hosti. s̄
f̄ 3a. de ablongia vt refert 3o. an. hic ponebat aliam
lec. intelligendo q̄ vtrāq̄ gratia erat hic p̄uilegiū. vñ
nō sumus h̄ i materia rescriptōrū s̄ in materia p̄uilegi
orum. q̄si velit dicere q̄ scdm̄ p̄uilegiū sp̄ale nō de
rogat p̄mo generali lz secus sit in rescriptis. vt in. c. l.
de rescrip. Nō duo ex hac lec. p̄ d̄imo ip̄m p̄inci
pale d̄ictū q̄ i p̄uilegiis sp̄es nō derogat generi p̄cedē
ti. de quo pleni. dixi i. c. cū ordinē. et. c. l. de rescrip. z
dic vt ibi Secō nō q̄ gr̄a ad b̄ficia p̄sequēda p̄t dici
p̄uilegiū z fortit̄ pot̄ naturā p̄uilegiū q̄ simplicis re
scrip̄ti. qd̄ itelligi capiēdo p̄uilegiū p̄ b̄ficio p̄ncipis
in. nō. in. c. olim. de ver. sig. p̄ 3o. an. z p̄ bar. in. l. si.
ff. de p̄sti. p̄n. p̄ma tñ lec. nō b̄lior ē. Et i. si. glo. dic q̄
imo stat date in literis impetratis ad b̄ficia. vt in. c.
cum cui. de p̄ben. li. vi. et in. c. tibi. de rescrip. co. li.

Xpre apparet delegatus iuris formas
seruare d̄z rōnabiles exceptōnes admittere.
vel aliter et sic. Si simpliciter scribitur delegato certa
forma exp̄ssa d̄z nihilomin⁹ exceptōnes rōnabiles ad
mittē quāq̄ de eis nihil dicat i rescripto. Diuidit. nā
p̄mo ponit decisa q̄stio. scdo solutio ibi. q̄stioni. tercio
exceptio ibi. nisi. q̄rto p̄testatio ibi q̄ nec Nō p̄mo
q̄ exp̄ssio certe forme in rescripto nō artat precise dele

gatum vt nihil audiat p̄ter p̄tenta in forma imo si rati
onabiliter excipitur p̄tra actorem tenet exceptōem ad
mittere. Ex quo inferitur q̄ papa delegādo cām simpli
citer nō intendit tollere exceptōnes rōnabiles p̄ti p̄pe
tētes. Debet ergo delegat⁹ p̄cedere ad instar ordina
rij. Nō scdo ex hoc et ex tex. q̄ exceptōnes min⁹
rōnabiles non d̄z iudex etiā delegatus admittere. vñ
iudici data ē facultas discernendi iūter exceptōez z cō
primendi vel repellēdi minus rōnabiles. ad hoc vide
qd̄ etiam nota. Inno. in. c. post electōem. in. fi. d̄ p̄cc.
p̄ben. vbi notat̄ dicit q̄ licet exceptio sit legitima i se
tñ si iudex vehementer p̄sumit eam opponi causa dila
tandi iudiciū et eam nō esse veram p̄t z d̄z eam non
admittere nec d̄z curare de appellatōe p̄tis. qz appell
tio non iustificat nisi p̄betur veritas exceptōis. vt in. c.
interposita. de ap. Nō tercio ibi. iuris equitatem.
q̄ iudex d̄z p̄cedere scdm̄ equitatem iuris tñ informa
tam. q̄ ergo d̄z iudicem habere equitatem p̄re oculis
vt in. c. si. de transac. et. l. placuit. L. de iudi. et in. l. q̄
si ephesi. ff. de eo qd̄ cer. lo. d̄z intelligi de equitate iu
re n̄formata vt hic. qz iudex non d̄z esse clementior le
ge. vt in. an. de iudi. s̄. oportet. qd̄ nō p̄tra illos q̄ di
cūt se amplecti equitatem sp̄eta iuris forma. Illa etiā
non p̄t dici equitas s̄z iniquitas. qz deniat ab eo qd̄
iustum et equū est. cū lex sit fundata sup̄ rōne z equita
te. l. di. p̄suando. et. d. l. placuit. et in. s̄. aut̄ lex. iij.
di. Itē nō q̄ p̄nceps p̄t in rescripto tollere om̄es
exceptōnes nō tñ p̄sumitur hoc velle facere vt hic i. si.
et in. l. quotiens. L. de p̄ci. impa. offe. et. j. lat. s̄. sub h̄c
In glo. q̄. in. fi. nō istam glo. singulariter quia facit
ad multa. z p̄mo si p̄nceps i rescripto vel statuto dicit
nullam exceptōnem in aliquo facto debere admitti vt
itelligat de exceptōe min⁹ rōnabili. nō aut̄ d̄ legitimis
et rationabilibus. Et pro hoc d̄co glo. facit quia non
est verisimile q̄ p̄nceps per verba generalia velit tolle
re iuris obseruantia maxime cū tanto p̄iudicio p̄uari
ar. si quando. L. de inoffi. testa. et in. c. ecclesia. d̄. de
nisi aliqua exceptio sp̄aliter tollatur Nam tunc nō d̄z
admitti si sit in se rōnabilis. Idem dicit 3o. an. in hoc
vltimo si exp̄mūtur aliq̄e sp̄aliter exceptōes p̄simi
les. et sub h̄c clausula general̄ Nā tūc oēs exceptōes
p̄siles exp̄ssis vidētur sublata vt in. c. qui ad agendū
de p̄ura. li. vi. et quod nota. in. s̄. quesitum. alle. i. gl.
Sed Guil. na. resistit p̄mo dicto gl. dicens. q̄ ex quo
simpliciter et generaliter tolluntur exceptōnes. debet
etiam itelligi de legitimis et de rōnabilib⁹ qz qui totū
dicit nihil excludit. xij. di. si romanorum. Hosti. capit
mediam viam vt per illam generalitatē itelligantur re
mote exceptōes moratorie seu dilatorie nō autem per
emptorie que sunt maioris p̄iudicij z q̄s p̄nceps de
facili non tollit. d. l. quotiens. Do. an. dicit q̄ si impe
rator vult solum tollere dilatorias valet rescriptū. d. l.

in datus vt in .c. vno delegator. f. eo. Potest et ter
cio intelligi qd licet causa fuerit pmissa duob. pot tamē
vnu solus interloqui de pparendo etiam collega su-
perstite. vt glo. voluit nō. in .l. pomponius. alias inci-
pit si vni. ff. de re iudi. et p rariū tñ tenet ibi bar. et veri-
p quo facit tex. in .c. prudentia. et in .c. cam. f. eo. nam
nullum actū iurisdictionalē pōt alter sine altero exerce-
re ex quo sunt delegati simpliciter dati vt in iuribus p-
alle. et hoc satis tacite voluit ista glo. cū se. in eo qd ad
validitatem citationis ponderat qd illa clausula si non
omnes. erat apposita. et h. bñ notabis Et nō ex isto i-
tellectu et glo. se. singularem intellectum illius clausule
qd si nō omnes vt durate impedimento possit alter so-
lus pcedere sed eo cessante d. pcedere cum collega. si-
cut fecit iste abbas qd admisit substitutum college. sec-
dic in clausula hodie vsitata vt vnus vel alter tē. d. qd
dic vt le. et nota. in .c. cū plures. f. eo. li. vi. In glo.
ist. diuide hanc glo. in quatuor ptes. In pma format
vnam. q. deinde format duas oppositōnes. postmodū
aliā. q. scōa ibi. f. vidz qd idem. tertia ibi. f. vidz qd etiā
quarta ibi. f. pone. Redeo ad pnam et quero de-
clarādo glo. qd ratio qd delegatio facta exp̄sso noie ap-
pellatiuo seu dignitatis transit in successorem etiam re-
integra. et secus est i delegatōe facta exp̄sso noie. pprio
Nam illa expirat p mortem delegati nec trāsit ad suc-
cessorem seu heredem. vt in .c. vno delegatorum. f. eo.
So. dicit hec glo. in pma pte in effectu qd cum expri-
mitur nomen dignitatis commissio videtur facta digni-
tati que nō moritur nec alteratur ex mutatiōe presiden-
tium. xij. q. ij. liberti. et in .c. si gratiose. de rescrip. li. vi.
Sed quando fuit expressum nomen. pprium tunc de-
legatio est facta persone que quidem est corruptibilis
vnde persona mortua extinguitur iurisdicō tanq̄ ac-
cessoria ad personam vt in regula accessozium. in vi. et
hoc est quod voluit dicere glo. dum dicit qd indiuidua
quotidie peunt. Itaz sumitur hic indiuiduum pro cor-
pore animato et terrestri Et dicitur indiuiduum quia
stante vita non potest diuidi. naz si homo diuideretur
in duas ptes desineret esse homo. qd homo pponitur
ex anima et corpore vt in .c. in quadā. de cele. mis. nō au-
tem intelligas de animabus aut de angelis. nā anime
sunt indiuidue et tñ nō corrupuntur. Cōtra hoc op-
pono capiēdo scōam ptem glo. et vidz qd idē sit dicē-
dum vbi exprimit nomen appellatiuū tñ nā qñ sit cō-
missio alicui existenti in dignitate semper dignitas re-
stringit p demonstratiōem aliquā. vt si d. pmitto cam
ep̄o senensi. nam illud verbū senense restringit illud ap-
pellatiuū ep̄o. ita qd non possit intelligi nisi de vno ep̄o
qd vnus est ep̄o senensis et nō plures. ergo p inde ē ac-
si fuisset exp̄ssum nomen. ppriū tñ. nā ob hoc nomen
appellatiuum differt a pprio. Itaz. ppriū nomē ē illud
qd puenit vni soli et p̄bēdit vnū corp̄ tñ. Nomē vō

appellatiuū puenit plurib. et p̄bēdit plura. et h. se qñ
qd vt gen. qñqz vt species ad p̄bēda vt si dico animal
p̄bēdit in se omnes species simul. vt hominē. equū
bouem. et similes. vel si dico homo cōprehēdit in se
oia indiuidua simul. vt titium. sempronium et. Ita ad
ppositum si dico ep̄s cōprehēdit simul non magis
istum q̄ aliū ep̄m. puenit enī plurib. nec ex significato
suo restringitur ad certam psonam. ergo qñ prefertur
nomen appellatiuū seu nomē dignitatis qd idem ē cū
illa restrictione vidz qd habeat instar nomis pprii. et
quo solū cōuenit vni. So. dicit glo. in effectu qd lz pfe-
ratur nomē appellatiuū cum illa restrictione. nō tñ ē no-
men. ppriū. f. ē appellatiuū singulare sicut senix. Cū
dicere qd nō definit esse appellatiuū ppter restrictiōem
f. est singulare qz p̄bēdit eodem tpe vnū duntaxat.
et ppter hoc appellatur singulare quasi singulariter de-
signatū sed ē appellatiuū. qz lz eodem tpe non p̄bē-
dat nisi vnū. ppter restrictiōem tñ successiue p̄bēdit
plures. qz si dico senex. ep̄o nō minus p̄bēdit suc-
cessorem qz p̄ntem. et ideo est appellatiuū. sed si dico
petrus iohānes. et eodem tpe et successiue non p̄bē-
dit nisi vnū corpus certum et determinatum. vide
si moritur et vocetur alius eodez noie nō tñ est ille pe-
trus iohānes. sed ep̄s senensis semp est idē. sicut idē
est populus licet indiuidua quotidie mutent. vt in .l. p-
ponebatur. ff. de iudi. Et ex hoc habes solutam h. cō-
trarium non obstat si dicas paria esse vt aliquid expri-
matur nominatiuū vel per circumlocutionem. vt in .l.
nominatiuū. ff. de libe. et postu. et nota. in .c. lateranē.
de pben. Nam dico qd quo ad certificandum psonam
illa equipollent. sed etiam quo ad significatum dispo-
sitiōis qñqz differūt qz noia appellatiua faciūt dispo-
sitiōem realem f. ppria psonalem vt hic nota. in .l. vt qz
ff. de iurif. om. iudi. et in .l. centesimus. ff. d. verbo. ob.
et in .c. si gratiose. de rescrip. li. vi. Sz p̄ra p̄dicta et
p̄ra tex. op. scōo capiēdo tertiā ptem glo. Et pmo
de .l. filie. §. ticia. ff. de condi. et demō. vbi dicit tex. qd
testator legauit agatheā ancillā. deinde supueniens eā
vendidit et emit aliā cui imposuit idem nomen. et dī-
cī ibi qd mortuo testatore illa agatheā postea emptā
debetur legatario. ecce ergo qd dispositiō concepta no-
mine proprio non est psonalis sed transit i aliā eiusdē
nominis Ad idem scōo adducitur. l. placet. cū .l. se. ff.
d. libe. et postu. vbi testator instituit postmodū heredē
et postmodum duxit aliāz vxorem ex qua reliquit po-
stumum. d. ibi qd ille debet esse heres. et sic extenditur
dispositiō ad illum qui non erat postumus tempore
testamenti. Ad idem tertiō facit. l. annua. §. i. ff. d. an-
leg. vbi testator legauit sacerdoti ierophilato et peludū
ibi legatū deberi etiā successorī. et sic lz fuerit exp̄ssum
nomē. ppriū vt ierophilato nihilomin. transit dispō in
successorē. ergo eodem mō debemus dicere hic. quia

si causa pmissitur alicui p̄lato etiā expresso noie, pprio
 q̄ dispō d̄z transire in successore cu' p̄trariū d̄z hic in
 tex. d̄o. glo. multū breuiter se expedit de his p̄trarijs
 dicendo q̄ testator ibi illud voluit et put. gl. doct. anti
 qui. sed nō apit glo. quō colligitur mens ista testato
 ris p̄tra dispōnem iuris. Cū dic sp̄cialis maxie post
 cal. q̄ in. §. titia. nō venit agatheā postea empta. quia
 testator dixit lego ancillā agatheā que mea erit tēpore
 mortis vñ p̄pter verba sequentiā apparet q̄ testator nō
 intellexit de p̄nti agatheā s̄ de agatheā que postea sua
 esset tēpore mortis. Cū aduerte vtra cal. q̄ relatiuum q̄
 de sui naturā restringit p̄cedentiā. vt in. l. stichus. ff. d̄
 le. i. r. l. cancds populos. L. de sum. tri. r. fi. ca. r. in. l.
 omnes populi. ff. de insti. et in. r. vtrobiq̄ p̄ bar. vñ se
 cus si testator simpliciter dixisset. lego agatheā ancil
 lam meā. ar. in. l. si ita. ff. d̄ au. r. arge. le. r. qd̄ nō. in. c.
 q̄ circa. de p̄ui. Ad. l. placet. dic q̄ poti' facit. p̄ q̄ cō
 tra. q̄ postum' ē nomē appellatiuū r̄ ideo indifferēter
 p̄bendit omnē postumū dūmodo sit isti' testatoris.
 nā ibi testator nō restringit se ad t̄ps testamenti. ad. l.
 annua. §. i. Dic q̄ multiplex ē intellect' illius. l. 12. r. 3.
 p̄mo p̄d̄t intelligi q̄ verbū ierophilaco non sit nomen
 ppriū s̄ nomē appellatiuū templi vel officij. vñ ieroso
 philaco grece idem ē latine q̄ sacer custos. r̄ sic cōiter
 intelligit illa. l. r̄ sic intellecta p̄cordat cū isto. c. 3. r̄ se cā
 do p̄supponēdo q̄ illud verbū sit nomē ppriū t̄m. p̄p̄
 verba ibi sequentiā apparuit de volūrate testatoris q̄
 volebat solui etiā successorū naz ibi testator reliquit le
 gatū annuū sacerdoti q̄ in illo templo erit. que verba
 sunt extensiuā ad futurū t̄ps. vt nō. in. c. significauit. de
 test. p̄ 3. r̄ p̄ hec habes soluta oīa cōtraria. r̄ b̄s
 glo. declarata vsq̄ ad vltimā p̄tē quā nūc nō. p̄sequor
 q̄ attingit materiā separatā a p̄dictis. S̄z aggredier
 do nunc materiā p̄dictā q̄ ē multū captiosa r̄ diffici
 lis r̄ facit necdū ad materiā huius t̄. sed etiaz ad alias
 dispōnes. cum q̄ritur an dispō sit realis an p̄sonalis.
 r̄ sic an extinguat cū p̄sona an trāseat in successorem.
 nā etiā p̄uilegiū p̄sonale extinguit cū p̄sona. vt i regu
 la p̄uilegiū. de re. in. l. vi. reale vero trāsit i successore
 vt in. c. cū venissent. de insti. Ideo q̄ro generaliter
 nunqd̄ dispō censenda sit semp p̄sonalis ex eo q̄ ex
 p̄ssum ē nomē appellatiuū seu dignitatis. r̄ q̄ idem sit
 multa scribuntur h̄ p̄ doc. r̄ per 30. an. latius i regula
 p̄uilegiū. p̄al. r̄ p̄ bar. in. d. l. et q̄. ff. de iurif. om. iud.
 succincte t̄m ibi trāsit. r̄ facit qd̄ ip̄e nō. in. d. l. ceterum'

S̄z p̄clude sic clare breuiter r̄ conclusiue q̄ ad cō
 secuturādā q̄litate dispōis debem' p̄ncipaliter atende
 re n̄ ad nota ppria seu appellatiua s̄ ad alia v̄ba p̄tera
 in dispōe 3tem ad materiā subiectā r̄ si verba vel ma
 teria subiecta innuūt q̄ dispō debeat esse p̄sonalis sic
 erit censenda nō obstatē q̄ sit exp̄ssum nomē appella
 tiuū. Exemplū in verbis. vt si papa cōmissit cām. ep̄o

senenū exp̄ssio noie dignitatis t̄m s̄ dixit q̄ p̄missio
 nem sibi faciebat. p̄pter trāscā in eo vitā r̄ acūmē sciē
 tie sue. Nam ex his verbis clare p̄stat q̄ nō habuit re
 spectum ad dignitatem s̄ ad p̄sonam. nā verba d̄cler
 uūt intentioni r̄ nō intentioni verbis. ad hoc. c. m̄ā. data
 d̄ p̄sump. r̄ in. c. sc̄do req̄ris. in. fi. d̄ ap. r̄ hoc satis vo
 luit 30. an. in. d. regula p̄uilegiū. r̄ 30. an. §. eo. c. fi. Ex
 emplū i materia subiecta fuit exp̄dicatus ep̄s senenū.
 exp̄ssio noie dignitatis t̄m certe exp̄dicatio non trāsit
 in successore. q̄ exp̄dicatio nō fertur nisi t̄m. p̄pter p̄u
 maciā seu delictū. iuxta nō. in. c. ep̄i. xi. q. iiij. ergo non
 d̄z extendi ad successorem q̄ nō repitur p̄tmax aut de
 linquens. vñ ex materia subiecta p̄prehendim' q̄ r̄ d̄i
 sponens habuit respectū ad p̄sonā r̄ nō ad dignita
 tem. p̄ hoc vide tex. cū gl. qui est nota. in. c. aduersus
 de imm. ec. r̄ ideo si exp̄dicatur vicarius ep̄i nō trāsit i
 successore. vt nō. in. c. l. de offi. vica. li. vi. Ad idē vide
 b̄o. glo. nō. in. c. h̄. in verbo mortuo. r̄ in v. exp̄pressit
 de testa. li. vi. que dicit q̄ si amicus r̄ familiaris alicui'
 abbas fecit eū executorem testamenti sui exp̄ssio noie
 dignitatis t̄m illud officium non trāsit in successorem
 q̄ illa officia solent cōmuniter iniungi amicis. r̄ ideo
 ex quo constat de amicitia r̄ familiaritate debem' p̄e
 sumere q̄ dispō fuerit p̄sonalis. r̄ h̄c p̄clusionem nō.
 quia facit ad multa. ad quas allego tex. apertum in. c.
 requisisti. de testa. in. c. p̄uilegius. xi. q. iiij. vbi dicitur
 q̄ si relictum sit ep̄scopo vel alteri prelato a conuicto
 videtur factum contemplatione persone et non p̄tem
 platione ecclesie licet sit exp̄ssum nomen dignitatis
 secus si fieret ab extraneo. Ad idem. c. dilecti. iuncta
 glo. d̄ fo. compe. vbi probatur q̄ si in causa ecclesiasti
 ca datur rescriptum exp̄ssio nomine proprio contra
 prelatus q̄ intelligitur rescriptum datum contra dig
 nitatem ratione materie subiecte. Si autem ex verbis
 vel ex materia non potest sumi coniectura de qualitate
 dispositionis quia materia et verba sunt proportiona
 bilia persone et dignitati. Exemplum in delegatione
 cause vel in p̄uilegio. nam ista solent concedi quādo
 q̄ persone q̄nq̄ dignitati. vt p̄ totū istum titulum. r̄
 tunc distingue. Aut est exp̄ssum nomen ppriū t̄m
 r̄ dispō est p̄sonalis. Aut appellatiuum t̄tum. r̄ tūc
 dispō est realis. vt p̄batur hic in tex. ibi sub exp̄pressis
 nominibus locorū r̄ non p̄sonarum. et exp̄pone locorū
 i. dignitātū que locis p̄sunt. Ad idem. c. si gratiose. d̄
 rescrip. li. vi. vbi etiam tex. nota. idem probat respe
 ctu mandatorū. vt si mandator disponit sub nomine
 pprio vel equipollens. tūc dispositio nō trāsit i succes
 sere. sec' em̄ si sub noie dignitatis. vt si papa diceret
 sedes apostolica cōmittit tibi hanc cām r̄. r̄ p̄ b̄ solui
 tur p̄trariū qd̄ formari p̄t de. c. l. 3. §. eo. licet hosti. alie
 ter soluat r̄ min' b̄n. idē qd̄. s. tenet bar. i. l. r̄ q̄ p̄al.
 Aut ē exp̄ssum nomen ppriū r̄ appellatiuum simul.

vt qz dicit karolo etiam episcopo senei. et tunc est dubium utrum
actus habeat attribui persone an dignitati. et quidam di-
cunt quod dignitati quia ipsius qualitas est potentior et firmiter
Alij dixerunt quod si precedit nomen proprium dispositio est personalis
secus si nomen dignitatis. Et hanc opinionem. et glo. in. l. c. 3.
ita. §. i. ff. de p. di. et dem. et pe. et bar. in. d. l. et quia. §. 3.
guil. distinguit utrum disponens habeat familiaritatem perso-
ne seu noticiam. et procedat prima distinctio. aut non habet
noticiam persone. et tunc videtur considerasse dignitatem. et sic potest
saluari procedens opinio. Hec opinio. que satis placet videtur. p.
bari ex duabus legibus simul iunctis. ff. de stipu. seruo. l.
si cois seruus. alias incipit si serui cois. vbi tex. singu-
laris in hac materia facit differentiam cum cois seruus isti
putatur dominis suis utrum procedat nomen appellatiuum
an nomen proprium dominorum. Alia. l. est. ff. de re. du. qui
habebat. vbi tex. vult quod si exprimit nomen proprium et
nomen appellatiuum aliquid errant in nomine proprio aut appel-
latiuo in dubio si non habet noticiam persone videtur considerasse
nomen appellatiuum. et quod p. inde est ac si nomen proprium non fu-
isset adiectum. Hec opinio. placet do. an. b. si ego allego
bar. q. hac opinio. expressse tenet i. d. l. si cois seruus. et dat
ibi aliam non limitationem dicens quod si secundum alterum dispositio
esset inutilis debemus in dubio dicere illud nomen fuisse
contentum placitum secundum quod dispositio est. p. hoc. c. abbate. de ver-
sig. et l. quotiens. ff. de v. ob. i. Et per hec dico quod si com-
missio fuit facta expressio nomine dignitatis et erratum fuit in
nomine proprio non est curandum de illo errore ex quo dispo-
nens non habebat noticiam illi persone. secus si habuisset
noticiam p. d. l. qui habebat. Ad predictam distinctionem fa-
cit quod le. et non. in. c. mandata. p. alle. Et predictis videtur
mibi difficile sustineri posse glo. in. c. statutu. §. i. d. re-
scrip. in vi. in verbo canonicus quaz ibi sequitur archi. et
Jo. an. in nouella. licet quidam contra. Dicit enim illa glo.
quod si delegatus post datam literarum desinit esse canonicus quod
poterit cognoscere de causa. et quod satis est quod ipse commissionis
erit capax. nam per predictam distinctionem videretur aliter
dicendum quod si nomen appellatiuum prederet vel prederet
proprium et papa non haberet noticiam persone quod tunc cum dispositio
sit realis non debet iste posse cognoscere si desinit esse cano-
nicus. p. h. facit quod non. hic Inno. et sequuntur hic communi-
ter doc. dicentes. quod vbi commissio est facta loco et non perso-
ne si persona tunc existens in dignitate transit ad aliam dig-
nitatem non cognoscet ipse sed successor. Et secundum hoc inde-
ret alia non. inuestigatio nunquam succedens in canonicatu
debeat cognoscere de causa mortuo canonico cui facta fuit
delegatio. et iste due dubitationes non declarant per doc.
nec hic nec ibi. Si autem velles saluare illam glo. potest dici
quod postquam commissio sit canonico videtur semper personalis
quia canonicus determinatur per expressionem nominis proprii. nam
nihil valeret commissio si diceretur committo canonico
senei. quia esset incerta. et ideo opinio est ut exprimat nomen
personae dicendo committo petro canonico etc. et sic videtur

quod nomen proprium sit hoc casu prepotentius maxime quia ca-
nonicus non habet successorem in onere et honore sed ca-
pitulum sibi succedit. vt non. glo. et Inno. in. c. q. sicut. d.
elec. et est tex. in. c. relatu. de testa. secus autem est in alijs
habentibus dignitatem seu personatum. Nam isti sunt succes-
sores in onere et honore in. c. pastoralis. §. i. ff. de of.
or. et fingitur successor eadem persona cum predecessore vt no-
ta. Inno. in. c. q. sicut. pal. et hoc tenedo frustra querit
utrum transeat in successorem. quia est personalis et extinguitur cum
persona et ea sequitur vt in regula privilegii. de re. iur. li. vi.
Et tenedo quod commissio sit realis est dubium utrum mortuo
canonico succedat in delegatoe successor delegati. Do.
an. non firmat hic pedes sed dicit quod si ecclesia non habet na-
mez certum tunc in dubio etiam non succedit successor. quia
per mortem extinguitur canonicus. vt in. c. dilecto. d. p. de.
Et si ecclesia habet numez certum tunc dicit quod decisio pen-
det ab alio utrum canonicus habeat successorem. et sic simpli-
citer transeat Et ego. d. dixi post Inno. quod proprie non habet
successorem sed alteri preferatur canonicus tunc si commissio
esset facta canonicatus ex quo canonicatus ille preferatur
alteri non apparet ratio quare ille non debeat cognoscere.
Et ex his redditur utraque opinio. dubia et sustentabilis.
et esset tutum tenere opinio. ut commissio sit facta persone et cessa-
bunt omnes ambiguitates et saluabis illa glo. cuius
dictum originaliter est spe. in. ti. de le. §. si. ff. quid si ca.

Item contra predicta multum dubitatur si commissio fuit fa-
cta vicario episcopi utrum si pendente causa desinat esse vicarius
possit ipse cognoscere vel cognitio transeat in successo-
rem. Glo. h. in. de. et si principalis. de rescrip. nimis suc-
cincte loquitur dicens quod si fuit expressum nomen proprium potest
ipse cognoscere aliter. et nihil dicit utrum successor pos-
sit cognoscere. nec etiam apertum si fuit expressum nomen
proprium et nomen appellatiuum sit. tunc videtur loqui quod vtrumque
fuit expressum. si etiam papa non habeat noticiam persone vi-
det illa glo. destrui per theoreticam predictam. Quidam tamen simon
tenent quod successor non potest cognoscere. Item pe. et bar.
in. d. l. et quia. et in. l. quod principi. ff. de le. h. sed mouet
tur noua consideratione. dicunt enim quod vicarius non ha-
bet dignitatem nomine proprio quia iurisdictio sua est episcopi.
et facit idem consistorium cum episcopo. vt in. c. h. de
consue. li. vi. hinc est quod episcopo excoicato vel mor-
tuo cessat potestas vicarij. Item episcopus potest renouare
vicarium ad libitum. ad hoc bo. glo. in. de. si. de. p. ca.
et in. de. h. de rescrip. Nota Jo. in. c. pe. de of. vi. vide
tex. in. c. i. e. ti. li. vi. hoc probat per simile. nam si aliquid re-
linquitur principi legatum transit in successorem. si si
relinquitur anguste seu impatrici non transit in impa-
tricem futuram. vt probatur in. l. si anguste. ff. de le. h.
et. d. l. quod principi. hoc ideo quia princeps habet digni-
tatem nomine proprio angusta comiscat ex radijs impato-
ris et nihil habet ex nomine proprio. Vicarius autem non firmat hic
pedes. sed repio pau. de leaza. in. d. de. et si principalis

expresse tenentē p̄trariū. videlicet q̄ successor i vicariatu
 succedit i cognōde cause delegare. Hāc opi. t̄z b̄ lz nō
 allegat p̄ Dau. do. me. do. car. dices q̄ d̄ia est maxia
 iter augustā t̄ vicariū q̄ augusta p̄cipat de dignitate
 mariti passine. q̄z nihil agit s̄ honorat ex p̄sona mariti
 s̄ vicariū p̄cipat ex iurisdicōe ep̄i actine. naz h̄z iuris
 dictionē q̄z exercet. t̄ cōiter tenet q̄ h̄eat ordinariā. et
 p̄ allego glo. in. c. plectis. xxv. di. t̄ in. c. lz. de offi.
 vi. li. vi. Tenet b̄ Jm. in. c. suā. e. ti. ḡ nō ē oīno digni
 tas aliena t̄ iura tractat. d̄ of. vi. vii. puto q̄ idē d̄icēdū
 de vicario q̄ d̄ixi. s. de h̄itibus alias dignitates. lz
 p̄prie t̄ strige vicariū ep̄i ponit d̄icat habere quandam
 p̄rogatiuā q̄z dignitatē cū illa nō sit oīno. p̄pria. vñ in
 dubio credo q̄ papa p̄siderauit tribunal ip̄ius vicariū
 de rigore t̄i t̄ subtilitate p̄t sustentari p̄cedens opi. q̄z
 mortuo vicario nō remanet officiu vacans seu dignitas
 q̄z nō ē dignitas p̄ se stans s̄ cōiopo q̄ ep̄s p̄stituit vi
 cariu d̄at sibi iurisdicōe de nouo. ergo d̄ nouo delega
 tio tanq̄ accessoria ad illā dignitatē q̄ iā ē extincta vi
 detur ad sup̄iorem trāslata. Dubitat q̄d in p̄missione
 facta legato. nā legat' h̄z ordinariā vt in. c. ij. de offi.
 lega. li. vi. vide i spe. de of. le. in. s̄. sup̄est. v. pone q̄
 vbi t̄z q̄ ip̄e legat' possit cognoscere lz desinat eē lega
 tus. Que opi. p̄fecto nō ē vera nisi fuisset exp̄ssum no
 men. p̄p̄riū. s̄ si fuisset exp̄ssum solū nomē dignitatis
 ē dubiu nanq̄d trāsit ad successorē. vide q̄d nō. doct. i
 c. nouit. de of. le. Et t̄z do. an. h̄ic q̄ nō trāsit i successo
 rem. q̄d mibi placet. q̄z legat' nō h̄z p̄prie successorē
 q̄z extinguit dignitas eo mortuo cū nanq̄ sit dare va
 cationē hui' dignitatis. s̄z semp de nouo creatur. Ex
 his p̄t inferri ad decisionē similiū q̄stionū. Dubitat
 etiā circa materiā q̄d si esset exp̄ssam duplex nomē ap
 pellatiuū quoz vñ p̄cēnit p̄sonā aliud dignitatē. vt
 si d̄icat petro p̄posito t̄ capellano n̄ro. Hāc capellania
 pape d̄at p̄sone nūqd isto mortuo q̄ erat capellanus
 t̄ p̄positus succedat in delegatōe substitui' in p̄positu
 ra t̄m. s̄b. h̄ d̄icat q̄ non. do. an. d̄icat b̄ vez nisi ille
 succederet i p̄positura t̄ capellania. Ego credo q̄ satis
 sit q̄ in p̄positura ille succedat. q̄z vbi exp̄rimunt duo
 noia appellatiua quoz vñ nō ē capax delegatōis pa
 pe atq̄ vero sic. nō possum' dicere q̄ delegatio sit fa
 cta habito respectu ad illā q̄litate q̄ nō erat susceptibi
 lis vñ' delegatōis s̄ p̄inde d̄z haberi ac si esset nō ex
 pressa. t̄ p̄batur i. l. l. s̄. si cōis. de stipu. sermo. vbi tex.
 nō. d̄icat q̄ si ser' cōis stipulat duob' d̄iis quorum
 vnus est capax rei stipulate totū acquiratur d̄no papa
 ci. et ita in simili. q̄ apte vid̄i tenere Jo. an. in regula
 rōni. de reg. in. li. vi. in mercu. in solutōe p̄m. q̄. quod
 bñ nō q̄z facit ad multa. Capellania vero nō ē capax
 delegatōis. q̄z oportet q̄ sit aut canonic' aut h̄ns dig
 nitatem vel p̄sonatū. vt in. d. c. statutū. Et ex b̄ inferri
 ad aliā. q̄. nō. q̄d si duo appellatiua eēt exp̄ssa quozū

quodlibet ē capax delegatōis. vtputa scribit' aliquid p̄
 posito t̄ etiā archidiacono. H̄abebat enī ex dispensa
 tione vel ex vnione istas duas dignitates nūqd si isto
 mortuo ille due dignitates p̄ferantur d̄uersis p̄sonis
 vtz ambo vel nemo succedat i tali delegatōe. Et de
 hac. q̄. vide plene i regula rōni. p̄alle. p̄ Jo. an. vbi re
 probado solutōem cuiusdā q̄ h̄ac. q̄. disputauit. p̄clu
 dit q̄ vtq̄z succedit i delegatōe. q̄ so. mibi placet.
 q̄z ar. hui' tex. cōmissio fuit facta vtq̄z dignitati. sed
 iste p̄sone rep̄tant illas dignitates t̄c. Itēz adde
 aliā. q̄. nō. q̄d si causa fuit commissā ep̄o senēi t̄ post
 modū pendere. q̄. ep̄s senēi. s̄ elect' i archiep̄m senē.
 sicut contingit his diebus florētē. Itēz q̄d possit archi
 ep̄s cognoscere exq̄ delegatio fuit facta ep̄o. vide ple
 ne p̄ Jo. an. in addi. spe. in ti. eo. s̄. restat. v. q̄d si cā.
 vbi p̄cludit q̄ sic. q̄z adiectio t̄ augmētatio dignitatis
 nō mutat substantiā p̄sone nec honorē p̄st̄num. vt in. l.
 pe. ff. de sena. Itēz q̄. p̄motus in archiep̄m nō desinit
 eē ep̄s nā t̄ papa appellat se ep̄m. vt nō. in. p̄hemio vi.
 Et induat b̄. ad. q̄. quotidianā q̄ accidit sepe inter lu
 fores ad schachos. vtz p̄mittēs dare scachum mattū
 cū pedona si dat cū pedona facta regina videatur satis
 fecisse. vid̄i q̄ sic. q̄z adiectio dignitatis nō mutat sta
 tum p̄imū. vt. s. dixi. In cōtrariū t̄i facit q̄z artificiu
 p̄fundit officiu. vñ si lego seruū exp̄sso noie officij si il
 le ē effect' artificialis extinguit legatū. quia de officio
 trāsiuit in artificiu q̄d ē p̄potentius. de quo ē tex. nō. i
 l. legat' seruū. s̄. si ex officio. ff. de le. iij. Bar. q̄ tamē
 firmat pedes teregit etiā dubitādo in. l. ij. l. d̄. inspec
 tu. Sed t̄n vide plenius p̄ Jo. an. in addi. spe. in loco
 p̄xime alle. t̄ ibi d̄ixi fuisse bonon. disputādo p̄clusum
 q̄ aut q̄s p̄misit dare cū certa pedona. t̄ tūc non ē ca
 ran dū q̄ sit effecta regina. q̄z p̄stat de corpe. t̄ digni
 tas aucta nō mutat statū p̄iorē. ad b̄. d. l. pe. de sena.
 ad hoc. l. falsa demonstratio. ff. de condi. t̄ demon. t̄
 facit. l. in venditionibus. ff. de contraben. empti. Et ut
 promisit simpliciter dare cum pedona t̄ nō potest da
 re cum ea que est effecta regina. pro hoc bo. tex. in d̄i
 cto. s̄. si ex officio. t̄ bec nō. Itēz circa predicta du
 bitatur. nanquid iste tex. habeat locum cum aliquid cō
 mittitur aliquod ministerium sine iurisdicōe vtz trāse
 at in successorē sicut trāsit bec iurisdicōe. Hoc. hic nō
 tangunt apte. sed Bar. in. d. l. t̄ q̄. p̄pe si. dixit q̄ nō
 licet sit expressum nomen t̄ dignitas Allegat so. In
 no. in. c. fi. f. eo. Et ad istū tex. n̄det q̄ p̄cedit cū dele
 gat' iurisdicōe. Sed aduerte q̄z bar. errauit. q̄z nō est
 vez q̄z Inno. ita loquat' s̄ loquit' cū distinctōe. Dicit
 enī q̄ aut cōmittit tale ministerium quod de facili vel
 cōiter exercetur p̄ constitutos in illa dignitate. et tunc
 transit in successorē. Exemplum. si mandaretur ep̄i
 scopo vt citaret p̄iores huius ciuitatis ad curiā. naz
 tunc nō apparet rō q̄re istud mādātū non debz trāfire

In successorem. Aut est tale negotium quod de facili non expediat per omnes sed habeant illam dignitatem regit excellentiam persone vel in scia vel in pscia ut mandatum alicui episcopo multum edocto ut debeat certis generibus predicare. isto enim mortuo non transit officium in successorem. quod videtur papam habuisse respectum ad excellentiam persone. quod dicitur bene non. Et ego non video bonam rationem diversitatis inter nudum ministerium et actum iurisdictionis. nam et idem posset contingere in actu iurisdictionis ipse enim quod causa multum ardua et maxime personarum sit commissum alicui prebato habenti sciam animam tenentem. nam certe predicta consideratio in iudicium sibi locum etiam in isto casu. et forte ob hoc hosti. et ibi indistincte quod transit in successorem ex quo fuit expressum nomen dignitatis quod quilibet constitutus in dignitate est princeps. Et piceturis tamen posset saluari ista opinio. hosti. et vide hoc per Jo. an. quod recitat opinio. quorumdam antiquorum quod si simili. quod processerunt totum oppositum. In ea gloria si hosti. dicit quod hoc. quod non potest accidere in ecclesia presbiteri. vel camotei. quod ibi sunt plures archiepiscopi. tamen solus est nomen archiepiscopi. ecclesie maioris. Sed presupposito quod deest equivoctio tunc dicit recurendum ad papam ut ipse delectet de quo senserit ar. in. c. h. s. e. Et hoc opinio. videtur contra placere omnibus doctoribus. et mihi satis placet. quod non debent stare positioni. quod a principio possit quis sub fraude impetrare sub nomine equivocto. ut si impetravit per. canonicum senei. et duo sunt ibi canonici hoc nomine nuncupati et sic esset contra. c. h. s. de rescrip. Item non debemus stare forti. quod forte posset cadere super eum de quo in veritate papa non sensit. iurisdictionem autem non datur a forte sed a papa.

Uper eo Si questionem de iure patris de papa delegat cum dantur la appellatioe remota et sub eadem forma ut delegat ad pntationem et ad quem viderit pertinere ordinem ecclesie. per hoc non habet instituire sed pronunciare et ideo ad quem pertinet instituit. et si iuri suo detrahatur licite appellat et est casus difficilis et nobilis et multum allegat. Locus de iuris. scda ibi. h. na. Ad primo ibi ius de quo agitur quod pntatio que fit per patronum est ius. alibi tamen dicitur quod est gratia ut in. c. h. de iurepa. Quidam dixerunt quod inspecta prima institutione iuris patronatus fuit gratia sed hodie est ius sed credo melius posse dici quod semper fuit ius annexum spiritualibus ut non. in. c. quanto. de iudi. et ibi dixi. sed ius prope patronis de gratia. et sic loquitur. d. c. h. et vide hoc per Jo. an. in. c. cu iter. et c. q. sic. de elec. Ad secundo quod verba. plata iter aliquos quorum causa committitur per principem deberet stricte intelligi ita ut existeret iudicium tertium. unde non deberet verba capere illud intellectum quem potest capere ex lato verborum significato. et hoc ideo est quod princeps non presumit velle iudicare iuri tertium. de quo non facit mentionem. et ad hoc allegat quotidie iste textus. et satis concordat. l. si quis a principe. ff. ne quod in lo. pub. et facit iste textus. ad non. per Jo. an. in. c. cu dilecti. de dona. ubi

dicit quod quatenus privilegium principis iudicat iuri tertium. de stricte interpretari ut minus iudicat tertio quam fieri potest. facit. c. pastoralis. de pui. Ad tertio quod deputatus iter patronos disceptates super iure patronatus non recipit potestatem referendi illud beneficium ad pntationem illi quod declarabit patronus ecclesie si in delegatoe fuit dicitur ut ad pntationem illi ordinet ecclesiam Nota quarto quod delegatus recipit potestatem cognoscendi nedum inter partes sed etiam inter tertios competentes per eorum interesse. et per talia tertia sic patens appellare a delegato si iuri suo detrahatur per illum. Item non quod clausula appellatioe remota operatur vires suas respectu partium. non autem respectu tertij proparentis. per suo interesse. et ad hoc quotidie allegatur iste textus. Et facit quod si statutum remouet appellatioe respectu instrumenti professionati quod non censetur appellatio remota respectu tertij proparentis. per suo interesse. Et ratio huius esse potest. quod princeps in dubio non intendit iudicare iuri alicui ex quo de eo non facit mentionem. Et non habet apte quod iter partes remotio appellatioe operatur plures effectus. Nam vides hic quod papa distinguit iter partes et tertium. Et dicit hoc abbas. quod remotio appellatioe facit quod iura potest mandari executioni non obstante appellatioe partis. ad idem. c. pastoralis. §. pterea. de. et. et plene non. de materia. de ap. c. pastoralis. In glo. h. ep. ptra tex. videtur enim quod iste delegatus virtute commissionis sibi facte poterat conferre seu instituire ad pntationem illi quod declaravit esse patronum. h. enim important verba commissionis fuit enim sibi iniunctum quod si pntationem suam pntandi ad alterutrum partium pertinere quod tunc ad pntationem illi de ordinare ecclesiam de persona etiam idonea. certum enim est quod illa verba ordinare ecclesiam sunt multum lata et non potest verum cari nisi in institutione seu collatioe propter illa verba precedentia de persona idonea etc. al. enim illa verba nihil operantur si ordinatio est facta per alium ptra. c. si papa. de pui. l. vi. et l. si quis. de inoffi. tes. So. dicit glo. in y. or. dicit. quod illa verba sunt exponi ordinet ecclesiam. i. pntationem et ea ordinanda. sed certe ista expositio impropriae litterarum et frustra habuit. s. additum. nam coipso quod pronunciat ius patronatus ad alterum pertinere satis pronunciat ecclesiam ordinandam ad pntationem illi. Et ideo dicit melius ut illa verba aliquid operentur et minus quam possit iudicet tertio quod iste ultra pronunciationem super iure patronatus de instare super ordinatione ecclesie quantum potest sine iudicio alteri vni poterit mandare huius institutiones ut ordinet ecclesiam ad pntationem illi et si non vult ordinare partes deuoluit ad eorum arbitrium prudentiam. secundum hosti. et bene. et ex hoc habes vnum effectum illorum verborum. Secundus effectus colligitur ex si. gl. quod si huius institutione presentit delegato ut instituat valebit institutio quia cessat tunc iudicium tertium Tertius effectus secundum Jo. an. et alios quod si huius institutio non contradicit etiam valebit institutio ista delegati Quidam moderni in hoc tenent pertrarium dicentes quod nisi expressse ille consentiat non

potest delegatus instituire cum sibi mandet cause cognitio et nō institutio. Primum dictū plus placet quia ut dixi hinc nō mandat simpliciter cause cognitio s̄ etiā ut de psona idonea ordinet ecclesiam vñ si habēs institutōnem nō p̄tradit videt p̄sentire et renunciare in h̄ iure suo. et pro hoc facit iste tex. in eo q̄ dicit q̄ iste d̄ appellare si iuri suo infert p̄iudiciū. Quartus effectus quia si ius instituendi p̄tinet ad papā puta ex deuolutione poterit delegatus instituire. q̄ cessat h̄ casu p̄iudiciū terciū. Et verba dñt intelligi late in p̄iudiciū mā dantio. vt in. c. cū dilectus. de p̄ue. Jo. de lig. in hoc tenet p̄rarium cum isti non sit mandatū vt instituat. Nec ob. de. si bñficiū. de p̄ben. q̄ loquit̄ in alio casu sc̄dm eum. s̄ primū dictū plus mihi placet. q̄ videt tene Jo. an. q̄ cum hic mandat̄ ordinatio eccle. et cesset in hoc casu p̄iudiciū terciū q̄ fuit cā restringendū illa verba dñt verba capi in proprio casu. Quintus effectus sc̄dm alios vt recitat pe. quia poterit iste declarare p̄ quē debeat fieri institutio. Aliqui in h̄ p̄tradit vt. do. an. q̄ delegatus nō fuit cōmissa causa inter terciōs s̄ solū inter p̄onos. s̄ credo primū dictū posse sustentari eo casu quo esset cōtentio de institutione. nam cum mandat̄ isti vt ordinet ecclesiam de psona idonea oia videt sibi mandata sine quibus ecclesia ordinari nō p̄t. vt in. c. p̄terea. et in. c. i. s. co. cū si. Et circa h̄ quero quid si papa nō p̄mittit cām inter p̄tendentes sed ex plenitudine p̄tatis mādat tūto vt p̄uideat alicui de bñficiū et ordinet ecclesiam de m̄stris. nūquid iste mandataris poterit p̄ se instituire et in possessionem mittere. An vero debeat mandare alijs ad quos quidem ius p̄uideat p̄tinet vt ipsi faciāt. Quidam dixerunt vt refert Inno. inherentes verbis huius lre q̄ debeat alijs iniungere vt h̄ faciāt. et in defectum poterit ipse explicare cōtrariū sentit Inno. et melius sc̄z q̄ iste mā datur? p̄t per se p̄uidere et instituire et reliqua facere q̄ ad p̄uisionem p̄tinent et ecclesie ordinationem. Et h̄ videt p̄bari in. c. si capitulo. de p̄cel. p̄ben. li. vi. et facit q̄d nō. in. c. abbatem. d̄ rescrip. nā iste videt executor datus ad p̄uidendū. et sic nō habet require ordinariū. et ad istam tex. dicit q̄ papa hic p̄ncipaliter cōmisit cām inter p̄tendentes nec agebat dare executorē seu p̄iudicare terciō. Inspiciēda tñ sunt verba cōmissionis sc̄dm hosti. ar. de p̄uile. porro Sed cōtra p̄dicta et cōtra tex. oppo. de de. auditor. d̄ rescrip. vbi tex. dicit q̄ si auditor deputatus a papa p̄nunciat bñficiū alicui debitum p̄t ipse postea cōferre. Idem d̄erit d̄icendam hic et t̄aro fortius. q̄ fuit exp̄sse iniunctus delegatus vt ordinaret ecclesiam d̄ psona idonea. que verba nō fuerūt ibi appōsita. So. triplex. Prīma p̄t colligi ex glo. h̄. illi? de. vt p̄cedat ille tex. q̄ auditor fuit datus in curia romana. secus si extra vt hic. Secōda Jo.

colligit ibi ex glo. pe. q̄ tex. ille p̄cedat q̄ delegatus p̄nunciat bñficiū alicui debitū ex iure q̄suo a papa vel suo delegato ita q̄ in collatione q̄ sit postea p̄ auditorem nō sit alicui p̄iudiciū nisi ipi mandatori ad quem spectat collatio h̄ic vero loquit̄ q̄ ius est aliū de que litum et p̄iudiciū fieret terciō ad quē spectat institutio. Idem. d̄ leaza in. d. de. auditor. dicit q̄ collatio h̄ nō erat executio istius p̄nunciationis. imo multum remota ab ista p̄nunciatione cū hic non esset p̄tentio an bñficiū esset alicui debitū sed cōtendebat solū d̄ iure p̄ntandi. vñ executio p̄nunciationis erat adiudicare h̄ ius p̄ono. sed vbi collatio est executio vel saltem p̄xima ad p̄nunciationē cū declarat bñficiū alicui debitū ideo illi p̄t cōferri. et h̄c solationē tenet hic do. an. licet de pau. nō faciat mentionē. Sed p̄tra h̄c so. facit. nā si fuerūt appōsita illa verba ordinet ecclesiam t̄c. non p̄t delegatus instituire cōtra p̄p̄riū significatum verborum ne fiat p̄iudiciū terciō bñti institutionē. s̄ fori? in casu de. auditor. nō debet fieri p̄iudiciū bñti collationem vbi nō fuerūt appōsita illa verba lata. nec ē verum q̄ collatio ibi sit executio. tñ q̄ in collatione ius creat de nouo. sed executio est meri facti. vt in. l. executorem. l. d̄ execu. rei iudi. tū q̄ ibi reddit aliā rōnem. quare auditor p̄t p̄ferre sc̄z vt euitet circuitus. Si autem esset mera executio posset delegatus h̄ facere etiā vbi cessaret circuitus. vt in. c. in lris. s. e. Et ideo satis posset teneri p̄ istū tex. vt illa de. restringat q̄ ad papam delegatē p̄tinebat collatio secus si ad eiciū archi. et h̄ nō ad intellectū illius de. In glo. in. v. archidiaconatus ibi cōmittere curā animarū t̄c. colligit h̄ ar. ex tex. intelligēdo q̄ ista ecclesia erat curata. nam in tex. p̄supponitur q̄ ius instituēdi poterat p̄tinere ad archidiaconū vel archiep̄m. s̄ poterat cōmittere curā animarū. q̄d dicit glo. p̄cedere vel ex concessione sp̄ali aut ex cōsuetudine. q̄ d̄ iure cōi ius instituēdi p̄tinet ad ep̄m. ut in. c. nullus omnino. xvi. q. vii. Et nō glo. q̄ institutio auctorizabilis quo ad curā animarū p̄t p̄scribi p̄ inferiorē ep̄o. q̄d an sit vez dic vt plene nō. in. c. ū satis. alle. in glo. et i. c. cū venerabilis de reli. de. posset tñ iste tex. intelligi de institutione corporali q̄ p̄tinet de iure ad archidia. vt in. c. vt nost̄. d̄ offi. archi. In glo. in. v. tenebit. in fi. nō. singulariter fi. gl. ex qua h̄c nōre q̄ si iudex p̄sumit malitiā cōtra terciū volente impedire. p̄ interesse suo executionē h̄ic nō debet eū audire nec curare d̄ appellatione. ad h̄ facit q̄d nō. Inno. in. c. post electionē in fi. de concess. p̄ben. Et inducit bal. istā gl. iūcto tex. q̄ etiā a summaria cognitione p̄t q̄s repelli vbi p̄supponit quis calūniari. facit l. fi. l. de or. cog. et. c. venies. et. h̄. de testi. quod dicit menti tenendū. Et colligit h̄ q̄ institutio ē quasi executio illi? p̄nunciationis q̄ tñ d̄ differri p̄ appellationes

tercū. nisi cōtra eū sit p̄sumptio de malitiā vt h̄ in glo.
et puto hoc dictū glo. et bal. pcedere vbi oppenens of
fert se pbaturum in cōfīnenti. qz p̄ talem oblatōem nō
purgat p̄sumptio malicie. vide ad h̄ glo. nō. in. c. su
scitata. j. de i. inte. resti. et i. l. i. §. sine. iuncta glo. ff. de ta
bu. exbi. p. que p̄t dici qz vbiqz statutū tollit exceptō
nem in aliquo casu d̄z intelligi nisi pars velit incōtinē
ti pbare. qd̄ est h̄ nō. et fac̄ qd̄ nō. bal. in. l. data ope
ra. l. g. accu. nō. pos. et oldra. p̄cilio. xlv.

Ausam

Si causa simplr est delegata
duobus alterius sentētia nō
tenet. Cōmunis diuisio. tertia ibi discretōni
Nō ibi ep̄is. nam facit iste tex. p̄ stilo curie vt causa
matrimonialis p̄mittat solis ep̄is. et qz h̄ sit de stilo ca
rie vide p̄ Spe. in. ti. de r̄p. p̄tate. c. in. §. rōne forme
v. nunc ad intracōz. f. in p̄tatem facit. c. p̄posuisti.
j. de p̄ba. et in multis locis repies qz talis cā fuit cō
missa nō ep̄is. de hoc tñ nō est curandū. qz standū est
in hoc stilo curie. Nō scdo iuncta glo. i. qz cōfessio
facta per mulierē p̄cedentibus cruciantibus et flagellat
nō tenet. et sic cruciatus et flagella incutiunt mulieri in
stūm timorē. et idem videt in masculo. vt nō. in. c. cum
dilecti. qd̄ me. cā. et in. l. ij. ff. eo. minor. tñ metus excu
sat mulierē qz masculū. vt dicit glo. quā tenebis men
ti in. c. cū locū. j. de sp̄o. Item nō qz plures delega
ti simplr dati nō h̄t exercitium iurisdictionis in solū
dum. vñ vnus sine altero pcedere nō p̄t. Et aduerte
quia cū tex. hic dicit qz sententia vnus nō t̄z p̄t colligi
et inferri qz alter delegator nec diffinitiuā nec interlo
cutoria sententiā sine alio p̄ferre p̄t. nam applone snie.
vbi nō surgit absurditas intelligit tam de diffinitiuā
qz de interlocutoria. vt est gl. multū nō. quā tenebis mē
ti in. c. i. de re. iudi. in. v. l. i. n. i. secus vbi surgeret ab
surditas. de quo vide glo. quā sic intellige in. c. cū oliz
de testi. et facit iste tex. sic intellectus p̄tra gl. in. l. pom
ponius. als̄ incipit si vñ ex plumb. ff. de re. iudi. q̄ dī
cit qz alter iudicū p̄t p̄nunciare de comparēdo. Bar. tñ
ibi cōtta. et sic sentit qz prius dixi et tetigi post glo. s.
eo. qm̄ abbas. Et licet iste tex. loquat de diffinitiuā tñ
papa in rōne sui non restringit se ad diffinitiuā f̄ loqz
de lūia in genere Nō ibi maritali affectōne. qz eccle
sia potest compellere maritū nō solū vt vxorē recipiat
tenere dīm issam f̄ etiā vt cā maritali affectōne p̄tra
ctet. cōcor. c. ex parte. de sp̄o. et c. illud. de p̄sump. cum
si. Cōtra tex. opp. et vidz qz ista cōfessio mulieris de
buit valere lēz sentētia fuit nulla per. c. h. de resti. spo.
et p̄ nō. dictū Inn. ibi vbi dicit qz licet p̄cessus sit nul
lus confessio tñ in iudicō valet. So. primo potest dici
qz cōfessio hic etiā non valet quia fuit extorta a mu
liere per corpis cruciatum. vt in tex. et glo. prima. So.
le. ā. da qz cōfessio mulieris nō p̄iudicat matrimonio

vt in. c. sup. e. de eo qui cogno. p̄lang. vxo. Et hec so.
etiā ponit in glo. i. et p̄ hoc satisfactū est p̄trario. Sed
dubitat qd̄ si mulier fuit confessio sine corpis cruciatu
So. dicit quidā vt refert Inn. qz si tanta erat potētia
mariti qz mulierē vberibus affecisset si negasset i p̄ntia
iudicis. qz tūc ille solus metus h̄z excusare mulierē. f̄
hoc non placet Inn. quia sc̄m h̄c nūqz valeret con
fessio vxoris in fauorē mariti. cū semp sit talis potētia
mariti in mulierē. et ideo nō. dicit Inn. qz nō p̄sumit
metus in muliere. f̄ oportz qz si vult infringere p̄tractum
suo cōfessionē qz p̄bet metū sibi fuisse illatū p̄ maritum
vel verbera illata. et nō hoc dictū. et intellige qn̄ alias
confessio de se valebat. Et aliqui h̄nt in lec. Inn. vbi
dixit vbera h̄nt verba. et si vis saluare intellige d̄ ver
bis minatoris. et fm̄ h̄nt intellectū mine mariti h̄nt
excusare vxorem si p̄traxerit vel aliquid in p̄iudici
cū suū fuit p̄fessa sola tñ reuerentia mariti nō suffic̄ ad
excusandū mulierē. vt apte voluit Inn. hic qd̄ nō. et
idem bar. in. l. metū. et in. l. ad inuidiā. l. qd̄ me. cā. et
vide p̄ eam in. l. i. §. que honorande. ff. qua re ac. n̄ da.
nec etiā puto qz sole mine sufficiat. f̄ d̄z p̄siderat p̄ue
tudo mariti et qualitas ipsius mulieris. Nā sunt mol
ti hoies qui multa minant et parū faciūt et istoz nine
nō inducūt iustū metū. secus si non solent minari quin
postea facta sequant. et ita sume practica cū vis p̄ba
re qz p̄pter metū iudicis vel minas nō appellasti. ad h̄
p̄ bar. in. l. de pupillo. §. si quis ip̄i p̄tori. ff. de no. op.
nūc. et in. d. l. ad inuidiā. et vide qd̄ dixi in. c. cum vx
d̄ reg. et ex his p̄t solui. qz q̄tidiana. ml̄ier fuit p̄fessata
in absentia se cōsensurā alienationi rei sibi ip̄othecate
p̄pter metū et reuerentiam mariti. nūqd̄ illa p̄fessio
prius facta sit sufficiens ad rescissionē p̄tractis. et tenet
Raynerius qz sic. f̄ p̄trarium ego puto verū p̄ predicta
et p̄ l. metū p̄alle. vbi p̄tz qz ex sola p̄fessatōne nō p̄ba
tur metus. f̄ oportet qz p̄bet mō p̄dicto. et p̄ h̄ habes
declaratā glo. i. In glo. ij. in si. nō hanc theoreticā
glo. qz vbi de necessitate requiritur alicuius p̄ntia ad cer
tum actū nō valet qd̄ agit in ipsius absentia. secus si de
bonestate tñ debeat esse p̄ns. l. d̄ offi. quo ad primū
dicit qz si in fauorē rei publice vel ex forma mādātū de
bebat quis esse p̄ns nō valet qd̄ agit in ipsius absentia.
nec ip̄e p̄t actū ratif. caē vt hic. secus si ob p̄inatā vt
litate. qz actus valet licet p̄ceptus possit p̄sequi p̄tem
ptū suū. vt i. c. qz sicut. de dec. vbi canonicus p̄temptus
in electōe p̄t ratificare electōz factā in ipsius absentia. et p̄
h̄ et p̄o. c. qz sicut nō. b. do. an. qz actus ex iudicialis i
p̄iudiciū tercū absentis tenet l̄z ille possit p̄sequi p̄ceptū.
h̄ ego nō admitterē. nam. c. qz sicut loquit in casu p̄tici
lari. f. cum ad minus due p̄tes capli actū gerūt absente
tercia p̄te. nam tūc actus tenet. Ratio. qz due partes
vniuersitatē rep̄ntant totā vniuersitatē. vt i. l. nulle. et in

l. plane. ff. qd. cuiuscumq. vni. vni. acc. ibi est gest. ab ha-
 bente potatem. secus eni videt vbi potas no esset pones
 exerceat actu sine alicui potia nam tuc putare actuz
 no valere sine illius potia. facit qd no. in. c. si annu. d.
 iudi. li. vi. et in. l. cum no solu. L. de bo. que li. in b. trā
 no pot dari certa doctrina. s. fm varietate causaz. pce-
 dendu est. tene tñ meti pdicta. In gl. in v. vni. in
 fi. vtra limitatōz quā dedi sup. tex. querit qd in dele-
 gatis ad vniuersitatē causaz nūqd valeat snia vni. do-
 co. b. nihil. dicit. Sz aduerte isti delegati sil. pcesserit
 in ca. z no valet sententia vni. qd pcedit etiā si essent
 ordinarij qz causa dz habere finē corā illis iudicibus
 corā quib. est cepta. vt in. l. vnica. ff. de of. consu. nō.
 glo. z bar. in. d. l. pōponius. Sz dubiū est nunquid a
 principio possint illi delegati ad vniuersitatē carum se-
 paratim pcedere. Glo. z bar. in. d. l. pōponius. alia
 incipit si vni. tenet q. sic. vt in b. equipent ordinarijs.
 Itē videm. q. plures executores simpliciter dati hnt
 potatem insolidū. et b. qz sunt deputati ad vniuersitates
 negocior. vt. l. i. §. si plures. ff. de exercito. s. sec. est in
 paratibus deputatis ad causas pti. ulares. vt in. l.
 pluribus. ff. de pca. et in. c. si duo. c. ti. li. vi. nec audī-
 ui vni. illud dicitū reprobari et qnqz sui secutus. s. cre-
 do illō no pcedere z ppariū esse vey. ad b. allego tex.
 ling. inuncta gl. in v. sepatim. in. c. vt officium. de here-
 li. v. arguēdo p locū a spali. nam inquisitores heretice
 prauitati deputati in aliqua puincia v. ciuitate vel ca-
 stro dicunt delegati ad vniuersitatē causaz. vt nō. Jo.
 an. in. c. p. b. e. ti. li. vi. et tñ in eis spale est fauore iudei
 vt possint pcedere sepatim. s. regulariter debet simul
 puenire sicut delegati ad certā causam. vt b. qd bñ nō.
 et iura allegata p glo. et bar. nō stringūt. qz loquuntur
 in alia materia. et b. nō. Ex quo infero q. si epō cōstitū
 it plures officiales in aliq. pte dio. nisi dederit eis po-
 tatem insolidū nō pnt sepatim pcedere. nā hnt illi iu-
 risdictionē delegatā ad vniuersitatē causaz. vt ē gl. nō.
 i. c. rōna. de app. li. vi. et in. c. pnti. de of. or. e. li. et vide
 qd nō. in cle. et si pncipal. de ryp. Etide etiā aliā nō. li-
 mitatōz ad istū tex. quā pōit Inno. in. c. raynald. i. pñ.
 d. testa. vbi dicit q. si vni. ex trib. v. plib. iudicib. dixit
 opi. suā in pntia cōiudici nec potuit illos trahere ad
 suā opi. s. recessit z noluit esse pns in snia ferenda pnt
 ali. iudices sentētiare. qz pinde ē ac si iste esset pns et
 cōtradiceret. quo casu valz snia pluriū. vt in. c. si. pe. re
 iudi. et i. l. duo ex trib. ff. e. z sic cessat b. casu rō. l. item
 si vni. i. ff. d. ar. cōtrariū t. z bar. in. d. l. duo. Itē illd. di-
 cū puto veri. qz pntia oim expit qm ad huc iurisdic-
 tōnis exercitiū p pte bñ repit nūc snia lata a nō hnt
 bus potatē insolidū. ad idē ego allego tex. in. ca. cū ab
 vna. d. re iudi. li. vi. vbi dicit q. vni. ex plurib. dz sniam
 ferre alijs mādātib. alō nō t. z snia s. ille tera. nō mā-

danit nec sentētiā dixit. ergo nō tenet ista sic a collegis
 data. Etide z terciā limitationem. Si eni sunt tres vel
 plures iudices et vnus iurat q. sibi nō pot liquere de
 cā pnt ali. sentētiare. vt est tex. in. in. d. l. si vni. scdm
 vni. intellectū quē sequit ibi glo. z bar. Et Inno. i. d.
 c. raynaldus. z de plurib. ordinarijs. z de istis dele-
 gatis qliter hēant iurisdicōez. dicit. i. in. c. prudentiaz.
 In glo. fi. ibi facta restōne vult s. gl. z bñ q. mulier
 petebat b. restōnem mariti. id non admittunt accusato-
 res mīmonij an restōnem. Sed ptra b. facit nā pe-
 tens restōnem habet pbare spoliatiōē z possessionē
 vt. s. e. ti. c. pultationibus in fi. s. hic maritus nō abie-
 cit vxorē. s. eam dimisit ad sniam iudicis. So. dicunt
 doc. q. hec snia fuit nulla qz ab vno lata. z sic volūt q.
 spoliat. p. tētu snie nulle pot petere restōnem z vey di-
 cunt. vt in. c. cū cā. j. e. Et dicit q. ecipō q. cōiunx sine le-
 gitima cā nō vult redire ad suū cōiugalē videt cū spo-
 liare. vñ pot agere possessoriō ad b. vide bo. glo. in. c.
 lras. de resti. spo. z in. c. significasti. de diuor. z in. c. di-
 leximus. de adul. Et nota bene has tres glo. et idem
 Inno. in. c. veniens. de regu. M. abb.

Ausam que

Delegat. q. est dñs
 impetratis recusari
 pot. Lōis dñs. scda. ibi vey. Nō prio
 q. licite pot recusari iudex vt suspect. ex cā pbabili. nō
 solū qñ ipse solus est iudex. l. p. rō. ff. de iur. om. iud. et
 in. c. si qd ptra. d. fo. cōpe. sed etiā cum hz alios colle-
 gas. z facit iste tex. p nō. in. c. l. d. iudi. q. si i vniuersita-
 te iudicū hōo aliq. susp. etiā possum petere illū remo-
 ueri nō obstāte q. ali. possunt ferre sniam iustaz. Et fa-
 cit ad. q. nūquid scholaris q. dz intrare examē hz ali.
 quē ex doc. suspectū ex legitima cā possit illū recusare
 et credo q. sic. qz saltem doc. sunt ibi vt testes. Et nō.
 bar. i. pbenio. ff. veteris. dixi plene i. c. pposuisti. de p-
 ba. Testes aut. debet esse sine omni suspitione. vt nō. i.
 c. in lras. j. d. testi. Sed nō ibi dñs est rē. q. habēs
 aliquā in familiā suā pot dici eius dñs. Ex hac gl. ha-
 bes sex casus legitimos recusadi iudicē vide. xij. quos
 ponit. Jo. an. in. c. legitia. de app. li. vi. z p spe. e. ti. §.
 super p. to. Et dicit b. doc. aliū casum cū iudex suce-
 sisset i totū vel in pte litigatori. nā tunc nō pot esse iu-
 dex. qz iudicaret i facto p. prio. vt i. l. iulianus. ij. ff. de
 iur. z qd hic dicit hz locum etiā in ordinario vt in. l. q.
 iurisdicōni p. ff. d. iurifoi. om. iud. vbi dz q. is q. pre-
 est iurisdicōni nec sibi nec suis ius dicere pot. facit. l.
 senat. ff. d. of. p. si. plene dixi i. c. cū ptingat. d. fo. p. pe.
 Nūquid aut. pot esse arbiter sive arbitrator. Doc. q.
 sic qz etiā i facto p. prio. qd pot esse arbitrator. vt. l. si li-
 bert. ff. d. op. liber. z i. c. quitauall. d. iurcū. Et ita tñ
 rō nō pcederet i arbitro qz qd nō pot esse arbiter in fa-
 cto p. prio. etiā pte p. sentētiare. vt in. l. pe. ff. de arbi. Sed

dicit qd alio respectu potest esse arbiter in causa familiaris quia interuenit consensus partium. nam potest partes non recusare predictam. ad b. c. insinuante. ubi patet quod dominus potest esse iudex in causa familiaris si non fuit exceptum. Ultimo scias quod Jo. an. hic dicit quod gl. non caute loquitur dum in prin. dicit hic esse ar. quod iudex potest recusari si est dominus impetrantis nam secundum et m. b. est expressum. et sic non dicitur ar. si est non. in. c. i. de pac. Et ex hoc non formosum modum inducendi iura. ut ubi casus non est clarus inducitur tex. in ar. ubi tex. est expressus dicitur simpliciter allegari tex. posset tamen secundum eum dici quod non fuit recusatus iudex sed alter fuit subrogatus. ubi dicitur melius quod primo tex. probat de suspitione et p. p. de recusatione. ubi ibi habet respectum etc.

Si delegatus rem consulente.

mittit eam non in totum et a subdelegato appellat ad papam. p. b. non impeditur. passus delegati pape vel clarus sic. Et subdelegato delegati pape quod subdelegatus non in totum non ad papam sed ad ipsum delegatum appellari dicitur. et non dividit. Sed primo unum casum scilicet ling. i. quod non potest ad papam appellari obmissio medio regulariter contra. ut in. c. ad rōnam. ij. q. vi. Et ratio huius spaliatū est. quod delegatus qui subdelegauit non in totum repūtat personam pape quo ad illam causam. ut in. c. sane. s. c. et ideo ex quo papa voluit istum tenere locum suum quo ad illam causam temeraria est appellatio dum interponit ad ipsum papam quia iam habet papam in persona delegati. et ideo casus ponitur. i. e. c. super questionum. s. porro. Sed non quod delegatus subdelegans facit medium gradum. unde non dicitur appellari obmissio isto medio ut hic. hoc fallit si istud medium esset inutile. ut puta si subdelegans esset excoicatus vel aliter impeditus. Nam tunc potest appellari ad papam ut est tex. in. c. si is cui. i. e. li. vi. Item fallit si negat iurisdictionem subdelegatis. ut quod dicitur papa fuisse mortuum re integ. ut est tex. i. c. si a subdelegato. i. e. li. vi. Tercio non ibi unum plures. quod unus delegatus potest causam subdelegare unum plures. quod dicitur pastorale. primo rōso. Et eadem ratio dicitur doc. quod plures delegati possunt causam subdelegare plures quod ipsi sunt. Sed est dubium scilicet numquid unus ex plures delegatis possit causam subdelegare pluribus sicut potest unus solus ut b. Inn. colligitur ar. quod sic refert alios tenere primum propter absurditatem que posset sequi si isti plures subdelegati discordarent. Hosti. dicit quod ista consideratione deest et expedit ut unum committat. sed propter rationem. c. prudentiam. y. illa quod dicitur. dicit quod potest delegare plures. nec ob. si dissentiant quia primum est p. c. si. de re iudi. f. Jo. an. dicit quod illud. c. non puidet in isto casu et huius dicit. quia loquitur quod plures iudices delegati discordant in sententia. sed nos loquimur quod plures subdelegati unum delegati discordant cum procedunt cum collega subdelegatis. ut puta unum ex duobus delegatis subdelegatis vice suas duobus istis procedunt cum collega subdelegatis

et discordant ad inuicem quo casu non est primum quiter sit puidendum. Et ideo dicit Jo. an. utile esse puidere ut non possit unus committere plures nisi solidum. ut in lili dicit in. c. p. de elec. li. vi. Ego credo quod commissio optime fieri potest pluribus per unum ut b. et. s. e. quis. et quod omnes subdelegati ab uno tenent locum unum ita quod nil valet nisi maior pars conueniat in una sententia. ad b. allego tex. ubi gl. in. c. pastoralis. in pn. e. d. sp. ubi bo. tex. facit de. si. de inrepa. et quod non. Jo. an. in lili in. c. scripte de elec. In ea. glo. ibi et non laicis hodie est primum in. c. statuta. i. s. i. mol. de sp. li. vi. ubi dicit quod illis personis dicitur committere delegatus pape quibus committit ipse papa. et qui sunt ille persone habet ibi in pn. Extra gl. dubitat quod si subdelegatus reseruat sibi executionem inie et non sententiam. numquid habeat locum iste tex. Doc. quod sic. et hodie est tex. in. c. si delegatus. i. e. li. vi. Unum quocumque articulum iurisdictionalem sibi reseruat ipse remanet iudex et dicitur ad eum appellari a subdelegato suo nisi quando negaretur iurisdictione sua. ut est tex. in. d. c. si a subdelegato. Sed b. casu est dubium numquid subdelegatus possit cognoscere an sua sit iurisdictione ex quo negat iurisdictione subdelegatis. et de b. in spe. i. t. e. s. exipit ubi ponit opi. prarias. f. tene quod potest per tex. illi. c. si a subdelegato in y. admittit. et ibi b. sentit Jo. an. nec ob. ille tex. in eo quod non potest appellari ad subdelegatum. quod illud est ne appellas videat sibi prarias quod ex quo negat eum habere iurisdictionem non dicitur ad eum appellari. sed quod contra subdelegato. pponit defectum iurisdictionis non reperit in alio contradictione. quia iudicium reddit in iustitiam. l. in stipulante. s. si sicut. ff. de y. obli. et i. c. intellexim. de iudi.

Elatus

vel sic. Aborte delegatus non expirat iurisdictione delegati coram quo lis erat prestatata. et non dividit. Sed primo quod sic mandatum iurisdictionale expirat re integre per mortem mandatoris. ut in l. mandatum. l. ma. et i. s. recte isti. e. et non in de. ij. i. fi. de p. ca. ita diffinit mandatum iurisdictionale re integre. differunt tamen in alio respectu perpetuatis. quia primo casu negotium dicitur esse integrum ante lit. p. tel. ut non. in. d. de. ij. de p. ca. gra. vo concessa non expirat l. moriat pcedens re integre. ut in. c. si cui. de p. b. li. vi. et ad validitatem et efficaciam privilegii sufficit quod pueniat ad noticiam privilegii. ut in. c. i. de p. cel. p. ben. li. vi. et in. l. abuti. ff. de do. Item iurisdictione ordinaria radicalis in persona illi cui pcedit unum immediate per pcessionem inheret ossibus illi. et ideo per mortem pcedentis non expirat. sed id quod noster est sine facto nostro a non bene illi non potest. ut in. l. id quod noster. ff. de re. in. Quo vo cognoscat quod sit facta iurisdictione siue commissio ordinaria an vo delegata. Dicit quod si princeps vel lex seu puetudo tribuit simpliciter iurisdictionem super una prouincia super unam ciuitatem vel castrem seu concedit iurisdictionem simpliciter super uniuersitate causaz videt concedere ordinarias nisi exprimat vbi

delegamus vel facias aucte nra rē. nam tūc facit cum delegatū. ad h. vide bo. tex. cū glo. in. c. i. de cle. egro. li. vi. et in. c. cū aliquib. de ryp. e. li. hanc pclusionem firmat hosti. s. e. qm. et b. r. in. d. l. et qz vide Inn. in. c. cū ab ecclesiā. de offi. or. Et scias q n̄ quilibet pōt dare ordinariā. s̄ solū pnceps vel lex vel p̄suetudo vel vniuersitas dū eligit rectorē. vt nō. in iuri. pal. Aut q̄ n̄ de iurisdictione delegata et de p̄petuatiōe ipsius reperimus multe opi. vt pdixi. inter q̄s est opi. hosti. i. d. c. licet qui multū in h. laxauit habenas dicendo q̄liter cuiqz delegamus incipit vti iurisdictione ne aū mortem delegantis. p̄petuata est iurisdictione. Ad hoc p̄ illud. c. licz vnde si eligit sibi notariū vel nūtiū sit p̄petuatiō scdm eum vide etiā gl. i. c. si a subdelegato. j. e. li. vi. q̄ tenuit q̄ si delegatus subdelegat aū mortem p̄mi delegantis p̄petuatur eius iurisdictione et subdelegado vsus est iurisdictione. Ad h. placet illa opi. vt necessario requiratur citatio p̄ tex. j. c. p̄. et p. c. f. j. de offi. le. cui imposibile est videre nisi impropriet̄ lra. facit. c. p̄posuisti. d. fo. p̄. et. l. si q̄s postea. ff. de iudi. p̄bat rōne. nam i hac p̄petuatiōe requirit q̄ delegatus cepit vti iurisdictione vti cum p̄petuatiō ista fiat respectu partium op̄tetur q̄ interueniat aliq̄s actus cū p̄te. Sed citatio est p̄ncipiū et fundamentū iurisdictionis. insi. de pena tom. li. sig. s. si. et. c. p̄tingit. de p̄ba. ergo necessario requirit q̄ p̄cedat citatio. Itē scdo multa iura specificē requirunt citatiōnem. vt j. c. p̄. et. c. si. pal. de offi. le. q̄ alia iura q̄ dicunt generaliter q̄ iudex iccepit vti. et debet intelligi et suppleri p̄ citatiōnis actus. Itē et tercio. c. j. p̄. requirit q̄ negociū d̄z esse ceptū aū mortē delegatū. s̄ nō p̄t dici ceptū nisi sit deuentū ad aliquē actū qui sit de substantialibus negocij. vt p̄bat in. c. in caus. cū ibi nō. de dec. et in de. si. de p̄ca. ergo etiā necessario requiratur citatio. qz vt dixi ip̄a est p̄mus et substantiē actus ordinis iudiciarij. et h̄c opi. t̄z cal. in. d. c. l. 3. et archi. j. q. vi. c. nō ita. Si q̄ris de rōne q̄re delegata iurisdictione extinguit morte p̄cedenti re integrā. R̄ideo p̄ actū subdelegatiōnis nō trāssat efficacit̄ iurisdictione in delegatum. hinc est q̄ re integra ille qui subdelegauit in totū p̄t cōmissionē reuocare. vt j. c. q̄uis. e. ti. li. vi. vñ cū iurisdictione re integra sit effectualiter penes delegantē et per mortē ipsius extinguit iurisdictione sua p̄ p̄ns extinguit p̄tās delegata. qz extincto iure auctoris extinguit ius successoris. ar. in. l. lex vectigali. ff. de p̄igno. Sed per exercitiū iurisdictionis aū mortē delegantē. iurisdictione radical̄ in personā delegati ita q̄ efficaciter trāssit i cū. iō morte ipsius nō extinguit iurisdictione. Et circa p̄dicta dubitat qd̄ in iurisdictione delegata ad vniuersitatē causaz nūqd̄ iurisdictione exp̄ret morte p̄cedenti nō recole d̄ p̄nti vidisse s̄ credo q̄ exp̄ret. adduco tex. p̄ locū a sp̄ali in. c. ne aliq̄. de here. li. vi. vbi d̄z q̄ offi.

cium inquisitorū heretice p̄nitati nō exp̄rat re integrā. p̄ mortē cōstitutis fauore fidei. ergo cessante fauore h. dei exp̄raret talis iurisdictione et tñ inquisitores in certa puancia h̄nt subdelegatū ad vniuersitatē causaz. vt nō. Inn. in. c. p̄ b. e. ti. li. vi. Et quāqz iurisdictione delegata ad vniuersitatē causaz in multis cōp̄etur iurisdictione ordinarie iux̄ nō. p̄ glo. et bar. in. l. i. vni. ff. de re iudi. tñ in oibus nō p̄ueniūt maxime vbi subest diuersa rō. nā rō extinguit iurisdictione delegatā quo ad p̄cularem cām militat in iurisdictione delegata ad vniuersitatē causaz. qz iurisdictione remanet penes delegantē et noie. p̄prio iste nihil h̄z. vt in. c. sane. s. e. et in. l. i. ff. de offi. eius cui mā. est iuri. h̄nc est q̄ de foranco vicario appellat̄ ad ep̄m. qz ille h̄z delegatā l̄z ad vniuersitatē causaz. secus in vicario generali ep̄i q̄ est ordinar̄ et facit idē p̄sistoriū cū ep̄o. vt nō. in de. et si p̄ncipalis de ryp. et in. c. rōnā. de ap. li. vi. et in. c. ij. de p̄sue. e. li. vi. Itē limitando oīa p̄dicta nō q̄ exp̄rat mandatū per mortē mādatoris qm̄ p̄ dationē mādati dat noua p̄tās ad actū ita q̄ in exercitiō actus mādatoris gerit vicē mādatoris. secus aūt in p̄cepto qd̄ sit alias habenti p̄tatem. nā cū nō det noua p̄tās s̄ potius ex̄ctet antiq̄. vt in. c. l. 3. et i. c. penl. de offi. ordi. Cessat rō sup̄radicta extinguit mādātū vñ recipiens p̄ceptū tenet illud adimplere nō ob. morte p̄cipientis. de h̄ est tex. iūtra glo. in auct. vt nulli iudicū. s̄. et hec vō inbemus sentit hosti. in. c. qm̄ abbas. s. e. et tenet bar. in. d. l. et qz. et per h̄ dixi si iudex mādauit nūtiō vt mitteret aliq̄ in possessionē licz iudex moriat̄ re integra. tenetur nihilominus nūtiō exequi mandatū qd̄ nō. Ex quo inferit q̄ etiā si p̄ceptū nō fiat alias h̄nti p̄tates sine ius su p̄ncipis. nihilominus exp̄ nō sit noua delegatio tenet recipiens p̄ceptū exequi. p̄ allego bo. tex. in. c. eā te. de rescri. vide p̄ spe. q̄ firmavit h̄c opi. ti. i. s̄. restat. v. itē mortuo mādatore. vbi plus dicit q̄ si mādāt aliquib. vt eligat cum p̄silio sempromij licz moriat̄ p̄nceps. tenent nihilominus isti mādatorij in electiōnis actu requirere p̄siliū sempromij. et p̄ hec habes declaratum et multipliciter limitatum intellectum huius. c.

Ratum Si delegat̄ citauit aū mortem delegantis p̄petuata est iurisdictione. h̄ primo. Et appellatiōni renūciat q̄ corā iudice a q̄ appellauit litē p̄sequit̄. h̄ scdo. Cōis diuisio. scda ibi. nos et q̄libz ps̄ subdiuisit̄ in duas vt patz in tex. Itē primo tex. exp̄ssam q̄ ad p̄petuandam iurisdictione delegatā aū mortē delegantis nō requirit̄ necessario litē. p̄te. et istud. c. corrigat̄ p̄cedēs scdm tan. et gos. Et dic̄ melius q̄ pot̄ interpretat̄ vt sic per istum tex. suppleat̄ ad. c. p̄cedens maxie. Itē si ille tex. ex toto esset correctus nō fuisset positus in ista cōpilatione. vt. s. in. p̄benio bulus cōpilationis. Et ex h̄ die

q̄ si in eodē volumine statutoꝝ reperit̄ duo statuta
sire cōtraria debet cuitari correctio q̄ntū p̄t r̄ duci ad
cōcordiā p̄ subauditōz. p̄ hoc tex. in. l. sciendū. ff. q̄ sa
tisda. co. iūca an. offerat. l. de li. p̄. et q̄d ibi nō. r̄ v̄
de pulchre p̄ bar. in c̄vag. ad rep̄mendā. in v̄. nō ob
stātibus. Secōdo nō ibi p̄posito citatōis edicto. Itā
p̄ istū tex. p̄bo v̄tra alias op̄i. q̄ h̄nt q̄ ad p̄petuandā
iurisdicōne nō requirit̄ q̄ citatio p̄ueniat ad p̄tes. s̄d
en̄ est q̄ emanauerit a iudice. ita t̄z glo. nō. in c̄. h̄. vt
lite pen. r̄ ad h̄ adduco istū tex. in v̄. p̄posito edicto. nā
alias fiebat citatōes p̄ edictū. q̄z scribebat edictū i al
bo p̄toris. nec aliud requirit̄ iste tex. hodie v̄o. p̄hibet re
gulariter citatio p̄ edictū. v̄z enī specificē fieri p̄ nūtin̄z
ten l̄ras. r̄ e quo vide q̄d nō. in c̄. i. de iudi. Anū t̄n
nō. dictū Inno. tenē h̄ m̄ti q̄ v̄biq̄z nescit q̄s sit ci
tandus ad h̄uc hodie h̄z locū citatō p̄ edictū. p̄ h̄. c. si
qui ma. ac. pol. et in. c. significauit. et i. c. alberic. d̄ re
sti. Itō tercio ex rōne iſe ibi negociū sit q̄si ceptum
q̄ ad h̄ vt p̄petuet iurisdicō delegati v̄z negociū cō
missum eie q̄si ceptū. Et nō q̄z dic negociū. p̄ h̄ ifat̄
q̄ p̄ subdelegatōz nō p̄petuat iurisdicō q̄z p̄ h̄ nō est
negociū p̄mutū ceptū nec q̄si. l̄z aliud dixerit gl. in. c.
si a subdelegato. d̄ of. de l. u. v̄. p̄mū p̄. p̄z. nec ob.
q̄ subdelegando v̄at iurisdicōne. q̄z v̄t nō delegata
p̄ ordiaria. r̄ p̄bat apte in. c. pastoralis. i p̄n. j. e. v̄bi d̄z
q̄ iurisdicō dādi iudicē delegato a p̄ncipe ē a lege con
cessa. An p̄dēra illud v̄bū a lege. nā lex dat ordina
riā vt dixi i. c. p̄cedēti. Itē p̄s. p̄posito h̄ n̄ p̄cesso q̄ v̄t
ret delegata t̄n sat̄ ē q̄ nō fuit v̄lys circa negociū cō
missum. nā v̄z negociū esse ceptū vt h̄. r̄ adde ista ad
nō. s. c. p̄xi. Itē nō q̄ appellās renūciat apploni si po
stea litgat corā iudice a quo. q̄z p̄ actū p̄tratiū suble
q̄ntem renūciat actū p̄cedēti. vt in. c. sollicitudinē. r̄ e
app. et. xxxij. q. i. cū renūciat. et h̄ itellige in applonē
interposita. nō aut̄ p̄cedit in d̄stincte in iterponēda. v̄n
si q̄uats. j. t̄ps sibi p̄fixū ad appellandū litgat corā iu
dice nō p̄ hoc renūciat facultati appellādi q̄z p̄t interi
deliberare. ita sentit Inno. nō. in. c. sollicitudinē. d̄ app.
It̄z tu limita vt ibi. et vide p̄ 30. an. in. c. si. de app. li.
vi. et bo. tex. cū ibi nō. i. l. ad solonē. l. de re iudi.

It̄z q̄ro tex. iste loq̄ q̄n appellās petijt iducias. Itē
postmoē renūciant p̄ductōi r̄ allegatōni r̄ petijt atte
statōes solonē publicari q̄si si aliter t̄n feciss̄. q̄z solū
petijt iducias l̄ solū petijt attestatōnes publicari. So.
dic Inno. q̄ idē nā p̄ h̄ apparet q̄ voluit redire ad p̄orē
iudicē. Itē dic bo. q̄literā q̄ appellās egit corā iudice
p̄orē. r̄ h̄ tene q̄z sp̄ subest rō p̄dca. h̄oc limita nisi
acc̄ q̄ postea gerit corā iudice a quo v̄iat ad augmen
tandū desiderū appellāt. iō dixit gl. nō. i. c. si a iudice
de appel. li. vi. q̄ si appellans comparuit coram iudice
a quo r̄ petijt etiā reuocari q̄uamē r̄ ad p̄bandū q̄na

mē p̄daxit testes nō p̄ h̄ vidē apploni renūciasse. q̄z nī
bil d̄recte egit p̄tra applonē suā. q̄z p̄ applonē instat vt
reuoce q̄uamē. r̄ ad h̄uc effectū postea instat corā iudice
dice a quo. Itē alia solonē limitatōz postea q̄ colligi
tur. ex. c. cū venisset. d̄ eo q̄ mit. in poi. In gl. i. v̄.
obruit nō. istā gl. q̄ singlt̄ dic q̄ si acc̄ gēti p̄ applonē
corā iudice a q̄ n̄ fuit approbat̄ in s̄po iudico q̄ t̄nc p̄
illū actū nō vidē renūciasse apploni. q̄z n̄ petuit esse in
dex l̄ ps se fundare sup̄ eo q̄d impugnit. v̄z j. i. regula.
ex eo. de re. in. li. vi. r̄ i. c. cū oli. de cens. septie fac̄ tex. i
c. mulieri. de iurcia. In gl. i. ibi limitas exceptōnes
dic. l. de d̄clatorias. vt i. c. pastoral. d̄ excep. Et dic cla
ri q̄ gl. q̄ p̄prie et stricte negociū d̄z ceptū p̄ li. p̄e. r̄
t̄nc p̄tes ingrediūt p̄ncipale negociū. p̄us t̄n p̄t dispa
tari d̄ legitimitate p̄sonāz r̄ p̄ exceptōnes de d̄clatorias
posset differri negociū p̄ncipale. vt in. d. c. pastoralis
It̄z citatōz aut̄ negociū nō est p̄prie ceptū quo ad ef
fectū. s. d̄ictū. iō tex. dic q̄ ē q̄si ceptū. nā quo ad p̄pe
tuandā iurisdicōz p̄t dici ceptū q̄si iudex incepit vt iu
risdicōne. Et nō ex h̄ et ex gl. q̄ d̄ictio q̄si d̄imittit
ex. p̄bo significato siḡ. catū ei ad q̄d ad h̄c r̄ vide gl. d̄
hac d̄ictōe q̄ i. c. prochianos. d̄ deci. et bo. tex. cū gl. i
l. in facū. ff. d̄ p̄ca. r̄ demō. It̄z t̄n est ex p̄sina v̄tati
et t̄nc ponit ip̄rope. vt nō. gl. i. c. put. de vo. r̄ p̄n. r̄ in
eo q̄ gl. p̄lequet̄ an̄cat̄ an̄ ceptū re itegra t̄raſeat i be
te d̄e actie r̄ passue. Aliḡd d̄icit h̄ h̄ss̄. r̄ min̄ p̄fecte
h̄ tu dic vt plene dixi i. c. significauit. d̄ p̄p. In gl. h̄. i
i. nō gl. et clar̄ h̄ t̄z i. c. cū venissent. j. d̄ testi. Et p̄lo
sit ista q̄ p̄ morte delegat̄ re itegra ex p̄rat iurisdicō de
legati. nec v̄z p̄cessus postea egitat̄ l̄z delegat̄ iḡra
nerit morte delegat̄. q̄z iḡrantia nō p̄t tribuere iurisdicō
tōne nō h̄nti. vt i. l. p̄uatoz. l. d̄ iurif. om. ind. c. siḡ
ficasti. de fo. p̄pe. Itē iura loquūt̄ indistincte. q̄ nō dem̄
facere d̄fferentiā iter ignorantiā r̄ sciam. p̄x. di. l. i. tōno
rū. r̄ c. solite. de ma. r̄ obe. Et p̄ h̄ac rōz h̄ tenuit bar.
in. l. et q̄. ff. d̄ iur. om. ind. et iſſet Inno. tenisse cōtra
riū in. d. c. l̄z. It̄z p̄mū d̄ictū sequūt̄ cōit̄ doc. b̄ r̄ i. d. c.
cū venissent. nō ob. p̄tratiū gl. r̄ e. l. a. q̄ i. puincia. ff. si
cer. pe. q̄ fatendū est q̄ mādātū p̄curatoris reuocatur
re itegra p̄ morte p̄stituet̄. vt. l. mādātū. l. m̄. r̄ de. h̄
de p̄ca. r̄ i. s̄. recte. insti. m̄. It̄z ne p̄curator iḡras v̄a
no official̄ h̄z actōz mādātū vt sc̄p̄et exp̄ſas et seruet̄
indēnis ab oī inter esse. vt. l. si mādasset. ff. m̄. It̄em
mādātū p̄curatoris ē bonofid̄i. iurisdicō v̄o delegato ē
stricte iuris. iō fm̄ Inno. largior̄ iter p̄tratō sit i illa q̄ in
ista. It̄z off̄et iſſari v̄tra doc. de. l. bar. ff. d̄ of. p̄to. v̄bi
apparet q̄ cōis error litigatiū facit̄ sniaz valē. ad idem
iij. q. viij. s̄. tria v̄. v̄ezm̄. So. si tenet̄ op̄i. Inno. i. c. cū
dilecta. de s̄p. q̄ illa. l. nō h̄z locū i delegato. cessat̄ p̄
tratiū h̄ si tenerem̄ p̄tratiū q̄d ē ven̄ vt ibi dixi dic q̄
ibi nō iteruenit solū cōis error. f̄ emanauit off̄m̄ ab ha

bate pates et duravit iurisdicio ipius pmitteris. vt nō. Inno. in. c. nihil. de elec. Sed in casu nostro extincta iurisdicione remansit solus error qui nō p̄t tribuere iurisdicionem. et ideo si quis emit rem a plato iurato qui nullū habuit titulū a supiore licet cōiter putaretur platus. non tñ iste p̄munis error facit p̄tractū valere. vt in c. alienationes. et ibi per Jo. xij. q. ij. et per Inno. in. d. c. nihil. de elec.

Rubenitam. Si cā delegat tri

bus cum clausula q̄ nō omnes duo v̄m rē. nisi p̄t̄ appareat de impotētia t̄erij duo p̄cedere nō possūt et si p̄cedūt nihil agūt. b. d. v. q. ad. s. ad i. c. i. m. Et diuidit istud p̄ncipiū. nā format duas. q. scdo simul illas soluit p̄ nēdo rōnem decidēdi. et scda ibi. in b. casu. Ad ex p̄ncipio ibi supplicas informari q̄ intellectus hoīs d̄z informari ex r̄sione iuris. v̄t sicut aia informat corp̄ vt in de. i. d. sum. tri. cū glo. ita scia informat intellectū v̄t videt q̄ intellect̄ hoīs sine scia p̄t dici sine forma q̄ si sit quedā materia inutillis. Hinc merito dicit Lico ro i. l. offi. q̄ multi sunt hoies et pauci sunt hoies. multi sunt hoies nomine et pauci re ad denōndū q̄ p̄suis ignari nō merent̄ dici homines s̄ potius imagines ho m̄nū. sicut in simili dicit rex. q̄ multi sunt sacerdotes et pauci sunt sacerdotes. multi nomine sed pauci effecti. vt. xl. di. multi. Et ex his verbis scholaris d̄z sumere formosum modū p̄suliendi doctorē petēdo sc̄z in formari d̄ dubijs iuris p̄sistentib̄. Ad scdo effectū istius clausule si omnes nequiverit interesse rē. impoztat em̄ hūc effectū vt reliqui possint p̄cedere t̄erij nequeute interesse tñ anteq̄ p̄stet de impedimento t̄erij nō p̄nt in solidū reliqui p̄cedere et sic exercitium iurisdicionis nō est penes plures delegatos in solidū. s̄ ita ē apud omnes vt nō sit penes singulos. de quo. j. latius. Aliū effectū h̄z clausula omnes aut duo v̄m aut vnus p̄cedat nā vbi apponit̄ hec clausula q̄ hodie est multuz in vsu rōne curie quilibz p̄t p̄cedere lz nō p̄stet de impedimēto p̄socioz. De hac clausula dicit vt plene habet et nō. i. c. cū plures. j. e. l. vi. Ad q̄ apponitur clausula denotās p̄rogatiuā vt cū d̄z si omnes nequiverit̄ interesse tu frater epe. p̄cedas nā alij sine isto p̄cedere n̄ p̄nt s̄ iste sine alijs sic. dato impedimēto. de quo i. c. corā. j. e. ti. Ad t̄erco ibi integz sit iudiciū rē. p̄sumenduz esse p̄ pluralitate doc. et iudiciū. v̄t snia vel opi. videt simioz et verioz q̄ plurimoz iudicis est p̄firmata. nā facill̄ inuenit̄ qd a plurib̄ sapiētib̄ q̄rit. vt i. c. s̄ qui bus. xx. di. Hinc salomō in puerb̄s suis dissipant̄ cogitatioes vbi nō est p̄siliū. et ibi salus vbi multa p̄silia. Et ex h̄ infer̄ q̄liter sit indicandū q̄n̄ dubiū est posituz in p̄silia opinionū. Debem̄ em̄ illā opi. amplecti in quā plures doc. inclināt. h̄ v̄m nisi illa opi. possit con-

uinci. p̄babilib̄ rōnibus vt dixi p̄ Jo. an. in. c. i. d̄ cō sti. et dicit vt ibi. et faciūt p̄dicta q̄ magis sit p̄sumendū p̄ cōsilio alicui collegij doc. q̄ p̄ cōsilio p̄ticularib̄.

Ad ibi citra formā rē. q̄ vbi dat̄ certa forma p̄cedendi. p̄cessus corruit nō solū si aliqd̄ attemptat̄ directe p̄tra formā s̄ etiā citra. q̄ v̄t est dicere istū excessif se fines mādati. Et sic nō q̄ vbi dat̄ certa forma paria sunt agere p̄tra vel citra. vide bo. glo. cum tex. i. c. si cui de elec. li. vi. vbi quali idē. p̄bat nā ibi p̄ter et citra equi parant̄. et intellige qd̄ dixi citra formā q̄n̄ ad actū data est certa forma. s̄ vbi nō dat̄ certa forma ē d̄tia v̄t agatur cōtra vel p̄ter vel citra. Ad videt̄ instantia. ep̄s nō p̄t statuere p̄tra ius et tñ p̄t statuere p̄ter vel citra ius vt nō. i. de. ne roman. de elec. vbi bo. gl. pleni p̄ Jo. an. in. c. si. de offi. archip̄s. In glo. ij. p̄ clariori itel lectu hui⁹ gl. diuide eam in quatuor p̄tes p̄ncipales. In p̄ma op. cōtra rex. i. eo q̄ papa videt̄ h̄ fuisse diminat̄ in nō r̄ndendo ad primā. q. s̄ solū ad scdaz. Hinc sumpta occasione gl. examinat̄ qd̄ iuris de p̄ma. q. v̄t citatus a duob̄ ex tribus iudicibus teneat̄ cōparere. Et p̄cedit h̄ ordine. nā p̄mo allegat̄ p̄ p̄te negatiua. scdo p̄ p̄te affirmatiua t̄erco soluit̄ Sequēdo p̄tem negatiuā R̄ndet ad opp. q̄ papa nō fuit̄ diminutus q̄ ex r̄sione ad scdaz infer̄ ad decisionē prime. et sic ista p̄ p̄ma possit diuidi i plures p̄tes. In scda p̄te p̄ncipali glo. querit̄ pone q̄ duo ex tribus datis cū clausula citant̄ p̄tem. et est dubiū nunqd̄ t̄ercius se excusauit an in h̄ dubio teneat̄ p̄ cōparere ad citationē duoz. In t̄ercia p̄te gl. querit̄ qd̄ si duo p̄cesserūt sine t̄erco an purificatioes clausule nunqd̄ t̄ercius debz h̄re p̄cessuz ratum. et sic ex r̄atib̄ habitone. p̄cessus cōualecat. In q̄rta p̄te gl. querit̄ nunqd̄ p̄tes possint p̄sentire vt duo possint p̄cedere sine t̄erco an purificatioē clausule. et scda p̄ p̄ncipalis ibi. s̄ si ponas. t̄ercia ibi. s̄ pone. quarta ibi. qd̄ si p̄tes p̄sentiant. R̄redo ad primū in quo Jo. an. p̄ gl. p̄cludit̄ in effectu q̄ citatus a duobus ex quo clausula nō p̄stat esse purificatā nō tenet̄ p̄parē. Et cca h̄ ponit̄ nōbile differentia in p̄tatem ordinarioz et delegatoz dicēs q̄ p̄tes ordinarij h̄nt iurisdicionē et exercitiū in solidū. ita q̄ vno abite alius p̄t p̄cedē. secus i delegat̄ et in arbitris. q̄ lz isti habeant iurisdicōz in solidū cū iurisdicio sit tanq̄ res in corp̄ et indiuisibil̄ n̄ possit p̄sistere. p̄ p̄te tñ exercitiū iurisdicōnis nō p̄petit̄ istis i solidū s̄ est apud oēs sit. p̄rimo. p̄sc̄r qd̄ in ordinaris scdo qd̄ in delegat̄. Et ḡraliter q̄ articū est pulcher et articulus n̄ h̄n explicat̄ a canonistis h̄ et alibi assumo aliq̄ nō. h̄ p̄ doc. et pla annectā h̄ ex dicit̄ p̄ doc. omīssa et vide d̄ matia p̄ bar. in. l. i. s̄. si p̄tes. ff. de exēci. et i. l. si vni. ff. de re iud. aliqd̄ in. l. in̄ tutores. ff. de adm. tu. et vide bo. gl. i. c. vt offm̄. in v̄. sepatim. d̄ here. li. vi. et in. c. ij. de arb. e. li. et iunge illas s̄ q̄ meli⁹ explicant

istam passim q̄ facit ista glo. Et dicit generaliter cū q̄ri-
tur nūqd p̄les b̄ites aliquā p̄tatem possint illā exercē
insolidū. an v̄o debeāt om̄es p̄uenire. et dicit aut hec po-
testas p̄petit pluribus. vt collegio v̄puta q̄ collegium
h̄z iurisdictionē vt caplin vel p̄ores huius civitat. et tunc
iurisdictionē nō est ap̄d singulos nec exercitiū s̄ apud cor-
pus collegij fictū et rep̄tatur p̄ singulos s̄ collectū
vt in. c. irrefragabili. s̄. excessus. et q̄d ibi nō. de offi. or-
di. et. xij. q. ij. qui manumittit. v̄n ad validitatē actus
oportet q̄ saltem due p̄tes collegij sint presentes. l. nul-
li. r. l. plane. ff. q̄d cuiusq̄ v̄nuer. no. et in. l. iij. l. de
cre. decu. li. x. et valet q̄cqd facit maior ps istaz duaz
p̄tium. vt in. c. l. de bis q̄ si. a ma. p. ca. r. l. q̄d maior.
ff. ad muni. et vide bo. glo. in. d. c. ij. de arbi. li. vi. et est
bo. glo. iuris ciuil. in. l. vbi absunt. ff. de tu. et cu. da ab
bis. et h̄ vez nisi p̄tas vel numerus sit de substantia. et
tūc nō sufficiunt due p̄tes s̄ requiritur numerus requisit
a lege. Exemplū in numero ep̄oz requisitorū ad depo-
sitionem ep̄i vel alterius clerici. de qua. xv. q. vij. si aū-
et. c. felix. Item exemplū fm vez intellectū in. vij. doc.
requisitis ad approbatōz scholaris. Nam cōter tenet
q̄ sint quot velit doc. de collegio requirit ad minus q̄
scholaris approbet a. vij. vt nō. gl. in. l. mgros. et facit
tex. in. l. si. l. de p̄fec. et medi. li. x. et nō. Jo. an. in. c. l.
de cele. mis. Sensit gl. in. d. c. ij. et h̄ quādo iurisdictionē
p̄petit pluribus vt collegio est dubiū q̄liter sumat ma-
ior ps an solū respectu numeri an fm aliā p̄sideratōez
Sio. multū nō. in. d. l. vbi absunt. dicit q̄ nō p̄siderat
hoc casu maior ps solū respectu numeri. s̄ etiā respectu
dignitatis et p̄bitatis. et sequit bar. in. d. l. si cui. q̄li ve-
lit dice q̄ si minor pars collegij est dignior dignitates
sua meritū tunc facit maiorē q̄d nō tradas oblivioni.
Sed ego dubito an h̄ dictū sit vez et puto q̄ ista duo
requirunt copulative. q̄ sit maior ps respectu numeri
et etiā dignior respectu meriti. Unde iura n̄ra apte di-
cunt illud esse validum q̄d sit a maiori et saniori p̄te. et
sic copulative requirunt illa duo. p. b. c. q̄ p̄pter. d. el.
et in. c. ecclia. i. r. ij. e. ti. et h̄ credere verius. aut p̄tas cō-
petit pluribus vt singul. et tunc quoddā est offiū pub-
licum aucte. s̄ vtilitate p̄uatū. quoddā offiū p̄uatū
v̄nqz tā sez respectu auctis q̄ vtilitatis. P̄rimo casu
quedā est p̄tas ordinaria. exemplū in pluribz iudicijz
ordinarijs q̄dam est p̄tas delegata vt in pluribz dele-
gatis. Nam offiū ip̄oz est publicū aucte et vtilitate qz
fuit inductū aucte publica et ad vtilitatē publicā. P̄tri-
mo casu cum p̄tas est ordinaria aut sunt p̄les ordinarij
ad diuersa officia. et tunc quilibz habet iurisdictionē et ex-
ercitiū insolidū. qz qlibet h̄z pro se et sine p̄focio. et hoc
nō habet dubiū. Exemplū in diuersis p̄latis q̄ p̄funt
in ecclesia dei. nam ep̄s exercet iurisdictionē p̄ se archi-
ep̄s etiā p̄ se. et idē in p̄iarcha et alijs p̄latis. vt i. c. cū

ab ecclesiaz. et c. duo sil. de off. or. cū si. Sicut p̄les sunt
deputati ad v̄nū offiū. Exemplū si papa deputaret du-
os legatos in eadē puincia v̄l ep̄s p̄stitueret sibi duos
vicarios eodē loco nō distinguendo eoz officia et h̄ cō-
sistit dubium nostz. Sio. h̄ voluit q̄ vnus nō p̄t exer-
cere dominiū alio impedito. H̄desti. et q̄ oēs sil dnt cō-
uenire si lex vel p̄fuctudo v̄l p̄nceps q̄ dedit eis iurisdic-
tionē dedisset et insolidū. S̄z gl. ibi i. d. c. vt offiū. et in
d. c. ij. de arbi. li. vi. simpliciter q̄ qlibet ordinarij p̄ce-
dere p̄t separatim licz nō est impedimentū alteri. et ista
opi. verior est et p̄munior. et eā t̄z gl. in. d. l. si v̄n. idem
bar. in. d. s̄. si p̄les. et in. l. vnica. ff. de off. p̄focū. et ibi
vidz tex. ad idē. l. impator. ff. ad muni. et h̄c opi. se-
quor. et salua istam gl. in p̄te. Nam si cā fuit cepta coraz
vno ex ordinarijs nō p̄t corā alio p̄moueri et finiri nisi
est impedimentū p̄mi. vt est tex. nō. in. d. l. si v̄n. et ex
h̄ dicit ibi bar. q̄ si ep̄s h̄z duos vicarios qlibet separi-
m p̄cedē. s̄ ex quo cā est inchoata corā vno nō p̄t alter
se impedire nisi p̄mus sit impedit. q̄d b̄n nota b̄. H̄ec
p̄cedūt q̄n iurisdictionē ordinaria fuit a p̄ncipio penes plu-
res. q̄n cū habuit originē penes v̄nū s̄ derivant i pla-
ribus heredibz alicui? dnt b̄ntis iurisdictionē. dubiū
est nūqd isti plures heredes cū successerint loco vnus
possint separatim exercere iurisdictionē an debeāt s̄ p̄uenire
Sio. an. hic refert guil. de cu. in. d. l. vna. q̄ nō dnt se-
patim p̄cedē. ar. i. l. ij. ff. de v. ob. s̄ credo q̄ non recte
refert. qz rep̄io bar. p̄ eandem. l. tenē p̄rariū in. d. l. si
v̄n. et p̄ alia iura s̄illa. et istud credo veri? qz negari nō
p̄t q̄ isti oēs nō sunt ordinarij et q̄ h̄nt iurisdictionē vt sin-
guli. v̄n sicut p̄n? potat solus exercere iurisdictionē ita
et isti p̄les h̄edes. Dicē t̄n nōbilit q̄ vbi tractatē d̄ cō-
modo l' in cōmodo sociorū nō p̄t vnus solus exercere iurisdic-
tionē sine alijs v̄n nō possit v̄n? relaxare p̄denatōz
qz tēdit ad in cōmodū aliorū. vt in. l. h̄edes mei. s̄. pe-
to. et q̄d ibi nō. ff. ad trebel. seu h̄edes diuidūt sibi iurisdic-
tionē potius ē diuisa admistratō q̄ iurisdictionē. qz in-
risdictionē nō p̄t diuidi nec v̄z diuisio in p̄iudiciū superiorū
Ex quo inferē q̄ si vnus ex illis delinq̄ret in admistra-
tōe alteri tributa nō p̄t ab alio p̄niri. qz sunt pares in
iurisdictionē vbi iurisdictionē est penes quēlibz in toto ter-
ritorio. par aut in parē nō h̄z imperiū. vt in. c. innotuit
de ele. et. l. ille a quo. s̄. tempestiuū. ff. ad trebel. et i. l.
nā magistrat. ff. de arbi. Adverte tā diligēt. qz bar.
logiq̄n illa iurisdictionē erat feudalis. nā tūc certū est q̄ est i-
diuisibil. qz feudū nō d̄z diuidi. vt in. l. impialē. s̄. p̄ter
ea. de p̄bi. seu. alie. fac. c. l. de voto. Si aut iurisdictionē
nō esset feudalis tūc credo alit dicendū q̄ aut p̄petit iurisdic-
tionē i diuersis locis puta in pluribz castris nec sonat
in nomē dignitatis. et tūc sat puto q̄ plures h̄edes p̄nt
sibi diuidē illa loca quo ad territorij et iurisdictionē sic
potuisset inf̄ eos diuidē ille defunct. Si v̄o cēt dignat

non potest diuidi et primogenitus debet succedere. de quo in. c. licet. alle. Si vero iurisdicção nō esset feudalís nec sonaret in nomen dignitatis nec competeret i vno loco tñ puta in vna ciuitate vel in oppido. tñ satis pu to q̄ isti non pñt diuidere iurisdicçãoem quo ad terrí toriū ne in eodem loco videantur duo dñi q̄si monstrū cōtra. c. qm̄ in pleris. p. j. de offi. ordi. Item q̄ b̄ tende ret in publicū p̄iudiciū illius loci. et sic nō vidē b̄ posse fieri. ar. l. si. l. si cōtra ius vel vti. pu. et hec nō q̄ non habes alibi ita collecta. Si vero ptās est delegata. et tunc aut plures sunt delegati ad vniuersitatē causarum et gl. et bar. tenuerūt in. d. l. si vni. q̄ possint sepatim p̄ cedere sicut ordinarij. b̄ tñ nō ita firmavit bar. i. d. §. si plures. f. locutus ē sub dābio. Forte tu vide in b̄ qd̄ dixi. s. e. cām. vbi tenui op. Stat sunt delegati ad vnaz vel plures cās et tñc si simpl̄iter sine aliq̄ clausula nō pñt sepatim p̄cedere et si p̄cedūt nō valet p̄cessus vt in c. cām. s. e. ti. et b̄ et. c. vno delegatorū. j. e. tenet bar. in d. l. si plures. et d. l. si vni. et nō ponit b̄ in glo. nā plu res delegati dati sup eodē articulo repñtāt p̄sonā vni. c. pastoral. de rescrip. vñ vnica iurisdicção repñtāt dele gantē apud omnes merito cū sint loco vni. et vnica sit iurisdicção nō pñt sepatim p̄cedere. Anū tñ nō omitto q̄ siue sint ordinarij siue delegati ad vniuersitatem cāz etiā tenēdo opi. q̄ possint sepatim p̄cedere si cā est in choata corā oibus non d̄z finiri nisi p̄ omnes nisi aliter deē impedimentū. de b̄ est tex. scdm̄ intellectū gl. que sequit̄ bar. in. d. l. si vni. qd̄ nō. naz sicut qm̄ cā cepra p̄ vni alius nō pōt se impedire. ita et qm̄ cā est cepra per omnes si nō sunt dati delegati cū clausula q̄ si nō omnes vt in tex. nro dic vt. j. lat. subijciat in. q. iij. Tenio ad scdm̄ membz p̄ncipale d̄stinctionis qm̄ officiū cō petēs pluribz est auctoritate publicū et vtilitate p̄uatū Exemplū in pluribus tutoribz et curatoribus hñt etiā isti officiū auctoritate publicū f̄ p̄cēnit vtilitatē p̄uatā Et subdistingue. nā quedā est ptās ordinaria et p̄nci palis vt ipoz tutorz et curatorz. quedā est ptās accesso ria et quasi delegata vt in actoribz datis a tutore p̄ d̄i mo casu ptās p̄petit insolidū. vñ quilibet tutor et cura tor pōt administrare officiū. vt. l. si. l. de auc. p̄st. nisi sit talis actus p̄ que finiat̄ tutela. q̄ tñc debēt omnes cō uenire. vt est tex. nō. i. d. l. si. Et p̄ b̄ inferi q̄ ordinarij vel delegati ad vniuersitatē cāz nō pñt sepatim exerce re aliq̄ actū p̄ que finiat̄ eoz iurisdicção. qd̄ nō. Se cundo casu ptās non p̄petit insolidū quēadmodū sup̄ dixi in delegatis. et b̄ firmavit bar. i. d. §. si plures

Tercio mēbro p̄ncipali qm̄ officiū est auctoritate et vtilitate p̄uatā subdistingue. q̄ aut sunt isti deputati vniuersali negociationi vt sunt plures executores seu iustitores. et hñt isti ptātem insolidū nisi aliud sit dēm in p̄missione. vt ē tex. nō. in. d. §. si plures Stat sunt de

putati ad certā cām seu ad p̄ticularia negocia. et tñc nō hñt ptātem insolidū nisi sit dēm. Exemplū in pluribz p̄curatoribz ab eodē datis. vt. l. pluribus. ff. de p̄cu. et in. c. si duo. e. si. l. vi. Fallit si deputat̄ i cā sp̄iali. d̄ q̄ d̄i cōd vt i. c. si duo. et in. c. pel. d̄ elec. li. vi. Fallit scdo in bar. i. d. §. si plures. in pluribz executoribus i testamē to datis alle. c. si. d̄ testa. li. vi. licet nō recte exēpit illū casum. q̄ plures executores nō hñt simpliciter ptātes insolidū. f̄ vno abñte vel nolēte interesse duo pñt p̄ce dere. et b̄ casu loquit̄ tex. i. d. c. si. vñ si alter esset p̄ns et vellet interesse nō possent reliqui p̄cedere s̄ ne eo vt ibi quātime est pulchz dābiū quid si sint duo executores vno nolēte interesse vel mortuo an possit alter sol⁹ exe qui. de q̄ vide p̄ frede. p̄lilio. l. xij. dixi in. c. Jobānes. d̄ testa. p̄dicta p̄cedūt qm̄ isti hñtes officiū p̄uatū assu munt extra iudiciū et assumunt a pluribz ad iudican dum vt sunt arbitri. nā nō pōt vñ sine alio p̄cedere. vt l. p̄di. et l. itē si vnus. ff. de arbi. Et de iure canonico tene qd̄ habet in. c. ij. de arbi. li. vi. et p̄ hec habes sati plene et clare an ptās pluribus cōpetens censeat dele gata in solidū aut p̄ pte. Et ex his infero ad p̄ncipa lem. q. huius. gl. nunqd̄ citat̄ a duobus ex tribz dele gatis teneat cōparere si p̄stat q̄ tercius se nō excusauit et dico q̄ nō. q̄ vt sup̄ p̄clusi delegati hñt p̄ pte ptātes nec pñt sepatim p̄cedere. citatio vero est actus iuridic cionalis q̄ citatio duoz est nulla et temeraria q̄ nō h̄z artare citatū. vt in. c. bone. d. ij. de elec. et qd̄ nō. in. c. ep̄s. iij. q. ij. et in. c. venies. de accu. et in. l. nō videt̄ lati tare. ff. de iudi. et b̄ satis p̄bat̄ h̄ maxie iuncta glo. i. v. citra formā. et h̄c opi. tenēt cōter doc. b̄ et bar. in. d. l. si vni. Tenio n̄c ad scdm̄ p̄ncipalem. q. gl. qd̄ si duo ex tribz delegatis citat̄ ptem et ignorat̄ vtz tercia se excusauit nūqd̄ p̄s teneatur p̄parere et videtur q̄ sic. vt in. l. si q̄s ex aliena. ff. d̄ iud. Et tu distigue melius p̄ doc. q̄ aut isti duo exprimūt aliquā cām. p̄babilem puta q̄ dicūt q̄ tercius se excusauit. et tñc tenetur cōpa rere. q̄ ex hac assertōne factū reddit̄ dābiū. ar. l. iij. l. q̄bus ad liber. p̄da. non l̄z. et b̄ casu p̄cedit. l. si q̄s ex aliena. Stat duo simpliciter citat̄ et nō tenetur cōparere q̄ primo aspectu citatio est iniusta nec tenetur p̄s d̄iui nare. et si dicerem⁹ p̄trarium sequeretur absurdū q̄ ad citationē cuiuscunqz p̄uati teneretur q̄s p̄parere cum possibile sit eū h̄re iurisdictionē delegatā. et ideo nō. di cit Anno. in. c. ij. de do. et cōtu. q̄ vbi citatio prima fa cie est iniusta non tenet̄ citatus cōparere nisi iudex cita tōnem iustificauerit nec p̄t puniri vt p̄tmax licet iusta cā subsit ex quo non fuit expressa. et hoc sufficit quo ad scdm̄. q. Quo ad terciā. q. p̄cludit gl. q̄ ter. ius ab sens non p̄t ratificare p̄cessum duoz. q̄ cum ipoz sen tentia sit nulla non p̄t rata haberi. quia quod nullū est ratificari non p̄t. vt in. l. quod ab initio. ff. de re. iu. §. r

hoc articulo. Innocē. pcessit multum p̄fufe et intricate
nimis subtilizando vtra q̄ expedierit. Sed vt habe-
as rem clarā cōclnde sic. q̄ aut snia est lata penitus ab
alieno iudice. z tunc nō p̄t haberi rata p̄ iudicem pro-
priū. qz licet non possim ratū h̄re qd̄ meo noine gestū
non est vt in regula raturū. de re. lu. li. vi. tñ gestum no-
mine meo possim raturū. habere fm̄ Inno. et bñ in B
oat ipse t̄o conicam notabilē q̄ vbiq̄ actus est nul-
lus ex defectu solemnitate cuius suppletio non depen-
det a potestate mea imo si egomet exercuissem actū si-
ne solemnitate actus non valeret nō possim tūc habere
raturū id qd̄ fuit gestum nomine meo. qz actus est nul-
lus ex facto nō dependenti a p̄tate mea cū ego sub̄i-
ar dispōnī iuris. scōis aut si suppletio solēnitatis depē-
deret a potestate volentis ratificare. Exemplū in papa
nam ipse p̄t ratificare sententiā nullā et ita p̄cedit. iij. q.
vi. b. q̄ppe. Ex b̄ dicit Inno. qz sniam excoicatiois latā in
subditū p̄ alienū iudicē non possū ratificare. qz excoica-
tio a principio fuit nulla. qz natura excoicatiois est vt
statim liget vel sit nulla. vñ tpe ratificatiois nō repitur
aliquid qd̄ possit ratificari. et hec dicta sunt verissima
et notabilia. z vide qd̄ nō. Jo. an. in regula raturū. in
mercu. z p̄ gli. q. ij. in sum. aliqd̄ nō in. l. i. l. qui p̄
sua iurisdī. et i. l. ij. l. p̄munia vtrius. iud. Et quāq̄ In-
no. videatur postmodū recedere a p̄dictis tñ intelligē-
do vt supradicta restringantur ad alienū iudicē p̄sū
nisi sit aliquo mō recessum. Hec sententia fuit lata a iu-
dice nō p̄sū alieno v̄puta a duobus delegatis tercō
abūte et non excusato. et tūc Inno. in effectu videt vel
le qz snia duoz t̄z nisi fuerit exceptum et appellatū mo-
uatur p̄ncipaliter qz iurisdīctio est h̄ diuidua apud quē
libet illoz delegatoz z competit exercitiū nisi elidatur
p̄ exceptioz. et ideo si pars nō accepit t̄z p̄cessus. maxi-
me qz p̄tes litigantes corā duobus nō videntur iurisdī-
dione eoz. progare de p̄sona ad p̄sonā. s̄ de casu ad
casum. qz duo h̄nt iurisdīctionē tercō excusato. nec ob-
fm̄ eum si dicatur qz processus est contra formā p̄pti-
quia duplex est forma. Quedā cōcernit vtilitatē p̄uatā
quedam publicam. z huic p̄tes renūciare nō p̄nt. z ita
intelligit. c. cum dilecta. de r̄p. Quāq̄ forma cōcernit
vtilitatem p̄uatam ipsaz p̄tium. z tūc p̄tes p̄nt exp̄sse
et tacite huic forme renūciare. z istud dictum sic intelle-
ctū est in se verissimū et nōndū. et probat. f. eo. ti. c. fi. s̄
nō cōuenit huic l̄re. vt. f. dicaz. P̄las etiam dicit Inno.
qz si p̄tes errant in facto. qz credūt duos posse p̄cedere
nihilominus p̄ illū cōsentum erroneū progat iurisdīctio
qz vt dixi nō est vera progatio de p̄sona ad p̄sonā. Itē
refert idē esse si coram vno ex trib̄ fuisset litigatū. hec
dicta. Inno. nullo mō placēt nec doc. vident cōiter ap-
probare. et iudicio meo h̄ est tex. de directo p̄tra eū nā
h̄ p̄supponitur qz p̄tes cōparuerūt corā duob̄ nec p̄re

supponitur exceptio. et nihilominus papa cōcludit qz p̄-
cessus duoz est nullus ex defectu forme z p̄tatis. nec ē
vez qz ista forma cōuenit vtilitatē p̄tium. qz fuisset re-
missa p̄tibus nō exp̄cientib̄ cuius cōtrariū h̄ ē. Itē
fauor publicus est z nō p̄uatus vt iudiciū exerceat per-
ples vt sit magis firmū z incorruptibile. nā partibus
sepe nocua est p̄tatis. doctoz sen iudiciū p̄pter expen-
sas z enenia. et id cōsideratur potius vtilitas publica
nec est vez qz iurisdīctio sit tota penes quē. ber. qz ex b̄
sequeret qz tot essent iurisdīctōes separte quot sunt p̄so-
ne iudiciū. qd̄ est falsum. cū oēs delegati rep̄tant p̄so-
nam vnius vt. s. dixi. vñ eadē iurisdīctio que est penes
vnū est penes aliū. Itē saltem negari nō p̄t qz exerci-
tium nō p̄petat insolitū s̄ est omnino interdictū singul-
etā si non exp̄cipiat p̄ p̄tem. tex. est b̄ et. s. c. cam. Et ex
his infero ad vltimā. q. glo. simpliciter approbādo opi-
suā qz p̄tes nō p̄nt cōsentire etiam exp̄sse vt duo p̄e-
dant sine tercio rōnibus p̄dictis. z p̄ hec habes hanc
gl. clarissime declaratā et suppletā. In gl. in v. centū
nunciū ibi. p̄bate fidei. vult qz iste nuntius dz esse p̄-
bate fidei. Itē destinatus cū l̄ris. vt in fi. gl. s̄ ex b̄ resol-
tat qdam contrarietas. nā si portat l̄ras nō oportet qz
sit p̄bate fidei. qz vtitur nudo ministerio nec agit hic d̄
magno p̄iudicio. Inno. tñ requirit qz sit bone fidei et
opi. et fame. s̄ hosti. dicit etā qz p̄t esse infamis dūmo
do sit canonice destinatus. allegat. c. scilicet. d̄ r̄p.
Itē dicit Hof. qz nuncio credit sine l̄ris. nā si p̄pter
ea ip̄ haberet portare l̄ras nō esset necesse vt nuncio
esset. z dicit Cln. qz etiā credit isti nuncio sine iuramen-
to. Ego credo qz illud verbū certum tollat omnes istas
difficultates. oportet vt sibi credat vt sit nuntius indubi-
tatus puta iuratus z ita fidelis z notus vt merito d̄ co-
nō sit dubitandū. z in eo qz glo. in seq̄. dicit qz fides
impedimētū dz fieri coram alijs iudicib̄. qz ex quo iurisdī-
ctio est recasura in p̄sonas iudicuz ipsi sunt iudices
sup̄ impedimento. z ad b̄ bo. tex. in. c. si cōtra vnū. co-
ti. li. vi. Et si male p̄nunciant puta qz dicunt impedimē-
tum tercij vbi nō subest. tenent doc. qz valet snia. qz b̄
faciunt auctē. l. et bñ dicunt p̄ ea q̄ dixi in. c. sup̄ l̄ris. d̄
r̄p. In gl. in v. nō ostenderit. nō glo. in eo qz vult
qz delegat qz dz p̄ficiat extra domiciliū suū p̄t a p̄ci-
pio petē expensas a p̄tibus. h̄ dictum nō plz hosti. qz
sic indirecte possit negligere mandatū pape. Itē cur
expense adhuc nō sunt certe nō p̄t eas petere. Ego cre-
do dicit glo. posse p̄cedere qñ iudex esset ita impotēs
vt nō possit suis expensis itinerare. Et ad cōtrariū gl.
dic alijs qz forte iste ignorat diem statutā a iudicibus.
et de modo regredi iudicē. vide bo. gl. f. e. cū cā In
gl. in v̄bo cōstare in fi. Itē p̄t p̄bati p̄ testes qz erat ser-
uus vel infamis v̄ excoicatus v̄ alia impotētia deten-
tus. et de multiplici impotētia dixi in. c. scilicet. d̄ r̄p.

alle. si potest adduci ad multas. q. consimiles. pone q. tercius in veritate fuit impeditus si non constabat duobus de impedimento tpe. pcessus nunqd valebit sententia si postea pbari p̄t vey impedimentū Inno. b. loq̄t altemative p̄dimo dicit q. nō valebat pcessus ex quo isti ignorabāt se h̄re p̄tatem insolidū. vel p̄t dicit cōtrarium fm̄ eum. q. ex quo suberat impedimentū purificata fuit ipsa cōditō. Et eodē modo loquit Inno. in simi. q. in. c. cū ex officij. de p̄scri. Sed host. vidē b. simpliciter tenere q. nisi prius cōstet d. impedimēto nō d̄z valere pcessus. et b. videt innuere ista lra. et hanc opt. tenet b. moderniores. et etiā bar. in s̄libus terminis in. l. multū. ff. de cōdi. et demō. et in. l. ij. ff. de in. et in. l. si finita. §. iulianus. ff. de dam. infect. et l. hec aut. ff. ex q. cau. in pos. ea. In oibus enī istis locis dat notabilem theorici q. vbi q̄s ignorat fundamentū p̄tatis sue non t̄z s̄nta. et idē dicit in alijs actibus q̄ s̄nta mihi placet. et facit ad b. l. qui in aliena. et l. si is ad qd. ff. de acqui. be. re. et ad idem. c. ex parte assens. et quod ibi dixi de cō. c. pben. In daco casum q̄ iudicio meo b. satis pbat in c. cum sup. abbatis. §. e. ti. Ratio hui? cōclusionis est q. nihil valet explicari sine voluntate et p̄tate. vñ ignorata potentia non p̄t voluntas ex toto applicari ad p̄tate vñ in iuribus palle. et b. tene licet aliter distinxerit Jo. an. in regula. cum qui certus. de re. in. in mercu. et tene menti hanc theoriam que tamē aliquatenus p̄t restri. gi p̄rio. l. ij. de iudi.

Adiciamus. Clausula si non omnes poterit sub impotentia includit voluntatem quo ad purificandam iurisdictionē p̄iudicū. p̄dimo dedit unum casum. sedo aliu p̄simile ibi. idem q̄ et hoc dicit vsq̄ ad. §. sexta. p̄dimo q. p̄tentes exequi delegationē a papa sibi factā est gravissime arguendū. nanquid aut possit puniri pena exteriori. dicitur. §. cum glo. p̄dimo p. declaratione tex. opp. nam nolens interesse cū possit nō d̄z nō posse. vt in. c. sciscitatus. i. fi. de r̄p. Et papa dedit iurisdictionē duob? sub p̄ditō ne. l. data impotentia tereij. q̄ vidē q. vbi dat sola voluntas nō est adimpleta cōditio. et p. cōsequens nō ē purificata cōiudicū iurisdictionē. q. deficiente cōditōne de h̄it cōditionalis dispositio. vt. §. de cōdi. appo. c. p. tuas So. hec fuit nō dubitandi. nā videbat q. nullo mō possent duo pcedere ex quo tercius volebat interesse cū possit. Item faciebat q. papa solet aponere duas clausulas sepatas in quaz vna denōt impotentia in alia voluntatem. vt in. c. sciscitatus. p̄al. vbi d̄z q. si papa in p̄missione dixerit si. ambo nequeritis aut nolueritis p̄ter se alter pcedat. tūc enī purificat p̄tās cōsocij alio nequente aut nolente interesse. So. possumus dicit q. quo ad voluntatē altero nolente interesse nō est purificata cōditio et iō si nō vult cū possit est gravissime arguendū vt bis.

si quo ad cōsocios satis est purificata cōditio. q. si tercius nō vult precise interesse vey est dicere q. oēs sil non possint interesse. nam si tu nō vis meū interesse in sebol vey est dicere q. ego nō possum interesse. et sic quo ad collectionē oim purificat illa clausula impotentie et ita intelligo ista. clausula vero denōns voluntatē solet aponi non quo ad purificandē iurisdictionē cōiudicū si quo ad excusandū istū qui non vult interesse In glo. in v. cū possit. nō ex glo. q. non tenetur q̄s exequi delegatōz sibi iniunctam p. papā cū gravi damno rerū suaz. Et licet hec glo. simpliciter dicat absq̄ p̄iculo intel. lige de gravi. q. raro vel nunq̄ cōtingit q. sine aliqua li damno rez suaz q̄s possit distrabi a negocijs suis. ad b. l. ij. ff. quēad. tel. ape. Et licet tex. loquatur b. cur. cā fuit cōmissa sub cā impotentie. tñ ego idēz puto cū causa fuit cōmissa simpliciter. q. nō est verisile q. papa velit artare delegatū ad executionē mādati cū gravi p̄culo rei familiaris. ar. in. c. sup. eo. §. e. et in. c. aplice. de dona. si appareret de p̄cisa intentōe pape tunc parendum est sibi licet mandatū videatur ḡue. ar. in. c. i. memoria. r̄ix. di. In glo. in v. noluerit. in si. vult §. glo. q. subintelligatur sub clausula voluntatis clausula impotentie qd̄ est vey. q. ista nō sunt diversa vt p̄batur i. d. c. sciscitatus. §. glo. b. dixit q. nō videbatur fieri posse ois saluare decisionē hui? §. forte timore p̄trarioz. que. e. feci. §. dic. vt. s. dixi. In glo. in v. arguendos. ibi sciscitatus. aduerte. q. ille tex. nō pbat q. iste sic est puniendus si solus dicit q. iste nō excusatur si p̄t interesse et nō vult. Et forte ob b. glo. in si. recedit ab ista opt. et tenet q. satis est eum argui et reprehendi cū cōsocius possit pcedere quasi dicat q. vbi impediretur ex toto pcessus cause iste qui nō vult exequi est puniendus. et b. dicitū satis placet. nam eo casu quo cōsoci? p̄t pcedere nō agitur de magno p̄iudicio. hec ē p̄cisa resistētia mandatū aplici. et qd̄ b. d̄z in papa idem dicit in ordinario. nā ordinarius p̄t cōpellere subditū suū ad acceptandū delegatōne suā in. c. pastoral. §. de of. or. l. r̄iso. et in. l. unica. l. q. p. sua iurisd. Ultio nō tene mēti q̄stiones q̄ leguntur in gl. nūqd nolens exeq. mandatū apostolicum possit puniri vel redargui p. iudicem ordinariū vel p̄ia dicit. Et cōcludit gl. q. a cōiudice nō est dubiū q. par i parē r̄e. Et nō q. nō p̄t q̄s etiā rephēdē cōiudicē nec eū punire. si in ordinario loci est maior dubiū Jo. an. i. c. si. de r̄p. tenuit qd̄ gl. b. hosti. i. si. e. al. §. qd̄ sit? offi. v. p. quē. dicit q. rōe p̄cti poterit puniri p. ordinariū. loquitur tñ altemative. dicitur sic q. aut q̄ritur nanquid ordinarius possit cōpellere delegatū ad exequendū et dicendū q. nō. q. nō spectat ad eius officiū si pape. Aut q̄ritur nūqd possit eū punire rōne p̄cti. q. cōtempserit exequi mandatū superioris. et p̄t dicit q. sic. q. b. casu nō puniit eū vt delegatū si vt p̄scurantem i crine

et cessat maioritas. d. qua in gl. ex quo noluit acceptae
delegatōne. et vide ad materiā qd dixi in. c. si. de r. p.

Supra visum est de his que opponuntur
Sexta. in psonā iudicis nunc subijcit de his que
opponunt in psonam actoris. et b. dicit vsq; ad. §. si ve
ro. Si reus corā delegato obiecit excōicātōnem actori
quā nō pbat. i. tps debitū audit actor. si vō pbat dele
gatus absoluet actorē si excōicatus est. ppter cām sibi
pmissam. si ppter aliam nec est de casibus resuatis pa
pe ad excōicatorē suū illum remittet q si nō vult eū ab
soluere delegatus pape eū absoluet. b. d. p. primo po
nit pncipalem. q. quā soluit ibi dubitatōnem. scdo po
nit qstionem incidentē ibi. si vero. p. pmo moduz
et practica obijciendi excōicātōem ptra actorē vt repe
latur a iudicio. p. scdo q actor excōicatus pōt re
pellī a iudicio nō solum cū agit coram ordinario s etia
corā delegato. p. tercio q infra terminū ppetentē
vel statū d. pbari excōicatio opposita actori. et hodie ē
tps statū et determinatū in. c. pia. de excep. li. vi. nā
d. pbari infra. viij. dies. de quo b. in gl. p. nota
practica pcedendi p delegatū cū agens corā eo. pbat
excōicatus. et dic lat. q colligat ex lra. q aut pbat
excōicatus an impetratōz r. pti et d. delegatus pnu
ciare se nō iudicē. qz nō valet r. ptum impetratū ab ex
cōicatio nisi in cā appōnis vel absolutōis. de quo dic
vt habet in. c. i. de r. p. li. vi. et b. casu n. pcedit iste tex.
aut pbat excōical. post impetratōz r. pti. et h. locum
iste tex. quo casu d. delegatus b. ordie pcedere. nam si
fuit excōicatus ppter cām sibi pmissam tūc ipse absol
uet seruato tū iuris ordine. et ita intelligo. v. ceter. i. v.
a iudicibus delegat. Aut fuit excōicatus ppter aliam
cām et aut est tal excōicatio cuius absolutio reseruatur
pape et nō p. delegat. absolue. s. d. eum remittere ad
papā. vt in v. dūmodo. Aut nō est reseruata absolutio
pape. et d. eū remittere ad suū excōicatorē siue sit ordi
narius vel delegat. et si ille absolue vult b. quidem
Si vō nō vult absolue eū aut allegat iustā cām puta
t. ille fuit excōicatus p manifesta offensa seu p. macia
et b. pbat non tenet eū absolue nisi ille p. mo satisfaci
at. vt in. c. ex pte. cl. i. de v. sig. et in. c. venerabilib. §.
secus de sen. ex. li. vi. Si vero allegat aliā cām. pbabilē
nō notoriā non d. eum absolue nisi p. s. ca. vt
d. c. ex pte. Si vō maliciose nō vult eū absolue p. ip
se delegatus eū absolue. et p. stabit de malicia excōicato
ris si infra tps sibi statū a delegato non absoluit nec
allegauit cām in p. rariū. Ex p. dicitis et ex tex. nō. q
delegatus pape etiā rōne accessōrij ad cām sibi pmissā
nō p. absolue ab excōicātōne etiā absolutio reseruat
pape. et p. esse ratio. qz in certis casib. absolutio reserua
tur pape insigni spāl. privilegij. ista vō que reseruat b.
mō nō trāscit in aliū nisi ex spāl. privilegio. vt in. ca. qd

translatōnem. de off. i. le. et sic nō casum in quo vno cō
misso nō trāscit omnia sine quib. pncipaliter cōmis
sum expediri nō p. et b. est rōne p. dicta. Et ex his et
ex tex. p. locū a spāl. argue q a quocunq; citra papam
sit lata excōicatio p. delegatus pape incident. absolue

Itē nō q rōne accessōrij delegat. impedit se de cā
sibi nō pmissa. Ultimo nō ibi nō velit de significa
to huius verbi. Nam fm. Inno. et. Alin. differētia ē in
nolle et nō velle. nam verbū nolo denotat p. sam resis
tentia et p. temptū. verbū aut nō volo denotat simplicē
resistentia q si velit facere. s. nō mō ille qui nō vult. qnq;
tū ista sumunt. pmissive. de quo etiā p. glo. in. l. i. ff. de
tributo. et in. l. q se p. ris. l. v. liberi. In gl. in vbo
donec. in si. dic melius q rō dubitandi potuit esse quia
iste nolebat aut nō poterat. p. bare excōicātōnem incōti
nenti s. forte petebat dilacionē longiorē. vñ erat p. sum
ptio q opponebat maliciose cā differēdi. p. cessum sup
pncipali. et ideo dubitabat vtz ad p. cludendū vñ ma
licijs potuisset p. cedi sup pncipali et sup exceptōe excō
municatōis. s. in decisōne. p. uidet p. tra istā fraudē vt nō
differat p. cessus sup pncipali. s. exceptio excōicātōis
d. pbari incōtinēti infra terminū ppetentem. et hodie ē
p. uilum vt infra. viij. dies. p. bet. vt. s. dixi. et subijcit in
gl. se. In gl. in vbo ex p. d. i. de. in si. nō singulariter
istā gl. ad quā quotidie recurrit et mittit. Et in effū gl.
tangit tria. et p. cludit q in exceptōibus dilatorijs debz
lis p. restari et iurari de calumnia atq; libellus offerri.
dicit tū q si ista omittunt nō p. pter b. corruit p. cessus.
quia infra annullatū p. cessum in defectum illarū so
lennitatum non loquunt in p. cessu sup exceptōib. di
latorijs. Hosti. aut distinguit. dicit em q sup exceptio
nibus que p. ponunt an litē p. restatam debet fieri p. res
tatio litis. s. sup exceptōibus que opponunt post litem
p. restatam nō est necesse litem p. restari. qz sufficit p. ma
p. restatio. Fatet tū q non seruabit ita stricte ordo iuris
sup exceptōibus dilatorijs sicut super p. cessu pnci
pali. dicit etiā nullibi cauere q super exceptōne dila
toria debeat iurari de calumnia. Comūis opi. videt i
distingute vt super exceptōibus non sit necesse litē p.
restari nec libellum offerre nec de calumnia iurare. hāc
opi tenuerunt Jo. de lig. bal. et p. uniter modernio
res sequentes. idem spe. in. ti. de litē p. res. in. §. penul. in
prin. et in. §. sed nanquid. et hec opi. mihi placet. et p.
batur rōne. Litis p. res. fit p. petitōnem in iure proposi
tam et responsionem ad eam secutam. vt in. c. unico. de
litē p. res. sed ille qui excipit nihil petit. vt in. c. ij. de ord.
cog. nec p. ar. gl. q p. titendo vel negādo se excōicātū sit
p. restatio lit. qz b. nō est vtz qm p. p. sessionē factā an li
belli oblatōnem nō inducit litē p. res. vt nō. gl. in. c. dudū
cl. ij. s. de elec. et in. l. i. l. de confes. Item iuramentuz
calumnie debet p. restari in exordio litis. i. in ipa li. p. res.

et potius p̄stat post li. p̄tel. q̄ añ. vt patz. j. ex ordine ti-
moy. nā p̄mo tractat de li. cōtel. et postea de iuramēto
calūnie. Itē iuramentū semel tū p̄stat in cā vt nō j.
de iura. cal. c. i. ergo sup̄ exceptionibus dilatorijs nō ē
p̄standū iuramentū calūnie. Fateor tū q̄ p̄t exigi iu-
ramentū malitię p. c. h. d. iura. cal. li. vi. Idē dico de li
bello. nā libell' n̄ p̄stat nisi sup̄ cā p̄ncipali. quinimo
dico q̄ exceptiones nō tenet q̄ dare in scriptis sed sa-
tis ē q̄ scribatur in actis. vt nō. hosti. i. c. qm. de pba-
licet gl. aliter ibi. r̄b dixerit. Fallit tū in exceptione re-
regulationis p̄posita cōtra iudicē. q̄ illa d̄ dari in scri-
ptis nō tū p̄ modū libelli. vt. l. ap̄tissimi. r. l. cum sp̄ali
c. de iudi. et vide q̄d nō. spe. in ti. de excep. §. viso. v.
f. nunqd. In gl. in v. aliā instā cām ibi vt de p̄cessu
ordinarij. nō gl. et tene eam menti. q̄ impetrās p̄ptum
sup̄ cā iam inchoata coram ordinario d̄ facē mentōz d̄
p̄cessu ordinarij. alias p̄ptū est surrepticiū. Similes
gl. habes in. c. vt debitus. j. de app. r. pbat h̄ dictum a
iud. nam sicut nō valz p̄ptum sup̄ causa iam inchoata
corā alio delegato nisi d̄ p̄cessu corā illo habito fiat mē-
tio. vt in. c. inter monasteriū. de re iudi. ita parī ratōne
annulat p̄ptum si nō facit mētiōz de p̄cessu inchoato
coram ordinario. nā si papa sciuisset nō ita de facili de-
uisset p̄ptum. ar. in. l. vbi ceptū. ff. de iudi. et in. ca. ex-
tenore. de rescrip. Et in si. gl. glo. nō bene dicit. q̄ rescri-
ptū impetratū ab excōicato regularit̄ est ipso iure nul-
lum nec p̄ualeat secuta absolutōe. de quo dicit b̄s
in. c. i. de r̄p. li. vi. Et ad. c. pia alle. in gl. m̄de q̄ loq̄t
de p̄cessu habito coram ordinario. r. pro rōe diuersita-
tis vide glo. in. d. c. i. Et istū tex. intellige qm̄ p̄ptū su-
it impetratū aī excōicatōne. Et si vis intellige q̄ po-
stea dicit q̄ fuit ipetratū in casu p̄cessu fuat' seruādis. d̄
quo in. d. c. i. In glo. in v. ad excōicatōz. in si. glo.
cōter sequunt' doc. b̄. quidā tū tenuerūt p̄trariū p. c. ve-
nerabilibus. in. §. vbi aut. de sen. ex. li. vi. vbi d̄: q̄ ab-
solutio t̄ licet iniuste sit facta. Itē monent q̄ iste re-
missiones fuit de vrbāitate. vnde tenz absolutō cōs n̄
factis. vt in. c. cū ab ecclesiā. r. c. ad reprimendā. d̄ of-
fi. ordi. f. p̄ma opi. plus mibi placz. Itā iura allegata
p̄traria opi. loquant' in eo q̄ habet iurisdictionez sup̄
absolutōe. f. delegatus iste nō habet aliquā ptatē sup̄
cā sibi nō p̄missa nisi qm̄ aliē causa sibi cōmissa expedi-
ri nō p̄t vt b̄. et. s. eo. c. i. S̄z ex quo excōicator erat pa-
ratus absoluere istū actorē. q̄ nō poterat iste delegatus
absoluere ex defectu ptatis. In gl. in v. excōicat' in si.
dic melius vt dixi. s. Extra gl. q̄ro nūqd p̄ denūci-
ationē publice factā q̄ p̄bet excōicatus. r. videt p̄mo
q̄ nō. q̄ ille q̄ denūciat' nihil de nouo agit. l. h̄redes
palam. ff. de testa. et possibile est q̄ nulla excōicatio p̄-
cessit saltem q̄ tenuerit. q̄ denūciatio necessario nō p̄-
bat excōicatōnem. nam et q̄nq̄ nūciat' ille excōicat'

qui in veritate excōicatus nō est. exemplū in. c. licz. de
sen. ex. li. vi. p̄batio antē d̄z cōcludere necessario. vt i. c.
in p̄ntia. de pba. et nō p̄batur hoc esse q̄d ab hoc cōti-
git abesse vt in. c. h̄. de r̄ssa. p̄la. et in. l. neq̄ natales.
L. de pba. Ad idem optie facte. c. pia. de excep. li. vi.
vbi d̄: q̄ excōicatio d̄z probare ap̄tissimis documentis
seu iudicis p̄batōibus. Ob ista forte p̄traria gl. dubi-
tauerunt de ista q̄stione in. c. licz. p̄alle. et in. d. ca. pia.
libossi. r̄z h̄ q̄ p̄batio denūciatōnis sufficit ex quo pu-
blice fuit facta. ar. c. i. de postu. p̄la. Credo q̄ vbi agit
de modico p̄iudicio vt in casu nostro sufficiat hec p̄ba-
tio. q̄ p̄sumitur p̄ his q̄ notorie acta sunt r. p̄ iudice
exercente officium suum. vt in. c. in p̄ntia. de renū. et in
c. ad audientia. de p̄scrip. et optie facte. d. c. licet. f. vbi
ageretur de q̄nī p̄iudicio forte hec denūciatio nō suffi-
ceret. q̄ necessario nō cōcludit excōmunicatōz vt p̄di-
xi. r. regulariter verba enūciatiua nō p̄bant maxie p̄-
lata in abntia ptis. facit q̄d nō. glo. in. l. optimā. L. de
cōtra. et cōmit. stipu. r. in. c. si papa. de p̄uile. li. vi. r. in
c. illud. de p̄sump. Nunqd aut sufficiat p̄bare p̄ fama
vidz q̄ sic p. c. cū desideres. in. §. h̄. de sen. ex. vbi ten-
nō. dicit. q̄ si p̄ famā cōstat aliquē esse excōicatu cogi-
tur ille aut se purgare aut petere absolutōz saltē ad cau-
telam. ita infamatus de crimie p̄t per suspensionē com-
pelli ad se purgandū. vt. h̄. q. v. si q̄s p̄biter. r. c. in
ter. de por. cano. So. Egi. monet h̄ istam q̄stionem r.
finaliter cōcludit q̄ ista p̄batio fame nō sufficit. nā cur
non habeat vim nisi vnus testis. vt nō. iij. q. iij. §. itē
sepe. sequeretur q̄ vnus testis sufficeret ad probandū
excōmunicatōnem. quod non est verum. vt nō. in di-
cto. c. pia. et in. d. c. h̄. Abbas hic dixit ponderandum
modum proponendi. Nam sicut dixit dico istum nō
audiendum nisi prius se purget cum sit infamatus de
excōmunicatōne. et tunc non debet audiri per dictum.
c. cum desideres quasi innuat secus esse. si simpliciter
oppneret de excōmunicatōne et postea p̄bat sc̄laz
famam. Ego puto q̄ p̄imum dictum abba. non suffi-
ciat quo ad hoc vt iudex necessario teneatur actorem
repellere. Ratio quia iudicio purgatōnis pendat a po-
testate et officio iudicis et non competit super b̄ actio
ipsi parti. vt j. de pur. ca. quasi per totum. pars autez
non potest conqueri vel appellare si iudex ex officio suo
non vult inducere purgatōnem. vt nō. spe. in titu. de
offi. iudi. §. impedit. in prin. et cōmuniter docto. in. c.
pastoralis. de excep. Fateor tamen q̄ iudex ex officio
suo poterit illum repellere sed non ad petitiōnem par-
tis excipientis. quia pars tenetur probare excōmuni-
catōnem modo legitimo r. ap̄tissimis documentis. vt b̄
et in dicto. c. pia.

Sivero. Absolutus a delegato super causa p̄
qua fuerat excōmunicatus coram

excommunicato parebit seu rñdebit sup illa causa nisi sit alteri delegata. et si excoicator maliciose distulerit d legatus q̄ absoluit cognoscit p̄rimo ponit q̄stio. scdo solo ibi. in quo. Et p̄tinatur iste. s. ad p̄cedentē h̄ ordi ne. nam. s. fuit dictū q̄ si excoicator nō vult absoluerē actorē ad requisitōnem delegati q̄ ip̄e delegatus pote rit absoluerē ne impediatur cognitō cause sibi p̄missa s̄ q̄ excoicatus absoluit p̄stita cautōe de parēdo iuri in illa cā. p̄ qua fuit excoicatus dubitabat coraz quo in dice iste deberet parere et rñdere in illa cā ex quo iste de legatus istum excoicatum absoluit et rñdetur vt in littera p̄t̄. In ibi mandato ecclesie. q̄ absoluit excoicatum p̄stito iuramento de stando mandato ecclesie sup eo. p̄ quo fuit excoicatus et p̄stat hoc iuramentū q̄ fuit exco munitus. p̄ dubia offensa vel p̄tumacia. si aut̄ p̄ no toria nō absoluit cum iuramento s̄ debet p̄us integre sa tisfacere. vt in. c. ex p̄te. de ver. sig. et in. c. venerabilib̄ in. s. secus. de sen. ex. li. vi. vnde in p̄ori casu intelligas istum tex. q̄nq̄ tñ excoicatus iurat q̄ parebit mādatōis iudicis. vt in. c. i. q̄d me. cau. q̄nq̄ q̄ parebit iuri. vt in c. ex parte palle. Idem tñ est effectus horū iuramento rū. nam solū obligat ad parendū mādatōis licitū et bo nestis sibi fiendis a iudice p̄petenti vt sentit hosti. h̄ et glo. in. c. ex tenore. de sen. ex. Itē nō quē posse cog noscere nō solū de eo q̄d venit accessorie ad cām p̄nci paliter sibi p̄missam s̄ etiam de eo qui venit accessorie ad accessoriam cause sibi p̄missa. nam hic delegatus p̄t absolutōez impendere. q̄ venit accessorie ad cām sibi p̄missam. Itē p̄t postea cognoscere de cā p̄ qua fuit excoicatus q̄ venit accessorie ad absolutōez quā incidē ter fecit. et tene h̄ menti. Et ex h̄ et ex tex. nō casum in q̄ delegatus cognoscit de cā p̄orsus sepata a cā sibi com missa. q̄ndo scz venit accessorie saltem ad accessoriam cause sue. In gl. in vbo distulerit vidē velle glo. q̄ hodie nō p̄cedat q̄d h̄ d̄ p. c. dispendia. s. reus q̄. d̄ p̄. li. vi. vbi d̄ q̄ reus in vna cā non p̄t pendente illo iudicio trahē actorē corā alio iudice et sup alia cā cui p̄trarius hic inuif. naz iste actor fuerat excoicatus i alia cā in q̄ erat reus. et vidē hic tex. velle q̄ p̄t p̄sequi cām coram iudice p̄ eum impetrato. et in alia cā pro qua fa it excoicatus tenet rñdere vt reus. et sic actor et reus lit gabāt eodē tpe coram diuersi iudicibus. q̄d est p̄tra il lum. s. reus quoq̄. So. multa hic inuoluunt s̄ dic da re q̄ in multis casibus p̄t saluari etiā hodie iste tex. nā p̄mo p̄t intelligi q̄ iste fuit excoicatus in cā quā hēbat nō cū isto qui est nunc reus s̄ cū tercio. et sic cessat p̄ sus p̄trarium. nam pendente cā inter me et titium nihil repugnat que minus possim trahere sempzonitū coraz alio iudice. Secdo p̄t intelligi q̄ iste fuit excoicatus ad instantiā istius q̄ nunc est reus et in alia cā erat actor. et tunc miltat p̄trarium. s̄ rñde q̄ forte fm hosti. p̄ma cā

erat finita. s̄ q̄ nō parebat executioni fuit excoicat. vñ rescriptū fuit impetratū finito p̄mo iudicio. licet nōdū executioni mādato. Et nota ex h̄ intellectu bonā limita tōnem ad illū. s. reus quoq̄. Tercio p̄t intelligi q̄ iste s̄. loquit q̄n cā pendebat coram delegato. secus si co rā ordiario. h̄ec tñ solo ex toto nō satisfacit p̄ auct. et cō sequēter alle. gl. iō tene p̄cedētes solones. In glo. sibi progari ad illū terciū nō possit. Aduerte q̄ gl. multū restr. ngit tex. vult em̄ q̄ iste delegat. possit cognoscere de causa. p̄ qua actor alias fuit excoicatus si excoicator est negligens in p̄cedēdo dūmodo illa causa tāgat istū reū qui nūc vocat corā delegato. secus s̄at si tāgit ter ciū. q̄ in terciū nullā habet delegatus iurisdictionē Et h̄ac opi. tenuerūt Cin. p̄bi. et Inno. s̄ hosti. pe. et abb. tenuerūt p̄trarium. Quid em̄ fm hos si excoica tor indignatus q̄ delegat. absoluit nō vult se intromit tere amplius in cā illa dūz est dicere q̄ delegatus qui absoluit nō possit cognoscere Jo. an. p̄cordat et sal be ne iudicio meo q̄ quaten. cā tangit articulū satisfactio nis p̄t delegatus cognoscere et nō amplius. p̄done sic exen. plū in alia causa fuit actor excoicat. p̄pter p̄tuma ciam poterit nūc iste delegatus cognoscere de illa p̄tuma cia. q̄ p̄prie venit accessorie ad absolōne factā p̄ de legatū. s̄ de residuo cause cognoscere nō p̄t. q̄ est p̄t̄ sepata ab articulo excoicacionis. Si aut̄ tota cā p̄tinge ret ip̄m articulū satisfactōnis. vtputa fuit excoicat. q̄ noluit solue iux̄ p̄ceptū seu sniaz nullā. Itē em̄ poterit delegat. cognoscē de tota cā. s̄. an snia seu p̄ceptū fue rit nullū. Ultra gl. q̄ro pone q̄ corā ep̄o actor. p̄bat excoicatus ab alio ep̄o nūqd iste ep̄s cause posit̄ absol uere ab ista excoicacione si excoicator requisit. nō vult istū absolue. videt q̄ sic sicut delegat. absoluit vt h̄ p̄trariū cōiter tenet doc. et bñ q̄ delegat. h̄ facit tanq̄z gerēs vi ceo pape. s̄ ep̄o fungit̄ p̄tate sua dūtaxat. et ex p̄pa po testate nō p̄t absolue ab excoicacione lata ab alio iudice. quia nō est sibi subditus. nā regula est q̄ excoicatoz la tā ab hoie nemo p̄t remittere nisi ille q̄ excoicauit vt sa p̄ior. vt in. c. pastoral. s̄. p̄trea. de off. i. ordi. habeat q̄ recursum iste actor ad supiorē suū excoicatoris. ar. in. c. nullus. de iurepa. et idem dic in consimilibus terminis quod nō. Abbas.

Vm; causa

Si causa simpliciter delegatur tribus duo

sine subdelegacione tercij procedere non pot sunt quod si fecerint ab eis poterit appellari. Idem si sunt dati cum clausula q̄ si non omnes. non enim va let professus duorum tercio inconsulto. hoc dicit com p̄hendendo vtranq̄ intellectum. nam aliqui intelli gunt q̄ hec fuit commissā causa tribus simpliciter. aliq̄ vero dicant q̄ fuit commissā cum illa clausula q̄ si non

De offi. iudi. dele.

omnes. si idem in casu huiusmodi. c. resultat effectus. quia ex quo tunc se non excusauerat nec postulerat de impedimento illi non poterat duo procedere licet causa fuisset promissa cum illa clausula. vt. s. c. pxi. in pncipi. Et videtur hoc de ere. in duas pres. na pmo recitat factum sup quo et pro quo fuerat appellatum. scdo pmittit appellacionis causam ibi fraternitate. Ad pmo q in illa ca pcurabant. r. archiepi quoz duo erant litigantes. tres vero erat in dices delegati. r. facit iste tex. q non sit de substantia vt qlibet puincia habeat solū vnu archiepiscopum. Ad ista archiepi erant vicini nec multū dicebant inter se. r. id lz de iure ordinario in qlibet puincia vnu duxerat archiepsa debeat pesse. vt in. c. scatore. vi. q. iij. b. tñ nō sp obseruat qz papa ad petitoz pncipum hunc iuris ordi nem sepe transgredit. vnde in Italia sunt tres archiepi quoz hic duo enumerant panormitan. r. montisregal.

Ad scdo ex h r. ex tex. honestam fore vt delegatio cause nō fiat iudicibus hūilibus dignitatem inferiorēz ipsos pibus. nam h quia causa vertebat inter archiepisepos fuit pmissa archiepis duxerat. non tñ h est necessariū vt p hie in supra pte vbi ca fuit postmo dum pmissa epō reginē. et eandem alteri epō. vñ satisf el q delegatus habeat dignitatem vel psonatū vñ cano nicatam ecclesie cathedralis. vt in. c. statutū. de xp. li. vi. nec debeat pres dedignari licz sint superiores in di gnitate. qz delegatus repitat psonam delegantis quo ad eam libi pmissam. s. eo. sane. el. ij. vbi pbat q etiaz subdito pō pmissi causa alicuius pti vt dixi.

Ad tertio q citatio p duo s ex tribus delegat nō artatur ad nōdendum. dixit tñ Anno. q si in cōpatōne sūt cō gregati omnes tres tenent nōdere lz duo citauerint. et nō h dictum. Sed hosti tenet pcurari qz citatio fuit te mer. r. a. vt. s. c. pxi. in pncipi. pōt dici pcurando q aut q ritur nunqd vigore pme citatōnis teneat nōdere. et rī tendū q non quis fuit nulla. r. sic pcedat dictū hosti. At queritur nunqd possit compelli ad nōdendum ex noua requisitōne r. ad monitōz oim iudicium. r. dicendū est q sic si aliud nō obstat. Nam registro iudicium hēt vni citatōnis. vt. l. ij. l. qūo et qñ iudex. et nō gl. j. c. consaluit. Item citatio fit vt pō sit pns. h ex quo da tur pnti non requirit necessario citatio. vt nō. dicit Jo. an. in. c. si. de elec. li. vi. et vide qd dico in. c. i. de iudi. Item nota ibi siue p laicalem potentia siue per eosdez iudices r. et tene mēti q factum iudicis nō rite pcedē tis cōparat factō pcurati. vnde sicut pōt peti restitutio r. ogi possessorio ptra spoliatōnem factam p pcuratum. ita etiā ptra spoliatōnem factam aucte iudicium rite nō pcedentium. vñ possit iudici hoc casu de facto restitū si cur r. pcurato. de quo vide qd dixi. s. c. si qñ. et facit qd le. r. nō. in. c. pquerente. de resti. spo. secus si in iudice non deficiat pās et pcessit iudicialiter. nam tūc

licz iniuste aliquē deiecit a possessiōe sua nō tñ pōt cō tra eum agi possessorio. sic intelligo glo. nō. in. c. pscen tium. vñ. q. i. et tene h mēti illam glo. Admo hic nota h q auctoritas iudicis iniuste pcedentis nō excu sat a restitutōne fructuum pceptoz. vñ si iudex iniuste tradidit meam possessiōnem alteri possam illam recu pare cum fructibus pceptis nec excusat auctas iudicis vt ille faciat fructus suos. vt h r. adde qd nō. bar. in. l. qd iussit. ff. de re iudi. et melius in. l. iniuste possidz ff. de acq. pos. Sed dubium est quid in fructibus pci piendis. i. qui potuissent pci pi. vel ab isto nouo posses fore vel ab antiquo si stetit in possessiōne. Glo. si. h nō. dicit q etiam de illis est habēda rō ex quo iudex i iniuste pcessit in pcurariū tñ facit. qz titulus excusat etiā malefida possessorem a fructibus pci piendis. vt in. l. si fundum. l. de rei ven. So. sustinēdo gl. dicit vt senti unt hic hosti. r. Jo. an. q iste titulus habebat p nō ti tulo. qz deficiat hic auctoritas iudicialis. qz duo ex tibus non habebat insolidū iurisdicōnem. vñ vbi cū qz titulus est ptra iuris dispōnem ille habet p nō titu lo. et nō excuset a fructibus pci piendis. ad h vide bo. glo. xij. q. ij. nō liceat pape. r. l. quemadmodū. l. de agri. r. cens. li. xi. facit regula que ptra ius. de re. in. li. vi.

In glo. i. ibi h ponam q tres sunt iudices. nō istam pcuratam glo. vsqz ad fi. ex qua habes bonam li mitatōnem ad iheoricam quā obseruare t ebēt plures officiales cū habent pntem pcedendi dato impedimē to vel noluntate alieni. coz. nam nō pnt citare qz cita tio psupponit iurisdicōnem et superioritatem in citante h debet eū requirere et rogare vt certo termino intersit ad pcedendum cū eis et si in termino non venit psup ponitur q aut nolit aut non possit interesse ita qz hec presumpcio est sufficiens ad consolidandum potestātē alioz simile nō. Anno. in. c. cum nobis. de elec. vbi nō. dicit q canonici non pnt citare pcuratū h solū p t eum monere requirere r. rogare vt certa hora intersit ca pitulo. et si non comparet nō potest a canonicis puniri. qz canonici non habēt iurisdicōnem supra pcurati cum etiā collegialiter nisi aliud habeat psuetudo. et sic intellige qd le. et nō. in. c. irrefragabili. s. excessus. de offi. ordi. et vide ad idē qd nō. Anno. in. c. ij. s. no. op. nnn. et in. c. i. de ma. r. obe. vbi Anno. idē lz in an tiquiori canonico. qz lz ille de iure hēat pcurare caplm nō tñ pōt punire canonicos nō venientes. Ad secun do ex hac gl. q iste requisitōes q sūt de pari i parē dūt eē trine sic citatōes iudiciales. xij. q. iij. de illiōta In cōstrariū tñ facit gl. nō. in. c. si epō. xvij. di. q. gl. nō. r. i cit q ad actū extrajudicialē suffic vnicā requisitō. r. ad hoc quotidie allegat illa glo. Ad. an. in. c. ecclesia. de cōsti. volens saluare istam glo. dicit q procedit i actu quasi iudiciali. nam ista requisitio fit vt postmodum

judicialiter pcedat. Sed certe h dicitur mibi non satis
facit. et vide in p r r i s m. p p r i e in terminis nostris tex.
in de. i. de here. iuntra glo. in vbo requirat. na ibi par
requirit parum vt pcedant judicialiter et tñ suffic vnica
requisitio. qui nō p r d i c i a c t u s i u d i c i a l i s. Itē etiam
in iudicio qd plus est vbi citat quis vt ppeat si velit ita
q nō necessitat ad pparendum sufficit vnica requisitō
ad h tex. cum glo. si. in. l. ea. L. si mancipiū ita alie. fu
erit. et in an. si omnes. L. si vt se ab here. absti. facit. c.
si. j. de clā. d. spō. et in. c. si. qui ma. accu. pos. L. cōclude
ergo q aut requisitio sit ad pvincendam negligentiaz
paris vel inferioris extra iudiciū. et tūc sufficit vnica re
quisitio. vt. d. c. si ep̄s. et de. i. p̄all. Idem in iudicio qñ
quis citat vt cōpareat si sua putauerit interesse. qz tñz
tunc nō necessitat ad cōparendū sufficit vnica citatio.
qd etiam sentit bal. in. l. si. L. de iure deli. qd nō. Alit
requisitio sit ad pvincendam negligentia supioris i ali
quo actu. t tunc requirit trina citatio. sic p̄t itelligi tex.
in. c. i. de sup. ne. pla. In glo. iij. ibi ex certa sciētia
glo. h̄ habuit respectū ad id qd dixi. s. in p̄ma glo. scz
q p̄cessus istoz iudiciū non debet tolerari ex ignoran
tia eoz. qz ipsi bene sciebant q tres fuerunt deputati i
causa. et sic q duo pcedere nō poterant. In glo. in
vbo admisisse. in fi. Ad istud. c. dicūt doc. q p̄cedit
qñ causa applonis est notorie vera. nam notorie hic cō
stabat q tres fuerunt deputati iudices. vñ regulariter
d̄ q excipiens et appellans debet pbare exceptōz esse
verā nisi obtulerit se incontinenti probaturum et nō fu
erat admissus. vt in. c. interposita. de appella. et dic vt
ibi plene nota.

Si duo sunt delegati cum
Vñ sup. clausula q si ambo rē. vno
recusato alter solus pcedere p̄t nec tenet pro
cessus si cum recusato pcedat. P̄ma pars decise nar
rat factum. sc̄da diffinit ibi qñis. In gl. i. ibi pars
R. qui per caplin dicebat intrusus. Aduerte qz d̄ isto
R nō fit aliqua mentio in tex. et hoc qz causa fuit p̄n
cipaliter mota p̄tra puentum p̄ abbatem qui fuerat ex
pulsus. s̄ iste R fuit substitutus p̄ mōchos loco expul
si. vnde gerebat se. p̄ abbate illius mōsterij t d̄ causa
tractaret p̄tra puentum. iste R. p̄paruit p̄ interesse suo
et recusauit ep̄m alterum ex p̄iudiciis delegati ex tri
bus causis de qbus in glo. Et ex h̄ et ex glo. nota
p̄mo et tene menti quia nescio alibi q̄ t̄cias p̄parens
pro suo interesse potest recusare iudicem si habet cām
legitimā cum recusandī. nam ex quo admittit p̄ inter
esse suo. vt in. c. veniens. ij. de testi. et. c. cum sup. de re
iudi. ergo debet audiri oēs defensiones sue. ar. in. c. cū
iter. de excep. et nō tradas h̄ obliuioni. t hoc etiā seq̄
hic do. an. et do. car. Sc̄do nō tres causas legitimas
recusandī iudicō. P̄ma si pars recusans habet cām

cum iudice tanq̄ cum p̄uato. et nō bene hoc dicitur
Nam ex materia litigij solent causari inimicitie. ad h̄
quod le. t nō. in. c. in l̄is. et. c. item cum q̄s. de testi.
lpo. Et nō q̄ h̄ p̄cedit etiam si cā sit inter iudicē vt p̄
uatum et dignitatem recusantis. vñ recusans p̄t in cā
p̄pria dicere iudicē suspectum. qz habet cām cum dig
nitate sua sicut p̄tingebat hic. nam iste R. p̄ p̄prio iure
suo p̄parebat t̄ tñ recusabat ep̄m qz habebat cām euz
in monasterio suo. qd bene nō. Sc̄da cā recusantis
cum iudex noluit exercere cum p̄te actym humanitati
t pacis q̄ solet exerceri cum alijs qui sunt in pari ḡdu
cum parte recusante. nam iste ep̄s fuit recusatus. quia
noluit admittere ad osculum pacis istum R. p̄ prius
abbatem. Et h̄ nota q̄ ep̄s etiam p̄elatos inferiores
debet admittere ad osculum pacis fm̄ p̄suetudines lo
ci. Et ex h̄ nō vnum modum p̄sumendi inimicitia. si q̄
in ecclesia qñ dat pax non vult vnus admittere alium
ad osculū pacis fm̄ p̄suetudinem ille p̄sumit inimicē.
Tercia causa cum iudex minatus fuit p̄t q̄ sibi nocere
si possit. Et sic nō q̄ mine iudicis p̄bant iustā cām
eum recusandī. Adde quartū casum nō. extra gl. si q̄s
scz non vult alium. salutare. vide ad h̄ glo. in. c. adria
nus. l. xij. di. et de p̄larimis alijs caus̄ recusandī iudicem.
vide in locis ad que remisi in. c. causam. d. ij. s.
e. Nunc venio ad nōbilia. Et p̄mo nō q̄ cū q̄stio.
vetitur inter p̄elatum et capitulum non est necesse vt
detur curator capitulo sed ipsum capitulum per se vel
per alium potest esse in iudicio. et tene menti ad hoc
istum tex. quia nemo ad hoc eum allegauit. facit ad ea
que dixi in. c. edoceri. de rescrip. Secundo nota
q̄ clausula si ambo non poterint interesse rē. verificat
ur etiam dato impedimento recusantis. vnde si al
ter legitime recusatur verum est dicere. q̄ ambo ne
queunt interesse simul. Nota t̄cio ibi per conse
quentiam confessus rē. q̄ quis dicitur confiteri tacite
omnia que requiruntur ad actum quem quis ex̄t̄z t
omnia consecutua et accessoria ad actum. vnde cōtes
sio fit non solū ore. s̄ etiam ipso facto. ad hoc. c. nullus
ij. de p̄sump. et in. c. extimant. xi. questione. ij. et fa
cit iste textus pro dicto Inno. in. c. cum olim. de cen
si. et. ca. cum venerabilis. de except. quod produens
instrumentum videtur tacite confiteri omnia contar
ta in instrumento. Item nota q̄ habilis associan
do sibi inhabilem ad actum ad quem cum habitare
nō potest nihil agit. et hoc saltem procedit in iudicia
libus. vt hic. Item nota q̄ ad validitatem actus
voluntas et potestas debent simul concurrere. vbi
autem sibi aduersantur nihil potest validum explicari
et ad hoc quotidie allegatur iste tex. Item nota
quod in indiuiduis inutile viciat vtile. Ultimo no
ta illam regulam que quotidie allegatur quod si facio

actū quē facere nō possum nō valet etiā eo modo quo possum. qz qd volui non potui. et qd potui nolui. et est ista regula cōtra aliā regulā que habet si non valet qd ago ut ago valeat ut valeret. ut in. c. unico. de despo. impu. li. vi. et in. l. si tam angusti. ff. de seruitu. In glo. ij. in fi. et ex hoc intellectu gl. nota qz si index proposita exceptōe. pcedit ad vltiora vidz interloqui cōtra exceptōnem. ppositam. ita qz ex hoc solo potest qz appellare. qz pinge est ac si expresse index fuisset interloqui cōtra exceptōz. et dicit Abb. hic esse h̄ expressū idem le. et nō. in. c. ex parte. Abb. de appel. sequit bal. in. l. a. pcedere. Et de dila. hosti. tñ dicit h̄ qz nō est curandum. quia in integra non reperiebatur qz isti fuerunt interlocuti. satis em̄ est qz hic inuenitur h̄ vtrūqz dictū saluari potest. In glo. si. pro declaranda materia h̄ glo. et totius tex. capio cōtrarium formatum in fi. gl. tanqz magis vrgens in materia. Et opponit ptra tex. de. l. i. §. i. ff. qd cum fal. tu. vbi dicit qz si verus tutor p̄stitit auctoritatē pupillo vna cum falso tutore valz act⁹ ex p̄sona veri tutoris. nec inficit actus propter admixtionem inhabilis et falsi tutoris. cuius cōtrarium dicitur in tex. nam abbas et episcopus erant deputati cum clausula qz si ambo rē. et ep̄o legitime recusato extitit cōditio clausule. et sic iurisdicō in totum fuit cōsolidata in personam abbatis. ergo ex p̄sona sua debuit tenere sententia nō obstante qz processerat cū ep̄o recusato. Et ex glo. ista colligunt due solutōnes quas declarādo et ampliando subiiciam. Prima solutio qz in cōtrario quilibet tutor habet solidam potestatem ita qz quilibet p se potuisset interponere auctem. ideo verus tutor procedendo cum falso non processit tanqz h̄ns potestatem pro parte h̄ tanqz habens solidam potestatem. merito procedit regula vtile per inutile nō viciat ut in regula. vtile. li. vi. Sed in casu nostro de natura delegatōnis est ut delegati non habeant potestates in solidum h̄ pro parte. ut plene fuit dictum. s. c. prudentiam. ideo abbas procedendo cum ep̄o tanqz cū collega videtur voluisse procedere tanqz habens potestatem pro parte et non in totum. sententia em̄ cum sit res in diuisibilis nō potest valere pro parte. et hec solutio ita declarata est satis optima. Sed ut non desint dicta scribentium transeo ad solutōnem scdm glo. que dicit qz in cōtrarijs verus tutor sciebat se solum esse tutorem et sic habuit voluntatem interponendi auctem in totū. Abbas vero h̄ credebatur ep̄m habere potestatem. hec solutio licet vera sit in se diuinat tñ ad illam. l. i. §. 3. ex hac solutōe p̄ singulariter limitari iste tex. qz si ver⁹ de delegatus scit se habere in totū potestatem h̄ ad maiorem cautelā vult procedere cum alio qz tñ tenet sententia ex p̄sona ipsius h̄ postea rep̄iatur aliū fuisse incompetentē. Et nō h̄ dictum qz aperit. ex quo p̄t sumi nō

bilis et singularis theozica cū dubitat an aliter ex delegatio habeat potestatem ut indubitatus delegatus potest qz intendit pcedere solus inq̄tum solus habeat potestates alias aut cum collega. Nam ex h̄ cessat rō contrarietatis inter voluntatem et potestatem. de qua in lra. et cessante ratione cessat dispositio. l. cum pater. §. dulcissimis. de leg. ij. et. c. cum cessante. de app. l. adigere. §. quis. ff. de iurepa. Item ex p̄cedenti solutōe glo. infero ad aliā notabilem limitatōz ad istum tex. ut non pcedat i pluribus ordinarijs. si verus ordinarius pcedit cū falso. quia ordinarij h̄nt potestatem in solidum. ut. l. vnica. ff. de offi. p̄su. et dixi. s. c. prudentiam. et sic quilibet videt pcedere tanqz habens solidam potestatem. Tercia solutio extra glo. ponitur p hosti. dicens. qz h̄ fuit error iuris. h̄ in. l. i. fuit error facti. ideo ignorantia excusat ibi sed nō hic. ut in regula ignorantia facti. de re. iur. i. vi. et in. l. regula. ff. de iuris et fa. igno. Et quāqz hec solo non impugnetur p doc. mibi tñ nō placet. qz apte iste tex. ex rōne sui innuit p̄trarium. non em̄ h̄ ponderatur ignorantia. p̄babilis h̄ voluntas abbatis que contradicebat potestati ipsius et ergo qualiscunqz ignorantia ex quo iste nō habebat voluntatem nisi pcedendi propte semp̄ habet locum rō iure. et p h̄ allego. l. qui i aliena. et in. l. si is ad quem. ff. de acq. here. vbi error in facto contradicens voluntati inficit actum qui geritur ita ut nō valeat eo modo quo valere potest. vñ si quis putat se filium familias cū sit sui iuris et ad h̄t hereditatem in suū patris non acquirit patri cū nō sit in sui potestate. nec ibi quia noluit. et plenus de hoc in dictis. l. Quartam solutōnem posuerūt quidā ut h̄ refert Jo. an. sup. tex. dicens qz ordinarius h̄nt p̄t sibi associare non iudicem h̄ delegat⁹ nō ut hic. Quintam solentem ponit Jo. doc. antiquus dicens qz sententia abbatis h̄ corruit nō quia sociavit sibi inhabilem. h̄ qz detulit appellatōni legitime interposita a suo collega. Et pondera tex. ibi anteqz appellaret ab eo rē. hec solutio licet sit vera in se non tamen cōgruit ratōni que subiicit in tex. que fundat super contrarietate voluntatis et potestatis. nec placet hosti. qz ordinarius vel delegatus possit sibi associare incompetentem sed assessorem seu consultorem sic. ut in. c. statutum. in. §. assessorem. de rescrip. li. vi. dicit tam̄ qz si associat sibi iudicem incompetentem ex ignorantia facti tenet qd agit ar. in. ca. ad probandum. de re iudi. et in. l. barbarus. ff. de offi. p̄to. et in. d. l. i. secus si iuris ignorantia. ut h̄. Et nota hec dicta sunt em̄ multū nōnda in practica. ppter auctoritatem hosti. sed ego tenerem id quod. s. dixi post glo. ut nō sit differtia inter ignorantia facti et iuris In hoc tamen potest sic distingui. qz aut loquimur in scientia vniuersitatis et tunc tenet actus ratōne habilitum licet inhabiles fuerint admisi ignoranter vel scienter

et ideo si canonicus non constitutus in sacris admittuntur ad capitulum. contra de. ut hi qui. de eta. et quali. valebit tñ actus rōne habiliū. qđ tenet Jo. an. in regula. qđ alicui in mercu. et videt. pbari in. c. h. j. de par. nam ibi in odium admittentiū scienter excommunicatos inualidat actus certo casu de quo dic vt ibi. unde si ignoranter admittit canonicus excoicat in caplo valet actus rōne habiliū. vt nō. in. c. illa. de cle. et hoc ideo quia actus nō capit vim a singulis s̄ a collegio. collegium vero p̄sistit penas habiles. dūtaxat. s̄ si aliquis actus expedit p̄ singulos. vt p̄ indices. arbitros. tutores. et similes tūc distinguit vt. s. q̄ si p̄as competit i solidum non viciat actus p̄ admissionē inhabilis. vt d. l. i. s̄ si nō cōpetit in solidū tē. p̄pter cōtradictōz volūtatis et p̄tatis habz locum qđ h̄ d̄ et. s. declarauit. et habes vitra alios calarissime intellectum huius. c.

Oppo. scđo capiēdo principiū huius glo. si iste tex. ponit p̄ regula in rōne sui q̄ vbi voluntas nō p̄currit p̄se cum p̄tate actus non valet licet posset valere alio modo q̄ fuerit explicatus. et reddit rōz qz qđ noluit potuit et qđ voluit ad implere nequirit. i. propter cōtrarietate inter voluntate et p̄tatem. vñ nō d̄z act⁹ valere vt p̄t qz deficit voluntas. ibi vō nō valet qz ibi deficiebat potestas. et idem p̄bat in. l. multū. l. si q̄s alteri vel sibi. S̄z contra h̄ oppo. de alia regula iuris illi precise contraria. nam si nō valet qđ ago vt ago d̄z valere vt p̄t. Tex. est nō. in. c. vnico. de despon. impu. li. vi. vbi d̄z qz si duo inhabiles ad cōtrahendum matrimoniu ex defectu etatis. habiles tñ ad cōtrahendū sponsalia de futuro intendētes cōtrahere matrimoniu p̄ verba de p̄nti p̄ferunt verba apta ad cōtrahendū matrimoniu non valet matrimoniu ex defectu etatis. s̄ valet vt sponsalia de futuro vt sic illa verba operētur id quod possunt s̄z non scđm intentōnem cōtrahētūz ad idem bo. tex. in. l. si tam angustū. ff. de serui. vbi d̄z qz si ostenso loco angustio cōstituo tibi seruitutē vie et locus non sufficit vt sit via s̄ potius vt sit iter valz cōstitutio eo mō quo valere p̄t sc̄z vt sit seruitus itinēris et nō vie. nam differentia est stricte sumēdo inter vias et iter. vt in. l. i. ff. de serui. rusti. p̄di. So. p̄ cōcordātia istaz regulaz do. an. hic simpliciter distixit qz aut peccatur in materia et h̄z locū hec vltima reglā si nō valet qđ ago vt ago rē. Aut est p̄ctū in forma et act⁹ corruit in totū. qz forma dat esse rē. vt in. l. an inutilis. ff. de accep. et. c. quia propter. de electōe. et. c. cum dilecta de r̄p. Aut peccat in cā efficiēti. i. in p̄sona facienti. et tunc valet eo modo quo valere p̄t. vt nō. in. l. quacūqz rōne. ff. de par. Aut peccat in cā efficiēti et materia s̄z. et h̄z locū qđ hic d̄z. nec aliter declarat. Sed aduerte tu. qz s̄z ipse nō alleget. hec v̄ba sunt Bar. i. l. i. ff. de v̄. ob. vbi hec verba posuit sub vno mēbro tñ

sc̄z qñ agit de obligatōe dissoluēda. vñ bar. latius ibi examinando hunc articulū sic distinguit cum querit. an si nō valet qđ ago rē. qz aut cōstat de animo expertis actū qz velit actum valē oī modo quo valere p̄t et tunc habet locū illa regula. vnde testatores solēt frequentare illam clausulā si nō valet iure testamēti valeat iure cuiuslibet et vltime voluntatis. vt. l. si. l. de codicillis. Aut nō cōstat de animo. et tūc si inter illud qđ agitur et agi p̄t solum est differentia in p̄modo seu vtilitate tunc etiam habet locū illa regula. vt in. d. l. si tā angustū. Aut est differentia in mō cōstituēdi. et tūc aut actus dependet a voluntate vnius aut a voluntate plurium. p̄mo casu quo ad dispōnem totalem nō valz actus. alle. l. nō codicillum. l. de testa. Sed quo ad dispōnem p̄tis valet actus eo modo quo valere p̄t. vt l. verbis ciuilibus. et qđ ibi nō. ff. de vul. et pupil. sic quod dixi in. c. ronaldus. et in. c. rymutius. de testa. Scđo casu cum dependet a voluntate plurium aut agit de obligatōe cōtrahenda. et nō habet locū illa regula sed actus imitat in totū alle. l. i. ff. de v̄. ob. Sed cōtra h̄ membz iudicio meo tex. est aptus in cōtrarium. in d. c. vnico. de despon. impu. Nā ibi agit de obligatōe p̄trahenda et actus dependet a p̄tate plurium s̄z cōtrahentiū. et tñ valet actus eo modo quo valere p̄t. vt. e. dixi. Aut agit de obligatōe dissoluēda et tūc distinguit vt. e. qz aut est p̄ctū in materia seu in cā efficiēti et habet locū illa regula. secus si in forma. vt. d. l. an inutilis et. d. l. quacūqz. Jo. cal. ponit hic breuia verba dicē qz si p̄ p̄cturas p̄t apparere qz quis voluit actū valere omni mō quo p̄t. p̄cedit tunc illa regula si nō valz qđ ago vt ago rē. Aut p̄ cōiecturas cōstat qz solum valet actū valere vt gerebat et si nō p̄t valere illo modo in totum corruit. vt in iuribus alle. in cōtrariū. si sum⁹ in dubio presumendū est qz voluit actum valere omni modo quo p̄t qz funda est interpretatio vt res p̄t valere. vt in. c. abbate. de ver. sig. et in. l. quotiens. ff. de ver. obli. hoc verum nisi interuenerit defectus p̄ quem vitatur actus vt hic. hoc vltimum est minus generale. et quasi sine ratōne. quia saltem deberet valere eo modo quo potest per predictam regulam Et ideo dic ad istum tex. qz hic ex cōiecturis apparebat qz abbas non intendebat procedere nisi pro parte sua. et sic omnino voluntas erat contraria potestati. vt in tex. vt. s. dixi. et iunge simul dicca Bar. et dicta cal. et videtur qz vbiqz peccaretur siue in forma siue in materia qz ex quo potest actus valere aliquo modo. nec constat de contraria intentōe semp habet locum illa regula. si non valet quod ago. vt ago rē. et hec bene nota.

Ultimo restat respondere ad quedam contraria allega. in medio glose. in quibus vtile per inutile non vitatur. Sed dic breuiter quod procedant in actibus

sepabilibus. scias ubi vtile non potest separari ab inutili et quod vide bo. glo. in regula vtile. li. vi. cetera vide b p. Inno. scilicet quis possit cognoscere de exceptione opposita contra iudicem. et que exceptio possit opponi tetigi plene in. c. sup. in. et. c. scissitatus. de recip. vide tex. cum g. in. c. si para vnu. j. eo. li. vi. ubi tangit coram quo sit opponenda et. pbanda exceptio recusationis proposita contra delegatum.

Consuluit Si iurisdicatio delegati expirat in termino pemptorio pibus assignato post cognita horarum termini iudex non expectabit psumacem si vero non expirat poterit expectare si vult in diem alteram et iterum citare si vult Romanis diuisio secunda ibi nos autem. que subdividitur. Nam primo distinguit et distinctionem psequitur. Secundo ibi ne vero. d. terminat cognam horam iudicij. Tercio ibi porro instruit iudicem. Non primo ar. q. ad finem pcedam et ad testes recipiendos et ad depositiones publicandas debet pcedere trina citatio vel vnica pemptoria respectu sententia pcedit sed non respectu aliorum actuum. vt. j. dicam latius. Unde tex. hic in verbo pemptoria non ponit iuris ministerium sed narrat factum nisi saltem quo ad sententiam p. j. dicenda. Non secundo tex. no. et singularem q. iudici daf potestas pcedi cotumaci et expectandi cum in diem sequentem nec pars aduersa potest iudici contradicere. q. vti p. tate ibi a lege tradita. Et non ex hoc et ex tex. q. multum pdest habere iudicem favorabilem saltem in istis arbitrarijs. et ideo male faciunt procuratores advocati et ptes qui de facili exasperant iudicem contra se. Nam vt ait quintilianus. naturale est vt iudices his quos libenter audiunt facilius credant. quod non. et ideo in principio dicendi debet q. nisi cotuliam sibi et reddere benivolam animu iudicis audientis vt libentius eam audiat et facilius credat. vt habetur in rethorica ciceronis etc. Nota tercio q. iudex delegatus potest finem ferre vltima die termini sibi prefixi. q. alibi ita bene non pbatur. quid in ordinario. j. dicam cum glo. Item nota casum singularem in quo iudex potest pcedere alia hora seu die q. sit prefixu in citatione. nam si expectat psumacem in die sequentem non tenet eum amplius citare. l. j. bar. simpliciter notauerit p. rariu in. l. si. ff. qd vi aut clam. Et si vis illud dictum saluare qd est nobile. dic q. pcedit qn iudex p. uenit hora seu diem statutu in citatione vel pcessit alia die absq. eo q. faceret gratiam in progatone termini et hic dicit. p. done exemplu. die statuta iudex non sedit. ppter aliquod impedimentu non debet alia die pcedere sine noua citatione. q. ptes non pnt diuinare. et de b. aliqd. j. Item non et tene menti q. ubi quis citat vt copareat certa die ne. hora d. terminat debet citatio copareat

teretali hora qua cognue possit iudex incipere et finire actu incumbente. et nescio alibi ita bonu tex. vt sic fm qualitate actus videat facite hora diei pfixa. et ideo alibi dixit Inno. q. si canonicus citat ad electionem faciendam certo die debet pparere de mane. q. electio solet fieri illa hora. ppter missam sanctisps q. de p. t. die solet pcedere. vt no. in. c. cu no b. de electioe. Circa q. ad actu iudicalem d. pparere quicunq. vult in die statuto dum copareat an noctis tenebras vt iudex possit pficere actu in luce. Et ex illo dicto Inno. credo posse dici q. si iudex est soliu iudicare certa hora diei citatus simpliciter ad die d. p. p. hora qua iudex solet iudicare d. em in iudicio attendi p. t. udo loquens. vt. l. q. si nolit. s. q. assidua. ff. de edi. facit. l. qui semissem. ff. d. vsu. et. c. ex l. r. de p. l. i. pen. ff. de iusti. et in. Item non q. iudicium ecclesiasticu non d. p. p. exerceri in nocte. p. inchoari et finire an noctis tenebras. quid aut si contra fiat. dicat cu glo. in verbo tenebras. Non ibi in q. libet pte lucis etc. q. ubi dies artificialis non est de substantia actus id qd agit in nocte potest dici actu in die. q. dies naturalis p. s. i. ex. xxiij. horis. vti etia in nocte d. di es. et sic capit in genli ubi plures d. Et factu e vespe et mane dies primus vel secundus etc. nam dies naturalis more rono incipit a media nocte et definit i media nocte sequentis. vt b. et. l. more rono. ff. de sei. Et p. b. dicit h. jo. an. q. si tractus sit citra dimidia nocte d. attribuire notari tractu diei pcedentis. Si vo explet vltra dimidia nocte tunc attribuit diei sequenti. vti si h. sero in scda hora nocti fuerit tractus potest notari vice actu in tali loco decia die march. et ita in lib. qd no. Item non ibi i duab. dimidijs noctib. etc. qd mediu d. totu id qd consistit inter duo extrema. Alia non instructio ne pape vt iudex non artz se ad pcededu in vltia die sue iurisdictonis ne ppter impedimentu forte supuenies eua escat sua iurisdicco sine effectu. In gl. ibi circu d. ctu expone. i. sublatu. tex. tu allegat in glo. logf. qn is ad cui instantia emanauerat citatio r. d. p. uis. na tuc circu ducit. i. tollit edictu citatioe. ff. iste tex. potest intelligi scdm Inno. qn citat erat abis. ff. i hac Inno. no p. s. i. et b. q. tex. logf. indistincte sit re? vel actor abiens vtz ibi et eoz altera etc. Non qd aut pte copente circu ducal edictu ipso iure. die q. no. ff. p. s. pars h. duplex tamen diu p. t. absentie p. t. uacit. p. rimo vt faciat circu ducet terminu et se absolui ab illa citatione. non cum d. p. p. r. a. p. t. c. r. o. i. t. a. t. e. r. e. c. e. d. e. r. e. n. a. c. u. i. n. d. e. x. p. o. s. s. i. t. e. x. p. e. c. t. a. r. e. p. t. u. m. a. c. e. m. i. n. d. i. e. s. e. q. u. e. n. t. e. d. e. l. u. s. o. r. i. a. v. i. d. e. r. e. f. i. s. t. a. p. t. a. s. i. p. a. r. s. p. o. s. s. e. t. r. e. c. e. d. e. r. e. p. r. o. p. r. i. s. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e. c. u. i. n. d. e. x. n. o. p. o. s. s. i. t. p. r. e. c. e. d. e. r. e. p. t. r. a. a. b. s. e. n. t. e. n. o. p. t. u. m. a. c. i. t. e. r. v. t. i. n. c. q. r. e. l. a. m. d. p. c. u. r. a. s. e. n. t. i. t. i. n. Inno. q. si eps pcedit non incurrit penam. ff. non recuperabit expensas aduersus absentem psumacem

quinimo scdm eum si absens postea veniret et doceret
de legitimo impedimento posset petere expensas ab
eo qui p[ro]pria auctoritate recessit. quinimo puto etiā q[uo]d
si iudex dicat se velle expectare absentē in alterā diem
q[uo]d p[ro]p[ri]a nō p[otes]t recedere. quia ex quo a iure p[ro]cedit iudici
vt possit illū terminū progare vid[et]ur terminus durare v[er]o
q[uo]d ad tempus progatōnis fiende. in. l. si manēte.
ff. de p[ro]c. et ideo si p[ro]p[ri]a recessit p[otes]t tanq[ua]m cōtumax puni
ri. q[uo]d paria sunt nō venire et venire. et añ tempus rece
dere. vt in. c. certū. xi. q. iij. Item de vento seruiret iste
tex. si p[ro]p[ri]a p[otes]t recedere. Et p[ro] hoc aduertendum
quia iudex nō tenet itez citare. Ex quo infer[re] q[uo]d prima
citatio durat ad diem progatā. s[ed] vbi iudex nō proga
uit terminū s[ed] potest p[ro]cedere q[uo]d. s. d[omi]ni. Secundum
remediū p[ro]p[ri]a est vt faciat se absolui ab instantia iudicij
ad b. l. p[ro]perandum. l. de iudi. et. iij. q. iij. q[uo]d fieri.
Et differētia est nō modica inter scdm et p[ro]mū remedi
um. Nam vt absoluat a termino nō requirit alia citatō
nec p[otes]t alia acta litis s[ed] solū tollit ille terminus p[ro]p[ri]a
tus. s[ed] vbi absoluit ab instantia requirit citatio. v[er]o c[um]
absens iterū citari. Et dicit Inno. notabiliter in. c. ad
p[ro]p[ri]atōnem. de accu. q[uo]d in hoc requirit trina citatio. q[uo]d
agit de notorio et magno p[ro]iudicio p[ro]p[ri]a absentis. cum
per hoc pereant omnia acta litis. vt. d. l. p[ro]perandum.
vbi oportebit de nouo incipere causam. nō t[ame]n p[otes]t alia
acta cause. vt sunt attestatōes. cōfessiones. et similia. vt
nō. Inno. in. c. cām. de testi. et bar. in. l. cum lite mor
tua. ff. iudi. sol. nō. glo. in de. sepe. de v[er]b. sig. et p[otes]t peti
hec absolutio ab instantia nō solū post lit[er] p[ro]p[ri]a. vt. d. l. p[ro]
perandū. s[ed] etiam añ. vt in. auct. c[um] s[ed] l. l. q[uo]d et q[uo]d
iudex. et t[er]c[io] b[ea]t[us] Inno. Nūq[uam] aut[em] p[otes]t iurisdicō de
legati. dicit doc. q[uo]d non. quia illa non est d[omi]ni p[ro]cessu nec
iudex est functus officio suo. vt in. c. in l[ite]s. s. c. Et d[omi]ni
et b[ea]t[us] Inno. q[uo]d etiā in p[ro]p[ri]a absentia p[otes]t quis petere ab
solui se ab instantia iudicij. q[uo]d nō. In glo. in v[er]bo
nisi grām. ibi. c. vlti. vbi d[icit] q[uo]d vna p[ro]p[ri]a q[uo]d t[ame]n q[uo]d
literarū p[ro]p[ri]a sit auct[orit]e sic d[icit] audiri vt alteri p[ro]iudicō
non inferat. et sic videt[ur] q[uo]d nō debet iudex p[ro]cedere contu
maci in p[ro]iudicium alterius p[ro]p[ri]a. Et t[ame]n de q[uo]d h[oc] nō agi
tur de magno p[ro]iudicio. q[uo]d in mora modici temp[or]is nō
est p[ro]iudicium. l. si debitori. ff. de iudi. Item satis seruat
equalitas cum postea poterit alteri cōsimilē grām face
re. et facit illd. c. vltimū. p[ro] opi. que sequit[ur] in gl. vt t[er]c[io] la
dex possit p[ro]cedere cōtumaci quo ad h[oc] vt nō expleat actū
in absentia sua nō t[ame]n p[otes]t p[ro]cedere quo minus cōdemnet
eum in expensis p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a. quod est b[ea]t[us] nōndū. Hostie.
t[ame]n et Jo. an. apte non aperit in h[oc] iudiciū eoz. s[ed] soluz
dicit hostie. q[uo]d iudex p[otes]t p[ro]cedere p[ro]tumaci etiā respectu
mulcte. l. vnica. ff. si quis iudi nō obtemp. Item quia
licet iudici differre ius partis nō t[ame]n aufere. vt. l. quoti
ens. l. de p[ro]c. impa. offe. videt[ur] t[ame]n p[ro] hoc verbum senti

re q[uo]d non possit p[ro]cedere cum p[ro]iudicio partis. q[uo]d dicit
aufere p[ro]p[ri]a ius recuperandi expensas. Do. an. tenet vt
possit p[ro]cedere etiā quo ad expensas. sicut añ p[otes]t ex q[uo]d
tate in alter[er] diem terminū progare. ita et in sempit[er]no
p[ro]cedere p[ro]p[ri]a in iudicij admittit q[uo]d more purga
tio. vt in. l. et si post tres. ff. si quis can. nubi plac[et] di
ctum glo. q[uo]d sequit[ur] Inno. licet Jo. an. et do. an. nō fa
ciant mentōz de dicto Inno. Adhuc q[uo]d indulgētia
cōcessa debet s[er]uare intelligi quatenus p[ro]p[ri]a interesse
alterius vbi lat[er]at q[uo]d aliquid opetur v[er]o. l. ij. s. si q[uo]d
a p[ro]p[ri]a. ff. ne quid in loco publico. et. c. sup. eo. s. c.
facit q[uo]d nō. Inno. in. c. cū dilecti. de dona. et bar. l. l.
ff. de cōsi. p[ro]nci. Et hoc dicit[ur] credo q[uo]d seruare in p[ro]
p[ri]a. In ca. glo. ibi hoc anno. t[er]c[io] vbi dicit q[uo]d si q[uo]d
p[ro]p[ri]a solvere h[oc] nō est i mora añ lapsam tot[um] an
ni. ergo citatus ad totum diem non est i mora antela
psam totius diei. Glo. non soluit imo inepte se conti
nuat. Hostie. dicit q[uo]d illud in absolutōne extrajudicia
li illud in iudiciali p[ro]p[ri]a iudicium cōtemp[er]it. s[ed] hoc nō
est solvere formaliter cōtrarium. vnde do. an. soluit et
melius q[uo]d in cōtrario fuit statutus terminus ad solone
faciendā in fauorem debitor[um]. ideo totus terminus s[er]u
bi cedit. sed hic fuit p[ro]p[ri]a dies ad diem exp[er]t[er] de
clarandam. Et dicit clarus q[uo]d citatus vt cōpareat ho
ra cōgrua certa die intelligit vt compareat hora p[ro]p[ri]a
qua possit ille actus expediri. vbi tacite inest hora i
signatōe diei. vbi si non comparet in illa hora non est
in cōtumacia In glo. in verbo terminū p[ro]p[ri]a
Nota duo ex ista glo. Primo q[uo]d non valet sententia
lata in absentia p[ro]p[ri]a nisi p[ro]cesserit trina citatio aut vna
p[ro]p[ri]a simplex. ergo citatio nō sufficit. et vide bo.
glo. iuncto tex. in de. sepe. de v[er]b. sig. in. verbo p[ro]p[ri]a
rio. vbi glo. hoc tenet. et p[ro]bat ibi tex. p[ro] locū a sp[er]t[er] nō
si sp[er]t[er] est vt nō requirat p[ro]p[ri]a in casu summa
rijs. vt est ibi nō. tex. regulariter ergo in casu plenarij
citatio debet esse p[ro]p[ri]a. Et aduerte q[uo]d tex.
in p[ro]nci. facit mentōnem de tribus actibus iudicialibus
Et glo. hic solum respectu sententie dicit q[uo]d requiratur
p[ro]p[ri]a quasi tacite sentiat q[uo]d in alijs sufficit sim
plex citatio. quod clarus hic tenet egi. et post eū Jo.
an. dicens q[uo]d p[ro]p[ri]a non requiritur nisi in p[ro]
p[ri]a citatōne que fit in ingressu litis. vt in. l. cōtumacia
ff. de re iudi. et. xxiij. q. iij. de illicita. Item ad senten
tiam audiendam. vt in. c. cum olim. de testi. et in. s. cū
ex edicto alleg. in glo. In alijs sufficit simplex. et vna
citatio p[ro] hoc bo. tex. in. c. ij. de testi. vbi ad testes re
cipiendos sufficit vna citatio. ad idē. l. si. ff. de sc[ri]p. vbi
patet q[uo]d omnis dilatio probatoria intelligitur p[ro]p[ri]a
ptoria. quia non datur secunda nisi ex causa. Idē nō.
Bar. in. l. si finita. s. iuliano. ff. de dam. infec. vbi d[omi]ni
cit q[uo]d omnis dilatio sive sit probatoria sive p[ro]p[ri]a

Intelligit pemptoria nisi in sententia vel ingressu litis. Idem sentit spe. in ti. de dila. §. videndum. i. pñ. Et vice dictum Inno. in. c. ad petitionem. de accu. ubi nobis liter attingit huc articulum dicens qd ista solennitas citatio nis requirit ad sniaz pferendā. Itē cū index vult dare verā possessionē. et nō h̄ dicitū qd nō ē alibi. sentit em̄ qd si iudex iterponit scdm decretū vel a pñcipio p̄ li. ptes. vult dare veram possessionē vt in. c. put. de do. et pta. et. l. pstanteū. C. quō et qñ iudex. v3 citare ptes trina vice vel pemptorie Glo. m̄ z bar. in. d. §. iulian' h̄ exp̄sse nō dicunt i scdo decreto f̄ ad iterpositōes pte misit Et vid̄ pelle Inno. qd ubiqz iudex est pcellat' ad ea q̄ sunt magni p̄iudicij d3 semp̄ pmittere trinam citationē vel vnā pemptoriā. qd bñ nōbīs. dicit ec̄ qd i ingressu litis nō requirit ista solennitas citationū. f̄ intel lige qñ iudex nō intendit pcedere ad ea q̄ sunt grauis p̄iudicij alias sec'. vñ nō p̄t interponere p̄mum decre tum nec excōdicare p̄umacē nisi p̄cedat trina citatio vt c. sacro. de sen. ex. nota. in. d. §. iulian'. dixi plene in. c. qñ. §. in alijs. vt. lit. nō ptes. Dicit etiā qd si p̄s citata p̄ma vice m̄der se nolle venire qd nō tenet cū amplū citare iudex licet actus de sui natura requirat trinaz ci tationem. Et idēz do. de ro. decisi. cxxix. vide quod dico in. c. cū parati. de ap. vbi h̄ l̄m̄to per tex. iuncta glo. in. c. venerabilib'. in. §. sec'. de sen. ex. li. vi. Et cūdo nō p̄ncipaliter ex glo. qd requisitio iudicis facta in p̄ntia p̄is h3 vim trine citationis. et idē nō. glo. in l. ij. hic alle. et pbatur ibi scdm vnū intellectū. In glo. in v. extunc. in fi. glo. apte non soluit p̄trariū. dic̄ Jo. an. qd p̄cedūt illa iura i ordinario cuius successor iā venit et tunc nō iudicet vltima die sue iurisdictionis. em̄betat em̄ in abdicatione dignitatis. ar. ff. de p̄di. et demō. l. publice. Dicit tñ qd si ferat sniam vel aliū actus exerceat t3 actus qz non deficit sibi p̄tās ex quo durat tps suum. vñ est honestū f̄ nō necessarium. ita notāter dicit glo. in. c. et si p̄s. de iurcir. in v. f̄nandū. Et vi de qd nō. in. l. meminisse. ff. de offi. p̄cōsu. Si autē nō dū venit successor possit iudicare ex honestate vt. d. l. meminisse. Ad istū tex. dic̄ qd loquit' i delegato i cui' p̄sona cessat rō p̄dicta. qz non h3 successorē. et tene mē ti illas duas glo. In glo. in verbo tenebras. ibi cre do qd valet p̄cessus Inno. tenet p̄trariū. f̄ hosti. z Jo. an. sequitur glo. dicit tñ hosti. qd p̄s citata poterit di cere qd est p̄s quiescendi et petere licentiā. et si non au ditur poterit appellare. et latius h̄ p̄sequitur Jo. an. i addi. spe. in ti. de pla. sen. §. iusta. v. item si nulla rōne tps vbi distinguit qd aut pars p̄paruit et appellauit. z nō tenet snia qz habuit iustā cām appelladi vt h̄. Aut excepit z h̄ appellauit nec recessit z t3 snia l3 iudex ma lefecerit Aut p̄s excepit et recessit et ec̄ nō t3 snia. qz ē lata cōtra absentē nō cōtumaciter. et optime loq̄tur. nā qñ p̄s ē p̄ns vid̄z renūciare iuri suo. ar. in. l. i. ff. de

fer. puto etiā qd p̄s citata vt compeat denocte nō tene atur venire ad se excusandū. qz citatio notorie ē iniusta et temeraria. ideo non artat citatum. Ad hoc vide tex. cum glo. in de. pastoralis. §. p̄fana. de re iudi. z. c. bo ne. d. ij. de elec. per Inno. in. c. ij. de dila. facit tex. in. l. nō vid̄z latitare. ff. de iudi. et hec nota Ultimo ex glo. q̄ritur nunqd iudex possit expectare p̄tumacē vltra vnū diē. Bal. dicit qd sic nec scdm eū tenetur citare p̄tumacem qz q̄nto magis p̄seuerat in p̄tumacia tāto magis crescit ipsa p̄tumacia. nec purgatur nisi p̄peat. facit. c. corā. de in inte. resti. z. c. cū dilecti. d. do. z p̄tu. Et istū tex. dū dicit in diem altez rē. exponit. i. i diem aliā. f̄ in p̄trariū est tex. in p̄n. ibi i diem subsequentēz Itē ex quo distulit vltra vnaz diē vid̄z sublatus tenui nus. z hec opi. plus mihi placet. p hoc facit. l. si. z qd ibi nō. ff. qd vi aut clam. et huc articulum plenissime expediat i. d. c. cum dilecti. et dic vt ibi In. abbas

Ex noua cā remouet

Minuante. delegat' etiā post lit. ptes. et ali' subrogat'. In p̄ma ponit actoris ḡrosa petitio In scda sub duplici p̄ditōne ipsius exan ditio. secūda ibi. quo circa Inno p̄mo qd eadē cā p̄t simul p̄mitti ep̄o et vicario suo. et sic p̄t vicari' ec̄ col lega ipsius ep̄i in cā ei sp̄aliter delegata. Scdo nō et tene menti qd ex p̄sona ep̄i p̄t recusari ipsius vicari' vñ si ep̄s ē certa rōne suspect' possum recusare vicariū suum. Et hoc puto p̄cedere nedū qñ cā vtriqz delega tur vt h̄. f̄ etiā qñ vicari' p̄cedit vt vicari'. et multo fort' puto hoc casu recusatōem p̄cedere qz vicari' p̄e sumit magis affectus z magis obediens ip̄i ep̄o i iu risdictione ep̄ali sibi p̄ ip̄m delata q̄ i iurisdictione dele gata vtriqz eoz p̄ sup̄iorem. qd vltimū ē bñ notandūz l3 nemo tangat. et iste tex. posset aliq̄temus cauillari i eo qd dicit qd iste. R. erat familiaris eoz. tñ ut patet in p̄n. c. iste erat p̄ncipaliter familiaris ep̄i. f̄ ex p̄sona ep̄i erat p̄sequens familiaris vicari' Et p hoc dco bñ fa cit tex. in arg. in. c. accedēs. el. ij. vt li. nō ptes. Inno ibi poterat suspect' haberi qd ex p̄sona rectoris seu p̄ lati p̄t recusari iudex datus in cā ecclesie. qd alibi non ita bene pbat. h̄ em̄ erat p̄tentio sup iure p̄ochiali. et sic cā erat ecclesie z tñ recusat iudex qz erat dñs rectoris ecclesie. Et facit h̄ ad. q. nūqd p̄sanguine' p̄lati possit re cusari vt suspect' i cā ecclesie. certū em̄ ē qd in cā p̄p̄ia ipsius p̄lati p̄t p̄sanguine' vt suspectus recusari. vt in. c. postremo. f̄. de ap. f̄ dubium est qd si p̄sanguineus ē datus iudex in cā ecclesie. Spe. z egi. vt nota. in. c. po stremo. dixerūt qd nō poterat recusari. qz cā est ecclesie et non p̄lati. z p hoc facit nam p̄lati ip̄e p̄t esse iu dex i cā ecclesie sue. vt. ij. q. vij. si qd erga. vide tex. cum glo. in. c. l. de pe. li. vi. et in. c. cum venissent. f̄. de iudi. ergo fortius p̄sanguineus p̄lati potest ec̄ iudex cum maiore affectōnem p̄sumat h̄re ip̄e p̄lati ad cām ec

de die sine q̄ ip̄e sanguine? ip̄ino prelati vt in .c.ij. de
peni. h̄is nō obstat? Jo. an. dicit h̄ esse casum p̄tra
illā opi. egi. et spe. l3. canillado l̄ram possz sustentari il
la opi. dicēdo q̄ h̄ nō fuerūt illi iudices recusati p̄ pa
pa subrogauit alios. et q̄ d̄ de suspitōe ē alligatō p̄ti.
Et h̄ nō placet Jo. an. et b̄n. qz vt patz in si. lre papa
voluit istā subrogatōez valere eo casu q̄ nō est loc' re
cusationi. vñ mādāt q̄ si aduersari' p̄sentit i utos iudē
ces postq̄z ille. R. fuit recept' i familiarē. q̄ tūc debeat
cā remitti ad p̄ores iudices. et h̄ dictū mibi placet et
satis b̄n facit dictū. c. accedēs. et p̄ hūc tex. sic intellectū
dico q̄ h̄ p̄lat' possit esse index in cā ecclesie h̄ vez nisi
recuset vt suspect'. qz si sanguine' prelati p̄t recusari
forti' ip̄e. qd̄ t3. l. in. l. vnica. l. ne q̄s i sua can. dixi
plene in. d. c. cū venissent. p̄doffet tñ iste tex. canillari
dicēdo q̄ iste. R. p̄seq̄batur cām ecclesie. id est h̄ repu
tat suspect' index ex p̄sona sua. sec' vbi ip̄e nō p̄seq̄ret
p̄ se p̄ tota ecclia dedisset vñ p̄curatorē. ar. bo. i. c. in
sup. de testi. p̄ p̄mū dictū p̄t placet. qz ex modica affe
ctione p̄t index recusari. nā verisimile vidz q̄ magis
sit affect' p̄lat' ad eccliam suā q̄ ad cōsanguineū forte
in q̄to gradu ubi attinentē ar. in. d. c. ij. de peni. et hec
nō. Facit etiā iste tex. q̄ ep̄s possit recusari in sua iurisdic
tione ordiaria i cā suoz familiarū vt sic familiaris
ep̄i nō possit cōuenire extraneū corā ep̄o cessante recu
satione. qd̄ puto verissimū. ar. b. et i. l. q̄ iurisdictioni p̄
est. ff. de iur. om. iudi. vbi vidz exp̄ssim. d̄z cū ibi q̄ q̄
iurisdictioni p̄est nec sibi nec suis ius dicere p̄t. et vide
glo. et qd̄ ibi plene dixi in. c. cū cōtingat. de fo. cōpe.
In gl. i. ibi tota familia recusat p̄pter d̄m. nō b̄n
gl. q̄ si d̄ns ē mibi suspect' possim vt suspectū totā fa
milia recusare dicit tñ Jnn. q. l. vnica. alle. i. gl. nō p̄
bat h̄ dictū p̄ ponit casum conuersum. s. q̄ si index ē su
spect' d̄no reddidit suspect' totā familie. et forte fin tū il
le casus nō d̄z extendi p̄ solū habere locū i illo casu ibi
exp̄ssō q̄ loq̄tur q̄n index cōpulsit aliquē ad cōtrahēdū
m̄rimonium mibi tñ placet dictū gl. p̄ quo facit i ar.
d. c. accedēs. ij. vt li. nō cōtel. vbi recusat suffragane' i
cā metropolitani Jte facit. c. repellat. ij. de accu. p̄dre
terea sicut possim recusare iudicē q̄ ē amic' cōiudicis
aduersarij mei. d̄ quo i. c. accedens. p̄al. ij. et dic vt ibi
ita vidz q̄ possim recusare iudicē q̄ est inimic' d̄ni mei
ne i odiū d̄ni velit vlcisci i familiā. et placet mibi vt ca
sus illi'. l. vnice extēdat ad casus p̄siles. et nō gl. i eo
q̄ dicit postea q̄ modica familiaritas nō nocet d̄icit
hosti. q̄ familiaritas p̄tina nocet nō aut extranea. i.
eoz q̄ nō sunt i p̄tate. al' qlibet possit de facili recusari
cū qlibet teneatur p̄ximo ad familiaritatem et in utroz
affectōem. nā natura iter oēs hoies cognatōez insinuit.
Sūt etiā oēs hoies sibiinnicē cognati vt. l. vt vim. ff. d̄
insti. et in. Et in si. gl. nō gl. q̄ frater p̄t esse testis. p̄ fra
tre. de quo dic vt nota. ij. q. v. in. c. ij. et in sum. et dico

plene in. c. lras. de p̄sum. Jte nō q̄ minor cā repellit
iudicē q̄z testē. et idēz nō. gl. in. c. cūz. R. J. e. In gl.
i vbo postmodū. nō gl. q̄ quotidie allegat iuncto tex.
limitat etiā iura dicēta q̄ dilatoria d̄z. p̄poni an li. p̄t.
vt i. c. iter mōsteriū. de re iudi. z. l. si. l. d̄. et excep. Jnd
etiā p̄cedit nisi exceptio dilatoria oriat post li. p̄t. vt h̄
qz nō est qd̄ mibi ip̄tēf q̄re nō. p̄poni an. Et idēz p̄
batur i. l. ij. l. de cōsor. ciu. lit. et facit tex. i. c. p̄stora
lis. de excep. Jte d̄z dic q̄n nō oriat d̄ nouo p̄ nō p̄uenit
ad noticiā meā nisi post li. p̄t. vt ē glo. nō. iij. q. vi. s̄
exceptio. et i. c. statutiū. s. cūz aut de rescrip. li. vi. i. v.
recuset. et colligit h̄ ex tex. isto qz p̄supponit q̄ aduersa
ri' istius. R. potuisset recusare istū ep̄m' post li. p̄t. ex
quo recepit illū. R. i familiarē post li. p̄t. Et nō bene
ex tex. in vbo quo circa. q̄ eo casu quo exceptio oritur
post li. p̄t. si q̄s facit actū q̄ solet fieri post li. p̄t. vidz
exclusus a facultate. p̄ponendi dilatoria. et vide gl. nō.
et singularem in. c. i. de elec. li. vi. q̄ dicit q̄ in calibus i
q̄b' nō sit p̄statio litis p̄ p̄mū actū q̄ solet post li. cō
tel. fieri p̄cudif via oibus dilatorijs p̄ponendis. qd̄
nō. et satis b̄n. ad h̄ facit iste tex. In gl. in vbo p̄sentit
ibi recusari p̄pter nouā cām. nō b̄n gl. q̄ is q̄ ip̄trant
iudicē p̄t illū recusare ex noua cā q̄ reddidit iudicem sibi
suspectū. vt puta si index p̄traxit post ip̄trationē assen
tatem vel magnā amicitia cūz aduersario. nam nouis
morbis noua cōuenit antidota preparari. vt in. c. cete
rum. de iura. calū. ff. ex cā p̄cedenti non possim repro
bare quem semel approbati. iij. q. iij. si quis testibus.
et in. c. horendus. xxxij. q. v. vide per Jnn. in. c. ve
nerabilis. de excep. facit. c. nullus. de elec. li. vi.

Delegat' pape vsqz ad an
Verenti. num integz p̄t suaz suam

exequi. et ē casus singularis. d̄iuidit. nā i p̄
posita. q. p̄mo ponit p̄ma opi. vsqz ibi alij. scda vsqz
ibi nos tñ. vbi ponit solutōez iterferēdo q̄rtas opi. ibi.
nō solū Jnd p̄mo q̄ i discussione alicui' articuli d̄z
p̄sult' vel p̄tus recitare opi. si q̄ sunt in materia et post
modū ponē iudiciū suū cōsūtādo alias opi. q̄s non se
quif Jnd exercitōe op̄inionū et motinoz magis laes
sit veritas. nā si h̄ fac' papa q̄ h̄z p̄tātes ius d̄ nouo cō
dēdi vt h̄ et d̄ resti. spo. c. lras. et in. c. sup. lris. d̄ referi.
et in. c. capellanus. de serijs. fori' h̄ d̄nt facere inferio
res quoz op̄inionū nō stat nisi sit p̄babilis vt nō. in. c.
i. de postu. p̄la. Jnd ibi iurisdiction. et ibi iurisdictionez
q̄ delegat' d̄z habere iurisdictionem. qd̄ est cōtra nō. in
l. ait. p̄tor. ff. de re iudi. Jte nō q̄ delegatus p̄nci
pis p̄t p̄ se suā suam mādare executioni. vide qd̄ dixi i
c. significasti. s. eo. Et nō q̄ h̄z integz annū ad executi
onem faciendā. post annum vero l3. suā nō sit executi
oni mandata exp̄irat iurisdictione Jn aut iste annus sit
vtilis an continuus. dicit doc. q̄ est continuus. vnde
currit omni tpe pro hoc facit qz omne tps d̄z intelligi

cōtinuum nisi replatur p̄trariū. vt nō. sup rubrica. ff. d. dicit. r̄ tēp. p̄scrip. r̄ in cle. vnica. d. i. ite. resti. r̄ sic cur rit dieb' feriatō etiā dato impedimento r̄ habebit iste annus. ccd. xv. dies. sicut hz q̄libz annus nec curādū q̄ tūc cōtingat bisextus. Nā cape. p̄ regula q̄ vbi a iure dat annus intelligit̄ d. ccd. xv. diebus cōtinuis. vt ē bo. tex. in. l. iij. §. l. i. d. sta. li. In gl. in v. q̄ d̄ri mētre ibi statim mādāda executioni. nō glo. in eo q̄ dicit statim. et sic v̄d̄z velle q̄ i criminib' imēdiate p̄t snia mandari executioni nō expectato lapsō. r̄. diez q̄ dāt̄ ad appellādū. r̄ h̄ q̄ daz legiste tenentur. S̄z aij cōtra. q̄d loquitur bar. in. l. q̄ vltimo sup̄p̄dic. ff. d. pe. et illa opi. mibi placet h̄z p̄traria opi. seruetur de facto. Et in si. gl. aduerte gl. facit d̄ziam iter cōfessionem factā in ciuili et in criminali. q̄ in ciuili cōfessus habet p̄ cōdemnato ita q̄ nō est necesse q̄ feratur snia et illd̄ saltē absolutū est vt si cōfessio sit an̄ p̄rectōem libelli nō sequitur snia nec possit ferri. q̄ nō h̄z fundamētū li. cōtel. j. vt li. nō cōtel. p̄ to. S̄z h̄ cā nō datur cōdēna to in p̄sonali q̄ d̄rimētre. ff. t̄ps. r̄ diez. Ad h̄ tex. iūcta gl. in. l. si debitor. ff. de iudi. r̄ in. §. omnis. in. l. i. d. v. ob. et dixit bal. q̄ ex cā possit vari māius t̄ps q̄. r̄. die tum. q̄d est nōndūz. r̄ satis mibi placet ar. in. d. l. si de bitori. vbi d̄z q̄ t̄ps est arbitrariū. r̄ vide ad materiam bo. gl. in. c. dudū. cl. ij. de elect. r̄. ij. q. i. nos i quēquā et in. l. i. de cōfess. Quid aut si cōfessio sit facta post p̄rectōes libelli. dixerunt q̄ daz q̄ est ferenda snia. de quo per glo. et bar. in. l. i. ff. de cōfess. Sed satis pos set teneri cōtrariū q̄ iura indist. n̄te dicit q̄ cōfessio in iure habetur p̄ cōdemnato. vt in. d. l. i. ff. et. l. d. cō fess. S̄z in cā criminali semp̄ requiritur snia. vt in. l. si con fessio. ff. de casto. reo. r̄ habes gl. b. nisi delictū est no toriū. q̄ tūc nō requiritur snia saltem cū solemnitate. ad h̄ tex. nō. cum gl. in. l. i. c. i. ff. de his q̄ nō. infra. In gl. penl. ibi s̄ pone. nō h̄c p̄ticularā glo. vsq̄ ad si. Jo. an. dicit satis eque posse distingui q̄ aut vic' p̄uit snie r̄ victor aliquo tpe possidet pacifice r̄ tūc nō p̄t vltariū delegatus se impedire. et sic. p̄cedat. c. s. e. in lris. Aut vltariū nō paruit executioni vel si p̄uit illi co impedire et turbauit victorē r̄ tūc possit iurisdicōnem exercere. q̄ nō vid̄z executus exquo incontinenti executio fuit turbata ar. de pe. d. i. d̄noxtium. et in. c. i. d. iudi. et intellige h̄c distictōem Jo. an. cum limita tione glo. s. vt nō assumat cognitōem super nouiter at temptatis. q̄ nō h̄z iurisdicōnem nisi circa executōem possit tū dicit q̄ q̄ten' turbatio p̄cernit articulū execu tōnis p̄t ordinari' se impedire etiā assumēdo cognitōes sicut potuisset a p̄ncipio. Quidā tū indistincte tenent opi. gl. vt vsq̄ ad annū semp̄ possit delegat' se iterpo nere ad p̄seruandā executōem snie. q̄d etiā satis possit admitti q̄n turbatio sit ex antiq̄ cā dūtata In gl. si. in. si. cōclude h̄c materiā sic q̄ aut iudex delegatus

nōdum p̄tulit sniam diffinitiuam et iurisdicō sua du rat nec clauditur anno etiā si nūq̄ inchoasset p̄cessum q̄ rescripta delegatoria sunt p̄petua durant em̄ tanto tpe q̄nto durat actio sup̄ q̄ cōceduntur nisi emanet re scriptum cōtrarium vt in. l. falso. l. de diuer. rescrip. r̄ dixi in. c. si aut. de rescrip. Aut talit sniaz diffinitiuā r̄ si nō est executioni mādāda durat iurisdicō sua p̄ annū integz sibi a lege cōcessam. p̄ executione snie vt h̄ Aut fuit executus sniam infra annū et si molestatur victor in possessione sua infra annum h̄z locum q̄d. s. dixi i p̄cedenti gl. Et ex his inferitur q̄ si post diffinitiuā iudex excōicauit vel etiā antea r̄ postea p̄tulit sniam dif finitiuā nō p̄t ab ea absoluere post annū s̄ recurrentū est ad delegatē. r̄ i eo q̄ gl. allegat. c. rursus. r̄. c. qui cūq̄. dicit q̄ illa iura nō loquuntur i materia n̄ra. r̄ illoz intellectum plene tetigi in. c. i. de iudi. r̄ dicit vt ibi. Et glo. q̄ro iste tex. loquitur q̄n iudex excōicauit post sniaz q̄d si nō excōicasset nunqd̄ haberet locum decisio ista us tex. Bar. in h̄ dubitauit. nā q̄dam dixerunt q̄ non s̄ Jo. an. p̄cise r̄ q̄ h̄z locuz iste tex. q̄ papa i r̄isione vltur verbo stamimus nec restringit se ad factū p̄positū. r̄ in h̄ caplo papa simplr dicit q̄ delegatus h̄z an num ad exequendū sniam. dicit idem esse si fuisset vsus v̄bo respondemus exquo papa nō restringit se ad factū p̄positū. Cōclude ergo q̄ siue post sniaz aliqd̄ exerce rit siue non semp̄ h̄z annū a tpe snie. Secōdo q̄ritur nunqd̄ h̄at locū iste tex. i delegato ordinarij vel i sub delegato delegati. Ad p̄mum dicit doc. q̄ nō h̄z locū in delegato ordinarij inferioris a papa. s̄ p̄ executōne snie recurrentū ē ad ip̄ius ordinariū vt nō. in. l. a d̄no pio. ff. d. re iudi. h̄c dicitū doc. p̄cedere tenēdo q̄ delegatus inferioris a p̄ncipe nō possit sniam suaz exequi. put multi tenent r̄ secutus fuit bar. in. d. l. a d̄no pio. h̄unc articulum plene exaiant in. c. si q̄s cō tra clericū. d. fo. p̄pe. r̄ dicit vt ibi. Et tenēdo opi. q̄ pos sit exequi credo q̄ h̄at annū. ar. huius litere Quo ad scōm dicit doc. q̄ aut delegatus pape subdelegauit referuato sibi aliquo articulo r̄ tunc recurrentū est ad ip̄m subdelegatē. aut cōmisit i totum r̄ dicit q̄ daz q̄ iste subdelegatus h̄z q̄ d̄rimētre h̄ iure non p̄batur nec vid̄z placere Jo. an. Unde puto q̄ si tenem' opi. illā q̄ delegat' inferioris a p̄ncipe non possit exequi tunc questio non habz dubiam. s̄ si tenemus q̄ possit exequi tunc satis puto q̄ habeat annum ar. h̄c. An v. ro possit exequi dixi in. d. c. si quis contra

Delegat' pape p̄t p̄ncipium mediū r̄ finē cause cōiunctū et diuisim subdelegare. h. d. vsq̄ ad. §. v̄z. et legam per p̄tes ad faciliorem intellectū. Diuiditur ista ps. Nā p̄mo ponit tenorem p̄stitutionū q̄ cōtrarie videbantur ibi vsq̄ ad. §. intentionis et ibi declarat intentionem

suam vsqz ad .s. vez. **¶** Nō ibi exponit et ibi p̄termis-
sa supplet q̄ ille q̄ exponit seu declarat non d̄r supple-
re vel corrigere vel derogare exponēs seu declarās nihil
de nouo. facit ad h. l. heredes palā. ff. de testa. **¶** Itē
nō ex eisdē v̄bis et tene mēi q̄ d̄ia ē iter exponere et
supplere vel derogare seu corrigere. **¶** Nā exponens nil
d̄r supple- f̄ sola declarare. suppleō v̄o nō d̄r corrigē
seu derogare f̄ solū addere circa nō p̄sum. corrigere
v̄o ē emendare p̄us facta. vide bo. g. in de. statutum. d̄
elec. et faciūt bec ad multa. nā p̄mittit p̄ntem vt possit
suā p̄fessionē exponere. n̄ c̄i d̄r illā corrigere seu supple-
re vt in. c. cū dilecti. f̄ de accu. **¶** Itē nō ex eisdē v̄bis
q̄ vnū ius d̄r suppleri et exponi p̄ aliud ius. nā oīa nō
p̄nt eodēz. c. p̄ntem. **¶** Et p̄ b̄ arguit hosti. p̄tra eos qui
sunt p̄mpti ad iniūiū correctōem. nā curanda ē quātū
fieri p̄t iniūiū correctio. et vbi iura vidēt cōtraria d̄r stu-
diosis reducere ad p̄cordiā exponēdo seu suppledo p̄
ea q̄ dicūtur i alijs iuribus. ad h̄ facit qd̄ nō. **¶** Idem
bar. in extrana. ad reprimendā. in v̄. nō oblatibus. et
facit. l. nā et p̄teriores. c. v̄. et qd̄ ibi nō. per bar. ff.
d̄ legi. **¶** Nō ibi sine puocatōis obstaculo q̄ delega-
tus etiā p̄ncipia nō p̄t subdelegare cām appellatōne re-
mota. ex quo inferitur q̄ ista clausula respicit solā p̄so-
nam cui annectit. et dic̄ q̄ nemo c̄tra p̄ncipem p̄t cō-
mittere cām appellatōne remota. ad h. l. i. ff. a q̄. appd̄.
nō li. facit. c. venientes. f̄ d̄ iuriam. et tō ē qz nullus c̄tra
papā p̄t tollere iuris dispositōem maxie fundatā sup
iure naturali. appellatio cū ē q̄daz defensio vt i. e. sage-
gestū. f̄ de appel. et ē h̄ remediū a iure inducū p̄ defen-
sione aduersus niquitatē sine. ideo inferior a p̄ncipe n̄
h̄z h̄c facultatem. v̄n̄ dic̄ q̄ etiāz legatus de latere nō
posset remouere appellatōez. p̄ h̄ qd̄ nō. g. ling. i. de-
h. de here. facit de. ne romani. de electi. et regula indul-
tum. li. vi. **¶** Item tollere appellatōem ē quodāmo tolle-
re ius alterius qd̄ solus p̄nceps p̄t. iuxta nō. in. c. cō-
stitutus. de rē. do. et vide ad h̄c materiam qd̄ plene
dixi in. c. pastoralis. de appel. **¶** Nō ibi delegatus a
nobis vel iudex quicunqz. ar. optimū et quasi exp̄ssus
q̄ delegatus inferior a p̄ncipe p̄t cōmittere aliquem
articulum saltem non iurisdictionalem cause sibi p̄mis-
se. de quo. f̄. latius dicaz. **¶** Nota ibi dūmodo d̄ p̄tū
et. in. c. v̄. vez. f̄. eo. q̄ deputatus ad nudum mini-
sterium p̄t recusari vt suspectus. et sic vid̄r hic tex. de
quo facit magnū festum do. an. q̄ manus executor p̄t
recusari vt suspectus. **¶** In contrarium t̄n̄ vid̄r tex. in. c.
nouit. de app. et ibi plene dixi. **¶** Ille tamen tex. non lo-
quit in mero et p̄prio excoitate f̄ in deputato ad arti-
culum mez sine iurisdictione qui p̄t occulte ḡare par-
tem merito p̄t recusari vt suspectus. vtputa si cōmittit
alicui nuda examinatio testium. nā in scribendo et cau-
te seu callide interrogādo p̄t ledere partem vel si de-
putatur ad arbitranduz expensas q̄ potuerunt fieri c̄r

et refectionem alicuius domus vel quid simile. nāz h̄z
illi non habeant iurisdictionem p̄nt t̄n̄ occulte ledere p̄t
et sic intellige istum tex. quem nō. f̄ si deputaret manus
et p̄prio executor ad excoitandū iaz c̄lusa et deca p̄
superiorē tunc p̄t excoitandū non posset iste recula-
ri. et sic p̄t loquit. c. nouit. qz iste nō p̄t ledere p̄tem
quin notorio p̄ter. vtputa si deputat ad denūciandū
aliquē esse excoitatum vel ad curandū vel quid h̄c. vt
dixi plenissime in. d. c. nouit. et vide qd̄ nō. Jo. an. in
d. c. pastor alio. **¶** Itē nō in v̄. q̄ si. q̄ i. p̄t. p̄t nō
sit nisi coram iudice nec p̄t finis fieri nisi p̄ iudicem. et
sic illa requirunt iurisdictionem iudicialē. Ex quo in-
feritur q̄ corā arbitro p̄t non sit lit. p̄t. qz nō d̄r in
d̄r nec p̄t ab arbitro fieri finis ad h̄ quod nō. in. l. i.
d̄. de arbi. **¶** Nō in v̄. intentionis ibi liquido et. et
tene menti q̄ intentio scribentū p̄t liquide de p̄ter-
di ex tenore scripte. facit. l. 3. ff. de leg. i. vbi d̄r q̄ p̄t
dici euident qd̄ ex cōiecturis dicitur. et hoc multū facit
ad interpretatōem statutoz vt nō dicat extenō id qd̄ de
p̄bendis ex tacita et cōiecturata mente statuentis. de
quo p̄ bar. i. l. oēs populi. ff. de insti. et in. et p̄ Jo. an.
in regula p̄ possessore. in mō. ca. **¶** Itē nō q̄ p̄t qz
delegare p̄ncipū et mediū cause et solū sibi reuere
finiam. et sic p̄t quis ex actis plene instrui de meritis
cause licet cā non fuerit agitata corā eo d̄r t̄n̄ p̄t v̄n̄
uersa q̄ acta sunt inuestigare. qd̄ facit p̄ iurisperito qui
assumit ad p̄sulendū q̄ sint p̄t iudicis i certa cā. nāz
d̄r v̄n̄uersa acta diligēt inuestigare. **¶** In gl. i. ibi q̄
f̄. sequit. dic̄ mediū q̄ h̄ nō ponit illa p̄stitutio f̄ t̄n̄ a
tenor. vt dicit Inn. et b̄n̄. **¶** Nā si p̄stitutio Inn. nō p̄t
f̄isset istam decre. nō potuisset oriri dubium. de quo b̄.
Et vt clare intelligas tex. dicas q̄ p̄mo p̄cessit p̄stitutio
alexandri. de qua in. c. cū te. s. c. vbi in effectu diceba-
tur q̄ si delegatus pape subdelegat cognōem ip̄ius
cause finis sibi reuere si cōtingat appellari a tali sub-
delegato nō p̄ hoc talis delegatus cām indiffinitā re-
linquere debet. et. quasi innueret q̄ a subdelegato de-
legati pape nō p̄t appellari fm̄ v̄nicum iure lectū. post
modū emanauit quedā p̄stitutio Inn. quam olim ha-
bebam? f̄ hodie nō habemus. et hoc qz tenor ip̄ius i
effectu fuit h̄ posit? qui incipit a v̄. nos ante statum?
vsqz ad v̄. intentionis. et illud verbū statum? ē p̄teri-
ti t̄p̄is et refert illud quod statuerat in sua p̄stitutōe. et
per illam p̄stitutōem videbatur quibz usqz q̄ p̄stitutio
alexandri c̄t correctā. quia in institutōe Inn. innue-
batur q̄ si delegatus subdelegat? articulum iurisdictionem
onalem ab eo tanq̄ a iudice poterat renocari. et i vero
subdelegasset nudum ministerium tunc nō poterat ap-
pellari nisi modum excederet dūmodo fuisse deputa-
tus de p̄tium consensu. et sic innuebatur q̄ certis cali-
bus poterat appellari a subdelegato etiam deputo ad
nudū ministeriū Et sup̄ hac cōtrarietate fuit b̄ aditus

hunc articulum cum iurisdictione et non potest per predicta. aut sine iurisdictione puta quia ipse iudex prius approbavit personas ipsorum testium examinavit interrogatoria et capitula et tunc potest committere. quia hoc solum exequi nudum ministerium. unde ista nuda receptio si fieret die feriata tenet ad quod vide glo. non. in de. unica. de of. dele. unde hec nuda receptio solet committi notario. de quo vide quod non. i. c. qm. f. de. pba. et vide quod dixi in. c. cum. d. testi.

In glo. in verbo quod exequorem. non primo ex ista glo. quod dicat proprie executor et facit ad statuta que intelliguntur secundum propriam significationem. unde executor proprie dicitur qui hoc exequi factum discussum et deorsum per iudicem. ut facit nuncius cum exequitur sententiam iudicis. improprie vero dicitur executor qui hoc exequi aliquid articulum sine iurisdictione. nam iste non pure exequitur. sed agit et exequat et ideo tex. i. s. poro. f. e. dixit quod iste melius dicitur auditor quam pignitor vel executor. et ponit glo. exemplum de eo cui committitur ut testis sit admittendus. sed exemplum non est bonum. quia iste hoc iter loquitur. unde pone exemplum in nuda receptione testium ut. s. dixi vel quia hoc calculare rationem iter partes. Non secundo quod iste auditor hoc iurisdictionem habet unde per tex. nam diceretur tunc iudex et non executor seu auditor. sed salvando glo. dic quod hoc iurisdictionem respectu exequendi sibi iniunctum non autem in exequatione negotii. et non in hoc ista glo. singulariter et satis videtur per baronem in. c. ex literis. h. allega. Ultimo non ex si. glo. quod in appellatione interponenda hodie non est differentia inter auditorem et iudicem. nam si gravant potest appellari talis secus ut hic et in. c. ut debitus. f. de app. in hoc doctore multum instant sed concludit breviter veritatem quod quo ad iustificandam appellationem non est veritas. quia semper dicitur iustificari ratione gravaminis. sed in modo iustitiam cadit est differentia etiam hodie nam iudex procedit ex suo officio vel arbitrio unde ab eo potest appellare procedendo primo quamvis per eum mihi inflicto sed ab auditore non possum appellare si exequitur sibi iniunctum hoc me gravat. quia non est ipse qui gravat me sed ille qui committit. est enim ipse tanquam pica et organum committentis. et ideo si sentio gravamen debeo appellare a committente et non a commissario Item est veritas quia oblatio probationis iustificat appellationem coram iudice. ut in. c. interposita. de ap. secus coram auditore. quia cum auditor procedat extrajudicialiter non tenet recipere probationes gravaminis. ut plene dixi in. d. c. interposita. et sic etiam hodie videtur servari veritas que habet ponitur inter iudicem et auditorem In glo. in verbo. dummodo ibi supple. h. d. glo. metu pertrahit quod posset formari. nam appellatio fundat super gravamine ut in. d. c. ut debitus. sed hoc quis sit mihi suspectus non propter hoc me gravat. ergo non possum appellare a iudice suspecto cuius contrarium inquit ista litera. Sed dicit glo. intellige quod iste suspectus potest recusari non autem ab eo potest appellari. sed tamen improprie literam ideo dic quod prius dicitur ponitur recusatio et si non vult eas ad

mittere potest tunc ab eo appellari. quia tunc gravavit in non admittendo. ut per baronem. f. i. s. si. in si. tex. In glo. in verbo. litem exordium ibi proprie vero. non bene istam glo. quod in litem. dicitur dicitur dicitur proprie litem exordium seu inchoatum quod non propter statuta et alias dispositiones facientes mentes dicitur exordium litem. et per hoc facit. c. ex parte. cl. ij. c. e. v. lig. vbi litem dicitur mota per litem. per. n. in ea que procedunt sunt potest ordinationes ad litem inchoandam In glo. in verbo. cause sine. quod si dicat secus si committeret nudam probationem sine. quatuor per se non est iudex sed nuda? miser iudicis Exemplum cum episcopus suam per se compositam recitat per notarium ut in. c. si. de re iudi. li. vi. In glo. i. v. divisim. dicitur In. ut leges possit committere diversis personis diversimodis in temporibus. non enim dicitur eodem tempore vni committere principium et alteri medium vel finem quod posset surgere intricatio. et esset contra mentem huius littere in verbo liberius. et contra mentem. c. si. de rescri. t. c. dispendia. co. si. li. vi. per quod committere principium vni quo expedire poterit eadem vel alteri committere alium articulum. quo expedire poterit committere rem finem. et ita contra transsent doc. Sed ego non video que non possit committere ita divisim a principio ita ut procedat non simul sed suis temporibus. puta si vni committo exordium litem alteri media cause reliquo suam ferendam. nam hoc casu si procedat diversis temporibus non repugnat iura super allegata. In glo. in verbo. alij delegare vult ergo glo. ista quod nullus contra principem potest delegare causam criminali dicit plenius ut dicam in. c. quod sedes. f. de of. ordi. Secundo ponit glo. veritatem iter ius canonicum et civile ut de iure civili non possit iudex appellatis delegare causam. sed de iure canonico habet non per baronem sed consuetudo sit in oppositum. sed hoc dicitur hosti. ut dicit Jo. an. et bene est contra. ut litigantes. de of. ordi. li. vi. et f. c. c. pastoral. vbi archiepiscopus subdelegat causam appellatis. et ideo tunc dicitur glo. In glo. i. verbo in principio. i. si. vult quod glo. habet ponere vna dicitur inter leges et canones. ut fm. ll. iudex non possit committere principium cause et medium et referre sibi suam. secus fm. canones ut h. Sed adverte quod dicitur glo. procedit fm. vnum intellectum quia colligitur ex cortice auctoritate ad hec. l. de iudi. et videtur sentire ibi glo. per ultra mon. ut recitat ibi Cy. et sequitur bar. dicit alium intellectum et meliore ut intelligat quod iudex vult committere suo philiario seu assessori. habet enim non potest facere. et est ratio. quia philiarius seu assessor non hoc iurisdictionem sed tamen hoc phulere iudicium ut in. l. i. et quod ibi non. ff. de assessor. et ideo non potest assessor ferre sententiam nec exercere aliquem articulum iurisdictionale. sed dicitur quod laicus possit esse assessor iudicis ecclesiastici ut non. In. in. c. ij. de iudi. vbi plene hunc articulum examinavi. non ergo prohibet et illa auctoritas. quo minus ordinarius possit committere alicui principium cause tanquam iudici delegato. et sic intelligendo nulla erit differentia in hoc inter canones et leges. et hoc tene mentem.

Verum. Continuat iste. §. ad precedentia. nam
 s. dixit papa qd p sua pstitudoz no ite debet derogare
 pstitutioni alexandri qz pncipalis intentio sua fuit. put
 habet in v. interois §. qz possz dubitari an z qn pos
 set appellari a subdelegato subijcat istu. §. z b die i sum
 ma vsq ad. §. porro. Et subdelegato cu iurisdictione ap
 pellan pt. secus si sine iurisdictione nisi modu excedat
 tunc en pot recusari nisi datus sit de partum pnsu.

¶ 2o pmo qd a iudice pt appellari no aut ab audito
 re nisi modu excedat. z dicit auditoris cui comittat me
 dia cause sine iurisdictione. iudex vero dicit is cui pmissit
 articulos iurisdictionalis. puta vel tota ca vel pncipiu
 v' finis z declara huc tex. vt plene. s. dixi i gl. sup v.
 qz executori ¶ 2o scdo ex hoc z ex tex. qd media cau
 le expediri pnt sine iurisdictione. non tñ intelligo semp.
 qz in pñxione termini z citatõe ac interlocutionibus re
 quirit iurisdictione vt in. l. a pcedere. L. de dila. z qd ibi
 no. facit qd no. gl. cu. s. e. z. c. prudentia. vbi ptz qd
 citatio e iurisdictionis vnde intellige tex. d articulos cae
 z de nuda receptõe testium vel de calculo rois z simi
 lib. ¶ 3te no h expsum tex. qd deputat ad nudam
 misteriu pt vt suspecti recusari. quod declara vt plene
 dixi. s. e. c. sup tex. ¶ 3te no qd deputat de priu con
 sensu no pt recusari qd itellige nisi ex noua ca vt. s. e. c.
 insuante Op. ptra tex. na vidz qd ab auditoze no sit
 necessaria appellatio. qz si modu excessit. pcessus e nul
 las qz ptra forma madati vt in. c. cu dilecta. d. rescrip.
 So. dicit abb. cotrariu pcedere qn cotra forma pcede
 ra. secus si vltra na tuc dz appellari ne po videat tacite
 progare ptatem illu vt. j. c. c. cas olim ¶ 2o b dictus
 qz nescio alibi qd ptas no hntis iurisdictionem pt pro
 gari de re ad rem etia p tacitum pnsu. s. dubito an
 dictum sit vtz. tene tñ semp meti. qz doc. no reprobat
 apte no tñ placz mibi illa dña an ptra forma v' vltra
 sit pcessum qz vbi dat certa forma paria sunt pcedere
 cotra forma vel pter seu vltra vt in. c. prudentia. s. e. z
 ibi dixi. z ideo solu esset fieda dña vtz forma pccemat
 vtilitatem publicã vel puatã ptium. naz pmo casu non
 pt remitti p pnsu ptiu. scdo sic. vt in. c. si. j. eo. z no.
 dixi ¶ 3m. in. d. c. prudentia. z io tunc necessaria est ap
 pellatione ne ptes tacẽdo videatur renuciare forme date
 p iudice i eaz fauore. z nobis b semp. z hz locu etia i
 nudo misterio vt b fm vnu intellectu ¶ 3te die qd appella
 tio pt esse vtilis etia si actus esset null' vt saltẽ enitetur
 grauamen facti. na z a snia nulla pt appellari vt. c. di
 lecto. de appel. z no. in. l. si expsum. ff. d. appel. ¶ In
 gl. in v. statum' ibi b cõsulẽdo dixit. b io dicit gl. qz d
 necessitate non tenetur iudex in pmissione habere pnsu
 sum ptiu lz ptib' sit ius saluũ recusandi subdelegatum
 seu auditoze vt pbat. j. e. §. que vo Et ex hac gl. z ex
 tex. no qd verbu statutũ quõqz importat pñliũ z no pte

ceptu z b qn materia no e necessaria vt b. ¶ In gl. in
 v. recipiatur ibi d pnsu ptiu e eligẽdas. sentit b glo.
 qd assessor dz eligi d pnsu ptiu si ptes conuenire vo
 unt. s. b na pbat b lz gl. allegat argumẽtu nisi cõsultri
 ue. vñ pon' pbat cotrariu. naz si delegat' pt deputare
 auditoze sine cõsensu ptiu vt. s. dixi z pbat. j. eo. §. qui
 vo. foru' pt sibi eligere assessorẽ cum officiu assessoris
 pncipaliter verset i cõsulẽdo iudici i bis q sunt iuris vt
 i. i. z qd ibi no. ff. d. assel. Et hac pte z b ¶ 3mo. dices
 iudice posse eligere que vult maxie cu ex facto ei' tene
 at z no b vbu p. b. l. i. z. l. null' iudiciu. z qd no. i eis
 L. de of. assello. z ad pdicta vide tex. in. c. statutum. §.
 assessorum. de ryp. li. vi. vbi etiaz habetur d salario cõ
 stituendo p asselloze z qd no. spe. i. ti. d. salarijs. §. si.

Porro Continuat ad precedentia. Sup vsum ean
 z qn a subdelegato possit appellari. nunc subijcat ad
 que sit appellãdu. z b dicit i summa. Et subdelegato n
 i totu appellat ad subdelegantẽ no aut ad pnu delegã
 tem. sec' si in totu b. d. vsq ad. §. que vo ¶ 2o pñ
 mo qd delegat' pape pt i totu iurisdictionz sibi pmissam
 alteri subdelegare pt etia p pte. s. pmo can si remanet
 iudex scdo sic ¶ 2o scdo qd cui pmissit articulo medi
 us. i. articulo no iurisdictionalis pprie no pt dici pgnl
 tor nec executor. s. auditor. qz hz pot' audire ptes qz
 in eas iurisdictionem exercere vel cause cognitionem
 iter eas assumere ¶ In gl. i. v. trãffert ibi qz illa non
 habet ex pmissione s a lege z. hec rõ referenda e ad pñ
 mu dictu gl. z no ad scdm. na gl. i. pñ. dixit duo ¶ 2o
 mo qd lz delegat' pape possit i totu alteri cam subdele
 gare. no tñ pt dare ptatem subdelegato subdelegandi
 qz lz ipse potuisset subdelegare b tñ no hz ex pmissioe
 s a lege vt. j. c. pastoral. qñ velit dicere qd ista facultas
 fuit tributa psonẽ ipi' delegati. no aut trãsit accessorie
 vi delegatõis. z no b dictu p b en possit limitari gl.
 no. i. c. is cui. j. e. ti. li. vi. q dicit qd delegat' inferioris
 pt subdelegare si b fuit sibi indultu a delegante. dz en
 itelligi qn delegat' erat ordinari' sec' si delegat'. et rõ
 diuersitatis e. qz delegat' no hz iurisdictionem vltra sibi
 cõmissam. s. ordinari' hz ptatem vniuersalẽ. vñ vntate
 hui' iurisdictionis pt dare ptatem subdelegãdi ¶ In
 ea. gl. ibi cu teneat exequi madatu. ad hoc cotrarium
 glo. no rñdet. s. dic qd delegatus pncipis non dz trans
 gredi mandatum superioris. cu lex sibi pcedat vt possit
 subdelegare. cessat en peccatum ex quo est legis pmiss
 io. xxiij. q. iij. qui peccat et in. l. grachus. L. d. adul.
 ¶ In ea. gl. ibi s nũqd delegat'. hec pticula gl. vsqz
 ad si. e. hodie expedita i. c. si delegat'. j. e. li. vi. vbi deci
 ditur qd pt delegãdo reseruare sibi executionem. z vir
 tute huius reservationis dz ad cu appellari a subdele
 to nec ob. dictum glo. qd executor non habet iurisdictionem
 onem. qz illud pcedit quando alicui comittitur nuda

executio. si ipse iudex qui hanc executioem in executiois actu. ut probat in c. q. r. i. f. e. z in l. a. diu pio i. §. si sup reb. ff. de re. iud. In gl. in v. ad cum. Eluente qz illa gl. adducit duas leges qz si solū videt p. rariari huic lre f. etiā sibi ipis adiuuicē. naz. l. i. l. q. p. sua iurif. simpliciter dicit qz si delegatus subdelegat appellādū ē ad ipm delegatū subdelegatē. z nō ad p. mū delegatē. z. l. i. in. §. i. ff. q. z a quo. vidz innuere totū oppositū. simplr em dicit qz si appellat a subdelegato delegati nō appellat ad ipm subdelegatē f. ad ip sum p. mū. Et ista duas solutioes. p. d. i. m. ut ille. il. reducāt ad distinctioem hui. §. z ē bona r. i. s. i. o. nam p. hāc reductioem etiā ipse leges reducūt iter se ad cōcordiam ut p. ma. l. ex. pcedat qn delegat? p. misit nō i totū f. qz ille. il. nō distinguūt an in totum vel i pte fuerit facta p. missio. ideo glo. nō p. s. i. s. a. de hac solutioe dicit al. temarive tū qz aliud s. m. l. s. z p. hāc r. i. s. i. o. n. e. m. nō reducūt ille. il. ad p. c. o. r. d. i. a. m. i. t. e. r. l. e. z. l. e. g. i. s. t. e. v. a. r. i. o. m. d. i. c. u. n. t. Bar. inter cetera ibi dicit qz p. ma. l. loquit i delegato p. n. c. i. p. i. s. s. e. d. a. i. n. d. e. l. e. g. a. t. o. i. n. f. e. r. i. o. r. i. s. v. t. s. i. c. m. a. g. i. s. d. e. s. e. r. a. t. p. m. o. q. z. s. e. d. o. s. z. p. t. r. a. h. d. i. c. t. u. m. e. s. t. t. e. x. h. l. o. q. u. i. t. u. r. e. t. i. a. i. d. e. l. e. g. a. t. o. p. n. c. i. p. i. s. z. i. d. t. e. n. e. p. m. a. z. s. o. l. u. t. i. o. e. z. q. z. p. m. p. t. u. m. ē. i. u. r. a. i. u. r. i. b. p. c. o. r. d. a. r. e. n. e. c. d. e. f. a. c. i. l. i. d. e. b. e. m. i. n. d. u. c. e. r. e. d. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. i. t. e. r. l. e. g. e. s. z. c. a. n. o. n. e. s. f. v. n. u. i. u. s. d. z. i. n. v. a. r. i. z. s. u. p. p. l. e. r. i. p. a. l. i. u. d. x. d. i. s. i. n. a. d. i. u. t. o. r. i. u. m. f. a. c. i. t. t. e. x. s. e. o. i. n. p. r. i. n. c. i. p. i. a. z. r. o. n. e. c. i. o. p. e. l. u. d. e. n. s. m. i. l. i. t. a. t. p. d. e. c. i. s. i. o. n. e. h. u. i. t. e. x. n. a. m. s. i. c. o. m. i. s. i. t. i. n. t. o. t. u. m. nō. r. e. m. a. n. s. i. t. a. p. u. d. e. u. i. n. i. r. i. d. i. c. t. i. o. c. u. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. d. e. l. e. g. a. t. a. nō. s. i. t. r. a. d. i. c. a. t. a. i. p. s. o. n. a. d. e. l. e. g. a. t. i. f. d. e. l. e. g. a. t. i. s. v. t. i. c. s. a. n. e. s. e. o. v. n. i. c. u. z. d. e. s. i. g. n. e. ē. i. n. d. e. x. n. o. n. d. z. a. d. e. u. a. p. p. e. l. l. a. r. i. s. e. c. s. i. p. m. i. s. i. t. nō. i. t. o. t. u. m. q. z. t. u. c. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. r. e. m. a. n. s. i. t. p. e. n. e. s. e. u. z. p. p. t. e. ē. d. e. r. i. u. a. t. a. i. n. p. s. o. n. a. d. e. l. e. g. a. t. i. In gl. in v. si ibi alij dicūt. z hāc opi. t. z. h. o. s. t. i. v. t. t. u. c. s. i. t. a. p. p. e. l. l. a. d. u. m. a. d. d. e. l. e. g. a. t. u. m. q. n. s. i. b. i. f. u. i. t. p. m. i. s. s. a. c. u. a. p. p. e. l. l. a. t. o. e. r. e. m. o. t. a. z. i. p. s. e. s. u. b. d. e. l. e. g. a. u. i. t. n. i. i. n. t. o. t. u. m. v. t. t. u. c. nō. p. o. s. s. i. t. a. p. p. e. l. l. a. r. i. a. d. p. a. p. a. v. n. t. e. d. a. n. s. u. l. e. z. v. i. d. z. p. m. a. f. r. o. n. t. e. p. h. a. b. i. l. i. s. o. p. i. f. p. r. a. r. i. a. o. p. i. q. n. a. p. o. n. i. t. h. g. l. t. e. n. e. t. J. o. a. n. z. c. o. i. t. e. r. d. o. c. t. s. e. v. t. nō. o. b. s. t. a. t. e. q. z. i. l. l. a. c. u. s. i. t. i. b. i. s. i. m. p. l. r. c. o. m. i. s. s. a. n. i. b. i. l. o. m. i. s. i. t. a. d. e. u. z. a. p. p. e. l. l. a. d. u. m. h. o. c. v. i. d. z. p. b. a. r. i. i. c. s. i. d. e. l. e. g. a. t. i. f. e. l. i. v. i. v. b. i. n. i. b. i. l. d. z. d. e. i. s. t. a. d. a. n. s. u. l. a. z. p. o. n. i. m. r. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. d. e. q. u. a. h. a. d. i. d. e. c. a. m. t. e. s. e. z. t. e. n. e. n. d. o. h. a. c. l. e. c. t. q. u. e. ē. c. o. i. s. h. a. b. e. s. c. a. s. u. m. i. q. u. o. nō. p. r. a. p. p. e. l. l. a. r. i. a. d. p. a. p. a. z. o. m. i. s. s. i. o. m. e. d. i. o. e. t. r. o. h. u. i. d. e. c. i. s. i. o. n. i. s. ē. q. z. d. e. l. e. g. a. t. i. i. h. a. c. c. a. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. p. s. o. n. a. p. a. p. e. v. n. i. c. u. a. p. p. e. l. l. a. s. h. a. b. e. a. t. i. n. d. i. c. i. u. m. p. a. p. e. p. a. r. a. t. u. i. n. p. s. o. n. a. d. e. l. e. g. a. t. i. f. r. u. s. t. r. a. a. p. p. e. l. l. a. t. a. d. i. p. s. u. m. p. a. p. a. q. z. a. u. t. a. p. p. e. l. l. a. t. a. d. e. u. v. t. a. l. t. e. r. i. s. u. b. d. e. l. e. g. e. t. z. i. n. a. n. u. l. a. b. o. r. a. t. c. u. b. e. a. t. h. i. c. d. e. l. e. g. a. t. u. m. a. u. t. v. t. p. a. p. a. e. i. d. e. c. o. m. i. t. t. a. t. e. t. t. u. c. m. a. g. i. s. f. r. u. s. t. r. a. c. u. e. x. p. m. a. p. m. i. s. s. i. o. n. e. h. p. o. s. s. i. t. E. t. e. x. h. i. s. i. n. f. e. r. o. q. z. a. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. o. d. e. l. e. g. a. t. i. a. l. t. e. r. i. q. z. p. a. p. e. p. r. a. p. p. e. l. l. a. r. i. a. d. p. a. p. a. o. m. i. s. s. i. o. m. e. d. i. o. q. z. c. e. s. s. a. t. r. o. p. d. e. c. a. e. u. z. n. i. b. e. a. t. h. i. n. d. i. c. i. u. m. p. a. p. e. p. h. s. e. d. o. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. m. f. a. c. i. t. i. s. t. e. t. e. x. i. n. v. v. t. p. c. a. l. l. b. o. r. i. b. z. e. x. p. e. d. i. s. r. e. v. n. i. nō. f. u. n. d. a. t. s. e. s. u. p. e. r.

vante clausule f. sup laborib. p. t. i. u. z. e. x. p. e. d. i. s. A. b. b. a. s. **Quem vero** Continuat pot. ad. §. v. n. i. c. i. s. q. z. ad. §. p. e. c. e. d. e. n. t. n. a. i. b. i. f. u. i. t. d. i. c. t. u. m. q. z. a. d. h. v. t. nō. p. o. s. s. i. t. r. e. c. u. s. a. r. i. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. i. s. s. e. u. a. u. d. i. t. o. r. d. e. p. u. t. a. d. ē. c. u. p. t. i. u. p. s. e. n. s. u. f. n. e. c. r. e. d. e. r. e. t. a. l. i. q. u. o. q. z. d. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. e. t. r. e. g. r. e. n. d. i. n. s. p. t. i. u. p. s. e. n. s. u. s. a. b. i. c. i. a. t. h. p. a. p. a. i. s. t. u. §. z. h. d. i. c. i. t. i. s. u. m. m. a. A. u. d. i. t. o. r. d. a. t. i. s. i. n. e. p. t. i. u. p. s. e. n. s. u. r. e. c. u. s. a. r. i. s. p. r. v. t. s. u. s. p. e. c. t. u. s. nō. t. i. s. i. n. e. c. a. J. d. o. p. m. o. q. z. n. o. n. s. o. l. u. d. e. l. e. g. a. t. u. s. p. a. p. e. s. i. n. e. c. a. l. e. g. i. t. i. m. a. r. e. c. u. s. a. r. i. s. n. o. n. p. r. v. t. i. c. s. u. s. p. i. t. o. r. i. s. f. e. l. e. d. e. n. i. a. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. i. s. d. e. l. e. g. a. t. i. p. a. p. e. q. d. d. a. n. t. p. b. a. t. f. e. i. c. i. n. §. a. z. e. r. g. o. i. d. e. p. e. c. e. d. i. t. nō. s. o. l. u. c. u. c. o. m. i. t. t. i. t. a. r. t. i. c. u. l. i. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. a. l. i. s. f. e. t. i. a. s. i. c. o. m. i. t. t. i. t. n. u. d. u. m. m. i. s. e. r. i. u. m. z. i. n. h. nō. v. n. a. d. i. a. z. i. t. e. r. i. n. s. c. a. n. o. n. i. c. u. m. z. c. i. u. i. l. e. n. a. m. d. e. i. u. r. e. c. i. u. i. l. r. e. c. u. s. a. t. d. e. l. e. g. a. t. i. s. e. t. i. a. p. n. c. i. p. i. s. h. z. nō. p. b. e. t. r. e. c. u. s. a. t. i. o. n. i. s. c. a. f. i. a. t. i. o. ē. v. t. r. e. c. u. s. a. t. i. o. nō. a. p. p. a. r. e. a. t. c. a. l. u. n. i. o. s. a. i. u. r. t. a. c. a. q. h. a. b. e. t. z. nō. n. t. u. r. i. n. l. a. p. t. i. s. i. m. i. z. l. c. u. s. p. a. l. i. s. L. d. i. n. d. i. s. e. c. u. s. a. u. t. ē. d. e. i. u. r. e. c. a. n. o. n. i. c. o. q. z. s. e. m. p. e. x. i. g. i. t. v. t. p. b. e. n. e. r. l. e. g. i. t. i. m. a. r. e. c. u. s. a. t. i. o. n. i. s. c. a. v. t. h. z. i. n. d. o. §. c. i. u. i. l. e. z. i. n. d. o. c. l. u. s. p. i. t. o. r. i. s. c. a. z. s. i. J. t. e. nō. h. t. e. x. a. p. t. u. q. d. s. p. l. u. r. i. c. o. s. f. u. i. t. c. e. l. l. e. c. t. u. m. q. z. e. t. i. a. s. i. m. p. l. e. x. a. u. d. i. t. o. r. p. r. r. e. c. u. s. a. r. i. v. t. s. u. s. p. e. c. t. c. o. r. a. q. u. o. v. e. r. o. d. e. b. e. a. t. p. p. o. n. i. t. z. p. b. a. r. i. i. l. l. a. r. e. c. u. s. a. t. i. o. c. o. t. r. a. a. u. d. i. t. o. r. e. s. e. u. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. u. m. d. i. c. i. t. h. o. s. t. i. q. z. p. p. o. n. e. d. a. ē. c. o. r. a. a. u. d. i. t. o. r. e. s. e. u. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. o. z. p. b. a. d. a. c. o. r. a. d. e. l. e. g. a. t. o. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. e. z. i. s. t. e. ē. c. a. s. u. i. n. q. u. o. r. e. c. u. s. a. t. i. o. nō. p. b. a. t. c. o. r. a. m. a. r. b. i. t. r. i. s. f. c. o. r. a. i. p. o. d. e. l. e. g. a. t. e. J. d. e. z. ē. i. r. e. c. u. s. a. t. d. e. l. e. g. a. t. u. s. o. r. d. i. n. a. r. i. j. v. e. l. v. i. c. a. r. i. e. p. i. v. t. p. b. a. t. i. o. s. u. s. p. i. t. o. n. i. s. d. e. b. e. a. t. f. i. e. r. i. c. o. r. a. i. p. o. o. r. d. i. n. a. r. i. o. z. e. p. o. z. i. s. t. a. p. b. a. t. u. r. i. n. c. l. i. c. o. t. r. a. v. n. u. i. f. e. l. i. v. i. f. d. u. b. i. u. m. e. s. t. q. d. s. i. d. e. l. e. g. a. t. i. s. u. b. d. e. l. e. g. a. n. i. t. i. t. o. t. u. m. i. l. l. e. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. i. s. r. e. c. u. s. a. t. u. r. n. u. q. d. p. b. o. b. i. t. u. r. c. o. r. a. d. e. l. e. g. a. t. o. d. u. b. i. u. m. f. a. c. i. t. q. z. e. x. q. u. o. s. u. b. d. e. l. e. g. a. n. i. t. i. t. o. t. u. m. nō. r. e. m. a. n. s. i. t. a. p. o. d. e. u. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. i. s. z. s. i. c. v. i. d. z. q. z. d. e. b. e. a. n. t. a. s. s. u. m. i. a. r. b. i. t. r. i. v. t. d. o. c. s. u. s. p. i. t. o. r. i. s. J. n. n. o. s. e. n. t. i. t. o. p. p. o. s. i. t. i. q. z. e. x. q. d. d. e. l. e. g. a. t. i. s. nō. i. n. c. e. p. i. t. e. x. e. r. c. e. i. u. r. i. s. d. i. c. t. o. e. z. nō. v. i. d. e. e. f. f. i. c. a. c. i. t. e. r. i. c. u. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. t. r. a. s. m. i. s. s. a. v. n. i. c. u. a. d. h. a. c. r. e. i. t. e. r. g. r. a. p. o. s. s. i. t. r. e. n. o. c. a. r. i. p. d. e. l. e. g. a. t. u. m. v. t. i. c. q. u. i. s. f. e. o. l. i. v. i. m. e. r. i. t. o. d. i. c. a. n. t. q. z. d. z. p. b. a. r. i. c. o. r. a. i. s. t. o. d. e. l. e. g. a. t. o. p. h. f. a. c. i. t. q. z. r. e. m. o. t. o. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. o. i. n. i. r. i. s. d. i. c. t. o. r. e. d. i. t. a. d. i. p. s. u. m. d. e. l. e. g. a. t. u. m. e. r. g. o. a. d. c. u. m. s. p. e. c. t. a. t. c. o. g. n. i. t. i. o. a. r. d. o. c. l. i. p. t. r. a. v. n. u. m. s. z. q. r. o. q. z. i. s. t. e. t. e. x. s. o. l. u. l. o. g. i. d. e. p. u. t. a. t. o. e. a. u. d. i. t. o. r. i. s. q. d. s. i. d. e. p. u. t. a. t. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. i. s. a. d. a. c. t. u. i. u. r. i. s. d. i. c. t. o. n. a. l. e. n. u. q. d. p. o. s. s. i. t. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. i. s. i. n. e. p. s. e. n. s. u. p. t. i. u. d. i. c. q. z. s. i. c. e. a. d. e. r. o. n. e. p. h. f. a. c. i. t. q. d. nō. i. c. s. i. q. s. p. t. r. a. c. l. e. r. i. c. u. m. d. e. s. o. p. p. e. n. a. m. c. u. d. e. l. e. g. a. t. i. s. b. e. a. t. a. l. e. g. e. v. t. p. o. s. s. i. t. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. e. nō. t. e. n. e. t. i. e. x. e. r. c. e. n. d. o. i. n. s. u. u. h. a. b. e. r. e. p. s. e. n. s. u. m. p. t. i. u. q. z. n. e. m. i. n. i. f. a. c. i. t. i. n. i. u. r. i. a. q. z. v. i. t. u. r. i. n. s. u. o. v. t. i. n. c. c. u. e. c. c. l. e. s. i. a. d. e. d. e. c. z. p. h. o. c. q. d. nō. f. i. n. §. s. e. q. u. i. In gl. in v. si nō p. r. i. t. z. i. d. e. d. i. c. o. i. o. r. d. i. n. a. r. i. o. v. o. l. e. n. t. e. d. e. l. e. g. a. r. e. p. l. v. n. i. c. a. l. q. p. s. u. a. i. u. r. i. s. z. p. e. r. c. v. t. l. i. t. i. g. a. n. t. e. s. d. e. o. f. f. i. o. r. d. i. l. i. v. i. **Si vero.** Si v. ex duob. delegatis p. n. c. i. p. i. s. c. u. m. d. a. n. s. u. l. a. a. p. p. e. l. l. a. t. i. o. n. e. r. e. m. o. t. a. s. u. b. d. e. l. e. g. a. t. a. l. t. e. r. i. a. c. e. p. t. a. n. t. i. n. o. n. p. r. a. c. c. e. p. t. a. n. s. s. u. b. d. e. l. e. g. a. r. e. n. e. c. a. p. p. e. l. l. a. t. i. o. e.

remota, pcedere, qd an acceptōez poterat, et si ab isto fuerit appellādū appellabit ad papā etiā si fuerit subdelegatus nō in totū, b. d. scdm intellectū veriorē. Et continat iste, §. ad. §. porro. Itā ibi psecutus fuit auctor qm appellat ab vno delegato b qm fuerit duo delegati, et vni cōmiserit alteri vices suas. Itō pmo bonā limitationē ad iura dicētia q delegatus inferioris a pncipe nō pōt subdelegare, vt in. c. cū cām. de appel. et in. l. a iudice. L. de iudi. pcedūt em illa iura etiā in subdelegato delegati pncipis, qz nō trāsiunt i cōmissione pūilegiam qd hz a lege vt subdelegare possit et sic vidē illō pūilegiū psonale qd psonā sequitur et extinguitur cūz psona, vt i regula pūilegia. l. vi. Itē procedūt iura illa etiā i eo qui ē p pte delegat' pncipis et p pte delegatus inferioris, vñ rōne pncipis delegat' ab inferiori nō pōt subdelegare totā cām, qd ē bñ nō. Et ex b et ex tex. nō q delegatus subdelegādo i totū non facit subdelegatū cōsenti delegatū pncipis, al' iste posset subdelegare, et sic habes calam q subrogatus in locū alteri non p oia censetur iure subrogantis vñ vt vides subdelegatus delegati pncipis non hz pūilegiū subdelegandī quāmodū hz ipse pncipis delegatus in. c. p. i. pncipis. Itē nō q delegatus pncipis nō pōt subdelegare cūz clausula appellatōe remota hz ipse fuerit delegatus cūz dicta clausula, vidē em q illud fuerit pūilegiū psonale, pncipis em pncipis est de psona sui delegati q nō alit iudicaret q ipse, iō forte apposuit illaz clausulā appellatōe remota, iō hz pūilegiū nō ē trāsmittibile i subdelegatum, facit qd habet in sili i. l. vnica. L. de sen. p. fec. pto. Ultimo nō tene menti q cōpositū ex vniuersis spēs nō hñs p se certā naturā qz recipit naturā vniuersā qz alterius ex spēs ex qbus cōponitur, nā vt h vides in psonaz istā college cōcurrūt iurisdictiones diuersē spēs, i. iurisdictione delegata et subdelegata et h casū cōpositū censetur qz ex toto iurisdictione subdelegata, vt quo ad actū pcedendī appellatōe remota et quo ad facultatē subdelegandī, qz cōsenti tota delegata ab ipō pncipe vt respectu appellatōis interponendē, nā appellat' ab isto ad pncipem omisso subdelegatē ac si tota iurisdictione esset delegata ab ipō pncipe, nō aut pōt subdelegare nec appellatōe remota pcedere ac si tota iurisdictione esset subdelegata, Et h facit ad multa et vidē optime pcordare, c. p. hoc de hereti. l. vi. vbi dicit q si epō iure ordinario pcedit cū inquisitore heretice punitatis qui ē delegatus dicit i discordia eoz adiri papa ac si tota iurisdictione esset a pncipe delegata ita q iurisdictione pncipis ordinaria trahitur ibi ad naturā delegatē, qz delegata dignior ē ppter reuerentiā delegatī. Et ex illo tex. et ex isto ihero q si cōtingeret appellari ab epō et inquisitore sil' pcederet nō ē appellādū ad metropolitanū epō si potius ad ipm papā. Et qro cur variatur hic iurisdictione i isto tex. qz vt dicit qz cōsenti

tota delegata qz subdelegata. Et dicit hosti. qz qte nus p iudicat honori et iuri ipius delegati cōsenti tota subdelegata, qz ex acceptatōe college inficitur tota iurisdictione sua, et respectu iuris superioris qd versat i appellatōe interponēda dicit tota cōsenti delegata ne ex facto delegati p iudicet iuri pncipis superioris, vel dicit et aliter q assumit h totū cōpositū naturā alterius spēs fm q iurisdictione derogat nā si appellaret ad subdelegatē resoluta ret magna absurditas, qz subdelegans cognosceret d factō sui college, cū tñ par in parē nō hz impiū vt in. c. inor. ut. s. de elec. et appellatio dicit interponi ad maiore nō aut ad parē vt in. c. ij. de pncip. l. vi. et q ad papam appelleretur nullū absurdū oritur. Respectu vero facultatis subdelegandī cōsenti tota subdelegata, qz si dicerem' cōtrarium sequeretur absurdū q subdelegata iurisdictione posset subdelegari, nulla aut absurditas sequitur si delegatus non vitur suo pūilegio in actu subdelegandi, et idem dicit respectu clausule appellatōe remota. In glo in v. vices suas ibi in totū pmississe videtur nō bñ gl. et idem t3 Inno. et hoc facit qz indiffinita eqpoller vniuersali vt i. c. vt dca d' elect. l. vi. et in. l. ff. d' vi. tri. et ole. lega. et i. c. qz circa d' pncipis. In gl. i. v. nec pōt in si. dicit hosti. qz hec gl. est cōtra tex. iō delēda foret, nā h i tex. dicit q clausula ista p dicit vntem si delegatus subdelegat alteri vices suas nec vidē q etiā hodie aliqd opet. et dicit q opatur vntē suā respectu cuiuslibet appellatōis q a iure nō appbat vt i. c. pastorat. d' app. et dicit vt ibi plene dixi. In glo. in v. nec cām ibi f' illa nō t3. dicit meli' q ibi delegat' inferioris subdelegat articulū non iurisdictionale qd pōt vt dixi. s. i pma pte hui' .c. In ea. gl. ibi. c. qd i dubijs. mēde ad h pncipis p id qd dixi post vltimū nōbile. nā qzqz maius dignū trahit ad se min' dignū qzqz cōtra fm q min' iuri p iudicatur, et i h tene mēti istū tex. In ea. g. ibi de pig. ex lris. dicit Jo. an. q ista iura cōtraria loquūtur d' honore anexo rei, iō trāsit cū ipa re b' d' honore seu pūilegio psonali dicitur vt nō. i. regula pūilegiū. d' re. in. l. vi. Et ex his vbi sentit Jo. an. et bñ q pncipis subdelegat' ē pūilegiū psonale, qd vidē pbari. i. c. pxi. i. pncipis. et facit h optie ad id qd. s. dixi i. §. porro. vt delegat' pncipis si possit suo subdelegato dare pncipem subdelegandī, qz pūilegiū psonale extinguitur cum psona et psonā sequitur vt i dicta regula pūilegiū et sic nō placet pncipis opti. quā ipse sentit i. c. is cui. i. c. ti. l. vi. nōbilia h plene videas. In glo. in v. si non possit. ibi p3 ex isto. §. f. certe hoc nō p3 expse. nam h non dicit q iste qui delegat' fuit impeditus. sed facit tex. in. c. ij. in eo q dicit q ex sola iurisdictione a pncipe sibi delegata potuiss' iste pcedere qz clausula impedimenti fuerit purificata, et sic intelligendo procedit opti. glo. In ea. gl. ibi f' qritur vtz delegatus. hec pncipis vtz ad v. f. pone hodie ē expedita. p. c. qz nō.

¶ eo. li. vi. ubi approbatur opi. huius glo. et dicitur ut ibi.
In ea. gl. ubi ponitur hec glo. usque ad finem videtur de-
ca in tex. fm unum intellectum quod videtur satis recipiendus intel-
ligendo. scilicet quod alter subdelegavit non in totum. nam si subdele-
gasset in totum in dubio erat appellandum ad papam p. s. por-
ro. s. e. Et iura huiusmodi plures intellectus dicitur intelligi secundum
intellectum dubitabilem ut i. l. i. ad si. ff. ad munici. et i. l. qd
labes. de carbo. edic. facit. c. cum iure. et p. b. intel-
ctu videtur hodie h. tex. quoniam delegatus promissit extraneo vi-
ces suas. eadem tamen ratio est et fortior quoniam promissit college quod
fortius esset promissit appellatio ab extraneo quam a col-
lega. hec videtur contra opi. doc. l. 3. qdaz ptra. Adverte
tamen in eo quod gl. incidenter dicit quod a metropolitano appel-
latur ad papam. provinciale cui preest ipse metropolitano.
ut in. c. licet. et de accu. dicit enim hosti. quod hoc dicitur nul-
lo iure. p. b. n. a. c. in multis alle. in gl. hoc non pbat l. 3
enim provinciale summarie cognoscit de crimine me-
tropolitani in tamen ut ipse puniat sicut ut referat superior. ut p-
batur i. c. graue. v. metropolitani. et d. p. b. et nobis b. n.
hoc dicitur quod satis mihi placet. nam appellatio regulari-
ter est interponenda ad superiorem. sicut provinciale non
est supra metropolitano cum ipse sit caput illius provincie. et i-
eo quod gl. e. dicit quod ab ordine decurionum. i. eorum quod p-
ponebantur regimini civitatis appellabatur ad prelatum. vide ca-
sum p. l. l. in. c. a collat. d. app. li. vi. sicut non faciunt ista
ad casum nostrum. In gl. in v. ad p. m. ubi quod in totum
promissit. adverte quod glo. non videtur recordata de eo quod s.
dixerat in gl. magna. nam ibi voluit et melius quod propter illam
mixturam iurisdictionis delegate et subdelegata dicitur appel-
lari ad primum delegantem l. 3. delegat. subdelegaverit p-
pre. et ideo tene quod ibi dixi. et p. intellectu facit tex. in v. l. 3.
aliquibus. Et ad tex. hic in si. dicitur dicitur propter rationem supe-
rius allegatam. sic fm Jo. an. quod habuit respectum ad
rationem assignatam in isto. s. p. casum p. r. s. nam que
admodum censetur subdelegata tota que ad impedi-
endam subdelegationem ita censetur tota delegata quo ad
appellationem interponendam ad superiorem pro ratione supe-
rius allegatam. et hoc tene licet aliud sensit glo. sequens

Eius vero iste. s. sen. v. decidit questione prin-
cipaliter pposita. et h. itendit. Si delegatus pape sub-
delegat non in totum pro a subdelegato non poterit appella-
re ex eo quod datus sit sine suo sensu. potest tamen recusari osten-
dendo eam iustam coram delegato. et tunc delegatus diffini-
at a quo etiam si noluit recusatores admittere appellatur
ad papam. h. d. usque ad si. et sic decidit tres casus. scilicet
ibi quod etiam. tunc ibi quod si. Ad primo quod delegatus pape
potest eam subdelegare etiam pro parte privi sensu minime req-
sito. ad ide. s. e. s. que vo. Ad secundo quod etiam subdele-
gatus delegati non potest recusari nisi pbeat iusta recusati-
onis causa. d. q. dixi i. s. quem vo. Ad tercio quod recusato
subdelegato iurisdictionis redit ad ipsum delegatum subdele-

gantem. quod indubie pcedit quoniam subdelegavit non in totum pro
ut h. ptingit Quid si subdelegasset in totum puto diligere
omni quod si re: egra recuset iurisdictionis redit a subdelegato
ad subdelegatum secus si recuset ex causa superveniente postquam
icepit vti iurisdictione. ad h. adduco bonum tex. i. c. quibus
¶ e. li. vi. Item non practica appellandi a iudice susce-
pto. nam primo dicitur pponi recusatores causa et si non admittatur
potest iterponi appellatio. quod nunc iudex quatuor in non admittit
do litiam recusatores Ultimo nota et tene tamen quod ut
temptatum post appellatores ab interlocutoria est ipso iure
irritum et inane. et h. si appellatio fuit litia. r. e. quod appel-
lationem litiam suspedit iurisdictionis iudicis ut in. c. si a iu-
dice. d. appel. li. vi. et fm ista intellige. c. non solum. c. si. li.
vi. ubi dicitur quod acceptata pro appellatores ab interlocutoria
pendet ex futuro eventu. nam dicitur pcedere quod ad nos quod ig-
noram? an appellato fuerit litia. sed quod ad ius statim aut
sunt nulla aut valent quod quod est certum nature est certum legi. l. si
pater. ff. de solu. v. declarata rationabilitate appellari-
onis acceptata declaratur nulla et renovat pro via antiquari
ut ibi non. Ultimo scias quod gl. i. isto. s. dicit quod h. pa-
pa videtur secundo articulo questione. nam ut h. dicit Jo. an. et
h. duo fuerunt principales articuli. Adum? de solutione
practicitatis illarum duarum questionum scilicet alexandri et Jo-
no. et iste articulus. s. fuit decisus in v. interdictis. Sed ar-
ticulus fuit super solutione quodis ex facto emergens. et iste
fuit trimensuris ut appet h. in litera. et iste tex. satis decla-
ratur ex precedentibus. ideo dicitur hic gl. quod hic papa re-
spondet a toto in quantitate. quod s. decidit univrsaliter
materiam an et quoniam possit appellari a subdelegato et ad
quem esset appellandum h. vero decidit casum particulari ita
quod ex solutione totius infert ad casum particulari

Astoralis. Delegatus pape nisi ma-

litiolose se exoneret subde-
legatum appellat ad suscipiendam subdelegationem i-
tercedente tamen deseret dignitati et persone h. d. usque ad. s. i. e.
cuz totum Ad primo quod delegatus a principe datur privile-
gium a lege ut possit vices suas alteri subdelegare. secus
autem in delegato inferioris a principe ut i. c. euz cum. et de
app. et l. a iudice. l. d. in. Et intellige h. principem quilibet
non recognoscere superiorem saltim in temporalibus ut est papa et
impator et alij reges qui non recognoscunt hodie superiorem
h. p. alib. ad h. c. p. venerabile. et quod ibi non. quod si. sint leg-
et p. bar. i. l. i. ff. a. q. app. non l. 3. et in. l. hostes. ff. de capti-
et i. l. infame. ff. de pub. iud. Ad secundo ibi iurisdictionis
quod delegare est iurisdictionis vti. exercet enim iurisdictiones ille
qui eam subdelegat. p. cor. l. i. ff. de iu. om. iud. facit. l.
unica. l. qui pro sua iuris. non glo. in. c. si a subdelega-
to. et eo. h. vi. Item non ibi a lege quod hec iurisdictionis
subdelegandi non est delegata s. ordinaria. nam iurisdictionis quod
datur a lege est ordinaria ut i. l. et q. ff. de iu. om. iu. nota.
In. i. c. cum ab ecclesia. d. of. or. et hosti. s. e. quoniam abbas
et p. hec infero quod p. actu subdelegatores non est perpetua

q sic. al. nulli? momēti eā bec ptās. z fac. c. ex lris. j. c.
Ultio qñt q fuit rō dubitādi b. dicit abb. q an ci
tationē non erat ppetuata iurisdicō delegata. iō vide
batur q nō possz ppele ad officiū citatōis acceptādū
f ratio decidendi i ppariū fuit qz ppetuatio nō regrit
q ad facultatē exercēdi iurisdicōem. alias nūqz possit
incēpe iurisdicōem. ad idē. c. pastoral. s. si. d. xp. vbi
an ppetuatoz p̄t fieri subdelegatō In gl. i. v. citatio
nis nō gl. q i iur valz ar. d. toto i q̄stitate seu d. toto ad
p̄tē. z q̄tidie allegat ad b. iute tex. q idē iuris qd ē i to
to ē i p̄tē. ad b. l. q d. tota. ff. de rei ven. z b. intellige si
eadē rō i p̄tē q est in toto. al nō valet ar. ad b. alle. bo
nam gl. iuncto tex. in de. h. de re. eccd. non alie. zc.

Preterea Si papa scēter p̄mittit appella
tione interpositā a suo delegato dato cū clausula appella
tione remota. iurisdicō p̄mi delegati ē iterim suspēsa
quo ad executōem. b. d. fm vey intellectū z scda ps ibi
nos aut 120 p̄mo vñ effectū remotōis appellatio
nis i xp̄to. nā tollit effectū appellatōis vt nō habeat
impedire executōes sine nec deuoluere cām ad supiorē
nisi a tpe q supior ex certa scia admisit appellatōz z te
ne b. mēti qz q̄tidie solet ad b. allegari 120 scdo. q p
p̄missionē scdo factā ex certa scia reuocatur iurisdicō
prioris iudicis. et facit bec lra i argumētū q appella
tio extinguit p̄nūciatū vt. l. i. ad turpil. s. i p̄trariū fa
cit tex. ibi vt suspēdatur. z q nō extinguit f̄ suspēditur
nec etiā suspēditur quo ad oēs effect? p ea q dixi in. c.
si. de se. quēstra. In glo. in v. ex certa scia i si. dicitū
gl. p̄cedit cū cā fuit p̄missa simplr f̄ vbi p̄ fuit p̄missa
appellatōe remota. nō valet cōmissio cāe appellatōis
nisi fiat mentio de illa clausula. qz si papa sc̄uisset nō
ita de facili admisisset appellatōes. vñ d̄i admittere ex
certa scia qñ papa fuit certificatus de oibus q potuit
sent cū mouere ad p̄cessionē denegādā. z ita p̄iuge i ef
fectu dicta doc. b. nā de q̄libet nobili clausula apposi
ta i p̄mis lris q p̄t esse impedimētū sc̄o az d̄z fieri mē
tio i sc̄o. al nō d̄i p̄cedere ex certa scia. f̄ p̄ ignorātiā
z surreptōes vt nō. i. c. cū dilecta. z. c. ceter. de xp̄. et
c. inter. d. re iū. s. p̄tra b. et p̄tra tex. op. q si papa
admisit appellatōes ex certa scia. ad qd est op? q post
ea merita appellatōnū discutiātur. put papa mandat
i sine lre. Itē qre papa nō p̄nūciat ex q ex certa scia
papa admisit appellatōem az de q re q̄ cognouit d̄
ea iudicare d̄z vt i. c. az sup. de cā pos. z pprie. So.
Inn. multū instat. f̄ p̄clude breuiter q illa vba ex cer
ta scia nō referūt ad merita cāe appellatōis f̄ ad igno
rātiā q possit allegari i p̄missionis actu. v̄puta qz pa
pa fuit p̄no informat? de p̄missione p̄ori z q fuit facta
p̄missio appellatōe remota z q scia fuit lata zc. si aut
illa vba referūt ad ista militaret p̄trariū. z d̄ hac clau
sula ex certa scia. vide qd dixi in. c. ad bec de xp̄. nec

credo q ista vba ex certa scia ponātur i p̄missione sed
satis q per exp̄ssa i lris p̄missionis appeat q papa ex
certa scia fecit In gl. si. nō hac gl. ad quā q̄tidie sit
remissio cū q̄rit ad quē p̄tineat executio sine si fuit ap
pellatū vtz ad p̄mū vel ad sc̄m z quāqz gl. multū va
cillet postremo tñ t̄z vt exequitur sc̄o z nō p̄m? qz actō
i factū dat ex scia p̄firmate. z idē t̄z gl. i. c. corā. j. c. f̄ cō
trariū sentit i. c. cū i ecclia. de app. s. p̄ dicto bui? gl.
ē q scia vidz ipi? iudicis appellatōis exquo cā p̄firma
mauit. qz oia nostra sciam? zc. vt i. c. si aplica. de p̄ben.
li. vi. z in. l. ij. l. de veteri iure enu. d̄ hac materia vide
p̄ Jo. an. i addi. spe. in t̄. de execu. sen. s. ij. v. f̄ pone
z ibi etiā p̄ spe. i v. sequenti p̄ bar. post alios. i. l. tale pa
ctū. s. q. puocauit. ff. de paci. z pleni? i. l. a diuo pio. ff.
de re iū. z p̄ hosti. z Inn. b. Et vt clare hēas materiaz
aduertēdū q q̄tuoꝝ sunt casus qz tres sūt clari z qñ?
ē dubitabil. 120 p̄m? casus qñ vtraz scia fuit absolutō
ria. nā tūc frustra q̄rit d̄ executōe qz sc̄o affert executi
onē iux nō. in. c. cū nostris. d̄ p̄ced. p̄b̄. Sc̄o cū p̄ma
fuit p̄denatoria z sc̄o absolutoria. z tūc cū sc̄o p̄uale
at ex q ab ea nō fuit appellatū frustra etiā q̄rit d̄ executi
one. Tercū casus fuit qñ p̄ma fuit absolutoria z sc̄o
fuit p̄denatoria tūc indubie sc̄o exequit? z nō p̄m? cas
ista sit scia sc̄o z nō p̄mi. Quart? casus dubitabil? qñ
vtraz fuit p̄denatoria. z tūc aduerte aut iudex sc̄o fu
it motus ex nouis rōnib? z nō ex p̄mis. z tunc ip̄e bz
exequi. qz scia p̄supponit effectum quia agitatur corā
eo. vñ scia ista nō ē p̄mi f̄ sc̄o iudicis. ergo ad sc̄m z
nō ad p̄mū p̄tinet executio. facit. c. cū iohānes. d̄ fide
instru. aut nihil noui fuit actū. z tūc aut cōfirmatur p̄
ma scia ex negligentia appellatōis nō p̄sequētis i tpe
executio p̄tinet ad p̄mū. tenēt doc. in. d. s. q. puocauit
z in. d. l. a diuo pio. z hic. p̄ b. facit tex. j. de appel. p̄
nas. z. c. cū sit. aut p̄ma fuit p̄firmata ex trasactōe p̄mū
qz post appellatōem recessit appellatō p̄ trasactōes ab
appellatōe ita q ex p̄sensu suo p̄ma scia p̄firmatur. et
tūc fuerūt opi. inter legistas. qdam tenuerunt q sc̄o
d̄z exequi. z p̄ hac vidz tex. in. d. s. q. puocauit. alq̄ te
nuerunt q p̄mis. f̄ bar. in. d. l. a diuo pio. t̄z q vtraz
poterit exeq. nā p̄m? poterit qz interst scia. terū ec̄ p̄t
qz exquo fuit ad eam appellatū z p̄pter factum p̄mū
lique: sibi de meritis. canse potest eā mādare executōi
z satis possit hoc admittit. qñqz scia p̄firmatur p̄t ex
p̄ssam sciam ip̄suo iudicis ad quem. z gl. b. t̄z qz terū?
exequitur. Idem videntur velle legisse in iurib? pal. z
p̄ hoc bene facit aut. si q̄s litigātum. l. de epl. z cle.
z Jo. an. in addi. pal. dicit equum esse vt p̄m? exequa
tur z nō sc̄o. qz exquo appellatio fuit illa q suspēdit
iurisdicōem p̄mi iudicis. z tunc appet eaz inuisā d̄z
cā redire ad priorē iudicē. z maxie b. tenendū fm eam
in cā criminali q̄ habz locū remissio iuxta nota. i. de.
pastoralis de re iū. z i au. vt nulli iudicū i. s. si qz vō

pprioz n ei e equu vt punitat qe vbi non deligt. finge
 ei q iudex ad que e remotus a loco delicti. na si iudex
 ad que exeret possz violare iura q voluit remissionem
 feda ad locu delicti vt i. c. de rap. r i iurib? pal. r bec
 e bona p fideratio. host. b r tacite vidz d mte fmm. d i
 ftingit r bec distinctio mibi sat placet. qz aut iudex ad
 que aliqd addidit vt detraxit a port snia r ipe hz exeq
 qz snia lic reformata e sua r no pmi iudicis. aut nihil e
 additu nec detractz r tuc pmi exequit r no scds. p b
 mebro qd e magis dubitabile ego adduco bonu tex.
 cu gl. i. d. c. qd i ecclia. vbi vidz iudicio meo hoc pbari
 Ed idē. h. q. v. i. si. na si iudex ad que perpedet male
 appellatu r bñ iudicatu sola declaratio ad eu ptinat nñ
 coipo q pnuclat male appellatu funct? e officio suo vt
 ibi. g. ca. d3 redire ad priorē iudicē. r p b facit qz appel
 latio suspēdit piaz sniaz nñ aut extinguit vt i. c. venien
 tes. d iurē iurā. g. si appellatio pnuclat min? itia prima
 snia reassumit vires suas r e executioni mādada r p b
 facit iste tex. i. v. vt iterim executio snie suspēdat rē. Et
 tñ pmi iudex n repiret tuc n eēt absurdū dīcē q scdus
 possit exeq b pcedit i appellatōe a diffinitiva. Quid
 aut i appellatōe ab iterlocutoria iudex appellatōis pro
 nuclat male appellatu r cōdemnavit appellatē i expē
 sis vt facē d3 vt i. c. vt debitis. de appel. qz hz exnunc
 exequi an pmi an scds Spe. i. d. v. le. r3 q pmi r Jo.
 cal. b qd vidz pbari i. d. c. vt debit. area qd tñ possz
 instari. qz ista pdenatio expēdaz e scdi r no pmi. g. ipe
 p exequi cū executio veniat accessorie ad sniaz. Et ad
 c. vt debet. vbi d3 q d3 remittē appellatē r cōdenare
 eū i expēsis. p̄t dīcā q d3 eū cōdenare effectualiter scz
 mādado sniaz executioni. dicit tñ cal. q vbi pmi non
 possz exequi forte qz post appellatōz ab iterlocutoria
 pcessit i cā r tulit sniam diffinitivā q scds d3 exequi
 ne pdenatio remaneat sine effectu r sic dicit se obrinuit
 se in qstione facti. r p bec habes plene hūc articulum
 exaiatus. que bñ nō. quia quotidianus e Et ad anē. si
 qz litigantiū. pal. q vidz multū facere p pcedenti mē
 bro vt scds iudex exequat diffinitivā. dīc q loquū qñ
 pmi iudex e impotens ad exequendū. nā loquū qñ
 ep̄s ex. progatōe pnuclat iur laicos. r dīc vt collī
 gunt ex. l. pcedenti super qua signatur illa auē.

quia vero Ordinari? ad mādātū delegat
 exequi sniaz eē si sciat eā iniustā. r scda ibi attēdetes
 Nō pmo q delegat? pape p̄t mādare ordinaro loci
 vt sniaz suā exeqt ad idē. ca. a. e. si qñ. r. c. significasti.
 Nō ibi nō cognitio f executio. qz is cui mādāt nu
 da executio snie. non pōt assumere cognitōem super
 iuribus sententie de quo ibi latit? Itē nō q quis d3
 parere mandato superioris lz sciat illud iniustam hoc tñ
 non e absolute verū. nā si est cōtra deū r bonos mores
 non d3 quis parere superiorī f potius deo qui mandat
 oppositū vt. xi. q. iij. qui resistit. et. c. iulian? r. c. sidōs

de quo p fmm. in. c. ad aures. de tēp. or. r istum tex. i.
 teilige qñ snia erat iniusta tñ al tenebat qz erat contra
 ius litigatoris vel qz trāserat i rem iudicatā. qz non
 fuerat ab eo appellatū. vñ bec snia e solū iniusta ex pte
 pnuclatis. f ex iurisdīpōe r3 r e executioni mādada vt
 sit iurū snis r de h e glo. magister bec a. vide qd dīxi
 in. d. c. si qñ. an aut b beat locū in cā criminali vbi snia
 e corpis afflictiva. vt si mādatur? sciat sniaz iniustā te
 neat illā exequi. fmm. dicit q nō cōsuleret q talē sniaz
 qz mādaret executioni. r nō b dīcū p q facit q tacit
 e? p̄sensu p̄i nō habuit purgare vitū snie qz nemo e
 dñs mēbroz suo. l. liber homo. ff. ad. l. acquil. et i. e
 cōtingit. ij. f. d sen. ex. hinc e q cōdenato iniusto p̄t ter
 cius appellare vt in. l. nō tñ. ff. de ap. r. h. q. vi. in sum
 ma. r e optima limitatio ad istū tex. r facit qd. f. dīcāz
 cum gl. le. In gl. etiā si sciat. diuide hūc glo. i tres
 ptes. nā i pma tacite opponit r i solutōe exaiat qd dīcā
 tur mer? executor r quis mixt? r qz exceptōnes p̄t r
 dñt admittēre illi exccutores In scda pte pncipaliter
 qrit an ab exccutore possit appellari. In tertia opposit
 cōtra tex. qz iniusto p̄cepto nō e obediendū. r scda p
 iāpū ibi r nō. tertia pō incipit ibi itē nō. De pma pte
 glo. vide qd nō. bar. in. l. a dno pio. de re iur. r sat plē
 ne p hosti. r alios doc. hīc. Nō bñ hūc gl. i hoc q dī
 cit executor dat? ad puidendū de bñficio dī mixt? non
 mer? dī aut mixt? qz hz mixturā iurisdīctōis. p̄t an
 assumere ptes iudicis si vult. de quo vide p glo. i cle
 vnica. e. ii. dīxi plene post fmm. i. c. fi. de p̄sump. r tō
 de isto exccutore ad beneficia dīc vt ibi. r dīstingue sic
 materiā huius gl. post doc. p̄mittēdo q iudex p̄t dīcā
 executor inquantū p̄cedit exequēdo iusticiā r ius par
 tis. vt in. c. si qz cōtra. de so. ppe. f̄ proprie r stricte dī
 stinguū ab exccutore. qz iudex dat pncipaliter vt cog
 noscat iter ptes f̄ scdario hz exequi. exccutor vō da
 tur pncipaliter sup executōe lz qñqz scdario possit
 pgnitōez assumere r ptes iudicis. hīs pmissis dīc p
 hosti. maxie q ali? e iudex r ali? exccutor. exccutor vō
 rō ali? e mixt? ali? cōsulator? aliis referēdar? ali? de
 nūciator seu exccutor pur? r mer? qdā e exccutor pur?
 allicui? snie r sub istis tēminis applicabo vca legistaz r
 alioz doc. De pmo. i. iudice dīc q regl tenet admittē
 exceptōes pbabiles vt i. c. ex pte. a. e. d. h. dīc tñ nō.
 Inno. i. c. p̄ electōez i fi. de p̄ces. p̄bē. q si iudex vehe
 mēter suspicat exceptōz oppositā i frandē eā dilatandē
 iudiciū lz exceptio i se sit pbabil. dī tñ eā nō admittē lz
 p̄sumit eā fallaz nec d3 d appellatōe curare qz si e f̄ alia
 appellatio nō p̄t iustificari vt i. c. interposita. d ap. r dīc
 latus vt nō. fmm. in. d. c. post electōez. De scdo sex d
 exccutore mixto dīc q pōt dīcā mixtus qñ iudex tñt
 sniam f̄ nō cognouit de executōe f̄ mādavit eā alioz
 r de isto proprie potest intelligi. l. r si nō cognitō. l.
 si p̄ra ius vt. vel. pub. canonizata. xxi. q. h. r iste exccu
 tor potest admittēre oēs exceptōes cōcarnentes ipam

executioem et sup eis pnuciare, exemplū corā eo fuit cō
missa executio opponit exceptio pcedatōis vī q nō dō
vltia q̄ face possit p̄pelli. puta qz ē miles vel qd sile.
z p b bon' tex. z ibi bar. in. l. p̄d. ff. d̄ p̄f. succedit em̄
iste q̄ ad executōez loco p̄mi iudicis. iō dōz admittere
oēs exceptōes p̄ceteras ip̄az executōez. ad b. d. l. a
dino pio. §. si sup reb'. cū se. z ibi p bar. exceptōes vō
p̄ceteras merita cāe iserātes sniaz nullā dōz admittere
qz z p̄m' admisset n̄ tñ dōz sup eis pnuciare ne iritet
sniaz superioris. f̄ dōz cognosce ad effectū supsedēdi z re
mittēdi cām ad supiorē. z iste ē p̄prie casus. c. d̄ cetero
f̄ d̄ re iudi. z i. l. si p̄tor. §. marcellas. ff. de iudi. z d. l.
p̄d. ff. d̄ p̄f. i p̄mo dōo An aut̄ indōziter exceptio nulli
tatis ip̄ediat executōez snie vide Inn. i. c. cū i iuroz. e.
p̄lent' p̄ Jo. d̄ lig. i de. i. d̄ re in. De tercio. l. d̄ exe
cutoze p̄uatozio dic vt plene hodie habetur i. c. i. z in
c. si f̄. e. li. vi. vbi tractat quā p̄tātes bñt illi p̄uatozes
De q̄to scz d̄ executorē referēdario dīc q̄ debz ad
mittē exceptōes n̄ tñ assumēdo p̄gnōz f̄ vt referat su
piorē. z iste pot' d̄ auditor z p̄t reculari vt suspectus
fm̄ hosti. z d̄ isto dixi. s. e. sup q̄nū. dic vt ibi. De
q̄nto scz denūciatore seu executorē puro z nudo pura i
daro ad aliquē pigrozādū v̄ suspēdēdū vel excōican
dū. dīc hosti. q̄ nullā exceptōez dōz admittē. Et idem
dīc d̄ vi. z vltimo nā pur' z mer' executor d̄ q̄ iudex
plene p̄gnōit d̄ cā z d̄ executōe f̄ida z pur' faciū ip̄i
executōis alteri p̄misit. z d̄ isto loquit̄ tex. i. l. executor.
z. l. si vt proponis. l. de execu. rei iū. z ibi bona glo. z
ad hec mēbra debes reducē istaz gl. Aduerte tñ i eo q̄
gl. vult face d̄iam iter executorē sniaz deputatū sp̄aliū
ab hoie z executorē deputatū feste ab aliq̄ statuto vel
p̄uisione superioris. nā i q̄busdā locis deputat cert' offi
cialis sup exceptōib' sniaz. de q̄ dīc vt. s. dixi. De
scdo vidz q̄ possit pnuciare sup oib' exceptōib' etiam
p̄ceterib' nullitatē. z succedit loco p̄mi iudicis. nec ē
illo inferior z vidz idē vbi executio peteret corā pari iū
dice seu corā surrogato. vide p̄ spe. i. ti. d̄ exe. sen. §. f̄.
v. qd si mādēt z p̄ Anno. f̄. eo. cū i iure. z sic distinguit
bar. i. d. l. a dino pio. z p̄ b habes p̄maz p̄tez gl. decla
ratā z supletā Et i. si. gl. nō ex hac gl. duo p̄mo q̄
si snia vel iudicis p̄ceptū ē ip̄o iure nullū nō tenet q̄ s
suo mādato parere. nā nō p̄t i illo actu dīc iudex ar. in
§. foras. f̄ d̄ v. sig. imo iudici volēti exequi p̄t resisti vt
dīc gl. nō. i. c. p̄. z dīc in. c. si q̄n. s. e. Scdo nō
q̄ omīssio appellatōis nō purgat vicū snie. quo mis'
pa possit h̄e regressum p̄tra iudicē. idē fm̄ gl. si p̄ se
cīt q̄stū potuit. puta qz bis appellauit z semp̄ reporta
nit p̄trariā sniam. z idē nō. Inn. i. c. sepe. f̄ d̄ ap. z i. c.
sacro. d̄ sen. ex. qd ē bñ nō. Et q̄ infer' q̄ n̄ appel' a s
vere snie nō p̄sentit. nā si vere p̄sentiret n̄ possit h̄e re
gressum p̄tra iudicē Itē tollēt obligatō naturalis q̄ tñ
p̄ sniaz nō tollit vt nō. in. l. iulian'. ff. de p̄di. indebi. q̄
ergo d̄ in. c. qd ad p̄sultatōez. f̄ d̄ re in. q̄ nō appellā

vidz p̄sentire dīc q̄ p̄cedit i p̄sensu iterptato z nō vero
z p̄sunt ille p̄sensu ad effectū vt illa snia trāseat i rē
iudicatā nec ob. p̄ti agenti p̄tra iudicē exceptō rei iudi
cate vt i. l. cū q̄si cū duab' se. ff. d̄ excep. rei in. z nō. i. c.
aduersario. de excep. Et q̄ro nunqd̄ p̄dicta proce
dūt p̄tra arbitz q̄ male iudicauit d̄ic q̄ sic qz arbitria
sunt redacta ad instar iudicōz. l. i. ff. de ar. z b̄ firmat
bar. i. l. si. ff. de va. z exor. cog. vbi notāter q̄nt qd i lau
do arbitroz nūqd̄ possit haberi regressus p̄tra arbi
tratozes seu amiables p̄positozes si vltia debitu ag
grauauit pres. z d̄cludit q̄ arbitrator equipat p̄sonae
qz ē qdaz mediator iter pres z nō tenet nisi de dolo z
lata culpa sicut ip̄e. p̄soneta. vt le. z nota. in. l. i. ff. de p
sonet. nā arbitrator nō p̄prie ē arb. nec q̄si iudex vt. l.
si de mēis. §. recepisse. ff. de arbi. vbi bon' tex. multaz
singularis z nō bilis. z p̄ dictum nō singl' q̄ si arbitra
tor fuit i dolo vel i lata culpa p̄t p̄ueniri p̄tē lēfaz ad
iteresse. z d̄ ē i lata culpa q̄ p̄ueniunt ab eo q̄ cōter
oēs fecissent vt i. l. late culpe. ff. de v. sig. Quid aut̄ in
p̄siliarijs seu iurisperijs q̄ p̄ imprudētā vt p̄ errorem
dāt malū p̄siliū i p̄iudiciū alteri' partis nūqd̄ p̄ueniri
possint ad iteresse. vide i spe. i. ti. de req̄si. p̄sili. §. i. v.
si p̄siliarij In gl. i v. tenet. i. si. nō hāc gl. q̄ solet al
legari quotidie. z vidz gl. sentire colligēdo argumētaz
p̄tra bug. q̄ iudex dōz iudicare fm̄ allegata l3 b̄at p̄ci
entiā in p̄trariū z colligē b̄ argumētum ex tex. in eo q̄
papa b̄ mādāt ordinario vt exeq̄ sniam delegati etiā
si sciat eā iniustā. si ergo papa p̄silit satis iser' q̄ cessat
peccatū. z hāc opi. gl. 13 z p̄sc̄tur p̄ plura vba in. c. i.
d̄ offi. or. in v. canones. z nō jllā gl. qz ē plenior q̄libz
alia i hac materia. h̄ ostū. b̄ dīc q̄ si iudex b3 p̄ciam
firmā z indubitātā qz dare p̄stat sibi d̄ cōtrario e' qd̄
p̄batū ē q̄ nō dōz tūc deponere p̄ciam nec p̄tra eā p̄uā
ciare f̄ dōz instare vt exponeretur ab officio iudicādi. qd̄
si efficere non p̄t dōz appellare ad supiorē iuxta nō. i.
c. si q̄n. s. e. f̄ si p̄cia iudicis nō est indubitata tūc dōz
eā deponere si p̄t. f̄ si nō p̄t dōz p̄tra eā iudicare etiaz si
p̄cia sit aronea p. c. tuas. el. ij. f̄ d̄ sy. z. c. lras. d̄ resti.
spo. f̄ Jo. an. b̄ q̄si nil dīcēt remittēdo ad nō. p̄ cum i
addi. spe. i. ti. de alle. z dīf. §. vltimo. an̄ si. sup v. l3 aut̄
z ibi recitatis varijs opi. mgroz etiam theologozum
quos dīcēt disputādo vidisse tenere p̄trariū q̄ potest
q̄o habere triplicē sciam. vnā vt de. exemplū in sacer
dote q̄ aliqd̄ habuit in p̄fessione vt i. c. si sacerdos. de
offi. ordi. scdam vt iudex vt qz p̄stat sibi ex actis publi
cis. terciā vt p̄uat'. Si erog iudex b3 p̄ciam p̄tra nera
publica non dōz p̄cedere scdm̄ illaz qz nō habet illam
p̄ciam vt iudex f̄ vt p̄uatus z ip̄e b3 iudicare vt iudex
sed in ista perplexitate dīcēt iudicem debere laborare
ad ingrendū veritatē. quā si habere non pōt dōz instare
vt alienietur ab onere iudicādi. si non pōt dōz informa
re p̄ciam suā p̄ dīstinctōem de qua. s. i. q̄ l3 vt p̄ma
tus sciat contrariū. tamen qz ibi est q̄ nō iudex nō dōz

poterunt duo vestre rē. optet em nōtio q̄ duo remane
 aut iudicis v̄e v̄ h̄re. sec̄ ēi illa clausula vos v̄ alter
 vestre rē q̄ tūc v̄ sol̄. p̄cedē possz vt i. c. si p̄les. j. e. li.
 vi. d̄ coo nō q̄ etiā v̄i apponit̄ hec clausula duo v̄m
 p̄cedat̄ rē. p̄t v̄i college p̄mittē vices suas r̄ ille repre
 sentat vices duoz. Ex q̄ isert̄ host. q̄ si q̄o i electionis
 actu ē parator plunū hz tot voces q̄t sut illi q̄z. p̄cu
 rator exiit. d̄ q̄ i. c. scriptū. s. d̄ ele. 1120 scio significā
 tū h̄ v̄bi colleg. i. nā denotat h̄ntē par offm̄. v̄i h̄ntes
 v̄nū r̄ idē offm̄ dicitur college vt i. l. collegaz. ff. d̄ v̄.
 sig. 31ē nō q̄ mādātū iurisdicōale expirat p̄ mortem
 mādatoris re iūḡ. 31 d̄ ē regl̄ i mādātō n̄ iurisdicōali
 vt. l. mādātū. l. mā. r̄ i. de. h̄. d̄ p̄cu. r̄ i. s. recte. insti.
 mā. Cūto p̄ dera tex. ibi v̄i cepit talit̄ demādātā rē.
 q̄ ad h̄ vt iurisdicō p̄petuet̄ citra mō. rē mādatoris opz
 q̄ mādātā? icepit v̄bi iurisdicōe delegatā. r̄ ex h̄ r̄ ex
 tex. apte isero p̄tra hosti. h̄ r̄ ḡh. c. si a subdelegato. j.
 e. li. vi. q̄ tenuerūt q̄ p̄ actu subdelegatōis p̄petuā iō
 n̄ dicitō moti ex eo. q̄ subdelegare ē iurisdicōe v̄t i
 l. i. q̄. ff. d̄ iu. om. iu. v̄ r̄auerūt iudicio meo. q̄ lz sit iu
 n̄ dicitō n̄ tū illa ē delegatā. ff. ordiaria. ē c̄ p̄cessa a le
 ge vt apte dicit̄ tex. in. c. pastorat̄ i p̄n. s. e. r̄ ibi dixi. v̄i
 teneo cum gl. i. b̄ q̄ ad p̄petuādā iurisdicōz n̄ sufficit
 act̄ extra citatōz. r̄ h̄ac op̄. tenuerūt cal. archi. ff. q̄. vi. ff.
 ita. r̄ i. c. q̄uis. j. e. li. vi. 310. mo. i. c. vt aiaz d̄ p̄li. e. li.
 r̄ oēs fere moderniores sequētes. lz hosti. tenuerūt cō
 trariū p̄ illū tex. q̄ ḡralit̄ dicit̄ v̄i cepit. v̄i fm̄ eū si dele
 gat̄ vocauit tabellionē r̄ fessēs r̄ publicauit p̄missionē
 libi factā delegat̄ aīo p̄petuādā iurisdicōz p̄petuata ē
 fm̄ eū. r̄ h̄ n̄ plz. q̄ h̄ v̄bū ḡrale v̄t cepit d̄z declarari
 fm̄ alia iura q̄ specifice regrūt citatōz vt i. c. si. d̄ of. le.
 r̄ i. c. gratū. s. e. r̄ dicit̄ vt ibi plent̄ dixi. r̄ p̄ hec ē decla
 rata. l. glo. 31n gl. ff. d̄ iudicē h̄ac gl. i. v̄ p̄tes. i. p̄ma p̄te
 gl. p̄seq̄t̄ a iūḡ casus i q̄b̄ tacite v̄l exp̄sse renocat̄ mā
 datū re itegra. r̄ q̄ren̄ r̄ ḡit̄ d̄ renocatōe h̄eda d̄ morte
 litigatorz dicit̄ vt plene dixi i. c. significauit. d̄ r̄ p̄ v̄bi sol
 ni p̄traria gl. h̄ r̄ p̄seq̄t̄ b̄ gl. mixti r̄ d̄ renocatōe man
 datū iurisdicōnal̄ q̄z d̄ n̄ iurisdicōali. vide qd̄ le. r̄ nō.
 i. de. h̄. d̄ p̄cu. r̄ l. mādātū. l. mā. 31n scda p̄te q̄ icipit
 ibi p̄ pone q̄ plures d̄. q̄rit̄ qd̄ si plures cāe p̄mittat̄
 v̄i r̄ citatō sit i vna nūq̄d p̄petuet̄ iurisdicō q̄ ad oēs
 cās. r̄ allegat̄ p̄ r̄ p̄tra. r̄ finalit̄ p̄cludit̄ q̄ n̄ h̄ distigūe
 lat̄ post̄ gōf. q̄ aut citatio emanauit sup̄ oib̄ causis r̄
 sit p̄petuatio q̄ ad oēs. s. e. gratū. aut citatō emanauit
 sup̄ vna tū r̄ hz p̄nexitatem cū alijs caus̄. et sit p̄petua
 tio q̄ ad oēs ar. i. l. fi. l. d̄ duo. re. alle. i. gl. r̄ i. c. trāsla
 to. s. d̄ p̄li. r̄ i. l. i. b̄ iudicio. ff. fa. h̄er. aut erāt cāe se
 pate r̄ p̄petuatio sit solū resp̄ctū illi? i q̄ emanauit cita
 tio ar. i. c. i. d̄ sitōi. j. d̄ ap. r̄ i. l. ec. ff. d̄ mio. nā d̄ sep̄at̄ n̄
 sit illatio vt i. c. h̄. d̄ trāsla. p̄l. r̄ l. papinian̄ extul. ff. d̄
 mi. r̄ vid̄ ad p̄dca bc. gl. i. c. ne aliq̄ d̄ h̄. li. vi. 31n r̄ ḡa
 p̄te q̄ icipit̄ ibi. ff. qd̄ si moriat̄. gl. q̄rit̄ qd̄ si citatio sit
 facta aī declaratōez rez vtputa qz res p̄p̄bedūf i r̄ p̄.

sub dca griali Bl. vidz velle q̄ n̄ sit p̄petuatio nisi respe
 ctu rei exp̄sse sup̄ q̄ emanauit citatō. dic̄ meū? fm̄ host.
 q̄ aut citatio emanauit sup̄ declaratōe rez h̄eda r̄ sit p̄
 petuatio q̄ ad oēs cās. qz citatio cōcernit̄ oēs cās. aut
 citatio fuit restricta ad certā cām r̄ tunc distigūe vt. s.
 dixi i p̄cedētī p̄tula 31n q̄rta p̄te q̄ icipit̄ ibi qd̄ si de
 legat̄. gl. q̄rit̄ qd̄ si delegat̄ deponit̄ re itegra nō aut̄
 morit̄ nūq̄d expirat mādātū. r̄ p̄cludit̄ gl. q̄ sic distigū
 gue p̄ hosti. q̄ aut p̄missio fuit facta exp̄ssio noie. p̄p̄o.
 r̄ tūc p̄cedit̄ dictū gl. nā i dubio papa velle vidz q̄ cō
 missio sit p̄sonal̄ lz sit etiā exp̄ssū nomē appellatiū v̄i
 hodie papa cōit̄ p̄mittit̄ nomē. p̄p̄riū r̄ subiūḡit̄ nomē
 appellatiū. d̄z ei martin̄ ep̄s rē. v̄i p̄missio cōset̄ p̄so
 nal̄ r̄ expirat re iteḡ sic p̄ mortē. nā deposit̄ equipatur
 mortuo q̄ ad dignitatē. r̄ vi. q̄. i. s. ecce. r̄ idēz dicit̄ si dele
 gat̄ trāfferet̄ ad aliā dignitatē. aut delegatō fuit scā sub
 noie dignitat̄ r̄ durat̄ lz moriat̄ p̄sona q̄ p̄sidebat̄ i digni
 te. qz dignitas n̄ morit̄ vt i. c. si ḡrole. de r̄ p̄. li. vi. fac̄
 qd̄ nō. p̄ legistas i. l. ceterim̄. ff. d̄ v̄. ob. 31n q̄rta p̄te
 ibi qd̄ si excōicat̄ gl. p̄seq̄t̄ qd̄ si delegat̄. excōicet̄ nū
 qd̄ delegat̄ possit̄ p̄cedere duratē excōicatōe. r̄ vidz
 p̄cludere q̄ sic. qz excōicatio p̄t equipari mort̄ ciuili.
 iura v̄o q̄ dicit̄ q̄ morte mādatoris expirat mādātūz
 debet̄ itelligi de morte natural̄. vt i. s. si donator alle.
 i gl. 31n p̄trariū gl. alle. c. rōna. de of. oz. v̄bi tex. dicit̄ q̄
 excōicatio ep̄o suspēdit̄ iurisdicō vicarij q̄ excōicatio d̄
 legatē d̄z esse suspēsa iurisdicō delegatā qz delegatus
 nihil p̄p̄riū hz iurisdicō ē delegat̄ vt i. c. sane. s. e. c.
 r̄ i. l. i. ff. d̄ off. eī cū mā. ē iurif. 31n. r̄ lz indistigūe q̄
 siue delegatio fuerit facta i totū siue i partē nō expirat
 nec suspēdit̄ iurisdicō subdelegat̄i seu delegat̄i p̄ ex
 cōicatōz delegat̄i n̄ mādātū cēt nudū misteriu. d. l.
 i. i. fi. r̄ j. c. fi. h̄. of. distigūe q̄ aut delegat̄i p̄ p̄te r̄ su
 spēdit̄ iurisdicō qz n̄ d̄z is admittit̄ cuī auctor̄ repelle
 ret̄. j. d̄ testi. lz ex q̄dā. r̄ qz q̄si idē ē p̄istoriū delegat̄i
 r̄ delegat̄i 310. an. vidz accedē ad op̄. 31n. possent̄ tū
 ista h̄ distigūe. q̄ aut delegat̄i fuit excōicat̄ re iteḡ r̄ su
 spēdit̄ iurisdicō delegat̄i ar. i. c. q̄uis. j. e. li. vi. aut res
 desit̄ eē itegra r̄ tūc indistigūe. p̄cedit̄ op̄. 31n. p̄ q̄ vidz
 tex. i. c. si is cui. j. e. li. vi. v̄bi d̄z q̄ si subdelegat̄ ē excōica
 t̄ n̄ d̄z appellari ad eū a subdelegato h̄ ad p̄mū delegat̄
 t̄ r̄ sic inuit̄ q̄ subdelegatō fuit scā. p̄ p̄te al̄ nullo mō po
 tuissz ad eū appellari vt i. c. sup̄ qd̄nū. s. porro s. e. nec
 ē vez qd̄ dicit̄ hosti. idē eē delegat̄i r̄ delegat̄i p̄istoriū.
 nā dicit̄ 310. an. r̄ h̄n̄ si h̄ eēt vez nūq̄z possz appellari ad
 delegatē vt i. c. h̄. d̄ p̄sue. li. vi. 31tē p̄ mortē delegat̄i ex
 piraret iurisdicō delegat̄i eē re n̄ iteḡ sic p̄tingit̄ i vica
 rio ep̄i. vt i. d. c. rōna. r̄ tene h̄ mēri 31n gl. q̄ro nūq̄d
 d̄z repellit̄. p̄ci. p̄p̄ sup̄ueniētē excōicatōez i p̄sonā d̄nī
 r̄ loqr̄ d̄ p̄curatore ad agēdū. hosti. r̄ qz sic eē si p̄cu.
 sit p̄testat̄ litē aīq̄z excōicaret̄. qz lz p̄ litē. p̄. efficiatur
 d̄nō instātie n̄ tū efficiat̄ d̄nō litē. nā cā ē d̄nī cū ad ann
 spectet̄ p̄modū vel incōmodū. vt in. s. b̄idū. v̄. pal. 3

factū nō p̄sumit nec subest tacitus p̄sensu p̄tū hec p̄
cedit respectu iurisdictionis delegatē respectu ordina-
re. dicit gl. q. p. ea p̄sumit. et id dicit doc. q. si snia fuit
lata a legato satis ē pbare q. ille reputabat legat. naz
legat. pape bz ordinariaz iurisdictionis vt i. c. h. d. of. le. li.
vi. Intellige qn̄ pbat q. p̄sona hēat p̄stituta i tali
dignitate ar. l. barbari. ff. d. of. p̄to. r. p̄. Inn. i. c. veni-
ens. d. v. sig. li. vi. Itē optz q. illd sup q. fuit sniatū spe-
ctat ad illa dignitate d̄ iure cōi al̄ aut si allegaret p̄suetu-
do v̄ p̄uilegiū iurisdictionis tribuēa opteret q. pbaretur
sic. s. dixi i delegato. qz ista n̄ p̄sumit vt nō. in. c. i. de
of. le. li. vi. r. id r̄ legat. p̄cedit sup eo qd̄ liti nō p̄petit
ex cōi snio delegatois n̄ p̄sumit iurisdictionis. qz i illo n̄
ē ordinari. d̄ iure cōi. Venio ad t̄cū r. vltimū i q. d̄
ar. Inn. q. si negat quē fuisse p̄curatorē v̄ tutorē abn̄tū
q. tūc n̄ stat̄ snie nisi p̄ q. obtinuerit p̄bet p̄curatorē
babuisse mādātū nisi d̄ns fuisse p̄ns qn̄ snia fuit lata
p̄ra p̄curatorē r. n̄ p̄radixit. Itē si pbat d̄m̄ sc̄uisse
illū se gerere p̄curatorē suo r. n̄ p̄radixit. Itē h̄ d̄m̄
r. idem t̄z Inn. i. c. ex p̄te decani. de r̄p. r. vide qd̄ ibi
dixi nec sufficit fm̄ eū q. notari. dicit i iustro snie q. il-
le erat p̄curator. qz n̄ credit nō d̄o d̄ his q. icidentē nar-
rat i iustro ex q. n̄ fuerat rogat. d̄ p̄curatorē illi. r. id n̄
p̄t facē fidem maxie i p̄iudiciū terej. nec ob. l. optimā
L. d̄ cōtrab. r. cōmit. l. ip. vbi d̄ q. enūciata in aliquo
iustro q. sunt de substantia act. q. genit. pbat p̄ ipm̄ istm̄
vt si d̄ tit. sem. q. ad validitatez stipulatiois vt ibi. p̄
cedit ei illa. l. fm̄ Inn. r. bñ i bis q. enūciat i p̄iudiciū
p̄tū p̄tū f̄ respectu abn̄tū illa v̄ba n̄ faciūt fides. vñ
d̄ns abn̄tū p̄t dicit q. nūqz dedit mādātū illi p̄curatorē
qd̄ bñ nōbis. idēz sentit bar. i. l. l. l. L. d̄ p̄cu. vbi dicit
q. etiā si iudex p̄nūciauerit illū esse p̄curatorē n̄ p̄
snia p̄iudicat d̄ns abn̄tū. qz res iter alios acta r̄. Ad
idē qd̄ ip̄e nō. i. l. l. l. L. eo r. qd̄ nō. i. c. i. d̄ p̄cu. r. id cau-
tū est q. cū dubitat d̄ mādātū v̄ de renocātē mādātū
exigat cautio d̄ ratiōnabilitē ab ip̄o p̄curatorē. vt nō in
d. l. i. r. p̄ hec remanet expedita tota gl. Et nō bñ glo. i
si. q. sel̄ excoicatus semp̄ p̄sumit excoicatus nisi p̄bet ab-
solu. r. id nec n̄ est seruare l̄as absolutōis. idē nō. i.
c. p̄posuit alle. i. glo. r. vide ad p̄dicta tex. cū gl. i. c. ex i
sinuatiōe. de procu. r. dicit idem de tutore r. si. qd̄ dixi
in p̄curatore nisi in casu de quo in. l. ff. qd̄ cum falso
tutore. scz qn̄ iudex approbauit tutorem.

Um olim abbas

torē n̄ hūtez
mādātū d̄ re ad rē iurisdictionis progari n̄ p̄t
v̄ sic fm̄ l̄as Excoicatio lata p̄ appellatōez l̄iaz ē nul-
la Et diuidit i duas ptes p̄ncipales. sc̄da ibi q. p̄o. et
p̄m̄ r̄ p̄t multipl̄r subdiuidi vt p̄z i tex. Itē p̄mo lay-
cū posse cōueniri corā iudice eccl̄astico si delicti bona
eccl̄ie q. stricte p̄t dicit malefactor r. largo mō sacrilegus
vt i. c. cū sit ḡn̄ale. d̄ fo. p̄pe. Itē sc̄do q. appellās ab i-
terlocutoria itez citat si appellatio sua p̄tēdit min. l̄ia

b̄ n̄ n̄ ē necariū l̄z ad cantelā fieri possit d̄ q. dicit. vt ha-
bet i. c. eū q. d̄ do. r. p̄tu. li. vi. Itē sc̄do q. iurisdictionis
delegata n̄ extēdit vltra p̄phēsa i r̄p̄to. r. si iudex p̄ce-
dit sup alijs reb̄ cantela ē vt p̄radicat r. appelle. b̄ in-
tellige vt nōtū fuit i. c. i. s. e. si autē n̄ appellaret valēt in
diciū sup alijs reb̄ inchoatū vt b̄ ē tex. fact. nō. Itē q̄m̄
fero ad duo dicta multū notāda. p̄mū q. iurisdictionis de-
legata p̄t d̄ re ad rē p̄sensu p̄tū progari quēadmodūz
progari p̄t d̄ tpe ad t̄p̄a vt i. c. d̄ cau. s. e. sec. ē i. pro-
gatione q. fit d̄ p̄sona ad p̄sonā. vt p̄z i. c. p. r. g. j. eo. et
dicit vt ibi plenius de hac materia nō. Sc̄do dictū ma-
gis nōbile ē q. ad progādū iurisdictionis cē delegati suf-
ficiat tacit. p̄sensu p̄tū r. b̄ iudicio meo meli. pbat hec
l̄ra qz q̄libet alia nec ad b̄ solet induci f̄ p̄fecto b̄ bñ p̄
bat maxie i eo q. p̄derat q. iste comes p̄tin. p̄radixit
q̄i sec. si tacuissz. r. l̄z aliq. tenuerūt alibi p̄sensū exp̄ssū
req̄ri. p̄mū t̄n̄ veri. ē. r. sentit Inn. b̄ clar. r. i. c. ad pe-
titionē. j. d̄ accu. seq̄t bar. i. l. i. ff. d̄ iudi. et fact. l. i. L. d̄
iu. om. in. r. p̄ b̄ puto ange. d̄ pu. n̄ bñ dixisse in. l. ff.
d̄ iu. om. in. i. eo q. dixit consensuz exp̄ssuz req̄ri i. pro-
gāda iurisdictionis delegata. r. alle. p̄ se tex. i. c. statutū. i
s. i. n̄llo. d̄ r̄p. li. vi. q. vidē bñ facere f̄ loq̄ in progatōe
q. fit d̄ loco ad locū d̄c̄ r̄i q. delegat. deputat. i c̄ta d̄
ocesi n̄ p̄t p̄gnosce ē illā nisi ad id accedat exp̄ssus cō-
sensus p̄tū. vñ arguēdo p̄ locū a sp̄ali ille tex. p̄baret
oppositū. f̄ forte ip̄e voluit iduce tex. a p̄tate r̄ois f̄ c̄re
n̄ d̄z iduci cū illd̄ videat ius nouū r. regularit̄ exp̄ssus
p̄sensuz r. tacit. eq̄panē vt nō. i. c. dilecti. d̄ fo. p̄pe. fact.
e. sit rector. xliij. di. r. hec bñ nō. Itē vltēri. q. man-
datū p̄curatoris n̄ extēdit vltra p̄phēsa i eo. r. p̄dera-
v̄bū solūmō positū i tex. r. h̄ac l̄raz induco ad qd̄em.
Quidā p̄stituit p̄curatorē ad petēdū r. exiēdū qd̄ sibi
debet a q̄cūqz p̄sona r. ad fidē r. ad liberatōz fidē d̄
receptis. iste p̄curator p̄sensuz fuit se recepisse d̄ncēta q.
d̄bant d̄ns a q̄daz debitore r. liberauit illū ab obliga-
tione q. tenebat d̄ns dubitatū fuit in qd̄e facti nūqz il-
le debitor eēt liberat. r. vidē q. n̄ qz p̄curator n̄ fuit p̄sti-
tut. ad p̄tēdō nec simpl̄r ad liberatōz f̄ ad fides faciēdā
d̄ recepti. vñ ex q. n̄ appet q. recepit n̄ potuit illū libera-
re. i p̄trariū allegat nā p̄fessio pbat solutōz vt i. l. pe-
cunie. L. d̄ solu. r. i. c. si cautio d̄ si. istra. cū ibi nō. r. i. l.
cū d̄ debito. ff. d̄ p̄ba. ḡ p̄t iste debitor se tueri p̄tra cre-
ditore p̄ducēdo p̄fessionē ad p̄b̄atōz solutōis. h̄ac q̄stī-
ōne poit fre. p̄silio. l̄ij. r. vidē multū dubitare nec apte
firmat pedes. f̄ ego puto q. ille n̄ sit liberat. ad q. opti-
me fac̄ iste tex. i. eo q. d̄ic̄ q. p̄curator itelligit solūmō
ad illā p̄stitut. q. i p̄missiois l̄ris inueniūt exp̄ssa. f̄ i. p̄cu-
ratoris dicebat vt fidē facerēt d̄ recepti. q. ex q. nō appa-
ret exp̄sse d̄ receptōe nō poterit facē fidē nec p̄fessio p̄-
bat p̄tra domlnū. qz nō fuit cōstitutus ad cōstitūdum
et pro hoc adduco qd̄ nota. bar. in. l. ff. si cer. pe. in
si. vbi nota. dicit q. si constituo p̄curatorē a l̄ mutū
recipiēdū nō nocet mibi p̄fessio p̄curatoris d̄ mutuo

Um olim **Q**ui acta cause relationis
iudicū delegatorū violan-
do apert non audit postmodum contra illa.

Prima pars, de iure ponit factū principale. scda ibi v-
um narrat culpam istū. b. tertia ibi qui postmodū poit
ipsius p̄fessionem et excusationem. quarta ibi sane ex-
cusationis reprobacionem. quinta ibi sed vt culpe pu-
nicionem. **N**ō p̄mo ibi imo verius deleganti. q̄ i
ferens iniuriam delegato videtur inferre delegati cui
vices gerit. debet em̄ delegat⁹ honorari ob reuerentiā
delegantis ⁊ h̄at̄ tex. q̄ nō exhibens reuerentiā vice re-
ctoū videt̄ iniuriam impendere rectori cuius vices ger-
it. Et nō hanc l̄ras. p̄ stilo hodierno quo cōiter vtuntur
delegati in eoz mandatis. Scdo nō q̄ iudices dele-
gati referentes p̄cessum ad superiorem p̄nt referre sub
sigillis eoz vt sic emittitur suspitio falsitatis. **N**ō ter-
tio contra aperiētes literas alijs destinatas. peccant
em̄ ⁊ possent puniri p̄ superiorem s̄ non sunt per h̄ ex-
cōicati vt quidam vulgares false opināf. nā h̄ vt vides
ille qui violauit literas iudicis nō incidit i excōcatōez
sed aliter fuit puni⁹. Et nō q̄ etiaz si qui s̄ p̄sumat ali-
quid in literis contineri contra se non p̄ hoc debet illas
literas aperire. sed aut nō recipere aut receptas fideliter
presentare. An aut̄ aperiens temere possit p̄nti pena
falsi dicam. **I**n sup̄ glo. **N**ō ibi melius nō uisset rē.
q̄ quis debet diligenter nōtare e. i. que expediūt ⁊ sumi-
tur h̄ verbū notare. p̄ nobili quo quotidie vītur. ⁊ nō
re. i. diligenter consi- rere ⁊ ad h̄. ij. q. s. notandum.
Item nō q̄ non de facili credis illi qui deprehendit̄ in
aliquo culpabilis nam p̄sumptio bonitatis que inhē-
ret a natura tollit ⁊ obfuscat. p̄pter accidens nase con-
trarium. ad h̄ regula semel malus. ⁊ quod ibi nō. li. vi.
Nō ibi in quo peccauerit q̄ iudex quantum pōt debet
delinquentem punire in eo in quo deliquit. ⁊ facit hec
l̄ra q̄ si pars perlegit clam attestaciones inscio iudice
non debeat am̄ plius audiri contra illas. **I**dem si ali-
quod instrumentū vel librum rōnum ausus est vicare.
vnde non debet recipi. p̄batio si vult postmodum illaz
scriptam repbare vt sic puniat̄ in eo in quo deliquit qd̄
tene menti. ⁊ facit. c. p̄stitutus. **I**n d̄ testi. **I**n glo. i. vbo
sigilla. ibi tanq̄ falsarius. nō glo. in eo q̄ sentit q̄ aperi-
ens l̄ras alterius pōt puniri tanq̄ falsari⁹. **S**z Inno.
aliter videt̄ sentire. dicit em̄ ipe q̄ iste mias peccauerit
q̄ si falsasset sigillū vel si ratoram aliquā fecisset i instrō
⁊ sic loquit̄. c. olim. alle. in glo. quasi sentiat q̄ ille qui
violat seu corrupit sigillū vt legat l̄ras peccat licet
ille qui falsat sigillū. i. apponit sigillam aduersionum.
⁊ ob h̄ nōnter dixit h̄ pe. q̄ iste non debet puniri pena
falsi s̄ arbitraria ar. c. de cōis. s. et enementi h̄ dictum
et cū eo cōiter trāseūt doc. **S**z reperio bar. specifice agi-
gisse de eo q̄ apit l̄ras p̄tatas alterius nūqd̄ incidit in

penā falsi. et distinguit q̄ aut apit l̄ras ostēdendo eas
aduersario mittens ⁊ p̄t puniri vt falsarius ar. bo. in. l.
ij. s. his q̄ deposita. ff. de falsa. vbi d̄ q̄ is q̄ deposita
instrumēt a ostēdit aduersario incidit in crimē falsi. Et nō
h̄ p̄tra pcuratores ⁊ aduocatos q̄ plerūq̄ iura p̄t ostē-
dūt aduersario. nā p̄nt puniri p̄ca falsi vt ibi nō. aut apit
q̄s l̄ras nō tñ ostēdit aduersario ⁊ tūc nō puni⁹ pena
falsi de quo videt̄ h̄ tex. nā papa dixit q̄ voluit ipm pu-
niri in eo in q̄ deliquit nec puniuit eū pena falsi. q̄ n̄ in-
cidit in crimē falsi. ⁊ tene mēt̄ ad h̄ istū tex. sic̄ intelle-
ctū. ad idē. l. q̄ testi. ff. de fal. nā spāle est in eo q̄ ape-
ruit testiū clausum vt puniat̄ pena falsi vt ibi q̄ aliud di-
cēdū in eo q̄ aperuit alias l̄ras maxie p̄uatas vñ debz
iste puniri pena exordiarā vt h̄ et. ff. de cri. stellio. per
totū. **I**n gl. in vbo p̄prio motu in si. p̄clude q̄ ⁊ ele-
gatus p̄ncipis q̄tūcūq̄ p̄prio motu datus p̄t ex le-
gittia cā recusari q̄ p̄ncipis in dubio nō videt̄ velle cāz
p̄mittere suspecto. vt in. c. cum inter. j. de excep. p̄ h̄. c.
postremo. j. de appl. ⁊. l. ap̄tissimi. l. de iudicō ob. c.
nouit. de appel. q̄ loquit̄ in nudo exēcutorē ⁊ dicit vt ibi
nec ob. l. alle. in glo. q̄ loquit̄ in p̄fecto p̄torio a cuius
sua nō appellat̄ ex p̄uilegio sibi p̄cesso p̄ impatorē. tñ
p̄t supplicari vt in auē. qui supplicatio. l. de p̄ca. impa.
offe. rē.

Oram **H**abet duos intellectus p̄nci-
pales. scdm̄ p̄mum h̄ intendit.

Delegatus subdelegatū college impediti non
tenent admittē si in rēsc̄pto est clausula q̄ si ambo rē.
vel aliter fm̄ aliū intellectū. **D**elegat⁹ nō tenet admit-
tere collegā sibi adiunctū p̄ l̄ras iurēpticias nec ipsius
subdelegatū. **I**n q̄ p̄tes. **I**n p̄ma p̄ticio ⁊ alle-
gatio appellati. **I**n scda ibi n̄cūc p̄ticio et m̄sio appel-
lanti. **I**n t̄cia ibi h̄ ecōtra replicatio appellati. **I**n q̄r-
ta ibi idem igif. p̄nūciatio auditoris. **I**n q̄nta ibi nos
igif. p̄nūciationis p̄firmatio. **N**ō p̄mo q̄ clericus
cōparens noie alteri⁹ si nō p̄bat plene de mandato te-
netur cauere de rato cū fideiussorib⁹ secus est cū cleric⁹
p̄paret noie suo. nā tunc est p̄uilegiatus ⁊ sufficit p̄stae
cautōz s̄ obligatōe bonoz suoz vt i auē. d̄ s̄. epi. s. si
quis aut̄. p̄ pecuniaria. ⁊ in auē. ḡnālī. l. de epi. ⁊ de.
ista tñ cautio n̄ est de ratibabitōe s̄ de p̄sequēdo nego-
ciū vsq̄ ad si. put habet. in. d. auē. generalr. **S**cdō
nō q̄ l̄re pcuratorie q̄nq̄ appellat̄ l̄re s̄ ratibabitōe. ⁊
h̄ q̄ i eis solz opponi clausula q̄ d̄ns p̄mittit h̄re ratū
rē. de quo vide gl. in. c. p̄tingit. de trāfac. **T**ercō nō
q̄ capella nō d̄z edificari. j. p̄ochiā alterius eccie ⁊ si
de facto edificat̄ d̄z demoliri s̄ quo dicit vt in. c. i. d̄ no.
op. nun. et vide qd̄ dixi in. c. ad audientia. de ec. edi.

Nō q̄rto q̄ cā delegat̄ q̄nq̄ duob⁹ cū clausula p̄-
electiua v̄puta si ambo nō poteritis interesse tu frater
ipse p̄cedas. vñ ep̄s in hoc est p̄electus q̄ dato in pe-

diuino pot. pcedere sine alio s. nō sic ecōtra et solet ap-
poni hec clausula qm̄ alter ex delegat. est ep̄s qm̄q. n̄
b. fallit vt in. c. com. sup. s. eo. Item nō et tene mēti quod
clausula si ambo nō potuerit. rē. debet intelligi de im-
potentia psonali. vnde purificatur clausula si impeditur
est delegatus p se licet nō sit impeditus p aliū. Nō
ibi raro vel nunq. q. dispō. debet intelligi vt de facili
possit ptingere nō aut vt raro vt nunq. et b. fac. ad mul-
ta vt sic in dubio vba intelligant in casu ptingibili. nā
leges dnt adaptari ad ea q. sepe accidūt. Inam ad ca-
li. de leg. Ultio nō q. snia apponit simplr p̄fama-
tur. et sic habes practica p̄nūciandi qm̄ nihil actū est
de nouo et snia repit lre lata. p. b. ij. q. vi. in. si. z. l. eos
L. de app. Pro declaratōe gl. i. oppo. cōtra p̄n. c. in
eo q. iste dene. sancte agate fuit admissus sine manda-
to. nam ad agendū. p. alio nemo admittendus est etiaz
si cauere velit de rato vt in. l. nemo alieno noie. ff. d. re.
in. et in. c. i. et qd. ibi nō. de. p. cu. So. gl. in. p̄n. soluit
duobus mōis. Primo q. iste fuit admissus tanq. p̄nū-
cia p̄sona q. erat beneficiatus in illa ecclia et canonic.
pletis de postmo. cui subest illa capella sancte agathe
vñ sicut admittit p̄nūcia p̄sona cū cantōne de rato ad
agendū. p. p̄nūcia vt in. c. nōnulli in. si. et qd. ibi nō. et. c.
ex. pte. decani. de. p. p. et in. l. f. ad. hec. de. p. cu. ita admit-
tunt clericus volens agere. p. ecclia in qua est benefi-
ciatus lz nō sit rector. Et p. hac solone gl. p̄t. adduci
tex. in. c. ij. de. penis. et hanc solutionē teneb. mēti. extē-
dit enī iura sapias. allegata q. loquant in p̄nūcia ra-
tōe sanguinis vt extendant ad p̄nūctos cūtili seu spūali
p̄nūctōe. z. facit hec gl. p. nōbili dīcto Ly. in. l. exigēdi
L. de. p. cu. vbi dixit q. amic. admittit. p̄nūcia ad agē-
dū sine mandato p̄nūcia cantōe q. abis hēbit ratū. alle-
gat. l. nō dubitat. s. i. ff. de. here. insti. vbi tex. innuit q.
is q. diligit fraterna dilectōne p̄t appellari frater et facit
tex. in. l. verū in. p̄n. ff. de. p. socio vbi dī. q. societas est
q̄dam frānitās. z. illud dīctū Ly. retulit bart. in. l. nō
solū. s. qui alieno. ff. de. p. cu. et trāsmittit simplr cum eo.
S. b. dīctū mibi nō placz nec vidz placē. Jo. an. in. ca.
nōnulli. de. p. p. nec do. an. in. o. c. ex. pte. decani. nā vt
dixi iura que dīcūt p̄nūctū admittendū. p. p̄nūctō lo-
quunt. p. p̄nūctis rōe sanguinis vel affinitat. vñ nō de-
bent extendi ad aliā p̄nūctōz. z. vidz p. b. tex. in. l. tuto-
ri. L. de. neg. ges. vbi innuit q. amicis nō p̄t agere. p. a-
mico sine mandato. item facit ista lra vbi ponderatur q.
iste cleric. hēbat insti. cause nec origebat. p̄babile du-
bium an habuisset mandatū vt. f. dīcā. vñ sine istis in-
strumētis vel aliā p̄sumptōe non fuisset admissus. Ad
idē. c. com. rubi. f. eo. vbi canonicus p̄sumit amic. cōca-
nonici. z. tñ nō admittit ad agendū. p. canonico vt vo-
luit gl. in. c. com. l. d. de. p̄nū. Item spūale est in q̄busdā
cas. bus vt possit clericus agere. p. ecclia sine mandato

de q̄bus in. c. cū olim. de. testi. et in. c. si q̄s p̄biteroz.
de. re. ec. nō alie. ergo regularit nō admittit sine manda-
to. Et forte gl. de hac solone nō p̄uila trāsmittit ad scōz
solutoz. vt dicamus q. ideo iste clericus fuit admissus.
q. dubitabat de mandato. nam regia est q. vbi dubita-
bat an aliq. sit. p̄curator admittit cum cautōe de rati-
bitōe. vt in. l. i. L. de. p. cu. et hec solo bona. Et p. de
claratōe scias q. aut certū est que nō habere mandatū
et nō admittit ad agendū. p. alio q̄tumcūq. velit cauē
fallit in p̄nūcia p̄sona que admittit dūmodo cā nō re-
quirat spūale mandatū. et sic limita gl. p. b. tex. in. l. p̄n. ff.
de. mino. z. iō si cā est spūalis nō admittit p. cōnūcia. q.
vidz req̄rere spūale mandatū qd. t̄z spe. in. ti. de. p̄nūcia
p̄sona. p. do. de. ro. in. r. ecif. c. xxxvi. tñ si dubitat an ha-
beat spūale mandatū admittit cū cautōe vt est tex. nō. in.
l. q. si de. spūali. ff. de. m̄ho. Item scias q. p̄nūcia p̄sōe
nō p̄t solui debitū licet admittat vt fiat cōdēnatio et vt
soluat ei qui p̄t recipere vt est glo. nō. in. l. vero. p̄curator.
ri. ff. de. sol. et ibi p. bar. facit tex. in. l. qui boiz. s. q. ge-
ner. ff. c. Aut certū est cum h̄re mandatū et admittitur
sine cautōe. vt in. d. c. i. Aut dubitatur z. h̄z locū qd. s.
dixi. et de. b. vide bo. gl. in. d. s. qui alieno. et in. d. c. l.
Si vero dubiū est qm̄ dī. dubitari de mandato nā glo.
iuris ciuilis in. d. l. i. quā multi etiā moderniores legi-
fle secuti sunt. dicit q. si q̄s asserit se. p̄curatorē et aduer-
sarius negat p. negatōnem oritur dubiū de mandato vt
in. l. iij. L. quibus ad liber. p̄cla. nō. li. Quidā tenuerūt
oppositū et sentiūt maxime cōiter canonice b. qui vidē-
tur velle q. optet q. subit aliq. p̄sumptio de mandato si
cut erat b. q. iste clericus hēbat insti. faciētia ad causā
nam ex hoc oriebatur p̄sumptio. p̄babil. de mandato.
ad b. nōbilis gl. in. l. si. L. de. pac. cōuen. tā sup. do. et
nō. Ly. et bal. in. l. si. qua. L. de. ep̄. et. de. et hanc opi-
puto vtiōrē. tenētes tñ cōtrariū mouebant q. trāslatō
nō p̄t fieri de re dubia. vt in. l. i. de. trāslac. et tñ suffic. so-
la negatio aduersarij vt res dīcat dubia vt in. d. l. iij. et
in. l. post. rē iudicatam. de. transa. Item inter duo mala
minus malom est eligendū. xij. di. duo mala. Quidā
aut est si est. p̄curator z. nō admittitur f. minus maloz ē
b. vltimo casu q. p̄sum. ē reo p. cantōz sufficientē. sed
hec motina mibi nō placēt. nā qm̄ aliqd. a reo petitur n̄
est aliq. p̄sumptio q. reus tenet ideo p. negatōz sua res
efficitur dubia. l. cū q̄s se dīcit. p̄curatorē est p̄sumptio
cōtra eū q. facta nō p̄sumūtur. vt in. c. cū in. iure. s. c. et
in. l. vnica. L. de. mā. p̄n. et in. l. p̄bibiū. L. de. iure. si.
li. x. nec debz credi alicui assumentī sibi offi. etiā si ha-
beat l̄ras credētie. vt nōnter dīcit bar. in. l. i. l. i. ff. de
fidei. negatio vō aduersarij cūz veniat ad impūgnandū
asserōnem istius qui asserit se. p̄curatorē non debet
facere presuptōnem vel aliquem gradū. p̄batōnis. cōn-
tra negantem. q. ordinata ad certū finē nō debent p̄re

contrariū effectū. vt in. c. maiores. de bapti. et in. l. qd fauore. l. de legi. nec ob. scdm motiū qz imputandū est ei. qui nō ppet legitime nec debet vni p̄suli cum iactura alteri. xij. q. v. deniqz. et videtur p̄tra hāc opi. tex. in. c. l. de pen. et hic in eo qz ponderatur qz iste habeat instra cause. et ideo cōcludere qz vbi de mandato ex cōiecturis oritur pbabilis p̄sumptio nō d̄z admitti q̄ntumcūqz velit cauere. Et vni nō qd ponit bal. i. d. l. si qua. in. si. dices. qz si quis affert mandatū ad p̄tes remotas in quo dicitur qz sempronius cōstituit titium paratorem qz si negetur istū esse illaz titiū p̄sumendū est p̄ eo ex quo habet instrumentū penes se. et p̄ h̄ b̄n̄ facit glo. in. c. nōnulli. s. de r̄p̄. In ea. gl. ibi extimabitur in q̄ntū lesa sit ecclesia. Et d̄z gl. iuncta tex. singula riter qz etiā in casu sp̄iali admittitur q̄s ad agendum cū cautōne si dubitatur de mandato licz cautio nō sit omnino sufficiens qz cām sp̄ialem nō p̄t quis extimare si p̄uidetur eo modo quo p̄t. s. vt satisfaciatur in q̄ntū ecclia lesa est in eo qz ab̄ns non habet ratum iudiciū Et dicit b̄ hosti. qz p̄ notata b̄. et in. c. p̄ tuas. de arti. seruatur in curia romana qz admittitur q̄s cū cautōne penali ad quā se astringit nolēs agere cū fideiussoribz. nisi. certū tempus d̄ns absens p̄ iras patentes factū ratificet et est bona p̄uisio. vt sic a p̄ncipio taxet qd solū debet si d̄ns nō ratificauit. certum tēpus. In eadē glo. ibi etiā si ille dicit se velle pbare mandatū gl. allegando. b̄ dicit vt patz ex notat. in. c. l. de pen. et in. d. s. qui alieno. nā si vult pbare mandatū nō cogit cauere

In glo. ij. in. si. nō bene glo. iuncto tex. qz quemadmodū in reuocātōe p̄missionis debet fieri mentio d̄ p̄cessa inchoato coram p̄mo iudice. vt i. c. inter. de re iud. ita cum datur adiunctz p̄mo iudici alias l̄re sunt surrepticia. In glo. in. vbo admittere noluit in. si. declarā istam gl. par dicit in. se. glo. In glo. in. vbo qd non intelligitur in. si. hec glo. p̄cedit aliquantū intricate. Et colligendo qd boni dicit et cōia dicta doct. distinguere post Jo. cal. sic. cum q̄ritur an et q̄n delegatus possit subdelegare. qz aut vnus est delegatus aut plures. Si est vnus p̄t subdelegare sp̄ q̄ntumcūqz sit impeditus. dūmodo nō sit impedimētū iuris. vt quia alias est inhabilis. vt in. c. si p̄ debilitate. et in. c. pastoralis. s. e. Si aut sunt plures et tunc aliq̄s est impeditz impedimēto iuris. et nō p̄t subdelegare. vtp̄ta si est seru? vel furiosus vel qd simile. vt in. c. sciscitat. de r̄p̄. aut impeditur impedimēto facti et tē aut a p̄ncipio fuerūt dati p̄les. aut vnus a p̄ncipio et alter fuit postmodū adiunctus. scdo casu aut fuit datus adiunctus p̄ l̄ras surrepticias et nō p̄t subdelegare vt h̄ fm̄ vni intellectus qz nec p̄ se cognoscere p̄t. aut fuit adiunctus p̄ l̄ras validas. et tunc idem ac si fuisset deputatus a p̄ncipio. et tunc dicendū sicut dicam in seq̄nti mēbro q̄n a prin

cipio deputati sunt plures. Qno casu dicit qz aut fuerūt deputati simplr sine aliq̄ clausula. et tūc impeditus p̄t subdelegare et delegatus tenet admittere subdelegatus vt in. c. quis. s. eo. alias nō valeret p̄cessus vnus vt i. c. cām matrimonij. s. e. Si vero sunt deputati cū clausula. et tūc aut cum clausula illa vos vel alter rē. et non tenet admittere subdelegatū alterius vt in. c. si plures. ij. eo. li. vi. aut cum clausula qz si ambo rē. vel cū clausula qz si nō oēs. et tunc aut alter est impeditz impedimēto p̄petuo et nō p̄t subdelegare qz purificata est clausula. Idem si est impeditus impedimēto tpali et inuitabili. aut est impeditus impedimēto tpali et enitabili. et tunc aut fuit deputatus cū clausula p̄lectōnis vt quia fuit dictus si ambo nō poteritis. tu frat̄ epe rē. et p̄lectus nō tenet admittere subdelegatū alterius impediti vt sic aliquid opetur illa clausula p̄ alius nō p̄t p̄cedere sine subdelegato istius p̄lecti. qz h̄ importat p̄missio. aut fuit deputat? simpliciter cū clausula qz si nō oēs et aut fuit facta cōmissio app̄one remota et nō tenet admittere subdelegatū impediti ne vulneretur iurisdictio sua. ar. in. c. sup̄ q̄stionū. s. si vō. s. e. aut fuit facta p̄missio sine clausula et tenetur admittere subdelegatū qz nō p̄t dici clausula purificata in quo nō est impeditz impedimēto inuitabili et placz mihi qz h̄ fuit p̄firmata sententia qz non tenebat admittere subdelegatū alterius impediti cū fuisset deputatus cū clausula p̄lectōnis. nec placz alius intellectus qz p̄pter l̄ras surrepticias h̄ p̄tingit. qz exceptio surreptōnis d̄z opponi a p̄ncipio coram ip̄o delegato alias tenet qz agitur vt dixi in. c. ce. tex. de r̄p̄. Item iudex nō p̄t opponere de surreptōne qz h̄ spectat ad p̄c̄ p̄t hanc exceptōz remittere vt i. c. inter monasteriū. de re iud. et vide ad materiā qd nō. spe. n. li. i. s. segtar. v. verū cū cā vbi ponit varias opi. circa hunc articulū. Et reduci debent ad p̄cordiam p̄ supradicta. In gl. si. in. si. nō glo. qz executio sine petitur vigore sine p̄firmantis et nō p̄firmate. et sic infertur. qz executio spectat ad iudicem ad quē et non ad iudicē a quo. sed tu dicit vt plene dixi in. c. pastoralis. in. s. p̄mo. s. eo. Abbas.

Si rem ad
Vm. r. canonicus. locū iudicis
 delegati ire nō p̄t debet remoueri et dari sibi
 iudex in alio loco. vel plenius sic. Locus ad quē re? se
 cure accedere nō p̄t et canonic? in cā p̄canonici delega
 tus recusari poterit. Et p̄mo ponit p̄uisiois et mādati
 cām. Scdo mandatū ibi mandamus Et p̄mo ibi
 ciuitatis sue. qz q̄s p̄t recusare locū nedum p̄pter pro
 prias inimicitias. Et etiā p̄pter inimicitias ciuitati sue.
 qz forte loc? ē aduersus ciuitatē suā. vñ rōne ciuitatis
 loc? nō vidz secur? ciuib? Scdo nō qz p̄canonici di
 cunt locū in se. et hac d̄ cā vn? nō p̄t esse iudex in causa

aliterius sine recusatione. nam societas habet quoddam
ius fraternitatis. vt in l. vep. ff. p. socio. Et no tex. ibi
locij. qz largo modo dicuntur socij illi q habet materiam
sepe pueniendi in vnu. Ex quo inferi q scholares stan
tes in eadem domo pnt dici socij nec vnus posset esse
iudex in ca alterius. qd tenet hic doc. qz doctor seu ma
gister no pt esse iudex in ca sui scholans sine recusate
Circa qd satis posset instari p auc. habita. l. ne si. p
pa. vbi doc. bnt iurisdictionem ordinaria si p scholares
facit ad materia qd tetigi in. c. cum venissent de iudi.

In glo. ij. no bene istam gl. qz quotidie solet allegari
ri et pmo habes q canonicus pt esse testis p canoni
co. et eade rone dicas q scholans pt esse testis p socio
suo. nam et frater pt testificari p fratre. de quo pleni? di
co in. c. lras. de plump. dic tñ q in istis credit plus vl
minus sin qualitatem affectionis. de quo vide bo. gl.
in. c. in lras. de testi. et ibi p Innoc. Tercio no q p
modica ca iudex pt recusari. Quarto no q crinosi
pnt esse iudices nec pnt repelli ptextu criminis. sec? in
teste. p rone diuinitatis vide qd no. in. c. si celebrat. de
cle. exco. mini. et qd dixi in. c. falsitatis. de sp. In
glo. si. ibi no stat hodie illis. dicunt doc. et meū q imo
itatur. et loquunt in ca criminali epi. psbiteri et diaconi vt
in. c. si aut. xv. q. vij. Et dic vt ibi in eade gl. ibi de spe
ciali gra. et hanc tñ Inno. na papa puidet reo remouē
do pumū iudicem ad votū suū et dic qd de silo curie
est vt def iudex postulatus p ptem nisi aduersarius co
tradicat quo calu quelibz ps eligit vnu et curia dat ter
cia vt no. in. l. obseruandū. ff. de iudi. Abba.

Vmkontin.

Si mandaf iudi. de
leg. 2. vbi dicitur absoluet
q dicit se iniuste excoicatu an pbatōez illū ab
soluere debet. Si aut dicat excoicatus nullā pbatōez
nullitatis an pnuiciatōez admittet. Cōis diuisio. scda
ibi ad qd. q subdistinguit et membra patent. No
pmo duas regulas ex tex. q pquerens de iniusta exco
municatōe dz ante oia absolui iuxta formā eccie. s. pnt
ta cautione q parebit mandaf eccie vt in. c. expte. d. v
bo. sig. et in. c. ex timore. eo. ti. et scdm formā que habe
tur in. c. a nobis el. ij. in fi. et in. c. cū desideres. de sen.
ex. hac regulā limita nisi excoicator vel is ad cuius pe
titionem excoicatio lata fuit veller pbare excoicatoez fu
isse latam. ppter offensam notoriā. nam tūc non dz ab
solui nisi pūs satisfaciāt dūmodo pbetur excoicatio vt
pbatur in. c. solet. de sen. ex. li. vi. et in. d. c. ex pte. et idē
dic vbi excoicatio dz lata ppter notoriā ptumaciā vt i
c. venerabilibus. in. s. secus. de sen. ex. li. vi. et sic limi
ta istū tex. Scda regula ē q vbi qz pqueritur de excoi
catōe nulla debent recipi pbatōez vtriusqz ptis sup
nullitate et validitate. Et quāqz iste tex. ponat duo ex
pla nullitatis. pimum cō pponit lata post applonem legi

tima. scdm cum error intolerabilis allegat express? in
fina quibus casibus indubie excoicatio est nulla vt i. c.
p tuas. f. de sen. ex. Idem tñ dicendū in alijs casib? in
quibus excoicatio allegaret nulla eade rone. et multos
casus nullitatis vide in. gl. in. c. pnti. de sen. ex. li. vi.
No vtriusqz regule est. nā in pmo casu no admittit per
pūs pbatō cum in omnē eventū absolutio sit impetrā
da. Ex quo pssupponit vinculum et frustra expectat tūc
tus cuius nullus est effectus vt b. Ratio secūdi casus
est q pbata nullitate non indiget absolutōe secus pba
ta validitate. Et ideo vt cōstet an indiget absolutōe
dz admitti pbatō an omnia et p hoc declaratur supfi
cialiter totus tex. Et limita b dictum vltimū nisi ppo
nens nullitate petat se absolui ad cautelā pnta cautio
ne. nam tūc fienda est absolutio ante omnē probatōez
vt in. d. c. solet in fi. et. d. c. venerabilibus? ppe fi. No
q excoicator admittit p defensione sue inie sine velt
cam pbare iustam sine latam an applonem. et vide tex.
innuere q excoicator sit vocandus cum exaiat articu
lus iusticie vel nullitatis. de quo vide bo. tex. in. d. ca.
venerabilibus. post pn. et vide bo. glo. in. c. sacro. i. v.
psluterit. f. de sen. ex. Item no q excoicatio nulla no
indiget absolutioe. secus si est iniusta. et ex b inferitur
q excoicatio iniusta ligat quo ad ecciam militantē ali
as non fiet absolutio si admittent pbatōez iniusti
cie sicut admittunt qn pponitur nulla. vnde videtur
pbat hec lra differentia esse quo ad istam ecclesiaz mi
litantē an excoicatio sit nulla an iniusta. dico tñ q vbi
pbatur iniusta potius sit qdam relaxatio qz vera ab
olutio. vt pbat in. d. c. sacro. et ibi p hosti. Quare aut
teneat iniusta excoicatio psequit hic b. sed dixi la
tius in. c. ab excoicato. de sp. et dic vt ibi. No in
v. in eo. et tene meti q excoicatio nulla pt dici iniusta
ita q nullitas pprehendit in se iniusticiam et colligitur
ex tex. b modo. nam pmo fecit mentionem qn qz esse
rit se excoicatu et sub isto membro psequit qn probet
error intolerabilis in sentētia expūs vt v. nisi. nam ex
ceptio est de ptentis sub regula vt no. p glo. sup pca
de re. iuris. Et ex hoc singulariter inferi q si ppono ex
coicatonem iniuste latā. et eam postmodū pbo nullā
debet iudex applonis sup nullitate pnuiciare. qz si in
iusticia suspcndit id qd est validum et deuoluit ad supe
riorem fortius qd est nullum. p b. c. dilecto. et qd ibi
no. de appel. et est bo. tex. in. l. carmelia pia. ff. de iure
pa. et ibi p bar. et in. l. cum qdam. ff. fami. b. et i. l.
si expsum. ff. de appell. que iura pbant q a nra nulla
appellari pt. No ibi patenter expressum. ar. qd ad
b vt excoicatio sit nulla ppter errorē debet error esse ex
pūs in finia. de quo vide p archi. in. d. c. venerabilibus?
et qd dixi in. c. in cetera. d. app. Alitō no iuxta gl. i
v. vubiloinus. q no debet qz admitti ad pbādem qd

probatum non reuelat et ad hoc quotidie solet allegari iste tex. facit. l. ad pbatonem. l. de pba. Et in. l. nec na tales. l. eo. In gl. ubi nec est verum quod dicitur non singulariter istam gl. usque ad finem quia nescio eam alibi. ex qua inferat quod testes unusquisque partis peritiam tunc reducunt ad concordiam presumendo actum geminatum cum probationes sunt equales. Si vero probationes unius sunt meliores. quia testes sunt meliores vel dicuntur verisimiliora non fit illa interpretatio sed pronuntiatur per meliorem probante. et idem tenet in. de quibus vide quod latius dixi in. c. cum tu. de testibus. dicit etiam in. de quibus licet testes unusquisque partis reducatur ad concordiam per multipliciter actus. tamen inter testes unius et professionem alterius non fit concordia. Rationem quia confessio tamen nocet contenti non autem perdest. quia non potest quod se confiteri. sed contra se sic. ut. xiiij. q. iij. in. pn. et. i. l. d. et. ff. de inter. act. Exemplum. si probationes episcopi haberent quod excoicauit an appellones. sed excoicatus dicit quod post appellationem non fiat concordia ut presumat fuisse bis appellatus. secus autem esset ubi excoicatus probaret quod post fuisse excoicatus. ut in. d. c. cum tu. Item quo ad oppositum gloriatur Jo. an. et aliter quod ideo episcopus admittit ad probationem excoicationem fuisse lata ante appellationem quia per positionem et missionem et per interrogaciones poterit probari quod si fuerit appellatum. et sic cessabit presumptio actus geminati. ut in. c. cum Johannes. de. in. stru. In gl. in v. nihilominus. non ex hac glo. duo singulariter. Probatur quod si iudex admittit exceptionem et ipsius probationem quas ipse non debebat admittere tenetur postmodum pronuntiare secundum illas probationes alias pars excipiens haberet iustam causam appellandi nisi cum prestantione iudex admittisset ut puta si de iure deberet admitti et non aliter. Jo. an. impugnat hoc dictum gloriatur dicens se non videre super quo fundetur ista appellatio ex quo exceptio ex sui natura non concludit. Proinde exemplum. reus excipit contra actorem quod non debebat admitti ad agendum quia erat excoicatus minor. iudex forte per impetiam admittit exceptionem et probationem. secundum dictum gloriatur iudex deberet repellere actorem quod videtur iniustum secundum eum cum exceptio non concludat. et si reus diceret iudici quare me admittisti ad probationem potest iudex dicere. et tu quare te ingessisti. nam culpa compensanda est. si ambo. ff. de compensa. et in. c. in telleximus. de adul. Item iudex potest reuocare interlocutoriam suam iniustam. ut in. c. cum cessante d. app. et in. l. quod iussit de re iudi. nec si appelletur iudex appellationis debet pronuntiare per appellante ex quo exceptio non concludit intentum suum et cum Jo. an. cōter transeant hic doc. Sed ego saluando unusquisque dictum. l. gl. et Jo. an. distingo sic. quod aut exceptio ex sui natura non concludit et procedit opti. Jo. an. aut exceptio ex se concludit sed non debet admitti. quia tunc incompetenti. opposita tunc. et tunc exceptio fuit admittenda et probata debet secundum eum pronuntiare alias

posset appellari. ut singulariter dicitur hec gl. quam sic intellectam nescio alibi Et pono multiplex exemplum. primo cum contra executionem sententie que transierat in rem indicatam opponitur exceptio iniusticie. et probatur certe licet non debuisset admitti. ex quo sententia transierat in rem indicatam. ut in. c. cum inter monasterium. de re iudi. tamen ex quo d. facto fuit admittenda debet iudex pronuntiare super iniusticia de qua cognouit singulariter voluit Inno. in. c. cum dilecta. de rescrip. et in. c. cum bertoldus. de re iudi. quia de ea re de qua iudex cognouit pronuntiare debet. ut in. l. de qua re. ff. de iudi. et. c. cum sup. de cau. pos. et pprie. et tene menti hoc dictum. Ex quo habes casum in quo sententia retractatur preterito iniusticie licet transierit in rem indicatam et vide alium consimile casum per Inno. in. c. quia plerique d. immu. ecc. ubi notanter dicit quod si per confessionem partis victoris constat sententiam esse iniustam debet iudex eam retractare non obstante quod transierat in rem indicatam. Ex quo bus potes colligere nonabilem theoreticam et semp teneandam quod si contra presumptionem iuris et de iure de facto admittitur probatio in peritiam patere eo cuius interest debet a tali presumptione per probationem peritiam recedi Idem quod de contrario constat per confessionem partis cuius interest et hoc vitimus. probant legiste in aut. ff. iam necesse l. de dona. ante nup. Proinde aliud exemplum cum post publicatas attestaciones admittit exceptio et recipitur probatio directe contraria preme probationi. nam licet a principio non debuisset admitti propter periculum subornationis testium. ut in. de. ff. de testi. et. c. fraternitatis. de testi. Tamen ex quo fuit admittenda debet valere. quia tacite potest recedi a publicatione ad hoc quod non. Jo. an. in. d. c. fraternitatis. Idem putaretur in qualibet exceptione dilatoria que de facto fuit admittenda post litem contestatam. unde in his et similibus casibus optime potest saluari dictum huius gloriatur. secundum dictum non quod colligitur ex hac glo. est quod iudex qui dubitat an exceptio sit admittenda. vel ne debeat eam admittere cum protestatione si et in quantum de iure sit admittenda. et non aliter et hoc hodie multum inualuit in practica et idem in probatione secundum gloriatur in articulis et interrogatorijs iudex solet dicere admitto saluo iure impertinentium et non admittedo. hinc hosti. format quotidiana nam quod non. Proinde quod reus excipit. iudex vero dicit volo quod iudex saluo iure tuo. Proinde exemplum reus excipiebat quod positio erat impertinens. et ideo non tenebatur respondere. iudex dicit iudex saluo iure tuo. vel reus excipiebat contra actorem dilatorie iudex dicit volo quod tu iudex libello saluis exceptionibus tuis. nunquid teneatur reus respondere ad mandatum iudicis. Et primo dicit quod non. potest enim respondere reus nolo respondere nisi prius pronuntietis super exceptione mea et si iudex eum compelleret posset appellari ar. bo. in. c. exhibita. de iudi. et in. l. si is a quod. ff. de le. no. ca. nisi iudex ex probabili

causa moueretur puta quia uehementer presumet cōtra reum q̄ exciperet subterfugiendi causa iudiciū. vel quia est pbabile dubium. utz exceptio sit admittenda et indagatio exigit longū tractū cōsiliū tñ hosti. ut cām iudex faciat scribi in actis ut sic appareat eum pbabilē motū. et nō bñ hoc dicit q̄ ex causa p̄t iudex recusare exceptiones cum p̄statōe et p̄cedere ad vteriora. Sed h̄ tex. nōbilis in. c. ad dissoluendū. de despō. impu. vel p̄t aliter distingui s̄m eum q̄ aut exceptio est p̄iudicial' vel talis q̄ ea postposita p̄ueteret ordo iuris. puta qz est dilatoria et iudex vult q̄ contestet litem exceptōne salua et non debet p̄cedere ad vteriora s̄ p̄ns p̄nuncia re sup̄ exceptōe. ut in. d. c. exhibita. aut exceptio nō est talis puta qz opponit dilatoria solutiōis añ litis p̄f. et tunc p̄t iudex dicere m̄deas salua exceptōne tua. nā licet p̄betur p̄ liti p̄f. nō p̄ h̄ p̄uertiur iuris et nō in. c. pastoralis. de excep. p̄ Inno. et in. l. exceptōe. l. de p̄ba. vel si precipitur ut m̄deat p̄sitiōib' salua iure suo Item et tercio d̄r distinguendū vtrū p̄batio exceptōis offeratur incōtinenti vel petatur longior dilatio ut primo casu nō debz iudex p̄cedere ad vteriora. sc̄do sic. et nōbis singulariter hoc dicit qz quotidie versat in iudicijs. In gl. si. in si. tene hanc glo. Sed q̄ro quo iure post absolutiōe excōicatus petit excōicatiōem p̄nunciari iniustam. vel excōicator petit p̄nunciari iustā. So. dicit Inno. q̄ cōditōne hui' de re. vel p̄ditione. c. sacro. j. de sen. ex. vel p̄t implorare officū iudicis sup̄ h̄ in h̄ tñ s̄m hosti. non est ius qz non est necesse p̄ponē actiōem s̄ satis est factum simpliciter narrare ut in. c. dilecti. de iudi. Opp. p̄tra p̄n. in eo q̄ hic fuit admissa petitio alternatiua q̄ taōqz incerta debebat resci' ut in. c. ij. et. iij. de libel. obla. nam cōquerebatur iste q̄ fuerat excōicatus post app̄onem vel alias iniuste et sic nō sumabat se sup̄ certo cōtra. l. aut p̄tor. ff. de iniur. nō em̄ d̄z q̄s vagari in petitōe sua cū damno aduersarij. ut ibi. et facit. c. ut q̄s d̄nas. de elec. li. vi. Soluit Inno. duplicat'. p̄dimo q̄ ista verba de quib' in p̄n. c. non fuerūt v̄ba p̄rentis seu rescrip. s̄ v̄ba cōsultantis. vñ illa verba debent resolui in dicta p̄ticularia ut sit sensus q̄ h̄ q̄rebatur q̄d iuris q̄n aliquis p̄queritur se fuisse excōicatu post app̄onem. Itē q̄d iuris si p̄querit se fuisse iniuste excōicatu citra omnē appellatiōe hinc est q̄ papa in r̄sione separatim m̄det ad istas q̄des. et iste intellectus satis cōgruit l̄e. quia ex sequentibus declarant p̄cedentia. ut in. c. iter dilectos. s̄. ceter. de si. instru. et in. l. si seruus pluriū in si. de le. i. Sec̄da solutio et nō bilior q̄ vbi nō p̄t q̄s certificari qz dependet. certificatiō ex facto alterius tunc admittit libellus alternatiu'. forte em̄ ep̄s p̄uatim excōicauit istū nec potat h̄e cop̄ia excōicatiōis et sic nō poterat esse certus an fuisset excōicatus añ appellatiōe vel post. ideo potuit cōqueri

alternatiue ut habet in l̄a. et hunc intellectū p̄bat tex. in. c. cōstitutus. de in. inte. ressi. et ibi p̄ Inno. et tex. i. l. i. s̄. q̄ aut. ff. quoz. le. et facit q̄d nō. Bar. in. l. cornelia pia. pal. et in. d. l. i. et tene m̄ti hunc tex. sc̄m istum intellectum. prima tñ solutio magis cōgruit l̄e ut p̄dicti xi. Sec̄do querit quid si cōquerens dixit excōicatiōnem nullā postea probat eam iniustam nō aut nullam nūquid debeat obtinere. Inno. nōt̄er dicit q̄ nō sed debet p̄demnari excōicatori in exp̄is qz nō probauit q̄ in iudiciū deduxit. ad hoc. c. calumniā. de penis. et l. eum que temere. ff. de iudi. et solet quot̄ die h̄ dictum Inno. p̄ notabili allegari. videlicet q̄ nullitas non inducit in se iniusticiā. Quidaz tñ vltimontani ut refert Jo. de lig. hic tenentur oppositum q̄ id q̄d est nullum p̄t dici iniustum sed ipse tenet primū qz iniusticiā p̄supponit existentiā rei nō sic nullitas. secus dic̄ econtra nā si quis dicat sententiā nullam iniustam obtinet p̄bandō eam nullam ut supra dixi. et probat hic in. v. in eo et facit q̄d nōt Bar. in. d. l. si exp̄esse. et. Abbas

Enerabili.

legati pape iurisdicōne uti ceperit a delegato remoueri non p̄t et si faceret p̄tra mandatum sine excessit formam rescrip̄ti p̄cessus est nullus. Et primo ponit formā delegatiōis. sc̄do subdelegatiōis delegati ibi p̄tor. tercio renouat p̄cessus subdelegatorum cām exp̄imentū ibi quoz. Nō primo q̄ nō dicit quis restitutus nisi cōsequat plenariā restōem et corpalem et pacificam p̄fessionem. unde licet papa hic exp̄essisset de pacifica et corpali possessione. hoc tñ dicit ad maiore exp̄essionem qz verbum restituendi refert ad plenariā restōem et p̄tinet in se omnem vtilitatem ut. l. videam'. s̄. in fauiana. ff. de v̄suri. et in. l. cum p̄tor. ff. de v̄. sig. vñ dixit hic Inno. q̄ bona immobilia et mobilia ac fructus debebant prius restitui q̄d nō. p̄ intellectu. c. si. de or. cog. Si vero mandat q̄s restitui debet intelligi de plenaria restōe ut sic p̄ omnia reducantur ad statum p̄sinitum. Nō sc̄do q̄ p̄tra spoliatum nō debet fieri inquisitiō etiā de dilapidatione et sic spoliatus nec occurrari nec inquiri p̄t ante restōem. ne forte armis destitutus succumbat h̄ intellige. put. le. et nō. in. c. frequens de resti. spo. li. vi. Nō tercio q̄ anteq̄ inquirat de veritate dilapidationis debet prius inquiri an sit d̄ dilapidatione suspectus. et in primo p̄cessu. s̄. q̄n inquirat an sit suspectus debet p̄cedi summarie qz nō agitur de magno p̄iudicio. In sc̄do. s̄. cum p̄ceditur sup̄ re. i. tate debet p̄cedi plenarie qz agitur ut remoueat ut i. c. licz' hely. de si. et q̄d ibi nō. Nō archi. xij. q. ij. c. nobis. facit. c. i. et. ij. de accu. li. vi. Nō q̄ro q̄ p̄to suspecto de dilapidatione dandus ē coadintor q̄ v̄ esse vir puidus et honestus qui officū durabit donec

iste steterit in administratōe d quo. Et scias q datio
 coadiutoris epi p̄tinet ad solū papam d̄ q̄m̄ dic vt le.
 et nō. in. c. unico. de ele. egro. li. vi. Quito nota q
 inspecto de dilapidatōe et ipsius coadiutori debet in-
 terdicti omne dilapidatōis genus. Nō sexto q de
 putatus sup̄ inquisitione dilapidatōis. et dātōe coad-
 iutoris p̄t alteri p̄mittere vices suas et sic nō videt de
 tra industria p̄sone qd nō. Septio nō q delegatus
 grauius infirmitate corpali p̄t subdelegare vices suas
 cōcordat. c. li. p̄ debilitate. s. eo. Octauo nō q ne-
 dum delegatus s̄ etiam subdelegatus tenet suare for-
 mam s̄p. aplici. Nono nō q delegatus p̄mittens
 vices suas alteri nō potest amplius cōmissionē reuoca-
 re qd̄ intellige s̄ subdelegatus vti cepit iurisdicōe. ad
 hoc. c. q̄uis. j. eo. li. vi. Et aduerte qz optime facit iste
 tex. p̄ opt. hosti. quā posuit in. c. l. s. e. vt etiā sup̄ actū
 nullum p̄p̄ctur iurisdicō. nam iste abbas subdele-
 gatus excessit formā mandati aplici et sic. p̄cessus nul-
 lus vt in. c. cum dilecta. de s̄p. et tñ p̄ illam. p̄cessum
 p̄petuauit iurisdicōnem suam. vt non potuerat reuoca-
 ri a subdelegante. s̄ p̄trarium tenet Jo. an. in. d. c. licz.
 et in glo. in. c. cum plures. eo. ti. li. vi. Et ad istam tex.
 m̄d̄t q forte iste abbas gessit aliquē actū p̄munē vtri-
 usq̄ articulo. s̄. restitōis et suspitōis de dilapidatōe vt
 qz eligit sibi notariū vel tribunal vel qd̄libet. vel forte se-
 cundū eum p̄mo fecit citatōnem sup̄ restitōe fienda et
 postmodū p̄emplatōne in. p̄toris restitōe nō facta. p̄-
 cessit sup̄ dilapidatōe. hoc tñ non apparet ex antiqua.
 Bo. car. aliter n̄det ad tex. dicens q p̄cessus h̄ tenuit
 licet esset reuocandus. quia q̄ prius fueret institutio cō-
 temebat p̄ncipaliter vtilitatē epi qui predicauit sibi nō
 p̄radicando et appellando. vñ tex. dicit cassauimus r̄.
 Sed iste intellectus mihi non placet qz si illud m̄da-
 tum p̄cebat p̄ncipaliter vtilitatē epi non fuisset. p̄-
 cessus cassatus ex p̄uisione ordinis ex quo epi erat p̄-
 sens et tacuit. quia p̄uisione ordinis cause ad eam. nō vi-
 diat. p̄cessum nisi appellatur vt in. l. i. l. de app. et in. c.
 i. et. h̄. de accu. li. vi. Et a forma s̄p. p̄cernente vtilitatē
 p̄tis p̄t recedi tacito p̄sensu p̄aris. vt nō. glo. in. c. cum
 olim. d. i. s. eo. et p̄ Inn. in. c. prudentiā. s. e. le. et nō.
 j. eo. ti. c. si. Cū intelligo q̄ studiose fuit data ista for-
 ma p̄ncipaliter ob vtilitatē publicam ne laici insole-
 rent in expulsiōe p̄toris. Itē p̄pter bonū subditōz ne
 statū diu sine pastore. vij. q. i. audacter. et in. ca. ne p̄-
 secta. s. de elec. ideo taciturnitas epi nō habuit h̄c su-
 stinere. p̄cessum expliciū p̄tra formāz mandati. et istud
 verbum cassauimus expone vt i glo. i. cassas et irritas
 nūciamus. Ex quo nō. q̄ verbū cassare quōq̄ refert ad
 factū et nō ad ius simile in. c. accedēs. j. vt lite nō cōtes.
 in verbo cassauimus. In gl. in vbo plenarie ibi vel
 inquisitio fiat nō bñ gl. et licet tex. h̄ videat. p̄bare pos-

let tñ ad tex. scdm̄ Jo. an. n̄deri q̄ illud fuit ex forma
 m̄dati. dictū tñ glo. in se est vez et facit rō. c. frequens
 p̄alle. ne destitutus auxilio. p̄pter spoliatiōē succēbat.
 Et dixit h̄. Uln. verbū nōbile q̄ spoliatus nō soluz de-
 bet prius restitui anq̄ impetat s̄ debet stare tāto tem-
 pore i pacifica possessiōe q̄nto tpe sterit spoliatus qd̄
 videt p̄bari. ij. q. h̄. q. l. et. c. tā diu. qd̄ forte nō. p̄cedit
 vbi agit de dilapidatiōe p̄pter p̄iculum imminēs me-
 dio tpe. ar. opti. hic. et idem vbi esset aliud delictū qd̄
 sine scādalo et p̄iculo tolerari nō posset vt crimine here-
 sis. In gl. in verbo de dilapidatiōe suspectus nō
 bñ h̄c glo. qz ponit p̄acticā p̄cedendi p̄tra p̄latus re-
 ctōres de dilapidatiōe rerū ecclesiasticaz suspectos. et
 videt gl. in effectu p̄cludere q̄ licz olim suspect⁹ remo-
 ueret ab administratiōe. p. c. qz ea. ij. q. h̄. et. l. eū que
 L. de suspec. tu. hodie veto dat coadiutor nec remoue-
 tur a p̄m. ab administratiōe s̄ tunc demū cū p̄batur
 suspec. tus. Et aduerte qz h̄ vltimū est p̄tra tex. nā p̄ba-
 ta suspitiōe solū datur h̄ coadiutor. Inno. dixit istuz
 tex. p̄cedere ex p̄uisione qz epi iste fuerat electus p̄ im-
 peratorē. alias aut suspectus debet remoueri ab admi-
 nistratiōe. Jo. an. distinguit q̄ aut ē quis suspectus d̄
 dilapidatiōe p̄terita et dat sibi coadiutor vt h̄ et postea
 inquiri d̄ veritate qua p̄bata d̄z deponi aut ē suspect⁹
 de dilapidatiōe futura p̄pter p̄teritam de q̄ p̄sirit et
 tūc p̄cedit dictū gl. vt remoueat ab administratiōe. Et
 tu vide d̄ hac materia plenius p̄ archi. xij. q. h̄. i. c. vul-
 terane. et. c. nobis. p̄ Jo. an. et hosti. i. c. licet. hely. d̄ si.
 et p̄clude q̄ i p̄m. debet inchoari. p̄cessus an sit suspec-
 tus d̄ dilapidatiōe et in p̄m. d̄z interdicti ei q̄ dicit su-
 spectus om̄. p̄sentationis gen⁹ p. c. si. de accu. et tenet
 archi. in. d. c. vultérane. In p̄trariū tñ facit iste tex. vbi
 in p̄ncipio n̄ fuit sibi interdicta alienatio s̄ demū p̄ p̄-
 batam suspitiōe. s̄ forte h̄ p̄cessit qz nō p̄sumebat iste
 suspectus et iō satis p̄t teneri qd̄ prius dixi p. d. c. si.
 p̄bata vō suspitiōe d̄z sibi dari coadiutor. vt hic dixit
 tñ Jo. de lig. q̄ si suspitio ē vehemēs d̄z interim remo-
 ueri ab administratiōe. h̄ tñ nō p̄batur. In cōtrariū
 facit ista l̄ra. satis em̄ ē p̄sum p̄ dationē coadiutoris
 demū d̄z inchoari p̄cessus sup̄ veritate vtz. s̄. vez sit
 q̄ dilapidauerit. et dixit archi. i. d. c. vultérane. q̄ i p̄i.
 p̄cessus super veritate d̄z p̄latus remoueri ab admini-
 stratiōe sp̄alium. In sp̄ualibus vō subditū interz sibi
 obedire debent p. c. nōne. vij. q. iij. et p̄ eo facit. c. qz
 ea pal. Et in p̄trariū facit iste tex. nāz si statim deberet
 remoueri inchoato p̄cessu sup̄ veritate ad qd̄ daret sibi
 coadiutor p̄bata suspitiōe cū statim esset remouen-
 dus sup̄ veritate. et iō intellige dictū ar. h̄. q̄n̄ est p̄sum-
 ptio p̄tra inquisitū q̄ stando in administratiōe corū
 pat̄ officiales. et sic p̄cedit. d. c. qz ea. et hec sensit idem
 archi. in. d. nobis. et collect. hic. et vide p̄ hosti. i. d. c. l. s.

postmodum in discussione sup veritate p̄t iste inquisi-
tus se excusare. et si nō pbabiler veritas restituet in p̄
stinū statū. pbata vero veritate aut fuit actū criminalit̄
et debet deponi. vt i. c. aplicos. et in. c. monemus. xij.
q. ij. aut fuit actū civilit̄ et debet solū remoueri a benefi-
cio et alius est ad aliud pmouendus. vt in. c. 13. Et per
hec sunt rediscenda ad p̄cordiā iura que vident in hoc
cōtraria. nec ob. l. cum quē. qz loquit in tutore qui non
habet tantā p̄tatem vel titulū ita firmū et p̄petuū sicut
habet p̄latus. vt nō. archi. i. d. c. nobis. xij. q. ij. et vid
nō. gl. v. q. iij. et scias qz in p̄cessu sup suspitōe p̄cedit
summarie qz nō agitur de magno p̄iudicio. s̄ sup verita-
te p̄ceditur plenarie. vt nō. archi. i. d. c. no b. et vid nō.
dictum 3a. de ple. vt i. anē. vt iudices sine q̄ suffra. in
s̄. necessitatem. vbi p̄ illum tex. dicit qz in cā dilapidatō-
nis p̄t p̄cedi sine scriptura. 3te tñ tex. b̄ nō p̄bat qz loq-
tur i alio casu s̄ possit p̄cedere cum inq̄ritur sup suspi-
tōne dilapidatōis. vt p̄pter p̄iculum imminens possit
p̄cedi summariam sine scriptura qd̄ ad effectum vt pbata
suspitōne detur sibi coadiutor et interdicit vtriqz om̄e
genus alienandi. et hec nota b̄. et hūc duplicem p̄ces-
sum p̄t o p̄cedere qm̄ p̄ceditur p̄ viam inquisitionis seu
denunciatōnis. 3z si accusat̄ qz de dilapidatōe non ē
necesse vt p̄us inquirat an sit suspectus. s̄ p̄t p̄cedi sup
veritate rei. facit. c. veritatis. de do. et cōm. et in. c. veni-
ens. de acus. In ea glo. ibi si velit satisfare. collec-
sentit b̄ p̄trarium. Et ad leges hic alle. m̄det qz loquū-
tur in remoto p̄ sententiam seu de eo q̄ remoueri debet
vt qz p̄stat de dolo. seu lata culpa. qd̄ est bene nōdum
Et in si. glo. nō bene b̄ v̄tūm qz p̄ochiani etiā laici
admittunt ad denunciandum etiam p̄talam de dilapi-
datōne vt dicit 3o. an. qz quibet ecclesiastica p̄sona esset
admittenda vt in. c. si q̄ p̄biteroz. de re. ecc. nō alie.
Alij v̄o dixerūt qz etiam quibet laicus est admittend⁹
in defectū clericoz vt p̄sulari idēntati ecclesiarū p̄ nō.
in. d. c. si qz. Tu vide m̄m qd̄ plene dixi in. c. ex p̄te
3. de testi. et qd̄ nō. i. d. c. si qz. In glo. in. v. coad-
iutorem. nō. ex glo. tres casus in quibus p̄lato seu re-
ctori datur coadiutor et de officio istius coadiutoris et
de materia vide p̄ 3o. an. in. c. si. d. de. egro. In gl.
in v̄bo cui⁹ p̄silio ibi et p̄sensu nota b̄n̄ istam glo. et te-
ne eam menti qz p̄latus h̄s coadiutorē tenet i admi-
nistratōne ip̄ius h̄re p̄sensum non tñ p̄siliū. et est rō-
nam vt dicit 3no. coadiutor datur vt p̄hibeat malaz
administratōz et vt curet qz fiat bona. ideo p̄siliū hic
sapit p̄sensum. secus autem in alijs casibus vbi requiri-
tur p̄siliū. quia tñc nō tenet qz sequi vt in. c. cū in ve-
teri. de dec. et in. c. cū olim. de arbi. et hec solutio ē me-
lior q̄z solō glo. et est sensus qz vbi p̄siliū requiritur ab
eo qz est p̄nceps officij tñc p̄siliū sapit etiam p̄sensuz vt
clarus nō. bar. in. l. i. in. s̄. si p̄les. ff. de exercito. et dixi

in. c. cum in veteri. In glo. in v̄bo alienatōnis r̄c. in
si. nō. gl. qz in materia ista. c. v̄bū alienatōnis sumitur
largissime vt dixit hosti. qz etiam terulas et alia que de
iure p̄nt alienari p̄ p̄latum in certis casibus. et quib⁹
xij. q. ij. in sum. non poterūt isti alienare. vt illud v̄buz
vniuersale omne politū in tex. aliqd̄ opetur. ea tñ que
suando seruari non p̄nt poterūt isti alienare. facit tex. i
l. lex que tutores. L. de adm. tu. et in. l. tutor. qz repto-
rium. ff. eo. et. xij. q. ij. in sum. et ex his nō. qz dato co-
adiutore p̄pter suspitōz dilapidatōnis non p̄t p̄ eos
fieri alienatio etiam in casib⁹ alias a iure p̄cedis.

In gl. in v̄bo. vices suas. ibi vt b̄ p̄t. et clarus ad
huc p̄t in. c. q̄uis. 3. eo. li. vi. et nō. gl. in eo qz dicit qz
si qz p̄mittit alicui simpliciter vices suas videt p̄mississe
in totū. et videt p̄bati a p̄te p̄ istum tex. nam in p̄n. dixi
qz iste archiep̄s p̄misit vices suas abbati et papa i
terptatur qz p̄misit in integz. i. i. totū. Et idē nō. 3no.
s. eo. c. sup q̄stionē qd̄ nōbis bene. Extra gl. oppo-
nitur p̄tra tex. de. c. si. 3. eo. vbi dicit qz si p̄mittit excessiua
inq̄sitio vel ecclesie p̄uisio non p̄t delegari alteri cō-
mittere vices suas. qz videt electa industria p̄sona. 3te
inq̄sitio criminū est meri imp̄ij. qz non p̄t delegari p̄ in-
feriorem a p̄ncipe. vt in. l. i. ff. de officio a. cui man. est
iurisdicō. et plene nō. in. l. impium. ff. de iur. om. iud.
So. ad p̄mum dicunt r̄c. qz. c. si. p̄cedit qm̄ mandat
vt inq̄sitio fiat p̄sonalr. Item p̄t p̄cedere qm̄ qz debet
p̄uideri eccie et p̄sensu p̄ncipalib⁹. secus vt p̄sena co-
adiutoris. et nō bene hanc limitatōz ad illud et nescio
alibi istum tex. Ad scdm̄ p̄trarium dicit 3no. qz p̄ce-
dit de iure civili. s̄ de iure canonico ea que sunt meri et
mixti imperij sunt delegabilia. vt in. c. i. lris. 3. d. raptō.
dic de b̄ vt plene dicam in. c. qz sedem. de offi. or. et te-
ne menti dictum 3no. cum tex. Abbas.

Significantibus p̄nūciatōne se
iurisdicōnem nō h̄re ip̄am etiā p̄sensu par-
tū non reassumit et est casus facti nōbilis. et p̄mo ap̄el-
lans narrat factū. scdo papa dat iudices. ibi ideoqz
Nō p̄mo qz vidua als diues nō p̄t trahere sculari-
rem ad iudiciū ecclesiasticū etiā corā papa seu eius de-
legato. secus videt si est vidua et pauper vt p̄bat b̄ a cō-
trario. et videt tex. in. c. sup q̄busdā. in si. de v̄bo. sig. et
t3 b̄ 3no. vt 3. dicam et tene b̄ menti. Nō scdo
qz lre impetrata a vidua diuite p̄tra laicum nō sunt ip̄o
iuridicāle. s̄ sunt impendenti. nam data negligentia iudi-
cio seculari s̄ h̄nt isti delegati iurisdicōz in bitu et actū.
s̄ an negligentia solū h̄nt in bitu et p̄bat a p̄trario i v̄-
bo nisi requisito. et clarus p̄batur in. ca. ex tenore. d. so-
p̄te. Tercio nō et tene menti ibi interloquendo. qz
sua p̄ quā qz pronūciat se nō iudice est interloquens
habz tñ vim diffinitive. qz proasus exigit iurisdicōz

pronunciatis adeo q̄ illam interlocutoria amplius reuocare non potest ut hic in fi. tex. nō. Ex quo inferitur q̄ in interlocutoria p̄ qua sunt iudicia iurisdicō nō potest eūdem iudicem reuocari. sic limita. c. cū cessante. de app. et. l. qd̄ iussit. ff. de re. iudi. hinc dixit glo. nota in auē. habita. L. ne si. p. pa. q̄ a talis snia in qua d̄s pronunciat se nō iudicem potest etiā de iure civili appellari licet sit interlocutoria. et hoc ideo quia habet vim diffinitive ut ibi dixi Item nō tene meti iuncta glo. fi. q̄ nō obligat compromittēs ad penas cōpromissi sup̄ his que nō dependent ab eius p̄tate. non etiā p̄t p̄tari dare iurisdicōnem nō hnti ut in. c. significasti de fo. ppe. et in. l. priuatozum. L. de iurisd. om. iudi. ideo nō valuit pactus hic appositum in p̄promisso ut partes redirent ad examen prioz iudiciū q̄ ipsoz iurisdicō erat extincta p̄ eoz p̄nūciationem. Et ex h̄ et ex tex. nō q̄ nō potest quis per actū se obligare de stando examini alicuius ut iudicis si ille iurisdicōnem nō habet. In glo. i. in fi. videt̄ hec glo. velle q̄ si vidua opprimis puta q̄ spoliat̄ potest malefactorē suum trahere ad iudiciū ecclesiasticū licet laicus existat. secus aut̄ si non opprimis sed alias vellet agere p̄tra secularē q̄ tunc debet eū conuenire corā iudice seculari. Sed h̄ vitium videtur p̄tra istum tex. a cōtrario sensu. et aptius p̄tra. c. sup̄ quibusdā in fi. d̄ v̄bo. sig. vbi tex. videtur innuere q̄ vidue et pupilli et orphani p̄t laicos conuenire corā iudice ecclesiastico. Inno. multū nobiliter ponit hanc materiā hic et plenius teti gi in. c. licet. de fo. ppe. Et cōclūde sic materiā q̄ in defectum iusticie puta q̄ in p̄ntia nō est iudex secularis vel recusatur vel negligit facere iusticiā. et tūc potest recurr̄ p̄tra quēlibet laicum p̄ quēcumq̄ ad iudicē ecclesiasticū cum ut h̄nt in auē. ut disse. iudi. Et tenet h̄ Inno. et cum hodie quēlibet ciuitas habeat sua regimina sicut olim p̄ntia ut nō glo. in. l. fi. L. de prescrip. lon. tēp. puto q̄ id qd̄ statutū erat olim in p̄ntia habz hodie locū in quibet ciuitate et sic videt̄ q̄ in ciuitate nō est iudex secularis vel recusatur vel negligit facere iusticiā si in ciuitate illa nō est alius superior secularis q̄ tunc de iure potest recurr̄ ad iudiciū ecclesiasticū. h̄nc est scdm̄ Inno. q̄ vacante in p̄o ecclesia succedit in iurisdicōe ut in. d. c. licet. Vbi aut̄ in ciuitate ē iudex secularis et tūc aduerte. nā quo ad materiā n̄ram tres sunt secularium species. nā quidam nō sunt miserabiles nec habitu nec acta q̄ nō habent aliquā qualitātē. p̄pter quā natura moueat ad miserendum eis ut puta q̄ sunt masculi et potentes vel femine p̄ngate et diuites. Quedā sunt miserabiles habitu sed nō actu ut vidue et pupilli diuites. Quidam sunt miserabiles habitu et actu ut vidue et pupilli paupes. vel diuturno morbo fatigati ut paup̄ vel paupes dūtaxat. nā miserabiles p̄one dicuntur scdm̄ Jo. an. sup̄ quibus natura mouetur ad miserendum. ut

in. l. vnica. L. q̄n̄ imperator inter viduas et pupillos. et vide bonum textum. in. ca. i. de postulā. vbi dicitur q̄ miserabilis p̄sona ē que p̄ se non potest cām. p̄mouere puta p̄pter defectum paupertatis vel alterius impotentie. Quo ad primaz sp̄m̄ dicit q̄ ille nō potest trahere ad iudicē ecclesiasticū nisi cum sit de foro ecclesie aut rōne cause aut rōne p̄sone et si impetraretur l̄re ad iudices de legatos essent ip̄o iure nulle et ille est. p̄p̄ius casus illius. c. licet p̄al. nisi prius daret defectus iusticie secularis nō p̄dicto. Quo ad scdm̄ sp̄m̄ dicit q̄ p̄sone miserabiles habitu tūc si opprimunt p̄nt malefactores suos trahere immediate ad iudiciū ecclesiasticū ut ē tex. in. d. c. sup̄ quibusdā. et in. c. ex p̄te. b. de fo. cōpe. et sub istis seu sub ista specie p̄prehēdit Inno. p̄grinos quo ad res q̄s secum deferūt et quo ad iniurias eis illatas. ut in. c. si quis. et in. c. omnipotēs. xxiij. q. iij. Idēz in libertis ecclesie et in officialibus suis et rusticis et similibus. facit. xij. q. ij. ecclesiarū seruos. lxxxvij. di. quasi p̄ totū. Si vero nō opprimuntur et tūc debet prius recurrere ad iudicē secularē p̄tra laicos et si l̄ras ante negligentia impetrat nō sunt nulle ip̄o facto. sed in pendetū ut ē tex. hic et in. d. c. ex tenore. et dicit Inno. hic vnum singulare verbū q̄ data negligentia vnus iudicis secularis. p̄nt iste miserabiles habitu tūc recurr̄ ad iudiciū ecclesiasticū ne tenentur q̄relare corā superiore iudicis negligentis ar. opti. hic et in. d. c. ex tenore. secus autem in alijs laicis nō miserabilibus. nā illi nō p̄nt habere recusatam ad iudicē ecclesiasticū nisi data negligentia cuiuslibet superioris secularis qd̄ est singulariter notandum. Quo ad scdm̄ sp̄m̄ si sunt miserabiles habitu et actu dicit scdm̄ Inno. et bñ q̄ p̄nt alios trahere ad iudiciū ecclesiasticū etiā non data negligentia iudicis secularis ut h̄ videtur tex. a contrario sensu et in. d. c. sup̄ quibusdā in fi. et idē videtur velle Inno. in p̄grinis quo ad contractus initos in p̄grinatione ut in. d. c. si d̄s romipe das. Idēz in penitentibus. xi. q. i. aliud. et dicit in istis Inno. nō. verbū q̄ l̄z p̄nt alios trahere ad iudiciū ecclesiasticū. tūc si ip̄i trahunt corā iudice seculari nō p̄nt declinari illd̄ for. Ad h̄. d. l. vnica. L. q̄n̄ impator. et tenebis menti h̄ v̄bū. et facit. c. regū. xxiij. q. v. Item si q̄nant seu reportat̄ iniam iniquā corā iudice seculari non deberet appellare ad iudicem ecclesiasticū. q̄a gradat̄ est appellandū. ij. q. vi. anterior. et h̄ placz Inno. licet referat aliquo s tenere ut possint appellare ad iudicem ecclesiasticū omisso alijs secularibus q̄ d̄z ecclesiasticis eos defendere ab oppressionibus. xxiij. q. iij. si d̄s de potentibz. p̄mū tūc cōiter tenet hic. f̄ vide qd̄ dixi in. d. c. l̄z. et vide plurimas p̄sonas q̄ sunt p̄uilegiate quo ad for̄ ecclesiasticū h̄ p̄ Inno. In gl. ij. ibi. amiserit iurisdicōz nō h̄nt istā gl. q̄ l̄z d̄s h̄eat iurisdicōz certo casu. tūc si p̄nūciat se nō iudicē illā iurisdicōz p̄dit nec

potest eam amplius reassumere. unde quomodo
acquit quis iurisdictionem si pronunciat se iudicem si iu-
dex non esset iuxta ea que plene dixi in c. sup. lris. de re
scrip. ita pronunciano se non iudicem iurisdictiones p̄dit et
imputandū est p̄ti non appellanti. nam res iudicata
est ius iter ptes. vt i. c. cum iter de re iudi. et n. l. res iu-
dicata. ff. de re iudi. Et nō ex h et ex glo. q̄ lz surrepti-
tie ad lites tribuant iurisdictionē licz elidibilem p̄ excep-
tionem. vt plene dixi i. c. ceter. de r̄p. tñ si vdegar? ex-
ceptōe opposita. pronunciat se nō iudicem seu lras surre-
pticias illico extingunt lre ita q̄ iurisdictione que prius
erat elidibilis nūc remanet cūsa et exticta. vñ. p̄cessus
postea agitatus est nullus. Sed q̄ntum ad istum tex.
ego cōsidero q̄ in omnē euentum. pronunciano istoz iu-
dicam fuit legitima. nō em̄ pronunciauērūt simpliciter se
nō iudices s̄ nō debere p̄ eadē lras. p̄cedere d̄z intelli-
gi de p̄ti qz non habebat iurisdictionē in actu nisi data
negligentia iudicis secularis. nec ob. q̄ in fi. d̄z q̄ non
potuerūt reassumere iurisdictionem quia nō p̄stabat h
q̄ iudex secularis esset negligens s̄ solū q̄ arbitri ne-
glexerunt. j. terminū diffinire. et illa interlocutoria cum
esset dubia debebat intelligi scdm̄ ius p̄mune et subie-
ctā materiā ar. in. c. cām. s. de rescp. In gl. fi. in fi.
nō glo. et tene eam m̄cā. p̄ penis que q̄tidie opponunt
in p̄promissis vt si opponunt sup̄ facta non dependen-
te a p̄tate cōpromittentis q̄ nō p̄mittitur pena. et pro
h̄ facit qd̄ nō. glo. in regula accessoriū de re. in. li. vi. et
in. l. pacta. que p̄tra. L. de pac. et nō. in. c. pleriqz. j. de
pac. facit etiā ad q̄onem. Quidam p̄misit sub pena fac-
tum alienū deinde laborauit q̄ntum p̄. iste adī-
plet p̄missionem suā. s̄ nō potuit p̄ficere nūqd̄ sit cō-
missa pena. videt q̄ non ex quo nō deficit p̄ istū de q̄
tñ vide qd̄ dixi in. c. gēma. de sp̄o. r̄.

Vspitione Arbitri electi ad cāz
recusationis assignant
p̄tibus terminum ad probandū causas suspi-
tionis s̄ iudex recusatus cōpeller arbitros ad cāz finie-
dam. scd̄a p̄s s̄i ab ip̄o q̄. Nō p̄mo s̄i qui pro-
uocatus obesse rōnem quare iudex qui alias p̄t cog-
noscere an sit sus iurisdictione nō potest cognoscere de cau-
sa suspicionis. timet em̄ ne p̄uocat? p̄pter recusationes
velit obesse recusanti. vñ licet timet i principali ita i isto
incidenti de quo vide qd̄ dixi in. c. sup. lris de rescrip.
Nō scd̄o q̄ omnia p̄tinentia ad articulum recusationis
spectant ad arbitros et sic ipsi habent citare testes eos
examine et punire si delinquerēt. Item p̄demnare i expē-
sis et pronunciare an cū suspicionis sit lrima. Item nō q̄
quemadmodū in arbitris voluntariis obseruat vt p̄pel-
lant eligere terciū si non p̄t conuenire in vnā sniam
vt in. l. item si vn? i. fi. ff. d̄ arbi. et in. c. inotuit. et se. eo.
i. ita in arbitris iuris obseruādū est vt p̄bat h̄c. Item

nō ibi cūz quo duo vel alter eoz r̄. q̄ iste tercius elec-
tus debz pronunciare vna cū alijs l eoz alio. et multū in h̄ pō-
dera istum tex. ad ea que notat legisse i. d. l. item si vn?
in. fi. nam ibi dicit q̄ arbitri p̄promissarij dissidentes
cōpelluntur eligere terciū cuius aucti pareat. Et qui-
dam intelligūt q̄ iste tercius nō habet pronunciare sed po-
tius p̄sulare et a. ij. duo d̄nt pronunciare scd̄z cōsiliū snis
qd̄ tenuit spe. in. ti. de arbi. in. s. fi. v. f. nongd̄ iste terci-
us solus d̄z pronunciare et sniare et stat indigio suo. pro
quo facit tex. ibi cum dicit cui? aucti pareat. p̄mus tñ
intellectus plus placz bar. s̄ vt p̄dixi iste tex. vidz q̄ ter-
cius iste debeat pronunciare vna cū alijs et forte non esset
malū ita intelligē illū tex. dicit tñ bar. in. l. si d̄m. ff. de
sur. i. fi. q̄ si statutum dicit assumendū terciū arbitri de-
bebit pronunciare vna cū illis. S̄z vt dixi placz mibi p̄ istū
tex. vt indistincte tercius pronunciet vna cū alijs. Et q̄ntum
ibi dicit tex. cui? aucti pareat r̄. p̄t intelligi q̄ d̄z p̄tenti
q̄n accedit ad alterutrum sniaz vt vidz innere ista lra dū
dicit cū quo. s̄ tercius duo vel alij eoz id faciat r̄. et tene-
mentū p̄dicta. S̄z nōbile dubiū est nūqd̄ duo arbitro
res electi cōi p̄sensu p̄tium si nō p̄t puenire in vnū iu-
diciū d̄ant p̄pelli eligere terciū sic statuit in arbitris
voluntariis vt i. l. itē si vn? p̄al. Doc. n̄i n̄ t̄gūt qd̄ me-
mineri. s̄ bal. formauit qd̄ez in li. sen. in. l. i. de iustitia
ra in matitū facta col. x. et determinat q̄ nō. q̄ illi nō
sunt arbitri s̄ sunt q̄si qd̄a p̄sonate et cōes amici vt i. l. si
d̄ meo. s̄. recepisse. ff. de arbi. vñ ab istis arbitratoribz
nō pronunciantibus nō recedit nec alijs ē eligendū? ex q̄
ptes n̄ p̄cordat vt in. l. si q̄s arbitratu et qd̄ ibi nō. bar.
ff. de vbo. ob. unde p̄dera istū tex. et tex. in. d. l. si vn?
i. eo q̄ iste tercius nō assumit a p̄tibus s̄ ab ip̄is arbitris
et sic nō est oino purus arbiter quare h̄ nō d̄z extendi
ad arbitratos. et nota h̄ h̄ semp. In gl. in fi. nō si.
gl. et idē nō in. c. cū sp̄ali. j. de appel. et dicit vt ibi pleni-
nō. In gl. iij. ibi ad papā d̄z appellari. et hoc d̄t hoc
ē decisus. i. c. ab arbi. j. eo. li. vi. Et ex h̄ habes vnā dif-
ferentiā inter arbitros iuris. de quibus h̄c et arbitros
cōpromissarios qui voluntate p̄tū assumunt. de quibus
j. de arbi. p̄ testū. nā a dicto istoz nō appellat vt in. l. i.
L. de arbi. et in. c. a iudicibus. q̄. q. vi. Sed a snia arbi-
tratorz iuris appellat Rō diuersitatis est qz isti arbitri
assumunt ex necessitate et h̄nt iurisdictionē et ex snia co-
rū p̄t agi vt h̄ et in. d. c. ab arbitris et ideo si ex statuto
municipali dicitū arbitroz. p̄duceret actōnez possat tūc
appellari. vt nō. in. l. si societate. in. s. arbi. ff. p̄ so-
cio. et i. c. gētauallis. de iurairan. et h̄ dico fm̄ cōm-
opi. nā bar. fuit in opi. singulari. in. d. l. i. q̄ hodie p̄t
si appellari a snia arbitroz. s̄ cōter illa opi. nō tenetur
Ite ea. gl. ibi p̄pellat oēs illos. nō gl. ex q̄ h̄is scd̄z
d̄riam inter arbitros iuris et p̄promissarios. nā isti nō
cōpellant a p̄ncipio ad acceptandū cōpromissum. vt i

l.ij. ff. de arbi. sed arbitri iuris sic ut in. c. cum spali. de
 appel. Et nō. h. gl. quā tene mēti. rō dīversitatis pōt
 esse qz arbitri iuris assumunt ex necessitate r habēt iu
 risdictionē. vñ sicut manus iudicādi est necessitatis. vt
 in. l. munerū. in. §. iudicandi necessitas. ff. de mune. et
 bono. r in. c. pastoralis. in prin. s. eo. ita r manus ar
 bitrandi seu iudicādi in isto casu. sed arbitri p̄missa
 rj eligunt ex nuda voluntate p̄tiam nec habent iurisdic
 tionē In qz. glo. ibi iurisdicō istoz quasi ordina
 ria. naz dicitō quasi minuit. alij dicitō qz habent ordina
 riam merā qz a lege hanc iurisdicōne consequunt. vt
 in. d. c. cuz spali. r h. lex aut dat ordinariā. vt in. l. r qz
 ff. de iur. om. iudic. r hāc opl. sentit Inno. in. c. cuz ab
 ecclesiā. d. offi. or. Sed nō placet spe. in. ti. de recu. §.
 si. v. sed nūquid. qui tenet qz habet delegatam. r idem
 hosti. b. dicens qz isti sunt delegati illius qz dedit dele
 gatiō qui recusat r dicit qz pbata suspitione debent isti
 arbitri diffinire totaz cāu ar. in. c. vt debitus. d. appd.
 hoc dicit nō approbat Jo. an. nam si essent delegati
 oportet dicere qz deberēt esse in dignitate vel h̄re perso
 natum vel canonicatū in ecclesia cathedrali vt in. c. sta
 tutum in prin. de rescrip. li. vi. Item nullibi pbatur qz
 isti arbitri debeāt cognoscere de cā principali licet p̄be
 tur suspitionis cā. Et in alio casu loquit̄ tex. in. l. cum
 spali. r. l. aptissimi. l. de iudic. Jo. an. in addi. spe. in
 ti. de recusa. §. si. in. vñ. sed nūquid arbitri. dicit qz non
 sunt meri ordinarij nec meri delegati. q̄si sentiat qz sit
 quedā spēs p̄ se le mixta. nā nō videtur dicendum qz
 sint ordinarij cū nō habeant iurisdicōnes nisi in certo
 articulo. nec meri delegati qz princeps eos non elegit
 p̄ fuerūt assumpti p̄sentia p̄tiam. r ideo dixit ipse. in. ti.
 de arbi. in. §. differet vñ. p̄ nūquid scdm eum qz isti arbi
 tri non possunt alijs committere vices suas sicut arbi
 tri cōpromissarij qz possent si essent ordinarij vel dele
 gati. puto tamen qz istorum potestas r iurisdicō ma
 gis accedat ad delegatā qz ad ordinariā ar. hui? tex.
 r. c. ab arbi. pall. nam hec duo. c. q̄ tractat de istis arbi
 tris iuris sunt situata in. ti. d. offi. dele. r nō in. ti. d. offi.
 or. Et p̄ hac argumētatione vide bonā glo. in. c. tibi qz
 de rescrip. li. vi. r in. c. si sup. grā. de offi. dele. eo. li. c. i
 c. bone de p̄fir. vñ. Et in. si. glo. dic melius scdm doct.
 qz in illo corrigi ista decre. p. c. legitima. qz ibi tractat
 de termino p̄figendo arbitris ad cām suspitionis finitē
 dan r ille terminus p̄figendus est p̄ iudicem recusatū
 qz arbitri nō p̄nt sibiipsis p̄figere terminū. l. penl. ff. d.
 arbi. Iste vero tex. loquit̄ de termino p̄figendo p̄tib?
 ad pbendam recusationē r iste est p̄figendus partibus
 In gl. si. ibi in penā illoz vt dicit qz rō est qz appel
 latio interponit̄ ad maiorem iudicē vt in. c. ij. r qd̄ ista
 nō. de p̄sue. li. vi. r ideo nō p̄t iudex a q̄ cū sit minor p̄
 figere terminū iudicē ad quē p̄ isti arbitri nō sunt maio

res iudice imo iudex est superior qui potest facere oia sine
 gibus cā expediri nō potest vt in. c. merito potest compellere
 arbitros vt p̄cordet vel terciū aduocet alias nō pos
 set cām finire. Et quo ad scdm q̄nem que sequitur i
 glo. dic vt hodie hatur in. d. c. legitima. d. appel. li. vi. vñ
 dicit qz si arbitri nō decidūt articulo suspitionis. r termi
 nū p̄figendū a iudice potest iudex reassumere iurisdicō
 nem. Extra glo. q̄ro qd̄ si arbitri discordant in snia laz
 lata vt qz vñ? p̄nunciant cām suspitionis esse legitiaz
 reliquis vō oppositū. So. dicit hic. l. in. qz tunc nō est
 locus huic. c. vt cōpellantur eligere terciū sed recurren
 dum est ad superiores qz approbabit vñā ex duabus snias
 sic obstat in duob? delegatis ferētibus diuersas snias
 vt in. c. si. de re iudic. r in. l. duo iudices. ff. c. r videt sen
 tire hosti. dicens qz discordia inter istos poterat esse qz
 forte vnus dicebat cām p̄positam nō esse legitimā vel
 nō esse pbatam. alter vero oppositū. Sz spe. i. ti. de re
 cusa. §. si. v. p̄ quid si arbiter diuersas. tenet id qd̄ h. d. r
 indistincte siue arbitri discordant in snia ferenda siue i
 sam lata vt cōpellant eligere terciū. r aliud est scdm eū
 in puris delegatis. qz illi p̄ sniam finierūt cām merito
 recurrat ad delegatē p̄ hec cā principalis remaneret
 impunita. Et id. p̄pter facilitatē expeditionē debet ter
 cius assumi. Q̄si videt qz licet h. dicitur spe. sit equū
 in se tñ nullo mō cōgruit h̄re huic. nā tercius h. assumit
 vt cū eo ambo vel alter ferat sniam. p̄ si iam p̄tulissent
 diuersas snias functi essent officio suo nec possent am
 plius p̄nunciare vt in. c. in lris. s. eo. r in. l. paulus. ff.
 de re iudic. et in. l. quid m. ff. de arbi. Item in arbitris cō
 promissarijs absolutū ē qz nulla snia valet si duo p̄fe
 runt diuersas snias. vt in. c. si. de re iudic. vñ in eis claz
 est qz nō cōpellerent post p̄nunciationē eligere terciū
 Sed tene menti dicitur spe. qz cū nō est pua euctas
 maxime cuz dicitur suum fundet sup magna equitate.
 r p̄ illud dicitur possit dici qz si ex forma statuti debent
 eligi arbitri qz discordant in snia qz tunc p̄nt compell
 li ad eligendū terciū r sūt alias h. de facto hec qd̄. et
 dicebatur qz tercius sic elect? poterit alterā ex illis du
 bus sententijs confirmare etiā illis duobus arbitris ab
 sentibus qz cum iam p̄nunciantur aū electionem ter
 cū nō habet obstatē eoz abntia qz cessat rō. l. Item si
 vnus. §. si principaliter. ff. de arbi. nā p̄ntia omniū re
 quirunt qz absentes si fuissent p̄ntes potuissent alios
 adducere ad eorum sententiā que rō cessat si iam snias
 p̄nunciantur r tercius habet vtrāqz sententiā eozaz
 se. r si hoc dicitur esset verū idem dicendū esset in casu
 huic. c. sed vt. s. dixi hoc non congruit h̄re.

Delegata iurisdicō ad personas
 p Et qz non expressas in rescrip. prozo
 gari non potest Lōis diuisio scdm ibi. quos
 et est hoc. c. multum famosum p̄tincis materia satis

difficile et plixam progarōis. Nota pmo debitoze
posse pueniri non solū vt soluat debitū f vt satisfaciāt d
interesse in eo q non soluit in pmissō loco z termino. et
habetur in b rō nō solū ad damnū emergens f etiā ad
lucrū cessans vt si verisimilit̄ fuisse lucratus ex illa pe
cunia si fuisse sibi soluta in pmissō loco et termino. ad
b tex. multū nō. i. l. ij. ff. de eo. qui cer. lo. p bar. in. l.
vnica. l. de sen. q. p. qd̄ interest facit qd̄ dixi in. c. con
questus. de vsu. et. c. dilecti. de fo. ppe. Secō nota
q̄ p̄t q̄ se obligare apud iudices cui inest iurisdīo ad
penam excoīcatōis et interdīcti. nam b̄ annullant̄ iste
sine solū ex defectu progarōis qz delegata iurisdīo
non p̄t. progarī. secus q̄ si fuisse iurisdīo ordinaria.
vñ facit iste tex. multū in argumentis q̄ ordinarius p̄t
vīgore progarōis ferre excoīcatōem et alias snias cē
sare in alterius subditum. et tenebis semp̄ menti istum
tex. sic intellectu qz cōis op̄i. vidz in oppositū vt̄ dice
tur ita nō ar. q̄ excoīcatō ferri in psonam. interdīctum
vō in locū. f̄ vide in tex. iuncta gl. in. c. p̄nti. de sen. ex.
li. vi. et in. c. is cui. eo. ti. z li. et in. c. sacro. f. eo. ti. p que
iura vidz q̄ etiā psona p̄t interdīcti saltem vt nō intret ec
clesiam. Sed excoīcatō nō p̄t ferri in rem inanimatam
qz p̄ncipaliter ligat animā vt in. c. romana. §. vniuersi
tatem. de sen. ex. li. vi. Vñ q̄ sine censurā late a iudī
ce non suo licet alias habeat iurisdīoem sunt nulle. re
golantur q̄ iste sine quo ad b̄ vt limites aliaz sniaz vt
in. c. ac si clerici. de indi. et. l. si a nō p̄pente iudice p
totū. et vide glo. in. d. c. p̄nti. Vñ ibi iurisdīoē pre
esse. iuncta glo. q̄ abbas habet iurisdīoem progaribilem
etiam p̄ laicos habet etiā ordinariā. ~~etiam~~ habeat a
lege. q̄ progaribilem. Ad idem facit tex. in. c. significasti
f. de fo. ppe. iuncta suprascriptōe. Item nō q̄ dele
gata iurisdīo non p̄t. progarī nō solum q̄n̄. progantel
ambo in rescripto exp̄ssi non sunt f̄ etiā alter ex litigā
tibus est exp̄ssus. vñ non p̄t extendi in rem qui exp̄s
sus in rescripto nō est. Ultimo nō regulā q̄ iurisdīoē
delegata nō p̄t. progarī ad psonas nō exp̄ssas in rescri
pto in quo multū vacillauerūt glo. iuris civilis. vt nō. i.
l. ff. de iudi. Et posuit ibi glo. vnam solēnem limita
tōnem si esset vera dicens post multa q̄ delegata iurisdīo
ad vniuersitatē causaz p̄t. progarī de psona ad p
sonam. secus in iurisdīoē delegata ad certā cām quā
tū glo. non ponderant̄ ibi bar. f̄ simpliciter trāsīt p̄clu
dendo q̄ iurisdīoē delegata nō p̄t. progarī. Et p̄tra il
lam gl. facit iste tex. cum in fine dicat̄ indistincte q̄ de
legata iurisdīoē ad alias psonas progarī nō p̄t. Sed
si q̄s vellet illā gl. sustinere posset r̄ndere ad istū tex. q̄
hic loq̄tur cū delegatio fuit facta ad certā cām. vñ tex. i
fine dicit. cū huiusmodi delegata r̄. vñ pondera v̄bus
huiusmodi q̄si restringat se ad casum istum. vbi iurisdīo
tio erat data ad certā cām nam iurisdīoē delegata ad

vniuersitatem causaz est q̄si ordinaria. vt nō. glo. f. de
appel. in. c. cum cām. et nō. host. in. c. qm̄ abbas. s. eo.
facit qd̄ nō. gl. in. l. si. vñ. q̄n̄ verius credo q̄ indistincte
delegata iurisdīoē progarī non p̄t qz nullibi p̄batur
oppositū. et iste tex. loq̄tur indefinitē. Item eadē p̄bibi
tōnis rō vidz in vtroqz casu. et licet multe rōnes solent
reddi q̄re delegata iurisdīoē nō possit. progarī. eaz t̄n̄
puto potiorē qz iurisdīoē delegata est delegantis z nō
delegati. vt in. c. sane. s. eo. et in. l. i. ff. de offi. eius. nō
q̄ p̄t. progarī ad alias psonas p̄ter p̄sentem delegantis
cui? ē iurisdīoē. que rō militat sine sit̄ delegatus ad vni
uersitatē causaz sine ad certā cām t̄n̄. z hec notabis
In gl. i. ubi vtriusqz vtilitatem p̄inet. nō. gl. vsqz ad
fines. et de materia dic vt plene nō. ff. de eo qui cer. lo.
p totū. et p̄cipue in. l. iij. et fi. et in. l. vnica. l. vbi cōue
niatur qui cer. lo. da p̄misit. Et in eo q̄ gl. in. si. facit di
stictōem inter p̄tractus bone fidei et stricti iuris dic de
istis ut nō. in. c. cum venerabilis. de excep. vbi gl. bo
na. et ibi plene dixi. In glo. h̄. ubi secus de ordina
ria sentit q̄ glo. et idem glo. penul. q̄ iste debitor potuit
ferre progarē iurisdīoē ordinariā istius abbatis. f̄ nō
egit. progarē ordinariā f̄ delegatam. et sic habuit locū
illa regula. q̄ noluit potuit r̄. vt in. c. cū sup. s. c. Et
ex hoc nō q̄ si intendo progarē vnam sp̄m̄ iurisdīoē
nis que nō est. progaribilis cessat prorogatio in alia sp̄
q̄ poterit prorogari qz in prorogate requirit̄ p̄sentis
progarantis. vt in. l. si quis p̄ erroze. ff. de iur. om. iud.
et f̄ dicitur latius. Secō nō q̄ delegata iurisdīoē
nō est. p̄babilis etiam si p̄currat in eadem psona cui or
dinaria qd̄ tene menti. In glo. in. v. snias ubi q̄ d̄
dem p̄t nō. gl. q̄ p̄t q̄ se obligare ad penam excoīcatō
nis. f̄ aduerte latius. nam hec q̄stio p̄t multip̄ p̄sider
tari. Primo nunq̄d apud alienam iudicē cui? iurisdīo
tionem in se progarē intendit possit se obligare ad pe
nam excoīcatōis. Secō p̄supposito q̄ possit nunq̄d
apud eandē vel saltem apud suū iudicē possit se obliga
re ad penam excoīcatōis vt sine monitōe aduocite cō
ditōe possit excoīcari vel sine cause cognitōe. Quo ad
p̄mum Inno. h̄ multū vacillat. f̄ finaliter vidz inclina
tū ad p̄tem negatiuā. videlz vt non possit q̄s etiam lai
cus progarē iurisdīoē alterius iudicis quo ad pote
statē excoīcandi. qz nō p̄t q̄s ligari vel absolui p̄ alienū
iudicē. vt i. c. ois. de pe. et re. et hec p̄tōs p̄p̄t̄t soli deo
vel ei? vicario. p̄xiij. q. i. qd̄ cum qz. iō nisi h̄nt q̄s hanc
p̄t̄t̄t a deo vel ab ei? vicario nō p̄t aliquē sp̄uā ligare
vel absolue z p̄ p̄ns vidz p̄cludēdū q̄ p̄ progarōz p̄m̄
hoc fieri n̄ possit b̄ idē vidz tene host. z abb. Et i clari
co nō ē dubiū qz ip̄e in illo p̄t. progarē iurisdīoē alieni
iudicis s̄n̄ p̄sentis ep̄i sui. vt in. c. significasti. de fo. ppe. vñ
si clie? h̄uit p̄sentū ab ep̄o progarādi tūc certe p̄t ferri p̄ il
lum excoīcatō et idem in laico si habuisset p̄sentū ep̄i

sui ar. c. omnia vtriusq; sexus. pal. ubi ptz q; cū p̄sensu
 ppriū sacerdotis p̄ se subijcere alieno sacerdoti. et ab eo
 absolui t̄ ligari. Et dubium remanet i laico qui vult p̄
 rogare iurisdictionē alteri iudicis ecclesiastici sine p̄sensu
 sui ep̄i nūquid possit p̄ illum excōicari vt dixi. Docto.
 cōter sentiūt q; nō. Et do. an. distinguit q; aut specificē
 vult se subijcere quo ad p̄tatem excōicandi et nō pōt
 aut accessorie puta q; p̄rogari iurisdictionē q; ad cer-
 tā cāz et tūc pōt iste excōicari. ar. h̄ et vidē hec bona
 cōsideratio. In iudicio meo aliquotulum resistit iste tex. a
 cōtrario. nam specificē se obligauit vt possit excōicari
 nisi debitū solueret in termino. et sic nō veniebat h̄ p̄tēs
 accessorie ad cām. imo resp̄cū cause nulla h̄c dabatur
 cognitio. q; debitor cōfitebatur debitum et p̄misit sol-
 uere certo termino. et eo nō soluēte obligauit se ad penā
 censurę. et papa dic̄ snias nullas eo solum resp̄cū quia
 iurisdictionē delegata nō potuit p̄rogari a cōtrario. ergo
 si fuisset p̄rogata ordinariā valuissent iste snie cēsure
 vnde iudicio meo h̄c est casus a cōtrario sensu. q; lai-
 cus p̄ se specificē obligare ad snias censure apud alie-
 nam iudicē ecclesiasticam cui ordinariā iurisdictionē
 in se p̄rogare intendit. Et ad motiū doc. p̄t dici q; ea
 dem p̄tēs oim iudicem ecclesiasticorū et ab eodem ori-
 ginaliter originauit a deo. et licet iurisdictionē sit postmo-
 dum p̄ papam diuisa p̄ certa loca et territoria. tñ ex q;
 papa p̄t cōstōnes suas approbat materiā p̄rogationis
 dicendum q; p̄rogatōz iste ligatur a iudice suo ad il-
 lam cām. et illa p̄tēs est a deo vt p̄dixi. Item excōica-
 re est p̄cipaliter declarare aliquem extra ecclesiā et gra-
 tiam dei. xxxiij. q. iij. cum aliq; nō glo. in. c. q̄dānq;
 xxxiij. q. i. index q; cuius iurisdictionē p̄rogata est declarat
 illū p̄pter cōtumaciam in nō satisfaciendo vt p̄misit cē-
 extra ecclesiā et p̄uatum grā dei. et hoc quo ad p̄mū
 Quo ad scđm p̄ncipale nunq; possit se q; obligare
 vt possit excōicari sine cōpetenti monitōe. de quo in
 c. sacro. hosti. dic̄ h̄ q; nō p̄. c. si deleganti. de fo. cōpe.
 et. c. cōtingit. ij. de sen. ex. q̄si sentiat et bñ q; p̄cedens
 monitō sit introducta in fauorem publicum et ideo nō
 p̄t p̄uati illi inri renūciare. vt in. l. ins publicum. ff. de
 pac. dic̄ etiā Inno. q; non p̄t q; se obligare vt sine cau-
 se cognitōe et sine cōtumacia possit excōicari. vt i. c. ne
 mo. xi. q. i. Item nō p̄t q; separari a grā dei nisi p̄mo d̄
 linquat. xi. q. iij. illud. r. c. cum eterni. de iudi. li. vi. ideo
 nisi sit i culpa et cōtumacia nō debet q; excōicari. etiaz
 si p̄us fuit in culpa in nō soluendo. dūmodo tpe excōi-
 cationis sit sine culpa. vnde culpa et cōtumacia requirūt
 tpe snie nec sufficit p̄cedens. Ad h̄. c. cum tūc de vsu. r.
 c. odardus. de solu. licet secus sit in alijs cōtractibus
 q; sufficit in illis culpam p̄cessisse vt possit nūc p̄dēna-
 ri. l. si vt certo. §. interdum. ff. com. et in. l. h̄. ff. si q; s
 cau. et in. c. dilec. de fo. cōpe. cum si. Et rō diuersitatis

est quia excōicatio nunq; fer̄ ab hoīe nisi p̄pter cōtu-
 maciam aut in nō cōpendo aut in nō satisfaciendo. vt
 nō gl. in. c. ep̄i. xi. q. iij. h̄nc est q; monitō semp debz
 p̄cedere vt in. d. c. sacro. §. iquiri q; tpe snie sit culpabi-
 lis et cōtumax. nec sufficit p̄cedens culpa. puta q; po-
 tuit soluere et noluit. Et nūc ē impotēs. qd bñ nōbis Et
 cōtra h̄ instat Inno. reducendo rem in absurditatē. nā
 si ferat sentētia excōicacionis sub cōditōne in aliquem
 puta nisi satisfecerit. i. mensē iste lapsō mēse est excōi-
 catus licet non pōt satisfacere ar. bo. in. c. q; ad cōsul-
 tationem. de re iudi. et. c. p̄. de app. sicut q; snia sub cōdi-
 tōe ligat nō cōtumacem ita vidē q; possit q; se obliga-
 re vt indistincte aduenire certa p̄ditōe possit excōicari
 Do. Inno. refert in h̄ duas opi. Quidā em̄ tenentur
 q; ista snia lata sub cōditōe nō ligat cum q; nō p̄t satis-
 facere in termino saltem vbi culpa nō p̄cessit alias aut
 snia cōtineret errozes q; ligaret inculpabilem et impo-
 tentem ad satisfaciendū et ite snia tanq; cōtinens erro-
 rem esset nulla. vt in. c. p̄ tuas. de sen. ex. nam impos-
 sibile nulla est obligatio et nullū p̄ceptum impossi-
 bile ligat. l. si. ff. que sen. sine appel. rescidant. et. l. ipo-
 sibilium. ff. de re. in. et in regula. nemo. eo. ti. li. vi.
 Alij vō dicunt q; talis excōicatio ligat licet non possit
 soluere etiaz si sine culpa sua desit posse satisfacere. q;
 snia fuit lata sine cognitōe impotentie et simplr nisi sa-
 tisfecerit. §. nisi sit adimpleta cōditōe snia habet vires
 suas saltem quo ad ecclesiā militantē. nam snia inu-
 sta ligat. vt in. c. cum cōtingat. s. eo. nec ob. fm̄ Inno.
 q; dixit de errore. q; satis est q; error nō sit exp̄ssus i
 snia vñ non est quādū q; possit res deduci in errozes
 seu de errore intellectuali. nam ille error non h̄z viciā
 sniam ex quo non est exp̄ssus et notabis semp h̄ dictū
 q; solet multum allegari etiaz respectu aliarū sniaz. et
 hec interpretatio fieri debet fm̄ Inno. in hac snia cēsure
 q; est medicinalis. i. q. i. multi. ideo fit larga interpreta-
 tio. vt in. c. penl. de sen. ex. Et vt clares ecclesie habeā-
 tur in maiori reuerentia. et ideo consulūt doc. vt si vñ
 aliquem obligare ad penam excōicacionis non facias
 h̄ fieri p̄ viam paci et p̄rogationis. q; tūc req̄reret tpe
 snie cause cognitio et cōtumacia. Et facias q; index cō-
 sentiente debitore ferat excōicacionē sub conditione ni-
 si satisfecerit in termino. nā tūc lapsō termino erit excōi-
 catus sine alia monitōe et p̄ditōne qd est bñ nōndum
 nec poterit fm̄ Inno. ille debitor appellare pendēte cō-
 ditione ex quo a p̄ncipio consensit quia non grauat de
 nouo. et nōbis singulariter p̄dicta de quibus possit
 hodie iudicio meo dubitari. p. c. romana. de sen. ex. li.
 vi. vbi d̄ q; p̄o futuris culpīs nō d̄z ferri excōicatio eti-
 am sub cōditione. nisi causa p̄cesserit. Et possit dici cau-
 sam p̄cessisse ex quo debitor sponte in se suscepit sen-
 tentiam quod nota. Sed quo ad p̄cedēs dic̄ū vtrum

Intentia liget impotentes. Distinguit hic do. an. dices
 qd ant constar de mente iudicis qd voluit ligare in om-
 nem casu r erit ille ligatus lz fuerit ipotens. Ego in b
 dicerez oppositum qd si pstat de mente iudicis snia p
 tineret errorem intolerabilem. r sic esset nulla vt pdixi.
 Aut constar de mte iudicis qd noluit ligare i can ipote-
 tie r non erit ligatus. r b placet ar. eoz q no. in. c. i. de
 indi. Aut o ubitat d mte iudicis r tuc excoicatio ligat
 saltem quo ad nos lz fuerit impotens. vt dicunt doc.
 Sed plitio d impotentia iudex oz illico relaxare sniaz
 ar. in. d. c. factio. sed q ad alios effectus puta vt ille pu-
 niatur snia non ligabit qz indubio denuz psumere in
 d. cem voluisse epntiam culpe. hinc dicit spe. in. ti. d. ca-
 ta. i. s. ia d citatione. qd no pdennabit ille ad expdas
 ex quo no fuit i culpa. facit. l. si seruus. in si. ff. d. solu. r
 v. de ad pdicta nobilem limitationem sic. consilio. c. iij.
 vbi dicit q si snia excoicationis fuit lata generalit pu-
 ta ptra non solue ites censum vel pcuracione vel quid
 simile. illa snia non ligabit nisi soluere valentes no aut
 impotentes q satis placet qz vba generalia dnt itelli-
 gi civili modo ar. in. l. si cui. ff. de seruitu. r in. l. qd di-
 curus. r in. l. ratum. ff. de solu. r bec bñ nobis tanqz
 quotidiana. In glo. si. diuide istam gl. in tres ptes
 In prima. psequit tres spes in quibus pot fieri iurisdic-
 tionis. progatio. Secda querit qualis est iurisdicio p
 rogata an sit eadem cu prima an diuersa. Tertia que-
 rit nuquid derici possint iurisdicoez progare. scda ps
 ibi. f. pde. r da ibi. h. illd scias Et pphendendo tota
 miaz r dicta. doc. in summa. pferitqz legistaz. vt hcur p
 eos in l. si qui ex p. sensu. l. de epi. audi. vbi plene per
 Ly. r Bal. r p Bar. aliquid in. l. i. r. q. d. r aliquid
 in. l. i. r. puenientes. ff. ad munici. vide etia plene per
 spe. in ti. de ppe. indi. ad. s. i. r p io. an. in addi. r per
 Juno. s. e. de causis formabo hic tres qones. Prima
 in quibus pot fieri progatio iurisdictionis Secda p qs
 psonas pot fieri progatio. Tertia q requirunt ad b vt
 fiat progatio. Quo ad pimum aduertendu q p sex
 casus seu spes hnt discurre progatio. s. de tpe ad tps
 de re ad rem. de psona ad psonam. de loco ad locum
 de casu ad casum. de ei ad cam. Tenuo ad pimum
 de tpe ad tpus indubie pt fieri progatio iurisdictionis
 delegate. vt est tex. in. c. de canf. s. eo. et dic vt ibi. Sz
 aduerte qz dnt fieri sub eadē forma et natura. vn si no
 est eiusde forme et nature sicut pma no est illa progatio
 et so fieri no poterit. Ad hoc gl. no. in. c. bi. qui d pbē.
 li. vi. no. bal. in. d. l. si q. i. ordinaria iurisdictione vtz ca-
 dat bec progatio de tpe ad tps. Aduertendu q si iu-
 dex est ppetuus tuc p subditos frustra querim de pro-
 gatione ista. f. extranei pnt progare ad certu tpus puta
 submittre se iurisdictioni illius vsqz ad duos menses.
 ar. b. r t3 b. bost. aut iudex ordinan? est tpalis. vt ptas

et tuc si voluit aliqui iurisdictione sua progare in tpus
 quo no est futurus ptas et no pnt qz fieret iudicium
 successori. Item ptes possent sic sibi psuimere ppetuu
 iudicē. Item cessat hic extremu a quo. qd requirit in fi-
 ctione. vt dixi in. c. is qui. de spō. et p bar. in. l. si is q. p
 emptore. ff. de vfuca. et hanc opi. sequit Bal. in. d. l. si
 is qui. Tenuo ad scdam spm. s. de re ad rem r bec
 progatio fieri pt tam corā delegatō q ordinario. vt
 in. c. cum olim. d. h. s. eo. et in. l. de qua re. s. i. i. i. ca.
 gl. ff. de indi. potest in iste casus considerari dupliciter.
 Primo qn sit progatio de re ad re eiusde qntitatis
 et b no habet dubiu. Secdo de re ad re maioris qntita-
 tis. vt qz iudex erat deputatus vt possit cognoscere vt
 qz ad certu nuqd vigore progationis poterit cognosce
 de maiori qntitate et dicens q sic. tex. est no. in. l. in-
 puenientes. pal. nam diuersitas in qntitate no inducit
 diuersam spm iurisdictionis. sic homo pms differt a
 magno no in spē f in qntitate. idem ecotra. nam d ma-
 iori ad minore pt fieri progatio eade re. r p b. tex. d.
 c. cum olim. na no erat verisile qz ibi fieret progatio p
 sus in eade qntitate. In tertia spē. s. de psona ad p-
 sona. Aut est iurisdicio delegata et fieri no pt vt b. poliz
 m dan limitatio qua. s. dixi. et dic vt ibi. Itē alia nobi-
 le limitatōz posuit bal. in. d. l. si q. dices q si psonem l-
 lo mō ptingant in illa ca no pt p eos fieri progatio sic
 loqz ille tex. Aut ca cōtingit illas psonas lz no hnt epf
 se in tps. vt qz agl de inre p. l. adis in aliqua. et aliq co-
 pent. et dicit se potiores et tuc poterit isti progare iur-
 isdicoez delegati. ar. i. l. si suspecta. ff. d. iofli. testa. r i
 l. a snia. ff. de app. bec m limitatio lz pulchra n cinolet p
 bal. puta m ea vera vt ptingentia cause aliquid opet. ar.
 eoz q dixi i. c. h. de oz. cog. et i. c. p inqutōz. de dec. et
 qd le. et no. in. l. h. s. si publicatio. ff. de adu. ordinaria
 vō iurisdico progabilis est ad psonas extraneas. vt i
 l. i. r. h. ff. d. indi. et i. l. l. l. de iur. om. in. et i. c. signifi-
 casti. d. fo. ppe. r a p. rario sensu. an aut ois ordinaria
 iurisdico sit progabilis dico qz sic sine psum iurisdictioni.
 vel ad ministrato vt ptas sine beat iurisdictionis sine admi-
 nistratoe vt sunt isti iudices cartularij. put bodie sūt no
 tarij q ab impatore psequunt iurisdictione sine ad ministra-
 toe qua no pnt exercē nisi int cōsentientes de b. et p. fm
 vnu intellectū. i. d. l. i. Itē pcedit sine iudex beat certuz
 tribunal maior suoz sine nullū. vt sunt doc. circa scho-
 lares suos vt in anō. habita. l. ne si. p. pa. vel sunt illi
 q pset collegijs vt est tex. i. d. l. i. fm alia lec. et vtriqz
 sequit ibi bar. Tenuo ad quartā spm. s. de loco ad
 locū et delegato fieri pt oūmodo ptes episse pntiāt
 vnde delegatus deputatus in certa diocesi potest cog-
 noscere extra illam interueniente exp. dlo cōsensu. tex.
 est singularis in. ca. statutum. in. s. i. m. llo. de refori. li.
 vi. In ordinario concludē q infra suam iurisdictionem

potest fieri prorogatio de loco ad locū. vt si erat solū
hic tribunal in platea p̄t fieri, prorogatio vt habeat extra
plateam. facit tex. in. l. si vt p̄ponis. L. quō et q̄ in.
Et volūt p̄tes, prorogā d̄ loco suo ad locū alteri subie
ctam et multi tenuerūt in. d. l. si qui q̄ p̄t fieri. S3 bal.
ibi p̄tra nisi cōsentiat iudex illius territorij alias p̄del
sus esset nullus. Et h̄ p̄to verius q̄ iurisdicō istius i
beret territorio. vñ p̄tra territorij censet p̄uatus. l. iij.
ff. de offi. p̄del. le. et nō. in. c. nonit. de offi. le. et in. c. i.
d̄ postu. p̄la. vid̄z tex. p̄ locū a sp̄ali. in. cle. vnica. de fo.
cōpe. allego glo. singularē in. c. vt litigantes. de offi. or.
di. li. vi. que dicit q̄ ad hoc vt iudex possit cognoscere
in alieno territorio oportz q̄ p̄sentiat p̄tes et iudex illi
us territorij ne violet territorij alienū. ix. q. ij. c. i. r. ij.
et. c. postulasti. de fo. p̄pe. cum si. In q̄nta sp̄. f. de
casu ad casum vid̄z q̄ possit fieri prorogatio. vt in. c. cor.
di. de appel. li. vi. vbi p̄tes possunt puenire vt omisso ar
tículo apponīs iudex ad quem cognoscat de p̄ncipali.
S3 Inno. in. c. de caus. s. eo. et doc. hic dicit q̄ illa n̄
est v̄a. prorogatio s̄ potius exceptōnis obmissio. nā loq̄
tur in papa in quo nō cadit illa prorogatio hinc est q̄ co
ram archiepo nō p̄t fieri illa prorogatio. vt in. ca. i. de fo.
p̄pe. li. vi. vid̄z tñ q̄ si iudex apponīs est talis qui p̄t
adiri p̄ vias q̄rele tunc poterit fieri vt nō. in. d. c. i.

Remo ad sextā et vltimā sp̄m. f. de cā ad cām in
qua dic ponendo p̄clusionē cōmūnet nōbile q̄ d̄ vna
sp̄ iurisdicōnis ad aliam sp̄m prorogatio fieri nō p̄t
vidēsi iudex est deputatus sup̄ mercantijs nō p̄t pro
gari iurisdicō sup̄ alijs caus̄ sepatis vel si est deputa
tus sup̄ maleficijs nō p̄t progari in ciuilibus q̄ oportet
vt illa iurisdicōz habeat in subditos suos ad h̄ vt pos
sit progari ad extraneos. Ad hoc facit tex. in. l. testam̄
ta. L. de testa. et ibi. L. post. Ja. de are. idem. nō. in. l.
si qui. Aliq̄ tñ tenuerūt cōtrariū q̄ vnica est iurisdicō
licet restricta ad certā sp̄z. ideo p̄t progari ad aliā spe
ciem. s̄ p̄ma opi. plus mihi placet q̄ progare idē est
q̄ extendē. s̄ si nō h̄z illā iurisdicōz nisi q̄ ad certā spe
cie causaz. q̄ non p̄t progari ad aliam sp̄m. q̄ q̄ nō
est extendi nō potest. facit q̄d. s. dixi. ad hoc q̄ dicam
nā prorogatio debet esse eiusdē forme et eiusdē nature cuz
p̄ma vt in. d. c. h̄ qui. et tene h̄ mēri. Item dubitat nū
quid in caus̄ meri et mixti imperij possit fieri prorogatio
Inno. in. c. de caus. s. eo. et doc. hic ponūt varias opi.
Item legisse in locis p̄al. s̄ cōis opi. est q̄ p̄t fieri dum
modo iudex habeat cōsimilē iurisdicōz. dat tñ singula
ris limitatio vt solū possit fieri in p̄ndiciū. progantis.
sic loq̄ s̄m vñ intellectu. l. i. l. c. vbi de cri. agi. oportet
Sed in p̄ndiciū. p̄p̄ij iudicis vel republ̄ice cū p̄de
natio veniebat applicanda nō p̄t fieri ista prorogatio. q̄
alias posset fieri fraud et circumdaci vindicta. q̄ cri
minosus subijceret se amico iudicis a quo abire. car. ab

soluōnem. hanc opi. tenuit Guil. in. d. l. i. r. bal. in. d.
l. si qui. q̄d bene notabis. facit. c. vt fame. de sen. excō.
Item dubitat quid de caus̄ sp̄ualibus nunquid in eis
possit fieri prorogatio. de clerico non ē dubiū p. c. signifi
casti. de fo. cōpe. in laico dixit hic hosti. q̄ nullam pro
gationem p̄t facere laicus in sp̄ualibus sine cōsensu sui
superioris. ar. c. omnis. de pe. et re. et. c. i. et. h̄. de prochi
is. et de p̄se. di. v. in. c. nō optet. et. h̄. Inno. in. d. c. de
caus̄. instat. et tandē vid̄z tenere q̄ l3 in foro p̄niali non
possit fieri vt in. d. c. omnis. in foro tñ cōtentioso fieri
p̄t. Et hanc opi. vident hic sequi moderniores et satis
placet. laicus q̄ poterit in iurepatronatus progare iur
isdicōne nō sui iudicis. si tñ fieret collatio posset iudex
suis procedē. vt. s. dixi. In criminalibus de p̄tate ex
cōicandū vacillat Inno. nam hic sentit q̄ p̄t fieri pro
rogatio. p̄trariū tenuit in. d. c. de caus̄. et Bal. sequit in
d. l. si qui. s̄ omnes mouent q̄ hec p̄tas cōpetit a solo
deo. s̄ tu dic melius. vt. s. dixi. nam h̄ motiū p̄cedit
vbi aliquis subijceret se nō haberi alias excōicandū p̄ta
tem. fecus em̄ si alias haberet respectu suoz subditoz
q̄ tunc ex prorogatione nō datur noua p̄tas s̄ extensio
de p̄sona ad p̄sonam. vñ est potius relaxatio potestatis
sile q̄d habet in. c. aqua. de p̄sca. eccle. vel al. et hec q̄
ad p̄mam q̄onem. Ad scōam q̄onem p̄ncipalem. que
s̄ p̄sone possunt iurisdicōz nō sui iudicis progare. S̄ci
endū q̄ duo sunt christianoz genera. vnum clericorum
aliud laicor. xij. q. ij. duo sunt genera. In clericis p̄du
dit hosti. q̄ quo ad p̄sonā vel beneficiū nō p̄t exp̄s̄e
progare iurisdicōz nō sui iudicis sine licentia pape vl
prop̄ij diocesanī. vt in. c. significasti. de fo. cōpe. Ca
cite vero p̄ actum p̄trariū vel inobediētā fit prorogatio
s̄dm̄ eum. s̄m̄ casu. c. si. de vi. et ho. cle. et in. c. i. d̄ cle.
cōinga. illa tñ nō est v̄a. prorogatio. s̄ potius est p̄uille
gij admissio p̄pter inobediētā vel actū cōtrariū cler
icū. cōtrahēdo tñ seu delinq̄ndo in aliena diocesi cle
ricus tacite progat iurisdicōz nō sui iudicis vt i. c. po
stulasti. r. c. dilecti. de fo. cōpe. Quid aut in ep̄o nūquid
possit progare iurisdicōne alteri? sine cōsensu sui me
tropolitani. Doc. in. c. ad reprimendā. de offi. ordi. di
cant q̄ nō. et de his et de similibus vide q̄d dixi. in. c.
significasti. Anum tñ scias q̄ iurisdicōnem iudicis lai
ci non p̄t clericus in se progare etiam cum consensu sui
ep̄i. vt in. c. si diligenti. de fo. cōpe. Quid aut in papa
nūquid possit se submittere iudicio impatoris vel alteri?
iudicis. tex. in. c. nos. si competēt. ij. q. vij. facit q̄ sic.
Sed contrarium tenet Jo. an. in. c. ecclesia. de cōsti. et
illud verius. nam inferretur ignominia ipsi deo si eius
vicarius iudicaretur p̄ laicum inferiorē. et ad. c. nos.
dicit q̄ ibi ponitur iudicium pro discretione. De laico
vero dicas q̄ regulariter p̄t prorogare iurisdicōnem
non sui iudicis sine cōsensu eorum superior. quia a lege

vident hanc potestatem hinc, ut in l. i. et. ff. de iudi. et in l. i. de iur. om. iudi. nisi ea sit feudalis sicut hosti. b. et bñ p. c. rez. et. c. ex transmissa. de fo. ppe. vñ si in causa feudali laicus progaret iurisdictionem alterius sine consensu vñ non valeret iudicium, ut dicit glo. nobilis. de phi. scu. alie. p. fre. l. impialen. §. p. col. x. qd bñ nota b. et idem tenet doc. in c. ceter. de iudi. hanc potestatem t3 Bar. in l. i. §. et p. opus. ff. de ope. no. nunc. et in l. i. ff. de iudi. vbi firmat regulam qd si qd est subiectus alicui respectu nudi exercitij iurisdictionis non requiritur eius consensus in progatione iurisdictionis alterius iudicis. secus aut si esset subiectus alio respectu puta qd est vasallus illi? hinc est qd clericus non progat iurisdictionem alieni iudicis sine consensu diocessani. qd est astrictus suo superiori ultra nudum exercitium iurisdictionis ut rone ordinu et rone bñficij. nam loco dei est superior. et clericus in ordinatōe in totu se transfudit et dedicavit deo. xij. q. i. c. positio. et. j. d. pben. cū sū aplm. Et ex his inferitur ad alia qstio nē nunquid ppris iudex pot inbibere ne litigent sub alieno iudice et cōis pto est qd non si est sibi subiectus solū respectu nudi exercitij iurisdictionis. impator tamē posset ad h. l. i. §. et si iudex. ff. de iudi. et b tenent quasi cōtra legiste in. d. l. si qui ex consensu. et bec nobis Unū tñ scias qd licet clericus non progat iurisdictionem iudicis ecclesiastici. b verū pter qd in criminalibus ut i l. epale. et in l. i. qui ex consensu. l. de epi. audi. et hic a puario Venio ad tertia qdēz que. s. exigant ut possit fieri progatio. Dicendū qd pmo requiritur qd is cui aliqui volunt se submittere habeat iurisdictionem. nā si non haberet iurisdictionem non posset dici progato. qd progare idem est qd extendere. s. qd non est extendi nō p. d. no. uo vero non pnt puati dare iurisdictionem nō dñi. ut in l. puatoz. l. de iur. om. iudi. et in. c. significasti. palle. Secdo requiritur qd ptes consentiat ex certa scia et non p errore. s. qd sciebāt illū esse iudicē non ppiū et voluerunt se submitte iudicio suo. vñ si erraret nihil agerēt. ut in l. si p errore. ff. de iur. om. in. vñ etiā error iuris h3 impedire progationē. ut nō. dicit Jnno. in. c. ad petitoz de accu. An aut sufficiat consensus tacitus quidam dixerunt qd non. s. veritas est in oppositū. ut dixi in. c. l. s. e. tenet Jnno. in. d. c. ad petitoz. et bar. in. d. l. i. Et p b facit ibi tex. et detegitur iste consensus tacitus si sciēt litigauerunt corā alieno iudice litē saltem corā eo ptestando. idem dicunt si aliqui fecerūt aliquem actū p quem videntur in eum consensisse ut in iudicē ad h. qd nō. in. l. quidā. p. s. l. e. ff. de re iudi. et in. c. inter mōsterium eo. ti. et dic ut ibi. Dicit tñ nō. bal. in. d. l. si qui. qd si iudex citavit sibi nō subditū ille nō ppuat et iudex pretendens pumaciam pcessit ad vltiora non p b est progata iurisdictione quia absens nūq3 consentit in eum Item requirit in progatione psonaz ut iudex saltem nō ptra

dicat si tñ ignorat progationem factā. b non pnt viciare et ideo in progatione psonaz non requiritur consensus iudicis. licet gl. b. aliter sentiat et minus bñ vñ satis ē qd iudex non contradicat tex. est nō. in. d. l. i. §. cōuenire. ff. de iudi. Et in progatione de tpe ad tempus requirit consensus iudicis saltem tacitus tex. videt nobilis scdm intellectum. que sequitur bar. in. d. l. i. licet do. an. non videatur ex toto recipere hanc diversitatem. Sed tene pmo dictum. et rō diversitatis est hec. nam in progatione psonaz ignorantia iudicis non obest qd nō errat in fundamento iurisdictionis. nam credit se iudicē ordinariū et ita in veritate est. ppter progationem licet illam ignoret. vñ errat in qualitate non aut in fundamento qd casu error non h3 viciare. ut est ibi tex. singularis s. qñ sit progatio de tpe ad tempus si iudex ignoraret et pcederet post tēpus erraret in fundamento qd crederet se non iudicem. ideo non valeret iudicij p. s. p. s. qd haberet iurisdictionem. Ad h. tex. in. l. i. §. is ad que. et in. l. i. qui i alieno. ff. de acqui. here. et in. c. ex pte assensu. de p. s. p. b. et qd ibi nō. Et ideo nōter dicit bar. qd si iudex p. s. p. s. n. eret aliquē de cōtumacia et non constaret sibi qd ille esset contumax dato qd i veritate ille esset contumax non valēt condēnatio. ut i. l. si finita. §. Julian. ff. de dam. infec. et in. l. multa. ff. de condi. et de. Item requiritur qd ptes non consentiat p metū ut est tex. singularis in. d. l. i. §. et fac ille tex. ut iudicia agitata p tyrānos sint ipso iure nulla licet populi p metū eos receperunt in civitatibus qd iurisdictione tributa p metū est nulla p illū tex. et plenus p bar. in tractatu de tyrāno. et bec nō b.

Um vigesimū

Ab maior. xx. annis p. a. q. annis dari delegatus. idē in maiori. xvij. dūmodo interueniat consensus p. t. Ab inoz vo. xvij. nō p. da ri nisi a pncipe. Et tria sunt dicta que p se patit.

Prmo qd ad capacitatem iurisdictionis exercere necessario non requirit virilis etas que p. p. accidit post xx. an. ut in. l. i. ff. de mino. et qd ibi nō. s. sufficit. xx. an. dummodo sit completus nec h3 viciare si est in patrie ptate. ut i. l. filius. et in. l. cū p. tor. i. ff. de iudi. fac. c. qui generaliter. de p. u. li. vi. Secdo nō ibi nisi p. tes scienter consentirēt. qd maior. xvij. annis. minor. vero. xx. non p. ca delegari p. aliam q3 p. pncipem nisi partes scienter consentirēt. et dic scienter qd sciebāt eiz minorē et nihilominus cōsenserunt. Et p hoc argumentū p locū a spali qd data etate legitima non requirit in delegacione consensus p. t. ergo iudex partibus ignorantibus vel iuvis cām alicui delegare. Ad h. c. pastoralis. in p. s. eo. ti. et. l. vnica. l. qui pro sua iurif.

Tercio nō qd minor. xvij. annis non pōt deputari iudex etiam si ptes consentirent. nisi daret a pncipe. pncipe enī cām minorē cōmittēdo videt illū habilitatē

vt in l. quidam p̄sulebant. ff. de re. iudi. hoc tñ itelligo
 dū modo ille sit pubes. naz si esset impubes puta mior
 xiiij. annis. nō credo q̄ p̄nceps possit eam habilitare
 ad iudicandam q̄ tunc est impedimentum nature. vt
 in l. p̄tor. p̄alle. p̄nceps autē nō p̄t super ea q̄ sunt
 d̄ iure naturali. i. s. f̄ naturalia. insti. d̄ iure na. et. v. di.
 in p̄n. et hoc sensu glo. hic et clarus in. d. l. cum p̄tor.
 Sedo requiritur q̄ p̄nceps ex certa scia p̄miserit eam
 minori. xvij. an. nam alias dicerem p̄ptuz surrepticiū
 q̄ si papa sciuisset d̄ facili nō cōcessisset. ad h. c. postu
 lasti. de rescript. Item si p̄nceps ignorabat minorem
 etatem cessat rō dispensationis et habilitationis super
 qua fundat. d. l. quidam. q̄ ignorans non dispensat. l.
 vt ignorans. ff. de dona. et in. c. si q̄s viduam. l. di. Et
 ex his infero ad q̄stionē. Decessit rex vellalins p̄nceps
 relicto filio impubere quis exercebit hanc iurisdictionē
 et in qua etate poterit iste filius administrare. So. an.
 q̄ efficiatur pubes debet sibi dari tutor. et p̄ tutorem
 iurisdictione exercebit sicut obseruat q̄ p̄nceps est furio
 sus seu mente captus. nam tunc datur sibi curator et p̄
 illum exerceat iurisdictione. p̄ hoc bo. tex. in. c. grandis. de
 sup. neg. pla. li. vi. et q̄d ibi nō. in. l. si. l. de ca. furi.
 Sed post pubertate ip̄met filius p̄t exercere ea que sūt
 iurisdictionis q̄ p̄nceps dando regnum seu p̄ncipatū
 volendo vt transmissio fiat in heredes vidr dare iurisdic
 tionem minori. vt in. d. l. q̄dam. f̄ alia que non sunt
 iurisdictionis f̄ p̄ceunt administratōz regni debent ex
 erce cū aucte sui curatoris. ad h. l. pueri. s. i. ff. d̄ decu
 rio. et hoc nō. bar. in. d. l. quidā p̄sulebant. q̄d bene no
 tabis. In glo. l. ibi rempublica administrat. r̄ d̄ de
 canonibus. nō. glo. et tex. est nō. in. l. ad rempublicaz
 alle. in glo. que tex. tenebis menti. q̄ singularis est q̄
 non p̄t quis esse de dñis vel de cōcilio neq̄ h̄re aliud
 officū q̄d versat in administratōe añ. xxv. an. suffic tñ q̄
 xxv. ann. sit inchoatus licet non sit p̄pletus r̄ fuit op
 tima illa. p̄uisio si non iudicat idoneus añ. xxv. i admi
 nistratōe proprie substitit. vt. ff. de minori. p̄ totum
 fortius in administratōe publice vbi est maius perī
 culū dicit tñ q̄ ex necessitate vel vigore consuetudinis
 p̄t admitti minores. tex. est nō. in. l. non tñ. ff. de de
 curio. et tene mēri illū tex. q̄ p̄suetudo attendit in istis
 officijs deferendis. et de materia gl. vide archi. in. c. si.
 de iudi. li. vi. vbi nōnter dixit q̄ regulariter annus dēt
 esse p̄pletus nisi aliud iure caueatur. In glo. h. in fi.
 nō ista gl. q̄ magistra est i materia sua. r̄ clarus adhuc
 p̄clude post hosti. cum querit in qua etate p̄t q̄s depu
 tari in dex. Aut est maior. xxv. annis. r̄ p̄t deputari cō
 inuitus et inuitis p̄tibus dūmodo sit subiectus delegā
 ti seu iurisdictionem tribuenti. vt in. l. vnica. l. qui pro
 sua iurisdictione et in. d. c. pastoralis. Aut est minor.
 xxv. f̄ maior. xx. et tūc p̄t dari delegatus a quocunq̄

etiam inuitis p̄tibus. ipse inuitus non p̄pellitur accep
 tare fm hosti. Inno. sentit p̄trarium gl. iuris ciuilib. in
 d. l. cū p̄tor. dicens q̄ maior. xx. cogit acceptare f̄ sub
 uenit p̄ in integrū resti. vt in. l. cum lege. ff. de arbi. sed
 certe ille tex. non sic loq̄tur f̄ dicit q̄ si p̄ imprudentiā
 acceptauit arbitriū succurrit sibi p̄ restōnem vt nō. co
 gatur iudicare. et ideo dicit q̄ si est minor. xxv. nō cō
 pellitur acceptare arbitriū vl delegatiōnem. f̄ si accep
 tauit compellit iudicare. nisi petat restōnem in integrū
 cōtra acceptōz suam. Aut est minor. xx. annis. maior
 tñ. xvij. et non p̄t deputari ab alio q̄ a p̄ncipe nisi par
 tes p̄sentiant vt hic. nō tñ compellit acceptare. vt i. d. l.
 cū lege. Si est minor. xvij. non p̄t deputari in dex. etiaz
 si p̄tes p̄sentiant. vt h̄ et in. d. l. q̄daz. a p̄ncipe vero p̄t
 deputari ordinarius et delegatus dūmodo sit pubes.
 vt h̄ et in. d. l. cum p̄tor. arbiter vero non p̄t q̄s esse eti
 am de p̄sensu partiū nisi sit maior. xx. Sed dubitari p̄t
 vltra doc. q̄ in arbitratore ego crederem idē q̄d i ar
 bitro. q̄ tex. ibi in. d. l. cum lege. vtitur verbo generali.
 et arbitror appellatur etiā arbiter. vt in. l. si societatem
 in. s. arbitror. ff. p̄ socio. et eadē est rō in vtriq̄z. r̄ p̄ h̄
 q̄d dicam in. c. sequē. post Jo. an. Abb.

De delegato rō

Breue est. S̄ p̄ alia vba p̄t
 sic sumari. Potestas pluriū delegatoz vl
 arbitroz simplr datoz expirat p̄ mortem vnus. p̄ma
 ps ponit dictum. scōa exceptōem a dicto. ibi nisi.

Ad primo q̄ quemadmodū plures delegati non
 p̄t exercere iurisdictionē in solidū ita nec plures ar
 bitri. In h̄ h̄ equipantur delegati et arbitri vt habeat ex
 ercitiū p̄ p̄te. Quid aut in ordinaris r̄ alijs officiali
 bus nunq̄ vno mortuo vel absente impediāt iurisdic
 tio alioz. dixi plene in. c. prudentiam. s. e. r̄ dic vt ibi

Ad scōo ibi offiū q̄ arbitri dicitur h̄re offiū. r̄ idē
 in delegatis q̄d nō. nam facit si statuto canet q̄ delin
 quens in officio suo certo modo puniat nunquid ar
 biter delinquens in arbitrando incidat in penam statuti.
 Sed q̄ro q̄ tex. loquitur h̄ in arbitris q̄d aut in arbi
 tratoribus. Jo. an. tenet q̄ idē q̄d bene nōbis. nam
 eadē est rō i eis. Itē tex. vtit ibi vbo ḡrali arbitroz r̄.
 nō bñ h̄ dicitū. Et ex h̄ infero q̄ infra faciētia mentōz de
 arbitris h̄nt locū etiā i arbitratōibz nisi des in eis rō
 diuersitatē. Et p̄ h̄ q̄d facit dixi. s. c. p̄xi. q̄ applone ar
 bitroz ex p̄pria significatōe vocabuli p̄hendunt arbi
 tratores. vt in. l. si societatem. in. s. arbitrorum. ff. pro
 socio. que sit ratio decisionis huius. c. dic vt in glo.

Delegatus pape subde

voniam legare potest licet datus
 sit ex officio vel d̄ partiū p̄sensu. vel cum clau
 sula p̄electōnis videlicet q̄ si non omēs tu cum alio

exequaris rē. hoc dicit vsq; ad .s. is autē. et scōa pō
principalis ibi. idem quoq;. **¶** 2o pmo pncipium r
tenementi. ex quo colligit regula nōbilis in facultate
subdelegandi q; regulariter papa pmittēdo alicui cām
non videt eligere industria psonē f; potius intendit p
videre negotio qd decidēdū pmittit. ex quo sequit ar.
huius tex. q; delegatus pncipis regulariter p̄t alii vi
ces suas subdelegare. **¶** 3do nō ibi index tercius p
cōsuetudine et stilo romane curie. nam vbi impetranti
alia pars resistit curia cogit p̄tes vt cōueniāt in certos
iudices. q; si puenire nō possint q̄libet p̄s eligit vnum
et papa ex officio suo ponit terciū. q̄nq; vero deputat
istum terciū ex p̄sensu p̄tium. vt q; q̄libet p̄s p̄ terciū
dat sibi suspectos et illi in quē pueniunt papa pmittit
vt sit tercius inter illos duos et h̄ vult ista līa ibi tera?
ex officio nostro vel de assensu p̄tium rē. Et p̄ h̄ fac qd
nō. gl. in .l. obseruandū. ff. de iudic. **¶** 2do terciū ibi cō
cedat a iure q; regulariter nullus delegatus p̄t subde
leg. re. ad h̄. l. more maior. ff. de iur. om. iudi. fallit i
delegato a p̄ncipe ex sp̄ali p̄uilegio sibi a iure concessio
s. c. pastoralis. et facit bec līa vt nullus alius p̄mittere
possit. **¶** Quarto nō q; deputatus cum clausula p̄de
ctōnis nō impeditur p̄mittere vices suas. Ex quo iserf
q; p̄ illā clausula nō intelligitur electa industria psonē.
¶ In gl. i. ibi eis inuitis nō b̄n gl. q; index delegat?
etiā deputatus cōi p̄sensu p̄tium. vel datus p̄ terciū ex
offiō pape p̄t subdelegare etiā inuitis partib;. **¶** Spe. in
co. ti. .s. sequit in p̄n. dicit q; iste tercius nō p̄t p̄mittē
vices suas p̄ocio decto ab vna p̄te qd satis placet. q;
ille p̄t esse suspectus alteri parti. **¶** 2do aut p̄t p̄mitte
re alteri vices suas vtraq; p̄te inuitis. **¶** 2o. h̄ q; sic. Sed
spe. in ti. i. .s. ij. in v. calibus. tenet p̄trantim. secus dicit
si altera p̄s tm̄ resistit. **¶** hosti. vō h̄ et in sum. c. ti. .s. qd
sit eius officiu. v. salua reuerētia. et sequēti t3 q; etiā in
nita alia p̄te non poterit iste tercius alteri subdelegare
vide semp poterit p̄s renitens illum subdelegatū recu
sare q̄si velit q; ex quo papa deputauit terciū p̄muni cō
sensu p̄tium nō p̄t ille tercius alteri subdelegare nisi d̄ cōi
p̄sensu p̄tium nec ob. si dicat q; delusoria videret bec po
testas h̄ tradita. q; nō est delusoria fm̄ cum cū p̄tibus
non p̄tradentibus possit delegatus subdelegare. **¶** 3o
Jo. an. h̄ et in addi. spe. in loco pal. t3 q; licz dicitū bo
lli. et spe. teneat de honestate. nō tr. de necessitate. Et h̄
dictum p̄mūter approbatur a doc. et fati mibi placz q;
iste tex. indistincte dat facultatē illi delegato subdelegā
di. nec ponit iste tex. aliq; sp̄alitatem in isto terciū. sed
in facultate subdelegandi. **¶** Dic q; delegato a p̄n. est a
iure hoc p̄cessum et sic mouet hic papa in decisione ex
cōi regula iuris. q̄ idē in isto q; in alijs. et bec mea p̄si
deratio satis pbat opi. glo. p̄tra spe. et hosti. Sed que
ro si causa est p̄missa plonibus nunquid possit alter s̄
delegando p̄pellere subdelegatū ad acceptandū Jo.

an. refert quosdā antiquos tenuisse q; non. mēnerit illi
q; vbi plures sunt delegati nō potest alter sine relijs
iurisdictionem exercere. vt in. c. cām. s. c. et sic tranit b
Jo. an. recitando. **¶** 2o. an. credit opposituz. ex quo q̄li
bet habet p̄tatem subdelegandi. et h̄ dictum p̄to rei?
et pmo adduco antem hosti. qui hoc sensu cū limita
tōne in. c. pastoralis. s. eo. vbi dicit q; alter subdelegā
do nō p̄t collegam ad suscipiendū subdelegatōez cō
pellere q; par in parem nō habet imperiū. vt in. c. ino
tuit. de elec. et in. l. nam ingratus. ff. de arti. et sic sen
tit q; alium a collega p̄pellere p̄t. **¶** Item hoc p̄bo rōne
et patebit r̄sio ad. c. cām. nam licz quo ad cām p̄nci
palem omnib; datur iurisdictionis exercitium s̄l vt in. c.
prudenciam. s. c. in quo ad facultatē subdelegandi eas
iurisdictionis omnib; insolidū vt p̄batur in. c. quōis. iūto
c. pastoralis. in p̄n. s. eo. ideo q̄libet p̄t subdelegando
exercere iurisdictionem sibi a lege datā. f; nō sic rāpēca
causē principalis. quia ibi datur exercitium p̄ p̄te r; nō
insolidū. **¶** Item delusoria esset bec p̄tēs subdelegandi
si non possit delegatus subdelegatū p̄pellere. nam in
iurisdictione datur semp cum aliqua cōrtōne vt in. c. ex lit
teris. s. eo. **¶** In gl. ij. in fi. bec gl. est signata sup̄ v̄i.
idemq;. Sed q̄ro de rōne decidendi et dubitandi. dicit
q; ex quo papa deputat erat istū cum clausula p̄dectio
nis videbat elegisse industriam ip̄s vt sic sine ip̄o cā
nō deberet decidi. vt collr. ex p̄n. c. q; p̄ bec verba r̄si
milia papa nō intendit eligere p̄sonas. f; potius nego
cia decidē dixit. in bal. h̄ p̄cedere nisi illud verū tu ge
minaretur puta si diceret tu tu exequaris. quidam tam
indistincte tenent q; etiā h̄ casu p̄t subdelegare. f; p̄i
mū dictum plus placet vt illa verba aliquid operent
de p̄uile. si papa. li. vi. rē.

¶ 3o cui cōmittitur negotium vt p̄
¶ 3o autem personaliter exequatur potest si p̄tes
consentiant alteri subdelegare. fallit in casibus hic exp̄s
sis. hoc dicit vsq; ad .s. ceterum. **¶** 2do dictum. scōo
exceptio. ibi p̄ter. terciū exceptionis ratio ibi. in bis.
¶ Nota primo pro significato huius verbi persona
liter. vbi enim requiritur q; aliquid personaliter fiat n̄
est satisfactum iuri si per alium fiat. et facit iste tex. pro
glo. in de. i. de vita et bone. cleri. in verbo personaliter
que notanter dicit q; si constitutio ponit aliquem ex
ercentem certum quid personaliter non habet locum il
la pena si exeret per alium. et sic operatur istud aduer
bium vt mandans non habeatur pro faciente. sic limi
ta. c. mulieres. de senten. exco. **¶** Nota secundo r̄te
ne semper menti q; a forma rescripti fundata super vi
litate partium potest index communi consensu partū
recedere quod tenet **¶** Inno. bic. et. s. eo. c. prudenciam
et plus dico q; sufficit hoc casu tacitus consensus par
tium. **¶** Ad hoc adduco glo. nō. in. c. cum olim. d. i. s. c.
sic limita. c. cum dilecta. s. de rescrip. et. ca. venerabili.

supra eo. vbi dicitur quod potius factus contra formam scripti est nullus. illud tamen procedit quoniam forma scripti esset fundata super utilitate publica que non esset remissibilis per partes vel quando partes contradicunt. secus vbi consentirent. quod partes potest renouare introductis in fauorem earum ut in. c. ad apostolicam. de reg. Non tertia regula ex isto. §. q. vbi papa in commissione tacite vel expresse elegit industriae personam non potest commissarius aliam subrogare. et vide bo. tex. in. c. is cui. eo. li. vi. Item non ibi industria et fide. quod eligendo industriae alicuius tacite videtur inhibita subrogatio. Et non de verbo fidei quod ponitur hic per legalitatem. Et autem in alijs officijs possit quis per substitutum seruare vide tex. et bar. in. l. pe. l. de agen. in rebus. li. xij.

Sed quod per intellectum textus. nunquid sint et alij casus in quibus papa videatur eligere industriae commissarium. hoc fit et cetera de hoc. dicitur quod sic. vbi sunt duo casus videntur hic positi cum exemplis. vnde idem est in alijs consimilibus in quibus vult publica utilitas. vbi si papa committit alij cui negotium et mandat ut personaliter exequatur si ibi veritas publica non poterit iste commissarius alteri subdelegare. etiam de consensu partium. et per hoc quod illud personaliter qualificat et dat formam commissioni. non valet potius nisi seruetur forma. et quatenus hoc dicitur cum mandatum prouideri ecclesie de ministris etc. vide hodie tex. in. d. c. is cui. eo. li. vi. vbi dicitur quod si mandatum prouideri certis personis quod tunc potest fieri commissio. aut mandatum prouideri personis non expressis et non potest. quod hoc ultimo casu videtur electa industria in eligendo personas igitur etc. Secundo quod quomodo cognoscat ut mittens videatur elegisse industriae personam. Sed si dicit personaliter exequatur. vel apponantur similia verba puta confidentes de industria seu circum spectate tua etc. nam per hec satis potest committente elegisse industriae personam et hoc videtur inno. h. procedere quando negotium commissum est magnam. si vero paruum quod licet tunc dicatur personaliter exequatur nihilominus potest alteri subdelegare vices suas nisi sit dictum confidentes de industria tua etc. Et cum hoc transit de. an. si ego puto oppositum ut quaecumque sit negotium ex quo mittens dicit personaliter exequatur. vel apponit alia verba per que videtur elegisse industriae personam nunquam poterit alium subrogare quia forma mandati est diligenter obseruanda. ut in. l. diligenter ff. ma. et in. d. c. cum dilecta. forte enim ex aliqua ratione intrinseca committens elegit ut iste exequatur personaliter et a verbis non est recedendum ex quo non apparet de contraria mente. ut in. l. non aliter. ff. de. le. iij. et in. c. si. de. per. sig. Item pondera istum textum. qui generaliter loquitur in principio mentionis de negotio simpliciter et sic sine negotio sit magnam sine paruum semper habet locum iste textus. nam ex quo non distinguit nec nos distinguere debent in. c. solite. de ma. et obe. r. xxxi. q. i. quod si dormierit. Item videtur eligere industriae personam quod negotium commissum non est piter ex-

pedibile per alios quod sentit Inno. hic et per hoc adduco textum nonibile in. d. c. is cui. vbi non apponitur aliquod verbum quod denotet industriae personam sed solum ex subiecta materia propria ibi dicitur quod videtur electa industriae personam et est ille textus. semper menti tenendus quod multum declarat et aperit istum. §. q. iste. §. loquitur quoniam fuit appositum verbum personaliter nisi velis dicere quod ille textus loquatur quoniam committit nudum ministerium sine iurisdictione ut in. §. sequens. secus autem vbi committeretur negotium cum cause cognitione quod tunc quantumcumque sit arduum non videtur tunc papa eligere industriae personam nisi exprimat expresse vel tacite. nam delegato a principe generaliter est data potestas alteri subdelegandi. et §. iste loquitur quoniam fuit commissum negotium ut personaliter exequatur. secus autem si sine illo verbo personaliter vel simili. et ratio diuersitatis inter articulum iurisdictionalem et nudum est quod in articulo iurisdictionali debet fieri decisio secundum leges vnde ducitur ante legem et canonum sed presumptio est quod si delegatus fidem faciet ar. h. in prin. c. §. in articulo nudo vbi exigitur magis industria non debet admitti subdelegatio quod ibi operatur multum industria hominis et inter homines est tanta differentia quod ut dicit Cicero in li. de officijs multi homines et pauci homines. multi nomine et pauci re. et fac. xl. di. in. c. multi sacerdotes. et tene menti hanc nouam considerationem et limitationem et fac. c. venerabili. a. eo. vbi cum non modica fuit commissio ut infringere contra eum et dari sibi coadiutore et nihilominus potuit delegatus subdelegare. Et per hoc inferri ad. q. in qua alias consuluit. cum sit commissio archiepiscopo florentino per romanum pontificem et in li. dicebatur super quo tua conscientia oneramus. dubitabatur nunquid posset alteri subdelegare et solui quod sic precipue per istum textum. nam decisio negotii non erat commissio potestatis sue. et sic cessant non in. c. statutum. in. §. assessorie. de r. p. li. vi. sed illa clausula erat appositae super toto negotio vnde satis erat quod in eligendo delegatum non faciebat contra conscientiam suam.

Ceterum Is cui committitur nudum ministerium exequendum non potest vices suas alteri committere. fallit in legato sedis apostolice. et est textus non. et in. l. tu allegatur Non primo regulam notabilem que limitat ferre totum istum. quod vbi committit iurisdictionem per papam tunc potest fieri subdelegatio. secus vbi committitur nudum officium sine iurisdictione et sic limita iura que dicitur quod delegatus principio potest subdelegare ex privilegio sibi a lege concessio. Non secundo quod is cui committit ut possit dispensare cum irregularibus non potest alteri subdelegare quod videtur electa industriae personam et tene hoc mentem quod sepe accidit. Et quod quod textus hoc loquitur in certis casibus nunquid debeat iste textus restringi ad casus hoc expressis. Dicere quod non quod idem est in omnibus alijs in quibus committitur nudum ministerium et non iurisdictionem. hoc probatur ea ratione huiusmodi sine posita. Nam dicitur restringi et ampliari per rationes disponis. ut in. l. cum per. §. dulcissimis. de le. h. na vbi est eadem ratio

ibi debet esse idē iuris dispositio vt in. c. cum dilecta. d. confirmata. vti. Secūdo q̄ro nūq̄d iste tex. habeat locū indistincte cū cōmittit nudū ministeriū Inno. sentit q̄ nō. s̄ procedit vbi cōmittit nudū ministeriū ⁊ magnū qd̄ exigit industriam p̄sone. secus si p̄uū qd̄ est p̄ter expedibile p̄ alios. Ego ad hoc allego tex. in. d. ca. is cui. f. eo. li. vbi d̄r q̄ si papa cōmittit alicui vt p̄uideat alicui certe p̄sone de b̄n̄ficō p̄t alteri cōmittere vices suas qz ex quo p̄sone certa est exp̄ssa nō versat ibi industria s̄ nudū ministeriū ⁊ sic dico q̄ iste tex. debz restrigi ad ministeriū industriale. Sed p̄tra h̄ et contra tex. opp. d. c. qz p̄pter. de elec. vbi patet q̄ facultas eligēdi p̄t alteri p̄mitti. So. dicunt doct. ⁊ bene q̄ aut nudū officium p̄petit alicui iure p̄prio ⁊ p̄t alteri sub delegare vt in pirario. aut cōpetit iure alieno et nō p̄t subdelegare vt hic. Sed aduerte qz cōtra h̄ cōe dictū facit glo. in gul. i. c. pe. de elec. li. vi. in v̄bo s̄ certa. que dicit qz si canonicus p̄misit alteri vocem suā p̄t ille p̄missariū aliam substituere ⁊ nescio alibi illā gl. mouet qz ille est p̄curator. ad negocia qui p̄t aliū substituere vt i. c. i. d. p̄cur. li. vi. ⁊ tenendo illā glo. opz dicere ad illā tex. qz p̄cedit quādo nudū ministerium industriale p̄mittit aucte publica ⁊ a superiore. secus si in nudo ministerio cōstituit p̄cur. Sed cōtra illam glo. ego adduco singulare dictū Bar. in. l. si. ff. d. diaer. ⁊ temp. p̄scrip. vbi dicit qz p̄cur. p̄stitutus ad certam negotium exp̄pressa certa forma nō p̄t alioz substituere qz v̄ electa industria p̄sone adducit in ar. illum tex. ⁊ allegat p̄dictum. c. is cui. p̄fecto dictum Bar. videt fundatam sup̄ maxima equitate s̄ dictum illius gl. v̄ magis p̄uenire iuribus qz iura dicit generaliter qz p̄curator ad negocia p̄stituere. vt i. d. c. i. d. p̄cur. li. vi. ⁊ facit tex. p̄ locum a sp̄ali in. c. si. eo. ti. ⁊ li. Albatū tū mibi placet dictum Bar. ⁊ tene mēti illam glo. p̄tra dictum suum qz non solet allegari. In glo. in verbo nulli. ibi coercionem. Nō gl. ⁊ tene eā mēti qz isti nudū ministeriales habēt iurisdictionem ⁊ potestatem excoicandi eos impediētes exequi ministeriū ⁊ voluit idem gl. in. c. super questionū i verbo quā executionem. ⁊ in. c. ex l̄ris. s. e. Ex quo in fact qz si papa mandat alicui clerico vt debeat aliquem citare vel denunciare excoicātū per h̄ v̄ qz accessorie des̄ sibi iurisdictionis. hōlli. tū repbat istam glo. dices istos nullam habere iurisdictionē p̄ istū tex. qui generalit̄ loquit̄ Nec ob. c. ex l̄ris. qz ibi delegatus subdelegauit vices suas. quo ad excoicātōnis actum ideo tranſiit iurisdictionis. secus si simpliciter p̄misit nudum ministeriū. Ad. c. p̄. s. eo. R̄ndet qz sibi loquit̄ de iudice. hoc dicit v̄z nisi in cōmissione apponat clausula cōtradictores cōpescēdo ⁊c. vel alia similia. ⁊ h̄c opi. ⁊z Jo. an. in. d. c. ex l̄ris. Ein. tū approbat istam glo. cum duabz limitatōnibus Prima qz p̄cedat q̄n̄ isti nudū ministeriales sunt extra

curiam romanā. nam si in curia impediētes exequi referunt negociū ad papam s̄ q̄n̄ extra curiā deputant per papā tunc ne cōmissio sit futura sine effectu. p̄cedet dictum glo. facit in ar. l. i. ff. de offi. eius. Secūda limitatio vt p̄cedat dictū gl. quādo cōmittit aliqd̄ qd̄ spectat ad executionē vel ad officium sp̄uale ⁊ a papa. sec̄ si p̄mitteretur aliqd̄ puri facti puta vt emat ligna vel certū qd̄ aliud et dicit curiā sic seruare hoc dicit̄ Ein. h̄z equatē s̄ alia opi. videt p̄stantior ⁊ vide qd̄ dixi in. d. c. ex l̄ris Quero extra glo. qz si papa cōmittēdo nudū ministeriū dat etiā iurisdictionē vt puta qz apponat clausulam p̄tradictores p̄pescēdo ⁊c. nūquid iste p̄missarius poterit alteri vices suas p̄mittere. Inno. cōcludit qz iurisdictionem poterit alteri cōmittere s̄ nudū ministerium nō. Ultimo q̄ritur qd̄ si cōmittit alicui nudū ministeriū sub nomine dignitatis s̄ illo nō expleto moritur p̄missarius nūquid trāsit in successorē Inno. ponit hic tres opi. sed hostiē. cuius opi. mibi placet indistincte tenet qz si ex verbis nō apparet qz elegerit industriam p̄sone semp̄ trāsit in successorē ex quo p̄missio ē facta sub nomine dignitatis. et p̄ hoc rō. c. qm̄ abbas s. eo. videt etiā papā cogitasse qz oēs cōstituti in illa dignitate debent esse p̄uidi et honesti. In glo. si. in fi. et vide bo. tex. in. c. i. de re iudi. l. vi. et in. c. i. de sentē. ex. eo. li. vbi habetur qz cum irregularibus solus papa disp̄sat et dicit vt ibi. et in. c. ac si clerici. s̄. de adulterij s̄. de iudi.

De offi. legati. Rubrica

Quia officium legati in quibusdam simile ē officio delegati cum vterqz gerit vices superioris ideo post rubricam precedentem subiicit istam Et scias qz quidam sunt legati nuntij et non iudices vt iste quo s̄ sepe papa mittit pro aliqua ambasiata vel ad aliquod nudum ministeriū exercēdū et de his. l. di. ins. ḡtū. ⁊ xvij. di. p̄ totū. maxime i. c. nobilissim. Quidā sunt legati iudices qz papa facit ordinaros i certa puincia ⁊ de istis tractat hic ⁊ reperunt̄ isti i multiplici sp̄e. Nā quidā sunt legati nati. qdā legati s̄ latere. qdā legati nō de latere neqz nati. et de his. dicit ut le. ⁊ nō. i. c. pe. f. e. vbi dicit.

Vm non

Legat' pape etiā p̄ sim. p̄lice q̄relā adiri p̄t. Dicit̄ dicit. p̄mo ponit cām in ḡne. ex qua sc̄do p̄stea p̄cludit ibi sane. Nō p̄ qz vne diuile dignitate ⁊ diuise nature p̄nt p̄currere in eadē p̄sone ⁊ tūc d̄z ceteri iuris diuifoz. iste etiā archieps cantuariens. ultra dignitatē archiepat' est legat' pape i puincia sua ⁊ hec dignitas legatōis ē eadē dignitati archiep̄ali illi cinitatē cantuariens. ita qz q̄libz archieps cantariē. ē legat' p̄pe. v̄

appellat ille legatus natus quia nascitur cum illa dignitate legationis eo ipso quod promouetur in archiepiscopus. Secundo non quod etiam legatus natus habet iurisdictionem in tota puincia sibi decreta ita ut possit adiri per subditos suffraganeorum suorum etiam per viam simplicis quod re. Tercio non quod legatus pape habet ampliozem potestate in puincia sibi decreta quod episcopus vel archiepiscopus imo est super episcopos et archiepiscopos tenet enim locum pape et vide non. dicitur. Spe. in ti. de lega. in. §. nunc ostendendum. §. legatus. ubi dicit quod legatus pcurrit cum quolibet ordinario existente in puincia sua quilibetque sit sine sit abbas sive episcopus sive archiepiscopus vel patriarcha potest exercere ea que per illos exercet ratione ordinarie potestatis et pretere beneficia ad eos spectantia et vide de potestate legati quod plene dixi i. c. si. de cons. vii. Ultimo non quod licet legatus dicatur habere iurisdictionem ordinariam ut in. c. ij. §. eo. li. vi. tunc dicitur gerere vices pape. Et adverte quod hoc videtur repugnare ordinarie potestati nam iurisdictione ordinaria preterit iure pape et est tradita in persona ipsius ordinarii nec dicitur gerere vices alteri? si vult iure pape ut non. in. c. qm abbas. §. si. p. sed potest dicitur quod licet legatus habeat ordinariam tamen hec potestas est ordinario modo inducta quod non est a iure deputatus certus locus per legato vult dicitur gerere vices pape quod papa potest exercere iurisdictionem per totum orbem ut in. c. cuncta per mundum. §. q. ij. habet tamen ordinariam ex eo quia regit totam puinciam ex processione principis et sunt illi legati ad instar consulum qui olim perant puinciam et dicuntur habere text. et glo. in. d. c. ij. In glo. §. ibi. quam per querimoniam. Non glo. quod legatus potest adiri per viam querimonie per omnes existentes in puincia sibi decreta. Jo. tunc non. contrarium. §. q. vi. c. ij. et. §. q. ij. c. conquestus. et. xxv. q. ij. c. ij. p. c. puenit. xi. q. i. Brixien. ibi et communiter. docto. hic sequuntur glo. per istum text. ad quem tamen respondet Jo. quod procedit cum archiepiscopo deputatur legatus. nam tunc ne sit ibi inuiti beneficium legationis potest adiri per querimoniam. si hec responsio non est bona quia text. fundat se non super iure speciali sed simpliciter super officio legationis. ad duco bonum text. in. c. ij. eo. ti. li. vi. ubi dicitur quod legatus habet ordinariam iurisdictionem in puincia sibi decreta ergo ut ordinarius in tota puincia potest adiri per querimoniam. Ad. c. puenit. respondent docto. quod loquitur i defensore et non in legato vel loquitur quando legatus volebat appellere actorem ad litigandum coram se quod non potest. Et non hanc solutionem ex qua habes quod optio est data actori an velit puenire ream coram legato an coram alio iudice preterenti et sic non potest legatus ad uocare causam motam seu mouendam coram iudice inferiori preterenti. nam quoniam quis habet multos iudices optio datur actori ut non. glo. in. l. si. §. ubi in rem actio et in. c. collecti. de fo. ppe. et in. c. statutum. in. §. cum vero

de resp. li. vi. In ea glo. ibi et est dicendum quod non in contrarium tamen facit. c. ex tue. §. de clericis non residentibus sed dicitur ibi non. et vide bo. glo. ij. q. vi. viduū. §. si quidem in. §. anotarit. que dicit quod licet metropolitanus non possit deponere episcopum possit tamen declarare eum fore deponendum et sic possumus dicere quod legatus potest audire eam contra episcopum si non potest diffinire eam si venit imponenda pena depositionis. Et idem dicit de archiepiscopo. nam archiepiscopus potest audire causam criminalem episcopi et eum punire ut in. c. facto de sen. exco. sed si venit imponenda pena depositionis debet diffinitivem reservare pape. ij. q. vi. c. quis. et. c. accusatus et vide p. Jo. an. in. c. ut litigantes de offi. ordi. li. vi. In ea. glo. ibi sed presbiter potest deponere per hoc facit quod. §. dixi post. spe. nam pcurrit in iurisdictione exercenda cum episcopo si in eo quod glo. postea dicit quod si appellat ad papam potest legatus appellere appellatam ut litigat coram se. non credo quod glo. verum dicat imo videtur contra. c. antiq. §. de paille. et de hoc vide quod le. et non. in. c. presbitus de app. Ultimo non. si. glo. et tene meti in eo quod dicit quod ad legatum potest appellari omnibus medijs et sic appellet ab episcopo si esset opus quod prius appellet ad archiepiscopum glo. tunc §. eo. in. c. translatione aliter videtur sentire dicit enim speciale esse i papa ut ad eam possit appellari omnibus medijs sed forte glo. noluit hic excludere legatum sed alios ordinarios. et istam glo. seu eius opi. tenet Bar. brix. §. q. vi. in. c. si quis vestrum Jo. tunc ibi tenet oppositum de quo per spe. in. c. eo. §. superem. §. illud autem. et in. ti. de app. §. nunc tractamus. §. sed nunc. ubi tenet contra istam glo. dicit tamen quod de consuetudine servat ista. Ergo credo quod etiam de iure se. Ita per illud fundamentum quod. §. secundum nam si pcurrit cum quibus ordinario ergo non est dare superiorum immediatum. Exemplum si appellatur a prelati inferiori episcopo et sic de iure ad episcopum sit appellandum cum legatus pcurrat episcopo ergo potest appellari ad legatum sicut ad episcopum et ita si esset appellandum ad archiepiscopum. In glo. si. ibi alij. de legati cardinales. et hec opi. probat hodie in. c. i. de. §. sig. li. vi. et in. c. si abbat. de elec. eo. li. p. que iura probat quod legati cardinales duntaxat habent iurisdictionem in exemptos. in eo tamen quod glo. videtur velle quod aliqui dicantur legati de latere qui non sunt cardinales si bene dicit quod solum cardinales dicuntur legati de latere et sic appellantur quod cardinales semper assistunt lateri pape unde ardua explicat papa cum presilio cardinalium ut in. c. p. venerabilem. qui. §. sint le. non. Jo. mo. in. c. sup. eo. de here. li. vi. ideo cum destinant legati dicantur missi de latere. Nicolans abbas.

Tudusri De causa specialis delegata a papa legatus se intrmittere non potest hoc intendit. Communis divisio. scda ibi respondem? Non primo quod is cui facta est generalis

commissio non potest se impedire de his que alio spali sunt pmissa. nam spalis causa videtur exempta a generali pmissione quod bene non. Et quo inferunt quod si de certis officialibus plenu et generale arbitriu super statu civitatu vel studij vel alii quid aliud simile non possunt isti tollere statuta spaliter edita licet de novo possint pvisionem facere nisi causa nova et incosiderata emerget ut dicitur in Bar. in l. ambitiosum. ff. de decre. ab or. fa. et in l. si hoicem. ff. man. et tenebis meti hoc dictum quod facit ad multa.

Non quod legatus pape non potest impedire nec pcessum nec executionem sine iam late a delegato pape. Contra hoc op. de l. si hominem. pal. vbi dicitur quod pcur. generalis potest inhibere spali pcuratori ne agat sibi iniunctam p dominu. Jo an. dicit quod illud pcedit subsistete causa sed dicit melius quod non sufficit quilibet causa ut generalis pcur. vel legatus possit impedire que alteri spaliter sunt iniuncta. nam hoc esset contra istum tex. in eo quod dicitur quod spalis pmissio derogat generali. debet ergo ille tex. intelligi quod omnis causa de novo vel detegit causa antiqua que visumiliter non fuit pconsiderata tpe mandati spalis et est talis causa que si tunc fuisset pconsiderata non emanasset visumiliter illa commissio specialis et ita intelligit Bar. et bene illum tex. Et ex his non ppetuo quod ex tali causa nova vel antiqua noviter detecta potest legatus generalis impedire delegatum spalem et pmissio generalis pualet spali. Et facit hoc dictum ad id quod dicitur quod officiales quibus est datum generale arbitrium pnt ex tali causa venire contra statutum prius specialiter editum quod sequitur Bar. vbi. s. Circa pdicta qritur nunquid a delegato pape possit appellari ad legatum ipsius pape quod est in puintia Doct. hic quod non p. Cum tex. et bene loquitur quod cum teneat delegatus vices pape solus papa potest suam sniam retractare et idem dicit respectu restitutionis in integrum nam legatus non potest restituere in integrum contra sniam delegati ipsius pncipis nec aliquis alius ordinarius contra papam p hoc tex. non. in. l. aduersus. l. si aduersus rem iudi. p quem tex. dixerunt ibi Bar. et. Bal. quod etiam delegatus qui tulit sniam non potest contra eam restitutionem dare quod puto indubitater si delegati iurisdicchio expiravit sed si superest respectu executionis cum duret adhuc officium ipsius nobilis ut i. c. si delegatus. de offi. dele. li. vi. poterit ut arbitror restituere quod videtur incidenter ptingere ex quo snia nondu est executioni mandata et p hoc glo. sing. et. Inno. in c. suscitata. de in. ite. resti. vbi dicitur quod si snia fuerit lata contra pcuratore quod nondu est mandata executioni potest pcurator in aliquo spali mandato petere restitutionem in integ. quod petere incidet sed certu est quod cum petitur incidet potest delegatus pape sine alio spali mandato restitutionem indulgere ut in. c. pe. de in. ite. resti. et in. l. si. l. vbi et apud quos. et b. quod dicitur videtur scire. Bar. in. l. iudex. ff. de re

iudi. et ita p verba latiora nuprime psalut in. q. facti. Concludo etiam quod psupposito quod delegatus non possit exequi sententiam tulit tamen potest audire restitutionis causam et si videt eam indulgentiam poterit supsedere executioni et remittere eam ad ipsum pncipem. ar. op. in eo quod le. et non in. c. de cetero. de re iudi. et. l. vnica. l. de in. ite. resti. postu. facit glo. non. h. q. vi. bidu. q. dicitur quod licet metropolitanus non possit deponere episcopum potest tamen pnuicare eum deponenda et remittere ad papam et idem in delegato ut dixi. s. ti. pr. et hec non. In glo. i. ibi dicitur. sentit p h ista glo. quod hodie is qui ipetranit rescriptu ad delegatu potest conueniri et pneniri coram legato tanquam ordinario nec potest rui sibi lre spales ex quo eis non fuit vltus an citationem factam p legatu. sed tu de hoc dicit ut plenus non. in. d. c. ut dicitur et dixi in. c. i. de rescrip. In glo. h. ibi s. de offi. dele. ex parte. dicit quod ibi vtriusq. mandatu est spale ut ibi plene dixi. In glo. si. ibi nec sicut potest vult glo. hic et bene quod legatus nullo modo potest pfirmare sniam delegati pfirmate auctorizabili et ideo hosti. et b. dicit quod tex. debet intelligi quod poterit pfirmare. i. appbare et comendare et sic iunxit hec pfirmatio p quadam appbatione que psistit in facto. Et in si. glo. hec videtur hic titubasse remanet tamen in pconsidone ut delegatus non possit pellere legatu ad exequenda suam sniam quia legatus non est minor eo f. saltu par cum etiam ipse gerat vices pape. et hac opi. appbat hosti. et adducit ista lras dum dicit. valebit non enim dicitur debet et sic ponit in sacultate sua. Dixit tamen in. q. si iste legatus alias esset ordinarius loci posset ratione ordinarie iurisdictionis pelli. s. ti. pr. significasti. et non hoc dictum. facit quod in simili habet i. c. cu capella. de puile. quidam idistincte tenebant quod potest pelli p delegatu quod est maior eo quo ad illam causam et p h. facit. c. sane et quod ibi non. s. d. offi. delegati. et forte hec opi. verior licet alia ego.

Si specialis

Legatus etiam de latere ex generali legatione non potest trahere episcopos vel vna ecclesiam cathedralem alteri subicere et alteri pcedere in primitie. vel duos episcopos vire vel vnu dimittere excommunicatos tamen ppter manu iniectionem in clericos ab soluere potest. b. d. ista. decre. cu se. non. Idem pmo non. tex. i. pn. quod ex spali dilectione quod pnceps habet ad psonam potest sine licita causa indulgere penam pdignam ex dlicto. et intelligo tex. in affectu caritate ex virtute hois. nam ex effectiue camali non debet pnceps moueri quod scriptu est. ita iudicabis magnu sicut puu nec erit apud te acceptio psonarum ut i. c. nonit. de iudi. ppter enim merita pcedentia potest dimittere penam dlicti iuxta illud non. dicitur psalmiste. si ceciderit iustus non collidat quod dicitur supponit manu suam hinc dicit quod minus venit punied regulari religio? vel clericus delinquens quod laicus quod alienat pena ppter

merita pcedentia. de quo dic vt latius habet p. Jo. an. post beatu. tho. in. c. accusatus. de here. li. ¶ Ibi habuimus et habem? qd ppter vnicū delictū nō dō qd delictū qd min? diligit virtuosū licz em ille legat? mal tū deliquit tū papa dicit se habuisse et habere multā dilectioz ad psonā suā qd est satis nō. et intelligo qm deliquēs patius est se corrigere. p hoc. c. septies in die de peni. di. ij. ¶ Ibi tercio ibi spretis canonicis tex. op. qd legatus etiā d latere nō pōt regularit aliquid at tēptate ptra canones neqz ptra generalē cōsuetudinē. et facit optime iste tex. p glo. singulari i. c. si. de here. li. vi. qd dicit legatū nō posse pmittere cām pnoqscēdaz simpliciter et d plano rē. qz nō pōt iudicialia remittere ordi. iuris. dic etiā qd nec pūilegiū alteri pcessū. pōt minuire vt dicit glo. nō. in. c. p illoz. de. pbe. i. v. aucte ppa. et vide qd ibi dixi. ¶ Ibi pena vocēte pgnosceres. qd ex qntitate pene pgnoscat qntitas delicti. xlv. di. disciplina. Itē qd in pena delinquēs efficit sapiēs vnde alibi dicit tex. nō. qd nihil infelicit? felicitate peccatiū qd penalis nutrit ipunitas et mala volūtas velut iterio: hostis roborat. xxiij. q. i. patius in si. vbi vide. ¶ In glo. i. ibi ratione amicitie. nō. glo. singulari et intellige eā vt dixi de amicitia honesta pcomitate ex virtutibus dūtaxat et dicit hosti. hic. hoc intelligēdū in pena qd venit applicāda burse iudicis. vel qm venit iponenda ex arbitrio suo et eam potest remittere sine graui pūdicio alterius. ¶ Inno. etiā istat et finaliter pcludit qd circa penā iponēdā pōt iudex vti arbitrio suo in remissione p circa iam ipositā nō. ij. q. ij. §. notandū. ¶ Do an. hic distinguit qd aut qritur nūquid pnceps possit. et dicit qd si iterē solius hīci potest remittere penā etiam sine causa. Si vō vertit iteresse alterius tūc cū causa pōt. sine. cā nō. Sed in hoc dico qd pnceps remittēdo penā psumit sp moueri ex iusta causa vnde sol? motus pncipis habet p iusta cā vt nō. Ly. et. Bal. in. l. rescrip. l. de pōi. impe. offe. dixi in. c. qd in ecclesiaz. de plli. Si vō qritur de inferiore et dicit aut nō subē iusta causa et nō pōt si vō subest iusta causa et potest anteqz tam ferat sententiā. all. tū nō in. c. l. de plli. qz ibi ponit ¶ Inno. hāc materiā. p ego distingo lati? qd aut qritur nūquid pōt remittere multā aut penā ipositā p diffinitiuā. ¶ Primo casu dico qd ex cā pōt iudex remittere multā etiā ipositā et pceptas pdenati est iusta causa p remissione fienda. tex. ē multū nō. in. l. illicitas. in si. d. offi. pbi. et idē dīcēdum in hāno vt ibi nō. Bar. vt possit remitti ex post facto ex iusta cā pnta ppter pceptatē et est ille tex. multū nō. in alio qd ppter inopiam solūe di multā nō sit pmutatio pene in corp? p pcedit pmutatio i pena qd appoie diffinitiuē ppter delictū vt in. l. i. et qd ibi nō. ff. de pe. et sic intellige qd le. et nō. iij. q. ij. si res. et in. c. ordardus. de solu. qd bñ nō. ¶ Aut qritur

de pena et tūc aut iponit ipso iure aut venit iponēda arbitrio iudicis. ¶ Primo casu nisi iudex remittat cum cāe cognitione nihil agit vñ nō pōt iudex remittere in famiā cōdemnato d futuro vt in. l. nō pōt. ff. de fur. et qd le. et nō. in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de his qd nō. in. fa. et sic si in istis qd ipso iure iponunt iudex facit remissionē nisi cā pgnitōe pena supplet a lege vt ibi et nō Bar. i. l. i. ff. ad turpill. ¶ Secōdo casu cū pena venit iponēda p iudicē a pncipio pōt pena moderari etiā si sit pena statutaria vt le. et nō. in. d. §. pena grauior et tenz remissio etiā si nō subest causa legitima licet iudex male faciat. vnde pōt de hoc puniri et facere litem suā. sec? si subest causa vt nō. Bar. in. d. l. i. post sententiā vō nō pōt remittere penā nec dīminure qd pcedit etiā si simpliciter pdenauit d delicto et nihil dixit de pena. qz immediate venit apponēda pena iuris vt ē tex. in. d. l. i. ad turpill et i. §. notādū. ij. q. ij. pal. et intelligo qd non possit ex post facto qndo est talis iudex qd non potest dispensare in illo delicto. sic intellige. c. licet de penis secus si dispensare possit vt pbatur in. c. at si clerici. §. de adul. d. iudi. et ibi dico illum tex. intelligēdū vt possit epus dispensare etiā postqz pdenauit de adulterio et vide ibi latius per me tactum.

Sumatum Vod trālatōem.

fuit. s. in. c. pceden. ¶ Ibi qd qdā sūt reseruatā pape in signū pūilegiū singularis qd nulli attemptare licz. eodē modo qdā reseruatū iperatozū que alijs inferiorib? etiam regibus et pncipibus denegātur vt restituere fame. l. i. §. de qua. ff. de postu. vel legitimare spuriōs vt in anc. qui mo. na. effi. sui. §. illud. et in. c. p venerabilē. qui. si. sint leg. creare tabellioem et similia. vt nō. i. c. cū. p. tabellio. de fi. istm. pncipes tū nō recognoscēt iperium ista possunt attemptare iuxta nō. in. c. cū te. de re iudi. et in. l. hostes. ff. de capt. et post li. rener. ¶ Secōdo nō duos modos acqrendi ista reseruatā pncipi pmo p pūilegiū ipus pncipis. secōdo p pūuetudinē et re qritur pūuetudo tantū tps de cuius initio nō sit memoria vt est tex. nō. in. c. sup qbusdā. de. v. b. sig. et in. l. si publican? . in. §. i. oibus. ff. de pub. secus dic in pscriptioe ptra supmam potestātē pape. nā illā potestatem videlicz vt sibi nō subīciat nemo pscribere pōt. secus in his qd ppenūt pape in signū pūilegiū. Itē secus in iurisdicōe qd habet in pūitijō seu ciuitatib? . nam in istis bñ currit pscriptio ptra papam. ad hoc. c. si dill gēt. et. c. ad andiētā. de pscript. no. voluit. ¶ Inno. in. c. bone. el. ij. de postu. pla. tene mēti b dicitū. Diuersitas ratio pōt esse qz pmo casu esset pscribere ptra deā si qd nō vellet recognoscere suū vicariū in supiorē ne debent esse in ecclesia dei multi pastores qz vñ debet esse ouile et vnus pastor vt in euagelio et i. c. admonet

de renū. nec d3 qd esse accephalus. i. sine capite. xij. di. nulla rōe. In autē ptra supmā potestate iparous qd possit p̄scribere dic vt dixi in. c. p. venerabilē. p̄all. 120 in. v. et si qdam. qd si aliq̄ resuata diu spāliter pcedūtur videtur illa trāsire sine speciali p̄cessione q̄si ex diuina p̄cessione videatur p̄ncipio illa velle p̄municare inferioribus et sic liceat sine p̄cessiōe spālī. et est in hoc iste tex. multū. sin. et p̄t optime adduci p̄ cōcor dātī. l. si. l. de fideiul. vbi dicitur qd si aliq̄ p̄suerunt diu exp̄mi iter p̄rabētes si postmodū in aliq̄ cōtractu spālīter nō exp̄mūtur habētur p̄ exp̄sīs qd est valde nōndum. ad idem facit. l. qd si nolit. §. qui assidua. ff. d. edi. edic. et qd nō. Bar. in. l. nemo est qui nēciat. ff. de duo. reis. fact. c. ex līs. de. cōsli. et c. cām. de rescrip. sic enī arguit hic papa dicit enī qd legatis videt licere potestas absoluendi exōcīatos. p̄ inectiōe manū in clericos qd hec potestas pluries et diu fuit p̄cessa legatis. Cōtra istū tex. et p̄dicta multū p̄t instari naz ex his q̄ sunt mere facultatis et q̄ gratuite p̄cedūtur nō inducitur p̄suetudo. vñ nōnter dixit. Inno. in. c. cū ecclēsia lutrina. d. can. pos. et pp. qd si millies aliqs hospī taretur amīcū suū et inuitaret ipm ad prandium nō p̄ hoc est introducta p̄suetudo vt teneatur eū in futuz hōspitari cū fuerit p̄fect⁹ ad illā ciuitatē ad idē qd nō. Ly. i. l. ij. l. que sit lon. p̄sue. et Jo an. in. c. Jo. de de. p̄i. nā si aliqs p̄ mille annos inisset ad molēdinuz alicui⁹ causa molēdi nō p̄ hoc iducitur vt ire tenatur. et si nulli cas p̄ multū tps dedit mibi omni anno vñ par capo nū nō p̄ hoc obligat vt in futurū ten eal tradere vt nō Bar. in. l. cū de in rem v̄so. ff. de v̄su. et dixi in. c. puenit. de cōsli. ergo ad p̄positū licet papa pluries p̄cesserit legatis specialiter exercendi si dē aliq̄ resuata nō p̄ b̄ dicit d3 p̄suetudo inducta vt sine spālī cōcessiōe possint illa attemptare. et sunt ista p̄fecto multū vrgentia p̄tra istū tex. nec doc. ponderarūt vnde potius credo banc potestātē transuissē in legatos ex appbatiōe romane ecclēie vt sentit Inno. q̄ ex illa speciali p̄cessiōe pluries iterata si enī fieret p̄cessio p̄ tātum tps d̄ cui⁹ initio memoria nō habet tūc forte posset p̄cedere nō in p̄n. collectū. ar. eoz que nō. Jo an. i. d. c. p̄uenit. et Bar. in. v. l. cū de in rē v̄so. Alūmo nō ex isto tex. qd cōcesso seu p̄ scripto vno ex p̄hibitis seu resuatis nō sit extēso ad alia. p̄hibita et reseruata licz sint eiusdē nature et sic p̄suetudo in vno nō debet extēdi ad alia licet sint eiusdē nature ex quo p̄suetudo est onerosa et p̄tra ius et in hoc tene mēū istum tex. et vide. Inno. i. c. si. d̄ offi. archidi. Bar. in. l. i. ff. de iū. actuz p̄ua. et Inno. in. c. dilectus. de capel. mo. In glo. hec glo. p̄t dīuidi in q̄tuor p̄tes. In p̄ma pte ponit multos casus reseruatos soli pape. Et in. si. glo. addit aliū casū. et nō p̄mo glo. in eo qd dicit qd qd fidei est resuata pape in

telligo glo. qn̄ oniretur aliis qd nō d̄cisa p̄ ecclēsiā aliā aut pollunt etiā ep̄scopi et capitula sede vacan. p̄cedere p̄tra hereticos. et declarare errare i fide et ipos legitime punire vt in. c. ad abolēdā de here. ff. si qd fidei oxi de nouo tūc. p̄cedit glo. vt ad iudiciū pape referat Et nō. qd solū facit mēndem de papa ex quo nō necesse surio tenet papa regere p̄ciliū generale in cā fidei licz glo. nō bene intellecta videatur aliū sentire in. c. analitatus. xij. di. et dic de hoc lat⁹ i. c. maiores d̄ bap. Secdo in eo qd glo. dicit qd p̄gregatio p̄ciliū generalis est resuata pape. Quid autē in p̄gregatiōe p̄ciliū p̄uitalis nunquid legatus possit congregare p̄ciliū p̄uitaliale Jo. dixit qd nō in. §. porro. ij. di. in glo. ff. doc. b̄ cōtrariū tenet cōiter nā si licet archiepo p̄gregare tale cōciliū vt in. c. sicut. de accu. ergo fortius legato qui ē maior in illa p̄uincia sibi decreta. Tercio p̄dero glo. in eo qd dicit qd in maioribus criminibus solus papa dispensat et sic videt qd quēadmodū ep̄us regularit nō dispēsat i criminib⁹ grauioribus adulterio ita nec legat⁹ etiā de latere Quarto p̄dero glo. i eo qd dicit qd ad papam solū omīssis uedijs appellat⁹ cuius p̄uarum nō in. c. i. s. eo. Et dicit h̄. Jo. an. se nō credere qd glo. p̄ hec verba generalia voluerit excludere legatū ex q̄ p̄uarū notauerit in. d. c. i. Quinto nō glo. in eo qd dicit qd maiora et grauiora nō trāsūt in legatū licet nō reperiat specifice reseruata pape. hoc idem videt velle spe. in ti. eo. §. nūc ostendēdū. v̄. legatus dicit tū qd generaliter iste maiores cause decidunt p̄ sedem apostolicā vt p̄batur in. c. maiores in p̄n. de bap. 120 etiā capitulū positū in. si. ex quo collige qd legatus nō p̄t cōmittere causam appellatiōe remota nec etiam vt p̄cedat simpliciter et de plano rē. vt nō. glo. in. c. si. d̄ here. l. v. et enumerat hic glo. s̄re. xvij. casus reseruatos pape ff. spe. enumerat. lxxxvij. et vide plene p̄ eum in spe. eo. ti. §. nunc ostendēdū. multos enī enumerat hōsli. in sū ma. huius ti. et dic vt ibi. Alū. addit h̄c alū casum nā dispensare circa matrimonii solus papa p̄t. ad hoc c. qd dilectio. et c. nō debet. de p̄san. et affi. et c. si. de trās ac. ex quo nō. qd in gradibus affinitatis et p̄sanguinitatis interdicitis ab ecclēsia legatus etiam de latere dispensare nō p̄t. Alū autē possit legatus edere canonē late sententiē. i. facere cōsōdem q̄ exōcīcet ip̄o facto cōtra uenientes. Doct. hic qd sic qd et inferiores hoc p̄t facere vt in. c. a nobis. de sen. exco. et in. c. vt animarū. de cōsli. l. i. vi. nā legatus p̄t facere statuta vt in. c. si. §. eo. vbi de hoc. Item p̄t dare l̄as indulgētiar. ac etiam dispensare sicut p̄lati inferiores p̄t. §. de peni. n̄fo. et in. d. c. si. de transac. et vt dixi. s. eo. c. i. legat⁹ cōcurrat cū quolibz p̄lato sue p̄uincie in exercēda iurisdicōe et habet ordinariā vt in. c. ff. eo. l. xi. Ex hoc infert. In p̄o. qd omnes cāe sue p̄uincie tā cūiles q̄ crimiales possunt ad eum referri. et sic vult. Inno. qd possit adiri per

viam que p oēs de pūntia sua tā in criminali q̄ in ci-
uili ut nō. sūt. s. i. c. i. Ultimo nō. i. eo q̄ glo. dicit le-
gati hēre potestātē i exceptos. dic̄ b̄ v̄m i legato d̄ late-
re. secus in alijs nisi papa hoc eis spāliter cōcedat ut i
c. i. de v̄bo si g. li. vi. et in. c. si abbatem de elec. eo. li.
Et vide p potestate istorū legatorū multa nōnda que
dixi in. c. si. de p̄fir. vti. vel inuili. i. c. q̄ sup̄ h̄is. de si.
instru. p̄. Bar. aliquid in. l. phibere. v̄. q̄ re. ff. quod vi-
aut clam. vbi querit nunquid pōt alienare ea que sunt
de reali dominio ecclesie romane. Item scias q̄ licet
credatur cardinali afferenti se fore legatū ut in. c. nobi-
lissimū. iūra glo. xvij. di. nō tñ sibi credit si dicit pa-
pam sibi p̄cessisse ista resuata s̄ oportet ip̄m pbare ut
nō in. c. i. j. eo. li. vi. qd̄ bñ nō. r̄ sic habetis hoc capi-
tulū expeditū r̄ q̄ possit legat⁹ i illis resuati. Ric. abb.

Ex quo legat⁹ retulit cām pape il-
Ict. l. i. cāe desinit esse iudex. p̄dimo re-
arat factū electōis r̄ p̄cessū legiti. sc̄do sup̄
p̄cessa diffinit. ibi de p̄cessio. Nō ibi v̄nanimiū idēz
ip̄orat qd̄ nomine discrepāte r̄ idē pbat i. c. r̄ si v̄nani-
miter r̄ in. c. bone. el. ij. de postu. p̄lato. hoc etiā pbatur
ex vocabulū etimologia nā dicit v̄nanimiū q̄ si vni⁹ ani-
mi. idē de. v̄. p̄corditer ut nō. glo. in. cle. ne romanū d̄
elec. et i. c. cupientes e. ti. li. vi. Nō sc̄do ibi fratre casti-
neū. abbatē q̄ monachus pōt eligi in archeip̄m nec ē
op⁹ q̄ postulet saltē postulatōe solēni et idē dicit in quo
libz p̄lato inferiore ep̄o. v̄n abbas pōt eligi nec dēt po-
stulari ut in. c. si abbatē. de elec. li. vi. r̄ hoc nōbile col-
ligit intelligēdo q̄ iste glo. elect⁹ erat frater. i. monach-
us castineū. abbatē. pōt etiā intelligi sc̄dm̄ doct. q̄
erat frat̄ carnalis ip̄ius abbatē et dicit. Bal. quod si re-
lictum fuerit. fratri talis abbatē intelligeretur indubio
d̄ fratre carnali r̄ nō d̄ monacho suo qz hoc habet con-
munis vsus loquēdi. Item verba sunt intelligēda in po-
tiori significato in. s. f̄ quoties. insti. de iure naturali
Item vbi p̄currūt veritas r̄ fictio. veritas p̄ualet fictio
in. l. filio. ff. de liber. r̄ postu. r̄ cā naturalis viciat accidē-
talem. l. q̄ habebat. ff. ad t̄rcull̄ Nō terciō q̄ lega-
tus pōt inq̄rere de electōe facta in ep̄m possit etiā de
iure cōi eā vtilare si nō obstat qd̄. le. r̄ nō. in. c. si ab-
batē. p̄alle. Ultimo nō v̄nā cām ex qua etiā ordi-
narius desinit esse iudex. s. cū cāz aliq̄z remittit ad sup̄i-
orē. An aut̄ possit illā cāz reassumere d̄ p̄sensu p̄tū dicit
q̄ sic si cā nō ē p̄ntata p̄ncipi ut h̄ic in glo. i. secus si p̄-
sentatio esset facta sc̄dm̄ doct. r̄ bene ne illudat sup̄iorū
ar. in. c. bone. ij. de postu. p̄lato.

Legatus d̄ latere p̄fert bñfi-
Iectus. tū vacans licet illud p̄petat
ad p̄ntatōez alicuius clericū et est tex. nō Lō
munis diuisio. sc̄da ibi cū igit. Nō p̄mo q̄ legat⁹
pape pōt p̄ferre bñficia existētia in p̄uincia seu ciuitate
sibi excreta hoc tñ intellige in legato d̄ latere. Alj̄ etiā

legat⁹ nō p̄nt nisi ex spālī p̄cessioe ut in. c. i. d̄ offi. lega.
li. vi. Sed circa p̄dicta q̄ritur de duobus. p̄dimo
q̄ si bñficiū spectat panē ad patronū clericū r̄ patronū
laicū. an legat⁹ possit tale bñficiū p̄ferre. Bal. de cal.
refert alias fuisse p̄sultū q̄ sic ut sic potius attēdat cā p̄-
mittens q̄. phibēs dicit etiā q̄ alias fuit obtētū r̄ de-
cisum p̄rariū r̄ hec vltima opi. vior p̄ ea q̄ le. r̄ nō. in
c. vnico. de iure. patro. li. vi. facit op̄ime. l. si p̄manē
ff. quēadmo. ser. amitt. vbi maior retinet futūte ex p̄so-
na minorū. Ad idē. c. sacris sept. cū si. Sc̄do q̄rit
quid si bñficiōz collatio spectat ad aliquē de iure spālī
puta ex p̄uilegio vel p̄scriptōe nūquid legat⁹ possit ad
talīa bñficia manus extēdere Fre. p̄silio. l. xij. q̄ sic. nā
p̄sentatio p̄tinet ad patronū de iure spālī r̄ de gratia
ut in. c. iij. de iure pa. nihilomin⁹ legat⁹ p̄fert talīa bñ-
ficia ut h̄. qd̄ dicit d̄ p̄uilegio itelligo de generali. f̄ si
papa p̄tulisset alicui p̄uilegiū ut possit p̄ferre certa bñ-
ficia credo q̄ legat⁹ de illis se intromittere nō pōt quia
spālīs p̄uilegio derogat generali ut in. c. studuisti. s. e. r̄ i
c. dūdū. de p̄bē. li. vi. r̄ hec nō.

Quit. Legat⁹ in q̄cūq̄ pte legatōis
existat iurisdicōem suam exer-
cere pōt. vel sic r̄ melius. Legat⁹ in plurib⁹
locis pōt in quolibz illoz locoz iurisdicōez suā exerce-
re ita q̄ facta vnius loci pōt in alio explicare. p̄ma p̄o-
ponit regis q̄rdā cui n̄det. sc̄do ibi tue. de materia hu-
ius tex. habet in. c. i. de postu. p̄lato. r̄ in. c. nouit. de ap-
pel. et ideo ponā sc̄dm̄ hoc casū ut melius itelligatis.

Nō p̄mo ex p̄ncipio quod deo nihil est occultum.
Sc̄do nō qd̄ dixi in sc̄do sūmario r̄ tene semp̄ mē-
ti q̄ si alicui dat̄ potestas in diuersis p̄uincijs seu ciui-
tatis pōt exercere facta vnius loci in alio loco. Et ad-
uertēdum qz tex. iste indistincte p̄cedit in casu nostro qz
in p̄mulgatōe huius interd̄icti nō erat necesse vocare
ptē qz legato fuerat datū nudū misterū. s. ut subijceret
terā regis interd̄ictō. ut in. c. nouit. f̄ de appel. Sed du-
bito quid si in p̄cessu oporteret vocare ptem nunquid
posset iste legat⁹ trahere hominē vnius p̄uincie ad ali-
am licet in vtraq̄z habeat potestātē r̄ potius iclīnarem
in ptez negatiuā qz iura volūt ut quis nō debeat trahi
extra p̄uinciā suam. iij. q. vi. neminē. r̄ dixi in. c. nōnul-
li. de rescrip. f̄. eadē p̄uinciā optime posset p̄cedere
qd̄ dixi ut negotia vnius expediāt in alio. p̄ hoc bo-
tex. in. c. cū ep̄o. de offi. or. li. vi. vbi dicit q̄ ep̄us in q̄
libet pte sue diocesis pōt sedere. p̄ tribunali r̄ exercere
causas ad suā iurisdicōez p̄tinētes. Sc̄do nō q̄ le-
gat⁹ pōt p̄fici diuersis p̄uincijs. Itē nō ex sup̄scrip-
tione q̄līter sit serbēdam regi r̄ nō in tex. ibi tue magni-
ficētia. Ad hoc v̄bū magnificētia. p̄uenit etiā regi satis
patet ex vocabulū etimologia nā dicit magnificētia q̄
si magna faciēs r̄ sic magnific⁹ q̄ si magna p̄tractans

sed nūquid legat' habēs maxie multa expedire possit
sibi p'stituere vicariū z certe dicēdū q' sic q' ordinari'
ē vt in. c. ij. f. eo. li. vi. z eq' parat' p'sali vt ibi q' p'stituebat
vicariōs. Item ep'us p'stituit sibi vicariū. de offi. vica.
li. vi. ergo forti' legatus hoc debet posse. In glo.
nō hñ istā glo. ad quā quotidie fit remissio z diuide eā
sic. Quā p'mo tacite q'rit nūquid legatus vel ali' ordina
rius existēs extra territorii suū possit excōicare absol
uere z cās delegare z similia. z allegat p' z p'tra. Secū
da in ybo ad hoc dīcas q' ponit duas opi. Tercia ibi
dīcūt q' dam q' ponit opi. p'trariā. Quarta ibi hoc cōce
do videt p'sfirmare opi. suā z respondet ad. q. d. delega
tione. Demū q'rit nūquid possit p'stere hñstitia. z mēs
glo. ēvt existēs extra territorii suū nō possit excōmuni
care. nec absoluere nec alia q' exigūt cāe p'gnitōem ex
plicare. p' p'stere hñstitia z cās delegare z reuq' q' sūt iuris
dictōis volūtariē exercere pōt z est ista bona doctrina
et p'bat scōda pō in. l. ij. ff. de offi. p'cōsul. p'ma vero p'
batur i. l. si. d. offi. p'fect. vt. z. ix. q. ij. q'li p' totū Inno.
respectu absolutōis dat hāc limitatōem dicēs q' si ex
istens extra territorii dēpendit se errasse in excōican
do poterit absoluere q' absolutio illa fiet sūi cāse p'gni
tiōe. p' hoc. c. sacro. de sen. exco. Etiam limitatōem re
spectu excōicatōis ponit hosti. dicēs q' i notorijs pōt
excōicare subditū licet sit extra territorii. q' notoria nō
exigūt cāse cōgnitōem vt in. c. euidentia. de accu. z in
c. manifesta. ij. q. i. Bal. de cal. hic tenet oppositū dicēs
q' nihilominus exercet iurisdictionem z ideo nō d'z pos
se hoc attemptare extra territorii credo q' in istis z si
millibus pōt dari hec doctrina q' ea q' expediūt sūi cāse
cōgnitōe z nō p' tribunali pōt exerceri extra territorii
vt in. d. l. si. z. d. l. ij. z ideo tenz excōicatōis ep'us iuste
excōicauit vt q' sine cāse p'gnitōe z absq' eo q' sedet
p' tribunali illā fulminauit alias aut si vellet cōtētiōse
p'cedere nō teneret p'cessus etiā si nō excipiatur q' iur
isdictione inheret territorio vnde extra territorii nō est
iudex vt in. c. ij. de offi. li. vi. z in. l. ij. de offi. p'cōsul. te
net. Bal. in. l. si q' ex cōsensu. C. de epi. audi. Quid aut
si extra territorii haberet cōsensū iudicis illius terri
torij. Tenēt etiā hic cōster doc. q' valet p'cessus dūmō
etiā p'tes cōsentiant q' p'tes inuite nō possent trahi ex
tra territorii. et nō hāc cōclusiōem doc. z vide glo. que
b tenet i. c. vt litigātes. de offi. or. li. vi. et. Bal. in. d. l.
si q' dixi. in. c. p. z. g. s. ti. p'ri. facit. c. ij. ix. q. ij. cū si
nam si de cōsensu p'p'ij iudicis pōt q's extra territorii
iudicare subditū alterius iudicis vt in. d. c. ij. fortius
pōt iudicare subditū p'p'um s' sine p'sensu illius iudicis
nō pōt. fallit in casu de. q'ntis. de fo. p'pe. In aut extra
territorii posset quis p'sfirmare electōem vel instituere
sibi p'sentatum. dic q' nō q' illa exigūt cāse p'gnitōe
vt p'bat in. c. si. in cā glo. d. elec. li. vi. z idē q' dixi. s.

In ordinario p'cedit i legato q' legat' nō renocat' exi p
uiniā suā vt in. d. l. ij. de offi. p' p'su. arguēdo d' p' p'su. ad
legatū p'pe. put arguit tex. i. c. ij. f. eo. li. vi. s' si legatus
exeret p'ntiā renocat' tūc illico extinguit iurisdictione sua
vñ nō poterit postmodū aliquid iurisdictionis exerce
re z sic intellige glo. in. si. z nō hic p' hosti. Ultimo
hic extra glo. q'ro d' questioe quotidiana pone q' duo
nō sūt i b'ecti legato. progauerunt suā iurisdictione z cum
demū anteq' finiret ista cāsa in q' facta fuit. progatio
legatus fuit remotus a legatōe quis habebit finire istā
cāsam progatam et eodem modo potest queri in de
legato cuius iurisdictione fuit. progata ad alias res q'd
fieri pōt in x. nō. in. c. p. et. g. z i. c. cū olim. el. ij. d. offi.
dele. l. d. offi. instat s' tandem p'cludit dicēdo q' aut p'
rogatio fuit facta nō exp'sso nomine. p'po z tūc transit
potestas in successorē legatū. Aut fuit exp'ssum nomen
p'p'um et tunc idem legat' vel delegatus pōt cāsam
diffinire licet sit renocat' et h' dicit p'bari p. c. q'm ab
bas. d. offi. dele. s' certe hec nō fuit bona p'sideratio q'z
c. q'm abbas loquitur in materia q' poterat pariter p'ce
nere dignitatē seu iurisdictionem t'm z ideo p'sona nō p'
rogat s' iurisdictione. et ideo nō. dicit Bar. in. l. termina
to. C. de fruct. z li. expen. q' si iudex refrauerit sibi tax
ationē exp'saz etiam exp'sso nomine. p'po nō ipse reuo
catus sed successor habebit expensas taxare q' nō po
tuit hic nisi p'templatiōem offitij. s' tanq' p'sona p'uta
nō pōt taxare expensas. et illa distinctio an sit exp'ssuz
nomē. p'p'um vel appellatiū nō p'cedit scōm eum i ma
teria q' nō pōt cōcernere p'sonā et optime loquitur et lari
us dixi i. c. q'm abbas. e. ti. z ita dicēdū videtur in p'
posito. q're puto. p' cōclusiōe q' delegatus remotus nū
q' poterit p'gnoscerē q' iurisdictione delegata fuit. proga
ta nec. progata pōt esse sine p'ma. q' nō est species di
stincta s' eadem extēsa ad alias res vt nō. glo. i. d. c. p.
et. g. vnde nihil remanz in delegatē v'z delegatus pos
sit de illa cāsa p'gnoscerē. p' d. vt recitat. Ly. in. d. l. si
qui ex cōsensu. tenet q' sic q' progates habuerūt respe
ctū ad delegatū quēadmodū p'trabātes cū paratore
habent respectū ad. d'ij. s' p'e. i. ti. d. p'pe. iudi. ad. s. i.
v. quid in delegato. dixit q' si delegatus fuit remotus
post litem p'test. ipse p'gnoscat. p'pter reliq'as p'oris mā
dati q'd est falsum ratione supradicta. Ego puto q' ex
tinguat illa potestas. progata q'z progates licet. proga
uerit iurisdictionem delegatā videtur tñ habuisse respe
ctum ad p'sonā delegatū z ad locum. progatōis. vnde
dixum est q' progantes iurisdictionem. progata in frā
cia tenerentur ire ad curiam romanam vt finirent cau
sam nē si p'cisse habuissent respectum ad delegantem
a p'ncipio iussent ad eum et hanc opi. videtur tacite
sentire. Ho. an. licet nō firmet pedes in legato dicēdū
q' nunq' poterit ipse p'gnoscerē ratione p'dicta q' iurif

dictio est ab eo remota et b̄ tene. q̄quid senserit spe. in
p̄al. s. v. qd si duo p̄fani. nec etiā successor poterit cō
gnoscere districto iure qz legatus nō habet p̄p̄e succes
sorem s̄ extinguitur ip̄a dignitas eorū qz renocatur et
de nouo creatur cū alijs ad eam deputatur in. c. dilec
to. de p̄ben.

Olentes. In presente legato de late
re minor legatus executi
onem officij sui dimittere debet. Nō pri
mo casum in quo quis habet iurisdictionem nō tamen
operatum. ut p̄tingit hic in legato pape qui nō debet
exercere iurisdictionem in p̄ntia legati de latere. Se
cundo nō q̄ maior reuerentia debetur legato cardina
li q̄z alteri legato qui nō est cardinalis et ideo ponitur
in. si. l̄re nā cū cardinales sint q̄si d̄ corpe ipsius pape
debet eis maior reuerentia q̄z honorē sedis apostolice
et satis bene facit. c. p̄ venerabilem. et qd̄ ibi dixi. q̄
si. sint. le. Nō tercio ar. op. ex. tex. et quasi exp̄ssim
q̄ p̄ dationem secūdi legati nō reuocat p̄mus nam b̄
dicitur ut solum debeat sup̄ sedere executōis officij i p̄ē
tia legati cardinalis ergo durat officij sibi iniunctū et
hoc tenet exp̄sse glo. xxv. q. ij. c. iij. sed. Jo. cal. i. c. sua
de offi. vi. visus est sentire p̄trariū. et ad istū tex. respō
debat q̄ loquitur i legatis diuersis sp̄ci. sec̄ si essent eius
dem generis seu eiusdem sp̄ci ut puta quia ambo essent
de latere vel ambobus ratione p̄sone seu dignitatis in
iunctum fuisset legatōis officium. et de hoc dicto doc.
hic nullam mentionem agunt et ego puto hoc dictum
nō esse verū vnde intelligere indistincte istum tex. put
sentiant doct. et glo. p̄al. nec video bonā diuersitatis
rationē inter istos legatos. nam licet legato d̄ latere debe
atur maior reuerentia non tamen habet diuersum of
ficiū legationis. eadem enī est in omnibus legatio
ad hoc. c. i. j. eo. li. vi. Item et melius si dando scōm le
gatum de latere qui habet maiorem in aliquibus pote
statē q̄z alius legatus nō de latere nō censetur reuoca
tus p̄mus fortius non debet censeri reuocatus p̄ dati
onem scōi eccl̄is ar. a maiorē de elect. cū in cūctis. et in
aut̄. multo magis. L. de sacro san. eccl̄e. facit etiā. l. ij.
L. de testa. tuto. vbi habet q̄ pater dando alium tuto
rem in codicillis. nō videt reuocare p̄mū quē dedit i
testamento s̄ ambo p̄ter erunt tutores. Et ex his pōt
solui alia qd̄ nūquid p̄ dationem scōi vicarij censeatur
ip̄e p̄mus ip̄o facto reuocat? Jo. cal. in. d. c. sua. tenuit
q̄ sic argu. eius qd̄ dicitur d̄ pcuratore in. c. nō iniuste
j. de p̄cura. et. l. si q̄ cū pcuratoris si. ff. d̄ p̄cur. s̄ p̄tra
rium arbitror verius ar. eorū que dixi sup̄ius. nam vica
rius habet ordinariam vt nō Inno. in. d. c. sua et glo. i
c. licet. de. offi. vi. li. vi. et in. c. plectis. xxv. di. vnde si
cut hic p̄ dationem scōi legati nō vt p̄mus reuocatus ita
nec p̄ dationem scōi vicarij vt p̄mus reuocat? Et ad id

qd̄ dicit de pcuratore q̄ per dationem scōi videtur p̄
mus reuocatus pōt dici illud p̄cedere ex eo q̄ plures
pcuratores sepius se ipediūt p̄ pcursum et quōqz vnus
affirmat qd̄ alter negat iuxta ea q̄ habent et nō. i. c. pe.
de elec. li. vi. merito ins̄ p̄sumit q̄ dando terciū videt
dñs reuocare p̄mū. s̄ secus est i pluribus ordinarijs
cū habeant potestatem in solidū et solent plures deputa
ri in eodem officio vt facili? possit reipublice cōsuli vt
in. l. vnica. ff. de offi. p̄su. facit de. et si p̄ncipalis. iun.
cta glo. de rescrip. et qd̄ dixi i. c. p̄ndētā. de offi. dele.

In glo. nō. glo. nam quotidie fit remissio ad nō. b̄
cū q̄ritur nūquid in p̄sentia maioris possit minor ex
ercere officium suū. nā iste tex. facit q̄ nō. ad idem. c. de
niqz. xxi. di. vbi tex. dicit q̄ sacerdos non debet b̄ndi
cere in p̄sentia ep̄i. s̄ ip̄i ep̄o defertur debet. ad idem. c. a
tiqua. de p̄uile. vbi dicit q̄ patriarcha nō debet i p̄sentia
pape ante se ferri facere crucem. Ad idē. l. si. ff. de offi.
p̄ scōsu. vbi dicit q̄ p̄consul qui erat deputatus ad regē
dam. p̄uinciam statim cū ingreditur urbem debet depo
nere imperium et sic nullam potestatem exercere. p̄pter reue
rentiam p̄ncipis. In cōtrariū glo. alle. c. ecce. xcy. di.
vbi dicit q̄ p̄sbyter pōt b̄ndicere in p̄sentia ep̄iscopi. ad
idem. c. p̄uenit. xi. q. i. vbi dicitur q̄ licet papa det de
fensores seu legatū in loco nō t̄n p̄ hoc cessat officium
ep̄i qz ordo ecclesiasticus p̄fundere si vniciqz ep̄orus
sua iurisdictione nō semaret. ad idem. l. i. hac. L. d̄ dona.
vbi dicit q̄ donatio pōt insinuari coram magistratu infe
riori licet in loco sit rector. p̄uincie qui est maior et hec
p̄traria glo. nō soluit. In osti. dicit q̄ q̄dam est potestas
reuerentialis seu in signialis et hanc potestatem nō debz
exercere inferior in p̄sentia maioris. vt in. c. deniqz et
c. antiq̄ p̄all. q̄dam est potestas iurisdictionalis et istā
regulariter exercet inferior licet maior mgratus sit p̄s
fallit scōm eū qm̄ agitur de q̄dā p̄tate vt qz idē officij
p̄ceditur duobus ab eodem superiore tūc enī stat̄ dispo
sitio ipsius superioris vt hic. vnde papa voluit dupli
ci ex causa vt cessaret hoc officij minoris legati. p̄ma
p̄p̄ p̄rogatiua r̄uerentiē vt in. c. alia ne i eodē loco vidē
duo capita quasi monstra vt in. c. qm̄. j. ti. pxi. Alij ali
ter distinguūt s̄ mihi eorū dicta nō placent p. c. vt ap
stolice. de p̄uile. li. vi. vbi patet q̄ abbates quibus est
p̄cessus mitrarū vsus nō desistant eis vti in p̄ntia ep̄o
nam licet nō debeāt vti ita p̄ciosis sicut ep̄i et sic etiā ab
istis in signijs de notatibus superioritatem nō desistit
minor in p̄sentia maioris. facit iste tex. in si. dū dicit q̄
p̄ reuerentia sedis apostolice dz alius legatus d̄sistere
ergo nō p̄ reuerentia cardinalis t̄m et p̄ p̄sequens aliud
est dicendum vbi nō p̄currit pape reuerentia s̄ alterius
vnde cōcluderem q̄ q̄sqz potest exercere officij sibi in
iunctū et vti in signijs sibi p̄cessis p̄ superiorem licet ali
eo maior sit p̄s. fallit si esset p̄s is q̄ sibi p̄cessit vt i.

d. c. antiq. r. l. si. pal. vel nisi aliud in iure disponatur
vt h vnde vt dixi iste tex. fundat se non sup maioritate
offitij s sup reuerentia sedis aplice. r concordantia. c. d
niq. r. c. ecce. pallegatoz vide bo. glo. in. d. c. ecce. q
dicit q sacerdos celebras missam no debet in pntia
epi bndicere populū aīqz insinuet ipi epō si aut epus
cōcedit tūc ipē pspiter pōt bndicere r ita ruatur d facto
qz sacerdos insinuat epō vt ipē epus bndicat et eo re-
cusante bndicat ipē sacerdos. Et ex istis etiā infertur
q iste tex. minime habet locū qū duo sunt habetes po-
testatem a diuersis pnta qz vnus est legatus iparous
alius pape. qlibet em potest vti suis insignijs r suū of-
fitium exercere qz ex sepatis nō fit illatio vt in. c. ij. de
transl. pla. r in. l. neqz natales. l. de pba. Ultimo
hic qritur nūquid iste tex. habeat locū i legato nō rōne
dignitatis sue s rōne psonē vt econtra. Jo. an. dicit q
tex. iste loquitur indistincte qsi sentiat q in vtroqz lega-
to habeat locū iste tex. r vt sic qlibet cesset in pntia le-
gati de latere. pntia tenet hic. Do. car. dices q in le-
gato rōne dignitatis sue cū sit ipē ppetuus nō habet
locū iste tex. alle. glo. in. c. se. s. mibi plus placet pntū
dictum nā rō huius lre que i si. ponit militat i vtroqz
legato. s. p reuerentia sedis apostolice. Item fortius dō
habere locū in legato rōne dignitatis cū ipē sit ppetuū
et sic officium nō pōt sibi esse inutile ppter aduentum
alterius.

¶ Dicit sic **Xcommunicatis** sumari se-

cundum cōmunē intellectū. Legatus nō de-
latere s ratioe psonē extra pntiam sibi decretam ab-
soluere neqz excoīcatos p iniectione manū i clericos
nec etiā in pntia si tales excoīcati aliūde versūt. legatū
vero rōne dignitatis nullos tales absoluit. p̄rimo po-
nit vñū dicitū. Secūdo aliūde. ibi et q. Tercio excipit ab
vtroqz ibi nisi. ¶ Nō p̄mo duas spēs legatoz qbus
dam em inūigil legationis officij rōne psonē. r d istis
in p̄ncipio. c. qbusdā vero rōne dignitatis. p̄pe. et d istis
in scda pte. c. et est tertia spēs q hic ponitur implicite
vt sūt legati de latere. l. legati cardinales r d his. s. c.
pxi. r in. c. ij. eo. li. vi. ¶ Nō scdo q maior potestas
cōpetit legatis cardinalib⁹ qz alijs legatis nō d latere
et inter istos nō de latere maior potestas p̄petit legato
rōne psonē qz rōne dignitatis. ¶ Nō ibi dignitatem
qz legati pape dicitur habere dignit atē r intelligo de
legatis habētibus iurisdicōem vt hic erat. Circa i-
tellectū huius. c. q̄ro generaliter quos excoīcatos p in-
iectione manū pnt legati absoluere. So. sum. do glo.
et dicta. doc. vt dixi tres sunt spēs legatoz. qdā legati
cardinales q dicit de latere. qdā nō cardinales r isto-
rū qdā rōne psonē qdā rōne dignitatis vt p̄dixi. De
cardinalib⁹ legatū glo. hic pcludit q absoluere pnt qf

cū q tā i pntia dō decreta qz cū tā s bditos qz excoī-
z optime facit iste tex. p locū a spali. nā si d istis q nō sūt
de latere dicit q nō pnt absoluere extra pntiam vel in
pntia aliūde venientes ergo legatis cardinalibus p-
mittitur absoluere extra pntiam et in pntia. Item et
bditos r aliūde venientes r. ideo dicit glo. quā tenebis
mēti q isti legati cardinales postqz egrediūt vrbē ro-
monā donec in vrbē reuertūt bñficiū absolutōis qbus
cūqz pnt ipēdere r ita dicit de factō suari. hosti. hic re-
stringit istoz potest. itē vt cā nō exerceant cū in iuria su-
erit enouitis dices q absolutōem p enouim iuria sp
papa sibi refuat. all. c. si vero. r. c. cū illo. cū si. de sen-
ex. f. Jo. an. r p̄munit doc. in. c. ad eminetiā. de sen-
exco. tenet opi. huius glo. indistincte quā ego p̄to ve-
nissimā. Adduco tex. in. d. c. ad eminetiā. r meliores
tex. in. c. qz translacōem. s. eo. nā ibi tex. inuit apte q po-
testas refuata pape circa absolutōis bñficiū p̄petit bo-
die legatis cardinalibus. limitare dictū glo. r doc. vt
pcedat in legato nō reuocato nā si esset reuocatus non
v̄t q possit aliquid de legatōe attingere qz in p̄nenti
definit esse legatus. vnde credere q nec insignia legati
ōis dberz exēcere. p̄ h q nō. i. c. nouit. s. e. r i spe. c. si.
s. si. v. itē qz cito. r in. v. quid ergo. pcedat ergo p̄mū
dictū qz legatus nō reuocat? exiret pntiam ex aliq cā
Item dicit q in loco vbi est papa nō debet legatū ali-
unde venies exercere in aliquo dignitate suā nec vti in
signijs vñd nec debet bndicere populo. p hoc vide q
nō. spe. in dictis locis r facit. l. si. ff. de offi. p̄cō. r se-
pe sui interrogatus nūquid legatū destinat? ad certā
pntiam p̄sset exercere r vti insignijs legationis in i-
nere anteqz ingrediat pntiam sibi decretā. r q possit
facit. l. i. r. ij. ff. de offi. p̄cō. vbi dicit q p̄cōsul. p̄t ex-
tra pntiam sibi decretā exercere iurisdicōez voluntariā
r vti insignijs dignitatis sue. legati vero pape expanē
p̄sulib⁹ r p̄sulib⁹ vt i. c. ij. eo. li. vi. r ita vidi a mlti ob-
seruari etiā vidi plerosqz abstinē. Itē do r aliā litatē
nā p̄to id q dixi de absolutōe ppter iniectione manū
nō exēdendā ad alias absolutōes reseruatatas pape pu-
ta si papa excoīcasset vel delegatus suus nō p̄t legatū
etiā cardinalis tales absoluere. ad hoc. c. studisti. s.
eo. Item in istis exorbitatib⁹ r p̄hibitib⁹ nō fit excoī-
de vno cā ad aliū vt in. c. qz translacōem. s. eo. et d̄ij
ibidem. nō. i. nno. i. c. si. de offi. archidi. Cetero ad
scdā speciē. s. ad legatos rōne psonē isti em pnt absol-
uere s bditos exēctes i pntia r iste casus est clar⁹ vt
hic. Itē extra pntiam nō pnt extraneos absoluere r iste
cas⁹ etiā est clar⁹. Tercius cas⁹ ē etiā clar⁹ qz aliūde ve-
nientes. Extraneos nō possunt absoluere etiā i pntia
Et hic sūt aliq cas⁹ dubij. p̄rim⁹ nūquid possint ab-
soluere s bditos extra pntiam. Cū. tenet hic q sic r di-
cebat q illud verbū aliūde. positū in tex. d̄terminabat

omnia precedentia vt sit sensus qd aliunde venientes nō pnt isti absolueri extra prouintā vel ibidem exites s̄ cōtrariam sentit hic glo. et tenent cōiter doc. qz tex. si nō cauilletur aperte pbat qd extra prouintiaz venientes possint absolueri et ita dicit Jo. an. seruari de facto et vide spe. c. ti. §. nunc dicam. v. illud. vbi idem sentit. Et dō casus dubius nūquid isti possunt subditos extra prouintiam absolueri cum licentia iudicis prouintie illius vel diocesis. et videt primo qd sic qz etiaz p̄tentio sam iurisdictionē p̄t quis exercere i subditū extra territorij suū cū licentia iudicis illi territorij. vt dixi i c. nouit. s. cō. dicit hosti. hoc esse equū sed qz hec potestas datur legatis istis cum limitatōe non videt qd debeant legati isti excedere formā hic p̄fixam ar. c. sane. de p̄uul. Et nō singulariter hoc dictum qz nescio alibi qd potestas collata alicui in certo loco ex p̄uilegio nō p̄t exerceri etiaz in subditos in alio loco licet cōsentiat dñs territorij. sc̄is in iurisdictionē p̄petente de iure cōi. Tertius casus dubi⁹ est nūquid legatus possit absolueri suos subditos q̄ incurrerunt alibi exco mūcātōes et videt sentire hosti. hic qd nō per istū tex. tam dicit aliunde p̄tingat accedere zē. quidā tū tenuerunt contrariū. vt recitat spe. in. d. v. illud. et forte hec opi. verior vt quādamōd p̄t subditos ex territorij d̄ in quētes panire vt in. c. cū cōtingat. de fo. cōpe. ita et absolueri. facit. xvi. q. ij. placuit. vbi glo. nō. dicit qd de delicto p̄missō extra prociā p̄t p̄p̄ius sacerdos absolueri prociā suū. et sic tex. iste intelligat de non subditis venientibus aliunde et cū hoc. c. indulgeat. h̄ beneficium legatis debet late intelligi vt in. l. h. ff. de cōsi. p̄in. et in. c. cum olim de v. sig. Quartus casus dubitabilis est nūquid si nō subditū venerūt ad prouintiaz legatū et ibi incurrerūt excoicātōes possint absolui a legato. et tenet hosti. qz sic qz isti nō dicuntur aliunde accedere cū nō veniant excoicātū et ad hoc facit nō. dicitū abb. hic qui dicit. ar. huius tex. qz scholaris veniens ad studiū excoicātus nō p̄t absolui ab ep̄o loci illius studiū licet casus esset in quo potuisset absolui a p̄prio ep̄o. sc̄is si ibi incurrisset excoicātōes qd nō. Ex quo possit nō. dicitū elici qd p̄tās q̄ p̄rabif rōne domicilij nō extenditur ad p̄rins cōmissa qd tū dicitū ego nō admittere generaliter naz dubitatur vtrū scholaris in loco studiū possit p̄ueniri sup p̄tractib⁹ alibi gestis ita etiā dubitatur de mercatorib⁹. qz trahunt mozas in aliqua ciuitate et de his plene dixi i. c. qz de riciis. et in. c. expte. b. de fo. cōpe. et vide qd nō. Bar. i. l. heres absens. ff. d̄ iudic. et in. l. ij. l. vbi senatores vel clarissimi. Quo ad tercios legatos p̄cludē qz neminem pnt absolueri nec in prouintia nec extra subditū nec extraneū. Ratio diuersitatis sc̄dm doc. p̄t esse qz legatus rōne loci est p̄petuus sicut dignitas cui inderet legatio est perpetua. vnde si isti legati possent ab-

soluere excoicatos clerici illoz locoz p̄derēt p̄allegiā qd hnt ex. c. si q̄ s̄ suadente. xvij. q. iij. qz nūqz p̄allegi res eoz tenerentur ire ad curiā cū ibi haberent supiorē qui eos absolueret. Ergo tū in istis et p̄cedatib⁹ daret vna limitatōem vltra doc. vt p̄cedat ista iurisdictionē in casibus reseruatōis pape sed in casibus in quibus ep̄i locoz pnt absolueri de quib⁹ i. c. puenit. et ibi dixi. de sen. ex. satis puto qd isti legati poterūt absolueri cū sint ibi ordinarj et hēant maiorē p̄tātē qz ep̄i vt. s. c. pxi.

Emm. Durat legati statuta etiā legati iurisdictione finita finitur tū sui delegati iurisdictione si citatio nō p̄cessit et nō. s. tex. quo ad vtrūqz casum. h̄t duo dicta sc̄d̄z ibi licet vero nō primo qz legat⁹ p̄t facere statuta in loco sine legatōnis et cū iste tex. nō distinguat inter legatos itel ligat⁹ ē ḡnāliter vt qlibet legat⁹ pape h̄ possit sine sit legat⁹ d̄ late sine sit legat⁹ h̄at⁹ sine legat⁹ rōne p̄sone nā qlibz istoz ordinariā iurisdictionē h̄z vt in. c. ij. co. li. vi. nō sc̄d̄o qz statuta edita ab habēte iurisdictionē ad tēpus durat etiā post tēpus iurisdictionis ex quo inferit qz m̄to fori durare debet statuta post obitū ep̄i cum ipse habeat iurisdictionem p̄petuā et idem puto dicen dū i alijs p̄latis inferiorib⁹ in casib⁹ in quib⁹ statuere pnt nō tertio in v. sec. qz legat⁹ pape potest delegare causas ad eum deuolutas seu coram eo motas nec m̄z cū habeat ordinariā et qlibet ordinari⁹ p̄t ex sua iurisdictione cām ad se spectatē delegare. l. vnica l. qui p̄sua iurisdictione. et i. c. litigātes. de offi. or. li. vi. et xi. q. i. te quidē nō ibi cū iurisdictionē istoz qz delegatus habet iurisdictionē etiā si sit delegatus nō a p̄ncipe ad idem. c. in lris. s. ti. pxi. p̄ quod rep̄batur glo. que aliud sentit in. l. ait p̄tor. ff. de re iudi. nō ibi citatō nō p̄cessit tex. in. in materia p̄petuatōnis iurisdictionis cōtra tacitā renouatōne m̄dati. requirit etiā citatō nec sufficit ali⁹ act⁹ ceterior et hunc tex. allegant i. c. gratū. de offi. dele. vbi h̄c materia tetigi et ij. aliquid dicit In glo. i. ibi ep̄i q̄ sūt minoris auctis nō gl. ex q̄ p̄t inferri qz i omnib⁹ in quib⁹ p̄t ep̄s statuta facere fori p̄t et legat⁹ pape. dicit tū qz sup maiorib⁹ negotijs non pnt ep̄i nec legati nec etiā archiep̄i statuta facere p̄ h̄ vide gl. xvij. di. in summa. et i. c. qz trāslatō nē. s. e. facit. c. maiores. ij. d̄ bap. Et dubiū ē certū ē qz ep̄s nō p̄t facere statuta sine consensu vl p̄silio capituli sui vt in. c. nouit. et i. c. quāto. ij. de his que fi. a p̄la. nō Jo. an. in. c. i. de p̄si. li. vi. nūqz legati possint soli statuta edere. Et dicit. Inm. qz debet requirere p̄silia p̄lato nū p̄uile ar. ij. q. iij. i. c. i. iij. et etiā p̄silia i p̄nētib⁹ ad poplū ar. c. si. de ma. et obe. et d̄ his q̄ fi. a ma. p̄ ca. c. vt. p̄ modū dicit qz i spectatib⁹ ad iurif. le. p̄t legat⁹ sol⁹ facere statuta dūmō illa statuta n̄ sint p̄tra anōes ḡiales seu iura ḡialia qz nō p̄t legat⁹ i aliq̄ d̄rogatē all. l. iij. l. d̄ offi. p̄to et nō h̄ d̄z sin. p̄mo qz le

gatus pape nō pōt aliquid statuere cōtra iura genera-
lia. idem dicit in epō vt nō. Jo. an. in. c. si. de offi. ar-
chidi. videt probari in. c. q. sup. bis. de ma. et obe. et in
c. instōnis. xxv. q. ij. limita tñ scōm ea q. dixi post glo.
in. c. cum dilectis. de cōsue. et vi. per fre. cōsilio. xvij.
q. vi. qd nō. glo. in. de. ne. romani. d. ele. Sed nō
q. legat' solus pōt edere statuta in spectatib' ad suaz
iurisdictionē q. solū agit mentōez de legato. dicit tñ q. si
vellet statuere in cōcēmentib' alioz p̄iudiciū vel nego-
tiū tunc debet habere illoz cōsensum seu p̄sentia vt nō
Jm. in. c. vestra. f. de loca. et sic limita Jm. b. S3
vtra doc. q̄ro nūquid actio penalīs surgens ex statu-
to legat' vel ep̄i sit p̄petua vel t̄palis et annalis. et de
cōsio huius. q. dependet ab alio articulo nūquid stata-
tam illoz dicatur ius civile vel canonicū an vō p̄eto-
rium bar. et bal. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure
cōcludant q. actio est t̄palis et annalis quēadmodū
actio surgens ex iure p̄torio. nam isti equipantur p̄to-
ribus p̄sidiibus. ad hoc. l. i. honorarij. ff. de ac. et ob.
in. l. de p̄pe. t̄pi. ac. in. p̄in. et idēz dicendū in statutis
editis a marchione vel alijs p̄ncipib' inferiorib' vt
nō. idem bar. in. l. si. de pe. et sic ex statuto ep̄i nō pos-
sum agere actione penalī vltra annū secus aut si est sta-
tutū factum a populo seu a tota vniuersitate clericorū
nam tūc actio esset p̄petua et duraret p. xxx. annos. l.
ficat. l. de p̄scrip. xxx. vel. xl. an. l. et eadē est questio
in statuto edito ab antianis seu dñis ciuitatis popula-
ris nūquid illud statutū equipetur iuri p̄torio an iuri
civili et sic nūquid actio penalīs sit p̄petua vel t̄palis
ex eo surgens quā. q. tractat bar. in. l. v. ff. de ver. ob.
et ibi cōcludit q. si isti antiani seu dñi fecerūt statutum
ex eoz officio equipatur iuri p̄torio secus si ex sp̄ali
cōmissione sibi facta a populo nam tūc populus vide-
tur fecisse illud statutū et p̄ p̄ns illud statutū appellat
ius civile. vt in. c. ius civile. l. di. et per hoc potest ifer-
ri ad decisionē multaz questionū. Nunc venio ad
sc̄daz p̄tem glo. in. qua queritur nūquid indulgentie
quas sepe legati cōcedunt subuenientib' ad reparati-
onez pontis vel loci religiosi durent post finitā legati-
onez quēadmodū statuta et q. nō duret. facit tex. in. l.
si. ff. de pe. vbi pena appōsita per magistratū t̄palem
hñs actū successivū solū duret t̄pe officij. glo. tñ de
terminat oppositū per. l. i. in. §. si. ff. de offi. p̄fe. vt. vbi
dicit q. p̄fectus qui est t̄palis pōt ip̄perpetuū p̄uare quē
offi. aduocatiōis. et doc. hīc cōsiter sequitur istā glo.
et idēz Jm. in. d. c. q. trāslationē. d. pe. Dic q. t̄pal
quā pena fuit appōsita sine cause cognitōe et iterlocuto-
rie si aut diffinitie. sec' at si pena fuit appōsita diffini-
tie et cū cause cognitōe q. tūc duraret. p̄petuo vt in. d.
l. i. et in. l. more. ff. de pe. idem volūt legisse in. d. l. si. ff.
vide qd dixi in. c. ex litteris. de cōsli. et facit b. gl. mul-

tū nō. ad. p̄bandū q. indulgentia seu p̄uilegiū a pla-
to cōcessum duraret imp̄petuū licet haberet actū successi-
uū. et pro hoc allegat bo. glo. in. c. cū ex eo de ele. li.
vi. vbi dicit q. si ep̄s dedit licentiā clerico veniēdi ad
statutū et dispēnsauit secū per septimū vt vbi dicit non
expirat licentia per morte ep̄i nec ipse sine causa reuo-
care pōt. ff. incōtrariū allego glo. satis nō. l. c. a nobis
el. l. de sen. ex. q. dicit q. si ep̄s tulit sniaz excoicationis
sub p̄diūe puta quicūq. furtū fecerit sit excoicatus n̄
durat hec sententiā vltra temp' p̄ferentis nisi successo-
eam p̄met. secus dicit in statutis et sic illa glo. nō. li-
mitat illum tex. ad idem vide glo. in. p̄. de. de. non
redi. in verbo p̄decessore. q. videtur velle q. indulgentia
tributa clerico sup non residentia nō durat vltra tem-
pus p̄cedentis et p̄fecto satis passus iste reddit' offi-
ciliis. et pro nūc dicerem q. vbi indulgentia seu licētia
h3 esse suū finitū et liberū ita q. ex sola p̄cessionē re-
cipit suam essentiaz nec dependet ex futuro euentu et
tunc durat etiā vltra t̄pe p̄cedentis q. p̄uilegia sunt
et statuta debent esse p̄petua. xxv. q. ij. c. i. sed vbi di-
spolitio dependet ex futuro euentu q. non iniecit ad
huc vinculum sumiter tunc extinguitur per morte di-
sponētis. sic potest itelligi glo. in. d. c. a nobis. nam si
snia excoicationis est p̄ditionalis aiquā existat condi-
tio nō iniecit vinculū simpliciter. ff. iniecit vinculū t̄pe
existētis p̄ditionis quo t̄pe si disponens est mortu'
vel reuocatus cessat sententiā. idem dicerem in alia li-
centia q. non pōt perpetuo p̄cedi sine cause cognitōe
vt si fuerit p̄cessa simpliciter itelligatur cōcessa ad t̄-
pus cōcedentis et ideo puto q. si ep̄s simplr dedit li-
centiā possendi eligere cōfessores q. illa licentia extin-
guitur mortuo vel reuocato ep̄o q. ep̄s non pōt imp̄-
petuū dare istam licentiā cū p̄iudicio ecclesie prochia-
lis sine cause cognitōe et p̄silio sui capitali cum el-
set irrogare perpetuum p̄iudiciū ecclesie parrochi-
ali et ita alias in facto respondi. et ita pōt saluari glo.
in. d. l. c. pe. licet possit haberi alius intellectus.

In glo. si. ibi sola citatōe. nō glo. q. p. solam cita-
tionē et non per actū citatores p̄petuatur iurisdictione et
ad hoc facit iste tex. multū nō. hosti. tñ qui cōtrariuz
tenuit i. c. licet. d. offi. de. de. supplet ad istū tex. vel aliud
equipollens sed hec suppletō extorquet literā vnde
illud. c. licet. debet exponi per istud cū ibi loquat ge-
neraliter et iste specialiter et vide qd plene dixi in. d. c.
gratū. Sed dubiū est tenēdo istā opi. q. requirat cita-
tionē quā sufficiat iudicē p̄misisse citationē si an mor-
tem vel finitū officiū delegantis citatio n̄ puenit ad ci-
tādū ff. q. subril' et nō. vt recitat b. io. an. gal. hāc. q.
disputat et multū all. p. et p̄tra tādē p̄cludit q. d. iure ci-
uili non est perpetuata iurisdictione quia non est pro-
p̄re citatio si non puenit ad citādū all. l. quia. ff. de

jurisdi. ordi. iudi. sed de iure canonico dicit qd si agitur de perpetuante iurisdictionis sufficit iudicem commissis se citatione qz incipit per hoc vti iurisdictione ar. s. de offi. dele. licet. sed si agitur de afficienda psona requiritur qd citatio puenit ad ptem pro hoc de. h. vt lite pen. et vide glo. ibi no. qd hoc tenet. Do. an. hic instat sed tandem videtur transire cu dictis doct. Do. car. tenet indistincte qd requirit citatione puenisse ad partes mibi tam de iure iuili qz canonico placet vt sufficiat iudicem commississe citationem quo ad perpetua iurisdictionem pmo per tex. d. de. d. l. r. qz vbi tex. solam requirit vt iudex iceperit vt de legatione sibi facta. ad idem. c. gratu. palle. vbi solu requiritur qd edictu citatio nis fuerit ppositum et ibi ad hoc pderant illum tex. Item probatur alia rone. Citatio habet tres partes. pma commissio iudicis de citando. scda executio nucij tercia ipsi nunciu relatio qd citant vt no. Jo. an. in. c. romana. s. ptra hentes de fo. cope. li. vi. pma pars est iurisdictionalis dntaxat. scda et tercia no sunt iurisdictionales. hinc est qd iudex no pot committere citatione extra territoriu. sed si puenit i territorio pot nunciu eum exequi extra territoriu tex. est no. in. d. s. costrabentes. et in. l. omnes. l. de epi. et de. et ibi per doct. vti committendo citatione vsus est iurisdictione in partes. r sic satis videtur ppetuata et sic salua glo. in. d. de. h. qd hoc tenet. vbi etia videtur de mte pape licet no expri mat. et in. d. l. et quia.

De offi. ordi. rabi.

Supra visum est de offi. delegati et legati nuc sub hatur et merito de offi. ordinarij. vel aliter sic. Supra visum est de offi. ordinarij spalis vt est legat? nuc sub hatur in genere de offi. cuiuslibet ordinarij r.

Ernitiosam Episcopi in suis diocibus pnt crimia inquirere et punire et cum opus fuerit inuocare brachiū secularē. h. d. no. pmo ex suprascriptione qd etiam

papa dicitur facere sinodū. ad idem. c. i. de spon. vulgariter tamē appellamus sinodū epoz et consiliū ipsi pape. de quo vide bo. tex. i. c. l. xv. di. vbi poitur et h mologia istoz noim. Nota scdo qd epi hnt in suis diocibus iurisdictionē libera et ea q sunt meri iperij pnt eni ex officio pcedere sup criminibus et infacinosos boies aiaduertere hec eni meri iperij vt sunt. l. i. p. i. et qd ibi no. ff. de iurisd. om. iudi. et dicā. c. q. sedes et vide glo. in. c. puenit. xv. di. no. tercio ibi singulariū vbiū qd qlibet vrbz hz suū epum et facit esse

tex. p cōi cōsuetudie italie fm quā illā appellam? ciuitate q hz epm hoc tñ nō est de iure qz pot esse ciuitas absqz epō nā et anqz essent epi erāt ciuitates r postmodum tpe pmitiue eccie fuit statutū vt epi nō cōstituerētur ni modicis ciuitatib? et nō populosis neqz in castris aut villis s solū in ciuitatib? magnis et populosis vt dicit tex. in. c. epi. lxxx. di. et in. c. i. de pūile. q iura clarissime pbant qd ad esse ciuitatis nō requiritur qd ibi sit epus s bene psumptio est qd vbi nō fuit sedes epalis cōstituta nō erat tūc magna ciuitas et vide qd nō Jo. an. in. c. si ciuitas. de sen. excō. li. vi. no. ibi vrbū. q qlibet ciuitas pot appellari vrbz. p h tex. i. l. h. ff. de v. sig. et vide et h mologia hui? vocabali. l. puillus in. s. vrbz. ff. de v. sig. quāqz appellatiōe vrbis in genere per excellentiā itelligitur de roma vt in. s. quoties. insti. de iure naturali. no. ibi in suis dioceli. q appellatiōe diocesis venit ciuitas nam hic si nō cōprehenderet ciuitas sequeret qd epus nō haberet ptatem in ciuitate qd est absurdū. simile colligit in. c. vni. co. de re. pmi. li. vi. In cōtrariū facit. c. rodolph? de rescrip. hosti. dicit qd in statutis cōstitib? et pūile. appellatiōe diocesis venit ciuitas sec? in rescrip. cōtentolis vt in cōtrario. et hz hic doc. trāsierint cū eo tñ mirāduz ē. de h dicto nā pot? diuersificat casus qz reddat rōz diuersitatis. si eni ob odiū rescriptoz cōtingit restrictō vt in. d. c. rodolphus. idē et fort? possit cōtingere i statutis penalib? odiosis deuitib? a iure cōi. et idē i pūilegijs odiosis. et ideo dic meli? in hac materia vt dicit in. d. c. rodolph? no. ibi adulteria. tex. no. quē sepi? soleo allegare qd epus pot sup adulterijs pcedere etiā cōtra laicos. no. tex. h nō restringit ad clericos nā de clericis nullū fuisse dubiū s loquitur generaliter i toto diocesi et ideo dico qd loc? ē puentiōi iter iudicem ecciasticū et secularē nā et secularis s h delicto cogno scere pot vt in. c. rex debet. xxiij. q. v. et in. c. tue d. p. ra. et h facit cōtra opi. Jo. an. in. c. si. de fo. cope. li. vi. vbi dixit qd adulteriū ē crimē ecciasticū qtenus agitur ad separationē tbori matrimonialis. s si vis saluare istō dictū dicas qd tūc ē ecciasticū merū. i. q nullo mō pot de eo se impedire secularis s qn agit ad puniendū de licitū seu ad phibendū nō est mere ecciasticū s mixtū et hāc materiā plenissime examiani. in. c. cū sit generale. de fo. cope. vbi generaliter sui psecutus q crimia sunt mere ecciastica vel mixta. no. ibi libera ptates et tene menti qd si daf alicui ptas libera pcedēdi i aliq casu nō itelligitur qd aliqd faciat cōtra ius s solū vt absqz alicui? impedimento vel licētia s possit facere nā ver bū libez s iportat. ad h qd nō. i. c. de mulera d. p. b. et i. c. l. epus. c. si. li. vi. r optie pbaf h. Alitio nō qd epi pnt vbi res exigit inuocare auxiliū brachiū secularis r i ta exigitē rebellioe subditoz r ideo alibi ibi dispōit qd

familia p̄tatis nō incurr̄t excōicatōz si ad m̄dātū ep̄i
capit clericū et ducit ad carcerem etiā violēter vt in. c.
vi fame. de sen. excōi. et an iudex secularis teneat indi
stincte dare suā familiā et omne auxiliū iudici ecclesi
co postulātū. dicit. In glo. i. ibi cū frequēs et damo
sa fama. vult ergo glo. tex. restringere vt tūc possit ep̄s
inquire p̄tra subditū cū vehemēs infamia insurrexat cō
tra eū. dicit doc. et bene b̄ dicitū p̄cedere in inquisitione
ordinaria et sp̄ali que. si sit p̄tra certā p̄sonaz b̄ ḡraliter
nō requiritur q̄ infamia p̄cedat pē b̄ q̄ ep̄s visitādo in
quirit generaliter q̄liter viuat popali. ad b̄. x. q. i. c. re
latū. et. c. placuit. et in. c. i. de censu. li. vi. Ad idē. xxxv.
q. vi. et in. c. ep̄s. in sinodo idēz est q̄ delictū ē noto
rium et nescitur quis illud p̄misit naz tūc superior facit
inquisitionē generalē vt nō. Inno. in. c. bone. ele. i. s. de
el. et. bar. in. l. si. ff. de q̄stio. idēz dicit cū platus inquir̄t
nō ad finē puniēdi s̄ in finēz ipediēdi. p̄motionez ad
aliquā p̄lationez vel ad ordines naz sine aliqua infā
mia p̄cedenti debet tūc superior inquire de vita et mori
bus p̄mouēdi. ad b̄ qd̄ le. et nō. in. c. i. de postu. pla.
et in. c. cū nobis. de elec. In glo. in v. canones. ibi
et de quocūqz mortali peccato. Aduerte qz glo. p̄ma
frōte videt sibi p̄traria. naz p̄mo dicit qz ep̄s dūtaxat
debet inquire de causis sinodalibz. i. de causis spectā
tibz ad for̄ ecclesiā et dixi de sinodalibz qz omnes
cause olim deferēbantur ad sinodū ep̄oz. vi. q. iij. in. c.
i. et. ij. et in. c. i. de iudi. tū postea subijct qz de quolibz
peccato mortali debz ep̄s inquire et sic videt exbau
sta iurisdic̄tio iudici seculari p̄tra. c. rex debet. xxiij.
q. v. hanc materiā examinaui in. c. nos inter. d̄ pur. ca.
vb. bona glo. et longe latius in. d. c. cū sit generale. et
cōclūde. p̄ intellectu glo. qz quedā sunt crimina mere ec
clesiastica de quibz iudex secularis nullo mō se intrumit
tere p̄t vt est crimē heresis de hereti. vt inquisitionis.
s. prohibem. li. vi. qd̄az sunt crimina mixta de quibz
vtrqz. s. secularis et ecclesiasticē cognoscere p̄t vt cri
men sacrilegij vt in. c. cū sit generale. palle. et in. c. feli
cis. de pe. li. vi. Regulariter v̄o de alijs criminibus in
terris imperij nō p̄t iudex ecclesiasticē se ipedire nisi
indirecte quo ad penitētiāz imponēdas et ad delictum
p̄hibendū vt in. c. nouit. de iudi. nisi delictū sit notori
um. nam tūc cū dephendat negligentia iudicis secula
ris p̄t iudex ecclesiasticus p̄cedere vt nō h̄c Inno.
et in. d. c. nouit. facit. c. i. in. s. notoria. de celi. li. vi. Et
in si. glo. nō glo. qz satis est plena i materia sua et idēz
sentit glo. in. c. iudicet. iij. q. vij. et cōclūdit glo. qz ne
qz p̄lemnādo neqz absoluēdo v̄o iudex sequi p̄sciaz su
am s̄ moueri ex p̄batōibz corā eo factis. Do. an. rec
tat b̄ d̄ca cal. q̄ posuit in. c. pastoralis. s. qz v̄o. s. de
offi. d̄le. et ibi ego recitauit et plene examinaui istū passū
et seq̄tur do. an. cal. p̄terqz in vno. dicit eni qz si iudex

habet cōsciaz p̄tra reū sed accusator nō p̄bat nō debet
eū absolue diffinitue vt dicit cal. s̄ solū in observa
tione iudicij qz si absoluet et diffinitua illa snia obit.
ret in alto iudicio et sic reus trāsiret impunitus. s̄ mihi
pius placet opi. cal. qz in nullo facit cōtra p̄sciaz in ab
soluendo eū pure et simpliciter qz non sequit est crimi
nosus ergo necessario cōdemnādo quia non debet
cōdemnari crimosus nisi accusetur et p̄betur. vt. vi. q.
ij. in. c. si tantū. et in. c. hoc placuit. et in. l. et rescrip.
ff. de mune. et bone. vnde ex quo delictū nō est proba
tum debet illum absolue qz occulta sunt relinq̄nda
iudicio dei. vi. q. i. si omnes. facit. c. qualiter et q̄ elec.
i. in si. de accusa. Item x̄ps simpliciter absoluat muli
erem quā sciebat adulterā dum dixit quis te accusauit
mulier. et illa respōdente nemo d̄ne. dixit x̄ps nec ego
te cōdemnabo vade et noli amplius peccare vt habet i
euāgelio. x̄pi aut actio nostra est instructio vt. j. c. p̄i.
et. ij. q. i. deus. et. c. significasti. s. de ele. et licet iste eni
tet penam corporale non euitabit eternāz. secus econ
tra quādo iudex habet cōscientiā firmāz pro reo. non
enim debet eum cōdemnare. p̄pter p̄bationes quā in
nocens est puniendus et certe tūc faceret cōtra cōsci
entiam si puniret innocentē. Ultimo ergo aduerte qz
glo. inepte posuit additionē i si. dū dicit qz p̄tra p̄sciaz
iudicat punire et tamē p̄mo dixerat qz nō debet iudica
re s̄m p̄sciam s̄ scōm allegatā. nec glo. si d̄diter recitat
casum illius. c. cum eterni. nam ibi simpliciter non di
citur qz iudicādo cōtra cōscientiā sit puniendus. nam si
hoc diceret cessaret hec disceptatio s̄ dicit p̄tra p̄sciaz
et cōtra iusticiā quasi dicat. qz si iudicat simpliciter cō
tra iusticiā non incūrit penāz de qua ibi nisi etiā faciat
cōtra cōsciaz nam sepe iudex iudicat iniuste p̄ errorem
et nō ex certa scia quo casu non punire illa pena de q̄
ibi et sic p̄derādo illū tex. potes euitare cōtrariū qd̄
de illo multū stricte formare potest. In glo. in ver.
publicā. i. si. Nota duo ex glo. p̄mo qz sicut iudex
secularis v̄o ipendere suū brachiū et auxiliū iudici ec
clesiastico ita iudex ecclesiasticus debet innare seculares
cōtra subiectos sibi rebelles. Secōdo nō qz iudex secu
laris p̄t cōpelli per excōicationē ad dandū familiam
et auxiliū suū iudici ecclesiastico. Inno. fatetur hoc pri
mū sed dat duas differētiāz in hoc inter ecclesiasticū
et secularē prima qz ecclesiasticus p̄t cōpelli secularē
si nō vellet sibi ipendere auxiliū vt in iuribz alle. i. glo.
s̄ nō cōtra qz secularis nō p̄t cōpelli ecclesiasticū qz
maior est eo. facit. c. qualiter. d̄ indi. et. c. legim. in si.
p̄c̄ij. di. Secōda differētia qz ecclesiasticus nō tenet iura
re secularē iudicem puta excōicando sibi rebelles nisi
prius fiat sibi fides de processu quia non debet exco
municare nisi p̄mittat admonitionem et ex iusta cau
sa. sed facta sibi fide quod subditus iniuste est re

tollis debet iudex ecclesiasticus illum bannitum seu
 rebellam vel pscriptum per iudicem secularem excōica
 re. sed contra iudex seularis debet obtinere iudi
 ci ecclesiastico licet nō faciat sibi fidem de processu. s̄
 postea Inno. videtur limitare dicens q̄ si extra iudici
 um iudex ecclesiasticus petit auxiliū a iudice seulari
 et constat ipsi seulari q̄ iniuste petit nō tenetur nec de
 bet iudex seularis sibi impendere auxiliū q̄ nō de
 bet eum iuuare ad malum s̄ ad bonū. et sic intelligit
 istam tex. ibi cū dicit ad nō p̄iudicandū rē. Nam
 iudex seularis nō est inferior sed par iudici ecclesiastico
 scdm̄ eum & ideo nō tenetur sibi obtemperare si iniuste
 petit. facit. xvi. di. cum ad verū q̄d verbū nō. s̄ si petit
 auxiliū in iudicio q̄ processit iudicialiter et nō fuit
 appellatū nec supplicatū tenetur iudex seularis mā
 dare executioni sententię iudicis ecclesiastici nec debz
 admittere exceptionez iniuste. facit. c. ij. de exce. li. vi.
 Do. an. in hoc instat et finaliter videtur concludere q̄
 si est casus in quo iudex seularis potest cognoscere n̄
 tenetur exequi nisi sibi faciat fidem de processu. et vi
 detur q̄ hec fuit opi. bar. in. l. diuis. ff. de custo. et ex
 hibet. res. et ibi dicit notāter per illum tex. q̄ si iudex
 ecclesiasticus tradit cōiunctum de heresi iudici seulari
 vt ipsam puniat nō tenetur illum punire nisi sibi p̄us
 ostendatur processus vt sic videat an iuste fuerit pro
 cessum p̄ra illum. Ad idem allegat q̄d habet in anō.
 de sanc. epi. in. §. si vō tamē. sed aduerte q̄ in exem
 plo suo bar. de directo dixit cōtra casum. c. vt inquisi
 tio in. §. phibemus. de heresi. li. vi. vbi dicit q̄ de cri
 mine heresi cum sit mere ecclesiasticū neqz directe ne
 qz indirecte potest iudex seularis cognoscere sed pu
 ra et nuda executio ad eum pertinet ad requisitionez
 iudicis ecclesiastici et tene menti illum textum. idem
 putarem dicendū per illum tex. vbi crimina essent mere
 ecclesiastica sed vbi crimina non essent mere ecclesiasti
 ca tūc si traditur aliq̄s curie seulari vt quando cleri
 cus degradatur iudex seularis non debet eum pu
 nire nisi fiat sibi fides de processu q̄ ille efficitur de fo
 ro suo et habet eum iudicare vt subditum nō aut vt pu
 nis executor etiā in isto casu loquitur tex. in. d. §. si ve
 ro crimine. sed si non tradit sibi vt sit de foro suo s̄ iu
 dex ecclesiasticus petit vt executor exequatur suā sniaz
 tunc satis pōt teneri opi. Inno. hic vt iudex seularis
 illam sniaz exequatur licet sibi nō fiat fides de proces
 su. facit. d. c. ij. de exce. li. vi. in executōe eius iusticie
 videtur iste seularis inferior ar. xxij. q. v. in. c. p̄iceps
 et. c. administratores. s̄ si iudex seularis sciret sententiā
 iniustā posset dici q̄ nō tenetur illam exequi saltem in
 cā criminali q̄ nō dz esse executor ad malū p̄ra p̄sciē
 tiam. facit. l. nō tantū. ff. de appel. et per hoc deciditur
 alia. q. nō. quā posuit Jo. an. et fuit hic Jo. de monte

marlo. Ep̄a volebat visitare quendā p̄latum inferior
 rem ille dixit se exemptū et appellauit ad papam. ep̄s
 excōicauit illū et q̄ ille non curat de excōicatione petit
 a iudice seulari vt daret sibi familiā et auxiliū suū
 iste vero qui appellabat cōtradicebat q̄rebat q̄d fa
 cere debebat iudex seularis. et post multa iste qui dī
 sputauit cōcludit q̄ nō tenebat impendere auxiliū. q̄
 tenetur ipendere cōtra rebelles et resistentes ep̄o de fa
 cto. secus aut de iure et indubio p̄sumendū est p̄ appel
 lante vt dēferatur sedi apostolice ar. c. directe. d. appel.
 et cum hac decisione trāseant hic p̄muniter doc. q̄d est
 valde notand. q̄ facit ad multa vt si subditus etiā nō
 exemptus ex iusta causa appellauit nō debet iudex se
 cularis dare suū auxiliū ad petitionē ep̄i cōtra illū sub
 ditum tñ in casu supraposito forte aliud posset dici p̄
 c. cum p̄one. de p̄uile. li. vi. q̄ cum alias subditus dī
 cit se exemptum debet exhibere p̄uilegiū q̄d sibi tri
 buit causaz p̄scribēdi alias pōt ep̄s vt iurisdictionē sua
 cum habeat iurisdictionē fundatā de iure cōi ergo si n̄
 seruat subditus q̄d ibi dicit potest ep̄s legitime pete
 re auxiliū brachij seularis. vide tñ in hoc q̄d dixi p̄
 Inno. in. c. venerabili. de censu. Item scias q̄ ab eo q̄d
 s. dixi q̄ iudex ecclesiasticus debet excōicare rebelles
 iudici seulari et cōtra iudex seularis debet bannire
 et aiadnertere in rebelles iudici ecclesiastico. Inno.
 recedit et videtur velle q̄ nec iste debet illos excōicare
 nec ille seularis istos p̄scribere vel bannire sed satis ē
 eos vitare. sed hostiē. tenet primū dictū q̄d est nōn
 dicens q̄ ad petitionē iudicis ecclesiastici iudex secula
 ris debet bannire et punire subditos rebelles et inobe
 dientes iudici ecclesiastico non curates de excōicatione
 ita cōtra ad petitionē iudicis seularis debet iudex ec
 clesiasticus interdiceret et excōicare subditos rebelles et
 p̄scriptos a iudice seulari. et ad hoc nō. dictum all.
 Inno. in. c. licet ex suscepto. de fo. cōpe. vbi dixi q̄ si ali
 qui subditi nolunt obedire ipatori. de facto nō succe
 dit papa in iurisdictionē sed debet iuuare impatorem
 ad domandam illos subditos et sic debet etiā p̄stare
 auxiliū q̄d pōt. Ex his habes optimū remediū pro
 istis nobilibus expulsis ab eoz dominio. naz possent
 implorare auxiliū ecclesie q̄ etiam debet subditos resistē
 tes excōicare et interdiceret. In glo. si. ibi vt sua au
 toritate rē. hec expositio glo. licet v̄a est in se tñ satis
 extranea ad tex. vñ alij doc. exponūt nō ad p̄iudicandū
 dum eccie q̄ min⁹ possit iudicare sine auxiliō brachij
 seularis. Alij dicūt nō ad p̄iudicandū. s̄ illi p̄ra quez
 petit auxiliū q̄ n̄ dz auxiliū ipendi cōtra iudiciū et h̄
 etiā sensit Inno. vt dixi. s. vel sm̄ hosti. nō ad p̄iudicandū
 l. q̄ p̄ h̄ n̄ p̄iudicat iudici seulari quo min⁹ possit pu
 nire et iponere penā tpalē. s̄ hec opi. sibi n̄ placz q̄ n̄
 dz q̄s his iudicari. xxij. q. v. quid ergo. et in. l. licz. ff.

can. sta. nisi dicat q̄ iudex ecclesiasticus imponit pe-
nam spūalem seu pñtam iudex vero secularis impo-
nat penam tpalē. sed b̄ n̄ placet hosti. q̄ etiā d̄ de-
fendere penitentē. xi. q. iij. aliud et sic transit Jo. an.
cum hosti. Ex hac opti. posset colligi nō. dictū si opti.
esset vera scilicet q̄ punitus spūali vel tpali pena per
iudicem ecclesiasticum non debet puniri de eodem deli-
cto per iudicem secularē. sed do. an. nō placet bec snia
p̄cedenti q̄ qualitercūq̄ fuerit punitus a iudice eccle-
siastico potest tpaliter puniri per iudicem secularē si ē
de sua iuri dictione. all. nō. per Inno. in. c. dilectus .
de par. ca. et per eum in. c. de his. de accu. ego v̄o pu-
to q̄ hoc sit in iustitiae verū. sed vide ad hoc tex. nō .
i. c. fideis. de pe. li. vi. et ibi Jo. an. dicit istā. q. fuisse
disputatū. vnde vide ibi per eū et qd̄ nō. i simili bar.
in. l. ij. ff. vi bo. rap. vide qd̄ dixi in dicto. c. cū sit gene-
rale. et in dicto. c. de his.

Sacerdos Ordinarius qui scit
nō vt iudex sed vt d̄s
homo subditū esse criminis ream in determi-
na te poterit sed nō nominatim eum arguere vel punire. b̄
dicit. Nota p̄mo argumentū optimū ex tex. q̄ his
qui aliquid scit ex cōfessione alicuius et in foro peni-
tentiali facta non d̄ illud scire pro certo q̄ potuit ille
non verū dicere et sic non habet certa scientia tūc ein
habet certitudo cū res dephenditur aliquo sensu cor-
poris. ad hoc. l. ij. q. ix. c. testes. et. l. si qñ. l. de testi.
hoc enim vid̄ pbare iste tex. dū ponit ista vt diuersa
nam p̄mo facit mentionē cum pro certo scit aliquem
esse ream criminis et postea subijcit vel si cōfessus fuerit
rē. quasi tunc pro certo non sciat. et hoc p̄bat ista lrā
licet glo. i. aliter sentiat in hoc tamē nō videtur p̄de-
rasse tex. Secūdo nota platum nō debere subditum
nominatim arguere de aliquo delicto nisi possit illud
delictum plene p̄bari nō enim creditur etiā superiori si
dicat aliquem esse ream criminis. vi. q. ij. in. c. placuit .
et in. c. si tantū. p̄to tñ q̄ in secreto p̄t eum admo-
re. q̄ talis admonitio nō p̄t nisi p̄desse. ar. ij. q. i. si
peccauerit Tercio nota et tene menti. q̄ de delicto
cuius quis est cōsciūs vt deus p̄t in publico redar-
guere peccatorem in genere tñ et non determinate. hoc
etiā colligit exemplo xp̄i. sciebat enim deus eū iudam
traditūz tñ non omino siluit b̄ in genere eum redargu-
ebat et delictū supplicū mīnebat dum dicebat q̄ meli-
us erat si natus non fuisset homo ille rē. et tene menti
hoc dictū ex quo habes casum in quo p̄t sacerdos
delictū sibi cōfessum in genere redarguere. Item nō
et tene menti q̄ pro quolibet dāno illato p̄t recurri
ad iudicem ecclesiasticū vt excōciet eum qui damnū itu-
lit licet p̄bari non possit vt determinate quis damnū
intulerit nam rōne peccati mortalis debet recurri ad

ecclesiā vt in. c. nouit de iudi. et in hoc tex. iste p̄t quo-
tidie praticari specifice i furto quādo nescitur auctor
furti. Item nota tres scientias quas p̄t quis in eodē
facto habere. nam p̄t habere vnam vt homo quia vi-
det. scd̄am vt deus q̄ ille fuit sibi confessus in p̄nia .
terciam vt iudex q̄ ordine iudicario factum est sibi p̄-
barum. et possunt iste tres scientie haberi alternatine
seu distributue et etiam simul. nam p̄t quis scire tan-
tum vt deus vel vt homo vel vt iudex. Item p̄t scire
simul vt homo quia vidit. et vt deus quia etiam sibi
fuit confessus. Item vt iudex quia p̄stmodū in iudi-
cio sibi fuit probatū et hoc satis probat iste tex. b̄ nun-
quid possunt iste scientie sibi aduersari adinuitem i eo-
dem subiecto vt possit eadem p̄sona certū quid scire .
vt deus et p̄trarium scire vt homo vel iudex. vide qd̄
dixi i. c. pastoralis. i. q. i. quia vero. de offi. dele. Item
nō casum in quo sacerdos sine peccato militat p̄ntē
excōcicato cū .i. nō p̄t probare illum esse excōcicatum
q̄ hoc scit vt homo vel deus et sic optime facit bec li-
tera in articulo q̄ sacerdos non debet desistere a cele-
bratione diuinorū licet sciat aliquem ex p̄sentibus esse
excōcicatum. ex quo hoc probari non p̄t. hoc tñ ego
admitterem in celebratione necessaria et ita loquit iste
tex. secus i volūtaria ar. xxiij. q. i. c. si. Ultimo nō
casum in quo sacerdos nō debet denegare corp̄ xp̄i.
etiā excōcicato si probare nō p̄t illum esse excōcicatum
licet sciat vt homo vel vt deus. hoc etiā colligit exem-
plo xp̄i qui hoc sacramētum non denegauit inde sed
sibi et alijs apl̄is p̄tulit. vt. l. q. i. c. xp̄s. Sed q̄ro
quid si sacerdos producat in testem cōtra reum crimi-
nis nūquid teneatur respōdere de eo qd̄ scit vt deus
Dic secure tenendū q̄ non ad hoc. c. dilectus . de ex-
cessi. pla. et in. c. omis vtriusq̄ de pe. et remis. vnde se-
cure respondere p̄t se nihil scire q̄ non producat i te-
stem vt deus sed vt homo et tanq̄s homo nihil scit se-
cus aut est si nesciret vt deus sed vt homo licet alius si
bi dixisset secreto et iuramento p̄stato q̄ nō reuēlet nā
non obstante illo iuramento si producat in testem de-
bet dicere veritatem ratio est. quia illud iuramentum
non extenditur ad istum casum tñ si producat in testē
et si intendebat iurans ad hūc casum se extendere iur-
amentū fuit temerariū et ideo non seruādum ita nō .
sentit Inno. in. c. qualiter et quādo. j. de accusa. vbi vi-
de et tene menti. Item dic q̄ nō semp̄ dicitur sacerdos
scire vt deus licet is q̄ sibi reuelauit dixerit q̄ sibi dice-
batē p̄niaz tunc enim solū d̄ peccatū detectū i p̄nia
vt deo qñ peccator q̄rit salutē aie sue secus aut si cū li-
bidis seu rōne amicitie dixerit q̄s peccm sacerdotis q̄
tūc non dicitur in p̄nia q̄ ille n̄ tenet locū dei in b̄ et
currit vt ad deum. nōn . sentit Innocencius in dicto
aspitulo omnes et tene menti quia multi decipiuntur

Quero pro declaratōe lre nūquid quilibet sacerdos possit excoicare, videt primo q sic ar. huius tex. nam b sit mentio de simplici sacerdote. Hōsti. intellexit tex. in sacerdote curato et sic videt velle q sacerdos habens curam possit excoicare parochianū suū pro quo etiā facit tex. in. c. se. Alij dixerunt contrariū. Idē. et abb. cōcordādo dicunt q aut hoc habet p̄suetudo et pōt sacerdos excoicare etiā cum cause cognitione iuxta cōsuetudinē. Et ex hoc p̄mo mēbro nō q p̄suetudo pōt dare p̄tatem excoicandi qd an sit verū i dīstincte videt lati per Inno. in. c. olim. de resti. spo. et qd le. z nō in. c. cū p̄ngat de foro cōpe. et an teneat excoicatio rōne possessionis tantū. vide qd nō. Jo. han. an. in. c. auaricie. de elect. li. vi. cessante v̄o p̄suetudine pōt sacerdos curatus scdm cū excoicare parochianū in genere z sine cause cognitiōe vel certā personam excoicare nō pōt quia nō est iudex. z sic istum tex. intelligūt qñ sacerdos curatus fert excoicationem in genere z cū hoc intellectu transiit hie Jo. an. z do. an. z nō hoc singulariter p̄pter auctem istoz doct. sed ego semp tenui in dīstincte q cessante p̄suetudine sacerdos curatus nec in genere nec in sp̄e excoicare pōt. Plene hūc articulū explicauit in. c. si quis p̄tra de foro cōpe. in repetitōe. z p̄batur sic. Excoicatio est iurisdictionis p̄tentiōe qz nō debet ferri nisi cū cause cognitione z fertur in iurū. ij. q. i. nemo ep̄s. sed sacerdos curatus nō habet iurisdictionē fori p̄tentiōis p̄iūialis tm̄. pro hoc. xi. q. i. in. c. d. p̄sona. Itē excoicatio ē mēri imperij vt nō Inno. in. c. trāmissas. de elec. simpli ceter aut curatus nō habet ea que sunt mēri imperij. Item iura tantū a iudicib? dicūt excoicationem esse ferendam vt in. c. i. de sen. excōi. li. vi. vbi ter repetit verbum iudex. Ad idē. c. querēt. de v̄o. sig. et in archi diaconis. de offi. archi. non ob. iste tex. debet enim intelligi de sacerdote alias ordinario naz et ep̄i olim appellabātur sacerdotes. p̄cy. di. c. oim. naz sacerdos est nomen dignitatis et honoris. p̄xi. dist. clerico. et hoc semp fit hie. et hoc etiā patet ex mēbro. nam hie tractatur de offi. iudi. ordinarij. ergo vt ista decretalis cōueniat mēbro debet intelligi de sacerdote alias iudice ordinario. debet enim nigrā cōuenire mēbro vt nō. glo. i. c. tibi qui. de rescrip. li. vi. et in. c. bone. de cōsur. vili. vel inuili. et in. c. si super grā. de offi. deleg. li. vi. hoc etiā p̄bat ista litera ibi nisi iudiciali ordine z. et ibi p̄tēt iusticia certum enim est q a simplici curato nō p̄tēt iusticia cōtra dānum inferentē nec p̄cedit corā eo ordine iudiciario. Ex his cōcludit q hec litera nō p̄bat op̄i. istoz doc. et pro hoc vide bo. glo. de. seqn. vbi dicit et in. c. nemo ep̄s. ij. q. i. et ad. c. seqns. dicit vt ibi dicitur. et hanc op̄i. q non possit sentit collecta. b

Secōdo querit nūquid hec generalis excoicatio sit

ferenda p̄cedente p̄petenti monitōe. Dicit q sic. vñ nec in genere nec in specie debet ferri excoicatio nisi p̄cedente trina monitōe vt in. c. romana. in vñ. sed nec. de sen. excōi. li. vi. In glo. i. et pondera ibi glo. quam inducit dñs An. ad saluandū testem qui dicit aliqd pro certo scire et interrogatus de causa scientie respondet quia ille fuit sibi confessus. sed certe hoc dicit nō p̄batur in tex. sed potius oppositū vt. s. dixi. in p̄mo nō. et dicit vt ibi In glo. ij. ibi qd licitū est in genere Nota glo. q regulariter illud qd licet in genere licet i specie et ecōtra. et idem tenet hie cōiter doct. Et nota glo. se. et ex ea et ex tex. collige q excoicatio generali ter lata ligat delictū quātumcūqz occultū seu delinquentem et sic iudicio meo hie est tex. pro glo. nō. in. de. i. de hereti. vbi examinat an p̄stitutio militatis ecclie liget delictum om̄ino occultū et cōcludit q sic et tene mēti istam glo. et istū tex. ad hoc. In glo. pe. in fi. in dicit ergo glo. q nullus istoz erit excoicatus. et idē tenet Hof. dicens q ex quo nō constat de intentōe excoicantis nullus vigore sententie erit excoicatus cōsulit tñ q vterqz se faciat absolui ad cautelā. Hōsti. dicit q vterqz est ligatus qz deus non curat de verbis sicut et alias ecclia non curat de v̄bis si constat de intentione. vt in. c. in his. de v̄bo. sig. mihi placet opi. glo. cōiuncta opi. Hof. facit. c. grane. xi. q. ij. Item. l. ij. si duobus. quā glo. adducit p̄ p̄traria opi. facit. p̄ hac opi. vt nullus sit ligatus. nam ibi in fi. dicitur q si legatum fuerit factū titio et non apparet de quo titio testator senserit nulli debetur legatum. Item excoicatio non debet ligare vltra intentionē excoicantis. Nam potestas et voluntas debent cōcurrere ad expletionē cuiuscūqz rei vt in. c. cum sup. de offi. dele. et in. l. multum interest. l. si quis sibi vel alteri. iste excoicatus non habuit animum excoicandi nisi vnum ergo non debet esse vterqz excoicatus nec alter ex quo nescitur de quo senserit. nam p̄sertim in istis sp̄ialibz pura recta et certa debet esse sententia z. de conse. di. iij. reulerunt. et. c. soleat. Et faciūt ista ad qdnes. Sacerdos in die forte pasce volebat cōmunicare populū et habebat an se hostias. xi. quas tñ putabat. x. p̄tulit simpliciter verba cōsecrationis. querit vtrū omēs xi. sint cōsecrate vel. x. tantū vel nulla. Et salua determinatione ecclie p̄cludit hie Cal. q si habebat animum p̄secrandi. x. et non plures nulla erit p̄secrata z incertitudo videt. Nam vt dixi recta et certa debet esse intentio in istis sp̄ialibus et intentio est necessaria ad perficiendam opus vt in iuribus pal. et p̄ hac opi. facit ista glo. in fi. nō enim apparet quas ex illis. xi. voluerit consecrare.

Si ordia.
Vm ab ecclesiarū n? subiecta?
 ep̄o p̄fert i sibi subiectū iustā cōsurā eccliaſti.

ep̄s illā seruare debet et eā sine satisfactiōe et cōscientia p̄ferentis relaxare non debet. Primo ponitur exordi- um, ex quo sc̄do infert mandatū ibi qua, p̄pter. 2do p̄mo ex sup̄scriptōe q̄ appl̄de p̄latōz uenit n̄ solū ep̄i et sup̄iores s̄ etiā interiores h̄ntes iurisdictionē q̄o etia- rius p̄bat in. c. i. d. et a. et quali. quimō dixi h̄ hosti. q̄ etiā simplex curatus d̄i p̄latus ut patet hic in pleba- no. sed dictū meli⁹ q̄ ex lata significatione sacerdotes procbalium ecclesiāz possunt dici p̄lati q̄ p̄sunt par- rochialis in foro anime et hoc respectu plebanus p̄t dici p̄latus. hoc p̄bat tex. in. c. tua. j. de de. egro. et pro- batur ab allusione uocabulī uel etimologia uocabulī. nam dicit p̄latus quasi p̄ alijs dicit⁹ uel ante latus sed stricte illi soli dicitur p̄lati qui habent iurisdictionē ali- quā fori contentioso. ad hoc tex. in. c. de. decer- nimus. de indi. et ibi dixi. ad idem tex. in. c. de. dudum. de sepul. ubi per se fit mentio de p̄latis p̄ se de sacero- tibus curatis. et hoc mō p̄t intelligi tex. nam iste ple- banus habebat hic iurisdictionē q̄o patz ex eo q̄ exco- mūicabat procbianos suos q̄o intellige de iure sp̄ali. puta ex p̄scriptione uel p̄uilegio nō aut de iure cōi. ut dixi. s. c. p̄cedenti. nam istud est situatū sub rubrica. de offi. indi. ordi. s̄ certum est q̄ plebanus nō est iudex or- dinarius procbianoz suoz in foro cōtentioso. loquit⁹ ergo de iure sp̄ali. Nota ergo q̄ rector ecclesie par- rochialis habet curam procbianoz suoz siue sint laici siue clerici. Ex quo nō q̄ inhabitantes in prochia licet sint clerici sunt tñ procbiani illius ecclesie ad hoc facit de conse. di. i. et hoc attendendū ubi dicit q̄ clerici de- bent cōuenire vna cū laicis ad audiendū diuina in ecclia eoz. 2do tercio q̄ appellatiōe sententie censure cō- p̄henditur sententia excoicationis et interdicti. adde et suspensionis ut in. c. q̄renti. de v. signi. Item nō hic exp̄sse q̄ p̄lati inferiores ep̄is possunt ferre ex- coicationē in subiectos. cōcordat. c. sicut tuis de simo. et. c. cum ecclesia. de ma. et obedi. et. c. ij. de eo qui or- sur. rece. Item nō q̄ excoicationē latam a prelato inferiore subdito ep̄o p̄t ep̄iscop⁹ relaxare si est irati- onabilis. si aut rōnabilis non debet eam relaxare sed debet remittere ad suū excoicatorē. Quid aut si de sc̄o relaxauit dicit ut in glo. si. in. fi. Ultimo nota q̄ su- p̄iores debent facere obseruari snias latas ab inferio- ribus et sic vidē sc̄dm Inn. q̄ maior iudex debet mā- dare executioni sniaz inferioris. ad idem. l. p̄perandū s̄. sin autem. l. de indi. et. l. a diuo pio. ff. de re iudi. et hinc sumpta occasione. Inn. tractauit nūquid isti infe- riores p̄lati possunt eoz snias mā dare executōi an v̄o debeant recurrere ad sup̄iorem et refert cōtrarias opi. Finaliter ponit nō. dictū q̄ q̄bet iudex siue delegat⁹ siue ordinarius potest exercendo iurisdictionē quā h̄z suā sniaz mā dare executōi s̄ eā quā nō habet exercere

Etiam habetur in p̄rog. si p̄curator sit

nō p̄t et tunc debet ad sup̄iorem recurrere. Exemplū quilibet iudex ecclesiasticus p̄t excoicare etiā si sit de legatus inferioris a principe ut hic et in. c. ex litteris. d̄ offi. dele. unde excoicando et interdico nō p̄t suaz sententiā mandare executōi q̄ non excedit metam sue iurisdictionis ut p̄batur in. d. c. ex litteris. Item pone exemplū in rectore scholariū nam poterit interdico d̄ igressum uel delendo scholarem de matricula uel qd simile suam sniam mā dare executioni sed iurisdictionē quā quis non habet non potest exercere ut puta alius iudex qui non habet ea que sunt meri⁹ uel mixti imperij non potest manualiter ponere quem in possessionē uel ducere ad carcerem uel quid simile exercere ut i. l. iubere canere. ff. de inri. om. iudi. unde pro istis et si- milibus debet recurrere ad sup̄iorem habentē p̄tatem et sic intelligit. l. a diuo pio. p̄alle. Hanc materiā ple- nissime examinā in. c. si quis cōtra clericum de foro cōpe. et dicit ut ibi in glo. i. in. fi. Nota bene hāc gl. ex qua collige duas regulas. Prima q̄ electus a col- legio uel vniuersitate uel deputatus per sup̄iorem ha- bet iurisdictionē ordinariā in illos de collegio licet iste p̄latus subsit ep̄iscopo. Sec̄da regula ē q̄ isti p̄lati qui p̄sunt collegio uel alias habent iurisdictionē puta ex cōsuetudine p̄t excoicare sibi subiectos et anathema- tizare non possunt. Anathema p̄petit solis ep̄is. et idē nō. ij. q. i. nemo ep̄s. Aduerte tñ q̄ inter anathema et excoicationem non est differentia quo ad uicula. nam utraqz est excoicationis. et dicitur anathema quasi sup̄erna maledictio de quo uide qd nō. in. c. cum non ab homine. de iudi. sed anathema fertur cum maiorī solennitate q̄ excoicationis nam fert ep̄us circūstan- tibus sibi. xij. sacerdotibus et candelis accensis prout habetur in. c. dñt. xi. q. ij. et debet fieri inde absolutio cum maiorī solennitate q̄ fit ab excoicatione de qua dicendum ut habetur in. c. cum aliquis. ea. causa. et q. unde anathema excedit excoicationes quo ad ma- iorem solennitatem et quo ad opi. uulgarium et ad ter- rorem et in difficultate absolutionem obtinendi. et ex his glo. uidetur tacite excludere simplices sacerdotes curatos qui non p̄sunt collegio isti non possunt exco- municare. Circa materiā huius glo. dicit Hof. attē- dendā p̄suetudinē in iurisdictionē istoz inferioroz Inn. et hosti. uidetur satis hic p̄cor. cū opi. glo. dicit enim q̄ ad h̄ ut quis habeat ordinariā iurisdictionē in cleri- cos seu religiosos optz q̄ eligat ab vniuersitate seu col- legio. et obtineat p̄firmatōez a sup̄iore h̄ntē p̄tates. ad h̄. c. nihil. d̄ elec. 7 qd habet i. au. d̄ defen. cū. s̄. ij. dicit etiā in. no. optere q̄ vniuersitas q̄ istū elegit sit cleri- coz uel religiosoz qz al nō possit dare iurisdictionē in p̄sonas ecclesiasticas. Item oportet q̄ iste electus sit clericus quia alias iurisdictionē spiritalis in eum non

caderet vt in. c. cum cam. de p̄scrip. r. c. ecclesia d̄ p̄f̄i.
 Et ex his alias dixi r. etiaz nunc p̄firmo q̄ si vniuersi-
 tas scholarium est secularis rector electus ab vniuersitate
 ec̄ si sit clericus nō p̄t h̄c iurisdictionem i scholares cleri-
 cos q̄ vt dixi vniuersitas secularis dat iurisdictionem
 tpalem non aut sp̄ualem q̄ cum laici nō sint sp̄uales
 nō p̄nt eligendo transferre iurisdictionem sp̄ualem r. mul-
 to fortis hoc p̄cederet si rector esset laicus. q̄liter autē
 cognoscatur an vniuersitas sit secularis vt ecclesiastica
 dic q̄ si maior pars est secularis c̄etur vniuersitas secu-
 laris vt dixi plene in. c. ex litteris. de confi. r. bar. po-
 nit in. l. si. de coll. fl. r. vide an clerici subijciantur re-
 ctori maxime si sint cines ea q̄ plene tetigi in. c. si dili-
 gēti. de fo. p̄pe. De vno etiā dubito. p̄supposito q̄ vni-
 uersitas scholarium sit ecclesiastica nunqd̄ electus in re-
 ctorem possit habere iurisdictionem in clericos ex quo
 nō recipit p̄firmatōem a superiore ecclesiastico. nā host.
 generaliter loquēdo r. Inn. in p̄n. sue glo. dicūt oport-
 tere vt electus cōfirmetur a superiore p̄ postea in medio
 glo. nō videtur aliqd̄ repetere de p̄firmatione. vñ p̄t
 dubitari nūquid clerici excentes p̄fessionem licitam
 faciant collegium extra ecclesiam ita vt electus p̄ eos
 in rectorem habeat i ipsos iurisdictionem. nā d̄ laicus
 certum est q̄ si excent aliqd̄ p̄fessionem licitam puta q̄ sunt
 scholares barbatores sutores r. similes p̄nt em̄ isti
 se congregare et eligere sibi rectorem qui habebit ordi-
 nariam iurisdictionem in ciuilibus in his que sunt occa-
 sione societatis r. p̄fessionis. r. quāq̄ possunt isti p̄uen-
 niri sub isto rectore si tñ p̄ueniuntur sub maiori iudice
 loci puta p̄tate non p̄nt declinare illius iurisdictionem
 vt ē casus nō. in. l. si. de iuris. d̄m. in. Et nō h̄ Inn.
 r. bar. in. d. l. si. nā in clericis vt dixi dubito p̄. c. signifi-
 casti. de fo. p̄pe. r. c. de p̄sona. xi. q. i. nam ep̄s est eoz
 ordinari⁹ nec debent facere sibi ista collegia ex quo nō
 sunt in ecclesia vel saltem non habent confirmatōnem
 ab ep̄o nullo enim iure hoc cauetur et ideo per illam. l.
 si. que loquitur in laicis nō recederet a dispositōe ca-
 nonum disponentium super iurisdictione clericorum i
 hoc tamē vide quod dixi in. d. c. si diligenti. vnum ta-
 men scias q̄ cessante consuetudine isti qui sunt de col-
 legio ecclesiastico licet subint eozum p̄lato inferiori
 vtputa p̄posito ecclesie collegiate tamen in crimina-
 libus coram solo episcopo sunt cōueniendi. xi. q. ij. v̄.
 visis in fi. Item in ciuilibus si p̄uenirentur coram ep̄o
 non p̄nt declinare suam iurisdictionem r. dicere q̄ volūt
 cōueniri sub eoz p̄lato inferiori q̄ ep̄s p̄currit in iuris-
 dictōe eoz istis p̄latis inferioribus r. locus ē p̄uentōni
 ar. in. d. l. si. r. sentit h̄ Inn. nisi aliud habeat cōsuetu-
 do r. per hoc quod dicā in glo. se. In monachis tamē
 aliud videtur dicendū. s. q̄ p̄mo loco p̄ueniendi sunt
 coram eozum abbate r. non coram episcopo quia im-
 mediate habent abbates loco dei supra eozum caput

vt in. c. si religiosi. de elec. li. vi. r. in. c. ij. de testa. co-
 li. vñ monachus magis tenetur obedire abbati q̄ ep̄o
 vt nota. glo. xi. q. ij. q̄ resistit. r. habet abbas iurisdic-
 onem in monachos etiam in criminalibus vt p̄t in. c.
 ea que. r. in. c. in singulis. de sta. regu. v̄biq̄ deliquit
 rit r. vij. q. ij. abbates. si tamen est crimen q̄ veniret
 imponenda depositionis tunc non abbas sed episcopus
 cognoscere debet. v. c. visis. in fi. r. xvij. q. ij. mo-
 nasteria. Idem si abbas esset negligens i corrigendo
 vt ij. eo. quāto. r. l3 in his sunt opi. vt nō. in. d. c. q̄sto.
 tamen id quod dixi puto verius et vidē velle Jo. de
 lig. in de. ne in agro. de statu regu. plenissime vide cir-
 ca hanc materiam p̄ me dicta in. d. c. si q̄s p̄tra de. in
 repetitōe. r. in. c. cum p̄tingat. in de. eo. ti. v̄bi tractant
 quā iurisdictionem habeat omnes isti inferiores p̄clati
 extra episcopum. Anum tñ scias q̄ nullus citra ep̄m
 d̄ iure p̄muni habet territorium in diocesi vñ tota dio-
 cesis est territorium episcopi in sp̄ualibus. xvi. q. vij.
 omnes basilice. r. in. c. l. s. eo. r. in. c. cū ep̄s. ij. e. li. vi.
 Ex quo infertur q̄ si clericus deliquit i monasterio ali-
 cuius abbatis non subijcitur rōne criminis iurisdic-
 onē abbatis s̄ episcopi loci. ad hoc. c. q̄ p̄tingat p̄al.
 An aut inferior ep̄o possit p̄scribere territorium cōtra
 episcopum dixi plene in. d. c. cum p̄tingat. r. fm̄ h̄c li-
 mita illas glo. In glo. ij. ibi semp̄ p̄sumitur. vult et
 go glo. q̄ excommunicatio semp̄ p̄sumenda est iusta do-
 nec p̄betur p̄trarium. tu dic hoc p̄cedere si non fuit ap-
 pellatū s̄ si n̄ fuit appellatū l3 appellatō non suspendat
 vinculum vt in. c. pastoralis. de appel. tamen suspēdit
 p̄sumptōem iusticie. vnde oportet q̄ superior p̄bet eam
 iustam sicut p̄tingit in alijs sentētijs vt nō. Inno. in. c.
 bone. el. ij. d̄ postu. p̄la. r. tene illud menti. facit qd̄ ip̄e
 nō. in. c. cū in iure. s. de offi. dele. In gl. si. ibi cum
 sit superior r. ordinarius nō singulariter istam gl. r. nō
 tradas obliuioni ex ea enim infertur ad id qd̄ sup̄ dixi
 q̄ l3 p̄lati inferiores habeant iurisdictionem in illos de
 collegio eozum. nō tñ eam obtinent excluso ep̄o sed ac-
 cumulative ad ep̄m ita q̄ isti non faciunt gradū s̄ ep̄s
 concurrūt tanq̄ generalis ordinarius r. isti inferiores
 tanq̄ speciales r. ex h̄ infert ad solutōem glo. q̄ d3 va-
 lere absolutio facta ab ep̄o. Et l3 qdam tēnerunt con-
 trarium vt l3ug. r. Bull. na. r. Archi. in. c. ij. de cōsti.
 li. vi. r. in. c. vnico. de maio. r. obe. li. vi. alij tñ doct. cō-
 muniter sequūtur glo. r. adducūt qd̄ habetur in auc. d̄
 defen. ciu. i p̄n. v̄bi d̄ q̄ defensor cinitat̄ cui equipat̄
 ep̄s p̄t cognoscere de causis subditoz omisso magi-
 stratibus inferioribus. ad idem p̄ opi. gl. facit. c. vene-
 rabilibus. §. v̄bi autem. de sen. excom. li. vi. r. dicit ab-
 bas q̄ v̄bi p̄currit iurisdictione immediata r. mediata va-
 let absolutio facta a superiore. r. idem in effectu sentit h̄
 C̄lin. dices q̄ v̄bi c̄e sunt p̄manes superiori r. inferiori
 si si superior citat p̄ferendus ē ar. in. l. iudiciū. ff. de iudici.

Quidam Abbates in monachos

secus ante fm eum ubi cause non sunt communes ponit exemplum i monacho q magis tenetur obedire abba ti q ep̄o. Item in subdito epi q magis tenet obedire ep̄o q archiepo. b̄ ultimū ē absoluta r̄ daz vt i. c. pastoralis. f. co. in monacho tñ sent opinionones vt nota. f. eo. quanto. et nota hanc opi. Cui. nam apte sentit quod. s. dixi in causa monachi q est prius tractanda coram abbate q̄ coram ep̄o r̄ vide quod nō. ad mat̄riam. glo. in. c. pastoralis. f. co. preallegato r̄.

Si ordinatio vacantis ecclesie etiam patronate ex iusta cā differtur est ibi p̄ ep̄m iconomus ponendus. Lōis diuisio. sc̄da ibi fraternitati. Nota primo argumentū optimum ex tex. q nō coip̄o q patronus presentat indignum est puatus potestate presentandi. nam si hoc esset vez cum hic p̄supponat q presentatus esset indignus nō poneret iconomus lz ep̄s p̄uidet de rector̄. de b̄ sic vt latius. f. dicā Nota sc̄do q ubi differtur puatio ecclesie nec superior p̄t iudicare. p̄uidere de rector̄ debet ibi poni iconomus Et ex b̄ r̄ ex tex. babes casum q qui nō p̄t ponē rector̄ in ecclesia ponat iconomum. Et facit optime iste tex. ad p̄bandū. q capitulum sede vacante p̄t ponere iconomū in b̄nificijs vacantibus quoz collatio pertinet ad ep̄m. vñ lz caplm nō succedat in p̄tate p̄ferēdi talia b̄nificia vt in. c. unico. ne. se. vacan. li. vi. p̄t tñ ibi ponere iconomum. ar. hic r̄ b̄ vidē velle Jo. an. in. d. c. unico. ne. se. vacā. li. vi. qd̄ dictum tene menti. Ultimo nō qd̄ faciendū de redditib̄ p̄uenientib̄ ecclesie vacanti nam debent p̄uerti in vtilitatem ecclesie vel p̄seruari p̄ futuris rector̄ibus. ergo nō dz ep̄s vel alius p̄latus v̄ patronus illos fructus occupare imo accip̄tes incurunt hodie penaz. de q̄ in. c. si. f. eo. li. vi. Et i ecclesijs cathedralibus r̄ collegiatis vacantibus nō hz locum pena. c. qz sepe. de elect. co. li. In gl. i. in fine. vult ergo glo. q id qd̄ disponitur hic habet locum i ecclesia que est iuris patronatus clericorum. r̄ idem Lau. hic dicens q tex. narrat factum vnde fm hosti. idē in vñf qz. Et tu dic melius post Jm. q cum ministerio tex. p̄uidet solum in ecclesijs patronatus laicorum qz patronus laic⁹ lz debeat defendere bona ecclesie. xvi. q. vii. filijs. nō tamen habet custodiam ecclesie vacantis nisi sit p̄uilegiat⁹ vel hoc habeat ex consuetudine ap̄ probata p̄ sedem apostolicam vnde cessante approbatione pape non valeret consuetudo sc̄dm hosti. vt laicus habeat custodiam ecclesie vacantis. ar. in. c. i. d̄ cōsuetu. r̄ in. c. cum terra. de elect. Et nota. bene h̄ verbū q in multis ecclesijs de facto seruat̄ contrarium. sed si patronus est clericus tūc ip̄e habet custodiam ecclesie vacantis ar. in. c. bone. de appel. r̄ in. c. cum r̄ plantare. §. in ecclesijs. de p̄uileg. Et ideo tunc non ē ponēdus iconomus per ep̄iscopū. r̄ ideo hec l̄ra voluit p̄

uidere cum p̄sona nō ecclesiastica hz patronatum r̄ tene menti ex hoc istum tex. sc̄dm hunc intellectum r̄ intelligo patronum ecclesiasticum cum cui p̄petit ius patronatus rōne ecclesie. nam si p̄petret rōne patrimonij talis ē censendus in b̄ iure tanq̄ laicus vt le. r̄ nō. in. c. cū dilect⁹. de in. patro. Tractat etiā hic doct. qz habeat custodiam ecclesie cathedralis. ego de omnib̄ plene dixi in. d. c. bone. r̄ dic vt ibi In glo. ij. in fi. nō bene istam glo. ad quam quotidie fit remissio cuz q̄ritur nunq̄d patronus p̄ntando indignus sit puatus ip̄o facto. p̄ ea vice p̄tate p̄ntandi r̄ concludit glo. q si est patronus ecclesiasticus puatur ip̄o facto secus si ē secularis. sed ad. §. si qz oratori demum. qui facit i contrarium. R̄ndet q non p̄cedit de iure canonico quia standū est canonis r̄ non legi. l. a. r̄ c̄clusionem glo. im pugnat Jo. an. p̄cederet em̄ si canon ex p̄se diceret q non sit puatus s̄ b̄ nullibi canetur ergo standū est legi nō obstante si dicat q patronus secularis p̄t variare p̄ntando sc̄dm vt in. c. cum aūt. de iure patro. q illud possit p̄cedere q̄n p̄ntasset idoneum vel indignū ignoranter ita q non esset puatus opi. glo. tenet Alibi. i. c. i. de p̄ben. li. vi. Sed hosti. h̄ p̄tate tenet q sit p̄ntat si sciēter p̄ntauit indignū. r̄ tenet Jm. in. c. p̄p̄uit de fi. p̄. licet hic loquat̄ alternativē. dicit etiā q parēdum esset laicis p̄pter ignorantia Jo. an. p̄cludit q si laicus sciēter p̄ntat indignum r̄ persistit i illa p̄ntatione p̄ q̄tuor menses sibi p̄fixos ad p̄ntandam extone poterit ep̄iscopus p̄uidere de alio qz paria sunt nullū p̄ntare vel minus idoneū vt in. c. ij. de trans. p̄la. r̄ i. c. tue. de cle. non res. vñ sicut ep̄s p̄t p̄uiderē elapso quadrimestri r̄ nemine p̄ntato vt in. d. c. unico. de iure patro. li. vi. ita si fuit p̄ntatus indignus. sed si tempus p̄fixum patrono non ē lapsum poterit patron⁹ secularis aliū p̄ntare si p̄us p̄ntauerit indignum. nam si licitum est patrono seculari variare q̄n p̄ntauit idoneū fortius debet esse licitum si p̄ntauit indignum. nam is ra admittunt facilius variationem contra actum nullū vt in. c. nosti. de elec. Sed si patronus ecclesiastic⁹ ignoranter p̄ntauit indignum nō potest variare r̄sqz ad cassationem. r̄ post cassationem habet tempus inteḡ ad presentandum ar. in. c. si electio. d̄ electi. li. vi. r̄ ad §. si quis oratori domum. Respondet Jo. an. q non probat q ep̄iscopus possit alium instituire presentato indigno quia solum dicit q presentato indigno debet ep̄iscopus procurare vt instituat̄ idoneus quod potest intelligi sollicitando. f. patronum. cum hac opi. Jo. an. transit hic do. an. Et tu vide Fre. p̄silio. cxxij. p̄pe fuffem. vbi videtur tenere opi. istius glo. nihil tamen boni adducit. f. do. de rota decisi. ccc. apte tenet contrarium q patronus sit puatus per. d. §. si qz oratori domū. Jo. de lig. idem hic adducit. nā si dignus vel habētes collationem de iure cōi p̄ntantur ip̄o facto

eligendo vel instituendo indignam vt in. c. cum in cū-
 ctis. de elect. forius idem dicendum in patronis qui
 habent pntationem ex sola gratia. Ad idem optime
 facit tex. in an. de ec. titu. in. §. si quis edificatōem.
 vbi dicit qd si patronus p̄fecit hospitali rectorē indignū
 ep̄s illo remoto d̄y ponere idoneū et hanc opi. puto ve-
 rissimaz. l. 3. do. car. sequat opi. glo. Et ad. §. si q̄s oia
 toxi domum. Dic qd m̄sio Jo. an. nō est bona qz tex.
 ibi dicit. quoslibet putauerit rē. et sic ep̄s h̄y ponere
 idoneū p̄ntato indigno p̄ patronū. Et ad istū tex. dic
 qd non loquit qm̄ scienter fuit p̄ntatus indignus. hanc
 opi. videt sentire Bar. in. l. cū qdaz. ff. de. l. ij. et ibi bo.
 tex. iuncta gl. vbi p̄bat qd si quis habet electōem ex dē
 spositōne testōis si eligit indignum p̄ntatur ip̄o facto
 p̄ntate eligendi qd nota. Adduco aliam bonam rōnez
 vbiqz aliquid ex p̄uilegio seu gratia p̄petit p̄ntas eli-
 gendi vel postulandi si scienter eligit vel postulat indig-
 num ip̄o facto perdit p̄ntatem sibi tributam qz d̄y abutit
 p̄uilegio tex. est nota. in. c. gratum. d̄ postu. p̄la. fa-
 cit. c. p̄uilegium. xi. q. ij. Sed patronus h̄y potestatem
 eligendi seu p̄ntandi de gr̄a. vt in. c. l̄ij. de iure patro-
 nando ergo scienter indignum abutit gratia. et sic de-
 bet esse p̄ntatus p̄ illa vice et hec notabis Et qd dixi qd
 potestas deuoluitur ad ep̄m. intellige si ep̄s habet po-
 testatem instituendi sed si potestas instituendi p̄ntet
 ad alium puta abbatem vel capitulū tunc ius patroni
 deuoluitur ad habentem instōnem et sic habebit libe-
 ram collationem. hoc voluit glo. singu. quā semper te-
 nebis menti in de. vnica. de sup. neg. p̄la. et sic nota
 qd illud ius patroni deuoluitur ad eum qui h̄y ipsam
 institutionem licet de iure sp̄ali. In glo. penl. nota
 p̄mo ex ista glo. intellectum ad. c. qm̄. et. c. cum p̄pter
 de iure patro. in qbus dicitur qd si q̄stio sup iure patro-
 natus non decidit. §. tempus p̄fixum patronis ad p̄-
 sentandū qd ep̄s debet ibi ponere rectorem saluo iure
 vincēntis. Illa iura procedunt quando q̄stio est inter
 ipsos patronos de iure patronatus ita qd non apparet
 qd eorum sit patronus. nam p̄pter contentōnem non
 dimittet ecclesiam vacare. Si autem est q̄stio inter pa-
 tronum et ep̄iscopum super iure patronatus non ha-
 bent locum illa iura. nam si diceremus contrariam ep̄i-
 scopus sepe fingeret casum et negaret patronum esse
 patronum solum vt lapsō tempore p̄fixo ad presen-
 tandum ipse p̄uideret. Idem est quando ē contentio
 super presentatione iam facta nam tunc nisi p̄ntas deci-
 datur illa q̄stio debet ep̄s p̄uiderē de rectore. Inde nō
 habent locum tunc illa iura l̄y q̄stio illa non decidat. §.
 quatuor menses vel sex. nam cum ex presentatōne ac-
 quiratur ius p̄ntato vt notatus fuit in. c. dilectus. s. ii.
 pp. non debet p̄iudicare presentato si q̄stio non deci-
 detur. §. tempus p̄fixum ad p̄ntandū alias dē faci-
 li posset supplantare patronum. nam atqz non tenetur

p̄ntare in fine termini et ep̄s habet examinare p̄sonas
 et facere edictum iuxta formas in. c. si. de elec. nō possit
 de facili ista q̄stio expediri. §. illud tempus et hoc idēz
 volūt cōiter doct. hic. Sc̄do nota ex glo. qd ad illū
 spectat custodia ecclesie vacantis qui habz ius institu-
 endi seu conferendi licet sit non ep̄iscopus. quod dicit
 Jo. an. bene notandū et nescio alibi istam glo. potius
 em̄ p̄batur rōne q̄s iure. nam si habet iste ius p̄uiden-
 di ecclesie de rectore videtur qd debeat habere curā re-
 rum ipsius ecclesie donec prouideatur de rectore. pro
 hac gl. allego bo. tex. in. c. si. §. eo. li. vi. Et facit quod
 nō. gl. in. d. de. i. de sup. neg. p̄la. qd itelligit nisi pa-
 tronus sit p̄sona ecclesiastica qz tunc ipse non habens
 ius instituendi habebit custodiam vt p̄batur hic a cō-
 trario litere et puto qd is qui habet custodiam de iure
 p̄t ibi ponere iconomum ar. in regula qui per aliū. fa-
 cit de re. iuris. li. vi. Ultimo quero nunquid. §. tem-
 pus p̄fixum patrono ad p̄ntandū possit ep̄iscopus
 ibi ponere iconomum. quando custodia ecclesie ad eū
 spectat hosti. qd sic vnde puto qd cum superior perp̄-
 dit qd ecclesie d̄ p̄ximo non est p̄uidentum qd semper
 poterit ibi ponere iconomū ne bona ecclesie dilapidē-
 tur. Et aduerte naz istum iconomum puto institui pos-
 se non solum quando est contentio inter patronum et
 ep̄iscopum sed etiam nulla q̄stione vigēte vtputa si pa-
 tronus dicit ego nolo nunc p̄ntare quia non habeo p̄-
 sonam idoneaz p̄e manibus volo differre p̄ tempus
 mibi definitum a lege nam tunc satis est p̄uiderē sup
 hoc de iconomo. et hoc p̄batur per tex. ibi vel alia de
 causa rē. Idem dico si beneficium non est iuris patro-
 natus habens collatōnem vult differre cum habeat
 sex menses ad conferendum. vt in. c. ij. de concess. p̄bē.
 Nam ne ecclesia stet tanto tempore sine gubernatōne
 poterit iste ibi ponere iconomū et hoc probatur habi-
 to respectu ad mentē l̄re non em̄ itelligit magis p̄uiderē
 ecclie patronate q̄s libere p̄ de patronata fit mentio qz
 sepe differet. p̄uilegio p̄pter p̄ntationem patronoz Abb.

Xpre Si p̄stat ordinario qd absolutus

a papa suppressit verā cām q̄re
 fuerat excōicatus d̄y illū remittere ad papaz
 Si vero sibi non p̄stat ē tamē sibi vrgens suspitio con-
 tra eum debet cogere eum se purgare. Lōis diuisio. se-
 cunda ibi taliter R̄ndemus. in qua distinguit. et sc̄dm
 mem̄bz ibi si vero. Nota p̄mo ar. ex tex. qd absolu-
 tio facta ex falsa causa non tenet oportet ergo vt abso-
 lutio teneat qd expressa sit vera cām excōicationis. Idēz
 videtur dicendum in absoluteione a quolibet peccato qd
 nisi peccator expresserit delictum cū suis q̄litatibus q̄
 habeant grauare delictum non p̄sequitur veram abso-
 lutionem. facit qd le. et nota. de peni. ol. v. c. i. in prin.
 Ad sc̄do qd ep̄s p̄t compellere sibi suspectum de
 certo delicto ad se purgandū qd an sit vez. indistincte

dicam cum glo. si. Nota tercio modum procedendi
pra eos q dicunt se obtinisse dispensationem sup irre-
gularitate vel alia inhabilitate et dubitatur an expresse
runt in impetratione veram cam. Opo. contra tex.
nam ex quo isti expresse aliam cam non erat dubitandum
de nullitate absolutionis. ar. opti. in. c. cu pro ca
de sen. excō. So. dicit doct. q in literis absolutionis
nō erat expressa aliqua causa sed nunc psumebat q alia
causam expresse. et hec presumptio oriebatur qz p
nefando crimine fuerunt excōicati et in literis dicebat
simpliciter q fuerunt absoluti nec mādabat aliq satisf-
factio unde non erat verisimile q isti expresse veram
cam. hodie vero ex silo curie exprimitur ca i lite-
ris absolutionis. Sed querit quomodo stare po-
teat q isti suppresserint veram causam i literis cum nō
exprimitur. Solutio per pessionem istorum. nā forte
alij dixerunt vel erant testes pntes quando expresse
runt falsum. Ultimo h queritur quid si isti non po-
terunt se purgare. Dicunt doct. et bene q habebuntur
p conuictis. vt in. c. insinuatam. et i. c. d. hoc. de sumo.
et. c. accedens. de accusa. et qualiter sit pstanda purga-
tio dic vt habetur i. c. quotiens. et d. pur. cano. In
glo. i. ibi quod non credo verum et hec opi. glo. con-
uiter tenetur. Et nota ex hac glo. q absolutio nō tenet
non solū cum exprimitur falsa causa sed etiam cas nō
expressit omnes causas ppter quas fuit excōmunica-
tus alias absolutio nō pdest. et hoc potest adduci ad
qōnem qui expresse sacerdoti vnum peccatum et reli-
qua subicit nunquid teneatur illud iterum confiteri
an sufficiat confiteri ea que tacuit. Ista glo. potest ad-
duci p opi. q sufficit tacta exprimere. hoc posset pce-
dere si p oblivionem omisit alia peccata. sed si seriose
qz voluit cōfiteri p partes forte aliud esset dicendū qz
apparet q non fuit bene pntus de illo peccato. d. hac
qōne vide glo. de peni. di. i. nō t. bi. dico. que ponit ca-
sus i quibus tenetur quis iterum confiteri peccata sua et
notabis eam. Secūdo nota ex glo. q a pluribus ex-
cōicationibus pot quis liberari vnica absolutione dū
modo absolvens habeat ptatem iure pprio vel ex cō-
missione alioz. Tercio nō ex glo. si. vnā dñam iter
absolutionem et excōicationem. nam excōicatio lata ex
falsa ca tenet secus in absolutione. Sed ego nō puto
veram hanc dñam. nā si excōicator credebat cam ver-
q erat falsa erit excōicatus et tunc fuisset excōicatus
si sciuisset illā falsam puto q ille non erit excōicatus
si tantū sit obtinere absolutionem. Excōicatio em sumit
vires ab intentione excōicatoris ad hoc facit qd nō. p
glo. in. c. h. de testi. co. et in. c. p. et. g. de offi. dele. et i. c.
i. d. iudi. sed vbi excōicator intendebat oīno excōicare
tūc excōicatio tenet i; sit iniusta et ita loquūtur iura al-
lega. in glo. et idem est i absolutione qz si absolvens in-
tendebat oīno absolvere etiaz si ca expressa oīno esset

falsa vel iniusta tenebit absolutio vt i. c. venerabilibus
i. s. vbi autem. de sen. excō. li. vi. vbi tex. nōbilis. Nec
ob. pdictis. c. qz circa. de quo glo. opponit qz cōter il-
le tex. intelligitur q dispensatio ibi nō tenet ppter ex-
pessionem false cause. et papa illā tolerauit gratole et p
h de si. pl. c. i. et. h. li. vi. vbi patet q dispensatio nō nul-
la si fuit obtēta p surreptionem. In glo. h. in si. ad
uerte qz hec glo. videt destruire tex. nam i lra nulla fit
mentio de infamia sed solum de suspitione. Itē seque-
retur ex glo. q ex suspitione vrgenti line infamia nō pos-
set iudici purgatio cuius contrarium pbatur i. c. inter
de par. cano. vbi tex. notabilis ponit suspitionem et in-
famiam p causas sufficientibus ad purgationem indi-
cendam. unde Inno. et Hosti. dicunt hic q episcopi
suspicio sufficit. dixit tamen Innocen. quod suspicio
debet esse vrgens et magna. Et pro dicto Inno. opti-
me facit. c. tua. et. de coha. cleri. et nulli. So. an. p cordā
do dicit q aut ē suspicio solius epī dādestina et nō suf-
ficiat ar. vi. q. ij. si tm. et. c. placuit. et nota hoc dictum.
Aut est episcopi et alioz et probabilis et tunc poterit
iudici purgatio. ad hoc vide bo. tex. cum glo. et qd su-
per ea nota. in. c. omnibus. et. q. iij. ego hunc articulū
latius examinaui. in. c. qualiter et quando. d. ij. de ac-
cusa. et dic vt ibi. Nicolaus abbas.

Significauit.

Propter periculum animę supplet ordi-
narius desidiam vel maliciā delegati. vt cla-
rius summa sic. Si ex desidiam vel maliciā delegati pa-
pe qz pserat i peccato ordinar? loci p̄t suppleat nō
obstante q ca fuerit delegato pmissa et casus notabi-
lis et singularis. Cōmunis diuisio. scda ibi cum itaqz.
Nō q stantes in peccato incestus etiā sub colore
matrimonij possunt et debēt excōicari per episcopum
loci. intellige si moniti nolunt a peccato desistere quia
excōmunicatio non est ferenda immediate ppter deli-
ctum sed ppter contumaciam surgentem ex dicto vt
in. c. sacro. d. sen. excō. nota glo. xi. q. iij. Episcopi. bo-
die vero contrabentes scienter i gradu prohibito sunt
ipso facto excōmunicati vt in de. vnica. de p̄an. et affi.
Secundo nota casum singularem i quo ordinar?
supplet negligentiaz seu maliciam delegati pape et im-
pedit se de causa alteri cōmissa per papam. i. quando
ex negligentia seu maliciā delegati nutritur peccatum
vñ i; iste tex. loquatur cum aliqui remanent i peccato
incestus. idem tamen est fm doc. in quolibet alio pec-
cato. narratur em h factum vñ ratio vera decidēdi fuit
ne partes remanent i peccato et ideo vbiqz subest
talis causa semper ordinarius potest insurgere et occur-
rere vt peccatum euidentur. Et ex hac rōne dico q etiaz
si ep̄s nōnq̄ prius excōicasset nec aliter contra ptes
p̄cessisset sed ca a primordio fuit pmissa delegato si
delegatus est negligens i pcedendo et partes interim

remant i peccato poterit et debet ordinari. pcedere
 contra partes saltem excoicando nisi pcedant in causa
 coram delegato. Secus aut est ubi non immineret pec
 catum ut puta qz causa esset pecuniaria. nam tunc dele
 gato pape negligente ordinari se non intromittit s re
 currendu est ad ipm papam scd3 hosti. et bene. naz epq
 causa fuit comissa delegato exempta e manib' ordina
 rij. vii no pt ordinari se intromittere vt in. c. studiisti
 de offi. lega. na rone peccati ponit b casus spalis De
 cas ergo ubi non iminet peccatum. ar. hic per locam
 a specali. et hoc nota. Sed qro quid si papa absol
 uisset expressa falsa causa. Dic q absolutio teneret et
 ea non obstare posset ordinarius pcedere ptra partes
 ar. s. c. ppi. Sz dubiu est qd si papa de omnibus
 certificatus absoluit et mandat ordinario vt deinceps
 illos no molestat nunqd tegetur ordinarius in b obe
 dire pape. So. dicit hosti. multum notater q aut e ca
 sus in quo papa pot dispensare et tenetur illi obedire.
 aut non pot dispensare et non debet obedire qz pot
 tenetur obedire deo qz pape. xi. q. iij. qui resistit. et. c.
 dno. et. c. iulianus. Et nota singulariter hoc dictum q
 ex mandato pape non tenetur ordinarius aliquos ad
 mittere i peccato mortali. et idem sentit Jo. an. in. c. si
 qn. de rescrip. cum papa madat puideri notorie indig
 no de aliquo bnificio et est tanta indignitas q sine pec
 cato pareri non potest. idem sentit Jnn. in. c. inquisiti
 oni. de sen. exco. vbi notater dixit q pape parendum
 non est ubi ex suo mandato psumitur malum futurum
 aliquod scandalum. pbatur hoc rone. Absandado id
 qd i se est peccatu i quo dispensare non potest excedit
 fines sue potestatis quia papa non recipit potestatem
 peccandi. xl. di. c. i. et ideo sibi impune no paretur cum
 non sit ibi censendus papa sed paata persona ar. in. l.
 si. de iurisd. om. indi. et in. c. ij. de psti. li. vi. Et idem dic
 in. l. ipius pape vel cuiuscunqz principis. nam si est in
 iusta et pinct in se peccatum non remissibile per ipm
 principem talis lex non est a subditis recipienda. iij. di.
 Erunt autem lex. et in. l. si. c. si contra ius vel vti. pub. et
 sentit ibi bar. et in. l. oes ppli. ff. de iusti. et iure. In
 glo. i. p intellectu glo. oppo. snia excoimunicatons no
 est ferenda ab homine ppter crimem sed ppter contu
 maciam aut i non parendo. aut i non veniendo vt i. c.
 sacro. de sen. exco. et est glo. nobilis. xi. q. ij. epi. sz isti
 fuerut excoicati p hac nefaria et incestuosa coiunctione
 qre male. So. glo. i. vt arbitror meta contrarij soluen
 do ponit duos alios intellectus. Primus q senten
 tia diuortij pns fuit lata contra istos et quia illi parere
 noluerut fuerut excoicati. Scds intellectus colligit ex
 glo. sequentibus de quibus ista glo. facit mentoes q
 ante sententiam diffinitiuam isti fuerunt excoicati qd
 declara scdm intellectum quem ponit b Jnn. videlicet
 q index ex officio. pcedens p notorio pubernio istos

nolentes abinuicem recedere excoicauit et sic isti exco
 municati impetrauerut lras a papa in qbus dicebat
 q isti asserebant se iniuste excoicatos et madabat exco
 municatoz vt istos absolueret si ita esset alioquin ma
 dabat delegati vt b excoicent fm tenore. c. ab excoica
 to. de sp. Alij aliter intelligut. s pclude vt placet ldo
 sti. et Jo. an. quod etia approbo q non est vis qualiter
 cuiqz fuerit pcessum etiam si ad petitionem accusato
 ris. sz Jnn. i hoc aliter intellexerit nam semper ordi
 narius potest supplere desidiam et malitiam delegati
 ferendo sniam ptra pseuerantes in crimine vt. s. latius
 declarau In glo. ij. ibi i honore constituti puta qz
 sunt milites vel doctores ad quos debet mitti vt u
 rent. vt in. l. ad egregias personas. ff. de iureiura. Di
 cit tñ hic Hoff. no. dictu q ad has psonas egregias
 de gratia sola et non ex necessitate mittitur quia d iure
 possent compelli venire ad iudicem. l. ij. s. si ptes. ff.
 quis or. in bono pos. ser. Et hoc nota pro intellectu il
 lius. l. ad egregias. vt intelligatur de honestate no d ne
 cessitate. In glo. si. ibi inceperunt habere delegati
 pondera glo. aperte em sentit gl. q delegatus no per
 dit iurisdictionem licet sit negligens vel dolosus i. pce
 dendo etiam si ex culpa sua foueatur peccatum vt hic.
 ordinarius ergo i casu huius. c. reassumit iurisdictionem
 non vt diffinat totam causam sed vt conuincat partes
 non prosequentes causas et remanentes i peccato ldo
 stien. intellexit q delegatus hoc casu perdit iurisdic
 tionem et ordinarius reassumit causam. sed pms irle
 ctus magis placet Jnn. et Jo. an. et cõter doct. et vi
 detur profecto magis litere consonus intelligendo pter
 tim q b fuerit appellatu. non enim debet iudex a quo
 reassumere iurisdictionem nisi sint lapsa fatalia appellati
 onis vt i. c. psonas. et. c. cu sit. de appel. Et nota ex si
 glo. et ex tex. casum in quo admittitur excoimunicatus
 ad litigadu d iniusta excoicatione absqz eo q absoluat
 i principio cause qn. i. pas fuit absolutus et postea negli
 gens i pcededo et ita loqur iste tex. alias aut debet in
 principio absolui nec al' dz audiri vt in. c. per tuas. de
 sen. exco. et in. c. cum contingat. Hi. abbas.

Ordinarius supplet negligen
 tiam abbas no reuocatis mo
 nachum vagabundum Lõis diuisio scda ibi
 mandamus No pmo q regulares no debet discer
 rere per curias principum et hodie accedentes ad cu
 riam principis sine licentia superioris sunt excoimunica
 ti. de quo dic vt habetur in de. ne in agro. s. quia vero
 de sta. regu. Dicit tamen hosti. q per hoc non tollitur
 quin religiosus d licentia abbas possit deputari ob
 sequio alicuius principis vel epi. licet d facili propter
 pericula que inde sequi possunt abbas consentire no
 debet et hoc tenent doct. in. c. ex rescripto. s. d iure iura.
 Pro hoc adduco bonum tex. ij. q. vij. cum pastoris

vbi dicit qd religiosi possunt esse cubicularij episcopi
imo epus ibi inducit vt potius religiosos qd alios ha
beant. facit qd no. In. in. c. cum. i. r. a. de re iudi. vbi
tenet qd pro amico monasterij pt abbas concedere vt
monachus sit illius pcurator. Ad scdo qd pecunia
pgregata ex prioribus seu alijs domibus religiosus
no cedit ipis prioribus seu platis. s. debet pvari i vti
litate monasterij. z idem dic vncunqz religiosus pecu
niam qsiuerit sine ex successione cogiatorz sine aliorz.
vt. l. deo nobis. L. de epil. z de. r. xvij. q. i. c. vnico. si
ue ex contractu. nam scias qd licet simplex monach^o
non possit contrahere ad vtilitatem suam tn ad vtilita
tem ecclesie seu monasterij tenet ptract^o. vnde notater
dixit In. in. c. cum olim. et. ij. de pul. qd sine mona
ch^o stipulet sibi sine mōsterio sine impertonaliter sem
per acquirit monasterio. ad instar serui. ad h. ff. de stip
seruo. l. si cōs seruis. z ibi per bar. z collige ibi ex no
tatis p bar. in. d. c. cum olim. p In. qd in acquiren
do monasterio monachus equipatur seruo ita qd in
ra loquentia d acquiritōne seruo possunt trahi ad ac
quisitionem religiosoz. z notabis ex p̄dictis qd religi
osus pōt stipulari monasterio suo sine aliquo manda
to. Dicit tn b In. qd ex delicto monachi nō obligat
monasteriū. Itē nō ibi si plati eoz rē. qd ordinarius
loci non corrigit pmo loco religiosos s. debet monere
platos eoz vt corriganz qd si neglexerint pt ipse supple
re z hoc nōbile colligitur exponendo verbum p̄dati.
.i. abbates seu priores. Sed si capitur p ep̄is tunc no
tabile nō colligeret s. dicerem^o qd archieps nō exerceat
iurisdictionem in religiosos subiectos ep̄is nisi p̄ius
ep̄os moneat vt ipse corrigit s. p̄ius intellectus cō
muniter tenetur. Sed hic queritur. duo religiosi ha
bebāt singulos prioratus quos pmutauerūt ad iurisdic
tione abbatis. z alter assumpsit onus soluendi de
bita prioris prioratus z sic habebat soluere ex reddi
tibus secūdi prioratus nunquid iste incidit in aliqua
penam. Quidaz dicunt qd sic. l. in penam. c. ij. d. solu.
qd p alienis. debitis obligat ecclesiam suam Jo. an.
z h. offi. tenent oppositū. Nam pecunia hic cōgregata
ex prioratibus p̄uertitur in vtilitatibus monasterij ex
p̄sentia abbatis. ergo eodem modo pecunia vnus pri
oratus potest deputari in vtilitatem alterius de licen
tia abbatis. et cum hoc transeūt cōter doct. hic. l. hoc
dictum tenerem vbi illi prioratus essent de mensa ab
batis vel bona monasterij z prioratū non essent dīni
fa sed cōmunia. Si autem quilibet locus recognoscit
sua bona licet prioratus subijciantur abbatiē non ta
men p̄tō qd pecunia vnus loci debeat p̄verti i vtilita
tem alteri^o etiam d licentia abbatis quinimo priorati
bus vacatibus nihil d3 abbas capere ex illoz redditi
bus hec p̄ban^o in. c. p̄nti. f. co. li. vi. z in de. vnica. in
p̄mo z. ij. responso. d sup. neg. p̄real. facit. c. ad aureo

f. de excel. pla. z qd notat doct. in. c. h. de rell. domi.
Et ad istum tex. pt dicit qd non facit p̄ op̄i. doct. naz dī
cit qd debet p̄verti pecunia ad vtilitatem domus. pot
em̄ intelligi. l. illius ex cuius redditib^o pecunia fuit con
gregata vel qd ille obedientie seu priorat^o erat d mensa
abbatis. In glo. in vbo s. plan. nota bene ista glo.
q̄ quotidie allegat cū querit de p̄tate abbatis i mona
chos. l. h. g. fuit in opinione qd si agit in figura iudicij
ep̄s cognoscat. sec^o si agit correctionaliter i m. regias
caustralem hāc op̄i. sentit glo. in. c. i. xvij. q. ij. z du
bitancit i. c. de p̄ona. xi. q. i. Illia op̄i. quaz sequit b
glo. ē vt indistincte p̄mo p̄tra monachos debeat adu
abbas licz agatur i figura iudicij. z hāc op̄i. tenentur
Lan. Cui. p̄bi. h. of. In. refert hic quoddā dicere
qd aut abbas recepit b̄ndictōem z tūc coertio p̄mo lo
co spectat ad ipm qz ante benedictōem non h3 p̄m
tudinem officij neqz potest monachos benedicere seu
baculum pastoralēz portare. ad hoc qd legitur z nō.
in. c. cum p̄tingat. z c. eta. et quali. et in. c. i. d. sup. neg.
p̄rela. et. lxx. di. in. c. i. et sic ante benedictōem debet
adiri episcopus. hanc op̄i. reprobat hic hosti. p. c. n̄
missam. d. elect. vbi patet qd ep̄s ante p̄secrationem ex
quo recepit p̄firmationem consequitur ea que sunt iu
risdicōis licet non ea que sunt ordinis. ergo idem di
cendum in abate p̄firmato nōdum benedicto. p hoc
facit qz magis op̄atur consecratio in ep̄o q̄ benedictio
i abbate. vt nō. glo. i. de. ij. de sta. regu. l. d. incell. qd de
ctus nō potest appellari ep̄s ante p̄secrationem vt in. c.
nisi. de vfu pal. nota gl. i. de. ij. de cele. mis. s3 abbas
appellatur ante b̄ndictionem. vt nota. hosti. in. c. inter
de re iudi. et p hoc videtur tex. in. d. c. i. de sup. neg.
p̄rela. hanc op̄i. s. qd ante benedictōem exerceat iurisdic
tionalia tenent In. et Jo. an. post cū in. c. venerabi
len. de elect. Alia op̄i. qd i leuib^o coertio monachi p̄m
mo spectat ad abbatem In. grauib^o vero ad ep̄m.
In. vero. h. r3 qd aut monach^o accusat criminaliter et
d3 institui accusatio corā ep̄o qz inferiores non cognos
cunt d caus^o criminalib^o vt nō. i. c. transmissa. de elect.
et. xvij. q. ij. c. visis. et sic pt intelligi. c. monasteria. xvij
q. ij. vbi dī qd monasteria sunt sub correctōe ep̄i. sed si
agitur ad correctōem fm regulā abbas p̄fertur ep̄o et
in illis tenet magis obedire abbati q̄ ep̄o vt etiā nō.
glo. xi. q. iij. q. relisist. et. xxij. q. v. noluit. vñ pot ab
bas monachū corrigere punire z d monasterio expel
lere fm regularia instituta qz ex quo papa approbanit
regulā voluit vt deberet obtemperare ea q̄ i ea p̄tinent et i
ca datur potestas abbati puniēdi et expellēdi mona
chum s3 opus ē In. ciuib^o vero dicit In. qd in mo
nacho. p̄p̄ij monasterij. n̄ pt cadere questio quia mo
nachus nō pt alicui obligari cūiliter. s. p̄supposito qd
sibi studio vel alibi d licentia abbatis z ibi p̄rabēt debi
tatur corā quo sit p̄ueniendus Dicit Inno. qd si est ibi

sine licētia abbatis impuet sibi qui secum contraxit B
dicum intelligere qñ vellet cum cōuenire in detrimē-
tū monasterij sed si habet rem secū cōtrahentē vel effe-
ctus est dīctio: ex p̄tractu credo q̄ posset ibi pueniri co-
ram ordinario loci si multū distat a monasterio vnde
dixit Archi. in. d. c. c. pastoris. q̄ tūc qñ sine licētia
p̄pellitur alteri m̄dere s̄ ip̄e agere non p̄t qd̄ dīctū itel-
ligo mō p̄dicto et facit. xvi. q. i. q̄dam. sed si ē cum licē-
tia abbatis potest contrahendo mutuū obligare mo-
nasterium t̄pate tamē iuxta necessitatē ar. in. l. ad rem
mobilem. et in. l. ad legatū. ff. de p̄cur. et. c. p̄ter. s. de
offi. dele. q̄. ex quo abbas dedit sibi licētia tandi ad
studij videtur sibi omnia p̄cessisse sine q̄bus in studio
esse non p̄t p̄mode. facit. c. q̄busdam. de fideiuss. et
nō hoc dīctū. Idem t̄z Archi. in. d. c. cum pastoris t̄
Jo. an. in. c. h̄. ne de. vel mo. li. vi. Scias t̄m q̄ l̄z sit in
studio cū licētia abbatis nō t̄m p̄t fideiubere. p̄ scho-
lari vel alio quēadmodū nec seruus fideiubere p̄t extra
casum peculij. vt in. l. seruus. ff. de fideiuss. nec p̄t li-
broz nec alia bona obligare extra casum sue necessita-
tis. sicut nec filius a. vel seruus. l̄z habeat administrati-
onem peculij. l. i. §. i. ff. q̄ res p̄g. pos. qd̄ nota. t̄ idēz
tenet Archi. in. d. c. c. pastoris. t̄ nō. in. d. c. h̄. Hoc
aut̄ casu quo licētia p̄traxit dubitatur apud quē debeat
pueniri dicit Inno. q̄ cum abbas seu monasteriū obli-
getur non potest abbas esse iudex quia esset iudex in
facto p̄prio s̄ pueniretur ipse abbas coram ordinario
vel scōm hosti. pueniretur ipse monachus coram ordi-
nario loci ex quo est absens t̄ hoc mibi satis placet si-
cut dicimus i filiosam. ex̄ite i studio vt possit agere et
pueniri i loco studij. vt in. l. si longius. ff. de iudicij. t̄
sentit archi. in. d. c. c. pastoris. Et si causa non p̄tine-
ret ad monasterium p̄ta quia esset monachus vel de-
ricus alterius monasterij vel ecclesie subiectus abbatē
dicit Inno. q̄ potest conueniri coram abbate cum ha-
beat iurisdictionem potest etiaz conueniri coram ep̄isco-
po nec poterit dicere velo p̄us conueniri coram abba-
te q̄ ep̄iscopus p̄currit in iurisdictione ex quo nō agit
ad correctōem t̄ idem dicit i alijs p̄latis inferioribus
habētib? iurisdictionem respectu subditoz suoz p̄ro-
bac op̄i. facit. l. si. c. de iurif. om. iudi. vult ergo i sum-
ma. Inno. ex oibus p̄dictis q̄ si agit cōtra monachū
ad correctōem fm̄ regulā. p̄mo loco correctio spectat
ad abbatē. sed si accusat monachū criminaliter d̄z ac-
cusari coraz ep̄iscopo. Si vero causa est pecuniaria v̄
aliaz civilis spectat p̄ncipaliter ad monasteriū non
cognoscit abbas. sed si spectat ad aliud monasterium
subiectum abbati tunc vterq̄ est iudex abbas. s. et ep̄i-
scopus et datur optio actori coram quo istozum velit
monachū conuenire. ego vero in aliquib? limitauit t̄
discrepauit ab op̄i. Inno. t̄ idem Jo. de lig. vnde vide
quod p̄xi in. c. cum ab ecclesiarum. s. e. c. i. suis remis-

sionibus Contra tex. oppono videtur enim q̄ archi-
ep̄s non possit se impedire de religiosis qui sunt i dio-
cesi sui suffraganei nec de clericis secularibus. vt in. c.
pastoralis. §. eo. So. dic q̄ iste tex. potest in hoc intel-
ligi dupliciter. p̄mo q̄ isti religiosi erant in diocesi
archiep̄isopi et tunc cessat contrarium quia archiep̄s
est ep̄iscopus in sua diocesi et tunc exponet. si p̄cia-
ti eorum sc̄z regulares vt abbates p̄iores et similes.
Itaz si isti sunt negligentes post monitionē archiep̄s
tāq̄ ordinarius in sua diocesi succedit in sua iurisdic-
tione. Si vero tex. intelligitur de religiosis existentibus i
prouincia archiep̄i extra diocēsim propriāz et tunc ver-
bum p̄dati debet intelligi et exponi pro abbatibus t̄
ep̄iscopis simul quia si abbas ē negligēs succedit ep̄i-
scopus non archiep̄s vnde debet archiep̄s p̄ius mo-
nere abbatē et si est negligēs debet admonere ep̄isco-
pum loci. et si ep̄iscopus est negligēs ip̄e archiep̄us
poterit coercere scōm hosti. et bene nisi crimina essent
notoria Itaz in notorijs archiep̄s iurisdictionem p̄t
exercere in subditos suffraganeozum suozum. vt in. c.
romana. §. notoria. de cens. li. vi. Ego tamē in regula-
ribus seruarem vt p̄ius fieret monitio ip̄s p̄latis
regularibus vt corrigant per istum tex. qui hoc vide-
tur velle aperte. naz hic p̄supponebatur q̄ isti discar-
rebant per curias p̄ncipum qd̄ non poterat esse non
notorium. ar. in. c. quāto. d̄ transla. p̄la.

De reprimenda;

Ab vno ep̄o excoicatus ab alijs est vitandus et archiep̄s per querelaz
aditus non absoluet nisi p̄mo remittat. Et duo facit.
p̄mo p̄mittit generale exordium ex quo postea infer-
tur sp̄alē mandatum ibi ideoq̄ Nota p̄mo q̄ p̄ ap-
positionem pene quis cōprimitur a malicia sua. p̄na
ergo indirecte dirigit hominē ad virtutem et vide tex.
nota. xxiij. q. vi. §. ex his. nam timore pene quis desit
a malo et assumit postmodum bonum in consuetu-
dine et humani moris est p̄sua diligere Itō sc̄do
q̄ excoicatus in vna diocesi est excoicatus in qualibet
parte orbis. Excoimunicatio enim afficit personam et
eam sequitur quocūq̄ se vertit sicut lepra leprosum. i
q. i. cito turpen. et. iij. q. v. quisquis. et in. c. i. d̄ tren.
et pa. et idem est in omni sententia corporis afflictina
seu corporis purificatina. ad hoc quod nota. Inno.
in. c. causam. qui si. sint le. Tercio nota q̄ archiep̄i
scopus non debet indistincte absoluerē subditum exco-
municatum a suffraganeo suo. debet enim archiep̄isco-
pus p̄mo cum remittere absoluendum ad excoicatorē
suum vt hic nisi periculum esset in mora vel excoicatio
esset euidenter iniuste vel nulla vt in. c. sollicitudinem
in si. §. de appella. In hoc tamē instat hosti. hic s̄ dicit
Jo. an. materiam istius remissionis se credere hodie
expeditam. p. c. venerabilibus. de sen. exco. li. vi. Ego

hunc articulum exāni plene in. c. ab excoicatio. de re
scrip. et die ut ibi. Item nō q̄ excoicatio absoluitur
prelita p̄us in ratoria cautione et sic videt q̄ nō tenetur
p̄stare fideiussores. q̄ dicit C. in. verū dūmodo talis
sit p̄sona q̄ de ip̄ius iuramento sit p̄sidentum alias d̄z
exgi idonea cautio. ar. in. c. literas. de p̄sump. q̄d ver-
bum nō. f. limita p̄mum dictum et tex. put. habes bo-
nam glo. i. c. qua fronte. de appel. et ibi terigi p̄ tex. et
doct. in. c. ex p̄te. d. i. de v. sig. Item nō q̄ iudex p̄t
recipere cautioes ad vilitate p̄us. et sic bñ facit iste tex. q̄
iudex potest stipulari p̄ p̄mato de quo vide q̄d dixi
post Inn. in. c. vendum. de p̄uer. p̄ing. Ultimo nō
q̄ si absolutus nō vult satisficere fm q̄ iuravit i ablo-
lutione nō reuincit ip̄so facto in excoicationem sed de-
bet de nouo excoicari. fallit in casibus qui habent in. c.
eos qui. de sen. ex. li. vi. In glo. ij. nō gl. et plures
alias penas ponit hosti. in sum. d. penis. s. quot sunt
species. et vide aliquid p̄ Inn. in. c. qualiter et quando.
de accu. vbi equipat penas iuris ciuils ad penas in-
ris canonica. In glo. in v. nō suspēdit in fi. Nota
plura ex glo. et p̄mo quare excoicatio nō suspēdit per
appellatōem. h. cū p̄tingit ex eo q̄ secum trahit execu-
tionem scdm glo. hoc dictū non ē verum nā snia lata
in cā furti trahit secum executionē q̄ incontinenti infa-
mat condemnatum. l. nō p̄t. ff. de his qui nō. infa. et
in p̄ appellatōes suspēdit effectus snie vt. l. furti. ff. c.
Item omnis sententia absolutoria trahit secum execu-
tionem et in suspēdit per appellatōem. nam appella-
tio facit vt non videatur p̄nunciatum adeo q̄ leges d̄-
cunt q̄ per appellatōem extinguitur sententia. l. i. in
fi. ff. ad turpil. et. l. ij. ff. de peni. Sed canones cōster-
dicunt q̄ suspēditur. vt in. c. venientes. de iur. iur. et
in. c. pastoralis. in. s. preterea. et in. c. si. de offi. de e.
Ideo de hac materia dic vt plen⁹ dixi post gl. et doc.
in. c. pastoralis. de appel. Secūdo nota ex glo. q̄ sen-
tentia excoicationis non transit in rem iudi. q̄ ad
effectum irtractabilem potest retractari etiā p̄ mille
annos et idem est in qualibet sententia reuocare. vt in su-
spēione et interdico. pro hoc. c. si. de peni. quoniam si
excoicat⁹ ex d̄ntimo tempore efficeretur deterior de-
beret iudex ex officio illam sententiam relaxare vt nō.
Job. an. post beatum Tho. in. c. i. de senten. ex. li. vi.
dixi in. c. ab excoicatio. de rescrip. et ratio est q̄ iste sen-
tencie censurę diriguntur in aiām p̄pter peccatum et se-
pationem a gratia dei f̄ nō potest quis inuitis separi
perpetuo a gratia dei q̄ deus nūq̄ claudit gremium
redenti vnde in quacūq̄ hora ingenuerit peccator
re. vt habetur. l. di. ponderet. Ideo eo ip̄so q̄ peccato
rem penituit reconciliatur deo. de peni. di. l. dixi ideo
p̄ p̄us d̄z reconciliari p̄ ecclesiā q̄ nō debz claudere gre-
miū redenti vt in. c. sup. eo. de here. li. vi. et in epistola
inter clara. l. d. sum. trini. Sed quo ad alios effect⁹

dic q̄ ista snia transit in rem iudicatā quēadmodū et
alio hinc. debet em appellari. f. p̄ dies alias reccidum
nō audet excoicatio appellando vt voluit singulariter
ista glo. quā cōter sequitur doct. et ē semp. et menū te-
nenda Et dicit ergo excoicatio post deccidū nō per
viam appellatōis f̄ p̄ viam q̄rde. ex quo inferitur q̄ f. p̄
dies non potest querulare apud cū iudicē q̄ nō potest
adiri nisi per appellatōem. et ideo si ep̄s tūc in aiām ad
p̄tationem alterius subditi non potest excoicatio p̄
deccidum querulare apud archiep̄m q̄ archiep̄o
pus non est iudex inter subditos ep̄i regulariter nisi p̄
appellatōem vt in. c. pastoralis. f. eo. et i. c. venerabili-
bus. in. p. n. de sen. exco. li. vi. Item sequitur q̄ super
eo sup. q̄ fuit excoicatus non audet post deccidum.
transit em quo ad illum effectum in rem iudicatā. vt
si quis fuit excoicatus p̄ p̄macia non audet post
deccidum volens se defendere sup. p̄macia seu super
exp̄lis q̄ debentur rōne p̄macia. videt em acquies-
se snie nō appellādo ad h. em allego singulariter dicit
Jo. an. in. d. c. venerat ilibus. in glo. querumonia p̄ba-
tur rōne. Nam vt dixi sp̄ale est in excoicatione vt non
trāseat i rem iudicatā q̄ snie natura est retractabilis
rōne p̄dicta ergo quo ad alios effectus vbi cessat illa
ratio sortitur naturas aliarū sniarū. argumentum. l. p̄e
p̄mno. in. fi. l. de appel. Item etiam sequitur q̄ quē
admodū i alijs sententijs nō lz tercio appellari vt in. c.
sua. de appel. ita nec i snia excoicationis. et ideo dicitur
i alijs sententijs q̄ nō trāseunt i rē iudicatā. ad hoc glo.
nota. in. c. fraternitatis. de frigi. in v. fornicatio. in fi.
Quid ergo opat appellatio in snia cōtere ex quo non
suspēdit vinculū snie dic q̄ opatur effectū deuolutiū
q̄ deuoluit cām ad superiorem ad quē alias cāra appella-
tionē non poterat ire vt. s. dixi et nōt glo. sequens.
Unde scias q̄ duo sunt effectus nobiles et p̄ncipales
appellatōis p̄mus in eo q̄ suspēdit iudicatū vt
extinguit vt. s. dixi. scds casus in eo q̄ deuoluit cām
ad superiorem vt in. c. non solū. et in. c. si a iudice de appella-
li. vi. Do. an. ponit alios duos effect⁹ s̄z iudicio nō eo
p̄bendunt sub p̄dictis. nā terti⁹ est effectus fm ai q̄
suspēdit iurisdictionem iudicis a quo. f. ille effect⁹ com-
p̄bendit in scdo q̄ si deuoluit cām ad superiorem ergo
suspēdit iurisdictionem iudicis inferioris vt in. c. l. z. de
offi. lega. et in. c. pastoralis. in. s. preterea. d. offi. de e.
Quartus effectus scdm eum quia impedit transitum
in rem iudicatā sed iste effectus comprehendit sub
p̄mo quia si appellatio extinguit vel suspēdit iudica-
tum ergo impedit ne transeat in rem iudicatā vt i. c.
q̄d ad p̄sultatōes. pal. dno ergo p̄ncipales sunt effect⁹
appellatōis de q̄bus. s. Unde redeūdo ad p̄ncipale
questum. dico q̄ appellatio in snia censurę nō opatur
p̄ncipalem effectum q̄ non suspēdit vinculū snie f̄ opat
scds quia deuoluit cām ad superiorem vt hic. et in. c. per

mas. de sen. excō. potest ergo appellatio habere unum effectū sine reliquo et p hoc dixit b̄ do. an. nōbile dictū si esset vez q̄ si per statutū tolleretur appellatio p̄supposita validitate statutū non valet hoc statutum i teris recognoscentib⁹ supiorē vt dixi i. c. venientes. de iureiur. et nō bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. q̄ appellatio vidr̄ remota solū respectu p̄mi effectus et non scōi. Sed ego b̄ dictū nullo modo puto vez q̄ a quo renouetur genus remouetur et q̄libet ei⁹ species vñ si inhibetur alicui ne possit donare. ois species donatio nis est interdicta vt in. l. si iusta. ff. de dona. remota ergo appellatione p̄ statutū intelligitur remota ois effectus appellationis. hoc etiā p̄bo p̄ dictū. §. p̄terea. vbi patet q̄ remota appellatione p̄ rescriptum non potest appellari ad effectum deuoluenti causam ad supiores nisi supior ex certa scientia recipiat appellatōem vt ibi et i. c. pastoralis. de appel. nec ob. tex. n̄. q̄ non ē simpliciter ab excōicatione remota appellatio b̄ etiā nullo cauetur imo p̄trarium habet in. d. c. p̄ mas. Et solum disponitur vt vinculum non suspendatur p̄ appellationem et sic solum tollit ius vñ effectum appellatōnis vnde p̄ p̄sequens vidr̄ p̄mittere alios effectus vt in. c. nōne. de p̄sump. et. xxv. di. q̄lis. Sed dubiū esset qd si statutum diceret q̄ snia p̄tatis nō suspendat per appellatōem nunqd poterit appellari quo ad effectū deuolutiuū. et vidr̄ p̄mo q̄ sic. ar. hic contrarium concludit b̄ do. an. hic i alio articulo quia cum sententia regulariter non retractatur nisi appellatōnis via dīcedo q̄ non possit suspendi p̄ appellationem vidr̄ iterd̄ x̄l se retractatōem q̄ potest sequi ex appellatōne. sed si sententia censure aliud ē q̄ natura sui est retractabilis. et aduerte quia i hoc videtur do. anto. sibi contrari⁹. naz in precedenti casu vbi erat minus dubiū tenuit q̄ poterit appellari quo ad scōm effectum et in isto articulo tenet contrarium. Et ego tenerem in isto articulo oppositum q̄ vt dixi remouendo unum effectum appellatōnis videtur p̄mittere alios potuit enim statutū disponere vt non suspendatur p̄ appellatōnem que frustratorie q̄q̄ sit ad impediendā executionē snie cui fraudi obuiatur p̄ tale statutum p̄ appellari poterit quo ad b̄ vt supior cognoscat an iuste vel iniuste fuit excōicatus ar. hic. et cum simus i odiosis d̄z fieri strictissima interpretatio. l. iij. §. hec aut verba. ff. de neg. gest. et in. c. i. nostra. de iureiur. et in. c. statutū. de decr. Ultimo notabis ex glo. et ex predictis q̄ a sententijs que non transeunt in rem iudicatam debet nihilominus appellari. §. x. dies alias non audiet q̄ p̄ viam appellatōnis. sed p̄ viam querele vt. s. dixi de excōicatione que singulariter nota. In glo. in verbo p̄questus. in si. ibi. c. cordi. adde li. vi. Et videtur glo. concludere q̄ hodie itinens arreptio non habeat vim appellatōnis s̄z tu dic melius vt nō. in. c. dilecti. de appel. et ibi dixi.

In glo. si. nota p̄mo ex principio referendo glo. ad tex. q̄ pro snia etiā excōicationis non p̄sumitur rōne p̄cessus. In alijs sententijs a snia excōicationis qd tenendum. dicendum ē vt plene nota. in. c. qm̄ p̄tra falsaz de p̄ba. et p̄ Inno. in. c. cum in iure. d̄ offi. dele. sed in snia excōicationis est dubiū nunquid p̄sumatur pro iusticia et tenet hic do. an. in duplici loco q̄ p̄sumitur p̄ ista sententia ex quo non suspenditur vinculum p̄ appellatōem et dicit p̄ b̄ limitandū qd nō. Inno. in. d. c. cum in iure vbi dicit q̄ p̄ sententia p̄sumitur postq̄ transit in rem iudicatam sed ante nō. Nam vt vides excōicatio n̄ transit in rem iudicatā et tamen p̄ ea p̄sumitur. sed aduerte quia do. an. non fuit recordatus d̄ nōbili dicto Inno. in. c. bone. el. i. de elect. vbi dicit q̄ quādamodum p̄ alijs sententijs non p̄sumitur si fuit appellatum ita nec p̄ sententia excōicationis s̄ on⁹ p̄ bandi excōicationem fuisse iustaz incumbit aduersario Secus si non fuit appellatum. et ad hoc allegat istum tex. et hoc dictū Inno. sequitur idem do. an. in. d. c. qm̄ p̄tra. quinimo plus credo q̄ circa appellatōem si excōicatus p̄queritur. §. decediū de iniusta excōmunicatōne non p̄sumitur p̄ iusticia nisi p̄betur quia ex quo impugnat sniaz. §. decediū non vidr̄ acquiescisse sententia et sic debet excōicator eam p̄bare iustā Ad hoc facit. c. i. de re iudi. li. vi. et ratio. c. quod ad cōsultationem p̄alle. et quod nota. Inno. i. c. sollicitudinē. d̄ appel. Et nūqd post decediū p̄sumat q̄ index citauerit seu monuerit excōicatus. ista glo. facit q̄ nō. s̄ vide tu tex. nōbile in. c. sacro. de sen. excō. in p̄n. vbi p̄bat excōicatorum debere p̄bare q̄ monuerit. Et idem sensit Fre. p̄silio. d̄ xv. vbi notat dicit q̄ si p̄tra p̄mum et secūdū decretum opponit q̄ non p̄cesserit citatio d̄z aduersarius b̄ p̄bare etiā post lapsum. x. dies tum q̄ p̄onegat fuisse p̄ntem tum q̄ p̄mum et scōm decretum iterponit p̄tra abntem. et sic singulariter sentit q̄ nō p̄sumitur p̄tem fuisse p̄ntem in snia. vel citatōne p̄cessit se saltem in illis sententijs q̄ ferunt p̄tra abntem de q̄z natura est excōicatio et hoc idem approbat do. an. in. d. c. qm̄ p̄tra. Et generaliter an snia p̄sumat lata cōtra p̄ntem vide p̄ spe. in ti. de sen. ex. §. vt autem. v. et nō. et p̄ Inno. in. d. c. cum i iure Ultimo nota sine glo. q̄ p̄bationes recepte ad unum effectum faciunt h̄dem ad alium effectum inter easdem personas. de quo dic vt plene dixi in. c. veniens. d. ij. de testi.

De causis subditorum
Vo simul archiep̄oz et ep̄iscopoz suorum patriarcha non cognoscit nisi p̄ appellationem legitimam aut vigore consuetudinis seu p̄uilegij. In prima parte ponitur decisa consultatio In secunda responsio ibi cōsultationi. Ad p̄mo q̄ quemadmodum se habent subditi ep̄iscopoz ad archiep̄iscopum. ita se habent subditi archiep̄ozum

ad patriarcham sicut ergo archiepiscopus non se impedit d
subditis episcopis nisi per appellaciones. vt in. c. pastoralis
i. co. ita nec patriarcha impedit se d subditis archiepiscopi
scopis nisi p appellacionem vel alio iure spali. Et ex b
z ex. no. q. h. c. ab episcopo appellat ad archiepiscopum. me
tropolitanum i. co. pastoralis. ita ab archiepiscopo appella
tur ad patriarcham q. e. iudex archiepiscoporum. Quod sicut mul
te dioeceses sunt sub curia archiepiscopi ita q. archiepiscopus
est metropolitanus et superior omnium illorum episcoporum dio
cesum ita multe p. uincie sunt sub curia cuiuscumq. pa
triarche ita q. patriarcha est iudex ordinarius omnium
archiepiscoporum q. sunt suo patriarchatu. et scias quatuor ee
in ordine principales patriarchas quos enumerat
tex. in. c. antiqua. d. p. uile. Alij vero p. ter illos no. sunt
istis p. uincialibus. Ad scdo q. patriarche no. ha
bent plus iurisdictionis q. habeat archiepiscopi vel episco
pi nisi q. tenas i. canonibus. causa episcopum. dignitas in
eorum est maior vt in. c. antiqua. pal. Tercio no. tria
ex q. bus co. petat iurisdictione ordinaria ex lege. ex p. uacu
dine. et ex p. uilegio p. uincis. p. uentudo ergo dat ordi
naria iurisdictionem vt b. z in. c. cum p. uincat. iuncta gl.
de fo. p. p. et in. c. p. uilegio. ix. q. iij. Item no. ibi ec
clesia vel rector q. q. uis p. uilegium p. uentur ipi eccl
sic q. uis p. uilegio ipius ecclesie Inspicienda sunt ergo ver
ba p. uilegij z ex ipso p. uilegio d. quis honorari a p. u
cipe vt p. u. ibi honorari z ideo alibi dicitur q. p. u. cepa
p. uentudo vni scdm videtur cum nobilitate. vt in. c.
i. quis dica. d. n. x. vel marchio. coll. x. et ibi p. bal. In
glo. ij. in si. vel solue alias fm hosti. q. tempus no. est
modus inducendi obligationem vel tollendi. vt in. l. ob
ligationu. s. placet. ff. de aci. z obli. s. b. n. ex tpe causa
tur p. uentudo. Item p. uentudo ex q. bus ius q. uitur vt i.
de p. uent. p. totu. Item q. uis l. plus t. p. uis inducit p. u
scriptione vt in. c. p. uent. de emp. et vendi. z in. l. cum
de i. rem. ff. de vsu. Item dicit q. p. uentudo no. causat
ex solo tpe nec p. uentudo. s. ex negligentia d. ni z posses
sione possiditio. accedente iuris dispone. Consuetudo
vero causatur ex tacito consensu z sic. p. uentudo solum tem
pus non inducit consuetudinem vel p. uentudoem vbi
vbi consuetudo vel p. uentudo non h. suos comites no.
potest induci et sic loquitur contraria signata in gl. et
d. hac materia plene dicendum vt nota. in. c. si. d. p. uent.

In glo. in v. spali p. uentudo in si. nota. glo. h. z enim
pio i. dubitato vt papa possit detrahare iuri vnus ec
clesie et dare alteri hoc enim contingit quotidie cu. pa
pa eximit vniam ecclesiam a iurisdictione superioris sui
sed vide tu glo. xxij. di. c. i. que dicit q. papa sine cau
sa non debet de vna ecclesia tollere et alteri dare. Ad
idem glo. x. di. c. i. et quod le. et nota. xij. q. ij. in. c. no.
liceat pape. et profecto sine causa facere non debet qz
non est vni consulendum cum iactura alterius. na. pa
pa debet facere sicut bonus paterfamilias qui dispen

sat scdoz merita z exigentiam personarum. Na. si p. uentudo
non subest causa videtur q. apud eum est acceptio per
sonarum. quod esse non debet vt in. c. nonit. de iudi.
sed si papa faceret tolerare in ecclesia militanti sic intel
lige quod nota. spe. in tu. de legi. in. s. nunc ostenden
du. v. l. vj. et melius. v. p. uent. et in. s. nunc breuiter. au
si. sub rubrica. de dispensatione. z per Jo. an. in addi.
super. d. v. l. vj. de ep. vero nunquid possit tollere vni
ecclesie et dare alteri. d. ic. vt nota. in. c. s. statuta. s. d. re.
domi. In glo. p. c. in si. vult ergo gl. q. hic vacet ar.
a contrario sensu. et hoc dicitur tenet Jo. an. non enim
est in potestate subditorum vt. velint respondere cora
epo vel archiepiscopo. nam iudicium redditur in finitum. l.
iter stipulantem. s. si. si. d. ubi. ff. de v. bo. obli. z in. c. in
telleximus. de iudi. nec possunt subditi co. sentire i. aliu
iudicem sine licentia p. p. uent. ep. vt in. c. significasti. d. fo.
compe. etiam si sit episcopus. vnde notat de hosti.
supra. c. p. uent. q. sicut clericus subiectus episcopo no.
potest consentire in alienum iudicem sine consensu sui
episcopi. d. c. significasti. ita nec episcopus sine consen
su sui archiepiscopi. et eadem rone idem videtur dicit
dum i archiepiscopo vt non possit se subiecte alieno
iudici sine consensu sui patriarche. et hec sunt notanda
Jo. an. hic dicit q. si volum. tenere ar. hic a p. uent. sen
su debemus supplere b. ad litteram q. archiepiscopus h. requi
situs vult iusticiam facere quasi dicit q. si archiepiscopus re
quiritus non vult reddere ius subditis suis tunc pote
runt subditi conueniri coram patriarcha. et ideo eade
rone esset dicendum cum episcopus est negligens in ex
hibendo iusticiam de suis subditis vt tunc possit adiri
archiepiscopus Et aduerte quia hoc dicitur est funda
tam super illa opi. q. negligente episcopo vt archiepiscopi
scopo semper succedit superior in iurisdictione z multi
tenuerunt illam opinionem. s. an sit vera dic. in. c. de
pastoralis vbi tangitur per glo.

Vod sedes.

Archiepiscopus in
pedimus p. t. consera
tionem sui suffraganei alteri co. mittere z co.
secrandus tenetur ab illo co. miffario munus consera
tionis recipere. Communis diuisio. secunda ibi consola
tionem. Nota p. mo q. episcopus seu archiepiscopus potest co.
mittere ea que sunt consera. tionis seu ordinis episcopalis
z sic co. mittere ea que sunt meri imperij cum in ea exer
ceatur iurisdictione ex officio nobilit et ad publicam vtili
tatem. ad idem. c. aqua. de consera. eccle. vel alta. z. c.
suffraganei. d. elec. Nota scdo q. episcopi subiecti archi
epo dicantur ipius suffraganei. Suffraganei eni sibi z
in consera. tione et in alijs. na. requirit p. uentudo episcopum i
ordinatone. p. uentudo. ix. q. iij. c. i. z. ij. z eius p. uentudo episcopum
d. h. e. sec. alios episcopos. l. xv. di. q. i. per totum vel
saltem duos ex eis vt in. c. si archiepiscopus. d. temp.
or. Tercio nota q. ea que sunt ordinis assumenda

nisi a catholico et ab eo cui gratia sedis aplice non est subtrahata. Item non ibi ab eo quod vii. est principalis in consecratione episcopi. si ipse archiepiscopus vel eius pmissum alij non sunt principales sed assistant. Ultimo non ar. quod subditus tenetur litigare coram delegato sui superioris. Sed hic queritur utrum archiepiscopus possit compellere episcopum ad acceptandum pmissionem istam. Doct. quod sic. intelligo quod si pmissum vni ex suffraganeis suis. nam per superioris compellere subditum ad acceptandum delegatorem. f. c. ppi. et. l. vica. l. q. p. sua iuris. Sed si pmissum non subdito valet pmissio sed ille non compellitur acceptare ut i. c. sequenti. et in. l. et si pator. ff. de offi. eius cui man. e. iurisd. In glo. ibi tenetur recipere consecrationem ab eo. sed circa hoc et circa tex. est dubium quod si archiepiscopus non est impeditus nunquid ex sola voluntate possit committere alteri istam consecrationem. Tex. hic a contrario litere facit quod non. sed contrarium tenent hosti. nam iure sue potest archiepiscopus pmittere ut. f. c. ppi. unde de honestate procedit tex. in eo quod facit mentionem de impedimento. In contrarium tamen facit secundum eum quod sic episcopus non potest consecrari sine archiepiscopo ut. lxxv. ol. c. non debet ita nec archiepiscopus debet posse facere per alium consecrare sine consensu episcopi. p. nam tamen dicam contra videns sequi doct. et notabis istud singulariter ex quo habes quod tam ea que sunt iurisdictionis quam ea que sunt ordinis potest archiepiscopus seu episcopus committere pro libito voluntatis. tex. tamen iste videtur aliquantulum resistere. si p. m. dictum est verius ex quo indifferenter non committit nam de iure est ut quilibet ordinarius possit in aliquibus se releuare per commissionem alteri si eadem ut i. c. sequenti. et in. d. l. vica. l. q. p. sua iuris. Et in si. glo. nota bene finem glo. quod quotidie allegatur quod de iure canonico possunt delegari omnia que sunt meri imperij. et idem tenet glo. in. c. in archiepiscopatu. f. d. rap. et in. c. illud. xxij. q. i. h. et in. c. bis. ca. can. r. q. vij. vi de etiā glo. notabile. f. xv. ol. c. peruenit. in si. gl. magie quod dicit quod nihil huius episcopus quod sit meri imperij quod non sit de legabile preter usum pallij. quod pallium archiepiscopale non huius alteri concedere est cum personale. ut in. c. ex tuarum. d. auct. et vsu pal. et in. c. h. eo. ti. vbi melius p. batur. Sed dubium est que dicantur meri imperij vel mixti vel iurisdictionis. Et pro intellectu vocabulorum ne ignorent. p. sus termini dicam aliquid p. clausae sequendo. Bar. in. l. imperium. ff. de iur. om. iudi. debes enim scire quod iurisdictionis generaliter sumpta comprehendit in se ea que sunt meri et mixti imperij et simplicis iurisdictionis. pro hoc. l. i. ff. de iur. om. iudi. et quod ibi nota. tex. iuncta glo. in. v. omnimodam. in de. vica. de fo. Pompe. vbi dicit tex. quod episcopus expulsus exercet in loco vicario iurisdictionem ordinariam. et per illud verbum omnimodam. dicit ibi glo. quod tex. notat comprehendere ea que sunt meri et mixti imperij et simplicis iurisdictionis et

iurisdictionis sic generaliter sumpta diffinitur sic. Iurisdictionis est iuris potestas de publico introducta cum necessitate iurisdictionis et equitate statuendi ita diffinit glo. in. d. l. i. Barro. addit ibi competens alicui ut publice persone. et hanc additionem fecit ut caitaret p. rariū quod posset fieri de p. re et de tutore. nam isti habent de iure potestatem in filium et in pupillam et habent potestatem in defendendi. i. faciendi in eos quod iuris est et equitate seruandi. Sed certe sine illa additione bar. potest sustineri diffinitio glo. quod pater vel tutor non dicitur proprie ius in filium vel pupillum sed habeat potestatem extrajudicalem et dicitur iurisdictionis quasi iuris dicitio. et dicitio idem est quod potestas. unde iurisdictionis quasi potest ius dicitur. Sed iurisdictionis sic generaliter sumpta distinguitur in imperium et iurisdictionem et tunc iurisdictionis capitur ut species distincta ab imperio Imperium vero generaliter sumptum est iurisdictionis que exercetur officio iudicis nobili Nam duplex est officium iudicis nobile et mercenarium nobile quod non deseruit alicui actioni. sed iudex ex se procedit. mercenarium vero dicitur quod deseruit actioni intentate p. partem ut dicam latius in. c. h. de offi. iudi. Imperium vero dividitur in merum et mixtum. merum imperium diffinitur sic. Est enim iurisdictionis que exercet officio iudicis nobili publicam utilitatem respiciens. Imperium mixtum est iurisdictionis que exercetur officio iudicis nobili privatam utilitatem respiciens Iurisdictionis vero ut species sumpta est iurisdictionis que exercet officio iudicis mercenario privatam utilitatem respiciens Dicitur autem imperium merum que mere colatum in principem nec alicui necessitati subiectum. nam procedit iudex ex officio suo ad publicam utilitatem sine impedimento alicuius. pro hoc. c. i. s. eo. dum dicitur habeant episcopi liberam potestatem inquirendi et Et dicitur merum quia non habet aliquam mixturam cognitionum pecuniariam Et tercio dicitur merum quia in nullo participat cum iurisdictione unde non habet aliquam mixturam iurisdictionis unde partim accedit ad merum imperium et partim ad iurisdictionem sicut dicitur participium quia partem capit a nomine et partem a verbo. nam in eo quod mixtum imperium exercetur officio iudicis nobili participat cum mero imperio sed in eo quod tendit ad utilitatem privatam participat cum iurisdictione. facit ergo tres regulas. Prima quod ea que expediuntur officio iudicis nobili et ad publicam utilitatem dicantur meri imperij. Secunda regula ea que exercentur officio iudicis nobili ad utilitatem privatam dicantur mixti imperij. Tercia regula ea que exercentur officio iudicis mercenario ad utilitatem privatam sunt simplicis iurisdictionis Et distinguit bar. merum imperium sex modis. primus est imperium merum maximum. secundus merum imperium maius. tertium merum imperium magis quartum est merum imperium paruum. quintum merum

imperium minus. Sextū minimū. Imperiū merum
maximū ppetit soli pncipi vt facere legē vniuersalē di-
stinguere totū orbē. Adde impium mai? ē aduertē
i famulos boies inferēdo vltimū suppliciu vel mēdi
abscisione vel mortē ciuile cōz qd pdit libertatē z filia
Adde impium magnū ē cū qd pdit ciuitatē sine liber-
tate puta deportat. Adde impium puum ē relegare
vel corp? acriter afficere z ista nō ppetit cuilibet iudi-
ci vt statim dicit Adde impium min? ē modica coer-
tio q ppetit cuilibet mēgratui. i. cuilibet bñi ordinariā
iurisdictionem. nā iurisdicio qsi nlla esset sine modica co-
ertione vt i. c. ex lris. d. offi. dele. c. pastorat. co. ti. et
l. mēgratib? ff. d. iurif. om. iudi. z. l. ff. d. offi. eius. vñ
coipo q qd recepit ptatem ordinariā vel delegatā bz
hāc modicā coertionē ex q depēdet vt possit cognosce-
re summarie de leuib? criminib? z leniter castigare ver-
berib? vt in. l. leuia. ff. de accusa. et. d. l. magistratibus
Et meo impium minimū pssit i leniter multādo ad
hoc. l. h. c. de mō. mult. z. l. h. c. de spor. z ista duo
vltima pnt delegari d iure ciuili quia ppetit cuilibet
mēgratui et ea q ppetunt iure magistratus sunt delega-
bilis d iure ciuili vt i. l. i. ff. de offi. eius. Supioza vero
coiter tenent q nō sunt delegabilia d iure ciuili ppter
grauitatē pndicij nisi ppter necessariā abntiam d loco
d quo dicendū vt i. l. i. pal. z i. an. d. colla. s. ad hec et
plene vide i spe. d. iurif. om. in. s. i. v. notādū. z se. De
iure vero canonico possumus repire oia hec impia nā
habent? impium maximū qz papa facit psonem vni-
uersalē vt in. c. i. et h. de pssu. Habentus impium mai?
sate similitudinariē. nā degradare aliqū z tradere cu-
ri seculari equipat vltimo supplicio. vt nō. Anno. in. c.
qiter z qñ. d. h. de accu. Item ecclesia demerit i ppe-
tuum carcerē z equipatur illa pena dānato in metallū
Habentus impium magnū nam ecclesia pnt deportare
bz nō sit i vsu. vt i. c. i. de calum. Item repit in ecclesia im-
perium puum nā pnt relegare et afficere quē verberib?
l. di. accedens. et in. c. i. de calū. et in. d. c. i. archiepata
de rapto. De mero imperio minoz habes in. c. ex li-
teris. pal. vbi dicit q coertio trāsit De minimo. i. d. mul-
ta dicit i. c. de causis. z in. c. i. de offi. dele. vbi condu-
si post Anno. q delegatus pnt multare z vide hosti. in
c. i. de homi. li. vi. vbi de ordinario idem dicit an autē
istā pnt delegari de iure canonico cōis opī. est q sic bz
aliqui dicant q hec cōis opinio Anno. improbat quia
d. c. in archiepam quod magis stringit i materia loqf
i rege sicilie q cū nō recognoscat impatorem habz ius
pncipis. p dūnc. ps aut pnt omnia delegare vt nota. in
d. c. illud sed hec rñsio non placet qz si nō recognoscat
impatorem recognoscat papam. vt in cle. pastoralie.
de re in di. ergo non bz iura pncipis scz impatoris nisi
aliter pscripterit. Sz allego qsi p cās cle. l. de hēti. vbi
patet q cā heredis est delegabilis z nemo dubitat q ē

meri imperij. Ad idem. c. l. de offi. vica. li. vi. vbi dicit
q qd potest committere vicario suo inquisitionem crimi-
num quod est meri imperij. et ideo transeo cū hac cō-
muni opi. Et facit tex. in. c. si. ne cle. vel mo. li. vi. vbi
dicit q si persona ecclesiastica bz iurisdictionem tpalem
potest in genere et i specie committere cām criminales z
lic ibi est casus inquātū dicit i specie. Sz vbi dicit qd
i delegato pncipis nunquid possit subdelegare ea q
sunt meri imperij al indelegabilia d iure ciuili. Spe.
in ti. i. s. h. v. item q est delegatus bz nō sequit do.
an. dicit q ex grauitate facti videt papa delegisse indu-
striam psonē. ad h. c. si. de offi. dele. L. qranū ego te-
neo z pmo allego tex. qsi expssum in. c. venerabil. de
offi. dele. et ibi dixi post. Anno. ad idē. d. c. h. alr iudi-
cādo nā ibi non pnt subdelegare inquisitionem criminū
qz fuit dicitū vt psonaliter exequat ergo sec? si simpli-
ter fuisset pmissa. ad idē. d. d. de iure ciuili in. l.
vnicā. i. h. c. qui p sua iurif. vbi tex. dicit q sine vden
causay pnt delegatus pncipis subdelegare. z p illū tex.
h tenet ibi glo. et bar. etiaz de iure ciuili z h bñ nobis
et hec pcedunt in his q sunt meri imperij vel qsi. nuz
regulariter delegari nō pnt de iure ciuili qz non cōpe-
tunt iure magistrat. ideo delegari nō pnt. l. i. ff. d. offi.
c. et. l. ea q. ff. ad municia. Fallit in his q ppetunt iure
magistrat. vt sunt ea q expediūt iudicis officio nobi-
li ad puatam vtilitatem sine cognitione cause vel cui-
modica cognitione. exemplū in. l. cognitio. s. vt bono-
rum. ff. de offi. eius. cui. nam sicut dixi in his que sunt
meri imperij vt leuia competant iure magistratus ita
in his que sunt mixti imperij. sed alia maiora nō cōpe-
tunt. et queadmodū dixi in mero imperio. ita z mixtū
imperium distinguitur. nam quoddam est maximū
quod competit soli principi vt dare veniam etati. L.
de his que ve. eta. impe. per totum vel legitimare seu
fame restituere et filia ista enim sunt mixti iperij maxi-
mi et prosequere. vt nota. in. d. l. imperium. An autē
ea que sunt simplicis iurisdictionis possint indifferen-
ter delegari de iure ciuili dicit q non sed solum ea que
competunt iure magistratus vt in dicta. l. i. et. h. c. de
peda. in. z vsqz ad summaz. ecc. aureozū potest fieri de-
legatio quia vsqz ad illam summam potest cognosce-
re inferior magistrat. et non vltra. vt in autē. de defen-
ciū. in. s. z iudicare. et ibi glo. et id dicitur cōpetere iu-
re magistratus quod competit alicui coipso q habet
magistratum. i. officium iudicandi. licet. vltimum vt
nota. gl. et bar. in. d. l. i. vnde scias q magistratus
est nomen generale comprehendens omnem habentem
officium iudicandi vt in. l. eum qui. ff. de iuridi-
om. iudi. Sed distinguitur postea in species. nuz qui-
dam sunt super illustres. quidam illustres. quidā spe-
tabiles. alij carissimi. alij magistrat. z isti sunt inferi-
ores. vnde de his que pnt isti inferiores magistratus

cognoscere potest fieri delegatio. De alijs vero siue sint
meri imperij siue mixti iure iurisdictionis non potest regu-
lariter fieri delegatio. Fallit ut dixi in necessaria causa ab-
sentie ut si oportet necessario iudicem ordinari alibi, p[ro]ci-
sa rei si nondum venit ad provinciam ut in d. l. i. Idem
coiter p[ro]cludit doct. in d. l. si ordinari detineret in fir-
mitate vel e[st] occupat[us] circa multas causas tales ita quod
non potest omnibus intendere nam tunc l[ex] lege non sit cautu-
m ex identitate rationis hoc coiter recipitur quodammodo
obseruat in causa absentie. nam ubi eadem ratio idem ius de-
bet esse etiam in casibus exceptis ut non. glo. in l. i. l. de
p[ro]c. inde. et est tex. i. c. cum dilecta. de p[ro]c. vi. v[er]o inuti-

Ultimo quod sunt isti iudices b[ea]tes me[di] et mixtu[m]
imperij et p[ro]p[ri]e tam in secularibus quam in ecclesiasti-
cis. In secularibus dicit post Bar. in d. l. i. q[uod] iudex q[ui]
p[ro]p[ri]e p[ro]uincie ut olim erat p[ro]p[ri]e habebat ea q[ue] sunt meri
imperij. ut in l. i. l. i. c. q[uod] vniuersas. ff. de offi. p[ro]c. v[er]o
p[ro] totam p[ro]uinciam habebat gladij potestatem. is aut[em]
q[ui] p[ro]p[ri]e ciuitatis de iure co[m]muni non habebat ea q[ue] sunt meri
et mixti imperij. nec ea q[ue] sunt magne iurisdictionis sed re-
currat in illis maioribus ad p[ro]p[ri]e p[ro]uincie. ut in di-
cta au[tem] de defen. ciui. in. §. audient. et in. §. iurare. Et
hodie coiter in Italia q[ui]libet ciuitas habet regim[en] quod
etiam habebat tota p[ro]uincia. et ideo p[ro]p[ri]e h[ab]et hodie o[mn]ia
ad hoc q[uod] non. glo. in l. i. l. de p[ro]c. lon. t[er]m.
Sed dubiu[m] est q[uod] in eo q[uod] p[ro]p[ri]e aliam castro vel op-
pido. et dicit q[uod] si cast[ru]m e[st] subiectum ciuitati tota iurisdic-
tio est p[ro]p[ri]e ciuitatis et debent respondere in ciuitate.
dicunt etiam ciues illius ciuitatis cui subsunt et ei cogunt
subire omnia onera. l. incola. z. l. qui ex vico. ff. ad mu-
nicia. Et solet hodie mitti vicarius q[ui] potest dici inferior
magistratus vnde solum poterit cognoscere de leuibus
criminibus et de summa vsq[ue] ad. ecc. florenos vel aure-
os ut in d. au[tem] de defen. ciui. In maioribus aut[em] debet
remittere ad iudicem ciuitatis et in criminibus graui-
bus debet capere malefactores et remittere ut in d. §.
audient. It[em] scias q[uod] illud q[uod] dixi q[uod] ex causa p[ro]p[ri]e delega-
ti ea q[ue] sunt imperij dummodo non p[ro]cedat ad vltimu[m] sup-
pliciu[m] et membri abscissione[m] p[ro]p[ri]e. d. colla. in. §. ad hec
et licet quidam contra. p[ro]p[ri]e tamen coiter tenetur ut
non. glo. in d. l. i. et spe. in d. §. item q[uod] est delegatus. et
glo. in c. in archiep[iscop]atu. p[ro]p[ri]e. princeps aut[em] potest o[mn]ia
delegare ut nota glo. in d. c. illud. et bar. in d. l. i. et l.
imperium. p[ro]p[ri]e. p[ro]p[ri]e aut[em] collegio sen vniuersi-
tati que non facit ciuitatem seu cast[ru]m ut sunt isti re-
tores artis lane et similes non habent ea que sunt im-
perij sed solum cognoscant de his que oriuntur inter
exercentes illam professionem occasione illius societa-
tis seu professionis ut in l. i. l. de iur. om. in. Fallit
in doctore qui erga scholares de iure co[m]muni h[ab]et ea q[ue]
sunt imperij licet non seruet de p[ro]p[ri]e. ut est tex. i.
au[tem]. habita. l. ne si. p[ro]p[ri]e. et in p[ro]p[ri]e. ff. de p[ro]c. no. bar. in

d. l. i. In ecclesiasticis dicit q[uod] epi e[st] superiores et legatus
pape habent ea que sunt imperij. ut in c. i. s. co. De i-
ferioribus aut[em] p[ro]p[ri]e dicit q[uod] regulariter de iure co[m]muni
non habent ea q[ue] sunt imperij nisi forte ea que sunt de
minori imperio et minimo ut leuiter coercere. Item
possunt exco[m]municare et exco[m]municatio est meri imperij ut non.
Inno. in c. transmissam. de elect. et hosti. in c. §. p[ro]p[ri]e.
p[ro]p[ri]e ex sequentibus. nam in exco[m]municatione exercetur
iurisdictione ex officio iudicis nobili ad publicas utilita-
tem. quibus tamen exerceat in fauorem p[ro]p[ri]e et tunc credo
q[uod] sit mixti imperij p[ro]p[ri]e supradicta. et sic limitare Inno.
It[em] fallit in p[ro]p[ri]e regularibus nam ip[s]i cognoscunt de cri-
minibus p[ro]p[ri]e subiectos dummodo non p[ro]cedatur ad de-
positionem ut dixi in c. ca[us] ab ecclesiarum. s. co. et ple-
nius dico in c. cum co[m]tingat. de fo. p[ro]p[ri]e. et hec non.

Astoralis. Archiepiscopus causas
latam subditis suffraganei co[m]mittere potest illu-
m ad suscipiendam delegat[i]o[n]em p[ro]p[ri]e non potest.
B. d. vsq[ue] ad. §. p[ro]p[ri]e. In prima ponitur consolat[i]o.
In sc[on]da m[er]ito. ibi ad quod Nota p[ro]p[ri]e duas regu-
las ex tex. prima q[uod] epi exites in p[ro]uincia archiep[iscop]i
subiecti ip[s]i archiep[iscop]o lege metropolitana et sic archiep[iscop]i
scopus e[st] iudex ordinarius omnium ep[iscop]o[rum] sue p[ro]uincie
de iure co[m]muni quelibet p[ro]uincia debet habere vnam archi-
ep[iscop]i et decem ep[iscop]os ut. vi. q. iij. in c. scitote. non t[ame]n potest
p[ro]cedere archiep[iscop]o p[ro]p[ri]e ep[iscop]i ad deposit[i]o[n]em q[ui] depo-
siti[o] ep[iscop]o[rum] soli pape e[st] reseruata ut in c. ij. de tr[an]s[ac]t[i]o[n]e. p[ro]p[ri]e.
Sed de criminibus paruis potest cognoscere et ip[s]os
ep[iscop]os punire ut in c. sacro. de sen. exc[om]m. et. x. q. iij. quia
cognouimus. non. Inno. in c. ut litigantes. §. eo. si. l. i.
vi. De causa vero ciuili indifferenter cognoscit etiam si
subditus ep[iscop]i. conueniat ep[iscop]i nam debet eum conueni-
re coram archiep[iscop]o. sed si ep[iscop]us habet causam co[n]tra sub-
ditum non conuenit eum coram archiep[iscop]o q[ui] non est iu-
dex subditi ut h[ec] nec ep[iscop]us d[icit] esse iudex in causa p[ro]p[ri]e h[ec] de-
bet eligi arbitri auctoritate iuris. hec p[ro]p[ri]e in c. si
clericus aduersus clericum. xi. q. i. et hec non. Sc[on]da re-
gula q[uod] archiep[iscop]us non p[ro]p[ri]e cum ep[iscop]o i[n] diocesanis suffra-
ganeor[um] suor[um] imo regulariter nullam p[ro]p[ri]e potest exer-
cere in subditos ep[iscop]o[rum] nisi in casibus exceptis. et sic ha-
bes casum in quo quis non est superior subiecto[rum] sui sub-
iecti. et sic non habet locu[m] ista regula. si vinco vincent[em]
te. de q[ui] in c. auctoritate. de co[n]c[il]i. p[ro]p[ri]e. li. vi. archiep[iscop]us
ergo habet iurisdictione[m] ep[iscop]alem in sua diocesi dicitur
sed in p[ro]uincia habet iurisdictionem archiep[iscop]alem ut i[n]
ep[iscop]os regulariter possit exercere iurisdictionem si sub-
ditos ep[iscop]o[rum] non nisi in casibus exceptis. No[n] tercio
q[uod] ordinarius potest suo iure causam ad se spectantem
delegare licet multi allegent impedimentu[m] et d[icit] iure ca-
nonico vide duo sp[eci]alia. p[ro]p[ri]e q[ui] indifferenter archi-
ep[iscop]o p[ro]p[ri]e ut possit causam delegare. nec distinguit v[er]o

sit ardua vel leuis et sic videtur qd distinctio iuris cui
lis nō pcedit d iure canonico vt tñ leuia possint dele
gare q ppetant iure mgratus vt dixi. s. c. pxi. Scdm
spale ē b q cā appellatōis p̄ delegari. d iure dñli ē se
cus vt i. an. ad h. c. de iudi. nō. glo. in. c. sup. q̄stio
num. d. offi. dele. et sic vidz qd de iure canonico omnia
sunt delegabilia vt plene dixi. s. c. pxi. dixit tamen b
hosti. qd spale forte ē i archiep̄is et i alijs iudicib⁹ iue
diatē subiectis pape vt p remotōz locoz possint dele
gare Sz ego puto idē i omnib⁹ de iure canonico qz b
nō inducū aliq̄ spalitas in archiep̄is imo papa n̄det
ad p̄sultatōem de tēpo. or. c. p̄sultatōni Quarto nō
qd cā p̄t delegari non subdito lz non subditus cogi nō
possit ad acceptandū. sic limitat̄. in. l. vnica. l. q. p
sua iuris. vbi d̄z qd cā d̄z subdelegari subdito. d̄z enim
itelligi quo ad hoc vt ille possit p̄pelli ad acceptandū
delegatōem sed si vult acceptare potest sibi cōmitti vt
nō. ibi glo. ad hoc tex. in. l. et si p̄tor. ff. de offi. ei⁹. Itē
nō a p̄trario sensu qd supior potest subdito inuito dele
gare aliquā cām et eum p̄pellere ad acceptandū Ratio
est qz iudicare est publici iuris vnde est munus acces
sorie. vt in. l. munez in. s. iudicā di necessitas. ff. d. mu
ne. et ho. ad idem textum in. d. l. vnica. l. qui pro sua
iuris. Ultimo nota qd archiep̄s non tenet cognosce
re in sua diocesi de causa ad eum delata p̄ appellatōz
a suffraganeis suo sed potest eam delegare i illa diocesi
si vñ sibi delata Idem ē i alijs canis q̄ d̄ferūtur
ad cā iure metropolitico p̄ vias q̄rele vt sunt casus ex
cepti d̄ quibus hic in glo. ad predicta vide bonū tex.
in. d. c. vt litigantes In glo. prima nota bene istaz
glo. vsqz ad fi. et potes ponere exemplum in abbate
subiecto ep̄o vel in alio prelato seculari puta p̄posito
ecclesie collegiate vel si archidiaconus p̄scripsit iu
risdictionem in quibusdam casibus vel in aliq̄ parro
chia dubitatur nunqd ep̄s possit cognoscere de subdi
tis prelatorum sibi subiectoz. et ponit glo. duas opi.
Prima fuit Hug. Tā. et Cin. qd sic. et hāc opi. sequi
tur Lan. p̄bi. Hoff. qd etiam dicunt hoc esse de anti
qua et probata consuetudine. Idēz hosti. nisi sedz cū
de consuetudine vel privilegio aliud appareat. vult enī
hosti. qd episcopus habeat immediatam iurisdictionem
in oēs de diocesi licet sit ali⁹ p̄lat⁹ specialis et sic cōcur
rit cum quolibet prelato inferiore in iurisdictionis ex
ercitio. sentit etiam qd si archiep̄s d̄biter esset subiectus
archidiacono et ab archiep̄s d̄biter appellaretur potest
appellari ad ep̄m omisso archidiacono quasi non faci
ant isti gradum inter episcopum et subditos. Secun
da opi. fuit Jo. et hanc sequitur Ber. glossator qui ha
bet oppositum vtepiscopus non possit cognoscere de
causis subditorum prelati nisi per appellationem et qd
gradat̄ in est appellandum. Jo. an. dicit qd salvo iure
speciali credit qd de iure p̄muni inter episcopū et p̄latā

sibi subiectum locus sit p̄uentioni. nam si iurisdictionē
pape p̄t p̄ueniri per ordinariam vt in. c. vt debita
de app. fortius iurisdictionē episcopi p̄t p̄ueniri per
prelatum sibi subiectū nec d̄z posse ep̄s imutare istam
p̄uentionē sicut nō p̄t alias disponere p̄tra canones. p̄
ep̄s bñ p̄t p̄uenire vñ ille qd p̄mo citauit d̄ cā cognoscat
cū etiā ep̄s habeat iurisdictionem ordinariā in tota dio
cesi. de iure tñ spali aliud posset esse vt si p̄uentionē ha
beret qd p̄mo cā tractaretur coram prelato inferiore. si
aut ep̄s et inferior p̄latus cōcurrunt in citatione puta
ep̄m vt potiozem p̄ponendum rōne maioritatis ar.
in. c. si a sede. d̄ p̄ben. li. vi. hanc opi. tacite sentit Jim.
in. c. quanta. s. eo. vbi dixi. Ego puto hāc opi. veram
i p̄latis secularibus habētib⁹ iurisdictionem d̄ iure cōi
ad b̄ i simili allego bonū tex. in. l. si. l. de in. om. iud.
vbi p̄t qd rectores illoz collegioz inferiorz nō habent
iurisdictionem p̄uatiue ad ordinariū generalē loci ac
cumulative. vnde exercens iurisdictionē p̄t p̄ueniri tā coram
rectore artis lane q̄ coram potestate. ad idem allego
tex. in. an. de defen. cū. vbi defensor cognoscat d̄ cau
sis iudicū subiectozum. sed in regularibus aliud puto
quia immediate habent prelatum p̄prium loco dei vt
dixi in. c. cum ab ecclesiarum. s. eo. vbi vide Item
p̄t dubitari quid si ex p̄scriptioe prelati inferior
acquisiuit iurisdictionem nūquid i dubijs videat p̄
scripsisse accumulative ad ep̄m an p̄uatiue. Doct. b̄
non tangunt sed glo. hic quā perpetuo nō vidē sentire
qd p̄uatiue vt sic episcopus nō possit cognoscere nisi
p̄ viā appellatōis. Ilic sunt duo vidēda p̄mū nūqd
aliq̄s cātra episcopum possit p̄scribere iurisdictionem
ep̄alem in aliqua parte diocesis. Secundo p̄scripsi
to qd sic nunquid in dubio videatur p̄scripsisse nō ex
clusiue ad episcopum. sed vt quilibet possit exercere et
locus sit p̄uentioni et vtraz est pulchra q̄stio. Cir
ca p̄imum glo. hic habes singu. quā nescio alibi que
sentit qd sic. naz dicit qd longa p̄suetudine potest inferi
or acquirē sibi subditos et sic i certa pte diocesis. Ho
sti. tenuit p̄trariū in. c. cū p̄tingat. de fo. p̄p. f. p̄mū te
neo ar. c. auditis. et. c. cū olim. de p̄scrip. t̄z Jo. an. p̄
archy. in. c. cum ep̄s. f. co. li. vi. Quo ad scdm du
bium Jo. an. sentit hic et ibi qd videatur p̄scribere ac
cumulative. sed posset teneri contrariū. quia ex quo ille
inferior exercuit tanto tempore qd sufficit ad p̄scripsi
onem et episcopus nunq̄ exercuit licet casus se obtu
lisset videt p̄ nō vsum. abdicata illa iurisdictionē ab eo et
acquisita isti p̄scribenti ad qd optime facit tex. i. can
ditib⁹. et in. c. cū olim. p̄all. et qd nō. Jim. in. c. dilect⁹
de capel. mo. et de hoc plenius dico in. d. c. cum p̄in
gat. tene tñ menti opi. Jo. an. et hosti. qd vident sentire
oppositū. nam i practica forte seruaret eorum dictū gl.
tamen est in oppositum hic. aduerte tamen qd si ep̄s se
mel voluisset iurisdictionem exercere et p̄hibitus p̄t

De offi. iudi. ordi.

istum inferio rem abstinnisset tunc non esset dubium quod esset
 prescriptam exclusivam ad episcopum. sed dubium est quod episcopus tacuit
 et nunquam contradixit currente prescriptioe. In glo. ij. p. i.
 intellectu huius glo. oppo. de. c. ij. q. ij. vbi dicitur quod archiepi-
 episcopus est iudex ordinarius totius provincie. ergo habet iuris-
 dictionem in quolibet de provincia et sic in subditos episcoporum
 qui sunt de provincia. cuius contrarium inuit iste tex. So.
 bec glo. ponit tres so. vt in ea ptz. Inno. vltra gl. dicit
 quod archiepi- episcopus habet iurisdictionem archiepiscopalem in tota provin-
 cia. hinc est quod totam provinciam visitat vt in. c. sopite. de
 cens. et hodie habetur clarius in. c. i. eo. ti. li. vi. et facit
 de. ij. de pui. iurisdictionem episcopalem non habet nisi in sua dio-
 cesi quod non habet iurisdictionem in exemptos. Item etiam
 respectu subditorum non habet exercitium iurisdictionis in
 omnes. nam si quis esset ita bonus quod non egeret correcti-
 one neque puniret aliquem neque puniret certum esset quod
 episcopus non habet in ista iurisdictione exercitium. et nota hoc
 dicitur p. hoc. c. de constantinopolitana. xxij. di. et vide
 bo. gl. in de. ad nos. d. hereti. et nota ex ista gl. et isto
 dicitur Inno. quod quantumcumque quis sit bonus et iustus nihilominus
 est suspectus iurisdictioni superioris hinc etiam non est co-
 perat iurisdictionis exercitium et in eo quod glo. ponit hic
 casus spales in quibus archiepi- episcopus habet iurisdictionis exer-
 citium in subditos suffraganeorum suorum. non est. et vide
 gl. simile. ix. q. ij. i. summa. Et primo specialiter nota
 in eo quod dicit quod potest appellare omnes de provincia vt in
 diuinis officijs conformiter se ecclesie metropolitane.
 hosti. b. limitat nisi ecclesie provincie haberet spalem p. su-
 tudine. ar. in. c. illud. xij. di. Vel potest dici secundum eum quod
 in diuinis officijs semper debent se firmare ecclesie me-
 tropolitane. et quod iste sit casus exceptus ab illa generali-
 tate de qua in. d. c. illud. arg. in. l. non est nouum. cu. l. l.
 se. ff. de legi. Ad hunc plus placet procedens limitatio vt
 valeat consuetudo cuiuscumque ecclesie dummodo sit alias
 rationabilis. allego. c. de terra. de p. s. di. ij. vbi patz
 quod circa sacramenta baptismatis potest quilibet ecclesia vt
 propria consuetudine intellige dummodo in substantialibus
 seruet forma ecclesie. nam in aliquibus locis est consuetudo
 vt totum corpus pueri infandat in aqua. alibi quod tunc caput
 alibi sufficit effundere aqua super corpus pueri. et Inno. i.
 c. i. de baptis. et generaliter subiicit tex. i. d. c. de terra. quod
 nihil officiat in ecclesia dei diuersa consuetudo. Ad idem
 allego quod non. glo. in probe. vi. vbi dicitur quod in his
 que concernunt fidem deberemus sequi consuetudinem
 ecclesie romane. in alijs non tenemur sequi nisi papa
 disponat vt alij illam sequantur. cessante ergo consue-
 tudine speciali habeat locum quod dicit glo. Secundo
 non glo. in eo quod dicit quod vbi cumque episcopus est negligens in eo
 quod facere debet succedit archiepi- episcopus. nam iste casus est
 multum generalis et comprehendit in se totum casum quot ex-
 cis possit fieri regula et transit hic Inno. an. cu. opi. gl.
 et hanc opi. tenet glo. ix. q. ij. in summa. et i. c. i. d. sup.

neg. pla. li. vi. Item ibi hosti. et Jo. mo. et Jo. cal. sen-
 tiunt in. c. nullus. d. in. pa. Contrarias opi. sentit Jo. an.
 in. d. c. nullus. et idem Fran. vellei. et Archi. in. d. c. i.
 li. vi. et sequit do. car. et hanc opi. vltima tenui in repeti-
 c. si quis p. tra clericam. de fo. p. pe. vbi plene examino
 hunc arti. et credo quod hec opi. glo. et sequatium nullibi p.
 batur. solum enim isti fundant p. casum. c. cu. sumus. ix. q.
 ij. vbi ponitur casus spalis. scilicet cum episcopus est negligens in
 p. statuendo generalem iconomum in ecclesia sua non er-
 go sequitur idem est in omni alio casu negligentie maxi-
 me cum habeamus hic regulam in contrarium quod solum
 in casibus exceptis archiepi- episcopus habet ordinariam. Item
 c. cum sumus. disponit idem in illo casu quo ad negli-
 gentiam vt episcopus suppleat et tamen falsus esset dicere quod
 episcopus deberet supplere semper negligentiam archiepi-
 epi. Item enim deuolutiones de vno ad aliam non sunt fieri
 de nisi in iure reperiantur expresse. vt dicit Inno. in. c.
 q. diuersitatem. de p. c. p. ben. et idem facit tex. in. d. c.
 i. vbi dicit quod episcopo excoicato vel suspensio. p. p. deli-
 ctum suum archiepi- episcopus non succedit in iurisdictione. Ad. c.
 quanto. s. eo. quod videtur obuiare s. m. vnum intellectum
 que ibi dixi. responde quod loquitur in facto notorio. nam
 ibi non poterat esse non notorium. archiepi- episcopus autem punit
 notoria delicta totius provincie vt in. c. i. s. notoria. de
 cens. li. vi. Ultra gl. hic addit hosti. alios casus et
 ponam prestantiores. Impedit enim se archiepi- episcopus inter
 subditos sui suffraganei cum causa defertur ad eum p. rela-
 tionem et consultationem episcopi. allegat. xvij. di. c.
 multis. s. eo. ad reprimendam. potest ergo episcopus dubitans
 de decisione alicuius cause remittere illam causam ad archi-
 epi- episcopum. idem si episcopus requisitus vult illam causam ad archi-
 epi- episcopum remittere vt in. c. cum spali. de appel. Item in casu
 p. c. emere totam provinciam vt in. c. ex frequentibus. d. in. i. et idem
 ibi Inno. et vide gl. ix. q. i. i. summa. Item in executioe vltie
 voluntatis nam episcopo negligente succedit archiepi- episcopus vt in. c. d.
 eccle. ti. in. s. si quis autem. Item archiepi- episcopus dat lras indulgentias
 in tota provincia vt in. c. nostro. f. de pe. et re. punit
 etiam notoria crimina vt. s. dixi. et cum visitat provinciam potest
 audire p. fessiones et impedere absolutioes vt in. c. si. d. ce.
 si. li. vi. Et ex p. dicitis inferat ad decisionem quoniam pone
 quod vltra casus exceptos archiepi- episcopus excoicauit subditum
 epi vel eum absoluit nunquam teneat talis excoicatio seu
 absolutio Inno. p. claudit hic quod non habet iurisdictionem re-
 gulariter in subditos epi. ergo non tenet excoicatio vel
 absolutio et hoc cetera tenetur hinc quidam tenuerunt con-
 trarium vt non. ix. q. ij. c. ij. In gl. ij. ibi p. mada-
 re episcopo vt appellat. Et p. tra h. oppo. si episcopus p. appellat sub-
 ditum. ergo et archiepi- episcopus cum iurisdictione epi sit deuoluta ad
 archiepi- episcopum per appellationem. Sol. dicit Jo. an. quod ista
 iurisdictione que deuoluitur per appellationem non est ita
 efficax sicut iurisdictione episcopi ar. in. c. sup. questionum
 s. si vero. de offi. dele. vel dic. s. m. An. et mel. q. p. p.

pellatōem solū deuoluūt iurisdicōio quo ad partes nō autē quo ad alios subditos. et ideo i p̄pulsione aliorū subditorum recurrendū ē ad ep̄m. dixit tñ hic hosti. q̄ archiep̄s p̄t p̄figere terminū ep̄o vt subditum cōpel- lat quo elapso poterit compellere vtrūq̄ ar. s. e. quā- to. hec opi. hosti. esset vera si teneremus illam opi. q̄ generaliter negligente ep̄o succedit archiep̄s sed tenen- do contrariā que mibi plus placet solum poterit cō- pellere ep̄iscopum vt exequatur officium suum. et ideo in alijs casibus in quibus ep̄iscopos esset negligens

Reserua delegato pape

Reserua delegato pape q̄ excoīcavit rāi vel acto- rem i possessionē induxit si ei successor i de- legatōe succedit absolueret. et restituere possessionē po- terit. alias sol^o papa restituat et absoluet p̄terq̄ i mor- tis articulo. ne tñ curat annalis p̄scriptio re^o coras or- dinario vel publicis p̄sonis d̄ stādo iuri cantōem pre- stabit. In prima p̄sultatio In sc̄da r̄sio. ibi ad quod.

Nota p̄mo vnā regulā nōbilē ad quā quotidie so- leo allegare istū tex. q̄ ab excoīe lata ab hoīe ille dum- taxat q̄ excoīcavit vel successor seu superior p̄t absolueret lz absolutio specificē nō sit reseruata ip̄i excoīcatori. vi- des em̄ hic q̄ si delegat^o pape aliquē excoīcavit nō p̄t ordinari^o illū absolueret etiā si vult satisficere s̄ debz re- curri ad successorē aut ad maiorē pota papaz. Et quo- infert q̄ ab excoīcacione lata a papa nullus absolueret p̄t nisi ip̄e papa vel successor. secus dicit in excoīe lata p̄- p̄sonem seu a lege vel statuto q̄ qlibet ep̄s superior ex- cōmunicati absolueret p̄t si absolutio nō ē reseruata sta- tuēti. et i hoc casu itelligo. c. nūq̄. de sen. excoī. Se- cūdo nota q̄ in articulo mortis p̄t obtineri absolutio ab excoīcacione cui^o absolutio ē reseruata p̄pe. Gene- ralis ergo reseruatō absolutōis nō extendit ad casum mortis. facit. c. eos qui. d̄ sen. ex. li. vi. r. c. si q̄ suadē- te. xvij. q. iij. Tercio nota q̄ delegat^o pape p̄t quē mittit i possessionē et etiā excoīcare et sic vidz q̄ h̄at ea q̄ sunt meri imperij et mixti quo ad cām sibi p̄missaz. nā excoīcacio ē i imp̄ij vt dixi. s. e. q̄ sedes. et etiā idu- catio in possessionem vt. l. inbere cauere. ff. d̄ in. om. in.

Itē nō q̄ cessante peccato ordinarius non supplet officium delegati. nā vides hic q̄ mortuo delegato non succedit ordinarius sed necesse est recurrere ad papam

Nota ibi in onere sc̄dm vnū intellectum q̄ dele- gatio cause est on^o dignitatis. dignitas vero cui sit de- legatio est honor. sensus ergo literē ē q̄ successor dele- gati non potest se intromittere de re nisi succedat i one- re delegationis et honore dignitatis cui facta fuit dele- gatio. nam quandoq̄ causa cōmittitur prelato exp̄s- so nomine dignitatis quo casu successor succedit i one- re et honore. quandoq̄ commissio fuit facta exp̄presso nomine proprio tantum et tunc successor se non intro- mittat de causa delegata succedit enim solum i digni-

tate. dicit tamen q̄ licet iurisdicōio sit onus debetur ta- men honor iudici propter iurisdicōionem vt i. c. vt de- bitus. de appel. vide glo. in. c. si contra vnū. de offi. delega. li. vi. et archi. vij. q. i. qui ep̄atum. In glo. in v. p̄terq̄ in mortis r̄. nota glo. istam que quoti- die solet allegari et maxime in si. sui in eo q̄ dicitur q̄ laico licitum est confiteri tempore necessitatis. s̄ laic^o non potest absolueret vl̄ ligare quia non habet clauēs ecclesie et hec opi. verissima est et p̄batur de peni. di. i. que penitet. vbi Aug^o. dicit q̄ p̄ talem p̄fessionē iste confitens est dignus venia. et idem dicit respectu ep̄o- municatōis nūq̄ conterendo et confitendo peccatum suum per quod fuit excoīcatus et petendo absolutōem quātū in eo est consequitur illam absolutōnem a deo. Sed in eo q̄ glo. concludit q̄ i transire volētē nō subest iustum periculum vt possit absolui. aliud sensit in obfesso vel in volētē intrare bellam cāpstre. dicit hosti. q̄ in transire volente sequitur istam opi. sed i obfesso debz considerari circūstantie. vtrū castz ex- pugnetur cum machinis et tunc quia in omnibus im- minet periculum poterit quilibet petere absolutōnem dūmodo foueat iustum bellum. alias em̄ cū sint i pec- cato non possunt absolui vt i. c. quod quidem. s̄ d̄ pe- re. et idem dicit ex parte impugnantium vt si foueat iustum bellū p̄t petere absolutōnem nā et eis iminet pe- riculum p̄pter balistas q̄ sunt in arce vel instrumen- ta similia. si autē castz non sic expugnetur sed exoriat^o stat a longe et sic non subest periculum nō p̄t fieri hec absolutio. Conclude vidz breuiter q̄ semper debet considerari vtrū verisimiliter iminet periculum mor- tis nam longum esset per particulares casus discurre- re. Dubitat etiā hic hosti. in muliere pregnante nūqd̄ dicatur esse in periculo mortis tempore partus. vt sic possit absolui ab excoīcacione cuius absolutio ē reser- uata pape vel alteri superiori absentī. et primo dicit d̄- stinguendū si sit corpulēra et sine periculo p̄sueit pare- re et tūc nō p̄t absolui. alias sec^o postmodū dicit q̄ ex- perientia docet q̄ etiā fortissime mulieres solēt deficē- re in partu ideo iusta vidz cā absoluedi maxime q̄ nullū sit p̄iudicium quia si euasit mortē debet se represen- tare superiori et parere mandatis suis. alia r̄indit i excoīmunicationem vt in. c. eos qui. de sen. excoī. li. vi.

In glo. pe. ibi vel sc̄dm leges. hec gl. vidz velle h̄- facere d̄tam inter leges et canones quo ad cursum p̄- scriptionis quod non p̄cedit. nam inter leges et cano- nes nō est d̄tia. nā iura q̄ dicit quadragenariā requiri p̄scriptōem vt in. c. de quarta. de p̄scrip. loquunt^o de p̄scriptōe p̄tra ecclesiam et idē ē d̄ iure civili vt in aut. q̄s- actiones. l. de sa. sanct. eccle. dicit ergo q̄ si p̄scribitur contra ecclesiam requiritur tempus. xl. anno. si cō- tra priuatum tunc sufficit p̄scriptio. x. annorum inter- p̄sentes. et. xx. iter absentes si p̄scribēs h̄z titulum

alias requiritur tps. xxx. anno. vt in. l. si quis emptio-
nis. l. de prescrip. xxx. an. et nō bñ istaz gl. q. nullus
i possessione i reali p̄scribit p̄tra ream et q. iudicis de
cretum dat sibi titulu p̄scribēdi et vide ad materias qd
nō. spec. in ti. de p̄mo et scdo decre. §. iā. de cau. v. et
hō q. p̄missa cū v. se. Quero extra glo. coram quo
ordinario est prestanda hec cautio. So. dicunt p̄ de. et
liber. hic q. coram ordinario illi cause q̄si dicat q. si
cū est t̄p̄alis tunc coram iudice seculari si est cā ecclesi-
astica tunc coram iudice ecclesiastico. dicūt tñ sufficere q.
p̄stetur coram quocūq. ordinario et idem spe. in loco
palle. Et nō bñ ex hoc dicit q. ordinarius potest sti-
pulari sibi non subdito. est enī publica p̄sona et acc̄ sti-
pulationis ē volūtarius. Item dicit hic doc. et spe. in
loco p̄real. q. l. non seruetur ordo istius litere vt quia
cautio p̄statur publicis personis et non ordinario non
tñ per hoc videtur nam et publica p̄sona pōt alteri sti-
pulari vt dixi i. c. eundem. de p̄uer. p̄ing. que autem di-
cantur hic publice et honeste p̄sonę Jo. an. videtur ex-
ponere literam in tabellionib⁹ sacerdotib⁹ et honestis
vicinis qd mibi nō placet i eo q. dicit de sacerdotib⁹
et vicinis. q. sacerdos non pōt stipulari alteri nisi in spe-
ctantib⁹ ad officiu suum p. h. tex. in. c. quāq. d. vlu. d. l.
v. et qd nō. Sui. in. l. i. ff. de iusti. et in. C. l. i. c. nō
pōt alteri stipulari vt in. §. alteri. in. sti. de inuti. stip. et
in. d. c. quāq. et iō pl. placet dicitu spe. in. d. §. si qd. q.
intelligit tex. i tabellionib⁹ q. sunt publice p̄sonę vel in-
habente dignitate cū iurisdicōe. et nō hoc vltimam q.
q̄libet p̄rius habens iurisdicōem pōt alteri etiam nō
subdito stipulari quasi sit publica persona. an aut̄ req̄-
ratur plures publice p̄sonę dic q. non. sufficit enī vn⁹
notari cū testib⁹ vt in. d. c. quāq. et ad istu tex. dic q.
habuit respectum ad pluralitate causarum. sile in. c. vt
p̄uilegia. de p̄uileg. quod tenet spe. in loco p̄al.

Papa p̄ rescriptū quo mādāt or-
dinario vt subditos suos corrigat
non facit ex hoc ip̄m delegatum ideo ab eo
poterit appellari ad p̄ximū superiorem sicut si papa nul-
lum mandatum sibi fecisset. primo ponit formam re-
scripti. quam scdo declarat ibi q. tamen Nota pri-
mo q. a correctione regulariter non appellat Ratio est
q. ille q. corrigit non grauat Appellatio vero fundata
est super grauamine. vt in. c. vt debitus. de appel. si tñ
superior in corrigendo excederet modum tunc bñ appel-
lari potest. vt hic in. fi. et in. c. de p̄iore. §. de appel. et. c.
reprehensibilis. eo. ti. vnde hodie non videri aliquam
d̄iam inter alias causas et causam correctionis q. ho-
die appellari non potest nisi quis grauetur. vt in. d. c.
vt debitus et idem i causa correctionis Sed credo q.
scdm iura antiqua procedebat hec sp̄alitas in correcti-
one. nam de iure antiquo nō erat necesse expr̄mere gra-
sam in appellatione s̄ indifferenter admittēbatur appe-

latio nisi fuisset manifeste frivola. vñ omnis appellatio
deuoluebat olim causas ad superiorem vt nō. §. q. vi. ad
romanā et dixi in. d. c. vt debu⁹. s̄ in cā correctiois erat
illud sp̄ale vt non admitteret appellatio nisi p̄cederet
cā rōnabilis q. p̄sumebat interpolata ad subterfugiēdū
debita correctioes. Scdo nō q. remotio appellatiois
facta in rescripto apostolico recipit vires scdm naturā
cause cui adijcitur. nam si appellatio remouet in cā corre-
ctionis intelligit nisi superior excedat modū i corrigēdo
q. h. ē de natura ipsi⁹ correctiois. nā vides h. q. papa
scribendo isti appellatione remota nihil noui induxit. s̄
videt se retulisse ad terminos iuris vt p̄t̄ h. i. p̄n. litere.
vñ remotio appellationis non opatur h. vim de qua in
c. pastoralis. §. de appel. quod ē bene notandum p̄ sta-
tutis et alijs dispōnibus odiosis vt si disponat in ma-
teria iuris intelligatur scdm ius. facit quod le. et nota.
in. c. ex parte. §. de vbo. sig. el. iij. et per bar. in. l. i. ff.
ad le. fal. Tercio nō ep̄m habere iurisdicōes ordi-
nariā sup̄ criminib⁹ tā p̄tra religiosos q̄ contra dicos
s̄ laicos et contra vtrōsq. p̄t. p̄cedē inq̄sitiōis viat i dubio
hoc procedit in clericis secularibus vt in. c. qualiter et
quando. d. accu. Idē in religiosis intelligendo q. vult
procedere super grauib⁹ criminibus de quibus hic
fit mentio. nam graua crimina exposcent depositōes
vt in. c. tue. de penit. quo casu ep̄scopus solus proce-
dere potest contra clericum etiam religiosum q. depo-
sitiō non potest fieri per inferiores. xv. q. vij. in. c. felix.
et c. si ep̄scopus. hoc casu potest intelligi tex. in. c. mo-
nasteria. xvij. q. ij. vbi dicitur q. monasteria sunt sub
disciplina ep̄orum. Nota ibi statuens ad reforma-
tionem et. q. ep̄s non solum potest corrigere excessus
subditoꝝ factiam statuta facere ad reformationem mo-
rum nō tñ pōt statuere contra canones vt patet ibi q.
regulare fuit et honestum. debet ergo statuere scdm re-
gulas canonum potest enim p̄ter ius canonicum sta-
tuere. Item etiam apponere penam vbi ius non appo-
nit vel augete. vt in. c. ij. de p̄si. li. vi. nota. glo. in cle-
ne romani. de elect. plenius per Jo. an. in. c. si. d. offi-
archip̄res. Item nota q. superior scribēdo iudici inferi-
ori vt p̄cedat cōtra subditos seu vt faciat id ad qd ali-
as tenebatur non d̄i facere eum delegatum s̄ pot̄ d̄i
excutare officium suum ordinarium. et ad hoc quotidie
allegat iste tex. et p̄cor. ad hoc. c. pe. §. e. quod intelligo
vt p̄dixi qñ mādāt id ad qd alias inferior tenebat s̄
si mādāt hñti p̄tates q. nō tenebat illud facere saltem
ita p̄cise vt mādāt tūc videt facere eū delegatū. ad hoc
adduco tex. cū glo. nō. in. c. cū aliquib⁹. de rescrip. l. v.
vi. vbi d̄i q. si papa mādāt ep̄o vt p̄ferat bñficiū va-
cans seu vacatuz certe p̄sonę vel vt recipiat eū in cano-
nicū videt i b̄ facere eū delegatum ita q. recept⁹ vigore
mādātū erit aplicus et nō ordinari⁹. rō q. l. ep̄s habe-
ret p̄tatem conferendi et teneretur conferre non t̄m en

isti pro quo papa mandavit unde mandatum hoc bz
de nouo et sic non videtur facere tanq̄ ordinarius et sic
limite istu tex. cu materia sua ideo dicunt hic doct. qz
vbi apponitur in mandato aliqd quod non spectat ad
ordinaria potatem vidz mador illum facere delegatu
vputa si in rescripto apponitur clausula appellatone re
mota et est talis causa in qua appellatio no e a iure re
mota Idez si dixisset auctoritate nostra facias ad hoc
tex. in. d. c. cum aliquibus. et tex. cuz glo. in. c. l. de de
egro. li. vi. vel si dixisset delegamus vel committim tibi
hanc cam vel verba similia Conclade ergo qz vbi p
supior em scribitur ordinario inferiori ex circustantijs
debet dephendi vtz voluerit euz facere delegatum an
excitare officium suum ordinarium Ultimo potes
hic colligere qz nedum i civilibz s etia i criminalibz pot
appellari de epo ad archiep̄m et non solum cu pcedit p
accusatōem s etia p vii inquisitionis In glo. prima
ibi s de purgatione Item fm doct. ibi loquitur tex. de
delicto famoso. hic vero de delicto notorio q̄ si sentiat
doct. id qd s subhatur in si. glo. vt a correctōe non
possit appellari qn delictu e notoriu. sec? si si e notoriu
s dic vt. s. dixi qz vbi cuqz pt pcedere granamē pot ap
pellari alias secus. vii i delicto notorio pt appellari si
supior excederet modu i corrigendo vt in. d. c. rep̄ben
sibilis. et dicit b hossi. iter cetera qz legitima ca appellā
di e si supior corrigens laborat eodem crimie pari vel
minoris eqne pl? notorio allegat. iij. q. viij. indicet. et sic
dicit itelligēdu. c. de p̄ore. de appel. cu hoc dicto trāsit
hic Jo. an. et cōter doc. et si esset vez foret multu nobi
le Sed ego non puto d iure pcedere qz ex quo supior
toleratur i officio q̄ntu cuqz sit criminofus pot subdi
tam corrigere qz non corrigi ex merito p̄one s ex po
testate officij qua non perdit ipso iure licet sit crimino
sus. vii multi sunt reges vt David Saul et Salomon
dabūt snias et corrigebant subditos lz ipi essent crimi
nosi vt dicit gr̄ans. iij. q. viij. s. si. Item vide qd dixi
post Inn. in. c. scilicetatus. de rescrip. et p eundē. c. cu
venerabilis. de excep. vtrobiqz eni vult qz de crimine
non pt excipi p̄tra ordinariu aut p̄tra delegatu nisi di
ceret sp̄ale cu supior pcedit ex officio ad correctōes vt
si laborat crimine notorio. possit inferior ex hoc appel
lare qd vidz tenere idē hossi. vt recitat Jo. an. in. c. l. d
casi. li. vi. sed b dictu iure no pbat. Et ad. c. iudicet. dic
vt no. Gracian? in. d. s. si. et dixi in. d. c. scilicetatus. te
ne tñ semp menti dictu hossi. qz no rep̄o dānatum p
doct. et vide ad p̄dicta bo. glo. in. c. cum non liceat. de
prescrip. et quod ibi dixi et quod no. xxxij. di. c. null? .
et c. p̄ter hoc In glo. q̄. ibi qui vero seculares. nota
glo. quare clericū qui no sunt alicui? religionis dicant
clericū seculares p̄cipat eni religiofis et i hoc appellā
clericū. Item participant laicis et hoc respectu appellā
tur seculares non tñ sunt vere et proprie seculares et sic

appellatione secularium non veniunt clericū. Extra
glo. quero qd si iste episcopus parisiē. putabat se de
legatum pape et vt tanq̄ delegatus pcessit nunqd va
leat pcessus saltem potestate ordinaria et dic qz no qz
proccellit auctoritate qua non habebat qz scdm illā no
intendebat pcedere p hoc tex. in. c. cum super abba
tia. s. de offi. dele. et in. c. ex parte astensis. de conel.
p̄ben. et hanc opi. tenet bar. in. l. vnica. l. qui pro sua
iurisd. nota. in. c. cum ex offi. de prescri. et ibi habetur
qd in dubio vtrum habens ordinariam et delegatam
videatur pcedere vt ordinariam an vt delegatam vel
vtraqz via et dic vt ibi dicitur.

Refragabili

Prelati subdi
tos corrigunt et
reformant appellatōe remota vel p̄suetudine
no obstate. si tñ capitulum p̄suevit corrigere excessus
canonicorū et si. j. terminum ab ep̄o p̄suegendū no fa
cit ip̄e ep̄o hoc faciet. hoc dicit vsqz ad. s. ceterum. ha
bet tuo dicta scdm ibi excessus Nota primo ibi ir
refragabili. pro significato huius verbi idem enim est
dicere quod irtractabili et generali tē. Nota scdo
qz quilibet prelatus habens subditos pot et debet p
cedere ad correctionem excessuum et reformatōes mo
rum. et nota qz corrigere et reformare ponuntur hic vt
diuisa data ergo potestate reformandi no venit p̄s
corrigendi. Item nota qz contra correctionem et morum
reformationem nulla consuetudo potest allegari et te
ne hoc menti nam non valet p̄suetudo contra honesta
ten. ad hoc de vi. et ho. de. in. c. cuz decorum. et quod
ibi nota. Item nota qz a reformatione morum et cor
rectōe excessuum pot appellari si in talibz modis ex
cedatur alias autem secus. Nota in. s. excessus. qz
licet non valeat consuetudo correctionis impediētia
valet tamen inquantu e potestatis translatina vt quia
deuoluit potatem ad aliu supiorē et sic debeat redoc
re huc tex. ad p̄cordia qui videtur p̄ma fronte sibi con
trarius. nā in p̄mo n̄so tollit p̄suetudinem. in scdo e
admittit. et b colligitur vna dictu Jo. an. b q dixi p
istū tex. qz papa tollēdo generaliter p̄suetudinē non vi
det tollere p̄suetudinē p qua ius e acquisitū puato vt i
s. excessus. vt dixi hec litera hoc no pbat qz p̄mo tol
lit p̄suetudinē quaten? impedit correctōem. scdo ad
mittit quaten? transfert potestatem in aliam. Item p
p̄suetudinē nunqz acquiri ius puato. et eni qdam
lex publica et i b differt a p̄scriptōe vt dixi plene in. c
si. de p̄sue. sed bene fateor qz tollendo consuetudinē
no tollit p̄scriptōem qz p̄scriptio e qd diuersam a con
suetudinē vt in. d. c. si. Item no et tene mēti qz inferi
or p̄scribendo p̄tra ep̄m vidz acquirere iurisdicōnem
Inquantu e sollicitus et vigil in ea exercēda s data ip̄s
negligentia potest episcopus suā iurisdicōnez generalē
exercere quod est valde nota. Item dic vbi lex dat in

specie iurisdictionem aliam adimendo eas ab ordinario generali videtur non eam illi pretere in quantum est vigil et sollicitus in exercendo. alias autem ipse ordinarius per illam exercere potest. non in. c. ceteris. de iudi. ubi patet, quod si dominus fructus est negligens in exercendo iusticiam inter vasallos ordinarios loci potest supplere. Item non quod in dubio inferri oportet plurimum pro superiore vel par pro parte videtur pretere iurisdictionem exclusivam ad ipsum superiorem et hic casus videtur iudicio modo pro opo. Jo. an. in. c. pastoralis. e. eo. l. 3. docet intelligant quod hic fuit ita prescriptum licet iudicio meo dicitur. nam textus hic solum dicit quod excessus canonicorum qui plus fuerunt corrigi per capitulum debet per ipsum capitulum et non per episcopum corrigi nisi capitulum sit negligens. ergo in dubio ex quo solum capitulum correxit excessus canonicorum per tempus quod sufficit ad prescriptum onem videtur prescribere non accumulatur ad episcopum sed exclusivum. et facit. c. auditis. et c. cum olim. de prescrip. et dixi in. d. c. pastoralis. Ultimo non practica convincendi inferiorum de negligentia debet enim sibi statui terminus per superiorem ad actum faciendum quo elapso poterit superior supplere. Et sic non quod si archidiaconus vel alius contra episcopum prescripserit. iurisdictionem episcopalem in quibusdam casibus et ille est negligens in exercendo poterit episcopus illam iurisdictionem exercere nec est necesse recurrere ad alium superiorem videtur enim eam perdidisse in quantum prescribere vel licet ut quod bene non potest etiam colligere quod universitas potest prescribere iurisdictionem in singulos de universitate et quod ipsum corpus seu collegium non debet suspectum in correctione singulorum et quod ipsum collegium per se potest exercere hanc iurisdictionem. Ex quo inferri quod cum capitulum succedit in iurisdictione sede vacante non tenetur si non vult conservare vicarium sed potest per se iurisdictionem exercere et non vult sibi hosti. propter difficultatem et tradidit et abbatiam aliquorum vel capitulum committat vni vel duobus. est ergo vtile sed non necessarium. In glo. l. i. si et dicit quod tunc excusatur prelati quod fecit quicquid potuit ad inquirendam et corrigendam subditorum excessus. et hoc casus habet locum auctoritatis apostoli in si. gl. all. Et extra gl. querit quod intendit lra dicitur ne sanguis eorum de suis manibus. So. doct. exponit dupliciter. primo ut sanguis hic capiatur per aia. nam dicitur quod aia habet sedam in sanguine quod non potest habitare in secco. xxxij. q. ij. moyses. quod tamen quidam reprobat in aia intellectiva quod aia est tota in toto et tota in qualibet eius parte. Secundo modo exponitur ut sanguis capiatur hic pro peccato. nam aggravat prelati ex peccato subditorum. si non si non corrigit. patet de quantum cum ipse sit bonus et se ut in. c. licet habet. de sumo. in prin. et quilibet depositio in se est bona. nam sensus litera in effectu est quod si prelati est negligens punietur apud deum de peccato et perditione subditorum. et dicit de manibus suis. l. de opo. prelati. In glo. ij. ibi non prescribitur contra episco-

pum adverte quod hoc videtur prima fronte contra textum in. c. excessus. ubi capitulum prescribit contra episcopum. l. 3. dicit glo. procedere quando subditus vult prescribere vel non corrigatur vel ut non obediat et sic actine intendit prescribere. secus si passivus vel quia alius vult prescribere potestatem corrigendi in ipsis subditis contra episcopum tunc enim procedit prescriptio quod hoc casus non prescribit obedientia nec impeditur correctio sed potestas transferri in alium et sic intelligitur quod glo. ij. subijcat de archidiacono. In glo. in v. p. capitulum ubi quilibet est iudex. In no. dicit et melius quod nullus canonicorum est iudex vel co iudex. sed iurdictio est penes capitulum et sic ipsum corpus collegii est iudex dicitur et idem est in omni alio collegio seu universitate ut iurdictio non sit penes singulos sed penes ipsum corpus collegii. nam aliud singuli aliud universitas. xij. q. ij. in. c. qui manumittitur. et i. l. sicut ff. quod casus. vniuers. ubi glo. dicit non quod si boies vniuersitatis vel civitatis aliquem insultum fecerint non dicitur universitas fecisse nisi fuerit congregati ut vniuersitas et communicato consilio hoc fecerint alias videntur fecisse ut singuli. ad idem vide quod non. In no. in. c. cum non ignoras. ij. de preben. Et in si. glo. p. clude mentem gl. p. vba pauca et clarioza cum queritur de devolutione fienda de capitulo ad episcopum quod aut prelati eligendi seu corrigendi de iure eorum vel iure spali pertinet ad episcopum vel capitulum simul et tunc prelati in casu negligentie non devoluntur ad episcopum sed ad archiepiscopum quod cum episcopus est negligens non debet ipse supplere ipsius negligentiam. ad hoc quod le. et non. in. c. postulat. de preben. et in. c. ij. eo. ti. Et hoc prelati pertinet principaliter ad capitulum et tunc si episcopus nullo modo interest capitulo prelati devoluntur ad ipsum episcopum quod ipse est superior immediatus capituli. et hoc casus loquitur iste textus et textus in. c. ij. de preben. Et episcopus interest capitulo ut canonici eius ex spali consuetudine et tunc serva quod habet in. d. c. postulasti. Et prelati est principaliter penes episcopum tamen et tunc respectu iurisdictionis exercende prelati devoluntur ad superiores non ad capitulum ut in. c. quanto. s. e. quod regulariter inferior non supplet negligentiam superioris sed contra ut nota. In no. in. c. quia diversitatem. de concessi. preben. sed respectu collationis beneficiorum tunc potestas devoluntur ad capitulum ut in. d. c. ij. Et ratio diversitatis est quod maior est condicio inter episcopum et capitulum in collatione beneficiorum quam in exercenda iurisdictione quod episcopus et capitulum de iure debent simul beneficia conferre de quo tamen dicitur ut plene nota. in. c. cum ecclesia vult rana. de elect. sed iurdictio pertinet principaliter ad episcopum solum l. 3. debeat requirere consilium capituli. et hodie contra episcopum prescripserunt contra capitulum ut absque eorum consilio possint punire subditorum excessus et alia iurisdictionalia exercere nec talis prescriptio seu consuetudo improbat ut in. c. l. de consue. l. vi. dicit tamen hosti. hic quod in casu istius. c. non proprie fit devolutio de capitulo

ad ep̄m sed solum ppter negligentiam capituli tollit im-
pedimentum p̄tudinis. nam cōsuetudo impediēbat
ep̄m cum ip̄e habeat hanc iurisdictionem vt in. c. d. p̄so
na. xi. q. i. Sic nō ex si. glo. q̄ ep̄s de iure d̄z requi-
rere p̄silium capituli nō solum in iurisdictione que ad eum
p̄tinet d̄ iure naturali s̄z etiā in ea que ad eum deuoluit
p negligentiam inferioris qui p̄scripserat p̄tra ep̄m.

Ep̄o. p̄tra p̄dicta videtur enī q̄ si capitulum fuit
negligens et ep̄s intererat capitulo vt canonicus q̄ ipse
ep̄s nō possit cognoscere tanq̄ suspectus ar. in. l. p̄tor
ff. de in. om. iudi. vbi d̄z q̄ si is qui fuit aduocatus in
causa assumitur in iudice non d̄z ip̄e iudicare sed alteri
p̄mittere. Idem ergo dicendū in ep̄o q̄ fuit negligens
dū esset de capitulo. So. dicit Inn. q̄ illa. l. p̄cedit in
aduocato qui p̄pauerat intentionem suam circa dec̄-
sionem illius cause merito redditur suspectus in iudi-
cando. s̄ si ep̄s fuit negligens vt canonicus nō reddidit
i hoc in aliquo suspectus. Et nō hoc dicitur q̄ quoti-
die allegat p̄ intellectu illius. l. p̄tor. vt p̄cedat in illo
aduocato q̄ p̄pauerat intentionem suam. Ex quo infer-
tur q̄ si aduocatus fuit cōsultus in aliqua causa et non
dū dedit responsum q̄ si assumitur in iudice p̄t iudi-
care. So. an. h̄ ipugnat dicens q̄ ex quo isti sunt reue-
lata secreta cāe p̄t vt suspectus recusari. sed p̄mum di-
ctum puto verius. et allego ad hoc glo. ordinariam i. c.
dilecti. j. de testi. que dicit q̄ non d̄z quis remoueri a
iudicando q̄ reuelauit ei secreta cause quā non habet
iudicare s̄m p̄ciam seu s̄m reuelata p̄ partem sed s̄z
legitimas p̄bationes. Abbas

Ceterum Si canonici sine manifesta et rōna-
bili causa maxime in cōtemptum ep̄i cessant a diuinis
ep̄s cessationē non seruabit et metropolitanus vice pa-
pe de hoc cognoscat hoc primo. p̄delatus in imposi-
tione pene cauere d̄z a questu pecunie et ab omni alio
granamine hoc secūdo vsq̄ ad finē. et duo sunt dicta p̄-
cipalia sc̄dm sibi p̄uideant. Nota p̄mo q̄ vbi cano-
nicis competit de consuetudine facultas cessandi a di-
uinis non debent hanc cessationem facere absq̄ mani-
festa et rōnabili causa. q̄ si fecerint ep̄s non tenetur illā
cessationem obseruare. et hodie qualiter debeant fieri
iste cessationes dicit vt le. et nō. in. c. si canonici. et c. q̄-
uis. j. eo. li. vi. Nō secūdo casum in quo archiep̄s p̄t
punire canonicos suffraganei sui Tercio nō q̄ pla-
tus nō d̄z de facili in correctione excessum imponere
penam pecuniariam nisi enī p̄tra eos ex hoc p̄sumptio
q̄ correctionem faciāt nō p̄pter d̄cū s̄ p̄pter questum
pecunie Nūquid aut possint plati imponere penā pecu-
nariam. dicit hosti. q̄ si videt illā penā magis timeri q̄
sp̄ualem poterit illā imponere s̄ nō d̄nt eā p̄uere i vti-
litate p̄p̄ia s̄ i vti p̄ios nisi euidenter indigeāt. et sic p̄t
intelligi. j. c. dilecti. facit qd̄ i sibi habet i. l. ij. l. d̄ mō

mulc. vbi d̄z q̄ iudex pecuniaria penā p̄t applicare ad
opa publica puta refectionem muroz p̄tū et similia. et
si sp̄aliter n̄ deputat ad opa publica s̄ simplr mulctat
seu p̄denat p̄modū applicat fisco et nō ip̄i iudici. ita nō
dicit illa lex quā nō. s̄z hosti. aliter h̄ allegat. et vide ad
materiā qd̄ nō. So. an. post hosti. in. c. i. d̄ homi. li. vi
vbi dicit q̄ platus p̄t mulctare et de mulcta disponere
vt. d̄. d̄xi et plenissime tetigi hanc materiā in. c. i. d̄ pe-
nis. et dicit vt ibi. et nō dicit hosti. In gl. in v. c. l. a-
uerint. in si. Sic p̄t aliter m̄deri s̄m Inno. q̄ canonici
nō p̄cipiant sibi p̄s. s̄ capitulum p̄cepit singulis vt ces-
sant a diuinis nā vt p̄t i. s̄. excessus. eo. c. capitulum
p̄t iudicare de excessibus singuloz vel s̄m hosti. capi-
tulum nō fert aliquā s̄niam nec canonici s̄m suspēdit
eoz organū donec fuerit satisfactū et vtraz so. bona. s̄
p̄ma subtilior In gl. pe. bec gl. q̄rit nūquid archi-
ep̄s sit delegatus vel ordinarius in isto casu et p̄cludit q̄
ordinarius h̄nt hanc iurisdictionem ab illa p̄sōne. et ideo
exponit delegatus. i. d̄at quasi dicit archiep̄s fuit hic
d̄at in ista cā nō aut delegatus q̄ si fuisset delegatus
expirasset sua iurisdictione p̄ morte illi pape q̄ hanc de-
legationem fecit vt in. c. gratū. et in. c. relatu. de offi. de-
le. Inn. loquit̄ alternativē dicens q̄ iste archiep̄s
ē delegatus vt ponit hic casus sp̄aliter. In. simplr tenet
eū esse delegatū et dicit q̄ ideo fuit deputatus delegatus
q̄ de iure nō poterat cognoscere de cā quā h̄z ep̄s cō-
tra subditū suū et in. c. si clerici aduersus clericū. xi. q. i.
licet totū p̄ciliū p̄uinciale possit adiri. vi. q. ij. in. c. i. et
nō h̄ dicit q̄ ep̄us p̄t subditū suū criminaliter et civiliter
p̄uenire corā p̄cilio p̄uinciali cui p̄est archiep̄s vt i.
c. si. i. d̄ accu. s̄ nō corā ip̄o archiep̄o solo. So. an.
legitur illa opi. q̄ sit delegatus q̄ h̄ exp̄sse dicit iste tex.
nec ē aliq̄ sp̄aliter h̄ q̄ iō bec iurisdictione delegata nō
expirat morte delegantis quoniam fuit data per viam
legis et non ab homine vt in. d. c. gratum. sed data a
lege non expirat p̄ mortem hominis et h̄ loquit̄ et p̄-
to hanc esse diuersitatis rōnem. nā homo morit̄ et eadē
mō cum eo exp̄ngit delegatio cū re integra nō fuerit
radicem in p̄sonam delegati s̄ lex nunq̄ morit̄ s̄ sem-
per loquit̄ vt in. l. arriani. l. d̄ hereti. p̄ h̄ bo. tex. i. s̄
in. c. si gratiose. de rescrip. li. vi. vbi patz q̄ disp̄o facta
nomine dignitatis non perit p̄ mortē hominis dispo-
nentis et faciunt bec ad statuta p̄ q̄ q̄ncā cā delegatus
alicui vt p̄ mortem statuentium nō exp̄ret delegatio.
Idē videt̄ q̄ ex̄tes in aliquo officio aliq̄ disp̄onūt
p̄ v̄s statuti vt p̄ mortem seu remotōnem illoz officia-
liū nō exp̄ret illa dispositio sec̄ si non p̄ viā legis vel
statuti. simile si ep̄s sub p̄ditione fert s̄niam exp̄cis ex-
tinguit̄ illa s̄niam p̄ mortē ep̄i. secus si p̄ viam statuti
illā s̄niam p̄tulit vt p̄batur in. c. ij. de cōsti. li. vi. in cā
glo. in. c. a nobis. el. ij. de sen. excom. Secūdo gl.
querit quare hic nō fuerunt assumpti arbitri iter ip̄os

canonicos et episcopum suum cum in iure disponat quod si episcopus habeat eam pro subditum debeat eligi arbitri ut est cal? ling. in. c. si clericus. xi. q. i. Glo. ruder quod ista erat causa criminalis in qua non assumunt ut in. c. pe. d. i. in te restu. et in. l. non distinguimus i. s. iulianus. ff. de arbi. 120 ling. duo ex hac particula. 121 primo restrictioem ad illud. c. si clerici. ut non procedat in causa criminali de ergo tunc episcopus extra casum sibi. c. p. uenit sibi. ling. suum coram papa vel coram palatio punita li. v. s. dixi et hoc intellige nisi notorie subditus exerceat iura pro episcopo quod tunc potest episcopus esse iudex in iuribus pro papa ut non. ponit. In. no. in. c. ex pre. s. v. sig. dixi plene in. c. cum uenissent. s. de iudi. et limita ut ibi dixi. Secundo non est ipse tene meti quod quemadmodum arbitri voluntarii non possunt cognoscere de causa criminali ita nec arbitri iuris et ideo si statuerit simpliciter disponit ut inter attentate appellat iudex pro ad eligendum arbitros non debet statutum intelligi in causis criminalibus crinanter motis. sed in civilibus vel similiter motis nam ut dicit. Inno. et. Jo. an. hic et ubi de causa criminali civilis mota bene potest promitti. et idem non. i. c. pe. pall. s. ego allego tex. apud i. c. quitanall. s. iure iur. ubi probat quod necdum in arbitris s. etiam in arbitratore potest promitti de causa criminali civilis mota. Et faciunt hec ad quod nem. quid si statuto cauet ut sententia arbitri habeat executionem paratam et arbitri fuit assumptus in causa iuribus civilis mota. nunquid perdatatus per arbitrum efficiat infamis et i. dubie puto quod non quod ut patet ex predictis necdum in arbitro voluntario s. etiam in arbitro iuris denegat hec potestas circa grania. Item tex. ut in. l. quid ergo i. s. ex promisso ff. de his qui no. in fa. ubi tex. dicit quod perdatatus per arbitrum in accusatone famosa non efficiat infamis quod non potest dici etiam arbitri s. iura. unde ad propositum licet statutum de executionem dicto arbitri non tamen per hoc facit illud dictum esse sententiam non enim dat sibi iurisdictionem quod non probat hoc esse quod ab hoc contingit abesse. ut in. c. h. de trasla. pla. et i. l. neq. natales. L. s. proba. s. dictum arbitri potest habere executionem absque eo quod sit vasa iura vel quod arbitri habeat iurisdictionem ut puta per approbationem patris expressam vel per tacitam. et dicit ut in. l. pe. L. de arbi. ergo statutum dandoe executionem arbitro non per hoc dat iurisdictionem arbitro vel facit dictum suum esse meram sententiam. Item et forte ubi statutum deuiat a iure communi de restringi quantum potest et satis est quod aliquid operetur et probat in. l. si quis. L. de i. offi. testa. et in. c. in nra. de i. iur. et in. l. iij. s. hec aut vba. ff. de nege. ergo intelligendum est statutum ut habeat hunc effectum in communi. s. ut in iura parte et tradidit habeat executionem paratam sicut habet per emologatorem expressam vel tacitam ubi non debet intelligi ut etiam in alio deroget iuri communi quod disponit quod ex iura arbitri nemo infamatus. s. ex promisso. cum primum possit esse sine isto ut probat in. d. l. pe. Sed quo ad principale dictum glo. Jo. an. post hosti. sentit hic pertrarius dicens quod arbitri bene potuissent hic eligi cum non agerent

crinaliter s. civiliter que causa arbitri assumi potest ut etiam non. in. c. pe. pall. et ut probat in. c. quitanallis. et c. uenit ens. s. iure iur. ubi secundum eum si iuxta manass. c. quis. s. offi. ordi. li. vi. et ecclesia cathedralis non haberet metropolitanam vel esset metropolis non haberet primatatum deberet eligi arbitri. imo plus dixit hosti. quod etiam in casu huius. c. potest eligi plus arbitri s. si non uenit tunc demum recurrat ad metropolitanam. Et tunc oportet dicere ad istum tex. ut sentit Inno. quod sic placuit pape hic. puidere. et forte secundum eum hoc fecit quod causa capituli est ardua ubi sequitur perplexitas cum in arduis episcopus deat habere consilium capituli quod tamen habere non potuisset habere. Item hoc fuit inductum propter scandala emittenda que possent oriri inter episcopum et capitulum quod episcopus diceret nullam litem cum sub esse capitulo asserenti primum. Et hec ratio magis placet quam procedens ratio glo. in eo quod dicit quod ideo episcopus non punit hic canonicos quod non debet esse iudex in facto pro. nam iste tex. puidet non solum cum sit cessatio in preceptum episcopi s. etiam in odium alteri ut patet ibi in tex. maxime in consuetudine episcopi. Item dicit quod dicitur. Jo. an. esset verum si hic agerent civiliter. s. tex. inuit quod civiliter ista canonici sunt puniendi ut probat ibi tex. castig. et metu pene etc. Conclude ergo quod metropolitanus in hac causa est delegatus et quod emanauit hec potestas propter scandala emittenda inter episcopum et capitulum. Item quod sepe fit cessatio in odium episcopi. Extra glo. quod nunc quod celebras in hac ecclesia ubi cessatur a diuinis efficiatur irregularis. Inno. quod non quod per hoc ecclesia non est interdecta Tu distingue ut le. et non. i. cle. i. s. sen. ex. et i. c. n. e. s. spofa

Omnia Cum in ciuitate vel dyocesi sunt populi diuersarum linguarum episcopus puidere debet eis per viros idoneos qui secundum varietatem linguarum efficiatis celebrat et sacra ministrat. et si vrgens est necessitas prestimet sibi vicariis potest fieri illius lingue non tamen propter hoc eadem dyocesis debet habere duos episcopos. hoc. d. vsq. ad finem. et duo sunt dicta principalia. secundum ibi. prohibemus. 120 primo quod omnes habitatores in eadem ciuitate habentes ibi domicilium dicuntur de populo illi? ciuitatis licet sint diuersarum linguarum seu fore alibi nati sint et hoc vltimum clarum probat in ant. s. quest. i. pn. et in. l. puital. ff. de v. sig. quod est bene non. Si ergo iterdiceret populus senensis esset interdecti necdum senenses. i. q. origine in senis traxerunt s. etiam omnes habitatores hic domicilium quod ratione domicilii efficiunt de isto populo et per hoc tenent bal. in. li. seu. quod cessante causa litem non possunt cines expellere hoies habitatores domicilium in ciuitate Item infero ex predictis quod si repressalie essent inducte contra florentinos non debent extendi ad florentinos habitatores hic senis domicilium quod cum sint etiam de populo senensis ratione domicilii et materia repressaliaz sit odiosa debet intelligi de populo florentino duntaxat quod tenet. bar. in. d. l. puitales. et la tius per eum in tractatu repressaliaz. 120 secundo tex. hic expressum per opi. quod tenui in. c. pastoralis. s. eo. quod ubi

in loco e spalis r certa puetudo quo ad diuina offitia
no tenet clerici se pfirmare puetudini ecclesie metropo
litani quinimo plus pbat hic q clerici sequitur mores
et ritus populi. No tercio q in diuinis offitijs r sacra
mentis ministradis pot esse diuersa puetudo etia i eade
cinitate na sepe ptingit q i eade cinitate sut greci r latini
vt i cinitate pstanipolitana r i multj locis calabrie. Itē
italici r teuthonici vt i cinitate tridāia quo casu pcedē
dū est p epm vt hic dicit. intellige tñ dūmō nō sit talis
puetudo q pariat periculū aiāz r honestati ecclesie sit
ptraia nā tūc nō sunt tolerādi in eoz ritib? r moribus
vt pbat in. c. h. j. de bap. Itē nō q ep̄s dicit caput cūi
tatis r dyoces? r q tota dyoces cōsetur vnū corpus. et
intellige q ep̄s est caput in spūalib? i rēpalibus vero ē
dñs ciuitatis vt i. c. solite. d. ma. et obe. r in. c. cām. q si.
sunt. le. r in. c. sunt. xvi. di. Item nō casum in quo
ep̄s tenet sibi pstiture vicariū aliū ep̄m. Et ex hoc scōz
cōez intellectū habes duos casus singulares. Primus
in eo q q̄s creat ep̄s absq̄ ep̄atu. Secundus i quo ep̄s
est vicarius r subiectus alteri ep̄i. In aut extra istū ca
sum teneat ep̄s sibi pstiture vicariū seu officiale nō me
mi me apte legisse r alias d hoc sui interrogat. Credo
tñ q ep̄s teneat. ad qd allego tex. nō. qui videt hoc
pbare si bñ ponderet. xvi. q. vij. in. c. in noua actōe. nā
ibi r in. c. cū sumus. ix. q. iij. r in. c. qm̄. lxxxix. di. dicit
q ep̄s tenet ecclesie sue pstiture iconomū generalē et si
nō statuit archieps debet sibi illū pstiture r iconomus
generalis ibi capif. p gerente vices ep̄i vniuersaliter et
am quo ad indicādos clericos vt pbat in. d. c. i. noua.
vbi iconom? appellat vicari? r dicit ibi q ille iconom?
nō debet esse laycus qz indignū est vt laycus sit vicari?
ep̄i vt iudicat clericos. p hoc etiā facit qz iura tractāt de
vicario ep̄i tanqz de officio ordinario r ppetuo vt. s. d.
offi. vica. r melius. eo. ti. li. vi. r hoc potuit emanasse qz
ep̄s solus nō potuit oibus puidere quātūcumqz sit dile
gentissimus. ar. in. c. h. de offi. archyep̄f. p̄dactica et
go puidēdi erit bec. nā si ep̄s erit negligēs in pstitūdo
sibi vicariū archieps statuet sibi terminū ad pstitūdiū
quo casu elapso termino puidēbit ip̄e archieps vt i. d.
c. cū sumus. iūcto. c. i. noua. pal. In glo. i. v. vrgens
necessitas. ibi dispensatiue dictum est hoc pot intelligi
mūltipliciter. p̄dico q ista fuit iuris dispositio vt ep̄s sit
sub alio ep̄o. Itē vt vnus ep̄s creet sibi aliū ep̄m. nūqd
aut papa possit. puidere dispensatiue vt duo ep̄i sint in
eodē ep̄atu oio pares. tex. sing. videt innere q sic i. c.
nō autē. vij. q. i. nā hoc accidit in psona. Augustini vt
ibi habet ffer tñ b archy. Aug? dixisse q si scūssz pbi
bitōem ecclesie nō acceptasset. credo tñ q ex cā possit
papa bec statuerē. nā olīm in p̄mitina ecclesia omnes
ep̄i regebāt ecclesias in cōi vt nō. in. c. cū sit romana. j.
de appel. De patriarcha. gradū qui morat venetijs vi

de glo. lxxx. di. in. c. h. In aut possint crea i duo sumi
pontifices vel duo ipatores vide glo. sing. in. d. c. non
antē. que in sumis pōtificibus tenet q nō qz dicit p̄tra
articulū fidei et ecclesie sanctā. Itē p̄tra dictū euangeli
cū r fiet vnū ouile r vnus pastor. secus in ipatorib?
cū sunt vicarij r defensores ecclesie romane. vt in. de. ro
mani. de iurior. r dic vt ibi nō. In glo. in. v. sibi vi
cariū a quo p̄scrabit iste ep̄s. Ex hac glo. habes vnū
intellectū ad tex. de quo p̄misi vt intelligat q ep̄s loci
pstituat de nouo vnū ep̄m p̄fouē lingue r ritus illi
populi r faciet illū sibi vicariū. Scō? intellectus est ex
tra glo. vñ nō ep̄s f̄ alius superior quibz p̄st p̄stima d
beat nā hic nō dicit de ep̄o f̄ cui. l. b. p̄sidiū licet r p̄po
litus. vt i. c. q̄uis. j. de. v. sig. Itē r p̄ses nā gl̄bz regēs
p̄uitā pot appellari p̄ses qz p̄uitie p̄st vt in. l. i. ff. de
offi. p̄li. Et nō. hoc dictū doc. tamē p̄mūter hūc intel
lectū n̄ sequitur qz nō est sufficienter. p̄uis istis popal
quo ad pontificalia et ideo debet capi hic p̄sul. p ep̄o.
Tercius intellectus vt alias p̄sulem illius lingue q̄ for
te est sine ep̄atu pstituat sibi vicariū nā vt hodie p̄tingit i
niti sunt ep̄i sine administratōe ep̄atu vt sunt isti qui vol
ganter appellat nullatenēses r iste intellectus satis pot
applicari ad tex. r vbi talis ep̄s rep̄ret p̄solere hūc intel
lectū f̄ in defectu possit teneri intellectus glo. In
glo. si. ibi nisi clericus sit incorrigibilis intellige glo. q̄
inocac brachiū seculare vt p̄niet clericū in seculo r sic
loq̄unt iura all. in glo. Si aut inuocat brachiū secula
re ad auxiliandū r inuadū iudicē ecclesiasticū nō est ne
cesse q cleric? sit incorrigibilis vñ si timet de potentia
clericū vel ne fugiat poterit index ecclesiastic? capi facere
clericū p familiā p̄tatis ad hoc. c. fame. de sen. ex. et i
c. i. s. eo.

Inter cetera Ep̄i qui p se nō pos
sunt tenet assumere

idoneos qui suppleant suo loco quo ad p̄di
catōes visitatōes r p̄fessionū auditōes r vt possint ep̄i
rep̄ire tales p̄cepit in ecclesijs cathedralibus r collegi
atis tales istui hoc. d. In p̄ma exordū In scōa p̄sti
tutio ibi videt. In tercia pena ibi si q̄s aut. No q
quēadmodū hō p̄ponit ex duobus. s. aia r corpe vt in
c. in q̄dam. de cele. missa. ita ad sui sustentatōem idiget
duplici cibo spūali. s. et materiali sicut enim abus ma
terialis est necessarius corpori ita abus spūalis est ne
cessarius aie. put est p̄dicatio. Et sic nō ex hoc r ex tex.
q p̄dicatō nedū est vtilis f̄ necessaria populo. r nō q
p̄dicatio dicit offitiū sanctū r sic p̄dicatio est offitiū. ha
bens ergo munus p̄dicandi dicit habere offitiū qd nō
p̄statuē r iuribus disponētibz p̄tra negligētes i eoz
offitiū. Itē nō q offitiū p̄dicandi p̄ncipaliter p̄tinz
ad ep̄m r cū visitat diocesim d̄z p̄ndicatē populis ad b
c. de cens. li. vi. r. q. i. i. c. placuit. r. c. ep̄m. dicit etiā

quod quilibet rector ecclesie procbialis habet officium p[re]dicandi in ecclesia sua et de iure nemo potest p[re]dicare qui non habet curam animarum. est enim p[re]dicatio officium cure ut non. glo. in. c. i. de regu. videtex. i. de. dudum de sepul. Tres vero mandicates habet ex privilegio pape ut p[re]dicare possunt nam de iure ut dixi p[re]dicare non possunt cum non habeant curam populi ut in de. dudum. de sepul. pal. et de hereti. cu[m] ex inuncto. ¶ Ad quod episcopi possunt ex causa per alios visitare diocesim quo casu nihil debent exigere a visitatis licet contrarium faciunt et dicendum est hodie ut habetur in. c. si episcopi. eo. li. vi. ¶ Ad ibi potentes in ope et sermone quod opus p[re]fertur sermoni et sic videtur quod in p[re]dicacione magis est attendenda vita quam scia quia longe plus proficit p[re]dicator exemplo boni operis quam verbo doctrine. h[ic] seneca. Longa uer per p[re]ceptum breue et efficaciter per exempla. et Gregorius dicit. Quis uita despiciat restat ut p[re]dicatio et correnat. ij. q. vij. porro in fine. non tamen sufficit uita nisi scia propter multos errores qui quibus oriuntur ex defectu scie ut in. c. nisi cum p[re]dicem. de renu. ubi patet quod propter defectum scie remouet episcopus ab episcopatu suo. ad idem. c. si. de eta. et q[ui]i. ¶ Ultimo non quod in ecclesijs cathedralibus et collegiatis non debent institui uiri indocti et per maiori prepuer ut hodie inoleuit abusus sed potius uiri docti et instructi. In glo. si. non ex hac glo. una d[omi]nam inter legatum cesaris et legatum pape. nam legatus cesaris mittit expensis suis. sed legatus pape parat a clericis subditis ut in iuribus all. in glo. et dicit hostie. quod romanam ecclesiam excusat necessitas quia non posset oibus p[ro]uidere. Item privilegium ab antiquo obtentum quod quidem privilegium uellet episcopi p[ro]mutare quod tamen facere non debet. ar. in. c. i. de tem. ordi. in. c. in caus. de re. iudi. ¶ Ad hoc dicitur quod episcopi mittunt legatum ad alia loca ut p[ro]uidere ipse illi de expensis quod ego puto uer nisi expensa sit grauis et mittatur per comitum negotio nam tunc potest petere ut subditi p[ro]tribuant. ad hoc quod non. Inno. in. c. i. de sta. regu. et facit tex. in. c. se. in. fi. et dicit. Jo. an. hic quod optaret quod ecclesia romana p[ro]ciperet et vigesima partem reddituum clericorum ad sustentationem pape et cardinalium. et de hac parte p[ro]uideret legatis et abstineret a c[on]sibus seruitijs et fructibus p[ro]mi anni quos recipit a p[re]latis. p[ro]mouendis ac decanis et similibus. et refert quod hoc fuit alias factus sermo in p[re]lio uicinis p[re]latis existentes in p[re]lio deliberauerunt non facere quia tanta uiget in facibilis cupiditas quod illud et illud reciperent.

Onquerente. Episcopus in ecclesijs

diocesis sue debet esse p[re]sentis iuribus episcopalis et que sint iura episcopalia hic declarat. In p[ri]ma parte petitio et p[re]statio in secunda sententia ibi nos. ¶ Ad p[ri]mo abbatem posse agere per capellanos et ecclesijs subiectis suo monasterio. cor. cle. i. de rescrip. et c. auditis. de p[re]scrip. et c. transmissa. eo. ij. ¶ Secundo nota quod ecclesie et capelle subiecte monasterio

tenentur nihilominus episcopo ad episcopalia iura et intellige nisi monasterium sit exemptum cum capellis sibi subiectis ut nisi abbas ex privilegio vel p[re]scriptioe acquisisset ius episcopale in illis ecclesijs quod fieri potest ut in. c. auditis et in. c. cum olim. de p[re]scrip. ¶ Tercio non quod episcopus ultra iura episcopalia in iure expressa non potest aliud petere ab ecclesijs sibi subiectis. unde non potest petere a clericis aliam seruitiam quam iure non sunt expressa. x. q. ij. quod p[ro]nouim. nec ipse aliam quam collectam ecclesijs nisi ista cum ratione et maiestata nam tunc potest petere cantatiuum subdium ut hic in. fi. lre et in. c. cum apl. de c[on]s. ¶ Item non quod licet ista monasteria non teneant ad ea que sunt de lege diocesana ut sinodaticum et ad alia de quibus non. c. dilectus. capelle tamen subiecte monasterio tenentur ad onera ad que tenent ecclesie alie seculares intellige istum tex. de capellis et ecclesijs secularibus subiectis monasterio de iure sp[irit]uali. si autem essent capelle regulares ut que in habitant ibi monachi tunc tales capelle gaudet privilegio monasterij quia monasteria dicitur p[ro]ut ut non. Jo. an. post archy. in. c. i. de p[re]b. li. vi. et Jo. delig. in. de. i. de excels. p[re]la. facit quod non. Inno. i. c. i. de statu. regu. et hec non p[ro]t[er] non que sunt iura episcopalia ad que tenent ecclesie diocesane. ¶ Quarto enim tenentur ad canonicam obedientiam et per hanc recognoscunt episcopo in iudicio. per hoc. c. q[ui]i. xxiij. di. et ad hac tenentur non solum clerici sed etiam layci quibus cumque potentes in his que concernunt animam ut in. c. omnes p[ro]ncipes. de mai. et obe. ¶ Secundo tenentur ad subiectioem et hoc recognoscunt eam in d[omi]nam facit. c. graue. de excels. p[re]la. non tamen per hoc intelligas quod debeat seruire ut d[omi]nis secularis quia scriptum est non tamquam seruantes in d[omi]no ut in. c. solite. de ma. et obe. det enim tractare clericos ut filios ut in. d. c. cum apostolus. et uidebo. tex. cum glo. in. c. esto subiectus. xcv. di. ubi non quod debet episcopus scribere clericis sibi subiectis et contra. ¶ Tercio tenentur ad reuerentiam et per hanc recognoscunt episcopo in patre debet enim reuerentiam parentibus et magis ut le. et non. in. l. si. ff. de obse. a li. pa. p[re]stam. ¶ Quarto tenentur ad institutioem et desitutioem. et ex hoc non. quod institutio et desitutio in oibus ecclesijs diocesis p[ro]tinet ad episcopo de iure c[on]tra. c. cum ex inuncto de hereti. in. fi. et. xvi. q. vij. o[mn]es basilice et c. si quis. deinceps. Et intellige de istis p[ro]p[ri]e sumpta nam si in ecclesia est collegium electio p[re]latis p[ro]tinet ad collegium ut in. c. i. de electi. ¶ Institutio uero seu reformatio p[ro]tinet ad episcopo. xvij. q. ij. in. c. i. et in. c. nihil. de elect. Si uero non est ibi collegium et ecclesia est patronata p[ro]tinet ad patronum et institutio ad episcopo. xvi. q. vij. de c[on]suet. et i. c. pie metis. et c. filijs. uide glo. in. c. q[ui]i. de elect. li. vi. Si uero non est patronata tunc episcopus habet institutioem libera[m]. i. collatoem ut in iuribus pal. B i intellige nisi aliam p[re]latis acquisierit iure sp[irit]uali. ¶ Item uerbum institutio potest hic p[ro]prehendere institutionem auctorizabilem quo ad curam populi. nam si abbas habet collationem ecclesie curate deo recurrit ad episcopo per istos aucto

riabili quo ad curam populi ex quo populus est sub-
iectus ep̄o. vt in. c. i. de capel. mo. li. vi. r qd̄ le. r nō. in
c. ai. fatis. de offi. archy. p. verbū definitio dicitur po-
testas p̄uandi clericū bñctio suo. nā nisi aliud habeat
cōsuetudo ad ep̄m p̄tinet definitio oium clericorū licet
alius habeat ius p̄terendi in illis ecclesijs vt in. c. i. de
capel. mo. li. vi. r. vi. q. ii. vñs. in. h. r. quod ibi nota.

Quinto habz ep̄s i ecclesijs correctōem qz p̄t cor-
rigere ea q̄ dicit r subditoz excessus vt in. c. i. de fraga-
bit. r. in. c. i. s. eo. Sexto habet reformatōem. i. ius
reformatōis mores p̄t om̄ facere statuta ad reformatio-
nem morū vt in. d. c. i. de fragabili. Septimo habet
iurisdictionem oium causaz ad ecclesiasticū forū p̄tenti-
um. Et hoc inferitur ad id qd̄ dicit in. c. ai. ab ecclesijs.
s. eo. qz ep̄s de iure cōi p̄t p̄cedere p̄tra oēs clericos
de diocesi licet habeat aliū p̄latū inferiorē. Octavo hz
penitētiā r declarā hoc verbū vt i. dicit i glo. in. v. p̄t
tentias. Nono habet vt oia sacramēta recipiantur
ab ip̄o ep̄o qd̄ p̄t dupliciter intelligi. Primo d̄ sacra-
mentis que sunt ordinis ep̄alis vt est ordinis collatio
nā cetera tenet recipere ordines ab ep̄o. p̄p̄o et nō alieno
ip̄. q. ii. p. totū r i. de pro. nullus. Itē ip̄e habet p̄sca-
re ecclesias r similia facere q̄ sūt ordinis ep̄alis vt i. c.
vñs. de p̄scrip. r. p. hoc intellectū facit tex. ibi oīz q̄
ab ep̄o rē. Secūdo p̄t intelligi de oibus sacramētis
nā quolibz d̄ diocesi debz p̄ sacramētis recurrere ad ep̄m
vel ad p̄p̄ū p̄obianū. ep̄s em̄ p̄mittit cū q̄libz p̄s b̄ o
prochali. vñ oēs ecclesie diocesis censet sibi vna ecclesia
vt le. et. nō. in. c. ii. de pe. r. re. r. i. c. ii. de offi. archy. p̄s.
r p̄t i. b̄ p̄cedit i clericis q̄ p̄sūt eccl̄js. prochalibz nā
illū imediate subsunt ep̄o r ad eum debent recurrere p̄
oibus sacramētis. vnde dicit. l. d. o. s. r. bene qz careat
sibi abbates r canonici ecclesiaz cathedralem r alijs re-
tores ecclesiaz qui imediate subsunt ep̄o vt ad eum re-
currat i p̄fessōibus. nā ab alijs nō p̄t absolui cū a iu-
dice nō suo absolutio facta nō tenet. vt i. c. ois. d̄. pe.
et re. dicit tñ qz nō vult dāmare eos q̄ hoc hacten? nō
obseruauerunt si mortui sunt f̄ reliq̄ eos dīno iudicio.

Decimo hz synodū. i. oēs clericū eccl̄iaz tenet ire ad si-
nodū ep̄i. i. ad p̄gregatōem clericorū quā annuatim d̄
facere. nam ep̄s facit synodū. archyep̄s p̄ciliū p̄uinciale
ep̄oz vt in. c. sicut. d̄. acco. r. d̄ his duobus qui debent
interesse vide p̄ i. mo. in. c. graue. de p̄ben. Unde
cūmo. habet synodū vel cathedraticam. i. duos solē
dos argenteos vel aureos scdm̄ loci p̄suetudinē a q̄li-
bet ecclesia r an possit p̄scriptōe illud tolli vel remissio-
ne ep̄i. dicit in. c. ai. venerabilis de reli. do. Duode-
cimo. habet q̄rtam decimarū ac mortuariorū. Et ex hoc
nō r tere mortū qz d̄ iure cōi nō p̄tinet ad ep̄m sed ad
ecclesias prochiales f̄ q̄rtā decimarū debet ip̄i ep̄o ab
ecclesijs p̄cipūibus decimas. et nō qz vbi aliud nō ha-

bet p̄suetudo ex mortuariorū. i. ex his q̄ relinq̄it eccle-
sijs occasione finitū debet q̄rtā licet aliud dicat glo.

Decimo habet visitatōes annuatim. nā d̄ iure cōi
p̄t singulis annis visitare ecclesias sibi subiectas. hz
etia p̄uinciam rōne visitatōis que debz ep̄i p̄sca-
tis facultatibus ecclesie. Ultimo potest petere sub-
sidiū ex causa manifesta r rationabili puta qz ep̄us
est granatis onere debitorū vel est tēp̄e r nō sufficit
ad ei i. hōne sustentā. Itē vel vult ire ad p̄ciliū vt ad pa-
pam seu regē. p̄ cōibus negotijs vel qd̄ simile. Et nō
qz ad h̄ caritativū h̄sidiū tenet etiā capellā h̄ctē mō-
nasterio. Et aut ip̄a mōnasteria tenet est dubium r dicit
dicit in. c. i. de sta. regn. r in. c. cum apollolis. de cens.

In glo. i. in. h. no. tria ex hac glo. p̄t qz petitio
iura ep̄alis est vniuersalis. Primo. dicit qz generalis
nam illa petitio est vniuersalis cū petitur vniuersis ius
Exemplū in petitōe hereditatis et in iudicio s. h̄ctē.
nā venit in illis vniuersis ius defuncti. Petitio vero ge-
neralis est cū p̄bendit in se multa capitula sicut i ac-
tione p̄ socio vel tutele seu negotiorū gestoz r talis vide-
tur esse petitio iurū ep̄alis qz p̄tes ius ep̄ale nō petit
vniuersis ius ecclesie f̄ q̄dam capitula seu iura de q̄b?
hic. Et de his petitionibus vniuersalibus generalibus
et singularibus r dicitur inter eas plene dicit in. c. de li-
bel. o. l. a. Secūdo nota qz in petitōe vniuersali seu
generalis n̄ ē necesse in libello expr̄mere ea q̄ p̄bendunt
sub tali petitōe. Et an. hic dicit qz licz nō sit necesse ex-
p̄mere tñ si re? petit tenet actor expr̄mere p̄ istū tex. qd̄ tñ
ego nō puto ver. qz ex quo iura ep̄alia sunt in iure ep̄i
sunt cetera r clara r qz nō tenet expr̄mere ea q̄ sit in iure
et ad istū tex. dicit vt tenet. Primo. qz iste ep̄s p̄cedat
multa iura ab istis capellis r quotiē eos repetat vñ
petit abbas vt expr̄meret ea ad q̄ tenet capelle nam
potuisset expr̄mere multa iura p̄suetudine debita r i. h̄s
est necessaria ep̄i sicut r dicit vt tenet dicit i. d. c. ii. Ul-
timo nō qz in petitōe iurū ep̄alis generalis facta nō re-
mittit nisi debita d̄ iure cōi q̄ expr̄mit. In p̄uincia ē ex-
iuncta glo. in. c. p̄suetus. de re. do. f̄ reducit ibi ad cō-
tra. vt si ē aliqd̄ ius subrogatū i locū iuris debita d̄ iu-
re cōi tñ illud p̄bendit petitōe generali vt ibi. Et qz
subrogatū debet sapere naturā eius in om̄ne locū sub-
rogatur vt in ecclesia. vt. li. pen. si autē nō subrogatur in
locū alteri? tñ illud nō p̄bendit vt ibi. In glo. i. v.
penitētiā. oppo. p̄tra tex. p̄ intellectū glo. hic em̄ dicit
qz p̄ penitētiā recurrendū ē ad ep̄m. p̄tra hoc facit. c. ois
vniuersis sex? f̄ d̄ pe. r. re. vbi dicit qz suo p̄sbitero pro-
chiali tenentur quis p̄ tenet vt alteri cōi licet i. p̄s. Sol.
glo. ista vt arbitror metu p̄tra q̄ videt velle intelli gere
tex. de penitētiā publica vel de penitētiā p̄uata p̄ ma-
nibus oribz quoz ip̄ositio r absolutio p̄tinet ad ep̄m et
intellige in casibz resuatiō ep̄o. nā ep̄s solet resuare sibi

reservatur de iure cōi d' qd' vide bo. glo. in. c. h. de pe. et re. li. vi. Et eo q' glo. dicit de publica penitētia. ad ueritē nā de iure penitētia nō debz publice iponi nisi p' crie adeo manifeste et graui q' habz scādalizare totā vrban. xxvi. q. vi. in. c. h. et tene mēi illū tex. et iponitur hoc penitētia in publico p' ep̄m. pat' habet in. c. in. capi. te. l. di. Et nō etiā illū tex. b' dicitū glo. pcedat si tex. lo q'retur generalit' d' laycis et clericis uicet tñ tex. hic loq' de p'sentis ipaz ecclesiaz. Ego intelligo tex. p' p' sine alia supletōe. pat' loq' scz q' p' oib' peccatis dñt ipi p' biteri prochiales recurrere ad ep̄m nā cū ipi imediate subint ep̄o nō p'nt ab alio q' ab eo absolui v' ab archy p' bitero ecclesie cathedralis qui i hoc est vicarius ep̄i. ad hoc tex. nō. in. c. offitū. d' offi. archy p' s. et vide plene cui sit generalit' p'ntēdū p' hosti. in. sūma. de pe. et re. in. s. cū p'ntēdū in. s. h. cōiū. Fateor tñ q' layci p'nt recurrē ad ipm ep̄m p' oibus peccatis vt. s. dixi v' nō tenentur nisi p' publicis vel casib' ep̄o resuatis. In alijs autē p'nt recurrere ad p'pū sacerdotē et idē dico in alijs clericis habitarijs. j. prochia vt in. c. cū ab ecclesiaz et qd' ibi dixi. s. eo. Nūqd' autē valeat p'suetudo vt q's possit ad libitū eligere sacerdotē cui p'ntēat dicit hosti. q' nō q'z hec p'suetudo nō est rōnabilis q'z neminez ep̄at et cura nō ē cōmittēda nisi discerto et ep̄ato vt in. c. h. d' era. et q'li. et in. c. cū sit ars artū. eo. n. nō em oēs p' biteri ad hoc sunt apti. facit. c. cū in illis d' p' biteri. vi. Itē p' hāc p'suetudinē d'ntē p'ntē neras ecclesiastice discipli ne et ideo nō debet valere vt in. c. cū inter vos d' cōsue. et nō hoc dicitū p'ra illos qui eligūt sibi sacerdotes ad libitū. Fateor tñ hosti. q' si p'suetudo haberet vt alijs ex istere in dignitate puta abbati archy p'acono vel alteri p' lato heret p'fessio tūc valeret p'suetudo q'z iste noie dignitatis sue pōt p'scribere hāc curā et p' p'scriptōem efficitur p'pus sacerdos qd' nō. p' hoc. ego all. tex. i. c. dudū. el. q. de elect. et c. auditis. et c. cū olim. d' p'scrip. In glo. i. v. duos solidos ibi sit p'scriptū. vult ergo glo. q' in q'ritate cathedrali curat p'scriptio. Na aut' possit p'scribi q' nihil debeat fuerit op̄i. et dicit vt dixi i. c. venerabilib' j. de celi. et vid' glo. x. q. iij. c. i. q' dicit se credere q' illi duo solidi dñt esse aurei. et p' hoc facit q'z lex appellatōe solidoz intelligit de aureis. et antiquis lxxij. solidi faciebāt vnā librā auri. vt in. l. quoties. l. de sus cep. et archy. li. x. et ideo deberēt p'm illam extimatōem nisi p'suetudo sit in oppositū hodie vero isti aurei q' sunt i vñ p'struit libra ex lxxvi. In glo. in. v. q'ntā. i. si. vult ergo glo. q' ex p'suetudinē ep̄s p'cipiat bicistam q'ntā et idē j'no. p' alibi p'ra. dicit ergo melius q' decia de iure cōi debet illi ecclesie in cuius prochia p'dia sita sunt vt. in. c. h. j. de pro. b' q'ntā p'te deciaz d'z ecclesia p' rochialis dare ep̄o iuris episcopalis rōne et ita loquitur iste tex. vnde de iure cōi ep̄s p'cipit hāc q'ntā et vid' tex.

in. c. d' q'ntā. j. de p'scrip. pōt em ista q'ntā p'scribi vt ibi et de materia glo. dicit vt plene nō. in. c. cū p'rigat. j. de de. ci. et idem dicit de q'nta mortuoz nam licz scet cōsue tudini tñ illa cessate debet q'nta vt est tex. hic et sic d'clara glo. se. In glo. in. v. p'fatō. ibi iuxta facultates et nō ex hoc iuncto tex. q'nter debeāt se ecclesie habere in solutōe. p'curatōnū ipe visitatōis. nā debet soluere p'fatō facultatib' ecclesiaz si em ecclesia ē multū tenuis q' vix sufficit ad tenēdū rectorē nō debent p'pelli ad aliqd' solutō ad b. x. q. iij. c. decernim'. et. c. ep̄i et sat' p'bat in isto tex. ibi moderate poterūt exhibere nā illud dicitur posse q' p'mode possunt. vt i. l. nepos. p'culo. ff. de vbo. sig. et. xxij. q. ij. faciat hō. Extra glo. op' po. p'ra tex. in eo q' iste abbas egit vt ep̄s p'pelleretur exp'mere q' sibi debeāt a capellis mōasterij nā nemo in iur' cōpellit agere. l. vt nemo in iur. in rubro et nigro. So. j'no. et alijs doct. multū istāt et varias lec. ponūt ad tex. f' tres sunt p'ncipaliores itellect'. P'rimus qd' ep̄s hic dicebat istas capellas teneri ad multa iura ad q' mīme obligāt et quotidie exigebat plus debito ideo egit hic abbas noie capellaz p'ditōe legis diffamari. l. de in. ge. et manu. vbi habetur q' si q's diffamat ali quē dicēdo illū suū debitorē vel possidere bona sua vel quid simile pōt adire iudicē et ipe trare vt terminus illi p'rigat ad docēdū de istōe sua alias elapso termino ipo nat' sibi silētiū et nō hūc itellectū videt q' p'petere p'ditio illi' legis p' vexatōe extrajudiciali vt hic et iste itellect' est p'ncipalior. Secūd' itellectus q' hic fuit iploratus officinū iudicis qd' ē latissimū. l. i. ff. de iur. om. iudi. et cō petit semp' vbi subē iustitia senegtas. Terc' itellectus q' abbas hic egit negatoria negādo q' iura postulata p' ep̄m sibi deberēt. et de hac negatoria nō. in. c. ep̄ata de iudi. et si abbas p'cipiebat tēpalia i illis capellis age bat noie monasterij. si vero spectabāt ad capellas tūc agebat noie capellaz qd' s. dixi. Ultimo hic q'ntur nūqd' ista iura ep̄alia possint p'petere iferiori p' lato ex clulo ep̄o dicit q' sic vñ pōt iferior p'lat' p'scribere i cert' ecclesijs hec iura ep̄alia vel p'tem eoz scdm q' possedit vt j. de p'scrip. c. auditis. et c. cū olim. requit tñ in p'scrip tōe scia illi' puta ep̄i q' hec iura possidebat. nā in istis icorp'alibus nō p'dit q' si possessio sine scia possidētis. l. d' ser. et aq. l. i. et. ij. vñ p'm. j'no. b' si volo p'scribere ius ep̄i requiritur ip̄ius sciētias si vero ius iferioris sufficit scia illi'. et nō requit scia ep̄i et idē i similib' et de hoc la t' b' p' j'no. et in. c. bono. ij. de postu. p'la.

Iuxta. Eps visitans mōsteriū nō in
roducit seculares s' duos
vel tres canonicos suos cū aliquibus religo
sis. p' remittit motiū phibitōis. Secūdo phibet ibi fir
miter. Nō p'mo ibi indecēs q' abstinentū ab eo qd'
non decet ea em que sunt cōtra honestatem vel ledunt

famam extimatōem opiniōez vel sunt p̄tra bonos mo-
rea nō dicūt posse vt in. l. filius. r. l. cōditōes. ff. de cō-
di. insti. r. xxij. q. ij. in. c. faciat hō. ¶ 2do scdo q̄ ep̄s
visitat monasteria sicut et ecclesias seculares. xxvij. q.
ij. monasteria. et in. c. de cēsi. li. vi. cum si. ¶ 3do tercio
quot quales et quātas p̄sonas pōt ep̄s introducere in
monasteriū temp̄e visitatōis. r. aduerte q̄ i p̄n. c. tex.
videtur innere q̄ non debēt plures p̄sone introduci eti-
am ad claustrū vt patet ibi in claustro. Sed i. v. firmi-
ter. videt innere q̄ in. c. dūtaxat introducere nō possit
doct. tñ nō ap̄iunt. ¶ p̄to q̄ etiam ad claustrū introdu-
cere nō possit nisi p̄sonas hic cōtentas p̄pter rōnez lī-
tere positam in p̄n. nā debet extendi ad lites rōnis. l.
cū pater. §. dulcissimis. ff. de le. ij. ¶ 4do p̄tra tex.
et videtur q̄ nō possit ep̄s secū ducere nisi duos ex cano-
nicis vt in. c. de cetero. et in. c. ad audientiam. d. ele. nō
resi. Solut̄ doct. q̄ illa iura p̄cedūt q̄n ep̄s vult secū
seper ducere canonicos nā tūc nō pōt vltra duos gra-
uare ecclesiā ¶ iste loquit̄ in actu visitationis nō enim
diu p̄uatur ip̄a ecclesia canonicorum suffragio. dicit̄
tñ hosti. q̄ p̄siderata mente l̄re pōt plures et pauciores
ep̄s secū ducere scdm̄ q̄litate p̄sonaz. ¶ 5do q̄ritur
nūquid ep̄s debeat secū habere p̄sonas dūtaxat h̄ cō-
tentas dū visitat ecclesias sibi subiectas. So. in mōste-
rija monialiū serua de. attendētes. de sta. reg. et hodie
vide q̄ habet in extrana. Boni. vij. que incipit debet.
vbi dicit̄ q̄ ep̄s visitās capitulum ecclesie cathedralis
debet esse conuentus tribus clericis quorū vnus sit re-
ligiosus debet etiam habere secum vnum notariū de-
ricam tñ ille tex. tollit p̄suetudinez in oppositum vnde
non valet consuetudo vt ep̄s solus debeat intrare capi-
tulum tempore visitationis. ¶ In glo. i. in fl. tene p̄-
cedentem intellectum qui satis iudicio meo p̄batur in
tex. nam exceptio firmat regulam in alijs. xxxij. q. vij.
dominus et in. c. ij. de coniu. lepro. sed tex. hic excla-
dit omnes seculares et solum admittit duos vel tres d̄
canonicis ecclesie ergo concludit omnes alios clericos
q̄ non sunt canonici et de canonicis fecit tex. mentionē
quia episcopus debet inquirere cum concilio capituli
sui vt in. c. si quis vero. lxxxvi. di. et in. c. qualiter et q̄n
el. ij. de accu. et. xv. q. vij. c. nullus. sed nota bene hanc
tex. p̄o litatione illoz iurium vt totum capitalum non
teneatur nec possit episcopus secum ducere tempore
visitationis monasterioz. Et huius p̄uisionis duplex
potest ee rō. primo consulantur monasterio ne in tanta
turba fiat visitatio. secundo fauore ecclesie cathedralis
ne destituatur ecclesia suffragio canonicorum maxime
visitatione totius diocesis et sic limita glo. istam.

Electus Lex diocesana et lex iuris-
dictionis sunt diuersę vñ res in-
dicata in vna non obstat agenti in alia. In

prima ponitur partis conquestio. In secunda pape p̄-
uisto ibi cum ergo. ¶ Nota p̄mo q̄ mōsteria possunt
habere iurisdictionem tempalem atq̄ etiam ep̄gere cō-
demnatōez pecuniariam p̄ excessibus. subditorum. Et
ex hoc et ex tex. nō. ar. opti. q̄ index ecclesiasticus po-
test imponere seu infligere cōdemnatōem pecuniariam
et per cōsequens pōt mulctare subditos et mulctā seu
cōdemnationez cōuerte ad vtilitatē ecclesie de q̄ vide
quod plene dixi in. c. licet de penis. r. bene facit. xvi. q.
i. i. c. statumimus. et p̄ hosti. in. c. i. de homi. li. vi. r. qd̄
dixi. s. eo. irrefragabili. in fi. Secūdo nota r. tene men-
ti. ar. opti. ex isto tex. q̄ verba sententie sunt stricte intel-
ligenda et ita non debent habere illū intellectum quē
ex lata vocabuli significatōe habere possunt et debent
restringi ad illum intellectum quem stricte habere pos-
sunt hoc p̄batur in tex. hoc modo. ¶ Nam lex diocesana
et ex lata vocabuli significatōe cōprehēdit etiā ea que
sunt iurisdictionis vt p̄batur i. c. auditis de prescrip. Et
nō etiam hic glo. et tñ sententia hic lata sup̄ lege dioce-
sana non p̄bendit ea que sunt de lege iurisdictionis sed
capit̄ lex diocesana stricte put̄ est spēs distincta a lege
iurisdictionis. ¶ 2do ibi ab antiquo et tene menti q̄ in ex-
actōe iurium potest actor se fundare sup̄ antiqua con-
suetudine dūtaxat. hic em̄ abbas nō allegauit p̄ilegi-
um nec aliquā aliam iustā causam i vendicatōe illoz iu-
rium ¶ solummodo dicebat q̄ ab antiquo ista p̄uebant
ad eū facit ad nō in. c. puenit. de cēsi. vbi doc. ponit
aliam p̄actiā nā dicit̄ ibi. ¶ 3o. an. q̄ petēs censum sibi
debitum ab antiquo de cuius initio nō ē memoria pōt
dicere i libello peto talē censum ex iusta causa ab initio
impositū ad qd̄ p̄bādum induco t̄ps de cui' initio nō
est memoria. q̄si innuat q̄ temp' debet adijci ad p̄bati-
onem cause. hic em̄ habes aliam theoricā vt p̄ale pos-
sit actor se fundare sup̄ tēpe vt ab antiquo talis census
sibi debet. p̄ hoc facit. c. ad apostolicā. §. d. simo. ¶ In
glo. ij. diuide hāc glo. p̄ncipaliter in duas p̄tes. In p̄-
ma pte glo. ponit diuersitatē iter legem diocesana et le-
gem iurisdictionis. In scda pte. p̄sequit̄ an monasteria
cū eoz capellis subsint ep̄o quo ad vtrāq̄ legem. Et
in p̄ma pte glo. p̄sequēdo alia singularia que spectant
ad vtramq̄ legem videtur ponere vnā regulam q̄ ea q̄
p̄sistant in recipiendo sūt de lege diocesana vt dare ca-
thedraticū vel aliud exhibere seruitiū ea vero q̄ p̄sistūt
in dando spectāt ad legem iurisdictionis vt collatio sac̄-
mentoz r. similia. et similem glo. habes. x. q. i. in sūma
¶ Inno latius p̄sequit̄ hanc materiam in. c. i. de sta. re-
gu. et ibi p̄mo. p̄sequit̄ hanc materiam ponendo ea q̄
spectant ad vtramq̄ legem. postmodū dicit q̄ nō pōt
in hac materia dari regula inuariabilis et certa quia in
iuribus antiquis nō reperitur q̄ aliq̄ sint d̄. l. diocesana
et aliqua de lege iurisdictionis sed solum i hac decretali

nona que tñ plene nō explicat s̄ solam facit mentem
de his que p̄tinentur in tex. unde vnica ē lex ep̄i. s̄. dio
cesana sub qua p̄tendit lex iurisdictionis. vñ de soluz
in exp̄ssis a iure possumus facere istam diuersitatem in
ter istas leges s̄ quia iure cantū ē q̄ monasteria nō sub
sunt ep̄o quo ad legem dioecesanam vt i. c. i. x. q. i. pos
sumus dicere sc̄dm eam q̄ ea a q̄bus monasteria rep̄i
unt a iure exp̄ta sunt de lege dioecesana reliq̄ vero spe
crabant ad legem iurisdictionis. et hec doctrina melior
est et p̄mior q̄ theoz ca glo. nam illa regula glo. nul
lo iure p̄bat̄ nullibi em̄ dicit q̄ ea q̄ p̄sūt in recipi
endo sunt de lege dioecesana et ea q̄ p̄sūt in dando sunt
de lege iurisdictionis et hec regula apte videtur rep̄ari
p̄mo in eo q̄ p̄curatio cōsistit in recipiendo et tñ mōste
ria nō sunt exempta a p̄curatōe debita ratione visitatio
onis vt in. c. sopite. et. c. venerabili. de censu. Itē quar
ta mortuorū p̄sūt in recipiendo et nihilominus mo
nasteria ad illam tenent. vt in. c. requisiti. de testa. Itē
sinodus nō p̄sūt in recipiendo quūmo ep̄s ibi p̄t̄ et
exercet iurisdictionem et panit p̄tinentes venire et tñ
sc̄dm glo. sinodus est de lege dioecesana tene ergo p̄e
cedentem theozicaz. Inno. q̄ vltra ea que sunt in iure
exp̄ssa ea solū dicimus de lege dioecesana a q̄bus mo
nasteria rep̄iuntur exempta fuerūt em̄ ista vocabula ma
gistralia potius q̄ iuris Et ideo vt habeam? dare hāc
materiā discurrem p̄ singulares casus qui vident esse
de lege dioecesana et videbimus p̄ hos cas? a q̄bus sūt
monasteria exempta ab ep̄o. et p̄mo sc̄dm. Inno. i. d.
c. i. cathedraticū ē de. l. dioecesana. all. x. q. iij. c. ij. illud
tñ. c. hoc non p̄bat̄ s̄ melius facit. c. quā sit. i. fi. xvij.
q. ij. quē tex. tenebis menti. q̄ est p̄ncipalis i hac ma
teria in fauorem monasteriorū. Dicit em̄ inter cetera q̄
nullis vexationibus vel obsequijs secularibus. i. ad q̄
tenentur ecclesie seculares vel canonicis iuribus subij
ciuntur mōasteria. Et nō hoc vltimū nā sub b̄ satis pōt
cōphendi solutio cathedraticū. facit etiam. x. q. iij. iter
cetera. Secundo debita p̄s oblationū est de lege dio
cesana. x. q. i. de his. r. c. antiquos. s̄m. Inno. s̄ ducet
te olim ecclesia tenebat dare ep̄o q̄n. p̄ medietate. q̄n
q̄ tertiā p̄tem oblationū s̄ mōsteria erant exempta ab
ista solutioe et etiā hodie sunt exp̄ta vt in. c. i. d. sta. re.
et in. c. nimis de excel. pla. et in. c. cum p̄ utilitate. xvi.
q. i. hodie autē etiā ecclesie seculares nō tenent aliqd da
re ep̄scopo de redditibus aut oblationibus nisi in cas
ibus iure expressis de q̄bus. s̄. eo. cōquerente. et p̄
bat. x. q. iij. c. i. r. ij. Subita tñ hodie nūqd dōnati
onib? inter viuos teneant ecclesie soluere q̄rtam ep̄o si
cut tenent de donatōe cā mortis hāc materiā vltra alios
exp̄ant. in. d. c. requisiti. et dicit vt ibi s̄ i monasterijs ha
bes adhuc hodie hanc specialitatē q̄ licet nō habeāt
prochiā et curā animaz. s̄ sunt i. p̄ochiam alterius ec

clesiam oblatōes que ibi sunt cedunt monasterio et
nō ecclesie prochiāli ep̄o. secus aut est in ecclesia secula
ri nō curata nā in ea puto q̄ oblatōes q̄ ibi sūt cedūt
ecclesie prochiāli in cui? prochia capella sita est q̄ cū
oblatōes si de iure prochiāli ecclesia fundāt intentum
de iure cōi sup eibus p̄ueniētibz sp̄ualibus p̄cienti
bus. i. p̄ochiam vt in. c. pastoralis. d̄ his q̄ si. a pla. p̄
batur tex. p̄ locum a speciali in. c. ad audiētiā. p̄mo
i. de eccle. de edi. et ibi dixi facit etiā. c. extranmissa. de
p̄scrip. et p̄ hoc alias dixi q̄ oblatōes q̄ sunt imaginē
religiose exp̄te. i. p̄ochiam i quocūq̄ loco spectāt ad p̄
soteriū prochiāle nō aut ad dñm domus i cuius muro
imago depicta est maxie si est p̄sona secularis q̄ non
pōt habere v̄sfructū rei religiose nā religiosa nō sunt i
dñio alicuius. ad p̄dicta facit glo. nō. in. l. statue. ff. de
v̄sfruct. vide tñ alias p̄siliū do. Ang. de paru. p̄sulentū
q̄ ille oblatōes nō p̄tinebāt ad dñm dom? s̄ ad ep̄m
quo ad p̄mū mēbrū bñ dixit s̄ q̄ ad sc̄dm min? p̄fecte
locutus est debuit em̄ distinguere vtrūq̄ illa imago sit
i. p̄ochiam alicui? ecclesie ihericis et tunc p̄tinet ad il
lam ecclesiā. aut nō est in prochia alicuius et tunc p̄tinet
ad ep̄m. simile in decimis nonalibus vt est tex. bo.
in. c. qm̄. i. de deci Tercio secūduz. Inno. decima seu
quarta p̄s decimaz et funeraliū seu mortuorū est de
lege dioecesana all. xvi. q. i. c. p̄questi. r. c. decias. cū si
sed in hoc iudicio meo nō bene loquitur p̄mo q̄ ad q̄r
tam mortuorū tenentur monasteria et oia loca pia vt
in. d. c. requisiti. Itē ad decimas p̄dioz tenent monaste
ria nisi specialiter sunt exempta b̄ p̄bo aptissime. Itē
ius ex p̄uilegio speciali exēit religiosos a solutioe decia
rū cū p̄p̄ijs laborib? et s̄p̄tib? excolūt p̄dia vt habet
i. c. exp̄te r. c. dilect. r. c. suggestū r. c. nup. i. d̄ deci. quū
mo p̄uilegiū distecciūz fuit restrictū quo ad p̄dia acq
sita. vt in. d. c. nup. Cōcludo ergo q̄ oia monasteria te
nentur soluē decimā p̄diale nisi tñ in casibus in q̄b? spe
cifice sunt p̄uilegiata de q̄bus habes in iuribus sup?
all. et vide tā in p̄dialibus q̄ in p̄sonalib? q̄ dixi i. c.
nouū genus. i. de deci. vbi generaliter dixi tā d̄ mōste
rijz q̄ ecclesijs secularibus tā de clericis respectu eoz
p̄mionij. an et q̄n teneāt ad decimas p̄diales vel p̄so
nales. Itē si dicitur Inno. intelligit q̄rtā decimaz q̄ de
bet ep̄o ab ecclesia q̄ p̄cipit decimā ab alijs adhuc nō
p̄cedit dicitū suū q̄ si monasteriū p̄cipit istā decimam
ab alijs q̄ forte habz prochiā tñ tenentur dare q̄rtam
ep̄o sicut ecclesia secularis. q̄ mōsteriū populū habēs
nō exemptū sub ep̄o rōe populū quo ad vtrūq̄ leges
sicut ecclesia secularis. hoc idē vult Inno. in. c. q̄d sup
bis. de ma. et obe. vbi vide. sentit etiā hīc glo. in sc̄da p̄
te. facit tex. in. c. ex ore. d̄ p̄u. sic etiā pōt intelligi. c. cō
q̄rate. s. e. et i hoc etiā hec glo. nō bñ dixit in q̄rtū dicit
q̄ q̄rtā mortuorū et decimaz ē de lege dioecesana. b̄

em vt dixi nullibi pbat imo poti' pbat oppositū exq̄
monasteria non repiūt exēpta tñ sunt exempta a lege
diocesana. Quarto d̄ lege diocesana ē vt ep̄s potuit
publicā missam dicere in quibz ecclesia sue diocesis et
ibi eligere cathedrā cā p̄dicā di vel causas audiendi all.
Inno. tex. in. c. lūmolo. xvij. q. ij. Aduerte quia illud
c. nō dicit q̄ ista sint de lege diocesana s̄ solū dicit qd̄
ep̄s nō poterat p̄dicta facere in monasterio de quo ibi
et p̄ hoc Inno. voluit ponere illā regulam in quolibet
monasterio q̄i ex quo monasteriū repit̄ exēptū ab alijs
onerib' vt de lege diocesana. Sed aliqui voluerūt vt
ibi recitat glo. vt illud. c. loq̄ in mōsteno exempto nō
aut p̄cedit i oibus mōstēijs s̄ fauore mōstēnoz vt q̄
eti' viuāt religiosi pōt teneri ille p̄mus itelectus p̄ q̄
facit. d. c. quā sit in eo qd̄ dicit q̄ obsequijs secularibus
et alijs canonis iuribus nō subijciūt monasteria. Quin
to ē de lege diocesana caritativū subsidū t̄ illud dicitū
Inno. recitat hic. Jo. an. et simpliciter cū eo tranſiit
led aduerte qz aliud sentit tacite. Inno. in isto. c. in fi.
et aliq̄ cōsulerūt q̄ monasteria teneāt ad caritativum
subsidū quūmo sentiant aliq̄ q̄ etiā exēpti tenent qz
ep̄s in aliquibus est iudex exēptoz. Ad p̄dicta vide bo.
tex. iuncta glo. in. v. exigēdo in de. i. d̄ ex. pla. t̄ dic
vt pleni' dixi i. c. cū apostol' de sta. regu. Sexto
est de lege diocesana vt p̄ negotijs cōibus possit ep̄us
ipetrare et mittere quēcuqz clericum vel ad curiam vel
ad aliū locū expedierem nec pōt clericus sic deputat'
reuerare et p̄ hoc sentit. Inno. q̄ mōchū nō pōt ep̄us
mittere sine p̄sensu abbatis. s̄ in p̄trarium habes tex.
iuncta glo. in. c. qdam monachi. xvi. q. i. s̄ fauore reli
gionis ne det materia vagādi satis pōt teneri distinctio
quā ponit Inno. in. d. c. i. q̄ aut mōstēriū habet popu
lum et tunc in p̄cēmētib' curā pōt ep̄s mittere mōchū
sicut et clericū secularē alias secus. p̄ h̄ allego. d. c. quā
sit vbi dicit q̄ mōstēria nō debent subijci aliquibus an
garijs et vepatōibus Septimo est d̄ lege diocesana
vocatio ad exegas seu sepulturas. nā in aliquibus locis
est de p̄suetudine q̄ mortuo plato vel sacerdote vocant'
oēs clerici civitatis ad exegas ad istas autē nō p̄pellūt
venire nisi religiosi scōm Inno. in. d. c. i. voluit glo. hic
facit tex. xvi. q. i. in. c. placuit. cl. i. Octavo sinodus
est d̄ lege diocesana scōz. Inno. hic et glo. t̄ sic abbas
nō tenet ire ad sinodū ep̄i al'. Inno. c. fi. xvij. di. s̄ iudī
cio meo illud. c. pbat oppositum s̄ forte voluit allega
re. c. ep̄s qd̄ ponit ibi. p̄ palea. ca. di. In hoc tanī sunt
opi. d̄ q̄bus dicā latius post hosti. f. eo. quod sup̄ his
Nono est de lege diocesana vt ecclesie cōtribuant
cū ep̄s vult ire ad papam vel ad regem vel ad cōciliū.
et nō h̄ vltimū q̄ ep̄s cūdo ad p̄ciliū p̄t petere subsidi
um a clericis nā vadit. p̄ cōibus negotijs. t̄ nō. singu.
qz p̄ hoc. Inno. sentit q̄ monasteria nō teneantur ad

ista p̄tribuere s̄ postea videt Inno. recedē ab hac opi.
dicens. Ad dic q̄ sunt de lege iurisdictionis et nihil ali
ud dicit. p̄ p̄ma opi. facit tex. in. d. c. quaz sit Sed p̄ se
cunda quā puto veriorē adduce bo. tex. i. de. i. t̄ q̄.
de cens. vbi tex. vult q̄ ad onera cōia debent religiosi
cōtribuere nisi sint exempti ex privilegio speciali vel alia
ltima cā puta p̄scriptōe. Et nō hoc vltimū in eo q̄ ibi
pbat. tex. iuncta glo. q̄ valet p̄scriptio vt ecclesia p̄i
cularis nō teneat p̄tribuere cū alijs ecclesijs in onerib'
cōibus t̄ ita in p̄sentiarū intendo sp̄ali' t̄ latū' p̄sle
Decimo hospitii t̄ alia obsega sunt de lege dioce
sana scōm glo. hic et. Inno. in. d. c. i. p̄ quo optime fa
cit. d. c. quā sit. Ex quo nō q̄ monasteria nō p̄nt p̄pelli
p̄ ep̄m ad hospitādiū aliq̄e p̄latū vel dñm vel q̄ p̄sle
aliq̄ obsega. Undecimo vltra Inno. et glo. pōt dubi
tari vtrū letanie t̄ alie p̄cessionēs sint de lege dioce
sana et p̄ p̄sequēs vtrū monasteria ad ista teneat nam de
alijs clericis secularib' nō ē dubiū vt. xxxvij. di. c. quā
do. s̄ in religiois etiā mendicātib' nō reperio nisi vñ
tex. qui de hoc loq̄tur qui habetur in. c. nimis. ij. de ex
ces. pla. q̄ videtur velle q̄ ex cā leui nō pōt ep̄s p̄cipere
religiosis vt vadāt cū eo p̄cessionaliter. secus dicit ibi
doct. si ex magna cā fieret p̄cessio vtrū in novo intro
itu ep̄i vel legati vel imminente peste vel alio flagello vel
in generalibus letanijs q̄ appellatur rogatōes que fiūt
p̄ tres dies an̄ assensioem de q̄bus in. c. rogatōes. de
cōse. di. ij. et hoc nō. Ex p̄dictis habes vtile materiaz
a q̄b' s̄. mōstēria sint exempta t̄ p̄ p̄sequēs s̄ sint de le
ge diocesana. et p̄clude q̄ extra casus iure exp̄ssos q̄cū
qz dicit aliqd̄ esse d̄ lege diocesana t̄ p̄ p̄sequēs mōste
riū nō teneri ad hoc debet hoc p̄bare. habes etiā cō
cludere q̄ reliq̄ sunt de lege iurisdictionis. ar. i. l. de
bis q̄ sunt sui vel alie iuris. Ad vñ tñ aduerte in eo q̄
glo. hic et. Inno. i. d. c. dicit q̄ collatio ordinū p̄cra
tō virginū et ecclesiarū et eoz q̄ sunt ordinis ep̄alis sūt
de lege iurisdictionis. nā hoc nō videt posse p̄cedere qz
si essent iurisdictionis possent delegari nō habēt ordinē
ep̄alē. t̄ in p̄trariū videt tex. in. c. aqua. f. de p̄e. ecclē. v̄
alra. vbi tex. apte dicit q̄ ista nō sunt iurisdictionis s̄ ordi
nis ep̄alis. et est hoc forte arg. nō solutū p̄ doct. s̄ dicit
q̄ effectus istoz sacramentoz p̄cedit ex ordine ep̄ali
et n̄ ex iurisdictione. vnde legatus pape nō ep̄s nō pos
set ista p̄ferre q̄tūcūqz habeat iurisdictionem ampliores
ep̄o facit. c. suffraganei. de elect. t̄ q̄ nō. in. c. trāsmis
sam. eo. ti. s̄ q̄tenus ista applicāt ad p̄sonā sunt iuridī
ctōis q̄ ep̄s nō pōt ordinare nisi illum in quem habz
iurisdictionem t̄ si p̄trariū facit licet imp̄mat character qz
nō caret potestate p̄ferēdi nō tñ datur exercitiū vt. ij.
q. i. p̄ to. t̄ in. c. nullus. f. de pro. imo panis ep̄i qui ordi
nat nō subditū. vt in. c. fi. de tem. ordi. li. vi. t̄ respectu
ista dicit de lege iurisdictionis q̄re. p̄pter iurisdictionem

quā habet ep̄s in subditos suos debent isti subditi ab eo et nō ab alio ep̄o recipere ista sacramēta nisi sint exempta. vt in. c. veniens. de p̄scrip. Extra glo. cōtra tex. oppo. de c. recolentes. j. de sta. regu. vbi p̄bat q̄ religioſi nō debent habere villas vel alia regalia s̄ iurisdīctio de qua in tex. est d̄ regalibus ergo maie So. dicūt doct. hic q̄ p̄trarium loq̄tur i d̄stercenſib⁹ et in peniſ puenientibus ex iurisdīctōe ep̄ali et est exhortatio secundum eos. Et nō hoc vltimū istud vero. c. loq̄tur de alijs religioſis et de pecunia pueniente ex iurisdīctōe sp̄ali. s̄ d̄c̄ q̄ etiam in iurisdīctōe ep̄ali pōt p̄cedere nam tex. dicit q̄ p̄ eoz excessibus soluebant isti hoīes pecuniā nec restringit se ad ecclesias ecclesiasticas. p̄ h̄ tex. in. c. ij. de delict. pu. r. c. si. ne. cle. vel mo. li. vi. r. i. c. i. iacta s̄ p̄scriptōe. j. d̄ p̄lan. r. affi. vbi habet d̄ abba te cassā. habente iurisdīctōem tempale r̄ spiritalē in plurib⁹ castris. Reliq̄ que hic icidēter tangū ē p̄ doct. expediūt in. c. licet de peniſ vbi d̄xi an et quādo ecclesiasticus possit iponere penam pecuniariam.

Raue Per rescriptum quo papa mā dat ordinario vt corrigat clericos sue diocesis non datur ei iurisdīctio sup exemptos. In p̄ma questio. In sc̄da p̄uſio. ibi mandamus. Nō p̄mo ibi ep̄ites i ma diocesi q̄ ecclesie exēpte dicūt esse in diocesi et sic p̄ exemptōem nō dicūt esse extra diocesim nā nō p̄fundūtur termini diocesis. he enim ep̄itie cōsistūt in facto qd̄ nō pōt haberi p̄ infecto nisi quo ad iuris effectū. l. i. bello. s̄. facta. ff. de cap. r̄ possit. reuer. r. i. c. si paulus. xxxij. q. v. et hec faciunt ad questioem. P̄papa mandauit ep̄o senensi vt p̄uideret titio romano de b̄nifitio ecclesiastico in diocesi sua dubitatur nūqd̄ poterit ep̄s illi p̄uideri i ecclesia exempta. Cū. tenuit q̄ nō. qz mādatū generale factū ordinario nō extendit ad ecclesias exemptas vt hic. s̄ cōtrarium tenuit Jo. an. post. Compo. in. c. abbatē. s̄. de rescrip. et i. c. si. p̄pter. eo. ti. li. vi. et vide qd̄ nō. glo. in de. frequens. de excef. pla. r̄ in de. si. de b̄nifitio de p̄ben. et hec pars verior est. p̄ qua pōt adduci iste tex. qz vt d̄xi b̄nifitia exempta sunt in diocesi. Nō ob. decisio huius tex. qz hic mādabat ordinario nō vt cuilibz alteri s̄ excitādo officii sui ita q̄ ep̄s n̄ habeat potestatem in exemptos s̄ in casu p̄dicto scribebatur ep̄o sicut cuilibet alteri executori. r̄ ideo non apparet ratio b̄nifitia exempta non includantur in mandato cum nullam b̄nifitium sit exemptum a iurisdīctōe pape. s̄ q. ij. q̄ncta p̄ mundum. ergo p̄ consequens nec a delegato ipsius pape cum delegatus gerit vices delegantis vt in. c. sane. de offi. dele. et in. l. i. ff. de offi. eius. Et ex his pōt sumere bonam theoreticam an et q̄ in mandato ordinario facto includantur non subditi. Secundo nō q̄ clerici ecclesiar̄ exemptar̄ sunt exempti de quo in. c. p̄

exemptionem. de p̄ni. li. vi. Nō tercio q̄ ecclesie exemptes in vna diocesi p̄nt p̄tinere pleno iure ad p̄latū exētem in alia diocesi r̄ hoc iure sp̄ali puta p̄uilegio vt p̄scriptōe. nam de iure cōi ecclesie exemptes in diocesi p̄tinet ad ep̄m diocesānū. xvi. q. vij. omnes basilice. et in. c. cum venerabilis. j. de reli. do. Ultimo nō iuncta glo. si. q̄ sententia etiam censure late in exemptū ē ip̄o iure nulla nā exemptus etiam si vellet non possit se submittere iurisdīctōi ordinariē sine licentia pape vt illius cui subest vt in. c. significasti. de fo. cōpe. r̄ vide p̄. Jo. an. in regula scienti d̄ re. iur. li. vi. i. mer. Sed pulchrum dubiū est nūqd̄ exemptus ep̄cōlicatus a iure in casu non reseruatō pape possit absolui ab ordinario loci. Fre. in quodā concilio tenuit q̄ sic. In p̄trarium facit tex. iuncta. glo. nō. in de. pe. de sen. ex. Plene hūc articulum exanimō in q̄dam disputatōe que incipit duo clericali ord̄ie insigniti r̄. et p̄ hac pte p̄traria satis b̄nifacit iste tex. ibi nullam iurisdīctōez habens. r̄. et. c. frater. xvi. q. i. absolutio vō n̄ pōt fieri a habēte iurisdīctio nem in absoluendum vt in. c. omnis. de pe. et. re. et melius in. c. pastoralis. in. s̄. p̄terea. s̄. eo. In glo. l. i. ibi nō tanq̄ delegatus sentit p̄ hoc glo. q̄ si iste ep̄s fuisse deputatus delegatus a papa q̄ potuisset p̄cedere etiam p̄tra exemptos hosti. vt recitat. Jo. an. videt sentire hoc fore verū si sit mentio in rescripto de exemptōne. alias in generali mandato nō veniūt exempti. Contrariū ego puto verius p̄mo p̄ theoreticam. s̄. traditam cū hoc casu scribat ordinario tanq̄ cuilibet extra neo nec est op̄ facere mēdem de exemptōne qz i nullo derogat p̄uilegio exemptōis cū ordinarius p̄cedat vt delegatus pape r̄ tanq̄ delegatus facit p̄iuditiū exempti cū gerat vices pape. vnde nō est aliq̄ ratio q̄re exempti n̄ debēt p̄hibēdi quinimo pot̄ exempti q̄ nō exempti p̄hibēdi debēt cū i exemptos habeat papa iurisdīctōez imediatā. In glo. ij. nō p̄mo ex ista glo. r̄ tene mēti q̄ p̄pter negligentia p̄lati imediati exemptoz potestas n̄ deuoluit ad ordinariū s̄ ad superiorē illius p̄lati exempti r̄ sic si abbas exemptus est remiss⁹ in corrigendo mōchos suos potestas non deuoluitur ad ep̄m. s̄ recurrēdū est ad papā r̄ idem in collatione b̄nifitioz. si em̄ exemptus est negligens in p̄ferendo nō deuoluit potestas ad ep̄m s̄ ad papam in. c. sicut all. in glo. Secūdo nō q̄ etiam submota exempti exemptōe correctio monachoz p̄mo loco spectat ad abbatem d̄ q̄ d̄c̄ vt d̄xi. s̄. eo. c. quāta et in. c. cū ab ecclesiar̄. Sed potest dubitari qd̄ si papa dedit iurisdīctio nem alicui p̄lato iseruozi circa aliq̄s ecclesias r̄ clericos eandem. nūqd̄ data negligentia isti possit ordinari loci p̄cedere. vt q̄ nō ar. hui⁹ glo. iuncto tex. nā abbas hic habeat iurisdīctōem in istas ecclesias et in sc̄dm glo. ep̄s nō succedit. contrariū ego putare verū

In quib' pot agere p'lat' sine caplo d' quib' satis dixi
 in. c. edocere de rescrip. r. c. vnice. d' iudic. vbi d' q' mo
 nasteria d' p'mouere ca'z p' iudicū loquit' de honestate
 nō d' necessitate vt etiā ibi nō. **U**ltio nō q' domestic'
 r' p'meialis iudicis pot ee aduocat' alteri' p'ris nec ex b'
 index iudicid' ē suspect' d' quo. f. lat'. **I**n gl. in v.
 officū nō gl. r' idē nō. iij. q. vij. §. tria. v. li. vō i gl. al.
 lud. r' diclat' q' gl. **S**unt etiā quedā p'sone qb' iudex
 d' puidere etiā si nō petat vt sunt pupilli scie p'sone de
 biles. **I**te h' qui sua mēte cōpotea nō sunt vt si p po
 tētiā aduersarij n̄ valēt hēre aduocatū d'z ei iudex puidē
 ne inferior p'sona officiat' potētia aduersarij vt in. l. illic
 tas. §. ne potentiores. ff. d' offi. p'ri. r' p' illū tex. puidet
 min' potētib' nedū de aduocato f' etiā iudex iterponit
 officū suū vt p'pellat alterā p'tē ad cauēdū ne offendat
 aliā p'tē r' d'icēdū vt ibi plen' nō. p' baz. f' ad p'mū p'n
 cipale d'ictū ē tex. i. l. i. §. ait p'tor. ff. d' postu. l. ne q'c
 q'z. §. circa aduocatos. de offi. p'co. versatur etiā vtilitas
 publica in consulendo predictis personis facit. iij. di.
 in. c. facte sunt autem leges reliquis vero p'sonis que
 p'nt pecunia r' amicitia iuenire aduocatū iudex nō. p'uf
 det f' coz industria debēt sibi quere. **S**ed quero. num
 quid. p' p'dictis p'sonis possit iudex cōpellere aduoca
 tū ad patrocina'dū **S**ol. q' sic dicit tñ q' aduocatus nō
 p'pellit patrocinari gratis. sed d'z iudex sibi cōstituire
 salarium scdm faciēdiā aduocati r' p' mō litis et cōsuetu
 dinis patrie vt i. l. i. §. in honorarijs. ff. d' va. et extra
 or. cog. l. hosti. dicit q' aut p's petēs aduocatū ē potēs
 ad soluēdū et p'cedit d'ictū goss. aut ē impotēs et tūc te
 net iudicū obedire etiā sine salario qui ad h' tenetur lege
 naturali et dinina d'z etiā quis diligere p'ximū sicut se
 ipsū. **M**atthe. xxij. c. d' pe. di. ij. c. p'rimos. nec possit
 aliter saluari vt sentit grego. in omei. sup mathe. xxv. c
 nā videt h' cau' aduocat' abscondere talentū sibi traditū
 a deo et q'z aduocati sine sumptu nō student tñ sup
 tus et scia admistrat' a deo q'z oē datū optimū a deo ē
Iaco. p'mo. et. ij. q. i. gratis et maxie h' debēt facere de
 ricū qui viuūt de p'imonio ihesu xp'i. **E**t nō h' d'ictū ha
 bes etiā duas p'clusiones. p'ria q' ex causis p'dictis pot
 iudex cōpellere aduocatū ad patrocina'dū. scdo q' data
 inopia p'ris pot p'pelli vt grati exhibeat p'ociniū vide
 ad materiā. c. nō sane. xij. q. v. r' puto q' iudex possit
 aduocato iniuste resistere interdicerē p'ociniū ar. l. mo
 tis. ff. d' pe. et in. l. i. ff. d' offi. p'fec. vi. **I**n gl. si. scd'z
Inn. in illo. c. ex insinuatione nō d'z q' illa exceptō fue
 rit admittā. **S**z cōtra gl. r' cōtra tex. opp. et vid' q'z
 hec exceptō debuit admitti. nā pot iudex recusari si est
 d'ns aduerse p'ris vt in. c. insinuate. r. c. ca'z d' offi. del.
 ergo idem si ē d'ns aduocati aduerse p'ris vt i. c. insinua
 te r. c. cam. p'dictis. nā aduocat' h'z affectōne ad can
 sam q' deo q' etiā in cā appellatōnis nō pot esse testis
 vt i. c. si. d' offi. li. vi. **S**o. dicit hosti. q' nō ē tāta suspitō
 cōtra iudicē si aduocatus est sibi domesticus sicut cum

ps ē familiaris suus. nā cā nō est aduocati f' p'ris cum
 cōmodum et incomodū spectat ad p'tē et nō ad aduo
 catū. ij. q. vi. b'ouum. in v. palā. **I**tem familia magis
 intercedit in cā cōfamiliaris q'z p' cā quā familiaris al
 famplit. p'mouēdā. **C**ōcludit tamē hosti. q' si aduocat'
 est vtutis vel maliciosus et nimis iprobe. p'moueret
 p'ociniū et assuta r' semper iudicū tūc cōsiderata p'sona
 iudicis r' astutia aduocati poterit superior arbitrarī an
 hec sit l'ra cā recusadi. **S**ecdo op. d. c. si. iij. q. iij. vbi
 dicitur q' testis nō est producendus de domo iudicis
 ergo nec aduocatus coz aduocatus attestetur in iure et
 in facto. **S**ol. scdm hosti. aut loquimur in teste facti
 cui creditur r' habet locum cōtrariū aut in teste iuris. p
 ut ē aduocatus cui non creditur nisi in quantum iuris
 ostendat et procedit iste tex. vel secundum cum vtroqz
 casu admittuntur dicte persone in subsidium alias non
 et nō hoc d'ictum **E**go in teste animaduertēre vtrum iu
 dex habeat aliquam affectōem ad causam puta quia
 procedit ex officio et tunc non debent admitti teste s' d'
 familia sua saltē vt faciāt plenā p'batōz alias iudex d'
 facili possit p'derare quicūqz aut non h'z affectōne ad
 cām et p'cedit d'cm hosti. **U**ltio querit qd si aduo
 catus ē d'ns iudicis sentit hosti. q' possit tūc recusari
 iudex q'z facilius cōmouet iudex ad petitionē sui d'ni q'z
 d'ns ad petitionēz subiecti ar. in. c. vltis. xv. q. ij.

Vdicis officium

Breue ē et p' alia v'ba
 potest sic sumari. **I**n officio iudicis qd
 principaliter loco actionis p'ponitur sit litis cōtestatio
 secus si nō p'ncipaliter. vel per alia verba sic **L**ū implo
 rat officū nobile sit litis cōtestatō. secus in mercenario
 p'prio ponit vnū d'ictū cū exemplo. scdo aliud ibi vel
 ante. **N**ota p'rio q' officū iudicis q'ncqz ponit. p' ac
 tione ex quo infer' q' ipm officū n̄ ē. p'pe idē q' actio
 nā actō cōpetit p'ti et est ius p'sequēdi in iudicō qd sibi
 debet. in l. de acti. in prin. nō. glo. in. d. c. dilecti. de
 iudi. f' officū nō cōpetit p'ti f' iudicū nec. p'supponit ali
 quā obligatōne. vnde vt dicit bar. post antiquos i. l. i.
 ff. d' iur. om. iu. officū n̄ ē idē qd actio f' h'z similitudinē cū
 actōne q'z p'cedit i cā sic p'cedit actōne iterata tñ aduer
 tere d'z libellās. nā si p'petit actio d'z narrare ea q' p'clu
 dūt p'tē sibi obligatā f' in officō iudicis exordiaro d'z
 p'cludē q' iudex pot seu d'z facē r' itellige d' officō iudicis
 exordinaro vt qñ imple rat restō i integz. sec' i officō
 iudicis latissimo qd pot p'currē cū q'libet actōe vt. d. l.
 i. nō. **I**o. an. s. ti. p'xi. c. p'q're **H**ic dixit spe. i. ti. d' sen.
 ex. §. brenit. v. si q'ras. q' executō sine p'te f'ici officō iud
 cis h'z p'petat actō. f' i. f'cm. l. actōi. l. d' iureiu. r' hec nō
Secdo nō duas regulas ex tex. **P**ria q' i officō iu
 dicis p'ncipalit' iterato requirit' litis p'festatō. **S**ecda q'
 i officō implorādo iudicē n̄ ē necē litē p'festari. **I**tem q'
 off. iudicis pot icidenter implorari āte ingressum
 iudicis post. i. ante litem contesta. et post. exempla

videbis in gl. In gl. i. ibi circa rem petita non glo.
q̄ ea q̄ accidant circa re petita p̄cedente iudicio veniunt
off̄o iudicis l̄z i libello non sūt petita. sec̄ si accedūt añ
iudiciū nā tē nisi petat i libello n̄ p̄t iudex de his ad se
tentā ducere. Donec exēplū. v̄dicant ancillā que pe
pit iudicō cepto possum enī implorare officii iudicis
vt etiā sup̄ factū p̄nūciat sec̄ si pepisset ante iudiciū. Et
aduerte qz glo. ponit multa exēpla in quibz postulaf
iudicis officii n̄ loquitur ordinate. Ande ad de
claracionē totius materie p̄mittendū p̄clusiue ē quota
plex sit iudicis officii de quo insti. de act. in. s. pe. et in
l. iij. l. de post. nā aliqui dixerūt q̄ ē triplex de quo
p̄ l̄zo. i. summa. eo. ti. et p̄ spe. eo. ti. in. s. i. vbi plene
videas p̄ bar. in. d. l. i. ff. de in. om. iu. Quōqz dicitur
q̄ quoddā est officium iudicis per se stans nō deser
uiens alicui qd̄ exercetur. Quōdoqz ex mero iudicis
facto vt cum iudex p̄cedit inquirendo. Quōqz ad instā
ciam partis vt cum petitur restitutio in integram vel
implorat quis officium iudicis p̄ra validitatem ad
uersarij vt in. c. nisi cū p̄dem. et c. sane de renū. et illud
appellatur officii nobile. Quoddam est officium per
se nō stans s̄ actōni deseruiens vt quia iudex mouetur
ad actionē. p̄positam p̄ partē et illud appellatur mercē
nariū qz deseruit actōni sicut mercenarius deseruit do
mio. Id̄rimū. i. officii nobile quōqz imploratur p̄nci
paliter loco actōnis in deficiētis exēplū in restōne in
integram quandoqz v̄o imploratur incidenter vt pu
ta cū imploratur super aliquo lite pendente. exēplū
in gl. vel cū imploratur nō p̄pter se sed p̄pter aliud vt
cū postulat aduocatus. Idē cū postulat nō p̄pter
se s̄ rōne alteri? res h̄nde. vt in. l. i. l. et in poss. lega.
vt cum petitur mitti in possessionē rei legatē p̄pter p̄tu
maciam heredis et ita in similibz. Et autē indistincte
requirat litis p̄te. et libelli oblatō cū implorat iudicis
officiū. p̄clude qz si petitur p̄ra certā p̄sonā et exigit
tur plena cause p̄gnicō tūc requiritur libellus et li. prest.
vt hic et i. l. papinianus. s. vltio. ff. de mino. Aut postu
latur nō p̄ra certam p̄sonā et nō exigitur prestatō qz
n̄ est cū quo lis cōtestari debeat i anc. si omnes. l. vt
se ab here. absti. Si. n. minor petit restōne aduersus
aditionē hereditatis nō agit p̄ra certā p̄sonam vocari
tūc debet cōditores p̄ eoz interesse et si nemo cōparet
nihilominus debet p̄cedi in cā. Dicit tūc ibi Bal. qz si
creditorēs cōpēt debet cū eis fieri litis p̄. ar. eoz que
nō. gl. in. c. p̄ venerabile qui si. sint le. nā si agit de con
ingio p̄t p̄cedi lite nō p̄t. p̄ra abntē tūc si p̄s cōpet sit
cōtestatō et videt dicitū satis nō. Quōqz implorat offi
cium et n̄ exigit cāe cognicō nec implorat p̄ra certā p̄
sonā et tūc n̄ exigit libellus nec p̄testatō vt si petit tutor
pupillo. l. scire o. ff. exca. tu. Et multa i b̄ possēt dī
ci s̄ vide pleni in locis p̄real. Id̄ōt enī dari hec regu

la breuis qz vbi officii iudicis implorat principaliter
et cōtra certā p̄sonā et requirit plenarie cāe cognitō tūc
debet libellus et fieri li. cōtest. si autē implorat incidenter n̄
fit litis prest. et pone exēplū vt i gl. si. et multis modis
p̄t implorari incidenter vt colligit ex gl. et melius p̄
Bar. in. d. l. i. In gl. h̄. ibi nō p̄petuat p̄ litis con
testatōne. nō. gl. et idem repetit. s. p̄pe si. et sensus gl.
ē qz p̄ litis cōtestatōne n̄ cōpetit maius tēp̄ ad implo
rādu iudicis officii qz p̄t cōpetebat. exēplū i restō
ne in integram que o. p̄t p̄. quadrantiū. vt in. c. i. et h̄.
de in. ite. resti. li. vi. et l. petendi. et l. si. l. de tē. i. inte
rest. sec̄ autē ē i alijs actōnibz. nā actō t̄p̄alis p̄petuat
p̄ litē p̄t. de quo dicitur vt habet i. l. si. l. de prescrip.
xxx. vel. xl. an. In ea. gl. ibi sed cōtra vidē nō bene
istā p̄tialā gl. vsqz ad v̄. itē est ar. nā quotidie allegat
et effectus. cōstitit in hoc qz aut implorat iudicis officii
principaliter cōtra certā p̄sonā et nō p̄t p̄cedi lite nō cō
testata s̄ data p̄tumatia p̄tis cōtra quā implorat o. p̄
cedi ad missionē ex prio et sc̄do decreto vel ad exōne
vel alia remedia que admodū cū actōne intērata re? ē
p̄tumax. aut implorat cōtra incertā p̄sonā vt cū minor
petit se restitui aduersus hereditatē aditā et tūc nō est
necesse qz fiat cōtestatō qz nō ē cū quo fiet. Et aduerte
qz gl. dicit qz etiā si creditorēs apparerēt nō est fienda
cū eis litis cōt. qz nihil ab eis petitur sic cū gl. trāseūt
Jo. an. et do. an. s̄ vt dixi bal. et oppositum i. d. anc. si
oēs. et illa opi. vidē verior nā l̄z nō petat aliqd̄ a credi
toribz? tūc ex quo implorat officii qd̄ p̄t tēdere in p̄e
iudiciū creditorēs creditorēs se offerūt i iudicō et cōtra
dicūt o. p̄ cū eis fieri litis cōtestatō et satis vidē s̄ mēte
bar. in. l. ne quicqz. in. s. vbi decretū. ff. de offi. p̄con.
vbi generaliter ponit an̄ r̄q̄n̄ sit dādus libellus cū im
plorat iudicis officii. Id̄utri. tamē quē sequūtur bar.
et bal. in. d. anc. si oēs. et in. anc. qui semel. l. quomō
et quando iu. ponebat hāc regulā p̄ tex. illi? aut. qz
vbi n̄ ē p̄uisū s̄ remedio remissiois p̄t p̄cedi li. n̄ p̄t.
et hāc dicebat rōne esse decidēdi i illa anc. si oēs et hāc
regulā firmat legisse qualitercūqz agat n̄ iudicē. v̄nō
cū minor petit se restitui aduersus aditā hereditatē nō
p̄t ibi p̄cedi ad missionē ex prio decreto. Idē enī sc̄dō
hāc regulā qz quis petit restitui aduersus? Iniaz qd̄ te
nuūt. Id̄ō. s̄ hāc reglā s̄p̄ impngnant do. an. p. c. t̄ue
s̄. vt lite nō p̄t. vbi d̄. qz si n̄ p̄t p̄cedi ad missionē o. p̄
re? exōicari et sic n̄ p̄cedat li. nō cōt. Et ad illā anc. si
oēs. r̄q̄z qz ibi n̄ erat iudiciū cōtradictōz qz nihil pe
tebatur a creditoribz? nec sp̄i voluerūt cōparē ideo sine
cōtestatōne ibi p̄cedit. Cōclude ergo breuis. vltra p̄dic
ta qz aut officii iudicis implorat icidēl et n̄ ē necessari
a li. cōt. nec libellus. Aut implorat p̄ncipaliter et tūc aut
sup̄ eā liquido ita qz n̄ ē necēria cāe cognitō et n̄ o. p̄t fieri
li. p̄t. exēplū cū fillus petit alimēta a p̄rel. cōtra o. p̄t enī

plano pcedere vt i. l. nec quicq. §. d. plao. ff. de offi. pco. vel cu petitur executio sine a iudice qui iudicauit. Stat petitur sup no liquido et tuc aduersarius e certus et pns et debet fieri ptestato et libellus offerri. exem- plu cu petitur restio i integz aduersus contractu et d b est tex. b. Stat aduersarius est abns et certus et tuc si aliquid petitur dari vel fieri in pndiciam ptis vel ap te d3 fieri cotestato vt hic in gl. Stat no petitur aliqd dari vel fieri exempiu cu mior vult abstinere ab here- ditate adita et pot pcedi lite no pt. vt in dicta au. si ois ydem cum aduersarius est incertus vt i oca au. qn aut ppetat iudicis officiu vide qd dico in. c. sepe. d. resti. spo. plene p legistas in. l. vnica. L. d. codi. ex le- ge. et p Ly. in. l. ex placito. L. d. re. pnu. et dic breuif q cu vba legi s referuntur ad iudicem copetit ipsius iu- dicis officiu ad b gl. iucto tex. i. l. si foror. L. d. colla.

De maiortate et obedientia.

Quia mistroz et iudicu de quibus. s. visuz e alij sunt maiores alij miores nec aliter possit ecclesia vni- uersal seu status vniuersi consistere d quo vid pulchru tex. in. c. ad hec. lxxxix. di. qd copetati ordie hic sumi- tur de ipoz maiortate et obedientia impendenda.

Ubiene vni ceterum est. et p alia vba pt sic sumari. pti ordi- nat ceteris pib? prior et maior habed? e vel sic In honroibus re- uerentialibus impendedis ponde- ratur ceteris pibus maiortas ex pportate ordinatonis

Udo prio q etia inter psonas ecclesiasticas e hnda distincio in honoribus impendendis. na queadmo- du in celesti curia no oes sunt pares in pte et offico sunt em ibi angeli et archangeli. zc. ita et i ecclia milita- te no oes homines debet ee pares in pte et offico s aliqui maiores et aliqui miores et scdm maiortate z mioritate honores et numera sunt ipendeda vt i. d. c. ad hec. z in. l. honores. ff. d. decu. Sz quero p de claratone lre in quo consistat illa maiortas vel miorita- tas. na tex. dicit q ille est habed? maior qui pu? lre fuit ordiat? So. dicit Inn. q pportas pstitit in loco q bebnt primu locu in sededo. Itē in scribendo pri? mide- do sigillado et si. na si canonici hnt se inscribere vel si- gilla aponere qui primo fuit ordinatus pferendus e in- tellige si sunt pares in ordie vt i. c. statum? .j. eo. Itē dicit in pceptone pbēde vel in collatone bñficoz va- citiu dumo scdm eu sunt merito pes. Aduert qz hec vltia limitato videt concludere ista litera que no pside- rat meritū psonę s pportate in ordiatone. Et ideo di- stigue melius pcordado hec dicta Inn. q aut qrit d ordinadys et promouedis aut de ia ordinatis ordina-

dis. pti no can no e pferenda prioritas in tpe ordia- tonis s meritū pde na melior et dignior debet pmo- neri z no ille qui prio fuit ordiat? vt in. l. honores p all. z in. c. l3. vij. q. i. Itē qd aut possit quis sine pecca- to eligere vel pmouere dignu ex quo potuit eligere vt pmouere digniorē vid bo. gl. in. d. c. l3 z facit q no gl. et bar. in. l. cu quida. ff. de le. ij. z vid qd dixi in. c. pti- tut? .j. de app. s si merita sunt paria tuc pferendus et p- moued? e prio ordiat? vt i. c. epoz. lxxiij. di. Scdo casu cu querit de ia ordiat? ordinadys. z tuc habet lo- cu ista litera vt pri? ordiat? magis honores l3 scdo ordiat? sit sufficentior ad hoc. l. i. ff. de albo scriben- no. bar. in. l. ij. in. §. si pns. ff. d. vul. et pupil. et b no p doctorib? z militib? pferedis adinuice vel honoran- dis na data pitate i reliquis prio pmotus pferendus e intellige nisi postorius ordiat? habuerit dignitate a pncipe qz tuc data in ceteris pitate pferendus e iste qui habuit dignitate a pncipe vt in. c. p mas. j. eo. et in. l. ff. de albo scri. Quid aut si no e dare pportate in tpe ordiatonis. pone exemplū in abstractis sil ad idē offi- cu vel etia in civilibus q de pnti no sunt in aliquo or- dine vel officio recurrēdu e ad tex. no. in. d. l. i. d. albo scri. vt ille q fuit? e maiorib? bñficis pferat vel si plu- rics allūpt? fuit ad honores ciuitatis data pitate pfe- rēd? e atiquior tpe Itē is q bz filios pferendus e n hnti tex. e no. in. l. i. albo. et ibi p bar. L. d. decu. li. x. et hec no. na scd3 p oca oz distigne et limitare scripta p doc. Itē scd3 Inn. pstitit maiortas ista. na sca electone d plato iste atiquior oz solēnit elige psonā noiatā i scru- tinio. Itē vacate ecclesia abbate seu pposito iste q e at- quior in ordiatone bz puocare caplin z ceteri tenet ve- nire ad ipi? vocatoz no tñ p hoc exercebit iste iurisd. i alios nisi b heat puetudo vñ no poterit punire no ve- niētes neqz poterit face ptract? noie ecclesie nec agē qz p ista pportate no e plat? ecclesie s bz ista maiortate in honorib? z i istis maiortatib? .hēbit tñ hec vocatio ad caplin p istū facta hūc effectū qz ptas residebit pe- nes veniētes z sic facit abntes ptiaces. ad idē vid qd no. idē Inn. c. ij. de no. op. nū. z pcedit nisi i collegio sit ali? ad quē d iure vel puetudie spectet puocatō ca- pli. z no bene hec dicta Inn. q vbi opus e pgregare collegiū poterit ordinar? vel delegat? i casu compe- lere istū ad quē spectat pgregatō collegij vt collegiū pgreget. Et ex hoc hēs sumē practica q luter sit pcedē- du cu collegiū est citādū. na pot pelli iste vt pgreget z vid gl. no. in. c. si caplo. de concef. pben. li. vi.

In gl. si. no duo ex gl. pti no q actio qñqz sonat i factū z no i ius z vide gl. z qd dixi in. c. i. s. de cōsti. Scdo no iucto tex. q illud qd sit a maiori pte collegij d3 scdm pcordat z b no. do. an. h. s no pcedit inspecta vā z ppria significatione vocabuli. nam illud dicitur fieri pco. silē qd sit neie discrepate vt. no. gl. i. de. ne. rō

mani. de elec. r. c. capiteles. et. li. vi. r. videt. tex. in. c. quoniam. e. ti. et. li. vi. h. etia. p. a. f. s. ex. et. h. y. m. o. l. o. g. i. a. v. o. c. a. b. u. l. i. n. a. d. i. c. a. n. t. a. l. i. q. u. i. p. o. r. d. e. s. q. z. i. u. t. v. n. i. c. o. r. d. i. s. a. c. o. q. z. e. s. i. l. e. t. a. d. i. s. t. u. t. e. x. d. i. c. q. p. r. e. d. i. t. p. p. e. s. u. b. i. e. c. t. a. m. a. t. e. r. i. a. q. z. i. d. q. d. f. i. t. a. m. a. l. o. r. i. p. t. e. f. i. n. g. i. t. f. a. c. t. u. a. b. o. i. b. v. t. i. c. i. d. b. i. s. q. u. e. f. i. a. m. a. p. a. r. c. a. p. i. t. u. l. i.

Quis episcopus dicitur excommunicari. prius potest dicitur
l. c. corroboretur p. vnam act. li. reg. tertio p.
alia ibi r. i. p. c. l. i. o. **¶** 2° p. q. venies p. r. a. m. a. d. a. t. u. s. u. p. i. o. r. i. s. p. e. c. c. a. t. m. o. r. t. a. l. i. t. n. a. p. t. e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. o. n. i. s. n. o. f. e. r. t. n. i. s. i. p. m. o. r. t. a. l. i. x. i. q. u. i. r. a. c. n. e. m. o. r. z. c. n. u. l. l. i. **¶** 3° n. o. q. e. p. s. p. o. t. f. a. c. e. d. e. f. r. e. t. u. r. p. t. e. x. i. n. t. e. l. l. i. g. i. d. e. p. s. t. o. e. p. o. t. e. s. t. a. t. u. t. u. f. a. c. e. i. l. e. a. d. y. o. c. e. s. t. v. t. i. n. c. i. j. d. e. p. s. t. i. l. i. v. i. d. i. c. i. t. t. i. g. l. h. i. c. q. u. a. n. t. o. q. s. u. p. m. a. i. o. r. i. b. **¶** 4° n. e. g. o. t. i. j. s. p. o. t. f. t. a. t. u. e. r. e. z. h. e. s. p. l. u. m. i. l. e. g. l. v. i. d. i. s. p. o. r. o. z. x. v. j. d. i. i. n. s. u. m. a. z. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. m. a. i. o. r. i. b. n. o. r. e. u. a. t. i. s. p. a. p. e. v. t. i. c. m. a. i. o. r. e. s. d. b. a. p. z. q. d. n. o. i. c. q. d. t. r. a. s. l. a. t. o. n. e. d. o. f. f. i. l. e. g. **¶** 5° q. r. o. q. s. e. x. e. m. i. t. d. e. r. i. c. o. s. a. p. a. t. e. i. m. p. a. t. o. r. i. s. v. i. d. e. t. e. n. i. q. d. o. m. e. s. d. e. b. e. t. e. s. s. e. s. u. b. i. e. c. t. i. p. n. c. i. p. i. s. e. c. u. l. a. r. i. q. z. i. n. o. r. b. e. d. z. e. s. s. e. v. n. p. r. i. n. c. e. p. s. v. j. q. i. i. n. a. p. i. b. **¶** 6° d. i. c. i. t. L. a. n. q. p. a. p. a. e. o. s. e. x. e. m. i. t. d. p. l. e. n. s. u. i. m. p. a. t. o. r. i. s. x. i. q. i. i. n. c. i. j. **¶** 7° d. i. c. i. t. q. s. u. n. t. e. x. e. p. t. i. l. e. g. e. d. i. n. a. a. l. l. b. o. t. e. x. i. n. c. l. i. i. m. p. a. t. o. r. x. v. i. d. i. z. v. d. e. i. b. i. b. o. g. o. l. **¶** 8° d. i. c. i. t. e. t. i. a. **¶** 9° n. o. s. t. i. t. u. t. q. c. u. d. e. r. i. c. i. s. u. n. t. r. e. s. s. p. u. a. l. e. s. q. z. t. r. a. s. t. u. l. e. r. u. t. e. o. r. p. z. a. i. a. m. a. d. f. u. i. c. i. u. d. e. i. x. j. q. i. d. i. u. o. r. c. i. u. d. i. g. n. u. e. v. t. n. o. s. u. b. i. j. c. i. a. t. p. s. t. o. m. b. u. s. l. a. i. c. o. z. z. i. d. o. p. a. p. a. **¶** 10° p. o. t. u. i. t. e. o. s. e. x. e. m. e. r. e. a. p. a. t. e. i. m. p. a. t. o. r. i. s. p. r. e. d. e. s. o. p. i. p. l. u. s. m. i. b. i. p. l. z. z. v. i. d. e. b. o. t. e. x. i. n. c. a. g. l. i. v. d. i. u. i. n. o. j. d. e. c. e. l. i. c. a. g. l. i. v. i. z. i. n. n. o. u. o. t. e. s. t. a. m. e. n. o. i. d. z. e. i. s. e. a. l. i. q. d. i. s. c. r. e. p. a. t. o. q. z. x. p. s. p. r. e. f. i. c. i. t. p. e. t. z. o. m. i. b. u. s. **¶** 11° i. m. p. a. t. o. r. a. u. t. p. r. e. f. i. c. i. t. s. o. l. u. r. e. b. u. s. s. e. c. u. l. a. r. i. b. u. s. v. t. i. n. c. l. o. l. i. t. e. j. e. o. z. n. o. q. d. d. i. x. i. q. d. e. i. u. r. e. d. i. n. o. d. e. r. i. c. i. s. u. n. t. e. x. e. p. t. i. d. e. p. a. t. e. i. u. d. i. c. i. s. s. e. c. u. l. a. r. i. s. e. x. q. u. o. s. e. q. u. i. t. q. p. a. p. a. n. o. p. o. s. s. i. t. e. o. s. s. u. b. i. j. c. e. r. e. i. m. p. a. t. o. r. i. q. z. n. o. p. o. t. p. r. a. i. u. s. d. i. u. i. n. u. x. v. j. q. i. s. u. n. t. q. d. a. **¶** 12° i. t. e. m. p. l. u. s. p. o. s. i. t. o. q. e. e. n. t. e. x. e. p. t. i. a. b. e. c. c. l. e. s. i. a. n. o. p. o. s. s. e. t. p. a. p. a. e. o. s. s. u. b. i. j. c. e. r. e. i. m. p. a. t. o. r. i. q. z. d. e. c. o. l. o. r. a. r. e. t. u. r. s. t. a. t. v. n. i. u. e. r. s. a. l. e. c. c. l. e. s. i. e. q. d. p. a. p. a. f. a. c. e. r. e. n. o. p. t. v. j. q. i. z. i. l. l. a. n. o. g. l. i. n. c. l. i. f. a. s. d. e. r. e. s. t. i. s. p. o. **¶** 13° i. n. g. l. p. e. i. b. i. i. p. p. e. n. o. g. l. i. u. c. t. o. t. e. x. q. d. p. p. p. t. a. p. p. e. l. l. a. r. i. p. r. i. c. e. p. s. **¶** 14° i. t. e. z. i. p. a. t. o. r. q. u. i. q. s. a. p. p. e. l. l. a. t. p. o. t. i. f. e. x. z. h. v. o. l. u. i. t. d. i. c. e. r. e. g. l. o. u. d. i. c. i. t. s. i. c. e. c. o. u. e. r. s. o. **¶** 15° i. n. g. l. i. t. e. l. l. i. g. e. b. q. u. d. e. r. i. c. i. e. h. e. a. t. t. p. a. l. i. a. a. b. i. m. p. a. t. o. r. e. i. n. f. e. u. d. u. s. e. c. a. u. t. s. i. d. e. r. i. c. o. p. o. s. s. i. d. e. t. t. p. a. l. i. a. s. n. o. n. h. z. e. a. i. n. f. e. u. d. u. m. a. s. e. c. u. l. a. r. i. n. a. p. p. t. e. r. i. l. l. a. b. o. n. a. t. p. a. l. i. a. n. o. t. e. n. e. t. u. r. e. i. o. b. e. d. i. f. r. e. v. t. i. n. s. n. o. u. e. r. i. n. t. x. q. i. n. o. **¶** 16° i. n. g. l. i. e. z. c. l. o. l. i. t. e. **¶** 17° i. n. v. l. t. i. a. g. l. i. b. i. v. e. l. m. o. r. t. e. e. t. n. a. v. e. l. d. i. c. m. o. r. t. a. l. i. t. e. e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. o. n. i. s. i. n. i. u. r. e. c. a. n. o. n. i. c. o. m. o. r. s. c. a. p. i. t. p. e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. o. n. i. s. v. t. i. n. c. p. v. e. n. e. r. a. b. i. l. e. q. u. i. s. i. s. u. n. t. l. e. v. b. i. b. o. t. e. x. v. e. l. d. i. c. q. h. i. c. a. l. l. i. e. g. a. t. i. s. t. a. a. u. c. t. o. r. i. t. a. s. q. h. a. b. e. t. i. n. l. i. r. e. g. u. i. n. c. i. j. a. d. f. i. l. i. t. u. d. i. n. a. r. i. e. v. t. q. u. e. a. d. m. o. d. u. n. o. o. b. e. d. i. e. n. s. p. n. c. i. p. i. s. e. c. u. l. a. r. i. m. o. r. t. e. p. e. i. r. e. d. z. v. t. i. b. i. i. t. a. n. o. o. b. e. d. i. e. n. s. i. n. d. i. c. i. s. e. c. c. l. e. s. i. a. s. t. i.

co d3 mori spualit. s. p. excōez. vt p3 in pri. r. inf. c. Et
ex b. nō q nō obediēs principi sc̄ari peccat mortalit̄ z
posset iudex ecclesiastic̄ ad peticoēs iudicis sc̄aris il
lū excōicare vt dixi in. c. l. s. de off. ordi.

Egebatur Cleric̄ admittatōne ca
reō nō tenet ad iuramētū
obediētie v̄ ad faciēdū scripturā sup ea z pōt
tex. iste intelligi dupliciter **¶** 1° nō q ille fr̄ amic̄ sup
turā de obediētia p̄stada ep̄o noic̄ p̄o scrip̄it **¶** 2° dō
pōt intelligi q scrip̄it in p̄ona alteri? nō ē vis quib̄
intellect̄ tenet sent̄. n. i. r. ē q cleric̄ non h̄ns carā
aiar nō tenet p̄mittere ep̄o obediētia s̄ scripture p̄fec
tēne l̄ p iuramēti in p̄ositionē s̄ satis ē v̄bo obediētia
p̄mittere z hoc intendit litera iūta gl. i. **¶** 2° p̄o
q iniuria fit ei qui ducit ad carceres sic nō admittit
p̄stas idōneos fideiūsores sic etiā iniuria fit fideiūso
ri idōneo si nō admittit vt idōne. vt in. l. i. v. o. ff. qui
sa. cogā. z limita p̄mū dicit vt h̄c i. c. si clericos. de s̄
ex. l. i. v. i. r. l. e. z. n. o. i. l. i. ff. de custo. re. **¶** 3° sc̄o
q obligat̄ ad aliqd̄ p̄mittēdū nō tenet sup eo scriptu
rā facere. **¶** 4° tertio ibi p̄uidebat iūne q supior
q̄nq̄ facit iniuriā subdito. ex quo sequit̄ q cōueniri
pōt actōne iniuriar. p̄ b. l. nec m̄grātib̄. it. de iur.
Et hic sup̄ta occasiōe doc. hic istat nūqd̄ durate offi
cō possit iudex cōueniri de delicto z distigue lat̄
z clar̄ q quidā sunt h̄ntes dignitatē sine admittatōne
vt sunt isti qui vocāt̄ comites palatini sine aliq̄ comi
tatu q̄ t̄ abusive dicūt̄ comites. nā p̄prie comes est
ille q̄ inuestit̄ ē d̄ comitatu vt in. l. i. quis dicit̄ dux
comes coll. x. z ibi b. nō. bal. facit. c. significavit. de re
scrip. Ex q̄ infer̄ q̄ in dispōne restringibili appellatōne
comitū veniūt̄ isti q̄ b̄ nō. z isti ites p̄nt s̄p̄ cōue
niri vt i. l. i. j. l. vbi sena. l. da. nō. Bar. in. d. i. nec ma
gistratib̄ **¶** Quidā sūt h̄ntes dignitatē cū admittatōne
z aut delinquit̄ in officio z p̄nt cōueniri durate officio
z po s̄ta vt in. l. i. ubi n. **¶** 5° ad legē iul. repe. z in auc̄
vt iud. sine quoq̄ s̄. in. s. necessitatē. Aut delinquit̄
extra officiu z si sūt indices inferiores v̄puta h̄ntes
simplicē iurisd. z p̄nt p̄ueniri etiā durate officio vt i. d. l.
nec m̄grātib̄. in. h. **¶** 6° Aut sunt indices maiores z si sūt
p̄petui p̄nt cōueniri nā al̄ eoz delicta remanēt̄ ipuni
ta z iniuria z dānū passi n̄m̄iū lederēt̄ cū c̄ia morte ex
tiguāt. x. j. d. i. quorū dā z i. l. i. z. j. l. si re? l. accu.
mor. su. z p̄bat i. c. si cleric̄. aduersus. xi. q. i. c. i. c. la
cro. j. d. sen. ex. et. x. q. i. j. c. q. cognouim̄ et in. c. cōq̄
rense. de res. spo. cū si **¶** 7° i. n. quib̄ patz ep̄m posse pue
niri etiā p̄ subditū p̄pū durate dignitate nec ē necē petē
licētia s̄ p̄ncipe. put quidā h̄ scripserūt allegatō. l. cū
vero. ff. de fidei cōis. li. q. b̄ n̄ p̄bat. Aut sūt t̄pales z
nō p̄nt regularit̄ cōueniri durate officio vt i. d. l. nec
m̄grātib̄ et i. l. pars literarū. et. j. q. i. prohibēt̄ cō
petunt̄ t̄ p̄stare cautioēs d̄ m̄dēdo d̄ posito officio vt

In. l. si adulteriu. in fi. ff. de adul. no. gl. i. d. c. phibent
si actio e tpe peritura pPELLUf suscipere iudicium vltz ad
pstatone litis vt i. l. lenat. in. fi. ff. d. offi. pfi. r no gl.
m. d. l. nec mgfatib. Ex pdcis hcs an r qn iudices
sui dignitate hntes pnt in ius vocari. In gl. i. i. fi.
no gl. r dicit b doc. q si deric? prio fuit rebellis i o
bediatio pot pPELLI pftare ius iuradu. ide si prio fuit ex
coicat? vt i. c. cum eccijs. j. c. r. d. se. ex. c. cu desideres
Dicit tn Hof. i pfticienda forte pftuetudine. f. hosti. die
vale pftuetudine vt n hntes curi iurēt vt alie pmitrat f
pftuetudo no valz vt clerics pmitrat cura sine iuramē
to ne distrup. nern? ecclesiastice discipline. p b. c. sig
nificasti. de elec. r i. c. cu inf. de pftue. r no b dicit licz
iudico meo possit impugnari qz cu hoc sit d iure posi
to satis possit iduci pftuetudo incōtrariū maxime vbi
ē pftuetudo q clerici fideliter obediat epō r pftuetudo
vtd: nūc rōabilis ne iuramēta pftēt sine necitate vt i. c.
r si pps. d iuratur. vñ hodie b iuramētū n ē i vsu nec si
pft. pmissio obediētie qd forte pcellit ppe rōez pall.

Omnes. p alia vba. Alz oib? de dyoce
si obediēdū est epō.

no pmo ibi oē pnc
ipes qz qstūcūqz sit pnceps maxi? tenet nihilominus
epō loci obedire in spectantib? ad officū suū nā pōdera
lilā dictionē vniuersalē oēs ex q infert q etiā impator
subiect? ē epō loci. null? ergo pnceps exēpl? ē a iuris
dictione epōz de iure cōi vñ Ambro. epō excoicauit
impatorē vt in. c. duo. xvi. di. Et ex hoc infert q epō
in sua diocesi dz pcedere pncipem secularē qstūcūqz
maximū cū ipse hēat in eū iurisdictionē r no ecōtra. Jte
epō pēst spūalib? r aiab?. Jpnceps vō secularis pē
tpalib? r corpibus q sūt poub? inferiora. xij. q. i. c. p
cipim? r. j. c. solite. nā tāto quis maior est qsto dignio
ribus r meliorib? pēst vt in auct. de def. c. i. r. j. c. solū
te. no scādo intelligēdo q iste demēs de quo in
supscriptōne fuit discipul? petri q discipul? dz recita
re r defendere opi. mgri sui scdm Jo. an. d quo vide
bo. tex. cū gl. xxiij. q. i. in. c. cū beatissimus. le. r no.
in. l. qualē. cū. l. se. ff. de arbi. qd intellige si opi. ē vera
nā iuxta pbn magis ē amicandū vitati qz mgro. dixit
en de platōe amicus plato f magis amica vitas r vī
de ad materā istū? tex. bo. tex. in. c. sic aut. xi. q. iij.

In gl. no hāc ex q potes decidere cui de iure tenet
rex psteri si em residētia sua est infra certā prochia
tūc ē d illa prochia r tenet psteri presbry prochia l3
hodie cōiter hēant reges ex privilegio vt possint sibi el
gere pfectores. f de iure ē qd dixi vt in. c. ois vtriusqz
lex? de pe. r re. qui quidē rex. cū generalite. loquatur
habet locū in quibuscūqz hoib?. si vō residētia nō est
j. certā prochia tūc tenet psteri epō. r idē dic d qlibz
qui nō est j. prochia. ar. bo. in. c. qz qz. j. de deci. f. acit
qd nō. hof. in. c. pquef. s. d offi. or. no. scdo ex gl.

q reges tenent solvere decias psonales r pdiales. Et
p fi. gl. vide tex. i. c. cū qz. s. ij. de sepl. li. vi. r qd nō
gl. i. c. ad aplicā. j. de deci.

Und. no obediēs canonicis institutis
incurrit inobediētie notā. i. infā
miā r pone casū. Epō hildesemēsis vocat?
ad aliā sedē epālē ppa anctē se ad illā trāstulit r redar
guit? dicit q fecerat p cōmō illi? ecclie qz nisi forte
trāstulit ecclia illa fuisset passa dānū graue itpalib? pa
pa vō eū redarguit hic qz ppter pmodū tpale nō de
buit venire ptra canones disponētes qz citra licētia pa
pe nō dz epō epātū suū dimittere vt in. c. ij. d trāsta. p
la. cū si. l. forte iste epō p suo pmo ppo se trāstulit.

no prio q nō dz qz postpone spūalia. rpalib?. spū
ritualia em sūt ppetua r pccmūt aiaz qz pcciosior ē cor
pe. Jte nō rex. ad cōmēdatōne obediētie r facit p cōf
vulgari q meli? ē obedire qz sacrificare. r rō ē qz p vic
timā seu sacrificiū qd fiebat i veteri testō mactabat ca
ro aliena. p obediētia vō volūtas ppa depmit. vt dic
tex. i. c. scācū. vij. q. i. vñ maximū ē obediētie meritū
qz nihil difficili? qz vicere se ipm. no scdo ibi in
obediētie notā q veniēs cōtra canones incurrit infāmi
am r pōt intelligi de infamia canoica q puenit ex oī
peccato mortali quo sublato tollit infamia p quo vid
qd le. r nō vi. q. i. oēs r si. r qd dixi i. c. testio. j. d test.

Olire. Est multū allegabile r b dic i sū

ma. Imperiū nō pēst sacerdotō
immo sabē r ei obedire tenet. vel scdm ab
batē. Epō nō dz subesse pncipib? q pēe Jprio poit ad
mistratōez impatoris r auctatē q monebat. scdo ibi
vex. expoit illā. tertia ibi potuisses ad declarādū pro
gatiua sacerdotij inducit auctem hieo. quarto ibi pte
rea anctē Genēsis. quinto ibi b aut pcludit impatorē.
sexto ibi nos aut. se excusat q nō increpauit dicēs q
increpare poterat r b anctib? septio ibi vtz reliquit
impatorē suo iudicō. no prio ex suprascripcōe q
impator dicit illustris. Jde dic d regē Jfrācie. j. d iud.
nouit. c. nouit. aliqui tn appellāt papā r impatorē sup
illustres vt nō in. l. i. ff. d offi. e? dixi in. c. qd sedes d
offi. or. Scdo nō dñaz inter cāz r occasionē. nā cā
fm hosti. ifert suū causatū. occasio vero nō. Jte cā pfi
st in iure r ē rōabilis occasio vero i scō r ē iudicabilis
vñ puer. xvij. occasionē qrit qui vult discedē ab amī
co. ē ergo occasio qdā illicita excusacō r tene mētī ad
b istum tex. no q interpretatō cuiuscūqz scripture
seu cuiuscūqz dispōnis tria sūt attēdēda. psona. f. lo
quēs r illi? cui loquit r vis locutōnis. ex qlltate q p
sonaz colligit mēs disponētis. no qrtō ibi seqret
ex b q valet. ar. ab absurdo sile i. c. ex ore. d pny. Jde
si sequit aliq ibūaitas vt in. l. furti. s. pactū. ff. d hīs
q nō. i. fa. dz ergo ista dispō i telligī vt nlla seqēt i hūa
itas nlla absurditas r p hīs enitādīs i strigēda ē grial

dispos. et facit b ad decisionē h' qōnis de qua p bar. in
l. oēs ppli. ff. de inf. et in. dicit statutu. quicūq; extraxerit
erit sanguine in platea puniatur tali pena. barbutor q
dā extraxit sanguine fiteabotomia faciendo nūquid in
ciderit in statutu. certe ex generalitate vboz dicens est
q; iciderit f restringēda ē hęc generalitas. q; absurdū
z inhumanū ē dicere p trariū. ¶ 2o quinto q; vna dē
hūana creatura sic arguit h papā nā auctas petri hz vt
clerici dēant esse subordi omni hūane creature. si enī il
li auctas intelligeretur generalitē sequeretur absurdū. i. q;
etiā su' cū sit hūana creatura hēt imperiū i clericos
¶ 2o sexto q; impator ē sup illos clericos q ab eo te
nēt t p alia z intelligit d hntib' t p alia i feudū. nā rōe feudū
ppter iurid. etiā i clericos vt i. c. vep. de fo. ppe. sec.
aut si clerice' hz t p alia f n i feudū. illa enī n lubijciū
tur impatorē f lequūtur psonā z forū pōz clericoz. vt
i. c. nouerint. x. q. i. z. c. aduersus z in. c. nouim'. f. d. i
m. ec. z hoc in effectu voluit Inn. b qd nō. ¶ 2o ibi
pōtifer in spūalibus q; de iure diue papa z nō impa
tor pēt spūalibus. Ex quo inferatur q; clerici de iure
diuino sūt exēpti ab impatore cū sint res spūales. eo
enī ipō q; quis ordinatur in clericū efficitur res sacra
z trāsfertur in sortē dñi. xij. q. i. cui portō. z sic ipō fco
eximitur a pte impatoris. quoniam nulla dignitas
sclaris similitis ē sacerdotio. vt dicit tex. in. c. duo. xvi.
di. f. vilesit hodie dignitas clericat' ppter multitudinē
vt dicit tex. in. c. legim' xxiij. di. olim aut q; n oēs in
distin. te. pmouebatur erāt in maxio honore. ¶ 2o
septimo vnu modū pgnoscendi maioritatem dignitati
z officij. nā qōto quis meliorib' pēt tāto maior est cē
lendus sic arguit h papa. nā pōtifer pēt spūalib' rex
vero t p alib'. f spūalia sūt t p alib' digniora ergo pōti
fer est maior rege q; maiorib' z digniorib' reb' pēt
qd nō. z id innuit tex. in auct. de dete. diu. ¶ 2o ibi
sup bonos z malos q; nō solū mali f etiā boni sūt sub
iurisdictione superioris z hoc etiā pbat i aucte petri sub
diti estote. zc. nā scribebat oib' indnt. q; ergo dē q;
lex n est imposta iusto vt i. c. licz. de reg. xix. q. ij. due
sunt. debet intelligi de lege peccati nō aut de lege iuris
dictōis. fatēdū tamē est q; exercitiū iurisdictionis non
pōtēt pira bonos vñ si nō esset peccatū nō oporteret
habere superiorē f oēs hūanitus essēt equals. vt i. c. d
pstatinopolitana. xxiij. di. vide ad p dīca bo. gl. in. c.
ad n'az. d here z p Inn. in. c. pastoral. s. de offi. oz
¶ 2o ibi tāq; p excellēti. iūcta gl. p significato istū
dictionis tāq; nā ppe nō est vitatē expōsiua f imppe
sic dictō quali. vt habet i euāgelio quali vnigēti a pa
tre. zc. denōt enī ibi vitatem z n similitudinē d q; vide
qd nōt. in. c. put d do. z ptu. ¶ 2o ibi sacerdotali p
sapia descēdēt. q; olim erat honorabile descēdere ex p
sapia sacerdotū hodie vō rputatur ignominiosū z hoc
q; ppter pbibitōez ecclesie coy' sacerdotali ē adēnat.

lxixi. z. ij. di. p to. z. s. d. si. p. p. to. Itē nō ibi pstitui
te sup geres. zc. q; nō ē absonū vt sacerdotiū pnt intē
palio'. nā vt vides in veteri testō de' p ficit Jeremiā
sacerdotē sup gātem z regna. z vide ad materia qd nō
Inn. in. c. licz ex suscepto. de fo. cōpe. ¶ 2o ibi ppter
deū. q; meruonū ē illa recognoscere in superiorē z maio
rē qui nō ē. est enīz terca' grad' hūilitatis subijcere se
minori de quo vide bo. gl. in cle. i. de reli. do. ¶ 2o
ibi duas instituit dignitates. q; papa z impator. di
cuntur habere dignitatē z sic papat' ē dignitas z hoc
verū late lūpto vocabulo. nā ppe ē dignitatū culmē z
idē dicit in epān. vt in. c. venerabili. de p bē. z dic q; in
disposē restringibili appellatōe dignitatis nō venit epā
tus. gl. ē nō. z mēti tenēda in. c. ij. d p bē. li. vi. ¶ 2o
ibi i. i. sinistra pte sedere q; ps dextra ē honorabilior in
hoc tñ itādū est loci p sēndini. ¶ 2o ibi sicut debet
reuerentia assurgat. q; reges z pncipes debet assurge
re in aduēta epoz et eis iuxta se venerabilē sedez assig
nare. z ex illis v'bis venerabilē sedez dicit Jo. an. q; pta
ti sūt pōndi ad pte dextra sclares vō pnceps ad sin
istra. ¶ 2o ibi possent' tñ. qd papa pōt rōbilit' iere
pare impatorē z alios pncipes sclares z nimirum n. m
pōt eos ex cā dponere vt in. c. alt'. xv. q. vi. z in. c. ad
aplice. de re iudi. li. vi. ¶ 2o ibi non distinguens.
q; nō pōt dicere se alienū ab ouili ecclie ois q; creatura
subiecta ē ecclie d q; vide p Inn. in. c. qd sup bis. d vo
to. ¶ 2o nō. vbi nūbu exēptios qui dicit qd cūq; q;
vba g'alia generaliter sūt intelligēda z vbi lex nō ex
cipit nec distinguit nec nos debet' exēptē vt distinguere. z
ad h quonidie all. iste tex. sile b' in. c. si rōanoz. xix.
di. z in. c. q; si dormierit xxxi. q. i. qd intellige nisi sub
sit aliq; cā restringēdi vt si seqret absurd' l' aliq; hūanitas
vt. s. dixi l' opterz ppter aliā legē restrictōez facē vt i. c.
cū dile' d plae. z i. l. ij. l. d noxa. ¶ 2o gl. i. v' ab co
receptiūt. i. h. suple hodie li. vi. z dic clar' q; gl. q; aut
epō vel ali' p'lar' cognoscat d t p alib' z feudilib' z tūc
appellatō ē ad dñm feudi sine sit ecclastic' sine sclaris
vt i. c. ex trāsmilla. d fo. ppe. vid' tex. iūcta gl. i. c. rōana
s. d. z. all. i. gl. no. i. c. ceterz. d iud. ¶ 2o bōa ista t p alia n
sūt feudalia z tūc d; appellari ad p'ximū superiorē ecclia
sticū vt i. d. s. d. z. ¶ 2o gl. i. v. tāq; no. hāc gl. vt dili
gēter pōderet q; libz v'bu pōstū i disposē nā vbi v'ba
pnt aliqd opari semp debet' intelligē vt aliqd opent in
c. si papa. de pnt. li. vi. z in. l. si qñ. l. d in offi. test. gl.
tñ in si. op. de. l. n recte. l. de fideius. vbi d; q; si duo
fideius. ferūt in solidū n opaf v. sonat simile habet in. c.
si duo. de pen. li. vi. f dic q; regulariter pcedit p'mū
dēm. qñ. vō nō pnt v'ba opari ex toto scd; p'pū sig
nificatū aut ppter leges ordiatōez vt q; v'ba qñq; po
nūt cā dubitatōis tollēdi cū tacite insint vt i. l. g mutuū
ff. māda. si g' fieri pōt sp d bēt opari ¶ 2o gl. iter solē z
lunā ibi quidecies. alia lra hz q; dragētes z fty hosti.

nolla istaz pcedit scdm pputatone gl. q: si terra e ma-
ior luna septies. sol aut maior terra octies ergo .sol e
maior luna octies septies. et sic lvi. riab. na octo vti
bos vij. costantur lvi. Alij aliter dicant. bec tri dicit
Jo. an. et bene reliqua sunt astrologis potest ni li-
tera bre aliu intellectu vt sic e dña inter sole z luna ita
inter ipatore et papa. sic em luna n bz claritate ex se
scipit a sole ita ipator scipit ptae a papa. z pcedit iste
intellectu intelligedo q potes papa sit ptae i tgalib? i
bita exercitiu vo recipit ipator a papa d q vide qd di
gn. chonuit. d hdi. iste tri tex. pot adduci ptranu qz
dicit q de? illicuit istas duas dignitates iperiu. i. et la
cerdotiu. p pot mderi q imediate ptaes iste sut a deo
f impator no recipit imediate a deo. na ipatores huc
rur olim iperiu p insplione p ptae generalit fuit data
a ppo du dixit qd cuqz ligaueris sup terra. zc. vt i tex.
d quo dic vt no. in. d. c. nouit. Item alia differecia na
quodamod sol illuat mund in nocte p luna ita papa
exeret iurisdictem p ipatore in tgalib? cu ipe no pos-
sit istem similitudines sut pnafine et necessario no pcedit
In gl. i. vbo no distigues ibi qsitu. vbi dicit
q id qd elegit? omillu n omittit relig o iudicat. s. z
licinuit q iudex distigueret d3 lz lex non distiguar. p
dic vt. s. dixi. q istd pcedit vbi sube distiguerendi lra
ca vi alibi dicit tex. iucta gl. q ineptu e regl. z no falle
re vbi no vrget qd no. vt habet in auc. vt matres credi-
trices seu crediti.

Ordinato p papa dfer sub
Er tuas. e tam epo. vt sic. Ordinatus
a ppa no p h eximil a iurisdic. sui epi Ldis
diuilio. scda ibi ad qd. No prio ibi quatu puenit
q deserdu e ordinato a papa inf alios subditos que
admod puenientia patit et no pl? vt sit sent? scd3 Jo.
an. q si alij clerici eiusd ordis sunt i maiori digrate vt
digniores vtiliores vt peritiores tuc n puenit vt ordiat
a ppa istis pferat. z no bene h dictu. Scdo no iuc
ta gl. q iter eqles ordie pfered? e qui recipit ordinu a
maiore. Facit scd3 Alb. ad qone d duob? frub? militi-
bus quoz vn? recipit a maiore militiu ale a miore vt
dignior sit q recipit a maiore z hñ facit tex. i. l. si .de
albo scriben. qd intellige etiam si postea militiam re-
cepit a maiori z h inuit iste tex. du dixit q il alios sub-
ditos pthonorad? e d3 em intelligi cu alij subditi p?
eandē ordinu recepat ab epo. na si postea recepisset
no eet aliq spalitas i ordiato a papa qua spalitate vo-
luit inducere iste tex. z clarus in. l. pall. Alio ibi
honorauit. no q honor e recipere ordinu a romao potifi-
ce. In gl. i. ibi sedeat i meliori loco. no bene gl. q
magis honaa di sunt plati exepri qz n exepri qz exq pa-
pa voluit eos hōrare pferedo eis exceptōez no debet
subditi d dignari eos inf ceteros honorare et videtur
pcondare tex. i. c. ad aplice. d pui. li. vi. vbi d: q abba

tes exepri pciōioni mitra vti pnt qz no exepri cu sint
i lino do. S3 dubio vtru gl. i. intellexerit vt exepri pfe-
ral no exepri prio. p. moto. p vidi gl. ex pcedent? sen-
tire q sic qd tm no admittere qz iura loquut idistice
vt ceteris parib? dferat ordiatoz. xvi. di. in si. gl. tene
tm mēi gl. z i si. gl. pcludit q gl. vt ordinat? a papa no
possit ab inferiori deponi recitat tm alios tenē ptranu.
z huc ptranā opi. sequit gl. i. q. i. filiu. priaz vo sequit
tur cōter doc. b. z in. c. cu indistibuedis d te. or. vbi
pl? dicit Inm. q etia ppetuo suspēdi n pōt ab alio or-
dine p inferiorē Jo. an. dicit q bec opi. pcedit i ordie
alia in bñficio et forte sentit q recipies beneficiu a pa-
pa pōt illo puari ppter crimē supuenies qd t3 gl. etia
in pfirmato a pap in. c. i. d. p. h. vti. vel iuti. Et no illā
gl. p i ordie vidē velle Jo. an. vt no possit deponi ab
inferiore. na si no pōt ordinari p inferiorē sine licentia
pape vt in. c. cu indistibuedis. forni? nec depōi. Ad-
uerte lz bec opi. sit equior z suada eet ppe reuerētia ro-
mani potificis. Alij tm vidi vior qz ex quo no exi-
mit ab obediētia epi ergo ex delicto supueniēti pōt p-
uari illo ordine na crimē puat que puilegio xi. q. iij. in
c. puilegiu. z i auc. q i puitia. l. vbi d. cri. agi. oz. Nec
ob. q no pōt eū ordinare sine licēcia pape qz ibi no p-
curat cas cris sic in cau nro. Itē puilegiu e stricte iter-
pndū qd cedit in p iudiciu alioz vt i. c. ex pte de deci-
ligit interpretatō fieri d3 vt ille possit deponi. S3 dubi-
tal qd si de licēcia pape recipit ordinu ab inferiori. sen-
tit h host. q puat? e pmo puilegio na vidi illi renūciat
se recipiedo ordiez ab inferiore. ar. c. cu renūciat xxxij.
q. i. qd no Alio no si. gl. p itellē. c. pful. q. i. iij
vbi d: inf cetera q subdyaco? rōe ecclie no pōt puici
nisi. p vij. testes na intelligit gl. tex. illū pcedēi oib?
subdyacois ordiatu a pap p p d. di. illd. c. fuisse tē-
pale z hodie no pcedere. z no h dcm h3 em z illd. c.
alios intellect? d quib? dic vt ibi. Tertū e eniz q pap
pōt puici p duos testes vt no gl. sing. in. d. c. pful. vñ
aliqui itelligūt illū tex. cu testes no sūt vndiqz idonei
alij q pcedebat oliz qn clericis rōe ecclie ponebantur
mlte insidie vnde defacili accusabāt z testes indigni
pducebāt hodie vo cu cessat ista rō debēt cōi alioz iu-
re censerī ar. in. c. recollētes. d sta .regu.

Interquatuor l' subiectōe agie ni
hil atēptari d3 ip iudiciu rei vt possessoris n
citat. Prio pot dcau exordiu. scdo duplex petid. q
rej at ibi petidēz. tertō ptestat ibi iusticia. Scda ps
subiudiciū. na prio pot vna petidēz. fo alia ibi sup-
pone sic casu ista q petebāt p istū pñarchā fuerāt olī
subiecta ecclie pstantinopolitane. p cū ista ecclia labere-
tur in heresim seu scisma subtraxerunt se ab obediētia
pñarche et adheserūt romane ecclie. demū capta ci-
uitate pstantinopolitana p fideles plos et pñarcha

ibidē p̄stituto p̄ romanā eccl̄iaz pet̄it̄ id̄ p̄riarcha illas
eccl̄ias p̄pelle ad obediēdū sibi pap̄ aut pet̄itōez ip̄i
duplic̄i rōne nō duxit admittēdā p̄rimo qz ip̄i non
obediēbāt p̄riarche aūqz ciuitas cōstantinopolitana
capet et sic eccl̄ia cōstantinopol. nō erat in possessio
ne subiectōnis. Sc̄da rō qz in p̄iudiciū illoz quibus
ille eccl̄ie obediēbāt cū nō fuisset citat̄i v̄l cōuicti nō de
bebat aliqd̄ attem ptari nam p̄riarcha petebat extra iu
diciū illas eccl̄ias sibi subijci t̄ ad hoc quo ad priaz
pet̄itōne respectu v̄o sc̄de pet̄itōis l̄ra ē in se dara.

Ad̄ p̄rio qz l̄z p̄lat̄ cū toto p̄plo ciuitatis labat̄ in
heres̄is seu sc̄isma n̄ p̄ hoc eccl̄ia p̄dit bonoz suū seu
subiectōne quā h̄z in alijs eccl̄ijs quo ad p̄petatē se
cū dū p̄n. s̄ quo ad possessiōne sunt op̄i. v̄l. d̄icā et
colligat̄ hoc nō. nā si ista eccl̄ia cōstantinopolitana p̄
vidisset subiectōne quā h̄bat in eccl̄ijs nō potuisset
nūc p̄riarcha petere illā subiectōne t̄ papa vnico v̄bo
sibi n̄didisset qz p̄pter delictū suū p̄didit illā subiectio
ne. et d̄ hoc aliqd̄. s̄. et facit. c. qz diligētia. s. de elect̄.

Sc̄do nō qz etiā p̄iceps nō d̄z p̄cedere cōtra abse
tem nō citatū qz in dubio p̄cedit in ordinata iusticia t̄
potētia. vt in. c. i. de cā. pos. t̄. ppriē. t̄. ij. q. i. c. nos in
quēqz. et in. l. meminerit. l. v̄n. vi. An de absoluta
ptate possit p̄cedere sine citatōne cōtra abntem puto
qz in his q̄ sunt in ptate ip̄i p̄icipis hoc p̄t. sec̄. aut̄
in his in quibz p̄iceps nō habet plenā dispōne qz
tollere citatōne ē tollere defensionē q̄ est d̄ iure natura
li cōtra quā p̄iceps venire n̄ p̄t. hec. p̄bari vidēt in
de. pastoral. de re. iu. facit qd̄ nō. bar. in. l. cū mulier
ff. so. ma. T̄tō nō qz quis p̄t esse cōuict̄ aut cō
tum. x̄ sine citatōne t̄ h̄ p̄t cōtingē. si p̄ns s̄. eccl̄ie
fuisset cōuictus. nā cōtra p̄sentem nō requirit̄ citatō qz
citatō solū fit vt quis sit p̄ns vt nō. Jo. a. i. c. si. d̄. elec.
li. vi. et bal. i. aū. si. oēs. l. v̄. se ab here. absti. cōtūax
aut̄ p̄t esse sine citatōe si occultat se vt citari nō possit
vt in. c. qm̄ frequēter. p̄rio n̄so. s̄. vt li. nō. cōf. s̄. itē nō
qz nō d̄z tractari et diffiniri cā sup̄ subiectōne in p̄iud
ciū ex̄ptoz nō vocatoz. Al̄tio nō ibi inobediens
et rebellis. d̄iaz esse inf̄ obediētes t̄ rebelles. t̄ sic fac̄
ad statuta disponētia cōtra rebelles vt nō p̄cedāt con
tra iobediētes t̄m cū ista sint diuersa vt h̄. p̄dotes etiā
ex. tex. colligē qz si eccl̄ia labat̄ i heres̄is seu sc̄isma p̄t
p̄iceps iuridice ex. hac cā eximē subiectos a sua obia
t̄ p̄i rōe vid̄ id̄ d̄icē sic ciuitas efficiat̄ rebellis p̄icipi
vt p̄iceps possit eximere castra ab inobediētia ciuita
tis q̄ nūc r̄cupabat licz postea redeat ad obediētia.
D̄ppo. p̄tra. tex. t̄ p̄tra p̄dicta vid̄ em̄ qz nec p̄petatē
nec possessiōne d̄bit eccl̄ia p̄dē l̄z p̄lat̄ t̄ p̄pls laborē
i heres̄is seu sc̄isma qz d̄lictū p̄lati n̄ d̄z nocere eccl̄ie xvi
q. vi. si ep̄i. t̄ i reḡia d̄lictū p̄lati. li. vi. s̄. itē sine cāe cogi
tiōe n̄ ē alicui auferēda sua possessiō vt i. l. si. l. si p̄ vi l
alio mō. et i. c. i. d̄ cā. pos. t̄. ppri. So. quida vt refert

Ann. stat̄ p̄trario d̄icētes qz l̄z p̄lat̄ et p̄pls labat̄ i he
res̄is eccl̄ia t̄m n̄ p̄d. t̄ iura sua nec q̄ ad p̄petatē nec q̄ ad
possessiōne. Ad̄ istū tex. n̄ n̄dēt v̄ possit n̄den qz h̄ nō
d̄z p̄trariū s̄ solū d̄z qz n̄ d̄bit aliqd̄ attem ptari i p̄iud
ciū abntiū n̄ vocatoz. Ann. t̄m vid̄ sentire qd̄. s̄. dixi
vt possessiōne p̄dat et n̄ p̄petatē t̄ id̄ seq̄. b̄. do. an. d̄i
cēs qz cū tota eccl̄ia d̄iquit. p̄cedit p̄ria op̄i. vt nō i. c.
ij. d̄. or. cog. si aut̄ sol̄ p̄lat̄ d̄liquit. p̄cedit sc̄da op̄i. t̄
illa reḡia d̄ictū Ego dubito cā p̄dca t̄ credo qz co
ip̄o qz tota eccl̄ia labat̄ i heres̄is p̄dit̄ effectū p̄petatē
t̄ et possessiōne eoz q̄ p̄ h̄bat qz n̄ licitū hereticis
aliqd̄ possideze vt i. c. si vos. xxxij. q. v. nō. gl. i. et q̄
inf. vij. di. s̄ si eccl̄ia redit̄ p̄ mod̄ ad h̄dē et restitui. p̄
p̄ncipē tūc r̄cupat oia n̄ possessā ab alijs possessa vo
et alienata n̄ r̄cupat ip̄o sc̄o. s̄. qz illa petat̄ i iudcō t̄
si sint l̄tie alienata puta qz p̄nceps al̄i subiecit illa. tūc
illa n̄ r̄cupabit qz restō i itegz n̄ trahit̄ retro i p̄iudici
ū eoz qz l̄tie sc̄a fuit alienatō t̄ faciūt ad hec q̄ nō. p̄
bar. et alios i. l. si. l. d̄. sen. p̄. vbi d̄nt̄ qd̄ si b̄da alie
sunt publicata t̄ p̄te bonoz p̄nceps alienauit om̄iū crio
sū r̄stituit ad oia sua iura. nūqz d̄beat iste r̄cupare p̄ri
l̄tie alienata i al̄iū. t̄ p̄clusio cōis ē qz n̄ ita d̄icēd̄ puto i
pposito nec d̄z obuiare fauor eccl̄ie nam vidē i s̄li qz si
ciues efficiūt ep̄m p̄ual ciuitas et eccl̄ia dignitate ep̄ali vt
i. c. ita nos. xxx. q. ij. for̄t̄ q̄ b̄ d̄icēd̄ cū eccl̄ia cū to
to p̄plo labat̄ i heres̄is vt p̄dat oia iura sua nec r̄cupet
nisi p̄ restōe facta t̄ vide ad materiā qd̄ nō i. d. c. qz
d̄iligētia. nec h̄z locū b̄ ius postliminiū. qz istd̄ p̄ce
dit cū quis capit̄ ab hostibz. vt. ff. d̄ capti. p. to. sec̄
aut̄ cū qz sp̄dte efficiat̄ hostis et heretic̄ qz licz redeat
p̄ mod̄ ad h̄dē n̄ r̄cupat b̄da sua nisi p̄ mod̄ restitua
vt le. t̄ nō i. c. displicz. et. c. ip̄a pietas. xxxij. q. iij. et
facit ad p̄dicta. l. inbem. cū sua materia. l. d̄. la. san.
ec. s̄z cogitauit melius posse d̄ici vt p̄dicta. p̄cedāt in
p̄nato c̄ b̄da et iura ip̄o facto. p̄p̄ heres̄is p̄sicut̄ vt in
c. vergēis. s̄. d̄ here. t̄. c. cū fm̄ leges. c. ti. li. vi. nec illa
p̄ mod̄ r̄cupet p̄ reuersiōez nisi restitua i itegz vt nō
in d̄ictis iuribz t̄ i. c. pe. t̄. e. ti. s̄ i eccl̄ia vid̄ sp̄ale. t̄
est rō qz eccl̄ia nō p̄mittit heres̄is s̄ p̄sone p̄ticulares
nec illd̄ d̄lictū p̄mittit̄ noie eccl̄ie s̄ noie. p̄po. Item
d̄m̄uz t̄ possessiō rez eccl̄ie n̄ residz p̄da p̄latū s̄ penes
ip̄sā eccl̄ia p̄ticularem aut vniversalem vt i. c. cū ex. co.
d̄ elec. li. vi. vbi appellat̄ ip̄a b̄da primoniū s̄bū xp̄i
ad id̄ gl. i. c. cā carpeli. d̄. v̄. sig. t̄ Ann. i. c. cū sup̄ d̄ cā
pos. t̄. ppri. t̄. i. c. i. l̄ns d̄ resti. spol. Et pro hac conclu
sione allego tex. aptū i. c. qz diligētia i. s̄. p̄calle. s̄.
d̄ elec. vbi aptissime reseruat̄ iura eccl̄ie q̄ icidūt i sc̄i
ma seu heres̄is. et h̄ quo ad ius. p̄petatis. s̄ q̄ ad posses
siōne puto qz possessor ip̄a p̄dat qz non debet̄ subditi
obedire p̄lato heretico l̄ sc̄ismatico vt i iuribz sup̄i al.
s̄ p̄ qz eccl̄ia reuertit̄ ad vitatē possessiōne r̄cupat ip̄o
sc̄o si n̄ fuit i al̄iū trāslata vt. p̄bar. id. c. qz diligētia i s̄.

si ei aliu trāstata op? ē iudicō vt hīc In glo. in v. c. nati ibi t nō q ille qui ē i possessiōe tē solet an mltū allegari vult an q si volo agere ptra subditū vt mibi obediat nō dbeo dirigere libellū ptra eū ptra illū q possidet in eo obiaz t executōne t p hoc tex. hīc Sz i cōtrariū vidz tex. in. c. cū inter de re iudi. t in. c. sub or ta. c. n. vbi actū t sniatū fuit ptra subiectos Sz Inno. hīc latī psequitur hāc materiā tractat etiā in. c. audid de pserip. t in. c. cū sup de re iu. Sz pclude breuit qz tū expedit ad materiā b? .c. q aut iste subiect? contra quz volo agi alteri nō obediat t ptra eū dirigi petitoz sic pōt intelligi. d. c. cū inē facit qd nō in. c. cōquestus de so. cōpe. aut alterū cognoscit in supiorē t tūc si volo pete alia iura qz ab alio possessa puta obediat alicui vt epō et ego volo petere obediētā archidiaconalē vt ali am infuiozē t idē dicend vq nō agā contra supiorē sed contra subiectū quia d preiudicō suo agitur t non supioris. aut volo petere obediētā ab alio possessā t tūc lūt opi. Sz Inno. que sequuntur cōse doc. maxie i. d. c. anditis. concindit possū agē cōtra subiectū quo ad h vt snia sibi tātū p iudiciz. possū etiā agē cōtra supiorē subiectōne possidentem nā vtriusqz interest subiecti n mutare dñū t subijci extraneo. cantū tū est t p siliū vt oēs vocentur vt sic sententiā p iudicet pīe omib? qd nō et sic pnt redire ad pcor. iura q vario mō in hoc loquuntur. Sz dubiū ē nūquid sententiā lata cōtra sub iectū p iudiciz dño qui subiectōez possidebat. in quo dicēdū q si dñs nō fuit citat? nec scit cāz agi cōtra subiectū in nullo sibi p iudicat sententiā illa vt pbat in. c. cū sup. pal. Sz tātū valz cōtra subiectū vt amplū nō possit quātū in eo ē relināri cōtra eū qui habuit sniā quo minus sibi obediat. t in hoc cāu pōt intelligi iste tex. nā p iudica petebat vt de facto ille ecclie sibi obe diat qd nō poterat executōi mādare sine p iudicō illoz p iudiciz quib? ille ecclie erāt subiecte ideo pap noluit eū audire. sec? si petisset sententiā solū cōtra subiectos in eoz p iudiciū. nā tūc fuisset audiat? Sz vō dñs scit cāz suā agi t tacite nūquid sibi p iudicatur in ppetate vt in possessiōe dic vt pleni? nō. in. d. c. sup. vbi ē p p iudica materia istī arti. t i. c. pe. e. n. Tractat etiā Inno. hīc quo iure petitur subiectō. t an t qñ i istis in corp alib? possit subiect? noiare dñm in iudicio ita q possit pcedi. pat hī in. c. qm in. s. qd si sup reb? vt lū. n cōse. t in. l. ij. Sz vbi in re acti. de q videas hīc plene p cū et inter cetera dic q subiect? cōuent? sup subiectōe quā ali? possidz in eū nō pōt noiare dñm i iudicō ad h vt illo n veniere def actori vā possessio qz subiectus nō bz facultatē trāfferēdi possessiōez subiectōis imo peccat ille q a subiecto alteri? recipit obediētā xv. q. ij. c. placuit. qd bene nō.

Abbas t sacerdos
quod sup his qui sūt dyocesanī

episcopi ad eius sinodū venire t sibi obedire cōpelli pnt p cōsuetudine ecclia. Sz primo ponit decalūm exor diū. scōdo dicitū cū idusa limitatōe t dicitū ē ibi abba tes. limitatō ibi dñmō. Sz primo q sacerdotes dyoces tenent ire ad sinod epalez t intelligit Jo. an. d sacerdotib? hntib? curā qz n hntes curā nō subijciūt le gi dyocelane cū nō hēant ecclias quaz rōne tenent ad cathedraticū t ad qrtā deciaz t li vt i. c. cōquerete. s. d offi. or. t p h vidz sentire Jo. an. q nō hntes curā n tenent ire ad sinod epalē dñm mibi plz si i sinodo es set agitād aliqd cōcernēs aiāz curā vt eccliaz statū sec? poto si veller. pcedē ad refomatōne moy vt ad aliqd statūend cōcernēs totū clez nā tūc oēs clerici civitatū t dyoces tenentur ire ita tū q ecclias nō subtrahat dī unū officū p h. c. h. xvij. di. vbi p batur q etiā laicos pōt epō ad sinod vocare. t sic pōt intelligi Inno. i. c. gūe de pben. vbi dicit q cūc? der? dyoces t civitatis d3 venire ad sinod epalē Sz cōdo nō ibi aliqd statūend tē q epō nō pōt aliqd statūē cōtra canones etiā in sino do. t ad h quotidie all? iste tex. sac. c. institutis xxv. q. ij. vide plē p Jo. an. i. c. h. d offi. archipf. t i. c. vult. de ap. li. vi. t p Fre. p. xvij. sec? i laicis nā ipi pnt statūē cōtra leges ipatoris. d quo dicēd vt le. t nō in. l. oēs ppli. ff. d iul. t in. Tertō nō q sicut pnt subditi cō pelli venie ad sinod epalē sic t epī pelli pnt vt veniāt ad pcellū puiciale. xvij di. p. to. t idē dicēd d pcellio ge nerali quod fac ppa ex vniuerso imo qlibz epō iurat i pfectōne sua ire ad pcellū psonaliter si fuerit ipedit? ca nonico ipeditōne vt i. c. ego etiā d iurā. In gl. i. i. si. nō gl. t cū vidz seq Inno. dicens q si abbates hnt pplm i pcellio subiectū epō tenent ire ad sinod t ad oia alia obligat q sūt d lege dyocelana queadmod t alie ecclie sclares. vñ scdm eū tenent hntē i mōsterio cathe dra vbi epō possit p libito p dicare ppo. Sz tenent ad qrtā deciaz et funeraliū put aliq curati vt pleni? dixi i c. dilect? d of. or. l. hūg. tū dixit q etiā si nō hnt pplm tenent ire ad sinod cū astrigat pcellōib? sinodalib? vt h i. h. t xvij. di. dixit q sinod? ē mixti iuris nā respectu pnotatōis ē d lege dyocelana. t idō abbates n pnt cō pelli venire n subie cā rōabilis vt i. c. epō. all. i. gl. f re spectu eoz que stabūtur i sinodo n dō lege dyocelana Sz d lege iurid. qz ad iurid. pntet statūē et statūē obe dire Sz abbates sūt exēpti non tenentur ire ad sinod nisi hēant capellas hntes pplm nā tūc rōne capellaz tenent venire vt i. c. ex ore. d pui. Abbas limitat h dicitū quā abbas exēptus p se exercet curā capellaz. si autē p ca pellanos tūc satis est q ipsi capellani vadant t hoc cōi? t veri? fm pōca limita tex. i. c. nimis. d excels. pla. vbi dicit q religiosi nō tenent ire ad sinod epalē d3 tū intelligi. aut d exēptis qñ aut pgregat ex facili cā. vt in telligatur in ipis religiosis inferioribus. secus in corū

platis qz tūc dicitur fieri distinctio de qua. s. r. predicta nō.

Ultimo opo. ptra tex. in eo qz dicit qz uti tenet vni
re ad sinod nisi epus velit aliqd statueri. ptra canones
nam hoc vñ sine effectu cā nō possint subditi diuinare
qz velit epus in sinodo statueri r sic limitatio qz hic po
nit nuqz hēbit effectu. So. scdm Inno. pot eua. n. tex.
itelligi cū epus in citatōe expōsit cāz nō iustā. Idē si nō
expōsit hē notorie ptabat qz epus pgregabat inodum
vt aliqd disponeret ptra canones. Et nō vñ b. dicit qz
nō tenet subditi obedire plato seu ire ad sinodū qñ no
torius ē qz ob cāz iustā sit pgregatio. simile nō. Inno.
in. c. h. de dila. vbi dicit qz si i. citatōe expōsit cā iustā
vl de iusticia notorie ptabat nō tenet citat? ppare qd nō
vide etiam. Inno. in. c. i. q. i. de sen. ex. vbi dicit qz nō
tenet qz obedire etiā pap? qñ mādātū suū est ptra deū
vl tunc scādālū futurū vl tercio supple ad lra. ibi ad li
nodū venire r status obedire. r tūc recte subiciunt qz
pōt eos excoicare nisi aliqd statuerit cōtra canones et
qubet expōsitio est bona.

Canonici re- Um in ecclesiis.

gulares iobe
dientes pōi suo p ipm excoican pnt r si fue
rnt icorrigibiles de sin pōrtio expelli debēt. p dūmo
narrat factū. scdo dat iudices. ibi ideoz. p dūma facit
tria. nam pmo pōit pape mādātū. scdo rebellio qñmor
canoicoz r ipoz excoicatio ibi cūqz. tercio ipoz absolu
tio r pceptū eis factū ibi cū igil. p dūmo ibi i his
que ad eū pnter qz subditi etiā regulares nō tenet obe
dire eoz plato nisi in his qz ad eū pnter. si ergo pceptū
esset ptra deū vl excederet limites officij sui nō tenet si
bi obedire d quo vide qd nō. Inno. in. c. ad agres. de
te. ord. facit. xi. q. iij. c. q. resistit. r. c. iuliani. Scdo
nō qz pōi regularis habet correctōes r iurisdicōes i ca
nonicos suos regulares r pōt eos excoicare epigate cō
tumacia. r tene mēti illū tex. Et quo potes colligē qz p
la? cūtra epm hz pōtatem excoicandi subditos. facit qz
dixi in. c. cū ab ecclesiā. s. d. offi. or. r in. c. sicut. f. de
sumo. Scdo potes colligē qz vbi mōsteriū regit p pōi
est ibi pōi i exercēda iurisdicōe loco abbatis. ad hoc
c. si. de sta. re. Itē nō iūtra glo. i. qz etiā regulares
pnt pelli ad pmittēdū obediētiā eoz plato p iuramē
tū si pūs reddiderūt se suspectos vl pūmaces i obedi
ētiā pōtada. r p hūc tex. doc. idē voluerūt debere obser
uari in clericis secularib? curā nō hntibus vt si aliqñ re
stiterūt obedire suo plato pnt pelli ad iurādū obediē
tiam vt dixi post eos. s. eo. legebat. Itē nō qz scrip
tis platoz credit cū agit d modico pūdicio. Ulti
mo nō qz si regulares nō pnt restrigi p cōsuetū ecclā. cā
pnt expelli a pōrtio sūm. Itelligūt m. doc. qz dnt de
trudi i carcerē ita qz excludātur ab aliōz pōrtio qz nō
stabūt cū alijs i dormitorio vel refectorio nō aut dnt
excludi a mōsterio al daret eis materia vagādi. volēs

excludi a mōsterio faceret se i obediēte et sic daret ocea
sio mali. ptra. c. qzto. ad si. de diuoz. r in. c. si. de reg. d
qz dicit vt ibi nō. In glo. i. si. dicit pby. qz ibi loqz tex.
d nō suspectis. Idē hosti. dicit qz ibi ad obediētiā
se vltorios. i. volūtarios offerēbāt vt. s. lat? dixi
In glo. i. h. ibi qd nō est vez nō glo. vt cū qz p iurām
nō possit. pbari crimē alicuius. p de hac materia dicit vt
plenius disputat. Jo. an. sup. regulā sel. de re in. Et cō
clude alr. aut etiā ex tenore iustū p3 crimē ita qz directe
nō fuit pfectū iustū sup crimē r pōt. pbari crimē p in
strū. Exēplū. canonici obligauerūt se ad iurāmē p iurām
sup pūratōe quā faciebāt ptra epm. p h. cū iustū satis
pbat pūratōis crimē. Itē pone exēplū si qz pōt iu
ramēto d vitate mīdit ptra ad pōsūtes. nā ipō facto
pbat ptra r vt in. c. cū inpositōib?. de iureiu. li. vi. et
idē dicit dū i simili? aut agit d. pbatōe directe fieda et
tūc aut iustū fuit scriptū sine pōsū illū qz dicit crimī
nos? r nō. pbat qz alias d facili pūceret qz d crīe nec
notari? hz i b. offitiū nec testes scripti i iustū dāt illū
fidē qz nō credit testib? i pūdiciū alteri? nisi fuerit citatū
et iurauerit in pntia pīs vt in. c. h. de testi. Stat iste qz
dicit qz pōt iustū r tūc. pbat qz ad penā cui pōt iste
se subijcere. ad hoc. c. cū dilecti. d. elect. r. c. pe. de cri
fal. p qz ad penā cui nō pōt se obligare nō credit iustū qz
nō ē dñs mōbroz suoz. l. libe. hō. ff. ad le. acq. r. i. c. cō
tigit. d. i. d. se. ex. Et si dicerem? ptra dū faulidaret vt
cupiēt mori mos gerat qz non ē fiedū. hic ē qz i causa
criminali vbi venit imponenda pena corporalis po
tētercius appellare inuito reo condēnato vt in. l. n. i. i. i.
ff. de app. nō glo. h. q. vñ. in sūma. In ea glo. ibi i
pūdiciū aliōz gl. loquit nimis generalit. nā nō vez qz
indistincte credit lris platoz in alteri? pūdiciū vide
de materia dicit dū ē vt nō. plene in. c. p. cōsionē. de p
ba. r vide bo. gl. i. c. sicut de sen. ex. p. Inno. i. c. i. pntia
de renū. vbi dixi qz lre platoz faciūt semiplenā. p dōz
qd nō. r p h. facit iste tex. hic. n. fuit creditū istis lris
qz nō agebat crīaliter nec ad aliquā penā iponendā r
sic videt hic casus mēti tenēd?. qz vbi agit de modico
pūdicio credit lris auctēticis platoz. ergo vbi agit
de magno pūdicio faciūt aliquatē pbatōes. In gl.
pe. i. h. nō bene istā gl. ex qz collige qz sel. pūm? admit
titur d nouo ad iurādū qz iuramētū rēdit ad sui pūdici
cū sec? aut si rēdet ad sui redeuatiōnem vl honorē vl vt
gererz officij aliqd. nā sel. pūm? nūqz ampli? admit
titur in testi? in. c. testionā. de testi. r hoc in effectu
voluerūt etiā doc. hic r tene mēti illū tex. in hoc iūtra
glo. qz quotidie allegari solz ad h. S3 op. alit ex
gl. nā ex qz isti canoici iurauerāt añ solutiōz de pendo
mādatis ecclē et papa vigore iuramēti eis mādauit vt
redeūtes ad claustrū pōi suo deuote obedirēt. qñ de
bedāt pelli denno iurare pōi. Et eca idē nō ē his iurā
dū ne scdm iuramētū sit sine necessitate. cōtra. c. et si

pp̄s de iurcia. So. iuramētū mandat p̄stari ne isti pos-
sint gloriari de coz ptumacia z malicia nā vt ptz i an-
tiq̄ postq̄ isti fuerūt excoīcati petierūt absolutōem a
p̄ore p̄oz aut volebat eos absoluerē p̄ p̄stato iuramento
q̄d isti subire supbe recusarūt z accefferūt ad papā p̄
absolutōe. Vel scdo dic q̄ ista iuramēta referūt ad dē-
nerfa. nā i curia iurauerūt rōne absolutōis obtinende.
nūc aut dūt iurari p̄iozi de parēdo mandatis ip̄i. Et
ex b̄ iūcto p̄n. sing. nō. q̄ si is q̄ iurauerat ad obediē-
tiā venit p̄tra iuramentū p̄t de nouo p̄pellī ad iurādūz
nā tertiū iuramentum etiā adijcit vinculū quāq̄ i veri-
tate toties q̄ incidit in p̄iurū quotiens venit p̄tra iu-
ramētū. vnde nō de vno sed de pluribus p̄iurij pu-
niri p̄t. vt p̄batur in. c. ad aplice. de re iudi. li. vi. facit
c. venerabilem. de decr. 12. ab.

De viteri z derici capellarū

Is qui. subditarum titulo cardinalat⁹
debet cardinali obediētiā z reliq̄ d̄ q̄ b̄. et
vacate titulo succedit caplm̄ illi⁹ ecclie nisi p̄ bono pa-
cis aliqd sit exemptū Duo sunt dicta scōz ibi quādo
1° q̄ cardinales pmouēt ad titulos certaz ecclie
siq̄ z p̄ illos titulos denoiantur vt i. c. corā. z q̄d ibi
nō. d̄ dec. z ita dicit olim dicebat pmoueri ad titulum
certaz eccliaz. Et de multiplici significato hui⁹ verbi
tituli. vide plenā glo. i. c. dudū. ij. d̄ dec. i. vbo vtrūq̄
illaz intitolatā. Scdo nō tene mētī q̄ cardinales
habēt i titulo suo z i ecclie s̄o subiectis titulo iurisdic-
tōis ep̄ales vñ habēt correctōem z p̄tēz fulminādi cē-
surā ecclie s̄icā z c. q̄ sunt iurisdicōis ep̄alis z nō ha-
bes alibi istū tex. z ita dicit Jo. mo. i. c. vnico. de ma-
z obe. li. vi. papā sibi respōdisse. z b̄ dictū sequūt hic
cōiter doct. q̄d bñ nō. 1° tēcio q̄ clerici capellaz
subiectaz alicui p̄lato sunt subiecti illi p̄lato rōne ecclie
siq̄. vñ ab eo p̄nt excoīcari z corrigi vt b̄ z itelligo q̄
capelle sunt subiecte pleno iure. Ex quo inferi q̄ si ab-
bas hz eccliam pleno iure subiectā p̄sequit p̄ p̄sequēs
iurisdicōis z clericos institutos i illa vñ sicut ecclia ex-
empta clerici p̄ p̄sequentia recipiūt exemptōem vt i. c.
cū p̄ exemptōem. d̄ p̄uile. li. vi. ita ecclia q̄ est subie-
cta clerici subessent subiectiōni q̄d nō. 2° tē nō q̄ nō
e s̄o hñs tñ iura ep̄alia p̄t a clericis sibi subiectis exigē
matrimoniale obediētiā reuerentiā z honorificentiam
Et nō q̄ subditus tenet exhibere p̄lato suo nō solum
obediētiā s̄ etiā reuerentiā z honorificentiam Et nō dīaz
iter bec. nā obediētiā p̄sistit i executōe m̄datoz. Reue-
rentia ē fm̄ quosdā honor exhibet sine v̄bis v̄puta i
clinādo. honorificentia est honor cū v̄bis vel forte ista
duo capiūt p̄ eodē z cā maioris exp̄ssionis accumulāt

1° ibi t̄pib⁹ p̄suetis q̄ subditi nō debent onerari
venire ad p̄gregatōem seu caplm̄ p̄ libito superioris s̄
t̄pib⁹ p̄suetis. Alitō nō. z tene mētī q̄ nescio alibi
ita exp̄ssim q̄ nedū i ecclia cathedrali vacate ecclie s̄a

succedit caplm̄. vt i. c. cū olim. ij. eo. s̄ etiā i ecclia inferi
ori vt ptz b̄ i titulo cardinalat⁹. z hāc opt. sensit b̄ gl.
fi. q̄ dicit q̄ si papa p̄ bono pacis non reserualet sibi
ista d̄ q̄ b̄ i si. trāsissent i caplm̄ z b̄ p̄fecto satis inuit
ista s̄a z vidē placere hosti. l. z Jnn. variet z p̄trariū vñ
deat sibi p̄l placere. dicēs q̄ d̄ iure ista q̄ reserualet hic
cardinali nō trāsēūt i caplm̄. s̄ cardinalis vñ ali⁹ p̄lat⁹
ista recipit nō a caplo s̄ a papa vel ab alio p̄firmatore
z ideo p̄lato mortuo nō debēt trāsire i caplm̄. s̄ q̄ hic
allegabat p̄suetudo ex pte capli. papa volēs diffinire
illa tū reserualet sibi illa tria. S̄z certe b̄ iudicio meo
ē dininare z l̄am istā impropiare. z p̄trariū sensit idē
Jnn. i. c. cū dilectus. d̄ p̄sue. i p̄n. vbi dicit q̄ mortuo
abbate administratio trāsūt i caplm̄ idē sensit lati⁹ tñ dē
stinguēdo i. c. ad abolendā. d̄ h̄ere. vbi iter cetera dicit
q̄ mortuo p̄lato eius p̄tās transit ad eū a quo accepit
p̄tēz z iō p̄cludo q̄ vbi p̄tās aliq̄ rōne p̄lature p̄petit
p̄elato q̄ eo mortuo illa p̄tās trāsūt i caplm̄ exceptis
his q̄ nō p̄nt explicari sede vacate vt alienatio bonoz.
z hāc opt. vidē sentire Jo. de lūg. post Lan. i. de. ne in
agro. d̄ sta. regn. vbi firmat z dicit b̄ sernari de p̄suetu-
dine q̄ mortuo abbate iurisdicōis trāsūt i caplm̄. z idē
dicēdū eadez rōne i alijs p̄latis. nā p̄tās ē i ecclia z dē
gnitate z p̄lat⁹ z caplm̄ faciunt vnū corp⁹. vt i. c. ea no-
lic. de his q̄ si. a p̄la. merito mortuo p̄lato succedit ca-
pitulū Quid aut i alijs vniuersitatib⁹ secularib⁹ nūq̄d
mortuo rege sine herede succedat regnū. vñ mortuo re-
gore ciuitatē succedit ciuitas. vide q̄d nō. Jnn. i. c. cuz
ac. assissent. d̄ p̄sti. z ibi dicit. z tene mētī p̄dca maxie
ista tex. q̄ b̄ nō solet declarari p̄ doct. z facit tex. in. d.
de. ne i agro. s̄. p̄bate. Et potes ex si. tex. collige ar.
bonū p̄ arbitratorib⁹ vt p̄ bono pacis possint p̄tis iu-
sticia ledere sic b̄ facit papa z bñ facit. c. nisi. d̄ p̄bē. no-
t̄it legisse i. l. s̄d̄ meis. s̄. recepisse. ff. d̄ arbi. z i. l. si so-
cietate. s̄. arbitroz. ff. p̄ socio. S̄z tex. multū nō. est in
d. c. nisi. z vide q̄d ibi dicit. In glo. i. i. h̄. i. b̄ distingue
v: dictuz s̄it. s. eo. c. legebat In gl. fi. bec gl. poit
regulā z vnū casum excipit z p̄cludit q̄ caplm̄ sede va-
cate succedit p̄lato ecclie i his q̄ sunt iurisdicōnis z or-
dinis S̄z ea q̄ sunt iurisdicōis potant exercere p̄ se z
etiā p̄ aliū nō ep̄m. S̄z ea q̄ sunt ordinis ep̄alis d̄z ex-
ercere p̄ aliū ep̄m quē ad hoc acc⁹ mutabit cū cautele
studio. i. cū p̄testatōe q̄ p̄ b̄ nihil iuris illi ep̄o acgrat
Excipit gl. collatōem bñficiōz q̄ spectabāt ad collati-
onem p̄lati dūtazat Demū gl. oppo. respectu absolu-
tionis fiende p̄ caplm̄ z soluendo p̄cludit caplm̄ pos-
se absoluerē ab excoīcatione lata p̄ p̄latum defunctum

1^oimo quo ad regulaz aduerte. nā hz multas ex-
ceptōes z ē materia multū dubitabilis vt plene nō. p̄
Jo. an. in. c. vnico. eo. ti. li. vi. vbi ponit multos casus
in q̄b⁹ p̄babiliter dubitatur an caplm̄ succedat vacate
ecclie s̄a. z vide ibi z dicam aliquid i materia in. c. cum

olim .j. eo. vbi materia melino cadit. Inn. etiaz dixit
quosdam tenere qd ea q sunt consecrationis no deuoluunt
ad caplm s ad pximu supiozem puta archiepim vt pa
triarcha s dictu glo. verius est. ad hoc. c. ij. in .s. epo.
de tep. ordi. li. vi. vbi dicit q vacante ecclia pt caplm da
re lras ad ordines recipiendos. ad idez facit. c. suffra
ganci. d. elect. vbi ptz q elect? i archiepim r pfirmat?
pt p aliu suos suffraganeos facere psecrari lz p se non
du possit disponere vt subditi sui ab alio ordinat. r fa
cit hoc ad ea que dixi in .c. dilecti. s. de offi. ordi. vbi
gl. dicit q collatio ordinu r sacramentoz est d lege in
iurisdictionis. Respectu vo exceptiois qua poit gl. dic vt
habet i. c. unico. ne sede vacante. li. vi. vbi approbat s
dictu glo. institutio tñ r pfirmatio deuoluit ad caplm
vt i. c. cu olim .j. eo. r i. c. l. de insti. li. vi. Quo ad vlti
mu dictu gl. vide hodie tex. in .c. unico. eo. ti. li. vi. vbi
approbat opi. gl. s. q sede vacante pt caplm absolue ab
excoicatione cui? absolutio spectabat ad platu. Et per
illu tex. infert ad nobile qonem nuqd pfflor seu peni
tentiar? deputat? p caplm sede vacante possit absol
uere i casibus referuatis epo. de qb? no. in. c. ij. d. pe.
r re. li. vi. Et pcludendu est q sic. na queadmodu pot
absoluere ab excoicatione cuius absolutio est referua
ta epo nota. in. d. c. ij. ita et fortius potest absoluere i
alijs casibus referuatis epo et ita decidit Frede. p silio
xi. al. xix. qd tenebis semp menti. et bene facit ro qua
ponit glo. in de. i. d. hereti. que videtur concludere q
in his que sunt necessitatis caplm succedit ne ex dese
ctu superioris periculum possit gravari rē.

Licet abbatissa subditos ex
Electa. coicare no possit ipi sibi obedi
re tenent. et pma po ponit querela. scda ibi
quo circa dat iudices. No primo q femina pt rone
dignitatis qua hz iurisdictionem exercere r sic virili offi
cio fungi. vñ femina i eo q femina no pt iurisdictionem
exercere nec virili officio fungi vt legit et no. in. c. dile
cti. de arbi. et. xxiij. q. v. in. c. muliere. tñ si iure defert
sibi dignitas hñs iurisdictionem annexa pt iurisdictionez
exercere vt vides hic i abbatissa. Idē in ea cui defert
regnu deficientib? masculis vel alijs comitatus vt ptz
in. c. cu deuotissimam. xij. q. ij. et in. c. significauit. s.
d. rescrip. No scdo q abbatissa pt hñe sub se cleri
cos seculares qd intellige de iure spali vtputa si hz ca
pellas ex puilegio vel pscriptioe pleno iure subiectas
nam tunc clerici illaz capellaz sibi subijciuntur vt .s. c.
primo. et qd ibi dixi. Et ex hoc et ex tex. no q abba
tissa est capax iurisdictionem spualis r q iurisdictionez
spam pt exercere in suas moniales. Item nota q
abbatissa non pt excoicare sibi subiectos pot tñ implo
rare officium supiozis vt ipe excoicet sibi inobedientes
Et ex hoc et ex tex. no q inferior habens iurisdictionez
simplicem pt in casibus maiorib? recurrere ad supioze

in loco vt suam suam mandet. executoni vel vt copel
lat subditos sibi obedire. ad hoc. l. a diuo pio. ff. d. re
iudi. et facit. c. cum ab ecclesiaz. de offi. ordi. naz sicut
abbatissa b habuit recursum ad papam ita potuisset
habere recursum ad episcopum. r episcop? tenet sibi
impedere auxiliu vt i. c. abbates. xvij. q. ij. p quez. ex.
puto q etia possz iuocare auxiliu brachij secularis in
exercenda iurisdictione sibi pperete. facit qd no. i. c. i. s. d.
offi. ordi. r i. c. admistratores. r. c. pnceps. xxiij. q. v.

In gl. i. i. vbi dicit q religiosi pnt ptere testamtu
s dz itelligi de religiosis largo mo. put sunt isti canonici
ci seculares. na stricto modo illi dicunt religiosi q pmit
tunt tria substantiata cuiuslibet religionis approbate
vt obedientia castitatem r paupertatem vt in. c. cum ad
monasterium. i. fi. de statu regu. Alij vero q non pmit
tunt oia ista tria s aliqd istoz non sunt pprie religiosi
nec dicunt habere regulā s pon? quedā modū viuendi
lz sit approbatus p papā ad qd vide no. gl. in de. i. d.
reli. do. r in de. pe. de sen. ex. r qd dixi sup rubrica de
regu. Iste tñ canonicē regulares de qb? i tex. no sunt
approbate ab ecclia s tolerant vt i. c. mendicantibus. de
elect. li. vi. in fi. debent visitari p qm vt habes in de.
attendentes. de sta. regu. Sz no singulariter ex gl.
iuncto tex. q supioz istoz q non sunt ex toto religiosi.
s aliqd religionis pmitunt pt i subditos iurisdictionez
exercere et videri innuere tex. q possit excoicare ex quo
no dat incapacitas rone psonē vt i muliere. Intelligo
tñ q iste modus viuēdi no sit dñatus a iure. na tunc
cu no possint facere collegiu approbatu vt in. c. fi. d. re
li. domi. no psequeret supioz iurisdictionem hñc tñ ma
teria esset lati? exaianda. In glo. ij. no pmo ex ista
gl. q abbatissa est capax collatōis bñficiōz pot ergo
habere ius pferendi et instituendi. Ista em sunt iuris
dictionis spualis et no ordinis. Scdo nota q ea q
dependent a pte clauium non cadunt i muliere etiaz
nl habere iurisdictionez spualē. vñ abbatissa no pt absol
uere moniales a peccatis eaz. vt i. c. nona. de pe. r re
mis. nec excoicare vt h. Ex quo no q no habes ordi
nem no pt excoicare licz sit psona religiosa. Ex quo in
fert q si estz aliqd collegiu religiosoz no habentiū or
dine no possz supioz q no hz ordinem excoicare subie
ctos. Idē dicit glo. in suspensione ab officio r in pte
interdicendi ab ingressu ecclesie et diuinis officijs. et
hanc opi. sequuntur cōter hic doct. dicentes q lz ab
batissa possit suspendere a beneficio subtrahere pben
das. lato modo interdicerē r suspendere ab ordine
vtputa precipiendo subiectis ne celebrent donec satis
fecerint tñ non stricte et pprie interdicerē vel suspende
re ab ordine non potest ea. scz suspensione et interdici
one que inducit irregularitatem in contrarium facien
tibus hoc pbatur ex eo. qz excoicatio suspensio r inter
dictum pntentur appellatione censure ecclesiastice vt in

c. querenti. de vbo. sig. et i multis alijs parificatur a iure. unde nullu istoz suspendit p appellatōem sequen- tem et quodlibet inducit irregularitatem in contrafaci- entem vt in. c. is qui. et in. c. is cui. de sen. ex. li. vi. Qui ergo iter dicitur rōne incapacitatū vnum videntur inter dicta reliqua cum omnia dependent ab ordine

Electi Si metropolitano a suffraganeo iuramentum exigit ultra formam statutam a canone in eo qd est ultra suffraga- neos nō tenetur In prima parte ponitur querda. In secunda pmissio. ibi cu3 igitur Nota pmo ibi archi- diaconus et capitulum qd archidiaconus est caput ca- pituli. et ita colligit hic do. an. Sed pfecto cōtrarium colligi potest. nam si includeretur in. c. non oportuisset specialem mentionem facere de archidiacono. Item plus dico qd nedum capituli caput nō est sed etiam d̄ capitulo nō existit mero iure cōi inspecto qz solum ha- bentes ius canonice sunt de capitulo. vt nota. in. c. ij. de insti. et ibi plene dixi. hinc iura dicant qd canonici et ep̄s faciunt vnu corpus. ita qd episcopus caput et ca- nonici membra. vt in. c. nouit. et in. c. quanto. de his q̄ si. a pla. Nil autē dicitur de archidiacono vel d̄ alijs habentibus inferiores dignitates i ecclesia cathedra- li. unde audacter dico tenendū qd isti plati inferiores et capellani et reliqui beneficiati i ecclesia cathedrali nisi habeat canonicatum non sunt de capitulo nisi habeat consuetudo. et archidiaconus hic admittit non tanq̄ pars capituli sed pinteresse ipsi ecclesie cathedralis. et p̄ h̄ facit totus titulus. d̄ offi. archi. et d̄ offi. archiep̄ib. et sibi i qd istoz inferiorum ponit officiu nec dicit qd habeat se impedire de pactis capitularib. Secūdo nō qd patriarcha gradus habet ius puincie in episco- pum castellanum. et appellat hic ep̄s capellan. Ep̄s Aemetiay ille enī ē p̄p̄rius titulus s̄ isto patriarcha gradensi qui nō est de q̄tuor principalib. patriarchis vide qd nō. glo. lxxxj. di. in. c. ij. Nō tercio qd episco- pi prestant iuramentū obedientie archiepiscopis metro- politanis scdm eam formam quam prestāt ep̄i immedi- ate subiecti romane ecclesie ep̄i p̄pe de qua forma ha- betur i. c. ego enī de iureiur. subiectus ergo immediate romane ecclesie prestat hoc iuramentum pape. subiectus vō archiep̄o iurat ipsi archiep̄scopo. hodie vō om̄s qui promouent in curia siue episcopi siue abbates iu- rant ip̄e pape. et d̄ forma iuramenti prestādī ab abbatib. vide tex. in. c. ne dei. de simo. d̄ iuramento canonicozū remittit doct. ad. c. cum clericis. de vbo. sig. de iuramē- to vero alioz clericozū nō in. c. tua. de iureiur. et vide text. in. c. quanq̄. xxij. di. Nō qd si ex facto ep̄i pre- iudican potest ecclesie capitulum potest obuiare et cō- tradicere. et etiam appellare et appellatōnem ipsam pro- sequi et per hāc prosecutionem potest ep̄s absolui et ec- clesia conseruari in sua indēnitate. et facit iste tex. opti-

me i argumentum fm hosti. qd si dominus alicui loca vult subicere illum locum alieno domino possunt ho- mines loci contradicere quia eorum interest vt eorum dñs si liber vt nō habeat plures dominos. ar. c. si. e. et in. l. nō tñ. l. de appella. et in regula qd omnes tan- git. de re. iur. li. vi. et optime facit tex. in. l. imperialem in. s. preterea ducatus. de phibi. seu. alie. colla. x. vbi singulariter habetur qd dominus feudi nō potest inni- to vasalla dominū in alium transferre ne iste vasallus cogatur habere alienū dñm et si decedit dñs pluribus filijs relictis non tenetur iste vasallus oib. p̄stare iura- mentū sed sufficit p̄stare vni qd ē menti tenendū. et fa- cit d̄ dictum hosti. cu3 allegationibus predictis vt rex non possit in vitis hominibus castrum vel ciuitatem sibi subiectam alicui inferiori subicere. ad idē facit qd nō. In. in. c. auditis. de p̄scrip. vbi dicit qd sicut in- terest dñi non perdere vasallos seu subditos ita eque interest subditorum nō pdere dominos qd bene nota- bis. Item nota qd ab actu extraiudiciali gesto inter ali- quos pōt tercia appellare si sentit se pregruari v̄ eccle- siam suam quod tene menti. Et quanq̄ dñs An. h̄ di- cat de iure civili. secus esse in. l. a sentētia in. s. idemqz rescripsit. ff. de appella. vbi transactione facta inter ali- quos potest tercius appellare si p̄tendit transactionem illā fieri i sui collusionem puta cu3 heres trāsegit i col- lusione legatarioz et plene hanc materiaz prosequitur bar. in. l. si. ff. de appel. recipi. nā nititur in hoc p̄corda- re ius civile cum iure canonico. vñ mirandū est qd do. an. h̄ dixerit oppositum allegando. l. si expressum. ff. de appel. que nihil facit. Nō in. s. cu3 igitur. illā regu- lam q̄ p̄cedit de iure naturali qd alij non facias qd ab alio tibi fieri noles. de quo plenius. l. di. humanū ge- nus. et. ij. q. vi. qui se scit In glo. i. ibi saltē de facto nota bene glo. iuncto tex. qd non solū potest appellari vt euitetur p̄iudiciuz iuris puta ne snia trāseat i rem iudicatā. s̄ etia vt euitetur p̄iudiciū facti ne de facto scz molestetur. nā i3 iuramentū ep̄i ultra formā canonicaz nō obligabat ecclesiam et sic illd̄ iuramentum nō p̄iudi- cabat ecclesie in iure. sed qz de facto poterat p̄iudicare quia potuisset de facto aliquid exigi virtute huius iu- ramenti quod redundasset i p̄iudiciū huius eccle- sie. et ideo admittitur appellatio. simile legitur et nota. in. c. peruenit. de arbi. Et in si. glo. nota hoc vltimum qd etiam ploto inuito potest capitulum seu ecclesia ob- uiare p̄iudicio ipsius ecclesie. et per hoc dicit hic In- no. qd si ex facto episcopi vel ipsius negligentia aliqd p̄iudiciū potest generari ecclesie potest capitulum seu ecclesia contradicere seu appellare et hoc quia iura et dignitates ecclesie possidentur pariter per episcopi et capitulum. et nota bene hoc dictum licet episcopus sit caput scdm eum. pro hoc. c. nouit. et. c. quanto. d̄ his que si. p̄p̄da. h̄ec tamen ratio non placet hosti. quia

Inferretur contrariū qz vñ sine alio non possz admitti
Sed ego non video qūo resaltet hoc contrariū. naz si
duo possident eandem rem non potest vnus eandem
rem deteriorē facere alio contradicente. naz iure cōi
potior est conditio p̄bentis vt i regula in re cōmuni
de re. iur. li. vi. hōsti. reddit aliam rōnem dicens capi
tulam admitti vt ecclesia releuet a p̄iudicio. ob quam
causaz non solum capitulum s̄ quilibet canonic⁹ ⁊ etiā
prochianus admitteretur ⁊ oibus deficientibus supe
rior. p̄uideret ecclesie ex officio vt i. c. cūz venisset. i. si.
de insti. et hoc dictum etiā vez est in se. ⁊ nota quod
dixi de canonico ⁊ prochiano ⁊ de negligētia episcopi
⁊ vide ad materiam quod nota. i. c. cū olim. j. d. telli.
⁊ in. c. si quis p̄biteroz de re. eccle. nō alie. In glo.
penul. ibi consuetudo locum nō habet. sentit hic gl. et
clarus. j. ibi licet illud diu p̄stiterit ⁊ qz p̄suetudo nō
poterat p̄scribi hōst. sentit p̄trariū. vnde intelligit tex.
in consuetudine nōdum cōpleta ⁊ p̄fecte inducta ⁊
hōsti. sequitur glo. qz hec p̄suetudo est irrātōnabilis ⁊
p̄stat materiā auaritiē ⁊ superbie superiorum ⁊ ambiti
onem inferiorū nam inferiores ne impēdretur eoz pro
motio de facili iurarent quicquid superiores vellent. ⁊
ideo bonam fuit his obulare. Ego dicerem qz cū istud
sit contra ius non pōt induci p̄scriptio p̄tra ecclesiaz se
ne titulo nisi sit tanti t̄ps de cuius initio nō sit memo
ria. vt i. c. i. de p̄scrip. li. vi. vnde puto qz si p̄ tantum tē
pus fuisse exactum istud iuramentū qz obligasset istaz
ecclesiam qz ex tanto temporis cursu p̄sumendum est
qz olim ex iusta causa hoc fuit inductum. vt i. d. c. i. fa
cit quod nota. Jo. an. i. c. peruenit. de cens. ⁊ per bar.
in. l. cum de i rem verso. ff. de vsuris. Sed p̄tra p̄e
dicta et cōtra tex. opp. de. c. significauit. j. de cens. vbi
superior exigit iuramentū a subdito de soluendo sibi
censu debito. ⁊ tamen iure nō cauetur vt tale iuramen
tū debeat p̄stari. So. dicit hōst. istum tex. p̄cedere i
his i qbus a iure ē tradita certa forma. tūc em̄ nō licet
formā transgredi. ⁊ vbi nō est forma p̄fixa pōt supe
rior i his q̄ sibi debentur a subdito sibi p̄uiderē p̄ iura
mentū vel aliā cautōem. ⁊ nō h̄ dictū In glo. si. i. si
ne. facit ad p̄dicta. c. si. de iur. iur. li. vi. ⁊ ex glo.
oppo. ex quo em̄ iuramentū iā erat p̄stitutū ab isto ep̄o
vt colligit i. si. tex. vbi qz appellatio capituli fuerit fru
stratoria. qz appellatio extraiudicialis nō suspendit p̄e
rita cūz sit quedam p̄uocatio ad iudicem vt in. c. cū sit ro
mana. j. de appel. vnde fm̄ Inno. hic et. c. qz. p̄pter. s.
de elect. h̄ec est vna ex differentijs iter appellatōnem
iudicialem et extraiudicialem. qz appellatio iudicialis su
spendit factum de p̄terito ⁊ etiā de futuro donec ex
pediatur factum appellatōnis nam suspendit p̄uoc
tatum ⁊ iurisdicōnem iudicis a quo vt in. c. non solū
et. c. si a iudice. de appel. li. vi. ⁊ i. l. i. ff. ad t̄rcul. Sed
appellatio extraiudicialis nō suspendit qd̄ gestum est

⁊ submittit i futur. p̄tectōni superioris ne indebite mo
lestet vt in. d. c. cum sit romana Et nō. bar. in. d. l. si. d.
appel. reci. ⁊ nota hanc d̄iam. ergo paz aut nihil po
terat p̄desse ista appellatio capituli So. Inno. multū
instat ⁊ intricate loq̄tur p̄sequēdo p̄trariū ⁊ aliquos
effectus appellatōnis extraiudicialis Et p̄mo sciēdūz
qz tex. iste pōt dupliciter itelligi. p̄rimo qz iuramentū
erat exactū ante appellatōem ⁊ tunc ad verbum exigē
positum i p̄ncipio supplendum ē casu effectū qz. i. p̄sti
tū. Secōdo pōt itelligi qz appellatio fuit interposita ante
qz esset p̄stitutū dum exigeretur sed post appellatōem
fuit p̄stitutū fm̄ p̄mum intellectum Dicunt aliqui vt re
fert Inno. qz ista appellatio opabatur vt p̄textu exacti
iuramenti nihil exigeretur ab ep̄o vltra formam cano
nicam. et si de facto fuisse exactum illud ante omnia
vigore appellatōnis debuisset retractari. sed hoc dictū
non videt placere Inno. qz fm̄ cum p̄ appellatōem ad
uersariū non tenet appellatus cōparere si non vult ali
as seq̄retur absurdum qz q̄s possit citare ad libitū ad
uersarium suum. et nota hoc dictum. p̄mo qz p̄textu
appellatōnis extraiudicialis non tenetur appellatō cō
parere citetur p̄ iudicem. Et idem nō. glo. in. d. c. cūz
sit romana fallit vbi a iure aliter reperitur dispositum
vt i casu. c. i. de dec. li. vi. Secundo nota qz non p̄t qz
ad libitum citare aduersariū suum. ⁊ pro hoc vide tex.
i. l. si. l. de exhibi. re. vbi d̄t qz nemo est citandus nisi
iudex prius decernat. quod etiam dico i. c. i. de iudi.
Sed hec responsio Inno. ad p̄trariū nō satisficit i
iudicio meo. qz non sequitur aduersarius non tenet cō
parere ergo nō d̄z retractari quicquid gestum est i p̄iud
icium appellatōnis. ⁊ de hoc j. dicam. Si vero tene
tur secundus intellectus dicunt qd̄az qz appellatō ope
ratur vt iuramentum non deberet exigi pendente ap
pellatione nec aliqd̄ deberet exigi virtute iuramenti
alias exacta ⁊ gesta post appellatōnem ante oia eēt
retractanda ex quo appellatio fuerit interposita ex p̄
babili ⁊ ltima causa vt i. c. bone. de appel. hoc dictum
non placet quibidam vt refert Inno. qz p̄textu appel
latōnis non d̄z qz dimittere quo minus vtatur qz iu
re suo vt in. c. si. de sup. neg. pla. nec ob. c. bone. quia
istud p̄cedit fm̄ Inno. qn̄ appellans fuit spoliatus p̄
appellatōnem. nam tunc potest implorare officium iu
dicis vt ante omnia reducatur ad statum in quo erat
tempore appellatōnis extraiudicialis sed isti de capi
tulo non erant i possessione vt non exigeretur istud iu
ramentum Et nota ex hoc mirabilem limitatōnez ad
illud. c. bone. nam ex hoc sentit Innocē. qz solum at
tempta i p̄iudicium possessionis debet retractari
virtute appellatōnis quod non placet Do. anto. nihil
tū allagat in contrariū. Sed ego induco tex. in. c. cūz
nobis. de dec. vbi tex. notabilis dicit qz nō omne qd̄
fit post appellatōem extraiudicialem est retractandum

sed istud quod sit ptra ipam appellatōem intellige ex legitima et pbabili cā interpositam . et hec suppletio probatur p. c. bone palle. et ideo dico q quicqd sit i pndi cū appellatōis extrajudicialis ex legitima et pbabili cā interposite est retractanda p officium iudicis ante omnia lz non contingat statum possessionis s aliud p iudicium. Et hoc etiā voluit Inno. hic si bñ pōderet et bar. in. d. l. si. et scdm hec potes distinguere et salua re Inno. hic vt pcedat quando appellatus vtitur iure suo si venit i pndicium appellatōis interposite ex pba bili et legitima causa. nā hec appellatio subicit appellā tem ptectioni superioris vt nihil attemptet i pndicium ipius ex quo appellat ex pbabili et legitima causa. Et hec bene notabis. habes autē notabile effectum huius appellatōis extrajudicialis et vide quod dixi i. d. c. bo ne. de appel. et psequitur hic Inno. aliquos alios effe ctus huius appellatōis extrajudicialis. nā virtute ipi potest petere implorando officium iudicis vt reducat ad statum i quo erat tempore appellatōis ptra quem cūq possidentem lz ipse non spoliauerit nec a delecto re receperit quod ē bene notandum nec habebit pba re spoliatōnez sed satis est q pbet q tempore appella tionis possidebat et nūc possessio reperitur penes aliū Item hz effectum vt ptextu excoicatus non repella tur a ptectione appellatōis et nota q semper allegat hoc dictum Inno. q excoicatus nō solum i iudicio sed etiā extra iudicium potest appellare et appellatōnez psequi. ptrañum i hoc vltimo tenuit Inno. in. c. cum inter. de excep. vbi dixit excoicatum non posse appel lare extra iudicium qz appellatio extrajudicialis ē qdā pnuocatio ad causam vt in. d. c. cum sit. Sed exco munitus non potest pnuocare ad iudicium seu in iu dicio vt in. c. intelleximus. de iudi. Jo. an. post abba concordat in. c. pia. de excep. li. vi. dices q appellatio est mere extrajudicialis et excoicatus non auditur. et p cedat dictum hofsi. alle. Inno. h ponit exemplum in appellante ab excoicatore. puidente extra iudicium nam qz posset excoicato pndicare in beneficio vel iure suo poterit appellare Sed do. Card. tenet ptrañum q in distince excoicatus nō potest extra iudicium appella re. quia aut excoicatore pcessit iudicialiter et appellatio ē iudicialis. aut pcessit extra iudicium et tunc cū nō pos sit pndicare excoicato non dz audiri excoicat appellans. Aduerte nam dico i h aiaduertendum. vtz exco municato ex omissione appellatōis aliqd pndicium posset generari et tunc dz admitti ad appellandū qz satis stimulat ex facto excoicatis. vñ est qsi re? necessa rius et intelligo q de iure sibi inferat pndicium. secus autem si de facto tantum. qz excoicatus spoliatus nō auditur petens restitutionē vt est glo. nota. in. c. ex insi nuatione. de pcura. et in. c. i noie dñi. xxiij. di. et i. c. dñi lectus. de rescrip. fortius non debet audiri ptextu su

ture spoliationis excoicatore autem extra iudicium regu lariter non potest inferre pndicium iuris. sed vbi ac cedit casus q posset inferri posset tunc excoicatus ap pellare et reliquos effectus appellatōis psequi vt dico in. d. c. bone

Vm olim Vacante epatu capitulū confirmat et infirmat de ctiones. p dmo. puidet circa electōem fieri tam. scdo circa pfirmatōnem. ibi mandantes p dmo ex suprascriptione q frater p dicator dūmodo sit pōr potest esse delegatus pape et sic vidz q fratres mē dicantes pnt esse delegati apostolici dūmodo habeāt requisita de qbus i. c. statutum. de rescrip. li. vi. et hodie dicēdū vt habetur in. d. h. c. ti. Scdo nota q pna tus p tate eligendū nō potest puenire sapiozem ad quē ē deuoluta eligendū ptās et si pueniret non valeret ele ctio vt in. c. literas. de sup. neg. p tate. opus est ergo vt pns restituatur vt h Inno. nota q papa restituit p tatem eligendū lz deuoluta sit ad p timum superiorē Vlti mo nota et tene menti qz alibi non ita bene pbatur q sede vacante capitulum succedat i p tate confirmandū electōnez p tatorum inferiorum. et q cōfirmatio electi abbatem spectat ad diocesanum locū. et idem dicēdum i alijs p tatis inferioribus ad quod facit tex. cum glo. xvij. q. ij. c. i. In glo. h. in. fi. nō glo. i effectu poit regulā et tres casus exceptos. Regula ē q capitulū se de vacante succedit i iurisdicōe epali. Fallit pmo i col latione beneficiōz p tinentium ad epm duntaxat. Se cūdo in dando licentia electo se transferrēdi ad aliquā ecclesiam. intellige alterius diocesis. qz tunc contingit alienatio p sone. Tercio fallit i alienatōne rez quā nō pōt facere caplm sede vacante. xij. q. ij. si qua de reb. Et aduerte vltra glo. nāz hec materia ē multū dubia in qbus scz capitulum succedat sede vacante. et maior dubitatio inerat olim anteq emanarent iura sexti li. nam Cln. dicebat q capitulum non succedebat in iu risdicōe episcopi nisi quaten? ex speciali indulgentia reperiretur expressum vel ex consuetudine seu pscripti one vt in. c. irrefragabili. §. excessus. de off. ordi. et in c. ex parte. de rescrip. et in causa heresis. vt i. c. ad abo lendam. de hereti. Et ad istum tex. dicebat q capitu lum non instituit hic electum confirmando. s potius dedit sibi administrationem. nam multi electi admini strant ante confirmatōnem vt in. c. nihil. de elec. et sic sentit q d iure capitulūz non potest confirmare electū Idez sentit Ross. dicens q hoc. c. continet duplicem gratiam. primo in eo q electio fuit restituta p tatis. secundo quia capitulo fuit data hic potestas cōfirmā di. et pro hac opi. facit quia cum capitulum non succe dat in collatōne beneficiōz vt in. c. h. ne sede vacante. tra nec pfirmatione electionū cum pfirmatio sit quedā collatōnam per cōfirmatōnem transfertur potestas

administrandi ut in c. transmissas. de elec. et in c. ana
ritie. eo. ti. li. vi. Sed ceter tenet oppositum et tex. e hic
nō canillādo lras. nā nō apparet q̄ caplo voluerit pa
pa gratia facere. nō respectu capituli nullū verbū gra
tia sapiens positū est i tex. et p̄ h̄ facit hodie tex. in c. i
de insti. li. vi. vbi exp̄sse habetur q̄ ptās instituendi p̄
sentatos p̄ patronos deuoluitur ad caplm sede vacan
te. vñ sicut institutio deuoluit ita et p̄firmatio. et hoc t̄z
ibi gl. q̄ ptās p̄firmādi et instituēdi deuoluit ad caplm
f̄ non ptās libere p̄ferendi ut in. d. c. ij. et i. c. unico. ne
se. vacan. li. vi. Ratio diuersitatis non assignat p̄ doc.
f̄ Jo. an. in. c. quāq̄. d. elec. li. vi. dicit q̄ collatio bñfi
ciorum non est pp̄ue iuris ep̄alis cum multi reperian
tur nō ep̄i habentes collatōem et multi sunt ep̄i nō ha
bentes collatōem beneficiorum. f̄ p̄firmatio et institu
tio sunt pp̄ue iurisdictionis ep̄alis. p̄ hoc. c. p̄quēte.
de offi. ordi. et in. c. cum ex inuncto. in si. f̄. de hereti.
Hec ratio nunq̄ mibi placuit q̄ collatio bñficiōz vbi
non ē dare patronum de iure cōi spectat ad ep̄m et sic
est iurisdictionis ep̄alis. vnde inferiores non p̄nt sibi
hanc ptātem vendicare nisi de iure specialī. hinc ē q̄
gratiose fuit patronis cōcessum ut possint p̄ntare insti
tuendos. reliqua vero fuerunt p̄ ep̄is reservata. hec p̄
bantur. xv. q. v. in. c. i. et ea. causa. q. vij. in. c. omnes
basilice. et. c. si q̄s deinceps. et in. c. nouerint. x. q. i. et i
c. i. de capel. mona. cum si. nā et olim añq̄ ius digen
di esset translatum in ecclesia collegiatis ep̄i prouide
bant omnibus ecclesijs de ministris in ecclesijs inferi
oribus et papa prouidebat ip̄is ecclesijs cathedralib⁹
ut nota. glo. in. d. c. quāq̄. vnde non video q̄ alio iu
re spectet collatio ad ep̄m q̄ cōfirmatio vel institutio.
quare puto diuersitatis hanc fore rōnem. q̄ collatio
est quedam donatio ut in. c. si. de offi. vica. li. vi. vtitur
enim prelatus quadam libertate in cui p̄ferendo ut in
c. relatum. f̄. de p̄ben. nam potest conferre cui vult. et h̄
respectu appellatur donatio. et h̄ modo p̄cedat rō hu
ius gl. in eo q̄ dicit q̄ collatio cōputatur iter fructus.
nam vidē q̄dam fructus habere hanc p̄minentiam et
ptātem donandi beneficia q̄bus vult. ideo voluerunt
iura ut iste libertates transirent in caplm quēadmodū
nec liberalitas disp̄sandi fructus puenientes sede va
cante ut in. c. quā sepe. de elec. li. vi. Sed i confirma
tione et institutione non est hec liberalitas quia si ele
ctus et presentatus est dignus tenetur superior illum
confirmare vel instituere ut in. c. postq̄. de elec. et f̄. d.
iure pa. per totum vnde cum confirmatio seu institutō
sit debita non exerceatur ibi aliqua liberalitas. id trāsit
hec potestas in capitulum quēadmodum in alijs acti
bus iurisdictionalibus contingit. et pro hoc facit quia
vicarius ep̄isopi potest instituere presentatum. ut in. c.
et frequentibus. f̄. de insti. qui tamen conferre nō po
test ut in. d. c. si. Sed circa istam collationem bñficiōz

imminet aliud dubium non paruum. Nunquid sede
vacante collatio que deuoluitur ad episcopum ex negli
gentia inferioris vel electio transeat ad caplm dōati.
sensit hic q̄ non. dicit enim q̄ potuit hic papa restitu
ere istis ius eligendi sine p̄iudicio alicuius quia po
testas erat deuoluta ad archiepiscopum exōnsem. et
sedes nunc vacabat et sic non p̄iudicabatur capitulo
et sic apte sensit q̄ hec ptās sede vacante nō transit in
capitulum et sic transeunt hic doct. hanc opi. tenuit
Jo. mo. in. d. c. quāq̄. Sed Jo. an. tenuit ibi contra
rium. restringendo multum iura que dicunt q̄ d bene
ficijs pertinentibus ad episcopum capitulum non se im
pedit. Intellegit enim illa iura in beneficijs pertinenti
bus ad episcopum iure pp̄rio et non iure deuoluto. qz
in his que pertinent iur deuoluto potestas cōpetit ra
tione iurisdictionis episcopalis sed potestas episcopi
trāsit in capitulum. Ad h̄ plus placet primum dictū
p̄mo per rōnem quam supra dixi. nam eadem est rāō
in omnibus Item multū me mouit. c. ij. ne sede vacā.
vbi i collatione beneficiorum regula ponitur negatiue
dicitur enim q̄ vbi non est exp̄ssum capitulum nō suc
cedit in collatōe. f̄ hec restrictio Jo. an. nullibi probat
et tene menti hic Item dic q̄ hodie habemus iura no
ua que confundūt opi. Cin. ut habetur in. c. vltimo et
penult. de sup. neg. p̄da. li. vi. Ex quibus elicitur re
gula q̄ ep̄o mortuo naturaliter vel civiliter puta quia
captus ab hostibus capitulum succedit in iurisdictione
tam sp̄ualium q̄ temporalium ita q̄ hodie habes fir
mare illam regulā. Sed p̄tingit dubitari de quibsdā ca
sibus sp̄ualibus quos p̄ declaratōe materie qz nimis
traditur hic per doct. succānte prosequor. Et p̄mo exci
piendo ab exceptionibus positis in glo. habuistis. s.
quid dicendum in collatione p̄firmatione et institutōe.
Sed dubitatur secundo quid in potestate dandi licen
tiam electo in platum ecclesie alterius diocesis. ut gl.
hic firmat q̄ capitulum nō succedit. et multi tenuerūt
hanc partem ut nō. in. c. si abbatem. de elect. li. vi. Sed
Jo. an. firmat ibi p̄trarium et credo q̄ bñ. Et idem te
perio sensisse dominos de ro. decal. ccc. nam prima re
gula ē q̄ capitulum succedit in iurisdictione sp̄ualium
et temporalium ut. s. dictum est. ergo et in potestate
dandi licentiam electo vel volenti se transferre ad aliā
diocē. nam hoc est iurisdictionis ut in. c. si religiosus d
elect. li. vi. nec est illa pp̄ue alienatio sicut contingit in
rebus ecclesie nam res ecclesie non p̄nt alienari sine so
lennitate. de qua. xij. q. ij. sine exceptōe. sed licentia ista
dat sine illa solennitate ut in. d. c. si religiosus. Item si de
ricus recepit statim reperitur successor sed non sic repe
riuntur bona succedentia in locum rerum alienandarū
non est ergo bonum argumentum arguere de alienati
one rerum ad personaz. et iura que allegat gl. nō p̄bāt
opinionem suam. nāz ibi solum dicitur q̄ licentia fuit

petita a papa non dicitur quod capitulum non potuisset naz
ad maiorem cautelam sepius recurratur ad papam ut
in. c. si. de vbo. signi. Tercio dubitatur de potestate alie-
nandi. et gl. tenet hic quod non succedit. hoc ego limitare
cum vellet alienare bona episcopus si si ecclesia inferior ex
legitima causa vellet alienare bona episcopatus credo
quod capitulum potest interponere auctoritatem. quia capitulum
propter hoc casu non alienat. sed interponit auctoritatem
ecclesie alienanti. hoc enim est iurisdictionis et sepe ne-
cesse est sentit hoc Frede. consilio. xxxix. et facit. l. ij. de
his que vbi. ali. indi. genunt. Item capitulum potest interpo-
nere auctoritatem permutationi beneficiorum quod intellige
ut nota glo. in de. vnica. de rez. p. mu. Extra gl. in
casu exceptos in ea. dubitatur quarto nunquid capi-
tulum succedat in potestate visitandi totam diocesim
et inquirendi crimina et de hoc habes bonam glo. in
de. i. de hereti. qua tenebis menti que ponit opi. contrari-
as Nam Jo. mo. fuit i. opi. ut non succedat Archidia-
conus tamen potius inclinavit i. opi. contrariarum Jo.
an. i. sua glo. que est aliquantulum intricata reducit ad co-
cordiam hoc modo quod potestas generaliter visitandi non
transit in capitulum et procedat opi. Jo. mo. Sed potestas
specialiter inquirendi contra aliquos diffamatos transit
et sic procedat opi. contraria. Fundamentum huiusmodi
distinctionis est quod capitulum est administrator necessarius
et non voluntarius. unde succedit in his que necessario
et non voluntarie sunt expedienda. sed visitatio genera-
lis est voluntaria specialis vero necessaria. et multi anti-
qui doc. amplexi sunt illam theoreticam et originalem Jo.
mo. Sed indistincte tenent quod etiam visitare possit genera-
liter quia visitatio fit ex necessitate iuris ut patet de ces. i.
c. sopite. et. x. q. i. c. relatu. cum si. ad idem. c. si. d. sup. neg.
pla. li. vi. vbi datur visitator per archiepiscopum si capitulum
est negligens in exercenda iurisdictione ergo capitulum
habebat potestatem visitandi. et si satis deberet admitti
vbi non sperat quod de primo paideatur ecclesie de epi-
scopo puta quia episcopus est ab hostibus captus et ad pre-
dicta quod necesse est sit adducto bonum tex. in. c. inter ce-
tera. supra. de offi. ordi. Quinto dubitatur nunquid
capitulum possit visitare monasteria monialium exempta que
visitat episcopus auctoritate apostolica ut in de. ij. de
sta. regu. et refert h. collec. quod in cancellaria fuerunt congre-
gati multi in h. doctores et recesserunt varij. et videt ipse
velle quod ex necessitate possit. et ap. ab. psuluit quod non
succedat capitulum. et ita refert sibi respondisse Jo. an.
dum eum in hac questione psulcret. mouet quod capitulum non
succedit in his que competunt episcopo iure speciali. unde
non succedit in potestate cognoscendi de feudo. ut non
in. c. verum. d. fo. ppo. et hanc opi. sentit Inno. iudicio
meo in. c. ad abolendam. de hereti. vbi dicit quod ca-
pitulum succedit in his que exercet episcopus iure suo
et idem sentit Frede. consilio. xxxix. vbi dicit secus esse

si episcopus cognoscit iure delegati vel alio iure spe-
ciali. et facit. c. pastoralis. §. p. terea. de offi. ordi. vbi
mortuo episcopo delegato spectatur successor et non
recurritur ad capitulum multi tamen tenuerunt contrarium
dicentes quod si episcopus habet absolueri ut delegatus quod po-
testas transit ad capitulum p. c. vnicum. co. ti. li. vi. quod
loquitur indistincte Sed mihi plus placet precedentis
opi. p. ea que. s. dixi. Item facio aliam rationem Capitulum
succedit episcopo propter communionem que est inter eos.
sunt enim vnum corpus ut in. c. nouit. et. c. quanto. d.
his que si. a prela. Item ut dicit Inno. s. c. proximo
dignitates. et iura ecclesie pariter possidentur per epi-
scopum et capitulum sed in his que competunt episcopo iure
speciali ut delegato cessat ista communio. ergo non suc-
cedit et ex his limita regulam. s. traditam ut capitu-
lum succedat in iurisdictione iure proprio Sexto du-
bitatur nunquid capitulum possit recipere resignationes
beneficiorum sede vacante Et domini de rota in hoc fue-
runt varij ut habetur decis. pallegata. sed maior pars
concludit quod possit quia regula est cum posse recipere resigna-
tionem ad quem pertinet destitutio ut nota. Inno. et
alij in. c. quod in dubijs. de renuci. sed capitulum potest de-
stinare et priuare quem sede vacante ex causa legitima
cum succedat in iurisdictione ergo poterit resignationem
admittere maxime que fit ex causa. Et nota incidenter
ex dictis eorum quod capitulum potest priuare quem ex
causa benefico suo sede vacante Sed presupposito quod ca-
pitulum non possit recipere resignationem est dubium
nunquid poterunt hoc prescribere. vbi quod sic p. c. irre-
fragabili. §. excessus. de offi. ordi. Contrarium notanter
concludunt domini de rota quorum decisio in hoc multum
placet quia sede vacante inchoari nec currere potest nec
finire prescriptio ut in. c. i. et in. c. de quarta. de prescrip.
Et nota hoc dictum singulariter quod capitulum non potest
pretendere prescriptionem in his in quibus non succe-
dit de iure cum sede vacante Septimo dubitatur nu-
quid capitulum possit sede vacante facere statuta di-
stringentia totam diocesim Frede. psilio. xvi. plene p.
sequitur et tandem concludit quod sic. dependet enim a iuris-
dictione ut in. c. si. de psli. li. vi. In qua quidem iurisdi-
ctione capitulum succedit et talia statuta durant etiam
in tempore futurum episcopi quia de natura statuti est ut sit perpe-
tuum licet extinguatur potestas statuentis ut in. c. si. d. offi.
lega. Episcopus vero poterit illa statuta reuocare. quia
non potest capitulum statuere in iudicium futurum episcopi sicut nec
predecessor in iudicium successoris quia par in par non habet
imperium ut in. c. innotuit. de dec. Octauo dubitatur
nunquid capitulum possit sede vacante dispensare in casibus
quod permittitur episcopo et dubium facit quia dispensatio est
theoreticam quorundam de qua supra capitulum succedit
in administratione necessaria. sed Frede. dicto consilio
xxxix. post multa concludit oppositum quod satis mihi

placet nā dispensatio dependet a iurisdictione. Item
quōs est debita vbiq; subest cā legitima dispensandi
vt nota. l. di. domino sancto. r. c. p̄staueret. Non
dubitat qd si ep̄s hz collatōem cum alio vel alias dz
requirere consiliū ep̄i in aliquo actu nūqd capitulū
succedat et concluditur q non per. c. vnicū. ne se. va.
can. li. vi. et sic vt ibi notat. Decimo q̄ritur nūqd
capitulū succedat i iurisdictione quam hz ep̄s de con.
suetudine. r quid si ep̄s habet interesse alicui electioni
ex consuetudine. Hosti. in. c. scriptum. d̄ elect. sentit q
p̄tēs eligendī non transfertur in capitulū. sed iurisdī
ctione exercendi tenet hic Collec. p̄tra. qz eadem ratio
debet esse in additamento que ē in p̄ncipali qd satis
placet ex quo illa iurisdictione competit ep̄o vt ep̄scopo

Undecimo q̄ritur nūqd. capitulū possit facere
p̄mendas ecclesiarum. et concludit q sic saltem donec
fuerit ecclesie p̄sum p̄ habentem p̄tatem vt nō. Jo.
an. in. c. vnicū. ne se. vacā. li. vi. Duodecimo nūqd
succedit in p̄uilegijs indultis dignitati ep̄scopali. ex
emplū. i. c. si. cum concordantīs ibi positū i glo. de
p̄uile. li. vi. r concluditur q non. qd habet Jo. an. p̄ i
dubitato i. c. vnicū. j. eo. li. vi. nam p̄uilegium non dz
excedere p̄sonam p̄uilegiati vt i. c. sane. de p̄uile. li. vi.
r i. c. petisti. vj. q. i. Tredecimo nūqd caplm pos
sit dare indulgentias de qbus i. c. cū ex eo. et. c. nfo. d̄
pe. et re. et de hoc p̄ doc. i. c. accedātib? de excessi. pla.
r si tenetur opinio q sit ordinis ep̄scopalis quā mul
ti ibi tenuerunt. p̄cludendum est q non succedit. sed si
tenetur opi. Jo. cal. q sit iurisdictionis. et dicit hoc te
nere beatum Thomā tunc dubitari potest quia videt
actus voluntarius r non necessarius. possit tamen te
neri q possit quia cum iura dicūt q capitulū succedit
i iurisdictione nec distinguāt inter contentiosam r volū
tariam dz intelligi in vtraq; qsi genus in qualibet spe
cie. vt in. l. filiū familias. ff. de dona. r in. c. auditis. iū
tra ḡo. de p̄scrip. Decimoquarto q̄ritur nūqd
capitulū possit dare p̄fessorē seu penitentiarium q
absoluat i casibus reseruatīs ep̄o. et h̄ tetigi supra eo
bis que r̄clusi q sic. ar. c. vnicū. j. eo. li. vi. Quin
to decimo potest dubitari nūquid succedat in potesta
te doctorandi vbi ep̄o hec p̄tēs p̄petit nec aliqd i p̄u
legio canetur de caplo Et in hoc concluderem. q aut
ep̄scopus habet hanc p̄tatem ex p̄uilegio speciali. et
nō transit in capitulū per supius dicta. aut habet a
iure cōi fm opi. quā sentit hosti. vt nō. glo. in de. h̄. de
mag. et tunc capitulū succedat ar. hic Et ex istis pōt
inferri ad decisionem aliorum dubiorum que possent
occurrere et vide de materia per Jo. an. in dicto. c. vni
d̄. j. eo. li. vi. et predicta bene notabis.

Qui maior ē ordine
Tertiumus. Ibi ecclesia posterioris
receptas in loco r portione p̄fert. h̄oicic se

cundum veram lect. r tria sunt dicta scdm ibi r q. ter
cium ibi sit Nota p̄mo q etiā iter clericos ē habent
da honoris distinctio. vt fm ordines et dignitates in
uicem p̄ferant r honorent. Nō scdo ibi q maior ē
ordine vnā maioritate que p̄sistit in ordine. multiplex
tū ē maioritas. nā quedā ordinis vt hic qdam digni
tatis vt i. c. dudū. de elect. li. vi. alia senectutis. vt in. l.
semp. ff. de iure iur. vbi tex. nōbilis p̄cit Temp i ci
uitate nostra senectus venerabilis fuit r p̄ne eundem
honorē senibus et magistratib? maiores nostri impen
derunt rē. vt ibi. Quedā est maioritas p̄uilegijs seu ad
ministrationis. vt i. c. trāsmittam. de elect. Quedā cō
secrationis vt i. c. aq̄. de p̄se. eccle. vel alta. h̄is enim
respectibus quis p̄t. dici maior vel minor r vide gl. h̄.
di. i. c. lex. vbi ponitur q dicāt maiores natū. Nō
ex p̄dictis r ex tex. q maior i ordine p̄fertur antiquio
ri i tempore r sic prerogatiua ordinis p̄fertur senectu
ti. facit. c. a subdiacono. xvj. di. Et intātum ordini de
betur reuerentia. vt olim quando monachi non erant
clerici. clericus quātū cū qz minor i ordine p̄ferrebat
abbati non ordinato vt in. d. c. a subdiacono. h̄inc di
cit tex. in. c. duo sunt. xvi. di. q nulla dignitas secularis
similis ē sacerdotio. Itē nota p̄tra p̄suetudinem
quarundam ecclesiarum vbi canonici p̄us recepti p̄fer
runtur i sedib? postea receptis h̄ isti posteriores sunt
maiores i ordine. nā ad hanc p̄suetudinem tollendam
emanauit iste tex. vnde nō p̄nto valere p̄suetudinem i
oppositum qz ē contra honestatē ecclesie ad hoc qd
nō. in. c. l. s. eo. et i. c. cum decorem. de vi. et ho. cler.

Item nō q maior i ordine ē p̄mo beneficiandus r
potior dz esse in portione p̄cipienda. Quid aut inter
eos qui sunt eiusdem ordinis. dic q p̄ferendus est p̄i
mo ordinatus vt i. c. l. s. eo. et in. l. i. ff. de albo. scribē.
r vide ad materias quod dixi in. d. c. i. Sed queto
quid includat ista litera r sic de reliquis rē. So. tex.
iste solū expressit sacros ordines r sub illo verbo reli
quis voluit includere minores ordines vt accollatus
exorcistatus r lectoratus r ostiariatus. vt in. d. c. a
subdiacono. pōt etiaz addi p̄ma tonsura que fm nos
ordo est vt i. c. cum p̄tingat. de eta. r quali. et vide gl.
in. p̄benio sexti. In glo. h̄. in fi. glo. ista in effectu
ponit duos intellectus quo ad verbum potiorē posi
tum i textu. p̄rimus vt maiores in ordine sint potio
res in portione p̄cipienda. i. p̄uiores. vt plus ipi p̄
cipiāt qz minores Alius intellectus vt verbum potior
exponatur id est prior. et huic intellectui glo. inheret.
vnde concludit glo. q canonici eiusdem ecclesie debēt
esse pares in portionibus p̄cipiendis Inno. in. c. cum
omnes. de consi. dixit q respectu eoz que dantur p̄
cōi victu debēt esse equales s̄ in his q dant. p̄ vestib?
r alijs necessarijs debet haberi distinctio p̄sonarum
vt fiat p̄uilio fm meritum persone r hec procedant ia

ecclesijs ubi prebende non sunt distincte vel si sunt di-
 stincte procedant in redditibus communibus qui solent
 dividi inter canonicos. Et hunc intellectum videt sen-
 tire hic hosti. qui intelligit istum tex. in distincte sine por-
 tio ista consistat in quotidianis distributionibus sine in
 alijs portionibus sine in prebendis. Sed potest dici qd
 etiam in qualitate ciborum est habenda differentia p
 ea que habentur i. c. coguntur. xl. di. 7. i. c. cu ad mo-
 nasterium in. s. pozro. de sta. rega. tamen raro hoc vl-
 timum practicatur qz i portionibus fiendis attenditur
 consuetudo cuiuscunqz ecclesie que servanda e vt in. c. a. 13
 omnes. de consi. In glo. si. in fi. vel intelligitur iste
 tex. fm Inno. iuxta consuetudinem vrbis que habet qz i
 omnibus fere ecclesijs lz recipiantur minores clerici i
 canonicos z habeat ius canonice tamen tenentur face-
 re seruicia in ipsa ecclesia vt purgare ipas ecclesias pul-
 sare campanas accendere lampades z similia nec reci-
 piunt bnficia infra quatuor annos. z ex hoc sentit In-
 no. qd hec consuetudo i hoc sit localis. sed hosti. intelli-
 git generaliter. sed iudicio meo non est i hoc discrepan-
 dum qz tex. dicit qd minores debent facere seruicia co-
 sueta. unde pondera verbum consueta. seruabitur ergo
 i hoc consuetudo cuiuscunqz ecclesie et fm consuetudi-
 nem poterunt isti minores compelli ad seruicia impen-
 denda et cum hec consuetudo non sit ptra ius sufficiat
 tempus. xx. annorum ad eam inducendam vt no. gl.
 in. c. si. de p. sue. li. vi. Extra gl. quero quid si minor
 in ordine pmo fuit receptus in canonicum auctoritate
 apostolica demum fuit receptus eadez auctoritate ma-
 ior i ordine quis istorum sit preferendus in prebenda
 vacatura. Inno. tenet qd pms licet sit minor in ordi-
 ne quia sibi pmo ius questum fuit. hosti. dicit qd b
 procedit in prebenda iam assignata. secus in assignan-
 da. Jo. an. dicit qd opi. Inno. est verior z comuiter ob-
 seruatur. nam prerogativa dignitatis non pferatur pri-
 oritati temporis. ex quo pro alio pmo scriptum est vt
 probatur i. c. qz sepe. de preben. li. vi. habeat ergo lo-
 cus iste tex. in receptis auctoritate capituli. Sed circa
 istos dubitatur qd si capitulum prouidet minori z co-
 tulit prebendam extraneo. dicit Inno. qd male fecit ca-
 pitulum qz maior i ordine debebat illam conferre vt
 b sed si contulit alteri tenet collatio qz receptus aucto-
 ritate capituli non habet ius affectionum ad prebendam
 pmo vacaturam vt in. c. relatum. et quod ibi nota. s. d
 preben. capitulum tamen qz venit contra istam consti-
 tutionem tenebitur interim prouidere isti maiori i ordi-
 ne donec sibi prouiderit de preben. ar. in. c. dilect. el.
 ij. s. pben. Et nota bene hoc vltimum vltimum ex quo
 potest inferri quia si i ecclesia sunt canonici supernume-
 rarij et capitulum confert prebendam extraneo z non
 maiori i ordine tenetur i penam prouidere isti maiori
 i ordine quem contempsit de communibus redditibus

donec sibi prouiderit de prebenda quod notabis zc.

Um inferior

Si ecclesia sita in aliquo archidia-
 conatu erigitur i cathedralem a iurisdictione
 archidiaconatus eximitur pmo narrat factus. secun-
 do prouidet episcopo ibi madamus. tercio prouidere
 mandat archidiacono ibi prouiso. Nota pmo re-
 gulam que quotidie allegatur qz inferior i iurisdictione
 non potest exercere sententiam censurę vel aliam i ma-
 iorem nec potest illum absoluerę Ex quo infero qz in-
 specto iure pmo non potest sacerdos simplex absol-
 uere episcopum etiam i foro penitentiali. qz hec regula
 loquitur in distincte. debz ergo episcopus recurrere ad
 suum maiorem scz ad suum archiepiscopum vt nota-
 hosti. i. ti. de peni. et remis. in. s. cui penitendum. b ve-
 rum nisi eps sit exemptus quia tunc ex privilegio iuris
 potest sibi eligere confessorum vt i. c. si. de peni. et re-
 mis. sic etiam facit papa. nam propter superioris defe-
 ctum eligit sibi confessorum vt nota. in. c. sane. de offi.
 dele. et i. c. nemo. ix. q. ij. Nota secundo qd eps ce-
 setur pater inferiorum clericorum. xxv. di. esto subiectus
 Item nota absolum esse vt filius habeat potestatem
 in parentem erubescit enim lex filios parentum castiga-
 tores existere vt dicit tex. i. an. s. nup. in. s. qz si sanxi-
 tum. Nota qd monasterium potest erigi i ecclesiam
 cathedralem simile i. c. i. ne se. vacan. Ultimo no
 qd si ecclesia inferior erigit i cathedralem per consequens
 eximitur ipso facto potestati inferiorum qui ibi pmo
 habebant iurisdictionem qz non est honestum vt eps
 sit subiectus inferiori. et hoc facit ad questionem pmo
 ne archidiaconus habeat iurisdictionem coercendi
 delicta infra certos limites infra quos eps deliquit.
 nunquid possit puniri per istam archidiaconum et si
 loquitur de episcopo ipsius archidiaconi. dicendum qd
 non quia inferior non potest ligare vel indicare suum
 inferiorem. Sed dubiu est i extraneo episcopo. z vide-
 tur pmo qd non. qz archidiaconus non exercet iuris-
 dictionem i monasterijs sitis i suo archidiaconatu. vt i
 c. si. de offi. archi. fortius i episcopum exercere non de-
 bet nam propter reuerentiam pontificalis dignitatis
 non debet inferior exercere i eum iurisdictionem ar. i. c.
 qz periculosum. de sen. ex. li. vi. Inno. tenet pparium
 nam rone criminis perdit privilegium suum in an. i. q
 pronuncia. l. vbi de crim. agi oportet. et in. c. placuit.
 xvi. q. ij. et hanc opi. sequitur Jo. an. lz hosti. contra-
 naz ex quo archidiaconus habet territorium distinctu
 recipit potestatem coercendi delicta omnium. pro b
 bene facit. l. ij. ff. de offi. presi. vbi dz qd i alieno terri-
 torio preses censetur puatus. debet tamen procedere
 no ad depositum seu i maioribus criminibus. qz ad
 depositum episcopi pcedere potest solus papa. ij. q.
 vi. q. i. i. c. accusat. z. c. ij. s. transla. pla. Conclude

ergo q̄ nēdum ab ep̄o pari sed etiam ab inferiore pla
to potest ep̄s iudicari et puniri si delinquit in illius ter
ritorio. et notabis hanc questionem. Similis questio
fit in archiepiscopo delinquente. J. diocēsim sui suffra
ganei. nunquā possit puniri per suum suffraganeum. et
hec questio tangitur h̄ per Inno. et plenius expeditur
per archi. et alios i. c. ij. de consti. li. vi. et cōmuniōr v̄
detur opi. vt a suo suffraganeo puniri non possit p̄ ra
tionem istius nam archiepiscopus est maior et iudex
suffraganei sui ergo ab eo iudicari nō potest. et ex hac
rōne sequitur p̄m Inno. q̄ si suffraganeus ex dispensa
tione p̄pape haberet alium episcopatum extra illam
prouinciam q̄ non possit punire suum metropolitanū
ibi delinquentem naz vbiq̄ archiep̄s est maior suffra
ganeo suo. **Obiit** de hoc vltimo. q̄ suffraganeus
non est i alio episcopatu vt suffraganeus s̄ vt ali' ep̄
scopus et certum est q̄ alius episcopus potuisset puni
re istum archiepiscopum ex quo non est suffraganeus
suis. videmus i delegato pape simile q̄ licet sit minor
potest tamē auctoritate delegata excommunicare suum
maiozem vt in. c. sane. d. ij. de offi. dele. vnde diuersis
respectibus q̄s potest esse maior vt i. c. cum capella. d̄
p̄uile. In glo. i. ibi cum maior se subijcit minori. nā
tunc se subijciendo fit minor vt maior vt i iuribus p̄al
legatis i glo. et hoc itelligit si superior consentit vt per
sona ecclesiastica possit se subijcere minori alias aures
non possit consentire etiam i alium parem vt i. c. signi
ficasti. J. de fo. compe. et papa q̄ nō recognoscit superi
orem potest se subijcere p̄sessori vt. s. dixi. In ca. glo.
ibi de offi. dele. c. querenti. ad idēz de sen. excō. c. que
reant sed vt dicit Jo. an. vtrōq̄ potest absoluerē tē
pore quo excommunicat. vnde melius facit. c. ḡ. i. d̄
p̄uile. In eadem glo. ibi sanctum est. dicit Jo. an.
q̄ ibi hoc non facit ex officio quasi dicat regulam illā
p̄cedere quando ex officio q̄s potest absoluerē. vt tūc
possit etiam ligare et ecōtra. secus autem vbi cōmitte
retur nuda potestas excommunicandi vel absolnendi. q̄
tunc non transiret aliud vt sentit glo. et hoc nota eam
secus autem vbi p̄mitteretur iurisdicō. q̄ tunc datur
potestas absolnendi cum isti iudicentur a pari. In
glo. ij. ibi ad supplicatōnem dicit Jo. an. q̄ ibi nō erat
maior i administratōne. nam renunciauerat ille archi
episcopatu. et recepat beneficium ab episcopo. vñ ra
tione beneficij erat factus de foro illius vt i. c. cum ca
pella. de p̄uile. de fo. compe. c. postulasti In gl. iij.
i si. vult ergo glo. in secunda solutōne q̄ hoc potuit fa
cere iste archiep̄s auctoritate p̄pria ex dispositione. c.
quoniam alle. i glo. sed hec solutio non congruit isti li
tēre quia hic fuit erecta de nouo ecclesia cathedralis. et
sic erat aliud corp' et debebat habere aliud caput. Et
i. c. quoniam. non sunt ibi duo corpora nec duo capi
ta. sed constituitur ibi episcopus absq̄ ecclesia. cathe

drali q̄ debet esse vicarius constituentis. In gl. pe
nulti. i si. vult ergo glo. q̄ si ecclesia subiecta alicui pla
to inferiori erigitur i cathedralem q̄ nihilomin' rema
net sub iurisdicōne ipsius p̄lati inferioris nisi exima
tur a papa vt hic. sed hoc dictum non recipitur cōmu
niter a docto. et profecto videtur contra istam tex. naz
papa h̄ non exemit istum ep̄m a iurisdicōne archidia
coni. sed denunciauit eum exemptum. nam is q̄ denū
ciat de nouo nihil agit vt in. l. heredes. palam. ff. d̄ te
sta. et nota. i. de. statutum. de elec. quinimo dicit doc.
q̄ si iste archidiaconus esset i diocē. istius ep̄i. episcop'
nouiter creatus habebit iurisdicōnem super archidia
conum. x. q. i. regenda. et optime facit tex. in. c. transla
to. de consti. Sed quero extra glo. quam iurisdicō
nem habebat iste archidiaconus i ista ecclesia vū est
monasterium. dicit q̄ de iure p̄muni nullam iurisdicō
nem habet archidiacon' i monasterijs. sed de iure spe
ciali posset habere vt in. c. si. et quod ibi nota. de offi.
archidi. et forte ob hoc tex. h̄ loquitur p̄ditionaliter vt
patet i tex. ibi p̄uileo vt si ex hoc rē. **Adico.** abbas

Compositōem super iure p̄
Umlis. matie vnas solus cuius iur
est poterit impedire. vel sic. In p̄positōe su
per iure p̄matie fienda debent omnes p̄lati p̄uincie
et capitulum ecclesie cathedralium p̄sentire. et duo fa
cit. nam p̄mo mandat p̄positōem publicari si p̄lati con
sentiant. secundo ibi si q̄ vero dissentientes mādāt c̄
tari et publicatōem non fieri. Nota p̄mo q̄ i factis
arbitris p̄uincie debet regri non solum consensus pla
torum ipsius p̄uincie. sed etiam capitulorum ecclesie
cathedralium. facit. c. si. de his que fi. a pla. Nota
scō ibi p̄sentium. et tene menti q̄ i actu p̄positōnis
etiam super iure superioritatis non vocantur absentes
s̄ tantum p̄sentes. et nihilominus negari non potest
quin hec compositio sit magni p̄iudicij et sic videtur
q̄ non sufficit quodlibet p̄iudicium s̄ magnum vt ab
sentes vocentur. et hoc optime facit ad materiā. c. p̄sen
tium. d̄ de resti. li. vi. In et quādo absentes canonici sunt
vocandi. **Ad** tercio ibi bituricens. capli iuncta lra ibi
regratis assensum q̄ i rebus magni p̄iudicij v̄z p̄lat'
habere nedū p̄siliū s̄ etiam assensum capli sui. quod
tenet h̄ Inno. et Jo. an. quod tene menti p̄ limitatōne
c. quanto. r. c. nouit. de his. que fi. a pla. naz regulari
ter sufficit p̄latum regere cōsiliū capli sui vt i dictis
iuribus. facit qd̄ dixi i. c. edoceri. de sp̄. et qd̄ nota. i
c. i. d̄ p̄cura. **Ad** q̄rto q̄ iudex non p̄t cōpellere
partes ad cōpositōnem faciendam si causa ē ciuili s̄
debet eas decidere sententia sua nec etiam princeps
ex potestate ordinaria hoc facere debet. nam vt colligi
tur ex tex. papa affectabat istam p̄positōem et tamen
noluit ad hoc cōpellere p̄latos. puto tamē q̄ si lio fuit
diuturna et intricata multū inter partes. ita q̄ de facili

decidi non potest q̄ in lex pot̄ compellere ptes ad cō
cordiaz tex. vid̄z in dīcō meo multū nōbilit̄ obliuioni
non tradendus i. c. placuit. x. di. ¶ 2o quinto q̄ is
cuius interest potest ex transuerso ppositōem impedi
re quādamōdum p̄ter tēdōs p̄ iteresse p̄prio impedire
executōnem sine inter alios late vt in. c. veniens. ij. de
reli. ¶ Item nō q̄ vnus solus de collegio pot̄ impe
dire ppositōnem siendam noīe collegij quod bene no
tabis. et hoc est ex 1o fm̄ Inno. q̄ actus compositio
nis est voluntarius et i istis voluntarijs oportet q̄ oēs
de collegio p̄sentiant vt nota. i. c. cum omnes. d. cōsti.
et in. d. p̄pter. et. c. scriptum. de elect. maxie cum pos
sint pretendere aliquod p̄iudicium singulariter vt b.
sed si compositio concerneret vtilitatem collegij tunc
poto q̄ non impediret p̄iudicium v. ius ar. in. d. c. i. d.
bis que. h. a maio. parte capitu. nam necessitas et vtili
tas i hoc equipantur vt nota Inno. in. d. c. cū omnes
et sentit Jo. an. b. dum dicit q̄ isti dissentientes possunt
impedire ppositōnem si mouentur ex p̄babili cā. ¶ Itēz
nota q̄ capitula ecclesiarum non debēt citari vt p̄sona
liter p̄pareant lz i causa illa alij personaliter citentur vt
b. q̄ ecclesie defituerentur suffragio ministrorū ¶ U
tīmo nota q̄ in dīcōe citatōne potest iudice cōminari
p̄dennatōnem expensarum i causa succi. bentie. ¶ In
glo. i. in. h. vnde non debet superior pati se cōtēni. vt in
l. obseruādum. ff. de offi. p̄si. debet ergo tenere mediū
vt i. c. i. d. offi. custo. et i. c. disciplina. cl. vi. ¶ In gl.
h. ibi et ita eorum itererat consentire vel contradicere.
nō bene glo. iuncto tex. q̄ dñs non pot̄ p̄ponere sup
iure superiorit̄ i p̄iudiciū subditorū nisi subditi p̄sentiant
nā interest subditozum nō h̄e multos dominos vt nō
mutare dominum vt in. l. imperialē. in. §. p̄terea. dūca
tus de p̄bibi. feud. alie. p̄ Frede. colla. x. nō. Inno. i.
c. auditio. de p̄scrip. dīxi post hosti. s. eo. dilecti. Et ex
rōne glo. potes generaliter colligere q̄ vbiq̄q̄ subdi
ti possunt pretendere aliquod interesse non valet cōpo
sitio facta per solam dominum ipsi subditis non con
sentientibus. Sed quero pro declaratōne glo. et
tex. q̄ comprehendantur h̄ appellatōe p̄latorū ¶ So.
Inno. ponit duas expositōnes. p̄ma vt comprehendā
tur solam ep̄i. secunda vt veniant omnes p̄lati habē
tes iurisdicōem ordinariam. de q̄bus. s. in. c. cum ab
in ecclesiarum. de offi. ordi. nam cum ip̄orum interest
debt̄ vocari s̄z p̄tra h̄ opponit. nā eadez rōne debuiss̄
sent vocari oēs subditi q̄ omnium interest rōne p̄dicta
¶ So. dicit Inno. q̄ si ageret cā singulariū p̄cedēt p̄trariū
¶ h̄ bec cā p̄cebat vniuersitatē ecclesiarū p̄uincie. ideo
sufficiēbat p̄latos et maiores vocari nam facta vni
uersitatis expediuntur per rectores et maiores vniuer
sitaris ar. in. l. h. l. de iura. calum. Et nota. bene b. dī
ctum. ex quo p̄mo habes notare q̄ in factis concernē
tibus totam p̄uinciam requiruntur p̄lati. p̄uincie

vt faciant vnum corpus et debent actum explicare col
legaliter sicut videmus in concilio generali. nam q̄
istud concilium concernit totum orbem p̄lati toni
orbis conueniant et faciunt vnum corpus representā
tes ecclesiam vniuersalem. lxx. di. c. i. vides b. idem in
facto vnius p̄uincie vel dioec̄. vt i factis concernenti
bus totum clerum. vniantur clerici et faciunt vnu cor
pus sic i simili nō. Bar. in vniuersitate scholarium bo
nonien. vbi sunt vniuersitates distincte iuristarum et ar
tistarū vltimōtanorū et citramontanorū. nam in factis
concernentibus studium vniuersaliter vniūtur etiaz do
ctores et faciunt vnum corpus. et pro hoc facit tex. s.
i probemio vbi scribitur vniuersaliter doctorib⁹ et scho
laribus ¶ Secundo nō q̄ i factis p̄uincie vlt̄ alicuius
dioec̄is non esse necesse vt omnes clerici consentiant
sed satis est q̄ iterueniāt p̄lati et capitula. nam repre
sentant totū clerum vt hic. ¶ In gl. i verbo p̄sentiuū
ibi videtur q̄ sic. et hoc teneas nam absentes qui non
sunt vocandi habentur pro alienis nec debent i nume
ro cōputari. x. q. ij. hoc ius p̄rectum. vlt. si aut. naz
ius vniuersitatis potest residere penes vnum solū tñ.
vt in. l. sicut. ff. quod cuiusq̄ vniuersita. et nota. i. c. gra
tum. de postu. p̄la. tamē quo ad istum tex. omnes q̄
sunt i p̄sentia vocandi sunt. absentes vero nō vt pro
batur i tex. ibi i ea p̄sentium. et sic questio q̄ infra sub
ditur i glo. deciditur i tex. sed i alijs negocijs nunq̄
absentes sunt vocandi. vt i. d. c. hoc ius p̄rectum. s̄z
fallit i q̄busdam casibus de q̄bus per glo. nō. in. d. c.
p̄ntie. de testi. ll. vi. dīxi plene i. c. cū omnes. de cōsti.
dic vt ibi ¶ Qui aut̄ dicant absentes vel p̄ntes dīc q̄ i
factis p̄mentibus totam p̄uinciam existentes i p̄uin
cia dicitur p̄ntes ¶ In concernentibus vero dioec̄sim
omnes q̄ sunt i dioec̄si vt i. c. si. q̄ ma. accu. pos. ¶ In cō
cernentib⁹ aut̄ ciuitatē seu castz illi q̄ sunt i ciuitate seu
castro vt i dicta aut̄. hoc ius p̄rectum et facit. c. quia
p̄pter. de elect. ¶ In glo. si. ibi fundata erat p̄ p̄posi
tōnem. h̄ non placet hosti. q̄ fm̄ eum p̄positio nō erat
h̄ publicata p̄lati. sed publicāda si p̄stitissent assen
sam Inno. dicit q̄ ex quo archiep̄i composuerant ad
inuicē p̄sumptio erat p̄tra dissentientes. Sed hec et alia
que h̄ scribuntur mihi nō vidētur necessaria. q̄ papa
h̄ cōminatus est ad terrorem. vnde non colligitur q̄ si
isti haberent iustam causam contradicendi q̄ deberēt
evitare condemnationem expensarum. ¶ Extra glo.
opp. contra tex. vid̄z enī q̄ ista p̄positio nō debebat ob
esse p̄lati ex quo ipsi nō cōsenserant. vt i. l. tres fra
tres. ff. de pac. et in. l. nec ignorans. l. de dona. So.
hosti. dicit cōtrariū p̄cedere q̄ p̄tes nullo modo p̄sen
serant compositioni. Sed tex. iste debet itelligi quādo
per prius datur iudici potestas p̄ponēdi vt alte et h̄
se secundū valgare quorundam possit arbitrari. et iter
partes componere. nam tūc ex hac generali potestate

potest iste compromissarius dare de iure unius alteri
 i parte et totum. nec poterit conqueri qd ex quo semel
 consensit. ar. in. l. cum mandato. ff. de mino. et nota sin
 gulariter hoc dictum. nam solet quotidie allegari hec
 opi. hosti. qd si ptes compromittentes dederunt pntem
 arbitratori arbitrandi alte et basse. pnt ipse voluerit no
 pt precepta lesionis peti reductio ad arbitrium boni vi
 ri. de quo plenius dico in. c. quintaualis. de iureiur.
 Secundo pt intelligi tex. fm cum qd papa fecerat com
 positum s non publicauerat partibus. sed pns vole
 bat habere consensum prelatorum. Et ex hoc nota. qd
 partes possunt consentire laudo iaz facto nondū pub
 licato. nec possunt postmodum pqueri pcepta lesionis
 qd itellige dūmodo dolus absit. nam dolus futurus
 nō pt remitti. l. creditor. §. luci. ff. mādati. Tercio pt
 itelligi fm Jo. an. qd ppositio bene debebat detegi p
 latis et habito ipoz pnsu debebat postmoduz publi
 cari p totā punitiā. et p h facit tex. ibi solēnter publice
 tis. et quelibet lectura est vera in se rē. Nico. abbas.

De treuga et pace

Quia iudiciū est discordantes ad pacem reducere
 et. di. per totum. ideo post tractatum de offi. iudicam
 merito annectitur hec rubrica. Uel pt pntuari. hec ru
 brica. scdo ad rubricam supra. pntā. qd maiorū et su
 perioz est treugas et paces inire. subditoz vero obedi
 re ideo rē. Et ex hac pntuatiōne quero ultra docto
 res. nūqd iudex possit pcellere subditos ad pacē fieri
 dam et dico qd sic tam secularis respectu subditoz qz
 ecclesiasticis respectu clericoz rōne peccati. vt pbatur
 xc. di. in. c. si quis pntatus. et. c. placuit. et ibi nota. i
 glo. de iudice seculari. ad idem. c. nouit. de iudi. vbi di
 citur qd ad papaz. pntet reformare pacem. nā rūpens
 pacem venit contra pceptū caritatis. quia pax nihil
 aliud ē qz caritas vt ibi. et hanc opi. qd iudex possit tē
 net bar. in. l. pgnit. ff. de offi. pnti. ibi tamen distinguit
 qd aut discordia est iter ciuitatē et ciuitatem. et tunc su
 perioz debet iterponere partes suas i anē. de manda.
 pnti. in. §. deinde. aut ē iter priuatos et tunc aut est cā
 crīninalis. aut ciuils. pntimo casu iudex potest com
 pellere ad pacem rōne publice vtilitatis. nam i ciuili
 bus dissensionibus sepe respublica leditur. l. si qd in
 genuam. §. si. ff. de capt. Si vero causa est ciuils tunc
 potest monere ad pcordiā non aut pcellere fm cum vt
 nō. in. l. i. ff. de no. ope. nūci. hoc vltimū puto verum
 nisi līs magno tpe durauerit et ē ita itricata qd de facili
 extirpari non potest. nam tunc iudex pōt pcellere ad
 pcordiā lz nō sit ciuils vt ē tex. nōbils in. d. c. placuit
 Secdo qro nūqd possit iudex eodē mō ad treugas
 fiēdā pcellere et dico qd sic. et multo fortius qz ad pacē
 et. in. c. l. Itē treuga est qsi qdā pax ad ipō sed in

de pnt ad paces pcellere vt supra dixi fortius ad treu
 gam. qz q potest totum potest et partem vt i. c. pasto
 ralis. in. §. item cum totum. de offi. dele. et. l. que d to
 ta. ff. de rei vendi. ad idem bonus textus i. l. illicitas
 in. §. ne potentiores. viri contumelios. ff. de offi. pnti.
 vbi dicit qd ad officium iudicis pntet pntere ne potēti
 ores viri contumelios afficiant humiliores. Sic etiaz
 qd vbi qd verisimiliter timet offendere per aduersarium
 potest iudicis officium implorare vt ipsum compellat
 ad prestandū eandem de non offendendo nec se nec
 suos et iudex tenetur i hoc officium suum. impnti vt i
 d. §. ne potentiores. et ibi plene p baret bonus tex. i
 l. denunciamus. l. de his q ad ecclesi. confugi. et ibi p
 Ly. bene facit tex. in. c. literas. i si. de resti. spo. et in. c.
 de benedicto. xxxij. q. i. aliqd per Inno. in. c. graue. d
 sen. ex. Tercio qro nūqd officiales qbus datum
 ē liberum arbitrium super bono et pacifico statu ciuita
 tis possint compellere subditos ad pacem. et dic qd sic
 vt patet ex predictis. respublica leditur ex dissensionib
 bus ciuilibus. vnde pntet ad pacificum statum ciuita
 tis vt subditi reforment pacem. et hoc tenet baro. in. l.
 ambritiosa. ff. de decre. ab ordi. fa. Nico. abbas.

Statuit tempora
Reugas treugarum et pntā
 violantiū. Nō pmo qd iudex
 ecclesiasticus pt ex causa cōcellere
 laicos ad treugam. de qua hic. qz
 pncipaliter sit ob honorem dei vt

illis diebus et tpiibus possint homines liberius voca
 re diuinis. nam i quinta feria debent homines cessare
 ppter reuerentiam assumptionis. et qz illo die xps fecit
 cenam apostolis. de pse. di. l. porro. et di. iij. c. litteris
 In die veneris sit ppter reuerentiam passionis. In
 die sabbati quia discipuli latuerunt ppter metuz su
 deorum. et quia corpus xpi latuit i sepulchro. In die
 dominico qz omne insigne deus illo die instituit. lxxv.
 di. in. c. quod die. Secundo nota ibi precipimus.
 qd qui non seruat istas treugas peccat mortaliter. pnt.
 q. i. qd precipitur. et in. c. ij. de maio. et obe. patet etiam
 ex alio quia transgrediens debet excomunicari et exco
 municatio non fertur nisi pro mortali vt i. c. nemo. et in
 c. nullus. xi. q. iij. An autem hodie hec constitutio li
 get cum non seruetur in omnibus dicam cū gl. Ter
 cio nota qd excomunicatus i vna diocesi debet haberi
 p excomunicato per vniuersum orbem concor. xi. q. iij.
 pena. Excomunicatio ergo non clauditur territorio qz cur
 afficiat animam et corpus sequitur personam sicut le
 pra leprosum. l. q. i. cito turpem. et supra. de offi. ordi.
 ad reprimentā Nota qd epi ad instantiam pseruā
 dam tenetur sibi mutuo impendere auxiliū et pntium.
 Ultimo nota ex si. litere qd prelatuz tepidus in iusti
 cia exequenda pt deponi a dignitate sua. fac. xvij. q. ij.

si q̄s abbas et negligentia p̄lati est peccatum mortale
 vt nota. glo. s. de omi. archy. c. ex que. r. idē dicit i. disti-
 mulatione. vt nō. In glo. in. c. clericos. de ima. ec. li. vi.
 facit. xliij. di. c. su. rector. nec ppter timorē d̄z differre
 iusticiam. q̄ iram dei sup se inuocat qui magis timet
 hominem q̄ deum. vnde bonus pastor debet animas
 suam ponere pro ouibus suis. vt habetur in euangelio
 et traulamptuei. G. nisi cum p̄idem. de renūci. Al-
 tra docto. quero i. tex. mā datur puniri qui huiusmodi
 treugas non obseruauerit. et loquitur tex. d̄ treuga ca-
 non. i. a. canone inducta. Sed quero qd i. cōuentio-
 nali vel in pace pone duo fecerunt treugam vel pacem
 et apposta fuit pena cōtrafacienti. denum ambo cō-
 trauerunt nunq̄d possit vnus p̄tra aliam ad penam
 egre. Locūde post bar. in. l. cum pater. §. libertus. ff.
 d̄ le. ij. q̄ aut nē dicitur quis p̄mo fregit pacem seu treu-
 gam vt quia forte eodez momento se inuaserūt. et tunc
 alter non potest agere p̄tra reliquū. vt in dicto. §. liber-
 tus. aut cōstat q̄s primo cōtrauenit et tunc p̄mus non
 potest agere contra scōm. sed secūdas bene pōt agere
 cōtra p̄nam qd bene notabis. p hoc facit tex. i. dicto
 §. libertas. c. l. quero. §. iter locatozem. ff. de loca. et
 quod nō. glo. in. c. dilecti. de arbi. nam secūdas non
 tenebatur seruare pacem p̄mo. ex quo p̄mus nō serua-
 uit eam. quia promittens penam vel quicqd aliud in-
 telligitur promittere in quātum alius seruat qd p̄misit
 vnde si ille non seruat p̄missum nō tenetur iste ad ob-
 seruatiōem vt in. c. p̄uenit. de iureiurā. et i. regala frustra.
 de re. iur. li. vi. sed p̄mus incidit in penam inuiolando
 pacem seu treugam. In glo. i. nō glo. q̄ p treugas
 nō est finita discordia. pax vero est finis discordie s̄m
 hosti. et debet pax esse i. voluntate. guerra vero in neces-
 sitate naz debet quis pugnare vt pacem habeat. xxiij.
 q. i. noli. vel dic vt dixi super m̄rica q̄ pax est caritati
 vinculum vt dicit tex. in. c. nouit. de iudi. caritas vero
 est amor dei et proximi In glo. ij. ibi quādo inen-
 tabilis vrget necessitas. p hoc tex. q̄ non est licitū. j.
 d̄ re. iur. vbi dicitur q̄ Ab̄chabei viri sancti sine cul-
 pa in sabbato pugnabant et hoc ppter necessitatē. S̄z
 pōt irelligi cōtrarium i. defensione. q̄ omni tpe debet
 quis se defendere ne pereat tuendo corpus suum. vt i.
 de. vnica. de homic. vnde clericus nullam incurrit irre-
 gularitatem occidendo aggressorem suum si aliter eui-
 tare p̄cūlum non potuit vt ibi. iste vero tex. potest irel-
 ligi in pugnatoze. vt notat gl. in. c. si nulle. alle. in. glo.

Et in fi. glo. nota hanc vltimam questionem glo.
 singulariter et non tradas obliuioni. ex qua habes q̄
 lex positua etiam preceptua non obligat ad peccatū
 si non fuit mortuus vtentium recepta. vel si p̄ disticta
 dinem abijt et hanc opi. glo. tenet Hof. hic in summa
 et Inno. et Hosti. in summa huius tituli Sed hic tenet
 ip̄e hosti. cōtrarium. mouebatur quia ista est lex

preceptua vt patet ibi. precipimus. ergo a principio li-
 ganit contraueniens ad peccatum. ergo per non ob-
 seruantiā non tollitur eius dispositio quia temp̄ nō
 est modus tollendi obligationē. vt in. l. obligationem
 §. placet. ff. de acti. et obli. et principium fuit viciōsum
 cum peccauerint p̄traueniendo. Et ad. §. leges alle. in
 glo. et. §. si. L. de ede. Respondet ip̄e q̄ illi tex. non lo-
 quantur in legibus preceptuis et statutarijs ponit ex-
 emplam l. c. statum. s. ti. p̄xi. et nota incidenter hoc
 dictum. nam sentit q̄ dispositio dicti. c. statum. tol-
 li potest distictudine. sed vide tu. qd ibi dixi Iste ve-
 ro tex. fm cum loquitur in. l. preceptua. Alij vero di-
 stinguūt vt refert Jo. an. iter leges q̄ apponunt penas
 ip̄o facto et illas q̄ mandant penas infligi vt i. p̄mis
 non habeat locū consuetudo p̄traria cum statim cōtra-
 faciendo incidant isti i. penam et in factum damnatum
 xxij. q. i. in. c. audiuimus. Do. anto. hic distinguit q̄
 aut lex preceptua emanauit i. fauorem p̄natum et po-
 test tolli p̄suetudine sicut potest tolli pacto et renūci-
 atione vt nota. in. l. d̄ qbus. ff. de legi. aut emanauit i.
 honorem dei aut i. fauorem publicum et tunc si subdit
 non obseruauerunt sciente superiore et patiente. talis lex
 non ligat nec requiritur aliqua p̄scriptio quia ex quo su-
 perior videt et patitur non videt velle q̄ lex sua vinculū
 inijciat. sed si superior ignorat tunc peccat p̄trauenien-
 tes Sed p̄tra hoc vltimum et contra hosti. videtur
 tex. in. c. si. d̄ p̄sue. vbi tex. aperte probat q̄ omnis lex
 humana potest tolli p̄suetudine dūmodo sit ratiōnabi-
 lis et legitime p̄scripta. Unde ibi solum contra p̄sue-
 tudinem conseruatur ius diuinum nec p̄nati dicitur
 tollere legem superioris. sed ip̄e superior consensum p̄-
 stando huic p̄suetudini in eo q̄ statuit iura vt p̄ p̄suetu-
 dinem possit tolli ius posituum. d. c. si. Inno. sup ra-
 bica quem sequitur Job. cal. hic vult in effectū q̄ aut
 lex preceptua est talis q̄ eius contrariam est i. se mor-
 tale peccatum et tunc nō potest tolli consuetudine sicut
 nec cōtraria lege. aut eius contrarium non est i. se mor-
 tale peccatū et tunc tollitur per distictudinem Dixit
 et cal. q̄ sufficit in hoc tempus. x. annorum. allegat no-
 ta. in. c. si. de consue. li. vi. Ego sic distinguerem q̄ aut
 lex preceptua nunq̄ fuit recepta in obseruantia scien-
 te legiflatore et valente contradicere et non contra-
 dicente et talis lex non ligat et puto quod non requiritur
 tempus ad inducendam p̄scriptionem. sed suffi-
 ciat binus vel trinus actus in cōtrarium. quia hic nō
 agimus de p̄scribendo contra legem sed de impedi-
 endo vinculum nam per binum vel trinum actum ap-
 paret de consensu superioris. ar. in. l. ij. L. de epi. au-
 di. et in. c. ita nos. xxx. q. ij. Si vero aliqui seruant in
 eodem loco et tunc non seruantes non videntur exor-
 sari ar. in. c. cum iam dudum. i. fi. de p̄ben. aut superior
 ignorat et tunc puto q̄ requiritur p̄scriptio. xl. annoz

dūmodo p̄suetudo sit rationabilis aut q̄ fundat sup
 aliqua ratione vt vult tex. in. d. c. si. si enim p̄rariū le
 gis in se esset malum p̄suetudo nō esset rōnabilis d̄ in
 re iurā. c. intellecto. et sic salua opl. Inno. nec ob. q̄ in
 p̄ncipio omnes peccauerunt p̄trauendo. nā duplex
 est responsio. p̄mo q̄ si moti fuerint ex aliqua cā ra
 tionabili nō peccauerunt q̄ ip̄met sup̄ior indulisset.
 ad b̄ qd̄ nō. archy. in. c. v̄nam. lxxvi. di. vel sc̄do suc
 cessores eoz q̄ p̄trauerunt nō peccauerunt. q̄ potu
 erunt existimare q̄ ex aliqua rationabili cā illa lex nō
 sit in obseruantia ar. eorum que nō. glo. in. c. d̄ quarta
 de p̄scrip. et quia lex p̄ceptiua non illaqueat sciente su
 periore et nō p̄tradente allego bonū tex. in. c. glo.
 xx. di. c. i. et in. c. cum olim. de cler. p̄u. in p̄suetudine
 inducenda in sacramentalibus ita voluit glo. nōbilis
 in. c. vi. de secundis nup. Et cōtra regulam quā b̄ reci
 tat Inno. allego bonū tex. cū glo. in. c. cū multi. xv. q̄
 vlti. nāz olim erat statutum q̄ filij nati ex cōiugio pre
 sbiterozū essent serui ecclesie et sic pena erat infligta in
 te et tamen dicit ibi glo. q̄ hodie ecclesia ex non obser
 uantia p̄didit illud ius. Ex quo infero q̄ quātūcumq̄
 lex apponit penāz ip̄o facto. nihilominus p̄t tolli cō
 traria p̄suetudine. quia i non exigendo penam p̄mittit
 contra legem. nam et p̄ non vsum tollitur lex. vt nota.
 Jo. an. in. c. Jobānes. de cler. coninga. et Ly. in. l. ij.
 L. que sit lon. p̄sue. In glo. in verbo p̄firmet nota
 bene istaz glo. q̄ vbi p̄firmatio exigitur a pari capitur
 cōfirmatio pro obseruantia. non enim p̄t capi. p̄prie.
 q̄ par vel inferior p̄t cōfirmare factum superioris vt
 paris. et ideo verba capiantur improprie. simile in. c.
 studuisti. d̄ offi. leg. et ex hoc inferatur q̄ si quis promi
 sit q̄ Ticius confirmabit talem contractum. debet itel
 ligi q̄ ille obseruauit. et approbabit qd̄ i eo erit. quod
 bene nota. Sequens. c. nihil habet q̄ p̄sbiteri et alij
 de quibus in tex. gaudent p̄uilegio r̄.

In nouam rate plena securita
 te gaudet tpe guerre. Nō p̄mo p̄sonas b̄
 enumeratas que tpe guerre debent gaudere plena secu
 ritate male tñ obseruat et nota i eo q̄ dicit de mercatorij
 bus q̄ papa p̄t ex cā dare securitatem aliquibus lai
 cis tpe guerre Nō ibi cunctes et redeantes ar. q̄ se
 curitas data in cundo debet et itelligi. data etiam in re
 deundo. nam ista duo cōmuniter equiparantur in iure
 vt i. c. magne. i. h. de voto. et bonus tex. in. l. si cui. ff.
 ex qui. ca. ma. nota. barto. in. l. v̄mur. ff. d̄ sepul. v̄o.
 p̄batur ratione Non enim quis dicitur secure venire
 ad certum locum nisi secure possit maiori. et inde rece
 dere. Sed dubitari potest de questione quotidiana vl
 tra docto. hic. pone data est securitas alicui ex b̄nito
 vt possit secure venire ad hanc ciuitatē et redire nūqd̄
 p̄ p̄nam vicem tollitur hec securitas et p̄uilegium.

An vero possit venire pluribus vicibus vel infinitum
 Quidam disputant hanc q̄stionem et recitat bar. in. l. i.
 ff. ad. l. iulij. maic. et breuiter distinguo post eos q̄ aut
 securitas fuit petita et determinate concessa et tūc stan
 dum est determinationi vtputa si fuit dictuz vt veniret
 semper vel quid simile ar. vi. q. iij. scriptum aut fuit de
 terminate petita. sed indeterminate concessa. vtputa q̄
 vnus ex b̄nitis petijt vt possit per. x. dies esse in ciui
 tate et superior concessit indeterminate et tunc intelligit
 concessa fm̄ petitionem. q̄ responsio adaptanda est peti
 tioni seu interrogationi. Insi. de inuti. stip. in. §. p̄re
 rea. et est bonus tex. in. c. inter dilectos. in. §. ceterum
 de si. instru. ibi ex forma petitionis r̄. et notabis illū
 tex. ant̄ petitiō fuit indeterminate sed concessio determi
 nata. et intelligimus securitatem concessam sc̄dm̄ p̄ces
 sionem et non sc̄dm̄ petitionem. quia superior videtur
 restrinxisse petitionem qd̄ nota. nam p̄uilegium et in
 dulgentia semūt vires a concessione et nō a petitiōe lz
 in dubio concessio referatur ad petitiōnem vt in p̄ce
 denti membro. secus quando sumus certi vt hic et hec
 notabis q̄ sepe papa signando supplicatiōnem restrin
 git petitionem vt nō excuset impetrans ex eo q̄ dedit
 supplicatiōnem generalem et p̄dicie fuit in facto ant̄ pe
 titie fuit facta indeterminate et concessio etiā indetermi
 nate. vtputa q̄ data fuit simpliciter securitas veniendi et
 redandi et itelligitur de p̄ma vice. Ad hoc facit tex. i
 l. bones. §. hoc sermone. ff. de v̄bo. sig. et in. l. hec p̄di
 tio. ff. de p̄di. et demō. sit. vbi d̄ q̄ si sit alicui relicta
 cū nup̄erit itelligit de p̄mis nuptijs. h̄ v̄z nisi fuisset
 data securitas ad certum actū puto q̄ pro pace fienda
 posset secure venire et redire. tūc duraret hec securitas
 q̄diu veniret pro cōtractu pacis sed pace facta cessat
 securitas seu saluus conductus. et pro hoc tex. hic iun
 sta glo. i verbo existentes quam notabis

De pactis.

Alio de officijs omniū iudicū et p̄sidentū de p̄is
 iudicij videndum est. sed q̄ vocati ad iudicia quōq̄
 pacificatur quōq̄ transigunt. ideo auctor anteq̄ tracta
 ret de cōtractu de iudicij de his p̄misit. et p̄mo d̄ pa
 ctis tanq̄ de nobilioribus. vel p̄tinua ad p̄ximam ru
 bricam h̄ modo supra visum ē de pace. sed quia pa
 ctum est quedam conuentio ex pace facta. ideo post ru
 bricam precedentem subijcit istam Nō. abb.

Antigonus potest p̄
 liter sumari sic. Pacta q̄stionē
 nuda suanda sunt vl̄ aliter sic Ja
 dex ecclesiasticus p̄uidet seruanti pa
 ctum cōtra non seruantem. Bialdi
 tar nam p̄mo ponitur dictum Antigonij ep̄i. sc̄do

tunc p̄t dīd pactum cum interuenerit p̄sensu duorum
quod notabis. Quōq̄ istud pactū ē restitum et multa
sunt vestimenta pactoz nā q̄nq̄ vestit vestimento ver
boz. i. stipulatōne q̄ sit p̄cedente interrogatōne et respō
sione secuta. in. l. i. et. v. de verbo. obli. et insti. eo. i. p̄n.
Quandoq̄ vestitur circographo vt q̄n per scripturam
meā. p̄misi tibi dare. x. vel quid simile vt insti. d. obli.
literaz. Quōq̄ vestitur consensu. vt in p̄tractibus iuris
gentiū q̄ solo p̄sensu p̄ficiuntur vt emptio et venditio et
similia. l. ex hoc iure. ff. de insti. et iur. Quandoq̄ ve
stitur interuentu rei. vt do tibi. x. vt p̄ me aliqd̄ facias.
nā si donauit et transfuit i te ista decem. pactum non d̄
nudum. vñ non p̄t agi insti. qui mo. re. contrabi. obli.
in prin. et ibi p̄ glo. vñ de iure. ciuili fac regulā q̄ ex nu
do pacto non p̄t agi. sed excipi potest q̄ oritur obli
gatio naturalis p̄pter consensum vt in dicto. s. igitur
fallit de iure ciuili in q̄busdam casibus s̄ de iure cano
nico dubitat. cōiter tenetur q̄ datur actio p̄ istum tex.
nā vbiq̄q̄ ius approbat p̄uentiōem semper datur
actio et ius agendi ex illa p̄uentiōe vt i. l. legitima. ff.
de pact. s̄ ius canonicum approbat hoc pactū quātū
cumq̄ nudum. ergo ex eo p̄t agi maxime cum pactū
quātūcumq̄ nudum habeat approbatōem et p̄cursum
iuris diuini. iuxta illud. p̄phete. q̄ p̄cedunt de labijs
meis non faciā irrita. Et d̄ iuramento p̄allegato d̄ q̄
simplex loquela obligat ita q̄ p̄traueniēs peccat mor
taliter. p̄deteretia vbiq̄q̄ ius mādāt aliqd̄ fieri vt ob
seruari semp̄ dat ut actio et exceptio. vt in. l. vnica. ff. d̄
p̄di. ex lege. et in. l. statuas. ff. d̄ acquire. do. nota. glo.
in. c. cum liberum. de sepul. et in. c. si canonicū de offi.
or. li. vi. Sed ius canonicum mandat obseruari ista
pacta. ergo datur actio et exceptio. et hāc opi. tenent
glo. hosti. Jo. an. et do. anto. et glo. et achy. xij. q. ij.
in. c. quicumq̄ suffragio. sed Inno. in. c. nouit. de iudi.
videt velle q̄ non datur actio. sed officio iudicis implo
ratio quod dicit p̄cedere etiā in iuramento. de iuramē
to latius dixi in. c. cum venissent. de insti. Quidaz vt
do. Car. amp̄ et sunt hunc intellectum restringendo
istum tex. vt solum p̄petat officij imploratio instantum
vt non possit peti vt q̄s p̄cise cogat ad obseruantia p̄
cti nudi s̄ solū vt non obseruans excōdicetur. q̄ tex. iste
solum h̄ videtur innuere in eo q̄ dicit aut pacta obti
neant firmitatem. aut p̄traueniēs exercetur. et sic p̄cise
se non disponit vt quis cogatur p̄cise ad obseruantia p̄
pacti. mihi non placet hec restrictio p̄mo q̄ licet ista
p̄posita fuerint facta alternatiue tamen cōcilium respō
det simpliciter pacta custodiantur. et sic non videtur se
restringisse vt p̄ditionaliter et alternatiue fieret coactio
ar. in. c. nonne. de presump. et eorum que dixi. s. c. p̄i
mo. Itē adduco tex. j. eo. qualiter. vbi simpliciter di
citur studiose agenduz est vt ea que p̄mittantur opere
compleantur. pondera illud verbum studiose. et illud

verbu opere p̄pleant. nō ergo d̄ esse iudex p̄tens so
la excōdicatione. Cal. in non ita restringendo tex. dicit
q̄ competit officij imploratio et non actio q̄ actōnes
sunt p̄dite a iure ciuili. l. ij. ff. de ori. iur. nō. Inno. in. c.
que i ecclesiā. de p̄sti. cū ergo ius ciuile nō det actio
nem ex nudo pacto ergo nec de iure canonico h̄ argu
mentum videt p̄suasuum et p̄cessisset olim s̄ cū hodie
sunt regule q̄s p̄misi dicendum est q̄ cum ius canoni
cum approbet illud factum et mandet obseruari illud pa
ctum debet p̄petere ius agendi q̄ ista regula iuris ci
uiliis tacite approbatur a iure canonico. ex quo non re
peritur reprobata vt in. c. l. de noui. offe. nunci. i. effe
ctu non refert an datur actio seu p̄ditio ex lege vel offi
cij imploratio dūmodo concludamus. iudicem eccle
siasticum posse etiā laicum p̄cise compellere ad ob
seruantia p̄cti et hoc teneas et notabis p̄dicta

Votens.

Breue ē. vel p̄ alia v̄ba
p̄t sic summani Cōuentō
inualida p̄ p̄sensum superioris validat et fuit
forte exordiu p̄firmatōis quorūdam pactoz. Nō
p̄mo ibi i p̄uentiōibus. q̄ p̄uentio idē est qd̄ pactum
alias non faceret iste tex. ad rubricā. Secōdo nō q̄ al
sensu q̄nq̄ capis p̄ auctoritate seu p̄firmatōne. et cape
hanc regulam q̄ vbiq̄q̄ assensus exigitur a superiore
i actu p̄tente ad subditos tunc assensus ibi sumit p̄
auctoritate q̄ q̄dem auctoritas p̄t appellari assensus.
q̄ auctoritas p̄prie ē assensus auctorizabilis p̄petēs
alicui rōne officij publici vt nō. gl. et Inno. in. c. i. d̄ re.
eccle. nō alie. li. vi. plene nō. in. c. cum p̄suetudinis. de
p̄sue. Nota ibi ratihabitōem q̄ i p̄firmatōe fienda
p̄ superiorem nō ē necesse q̄ superior dicat p̄firmamus. s̄
satis ē q̄ dicat ratificamus vel verba similia. non enī re
fert quid ex equipollētibus fiat vt in. c. l. ex q̄dam. d̄
testi. Et ex h̄ tex. quē bñ nōbis colligo ar. q̄ q̄n superi
or iterponit auctēz alicui actui puta v̄ditioni rez eccl̄a
sticaz non ē necē q̄ dicat auctoritate nostrā imp̄timur
s̄ satis ē q̄ appareat de p̄sensu suo nā itelligit p̄sensu
p̄situs scdm̄ subiectā materiā vt h̄ vbi ratihabitio po
nitur p̄ p̄firmatione. Audiu tñ q̄ Bal. tenet oppositū
q̄ debet dicere ista verba auctoritatem nostrā imp̄ti
mur et allegat dictum Inno. in. c. cum consuetudi
nis p̄alle. sed profecto Inno. hoc non dicit si bene p̄o
deretur et facit quod non sit necesse. c. in venditōibus
xvj. q. iij. et c. placuit. xij. q. ij. Nō vltimo ibi pro
securitate p̄tium bonū argumētū q̄ tunc q̄s d̄ secur⁹ i
aliquo facto q̄n non timet aliquam iuris excōptōnem
et facit hoc fm̄ do. antho. q̄ si quis promisit facere ali
quem securam in aliqua re debet ita ip̄am rem dispo
nere vt nihil de iure possit sibi obijci ita q̄ possit senti
re lesionem. Hic. abbas

Valiter.

Breue est vt per alia v̄ba
p̄t sic summani Iudex debz

studiose ageret pmissa adimpleantur. Nota pmo studiose qd iudex i adimplendo pmissa vel pacta ne d3 esse pntis simplia pmissione vt qdem dixerunt i. c. sed studiose r effectualiter agere vt pmissa adimplea tur opere et fact iste tex. ad ea q. s. d. i. c. i. Seco nota ibi pmutatur qd ois pmissio est necessario execu tionis mandanda. et pondera qz tex. non requit qd iterue nerit stipulatio vel scriptura vt alia solanitas r sic vide tur qd cum verbum pmissio sit multum generale ne dum i pacto quod est duorum sed i pollicitatione que est vnus tantum debet habere locum iste tex. nam ex signicato huius verbi pmittuntur non requitur qd iu tenerit pactum sed sufficit nuda pmissio vnus tan tam. et pro tex. in. c. iuramenti. xxiij. q. v. vbi d3 qd iter simplicem loquelam et iuramentum deus no facit dif ferentiam sicut quo ad obligandum promittentem vel iurantem aliqd. nam vterqz peccat contraveniendo lz i quantitate reatus sit differentia quia graui? peccat veniens contra iuramentum vt nota. i. c. h. de iuratu. et de hac materia dic vt dictum fuit i. c. i. s. eo.

Vm pridem

Quo d valet pactum p quod ecclesiasticum bnficium d3 pecunia resignari. pmo factum sub quo continetur pccatus cause. partium transactio spino reprobatio. papalis ordinatio et intercessio. secun do dat iudices ibi certum. Nota pmo qd clericus potest esse procurator germani sui clerici de quo vide quod dicam i. de pcura. i. nostra. Secundo no qd non est licita pactio vt litigans renunciet liti super be neficio r psequatur aliqd temporale etiã si illud reci piat noie expensaz. nam possent i se contineri simonia. qz si renunciatio habet ius i beneficio videtur renuncia re iuri spuali pro temporali nec obstat qd noie expen sarum dicatur recipere. qz hoc posset fingi i fraudem. Item qz iuri spuali debet qd libere renunciare vt in. c. ex parte r quod ibi no. s. d. offi. dele. Tercio nota qd renunciatio liti videt renuciare omni iuri sibi ppeti ti i illa causa. vnde lz verbum liti stricte sumptum refe ratur ad instantiam iudicalem dumtaxat vt nota. i. c. h. de pcura. li. vi. tamen largius sumendo comprehendit i se ius quod qd habet i causa super qualis est mo ta. vt i. c. forus de vbo. sig. et i. l. liti noie. ff. de vbo. sig. Et de predictis est tex. apertus. i. l. postqz liti. l. de pact. Et ad. c. dudum. ij. s. de elect. i. si. vbi d3 qd re nunciatio liti r cause dic qd fuit adiectum verbum cau se ad maiorem expressionem. dicunt tamen dñs de ro ta decis. cxxvi. qd litigans. super beneficio renuciatio liti et cause non perdit ius qd habebat i illo beneficio si renuciatio i manibus illius q non poterat renuci ationē beneficij recipere quod est valde nota. sicut etiã non potest clericus directe renunciare beneficio nisi i manibus illius q cum iniuriam desituere potest vt no

ta. in. c. qd i dubijs. de remun. ita nec directe potest re nunciando liti et cause. dicunt tamen qd bec renuciatio habet vim taciti pacti ne vterius petat et sic si de no uo petat beneficium obstatet sibi exceptio facit quod i sili nota. Inno. i. c. qd i dubijs. r i. c. super hoc. de re nunci. Et ex his infero ad questionem quotidianam. nunqd patus litigans super iuribus ecclesie possit li ti r cause cedere. Ex predictis concluderem qd si causa est talis i qua prelatus non habet liberam dispositio nem vt qz agitur de re quedita ecclesie non poterit pre latus liti cedere sicut nec directe possz rem i iudicio de ductam alienare. secus autem si ageretur de re i qua p latus haberet liberam dispositioem Quarto nota cautum esse qd post resignatum ius epigatur instrumē ta facientia ad illam causam cu3 sunt inutilia penes re signantem r i futurum possent esse dānosa alteri parti

Ultimo nota qd iudex no debz compellere partes ad compositionem etiam si sit papa. nam vt hic videt papa fecit hanc compositionem et tamen monachis no lentibus obseruare papa non mandauit vt seruarent s vt procederetur super lite ordine iudiciario. posset ta men papa ex plenitudine potestatis compellere ad co cordiam et ad compositionem dūmodo res super qua litigatur sit i libera dispositioe pape. sic limito notabi le dictum Inno. in. c. cum iter. ff. de elect. vbi singula riter dixit papā posse ex plenitudine potestatis ppe lere partes ad compositionem. pro hoc. facit. ix. q. iij. c. p pncipalem. pro limitatōne vero mea facit ratio vt sicut papa directe no pt disponere i iudicium priam ita nec indirecte. Idone exemplū i celiio Constātiēsi fuit statutuz vt nullus prelatus compelleretur iniurus pmutare certe crederē qd prelatus litigans sup prelata ra non posset compelli ad componendum si per com positioem cogeretur dimittere prelaturam. facit. l. cu3 bi. ff. de transact. r. c. tue. de procu. Item limita Inno. i eo qd dicit qd alius aīra papaz non potest compelle re ad compositionem per tex. notabilem i. c. placuit. xc. di. nisi lra fuisset diuturna adeo intricata qd de facili ex plicari no possz. In gl. i. no gl. ista singularit nā re lata ad tex. pbat qd sicut i pphanis ita i bnficialib? et alijs spualib? admittit pūct? p pūcto sine mandato donec pstat cautōem qd is p q agit habebit h ratū sed ipe tenebit ad itereffe r ideo pstat cautōem vt pbat in. l. i. r. h. l. qd rel. iudi. no nocet. r idem quod gl. hic sentit glo. i. c. coram. de offi. dele. r docto. transeunt h simpliciter cum glo. sed dictum glo. non placet quia i spualibus requiritur speciale mandatum ppter graui tatem prejudicij. et i his i qbus requiritur speciale mā datum non admittitur coniunctus pro coniuncto sin? mandato vt i. l. patri. ff. de mino. no. in. c. nonnulli. r i c. ex parte. de can. de rescript. Item in istis spūalib? bus non potest sufficienter prouideri per cautōem qz

spiritualia non recipiant congruam estimationem. vt nota. glo. in dicto. c. coram. Et contrariam opi. huius glo. reperio tenere do. de rota. deci. cxxxvi. di. et Spe. in ti. de coniuncta persona. §. i. et Collec. in. d. c. non nulli. facit quod nota. archi. in. c. statutum. de rescrip. li. vi. et hoc bñ nō. tamen tene menti gl. ppter eius auctoritatem. et vide quod dixi in. d. c. corā In gl. itē ibi ppositio quasi velit dicere glo. q. ibi non interuenit transactio. vt b sed amicitia compositio Item dic vt colligitur ex eo qd sequitur in glo. q. ibi interuenit auctoritas superioris b autem partes inter se composuerant. et nō bñ ex hac solutioe q. index ex officio suo posset prouidere vt vna pars cederet liti super spūalibus et pro bono pacis recipet expēsas quas fecerat ab alia parte Item posset prouideri vt alia pars daret sibi pētionem annuatim vt est tex. nota. in. c. nisi. de pben. nā presumendum est q. index non mandaret dari pecuniā pro iure spirituali sed quia videt partem non fouere iustam causam potest eaz ducere ad renunciandum liti et pro bono pacis prouidere sibi de aliquo temporali sed inter partes sine iudice non debet admitti hec paccio quia posset in se continere simoniam quia forte renuncians liti habet ius in causa. sed vbi ius nō haberet non esset aliqua simonia. sed pars potius redimeret vexationem suam vt dicitur in gl. sequenti. et ob hoc arbitror tex. istum dicere q. videbatur prauam rē. q. si prima fronte sit presumenda simonia. sed abstinendum est nedam a malo sed ab omni specie mali. vt in c. cum ab omni. de vi. et honest. cleri. In glo. in verbo illiāte paciones. nota primo ex ista glo. q. si certus me habere ius in aliquo beneficio nō pecco. si do pecunias ei qui mouet mibi litē vt resistat ab illa vexatione. secus si non sum certus. et intelligo questionem glo. quando certum est vel dubitaretur q. renunciāns habet ius. vtrum excusat auctoritas pape si recepit pecuniam pro renunciātionē. p. do cuius solutione glo. distinguit et tenebis perpetuo menti ipsius distinctionem et videtur sentire q. in beneficalibus simonia committitur ex ordinātionē ecclesie et non ex dispoſitionē diuina quia hec beneficia non fuerunt ordinata per deū nec in se essentialiter sunt spiritualia sed ex ordinātionē ecclesie accedunt spiritualibus. facit quod nota. In. in. c. nisi. de renūci. Sed in contrarium vide pulchz tex. i. q. iij. ex multis. et. c. nouit. et maxie nō placeret mibi hec opi. q. n. esset beneficium habes annexas pates clauium. quia accessorie videtur pecunia data pro illa potestate spirituali sed hic me non extendo. quia plenissime dixi in repetitione. §. qui vero. §. de preben. c. extirpande. vbi vide. et vide in simili quod nota. gl. in §. ex parte. de offi. dele. et. i. q. iij. in. c. saluator. In glo. penul. in si. nota gl. et dic latius post p. by. q. aut instrumentum fuit habitum pecunia creditoris et debi-

tor potest illud petere conditōne sine causa vt in. l. dis solute. alle. in gl. aut fuit habitum pecunia debitoris et potest debitor illud vendicare tanq. ppriam vel agere ad exhibendum vt in. l. viti. l. ad exhiben. et ibi de hoc. In glo. si. ex glo. collige tres solutioes. p. di ma q. isti erāt spoliati tempore renunciātionis hec solutio non ē bona. quia ex quo interuenit auctoritas pape cessat omnis presumptio violentie. Secunda solutio q. gratiose isti fuerunt auditi post renunciātionem. et hanc lect. cōmuniter sequuntur doct. Tercia solutio q. illa renunciatio habeat in se tacitam conditōnem annexam. Contra hanc solutionē facit quia beneficium debet libere resignari et non sub condicione nisi saluet fin. do. anto. q. iste intellectus p. ditōnalis datur a iure puto q. satis possit sustineri hec tertia solutio et magis congruit littere q. precedens quia nulla hic fit mentio de gratia nam ex pcedenti compositione satis apparet q. iste non habebat intentionē libere renunciandi nec hoc videtur simonia. tum quia sperabat aliud beneficium spirituale. nam sicut beneficium potest permutari cum beneficio et ille qui permutat hoc habet in animo ita et is qui renūciat liti vt psequatur aliud beneficium spirituale. vnde si illud non potest consequi p. vt i. suo p. lino iure vt videtur tex. hic notabilis et ex b posset inferri q. si renunciāns causa permutationis nō potest cōsequi beneficium alterius potest ad suum beneficium redire sine noua collatione quod tamen p. presenti non firmo. sed vide Frede in tractatu permutationis. Et ex hoc vltimo intellectu inferitur ad decisio nem vltime questionis que ponitur in glo. vt interim instituti remoneantur ab illis beneficijs licet p. innoc. contra. nisi papa aliud gratiose mandaret rē. p. ab.

Non valet pactū de

Acceptis.

succedendo p. mortē p. lati i. ipi. ecclesia. Et pone casus i. ecclesia debitis oneraty quā senex et diues cicus volebat acceptare exoneradā nisi fieret sibi pactū vt ipi. p. sanguine forte nepos i. ea succedēt p. mortē ipi. Binidif p. ma ps factū narrat qd scda p. cipit corrigi ibi vey. Nō p. mo q. ecclesia nō vacans nō debet alteri p. mitti etiaz si p. sentiat rector ipsius ecclesie. Secdo nō q. pactū canonibus inimicum non debet p. superiorem aliquo modo tolerari. Tercio et vltimo nota q. nō potest episcopus vni ecclesiam concedere cum pacto vt alter succedat sibi post mortem. et facit iste tex. nūqd possit p. elatus ecclesie sibi eligere successorem et concludē q. c. tra papam nemo hoc facere potest. sed cum auctoritate ipsius pape hoc poterit vt est tex. notabilis i. c. p. risti. vj. q. i. vbi papa gratiose concessit cuidam episcopo vt in ipsius transitu posset sibi eligere successorem. De papa vero an possit in vltia sibi eligere successores in papatu cōmunis conclusio est q. non vt nota. gl. in

§. his omnibus. vij. q. i. quam tenetis menti. et idem archy. in. c. si transitus. lxxix. di. p. Jo. de lig. i. de. ne romani. de elect. et est ratio quia hec electio refertur ad tempus in quo non est futurus papa. vñ queadmodū tunc non posset ita nec nūc. nā paria sunt aliqd gerere tpe inhabili vel tpe habili si effectus pferatur ad tempus inhabile vt in. l. qd spōse. L. de dona. añ nupti. tacit. c. de vxore. et qd ibi dixi. f. d. sepul. In gl. i. ibi nūc a voluntate restringit h ad dictū glo. qñ. i. aliq volunt pacis sup hereditate videtur h en fieri nō p̄t nisi p̄sentiat ille de cuius hereditate agit f̄ quo ad casum. c. no stri nō. Multa cerēt voluntas rectoris vt pbatur hic et fa at quod legitur et nota. in. c. ij. de p̄ce. p̄ben.

Um clerici de personis p̄cur' ē

Quis p̄ pactum augen ecclesia d̄z ea puari et alias canonice puniri et secūda pars ibi nos Nota p̄mo qd eligendus seu p̄mouendus i rectorē seu p̄latum aliam ecclesie non p̄t pacisci vt solu at pensionē collatori maiorem solito. nā p̄mittit simonia qz p̄mittit t̄pale vt consequatur spirituale. et intellige t̄p. in istis ecclesijs q̄ auctoritate superioris soluūt certam pensionē collatori quā agere non p̄t maxime ante collatōem factam. idem et totius dicit si p̄mouendus p̄pria auctoritate obligaret se ad pensionem. Secūdo nota ibi spoliatis. qz obtinēs ecclesiam simoniace d̄z ea spoliari et aliter puniri. Et quero nunqd in. c. su huius. c. collatio istius facta tenuit. Jo. an. sentit qd sic ex eo qd i sumario dicit qd d̄z ea puari. t̄c. nā puatio p̄supponit ius vt in. c. ad dissol uendum. de despo. impu. et i. l. manumissiones. d̄ ius si. et in. l. decem. de v̄bo. obli. L̄trarium t̄z h Bas. nihil allegat. f̄ ponderat verbum spoliatis positum in t̄p. non enī mandat istos puari f̄ spoliari quod dicit p̄cedere si pactum augende pensionis interuenit i ip̄a collatōe. secus dicit si antea vel postea. Ego dicerē qd siue iteruenerit ante siue in ip̄a collatōe collatio nō valet qz collatio b̄nificij seu renunciatio ip̄ius simoniace facta nō valet. ar. i. q. i. ordinationes. et. c. sicur. et. c. matheus de sumo. nō. Inno. in. c. cum vniuersoz. de reuā p̄mo. Sed si pactō interuenit post collatōem tunc nō potest dici simonia cum ius spūale iam iste cōsecutus sit. sed peccat et d̄z puniri. qz citra auctoritatem superioris p̄stituit ecclesiam censualem vt in. c. significauit. et in. c. prohibemus. f̄. de censu. et tene menti que dicit.

In gl. ij. in fine Jo. an. dicit qd licet subsit iusta cā augende pensionis nō tamen potest eligendus seu p̄mouendus hoc pacisci sine vitio simonie. et dicit host. qz iusta causa augende pensionis est nimia p̄spertas vel necessitas eius cui est soluenda dummodo fiat palam et non clam et consentiente capitulo et auctoritate superioris ar. in. l. non existimo. ff. de adm. tu. et l. a. expoliti. de p̄ben. cum si. Ego aliter concluderē

et sic qd aut pensio fuit ab initio imposita habito respectu ad facultates ecclesie vt quia ecclesia fuit data religiosis vt in proprios vsus redditus conuerterent et ipsi reseruata sibi pensione cōtulerunt alij ecclesiam. et tunc auctis facultatibus potest augeri pensio sicut etis diminutis debet diminui. ad hoc quod legitur et nō. in. de. i. de iure patro. et in. c. anaricie. de p̄ben. Aut pensio fuit imposita alio respectu. p̄mo in recognitiōnem superioritatis vel in signum protectionis. vel qz patronus hoc obtinuit ab episcopo tempore fundatiōnis vel ex p̄scriptiōne et tunc non debet augeri pensio licet sint ante facultates quia non subest iusta causa augendi ad hoc quod legitur et nota. in. c. propter. de loca. et in. c. quanto. de censu. In glo. h. in fine. nō istam glo. iunctō t̄p. qz appellatiōe seueritatis ecclesiastice venit pena alias a iure pro illo delicto imposita et si non reperitur expressa venit imponenda arbitrio iudicis vt in. c. de causis. de offi. deleg. et sic d̄z iā ē iter cēsurā ecclesiasticā et seueritatem ecclesiasticā. qz appellatiōe cēsure venit excoicatio interdictū et suspensio i c. querenti. de verbo sig. Sed appellatiōe seueritatis ecclesiastice venit alia pena extrinseca secundum delicti qualitatem. Secundo nota ex glo. qz pena ordinaria simoniaci est depositio ad hoc. c. insinuatum. et c. de hoc. f̄. de simo.

Terqz Si ecclesia rem suā locando vel in feudū concedendo apponit pactum i p̄iudiciū iuris p̄obialis

alteri ecclesie non tenet et quicqd hac occasione perceperit reddere cogitur illi ecclesie. Diuiditur. nāz p̄mo factum narrat. secūdo corrigi p̄cipit sibi cum autem. Nota p̄mo qd p̄obianis nō p̄t pacisci cū alia ecclesia i p̄iudiciū iuris p̄obialis. et est rō quia iura p̄obialis sunt debita ip̄i ecclesie parrochiali vt. f̄. d̄ p̄ob. quasi per totum. ergo pactum contra tale debitum nō valet. qz nō potest qd pacisci i p̄iudiciū alterius vt in. c. si diligenti. de fo. compe. et in. c. ea te. d̄ iureiur. Secundo nota qd ex pacto non potest qd si b̄i eligere sepulturaz in aliena ecclesia licet sponte hoc facere possit vt in. c. i. de sepul. et hodie dicendum est vt habetur in. c. i. eo. ti. li. vi. et in clemen. cupientes. i. fi. de penitē. Tercio nota ecclesiam parrochiale posse petere ab alia ecclesia qd de iure parrochialis a suis parrochianis accepit. Ultimo nota scdm hostien. qd de pensionibus domorum soluenda est decima. concor. c. commissum. et. c. tra. de deci. hoc dictum est rez in se sed non colligit ex l̄ra fm Jo. an. et b̄n qz nō p̄ductor seu locator habet soluere hanc decimā qz cōductor nullū fructū p̄cipit f̄ d̄ns domus. sensus ergo litere est qd isti paciscebantur vt decimas p̄sonales vel reales quas debebant soluere alteri ecclesie debebant soluere istis locatoribus vel p̄cedentibus feudū

quod non est licitum vt in litera In gl. i. ubi formā iuris fiscalis nō tollit. idēz dicēdum i. pposito q̄ pactū in itū iter istas p̄uatas p̄sonas non p̄t tollere ius eccle sie prochialis. vñ lz valere possit pactum i p̄iudiciū paciscentium non tamen in p̄iudiciū ecclesie vnde p̄t ecclesia a qualibet possessione decimas petere qz possessio est ad b̄ obligata. xvi. q. i. si q̄s laicus. lz fue rit actuz inter p̄es vt non possessor sed oīs soluat de cimas nam pactum appositum contra ius non valet. z hinc sumpta occasione ponit hic Inn. quod nō . glo. in. l. pacta que contra. l. de pact. dicens q̄ vbi pactū est contra ius non valet pactum nec pena. vt in regula que contra ius. de re. iur. li. vi. z in. l. iuris gentiū in. § sed et si quis. ff. de pac. etiā si iterueniat iuramentum vt in. c. si diligenti. de fo. compe. Si vero pactum ē p̄ ter ius tunc valet pena apposta lz non pactum. exem plum in stipulatione alteri facta in. l. stipulatio ista. §. alteri. ff. de verbo. obli. Si vero est secūdum ius valet vtrūqz debet tamen quis esse cōtentus altero naz po test agere ad penam vel ad obseruantiam pacti. et dic q̄ potest agere ad vtrūqz si fuit apposta clausula rāto manente pacto. vt in. l. penul. ff. de transac. et nota. in c. dilecti. de arbi. et ad p̄dicta vide glo. in regula ac cessorum de regu. iur. li. vi.

Actiones

Non valet pactio i spi ritualibus vel q̄ pactum inducit rei turpis seu de turpi vel impossibi lis de iure vel de facto. z p̄mo ponit dictum z eius ra tionem. secundo ampliat illā z p̄bat ibi qd̄ etiā Idē q̄no: regulas ex tex. p̄ima q̄ pro spiritualibus ob tinendis oīs pactio omnis conuentio cessare debet. et si de facto apponitur pactum nullaz obligatōem indu cit Ex quo infertur q̄ si promouendus ad ecclesiā pro mittit ex pacto se daturum aliquid collatori non po test agi ad obseruantiam pacti et intellige hanc regu lam in conuentōne honesta z de re spiritali vt i. c. ad questiones. de re. p̄mu. z in. c. significasti. de electi. Se cunda regula q̄ nullum pactum obligat salutē anima rum p̄iudicatum. non etiā p̄t se q̄s obligare in p̄iudiciū anime sue. xxij. q. iij. p̄ totum vñ sicut dicimus in corpore q̄ nemo est dominus membrorū suoz. vt. l. liber homo. ff. ad. l. acquil. nec potest sine pena se occi dere vl vulnerare vel alterius occasione se exponere vt in. c. non licz. xxiij. q. vi. et in. l. non tantum. ff. de ap pella. ita et fortius nō est quis dominus anime sue vt ad peccatum quis possit se obligare. nā z iuramentū nō obligat ad peccandū qz nō dz esse iniquitatis vinculū vt in. c. quanto. z in. c. si vero. d̄ iureiur. qd̄ p̄cedit etiā si obligaret se ad peccatum veniale vt p̄bat in. c. ij. de pact. li. vi. Tercia regula ē q̄ pactum turpe vel rei tur pis non est obligatorium z dicitur pactum turpe quā do continet in se turpitudinem licet res sup̄ qua inter

ponit non sit turpis vt si promitto tibi dare. x. vt mihi conferas ecclesiam. et omne pactum contra ius est tur pe vt in. c. faciat homo. xxij. q. ij. z in. l. filius. ff. de cō di. insti. pactum vero rei turpis est quando interponi tur super re turpi vt si ex pacto capio. x. vt hominē iter fidiam Quarta z vltima regula est q̄ pactū impossibi le de iure vel de facto nō obligat. qz impossibilitū nul la est obligatio vt in regula nemo potest. de reg. iur. li. vi. et ideo dicimus q̄ p̄ceptum superioris non obli gat ad impossibile vt in. l. si. ff. q̄ sen. sine appel. rescin. z. xix. di. in memoriam. Et ex hoc et ex tex. nota. q̄ il lud dicimur posse quod de iure z de facto ponimus qd̄ autem non est possibile de iure reputatur impossi bile vt in dicto. c. facit homo. pone exemplum. p̄mit to tibi donare rem sacram hoc etiā de iure non ē possi bile vt in. l. inter stipulantes. in. §. sacram. ff. de vbo. obli. Idem si est impossibile de facto vt si p̄mitto celū digito tangere vel quid simile Est tamen inter hec dif ferentia. naz si pactio impossibilis est de iure z d̄ facto vel de iure tantum nō obligat. si autē est impossibilis d̄ facto tantum aut illa impossibilitas ē perpetua z non obligat vt insti. de inuti. stipu. §. i. aut est impossibilis ad tempus z tunc obligat vt si promitto tibi dare mil le z impossibile est mihi tibi nūc ea tradere sum nihil omnius tibi obligatus. quia hoc non est impossibile fm naturam. et potius dicitur incommoditas q̄ impos sibilitas vt. l. continuus. ff. de verbo. obli. Ultimo nota ibi omnis pactio omnisqz conuentio differentiaz esse inter pactum et conuentionem. nam pactio est spe cialis. conuentio est generalis. nam generaliter potest p̄ici conuentio quando homines in aliquam sententiā conueniunt qualescūqz sit illud super quo conueniant vt in. l. i. §. ij. et in. l. conuentio. ff. de pact. Op̄ p̄tra tex. et p̄dicta d̄. c. debitor. d̄ iureiurā. vbi valet iuramentū d̄ vñ solū d̄ et tū iterponit sup̄ re turpi Sol. pactū nō valet sine iuramento ex quo turpiter qz recipit sponsonem vt in. d. c. debitor. Sz an valet iuramentū distinguit q̄ aut p̄inet turpitudinē ex perso na vtriusqz recipientis scz et iurantis z nō lz. vt i. d. c. si diligenti. z. xxij. q. iij. p̄ totū. aut p̄inet turpitudinē solum ex parte iurantis et idem quia non potest quis se vinculare ad peccatum vel etiā contra bonos mo res vt in regula non est obligatorium. de regu. iur. li. vi. aut continet turpitudinem solum ex parte recipi entis non autem ex parte iurantis et iuramentum obli gat et hoc casu procedit. c. debitor. et est ratio qz iuramentum p̄ncipaliter dirigatur in deum in quo nulla aperitur turpido ergo iurans tenetur ad obser uantiam et seruando non peccat. sed solutū vigore hu ius iuramenti p̄t repeti ab eo qui turpiter recepit vt i d̄. c. debitor. z i. c. ad audientia. z i. c. ad aures. quod me. cau. Ultimo q̄rit qd̄am fecit pactum creditor

siuo d e nō adendo bonis vtrū hoc pactum sit impos-
sibile de iure. Frede. consilio. lviij. in effectu distinguit
q̄ talis pactio tenet nisi notorio paupertas reddat pac-
tum illicitum. nam tūc videt se obligare in effectu ad car-
ceres quod nō pōt vt supra dixi cum nō sit dñs mē-
broꝝ suoz et an inramētū sup hoc interpositum valeat
vide quod dīco in. c. cū contingat. de iurēiur. Abb.

De transactionibus.

Continua hanc rubricam vt dictū fuit in preceden-
ti titulo. Et pro rubricae intellectu quero quid sit trans-
actio. Transactio est de re dubia et lite incerta pac-
tio non gratuita. et dicit de re dubia quia si manifeste
apparet calūnia non teneret transactio vt in. l. in sū-
ma. ff. de condi. in de. dicitur de lite incerta quia si su-
isset prius iudicātū nec sentētia fuisset appellatione su-
spēsa nō teneret transactio vt. in. l. post rem iudicatā. ff.
eo. dicitur non gratuita pactio. quia transactio sit ali-
quo dato vel retento vt. j. eo. sup eo. et dicit transactio
quali actionis transmissio. quia is qui transigit. transi-
git. i. recedit ab actione sibi competere. et ad materiā
vide quod nō. in. c. sup eo. Ric. abb.

Instrumēta et alia iura
partium p̄traria transac-
tione tolluntur. Distinguitur nā pri-
ma pars decernit. secunda supplet
sibi cui. Nota ibi salubrem q̄ tras-
actio dicitur salubris et sic comen-
datur a iure transactio. sic inriscon-

sul? seu pretor cōmendat eum qui execratur lites. vt i
l. iij. ff. de ali. iudi. mu. ca. fac hinc est q̄ si post trans-
actionē appareat instrumēta per que appareat transigē-
tem fuisse deceptum nō p̄ hoc instaurat līs licz grauis
sit deceptio. quia magnum cōmodū cōsequit̄ qui a li-
te recedit et t̄ tex. nō. in. l. i. l. i. §. si. ad trebel. vide
bonā gl. et quod ibi dixi in. c. penal. de emp. et vendi.

Secūdo nota ibi dēcisionē q̄ transactio dicit̄ decisio
causae equiparatur em̄ rei iudicate. vnde exceptio trans-
actionis est exceptio lītis finite. vnde potest opponi an-
te lītis contest. licet sit peremptoria vt nō. in. c. si de ex-
cep. li. vi. Tercio nota q̄ p̄ transactiōnē tolluntur
omnia iura competētia transigentibus siue sint instru-
mēta siue testes siue prescriptio vel quicquid aliud de
iure cōmuni vel speciali cōpetens quod intellige alte-
ra parte volente transactiōnē implere alias potest tras-
igens vti iure suo vt in. l. cū pponas. L. de pact.

Quarta ibi nūc habitōrū. q̄ pactū nouissimū
seruādū. rūpit em̄ precedētia vt i. l. pacta nouissima
L. de pact. hīdem vt colligit̄ ex lra multe cōpōsitiōnes
precesserāt. tandē venerūt ad cōpōsitiōnē de qua i. tex.
et hec ipsa mādat̄ seruari. Nota quito q̄ papa pōt
suplere defectum cōmissum in transactiōnem effectu

iuris siue facti. et hoc voluit litera ibi. in curia vel impi-
tia et dic in curia. i. mala cura vel negligentia et respicit
factū. dicit impitia vt qz partes errant in iure nō. ser-
uādo debitas solēnitates. an aut̄ hec supplicio genera-
lis habeat tollere omnem defectū. vide in spec. in ti. de
legato i. §. nunc ostendū. v. xvij. vbi notabiliter dicit
q̄ hec clausula supplet defectum rē. refert duntaxat
ut ad solēnitates iuris. n̄ aut̄ supplet defectū inhabilitat̄ p̄
sonaz vel alium defectum naturalem. pone exemplum
Papa transegit sup eo quod possidere nō pōt et papa
simpliciter cōmūdo dicit supplet defectum rē. nā
nisi papa sit de omnib? info. mal? illa clausula solum
refert ad defectū cōmissos circa solēnitates iuris et idē
tenet archy. in. c. cenomanensem. lvi. di. quod bene
nōbis. vide ad hoc tex. et qd̄ ibi nō. in. cle. pastoralis
de re iudi. An aut̄ alius citra. papā possit suplere defec-
tum cōmissum in contractib? vel in iudicijs. dic q̄ nō
etiam si sit legatus de latere vt nōnter dicit spe. in pre-
all. loco. et facit gl. nō. in. c. si. de here. l. vi. quod nōbis

In gl. ij. in h. nō gl. que i effectu psequit̄ tres spe-
cies petitionis et transactionis nā quicqz petitiō et trans-
actio est specialis. quicqz generalis. quicqz indefinita. sed
legiste vt dicant hic p̄ de. et Abb. et bene solū psequit̄
prias duas species. de indefinita nō faciūt mētionē quia
indefinita equipollet vniuersali vt in. l. si. de vino tri. et
ole. l. et in. c. vt circa. vbi de hoc de elec. li. vi. Doc. nri
aliquid tangunt post gl. hīc nō p̄fecte explicant mate-
riam. vnd̄ dic latius et clarius colligēdo dicta Bar. i. l.
sub preter. et in. l. si de certa re. L. et. ti. q̄ quicqz petitiō
est specialis quādoqz generalis. Primo cāu aut pro-
secutio et transactio fuerunt etiā specialis et tunc indubi-
tatum est q̄ transactio nō extenditur ad aliam speciem
vt in. l. age. L. eo. et ibi per glo. de hac materia pone
exemplum p̄ detebam cūm domū a te. et hāc domū
dūtaxat sui p̄secutus. demū transegim? specialiter sup
hac domo. vt scilz datis mibi decē recederem a lite hec
transactio specialis nō obstat mibi volente petere aliā
rē a te. sed hanc rē sup qua transegim? petere nō possū
Et transactio fuit generalis reputa quia datis mibi de-
cem renunciaui omni iuri mibi cōpetēti cōtra te. et tūc
ē dubium nunquid hec transactio generaliter facta de-
beat restringi ad petitiōnē specialem. an vō debeat re-
ferri ad omnia q̄ poteram a te petere glo. hīc tenet q̄
debet restringi ad speciem petitam. Ja. ba. in. d. l. sub
pretertu. tenet contrariū. dicit em̄ q̄ ex quo transactio
fuit generalis habet vigorem generalem etiā in specie-
bus nō petitis. non vigore transactionis quia non pōt
dici transactio ex quo de alijs speciebus non erat līs
habebat vim rōne pacti. Bar. ibi tenet q̄ etiā vigore
transactionis habebit vim in alijs speciebus. mouet
hac rōne nam transactio sepe fit vt pro eo quod reus
b b

Dat actori. actor dat aliqua reo. unde si actor receptus
centum a reo liberat eum ab actione proposita et ab alijs
quibuscumque sibi propteribus contra illam videtur sibi dona
re ius sibi competens quantumcumque sit clarum et liquidum
pro eo quod recipit a reo nam remittere est donare ut in
c. veniens. de testi. et in l. contra iuris. ff. de pact. et sic
conclude potest eum quod aut transactio generalis secun
da petitione specialem potest salva ratione recti sermo
nis restringi ad petitionem specialem. et in hoc casu
salva op. glo. et facit quia verba sequentia intelliguntur
secundum precedentia ut in l. si servus plurimum. §. si. et
l. qui filius. ff. de leg. i. facit. c. intelligentia. et. c. p
terea de verbo sig. aut non potest restringi ad speciem
petitam? salva ratione recti sermonis ut quia verba
sunt multum generalia ut puta quia dixi renuncio om
nibus actionibus mihi competentibus qualitercumque
contra te vel quid simile et tunc transactio non restrin
gitur sed generaliter in omnibus habet vigorem ad b.
l. pluribus. ff. de acceptila. et hoc quo ad primum me
brum. Quo ad secundum quando petitio fuit genera
lis puta quia episcopus petit omnia iura episcopalis
et tunc aut prosecutio et transactio fuerunt etiam ge
nerales quia episcopus persecutus fuit in iudicio pe
titionem suam generalem. et postea transegit generaliter
et tunc transactio generalis generaliter debent in
telligi. ut in l. sub preterito. l. eo. in hoc tamē adverte
extra exemplum premissum quod aut quedam species sen
tes erant incognite dolo aduersarij et tunc transactio
generalis non refert ad illas res ut in l. tres fratres. ff. de
pactis. exemplum. Duo fratres qui cōiter successerunt pa
tri transegerunt generaliter super tota hereditate si alter
eorum occultavit partem aliquam res illa transactio generalis
ad illas res occultas non refert. Aut certe spes seu res erant
incognite sine dolo aduersarij. et tunc aut erant debi
te ex testamento et non valet transactio. quia super debi
tis ex testamento non valet transactio nisi viso testa
mento ut est tex. notabilis in l. de his. ff. eo. aut erant
debite alio iure et cōiter tenetur quod valet transactio etiā
respectu aliarum specierum incognitarum. Quidam tamen te
nuerunt oppositum dicentes is qui remittit donat. sed
ignorans non donat ut in l. nec ignorans. l. de dona.
ergo transactio seu remissio non refertur ad incognita
transegerunt Sed Bar. tenet primum quia satis est quod ge
neraliter cogitauerit et videtur cogitasse generaliter ex
quo liberavit eum ab omni eo quod ab eo posset petere
dicit tamen quod ubi iste. non cogitasset generaliter vel specia
liter tunc non refertur ad incognita ratione predicta. et in
dubio si petitio fuit generalis presumitur generaliter cogi
tasse unde refertur ad omnia que pertinent cōprehendi sub generali actōe
secundo ubi petitio fuit specialis quod non. quicquid petitio fuit ge
neralis et transactio generalis sed prosecutio fuit spe
cialis exemplum. Idem a te administrationem tuam de post

modum fuit persecutus? certas spes tamen puta administrationes
lane et salis et isto casu sunt operi. propter l. licet. l. de iu
di. nam sententia generalis refertur ad prosecuta ut
ergo idem ibi in transactione alij. in petariū quia senten
tia debet restringi ad probationes sed transactio po
test esse generalis Sed obmissis opinionibus distin
gue quod aut dolose in prosecutione omisit alias species et
tunc sententia obstat in omnibus et idem in transacti
one ad hoc non tex. in l. de rebus. ff. de arbi. aut sine
dolo et tunc refertur ad prosecuta sicut in sententia quod intel
ligo si salva ratione recti sermonis potest transactio re
stringi ad prosecuta alias secus ut supra dixi aut transac
tio fuit specialis et restringitur solum ad illam speciem ut in
d. l. de certa. Sed non dubium est nunquid transac
tio super certa re extendatur ad alias actiones competi
tes ad illam rem. nam certum est quod ad alias res non extendit
ut supra dictum est Sed dubitatur nunquid extendat
ur ad alias actiones exemplum. Idem a te ista
domū ex causa emptionis demum transegerunt. nam
recessi a lite datus mihi decem nunquid de neno possū
eandem domū petere ex illa actione ut puta. quia dico
domū meam quia fuit mihi legata. quidam tenuerunt
quod refertur omnes actiones sed Bar. distinguit et melius
quod aut petitio fuit generalis puta quia petebam domū
iure domini vel quasi et transactio sequens refertur ad
omnes actiones ar. in. c. abbate sane de re. iudi. li. vi.
aut petitio fuit specialis et tunc transactio refertur ad actionem
propositam tantum. ad hoc tex. in l. si ita quis. §. si. ff. de
verbo. obli. et ideo ex predictis sic cautus ut si vis libe
rari generaliter facias transactionem multum genera
lem et non parcas in verbis ut puta dicatur quod ptes ve
nerunt ad transactionem compositionem et conventionem
et conueniunt et transegerunt super omnibus actionibus
et super omnibus rebus cognitis competentibus et
incognitis tam in hac re quam in qualibet alia Abb.

Tatuimus Tenet compositio su
per decimis facta cum
assensu superioris et non diuiditur. Non
primo quod licet decime sint de iure diuino ut in. c. tua. ff.
de deci. tamen super eis potest intervenire compositio ut
minus soluatur vel ut certo modo fiat solutio ad hoc
c. veniens. ff. eo. et ff. de deci. ex multiplici. quod an pro
cedat indistincte. ff. dicam. Nota secundo quod com
positio non potest fieri super decimis sine auctoritate
episcopi vel archiepiscopi. Oppo. et videtur quod auctoritas ar
chiepiscopi non sufficiat qui non debet se impedire de
subditis suffraganeorum suorum ut in. c. pastoralis. de
offi. ordi. So. potest tex. dupliciter intelligi secundum
docto. Idem quod in subditis episcopi requiritur consen
sus ipsius episcopi. in subditis vero archiepiscopi pu
ta in hoc cessi sua requiritur consensus ipsius archiepiscopi

Secundo potest intelligi quando episcopus transigit cum subdito vt tunc archiepiscopus habeat auctoritate re quia ipse est superior epi. d. c. pastoralis. facit quod nō glo. in de. ij. de re. ecclē. non alie. Secundo queritur quid requiratur in ista cōpositione seu in alia alienatione rerum ecclesie. Solutio. dicit Inn. q. req. nō cause cognitio vt sic superior examinet an talis cōpositio vel alienatio expediat ecclesie. Item requiritur decretum ipsius episcopi respectu subditorum suorum xij. q. ij. c. placuit. r. c. abbatibus. r. xvij. q. iij. in ven. ditionibus. Nota hec dicta primo q. alienatio vel cōpositio facta de re immobili sine cause cognitione nō tenet r. idem tenet Inn. in. c. vnico. vt ecclē. beñ. in. sine facit xij. q. ij. sine exceptione. r. glo. ordinaria quā tenebis menti in. c. l. de re. ecclē. non alie. li. vi. r. tenet Jrede. in consilijs suis Secundo nota q. requiritur decretum r. sic referendo Inn. transeant cōmuniter docto. hic. Sed tu tene cōtrarium quia nullo iure canonico hoc probatur r. ipsemet Inn. tenet oppositum in. d. c. i. li. vi. r. glo. ordinaria ibidem. vñ sufficit cōsentas seu auctoritas superioris non autem requiritur deo etum. r. differentia inter hec vide p. glo. r. Inn. in. d. c. i. An autem abbates r. inferiores prelati circa episcopam possint interponere hanc auctoritatem in cōpositione seu alienatione ecclesiarum eis subiectarū dicit hic Inn. q. non. quia iura faciunt mentionem s. solis episcopis vt in dictis. c. placuit abbatibus in v. ditionibus. r. similibus. Dicit tamen quosdam tenere quos ipse sequitur hoc verum nisi ecclesie sint pleno iure subiecte istis prelati inferioribus. quia tunc cū habeant in eis episcopalem iurisdictionem possunt hanc auctoritatem interponere. r. non tradas obliuioni hoc dictum quia quotidie allegatur et sequitur glo. ordinaria in de. i. de re. ecclē. nō alie. Et ex hoc dicto infertur generaliter q. ecclesie subiectis prelati inferiori pleno iure potest iste prelati inferior exercere omnem iurisdictionem episcopalem vnde potest absolueret excoicatos i talibus in quibus potest epus r. alia exercere episcopalia vt plene dico in. c. significasti. de fo. cō. Quidā tñ vt hosti. in. c. cum r. plantare. de priuile. voluerūt hoc dictum restringere ad prelatos inferiores exemptos. Sed ego non video restrictionis cām respectu ecclesiarum subiectarum. ar. i. c. auditis r. c. cum olim. de prescrip. facit. c. irrefragabili. s. excessus. de offi. ordi. vbi canonici non exempti possunt prescribere iurisdictionem episcopalem. An aut in cōpositione seu transatione semper requiratur auctoritas superioris in iuribus ecclesie dicam plene in. c. seq. In glo. i. in fi. concludit hec glo. in effectu q. in spūalibus nō potest interuenire transactio vt detur spirituale p. temporalī sed amabilis cōpositio sic. r. videtur hoc. pbari. j. eo. sup. r. p. Et hec differentia est inter cōpositionem amicabilem

r. transactioem. quia transactio est pactio non gratuita quia aliquid datur vel retinetur vt a lite recedatur. cōpositio vero est gratuita pactio. vnde nulla symonia hoc casu cōmittitur. sed in primo posset cōmitti vt si recipiens temporale resignat ius spūale. Dicit tamen secundum Inn. q. in spūalibus nō ex toto reprobat transactio sed tunc cum datur tempale p. spūali et ita loquit glo. secus si datur aliquod spirituale pro spūali. nam tunc cessat symonia. sicut enim spūalia possunt adinuicem cōmutari vt in. c. ad questiones. s. rerum permutata in eis transigi pōt Item secundum hosti. si auctoritate superioris datur aliquod temporale in spūalibus tollitur vitium symonie. vt in. c. nisi j. de pben. Quid aut si litigatur super beneficio nūqd possit transigi. Conclude post Inn. q. aut petitur beneficium ratione tituli r. non potest interuenire transactio vt detur aliquod tempale processu a lite vt in. c. super eo. j. eo. nisi superior ex officio suo hec ordinet vt in. d. c. nisi. dum tamen is qui renunciat nullum ius habeat in beneficio. debet enī beneficium remanere apud cū qui ius habet vt in. d. c. nisi. Sed si petitur beneficium iure ppetatis. tunc potest interuenire transactio quia nō potest dici questio super re spūali. pone exemplum cū monasteriū dicat ecclesiam ad se pertinere vt possit cōuertere fructus in vsus ppos facit. c. i. r. quod ibi nō. j. de eo qui mit. i. pos. In gl. si. i. sine hec gl. mittat questionē nūquid cum laicis auctoritate epi possit cōponi sup. decis vt mi? decis soluat. et penit in effectu duas opt. p. rarias. Primam opt. q. non possit sine auctoritate superioris tenet Jrede. r. Ab. r. p. hac opt. facit quia etiā in quātitate decime nō currit pscriptio ad hoc tex. iuncta glo. xvi. q. vij. c. quicūq. r. in. c. i. s. decim. li. vi. nā cū decima integra sit s. iure diuino vt j. s. decim. in. c. tua. r. in. c. cū oēs. r. contra ius diuinū nō currit pscriptio nec valet aliqua cōsuetudo vt in. c. si. s. cōsue. ergo. r. c. Secunda op. cōtraria tenuit hosti. dicens q. iez laici nō possunt possidere vel pscribere ius decime tñ sup. quātitate bene currit pscriptio r. sic intellige. c. in aliquib. j. s. decim. r. in hoc pōderat istū tex. i. eo q. datur inter vos r. aliquā psonā ecclesiasticā. Alij dixerūt q. i psonalibus decimis potest cōponi cū laicis s. in p. dialib. nō. q. iste sunt de iure diuino. r. prie s. iure positio. de quo dic vt pleni? dixi sup. rubrica s. decim. Ego p. cordādo opt. sic distinguere q. in psonalib. ppter dubiū de quo sup. potest admitti cōpositio. in p. dialibus vero. aut volūt pponere sup. decimis preteritis r. potest admitti quia sit potest sup. fructibus q. sup. iure spūale vt. p. batur i. c. si. de re. p. mu. aut volunt cōponere sup. futuris r. si ad tēpus potest fieri auctoritate epi ar. in. c. ij. r. iij. j. de his que si a pla. aut in ppetuum r. tūc aut ius ecclesie est clarū r. nō pōt fieri citra auctoritē pape. q. nemo citra eū pōt eximere laicū a solutio

ne decimaz vt l. c. a nobis r qd ibi nō. j. de dec. esse
enī bec cōpositio quedā exemptio saltem respectu p-
tis r hoc casu pcedit pmo opinio gl. Aut ius ecclesie
est dubium vtruta quia laycas allegat nimā paup-
tem et opi. sunt nunquid paup teneat solvere decimā
vt nō. gl. in. c. quia tua. xij. q. i. vel allegat privilegium
pape qd tñ nō est clarū vel quid simile r tunc potest ad-
mitti ppositio r pcedat hoc casu secunda opinio. Et pro
hoc facit quia ppositio nō debet fieri sine cause cognitiōe
vt. s. dixi. quia nō debet ius ecclesie remitti sine causa
ar. in. l. pactum curatoz. l. de pac. et. xij. q. ij. in. c. si
ne exceptione. sed ecclesie inter se liberius possunt cō-
ponere. qz oēs ecclesie sunt vna ecclesie. vij. q. i. in. c.
nouacianus. r. c. loquitur. xxiij. q. i. hinc est qz vna ec-
clesia p̄scribit cōtra aliā vt in. c. i. de p̄scrip. li. vi. ad
p̄dicta vide. c. veniēs. j. eo. r. c. ex multiplici. j. de deci.

Contingit Si capitulū p̄sensit trans-
actioni quā fecit p̄latas
noie ecclesie vterius dissentire nō potest. Cōis
dualisio. secūda ibi vno. Nō primo ar. ex. qz p̄la-
tus ecclesie nō potest transigere sine p̄sensu capituli sui.
quod an sit verū indistincte. j. lat. r. clare subijcam.
Nō scōdo qz in transactiōe potest p̄sensu capituli acce-
dere ex p̄fecto quod an sit verum etiā. j. dicam.
Nō tercio qz etiā si līs sit coram delegato potest in-
teruenire transactio vnde cōmittēdo cām nō tollit liber-
tate cōponēdi et transigēdi sup illa causa quia iudex
nō debet ad aliud laborare nisi vt partes ad p̄cordiā
reducatur. vt in. c. si. j. e. r. x. di. p. totū. r. in. l. i. ff. de no-
op. nūcia. In glo. i. vt dare intelligas hanc glo. cū
sequenti. dic qz due questiones eliciū. ex glo. Prima
nūqd p̄latas possit agere in iudicio sine p̄sensu capi-
tuli. Secūdo nūquid possit transigere. Quo ad primā
gl. hic et vbi tetigit istū passum semp inclinavit in par-
tem negatiuā. S. cōis opi. ē i cōpōitū vt nisi causa sit
gūis possit p̄lat. puenire r pueniri sine p̄sensu capituli
vt p̄bal. in. c. edoceri. s. de rescri. Quo ad scōdā. q. qz p̄-
tinet ad titulū gl. hic cōcludit qz licz p̄lat. possit agere
vel habuerit mandatū generale a capitulo nō tñ potest
transigere sine p̄sensu capituli Ad istū tex. gl. mīdet du-
pliciter. P̄mo qz p̄latas h. b. h. hic mandatū transigē-
di sp̄ale. et ita v. intelligi tex. dū facit mētē dēz d. lris d.
ran habitatione. Ad potest scōdo intelligi scōm glo. qz ca-
pitulū p̄misit habere ratū quicquid abbas gereret in
illo negotio. et sic vigeat huius clausule potuit abbas
transigere. et pondera singulariter hunc intellectū. vi-
detur enī. glo. in hoc sentire qz p̄ hanc clausulā apposi-
tam in p̄curatorio p̄mitto habere ratū quicquid fecerit
vtatur p̄tās transigēdi et p̄cōsequēs faciēdi ea que
requirunt speciale mandatū et idem voluit bar. in. l. p̄-
curator cui libera. ff. de p̄cura. dicens qz p̄ ista verba
p̄af libera p̄tās p̄curatori. S. aduerte quia idē bar.

in. l. i. ff. de offi. p̄cu. cesa. refert Ly. r. alios tenuisse cō-
trariū quos ipse ibi sequit cōcludēs qz p̄ illā clausulam
nō āpliatū vires p̄curatoris generalis sed ad cante-
lā illa clausula solē et apponi. et hoc idem sentit glo. c.
cū dilect. de reli. do. vbi cōcludit qz litere de rato nō
differūt a mādato p̄curatoris Docto. hic cōiter transe-
unt qz sine cōsensu capituli nō potest p̄curator transigere
et satis videtur hoc innuere litera. et multa circa hoc
dicūt p̄ que minime nūc explicatur intellect. et diffi-
cultas hui. questionis. Andein hoc passu latinus at-
tingēdo materiā cū querit nūqd p̄lat. seu rector ecclesie
possit transigere sine cōsensu capituli sui et auctoritate
superioris Cōcludere sic. qz aut p̄ transactiōe alienatur
res immobilis eccle. vt mobilis p̄ciosa q̄ alias sine solē-
nitate debita alienare nō poterat et tūc nō potest fieri trans-
actio nisi capitulū p̄sentiat et auctoritas superioris inter-
ueniat. nā sicut directe nō potest fieri talis alienatio sine
debita solēnitate ita nec indirecte transigendo. vnde si
ne p̄latas petat possessionē ab alio detentā sine ab eo
petatur nūqd poterit fieri transactio p̄ quā possessio re-
maneat penes aliū sine solēnitate debita. ad hoc tex.
cū. gl. notabili i. l. nulli. ff. eo. r. ibi nōnter firmat bar.
r. Fre. de senis cōsilio. l. xxxix. facit tex. in. l. cum hi. s.
f. cum via. ff. de transact. r. tex. iuncta glo. in. l. nō solū
l. de p̄dij. mino. nō alie. vbi hētur qz quemadmodū
minor nō potest directe rem alienare sine decreto ita nec
transigēdo. qz nō debet cōcedi vna via qd alia p̄hibe-
tur vt in. c. tue. de p̄cura. et in regula cū quid vna via
li. vi. sed si p̄ transactiōe res litigiosa remanet penes
ecclesiam aliquo dato vel facto p̄ p̄latū tūc poterit ipse p̄-
lat. transigere sine alterius licētia et cōsensu quia red-
dit p̄ditōne ecclesie meliorē ad hoc glo. nō. in. d. l. nul-
li et hoc firmat ibi bar. quod dicit p̄petuo mētē tenēdū
r secūdū hoc nō erit differētia iter p̄sides seu admistra-
torē civitatis. seu inter tutorē r curatorem r p̄latū licet
hosti. videtur hic facere differētia. nam p̄ses et ad-
mistrator civitatis. item tutor r curator possunt transi-
gere vt in. l. p̄ses. l. de transact. r in. l. interdū. s. qui
tutelā. ff. de fur. quod intelligo scōm distinctionē pre-
dictā. ita etiā poterit p̄latas nā video qz p̄latas potest
modica donare vt in. c. ceterū. d. dona. fortins poterit
transigere retēta seu recipata re ecclesie. dū tñ ius eccle-
sie nō sit clarū qz si esset clarū nō admittēret transactō
sua cū dāno ecclesie sicut nec transactō p̄sidiis vel cu-
ratoris. l. d. transac. l. p̄ses. nec ob. p̄dicte p̄clusioni
iste tex. in quo nulla sit mētē de superiore quia hic solū
querēbat d. capitulū. vñ ius superioris remanet illesum.
simile nō. glo. in. d. i. de re. eccle. nō alie. r. eo casu
quo fieret alienatio rei immobilis nō sufficeret tacitū
cōsensu capli r sic nō haberet locū iste tex. quia in ali-
erione p̄petua requiritur expressus cōsensu capitu-
li r nō sufficit tacitū. xij. q. ij. sine exceptione. r. c. i. d.

his que si a pla. nō. glo. in. c. i. de re. ecclie. nō alie. li. vi. f. in alienatione tempale sufficit tacitus cōsensus capituli. vt in. c. ij. r. iij. de his que si a pla. et ad hūc casum restringe istū textū vnde sicut in alienatione ad tēpus requiritur cōsensus capituli. et ita in transactione et sufficit tacitus vt dixi. et ad inferēdum tacitū cōsensum capituli. tex. iste vt arbitror pōderat qd abbas habebat mādatum a capitulo et qd aliquibus annis capitulū suauit transactionē nec pōtēse requirūtur ad inferēdum tacitū p̄sensum sed hic de facto ista cōtigerūt vnde idem dicitur qualitercūq; p̄ alia iudicia possit p̄bari tacitus cōsensus capituli. vt in. d. c. ij. et. iij. d. his que si a pla. Idem quod supra in transactione dicit in compromisso qd platus nō pōt compromittere sup re in q̄ nō pōt solus disponere. vñ non potest compromittere sup re immobili seu ad inferēdum p̄petuū p̄iudiciū ecclie sine auctoritate superioris et cōsensu capituli sui vt nō. Jo. an. post hosti. in. c. puenit de arbi. et plene per Lap. all. c. ij. vbi etiā dicit qd prelatus compromittēdo super re ecclie nō pōt dare p̄tatem arbitro vt p̄cedat de iure et de facto quia possit ecclie p̄iudicare et hec singulariter notabis ex quibus habes qd licet sol⁹ platus possit agere in iudicio etiā de re immobili vt s. dixi non tñ potest compromittere quia iudiciū est necessariū. compromissum voluntariū. ad hoc facit quod nō in. c. h. j. de emp. et vendi. In glo. i. in fi. et. ff. d. euic. si victum. in. s. si compromiserō et p̄ hec habes de daratum tex. et materiam

Constitutus. Sup ecclieastico be

neficio transigi non potest etiā cū iuramēti interpositione. Pri- ma pars penit partis querelā. secūda dat iudicem ibi quia. Nota primo regulā que sumitur ex summa- rio vt sup ecclieastico bñficio qualecūq; sit illud etiā si sit capella nō ē licitū transigere. Nota secundo qd transactionē illic tam nō validat iuramētum. nā iura- mentū nō debet esse iniquitatis vinculū. vt in. c. quan- to. d. inreiar. Nota tertio ibi speciem simonie qd trāf- actio sup ecclieastico bñficio si ē pure simoniaca f̄ spe- ciem simonie cōtinet scdm̄ Inn. et bene. et potest esse ratio quia is qui dat aliquid tempale vt in bñficio qui te p̄sistat potest habere ius. in eo. r̄ sic nō cōsequitur p̄ transactionē aliquid spirituale. f̄ potius redimit vexa- tionē suā quod licet vt in. c. dilectus. j. de simo. f̄ quia possit esse cōtrariū ideo iura. phibent transactionem. i. bñficio. r̄ videt̄ inesse quedam. speciem simonie. r̄ vide in simili tex. j. eo. sup eo. r̄ in. c. cum p̄dem. s. de pact. vbi tex. semp̄ vtitur istis verbis scilicet qd cōtinet speci- em simonie. vnde nō sine misterio tex. facit mentionem d̄ specie simonie r̄ non de pura simonia Et ex hoc in- fet̄ hic nōnter Inn. solutionē ad cōtrariū de quo i. gl.

h. quare uti nō fuerunt depōsiti va p̄m̄. commiserūt simoniam vt patet ex p̄dictis. r̄ si diceret̄ quare ergo hoc phibet r̄ spondet Inn. r̄ bene qd non loū a malo sed ab omni specie mali cōstinendam ē vt in. c. cū ab omni. de vi. r̄ ho. cle. Et ex p̄dictis nota qd p̄pter speciem simonie nō debet quis deponi. scdo qd p̄pter transactionē factā in beneficio ecclieastico nō meretur clericus deponi. f̄ transactio debet irrita iudi- cari qd notabis licet gl. hic aliter sentiat. f̄ primū equi- us verius r̄ cōmunius. Ultimo nō qd transactione exiſtente inualida partes redeūt ad iura pristina. intelli- gitur ergo facta transactio sub tacita cōditiōne si et in- quātum habeat effectū Idem ē si transactio sit valida f̄ partes cōi cōsensu volūt ab ea recedere de quo tñ dī- cendū vt le. r̄ nō. in. l. sine. L. eo. In gl. ubi eque- ponitur nota bene glo. secūdū quā pena pari venit pu- niēdus transgressor fidei sicut transgressor iuramēti sed dicit vt plenius dicā in. c. ad aures. j. quod met. cā. et vi de per archy. in. c. i. de sepult. li. vi. Item nō qd presta- tio fidei non est p̄p̄e iuramētum quod an sit verum dī- cam in. d. c. ad aures Et in fine gl. dicit qd vbi iuramē- tū nō cōtinet turpitudinē ex parte iurātis semp̄ est ser- uādum licet non valeat cōtractus sup quo fuit prestī- tum vt in. c. significāre. j. de pig. et ita loquitur. c. debi- tores. all. in gl. aut cōtinet turpitudinē ex pte iurātis r̄ tūc nō ē seruādū et ita loquitur iste tex In glo. ij. ibi de gratia. tantū auditur. nota bene glo. p̄pter ipsius auctoritatē r̄ originaliter fuit opi. ipsius. Tan. qd cleri- cus transigens sup bñficio debet deponi et ampli⁹ nō audiri sup illo. sed tu dicit vt. s. dixi. Ric. abh.

Ecetero p̄pter transactionē factā sine auctoritate ep̄i potest

platus f̄ nō ecclia cōstitui cōnialis vel alit r̄ sic. Transactio facta sine auctoritate ep̄i sup ecclia si nō est iuri cōtraria nō est per ep̄m̄ reprobāda f̄ si p̄ cū- census ecclie imponitur nō excedit vīram transigētis. Primo ponitur questio. secundo solutio. ibi si compo- sitio. r̄ ibi duo dicta. scdm̄ ibi sed sensus. Nota ibi extraordinariū iūcta glo. qd iudex delegat⁹ dicit̄ extra- ordinari⁹ nō enī est iudex scdm̄ iurisdictionē. f̄ ei⁹ po- testas est extraordinario modo inducta. r̄ idē nō glo. in. c. quoniā cōtra de p̄ba. r̄ p̄ hoc facit qd cum non sit ordinari⁹ ergo est extraordinari⁹. ar. in. c. intellectu de iureiur. Nō secundo qd sup beneficio potest cleri- cus transigere sine auctoritate ep̄i quod intellige dū modo remaneat in beneficio alias nō puto qd possit si- ne ep̄o dimittere bñficiū nā sicut nō potest directe vt in. c. quod in dubijs. r̄. c. admonet. de renunc. ita nec in directe transigendo quia possit cōtingi. frau. ad hoc bon⁹ tex. in simili in. l. cū hī. s. cū līs. ff. e. Nota ter- cio qd p̄ compositionē factā auctoritate iudicis delegati

potest clericus se obligare ad solvendum adversario cen-
sum toto tpe vite sue licet episcopus non consenserit nec consen-
tire velit aliu tpe. in hoc notabile habes. j. de preben. ni-
si. quod est menti tenendum. na licet bona ecclesie debeant
converteri ad usus pios ut in. c. pastoralis. s. bis que si.
a prela. tamē p bono pacis potest constitui ex redditu-
bus ecclesie census solvendus adversario. Itē nota
q̄ auctoritas delegato non sufficit ad constituendam ec-
clesiam perpetuo censuale sed episcopus ex causa hoc potest
ut in. c. phibem? et quod ibi non. j. de cens. Sed quero
qualiter debet iste census constitui. So. dicit docto. q̄
non debet computari certa quota reddituum p̄ta dimidia
vel tertia pars ne videat̄ facta sectio beneficij. ut in. c.
maiorib? j. de pben. sed poterit constitui certa quantitas
fructuum vel reddituum. In glo. h. ibi de subiectione
hec secunda solutio non est vera q̄ cum litigatur sup ec-
clesia aliqua ratione subiectionis spiritualis non potest
transigi ut dicitur aliquod tpe ut est tpe. apertus in. c.
preterea. j. eo. sed possit salvari hec secunda solutio in-
telligēdo q̄ agebatur sup aliquibus iuribus temporalibus
p̄tentibus in ecclesia tunc enim possit intervenire
transactio ut dixi. s. eo. statum?. Et in si. gl. glo. facit
hanc expositionē p declaratōe litere q̄ dicit cui preest
et non apparet ē quo loquitur cū loquitur impersonalit̄. Ideo
supplet glo. cui preest scilicet impator. Vel scdm Jnn.
dic cui preest scilicet episcopus et clarior esset litera secundū
Jo. an. si tpe. diceret absq̄ auctoritate ep̄i qui preest. s̄
in hoc non est vis Ric. abb.

X litteris Qui fuit transactio me-
diator contra eam non audi-
tur Vel sic Si beneficiū quod per transacti-
onē habetur impetratur ut vacans ab eo q̄ fuit transa-
ctio mediator non valet impetratō. h. d. quo ad titu-
lum. Prima pars narrat factū secunda diffinit. ibi cū
autē Nota primo et tene mēti quia nescio alibi ita ex-
pressim q̄ advocat? alteri? partis potest esse testis in
instrō compositōnis et transactōnis in illa causa et pōt
ēe ratio quia p transactōnē finitur līs unde instrumētum
refertur ad tempus quo iste non est futurus advocatus
Item non prestat̄ patrocinium sup transactōne s̄ sup cā
p̄ncipali. Et circa hoc dicit Jnn. aliud notabile v̄bū
secure scilicet tenendū q̄ is qui fuit descript? in instrō
aliqui? contract? ut testis potest esse postea advocat? cū
agitur ad executionē illi? contract? nec instrumētū vacil-
lat ex eo quia advocatus est ibi descriptus ut testis. di-
cit tamē q̄ si dubitaretur in aliquo de virib? instrumē-
ti non possit iste advocatus testificari quia nūc ē advoca-
tus. et sic non mirabile q̄ vox isti? advocati descripta fa-
cit Idem etiā tpe advocatōnis tñ vox sua vna non ad-
mittitur. et facit hoc ad questionē quā ponit Jo. an. in
regula cum quid vna via in merc. vbi querit nunquid

notius parator possit in causa quā parat pducere in-
strumentū quod ipse prius fecit in fauorē dñi et dic ut
ibi et facit ad materiā quod non. Bar. in. l. de ferre. s.
idem rescripserūt. ff. de iure fil. Et ex his arguebat do-
an. q̄ licet pater vel p̄iūct? non possit esse testis in causa
sui vel cōiūcti tñ si fuit descriptus in instrō ut testis ad
miniculatur instrumētō hoc tamē non colligitur hic quia
tēpore descriptōnis iste erat suspect? dicitur tamē pōt ēe
verū quia regula traditur q̄ vbi testis non debuit exami-
nari p̄t suspitōnē tñ si fuerit examinat? facit aliquod
iudiciū ut non. bar. in. l. maritus. ff. de quib. So. un-
do nota et etiā tene mēti q̄ mediator alicui? contractus
pōt describi ut testis in instrumētō illius contractus et
sic p̄sona pōt esse testis in instrō licet non possit testifica-
ri voce vna ut non. in. c. l. de testi. li. vi. et in an. de testi.
s. q̄ et potest esse diversitatis ratio q̄ in instrumētō d̄-
scribitur d̄ consensu vtriusq̄ partis q̄ ratione possit ēe
testis etiā voce vna ut in iuribus p̄ali. Itē tollitur su-
spitio p̄pter fidem instrō. Nota tertio anctē q̄ auto-
ritas quādoq̄ sonat in factū et non in ius. Itā advoca-
tus non pōt auctorizare in transactōne capiēdo trans-
actōnem p̄p̄e p̄ consensu auctorizabilī qui requiritur a
superiore quia advocatus non est superior s̄ hic sonat in
factū quia fuit iste adiutor et mediator illi? transactōnis
et forte dicitur instrumētū scdm hosti. Itē non ibi ē
clericū tōsuratū q̄ clericus prime tōsure ē capax bene-
ficij et q̄ prima tōsura ē ordo facit. c. cum cōtingat. de
eta. et quali. et qd non. in. p̄hemio sexti. Itē nota q̄
laic? non ē capax beneficij. nec pōt impetrare b̄ficiū an-
teq̄ ordinatur nisi fuerit specialis mēti in rescripto ut
quia papa mādaret p̄videri alicui scolari p̄ro capienti
ascribi militie clericali et tunc debz prius ordinari et po-
stea beneficiū sibi cōferri de quo vide qd dixi in. c. cū
a deo de rescrip. et in. c. si. de p̄somp. et in. c. h. de insti.
In glo. i. non. gl. iuncto tpe. quia in canonibus non ha-
betur alibi et limita ista gl. quādo quis scienter fuit ad-
vocatus p̄ actore ut tūc videatur renūciare iuri qd ha-
bet in illa cā secus si fuit advocatus rei ita limita gl. in
l. inter. ff. de rei vendi. qd ego intelligo quādo advoca-
tus stetit in meris finibus defensionis dicendo actori
ius non p̄petere secus si instruit dicendo q̄ reo ius p̄pe-
tit et petendo p̄ eo p̄nūciari. nam tunc eadem ratio est
in advocato rei que est in advocato actoris. Et adverte
quia ex eo q̄ glo. hic dicit q̄ iste patrocinādo tacite re-
nūciavit iuri suo videtur sentire vna lect. ad istū tpe.
q̄ iste advocatus impetravit sup ista ecclesia tāq̄ sibi
debita p̄ prius nā alias non poterat renūciare iuri q̄ non
dum hēbāt et idē sentit gl. p̄. j. eo. s̄ hosti. sequitur istū
intellectū non ē tamē ver? in se. nā ut dicit Jo. an. et be-
ne cū iste esset tūc layc? non poterat habere ius in eccle-
sia scdm tamē gl. et verū in se s̄ non quo ad tpe. et ideo tene

aliū intellectū quē ponit hic Inn. q̄ iste impetravit hāc
ecclesiā ut vocante et cū postea exciperet p̄tra eū q̄ ali
erat possessor iste explicavit q̄ erat possessor iniult⁹ et si
moniac⁹ q̄ eā tenebat vigore tractationis illicite f̄ alia
pars replicavit q̄ cū ipse fuisset actor et mediator illi⁹
transactiois et testis ibidem descriptus nō poterat al
legare cōtra illā tractationem quia sic allegaret turpi
tudinem suā. Itē littera erat surrepticia cū dixisset se
clericū cū nōdum esset tōsurat⁹ et per hoc papa in posu
it istū imperatori silentiū. et ex his habes declaratum
intellectū hui⁹. c. et fuit mirabilis decisio q̄ auctor vel
mediator alicui⁹ tractat⁹ nō pōt p̄tra illū contractū ali
quā inualiditatem allegare qd̄ tene menti. In gl.
ij. i. si. nō hāc gl. ex qua habet decisio quotidiane quēti
onis an testis descriptus in aliquo instrumento preiud
icat sibi respectu eorū que p̄sententur in ipso instrumē
to. Et p̄cludit gl. q̄ nō nisi quādo sciet̄ auctoritatem
prestitit q̄ fuit auctor in illo instrumēto ut in tex. isto.
Sed glo. iuris civilis aliter distinguūt. dicunt em̄ q̄
aut tunc describebat qd̄ poterat testis impedire p̄tradi
cendo et sibi p̄iudicat. aut nō poterat impedire et nullū
preiudiciū sibi facit. Exemplū primi q̄ obligatur in
instrumento res ipsi⁹ testis. nā nō poterat sine iuo p̄tra
sa res pignori supponi. l. rem alienā. ff. de pig. act. Et
nō in. c. nōne de presump. Exemplū scđi in v̄dicatione.
nā inuito dño pōt res ipsi⁹ v̄di quia p̄ tractum v̄di
tōnis nullū preiudiciū fit dño q̄ solū obligatur p̄sona
ad tradēdum ut in. l. rem alienā. ff. de p̄trahēd. emp. ita
nōt. gl. et sequi videtur ibi bart. in. l. fideiussoz. §. pater
alle. in. gl. et in. l. Syrus. preall. Hof. in. c. cum inter d̄
re iudi. aliter distinguebat q̄ aut testis intēdebat se ob
ligare et obligatur ut in. l. si nō obligari. L. de adm. tu.
aut nō aduertit quid in scriptura p̄inetur vel subscrip
sit et testis et non obligatur q̄ hoc nō credebatur. in. l.
nec ignorās. L. de dona. hoc vltimū videtur seq. Do.
an. Vel pōt dici scđm eam et aliter q̄ aut fuit actor et
sciens et facit sibi preiudiciū. fec. si solū sciens et hoc v̄
detur opi. hui⁹ gl. Satis credo posse has opi. reduci
ad p̄cordiam hoc modo. q̄ aut in instrō p̄tinebatur ali
quid in preiudiciū iuris ipsi⁹ testis et tūc si fuit ignorās
sibi nō preiudicat. ut d. l. Syrus Idem si fuit sciēs et
nō poterat impedire actū p̄tradicēdo. aut poterat impe
dire actū p̄tradicēdo et tunc facit sibi p̄iudiciū. ut d.
l. si fideiussoz. aut de p̄titi nō versabatur aliquod suum
interesse f̄ pōt petere interesse respectu iuris postea que
siti. puta q̄ emit rem que p̄ fuerat a tercio pignorata
et tūc aut fuit auctor illi⁹ tractat⁹ et nō pōt allegare illius
inualiditatem ut patz. scđm lect. Inn. aut solū fuit testis
descript⁹ et poterit allegare inualiditatem quia testis solū
testat d̄ his q̄ sūt facti et nō d̄ his q̄ sūt iuris. ut i. c. testi
lij. q. ij. et cautū ē ad exitūdas opi. ut nunc quis p̄a

triat describi in instrō si ex illo pōt p̄tendere aliq̄d p̄iudi
ciū In gl. ij. i. si. vel dic q̄ ibi interuenit p̄pe tractō
que tū de iure fieri nō poterat et ob hanc causā ille im
petrauerat illud bñficiū ut vacāo f̄ nō fuit audit⁹. q̄
ex quo fuit mediator transactionis licet illicite nō pōt
eam impugnare q̄ allegaret turpitudinem suā ar. in. c.
i. de testi. li. vi. In gl. ii. i. si. et dic q̄ hic recepit ordi
nem postmodum ut hic innuūt verba tex. ibi nōdum.
quasi innuāt q̄ postmodum fuit ordinatus et hoc est i
dubitatum si dixit se clericum cum nō esset q̄ surreptio
in beneficio reddit gratiā nulla ipso facto. ut in. c. i. et ij.
de si. presb. in vi. Idem dicerem si tacuit se esse lai
cum ex quo fabricauit illā qualitatem q̄ exp̄ssa litteras nō
habuisset lre sunt surreptitue ut in. c. postolasti. in si. de
rescrip. nec habitas supueniēs habet litteras p̄ualida
te ut et tex. in. c. si eo. tpe. de rescrip. li. vi.

Sup ecclesiastico beneficio
Vper eo non potest transigi sed ami
cabiliter componi sic et quotidie allegatur iste

tex. Cōis diuisio scđa ibi tale. Nō primo regulā q̄
nedum sup bñficio ecclesiastico f̄ nec sup aliqua re sa
cra seu spirituali pōt interuenire transactio videtur em̄
in se p̄tinere specie simonie q̄ possit p̄tingere q̄ ex da
tione seu p̄missione rei tpalis quis cōsequeretur istud
ius spūale ut dixi lat⁹. s. eo. ti. i. c. cōstitut⁹. Nō. ij.
ex hoc et ex tex. ibi sp̄m q̄ transactio sup re spūali vel
bñficio nō est oīno simoniaca f̄ videt habē specie simo
nie. Et hunc tex. allegant. s. e. p̄stitutus. Nō tercio
driam inter tractationē et compositionē. Nā transactio
fit cum recedat a lite aliquo dato seu retento vel p̄misso
Compositio fit gratis et amicablem ut cum p̄ndēs
non habere ius vult a lite gratis recedere. P̄doffet tū
dici q̄ compositio possit fieri etiā aliquo dato seu retē
to ut in. c. ij. iūcta gl. s. e. et talis compositio nō debet
interuenire in beneficio litigioso f̄ debet esse amicabi
lis et gratuita ut in tex. vn de pōdera istam tex. in eo q̄
dicit q̄ si gratis et amicablem inter se componāt et.
ergo de substātia compositionis non est ut sit gratuita
et amicabilem alia illa verba gratis et amicablem
supfluerent. Sed quero de exemplo qualiter
possint componere gratis et amicablem. forte partes
p̄ueniant scđm docto. ut aliqui p̄titi videāt iura partiū
quoz cōsilio p̄mittāt acquiescere vel ad p̄ces alterius
reliquis vult discedere a lite tāquā ius non habens
nec etiā improbat̄ si nulla precedente sp̄aliter pro
missione postmodū aliquid alteri largiatur. ar. i. c. tua
de simo. et tenebis mētī istū tex. q̄ in compositione fiē
da gratis sup beneficio nō requiritur auctoritas supio
ris quod ego puto. p̄cedere nisi alter p̄ compositionem
dimittat bñficiū ab eo possessum. Nā nō pōt possesser
quoquomō bñficiū diuittē sine auctoritate superioris
bb 4

vt in. c. admonz. z in. c. quod in dnbhs. de remunc. z vi
de quod dixi in. c. cum pridē de pact. In gol. i. nō
bene hanc glo. qz quotidie allegatur z dicitur qd aut
cōtenditur de beneficio ratōne tituli seu p̄latōnis z nō
potest interuenire transactio vt detur tpale. p̄ spūali v̄l
vt detur aliud spūali nō a supiore s̄ vigore trāfactionis
quod nō est licitū qz beneficiū ecclesiasticū nō potest
obtinēri nisi p̄ canonicā institutionem. vt in regula. i. d̄
re. in. li. vi. z in. c. ex frequētib. de insti. tenet Inn. i. c.
h. s. eo. s̄ amicablem compositiō p̄t interuenire modo
p̄dicto. Item iudex ex officio suo p̄ bono pacis possit
p̄ponere vt habens ius i beneficio det aliquid nō ha
benti iuxta formā. c. nisi. s̄ de preben. aut p̄tendit de be
neficio ratōne subiectiōis et tūc idē dicēdū qd d̄ alia re
spūali In qua dicit qd transactio nō p̄t interuenire vt
det tpale. p̄pter recessum a lite vt in. c. p̄terea. s̄ eo. S̄z
bene potest dari vel retineri aliud spirituale ar. in. c. ad
questiones. de re. permu. dixi post Inn. in. c. h. s. eo.
In gl. h. ibi tenet transactio. vult ergo gl. z bene qd
p̄pter euidentem calumniam impeditur transactio. et i
telligit de calūnia ex parte actoris quia actor sciebat se
ibi ius nō p̄petere z malicōse mouit litē. tūc em̄ si aliqd
recepit vigore transactiōnis potest illud ab eo repeti vt
in. l. sūma. alle. in gl. s̄ si calūnia esset ex parte rei tunc
nō vitiat transactio. S̄z acteri potest p̄suli per actio
nem z replicatiōē doli vt p̄batur in. l. p̄textu. l. de
transactio.

Eniens Transactio facta de reb⁹ ec
clesie per prelatū. sine supio
ris cōsensu nō obligat successorē et quoti
die allegatur iste tex. Prima pars ponit querelā. secu
da dat iudices ibi mandam⁹. Nō primo iuxta gl.
qz sacramētōrū quedā sunt necessaria. quedā volūtaria
et qz oīa sacramēta debent p̄cipi ab ecclesia p̄obiali.
Secundo nō qd sup decimis potest interuenire trāf
actio inter p̄sonas ecclesiasticas vt solnātur aliquo re
tēto et hoc declaratur i. c. h. s. e. vbi d̄ qd sup decimis
p̄t componi nā debet intelligi in compositiōe etiā nō
gruita nā p̄ istā compositiōē d̄ qua in tex. monachi nō
soluebāt integrā decimā Nō tertio ex hoc et ex tex.
qz etiā religiosi tenētur ad solutionē decimarū que rati
one p̄diorū quesita sūt. s̄ p̄obialit⁹ ecclesie. d̄ quo
vide quod le. z nō. in. c. ex parte. z. c. nup et. c. singge
stū. s̄ de decimis. Item nota et tene mēti qd sup iu
rib⁹ ecclesie immobilib⁹ z spūalib⁹ p̄t rector transige
re z cōponere in p̄iudiciū sui ipsi⁹ ita qd cōpositiō va
lebit toto tpe quo ecclesia possidebit. Et ex hoc et
ex tex. nō singularit⁹ qd rector ecclesie p̄t p̄trahere sup
reb⁹ ecclesie sine supioris auctoritate vt cōtract⁹ duret
toto tpe quo ipse ē futur⁹ rector et nescio alibi ita bonū
tex. Itē nō qd sine auctoritate supioris nō p̄t rec

tor ecclesie transigere quo ad inferendū p̄petuum p̄
iudiciū z ex hac parte infero qd rector ecclesie non po
test trāligere sup transacionem res immobilis ecclesie
remaneat penes aliū s̄ valebit trāfactō in vita sua dum
taxat vt hic d̄ quo vide quod pleni⁹ dixi. s. e. cōtingit
Itē nō qd pena inter alios acta nō debet obedē alijs
Nō ibi ex quibuslibet reb⁹ z ibi ex integro qd de
cīma est integre soluēda de omnib⁹ yndecimqz. Ul
timo collige formā petitiōnis cū decime aliquo tpe nō
fuerūt solute. Nā de p̄teritis p̄t peti extimatio et in
futurū p̄t peti vt reus cōdemnetur ad solutiōē deci
marū si ergo fruct⁹ mibi debiti nō extā⁹ possūm petere
extimatiōē. Sed quero nūquid iste tex. intelligat
etiā in decimis p̄sonalib⁹ videtur primo qd sic qz tex.
loquitur indistincte Cōtrariū tenet hosti. tū qz in pun
cipio fit solū mētio de p̄dialib⁹. tū qz in p̄sona currit p̄
scriptō scdm op̄inōē hosti. tū qz monachi nō tenētur
ad p̄sonales decimas. Nō hoc vltimū et idem tenet
hosti. in. c. nouū gen⁹ de deci. Ratio qz religiosi acqui
runt monasterio. monasteriū aut nō tenetur ad p̄sona
les decimas. et idem dicit Inn. in omnib⁹ alijs qui
alteri acquirunt. Ex quo inferitur qd si dñs ē exemptus
etiā a solutione decimarū nō tenetur dñs vel su⁹ de lu
cratis p̄ seruū solvere decimā. Quid aut de clericis se
cularib⁹ dixi plene in. d. c. nouū gen⁹. In gl. i. i. nō
hāc glo. qz quotidie allegat. ex qua collige septē esse
sacramēta ecclesie quoz quinqz sunt necessaria. duo
volūtaria et declara vt in gl. et aduerte qz gl. sentit qd
laycus etiā in necessitate nō p̄t cōferre nisi duo sacra
mēta vt sacramētum baptismatis et sacramētū p̄nie.
Crismare vero et extremā vñctionem cōferre vel corp⁹
xpi tradere nō p̄t licet i necessitate. de quo vide quod
dixi in. c. quāto d̄ p̄sue. et in. c. pastoralis. in. s̄. p̄terea
de offi. dele. Itē nō ex gl. qd sacramētū ordinis di
citur sacramētū dignitatis. et vltra expositiōes glo.
credo qd dicitur dignitatis quia p̄mot⁹ ad ordinem. p̄
sequitur dignitatem vt. iij. di. veniqz. in p̄zin. et alibi
dixi tex. qd nulla dignitas secularis similis est sacer
dotio. xvi. di. in. c. duo sunt. In glo. in vbo cōfir
matā in fi. nō gl. qd quantūcūqz rector ecclesie transi
gat nomie ecclesie vel aliū cōtractū faciat si est talis cō
tract⁹ qui nō possit p̄petuo valere sine auctoritate sup
ioris ille cōtract⁹ censetur pot⁹ p̄sonalis q̄ realis vñ
obligat p̄sonā p̄trahentis et nō ecclesiā. simile in. c. vñ
co. de despon. impu. li. vi. In gl. pen. nō bene vlti
mā questōne qd rector obligat ad obseruatiū cōtract⁹
in via sua nō p̄t p̄trahere nisi ecclesia esset lesa tunc
em̄ possit petere restōnem in integrū nec ob. c. qz quis
et. c. quisquis. allegata in glo. quia loquitur qd p̄trac
tus non tenuit nā tūc p̄t rector iure cōi contrahere.
S̄z p̄tra cōclusionem gl. opponitur nā cū cōpositiō

ista sit psonalis nō videtur q̄ ecclesia possit ledi ⁊ per
pseques nō debet posse peti restitutō. So. dicit hēsti.
q̄ d factō ecclesia poterat ledi puta q̄ fuitores nō ha
berēt unde viuere et ideo subueniendū ecclesie ar. in. c.
pe. de de. nō reli. et in. l. minorib⁹. ff. d. mino. dicit tām
q̄ si iste rector haberet p̄p̄riū p̄pelleret satisfaccere cōtra
henti secū p̄ intereē ar. i. c. de multa. in. ver. et si vltra
de pben. et in. c. p̄phensibilis. §. si aut. de appel. Item
scōm eū possit capi id quod cederet in sustentationem
suā et d se pqueratur q̄ dignū est vt malemeriti egesta
te laborēt. l. bona fides. ff. de positi. Nō hoc dictū be
ne. p̄ hoc em̄ vult hosti. q̄ ad satisfaciendū creditorib⁹
aliam⁹ rectoris pōt tolli ex redditib⁹ ecclesie id q̄ ce
deret ad sustentationē ipsi⁹ et idē sentit in. c. puenit. de
fida. Sed nō credo hoc dictū esse verū nisi saltem ip
se rector haberet unde viuere q̄ quēadmodum miles
seculi nō cōpellitur vltra q̄s facere possit et temp̄ habē
da est ratio ne egeat vt in. l. miles. ff. de re iudi. ita dicit
dū est in milite dei vt notat gl. in. d. l. miles. et vide gl.
in. c. studeat. l. di. et quod pleni⁹ dixi in. c. odard⁹. de
solu. et in. c. ij. de pigio. et pleni⁹ in repetitione. §. qz
vero in. c. extirpande. j. de pben. et hoc pcedit cū cleri
cus puenitur rōne ptract⁹ ⁊ si rōne malitij tūc nō ha
bet rōne egeat qz dignū est vt malemeriti. rē. d. l. bo
na fides rē. Extra gl. quero quomō debet cognoscē
an pactō sit realis vel psonalis So. pclude post doc.
q̄ aut agitur d̄ re tpali et tūc b̄ p̄siderat n̄ solū ex v̄bis
⁊ etiā ex mēte p̄trahētum. vtrū scz quis voluerit se ob
ligare psonalit̄ an etiā heredes suos vt in. l. iuris gen
tiū. §. pactoz. ff. de pac. pleni⁹ p̄ bar. in. l. stipulatio
nes nō diuidūt. ff. d. v̄bo. ob. aut agit d̄ reb⁹ ecclesiasti
cis et tūc hoc ppendit n̄ solū ex mēte et v̄bis p̄trahē
tū ⁊ ex p̄tate iuris. nā sine superioris auctoritate nō pōt
rector ecclesiā p̄petuo obligare restat ergo vt pactio cē
leat hoc casu pot⁹ psonalis q̄ realis vt res valeat eo
modo quo valere pōt.

Reterea. p̄ntandi p̄ quā nouus cēl⁹
imponit ecclesie vel antiqu⁹ augef. Vel no
tabili⁹ sūma sic sicut sup iure spūali ita sup ānexo nō
pōt transigi vt recedat a lite interueniente aliqua tpali

re Lōis diuisio scda ibi cū igit. Nota primo q̄ pre
sentatio q̄nqz ponit. p iure patronat⁹. Vel pōt tex. itel
ligi q̄ d sola p̄ntatione erat p̄tentio que est pars iuris
patronat⁹ et nō de tota patronatu iuxta p̄d. i. c. nobis
de iure patrona. et p gl. xvi. q. vj. pie mentis. Nō
scdo q̄ simonia cōmittit nō solū i mere spūalib⁹ ⁊ etiā
in cōnexis. ip̄sis spūalib⁹ quod tene menti nā ius p̄n
tandi nō est mere spūale ⁊ annexū spūali vt in. c. quā
to. de iudi. et tamē sup hoc iure cōmittit simonia. emēf
ergo ius patronat⁹ vel aliter illud acquirēs interueni
ente aliquo tpali cōmittit simonia. Tertio nota q̄

nulla est transactō sup spūali vel cōnexo interueniente
aliquo tpali Sz opponit p̄tra tex. vidz em̄ q̄ nō cō
mittat simonia in transactōne sup spūali ⁊ species simo
nie vt in. c. sup eo. r. c. cōstitut⁹. s. e. hic aut tex. innuit
oppositū So. iste tex. dicit q̄ videt simonia v̄bum aut
videt est fictū nō aut denotat precisam veritatem vt in
l. i. §. deieisse. ff. de vi. r. vi. ar. Secdo opponit ⁊ vi
detur q̄ alio respectu hec transactio nō poterat sustine
ri qz laici nō poterāt p̄ferre vel augmentare pensionē
in ecclesia. r. q. i. c. i. r. seqn. r. c. nouerit. r. c. fi. de re.
eccle. non alie. So. dicit Inn. q̄ laici nō cōferebant ⁊
tacebāt ⁊ p̄sentiebāt. Fatet tamē q̄ si isti laici p̄cepisset
ab antiquo cēsum in ecclesia potuissent illum remittere
⁊ p̄ferre religiosi⁹ ⁊ p̄cipere ius patronat⁹ quod dicit
hosti. verū ex auctoritate superioris ⁊ non pactione p̄ti
um ⁊ bene loquitur qz alias committeretur simonia
vt hic sed superioris auctoritas purgat vicium vt in. c.
nisi de pben. In glo. i. hec gl. videtur corrigi p̄
sequentem in qua dicitur q̄ etiā superioris auctoritate n̄
potest p̄stitui ecclesia censualis tamē in delegato dic vt
habetur. s. eo. decetero. In ordinario dicendum vt. l.
⁊ nō. in. c. p̄hibemū ⁊ in. c. significauit. de cens.

Reterea. licet transigi. Lōis diuisio
scda ibi respondemus. Nota primo q̄

vbi cōfessio emanat sub diuerso cōstructo seu diuersis
ōrōnibus potest quis aduerse partis cōfessionem q̄te
nus facit p se recipere ⁊ q̄tenus facit p̄tra se recedere. Al
nō aliter et sic q̄ pōt quis aduerse partis cōfessionē re
cipere p se et aliā partem p̄tra se impugnare. de hac ma
teria nō pleni⁹ in. c. l. de cōfel. li. vi. et p Bar. in. l.
aurelius in. §. item questj. ff. de li. lega. Nō scdo
q̄ cōfessio fratru nōc ecclesie etiā vbi agitur d̄ iure sub
iectōnis. ex sola em̄ cōfessione istoz fratru ferenda erat
p̄tra ecclesiā sentētia p̄cordat. c. dilectus d̄ capell. mo.
r. c. suborta de re iudi. cū si. Ultimo nō qd dixi in
summario q̄ sup subiectione spūali nō pōt interuenire
transactō intellige interueniente aliquo tpali. Secus
si daretur vel teneretur aliud spūale vt nō gl. s. eo. in. c.
super eo. ⁊ p̄batz in. c. veniens. s. eo. Item potest
colligi ex tex. q̄ olim dñs seu superior semp̄ presumit
dñs vel superior nisi p̄betur liberatio. nā isti fratres cō
fitebantur de p̄terito dicentes se olim fuisse subiectos
⁊ tū sentētia fertur de p̄nti p̄tra eos qz ⁊ hodie p̄samū
tur subiecti. afferenti em̄ liberationem incūbit onus p̄
bandi. vi. q. vult. c. actor ⁊. facit ad primū dictū. l. sine
L. d. p̄ba. Sz quero nunquid sup subiectione tpali
possit transigi. puta est p̄tentio vtrū quis sit fūns an li
ber Lōclude post hosti. q̄ aut est dubiū de subiectione
seu seruituti ⁊ pōt transigi vt in. l. fi. L. eo. aut est certū
et nō valet transactio. vt in. l. interpositas. L. eo. nā in
ter fūū ⁊ dñm non cadit obligatio et sic non potuit

dn̄s seruo obligari p̄ transactionem. d. l. interposita. et p̄ illam. l. idem dicendum in transactione que fieret inter monachū et abbatem nō em̄ valet talis transactio qz abbas n̄ p̄t obligari mōcho. facit qz nō. Jo. an. in regula n̄ ē obligatorū in merc. h̄inc dixit Ste. qz si abbas p̄misit monacho p̄moto ad p̄oratu iē nō reuocaturū cū in v̄ta nō obstare illa p̄missione potest illū reuocare vt nōt ipse cōsilio. cdij. et dixi in. c. cum ad monasteriū. d. sta. regu. qd̄ nō.

X parte Sup̄ matrimonio transigi nō p̄t vel plenius sic. In dex̄ p̄t et debet se interponere p̄ transactioe inter partes fienda preterq̄ in casibus in quibus iura hoc nō admittūt vt sup̄ matrimonio. Diuidit̄ nā p̄mo hortatur legatum vt coponat etiā i casibus expressis a iure in si. dicit quid de casib⁹ nō expressis. ibi in his. 120 primo qz officiu iudicis cōsistit tū solū in decidēdo causas scdm̄ iuris regulas. s̄ etiā in p̄ponēdo inter ptes. debet em̄ iudex a p̄cipio conari q̄tum potest vt ptes reducāt ad cōcordiā et ad bonā cōpositio nem p̄cor. xc. di. p̄ totum. et in. l. i. s̄. et post. ff. de no. ope. nūcia. 120 scdo qz iudex p̄t et debet in penis imponendo interdū detrahēre leuēritati recedendo a penis in iure statutis si causa legitia subest. vt puta qz multitudo deliquentiū est in causa et sic sine scandalo multitudo pleci nō p̄t. cōcordantie plurime sunt in glo. 3idē vbi subē alia causa legitia ad idē. l. quid. ergo s̄. pena grauior. ff. de his qui nō. infra. vbi Bar. dicit qz etiā penā statuti p̄t iudex moderari ex causa. 120 tercio qz in casib⁹ nō recipiētib⁹ dispensationē nō debet iudex laborare ad cōcordiā. qz frustra laboraret et qui sint illi casus. s̄. subijciēt. 3idē nō qz matrimoniu est verū nō solū apud fideles s̄ etiā infideles cōcor. s̄. de p̄san. et affi. in. c. de infidelib⁹ et i. c. q̄nto. de dinor. 3idē nō qz in casibus iure non expressis dēt iudex semp̄ inclinare in partē humaniorē et habere equitatē p̄ oculis et penā imponere habito respectu ad p̄sonas. cās loca et tpa que declara vt in glo. si. Ultimo nō et tene menti istū tex. qz ex generali officio et p̄tate legato de latere cōpetit p̄tās disp̄sandi in his q̄ disp̄satiō nem recipiūt. et vide ad materiā plene p̄ Spe. in ti. de disp̄. s̄. cōsequētē vbi in p̄ncipio dicit qz legat⁹ de latere p̄t disp̄sare in casib⁹ i quib⁹ disp̄sant ep̄i archy ep̄i primates et p̄iarche et q̄libet ali⁹ iudex ordian⁹ cū ipse sit ordinari⁹ i tota p̄uicia gerēs vices p̄pe et maior oib⁹ p̄ p̄pā d̄ offi. leg. c. ij. li. vi. 3idē disp̄sāt etiā i casib⁹ i qb⁹ ep̄i et ali⁹ disp̄sare n̄ p̄nt. s̄. i oib⁹ q̄ p̄pe n̄ sūte fuata. d̄ quib⁹ i. c. quod trāslatiōes. s̄. d̄ offi. le. et vide qd̄ ibi dixi. Cōtra cōcilia v̄o generalia disp̄sare nō p̄t et idēt̄ ibi Jo. an. i addi. i v̄. legat⁹. p̄ h. c. dilect⁹. cl. ij. s̄ p̄bē. De legato v̄o nō d̄ latere dicit ibi Spe. nōbile v̄bū qz nō disp̄sāt nisi in casib⁹ i iure ex

pressis vel si p̄uilegiū hoc cōcedit sp̄alit̄ facit qz legit⁹ et nō in. c. excoicatio. d̄ offi. lega. Sed q̄ro qz tex. facit mētiōē de equitate quid ē equitas. Jo. an. diffinit scōz beatū Lyprianū qz ē tristitia dulcore misericor die tp̄ata h̄ac d̄m̄itionē etiā refert Spe. in ti. d̄ disp̄. s̄. i. i. v̄. equitas. Diffinit etiā et scdo mō qz ē rōnabilis mod⁹ cōtinēs miam et rigore. Et ex his potes sumere differentiā inter ius et equitatē. nā ius ē d̄cisio q̄ fit scdm̄ iuris regulas. equitas vero ē quedā cōuenientia et qd̄dam tempamētū recedēs ex cā a cōib⁹ regulis iuris vt nō. Bar. in. l. i. l. de le. et sc̄o qz q̄nqz rigor iuris et ipsum ius po iūtur p̄ eodē vt in. c. sup̄ lite ne et qd̄ ibi dixi de reici. q̄nqz sunt diuersa. et ponit rigor p̄ excessu iuris q̄n ob aliquā causā ad terrore in aliquo casu ius excedet cōes regulas. vt i. c. i. et qd̄ ibi nō. s̄. de torneamentis. et i. c. al̄as de resti. spoli. et qd̄ ibi nō. et vide p̄ equitate f̄nāda bonū tex. in. c. disciplina p̄ly. di. vbi p̄ulcher tex. qz vna nō absoluitur ab alia et l. placuit. l. de iudi. et l. quod si ephesi. ff. de eo quod cer. lo. In glo. ij. ibi si p̄t. nō glo. qz iudex nō p̄t cōpellere partes ad cōcordiā s̄ laborare debet in q̄ntum p̄t et idē nō glo. iuris ciuil⁹ l. l. i. s̄. et post. ff. de no. ope. nūc. Fallit in papa in his in quibus habet plenitudinem potestatis ut in. c. cū inter. R. et ibi nō p̄ Inn. de dec. et sic in hoc vt lat⁹ dixi. s̄. d̄ trou. et pace sup̄ mbro. Sed quero nūquid indistincte possit iudex cū bono p̄sciētia partes reducere ad compositionem. De hoc p̄ Spe. in ti. d̄ p̄peratois iudicior⁹ i. s̄. excipit vbi cōcludit qz si iura p̄tū sunt ignota hoc p̄t vt h̄. Si vero iā sunt clara vt qz p̄clusum ē in causa et sic iudicū liquet p̄ qua pte debeat ferre sentēciam dubitanit Spe. relinquit hoc disputatiōi. Jo. an. dicit qz n̄ si aliq̄ue circūstācie suadeāt abstinerē debet a tali cōpositiōe quasi ex quo sibi liquet de causa nō debet reducere ad cōpositiōē ne videat d̄ iure vni⁹ dare alteri sine causa qz n̄ licet cū iudex debeat reddere vnicuiqz qz suū ē vt. s̄. i. p̄benio. Sed ex circūstācie possit hoc facere et ceteris parib⁹ magis d̄ suadere actori vincētū q̄ reo absolūdo. Rato qz sentētia ferēda p̄ actore est mādāda executiōi et executiōis actū possit fieri longū litigiū q̄ rato cessat ex pte rei tñ i eo possit subesse cā vtputa qz actor ē pecunios⁹ et pat⁹ appellare quātū iura sibi p̄mittēt d̄ ergo his et similib⁹ causis p̄sideratis iudex abstinerē vel reducere ad p̄cordiā facit ad p̄dicta. c. nisi. s̄. p̄bē. In glo. i v̄bo cōingū ibi circa grad⁹ lege diuina. p̄hibitos et ex hac glo. debes restr̄gere tex. i eo qz dicit qz i matrimonio non admittit̄ cōpositiō. 121 d̄ intelligi q̄n p̄ cōpositiōē aliqd̄ fieret p̄tra vinculum matrimoniale sc̄o si p̄ matrimonio fieret cōpositiō vt quia ptes contendunt sup̄ contractu matrimonij nam tunc iudex potest eas inducere ad cōtrahendum de nouo si nullum subest impedimentum et

Idem i simili⁹ questionib⁹ que dependet a facultate partium. Et no glo. in eo q^o dicit q^o gradus divina lege prohibiti sunt indispensabiles q^o pot^o concedi sine causa sed si causa maxie subest saltem in sec^o gradu in linea etiam equali poterit papa dispensare vt sentit Jo. an. in. c. per venerabilem. qui si. sint legi. et vide q^o ibi dicit et tene menti illud dicitur. In glo. in verbo equitate seruata. ibi q^o ius semp sit pferendum eq^ortati.

Nota glo. q^o ppter equitatem non scriptam non debet iudex recedere a iure scripto q^o non debet iudex derogare iure velle videri vt dicit tex. in an. de iudicibus in. s. oportet. Et an et q^o sit equitas seruanda coter docto. hic et in. l. i. de legi. faciunt tria membra q^o aut neutru est scriptum nec ius scilz nec equitas aut alter est scriptum aut vtrunq^o. Primo casu cum neutrum est scriptum debet iudex seruare equitatem vt in d. l. placuit. et hic. vbi dicit q^o vbi ius non repitur exp^o sum debet iudex seruare equitatem. ad hoc adde notabile dictum Inno. in. c. i. de p^oti. q^o sequitur Bar. in d. l. i. dicit eni q^o in his que relinquuntur arbitrio iudicis debet semp seruare equitates et hoc casu debet intelligi tex. in an. in iur. q^o p^otatur ab his in. s. equi⁹ vbi dicit q^o iudex debet iurare seruare equitates. Sec^o casu cum alteru t^o est scriptu et illud est seruanduz ar. vi. q. ij. scriptu. et in. l. p^operit. ff. q^o et a q^obus. Tercio casu aut ius est scriptu i genere et equitas in spe vt eod tra et seruanduz est q^o spe repitur scriptu q^o spes derogat generi. vt in. c. de rescrip. et in regula generi. de reg. iur. li. vi. Et ambo sunt scripta sp^ol^oiter seu generaliter et tunc coter tenet q^o eqtas est pferenda q^o ps fauorabilior pferenda est vt in regula odia restringi. de re. iur. li. vi. In glo. si. si. Et adde q^o no. in. c. cu q^o daz de iureiur. Extra glo. q^oro pro declaratoe lre in qbus iura non admittunt c^opositione seu dispensatoez c^oclude scdm Inno. Hosti. et Jo. an. q^o in criminibus publicis no debet fieri ppositio nec dispensatio q^o ea qliteratq^o pposita iudex punire debet. vt in. c. i. de colusio. de re. nisi subit aliq^o ltima ca dispensandi. de quo dicens vt in. c. at si clerici. in. s. de adulte. de iudic. et in. l. quid ergo. s. pena grauior. ff. de his q^o no. isa. Idem est in alijs ciuilib⁹ z criminalibus vbi ex disp^otae seu ppositioe q^o pmitteret peccatu mortale vel in eo remaneret. Idem est in iure pceptiuo pceptorio q^o ipsi transgressio inducit mortale vt no. Hosti. in. c. i. de trai. et pa. et per hoc tenet hic Inno. legatu. etia d^o latere no posse dispensare i gradib⁹ panguinitatis z afinitatis etia huana lege. prohibitis. de qb⁹ in. c. no b^oat. de p^osan. z affi. tene m^ote b^o dictu. Idem in his q^o veniunt a iure naturali vel diuino.

De postulando Rubrica

Si vocati ad iudicia no pasciscatur neq^o trāsiunt solent sibi q^ore aduocatos z paratores ideo p^o di as rubricas pcedetes auctor subijcit ista et sequetes et p^omittit an tractatu de iudicib⁹ q^o hec sunt prepetoria iudicioz. Quid aut si postulare habes tex. in. l. i. ff. c. et. iij. q. vij. in. s. vtru in. v. sunt ante. et per glo. in. c. vlt. et dic q^o postulare est desideriu suum vel amici sui in iuri apud eum q^o iurisdic^oi p^oest exponere vel alteri⁹ desiderio p^oradicare et hoc vltimu p^oprehendit aduocatum ex pte rei q^o c^otradicit desiderio et petitioni actoris. s. pcedetia vba referuntur ad aduocatu ex pte actoris et ex illis v^obis diffinitiois dum d^o in iure. zc. de c^odo q^oones. nuquid p^oulens in camera dicat aduocatus et p^oclade q^o no. q^o aduocatus est qui in iure proponit vt p^oz in diff^o itoe. p^ohibitus ergo aduocare no censetur p^ohibitus in camera p^oulere etia p^ocuratori partis. q^o bene no. et tenet bar. in. l. i. ff. de va. et extrao. cognitio. Item q^oro nunqd illiteratus possit esse aduocatus Conclude q^o no. q^o nimo oportet q^o sit iurispitus vnde debet saltez studuisse per q^onquenu et iuramento docto^o esse approbat^o vt in. l. nemini. de aduo. diuer. indi. no. bar. in. d. l. i. et hoc bene no. quia multi iniuste se ingerunt huic aduocatois officio.

Clericus in sacris v^ol^oerici. minoribus beneficiat^o in seculari foro postulare no debet nisi pro se vel sua ecclesia vel miserabilib⁹ psonis. b. d. Adde vel p^osonis sibi p^ouocatis et pbatur hec

suppletio. f. c. si. Diuidit naz p^oma pars ponit p^ohibito nem a q^o scda excipit ibi nisi. No p^omo argumentu a c^otrario sensu q^o clericus in minorib⁹ si no habet beneficiu ecclesiasticu. patrocinari pot^o etia in foro seculari secus aut est in c^ostitutis in sacris. de quo dic vt f. latius dicit. No ibi propaz causaz vel ecclesie sue q^o ca eccie non d^o ca propa rectoris hinc est q^o i causa ecclesie sue pot^o quis esse iudex. ij. q. vij. si q^o erga. de eo plene in. c. cu venissent de iudi. No tercio q^o c^ostitutus in sacris pot^o aduocare pro miserabilib⁹ p^ois etia in foro seculari. et pondera tex. q^o non sufficit miserabilital in habitu sed etia d^o esse in actu. nam p^omittit no indistincte. p miserabilib⁹. sed pro illis q^o p^opas causas administrare no p^ont. vt q^o sunt vidue et paupes vel si sunt dinites et no rep^ount aduocatos idem in orphanis et pupillis naz eccia debet eas defendere. lxxxvij. di. per totu. et de his miserabilib⁹ vide q^o dixi in c. significatib⁹. de offi. dele. In glo. i. in si. vt habeas p^ofecte hanc materia scias q^o in clericis p^ont assignari quinque ordines postulantium. Primus est episcopo^orum et superiorum. de his per Hostien. f. c. sina. et vide tex. in. c. prelatum. lxxxvij. di. Sec^ous est ordo

Amplius dicitur
Amplius dicitur

sacerdotum. de hoc in. c. si. f. e. Tercius est constitutorum
in sacris si sacerdotum vel extrinsecum in minoribus beneficiarum
et de his tractat b. Quartus ordo minorum clericorum non
beneficiarum. et de hoc etiam hic. Quintus est ordo regula-
rium. et de hoc f. c. proxi. Prosequimur ergo tertium
et quartum et reliquos in locis suis pale. in quibus est
dicendum quod constitutus in sacris non sacerdos non debet
esse advocatus in foro seculari in negociis secularibus.
sed in iudicio ecclesiastico potest ut est tex. hic a contrario
sensu et tenet contra doc. et facit tex. in. c. cum pruden-
s. de pacti. Item in iudicio seculari potest esse advocatus
pro negociis ecclesiasticis ut probat iste tex. a contrario
sensu ibi in negociis secularibus. secus ergo in ecclesiasti-
cis secundum Inno. et dicitur ecclesiasticum negocium aut ratione
personae ut quod persona ecclesiastica sequendo fori rei litigat
coram seculari. Item potest dici ecclesiasticum ratione delicti.
ut quod pro sacrilegio ecclesia voluit convenire laicum coram
iudice seculari quod potest ut in. c. cum sit generale. de fo-
cope. Item potest dici ecclesiasticum ratione rei de qua agitur
ut quod res est ecclesie secundum Hosti. et bene. Item quod
iste clericus potest esse advocatus in iudicio seculari pro
persona ecclesiastica ibi litigante vel de delicto seu rebus
ecclesiasticis. ubi ergo litigantes et negocia secularia
sunt debet existens in sacris omnino abstinere nisi in casibus
hic exceptis hec procedunt si constitutus in sacris ha-
bet beneficia ex quibus potest sustentari. Si vero non habet
licet glo. hic dicat quod non potest advocare. sed debet age-
re contra episcopum ut sibi provideat. Dicit Hosti. et melius quod
si de facto iste clericus egeret quod sibi licet ex tali advo-
catione sibi victum querere ar. c. clericus. victum. xci. di.
et. l. de pnbis. qui. si. distrac. l. i. de observa. xxi. co-
siliu. s. ultimo. Et si dicas quod potest agere cum tenea-
tur episcopum sibi providere. Respondetur quod forte si ab episcopum
obtinere non potest vel propter ipotentiam vel propter in-
digentiam episcopum vel aliam causam ut dixi satis hoc placet nam
si clericus propter indigentiam licite exercet opus rura-
le. ut in. c. i. de cele. mis. Item licite emit materiam aliquam
ut illam redigit in formas ar. eoz. q. no. glo. in. c. cano-
num. xiiij. q. iij. que glo. dicit quod potest emere corium et
inde facere solutares fortius debet sibi licere advocati-
onis officium exercere cum magis conveniat dignitati et
advocati dicuntur defendere republicas sicut milites
armate milicie ut in. l. advocati. l. de aduo. diner. in.
Si vero est clericus in minoribus constitutus hinc benefi-
cia sufficientia. idem dicendum in isto sicut in constituto in
sacris quod isti equipantur ut in tex. aut non habet stipen-
dium saltem sufficientem et potest in utroque foro ut in tex. et
glo. hec procedunt in civilibus causis sed in criminalibus
vel venit imponenda pena sanguis debet clericus omnino
abstinere ut in. c. sententiam. ne cleri. vel mona. et nota
in. c. i. l. di. et hoc indubitanter cum vult esse ex parte

actoris quia non posset petere ream puniri sine metu
irregularitatis. ex quo agit ad penam sanguis quod pre-
staret auxilium ut in. c. si quis viduas. l. di. Sed dubium
est nunquid possit esse advocatus pro parte rei et vide-
tur primo quod sic quod etiam ecclesia defendit reos et pro-
eis supplicat ne patiantur penam mortis vel membri
abscisionem ut in. c. novimus. f. de vbo. sig. r. xxij. q.
v. c. reos. In contrarium facit quia forte propter impi-
etiam suam posset advocatus succubere vel propter aita-
tiam seu malitiam posset reus iniuste absolutus et sic con-
demneretur actor ad penam talionis videlicet quia lingua
est nimis facilis. l. famosi. ff. ad. l. iul. macl. tutius est
ut clericus abstinere etiam pro parte rei dicit tamen quod si om-
nino repiretur advocatus inculpabilis non efficeretur irre-
gularis. quia pena non proveniret ex facto suo sed iu-
ris dispositione et multum in hoc instant Hosti. Jo-
an. post eum et tandem condidit ut abstinere et si non
vult abstinere prestatetur sepe coram iudice quod non inten-
dit ad vindictam vel ad penam talionis sed solum ad de-
fensionem rei. Item obtineat quantum potest ut pena
commutetur putatur in carcerem vel in exilium ut sic cuite-
tur ultimum supplicium vel membri abscisio et vide plene
per glo. in. d. c. i. l. di. Quero nunquid in casibus in quibus
clericus potest esse advocatus licite exigat salaria pro
advocatione. tex. no. videtur. xv. q. ij. in. c. i. ubi dicitur
quod non sed sponte oblata potest recipere. facit quod le. et no.
in. c. dilectus. f. de simo. et in. c. non licet. xi. q. iij. Sed
Inno. dicit quod illi. c. videtur. derogatum per contrariam
consuetudinem. Alii dicunt quod loquitur cum clericus est
advocatus in causis spiritualibus secus si in temporalibus
et ita dicit abbas servasse magistrum suum. Alii di-
cunt illud eloqui in religiosis. de reliquis vero advoca-
tis certum est quod iuste accipiunt et exigunt salarium. ut in. c.
no sane. xiiij. q. v. et in. l. i. ff. de va. et extraor. cogni. il-
lud tamen scias secundum Inno. quod si advocatus vel medicus est
salarialis de publico non debet aliquid recipere ab aliquo
litigante vel constituto in egritudine sed a non litiganti-
bus vel a sanis licite recipiunt quod salaria non sunt pro
istis constituta sed pro litigantibus vel infirmis et notabis
hoc dictum et probatur utrumque in. l. anipe. l. de pffesso.
et medi. l. i. r.

Canonici regulares postula-
X parte re non possunt sicut monachi
nisi pro utilitate ecclesie sine monasterii et pre-
cepto abbatis. Communis divisio. scda ibi unde. Item
primo quod monachi et regulares canonici non possunt advoca-
tionis officium exercere neque in foro ecclesiastico nec se-
culari et quod dixi de monacho idem intelligas per omnes re-
ligiosos quod largo modo possunt dici monachi ar. xvi. q. i. prohibet
monachis hoc officium habuit respectum ad religionem
non autem ad ordinem monachorum tantum quod clare probatur

hic in eo qd concludit etiam canonicos regulares. Et qd
 et ipsi religiosi sunt licet inseruiant regule latiori. vt di-
 citur in. c. qd dei timore. de statu. regu. Et ex h et ex
 tex. collige notat qd constitutio fundata super aliqua
 qualitate extendit ad omnes existentes sub illa qualita-
 te licet habeant ex aliquo incidenti nomia diuersa. Itaqz
 vt vides monachi et canonici habent nomia diuersa. ppe
 aliqua accidentia tm in substantia no variantur qz pa-
 riter pntentur tria substantia religionis ideo canon
 loquee de monachis fundas se sup religione extendit
 ad canonicos regulares qz et ipsi sunt religiosi. Et
 ex hoc et ex tex. no tercio qd iura loquentia d monachis
 habent locum in canonicis regularibz qd tenet frede-
 cofatio. xxv. nisi constitutio loqueret de moebis nigris.
 vel apponeret aliam qualitatem per quam necessario
 oporteret restringere ad monachos tm qd ego intelli-
 go in his in quibus monachi et canonici regulares co-
 ueniunt vtputa qm constitutio emanat respectu religiois
 et idem puto de alijs religiosis cuiuscunqz ordinis vt
 s. dixi qd vbi non pot assignari diuersitatis ratio inter
 eos et monachus veniant appellatone monachoz et h
 tenebis menti. facit. xij. q. i. in. c. duo sunt genera.
 Quarto no casum in quo monachus pot esse ad-
 uocatus scz cum exposat utilitas monasterij et abbate
 iperante. ista ergo duo simul requiruntur et ita loquitur
 canon antiquus in. d. c. monachi. Et solo ergo iperio
 abbatis vel ex sola utilitate monasterij non pot mona-
 chus exercere officiu aduocatonis. requiruntur ista duo
 pinctim. et intelligo qd illis pcurrentibz poterit esse ad-
 uocatus nedum in foro ecciastico sed etiam seculari fa-
 cit tex. s. c. pxi. et. c. fi. Sed quero pro declaratoe
 pdictoz et tex. qualiter capiatur hic utilitas monaste-
 rij. Certe si tanta est monasterij hoc est indubitatu se-
 cundu omes et tunc habeat locu iste tex. Sed dubitaf
 nuquid ppter lucrū applicandū monasterio extrinsecz
 possit monachus pitus esse aduocatus abbate iperan-
 te et olim fuit disputata hec qd et ponebat in terminis
 in aduocato monacho monasterij multum ere alieno
 granati. vtrum posset postulare in vtroqz foro vt de
 lucro eius monasteriu releuaretur ab onere debitorum
 Et vid plene hac. q. per Jo. an. in regula in ar. in mer-
 tu. et ibi tandem concludit non esse licitu. dr tm qd lapsus
 abbas cotrarium seruauit. et pro hoc cotrario facit no-
 tabiliter dictu Inno. in. c. cum. i. et. a. de re iudi. vbi di-
 cit qd monachus pot esse pcurator seu aduocatus pro
 amico monasterij abbate iperante qz in cosequentiam
 tractatur de utilitate monasterij qz per amicos mona-
 sterij pmouetur utilitas ipsius qd est verbu notabile.
 pmum tm dictu videtur honestu et securius vn credere
 qd pro amicis monasterij posset religiosus esse aduo-
 catus superiore imperante per illud dictum Inno. de.

Ultimo hic queritur quid intendat iste tex. du di-
 cit qd religiosi no debent esse susceptores vel executores
 forensis negocij vel ecciastici. So. Inno. exponit ver-
 bum susceptores. i. aduocati et vbum executores. i. p-
 curatores in foro seculari et ecciastico nisi in casu h ex-
 cepto. sed h osti. hie intelligit magis generaliter nam
 cum ista sint vocabula generalia dicit qd omia officia
 iudicialia sunt eis interdita et pro h facit. xvi. q. i. c. de
 pntium. et ex hoc videtur qd no debent esse arbitri nec
 assumere officium iudicandi et vide de hoc in Spe. ti.
 de arbi. s. sequit. v. sed quero diligenter. et ibi Jo. an.
 in. c. pia. de excep. li. vi. per Jo. an. tango in. c. quinta
 uallis. de iurciur. vbi etiam pono nuquid possint esse ar-
 bitratores. adde glo. no. in. d. c. de pntium. qd dicit de
 abbate qd abbas sine alicui mandato pot esse arbiter
 et pcurator. et facit. c. sopite. de celi. adde etia notabi-
 le dictu Inno. in. c. vnico. de obli. ad ra. in fi. vbi dicit
 qd iura qd prohibent clericis seu religiosis officiu pcur-
 rationis. et similia loquuntur qm indifferenter volunt exer-
 cere hec officia. secus si volunt assumere talia officia i
 vna causa tm. qz hoc phibere no fuit de mente canonu
 qd est nobile vbum et sequitur Archi. in. c. peruenit.
 lxxxvi. di. Sed collec. s. c. pxi. et in. c. dilecti. de arbi.
 tenet cotrariu. qz hoc. c. loquit indistincte et forte hoc
 dicitur versus licet pmum equius. In glo. h. ibi nec
 auditur. nota hac glo. vsqz ad fi. Ex qua primo no qd
 monachus seu quisqz religiosus non pot agere p suo
 monasterio tanqz coiuncta psona sine mandato et sa-
 tis videtur probari ex isto tex. nam si non pot esse ad-
 uocatus pro utilitate monasterij nisi abbate imperan-
 te foris nec agere pot nomine monasterij. Secundo
 pot intelligi hec glo. qd religiosus non pot agere tanqz
 coiuncta psona sine mandato vt in. c. nonnulli. in fi. et in
 c. ex parte decani. de rescrip. et in iuribus hic allegatis
 in glo. tm religiosus hoc no poterit qd est no. dignus.
 pro hoc facit. qz cognatio eoz est in celis et solum in
 his q concernunt utilitatem monasterij. puta respectu
 successionis dicitur habere cognatione in terris. vt scz
 monasteriu succedat loco moebi in sibi pinctis. vt p-
 batur in. l. deo nobis. L. de epi. et cle. facit. xvi. q. i. in
 c. i. Tercio pot nozi ex ista glo. dum dicit qd illa iura
 loquuntur in factis puatoz qd iura loquentia in pinctis
 debet vt admittatur p pinctis itelligi in pinctis pm-
 ctioe carnali et sic in factis puatoz no aut in pinctis ci-
 uilliter put est clericis pincte eccie vel religiosus mo-
 sterio. cotrariu tm in clericis sentit glo. in. c. se. et dic vt
 ibi dicam. In glo. si. ibi ad alias alienationes exte-
 ditur no bene hoc dictu glo. qd verbum venditio exte-
 ditur ad omes alienationes et sic prohibet vedere. phi-
 betur donare et pmutare et vide ad ides tex. in. l. statu-
 liberi a ceteris. ff. de sta. libe. in fina. et per legistas in

l. sanximus. L. de re. eccle. nō alie. procedit nisi in di-
spensatione fieret mentio seu cōmemoratio p̄c̄ij q̄ tūc
intelligitur stricte de cōtractu venditōis vt est tex. nota-
bilis in. l. si. L. de predi. decuri. sine decre. non alie. li.
x. quod tene menti. Abbas.

De sumat. r̄ p̄mo
vm sacerdotis ponitur ratio. se-
cundo dictum cum inclusa exceptione ibi.
non nisi. tercio pena ibi clericis. Nō p̄mo q̄ offi-
cium aduocatōis videtur nociuū. videtur enī frangere
caritatem cum quisq̄ putet aduocatum alterius partis
sibi aduersum et nocuū offerre. et ex hoc hic iūer-
do. an. q̄ si quis p̄misit aliq̄ez non offendere sub cer-
ta pena q̄ si contra illum accepit officium aduocatōis
incidit in penaz. Item dicit in pactione pacis quādo
aliqui promittunt sibi inimicem non nocere. vt p̄o ex-
traneis nō possit aduocationis officium assumere. r̄ idēz
dicit si statuto cauetur q̄ sub pena nō audeat alicui no-
cere de tali familia. ego puto illud dictū non esse verū
quia verba pactionis pacis et statuti odiosi debent p̄-
prie et stricte intelligi vt le. r̄ nō. in. c. in nostra. d. iniur.
et in. l. iij. §. hec aut verba. ff. de nego. gest. r̄ in. l. quic-
quid astringende. ff. de vbo. ob. Sed aduocat̄ prope
non nocet imo defendit ius publicū r̄ priuātū. vnde
ex hoc dicuntur milites r̄ p̄uilegiant̄ in iure in multis
vt milites vt in. l. aduocati. L. de aduo. diuer. indi. et
quicquid lucrant est eis peculium quasi castrense. vnde
p̄uilegiāt̄ vt nihil ex illo acquirāt patri vt i. l. si. L.
de in offi. tel. r̄ vide glo. sing. que dicit hoc procedere
etiam hodie in salario quod aduocati recipiunt a p̄ua-
tis in. l. fori. L. de aduo. diuer. indi. Sed pro tāto ad-
uocati dicuntur nocere. quia aduersa pars arbitratur
illū sibi nocere vñ nō vere sed quo ad opi. nocent. nō
enī debent assumere causaz iniustaz vt in. l. rem nō no-
uam. L. de iudi. r̄ sic promouent iusticiā que vnicuiq̄
reddit quod suū est vt. s. in probemio. nam etiā r̄ iu-
dices dicuntur crudeles illis cōtra quos iusticiam exer-
cent tñ in veritate nō sunt crudeles sed mistri dei r̄ iu-
sticie vt dicit tex. xxiij. q. v. in. c. nō est crudelis. Et in
psalmo d̄r. beatus qui facit iusticiāz omni tpe. S̄z qz
sacerdos non debet nocere alteri neqz in veritate neqz
quo ad opi. qz non debet seruire vni et alteri displicere
vt hic r̄ in. c. deniqz. xiiij. q. v. ideo prohibet sacerdoti-
bus aduocationis officium. nō tñ ex hoc et ex tex. q̄ h
officiū est odiosum saltez in opi. Secōdo nō quattu-
or casus in quibz sacerdos pōt esse aduocatus. P̄ri-
mus pro se. Secōdo pro ecclesia sua. et ex hoc nō q̄ cā
prop̄a et causa ecclesie ponūt̄ pro diuersis r̄ sic cā
eccle. nō d̄r prop̄a ip̄i? rectoris qd̄ dixi in. c. p̄cedenti.
Terzio casus pro p̄sonis sibi p̄iunctis r̄ h si necessitas
uineat r̄ nō aliter. r̄ d̄r iminere necessitas si p̄iunctus

propter ipotentias nō pōt habere aduocatū vel forte n̄
ita bonū licet est sacerdos. Et ex hoc et ex p̄cedenti ca-
su collige vñ satis nōbile q̄ appellatōe p̄iunctoz nō
venit ecclesia cū eccia r̄ cōiuncti ponāt̄ur hic vt diuer-
sa qd̄ facit p̄tra glo. ij. hic. Quartus casus p̄miserabi-
l̄ p̄sonis itellige vt dicit tex. s. in. c. i. qñ sunt ita mi-
serabiles q̄ prop̄as causas nō pōt administrare pro se
vt pupilli vidue ipotentē r̄c. Nō in. §. clericus.
q̄ exercens officium aduocatōis vel p̄curatōis cōtra
aliquē a quo habuit beneficiū incurrit vitii ingrati-
tūdi vñ possit donatio reuocari. ar. h iuncto. c. de dona.
Et ex hoc nō indecens esse vt p̄tra amicū qz assumat
aduocatōis seu procuratōis officium. Et ex hoc etiāz
pōt dici q̄ vasilus nō pōt aduocare vel procurare co-
tra dñm alias tanqz ingratus possit seu d̄ p̄uari. Et ad-
duco istum tex. ad q̄onem quid aduocat̄ possit pa-
trocinari p̄tra republicaz a qua recipit salariū. Hoc.
nō tangūt h̄ sed bar. ponit in. l. ij. L. de aduo. diuer.
indi. et per illū tex. decidit q̄ nō. vñ dicit q̄ doct. sala-
riari a ciuitate nō pōt aduocare p̄tra ciuitatez. S̄z illd̄
dictū ego puto nō esse verū r̄ cōtrarium illi? sentiant h̄
docto. et v̄pe. in ti. de aduo. §. i. v. sed nūquid pōt. di-
cunt enī istū tex. itelligendū in beneficio gratuito. sec̄o
aut si qz habuisset beneficiū a ciuitate vel ab ecclesia
pro seruicijz ipensis. qz illud beneficiū non esset gratu-
itum r̄ pro h̄ ego adduco. l. acquilius regulus. ff. de
dona. vbi dicit q̄ id qd̄ donatur magistro rōne disci-
pline non est mera donatio r̄ sic nō indiget insinuatōe.
sed est quedaz remuneratō vñ non pōt prope dici be-
nificiū salariū quod recepit doctor pro lectura naz re-
cipit pro laboris mercede r̄ sic non tenet reipublice vt
tra laborem ipensam seu promissum nō ob. tex. in. d. l.
ij. qz loquitur in decurionibz r̄ in habentibz honorem
et beneficiū proprie sumptū a ciuitate r̄ hec nota.
In glo. ij. ibi credo itelligendos p̄fratres suos eius-
dem eccle. Nota glo. singulariter q̄ appellatōe p̄iun-
ctorum veniūt cōiuncti cōiunctōe sp̄iali vt sunt cōcani-
ci eiusdem eccle qui aduicem dicunt̄ cōfratres. r̄ vide-
tur glo. velle q̄ quēadmodū sacerdos pōt postulare
pro prop̄inquis ita pro canonicis. Item sicut potest
qz lras ipetrare pro prop̄inquo vt in. c. nonnulli. de re-
scrip. ita et p̄ cōcanonico. Item scdm̄ io. an. videt̄ di-
cendū de amico intimo fraterna caritate dilecto. Nāz
iste pōt appellari frater vt est pulcher tex. in. l. nemo
dubitat̄ in. §. qui frater. ff. de here. insti. facit. l. late cul-
pe i. §. amicos. ff. de vbo. sig. dūmodo scdm̄ eum nō
pecunie cupiditudo sed ip̄m caritas dei iducat ad postu-
lādū. ad h̄ etiā iducit qd̄ habet mathei. xij. in si. si qz
se. yo. pa. mei q̄ i ce. ē ip̄e ff̄ me. so. r̄ m̄ ē. Et ex hoc
pōt iferri scd̄z do. an. q̄ amic̄ deat admitti p̄ aico ad
uagendū sine mādato p̄stita cantōe de ratihabitōe sicut

admittit ppiquo p ppiquo vt in. l. ff. de pcur
 ra. et in. d. c. nonnulli. i. fi. **A**duerte qz isti doct. videt
 sibi pparij in hoc articulo. na. Do. an. expse tenuit co
 trarium in. c. ex pte decani. et i. c. nonnulli. d. rescrip. vbi
 voluit qz nec amicus nec canonicus admittat ad agendū
 p amico vel concanonico qz iura loquentia de punci
 debent intelligi de cōiunctōe sanguinis. Idem sentit
 Jo. an. post. l. hosti. et. Spe. in. d. c. nonnulli. et clarus
 in. c. fi. de pcura. et expse pparium tenet archy. in. c.
 statutū i. §. cū aut de rescrip. li. vi. et vide hoc qd dixi
 in. d. c. ex pte decani. vbi cōclusi qz iura loquentia d cō
 iunctis debent intelligi stricte in coniunctis punctione
 carnali. nō aut in cōiunctis amicitia vel cōiunctōe spī
 rituali. et qz amicus non admittat adduco bo. tex. in. l.
 tuto. i. l. de nego. ges. et de clerico ecclesie facit tex. in
 c. coram. de offi. dele. Item iste tex. in eo qz ecclesiam
 et punctiones psonas ponit p diuersis. ad idem qd nō.
 glo. ij. s. c. p. primo. licet glo. si. in. d. c. vlt. de pcura. con
 cordet cū ista s̄ p̄mum verius nā licet amicus intimus
 possit appellari frater et idem in socio vt in. l. verum. in
 p̄n. ff. p socio tamen p̄p̄e nō est punctionis. nam iter cō
 iunctos carnaliter est duplex vinculū vnum naturale. s.
 sanguinis et indissolubile vt in. l. iura sanguinis. ff. de
 re. iur. Est et aliud vinculū p̄sumptū. s. dilectōis. vt. c.
 postremo. j. de appel. In amico vero nō est nisi vnū vin
 culū civile et accidentale et maxie hodiernis temporibz
 qbus nō reperitur verus amicus qz in veris amicis de
 bet esse idem velle et idem nolle. vt nō. in. d. §. amicos
 et p. Lyceronem in li. de amicitia. tñ qz amicus admitt
 tatur tenuit. Ly. in. l. exigendi. l. de pcura. et eū refert.
 Bar. et simpliciter transit in. l. nō solum in. §. qui alie
 num. ff. de pcura. et tene menti. qz ppter has auctorita
 tes forte seruaret hoc pparium. In glo. si. ibi neu
 trum inuēt. idem in. Spe. in. ti. de lega. §. quid si habet
 beneficium. ff. Inno. Hof. et l. hosti. hic dicunt qz sine pe
 na poterit inuare p̄mū ar. in. c. tua. et. c. veniens. et in. c.
 intellecto. et. c. cā te. d. inreir. p̄suluat tamen. l. hosti. vt
 hoc casu nō assumat officij aduocati. s̄ pot̄ mediato
 ris. Bar. brix. in questōe que incipit aduocatus distin
 guit qz aut certus est p̄mam ecclesiam fouere iniustam
 causam et inuabit secūdas quia debet agnoscere bonas
 fidem sicut tutor. l. quoties. §. sicut. ff. de adm. tu. Et
 si est dubiū inuaret primas et det aduocatū secūde. mibi
 placet opi. Inno. et sequentiū. facit qd ipse nō. in. c. cur
 iam dudū. de pben. Fateor tñ qz primas nō dz inuare
 cōtra p̄sentias. Extra glo. hic q̄ro nūquid dispositio
 istius tex. habeat locū solum in sacerdotibz an etiaz in
 alijs clericis. l. hosti. dicit qz appellatōe sacerdotum b̄
 veniūt omnes habentes sacri ordines. simile in. c. ij.
 de coha. de. et muli. Item habentes minores ordines
 cum beneficio. s. c. i. Idem fortius de ep̄o qui non de

bet esse aduocatus in foro seculari. v. q. ij. in. c. si. etiā
 in causa propria qz nō est decens vt ep̄us exhibeat reue
 rentiam iudici quam exhibere debent aduocati. nam
 aduocatus debet proponere stando et non sedendo. l.
 quisquis. l. de postu. sed si episcopus habet causam
 coram iudice ecclesiastico est in optione sua vtrum per
 se vel per aliam velit causas promouere. ar. bo. in. c. si.
 de iura. calum. Et ex his sentit l. hosti. qz inter sacerdo
 tes et clericos inferiores non sit differentia sentit etiaz
 qz sacerdos non possit postulare coram iudice seculari.
 nisi in casibus hic exp̄ssis nec etiam coram iudice ecclesi
 astico cū pceptōe salarij iuxta nō. s. c. proxi. et sic senti
 tit qz sine salario pot̄ indifferenter postulare coram iu
 dice ecclesiastico. Jo. an. et cōter moderniores sequē
 tes tenent oppositum hic nam scdm hanc opi. l. hosti.
 nihil adderet istud. c. ad primū. et ideo dicit ipse qz sa
 cerdos indifferenter ratione ordinis phibetur postula
 re nisi in casibus hic exp̄ssis. Sed in clericis inferiori
 bus tene quod dictum fuit in. c. i. s. e. et hoc mibi pla
 cet. quia tex. hic indistincte prohibet sacerdotem po
 stulare et idem dicendum in episcopo vt dixi. l. xxxv. ij.
 di. perlatum. et. c. episcopus. vide sicut solus ordo pre
 sbiteratus prohibet a scientijs vetitis vt in. c. nō ma
 gno. et. c. super specula. ne cleri. vt mona. ita ab officio
 postulatis ne sacerdos videat alijs nociū vt i p̄nci
 litere. Ultimo hic queritur nūquid clericus possit
 impune esse aduocatus contra ecclesiam a qua habet be
 neficium pro psonis sibi cōiunctis. Tex. a ppario sen
 su videtur b̄ qz sic. quia imponit penā quando patro
 cinatur pro extraneis. Vincen. tenet hic contrariū et
 ad tex. istum supplet maxime. sed Egidius tenet p̄mū
 vt sentit hosti. dicens qz pro stricte cōiunctis et misera
 bilibus psonis pot̄ aduocare cōtra ecclesiam a qua ha
 bet beneficium. facit qd nō. s. c. i. et. c. petitiō. de iure
 iur. Et nō bene hoc dictū. ex quo habes qz magis qz
 tenet inuare p̄p̄mū qz eum a quo habuit beneficium
 et sic. p̄p̄mū p̄fertur hic amicitie quod nō. Ex b̄
 posset etiam inferri qz vasallus non tenetur inuare do
 minū contra p̄p̄mū. et ad hoc vide qd nō. in. spe.
 de aduoca. §. i. v. sed nūquid clericus. et satis facit iste
 tex. a contrario sensu et dictū. c. petitiō. Nūquid possit
 quis aduocare contra patriā et genitores nūquid tene
 atur quis potius patrocinari pro patre vel e contra. vt
 de in. Specu. in. ti. de aduocato. in. §. i. v. sed quid si
 pater l. hosti. et sequenti. et in effectu concludit qz pot̄
 esse aduocatus cōtra patriā. pro hoc facit. l. pe. ff. de
 iusti. et iure. et. l. ij. l. de aduo. diuer. iudi. vbi certe per
 sone. phibetur ergo alijs p̄mittitur. Item concludit
 qz pot̄ tenetur inuare patrem quam patriam. ar. i. l.
 vt vlm. ff. de iusti. et iure. vbi prius nominantur pa
 rentes qz patriā. hoc dicit esse verum quando pater

pretendit iustam causam alias si esset rebell' patrie dz
filius insurgere ptra p'rem. vnde si pater e' bannit' ita vt
possit impune occidi pot' filius eum impune occidere. vt
in. l. minime. z ibi. Bar. ff. de religi. z sup. su. Ric. ab.

De procuratoribus .

Continuata fuit hec Rubrica. s. in p'cedenti ti. et die
vt ibi. Quero q's dicat' pcur. Dic q' ille q' m'adato do
mini aliena iudicia ministrat vt in. l. i. ff. eo. Qui enim
ministrat sine mandato no' dicat' pcura. s. negocior'
gestor. vt habet' p totu' ti. de nego. gesto. L. Et oriam
inter pcuratores z iudicum seu iconomū z actorē vide
p glo. in. c. si quis erga. h. q. vj. z qd' no'. in. c. petitio
j. eo. Ric. abbas.

Lia quidem.

audis
q's tanq' alterius pcurator nisi
habeat mandatum legitime fa
ctum. Primo p'mittit modū.
secūdo submittit mandatū. ibi.
quia ergo. No' p'mo q' ge
sta cum falso pcuratore no' te
nent i' p'iudiciū dñi. dic tñ q' valent i' p'iudiciū falsi
pcuratoris vt i. l. planti'. ff. e. facit. l. iij. i. s. falsus. ff.
rem. ra. ba. No' secūdo q' asserenti se esse pcurato
rem alterius z fidem legitimam de m'adato no' faciēti
no' e' credēdū. et optime iudicio meo facit iste tex. ptra
glo. in. l. i. L. eo. z seq'tium. qui dixerunt q' p negatōez
aduersarij res efficitur dubia ita vt debeat admitti asse
rens se pcuratorē cum cautōe de rato. ff. Bar. ptra in.
d. l. i. z in. l. no' solum. in. s. qui alienū. ff. eo. z videtur
pbari. hic. nam papa nullo mō vult hic istū admittēre
negatio ergo facit rem dubiam in fauorem negatis no'
in eius p'iudiciū z in fauore asserētis se esse pcuratorē ali
as seq'retur absurdū q' d'libet admittēre cū cautōe qz
no' habet' nisi dicere se esse pcuratorē. Si em' aduersari
us suus hoc fatetur habet intentum si negat res effi
citur dubia secūdam illam opi. z sic admittēre cū cauti
one cuius p'trariū hic innuit z tene ad hoc tex. hūc mē
ti qz no' solet allegari. et vide qd' latius dixi in. c. corā
de offi. dele. No' tercio q' in iudiciū vniuersitatis
regrūtur testes extrinseci ab illis de vniuersitate nec
debent illi de vniuersitate describi in instrō vt testes qz
cū ipi. auctorizant in instrō no' debent esse ptes z testes
et idem dicēdum in alijs gestis p vniuersitatem eadē
raōe qd' tene mēti. faterer tñ q' si in futurū orietur cō
tētiō. s. gestis i vniuersitate q' singuli pnt testificari si no'
p'tendūt cōmodū ad qd' allego. bo. rex. in. c. venies. el.
ij. in. fi. de testi. z. c. tercio loco. de pba. s. q' inscribant
in instrō vt testes no' est decēs ne in eodem momēto vid

ant actores z testes. Item no' q' canonici et testes
debēt se subscribere in instrō iudicatus z b' ob'iuabatur
olim s' hodie satis est q' inscribāt p nōriū iuxta nō. i. c.
i. de his que fi. a pla. vt soze papa ad maiorē cautelā
quia p'ma vice fuerat deceptus p falsum pcuratorē vo
luit hanc solemnitatē hic adhiberi. In glo. i. no' istam
glo. singulariter. nā quotidiē allegat' z simlis glo. ha
bet i. l. no' solum. s. qui alieno. ff. e. p. Spe. in ti. d. satis
da. in. s. iij. in p'ma colū. z spāliter p'mo collige ex hac
glo. z tene semp' menti q' pcuratorū no' solū pot' pba
ri p instrumētū s' etiā p testes z licet doct. h' simpliciter
transcāt tam' in hoc multe sunt varietates p legittas et
multoz antiquoz sentētiā remittit. Jo. an. i. addi. spe.
eo. ti. s. iij. post p'n. Et ordinarius z plenius dicendo
scias q' quidam vt. s. de. tennerunt pcuratorū no' pos
se pbari p testes vt refert. Ly. in. l. i. L. eo. motus p'n
cipaliter duabus rōibus. Prima q' testes non faciūt
fidem in p'iudiciū dñi absentis cum non fuerit ad hoc
citatus vt in. c. h. de testi. z. l. si qñ. L. eo. et sic attesta
tiones non p'dessent reo ptra dñm s' instrumentum fa
cit fidem ptra quēcūqz. l. cum p'ibus. L. de pba. z i. c.
cum. Johannes. de fi. instrū. z ideo pcuratorū debz
pbari p instrū z no' p testes vt reo sit cautū cōtra dñm
absentē. Secūda rō si em' admittēret' ba' d' p testes d'terio
rare p'ditō rei qz si postea dñs veniēt volēs itez agē ne
gādo se dedisse mandatū illi pcuratori habet reus ne
cessitatē itez p'ducendi illos testes no' aut sic eī instrū
mēto. Bar. i. d. l. i. z i. d. s. q' alieno. seq' opi. glo. n're
quam etiam sensit Spe. in loco p'all. z ad rōnes. s. de.
rūdet q' quemadmodū i dubio iurisdicōis index cog
noscat an sit sua iurisdicō z valet sentētia etiā iusta ex
quo non appellat' vt no. in. c. super litteris. s. d' rescrip.
vbi plene dixi ita dicit' dicendum cum dubitat' de pca
ratorio vt testes p'ducti p pcuratorē faciāt fidem cō
tra dominū absentem z si in veritate no' erat pcurator
z fuit p'nunciatum p eo et tunc solum superit dño absē
ti remediū agendū de falso ptra testes z ptra pcurato
rem sicut si vigore instrumētū falsus pcurator fuisset p
nunciatus veus. Duo ergo in effectu ex p'dictis sensit
Bar p'mo q' pcuratorū potest probari p testes. se
cundo q' in re dubia probatio facta per eum qui asserit
se pcuratorē p'iudicat dño absentī q' ad reū. s. vltimū
dictū mibi n' placz nec. Bar. vrgēt' illud pbat. nā simi
le suū e' valde a remotū. z p'trariū apte sentit hic. Hosti.
in eo q' qrit' v' sentētia in locutoria sup' legitimitate
mandati p'iudicat dño. z pcludit q' aut dñs scūit iter
locutoria lata z no' p'tradicit nec appellauit z facit sibi p
iudiciū. sec' si ignorauit ar. opti. i. c. cū sup' d' offi. dele.
z in. c. ex isinnatōe. j. eo. nā si pcurator se igelit sine mā
dato no' debet hoc nocere dominō absentī z ignorantī
sec' ipse pcurator tenetur ad interesse ipsi reo vt in
lege palucio. ff. eo. ti. z idem dicendum cum falsum.

De procuratoribus.

procuratorum per instrumentum. Secunda operi principaliter. Ita de butri. distinguuntur utrum testes sint parati in iudicio et tunc per eos poterit probari procuratorum quod non est timor quod hoc fiat cum dilata di iudicium. aut testes non sunt parati si petit dilatio et tunc secus. facit in ar. c. litteras de resti. lpo. Tercia fuit operi. cuiusdam Bul. anglici de centis quod aut procuratorum fuit factum in civitate aut in rure primo casu non admittit probatio per testes cum de facili poterit probari tabeldo. si secundo casu licet maxime cum allegat ipotia propter celeritatem. ad hoc quod habetur in sumil. in. l. si. de testa. Jo. an. in addi. predicta dicit quod primo modo iudiciorum non admittit probationem per testes et placet sibi hoc consuetudo saltem ex parte actoris. In fine tamen distinguit quod aut offert ista probatio ad lites futuras et non debet admitti quia difficile est procuratorum probare per testes propter multas clausulas que solent apponi in procuratorum. nam multa sunt que melius probantur per instrumenta quam per testes. ut non. in. c. tercio loco. de probati. et i. c. i. de testi. l. vi. vbi glo. enumerat multos casus regentes scripturam. aut offertur probatio quo ad lites preteritas ut quia vult quis probare titium fuisse procuratorem et hoc probatio non admittit nisi cum sine agat iter procuratorem cum seu tercio. Adverte quia hoc dicitur. Jo. an. non vrgit et non prime eadem ratio est quo ad difficultatem probandi quando agitur de lite preterita sicut de lite futura. Item contra hanc operi. Jo. an. videtur primo tex. i. c. cum olim. de p. ul. vbi tenor privilegii amli potest probari per testes. Item facit tex. in. l. ne satis datio. ff. rem. ra. ha. vbi dicitur quod procuratorum probatur eo ipso quod dicitur in bello dixit se fecisse talem procuratorem. standum est ergo de casu testium. nam ad substantiam procuratorum sufficit quod dicitur facio te procuratorem meum ut i. c. petio. f. eo. Quinta fuit operi. Bal. in. l. i. c. eo. vbi dicit quod si reus non vult admittere probationes per testes debet admitti procurator cum satisfactione quia ex obligatione probatio omnia non potest probabiliter dubitari an ille sit procurator et est hoc bonum remedium in deficiente. tamen ego crederem quod idistate. pcedat glo. nostra ut debeat admitti volendo probare per testes ut relevet ab onere satisfaciendi moreo primo per iuris vtriusque regulam qua canet quod parum habet instrumentum et testes ut in. d. c. cu. Johanes. et in. l. in exercendie. de si. instru. l. ff. hec regula non reperitur lesa quo ad probandum procuratorum. ergo per argumenta et operi. magistrorum non debemus recedere a iuris regula. Item et secundo procurator potest constituui per nunciu ut in. l. i. ff. de procura. cu ergo. scriptura non sit de substantia procuratorum ergo nec de substantia probatio. Tercio facit. c. ex insinuatione. f. eo. vbi reuocatio procuratorum potest probari per testes ergo et constitutio ut peritior eadem sit disciplina de iure iur. intellectu. et in. l. i. ff. de his que sunt sui vel alie. iuris. In hac etiam sententia est divina regula que canet quod in ore duorum vel trium debet stare omne verbum

in euangelio et trāsumptiue in. c. licet vniuersis. de test. Item papa potest conuincere per duos testes ut non. q. iij. c. p. sal. fortius procuratorum debet posse probari per testes nec ob. rō. De. pall. nam eadem ratio est in instrumento nam instrumentum produci per procuratorem non facit fidem pro domino absentem quod productio instrumenti est de actio. ut in. c. qui pro. de p. ba. no. Inno. in. c. cu iure in fi. d. of. fi. de. et. et nihilominus procurator probat se procuratorem per instrumentum. ergo eodem modo per testes. nec ob. si dicitur quod non fuit citatus dominus in receptio testium quod isti testes non producantur principaliter pro domino sed ad legitimum mandatum personam procuratoris presentia unde pūdicat ipsi procuratorum. nam si in veritate non est procurator non tenebit ad interesse ut. d. dixi et ut reo sit melius cautam si ex aliquo dubitatur puta quod procura. non esset soluendo posset exigi. cautio. ar. in. l. vulgo. ff. de admi. tuto. et in. l. q. si de spali. ff. de mino. et predicta bene nobis. Sciendo principaliter non ex glo. quod cum dubitatur an aliquis sit procurator admittitur cum cautio de ratihabitione hoc pcedit etiam si dubitatur an habuerit speciale mandatum ut non biliter probatur in. d. l. q. si de spali. Sed contentio est inter legistis utrum asserens se procuratorem ad recipiendam solationem debeat admitti cum cautio si dubitatur de mandato. Et. et alij. qdam tenuerunt quod non propter grauitatem preiudicij. ut non. in. d. q. alieno et in. d. l. i. facit. l. vero. procuratorum. ff. de sol. ff. de r. tenet peritiorum in. l. si sine. ff. re. ra. ha. et hoc mihi plus placet quod etiam in regentibus speciale mandatum admittit quod cum cautio si dubitatur ut. d. dixi. et facit. l. si. ff. de rem. ra. ha. Tercio nota ex glo. quod clerici numerat iter pūctas personas. i. sicut conuictus agit per pūcto sine mandato cum cautione ita et clericus per ecclesiam sua all. c. non liceat. xij. q. ij. ff. illud. c. non probat si loquitur cum agit de renouatione rei male alienate quo casu in fauore ecclesie admittitur quilibet ut i. c. si quis p. dicitur. de re. ec. no. alie. de b. articulo dicit ut plenius dixi in. c. si. s. t. i. p. xi. et in. c. nonnulli. de rescrip. Ultio scias quod hec glo. pcedit i procuratore actoris. In procuratore vero reo dicitur non in. c. mandato. f. eo. In glo. in verbo legaliter. vult ergo glo. quod mandatum procuratorum tunc est legaliter factum cum in eo apponitur ea que hic subiunguntur in tex. l. d. uic dicto resistit. l. d. osti. dicens quod ad substantiam procuratorum non requiruntur ea que hic dicuntur sed sufficit quod apponatur ea que habent. f. eo. mandato in p. n. glo. i. Et secundum eum istud mandatum de quo hic debebat esse legaliter factum. i. ad istar decreti. quod interpretatur secundum leges in alienatione rei ecclesie ut interueniat consensus capituli subscriptioibus roboratus et papa hoc fecit hic ne deciperet. sed in hoc negotio quasi sentiat. l. d. of. quod regit non est necessaria subscriptio testium canonicoz i constitutio iudicij Tu dic meli? ut dicitur. f. i. c. vnde d. fundi. Et i. si. gl. hec gl. videt superflua sicut l. d. of. p. ea que

notant in. c. edoceri. de refcri. Et dicit plene d. hac mate-
ria ut ibi dixi tene in mēti glo. p. supposito q. p. latus nō
possit agere sine consensu capituli tñ si vult canere de rari-
habitione debet admitti. Extra glo. querit nūquid
conuersi ecclesie debeant consentire in constōne iudi-
ci vel in alijs negotijs ecclesie. Egi. tenuit b. q. nō et p.
eo facit iste tex. in eo q. solum facit mentionem de pre-
biteris et dyaconibus. et de hoc vide in. Spe. in ti. de
simoi. v. quid de conuersis. et per. Fre. consilio. c. viij.
vide tex. iuncta glo. in. c. ex eo. de eic. li. vi. per. Inno.
in. c. ij. de insti. et in hoc multum attendenda est cōsue-
tudo ecclesie. Sed de iure puto dicendum q. in spirita-
libus puta in electione prelati non debent vocari con-
uersi layci ad eligendum cum clericis. tex. est notabilis
in d. c. ex eo. valet tñ consuetudo in contrarium ut ibi ē
glo. no. v. in tēporalibus idē puta ad b. adduco. c. r.
li. xps. de iureiur. iuncta suprascriptione cum si. c. vbi
probat q. appellatione capituli non comprehendunt
conuersi. et sentit. Fre. s. non tamen allegat illum tex.
qui optime facit sed in locis vbi omnes conuersi sunt lay-
ci. Exemplum in istis iherosolimitis supposito q. sint ap-
probati tunc omnes habent vocem in electione prela-
ti et in alijs negotijs ad b. c. cū olim. de arbi. et sic itel-
lige. Inno. in. d. c. ij.

Renocatur sententia qua con-

Verelā demnatus fuit in expensis ex
iusta causa absens legitime excusatus quia
in ardua causa procuratorem p.stituere noluit ita cōm-
niter sumatur. Vel potest sumari ad intellectum mē-
tius et sic. Non valet sententia etiam expensatum con-
demnatoria lata contra absentem ex probabili causa le-
gitime per nuncium excusatum. Prima pars deesse
ponit partis querelam. secunda dat iudicem ibi man-
damus. Nota pmo q. infirmitas est iusta causa non
comparendi ad citationem iudicis et intelligo de infir-
mitate impediēte accessum. vnde dicit tex. iuris civilis
q. leuis febricula et vet. q. tana nō excusat. ut i. l. q. sū-
ff. de re. iudi. vide tex. iuncta glo. in. c. placuit. r. c. pue-
nit. xvij. dist. An aut infirmitas suorum excuset vid. tex.
cū glo. in. c. cōs. xxiij. di. Nō scdo q. in pdemnati-
one expensarū hēda p.tra p. tumacē nō regit noua citatiō
p. illico pōt iudex p. tumacē in expēsis pdēnare. Quid
autem in multa iponētia et in missiōe in possiōe ex p-
mo et secundo decreto. dic. ut plene dico in. c. i. de iudi.

Nō tercio argumētū a p. rario sensu q. i leuib. cau-
sis tenetur absens ex pbabili et necessaria cā p.stituere p-
curatorē et nescio alibi istum tex. Item nō cautēdas
optimā ex pte citati ipediti ut mittat excusatorē ad iu-
diciū et sic faciat eū certū de ipeditiōe suo. Quid autē
opei excusatio hec. Inno. et doct. reliq. multū hic istat
Sed ta breuiter et clare p. clude q. opatur magnum esse

etū. nā si iudex fuit certificat' impedito nō t. sen-
tētia lata cōtra absentē ex probabili et necessaria cā ipe-
ditū tex. est aptus in. d. l. q. sū. et ibi hoc sequitur Bar.
Sed idē allego tex. in. c. si duobus. j. de. appa. vbi patet
q. nō valet sentētia si iudex est certificat' de legitima
exceptiōe absentis. ad idē. l. nō videt latitare. ff. de iudi.
vide intelligo istū tex. in fine q. iste fuit absolut' a sen-
tētia de facto nā de iure nō erat opus absolutiōe cū esset
nulla. et p. hoc facit q. hic nō fuit appellatū ab ista sen-
tētia ut dicit in glo. i. in. si. nec fuit petita restō p.tra sen-
tētia. Si autē ex pte ipediti nō mittit excusator tūc sen-
tētia tenet iure q. iudex pbabiliter ignorat p. p-
reit p.tra restō ex iusta cā p.tra sentētiam ar. in. c. ex in-
d. i. in. restō. r. ff. ex q. cau. ma. p. totū. An aut iudex te-
neat credere excusatori dic. q. nō ut in. c. cū bertoldus.
de re. iudi. nō. Bar. in. d. l. q. sū. Sed excusator d. z
offere p. batē et si iudex nō vult admittēre sentētia
sua nō tenet. p. si excusator nō offert p. batē tenet sua
iudicis rōne p. dicta. Qualiter aut p. b. infirmitas dic-
q. poterit p. b. rari facilliter mittendo in iudiciū. Item post
q. q. s. p. ualuit poterit p. b. rari facilliter ex aspectu. q. h. z
de extinc. ar. in. l. minore. x. annis aspectu. ff. de mi-
nō. nō. an. d. l. q. sū. et hec nō. In glo. i. nō hanc
glo. que apte inuit q. verbū q. rēla referit ad eū q. nō cō-
q. n. c. iura appellatōem glo. in. l. i. ij. l. quō et q. i. u-
dex. dicit q. sine citra appellatōe seu petēdō restōez q. s.
dicit q. rēla. et f. dicit illam glo. p. cedere largo mō itelligē-
do verbū q. rēla. f. stricto mō p. cedit glo. ista quā nō p. p-
ter statuta p. uidiētia p.tra q. rēlatem in certis causis ut nō
expēdantur ad legitime appellatē cū sint stricti iuris
In glo. in verbo infirmitate detē. hec glo. vsq. ad
finē laborat in disputādo utrū absens citat' teneat mit-
tere p. curatorē si p. se cōpere nō pōt. Sed distinguēdo
lati' capiēdo dicta. Cal. hic et Bar. in. l. i. ff. de iur. iur.
et tēpo. p. scri. vbi ponit hanc materiā q. aut nō pōt quis
cōpere p. se q. i. h. abilis ad cōparēdū puta q. excōicat'
scdm vna opi. et tūc tenet mittere p. curatorē. ut i. c. itel-
leximus. d. iudi. scdm vna itellectū. At nō pōt p. se cō-
pere p. uilegio p. sone et tūc si ipeditiō ē p. petuū tenet
mittere p. curatorē. Et si est ep. qui non debet in iudi-
cīo seculari comparere per se. v. q. i. in. c. si. vel alio iu-
dex perpetuus. Si autem est iudex tēporalis non te-
netur mittere procuratorē sed debet expectari donec
fuerit functus officio. ut in. l. pars litterarum. ff. de iur.
di. dixi plene in. c. legebatur. de ma. et obe. At non
impeditur comparere p. uilegio p. sone vel alia in habi-
litate et tunc aut loquimur in actore vel in reo. pmo causa
actor regulariter nō cōpellitur agere nec per se nec per
aliū. l. ut nemo iuit' agere cōpellat p. totū. In directe
tū cōpellit nē s. z p. scriptio citat p.tra eū q. casu ad int-
p. p. dā p. scriptiōez si nō p. t. vire p. se d. z mittē p. curatorē

vt in .l. papinianus. ff. de mino. et ita voluit glo. hic et sic simpliciter loquitur glo. et Bar. in .l. i. pal. sed Inno. hic videt dare duos auctores intellectus ad illum tex. dicit enim qd illa .l. papinianus. loquitur in causis inferioribus secus in grauius ubi non tenet constituere procuratorem. vel loquitur quando culpa sua erat impeditus vel propter suum delictum erat in exilio. Et ex his solutio videtur velle. Inno. qd si aliquis est absens et impeditus sine culpa sua non tenetur mittere procuratorem etiam ad interuendendam prescriptionem ex quo causa est grauis. secus autem si est leuis et hoc dictum placet hic. Do. et est valde equum licet communiter teneatur quod prius dixi. Secundo casu si loquimur de reo. aut est impeditus culpa sua puta quia relegatus et tenetur mittere procuratorem ne culpa sibi cedat in premium. vt in .l. i. papinianus. et. d. c. intelleximus. aut est impeditus sine culpa et tunc aut impedimentum est voluntarium et non necessarium et tenetur comparere per se aut per procuratorem. facit. c. inter quatuor. d. ma. et obe. et. c. si. eo. ti. et. c. bone. de elect. Et est impedimentum necessarium et si est perpetuum tenetur mittere procuratorem ne ius alterius partis pereat. quia non debet vni subueniri cum tanto alterius preiudicio. xxiij. q. iij. est in iusta. Et impedimentum est temporale et tunc aut est causa electionis seu vocationis ecclesie et de impeditus mittere procuratorem ne ecclesia diu vacet et iste est proprius casus. c. cum dilecti. de do. et contu. secundo. Inno. et hoc probatur darius in. c. capiētes. §. insuper. de elec. li. vi. autem alia causa et tunc si causa est grauis. non tenetur quis mittere procuratorem vt hic aut est causa leuis et debet procuratorem mittere vt est tex. hic a contrario sensu. et facit. c. si. egrotas. v. q. iij. et predicta bene notabis. In glo. in verbo pro nulla in si. Nota bene istam glo. que quotidie solet allegari. Ex qua habes qd citatus non comparens etiam in primo termino debet condemnari in expensis factis per aduersarium. nec debet expectari vt sit contumax in secunda et tertia citatione. et idem non. iij. q. v. c. quisq. et vide ad materiam glo. in. c. honoratus. lxxiij. di. p. Bart. in auē. qui semel. l. quomodo et quando iudex et per. l. in. l. sanximus. l. de iudi. per glo. in. c. de do. et contu. li. vi. et optime facit tex. in. c. ij. d. testi. cogen. per quem tex. dicunt quidam hoc procedere etiam si tres termini in vna citatione ponantur vt puta quia dicitur in citatione citamus te vt compareas .ij. x. dies quorum dierum tres datus pro primo termino tres pro secundo. et reliquos pro tertio et per emptorio. Si enim iste non compareat in primo debet condemnari aduersario in expensis factis occasione primi termini et hoc dictum placet h. Abb. et. Spe. in ti. d. cita. §. visco. §. quid si res. Quidam tamen vt hic refert. Jo. an. in hoc ultimo tenent contrariam dicentes quod cum vna

citatio sit quasi alternatiua satis est comparere in aliquo istorum terminorum ar. in regula in alternatiua. de re. iur. li. vi. Jo. an. dicit qd hec opi. potest procedere in expensis citationis quia cum vnica sit citatio licet contineat tres terminos satis est qd compareat in aliquo terminorum quia per hoc apparet qd citatio non fuit frustra facta nam semper vnica citatio debet esse gratuita et reseruatur condemnatio in fine cause. Idem est secundo cum quando aliquid precipitur .ij. tres terminos sub certa pena vt satis sit comparere in aliquo termino ad citationem penes. quia pena concernit omnes tres terminos et in preceptis factis de comparendo habet locum contraria opi. vt si non comparuit in primo termino debet condemnari in expensis quas fecit aduersarius in comparendo et similiter si non comparuit in secundo. et in tertio condemnabitur in expensis factis .ij. primum et secundum nam propter istius contumaciam aduersarius frustra fecit expensas et notabis hec dicta quia quotidiana et maxime quod dixi de pena ad certos terminos. vnde dicendum qd pena non committitur nisi post lapsum omnium terminorum. In glo. penes. nota bene hanc glo. qd causa super ecclesia dicitur grauis ita vt non teneatur impeditus mittere procuratorem quod intellige nisi ecclesia vacet nam tunc propter periculum vacationis debet mittere procuratorem vt. s. di. xi. Secundo nota ex glosa qualiter capiatur causa grauis in materia nostra dicitur enim causa est grauis propter arduitatem cause. et ipsius magnitudinem seu preiudicium et hoc idem tenet hic hosti. ponens multa alia exempla vt puta quia est causa matrimonialis vt in. c. i. de consan. et affi. vel agitur de omnibus bonis vel de maiori parte bonorum vt in. c. i. de do. et contu. li. vi. vel est causa que in famam que est multam animaduertenda vt in. l. in famis. l. de mmo. li. x. vel alia similis. Inno. vero intellexit causam grauem id est intrinsecam et inuolutam que de facili non potest explicari per procuratorem et etiam iste intellectus est bonus in se et tenet glo. in. c. i. v. q. iij. vtroq. ergo modo causa potest dici grauis. In glo. si. in si. glo. soluit contrarium tribus modis et quilibet solutio potest verificari in casu suo et reducenda sunt ad id qd dixi. s. post nobilia nam si iudex erat certificatus d. impedimento tunc tene secunda so. qd sententia hic fuit nulla et sic non potuit transire in re iudicata. l. i. et. ij. l. quando ap. non est necess. et in. c. i. d. re. iudi. Sed si iudex ignorabat impedimentum tunc quia tunc sententia d. audi ri p. resti. i. ite. si non fuit appellatum. qd etiam maior restituat in integro ex iusta causa vt. s. dixi et sic procedit prima solutio. Itē certum est iudicē ex officio suo posse renouare interlocutoria iniuste lata vt in. c. cum cessante. d. app. et an in renouanda interlocutorie debeat iudex citare partem aduersam p. qd fuit lata dixi plene in. c. cum cessante. d. pall. Sed an in sententia interlocutoria sit pars citanda Inno. videt h. tenet qd non dicit enim qd non est

frando ordo iuris in sententia interlocutoria et solet al-
legari hoc dictum. Inno. Sed in contrarium facit qz i pin-
ditu absentis nihil e inuadit vt i. c. i. d. ca. pos. r. pp. r. i. c.
iter qtuor. de ma. r. obe. r. iij. q. ix. in. c. caucit. r. c. oia
Et ideo distigue melin? post. Bar. in. l. nec qcuqz. s.
vbi decretu. ff. de offi. pcosul. qz aut interlocutoria le-
dit ins absentis r debet citari ps alias no tenet aut ledi
dit ins absentis vputa qz index vult plogare terminu
et no est necesse qz ps citet. vt in. l. die. pferre. ff. d. arbi.
et hoc casu itellige dictu. Inno. hic. Ultimo extra
glo. scias. qz Inno. intricate hic tangit qtuor genera
absentiaz r an r qm ppetat restitutio. Sed tu dic clari-
us vt no. Bar. post glo. in. l. si. ff. de ite. resti. Abb. as.

X insinuatiōe

pcuratore reuoca-
to et de hoc certificato no pndicat dno hoc
d. fm com intellectu. Et pma ps ponit pris narratio-
nem sup qua scda dat indices. ibi ceter. No pmo
iuncta glo. l. q licet. pcurator fuerit pstitut? p lras seu
instrumtu nihilominus pot p dnm vna voce reuocare
et sic no q no requit scriptura i reuocatio. pcuratorem
etia si pcurator fuisset pstitut? p scriptura r ad hoc qm
dic solet allegari iste tex. r facit ad multa. Secudo no
et tene meti qz alibi no ita bn pbat qz habati vnu testē
p se pot deferr iuramentu decisioiu in supplemtu pba-
tionis r sic vnica testis facit seipena pbatem r hoc
tenet glo. in. c. si. de iur. iur. r in. l. bonifidei. L. e. r in
l. admonedi. ff. eo. s. tex. hic est aptus. Et colligit qde
singulariter ex tex. qz iuramentu est deferedu ei q habet
seipena pbatem. p se r no aduersario. sed iudicio meo
iste tex. hoc no pbat na altera ps no erat informata d
ista reuocatioe cu fuerit facta solu in pscntia duoz deri-
coz r sic no poterat aduersario deferr iuramentu verita-
tis. Sed dubiu est qm vtraz ps est eq de facto in for-
mata cui sit deferedu hoc iuramentu actori scilicet an reo
de quo plene dixi. in. d. c. si. r dic vt ibi. Tercio no
q etia in causa no leui pot deferr iuramentum in pti in
supplemtu pbatem na hec ca no erat leuis cu veiret
retractada. tertia. r facit iste tex. ad intellectu eoz q no
tatur in. d. c. si. Item no scdm vnu intellectu qz spo-
liat? vigore sententie nulle pot interare possessoriu pete-
do restitutioez r colligit b no bile itelligedo istu tex. qz
archidiaconus possidebat pbendam q postmodu in ex-
ecutioe sententie fuit spoliat? b pcedens iste sententia nulla
petijt restitutioez. Ego in hoc articulo ita distiguerē qz
aut index sciebat sententia esse nulla vel errant in iure r
tuc pcedat no bile. s. eo. collectu. qz auctoritas iudicis
hoc casu no excusat vñ pot peti ptra eu restō sicut ptra
papat? vt le. r no. i. c. pquerete. de resti. spoli. r in. c. cu
ca. de offi. de leg. Aut index putabat verisimiliter sententia
aliqui putat qz ignorat pcuratore reuocatu r tuc no po

test agi interdicto vi vi. seu possessorio qz iudex no di-
cit vi iferre vt est tex. iuncta glo. no in si. vij. q. i. pscntiu
tium. s. tuc pot agi p via nulutatis r peti restitutio offi-
cio iudicis vt sentit Inno. Secudas intellectus qz iste
archidiaconus erat actor petendo a pncipio restitutio
vt hui? pbete qua fuerat spoliatus. b pcurator licet re-
uocatus inmiscuit se cae r cotrariam sententiam reposita
uit quia fuit reus absolutus. Sed archidiaconus pte-
dens sententiam de nono instabat vt fieret sibi restitutio
et secudum hunc intellectum non colligit pnum nota-
bile. In glo. i. ibi litteras reuocabat. hec glo. respicit
antiqm decretale in q dicebat qz iste pstituet? illu
pcuratorem p lras suas qd fieri potest vt in cle. l. eo.
ti. r has lras reuocant ibibendo sibi ne assumeret cae
cognitioem. Et in si. glo. vult ergo glo. itelligere tex. qz
reuocatio pcuratoris pnt b ad noticia aduersarij r b
dicat vt euitet pcuratorem. c. mandato. r. eo. vbi datur re-
gula qz non valet reuocatio pcuratoris dati ad iudicia
nisi reuocatio puenit ad iudicē vel aduersariu Inno.
vero ponit limitationem ad illam regulam dicens qz
aut pcurator fuit ingressus iudicium et tunc noticia re-
uocationis debet puenire ad iudicem vel aduersarium
Aut res est integra et tuc satis est qz ipse pcurator cer-
tificet. Sed glo. in. c. ij. ep. li. vi. aliter dicit. Aut em
aduersarius erat certificatus d mandato vel certificari
poterat et tuc sibi vel iudici est intimanda reuocatio ali-
as autem secus et est dictum satis pbabile. Bar. in. l.
vnica. L. de satisfando. latius attingit hunc articulu
dicens qz aut fuit quis constitutus pcurator ad litiga-
dum cum certa persona et tunc si reuocatur debet hoc
intimari aduersario. ar in. l. si fideiusor. s. i. ff. manda-
ti quod satis placet ne illudatur aduersario per igno-
rantiam reuocationis et idem puro incontractibus vt
si constitui procuratorem ad aliquid agendum cu. Ti-
cio si cum reuocauero debeo hoc denunciare ipsi titio.
vt plene dixi in. c. ex parte decani de rescrip. Aut pcurator
fuit constitutus generaliter et aut apud acta et no
tenet reuocatio in pcuratorem ibidem litigantium vt
est bon? tex. ibi. aut fuit constitutus extra acta iudicij et
tunc si procurator intravit iudicium cum certa perso-
na debet illa persona certificari d reuocatione vt in. d.
c. mandato. aut nondum intravit iudicium et satis est
qz certificetur ipse procurator. quia cum mandatum sit
generale non est cui fiat denunciatio. et hoc casu potest
saluari opinio. Innocen. hoc verum nisi fuisset consti-
tutus procurator respectu certi loci vputa quia fuisset
prepositus alicui mercantie seu stationi. nam tunc de-
bet ibi publice proponi quod nemo contrahat cu illo
qz fuit reuocatus per dominum vt in lege sed et si pa-
pill? i. s. pscibere. ff. d. iustitio. et adde qd dixi in. d.
c. ex parte decani r hec nobis ad intellectu capli mandato

In glo. in vbo supstitis. Ad bene hac glo. pcludit
 em q de iure habenti vnu testē p se p̄t defern iuramē-
 tum i supplementū p̄bationis si cā non ē gratis t per
 sona ē legalis. t idē tenuerunt gl. i locis pal. iure t̄i h̄
 ap̄t non p̄bat sicut h̄. An aliqui vt hosti. voluerunt
 dicere q̄ hoc decre. cōtinēt sp̄alem p̄uisionem pape. q̄
 voluit i vno releuare archidiaconū t i alio grauare. nā
 cū releuauit i p̄batōne reuocatōnis t eum oneravit ius-
 tificatōne infidē. h̄ t̄i dicit n̄ p̄bat ex tex. q̄ papa vti
 verbis iuris t nō specialis p̄uisionis t ideo tene qd̄
 p̄dicum est. Et tenebis ad hoc menti istā decretalem.
 nō p̄. l. i. t̄. maritus. ff. de q̄sti. vbi ad dictum vnu
 non p̄ceditur nam ibi non est ex eo q̄ dicit vnu nō
 facit p̄sumptōnem s̄ reprobat̄ ibi qd̄ seu tortura q̄
 serua nō debebat torqueri p̄tra d̄m. t q̄ dicit vnu
 testis etiā mulieris facit p̄sumptōnem non modicā. ad
 d̄co tex. aptum in. c. sup. eo. in. §. i. de test. ergo nō
 p̄t defern iuramentū q̄ p̄sumptōne faciente. p̄ alio de-
 fern p̄t iuramentū vt in. d. c. si. In glo. in v. canoni-
 cum. Ad singulariter hanc glo. ex qua habes quoz
 exceptōes q̄ habent obstatē pet̄ti restitutōem spolia-
 tionis. Prima est exceptio excoicationis. t sic spolia-
 tio nō ē i t̄m p̄alegiata quo minus restitutio excluda-
 tur p̄ exceptōem excoicationis donec sc̄ fuerit absolu-
 tus. t idē nō. glo. in. c. i. nomine d̄m. xxiij. di. t in. c.
 dilectus. p̄mo de rescrip. nota. Inno. in. c. cū nostris.
 de p̄ca. p̄ben. Et aut̄ excoicatio obstat petenti restitu-
 tionem vxoris. vide gl. in. c. qm̄ multos. xi. q. iij. que
 tenet q̄ n̄. t vide qd̄ lat̄ d̄xi in. c. qm̄. in. §. i. alijs vt
 lite nō p̄t. p̄dicta vera qm̄ excoicatio venit vt actor sec̄
 si venit vt re. puta q̄ passus missionez ex p̄mo decre-
 to. p̄p̄t p̄tumaciā pet̄t nūc sibi restitui possessionē offe-
 rendo cautōnem de stando iuri. iste em̄ d̄z andiri vt i
 d. §. i. alijs. t nō spe. i. t̄i. de p̄m. §. si. §. f. pone. Sec̄da
 exceptio ē pactum de non agēdo t nō q̄ non valet pa-
 ctum de non petendo restitutionem de c̄no p̄ Inno. in
 c. sup. h̄. de renun. facit. l. si vnus. in. §. pacta. ff. d̄ pac.
 t tenet do. de ro. deci. xxiij. al. c. xxiij. Tercia exceptio
 ē rei iudicate. itellige super p̄p̄rietate illius rei. nam si
 post spoliatōnem fuit sn̄a lata. p̄ me sup p̄p̄rietate ob-
 stabit tibi exceptio super possessōis q̄ notorie constat
 p̄tra te de defectu p̄p̄rietatis. vt nō. in. c. si. de or. cog.
 Quarta t vltima exceptio ē clara t d̄c vt i gl. In
 glo. i verbo institutionem canonicā ibi de iure cōf illā
 p̄bendam t̄. nota. glo. limitat em̄ illā regulā q̄ nemo
 cōpellitur p̄bare titulū possessionis sue vt p̄cedat nisi
 ius cōe sit p̄tra possidentem t pro hac solutōne opti-
 me facit. c. ordinarij. de offi. or. li. vi. vbi q̄ superi-
 or potest compellere possidentem duo beneficia cura-
 ta vt ostēdat titulū. secus si n̄ possideret vnum be-
 neficiū. dicit t̄i h̄ Inno. q̄ is ad quem spectat colla-
 tio illius beneficij p̄t cōpellere possessorem vt off. bat

titulū. ar. h̄. q. l. legum. nisi supior sit visus i illū con-
 sentire. tunc em̄ non p̄t eum cōpellere ad docendum d̄
 titulo. ar. in. c. ex ore. de h̄s que fiūt a ma. p. ca. p̄t t̄i
 spe supior hoc cā assumere i se onus p̄bandi defectū
 tituli. de p̄ben. dilecto. fm̄ Inno. t idē nō. Jo. an. su-
 per regula. i. de re. iur. li. vi. t vide per hosti. in. c. licet
 hely. de sumo. Ad petitionem t̄i aduersarij nunq̄ q̄
 p̄pellitur ostendere titulū sui beneficij. vñ notāter dicit
 p̄postell. in. c. capitulū. s. de rescrip. q̄ si q̄ impetrat
 beneficiū ab alio possessum tanq̄ vacans d̄z ipse p̄bare
 q̄ vacet nec cōpellitur possessor ostendere titulū q̄
 p̄sumit iuste possidere. l. si. l. de rei. ven. q̄ verba nō.
 Et hoc p̄tra practica quozdam excoicatoz q̄ ruditer
 et iniuste citant possessore beneficij vt veniat ad docēdū
 q̄re nō debeat puidere impetranti d̄ beneficiū p̄ eū pos-
 sesso d̄z ergo possessor hoc cā p̄parere t dicere q̄ ius-
 te possidet t si aduersarius dicit oppositum hoc h̄z p̄-
 bare. Et ex p̄dictis t ex tex. collige vnu dictum multū
 singulare q̄ petens restitutionem beneficij non h̄z doce-
 re aliqd̄ de titulo neq̄ iustificare suā possessionem ex
 aliquo titulo. nā vt videas h̄ i tex. papa mādanit istum
 archidiaconū restitui eo solo docto. q̄ p̄curatorem an̄
 sn̄iam reuocauit. et ē contra opi. p̄munē de q̄ p̄ glo. in
 de. vnica. de cau. pos. t p̄p̄rie. t p̄ doc. in. c. in l̄ris. de
 resti. spo. Jo. an. q̄ tenuit p̄munem opi. Respondet ad
 istū tex. q̄ nō poterat p̄bare possessionem i beneficijs
 bus nisi ostēderet q̄ supiore patiete possederit t sic ius-
 tificat possessionem qd̄ ego nō credo t ē hoc destrue-
 re istū tex. t ideo tene qd̄ p̄dixi t dico lat̄ in. d. c. i. li-
 teris. t tene semp̄ m̄cū istū tex. ad hoc q̄ alibi iudicio
 meo nō ita h̄ p̄bat quānimo pl̄ p̄bat iste tex. q̄ etiā
 si possidet pl̄ beneficia p̄t petere restitutionem alteri
 anteq̄ doceat d̄ titulo vel iustificet possessionē Et
 p̄tra h̄ t p̄tra tex. opp. de. c. ad decimas. de resti. spo.
 li. vi. vbi d̄z q̄ si petenti restitutionē obstat ius cōe nō
 auditur nisi iustificet possessionem. Sola. gl. ibi t i. c. i.
 de p̄scri. li. vi. dicit hoc p̄cedere qm̄ ius cōe ē p̄tra petē-
 tem restitutionem t fundat intentōem aduersarij. s̄ il-
 las glo. non sequitur do. an. i dicto. c. in literis t dicit
 quod eas renocat Jo. an. addi. spe. sup rubrica de re-
 sti. spo. t p̄cludit q̄ i beneficijs non d̄z q̄ audiri cō-
 tra ius cōe. h̄z non fundat intentōem aduersarij. per. c.
 constitutus. de h̄. p̄sbi. t qd̄ nota. Inno. t hoc tenendo
 ad istum tex. ipse respondet q̄ nondū emanauerit. c. d̄
 multa. de p̄ben. vnde habenti duo beneficia dabatur
 optio retinēdi. quod ex illis vellet vt in. c. p̄terea. t
 c. referente. de p̄ben. vnde vt haberet iste hanc optio-
 nem sit restitutio t sic nihil agebatur p̄tra ius cōmune.
 vel fm̄ eum. c. de multa. p̄uat possessorem a h̄mo h̄
 ficio t sic non apparebit quod esset p̄imum. h̄ec solu-
 tio ē bona quia. c. de multa. loquitur in curatis pluri-
 bus t dignitatib̄ istud vero loquitur in archidiaconatu

et prebenda et sic sumus extra dispositioem. c. o multa
ut plene dixi i. c. si. de de. non resi. vñ pt dicit qd etiam
hodie daretur optio in casu huius. c. licet et olim. et sic
ins cōe non resistebat petenti restitutōem. Sed si vel
les tenere glo. potes notare qd quādo ins cōe resistit
petenti restitutōem et non fundat intentionē aduersa
rii dz añ oīa fieri restitutio. Postmodū dz iste pbare
titulū vt parget psumptōem que ē ptra eū. ppter resi
stentiā iuris cōis et sic intelligendo habetur hic notabi
lis intellectus et limitatio. Sed vide qd dico in .d. c. in
litis. vbi plenissime examio hāc materiā Inno. ad cō
trariū glo. dicebat h qd ideo oneratur iste pbare titulū
qz petijt. pnuñciari suā institutionem esse canonicā. vñ
si fuisset cōtentus sola possessione tunc non fuisset oner
atus sed dic vt colligitur ex predictis.

In nostra Rescriptū sup consecuti
nis iudicij impetratū a p
curatore reuocato et de b certificato nō valet
nec pcessus vel snia lata p ipō si reuocatio puenit ad
aduersariū. h. d. scdm glo. pma po narrat factū. scda
diffinit. ibi nos vero. Nota pmo qd clericus subdi
tus epō pt eū deferre apud supiorem impingēdo sibi
crimina ac offerre sepatum ad inq̄sitionem. pmouēdā
p cor. c. venies. r. c. l. r. c. ex pte. de accusa. r. c. verita
tis. de do. r. pm. Secdo nota qd p̄biteri p̄nt esse p
curatores etiam in iudicio. et videntur abbas velle indī
stincte qd in cā etiam ecclesie et iudicio e. clericali p̄t
clericus esse procurator. p hoc facit qd habetur a cōtra
rio sensu. s. de postu. c. i. r. in. c. sopite. f. de consi. vbi
abbas fuit procurator clerici. ad idem. c. p venerabilem
iūcta sup̄scriptōne qd si. sint le. vbi archiep̄s pmouit
cām cuiusdam nobilis apud papam. Jo. an. dicit hic
q̄. ū isti p̄biteri essent cōiuncti epō suo poterant p eo
esse procuratores sicut p p̄uñctis. ar. c. i. r. si. s. d. po
stula. et ita trāsēit hic doc. Sed tu vide Inno. in. c. vñ
eo. de obli. ad ratio. ante si. vbi cōcludit clericū posse
esse procura orem i iudicio ecclesiastico. itē i seculari In
cā ecclesiastica sicut respectu postulatiōnis diximus in
c. de postu. et eius. opi. sequitur Fre. consilio. c. xliij.
Postmodum i si. dicit Inno. qd iura q̄ p̄hibent cleri
cos a procurando postulādo et similibus officijs debēt
intelligi qñ generaliter et indifferenter volūt hec officia
exercere. Secus si volūt assumere vnum negotiū cleri
corū aut laicorū et hoc notabile dictum ppter auctori
tatem ip̄ius Inno. et idem tacite cōfirmat ip̄e in. c. sed
nec. f. ne de. vel mo. sequitur Fre. consilio p̄ealle. et
archi. in. c. peruenit. lxxvi. di. sed vide quod dixi i di
cro. c. i. dg postu. et ad istū tex. satis potest dici qd cum
clericus possit postulare et procurare p ecclesia p̄pria vt
p̄ q̄ a qua habuit beneficiū. vt legit et nota. in. c. si. de
postu. ita potest p epō proprio a quo habet ordinē
Et qz debet ep̄m q̄si anime sue parētem diligere vt di

dit tex. in. c. esto subiectus. p̄. di. et hec nōbis Nota
ta tercio qd rescriptum impetratum per procuratorem re
uocatum est ipō iure nullum nec valet pcessus inde se
cutus Nota quarto qd delegatus datus super excessi
bus cōtra ep̄m potest eum exigentibus excessibus ep̄i
scopatu remouere Nota quinto qd p viros laicos p̄e
sumit et solet ad hoc quotidie allegari iste tex. et cor.
c. cum i iuuentute. de presump. vbi p̄sumitur. p prou
dis et honestis. Item nota ibi per viros religiosos
q̄ multū attenditur qualitas testium i p̄barōe tēda
et qd plus credit testibus religiosis q̄ laicis. Item
nota qd exceptio falsi procuratoris p̄t opposi p dñm in
q̄cumq̄ pte iudicij. et etiam post sniaz. et idem ē i omni
exceptōne q̄ reddit iudicium retro nullum vt satis hoc
inuit iste tex. maxime iuncta glo. penul. Et ex hoc ha
bes casum i quo exceptio dilatoria potest cponi post
litem p̄tel. et etiam post sniam cor. l. licet. l. de iudi.
Quid aut cum hec exceptio falsi procuratoris op
ponit p reū quāqd semp sit admittenda. vide glo. nō.
in. c. i. de dec. li. vi. r. qd nō. in. d. l. licet In gl. ij. in
fi. et in b articulo multa scripserūt Inno. et hosti. b que
hodie sunt decisa p. c. si duo. f. eo. li. vi. r. in. c. penul.
de elect. eo. li. r. dic vt ibi. In gl. iij. ibi q̄ suspitōes
bz. Nota glo. iuncto tex. p significato huius vbi titubare
aliter sumitur in teste cū titubat i testimonio ferendo.
de quo vide Inno. in. c. p̄terea. de testi. cogen. In
glo. in verbo reuocant. i si. nō duo ex hac glo. iuncto
tex. pmo vt ad b vt teneat reuocatio procuratoris ad iu
dicia dz certiorari iudex vel aduersarius etiam si reuo
catio fiat ante litē p̄tel. naz b isti procuratores ante reuo
cationē nōdum fuerūt ingressi iudiciū. et nihilominus
gl. req̄rit et intelligit qd reuocatio puenit ad aduersa
rium. Secdo nō qd iudicium ē nullum agitatū cū falso
procuratore ex quo aduersarius sciuit licet iudex ignora
uerit. sed glo. iuris civilis in. l. vnica. l. d. satisda. quā
per omnia sequitur ibi Bar. aliter distinguit. dicit em̄
q̄ aut reuocatio puenit ad noticiam iudicis et aduer
sarij. et tunc in dubio iudicium cū eo postmodū agita
tum est nullum vt in. c. mādato. f. eo. aut solus iudex
sciuit et aduersarius ignorauit. et idem quia iudex tulit
sententiam i psonaz non legitimā. aut econtra aduersa
rius sciuit et iudex ignorauit et tūc dicit qd iudiciū tenet
cum iudex nihil de p̄tingentibus omiserit. sed ip̄e ad
uersarius q̄ sciēbat excluditur ab omni p̄modo illi iu
dicij ope replicationis. et dictum illius. glo. recitat b
Jo. an. et cum eo transit. Sed icōtrarium satis facit
c. ex parte decani. de rescrip. r. c. mādato. f. eo. vbi ad
iudicij nullitatem equiparantur scientia iudicis et ad
uersarij et sic ista iura faciunt pro opi. huius glo. ad idē
adduco istum tex. Naz certum est qd papa ignorabat
hic reuocationem alias nō dedisset lras et nihilominus
dicitur qd hec exceptio reddebat iudicium retro nullū

et sic videtur hic textus contra illam opinionem glo. Bar. et Jo. an. et h. Inno. hic variaverit circa primum dictum glo. tñ postea tenet quod glo. ut etiam revocatio procuratoris quia ut. contesta. debet puenire ad noticiam adversarij vel iudicis et iudicium postea agitari e nullum In glo. in verbo falsi procuratoris in h. Nota glo. qz quotidie ad ea remittimur. Et qua habes qz exceptio falsi procuratoris qui. s. nunqz fuit procurator vel fuit. s. e. revocatus pot opponi etiam post sententiam qz reddit nullum iudicium non enim potuit in alterius sine mandato iudicium deducere sed exceptio tu non potes esse procurator solū pot opponi vsqz ad prestatōem litis et si postea ut patz i milite qz nō potest esse procurator. ut i. l. que stipendia. l. eo. Sed si nō excipitur contra eum nō potest repelli p lit. contesta. ut i. s. veterani. et i. l. ita demū. all. in glo. et est rō diversitatis. qz hoc ultimo casu ipse habuit mandatum et eipso qz nō excipitur ante lit. pres. efficitur dñs instātie p prestatōem litis ab eo facta vnde sicut in facta p. p. p. pot esse i iudicio ita et nunc i facto alieno. et idem dicendam in causa appellationis ut etiam tūc nō possit opponi. ut est tex. singularis in. d. l. ita demū. ex qua colligitur notabilis regula qz exceptio que nō pot opponi i prima instantia post lit. pres. non pot opponi etiam in causa appellationis. et quod dixi de milite qz nō pot esse procurator. dicunt hic doct. et bene qz nō habet locum in militibus nostri tps hz esse cingatur. quod tenet etiam spe. eo. ti. s. i. v. item qz e miles. Et vide qd nō. Jo. an. in. c. cum desideras. j. de sen. ex. et est ratio qz milites habebant privilegia plurima olim. quia iter cetera iurabant se non vituros mortem pro republica. ad hoc etiam pncipaliter fuit militia inducta ut essent republice defensores et pectores et recipiebant stipendia republica. vnde ne impediret utilitas publica fuit lege statutū ut milites non pnt esse aliorum procuratorum nisi darentur in rem suam. et vide glo. singularem in. l. penul. ff. ex qui. caus. ma. que ponit lex que debet qz iurare tpe assumende militie. vide etiam de materia p. l. y. i. l. i. l. d. iur. et fact. signo. vbi tractat an milites nostri tps gaudeant hodie privilegio militaribus. per. l. induct. Et circa materiam huius glo. dubitatur d tri bus Primo qd de religioso. Secdo qd de clerico seculari. Tercio qd de excōicato. an exceptio tu nō potes esse procurator. possit opponi contra eos quicunqz. cōis conclusio docto. e hic qz cōtra religiosum potest opponi quicunqz etiam post lit. pres. hz aliud sit in milite ut. e. dicitur e. Diversitatis ratio est qz miles i facto p. p. pot esse in iudicio vel dari procur. in rem suam et p contestationem efficit dñs instātie ut in. c. h. j. e. li. s. religiosus nō pot quicqz deducere ut in. c. h. de postu. et hoc intellige nisi habuerit mādātū a superiore suo et ver setur utilitas monasterij sui nā tūc non pot repelli ut in. d. c. h. de postu. et ibi dixi. Itz p dictam conclusionē po

etorum intelligo in religioso simplici. Secus in habere te administrationem seu dignitatem. qz iste pot esse procurator alterius ut in. d. c. lopite. de cens. facit qd nō. glo. in. c. d. pñtium. xvi. q. i. Vel saltē non posset repelli post lit. pres. sicut in milite dictum e. In clerico seculari cōcludunt doct. idem qd in milite nam licet male faciat assumendo huiusmodi officium pcurationis tñ si non fuit oppositum valebit iudicium cū eo agitari. nā ratio q est in milite pcludit in eo. De excōicato cōiter tenetur qz siue fuerit excōicatus tpe mandati siue sit excōmunicatus nūc semp pot opponi et repelli ut in. c. p. cessionem. de pba. et in. c. exceptionem. de exceptionibus. facit. c. pia. et. li. vi. Quid d semina vide qd nota. in. c. sciscitatus. d. rescrip. In glo. h. ibi hz credo qz altera ps fuerit pñs. idem tenet hosti. psertim qz tex. ille dicit qz papa habuit plenam fidem d revocari one. nō enim potuissz plene b pape p stare nisi data pñtia qz causaz merita pñm assertōe pandit ut in. c. tū ex lns. de in. inte. resti. et in. l. h. l. s. h. qz vim vel alio modo et hz Inno. instet ponendo multa alia que non faciunt ad ppositum tituli. finaliter tenet quod glo.

Si agitur de adulterio coram iudice seculari ad penam legalem nō interuenit procurator secus si coram ecclesiastico ad sententiam thori. In pma decisa pultatio. In secunda rñio ibi pultationi. que distinguit et scdō membz. psequitur. ibi si vero nō pmo qz marit? volens hodie accusare uxorem criminaliter d se inscribere ad penam rationis. i. ad patiendū illā penam si deficeret in pbar do qua deberet pati vxor pñcta nō scdo ibi pntes pncipaliter qz differentia est vtz hoc verbum pñs ponatur noialiter vel adverbialiter Nam qñ ponitur noialiter non semp necessario infert qz sit pñs et per se faciat. Secus qñ ponit adverbialiter. facit qd nota. in. c. i. de collu. Nota tercio qz agitur de adulterio criminaliter accusatio pponitur coram iudice seculari nunqd aut possit institui coram iudice ecclesiastico dicitur j. Nota qz cum agitur de adulterio etiam civiliter dñt in libello expmī circūstantie ut nomē adulterij locus et tps cōmissi criminis et alia de quibus in. l. libellorum. ff. de accusa. canonizata. ij. q. viij. et in hoc e iste tex. multum notabilis phans qz vbi agitur de crimine etiam civiliter sunt circūstantie exprimende in libello sic si agret criminaliter. Bar. tamen i. l. p. etoz edixit. ff. de iniur. et in. l. ff. vti possi. alit videri distingue re. ut vide per do. de rota deci. xlij. iste tñ tex. loqtur i distincte. Ultimo nota qz cum agitur de crimine civiliter pot interuenire procurator si necessitas postulaverit hosti. dicit maxie quasi dicat qz etiam si nō subsit necessitas pot tamen interuenire procurator ex quo agitur civiliter et verum loqtur ut pbatur i. c. super his in fi. j. de accu. In glo. h. in fi. idē nō. iij. q. iij. s. aliquādo

et vide ibi bonā glo. que p̄fectur i quo p̄sistebat olim
illud ius mariti et de pena hodie imponenda manto
si non pbauerit vtrum debeat decapitari sicut olim an
debeat detru di i monasterio sicut traderetur ip̄a vxor
vide qd̄ nō. glo. xxxij. q. i. publico. In glo. i verbo
ips̄i h. et vide formā libellandi i crimine adulterij vel
alio p̄ glo. in. l. i. causis. L. de accu. et ibi etiā nota qd̄
oz accusator i scribere et declara hos vsus glo. p̄ illam
glo. In gl. penul. i h. solue h̄ p̄trariū vt nō. p̄ glo.
i regula. cum qd̄ vna via. de re. iur. li. vi. Et solutio cō
trarioz ē hec q̄ q̄ncz aliqd̄ pbibetur vna via attēto ef
fectu et tūc itelligitur pbibita alia via et oīs modus p̄
quem posset pueniri ad illum effectum q̄ncz aliqd̄ p̄
bibetur vna via attēto mō. et tūc si prohibet. alius mo
dus seu alia via. pone exemplū. Et edictū in ciuitate
obfessa ne q̄s audeat exire portam ciuitatis. nūqd̄ au
tem ē licitum exire p̄ mup. dicendū ē q̄ non. qz pbibi
tio fuit facta attēto effectu. i. ne q̄s exeat p̄pter hostes
vñ oīs exendi modus vidz pbibit? Ec̄c̄ aut̄ si fieret
pbibitōe q̄s exiret ciuitatem p̄ mup. nam tunc pōt q̄s
exire p̄ ostium. qz pbibitio fuit facta attēto mō ne
scz violaret mup. ciuitatis. et idem dic̄ i similib? Ex
tra glo. quero nam vt ptz h̄ i tex. de adulterio pōt agi
criminaliter et ciuilit̄. criminaliter i foro seculari. ciuili
liter i foro ecclesiastico. nūqd̄ per vnum iudiciū ex
cludatur reliquum. pone p̄mo fuit actum i foro secula
ri nūqd̄ postea possit agi i foro ciuili et eōuerso. Et
dicit hosti. q̄ si habetur respectus ad penas. i. antique
non poterat semel punita criminaliter impeti ciuilit̄
i foro ecclesiastico qz patiebat penam vltimi supplicij
p̄ qnā soluebatur matrimoniū et p̄debat̄ dos. xxxij
q. vij. c. i. Non ergo poterat accusari ciuilit̄ i foro ec
clesiastico. Idem dici pena hodierna qz cū mulier. cō
uicta detruat̄ i carcerem et d̄ dote certo mō disponit̄
vt nō. in. c. gaudem? de p̄uer. p̄iu. non posset accusari
ciuilit̄. quia pena includitur sub p̄ma. nam qn̄ agitur
ciuilit̄ petitur ut fiat sepatis matrimonij quo ad tho
rum vt maritus lucretur dote. vt i. c. plerūqz. d̄ dote
post diuoz. resti. que q̄den pena non possz habere effe
ctum ex quo mulier fuit p̄denata i p̄mo iudicio Idē di
cit hosti. i casu p̄uerso. qz si fuit actū p̄us i foro ecclē
astico non p̄t postea agi in foro ciuili ne d̄ vnus hoīs
delicto sepe queratur. l. l. ff. nan. can. st. b. Do. an. ali
ter distinguit dicens q̄ aut p̄mo fuit actum ad p̄niam
et non tollitur accusatio i foro ciuili. vt legitur et nota. i
c. admonere. xxxij. q. ij. et in. c. de his. f. de accu. Aut
fuit actum in foro p̄tentioso et tunc si ciuilit̄ pōt post
ea agi criminaliter qz ciuilis actio non p̄iudicat crimi
nali. L. qn̄ ciuilis actio. l. vnica. aut fuit p̄us iterposita
p̄na criminaliter et non potest agi ad aliam penam. et
hoc casu p̄cedit opi. hosti. l. iudicio meo hec dicta nō
satisfaciunt ex toto quesito. nec oīno sunt vera in casu

nostro nam regula iuris est q̄ accusatio ciuilit̄ insti
ta non p̄iudicat accusatiōi criminali quo minus pos
sit institui etiā si reus fuit absolutus in ciuili. vt ē tex.
iuncta gl. in. d. l. vnica. Hoc fallit quando ciuilis actō
tendit ad vindictā. Exemplum i actione iniuriarum ci
uilit̄ instituta vt probatur i. l. p̄tor. edixit. ff. d̄ iniur.
vbi d̄ q̄ si q̄s instituit actōnem iniuriarum etiā ciuili
ter non potest postea agere de illo delicto criminaliter
qz actio iniuriarum semper tendit ad vindictā. nō em̄
prosequitur q̄s i illa rem familiarem. ita dicerē i p̄po
sito qz cū accusatio de adulterio etiā ciuilit̄ institu
ta tendit ad vindictam nec p̄sequitur q̄s interesse suū
seu rem familiares agit enim vt separet̄ matrimonium
quo ad thorum et vt lucretur dote ergo nō p̄t p̄ oītea
criminaliter agi. Nec etiā ē verum indistincte qd̄ dicit
hosti. q̄ de delicto vnus hominis sepius q̄ri non pos
sit vt nō. l. l. pal. vñ i p̄posito caderet alia q̄stio. nūqd̄
in foro ecclesiastico possit accusari de eodem delicto i
foro ciuili p̄posito q̄ illud delictum sit mixti fori Ex
emplum in sacrilego. legisse cōter dicunt q̄ aut accu
satio tendit ad vindictaz et tunc ex quo semel egit vno
mō non pōt intentare aliā viā. Secus si accusatio cō
tinebat interesse p̄prium et rem familiarem. nā tūc si in
tentauit p̄ditionem vnus. l. pōt intentare p̄ditionem alie
rius in eo q̄ excedit p̄iorem legem vt legitur et nota.
in. l. i. ff. vi. bo. rap. et ibi p̄ Barto. in. l. senatus. ff. de
accu. f̄ in cōtrarium ē tex. multum nōbilis in. c. felicias
in. s. per hoc quoqz. de penis. l. i. vi. vbi papa posuit
multas penas capientibus cardinalē. et tū postea dicit
ibi tex. q̄ p̄ illas penas non intēdit adinere p̄tatem iu
dici seculari quominus possit ip̄e procedere et impene
re penam legalē et sic vidz probare q̄ punitus crimina
liter p̄ iudicem ecclesiasticū p̄t puniri etiā criminaliter
p̄ iudicē ciuile exque crimē ē mixti fori et notabis sem
per illum tex. qz nescio aliū ita eque bonū in hac mate
ria Et recitat tibi Jo. an. in nouella fuisse disputatum
bononie et cōclusum. q̄ aut p̄ diuersas leges imponun
tur diuarse pene pro eodem delicto oīno separe. et im
positio vnus non tollit aliam. pro hoc tex. in. l. qui se
pulchra. L. de sepul. vno. et in. l. ij. ff. de libe. homine
exhibi. et in. l. quortens. ff. de actio. et obli. et optime facit
illud. c. felicias. aut pene non sunt omnino diuerse puta
quia vna lex apponit penam centum florenozum alia
mille et tunc procedat distinctio quam dixi esse legisla
rum. aut pene sunt omnino similes puta quia quelibz
lex imponit penam centum florenozum et tunc non re
fert que pena imponat cum sit eadem et ē equa et nota
bitis distinctio Secundo p̄ncipaliter queritur nū
quid coram iudice ecclesiastico possit vxor accusari cri
minaliter. Jo. et Vin. tenent q̄ sic et sentit hic gl. i. in
eo q̄ allegat. c. gaudemus. f. de p̄uer. p̄iu. Inno. tenet
h̄ p̄trariū dicens q̄ aut mulier est de foro spali ecclē

et tunc potest accusari coram iudice ecclesiastico qui potest imponere penam intrusionis, vel aliam secundum quod sibi videtur honeste, tamen esset scilicet omnes ut civilis iudex ex commissione ecclesiastica superioris hoc faciat aut mulier est subiecta iudici seculari, et tunc coram eo duntaxat est accusanda criminaliter et pro hoc facit iste textus. **H**ic in accusacione criminaliter instituenda facit mentionem de iudice seculari, in accusacione vero civiliter facta vel si dea facit mentionem de iudice ecclesiastico, vide tu quod plene dixi in d. c. gaudemus, et credo ibi coeluisse, per prima opera, quia cum hodie pro adulterio non imponatur pena mortis quod etiam iudex ecclesiasticus potest cognoscere si criminaliter mulier non sit de tpali foro ecclesie quia matrimonium est unum ex septem sacramentis ecclesie ut in c. debetum, de biga, unde peccans contra matrimonium committit sacrilegium unde lex civilis appellat adulteros sacrilegos ut in l. quis, l. de adulter, sacrilegium vero est mixtum totum, ut in c. cum sit, et quod ibi non, de fo. ppe. Ad idem facit, c. i. de offi. ordi. ubi bonus textus, et in c. de benedictio, xxxij. q. i. Ad istum textum dicitur quod procedebat olim seculo ante antiqua tempora, nam quod imponebatur pena ultimi supplicii non poterat agi coram iudice ecclesiastico quod non imponit hanc penam ut in c. sniam sanguinis, ne cle. vel mo. r. xxiij. q. v. c. lex debet, sed quia hodie cessat hec ratio ideo etc. Tercio et ultimo queritur nunquid uxor possit accusare maritum de adulterio sicut contra maritum accusat uxorem. Conclude post doct. quod tripliciter potest agi de adulterio. Primo ad penam et ad hanc admittit quilibet, h. q. i. si peccaverit, et conuictus, de iudic. cum ibi nota, et ad penam imponendam non currit aliquid prescriptio unde si essent lapsi etiam centum anni potest agi contra criminiosam ad penam, vide textum cum glo. notabili in d. c. admonere Secundo potest agi criminaliter et ad hanc admittit quilibet extraneus unde masculus punitur pena capitali ut in l. quis, l. de adult. Sed respectu uxoris maritus profertur alijis volentibus eam accusare l. si maritus, ff. c. Sed dubium est respectu uxoris nunquid possit accusare maritum de adulterio criminaliter et dixerunt quidam quod hodie potest ut imponatur pena detractionis, coeter tenetur oppositum, ut in d. l. publico canonizata, xxxij. q. i. Nam lex indistincte prohibet ut in d. l. publico, l. de adul. et diuersitatis ratio inter maritum et uxorem est quia maritus est caput uxoris et non contra ut in c. continebatur, de despon. impu. Item maritus pro iudicium generatur marito ex adulterio uxoris propter dubium proliis quod uxori ex adulterio mariti et vide glo. in d. l. publico. Tercio potest agi de adulterio civiliter ut sepetur matrimonium quo ad thorum ut agitur sator lucretur dotem vel donacionem propter nuptias et ad hanc accusacionem admittuntur solum coniuges ad hoc, c. quemadmodum, de iur. iur. et c. quanto, r. c. gaudemus, de dinor. et quemadmodum maritus, argu-

at uxorem ut lucretur dotem et sepetur matrimonium quo ad thorum ita econuerso uxor potest accusare maritum civiliter de adulterio ut sepetur matrimonium et lucretur donacionem propter nuptias sibi factam a marito, ut in c. i. ut lit. pte. et legitur et nota, in c. plerumque, de dona. inter virum et uxorem. **M**ico, abbas.

¶ In pro causa

Qui de mandato domini cum parauit ab eo repetit expensas propter factas factas Prima pars ponit deciam partem querelam. Secundo dat in dices, ubi discretionem, et inape casum literalem quod iter istum **H**ic quod erat procurator capituli et archidiaconi erat presentio super expensis factis per istum archidiaconum in causa quam susceperat promouenda de mandato capituli et papa pronunciant ut habet in lra. per tunc casus figurari et alijis modis si non est vis. **N**o primo quod nescit extraneus si etiam quilibet de ecclesia potest repetere expensas a capitulo quod fecit pro utilitate ipsius capituli, et idem est in ecclesia nam si rector vel alius expendit de proprio patrimonio aliquid ad utilitatem ecclesie potest illud repetere de eo in morte testari, xij. q. iij. in c. canoniz. Secundo non quod suscipiens sponte mandatum si nihil fuerit dictum de expensis potest postmodum repetere expensas quas fecit per negotio sibi instructo. Tercio non quod si procurator absentat se de certo loco principaliter pro negotio suo si in penam tractet etiam negotia domini non potest repetere expensas quas fecit in eundo vel etiam in stado nisi quatenus fuisset pro negotio duntaxat sibi instructo. **S**ed queritur pro declaracione lre de hic quod archidiaconus iste habet probare mandatum sibi factum a capitulo quo modo probabit hanc mandatum **S**o. Jo. an. post hosti. dicit quod poterit probare per unum testem cum proprio iuramento per f. c. ex insinuatione. Et non ex hoc dicitur singulariter duo. Primo quod saltem contra dominum admittitur probatio mandati per testes nam hoc casu cessant pericula, de quibus dixi in c. i. s. eo. Secundo non quod probatio mandati saltem contra dominum ipsius procuratoris ita probatur quemadmodum reuocatio mandati ut in d. c. ex insinuatione. Secundo queritur quid si procurator incidit inter latrones dum iret pro facto domini et ab eis fuerit spoliatus vel in via fuit infirmitate oppressus nunquid possit huiusmodi damna seu expensas factas imputare domino **D**oc. h. quod non et videtur ad hoc textum in l. inter causas, §. non oia. ff. mandati. Ratio quia hec sunt extrinseca a mandato et potius sunt imputanda casu fortuito. Secus est in duobus socijs quia unus imputat alteri damna que sunt passus occasione societatis ut in l. cum duobus in §. quidam. ff. pro socio. Qualiter autem procurator probabit expensas factas, sic ut nota in c. dilecti, de fo. compe. In glo. i. et si non interuenisset mandatum tunc tamen repetit alia occasione, si precessit mandatum agitur actione mandati. **S**i vero non precessit mandatum agitur actione negotiorum gestorum ut de nego. gestor.

per totum. et nota. in regula ratur. de re. iur. in vi. Et circa hoc queritur quod si gessi negotia tua te pñte et tacente quam actōem habeo dic q actōnem mandati. nam tacendo dū res sua vtiliter agitur vidē dari man datum vt in. l. si remunerandi. §. q passus. ff. mandati et in. l. si pro te. tunc ergo competit actio nego. gesto. cum dominus est ignorans et res sua vtiliter geritur i absentia et in hac vtilitate pñderāda respicitur iniciū nam si vtiliter incepti gerere negotium tuum lz nō habuerit bonū exitum sine culpa mea nihilominus re pe to sumptus vt in. l. sed an vltro. ff. de neg. gest. Sed i dubio ex quo quis succumbit non pñsumitur vtiliter ges sisse. vt in. l. iam tñ. §. in hac allegata in glo. sc. et cum hac limitatione intellige glo. sequentem. et de materia per bar. in. d. §. in hac. Sed quando interuenit man datum semper repetit procurator expensas ex quo de prebenditur in aliqua culpa tē.

Via. agendū et defendendū procurato. pñtere In pñma pte ponit petitio. In scōa spūs admissio ibi lz igif. Nota pmo iuncta supra scriptōne q scholares faciunt vniuersitatē approbatā qd alibi non ita bñ pbatur et de hoc. §. lati. Nota scōo q vniuersitas pñt pñstiuere iudicium seu procura torem in causis agēdis vel defendendis. vñ nō tenetur comparere omnes de vniuersitate Nota tercio fra stratoriuū esse id impetrare quod iure cōi cōcedit. pcor dat. l. vnica. L. de thesaur. li. x. Quāqz tñ vt mos gera tur postulanti pceditur qd iure cōi pcessum ē put h se cit papa. ad idem. c. si aduersus. §. de hereti. In gl. i. Nota pmo ex hac glo. q vniuersitas largo mō pñt procuratorem pñstiuere etiā de iure cōi. qz lz procurator pprie sumptus dicatur ille q pñstiuatur a vero dño. vt in. l. i. ff. eo. tñ vniuersitas habetur loco dñi. pprie lo co dñi pprie tñ et stricte vniuersitas fm leges non pñt tuit procuratorem sed iudicium et actorem. vt in. l. i. et in l. item eo. ff. qd cuiusqz vniuersi. et dicitur iudic. qñ constituitur ad omnes causas vniuersitatis sic dicitur qz singulas causas vniuersitati dicit. i. pmouer. Actoz vero dicitur cum constituitur ad vnam cām. pñt tamen actor constitui ab alio qz ab vniuersitate puta a tutore vel curatore. Isti em cum non sint domini nō possunt pñstiuere procuratorem ante litē pte. vñ pñstiuūt actorē cum auctoritate superioris vt in. l. neqz tutores. L. eo. sed de iure canonico non curamus de diuersitate voca bulorum vt in. c. petitio. et ibi nō. §. eo. bonum tamen est vti vocabulis pprijs. Nota scōo ex glo. q scho lares faciunt vniuersitatem approbatā et q possunt iu ridice sibi eligere rectorem. l. tamen si. quam glo. alle gat nō loquitur de scholaribus sed de exercentibus ali quam pñsionem licitam vt sunt lanifices tutores cer bones et similes nam istis cōcedit a iure cōi vt possint

simul conuenire rōne pñsionis licite quas exercent et constituere collegium seu vniuersitatem et eligere sibi re ctorem q quidem rector habet iurisdictionem in singu los de vniuersitate. in his dūtaxat que concernūt exer citium illius artis seu pñsionis. vt legit et nō. in dē gra. l. si. L. de iurif. om. indi. et per Inno. in. c. cum ab ecclesiarum. de offi. or. vnde gl. hic voluit pñbende re scholares sub verbis illis quasi exercent pñsionē licitam Sed glo. in. d. l. si. tenet contrarium dicens q cum ipi scholares non exercent pñsionem sed sunt sub exercentibus nō ipi sed doctores faciūt vniuersita tem quemadmodū discipuli pillipario. vel aliqz arti ficum nam nō ipi sed magistri faciūt vniuersitatem seu collegiū et dicitur illaz glo. semari parisius Sed con trarium sentit ipsemet Accursius in. l. i. ff. qd cuiusqz vniuer. et bar. in vtroqz loco. et Inno. in. d. c. cū ab ec clesiarum. vnde pñmūis opi. legistarum et canonistarū hodie est q scholares faciunt p se vniuersitatem appro batam. et vñ dixi in pmo notabili nō cauillando literaz tex. ē hic Nam scribitur scholaribus parisiensibus et tamen postea dicitur q de iure cōi faciunt vniuersitatē et quāqz qdam dixerunt q forte appellat scholares do ctiores artium q studebant in iure canonico vel theo logia. hoc tñ mihi non placet qz isto q sunt ibi vt di scipuli nō debuissent facere vniuersitatē si pñtraria opi. esset vera et dico q alia est ratio in scholaribus libera lium artium iuristis qz in discipulis aliqz artificum. nā isti non habent p aliquibus negocijs expediendis si mul puenire. qz omnia expediunt per eoꝝ magistros. Sed in scholaribus. nā et in mō viuendi et in expēsis qz habent facere occasione studij et in multis alijs ha bent necessitate simul pueniendi. ideo debet posse fa cere collegiū vt in. l. i. ff. de colle. illi. quinimo pl. dixit bar. in. d. l. i. pmo Respō. q si tres vel plures schola res pueniūt in eadē domo q pñt facere collegiū. et idē sentit Inno. d. c. cū ab ecclesiaz. et facit. l. si. ff. d. coll. illi. nam pueniūt isti simul p cōmodiori exercitio. pñsio nis qd nō. Ultimo collige ex glo. vñ dñiam iter iudicium et procuratorem. nā iudicis. i. constitut. ab vniuersitate iurat de calūnia sine mandato. f. procurator pñstutus a pñticulari psona non iurat d calūnia f dñs. dic nisi habuerit speciale mādatū vt habet hodie in. c. si. de iura. calū. li. vi. et de diuersitatis rō. qz ille dñs in ramētū pñtare q ē meli. de negotio informat. vt in. c. i ptractādis. d. iura. calū. Et iudic. vniuersitatis meli. ē informat. de factis vniuersitatis qz ipa vniuersitas q caret sensu vel qz singuli de vniuersitate qz naturaliter sōnt negligi que cōmuniter possidentur vt in. l. i. L. quādo et qbus quarta ps debetur. li. x. Et in con sa. ppria dominus pñsumitur melius scire veritatē qz p curator. vt in. l. si. L. c. ti. Ni. abb.

Vditis Si post conclusionem cause
apparet procuratorem reuo-
catum nihilominus ferri sententia ita comu-
niter summatur Et summa aliter quo ad intellectum
Sed citatus ad totam causam constituit procuratorem
quem postea reuocat potest nihilominus contra eum pcedi
in quantum status cause patitur sine alia citatione. Diuiditur
nam primo fert sententia super processibus et soluit obstaculum
Secunda ibi ceteris in expensis condemat. Non primo
quod reuocatio procuratoris post conclusionem in causa non im-
pediit quominus possit pcedi ad finem nam post conclusi-
onem liquet iudicium de meritis cause ideo reuocatio pro-
curatoris postea facta non potest impedimentum quomi-
nus possit pcedi ad finem et ad hoc quotidie allegatur
iste textus. Secundo non quod valet pceditio facta per futuris
expensis absque alia determinatione. et in hoc iste textus mul-
tum notabilis. quod declaratur per i. latius dicitur. Tercio
nota ar. fm. goss. quod paria sunt aliquid non fieri vel tarde
fieri. potest tamen hic colligi argumentum in pceditio. Nota
ibi ex eis vel ob eos oriam inter dictionem ex et ob. nam
vna denotat causam mediatam. alia causam immediatam. de quo
plenius per Bar. in. l. liberorum. ff. de v. sig. In glo.
iij. ibi nihil possit obijcere. vult ergo gl. quod id potuit fer-
ri sententia contra absentem reuocatione procuratoris non ob-
stante. quod ex quo erat in causa conclusum nihil poterat obijci.
nam post conclusionem non admittitur aliqua sine con-
sistent in facto sine in iure. sed solum restat ferri sententia
per in. c. pastoralis. et quod ibi non. Inno. de causa possess.
et p. p. Sed contra hanc solutionem sic opponitur licet
post conclusionem non possit in causa aliquid allegari. tamen
potest de citari ad audiendum finem vel possit opponere vel
appellare et requiritur tria citatione vel vnica pemptoria
vel pbatur in de. sepe. iuxta glo. de v. sig. nam speciale est
in causis summarijs vt sufficiat vnica citatione ad finem
vt ibi legitur et nota. ad idem. c. consuluit. et quod ibi dixi
de offi. dele. et si finis fertur sine citatione non tenet. iij. q.
ix. in. c. caueant. et c. omnia. et in. l. i. §. item cum ex edi-
cto. ff. que sen. sine app. rescin. Do. duplex. fm. Inno.
prima quod pceditio pcedit in sententia diffinitiva. secus
in interlocutoria quod in illis non requiritur ordo iuris. et ex
hoc non quod finis interlocutoria potest ferri contra partem non
citatum Idem notant ipse Inno. in. c. querela. s. eo. sed
hec solutio non placet ex duplici capite Primo quod vbi
causam interlocutoria affert iudicium saltem graue absen-
ti de semper pcedit citatione. quod in iudicium absentis nihil est
fictum. vt in. c. iter quatuor. de ma. et obe. et in. c. i. de cau-
posse. et p. p. et. d. c. oia. et d. c. caueat et Bar. in. l. nec
quicquam. §. vbi decretum. ff. de offi. p. con. Et vbi non offer-
ret iudicium absentis tunc potest ferri interlocutoria parte non cita-
ta. ar. in. l. die pferre. ff. de arbi. Et in hoc causa intellige di-
ctum Inno. et ita etiam voluit Bar. in. d. §. vbi decretum. et
tene mentem hanc conclusionem. Ex secundo capite potest solu-

tio Inno. impugnari quod hec finis super nullitate processuum
non fuit interlocutoria sed diffinitiva quo ad causam nulli-
tatis vel saltem habebat vim diffinitivae. facit quod non. per
glo. in de. vnica. de sequel. pos. et fruct. et in de. si de ap-
pel. vbi nota que finis dicitur diffinitiva et quod interlocuto-
ria. Secundo principaliter soluit Inno. forte de prima solu-
tione non confusus quod si facta fuit citatione a principio ad to-
tam causam tamen. respectu nullitatis processuum quod respectu
negocii principalis. quod est presumendum ex eo quod papa hoc re-
uocavit ad curiam totam causam et in reuocatione papa solet
citare partes vt appareat ad totam causam expediendam. iste er-
go episcopus colubriensis. cum teneret adesse in curia per se vel per
curatorem fuit pceditio reuocando procuratorem et alium
non pceditio ideo non erat opus quod denuo citaretur ad
finem. secus autem si citatione fuisset facta ad certum articulum
quod tunc etiam intercedente ibi pceditio de citari ad alios
articulos postmodum expediendos. quod non sequitur fuit com-
tumax in vno articulo ergo in alio. vt non. gl. in. c. h. in v.
non tenet. de do. et cotu. li. vi. qua non bis. Et ex his di-
ctis Inno. non plura. Et primo quod potest quod citari ad totam
causam quam citatione saltem sit de longinquo quod plene exami-
no in. c. si. de dila. Secundo non quod citatione ad totam causam non
tollit per pceditio ad certos articulos saltem quo ad hoc
vt non debeat per a loco iudicij recedere sen. procuratores
reuocare et neminem in iudicio per se dimittere. et hoc multum
limitat dictum Frede. quod plene tango in. d. c. si. Do. an.
ponit tunc intellectum ad istum textum. dicens quod procurator hoc
fuit citatus nam potuit citare non obstante reuocatione quod il-
la reuocatio habet pro non facta. ex quo erat conclusum in
causa. nihil allegat Sed satis huic lectu. applaudit hec li-
tera in primo aspectu et multi solent allegare istum textum. Et
per hanc lectionem multum facit quod dixi in principio nam non ap-
paret non quod reuocatio post conclusionem non potest procurator re-
uocari sicut ante. Et saluando hanc lectionem non tamen in pceditio ter-
minis processuum dicitur quod post litem pceditio non potuit
reuocari procurator sine causa contradicente aduersario. iter
est enim aduersarij vt procurator sine causa non reuocetur ne
variet iudicium mutatoe personarum vt pbatur in. l. p. litem lu-
cta. l. q. oia. et ibi gl. ff. e. ti. et vide gl. i. c. h. §. c. li. vi. hec
est reuocatio cum non apparet de causa legitima non valuit ad-
uersario contradicente et ideo potuit ferri finis procuratore
reuocato. et in eo quod textus facit mentem quod erat in causa con-
clusum dicit quod in hoc narrat factum nam idem fuisset quod post
litem pceditio. quod sentit hic An. et Jo. an. suppletes
ad textum maxie. Quartam lectionem posuit hoc Do. Lar. dicens quod
ex quo episcopus colubriensis procurauit totum negocium de-
ferre ad curiam tenebatur apparere per se vel per procurato-
rem ad totam causam alias habetur pro consumace sine
aliam citatione sicut obseruatur in appellato quod facit vt to-
ta causa deferatur ad papam iuxta illud quod habetur in
c. cordi. de appella. li. vi. Sed hec lectio non placet quod
illud. c. loquitur quam terminus fuit pceditio ad appellatores

psequēdas q̄ habetur loco citatōnis vt ibi et in. c. sepe
de appella. hic aut nullus terminus fuit p̄fixus. Pre-
terea is q̄ appellat dēducit negociū ad sup̄iorem vt in
c. si a iudice. de appella. li. vi. et tñ p̄tra cū abitem non
p̄t p̄cedi sine citatōne vt in au. ci. q. l. de tempo. ap-
pel. et. h. q. vi. appellatore. ideo placet mihi p̄ alijs lec-
tōda In. vt p̄sumam? citatōem generalē ad totā cām
hic p̄cessisse In glo. i. verbo p̄uenit ibi et extūc ex-
pectare incepit. vult ergo q̄ ideo papa p̄dēnauit illam
ep̄m colubriē. in exp̄sis. q̄ forte a tpe reuocatōis p̄-
uenit ad p̄curatorē extūc aduersarius suus incepit ex-
pectare. p̄ negociō p̄ncipali expediendo. Et vt intelli-
gas meli? literam scias q̄ cā p̄ncipalis erat hic sup̄ li-
mitatione diocesum q̄ cā fuit p̄missa delegatis et tādē
sup̄ validitatē p̄cessū istoy delegatoy fuit altricatum
iter p̄tes. nam ep̄s egitanienis dicebat illos p̄cessus
nullos forte ex defectu ordinis non seruari et papa re-
uocauit ad curiā tā negociū p̄ncipale q̄ illud p̄para-
torū et cū esset in curia p̄clusum in cā sup̄ nullitate pro-
cessū litere reuocatōis p̄curatoris colubriē. p̄uenit
ad p̄te. papa vero nō obstante reuocatōe cū esset
in cā p̄clusum tulit sniam super nullitate p̄cessuum et
p̄dēnauit colubriē. in exp̄sis factis a tpe quo reuo-
catō venit ad p̄curatorē et ad exp̄sas fiendas donec
ipse colubriē. p̄ se vel p̄ p̄curatorē p̄paruerit i nego-
cio p̄ncipali nā sup̄ negotio p̄ncipali non poterat p̄ce-
di vigore illius citatōnis generalis de q̄. s. q̄ l. nō
erat p̄stata vt. i. vt lite nō p̄te. p̄ totū l̄bis p̄missis
op. p̄tra tex. et p̄tra intellectū glo. ex quo em̄ papa non
obstante reuocatione et p̄tumacia colubriē. p̄cessit ad
sniam sup̄ nullitate p̄cessū non debuit ip̄e colubriē.
p̄dēnari in exp̄sis q̄s fecit aduersarius illo tpe quia
p̄tumacia sua non fuit impeditiua p̄cessus nec vllā
vānum sentit aduersarius p̄ns cū fuerit p̄cessum ta-
cā absentia sua nō obstante. debuit ergo papa illā p̄dē-
nare a tpe snie late sup̄ nullitate p̄cessū q̄ extūc nō
p̄ns cepit frustra expectare So. cōtrariū est difficile et
p̄pter h̄ So. an. restringit multū istū tex. intelligit eum
q̄ qñ reuocatō p̄uenit ad p̄curatorē papa p̄fixerat
terminū p̄tibus ad sniam audiendā ita q̄ nullū v̄l mo-
dicū fuit iternallū inter p̄tationem reuocatōis et sen-
tentiā sup̄ nullitate et sic in effectu ep̄us egitanienis ex-
tūc cepit frustra expectare. h̄ec lec. lz sit vera in se non
tamen p̄gruit tex. nam si hoc esset verum papa p̄dem-
nasset in exp̄sis factis a tpe snie. Item hic non dicitur
q̄ in cōtinenti fuerit lata snia. Do. an. ponit alium
intellectū q̄ ideo fuit iste p̄dēnatus in exp̄sis q̄ iter
fuit aduersarij illum colubriē. non p̄parere. q̄ si com-
paruisset forte multa potuisset habere ex confessione
sua. h̄ec lect. mihi non placet ex duplici capite. p̄ri-
mo quia ex quo erat in causa conclusum non d̄z ad pe-
tētem p̄tis alia p̄s interrogari vt in. c. cū Jobāneo. et

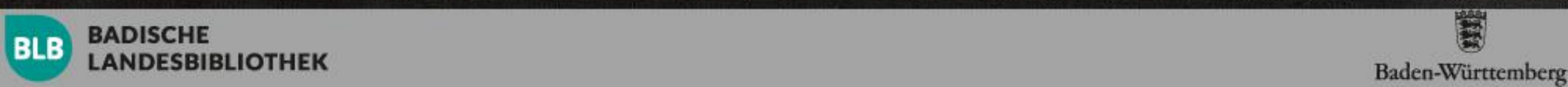
q̄d ibi nota. de fide instrū. Item melius vbiq̄q̄
nō obstante p̄tumacia proceditur vel procedi p̄t in cā
nō debet absens p̄dēnari i exp̄sis. q̄ p̄dēnatio
absentis nō affert dāmnū aduersario p̄nti vt nō. Ly. i.
l. sanximus. l. de indi. et spe. in ti. d̄ exp̄sis. §. i. p̄tra
v. q̄ si talis ex causa. et So. an. limitando gl. in. ci. d̄
elec. li. vi. nam ibi glo. tenebat hoc dictū q̄ absens cō-
tumax d̄z p̄dēnari in exp̄sis licet posset procedi con-
tra eum in cā p̄pter rōnem p̄dictam q̄ potuisset mul-
ta habere ex p̄fessione sua. Sed So. an. in nouella ibi
dicit q̄ illud procedit i fine cause vt victus p̄dēnet
victori. nō aut̄ imediate cum est p̄tumax. Do. Lar. po-
nebat tertiū intellectum dicens q̄ ep̄s egitanienis ex-
pectabat i curia. p̄pter negociū p̄ncipale v̄l coipo q̄
colubriē. reuocauit p̄curatorē in p̄paratorio incepit
frustra expectare. q̄ non curandū de p̄paratorio ex
quo poterat procedi sup̄ p̄ncipali h̄ec lectu. cēt vera si
ex toto p̄tēt. negociū p̄ncipale sed hic nō expectabat.
finge em̄ q̄ iter reuocatōem et sniam ita fuit mēis et q̄
colubriē. p̄paruit sc̄da die snie. nam certe v̄z est di-
cere q̄ frustra nō expectabat egitanienis p̄ mētem nā
habuit sniam pro se sup̄ nullitate p̄cessuum. Et ideo
dico et q̄to q̄ iste colubriē. non fuit p̄dēnatus in
exp̄sis factis vsq̄ ad sniam. p̄pter p̄tumaciā s̄ q̄ suc-
cubuit i illa snia nullitatis nā victus d̄z p̄dēnari victo-
ri i exp̄sis vt in. c. calūniā. de penis. et in. l. p̄perat
dū. §. et si q̄dē. l. de indi. v̄l et poterat p̄dēnari i oib?
exp̄sis factis in illa cā nullitatis. s̄ q̄ forte habuit p̄-
babilem causā litigandi vsq̄ ad reuocationem p̄cu-
ratoris non fuit vsq̄ ad illud tempus in exp̄sis p̄dē-
natus Sed postq̄ reuocatō p̄uenit ad p̄curatorē
p̄t q̄ extūc temere litigauit nam p̄tumax p̄sumitur ha-
bere malam cām et si q̄s in p̄te p̄tis h̄z iustam cām litigandi
solum d̄z p̄dēnari in exp̄sis a tpe quo temere
vel calūniose litigauit vt notanter probat in. l. si q̄s in
ficiatus. ff. de depōsi. et ibi p̄ bar. q̄d nō bis. et dico i. c.
finē. de do. et p̄. i. exp̄sis vero fiendis iste p̄dēnatur
p̄pter p̄tumaciā. In glo. si. ibi hic iaz p̄stabat. Ad-
uerte q̄ glo. h̄z bonū intellectū s̄ clare non explicat In
no. cui? dictum solet allegari. soluit d̄arius et sic q̄ aut
obligatio non est outa de p̄nti et tunc procedit tex. in. l.
i. ff. de vsu. vbi dicitur q̄ iudex non debet se impedire
pro futuro tempore. facit tex. in. c. romana. §. caueant
de sen. ex. li. vi. vbi dicitur q̄ pro futuris culpis nō de-
bet iudex aliquem ex cōmunicare etiam sub cōditione.
Aut obligatio est outa de p̄nti et tunc potest iudex p̄-
spicere in futurum et in hoc cā procedit iste tex. nā da-
ta contumacia obligatur contumax ad exp̄sas resti-
tuendas. vt in. d. l. sanximus. ideo potest iudex dicere
condemno talē absentem contumacem ad omnes. q̄
pensas quas faciet donec legitime conparuerit. et in
hoc tene menti istum tex. Non ob. si dicitur q̄d h̄ec

Sententia p[ro]nuntiata sit incerta ut opponitur i glo. nam ex glo. p[ro]t dupliciter r[ati]o f[aci]m[us] Inno. p[ri]mo q[uo]d interlocutoria valet licet sit incerta. q[uo]d sicut potest reuo- cari per officium iudicis ut in. c. cum cessante. d. appel. et in. l. q[uo]d insit. de re. iudi. ita et certificari. Et nota hoc dicitur q[uo]d p[ro] interlocutoriam p[ro] iudex p[ro]nuntiare genera- liter in expensis et i processu negotij poterit taxare. Ita- que q[uo]d nota. id[em] Inno. in. c. sepe. j. de appella. Secundo soluit et notabiliter q[uo]d vbi petitio p[ro]t esse incerta potest sequi snia etiam incerta sed hec petitio poterit esse in- certa respectu futuri t[em]p[or]is q[uo]d p[ro] p[ro]babiliter dubitare q[uo]d et quanta[m] expensas faciet in futurum ideo debz ad- mitti petitio generalis. ut in. c. p[ro]stitutus. de in. inte. res. l. i. et in. l. i. ff. quoz lega. ergo potuit hic sequi snia ge- neralis et hoc bene notabis. Ex quo habes cautela[m] ut in libello p[ro] petat expensas factas et fiendas in futuz et admittit hec petitio in certa r[ati]o[n]e p[ro]dicta et multu[m] va- let petere expensas in libello. q[uo]d licet iudex possit con- demnare ex officio suo sine petitione ut in. l. ediles. s. iten sciendu[m]. ff. de edi. edic. et nota. in. c. si. de do. et pu- tamen si iudex non p[ro]demnat vbi non fuerunt expense petite non tenetur refartire de suo. p. l. iij. in. s. hoc au- tem iudicium. ff. de dam. infect. et q[uo]d ibi nota. In glo. in. c. si. de rescrip. et l. y. in. d. l. sanximus. et generaliter de ista p[ro]demnatione expensaz. dic ut nota. in. d. c. sine et in. c. i. de sequetra. posses. Abbas.

Ennio. Procurator ep[iscop]i causas ep[iscop]i agit et defendit lz non fuerit da- tus sub noie iudicis vel actoris. Dicitur.

Nota p[ri]mo q[uo]d ep[iscop]us p[ro]t p[ro]stituere aliquos ex suis ca- nonicis vicarios et p[ro]curatores generales. Ex quo in- fertur q[uo]d plures p[ro]t esse vicarij eiusdem ep[iscop]i et economi seu procuratores. Nota secundo q[uo]d ep[iscop]us in p[ro]stituendo p[ro] curatorem seu economu[m] generalem no[n] tenet habere ca- pituli p[ro]sensum. et dicit hic Guil. n[ost]ro q[uo]d in casib[us] i qui- bus possz ep[iscop]us agere sine capitulo poterit agere ip[s]ius p[ro]cur. in alijs secus q[uo]d no[n]. Tercio nota q[uo]d in p[ro]stoe administrator p[ro]sideranda est p[ro]ncipaliter intentio co[n]- stituentis nec debent aiaduertere ad noia administra- torum. unde si q[ui]s constituit iudicium cum esset pu- ra p[ro]sona non inficitur instrum. p[ro]cure q[uo]d satis est q[uo]d appa- ret de intentione p[ro]stituentis q[uo]d voluerit illi dare p[ro]tates agendi vel respondendi. Sed quero p[ro] declarato[n]e litere que fuit r[ati]o dubitandi. Dicit q[uo]d fuit illa quia p[ro]cur. p[ro]prie p[ro]stituit a vero d[omi]no. l. i. ff. de p[ro]cur. ep[iscop]us aut no[n] est verus d[omi]n[us] rex ep[iscop]atus. sed potius administrator seu p[ro]cur. ut in. c. ij. d. dona. et ideo videbat q[uo]d isti canonici q[ui] fuerant p[ro]stituti p[ro]curatores non haberent legitimu[m] mandatum quasi ep[iscop]us debuissz eos p[ro]stituere iudicos vel actores q[uo]d iudic[us] constituitur ab vniuersitate. It[em] actor datur ab vniuersitate et a tutore seu curatore. ut i

l. i. ff. q[uo]d cuiusq[ue] vnuer. dixi. s. eo. c. qz. sed ratio deci- dendi in cotrarium ponitur i tex. q[uo]d no[n] est fienda vis i nominib[us] ex quo p[ro]stat de intentione p[ro]stituentis quia verba deseruiut intentioni et ecotra. i. q. i. marchion. et c. basilides. et in. c. scdo requiris. de appella. Et ideo dicit h[ic] hosti. q[uo]d no[n] inficit mandatu[m] p[ro]cure si dicat p[ro]sti- tuo te factorem meu[m] vel clericu[m] meu[m] seu aliu[m] meu[m] du[m] modo p[ro]stat p[ro] alia verba q[uo]d det sibi p[ro]tates agendi et de- fendendi seu q[uo]d voluerit eu[m] p[ro]stituere procuratorem suu[m] et dicit id[em] dicendu[m] de iure ciuili q[uo]d no[n] debem[us] stare i verbis ex quo verbor[um] nullus sequitur effectus. l. si. l. d. dona. l. i. et ij. l. de formul. et in. l. ij. l. coia delegata. lex em[en] est imposta rebus et non verbis ut ibi et in. c. co[m] missa. de dec. li. vi. Et op[er] p[ro]tra p[ro]dicta et cotra tex- turoz seu curatoz no[n] dat procuratorem an litem cot[ra]. f[aci]t actorem cu[m] decreto iudicis ut in. l. neqz tutores. l. e. et instr. de cura. i. si. neqz p[ro]curator p[ro]stitutus ad agendu[m] p[ro] deputare aliu[m] procuratorem an litem. p[ro]cure. ut in. c. ij. j. eo. li. vi. ergo ep[iscop]us siue dicatur tutor siue curatoz no[n] potuit p[ro]stituere istos p[ro]curatores ad agendu[m] an litem p[ro] se co[n] testata nec etia[m] potuit p[ro]stituere actores cu[m] no[n] iteracie rit decretu[m] sup[er]ioris. Et dicit notater Inno. q[uo]d p[ro]tingit ex eo q[uo]d p[ro]curator ep[iscop]i est amplior q[uo]d p[ro]curatoris seu tutoris. Et id[em] puto dicendu[m] i quolibet p[ro]lato seu ad- ministratore ecclesiastico. et id[em] no[n]. ipe Inno. in. c. penl. de iura. calu. vbi bon[us] tex. et vide bona[m] glo. v. q. iij. i. c. si. Potest ergo q[ui]libet b[en]eficiatus p[ro]stituere p[ro]curatores ad agendu[m] a p[ro]ncipio sine alteri[us] sup[er]ioris aucte vel lice[n]tia. q[uo]d no[n]. In glo. l. ibi m[an]dato generali dicit clarius q[uo]d procurator habet generale mandatu[m] seu p[ro]tatem ge- neralem no[n] p[ro]t facere ea q[ui] requirunt sp[eci]ale m[an]datum ut i ad agendu[m] j. eo. li. vi. et ideo no[n] p[ro]t transigere nec alienare q[uo]d t[ra]nsactio et alienatio et multa alia requirunt sp[eci]ale m[an]datum de q[ui]bus vide bonaz glo. in. d. c. q[uo]d ad agendu[m]. Sed si datur p[ro]curator generalis cu[m] libera tunc transigent ea que requirunt sp[eci]ale m[an]datu[m] v[er]o talis p[ro]cu- rator p[ro]t oia q[ui] possit facere d[omi]n[us] i p[ro]pria p[ro]sona du[m] t[em]p[or]e volue absit ut i. l. p[ro]curator cui libera. ff. e. et ibi p[ro] bar. et in. l. creditor. s. lutius. ff. mandati. non t[em]p[or]e p[ro]t donare quatuorq[ue] habeat libera[m] administrato[n]em nisi specifi- ce hoc concedat ut in. l. p[ro]tra iur. regulas. s. filius. ff. de pac. et i. l. filiusfam. ff. de dona. facit. c. si. et q[uo]d ibi no[n]. de offi. vi. li. vi. Quando aut[em] censal concessa hec libera p[ro]tatis dicit Jo. an. hic q[uo]d t[em]p[or]e solum cu[m] b[en]eficialiter expr[im]itur ut in. l. quatuorberonis. s. alia. ff. de pedul. nam i verbis generalibus non venit hec potestas. Secus au- tem dicit ipe si dominus promittit habere ratu[m] et gra- tum quicquid procurator fecerit nam p[ro]tate non da- tur libera potestas sed ad maiozem declarato[n]em hec clausula solet apponi. l. i. ff. d. offi. p[ro]cur. cesa et ibi hoc sequitur bar. post alios licz aliud senserit i. l. p[ro]curator cui libera. p[ro]alle. sed tene p[ro]mum. et vide quod dixi i. c.

contingit de transact. et nota. B. dictum. Item adverte
in eo qd Jo. an. dicit liberam potestatem non transire nisi spe-
cialiter exprimitur. dicit qd regitur spatio expressio saltem
per verba equi pollentia. nam si sit dictum do tibi plenam
administratoem seu potestatem videtur data libera potestas ut no-
bar. in. l. si procurator. l. eo. et videtur reg. in nota glo. in. d. l.
procurator. cui libera. Item dicit ut dicitur si datur procuratori po-
testas ut possit facere ea que dominus possit in propria persona
ut no. ibi bar. in. l. procurator. cui libera. et in. d. §. lucius. l. 3.
quidam contra. quod plenius examinavit in. c. h. de dila. et hoc
facit ad declarationem. c. q. ad agendum pale. Et in fi-
glo. dicit ut hodie habetur in. c. si duo. e. ti. l. vi. et in. c.
penl. e. ti. ubi habetur quod dicitur quod datur duo procura-
tores simpliciter vel in solidum. In glo. si. in fi. et per h. no-
tatur dicit spe. i. ti. de actore universitatis. in. v. pone
qd si aliquis fuit constitutus sub nomine iudicis actoris procurator
negotiorum gestorum non tenet ad petitionem adversarii eligere
alterum ex illis qui factus est quod ex tenore instrumenti appareat quod
dominus se constitutus voluit sibi dare potestatem agendi et re-
spondendi unde censendus est iudicis seu procurator. in ma-
teriam subiectam premissam in instrumento. ut hic i. reg.
Et per hoc dixerunt hic doctores. qd si quis constituit procura-
torem ad litem contestandam et ut in premissis constituit
ret alium procuratorem quod poterit iste per se totam litem age-
re considerata potius intentione quam verbis nam voluit
istum pretere alios unde per illam clausulam voluit cum
exonerare ut non teneretur per se prosequi.

Accedens Considerare debet iudex
maxime in causa matrimonii
aliis qui constitutus procuratorem gaudeat plena li-
bertate. Et primo videtur libertati mulieris. Secundo citat
ad causam. ubi tu ergo. Non primo quod detentus iniuriose
et violenter de quodammodo sub potestate detentoris. unde
aliquid agit cum ipso detentore postmodum allegare
metum et rescindere illum actum per actores quod me. ca. ut
hic probatur et in. l. q. in carcerem. ff. quod me. ca. Secundo
nota quod ad officium iudicis pertinet providere partibus
de loco secure et ut gaudeant plena libertate. nam iter
est iudicis ne iudicium sit frustratorium quod possit contin-
gere si postmodum allegaret metus. Tercio non et te-
ne mentis quod is qui tenetur aliquem restituere libertati non
liberatur ab obligatione simpliciter illum relaxando in
suo territorio sed debet illum facere secure produci extra ter-
ritorium suum ad locum ubi possit secure morari. nam dum
est in territorio adversarii. non dicitur esse in sua liber-
tate cum possit de facili detineri ar. optimum in. c. si. d.
testi. spo. et in. l. liberationis. cum. l. se. de v. sig. ubi tex-
tus non dicit quod non debet liberatus qui relaxatur a vinculis si cu-
stoditur in publico. et facit hoc contra practicam quam so-
lent plerique adhibere nam si detentus in carcere vult al-
quem tractum facere faciunt ipsum extrahi a carceribus
et custoditur ibi per familiam. nam certe iste non potest

ei liberatus ut hic et in. d. l. liberationis. cum se. nota.
bar. in. d. l. q. in carcerem. et facit etiam notabiliter ille
tex. ut non sufficiat extra territorium produci nisi produ-
catur ad locum securum. Item glo. ibi i. quo nulla
possit esse formido. Sed quod non quid idem sit in captivo
vel obside seu detento contra voluntatem suam ut non possit
procuratorem constituere seu alios tractus facere liberos. et
hic quod sic quoadmodum nec testamentum facere potest ut in. l.
obsides. ff. de testa. Sed postea videtur hosti. se restrin-
gere ad actum qui geritur cum ipso detentore. sed tu in hoc
articulo dicit plenius et clarius quod aut est captivus apud ho-
stes et tunc iste cum perdidit libertatem non potest neque re-
stari neque aliquid actu ut liber homo facere ut in. l. eius
ff. de testa. et in. l. diuus. ff. de iur. si. Aut est detentus in
iuriose in carcere privato puta a latronibus vel aliquo ti-
ranno et tunc si aliquid agit cum ipso tyranno detentore potest
postmodum allegare metum et facere actum rescandi ut
in. d. l. qui in carcerem. et ar. hic cum alio ab ipso dete-
ntore potest tractare Item potest in carcere testium facere ut in. l. metu
§. sed l. 3. ff. quod me. cau. et in. l. nam et servus. in nota glo. ff.
de neg. gest. et nota. in. d. l. q. in carcerem. aut est deten-
tus in carcere publico et iuste et tunc si est donatus pene
capitali non potest aliquid agere tamquam liber quod est effectus servus
pene et bona sua veniunt ad succedentes ab intestato ut
in auct. bona donatorum. l. de bo. dam. l. gatur et non. in
l. q. ultimo supplicio. ff. de penis. unde talis etiam ad pias
causas non potest disponere ut notatur per Jo. an. in. c.
si. de v. sig. l. vi. quod non et tene metu. Aut non est sic da-
natus sed est in carcere ad tempus et tunc potest tractare et
alios actus agere ut nota. in. d. l. q. in carcerem. et tenet ibi
bar. quod etiam cum illo ad cuius potestatem retinetur in carce-
re ar. in. l. si mulier. ff. quod me. cau. Aut tenetur quod apud
alios ut obsides et tunc si loquimur in obside proprie sumpto
ut ille qui datur pro aliqua securitate ab hostibus et iste
interim perdit libertatem unde non potest aliquid disponere ut
liber nec facere testium. ita loquitur. l. obsides. pale. ut ibi
nota. Secundo autem si una civitas dat alteri civitati ob-
sides. vel unus nobilis alteri nam illi non perdit liber-
tatem nec possunt sic dari ut sunt proprie obsides ut no-
ta. glo. in. l. ij. l. de patribus qui filios distraxerunt et
bar. in dicta. l. obsides. facit quod legitur et nota. in. c.
ex rescripto. §. de iur. iuran. In glo. si. ibi ut possit
etiam defendere sentit ista glo. quod procurator datus ad
agendum ad hoc quod dicatur idoneus debet etiam hanc
potestatem ad respondendum seu defendendum ipsum constituere
tem si reconqueritur a reo hoc etiam videtur innuere
littera ista in fi. Sed circa hoc quero de duobus.
Primo quid si simpliciter fuit procurator datus ad
agendum glo. notabilis et in. l. mutus. in. §. pena. ff.
eo. ti. dicit quod per presequendum videtur habere manda-
tum ad defendendum. Non quod procurator ad agendum non
admittitur nisi permittat defendere dominum seu per eo respon-

De procuratoribus

vere si reconiret vt hic. et in. l. vnica. L. d. satisfando ergo in dubio videtur ad omnia deputatus sine quibus agere non possit ar. in. c. pterea. et i. c. pndentis. d. offi. dele. et in. l. ad legatum. et in. l. ad rem mobile. ff. de procur. hoc limita nisi daretur ex parte rei quia tunc cum potius defendendi debeat esse principalis si dicatur ad agendam esse non valet procuratorum vt pbatur fm vno intellectu. j. e. pntatus. Secundo dubitatur quid si par. pntatur ab actore ad agendam tunc ita quod pntatur cum dicitur taxata. Dixerunt quidam in. d. s. pena quod hoc procuratorum non est iustificans. f. bar. ibi ptra. et melius iudicio meo nam is par. non possit hoc casu defendere dominum vi mandati pot tunc cum defendere tanquam quilibet defensor pnta cautione. nam glubet sine mandato pot defendere alium dūmodo pnter cautem de iudicato soluendo vt non. i. c. i. s. e. Et ideo aduertendum est ad modum opponendi. aut enim dicitur non valet procuratorum. quia non habes mandatum ad defendendum et non est pnta oppositio. Aut dicitur non debes admitti nisi pntas defendere tunc apte expicit vt in. d. l. vnica. et hic ad euidendum tunc opi. s. cautus vt semp. par. ex parte actoris pntatur ad agendam et respondendum seu defendendum vt h. papa pntatur ista nobili. et nobis pntatur quia limitant istam tex. super quo docet simpliciter trāsuerūt. Et i. si. gl. et per hoc dicit Jo. an. quod si filia contraxit matrimonium inuito pnter dūmodo sibi idoneam elegerit pnter agere ptra patrem ad ipsam dotandam. et de hoc habes duas glo. notabiles semper menti tenendas. vna est. xxxij. q. ij. c. si. et alia et plenior i. c. ultimo. xxxvi. q. i. et hoc de iure canonico vt non. in. c. i. d. desp. impu. et quāquod doc. nostri; biaz simpliciter trāsuerūt cum opi. illarum glo. tunc ego semp. sum solutus illas limitare fm non. per bar. in. l. obligamur. ff. de act. et obli. et i. aut. res q. l. coia dele. vbi distinguit quod aut filia nupsit pmissa dote. et habeat locum hęc opi. canonistaz. Aut nupsit simpliciter nulla pmissa dote et non pot agere postea ptra patrem p dote Ratio quia pnter non obligat ad dotandam filiam s. iudicis officio pntellit ad dotandam vt filia possit nubere. vt in. l. q. libera. ff. de ritu nup. et in. l. si. L. de do. pmissi. s. q. si filia iam nupta est sine dote cessat ratio pntellendi patrem. simile i alimentis pntandis. nam iudicis officio pntellitur alere filium vt i. l. si q. a. liber. ff. d. libe. ag. tunc si filii pot pnter aliunde sibi querere alimēta cessat pntellendi pnta. vt in. l. pxi. all. Sed quia filia nupsit sine dote tenetur maritū eā alere d. suo honorifice vt aleret filiam. i. aut. qui. mo. na. effi. legi. s. pe. l. d. Jnn. in. c. p. vestras. de do. iter vtrum et xpo. et hęc nobis nam per hoc non excluditur filia a bonis paternis s. post dote patris debet succedere et hęc ad min. l. tunc suā quem admodum et masculi vt in. l. maximū vitium. L. d. libe. pte. et in. aut. de heredi. que ab inte. dese. et pnter quod si statuto canea quod filia dotata non succedat cum masculis

non habet locum i hac muliere que nupsit sine dote inuito patre. Abb. sicinius

Flectus

Si procuratori generali de negotiis in dacia ad pntellendum ex causa pbabili abire poterit pcur. appellare Prima pars narrat grauamen appellatis Secundo dat in dorem. ibi quo circa. Ad pmo quod rector ecclie pbabiliter se abientat ab ecclia causa studij. ad h. c. cum ex co. de electi. li. vi. et. c. si. ne magist. d. tunc petere iniam ab epō. vt non. in. c. relatu. de cler. non rcl. et in. d. c. cum ex eo. Secundo non ibi par. generalis quod absentia se a loco ex causa pbabili non tenet pntellere procuratorem cum specialiter mandato f. satis est pntellere procuratorem generalem et de hoc procuratore generali dicitur vt legit et nota. in. c. q. ad agendum. de par. li. vi. Tercio non quod procurator generalis tenet rindere p dno. vni pntellio sua nocet ipso dno. vt in. c. suborta. de re iudi. et i. l. non solum. ff. eo. Quarto non quod procurator interrogatus sup his de quibus pbabiliter dicitur pot petere dilacionem ad pntellendum dnm. s. dno multum distet a loco iudicij vt colligitur hic in nota supra scriptone. et de h. j. lat. In glo. i. ibi pntellere procuratorem pot dera glo. sentit enim quod procurator istius fuit pntellere pnta vice citatus. vni reuoco in dubium nunquid sufficiat pnta vice citare procuratorem ita vt contumacia procuratoris possit nocere dno abire. Et in h. d. c. quod aut dno est abire ita quod comode citari non pot. et tunc pot et dicitur citari procurator si que dicitur sit vt probatur i. l. iij. s. pnter ait. ff. de dam. insec. l. d. ta gl. in. c. cam. de do. et pnt. et hoc casu pot intelligi iste tex. in nota glo. Aut dno pot pnta vice citari et est pulchre dabitur. nunquid citatio possit pntellere in psonam procuratoris. et hoc dubium tractant legiste. in. l. iij. L. e. et si pcar. velit rindere non est dubium quod valebit iudicium. Sed dubium est nunquid ipsius contumacia noceat domino qui non fuit citatus. et in hoc fuerunt opi. bar. tamen in. l. q. uis. ff. de dam. insec. et sentit in. d. l. iij. dicit quod contumacia procuratoris nocebit domino quo ad interponendum pntam decretum ar. in. l. illa q. uis. sed quo ad interponendum fm decretum debet citari dno. Sed gl. nostra in. d. c. causam dat theorican. vt semp. a pntellendo citetur dominus si pnta vice citari pot. s. in defectum dno est recurandum ad procuratorem et illa theorican pntendat bar. in. d. l. iij. et mihi plus placet quod pntellendo pnta vice citari pot. in. d. s. pnter ait. vbi pnta mandal vt denudatio fiat dno s. i defectum debet recurrere ad procuratorem. Quid autem si dno citatus pntellit procuratorem qui comparit et non assumpsit in se litem demum citatur dominus ad certum articulum et non procurator. nunquid teneatur dominus comparere. Sed quod non. quia exq. semel i causa pntellit procuratorem iam declarauit iudicium suum quod pntellit procuratorem volebat esse i iudicio. ideo debet citari procurator. et non dno nam dno non compellitur

per se esse in iudicio vt in l. i. ff. e. z hanc cōclusionē fir-
mat bar. in d. l. q̄uis. z i. l. l. de sen. z iterlocu. om.
iudi. qd̄ itellige nisi ex cā citat̄ dñs. puta q̄ iustior ē q̄
pcur. z citat̄ vt veniat ad r̄ndendam p̄sōibz vt in
l. si. l. eo. ti. z quod legitur z nō. in. c. i. de iudi. li. vi. z
hec notabis. qz̄ quotidie accidūt In glo. si. ibi. vñ
p̄sulere debebat dñm S̄z cōtra b̄ z cōtra tēp. oppo.
dñs tenet cōparere p̄ se aut p̄ procuratorem sufficientē
vt i. l. i. ff. e. z. s. c. p̄xi. in si. ergo imputādū ē dñs si nō
instruxit pcur. suū sufficientē. S̄o. Inm. z hosti. b̄ instāt
an z qñ pcuratorū debeāt p̄cedi inducie ad p̄sulendū
dñm. et dicta Inm. hic refert bar. z seq̄tur in. l. nō solū
ff. eo. Et concludendo istoz̄ dicta distingue sic q̄ aut a
p̄ncipio fuit citat̄ pcur. et pbabiliter pet̄it inducias ad
cōsulendū dñm. qz̄ nō est qd̄ imputet̄ dñs q̄re non in-
struxit pcuratorē. nō enī poterat̄ dñm n̄re ita loq̄tur
iste tēp. aut a p̄ncipio fuit citat̄ dñs z tunc aut fuit ex-
p̄sum i citatione sup̄ quo esset cōueniendus. z idēz cō-
stituit pcuratorē generalem z tūc pet̄it etiā pbabiliter
inducias. qz̄ nō ē qd̄ imputet̄ dñs vt hic fm̄ aliū intel-
lectum. aut fuit dñs citatus specificē ad certam cām z
tūc nō d̄z habere pcur. inducias ad p̄sulendū dñm an
velit cedere vel cōtendere. nec etiā ad r̄ndendū sup̄ me-
ritis cause qz̄ a p̄ncipio dñs debuit pcuratorē instru-
ere nisi emerferit aliq̄d nouū qd̄ dñs verisimiliter nō
potuit cogitare fm̄ hosti. z bñ fm̄ quē ep̄s litigās si in-
terrogatur sup̄ facto capituli p̄t petere inducias ad cō-
sulendū capitulū. z hec notabis. Et i. si. glo. Nō si.
glo. singulariter ex qua collige q̄ loci cōsuetudo ē suffi-
ciens cōsuetudo abbreniādū inducias etiā q̄ datur cō-
dēnatio. in cā pecuniaria. qd̄ etiā t̄z bar. in. d. an. q̄
semel. l. quō z qñ iudex. et in. l. si debitorū. ff. d̄ iudi.
vñ et hodie innaluit p̄suetudo vt cōsuetud̄ debitū a p̄-
cipio non datur q̄tuor menses s̄ solum decem dies vt
nō. glo. q̄ sic d̄z intelligi in. d. l. si debitorū. nam d̄ iure
cōi tam cōdēnatio q̄ cōfessio in cā pecuniaria debz
dari terminus q̄tuor mensū ad soluendū vt nō. in. c.
q̄ ad cōsultatōez. de re iudi. z est tēp. in. l. ij. l. d̄ vsu
rei iudi. z in. l. certū. §. si. ff. de cōfess. z vide gl. in. c. du-
dū. d. ij. de elec. in verbo in ius p̄positam Abb.

Onscrituris

Si reus recedit a iu-
dicio dimisso para-
tore solūmodo ad agendū cōtamax est z cō-
dēnā in expensis Et p̄ma p̄s narrat p̄tumaciā z p̄dē-
nationē actoris. S̄cda ibi nos aut̄ p̄dēnatiōem appro-
bat z cām cōmittit. Nō p̄mo q̄ p̄or regularis p̄t
obligari in cā pecuniaria ad hoc. c. et rescripto d̄ iure
iuran. et in. c. q̄ q̄busdam de fideiussō. S̄cdo nota
q̄ maritus p̄t agere noīe vxoris sine mandato habet
etiā iurē p̄sonae p̄sonae vt in. l. maritus. l. eo. et nota.
in. l. sed z he. ff. e. Tercio nota q̄ p̄parens ad cita-
tionem z illicentiat̄ recedens habet p̄tumace vñ

potest p̄dēnari vt cōtamax. xi. q. ij. c. ceter. Nō
paria esse nullū p̄stituerē pcuratorē vel min⁹ sufficiētē.
Ex quo infero q̄ si dñs citatus mittat pcuratorē sine
mādato z ille cōparens i termino pet̄it inducias ad fa-
ciendā fidem d̄ procuratorio d̄z dñs p̄dēnari tāq̄ cō-
tamax. qz̄ nō cōparuit i termino legitimo. ad hoc. l. i.
in si. ff. q̄ cuiusq̄ vnuer. et ibi p̄ bar. Nota vltimo
q̄ cōtamax p̄t cōdēnari in expensis absq̄z alia citati-
one. de quo vide qd̄ plene dico in. c. i. de iudi. In
glo. i. ibi mutando ei pecuniam vxoris vñ forte vxor
dedit sibi in dotē noīa debitorū suoz̄ quo casu agit ma-
ritus nomine suo quēadmodū si actio v̄aderet vt i. l.
nomīnib⁹. l. de act. z obli. z i. l. noīis. de act. vñ d̄ere.
v̄dica. In aut̄ i bonis z iuribus vxoris admittat ma-
ritus ad agendū condude lat⁹ q̄ glo. q̄ vxor p̄t habe-
re bona triplicis generis p̄rimo dotalia z i illis agit
maritus noīe suo qz̄ dñm. rez dotaliū transit in ip̄m
maritū vt in. l. dote ancillā. l. de rei ven. vñ vxor non
valet de illis etiā elemosinā facere vt nota. in. c. q̄ deo
xxij. q. v. Quedā sunt bona p̄ferialia q̄ sepe habet
vxor vltra dotem q̄ tradit marito nō tñ i dotē z i illis
censetur maritus procurator vñ p̄t in eis agere tanq̄
pcurator nec tenet̄ cauere d̄ rato z hoc t̄z bar. in. l. ma-
ritus. l. eo. p. l. si. l. de pac. p̄uen. sup̄ dote. illa tñ lex
exp̄sse nō loq̄tur in hoc cā s̄ disponit qñ vxor dedit i
strumēta iuriam suoz̄ marito nam tūc videt̄ dare sibi
mādatū ad agendū vt ē ibi glo. nō. iūcto tēp. s̄ potest
adduci iste tēp. in ar. ad dictum bar. vt quēadmodum
dando instrumēta videt̄ maritū procuratorem in illis
iuribus p̄stituerē ita z fortius actualiter bona ip̄a sibi
tradendo. Quedā sunt bona q̄ vxor retinet p̄cōs se vñ
tra dotē z in illis bz̄ locum qd̄ hic d̄z in glo. q̄ marit⁹
nō censetur procur. s̄ p̄t pro illis agere sicut p̄iuncta
persona agit pro coniuncta nō q̄ maritus sit p̄sanguī-
nens vel affinis vxoris quia nulla est inter eos affini-
tas vel consanguinitas sed sunt p̄ncipiū z causa af-
finitatis sed admittitur maritus ad instar coniuncte p̄-
sonae vt nota. in. l. sed z he. ff. e. Et tenetur hoc casu ma-
ritus cauere de rato sicut coniuncta persona. vt in. d. l.
maritus. econtra vero vxor nō potest agere p̄ marito.
qz̄ nō potest mulier alienam procuratōez suscipere. vt
in. l. alienā. l. eo. sed si vxor i istis bonis p̄stituit mari-
tum procuratorem in certa parte dicit̄ hic glo. q̄ marit⁹
nō poterit agere super alijs p. d. l. maritus. Jo. an. d̄i-
cit hoc procedere ex iuribus mariti sed tanq̄ persona
poterit agere super alijs bonis et dicit̄ h̄ tenuisse p̄de-
trum et Martinum de silimanis. sed glo. iuris ciuī-
lis. d. l. maritus. et bar. ibi et alijs sequentes tenent
p̄trarium Et ita sentit glo. ista nam cōp̄so q̄ vxor cōsti-
tuit vnā procuratorem in certis bonis videt̄ tacite
prohibuisse ne de alijs bonis se imisceat ar. in. c. nōne
de p̄sump. coniuncta vero persona non admittitur q̄s

evidens est cum experiri ptra voluntate absentis ut in .l.
 popomus. in fi. ff. eo. In eade gl. ubi noie vxoris si
 tu potuit obligare priorem etc. In 2o gl. nec pures b
 spate in vxore f dic q quisq pt noie alteri reape obli
 ganone tanq neg. gesto. v. p.atur in .l. penul. ff. de ne
 go. gesto. no. Barto. in .l. stipula. fo. illa. s. alteri. ff. de
 vbo. obli. Sed alteri stipulari directe nemo pt de iur
 canu. ut in .d. s. alteri. et vidz glo. velle. q. ide sit d iure
 canonico. et in b no. gl. z ide vidz velle. in .c. si canno.
 de fide instra. Sed glo. habes in cotrariu qua allegat
 omnes i. c. quoties cordis oculus. i. q. vij. q. dicit q d
 iare canonico tenet si pmitto tibi dare alteri certum
 qd. q. i. glo. illud. L. de epi. z de. vidz Barto. intel
 lexisse quo ad pias cas. sed no e vez q glo. sic loquat
 z credo illa glo. vez dicere vt loqur qn pmitto tibi q
 alteri dabo ita q verba obligatiua seu promissiua diri
 gantur i te pntem vt qz pmitto tibi. nam hoc cas etiā
 de iure canu oritur naturalis obligatio vt in .d. l. stipu
 lato. illa. s. si qd insulam. z in .l. l. de pac. Sed d iur
 re canonico pot agi vbi est orta naturalis obligatio ex
 plenu salt p via denūciatōis vt no. i. c. nouit. d iudi.
 z in .c. i. de pac. z p bar. in extrauagā. ad exprimēdas
 in verbo ad denūciatōem Sed dubiu habeo qd si ver
 ba promissiu diriguntur in absentem vt qz dico tibi pro
 mitto tibi absentē dare. z. et de hoc no. in .d. l. illud. p
 collec. in .c. i. de pac. dico sup. phemio hui? pparatōis
 z dic vt ibi. Et in fi. gl. de hoc vltimo vide glo. plenas
 z nobilem. in .c. ij. de vfu. li. vi. vbi habet an z qn dno
 possit agere ex obligatōe quesita p procuratorē z nota
 bis eam. In glo. in vbo solūmodo. ibi ad defendē
 dū z nō ad agēdū. Sz ptra b facit qd dixi in .c. acce
 dens. s. e. nā pstitutus ad agēdū vidz p pns hie mā
 datū ad defendēdū vt notauit etiā gl. in .l. mutas. s.
 pena. ff. eo. So. duplex. psumo q iste fuit pstitut? ad
 agēdū solūmodo vt in tex. z sic illa dictio taxatiua ex
 cludit id qd poterat venire in vim psequētie vt nota. i
 d. s. pena. Sed a so. q pstratum loquit q defensio re
 gntur in vim pntē vt qz pstituitur procurator ad agēdū
 ex pte actoris. hic aut loquimur qn defensio regrebat
 pncipaliter qz fuit pstitutus a reo vñ nō possumus di
 cere q defensio veniat in vim psequētie. z hāc solutio
 nem sentit hic. Do. an. z satis pt sustineri. Et in fi.
 gl. pro hac glo. facit qz qliber etiā sine mādato potest
 aliu defendere prestita cautōe de iudicato soluēdo vt
 nota. f. c. pxi. Sz tūc oppo. vidz em q nō erat animad
 uertēdū an iste haberet mādātū ad defendēdū f so
 lum debebat plderari an velle absēstē defendere z
 cautōem pstare So. dicit Inm. q est dūa in hoc qz si
 bz mandatum sententia pt mandari executioni in bo
 nis oñi. Sz si nō habet mandatum mandatur executi
 onī in bonis defensoris. vt in .l. plantius. ff. eo. z ob b
 putat Inm. q etiam si iste voluisset defendere absentē

debuisset pdemnari in expensis qz abstulit aduersario
 istam pmoditate vt in bonis suis inia non possit man
 dari executioni Sed mihi plus placet dictū gl. qz nō
 video qz hec sit iusta cā recuperandi expensas ex quo in
 omnē euentū e psecutarius ius suū. facit. l. ij. in fi. ff. si
 qd in ius vo. In glo. penal. nō. gl. qz semp p dēna
 tionem expensaz oq pcedere taxatio z iuramentū par
 tis. Quid autē si iudex pdemnat non facta taxatio
 ne Do. qn. refert hic quoldam tenuisse qz cōdemnatio
 valeat ex quo non fuit appellatam sed ipe putat contra
 rium ex quo ius dat certam formam in cōdemnatōe
 z notabis bene et singulariter hoc dictum z tene mētē
 Aliqua tractat hic doct. que non faciunt ad intellectu
 c. nec sunt multū i vfu ideo videas p te. z tractant mul
 ta vltra doct. que sunt in quotidiano vfu etc.

Andato

Breue ē et fm eōdem intelle
 ctum z verum pōt sic sum
 man. Tenet iudiciū agitātū cū pcuratore re
 nocato si reuocatōes iudex z aduersarius ignorauerūt
 z nō diuiditur Nota primo q non vlet reuocatio
 pcur. post lit. pte. si ipe pcur. tm fuit certioratus z itel
 lige q non vlet reuocatio in p iudiciū aduersarij qz de
 buit certificari f vlet reuocatio in p iudiciū reuocant
 tis qz ipe nō pōt pntendere defectū reuocatiōis z igno
 rantie vt nota. in .c. ex pte decani. de rescrip. Secūdo
 nota. q pcur. pōt reuocari post lit. pte. sed hoc intellā
 ge vt nō. i. glo. penal. In glo. i. nō bñ istā glo. ad
 quā quotidie habetur recursus z diuide hāc gl. i qnqz
 ptes. In pma pte ponit qd debeat pntinere instrumē
 tū pcuratōis. In scda pte qrit qd si dubitat de pcura
 torio ex pte rei nam de procuratore actoris plene fuit
 notatū in .c. i. s. e. z dic vt ibi. In tertia pte qrit quam
 cautōem debeat pstare pcurator rei vel alius q offert
 se defensionē sine mādato. In qarta pte qrit quo tpe de
 beant exigi cautōes a pcuratoribus. In qnta parte
 psequitur an pcur. vniuersitatis. item tutor z curator de
 beant pstare cautōes Et secūda ps incipit ibi. de man
 dato pcuratoris. Tercia ibi. z sine qz habeat manda
 tum Quarta ibi. et huiusmodi cautōes. Quinta ibi
 procurator vniuersitatis. Et in eo q glo in pma parte
 dicit q litere procuratorie oñt mitti aduersario. dic q
 b est tm qn possit dubitari de mandato. sed vbi certū
 est q instrumentum pcurē est clarum tunc nō ē necesse
 vt scribatur aduersario vt in .c. i. s. eo. Quo ad tertiā
 ptes gl. Nota glo. q pcurator rei quātumcūqz pstat
 de mandato debet semper cauere de iudicato soluēdo
 nisi dominus fideiussert pro eo sub ypotheca. i. obli
 gatione honorum suorum z ita seruatur de facto vt in
 cle. i. z quod ibi nota. eo. ti. z in .s. si vero. in fi. de satisf
 da. Et hec cautio sufficit qn pcur. pt soluere id super q
 cōuenit. puta qz agē ad quāritatē pecunie. f vbi non
 possit soluere. puta qz agitur super re. possessa a dno

De procuratoribus

man. et idē dico i procuratore ad negotia vt dixi post
Jo. an. in. c. ex pte decani. de rescrip. facit. l. si pupil
li. §. si pscnber. ff. de institutio. Et vbi procuratorū
fuit generale tūc bñ deberemus distinguere qd aut ad
huc nō pueniat aliquā psonā et satis ē certior re ipm
procuratorem. et idem dico si ad negotia fuerat con
stitutus sic intelligo. l. si mādasset. ff. mā. l. §. glo. hic ali
ter intelligat et nō bñ iudicio meo. Et si vigore mādātī
generatus descēdit ad certā psonā dz illa psona cer
nozari qz ē eadē rō qz i procuratore spālī et sic i hac ma
teria nō facerem dñam inter procuratorem ad iudicia
et procuratorū ad negotia. nam i iudicio qz contrahi
mus. vt in. l. iij. ff. de peculio. et nō. in. c. pta. de excep
li. vi. et p̄dicta credo fore d̄ mente bar. in. l. vnica. C. d̄
satisda. et vide ad materiā qd dixi. s. eo. i. nostra. et i. dī
cto. c. ex pte decani. Ultimo extra gl. q̄rit nūqd suf
ficiat iudicē vel aduersariū aliunde sciuisse reuocatōes
Doct. cōiter pcludūt hic qd nō sed debet reuocans cer
tizare iudicē vel aduersariū ne detur aduersariō mate
ria malignandi et protelandi iudicium. Ni. abb.

Non iniuste

Habet multa dicta et
cōiter nō summat. Et
p̄ alia verba pōt sic summati filii familias
p̄t eē pcurator i iudicio etiā ad futuras lites et pcurator
dat̄ cū plumb' sil' insolidū p̄fert si p̄occupauit negociū
sec' si diuerso tpe fuit dat'. B. p̄mo. Procurator appel
lare dz a snia nisi ex cā exculsetur qz cāu dz dño nūciare
de snia appellatōem tñ p̄sequi non tenet. Et sex sunt
dicta p̄ncipalia istius tex. Scdm̄ ibi q̄uis. Tertium
ibi. q. licet. Quartum ibi qz fieri. Quintum ibi potuit
Sextum ibi licet. Nota p̄mo regulā qz etiā filius
familias potest esse pcur. alterius etiā in iudicio nec
requiritur patris consensus. hoc intellige si est maior.
xxv. an. quia procurator ad iudicia non debet admitti
aū istam etatem vt in. c. qui generaliter. §. eo. li. vi. et an
hoc indistincte sit verum dicā cū gl. Nota scdo qz
procurator p̄t constitui nedū ad lites p̄ites s̄ etiā ad
futuras. p̄cor. l. iij. ff. c. Et ex hoc notāter dicit spe. eo.
ti. §. iij. ff. c. v. qd si procuratoris. qz pcurator simpli
citer constitut' videtur constitui ad p̄ites et ad futuras
lites. qz nō apparet ratio quare magis videatur cōsti
tuiti ad p̄ites lites qz ad futuras. p̄ hoc. c. qz circa. §. d̄
p̄uile. nō etiā est bec materia odiosa sed favorabilis vt
nota. Inno. in. c. sedes. de rescrip. Tertio nota qz
si plures simul dan' pcur. potest vnus sine alio pcura
tionis officium exercere. sed intellige quando fuerint
dati insolidum. qz hoc importat illa clausula insolidū
i. quisqz habeat solidam potestatem. et qz quisqz possit
facere id quod. possit dominus facere per se. intellige
quatenus se extendit mādātum. et vide hodie tex. in. c.
si duo. de procur. li. vi. et in. c. pe. de elect. secus si sunt
dati simpliciter quia tūc vn' nihil potest sine a iō. et in

dictis iuribus Nota in verbo quod fieri. qz per da
tionem secundi procuratoris reuocatur et ante primus
alio tpe datus. p̄cor. tex. in. l. si quis. cum. §. si. ff. eo.
et per hunc tex. dicit glo. in. c. iij. xxv. q. ij. qz dādo pa
pa fin legatum videtur reuocare primum. Et dicit et
melius qz bec fuit opi. Cal. in. c. sua. de offi. vica. f. gl.
palle. tenet cōtrarium per. c. volentes. de off. leg. et de
hoc dicit vt ibi plenius dixi. vbi etiam tetigi an dādo
scdm̄ vicarium videatur ep̄s reuocasse p̄mum et intel
lige istum tex. quando fuit datus scdm̄ ante litem p̄c.
secus si post. tunc etiā non videtur reuocatus p̄mum cū
nō possit reuocari sine cause cognitōne vt in. c. ij. §. eo.
li. vi. et idem sentiunt glo. et bar. in. d. l. si quis cum.

Nota in verbo potuit qz mādātū factum pcura
tori super certa lite non extinguitur ex toto per senten
tiam sed durat in causa appellatōis si pcurator vult.
qz eadem est causa appellatōis cum p̄ncipali. sed non
cōpellitur pcur. p̄sequi appellatōem s̄ teneatur ap
pellare. et forte ratio fuit qz p̄mūter causa appellatio
nis ventilatur i alio loco et in alio iudicio ideo pcur. nō
videt se obligasse vt p̄sequat i alio loco et tene mēti istū
tex. i. si. Nota legisse multū dubitarunt vtz. pcur. teneat
p̄sequi qz tex. iuris diuisio i hoc non clare loquit' Et
tex. iste apte decidit hūc casum In glo. i. ibi nisi eēt
minor. vult ergo glo. indistincte qz minor nō admittat
vt sit pcur. pro extraneo. hosti. hic instat. Et tene tu
dictam glo. p. c. qui generaliter. palle. dicit tñ Jo. an.
s̄ procedere si opponitur sed si non opponat qz ē minor
tunc potest p̄cedere opi. p̄naria. et bec limitatio eēt no
tanda. ad illud. c. qz generaliter. si esset vera. Sed do.
an. tenet indistincte qz procurator esse non p̄t etiā si
nō opponatur. cum non habeat psonam standi in iudī
cio per se. et h̄c opi. videtur verior ad qd adduco theo
ricam bar. in. l. filiulfa. in. §. veterani. ff. eo. vbi notan
ter dicit qz quando quis nō pōt esse i iudicio nec pro
se nec pro alio qz tunc licet non opponatur nihilomi
nus non valet iudicium argi. in. l. ij. ff. qui satisda. co
gū. minor autem non potest esse etiā pro se in iudī
cio sine curatore vt in. l. clarum. C. de auē. prestan. et
nota. in. c. si annum. de iudi. li. vi. Et h̄c potes sume
re bonam regulam ad notata in. c. in nostra. s. eo. an
teneat iudicium agitatum cum eo qui non poterat esse
pcur. si non fuerit oppositum. Nam si poterat esse p
se in iudicio valet si non fuit oppositum sic procedat
glo. in. l. ita demum. C. e. et quod ibi nota. gl. de femi
na. Nam non poterat esse in iudicio etiā pro se et non
tenet iudicium. Exemplum in seruo furioso et pupillo
Et ex hoc infero quod si religiosus acceptauit procu
rationem sine licentia sui superioris quod non tenebit
iudicium cum eo agitatum licet aliter senserat doct. i
dicto. c. in nostra et sic limita ea que ibi dixi et tene mē
ti theoreticaz palle. In gl. ij. ibi et dz exp̄sse p̄sentire

Ratio est quod in onerosis et maxime obligatis personam regulariter tacens habet per traditionem ut non. in. §. inuitus all. in glo. secus in re percipibili et honorabili seu pmodosa. quod tunc tacens habet pro consentiente ut in. l. qui patitur. ff. manda. et hec theorica in. in. c. in generali de elect. et transumptine per glo. i. regula qui tacet. de reg. iur. li. vi. plene dico i. c. none. de psump. et limita b. directum glo. per ele. i. §. e. nam si scierit quod recipit instrumentum quo constituit procurator videtur tacite se obligare ad illud officium ut est ibi tex. non. et h. ideo quia ultra simpliciter iterum actus positus. ad idem facit. c. ex ore. de his que sunt a ma. par. ca. et ex hoc cape vna bonam theoricam quod ubi tractatur de iudicio alicuius si ultra taciturnitatem facit aliquem actum qui videtur venire ad probationem actus illius videtur tunc presentire. et ita nota. bar. in. l. quo em. ff. rem ra. ha. et ex hoc inferat quod si scierit recipit literas alicuius in quibus dicebat quod etiam debitor suus neque illico reclamant videatur consentire. ad h. bon. tex. i. l. filius. ff. ad mace. et ibi per bar. quod notabis. In glo. i. h. ibi. h. idem videtur dicendum. hec glo. recedit a conclusione quam prius fecerat. vnde tene quod premititur in glo. et distinguit ut plenius hodie habetur in. c. si duo. et. c. pe. e. ti. li. vi. Et extra glo. quo de nobilitate pone quod dati sunt duo procuratores in solidum ab negotia. nunquam vnde possit exigere debitum ab alio siue debitum sit tractum aut mandatum eis factum siue postea. Fre. p. silio. c. xix. et p. silio. c. xxv. et ibi cum quibusdam legistis concludit quod sic. quod ex quo sunt dati in solidum quisque h. p. tatem sicut dicitur et cum possit vnus percipere negocium ut in. d. c. si duo. videtur ergo quod exigendo a com. procuratore percipuerit negocium et sic non poterit ille allegare se procuratorem. Et ex hoc etiam concludit quod non poterit ille exactus postmodum reexigere quod non fuit percipit a consocio. et propter hoc videtur sentire Frede. quod possit vnus exigere ab alio etiam id quod exigit ab alio tanquam procurator Sed hanc materiam repio plenius tractam per bar. in. l. que proprio. §. si. ff. eo. Nam in hoc duo tex. videntur contrarij. ille etiam. §. si. videtur velle quod vnus possit ab alio exigere. sed tex. in. l. sequen. qui incipit qui duos. dicit totum oppositum et pro concordantia multe dant ibi solutiones h. tandem concludit bar. quod aut plures procuratores sunt dati simpliciter et tunc certum est quod vnus non potest ab alio exigere quod nec etiam ab extraneo. nam regulariter vnus non potest aliquid agere sine alio ut in. d. c. si duo. h. vix nisi essent dati ad diuersa ut quod vnus habet procurare ea que sunt in ciuitate. alius ea que sunt in rure. tunc in spectantibus ad ciuitatem iste qui est constitutus in rebus ciuitatis potest exigere ab alio si est debitor dicitur respectu eorum que sunt in ciuitate et contra. Et super dati in solidum et tunc aut ad exigendum et vnus potest ab alio exigere. ad hoc. l. si plures. ff. de admi. tuto. ut non. per glo. in. l. ij. §. c. Et sunt dati generaliter ad ne-

gociis et non potest vnus ab alio exigere. ita intelligit. d. l. qui duos. hoc vix quod dicitur qui potest exigere alias autem secus vnde si sunt duo tutores ex quo vnus non soluit debitum potest alter ab eo exigere quod non est ibi dicitur qui possit sibi puidere ut in. d. l. si plures Et ex hoc notabiliter inferat quod si sunt duo executores vltime voluntatis potest vnus exigere ab alio quod debet ex quo per se non soluit nec ibi est dicitur qui possit sibi puidere et hoc bene notabis ad intellectum. c. si. in. §. i. de testa. li. vi. In glo. i. verbo diuersis. ibi ad vna autem lite h. h. hic glo. vix ad finem cum dicitur nunquam plures litigantes super eodem si sunt actores vel rei teneant constitutere vnus procuratorem vel quilibet possit dare suum et glo. h. loquitur h. non tradit generalem doctrinam. h. si quod scideret mentem legum h. allegatam per eliam hec theorica quod vbi quis obligatio habuit a principio origine in persona vnus h. descenderit postmodum ad plures tunc tenentur isti agere vel defendere se per vnus procuratorem Exemplum in pluribus heredibus vnde quod non debet alterari obligatio ex persona heredu. l. h. ff. de verbo. obli. aut obligatio seu factum est originatum in personis plurium et tunc quilibet potest pro iure suo dare procuratorem. ut in. d. §. si. allegato in glo. et hac theoricam voluit ibi bar. post glo. alias incipit ille. §. vnus autem. In glo. si. ibi quod hic non distinguit. et hec opinio est tenetur a doc. ut non releuet procurator a denunciatione fienda dicitur h. dicitur sciam latam per procuratorem Ratio quod poterat dicitur cogitare quod per. appellaret et teneat procurator appellare vel denunciare dicitur si iusta causa cum excusat ut h. In eadem glo. ibi vel inopia Nota glo. quod propter inopiam excusat procurator si non appellat. multi mordent hac glo. quod in appellacione a diffinitua sufficit dicere vna voce appello et sic non requiritur aliquid sumptus. Sed dicit glo. procedere quod procurator non appellat vna voce incontinenti. nam si quis appellat ex intervallo debet appellare in scriptis. l. i. si. cum le. se quen. ff. de appella. et nota. in. c. cum in ecclesia. §. de appella. et. Accordi. eo. ti. li. vi. Extra glo. quero nunc quid in distincte teneatur procurator appellare. Sol. concludit colligendo dicta docto. quod aut fuit datus ad certam actum puta ad recipiendum libellum vel sententiam audiendam et tunc non tenetur appellare quia mandatum se non extendit ad hunc casum. nam vno concessio videntur alia prohibita. l. maritus. l. eo. et xxv. distin. c. qualis. aut fuit datus ad certam litem et tunc habet locum quod hic dicitur. videtur enim tacite mandatum ut appellet ne lites pereat per transitum in rem iudicatam sed non tenetur appellationem finire quia illud est aliud iudicium. Sed si fuisset datus procurator generalis puta ad omnes causas et lites tunc tenetur appellare et appellacionem proficere quod et hec causa appellacionis lites est. et sic potest intelligi tex. in. l. i. in si. ff. an. per alium causa appel. facit. c. dilectus. §. e. et

De procuratoribus

nota hanc limitatōem ad istam tex. Idem dicit doc. i negotiorum gestore q̄ vniuersaliter pcurat negotia iam cum talis teneatur de non gestis vt in. l. si pupilli. ff. de nego. gest. foris tenetur appellare et appellatōem psequi ne appellatōis negotiū maneat desertū. Itē itē iuge tex. i appellatōe a diffinitua In interlocutoria vero tenet In. q. pcurator tenet eā psequi nisi contingeret eū se abirentare vel aliter negotia sua vltra solidum impediri q̄ sit idē negociū cu pncipali Et refert hic host. q̄ i curia romana aliter seruatur de sulo curie nam si pcur. appellat ibi ab interlocutoria tenetur illam psequi. si appeyat a diffinitua t dñs ē ppinqu' curie iudicatur sibi breuis terminus ad denūciandū dño. sed si dñs malum distat cum dat pcuratori terminus pemptorius ad psequendam appellatōem qd si non faceret suam transibit i rem iudicatam. t hoc factū fuit vt lites abbreviarentur tē.

Onfulti

Procurator vniuersitatis eius maiores t iurati sunt ex comunicati nō repellit ab impetrando nisi illi i procuratorio sint exp̄ssi vel eoz auctoritate factum sit vel ad id scietur sint admissi h dicit. et ē decisio nota bilis t subtilis cōis diuisio. scda ibi taliter. Nota primo ibi a cōitate aliqua q̄ qlibet vniuersitas p̄t dī ar cōitas. facit qd legitur et nota. xv. di. i. c. l. No scdo ibi maiores et iurati q̄ vniuersitas hz q̄qz suos p̄sidentes q̄ diuersis noibus nūcupantur fm loco rum p̄suetudinē et ex pone maiores. i. rectores seu potestates Iurati vero. i. consiliarij vel antiani vt p̄ores q̄ regant vniuersitatē. et dicant iurati a iuramento qd p̄stant vt eorum officia fideliter exequantur. tñ de esse vniuersitatis et substātia nō est vt ibi sit rector vnde p̄t esse vniuersitas absqz alio capite vt notāter dicit In. in. c. cū nō ignoret. j. de pben. qd tene menti facit. l. i. ff. q̄ cuiusqz vniuersita. Tercio nota q̄ excoicatus non p̄t procuratorē p̄stituerē ad eū actum quē ip̄e per se facere nō p̄t. vnde sicut per se impetrare non p̄t. aut i iudicio agere ita nec procuratorē p̄stituerē. ad hoc vt h. excoicatus ergo neqz pcuratorē dare p̄t neqz pcur. deputari. p̄mum p̄batur hic. scdm in. c. p̄ cessio nem de pba. Nota ibi tpe quo iniūctum. q̄ ad cōsiderandū act' validitatē d̄z p̄derari habitas agētū tpe act' gesti. Si ergo tpe p̄stitutōis ē excoicat' nō valet p̄stitutio lz postea desinat esse excoicat'. qd tenet h hosti. t satis probatur hic. et in. d. c. post cessio nem.

Nota ibi eadē cōitas regebatur q̄ vniuersitas seu cōitas d̄z regi et gubernari suū officiales p̄sidentes illi vniuersitati. ad h. l. j. L. d. iura. calū. l. municipes ff. ad municip. t. c. nouit. t. c. graue. d. sen. et. Item nota q̄ p̄sidentes excoicati non p̄nt officia suam exercere durate excoicatione. facit. c. aduersus. et quod ibi nota. de imu. eccle. Et nota q̄ actus in quo officialis

excoicatus p̄stitit auctoritate ip̄o iure nullus No vltimo regulam que principaliter colligitur ex tex. et tres casus a regula exceptos. Regula notanda est q̄ actus gestas ab vniuersitate in quo fuerunt aliqui inhabiles etiam si sint p̄sidentes non inficitur p̄pter iter essentia illoz inhabiliū valet ergo act' gest' collegiali ter ab habilib' t inhabilib' t sustinetur act' p̄pter habiles qd alibi iudicio meo nō ita bene probat. Fallit vt dixi in tribus casib'. Primo casus q̄n isti inhabiles maxime p̄sidentes sunt exp̄ssi i p̄a dispositione actus. Scdo casus q̄n actus fuit gestus ad vniuersitate inhabilibus interponentibus auctoritatem tanq̄ maiorib' et pncipalioribus. Tercius casus q̄n vniuersitas sciet ter admittit inhabiles ad agendū actum simul cū eis et itelligit d̄ ea habilitate quā habiles remittere t purgare non poterāt vt ē vitiū excoicationis. secus aut si de factus potuisset purgare et remitti p̄ habiles qz tūc ad mittendo videntur eos habitare et iste ē casus. p̄p̄ c. cum vintoniēsis. s. de elect. Pro declaratōe tex. et totius materie q̄ obscure tractatur h a doct. et varia rant multū intellectum. c. p̄sequor pncipaliter q̄tuor prout q̄tuor sunt i effectu ea q̄ hic decidunt Na p̄mo vt dixi i vltimo notabili hic ponitur regula affirmati ua. t scdo tres casus excepti. Primo igil' q̄ro d̄ rōne dubitandi t decidendi respectu scde regule. So. ratio dubitandi colligitur ex pncipio p̄me gl. nam videbat ex quo p̄sidentes vniuersitati erant excoicati q̄ constitutio procuratoris facta ab vniuersitate nō valeret qz isti p̄sidentes habēt curā t gubernatōem totū vniuersitatis. ideo data eoz inhabilitate videbat q̄ totus act' deberet corriere nā mēbra ordinātur a capite vt in. c. cū qd liceat. de p̄scrip. Sed rō decidendi i cōtrarium p̄guit esse qz actus geritur noie vniuersitatis ino vero vniuersitatis residet penes habiles etiaz si essz vn' solus. vt nota. in. c. gratum. de postu. p̄a. et in. l. licet. ff. q̄ cuiusqz vniuersitatis. Inhabiles vero nō sunt d̄ vniuersitate ideo act' gestus sub nomine vniuersitatis non debet corriere propter interessentiam aliquorum inhabiliū. Na habiles videntur actum gessisse meliori modo quo possunt. ar. optimū in. l. i. ff. d̄ testa. mil. nec obstat quod. s. dictum est in ratione dubitandi. qz quando actus exercetur ab vniuersitate illi p̄sidentes intersunt vt singuli de vniuersitate et actus spectat ad vniuersitatem pncipaliter. hoc intellige quādo ius vniuersitatis non est transfatum perpetuo i p̄sidentem. nec est pncipaliter penes p̄sidentem iure p̄prio sed iure vniuersitatis. nam si p̄tās esset penes p̄sidentem iure proprio tunc nō valeret actus ex quo nō p̄sidentis esset excoicatus ad hoc facit quod nō. In. in. c. cū accessissent. de p̄si. t bar. in. l. i. ff. q̄ appellat. sit. secus dicendū ē q̄n actus explicatur a singulis nō noie collegij quia tunc si aliquis ē inhabilis nō valet

actus ex quo habilis et inhabilis exercent actū indi-
uū et inepabilem et iste tex. ē p̄p̄rius casus. c. cū sup. de
offi. dele. et i. l. pedi. al. p̄u. ff. d. arbi. vbi p̄z q̄ si duo
sunt iudices vel arbitri quoz vn̄ ē habilis alter inha-
bilis ex toto corrūit quicq̄ d̄ agūt cessat enī i eis illa rō
quā. s. dixi militare i vniuersitate. et h̄ sufficiat ad regu-
lam. Cetero nūc ad scdm̄ videlicet quo ad p̄mū casum
exceptum. dicit enī tex. q̄ si isti p̄sidentes excoicati sunt
ex̄p̄ssi i. p̄curatoris nō t̄z p̄stitutio p̄curatoris. Que-
ro q̄liter debeat itelligi iste tex. varia h̄ scribūt Inno.
itellexit q̄n̄ ipsi soli sunt expressi p̄ta q̄ d̄ maiores et
iurati p̄stituerūt talē iudicē. tūc enī non valet p̄stitutio
q̄z assumit vim et robur ab excoicatis. sec̄ dicit si sunt
ex̄p̄ssi vna cū alijs vt si d̄ talis cōitas seu vniuersitas
i q̄ iterferunt. a. b. et. c. oibus ex̄p̄ssis p̄stituit talē iu-
dicem. q̄z tūc actus fm̄ eū attribuitur vniuersitati vni-
uersitas aut̄ mortuis capitibus vel inhabilibus p̄t p̄
se p̄curatorem p̄stituere et alia vniuersitatis negocia
exercere. et notabis singulariter h̄ dictū q̄ mortuo re-
ctore vel inhabili p̄t vniuersitas p̄ se exercere sua iura.
et p̄ h̄ facit pal. dictū Inno. in. c. cū ignozes. j. de p̄ben.
vbi dicit q̄ non est de substantia vniuersitatis vt ibi sit
rector. sed vt dixi lūta hoc fm̄ qd̄ ip̄e Inno. nota. i.
d. c. cum accessissent. Nā non p̄cedit i rectore p̄petuo
nā tūc d̄z expectari successor i his in q̄bus ip̄e supior
debebat itere se ar. in. c. i. et h̄. ne sede vacan. Et licet
hosti. i. h̄ fuerit h̄ vari. tū finaliter vid̄ inclinare i hanc
sententiam vt vnus solus possit exercere iura vniuersitatis
si omnes etiā p̄sidentes sint mortui vel inhabiles. Et
quo ad itellectū istius p̄mī casus hosti. vid̄ itelligere
q̄n̄ inhabiles sunt ex̄p̄ssi. sed dicit ad q̄ inficiendū actū
requirit q̄ scienter fuerint inhabiles admissi. dicit enī
q̄ q̄litas scie i vltio casu posita q̄litas. et istos duos
casus p̄cedentes. Do. an. colligēdo id qd̄ sentit i tota
lecta. huius. c. dicit q̄ quo ad p̄mum casum non ē faci-
enda vis vtz sunt ex̄p̄ssi soli an vna cum alijs. Itēz an
scienter admissi an ignorāter s̄ ex quo inhabiles sunt
ex̄p̄ssi etiā si vnus sit inhabilis non valet gestū ab vni-
uersitate. Ratio fm̄ eum est q̄ data ex̄p̄ssione inhabi-
limum actus peccat i cā efficiente et formali. et ideo non
d̄z valere eo mō quo valere possit. sed h̄z locū illa re-
gula qd̄ noluit potuit tē. d. c. cum sup. abbatia. et in. l.
an inutilis. ff. de accept. Itēz eo ip̄o q̄ exp̄munt inha-
biles videntur habiles fateri se non posse p̄ se actum
gerere. s̄ q̄ omnes substantifice p̄currūt ad dispositōem
actus. Nam data ex̄p̄ssione actus videtur indiuiduis
et omnibus attributus. Et pro hoc infert q̄ si i electōe
iterfuit alijs inhabilis etiā ignorāter admissus nō
valet electio. considerat enī q̄ in scrutinio noīa omniū
describuntur ita q̄ simul et indiuidue p̄cedant ad actū
electōnis. Et quanq̄z hec dicta videantur subtilia tū i
contrarium est theoria Inno. quam sequuntur omnes

docto. in. c. illa de elect. de qua ip̄e nullam mentō em-
agit hic ibi enī dicit Inno. q̄ si inhabilis admittit ad
electōnem ignorāter valet electio etiā si vnus solus
sit habilis et loquitur p̄p̄rie de excoic. ato secus si alijs
inhabilis fuisset admissus scienter. et hoc casu loquitur
tex. in. c. massana. de elect. vbi d̄z q̄ si aliqui laici inter-
fuerunt ad eligendum simul cum clericis non valet ele-
ctio et ponit hanc d̄uersitatis rōnem. nam q̄n̄ ignorā-
ter inhabilis admittitur habiles videntur valet et gerere
meliori modo quo possunt. et ideo non inficitur eorū
p̄tas. p̄pter p̄uocacionem inhabilium. sed q̄n̄ admittuntur
inhabiles scienter videntur non velle sine eis p̄ce-
dere. sed q̄ actus assumat vim ab omnibus. et p̄fecto
i electōne dictū Inno. p̄ualet q̄z i scrutinio iterueni-
ant singulares p̄sensus. electio tū sit postmodū p̄ vnū
nomine vniuersitas nec exp̄muntur inhabiles vt in. c.
i geneti. s. de elect. et i. c. licet. de elect. li. vi. Itēz p̄ta
hunc itellectum do. an. est notabile dictum Jo. an. i
regula q̄ p̄licui suo. i. merca. vbi dicit se credere q̄ si nō
exp̄tens i lacris seu alias inhabilis admittit ad eligen-
dū seu ad alios actus capitales q̄ actus nō inficit
vox tū sua non cōputatur in numero nec distinguit ibi
Jo. an. an inhabilis sic ex̄p̄ssus ignorāter sit admis-
sus. sed p̄fecto iste tex. aut resistit aut limitat illa dicta
nec patitur iste tex. in p̄mo casu lecto. Inno. h̄ nam i
p̄ncipio formatur q̄stio q̄n̄ p̄curator fuit p̄stitutus a
cōitate vñ totus tex. adaptatur ad p̄sultatōnem. debe-
mus ergo itelligere q̄n̄ illi p̄sidentes fuerunt ex̄p̄ssi etiā
vna cum alijs. nec etiā videt p̄cedere limitatio hosti.
i eo q̄ dicit q̄ q̄litas scie posita i vltio cāu limitat casus
p̄cedentes quia penitus contrarium probatur hic.
nam cum in primo et secundo casu non distinguitur
inter scientiam et ignorāntiam. Sed dumtaxat in ter-
cio casu. videtur ergo q̄ in p̄cedentibus non est fieri
da illa distinctio. quia dictum in vno videtur negatus
in reliquis. vt in. c. nonne. de presump. et in. c. qualis
p̄p̄. di. et in. l. cum p̄tor. ff. de iudi. et in. l. publico.
L. de adul. Nec obstat si dicatur q̄ clausula i fine po-
sita referatur ad omnia p̄cedentia vt in. c. secundo. re-
quiris. et in. c. inquisitioni. j. de appella. quia hic non
ponitur qualitas scientie in fine vt sic qualificet p̄ce-
dentia sed in fine vltimi casus ita quod est pars vltimi
casus et non qualitas omnium p̄cedentium iuxta ea
que plene dixi in dicto. c. secundo requiris. et plene d̄
materia per barth. in. l. p̄tor. ff. vi. bono. rapt. et in. l.
talis scriptura. ff. de. l. i. vnde generaliter puto esse d̄-
stingendum quo ad istum p̄mum casum exceptum
quod aut inhabiles sunt expressi vna cum habilibus
vel ipsi soli inhabiles. vt puta quia dicitur talis et ta-
lis omnibus expressis facientes vniuersitatem seu ma-
iorem partem vniuersitatis fecerunt tale quid et tunc
non valet actus quia attribuitur indiuidue omnibus

De procuratoribus

tam habilibus q̄ in habilibus et sic ppter individua
tem nō t̄ actus vt i. d. c. cum sup abbatia. Itēz habi
les vidēt h̄ cū ignorare q̄ p̄as eis p̄pente in solidū
et vbiq̄ q̄ ignorat fundamētū p̄tatis sue non valet
q̄d agit cu nō intēdat vti illa p̄tate vt i. c. ex pte asse
de p̄d. p̄bē. et q̄d ibi nō. et in. l. si is ad quē. et i. l. q̄ in
aliena. ff. de acqui. here. nō bar. in. l. multū. ff. de p̄di.
et non. ff. si in habilibus non sunt exp̄ssi l̄z oēs fuerunt
scrutinati tunc q̄s q̄ vidē vti iure suo. meliori mō quo
p̄t. nec p̄t oīa q̄ actus attribuat oibus indiuidue. q̄
ip̄i agūt vt vniuersitas. nec fuit dictū q̄ omnes simul
p̄stituerūt vniuersitatē nā sepe admittūtur aliqui q̄ nō
sunt de vniuersitate. vt in. c. obeūtibus. l̄xiij. di. et hoc
maxime p̄cedit q̄ in instrō simpliciter d̄z vniuersitas
taus loca facit tale qd. nā vniuersitas ē nomen iuris et
solū refert ad eos apud quos ē ius vniuersitatis. et h̄
mō iudicio meo p̄t intelligi tertiū casus h̄ exceptus. et
in h̄ differt a p̄mo casu vt p̄mus casus intelligat q̄ p̄
sone singulares fuerūt expresse. Ultimus casus q̄
nemo fuit exp̄ssus f̄ fuit p̄cur. cōstitutus noīe vniuersi
tatis f̄ si sciēt admiserūt in habilibus tunc act̄ inficitur
in odiū excoīcatōz fm̄ Inno. et ex h̄ vidē sentire aliud
esse si sunt in habilibus. In p̄tariū t̄n facit quia ad
mittendo sciēt in habilibus vidē fateri sine illis nō velle
nec posse p̄cedere. ar. in. d. c. cū sup. vñ idem Inno. i
pal. c. illa non fundant se sup odio excoīcatōz. f̄ gene
raliter dixit q̄ si in habilibus sciēt admittūtur ad vniuer
sitate non valet actus. ad h̄. c. massana. s. de elect.
vbi bo. tex. et loquitur Inno. in omni p̄hibito itereffe fa
uore iuris publici. secus si fauore alioz habilium q̄ illi
p̄t tūc alios habilitare vt in. d. c. cum vintoniēsis. et
hec sufficiāt quo ad p̄mum et vltimū casum. Hanc
descendo ad fm̄ et q̄ro p̄mo de rōne decidendi. So
uiciūq̄ itenit auctoritas si ille nō ē legitime p̄stita
torum act̄. quia auctoritas dat robur actui vt instrō. d̄
act. tuto. in. §. tutor. et i. l. obligari. et in. §. tutor. ff. e.
facit. p̄j. q̄. ij. si q̄ de rebus. sed auctoritas p̄stita ab
excoīcatō non valet. vt. c. ad p̄bādūz. de re. indi. ideo
rē. Sed p̄tra hoc et p̄tra tex. oppo. vniuersitas cum sit
d̄ia iurium suoz. vt in. l. i. t̄n. ff. de re. di. p̄stituit sindē
cum sine auctoritate superioris vt in. l. i. ff. q̄ cuiusq̄
vniuer. vt in. c. q̄ in causis. s. eo. vbi d̄z q̄ vniuersitas
scholariū p̄t constiture p̄curatorem nec ibi requiritur au
toritas alicui⁹ superioris. ergo non erat necessaria hec
auctoritas superioris et inratorum. So. Inno. in h̄ mul
tam intricate p̄cedit et finaliter videtur cōcludere q̄
sive auctoritas sit necessaria sive non ex quo illi de vni
uersitate voluerunt cōstiture sindicem auctoritate illo
rum non valet actus ex quo illi erant excoīcatō q̄ si
illi nō intenderent actum explicare sine illorum aucto
ritate et hoc est valde notandū. Ex quo habetur q̄ si i
actu vbi de iure non requiritur auctoritas fuit postulata

auctoritas a nō habere p̄tatem illam iteponendi non
valet actus circa hoc t̄n posset instari maxime p̄r tex.
notabilem. in. c. bone. el. i. de elec. vbi patet q̄ si in no
torijs adhibetur ad cautelam ordo iudiciarius si pec
catur i illo ordine nō inficitur p̄cessus ex quo ordo nō
erat de substantia nisi dicas saluando vt p̄dixi q̄ h̄ defi
cit volūtas p̄stituentiū sine illa auctoritate. Secun
do nō et t̄p̄e mēti ex dicto Inno. q̄ i p̄stitōne sindici
seu p̄curatoris alicui⁹ vniuersitatis de iure nō requiritur
auctoritas vel decretū superioris. q̄d etiam t̄z glo. in. l.
actor. ff. rem ra. ha. l̄z aliud senserit gl. in. l. nulli. ff. q̄
cuiusq̄ vniuer. f̄ tene primum. rector t̄n ip̄i⁹ vniuersita
tis et itereffe et p̄sentire cū sit de ip̄a vniuersitate et ca
pat ip̄ius et sic sentit h̄ Inno. et facit. l. h̄. l. de decan.
li. x. et p̄ spe. in. ti. de sindico. §. l. In gl. i. ibi f̄ qd
dices. hec gl. ab ista p̄tācula vsq̄ ad finem tractat an
litere impetrare ab excoīcato valeat et i effectu p̄cludit
q̄ siue nomine aliano siue noīe p̄prio impetrauerit va
lent l̄z debuerit repellī ab impetrando si fuisset scitum
illum esse excoīcatum. Et i h̄ multa scribūtur h̄ et in. c.
i. de rescrip. li. vi. Sed Jo. mo. ibi. et Jo. an. hic et ibi
quoz opi. placet tenēt q̄ l̄re sunt ip̄o iure nulle siue ex
cōmunicatio esset publicata siue occulta. Ex quo p̄ba
ri p̄t siue impetrauerit noīe p̄prio vel alieno. et h̄ vidē
p̄bari in. d. c. i. de rescrip. li. vi. vbi sine distinctōe d̄z q̄
rescriptū ab excoīcato impetratū est ip̄o iure nullū nec
ē fienda differentia hoc cā ite publicū et occultū. q̄
illa differentia fit in his q̄ gerūtur rōne publici officij
ita loquitur. c. ad p̄bādū. p̄alle. Sed i his q̄ gerūtur iu
re puato nō ē differentia ite occultū et publicū quo ad
actus validitatē vt singulariter nō. Inno. in. c. cū dile
ctus. de p̄actu. q̄ nō. et loquitur. Jo. an. in. d. c. i. Itēz
vt dicit h̄ Jo. an. aut cōstituentis sciebat p̄curatōre esse
excoīcatū et sibi imputandū ē q̄ talē delegit. vt in. c. p̄
cessione. de p̄bat. Aut ignorabat et agit p̄tra p̄curato
rem q̄ ingessit se officio sibi interdico. Et nō bñ hoc d̄
etiam. et p̄ hoc ego allego tex. notabilem et i. l. h̄. l. si
seruus vel libert⁹ ad decurionatū aspirauerit. li. x. vbi
p̄t q̄ punitur is q̄ p̄motus ad officiū non pandit suū
defectum et ibi videas p̄ bar. et ad materiam vide qd
dixi in. c. salsitatus. de rescrip. In glo. si. ibi argu
mentum contra glo. allegat i contrarium quinq̄ iura
et non inducit neq̄ soluit. sed dicit ad. c. illa. q̄ loquitur d̄
excoīcatō minoris excoīcatōne qui non prohiben
tur eligere cum alijs. vt in. c. si celebrat. de cle. excom.
minū. Itēz presupposito q̄ illi non potuissent eligere
t̄n papa ibi supplet defectum d̄ plenitudine potestatis
et sic facit potius p̄t in habilibus aliquoz inficitur ali
os. Ad. c. si celebrat. dicit vt. s. dixi. q̄ loquitur de exco
municatis minoris excoīcatōne Ad. c. cū vintoni. dicit vt
p̄dixi q̄ loquitur de p̄na. inr. eligendi i fauorem alio
rum. ideo illi potuerunt alios admittere. Sed tex. iste

loquitur de inhabilitate non remissibili per alios in universitate. Ad. l. si ex falsis. dicitur quod loquitur quia transactio fuit facta super pluribus capitulis et fuerunt producta falsa instrumenta et non in alijs et hoc ideo quia capitula erant inseparabilia. et eodem modo videtur ad. c. cum. l. 2. a. ut vbi nota. Et in si. glo. collige tria ex fine huius glo. Primo quod universitas non potest agere per literas impetratas a procuratore in cuius substitutione interveniunt excoicati sed dicitur melius per Inno. quod aut agitur nomine universitatis et tunc non obstat exceptio excoicationis aliquorum in universitate. aut agitur nomine illorum qui sunt excoicati et tunc obstat exceptio.

q. 7. st. 17. j.

Secundo collige et tunc semper mentis quod in iudicatu universitatis dicitur exprimi nomina singulorum in universitate ut appareat an interveniunt due partes universitatis. quod aliter non valeret constitutio ut. l. nulli. 2. l. plane. ff. de cuiuslibet universitatis. Sed in hoc dicitur plenius et melius ut dicitur in tit. xx. vbi generaliter tangam an in gerendis per universitatem sint in instrumentis exprimenda nomina singulorum et est dubium quod dicitur et subtile. ut ibi videbitur etc. Ultimo collige ex glo. quod unus solus de universitate potest impetrare literas pro universitate tanquam puncta persona et sic sentit quod iura loquentia de personis punctatis verificentur etiam in punctis de civilibus per arrium tenent archiepiscopus in. c. statutum. §. cum autem. de rescriptis. l. vi. et idem sentit Jo. an. et dicit ut plenius dicitur in. c. nonnulli. de rescriptis. t. 8. de postulo. c. ij. et hec sufficiant per intellectum.

De iudice et actore

Uiso de procuratore qui gerit negotia domini merito subiacet de iudice qui promonet negotia universitatis et non ex diversitate titulorum quod etiam de iure canonico dicitur esse iter procuratorem et iudicem. nam si non esset dicitur non ponere hunc diversis titulis. ar. in. l. si idem codicillis. l. de codicillis. et in hunc multi erant. nec ob. c. petitio. s. ti. p. xi. q. i. factum est quod vbi constat de voluntate testamentis non est facta vis in nomine. tunc in se iudicem et procuratorem differunt. nam iudicem proprie constituit ab universitate. procurator vero a domino ut in l. i. ff. de procuratoribus. l. i. ff. de cuiuslibet universitatis. et vide glo. q. v. c. si quis erga. et quod sit iudicis dicitur vbi dicitur glo. i.

Religiosi debent habere **ICU**. iudicem qui causas monasterii agit et defendat etiam si oportuerit substitutio illi salario. Dividit nam primo permittit exordium ponens duas causas mandati. Secundo in medio ponit mandatum. ibi per quod primo quod superior tenetur ex officio suo providere ecclesijs et monasterijs de procuratore advocato et alijs administratoribus. nam ius publicum persistit in sacris iudex autem de supplere ex officio in precementibus publicam utilitatem. ut in. c. cordis. d. appel.

Secundo non quod non tenet quod acceptare iudicatum ecclesie presertim sine salario. et sic nota quod licite quod recipit salarii per administrationem reze ecclesiasticarum. imo platus de remuneratione illos qui opera et industria utilitas ecclesie sic aucta est ut est bonum tex. in. c. quoniam suffragio. xij. q. ij.

li. vi. nota. in. l. ij. §. hoc aut iudicium. ff. de d. infect.

Ultimo non ibi servos dei quod monachi dicuntur servi dei. et facit. c. multos. l. ij. di. 2. l. 3. oes sunt servi dei tunc per excellentiam isti specialiter appellantur servi dei. quod fidei? ubi servire dicitur quemadmodum et papa appellat se ex humilitate et per excellentiam nedium servum dei sed servum servorum dei. In glo. ibi et ad certam causam agendam. vulg. ergo h. glo. quod constituitur ab universitate etiam ad certam causam appellat iudicis per §. defensores allegatum in glo. et cum glo. trascunt h. coiter doct. Et glo. iuris civilis in. l. i. ff. de cuiuslibet universitatis. ponens differentiam inter iudicem et actorem. dicit quod constituitur ab universitate ad unam causam de actor. ad h. tex. in. l. i. de eoz. §. actor. c. ti. Et constituitur ad eas causas seu plures appellat iudicis. et hoc idem sentit hostiensis in summa co. ti. in. §. quod iudicis. i. p. n. Et ibi videtur ad dictum §. defensores. quod relatiuam quod ibi positum non facit relationem ad iudicem. sed ad alios defensores qui ibi subaudiuntur. Et per hoc facit etymologia vocabuli. nam de iudice sicut unum modum quasi singulorum causas dicens In h. tit. non est vis ut notat dicitur Inno. in. c. pe. de iura. ca. Si constituitur procurator ab universitate iudicis est. et si constituitur iudicem a particulari persona. cura. est. vbi error nominis non vitiat dispositionem. ex quo constat de intentione et procedit h. etiam de iure civili ut non. Bar. in. l. i. ff. de cuiuslibet universitatis. itaque dico in hoc nullam esse differentiam inter ius canonicum et civile l. 3. a. plerisque et male dicitur oppositum. et facit quod. s. dixi super rubrica. In eadem glo. ibi item potest esse laicus. Et glo. quod laicus potest esse iudicem universitatis ecclesiastice et ex hoc et ex tex. inferi quod forinsec? seu extraneus potest esse iudicis collegii seu universitatis non ergo requiritur ut iudicis sit de universitate. Sed contra hoc opp. de. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

Et dicitur in. c. iudicatum. l. xxxix. di. 2. c. in nova actione. xvi. q. vi. vbi dicitur quod debet esse clericus et non laicus. Et dicitur hic Inno. quod illa iura loquuntur in economo administratore rerum ecclesiasticarum vel personarum. Item de vicario episcopi isti enim debent esse clerici et non laici. Sed advertite nam ut salvetur h. dictum hostiensis. intelligo illum dici hoc casum economum cui permittitur cura rerum ecclesiasticarum tam temporalium quam spiritualium et ita proprie videtur velle tex. in. d. c. i. nova nam propter mixturas spiritualium illud officium non cadit in laicum. sic intellige Inno. in. c. ij. de iudi. et i. c. edoceri. de rescriptis. vbi dicit quod generalis administrator ecclesie non potest esse laicus. secus dicit vbi cura temporalium dumtaxat committitur laico. tunc enim valet commissio et potest appellari castaldus. quod voluit glo. in. d. c. iudicatum et idem ibi archiepiscopus. et in d. c. in nova. per.

vero ad promouendas causas in iudicio seu iudicis potest esse laicus in spiritualibus. qz ibi non exercet aliquam spiritualitatem. vt est tex. in d. c. i. de pcurato. li. vi. In eadem gl. ibi solūmō de honestate nō gl. qz de necessitate nō pnt religiosi cōpelli ad cōstitutōem iudicū ex transeunt. pnt em si volūt pstitūere vñū vel plures ex se ipis. vt poat in. c. sup d. test. r. i. c. cū depurati. d. iudic. r. in. c. monachi. xvi. q. i. r. c. ij. s. de post. r. sequit̄ hic cōter doct. hoc ergo ca. loquitur de honestate a qua etiā excludit̄ ppter defectum facultatū in exhibedo salariū vt nō. gl. v. q. ij. in. c. fi. r. vide ibi do. tex. in episcopo et sacerdotib⁹. an debeat p se litigare. Et in si. gl. aduerte qz iste finis gl. nō potest applicari p modo ad tex. vñ nō fuit bñ hic posita. nā tex. hic loquit̄ d. iudico monasterij. r. gl. dicit qz d3 pstitū qñqz ab epō qñqz a capitulo. r. lic nō bñ loquit̄ relata ad tex. Sed gl. d3 saluari cū pstituit̄ iudicū bonis ecclie cathedra. tis. nā tūc qñqz pstituit̄ ab epō qñqz a capitulo secundū qz bona sunt inter eos diuisa vt plene dicit̄ fuit in. d. c. edoceri. An autē p̄sentis epī seu alteri⁹ superioris exigat in p̄stitutōe iudicū seu actoris seu yconomi. doct. hic nō examināt. s̄ in alijs locis multū variat̄ Et sepe dubitauit cū ciuitas seu villa vel castrū vult pstitūere iudicū. nunquid magistratus loci puta p̄s debet ibi p̄sentire seu simul pstitūere vel decretū interponere sicut interponit decretū qñ tutor v̄ curator pstituit̄ actorē an licet p̄. vt. in. l. neqz tutores. r. qd ibi nō. L. de pcur. spe. i. ti. eo. s. i. v. quid si vniuersitas cū duob⁹ se. r. in. v. si. allegat p r̄tra. r. vidz inclinare vt magistrat⁹ debeat interuenire. In p̄trariū facit gl. nō bitis i. l. actor. ff. rem ra. ha. que dicit qz licz in actore dato p̄ tutore debeat interuenire decretum superioris. In actore vero p̄ ciuitate sufficit p̄sentis ipi⁹ vniuersitatis. Et vide opponi p̄tra instrū iudicatus qz nō valebat qz nō interfuerat magistratus illi⁹. castri. r. p hac opi. facit tex. in. l. ij. L. de decurio. li. x. vbi dicitur qz magistrat⁹ d3 r̄gregare vniuersitate seu cōditiū i quo dedit̄ expedit̄ facta ipius vniuersitatis et est parti⁹ cepa iurum ipsius vniuersitatis tu die qz aut ipa iura p̄tinet̄ simul ad rectorē r̄ ad collegiū seu vniuersitatem r̄ tūc nō p̄t vniuersitas sine suo rectore iudicū cōstitūere. Exemplū i abbate. itē in epō respectu sui capituli. cū bona sunt cōia vt in. c. cām. de iudi. r. in ca. i. de pcura. r. nō in. d. c. edoceri. de rescrip. Aut pstituit̄ iudicū cas i vniuersitatibus ad ipsam vniuersitatē tñ qz superior nō h3 p̄ticipiū i illis iurib⁹. Exēplū i bonis ciuitatis respectu potestatis seu rectoris ipi⁹ ciuitatis. r. tūc dico qz ipa vniuersitas d3 p̄gregari p magistratū suū. s̄ ac⁹ d3 disponi p ipam vniuersitatē r̄ nō p magistratū. vt vidz. tex. i. d. l. ij. vt scribit̄ ibi Bar. r. s̄ c̄pt̄ intel ligi qd ipse Bar. nō. i. d. l. actor vbi tenet qz ipa vniuer

sitas i iurib⁹ suis pstituit̄ iudicū seu actorem sine decreto magistratus Et ideo si vniuersitas esset al cōgregata citra dispositōem magistratus tenerēt gesta p vniuersitate dūtaxat qz magistratus requiritur in p̄gregādo vt possit coercere singulos s̄ ex quo cōgregata est nō ē curādum qualiter fuit cōgregata. ad hoc nōbile dicitur Inn. in. c. ij. de no. op. nū. An autē in cōstitutiōe iudicū quā faciūt inferiora collegia debeat interuenire cōsentus superioris loci. vt puta monasterij in reb⁹ suis vult cōstitūere iudicū vtrū debeat ep̄s cōsentire vel vniuersitas scolariū. vult cōstitūere actorem seu iudicū nunquid debeat cōsentire superior loci puta ep̄s vel p̄s. Dic qz nō qz de iure h3 vniuersitas cum suo rectore p̄tatem cōstitūendi iudicū vt in. d. l. i. ff. qz casusqz vniuer. r. p̄batur clar⁹ in. c. in causis. s. ti. p̄xi. Ad Inn. in. c. impatorz de iura calū. licz cōsentus talis superioris possit interuenire nō tñ est d̄ necessitate sic intelligit. Inn. l. om̄s. s̄. hoc nihilominus. L. de epi. r. de. An autē iudicū cōstitūtū p abbatē r̄ capitulum possit abbas reuocare dic qz sic. qz cū ipse solus possit agere vt in. c. edoceri. de rescrip. ita p̄t iudicū reuocare r̄ i se assumere exercitiū vt not. doct. in. c. ij. de test. li. vi. et bar. i. l. actor. ff. rem ra. ha. Et notabis bene hūc articulum qz nūqz exaui ita plene. Al timo quero h̄ de notabili qdē quā nō reperio plene in vno eodem loco traditā p̄ doct. nūquid in cōstitutiōe iudicū vel alijs gerendis p vniuersitatem seu collegiū tā seculare qz ecclesiasticū debeat de necessitate in instrū inficiendo siguloz noia de vniuersitate exprimi. an v̄o sufficiat dicere vniuersitas talis loci vel capitulū talis ecclesie. Et in hac qdē reperio doc. varia sensisse in varijs locis. Et multoz dicta colligendo scias qz primo gl. s. ti. p̄. c. i. in si. dixit noia esse exprimēda vt appareat an due ptes interfuerūt cū aliter actus nō valeat nisi due ptes vocādoz fuerint p̄tes vt in. l. nulli. r. in l. plane. ff. qz cuiusqz vniuer. De hoc tñ vltimo die vt dixi in. c. cū om̄s de p̄sti. hosti. in summa e. ti. in. s̄. r̄ qualiter idem tenuit nisi excuset expressio ppter difficultatem. vt qz numerus est nimis grandis vt puta vniuersitas ciuitatis vel alicuius castri nam vix sufficeret p̄gamēnū ad scribēdum oium noia. Idem videtur sentire bar. in. l. i. ff. de alb. scri. vbi dicit qz aut agit de v̄ditiōe rerum ipius vniuersitatis r̄ d̄nt exprimi noia singulorum qui interfuerunt in vniuersitate. allegat. l. ij. L. de alte. re. ad ciui. parti. li. xi. et anē. hoc ius por rectum. L. de sa. sanc. ec. Aut agit de alijs actibus et distinguit inter vniuersitatem puam r̄ populosam vt p̄mo casu debeant exprimi noia ar. turium p̄realle. secundo casu necessario nō sunt exprimēda. r̄ ad hoc allegat. d. c. si. de proci. Spe. tetigit in ti. de syn. in. s̄. i. in v̄. porro. et se. et v̄. quid si obmissi. et. v̄. seq. r̄ ibi

Capitulum no. 121

videt potius inclinare, ut non sit necesse noia exprimere.
 Quidam in quodam consilio distinguit quod ant in universita-
 te fuit dispositum de obligatione singulorum, et tunc dicitur ex-
 primi noia ut appareat qui sunt obligati. Ant fuit dis-
 positum de obligatione ipsius universitatis et non est
 necesse exprimere noia cum ipsa universitas sit per se certa.
 Alij ut refert et sequitur Bal. in l. i. ff. de magistra. con-
 venien. dixerunt semper esse necessarium ut noia exprimantur
 quod cum notius sit quidam testis. l. domica. ff. de testa-
 mentis. debet solus deponere de his que percipit sensu corporeo
 et non iudicio intellectus quod iudicare per intellectum spectat
 ad iudicem et non ad notarium vel ad testem ut non. Inn. in c.
 cum cam. de testi. facit. iij. q. ix. l. c. testes. Et ubi universi-
 tates vel capitula seu collegia sunt nomine iuris et percipit po-
 tius intellectu quam sensu corporeo quod oportet considerare utrum
 omnes existentes ibi habeant vocem. Item an sit legitime
 congregata. Item an faciat admi- nistras pres. et de alijs ac-
 tibus. ergo notius non potest attestari quod universitas aliquid
 fecerit. debet ergo exprimere noia eorum qui inter-
 fuerunt ut per hoc iudex possit comprehendere an ibi
 fuerit universitas. unde consilium Bal. quod semper in actibus sal-
 tim poterosis exprimantur noia singulorum. Jo. an. in ad-
 di. Spe. in ti. de fin. v. quid sit talis. al. v. porro mal-
 tum bene exaiat huc passum. et licet consulat ut exprimantur
 noia. in finaliter concludit quod de iure hoc non est ne-
 cessarium. quod universitas seu collegium est nomen certum et de-
 terminatum. unde in actibus in quibus requiritur certitudo pro-
 narum sufficit dicere collegium talis loci. ut in c. capitulum. s.
 de rescrip. et in l. pater. s. tusculan. de le. iij. unde cum fides
 notarii approbata sit et per ipsius gratia presumat sufficit quod
 notarius dicat universitas talis loci vel capitulum talis
 ecclesie fecit sic. per hoc. c. ad audientiam. de prescrip. al. seque-
 retur secundum cum quod notarius nunquam posset dicere quod talis
 fuit solenniter stipulatus cum ista sint verba iuris. dicit etiam
 quod si tale instrumentum habet sigillum collegii indubitate fa-
 cit fidem. ut in c. tertio loco de pba. Et non bene hoc dic-
 tum ut sit cautus ut saltem in poterosis inserat sigillum
 universitatis in instrum. quod presumptio est quod universitas le-
 gitime actum explicaverit nisi probetur contrarium ut in d. c.
 tertio loco. et hoc dictum placet. Et etiam teneo quod non sit ne-
 cesse circumscribere sigillo exprimere singulorum noia quod
 per solennitatem intrinsecam presumit ad verba notarii. tex. al
 lego aptum in. s. si scriptum instrum. de inutili. stip. ubi dicitur
 quod si in instrum. reperitur scriptum titulus promissit sempronio
 p. debeat intelligi quod per solennitatem stipulationem. ad idem
 tex. in ff. de fideiuss. in fi. et l. sciendum. et quod ibi non. bar.
 ff. de v. ob. et bo. gl. i. l. i. de usu. vide Inn. i. c. inno-
 tuit. de eo qui fur. or. rece. Item si bene velim considerare
 rare non est possibile quod notarius possit deponere quod uni-
 versitas fecit nisi interponat aliqua verba iuris. nam si ex-
 primit noia et dicit quod faciunt totam universitatem iam in hoc

vitio exprimit ubi iuris. Et vide ad hanc materiam quod
 non. Fre. consilio. c. l. iij. et c. c. v. et c. l. xvij. ubi tractatur
 si in instrum. dicitur quod ibi fuerunt due partes et aduer-
 rius negat cui incumbit onus probandi. et vide per Spe. ubi
 s. et concludit quod opponenti quod presumitur per instrum.
 publico. ut in c. cum iohannes. de fi. instrum. l. cum precibus
 l. de pba. et hoc singulariter notabis

De his que vi metus ve ca. fi

Supra in precedentibus titulis visum est de his que spon-
 te egimus in iudicio vel extra merito nunc subijciuntur de his
 que agimus coacti et iniuste iura dant remedium rescissorium
 aduersus ea que sunt gesta per metum et appellat actio quod met-
 us et scias quod regulariter gesta per metum tenentur et veniunt
 rescindenda per actionem quod met. cau. Saltem in quibusdam
 casibus in quibus metus vitiat ipso facto. ut plene non. J. e.
 c. abbas. et competat hec actio ad interesse secundum Iude. hic
 et bene ut colligitur in l. si cum exceptione in principio. ff. e.
 et ideo si excipitur contra agere quod sua non interest excludit
 ab hac actione potest tamen aduersus metum sibi illatum agere alijs
 remedijs conquerendo de vi sibi illatum. ut ff. ad. l. iul. de
 vi. pub. p. totum. Item potest intendere alia remedia iuris ut in
 l. extat quod me. cau. cum si. et pleni hic per Inn. et.

Si quis timore
Erlatum mortis postea ra-
 tum non habes religionem profitetur
 exire et matrimonium contrahere potest
 Secus si a principio vel ex post facto
 libere consensisset prima pars narrat

factum. secunda dat indices ubi ideoz. Nota primo unum
 modum probandi metum instum ut si in loco solitario euaginato
 gladio quis minatur mortem. Secundo nota quod metus mor-
 tis dicitur imminere non solum durante vibratione gladii. sed etiam
 postmodum si tanta est minatur potentia ut verisimiliter time-
 atur mors ex contractione. hic etiam videtur durasse toto tpe-
 dum vixit maritus propter eius potentiam. Nota ibi no-
 bilis et potens quod non omnis nobilis dicitur potens nec ad in-
 cutiendam metum sufficit nobilitas. sed requiritur potentia unum
 magis timebat hec mulier potentiam quam nobilitatem Item
 non quod contra coniugata volente intrare religionem dicitur pro-
 sumptio quod non sponte faciat si est iuuenis et huius filium pu-
 lum. Et sic sunt due cause ex quibus mutatio vite in coniuga-
 ta presumit suspecta. Nota ibi ad instantiam sororum quod reli-
 giosi possunt agere contra eorum pressum qui dimisso habitu
 exiit monasterium. et possunt eum remittere ad hoc. l. i. et quod
 ibi not. ff. de rei. ven. et per facit solus placet ar. i. c. edoceri
 s. de rescrip. Et expressius. xvij. q. ij. abbas. sed mona-
 chi seu moniales non possunt per se sine abbate seu abbatissa
 quod non possunt agere sine consensu superioris ut in c. cum de iudi-
 cibus. Nota in tex. ibi ad instantiam sororum intellige. si priorisse

effet excusata toto tpe vite mariti ad b qd nō. Inn. i. c. ij. de regula. Sz quero p declaratōne gl. r. tex. nūquid statim mortuo marito videat ratificare ingressum nisi illico exierit de monasterio. Quidā dicūt qd expectatur p mēsem. ar. i. q. i. pstat aliqui qd p annū. l. o. ti. r. cōter doct. dicunt hoc eē arbitrarū. ar. i. d. c. de canis. de offi. dele. habebit enim index arbitrari ex qualitate psonē r. ex diuturnitate temporis an tūc approbaverit ingressum stādo aliquo tpe post mortem mariti. r. vide tu Inn. in. d. c. ij. de regulari. vbi dicit qd nisi statim quis exeat mōsteriū cessante metu vī datur approbare ingressum nō requiret qd in cōtinētī haberet currere ar. in. l. q. dicimus. ff. de lo. r. ideo bā nūq. vīr habebit hoc arbitrarū. Extra glo. oppo. cōtra tex. videtur enī qd hec mulier nō fuit obligata cū nō emisit aliqd votū nec fecit p̄fessionē vt in. c. clerici. de reg. So. dicit Inn. qd ex quo solemniter recepit velū videtur fuisse p̄fessa sicut dicimus in recipiente habitū p̄fessorū. vt in. c. i. de regu. li. vi. Et ponit Inn. hic notabile dicitū faciēdo differētiā inter votū exp̄sum r. susceptionē habitū. dicit qd votū seu p̄fessio obligat vniuersim nisi p̄bet metas qui habuerit cadere in p̄tātē vīr nec aliter releuat p̄statatō. qz p̄statatō debet esse vestita iusto timore. Secus dicit in susceptione habitū quia ad tollendū p̄sumptionē tacite profissionis sufficit qualiscūq. metus vī etiā mine parētū excusant. xx. q. ij. p̄ns. Et est rō diuersitatis scdm eum qz votū seu p̄fessio fit p̄ verba exp̄ssa. quibus stādū ē donec legitime probet oppositū. ff. ex susceptione habitus ont tota p̄sumptio profissionis que d̄ facili tollit p̄ p̄tāriā p̄sumptionē. Nam vna p̄sumptio profissionis dicit aliā r. q̄nq. ad inuicē collidit. vt in. c. litigat de p̄lump. r. nō. in. c. transmisse. qui h. sint le. r. notabis bene hoc dicitū. Sz cōtra p̄dicta videt iste tex. militare. nā hic intemēt lola vīr susceptū r. tñ papa mandat hic inquiri si timore mortis mulier inducta fuit r. sic videt qd nō sufficit oīs met' ad exciudendā p̄sumptionē surgentē ex susceptōe habitū. So. prio credo posse dici qd si solemniter mulier recepit velū p̄inde ē ac si de verbo profissionē fecisset. sec' aut qñ lunc solēnitāte suscepisset quis habitū. Et dicit qd tex. hic narrat factū qz ita mulier dicebat p̄tigitisse. ff. forte prima solutō venior.

Qui p̄ metum amissionis p̄
Abas trimonij suo benefico renūciat
illud repetere p̄t. Prima ps narrat factū.
Secda dat indicē ibi vī r. qz. Nō primo qd p̄ditio oīm bonoz infert iustū metū r. idē dicit Hoff. de malelore p̄t bonoz. p̄ quo facit. c. frequēs. de resti. spo. li. vī. nā ibi ī actu odioso equipant oīa bona r. maior ps bonoz idē videt dicendū in casu nō fauorabili vt p̄tē.

dēs iustā metū possit recipere qd p̄ metū p̄dit et in b tene metū istū tex. nā sepe tyrāni inferūt metū circa p̄trunoniū. Secdo nō ibi dēt in iuriū reuocari argumētū op̄imū qd renūciatō beneficij p̄ metū facta tenet licz possit peti illi' restitutō p̄ actionē qd metus cā. Et nō scdm istū itell. eccl' qd licz p̄ renūciatōne p̄dat titulus. tñ restitutō qd fit p̄ actionē qd me. cau. restituit in p̄stinū ius sine noua collatōne r. absq. p̄statione fiēda de illo cui interea fuit collatū. qd tene metū r. de hoc f. lat' post gl. Ultim o nō ibi integritate restituas vniuersa. qd p̄ actionem qd met' cā d̄ fieri integerrima restitutio eoz qd quis p̄didit p̄ metū. Sz ergo haberi respectus nedum ad bona existētia s̄ etiā ad d̄mū illatū r. ad interesse qd quis sustinuit p̄pter metū. Nā hec actio qd met' cā p̄ncipaliter dat ad interesse vt in l. si cū exceptōne in. §. q̄duplicat. ff. eo. ti. Sed qd ro hic quid si abbas iste nō misisset istos milites. s̄ rogasset illū sacerdotem vt renūciaret nūquid rogamina istius habuissent inducere iustū metū. So. dicit qd rogamina regulariter vel etiā verba cōminatoria nō inferant iustū metū. qz metus cōsistit in atrocitate facti vt in. l. metū r. in. l. ad inuidiā. L. c. ti. vbi patet qd etiā dignitas alterius p̄tis nō est iusta cā p̄sumēdi metum istud fallit in tyrannē qui solitus est se iure in eos qui suis p̄cibus nō parent tūc enī rogamina tyranni habent p̄cepto r. inferūt iustū metū in parente. ad hoc bona gl. in. l. i. ff. q̄missa. tenet Bar. i. tractatū de tyrāno r. idem dicit ep̄o vel alio p̄lato potēte qd solet seruire in dericos suis votis nō obtpanteo. sic intelligenda ē gl. in. l. i. §. que onerande. ff. q̄nā rerum actioni datur hinc vulgariter dicitur qd rogamina superioris sunt p̄cepta s̄ intelligo modo p̄dicto r. hec notabis. In gl. nota bene hanc gl. qz ē magistra in materia sua r. quotidie ad eā remittit cū queritur an ea. que fiūt per metū teneat. Et vt clare habeas gl. p̄mo gl. colligit ex tex. vni notable qd ea qd fiūt p̄ metū amissionis rerū debent restitūdi. Secundo gl. querit an hoc habeat locū in illis rebus sine quibus vita corp̄alis amittit vult qd ex quo nō p̄t. quis sustētari sine illis bonis qd bus timet spoliari excusatur si quid fecit p̄ illū metū. nā vita nostra corp̄alis nō p̄t sustētari sine adiumento sp̄aliū. vī alibi dicit tex. qd etiā sp̄alia sine sp̄alib' diu esse nō possūt vt. i. q. ij. si quis obiecerit. hinc dixit gl. in. l. aduocati. L. de aduo. dimer. iudi. qd bona sp̄alia sunt alia vita quasi dicat vt corpa sunt frūda. vī sicut mortis metus excusat. vt in. c. cū dilectus. f. e. ita r. hinc p̄dendi bona sp̄alia Idem dicit gl. si timet pati granē iacturā i reb' lais. Et nota in hoc gl. quasi innuat qd medū excusat met' perdendi oīa bona. sed etiā si timet pati grauem iacturam vtputa si timet p̄dere maiorem partem bonorum vt. s. dixi an antea

excuset metus excōdicationis dicam post gl. in. d. c. cū dilectus Tertia gl. cōtra p̄dicta oponit. de. c. oēs causatōnes. vbi metus paupertatis nō excusat gl. di recte nō soluit s̄ dicit q. c. istud loq̄tar qm̄ quis cōmittit malū in se. ppter timorem libertatis vel corpo. z. s. cru ciatum. nō em̄ quis debet cōmittere peccatū imo oia poti' mala pati vt i. c. sacris. f. e. hinc dicit tex. iuris ciuiliū in. l. palam. ff. de ritu. nup. q. nō ē ignoscendū mulieri q̄ p̄textu paupertatis turpem vitā elegit. z. est rō qz p peccatum mortale morit̄ aia Nam oīe mortale est dignū p̄na eterna. sed aia ē dignior corpore cum corp' sit mortale z. caducū. Ideo imminente metu mor tis debet quis poti' eligere mortē temperalem. s. cor p̄is qz mortē p̄petuā. s. aie Quarto i verbo nō gl. intrat p̄ncipale materiā an ea que fiunt p̄ metu teneāt z. primo tradit regulā affirmatiue cū litatione tñ dicēs in effectu q. ea que fiūt p̄ metu regulariter tenēt dum modo sine culpa sua quis incidat in metū. nā tū c̄ si sine culpa incidit pōt peti rescissio eoz que acta sunt p̄ acti onē q. met' cā. sed si culpa sua incidit in metū tenent gesta z. nō cōp̄tit aliquod remediū metū passo. tex. de hoc vltimo est singularis qui quotidie allegatur in l. si mulier. ff. e. vbi dicit q. si liberta cōmisit in gratitu dinē cōtra dñm z. p̄textu ne reuocaret in fuitate aliqd p̄misit dño nō succurritur sibi p̄tra illā p̄missionē liz metu fuitatis fecerit. z. hoc ideo quia ipa sibi intulit metū p̄mittendo in gratitudinē z. dñs iuste minabatur sibi de reuocāda ea ad fuitatē. Ab hac regula gl. ex cipit hic lex casus p̄rimo in matrimonio. z. ē duplex sp̄alitas scdm̄ gl. in matrimonio p̄rimo q. nō tenet si metu fuit p̄tractū. Secdo q. etiā si culpa sua quis ici dit in metū nihilomin' matrimoniu ē nullū p. c. veni ens de spon. qz matrimoniu cōtrahit̄ libero p̄sensu. z. vbi interuenit metus tollit̄ qualitas libertatis vt in. c. cū locū d̄ spō. Cōtra hoc gl. oppo. de. c. inter cetera p̄x. q. iij. vbi tex. videt̄ inuere q. matrimoniu tenet z. est ille tex. multū singularis i hac materia. Et h̄ et ibi multipliciter soluit. Et primo q. ibi nō interuenit iust' met' q. possit cadere in p̄statem virū hec solutō non ē bona. qz tex. ibi loquit̄ d̄ metu necis. Secda so. q. in eo q. tex. ibi dicit sit stabile z. firmū. illud verbum sit ponitur p̄sultue z. nō p̄ceptiue. hec ē imp̄p̄atio litere

Tertia so. q. loquit̄ de cōsilio. hoc nō apparet ibi i tex. Quarta so. q. met' nō fuit ibi. p̄batus cōtra hanc facit qz ibi p̄supponit met' alias non fuisset dubiū. vñ ppter verba illius tex. multū vrgentiā tenuit̄ hic do. meus do. card. q. matrimoniu metu cōtractū tenet. z. sic q. iste casus nō recte excipit̄ a regula. f̄. et tñ q. po test rescindi p̄ actōnē q. metus cā. sed cōiter gl. z. doc. vtriusqz iuris tenent oppositū. z. hec cōtraria opi. veri or est. Et adduco tex. cui nō d̄deri nō pōt in. c. significa uis. de eo qui duxit in matrimoniu. vbi tenuit sp̄m

matrimoniu cōtractū post primū meretriciosum nulla pri' petita rescissio p̄ actionē q. me. cā. si em̄ valuisset primū m̄rimoniu nō tenuisset scd̄z p̄mo nō annullato. quia m̄rimoniu nō pōt p̄sistere nisi inter duos vt in. c. gaudem' de diuor. Itē p̄batur in. c. veniens. supi us allegato. et in. c. cū locū de despon. nam certū est q. i m̄rimonio p̄trahēdo requirit̄ liber cōsensas vt ibi s̄ vbi metus interuenit licz nō faciat cessare cōsensum tñ tollit̄ q̄litate libertatis requisitā z. vbi requirit̄ cer tū quid cū qualitate libertatis nō est iuri satisfactū si interueniat illud sine qualitate libertatis vt in. c. pisa nis. de resti. spo. vide bonā gl. quā tenebis menti i. c. notificasti. p̄x. q. v. z. vide in hoc qd̄ plenius dixi i d. c. cū locū. z. ad. c. p̄all. inter cetera. pōt r̄ideri. vt in gl. nā licet imp̄pare tex. vba ppter alia iura cōtraria vt in. c. cum dilectus de cōsue. ar. in. c. cū expediat d̄ elec. li. vi. Et dicit q. ibi int̄uenit iuramentum nō tñ in telligas q. iuramentū habz firmare cōtractū m̄rimonij. qz nō restituit libertatē requisitā sed cbligat vt saltem cōtrahat m̄rimoniu seu nō veiat p̄tra n̄ absolutōne pe rita vt in. c. si. v. z. in. c. vep. de iureiur. Secundus casus est in dote. nā p̄missa vel solata p̄ metu nō tenz vt in. l. si mulier in. s. si dol. ff. q. metus cā. sed simpli citer p̄missa sustentabit̄ ex sola approbatōe legis ideo metus interueniens vitiat ex toto actū. Et ex rōne sua p̄t colligi vna regula generalis q. vbi cūqz simplex p̄missio valet ex approbatōne legis si met' interuenit n̄ tenet hoc tñ dictū nullibi p̄bat. nā licz tex. ibi loquat̄ de dote p̄missa. tñ verbū p̄mitto pōt adaptari ad nu dā p̄missionem z. ad solennē. vt in. l. sciendū. s. dictū ff. de ed. edic. z. in. s. si scriptū insti. de inuti. sti. ideo tene q. sp̄alz est in dote qualitercūqz p̄ metum p̄missa vel solata. Et quēadmodū m̄rimoniu d̄z esse liberū. ita et dos accessoria ad matrimoniu vt nō gl. in. d. s. si dos. Tercius casus in rebus ecclesie p̄ metu. tra ditis. nō. n. transfert̄ dñm̄ intercedēte metu. cōtrariū tñ sensu gl. xv. q. vi. c. i. z. aliqui. secuti sunt. Sed cōis opi. sequit̄ istā gl. z. sp̄alit. Jo. an z. facit q. nō archi. in. s. de re. eccl. nō all. li. vi. Do. an. dicit q. aut nō in teruenerūt debite solennitates que debent fieri in ali enatiōe z. tūc dñm̄z nō transfert̄. xij. q. ij. sine exceptō ne. aut fuerūt fuate solennitates z. tūc transfert̄ dñm̄z Et ex hoc videt̄ inferri q. nō sit sp̄ale in traditōe rei ec clesiastice. z. idem videt̄ tenere hic do. car. sed certe nō sufficit q. solennitas seruet̄ nisi sit facta in casu licito z. a iure approbato. Duo em̄ sunt necessaria vt valeat ali enatio facta de re ecclesiastica. p̄rimo q. fiat in casu licito. Secdo q. fuer̄ forma a iure statuta siue tradita vt est tex. in de. i. de re. ec. nō alie. nō in. c. i. f. de in ipte. resti. dixi in. c. ecclesia. de cōsti. h̄is vero obfuitis te nebit alienatio. licz met' intercesserit. ar. c. merito. xv. q. i. Quart' casus i voto qz votū p̄ metu factū nō

tenet scdm gl. qd bene notabis. Et ide no. glo. xv. q. vi. in. c. aucte qd intellige in metu humano no autem in metu diuino. Na si quis timore dei vel timore peccatoru suoz vel timens interitu corpis ppter naufragiu vel quid simile emisit votu tenet. qz talis metus e bonu et appetendus. vt in. c. licet nobis. de regu. iur. i. c. gl. i. qz nobis. Et qz do. car. hic dicat iure no pbari vt metus ipediat votu in puto ptrariu et allego casu aptu i. c. pns. xxi. q. iij. facit. c. notificasti. xxiij. q. v. et i. c. si. s. e. licet ad illu tex. possit mderi qz ibi simulate asumpsit velu et sic defuit ibi voluntas. s. in si illi. c. bene facit tex. vbi papa no refert ad simulatone vel pte statone s. solu ad timore mortis. Item pbo hoc rone p votu quis obligat deo s. deo nihil e acceptu qd no pcedat ex sincera voluntate qz nullu e bonu nisi voluntarium vt dicit tex. xxiij. q. v. ad fide. et ea. ca. q. vij. in. s. ex bis. Quintus casus in iurisdictione p metu extorta. na intercedere metu no transfert iurisdictione. allegat gl. i. ij. in. s. i. ff. de iudi. Et no bene hunc casum ille in tex. loquit spaliter in eo qui metu progauit iurisdictione alteri iudicis vñ voluerunt aliqui casum illu extendere. Sed gl. hic nonter igtellexit illu tex. generaliter qd satis mihi placet p siderata rone tex. nam si metus impedit progatione iurisdictionis fori? vñ impedire translatione. et hunc intellectu videt approbare Bal. in. le. decernimus. l. de sacro sanc. ecc. et Bar. in tractatu. de tyrano. Et p hoc infero ad qone ciuitas hns electioe officialis vel pntem eligedi sibi dnm obfessa p exercitu eligit sibi officiali p metu vel trastulit iurisdictione in tyranu qui habebat ciuitate obfessa querit nunquid iurisdictione sit translata. et p pns nuqd teneat gesta p tyranu istu seu officialem et dicendum qz si qz vbi agit de iurisdictione pferda metus vitiat factu ipo facto. vt in. d. l. ij. intellecta modo pdicto. et hoc tenet Bar. in. d. tractatu. et sentit Bal. in. d. l. decernimus. qz bene nobis Et ex hoc infero ad alia qoz Canonici elegerut aliqui in platu p metu puta p pceptu tyrani nunquid talis electio teneat et multa cosimilia sup hoc enumerant tempore Urbani sexti. qñ inceptu vltimu scisma i ecclesia dei Na dicebat cardinales alii qui qz p metu et p impssioez romanoz elegerut p papam. vñ postea quida ex eis puenerut et aliu elegerut Ex dicto bar. et Bal. p rationem huius gl. et per tex. illius l. ij. possit dici qz electio est nulla. Et vide tex. iuncta gl. in. c. quisquis. de elec. et similit facit tex. in. c. vbi piculu in. s. ceteru de elec. li. vi vbi dicit tex. qz cessat electio vbi adimit libertas eligendi In ptrariu facit qd no. Inn. in. c. qz licet. de elec. vbi dicit se credere qz si metus intercessit teneat electio. licet veniat in iuranda vnde anoz irref tenent gesta p electu. Et ad Bal. allegat istu tex. in. ar. Et tene menti singulariter illud dictu Inn. ppter ei auctoritate na facit ad pcedente

qone de tyrano. Ego tñ alit distinguo reducendo ad pcoria i. c. licet. de elec. viz qz aut ppellit electores eligedi certu et tuc electio e ipo iure nulla. qz e ptra substantia electionis na electio e vnu d plurib eligere et ita itel ligat tex. i. d. s. ceteru. aut ppellit eligere vnu d certo genere personaz et tuc metus no vitiat ipo facto. qz no ex tota adimit libertas eligedi vt in. c. cu terra. d. elec. et tñ valet psuetudo vt electores teneat sibi eligere platum d certo genere psonaru vt est tex. in. c. abbate de verbo. sig. et i. c. cu dilect. d. plue. hinc dixit Jo. an. d. c. cu terra. qz psuetudo no pot tollere libertate eligedi. s. refrigerare sic qd nobis. et pleni dicit in. d. licet Sextus casus et vltim scdm gl. i auctoritate tutoris p metu extorta. vt in. l. i. in. ff. d. aucto. tu. et possit ad duci ille tex. ad tertiu casum p allegatu vt si eps auctorizet in ptractu pmetu in ipo p ecclesia inferiori qz tal auctoritas si teneat qz eps equipat tutori. vi. q. i. i. c. lib. et no. s. d. i. re. resti. et i. c. anditis i gl. iij. Ex gl. hosti. expatit aliqs alios casus et sit i ordie Septi casus. c. vnic. i. e. li. vi. vbi dicit p absolutio ab excoicatione p metu facta no tenet. Octauus casus i testu cu testes inuiti fuerunt detenti vt. l. que testu in. ff. de testa. no. g. i. e. sacris. Nonus casus in sententia. na tenet hic hosti. qz snia p metu lata no tenet. allegat. xi. q. iij. iniustu. et Jo. an. hic simpliciter transit referendo. hosti. s. ptrariu nouit gl. in. d. c. iniustu. et sequit ibi archi. et gl. in. c. quatuor ea. ca. et. q. que dicit qz sententia lata p metu tenet licet possit elidi p actione vel exceptione. Do. an. distiguit qz aut metus impedit solenitate requisita et sententia no tenet alias sec. sed hoc nihil e dicere qz si debita solenitas no interuenit sententia e nulla no ppter metu s. ppter defectu solenitatis. qz si no suat solenitas substantifica no tenet sententia quatum canoz spate lata. vt in. l. plata. l. d. sen. et. ij. q. vij. diffinitiva Repio bal. in hac. q. in. d. l. decernimus. distiguentem qz aut metus fuit illat? circa pntem clauiu et vitiat ipofacto. qz pntem clauiu vñ esse libera. allegat. d. c. vnicu. e. ti. li. vi. aut metus fuit illat? i alijs sententijs et tenet sententia licet possit rescindi. ppter metu allegat gl. in. d. c. iniustu. et dicit canonistas ita tenere s. pfecto ptra pntem mebru suu allego gl. singulari in d. c. vnicu. qz pdndit sententia excoicationis lata pmetu tenere quasi in absolutioe sit spale vt metus vitiet et allegat no. in. d. c. iniustu. et tene meti illa gl. qz nemo allegat. facit pmo qz cum illa sit gl. Jo. an. videt repbare dictu hosti. hie na si excoicatio lata p metu tenet fori? alia sententia. Itē adduco illu tex. p locu a spali. na cu spaliter papa ibi puidet circa absolutione. ergo scias in excoicatione et in alijs sententijs ptra dictu bal. Et pot esse ro spalitatit qz pncipes seculares erant faciles in copellendo platos et ad absoluedu aliquos a sententia excoicationis. et sic no poterat obseruari rigor

ecclesiasticis merito fuit statutū vt al. absolutio esset
 ipso iure nulla. Conclūde ergo qd regulariter met^o non
 vniat ipso facto cū interuenit in iurisdictione exercēda
 sec^o si in iurisdictione pferēda vel progāda vt in. d. l. ij.
 r. in. v. cū. s. ex. cepto. Decim^o casus in consōne
 pcur. scōm hosti. allegat. c. accedens. s. de pcur. r. ita
 trāseūt h. doc. Et bñ nōbis ppl auctoritate doc. vt si
 p metu quis pstituit pcuratorē nō tenet pstitutiō. s. cer
 te ille tex. hoc nō pbat. nā papa ibi nō intendebat ins
 de nouo indacere s. voluit puidere locū securū ptribus
 qd fēda est in oi actu tñ nō sequit qd si de facto met^o
 intercesserit agnus vitief. Undecim^o casus r. vti^o
 scōm hosti. s. actu q n pōt fuare sine peccato. s. dic
 q obligatiō hic impeditur nō ppter metū s. rōne pec
 cari qz nō pōt obligari ad peccādū. nec etiā iuramētū
 valet vt in. c. quāto. s. iuratur. r. c. li. vero. r. xxij. q. iij.
 quasi p totū Excipio dug. decimū ea qui pphendit
 in se multos casus in his. s. que genū in iuste carcera
 tum cū ipso detentore vt est tex. notabilis in. l. qui in
 carcere. ff. c. vbi aliū casum voluit exipie. do. An. j. c.
 pprimi. in renūciatione beneficij. Dicit enim ibi renū
 ciatio beneficij per metum facta nō tenet r. infer ibi
 postmodum generaliter ad omnes actus spūrituales
 vt in eis vitiet met^o ipso facto qz in istis debet esse vo
 luntas libera r. liberū arbitriū. s. certe non credo eum
 bene dicere r. pmo in renūciatione beneficij bēa glo.
 notabilē in. c. sup. hoc. de renunc. que apte tenet qz re
 nunciatio p metū facta tenet licet posset rescindi apte
 hoc tenet Inn. in. c. ad audientia. j. c. vbi dicit qz rescin
 ditur p actionē qz met^o cā. sentit idem Inn. j. c. pxi. lo
 quē in ibi alternativē. sed p de. r. Abb. apte hoc ibi te
 nent. idem do. de ro. deci. cc. lxxij. pbat p locū a specia
 li in. c. ij. in. s. sane de pe. vbi dicit qz renūciatio bene
 ficij. que fit p captōnem r. detentōnem ptātum secula
 riū nō tenet vt sic in odiū istoz pncipū qui qñqz in
 carcerāt clericos vt renūciēt fuit illud ius spāle indu
 ctum vt nō teneat renūciatō. vñ dicit ibi Bal. qz illud
 est ius nouū r. facit qz ibi nō. gl. in verbo p̄dicto mo
 do. Ad hoc etiā adduco istū tex. nā papa nō fundat se
 spāliter hic sup. beneficio sed sup. regula generali di
 cētis qz que metu r. vi sūt dñt renocari. r. c. r. sic apte
 sentit qz debet transire cū cōi regula. Itē quatin^o dicit
 qz in spūalibus vitiat metus. p̄rariū voluit gl. in. d. c.
 vnico. li. vi. Item baptism^o assumpt^o p metū tene qz
 ibi est volūtas licet coacta vt in. c. maiores in. s. item
 queritur de bap. r. xxxv. di. de iudeis. r. facit rō. ca.
 merito. xv. q. i. Conclūde ergo qz in actu merito
 metus vitiat ipso facto. vt in. d. c. ad fidē. Sed spāle ē
 vbi imprimis character. d. c. maiores. s. vbi nō uctat
 de merito quo ad deum s. de merito vel aliō vinculo
 metus nō vitiat regulariter abbas.

D aures. Qui terrore laycoꝝ electi
 renūciatio iuramēto vel fide firmata non sit
 regimīni ad qd elect^o erat p̄fici poterit hoc dicit p̄
 bendēdo quēlibet intellectū. Lōmunis diuisio. secūda
 ibi tue. Nota p̄mo qz factū a maiori pte collegij
 aliquibus p̄radicentib^o pōt dici vnanimīter factū ita
 colligit hic do. an. s. in dicio meo totū oppositū est col
 ligēdū. hic em dicit qz vno excepto electio fuit vnanī
 mīter celebrata. Nam si verbū vnanimīter verificaret
 in maiori pte collegij frustra fuisset dicitū vno excep
 to. r. qz hoc v̄bam vnanimīter importat qz nemine di
 screpate. pbat tex. i. c. ij. s. postula. pla. r. i. c. si vnanī
 mīter. eo. ti. Et ibi nō. hec etiā etimologia vocabulū
 nam vnanimīter dicit quasi vni^o ai. nō ergo p̄nt. dicit
 electores fuisse vnanīmos si eoz aliquis fuit discors
 a sententia cōi. r. idem dicit de verbo cōcorditer requi
 rit^o em vt nemo discrepauerit. vt nō gl. in cle. ne roma
 ni. de elec. r. in. c. capiētes de elect. li. vi. dixi in. c. non
 pōt. j. de re iudi. Secundo notabat hic do. An. qz
 renūciatio beneficij p metū facta nō tenet r. certe iste
 tex. hoc nō pbat hic em nō dicit qz renūciatō electio
 nis nō tenuerit. s. simpliciter dicit qz talis renūciatio
 nō obstat quo min^o is qui renūciatū p̄fici possit ec
 clēse. ad cui^o regimē fuit elect^o. vñ vt dicit Inn. pōt i
 telligi ex nouo iure. s. p electioe de nouo fēda. vel pōt
 itelligi qz ex antiquo iure sed vt dicit p̄ de. r. Abbas.
 pri^o p̄ta restitutioe aduers^o illā renūciatōem metu
 factā. r. p hoc tex. in. c. ij. in. s. sana. de penio. vbi tūc
 solū renūciatō beneficij ē nulla qñ fuit facta ad captio
 nē r. detentionem alicuius ptātis secularis. secus ergo
 qñ met^o aliter in tenuerit de quo dicit vt plen^o dixi. s.
 c. pxi. Tertio nō qz iuramētū r. fidei interpositio
 diuersa sunt. Sed quero de dñia inter hec do. dicit.
 Inn. qz iuramētum est cū sit sup. libris reliquīs vel
 alia re sacra. Fidei prestatio ē cū quis p̄mittit aliquid
 p deū vel fidē r. nihil aliud vt hic dicit Inn. Sed in
 cōtrariū facit. c. r. si xps d iurein. vbi patet qz pōt ite
 uenire iuramētū absqz tactura alicui^o rei sacre vel ali
 cui^o scripture. nā ad esse iuramēti nō requirit^o necessa
 rio tactura alicuius rei vt p̄batur ibi r. nō. gl. ij. q. i. in
 summa r. vide gl. in hoc notabilē in. c. i. de here. Et
 ob hoc do. car. hic voluit dare aliā dñam dices qz tūc
 est iuramētū cū exp̄mitur v̄bam inro. Si aut nō exp̄
 mitur r. p̄mittit aliquid p deū seu p fidē tūc dicitur si
 dei prestatō. si aut nō interponitur deus vel fides tūc
 dicitur simplex p̄missio. Hec dñia mihi ex toto nō pla
 cet. r. tex. videt in oppositū in. c. ego. r. in. d. c. et si
 xps de iurur. vbi patz qz dīcedo. sic de^o me adiūuet
 r. hec sancta euāgelia ē iuramētū. r. tñ nō exp̄mitur ver
 bum iuro. Itē habes multa exempla in. d. c. r. si xps

In quib? sine expressione hui? vbi iuro. inducitur iura-
mentū. et ideo dicerem q? iuramentū et fidei prestatio ha-
bent se vt gem? et specics q? oī fidei prestatio ē iura-
mentū s? nō ecōuerso vbiāq; em̄ adijcitur vinculū re-
ligionis simplici assertioni pōt dici iuramentū. Ad hoc
qd nō. in. d. c. et si xps et hec faciūt ad qōnes. Nūqd
violās p̄statōez fidei possit p̄uari beneficio sicut ve-
niens cōtra iuramentū. Scdo nūquid sit infamis sicut
piur? eo cāu quo piurū irrogat infamiā qd qñ sit ple-
ne dixi in. c. testimoniū. de testi. Ad p̄mū archy. i.
c. iuramētū. xxij. q. v. recitauit quendā dicere q? debe-
at p̄uari beneficio sicut veniens p̄tra iuramentū. Et hoc
tenuit gl. notabilis in. c. querdā. ne plati vices suas et
idem ibi hosti. et idem tenet gl. i. c. cōstitut? . d. trāfac-
sed aliud videt tenere ipe archy. ibi et i. c. i. de sepul. li.
vi. vbi vide vidz em̄ in hoc variasse. sed do. car. tenet
h? q? nō sit p̄uāduz beneficio et refert hoc idem tenere
quādā decisio. rote. ego seq̄r opi. gl. p̄nimo p? fūda-
mentū qd. s. feci qz oīs fidei prestatio ē iuramentū. Itē
q? accidere posset q? pl? peccaret veniens cōtra fidei
cōtra iuramentū. nā piurū tāto ē grāu? quāto id sup
quo fuit iuramentū p̄stitutū erat sancti? Nā magis pec-
cat veniens p̄tra iuramentū interpositū sup corpe xpi q̄
si esset interpositū sup alia creatura. vt pbat tex. nōbi-
lis i. c. monet. xxij. q. i. nō. Inn. in. c. et si xps. p̄all. vñ
si qd iuraret sup beato p̄etro. et ali? p̄mitteret aliqd p
deū vel fidem suā. nō dōbitādū quā magis peccaret.
p̄trahendo ille qui iurauit p? deū vel fidem suā vñ
absonū esset dicere q? iste nō ē eberet p̄uari qz venit cō-
tra iuramentū. ad idē adduco tex. i. c. tua de iniur. vbi
cleric? p̄uat beneficiū p? piurio putatūo. i. p. eo qd vita
re nō pōt quo ad vulgi opinionē. licet in veritate non
sit piurū fori? ergo debet p̄uari qñ venit p̄tra p̄statō-
nem fidei ad idem etiā adduco. c. p̄uenit de fidei. vbi
vbi copulatiue dicit p̄tra religionem fidei et iuramentū
sui rē. vnde prestationem fidei appellat ibi iuramentum
nam vnicūq; interuenit ibi iuramentum seu fidei pre-
statō Et ex h? infero ad scdm q? iudicō meo nō be-
ne dixit. collec. i. d. c. p̄stitut? . vbi dixit q? veniens p̄tra
fidē p̄stitutā nō sit infamis qz iura loquūtur d? iuramēto.
nā vt. s. dixi fidei p̄statō ē iuramentū et facit iste tex. vbi
eq̄panē et p̄dicta notabis. Et vide gl. nōbilē ad mate-
riā in. c. vt circa de elect. li. vi. Et in. d. de. i. de hereti.
In gl. i. in si. Jo. an. dicit hāc gl. p̄cedere in p̄fir-
mato nō in electo tm̄ quasi dicat q? elect? tm̄ pōt re-
nūciare electōni de se facte absq; cōsensu supioris. sec?
qñ electio ē cōfirmata vel qñ quis habuit beneficiū p
institutiōne seu collatiōne. vt nō. gl. in. c. si elect? d? elec-
li. vi. et nō. i. c. ij. de trāsla. pla. Itē pl? dico q? si elect?
fuisse h? cōfirmata nō tenuisset renūtiatō facta in ma-
nibus nō supioris etiā in p̄ iudiciū renūciantis. Hoc
pbat in. c. q? in dubijs. de renūc. vbi dicit q? talis re-

nūciantō nullā optinet firmitatē ergo nō valet etiā in p̄
iudiciū renūciantis. cū em̄ iste sit obligat? bñficio vt
in. c. nisi d? renū. non pōt p? se eximere scipū ab hac ob-
ligatiōe ad hoc. l. legat? . ff. d. offi. p̄li. vñ pōt sic renū-
ciās administrare i beneficiū suo anq; supior habeat ra-
tā illā renūciantionē. qd sentit Jo. an. p? hosti. in. c. q̄-
to. de trāsla. pla. plene dico in. d. c. q? in dubijs. licz
aliud senserit gl. i. c. q? de i. de sta. re. Et ideo hec iura-
que videntur innere q? valet renūciantō beneficiū p? me-
tum facta. intelligo intemiente supioris cōsensu. et
ita loquitur et ponderat tex. in. d. de. ij. in. §. sane. et. j.
c. pxi. In glo. si. i. si. hec gl. habet bonū intellectū
sed nō soluit ciare et formaliter cōtrariū sed in effectū
vult dicere q? aut iuramentū ē taliter p̄stitutū q? repug-
nat postmodū iuri repetēdi et tūc iuramentū obstat. Et
ita loquitur iste tex. vñ dicit intelligi q? iste iurauit ampli?
nō repetere vel q? ampli? nō p̄iceretur illi ecclesie. sec?
aut qñ iuramentū est taliter p̄stitutū q? nō repugnat iuri
repetēdi. vtputa si quis iurauit resignare beneficiū su-
um p? metū si postmodū resignauit pōt beneficiū repe-
tere intētando actōne q? met? cā. nā iuramentū suum
sibi nō obstat. q? nō iurauit nō repetere beneficiū. vt p
batur. j. c. pxi. nō obstat. c. cū inter. p. de renūc. qz ibi
p̄mouetur ex nouo iure. si em̄ quis iurauit nō repetere
beneficiū. intelligitur ex antiquo iure. sed ex nouo iu-
re bene posset. vt ibi. Ad. c. ij. d. resti. spo. de. c. q? ibi re-
nūciantis spoliatus. nā ibi renūciantio non refertur ad
possessiōne quā nō habebat dicendū vt ibi latius no-
tat nūquid aut aduersus illud iuramentū. de quo in
tex. p̄petat aliqd remediū. dicit Inn. q? sic. qz ex quo
iurauit p? metū pōt petere absolutiōem a iuramento et
ep̄s pōt istū absoluerē et nota bene hoc dictam q? ep̄s
potest absoluerē illum qui iurauit p? metum. et sic intel-
lige. c. si vero. et. c. verū de iurur. Et idem ē vbiāq;
iuramentū p̄tinet turpitudinē ex pte recipientis vt in
odiū istius qui turpiter recipit iuramentū possit ep̄s
absoluerē iuramentū. vt nō. idem Inn. i. c. de bitores.
de iniur. et dicit h? Inn. q? licet ep̄s possit absoluerē
bene tm̄ faciet nō absoluendo si aliud remediū cōpetit
iurati vñ si quis iurauit soluere vsuras habet remediū
vt p? soluat et postea repetat vt i. d. c. de bitores. dicit
tm̄ q? si obmissa hac via ep̄s directe absoluerat nō pu-
tat hoc p̄tra ius esse. Et nō singulariter h? dictū ex hoc
em̄ vult q? qñ iuramentū turpitudinē p̄tinet ex pte re-
cipientis nō ē necesse vt iurās adimpleat p̄us iurame-
tum. vel vt faciat cōpelli recipientē ad relaxatiōem. s?
pōt directe petere absolutiōem ab ep̄o. et pleni? hāc
materiā attingo i. c. i. de iniur. Abb.

D audienā. Quā pmetū qui de
stantē iurū beneficio suo renūciare iurauit et
renūciant illud repetere potat In prima cōquestio

ptis. In scda dat iudicis sibi mandamus. Nota
 primo qd iuramentu de resignado no extendit ad ius
 postea querendu. nec p cludit facultatem repetendi p
 actionem qd me. ca. si intemerit met. satisfiit ergo iuramento ex solo renuciatiois acti. qd facit ad multa
 Seco ex b r ex tex. no qd aliud est iurare de relig
 nado aliud de no repetendo Item qd iuras no repete
 re beneficiu p ea resignatu si pot petere licz p metum
 iuraverit intellige nisi pua petita absolutione aduersi
 iuramentum vt in. c. si vero de iurari. Et est gl. si. hic r
 dixi. s. c. pxi. Tertio nota in. v. qz vo ar. optimu
 qd circa reuocatioe beneficii metu facta no e aliqua
 specialitas Sed queadmodu alia que metu fiat oit
 reuocan ita r renuciatio. Sz quero q iure audiat iste
 quin renuciavit beneficiu p metu So. dicit Inn. q p
 actionem qd me? ca. qd pleni? dixi. s. e. c. h. Sed ad
 uerte tu ad tex. qui loquit p verba pntis tps dicens
 que met? ca hnt carere oident robore firmitatis. q sic
 vidz qd bec que fut p metu no habent robur firmita
 tis. r sic pccordat iste tex. cu edicto ptorio in eo qd oz
 qd met? ca factu e ratu no habepo. vt in. l. metu. in. s.
 sed qd pto. ff. e. Et id pot alii vt nonter dicit Bar. i
 d. l. metu in. s. volen qd duo sunt remedia pncipalia
 ptra ea que fut p metu de iure ptorio. na de iure amil
 regulariter tenet ex quo interuenit pntis licz coact?
 Sz ptoz introductu duo remedia. p primo dando vti
 lem actionem que pua erat directa vide absqz eo qd
 intem actoz qd me? ca possum petere re qua tra
 didi p metu intentando actione vtilem que pua mibi
 ppetebat r b ex beneficiu ptorio mortui qz ex quo pre
 tor no vult habere ratu qd fut p metu ipofactio datur
 metu passo. vti acti? Sz qz no erat ex toto sufficiet
 passum metu passo induxit aliud remediū. i. actione
 qd me? ca. r p ea restituit actio directa que pua ppe
 teoat beneficio ptorio legitimi corā quo intentat actō
 qd me? ca. r b facti pbat tex. i. d. s. volen Et ex his in
 fertur ad intellectū hni? capituli qd ille qui renuciavit
 beneficiu p metu habet duplex remediū pprimū
 vt atreptet actione qd me? ca. r p hoc remediū restitu
 untur sibi oia que tradidit p metu cu integritate vt in
 c. abbas in si. s. e. r pot indirecete petere beneficiū intē
 tando vtilē actione. Na si cecidisset a possessione sine
 metu r sine renuciatioe habuisset actione directa pu
 ta pccessoria vel officiu iudicis vel lata re vendicatioez
 iuxta nota p Inn. in. c. cu venerabil. d. reli. do. Vnde
 vero ex quo renuciavit p metu habes illā actione vtilē
 que p? erat directa. directa vero sibi no ppetit qz non
 potuit ptoz directe disponē ptra ius civile. vt insti. de
 bo. pos. post prin. Et scdm hoc bec intellige r limita
 ea que no. gl. i si i. e. abbas. s. e. In gl. h. ibi r dicit
 vis impetus maioris rei. ad. Aduerte hic eni ponit
 diffinitio cum querit quid sit vis pre cisa. na duplex est

vis quedā ē pāsa. quedā est pūa ptraia volūtatē. vt
 cū quis ligatis manib? r pedibus rebaptizat vel cō
 pellitur cōscar excoicato i ecclesia r de ista vi non fit
 mētio in isto titulo. alia ē vis pditionalis vt quādo in
 fertur alicui vis vt nifil certū quid faciat minatur alter
 sibi mortem. et de hac vi fit mētio in isto titulo r bec
 vis includit sub metu. iō dicit gl. qd hodie detracta ē
 vis. mēto que olim stebat in edicto pto. r dic qd b
 traxit ē mētio in libro iuris ciuili. qz solū fit mētio b
 metu. r oz intelligi ille titul? scdm gl. r bene in vi com
 pulsua. vt qn quis p vim pditionalem ppetit rē suā
 tradere vel debitorem liberare. p alio vero vi. puta ex
 pulsua vt cū violenter expellitur de possessione sua vt
 vi ablatua vt cū alicui auertur violenter. res mobilis
 vel vi turbatua vel inquietatua dantur alia remedia
 de quib? in gl. Et in si. gl. vel dic qd oz mēto qz mēte
 teret In gl. in vbo ad resignationē ibi si polim o
 dum in resignatioe no intercessit met? Aduerte quia
 gl. hic sentit no sufficere. vt met? agsit tpe iuramēti de
 resignado. sed requirit vt etiā duret in resignationis
 actu. al si spōte resignaret no haberet actione qd me?
 ca. p. l. h. l. e. vbi d r q si p metu pmissi aliquid tra
 dere r ex interuallo cessate metu tradidi no possum re
 petere qz sponte videtur purgatu vitū me? pcedens
 Jo. an. dicit qd hic durabat met? pntis quasi dicit qd
 ex quo fuit cōpulsus iurare si postea in excoicatioe non
 durat met? nihilomin? excoicor qz videor exequi timo
 re iuramēti. Ad. demiores doc. sequit gl. dices qd
 cū aduers? iuramētu haberet iste remediū qz poterat
 petere absolutionē no excusatur si postea spōte soluit.
 Sz mibi pl? placz opl. Jo. an. p. c. i. iūcto. c. debito
 res de iurari. Na iuras soluere vsuras. habz remediū
 petendū absolutionem. vt in. d. c. l. tū si volens satisfi
 cere iuramēto soluit pot postea repetē Itē potuit ille
 timere pntis quo ad vulgi opl. vide oia modica pre
 sumptio sufficit ad tollendā illā psumptionem qd spō
 te soluit sicut in simili nō. Inn. in susceptione habit?
 in. c. i. s. e. Ad idem qd nō. idē Inn. in. c. pcedēti vbi
 d r qd ex quo quis habz remediū repetēdi no debet pe
 tere absolutionē a iuramēto. ad idē. c. pmissum d spō.
 r hoc iudicō meo apte. pbat iste. tex. in quo nihil dicit
 tur qd tpe renuciatiois me? durabat imo tex. in si. dicit
 qd virtute iuramenti tenebat resignare. In gl.
 si. in si. Na ex hac gl. tria remedia cū iuramētu pntet
 turpitudine recipientis. r inter cetera no qd pot petere
 absolutionē a iuramēto. qd lan? dixi. s. c. pxi. Et nō
 si ngularitē ex tex. iūcta gl. qd dicit qd adimpleuisse iu
 ramētu licz si duret effect? iuramēti. Et facit ad illam
 qdem nūquid ad emidā penā sufficiat fecisse actū il
 li in iuramētu licz act? postmodū nō duret. de quō ple
 nius p Bar. in. l. inter castellanū. ff. d arbi. r in. l. sicut
 in. s. supuacuū. ff. qui mod. pig. v? ypo. sol. facit bene

commissum. peral. Abbas.

Excoicatus si e qui absolute co
Actus. act? excoicato coicat sec? si co
actio fuit pditionalis. In prima pte de cisa
coisultatio. In scda distinguens mso ibi distinguit?
z pnu mbru psequitur ibi in pncipio Secundu ibi
in secundo. Ad primo q bnti mdere d iure quqz
imminet necessitas distinguendi Snt em quedā du
bia q sine distinctione decidi nō valēt p cordat. c. lras
de despon. impu. cū multis si. z ideo alibi distincō ap
pellatur discretō. vt in. c. sup lras. d. rescip. Scdo
nō duplicē eē vim. pccam. l. z pditōnalē. qd aut fit ex
vi pccā non imputat quia pccā dicitur quis pati qz
agere quia. nulla voluntas reperitur in agente. exemplū
in eo qui ligatis manib? z pedib? pcellit coicare ex
coicato in lecto vel in ecclesia. vis vero pditionalis ē
qn meta mortis vel corpis cruciat? quis coicat excoi
cato. z h casu dī facere qz h reperitur voluntas cū potius
eligat coicare excoicato qz mori. Et ex hoc ex tex. nō
q pon? quis dī pati mortem violentam qz coicare ex
coicato vel aliqd aliud peccatū pmittere hinc alibi
dicit canō potius debet quis oia mala pati qz mala
pccare vt. xxxij. q. v. ca. ita ne. Nota q met? attēna
at culpā n̄ tñ cā. prius excludit. min? em peccat is q p
metū peccat qz qui sponte. z iō minor debet imponi
pena vt. ij. q. i. in pms z in. c. h. xi. q. ij. Ad ibi
labe q excoicato dicit labec. et forte ideo scdm Jo
an. qz multi i illā labūtur. vel dic q ideo quia per ea
oia labefactatur Item nota min? agitur cū igno
rāte qz cū meta paciente Ad ille qui ignorāter coicat
excoicato nullā culpā ptabit vt in. c. nup. de sen. ex.
leas in eo qui coicat p metū vt hic. Ultimo facit
iste tex. ad qōnē canetur statuto q quicūqz male quid
fecerit incidat ipō facto in talē penā. quidā fecit p me
tum actū. phibitū nūquid incurrat illā penā. z videt
primo q sic. p istū tex. nā excoicatiois pena ita inus
luitur q coicat excoicato p metū sicut qui sponte. In
pccatū facit qz met? attēnat culpā z etiā penā vt. s.
dixi. Ex quo ergo rōne met? debet miti? puniri ergo
nō debz incurtere penā statuti. ad qd bene facit. c. h.
de lic. pueror. So. dicit pōt q penā incurrit s iudex
i impositiōe z executiōe debet habere respectū ad me
tū. vñ debet minuere ipam penā. Et idem videt dicen
dum i alio casu vbi i delinquēte repit aliqua qualitas
p quā debz miti? puniri. Ad hoc qd nō Bar. in. l. h.
de recepta Ad istū tex. dic q licet coicās p metū incur
rat excoicatioē nihilomin? tpe absolutionis minor
pena sibi imponit qz si coicasset sponte vt est tex. nō.
l. c. h. xi. q. ij. In gl. h. in fi. v. el scdm bñi. coicās
excoicato p metū si nō pccasset iniquitati illi? apud
deū nullū demeritū incurrit. z sic pnt intelligi. c. q.
pdecessor. z. c. a. n. c. all. in gl. sed quo ad ecclesiā

An guntias pccat metū in
Excoicatiois pena aliquo
pena

militatem ptabit excoicatiois vinculu vt hic. Ad h
dicit hosti. agens aliqd p metū si n̄ pccat iniquitatē
nō peccat quo ad deū Sed pta hoc facit iste tex. i eo
q dicit istā culpā ptabere licet met? ipam attēnet
z q dixi q coicās excoicato incurrit excoicatioē in
telligit minorem. nō autē maiore nisi coicasset excoica
to in crimine. p quo fuit excoicatus vel fuisset excoica
tus cū pccatibus sibi hoc pbāt in. c. nup. z. c. si pcc
bine de sen. ex. z. xi. q. ij. in. c. qm. z i. c. de de. ex.
mi. An autē comuicās excoicato minori excoicatioē incur
rat excoicatioē dic q nō. qz excoicatio nō transit i ter
ciā psonā. vt i. d. c. qm qd nō. In gl. h. ibi eos ibi
parificat tex. rebaptizatos sponte vel p metū. z i. c. qz
quis. qd sequitur parificat in teste tacere veritatē spon
te vel metu. vñ testis incurrit pccatū tacido veritatem
si sponte fecit sicut si p metū. So. dicit Jo. an. z bene
q met? nō excusat ab excoicatioē vt h necq ab irr. ga
lantate rebaptizationis. vt i. c. eos. necq a pccato vt
in. d. c. quisquis. tñ minus peccat qui hoc z similia a
git p metū z dic q minor pena vel pnia debet imponi
vt ē tex. in. d. c. h. xi. q. ij. z. ij. q. i. in pms S3 ex
tra gl. op. videt em q metus debeat excusare pccatū
tū cū excoicato a pena excoicatiois. videm? em q
viator seu peregrinus transiens p terrā excoicatorū lī
cite cōicat propter necessitatem famis vt in. c. qm
multos. xi. q. ij. z in. c. inter. de sen. ex. Item creditor
excoicati licite sibi coicat. p recuperatioē rerum suarū vt
sibi debitarū vt in. c. si vō de sen. ex. nō. in. c. intellexi
mus. de iudi. si ergo necessitas vite suade cōtra ne
cessitatē victus excusat a sententia excoicatiois fortis
necessitas seruādi vitam pta timorem gladij deberet
excusare pccatū cū excoicato So. pccatum ē diffi
cile z pōt solui tribus modis Primo q loquitur iste
tex. in cōmuniōe in crimine. et sic qn quis p pccatū
nem incurrit peccatum mortale seu maiore excoicatio
nem tūc em cessant pccata nam n̄ ē licitū pccare
excoicato i crimine ppter necessitatē famis. nec ppter
necessitatē bona sua recuperandi. S3 quia hec solu
tio nimis stringit litterā datur z secunda so. vt intellē
gatur tex. i metu vano qui regulariter nō excusat Se
cus autē si metus fuisset talis qui potuisset cadere in
cōstantē virum hec etiā solutiō nimis restringit tex. im
mo littera videtur innere cōtrarium dū dicit q p nul
lo metu zc. z sic claudit metū etiā sufficientē. z facit hec
littera multum ptra opi. Ly. in. l. i. l. vnde vi. in pe
nal. q. vbi formagit qdem. notabile. Quidā habens
uxorem suspectā de adulterio pcepit suo seu familia
ri suo vt eam interficiat alias minabatur sibi mortem.
seruus timorē mortis proprie occidit uxorem querit
nunqd seruus sit excusatus ab homicidio. et tandem
cōcludit post pe. quod sic qz hoc fecit seruus ad telam

Excoicatiois pena aliquo
pena
An guntias pccat metū in
Excoicatiois pena aliquo
pena

sal corporis. nam sicut excusatur quis occidendo aliu
ca defensionis. ut in de. si furiosus. de homicidio. ita
debet excusari iste qui ut no paret uxorem dñi interfecit.
idem tenet glo. l. i. penult. ff. si famill. fur. feci. dicitur et
bar. in. l. ij. ff. de noxa. et satis bene facit ibi tex. de iure
canonico seu diuino non credere hoc dictu legistarum
procedere qz ut notat dicit iste tex. que ad hoc nobis
pro nullo metu debet quis mortale peccatu incurre.
et est rō quia ut q. dixi. potius debet qd cōseruare vi
tam aie qz corpis. nam cōmittendo peccatu mortale
moritur aia sustinendo vō gladiū moritur corpus qm
imo vir pfectus potius deberet pati mortē corpalem
qz cōmittere peccatu veniale. qz peccatu veniale oppo
nitur seruari caritatis ut no. glo. in problemio sexti. vir
aut pfectus potius debet eligere iterum corpus cada
ci et mortalis qz pdere seruiorem caritatis quas habet
in deū. facit qd te. et notat in sequentur. et in. c. ne qd
xxij. q. ij. Item nō pōt negari qd occidendo aliū ppe
metu qd pmittat homicidiū ex quo ille q agnōc est iter
factus non erat aggressor. xv. q. i. c. metus. sed qz de
bet potius omnia mala pati qz malo psonare. xxij. q. v
c. ita ne. Nec ob. si dicat. iste fecit ad tūdas sui corpis
et q licet quis alium occidit cā defensionis. qz ista p
cedunt qñ quis occidit suū aggressorē. quia tunc poti
us aggressor dicitur seipm occidere et iste dicitur pati
ut no. in. d. de. si furiosus. sed in casu nō iste q metu
alterius facit directe agit et explet iniquitatem alterius.

Et redeundo ad p̄tariū daf tertia solutio scdm
Jo. an. q non valens aliter soluere cōtrariū dicit q ca
sus exceptus p̄tra iuris regulā nō est extendendus ad
aliū casuz eiusdē vl̄ paris tonis nisi per p̄ncipē allegat
l. si vō. §. d. viro. ff. so. ma. z qd nō. i. c. cōstōez. de re.
in. li. vi. et in regula que a iure cōi de re. in. li. vi. Et no
tabis singulariter hoc dictū ad materiaz extensionis.
In cōtrariū tñ facit. l. ij. ff. ad tēra. et in. c. cū dilecta.
de cōhr. vi. et glo. in. l. i. ff. de cōdi. inde. et in de. i. d.
elec. cum multis si. et maxie est glo. singularis in. c. i. d.
tēpo. or. li. vi. vbi dicit q vbi est oino eadē rō debet esse
eadem iuris dispositio etiā in pena s̄ potius ex mente
videtur cantū in lege s̄ ppter necessitatē vite cōseruā
de licitum est cōicere tempe famis excōicato. et eadē
rō vite cōseruande est imminente timore gladij. ergo et
tunc debet excusari metus. forte ob ista q possent op
poni. Do. an. ponit aliam solonez dicens q necessi
tas famis excusat et nō necessitas gladij. qz p̄mo casu
p̄ncipium mouēs mortē venit ab intra naz paciēdo
mortē. ppter famē. qz disponit in seipm ita q̄p̄e vi
detur seipm occidere ex quo pōt sibi subuenire. vñ cas
iste sit cōstitutus inter duo mala debet eligere minus
malū vt potius cōicet excōicato qz fame p̄re. Sed in
scdo casu p̄ncipiū mouēs mortē venit ab extra qz ali

minatur mortē quo casu iste nō dicit agere sed pati. s̄
meli' ē pati mortē ab alio inferendā. qz cōmittere pec
catum. qz p̄mittendo iniquitatem agit sustinendo mortē
patitur passio vō nō imputat sed actio sic. Ratio scdm
dicit mibi placet. sed rō p̄ma pōt morderi. nam nego
q quis dicat seipm interficere si ppter bonestū cōser
uandū fame perit. Nam ex hoc seq̄retur q mulier ppter
necessitatē famis possit eligere vitā turpem cū sit
minus peccatū fornicatio qz homicidiū qd tñ nō est
licitum etiā scdm leges ciuiles. vt in. l. palā. ff. de ritu.
nup. et alibi dicit tex. q nō minus debet quis timere
stuprū qz mortē. vt in. l. isti qdem. ff. metus cā. Itēz
in iure nō est possibile vt dicit do. an. vt vere qd possit
p̄stitui iter duo mala. qz lex nō est ip̄sita sup impossibi
li. iij. d. i. erit aut lex. vnde aliter nō esset peccatū si cui
tari nō possit. qz nō ē peccatū nisi sit voluntariū. xv.
q. i. in p̄n. vnde in iure nō esset dare perplexitatez in
delectis vt nō. xij. d. i. in summa. nec ob. c. duo mala.
eadē di. qd allegat do. an. qz illud p̄cedit scdm falsas
opi. extimatis se esse iter duo mala. s̄ vere nō ē possibi
le. vñ oportet dicere q ppter necessitatē famis non
esset peccatū cōicere excōicato. nam si in se esset ma. ū
deberet qz fame p̄re. Possz solui z qnto iudicio meo
q ideo nō excusatur in metu sed i necessitate famis sic
qz maleficia distinguuntur volūrate et p̄posito. in. c. cū
voluntate. de sen. ex. in. l. qui iniuria. ff. de fur. is aut
q cōicet excōicato ppter necessitatē famis non agit cō
municare excōicato. neqz cōmittere iniquitatem. s̄ p̄nci
paliter subuenire necessitati sue. is aut q cōicet ppter
metū agit p̄mittere iniquitatem. qz ad hanc ip̄am p̄mit
tendaz cōpellitur quā nō debet cōmittere ppter malū
corpis. Nec ob. qd dixi q ppter bona recupanda licet
te cōicamus excōicato qz illud permittit in odium ex
cōicari ne reponet cōmodum de malicia sua. vt in. c. i.
telepimus. d. iudi. Ultimo h̄ qritur nunqd cōicās
excōicato peccet mortaliter. videtur q sic per istū tex.
vbi dicitur q pro nullo metu debet qz incurre. pec
catū mortale. et loquitur de p̄cipante cum excōicato p
metū. Scdo facit. c. si. de de. ex. mini. vbi dicit q ex
cōicatus minor p̄ p̄cipium cū excōicato grauiter pec
cat celebrando si etiā illud p̄cipium nō induceret pec
catum mortale sed veniale non diceret tex. q grauiter
peccet celebrando maxie quia venialia peccata dimit
tuntur per orōem dominicā et confessionem generalem
quam facit sacerdos in introitu missę et per aspersiōes
aque benedictę. vt nō. in. p̄henio. vi. et de p̄. di. iij.
in. ca. de quotidianis. ad idem. ca. pia. de except. li.
vi. cum si. In cōtrariū facit quia si talis cōis induceret
mortale non pmitteret propter necessitatē famis nec p
mitteretur familia cōicere dño excōicato cui' p̄tariū
hēt i. d. c. qm̄ mltos. z. d. c. iter. So. i. hac. q. vāria

An gūmētis ex gūmētis
p̄met p̄not. d. i. z

senferunt docto. Goffre. in summa. e. ti. tenuit q̄ cōtra
bitur mortale. Item gof. in summa sua dicit q̄ aūter te
nentes blandiūtur peccatoribus. Hosti. aut b̄ et i sum
ma de sen. ex. §. si. v. sed nūquid p̄cipans. tenuit q̄
p̄cipans contra p̄hibitionē canonis incurrit veniale &
p̄cipans contra p̄ceptum superioris peccat mortaliter
et ideo pōt excoīcari. ad illud. c. rīdet q̄ loq̄tur q̄n q̄s
fuit excoīcatus cū sibi p̄cipantib⁹ quo casu cōicans
peccat mortaliter et incurrit excoīcationē maiorem. qz
venit cōtra p̄ceptum superioris factū sub pena excoīca
tionis. hoc ip̄e probat qz hoc. c. est ps. ca. sacris. j. de
sen. exco. vbi loq̄tur tex. de tali excoīcato. Jo. an. post
multa concludit qz cōicans excoīcato regulariter
peccat venialiter. Fallit̄ sex casibus scōm cū p̄cip
ans q̄n qz cōicat in contemptū daniā. Nam p̄cipen
tere p̄tatem ecclie est mortale. Secūdo q̄n fit in con
temptu superioris seu contra p̄ceptū suū. ar. in. c. ij. d.
maio. et obe. Tercio q̄n qz cōicat excoīcato in di
uinis. ar. c. significavit. j. de sen. ex. Quartus q̄n cō
municat in om̄ie pro quo fuit excoīcatus. nam tunc
cōicans incurrit maiore excoīcationē. vt in. c. si p̄ubi
ne. de sen. ex. Quint⁹ si erat excoīcatus cū sibi par
ticipantibus. et de hac cōicatione vide hodie bonum
tex. in. c. statum⁹. d. sen. ex. li. vi. Sextus et vltim⁹
casus est si cōio sit nimis frequēs et assidua. qz nullus
peccatū est adeo veniale q̄n ex p̄suetudine seu assiduita
te fiat mortale. xxv. di. criminis. nam durum esset scōz
eam dicere qz regulariter qz i curret mortale salutan
do excoīcatum vel eum non euitando in mīsa maxie si
amicus cōis te et illū inuitavit. vnde hec cōio ex quo
cōicans nō consensit facinorū pro quo fuit excoīcatus
potius epponitur seruoī caritatis q̄ caritati. et refert
archy. xi. q. ij. loco p̄al. banc opi. tenere beatū Tho.
mā. in. i. az. vnde videt qz hec sit cōio opi. et vtrū vā cū
expediat aiab⁹. S; ego multū dubito nā p̄ p̄ma opi.
gof. et ros. multū faciūt inra. s. in p̄n. alle. et maxie. xi.
q. ij. et in. c. sicut apli. cum trib⁹ sequentib⁹. naz xps
videt b̄ p̄mo. p̄hibuisse cū dixit si nō audierit eccliesiā
sit sicut ethnicus et publicanus. sicut habet in enāge.
et. ij. q. i. si peccauerit. et. c. nouit. de iudi. Item apli b̄
postmodū p̄hibuerūt vt i. d. c. sic apli. Item canōes de
verboz p̄dicatū vt i. c. excoīcatus. et i. c. excoīcato. xi. q.
ij. Ad idē. c. si. e. cā et q. vbi d̄ qz cōicas excoīcato si
p̄ metū fecit debet puniri & non t̄m sicut si spōte. si vō
spōte debet artius puniri vt ceteri metū habeat. si enī
cōio solūm p̄dicet veniale peccatū non ita loq̄retur
illi tex. cū venialia peccata facilliter remittantur. vt. s.
digi. Item istud. c. positum sub hoc titulo simpliciter
loq̄tur. et si dicerem⁹ oppositū euacuaret effectus ex
coīcatōis nō t̄m cōmunez opi. **Albbaa.**

Vm dilectis. Obtem passio n̄
subuenitur si non
fuit talis qui deberet cadere in constantem
vīrum. p̄mo p̄mittitur dūfinitōis cāz. scōdo soluit obsta
culum ibi. non obstante. tercio diffinit ibi sup. Ad
p̄mo qz clerici alicuius eccliesie possunt per iuramentū
et votum se astringere ad artiozem vitā. et austeriorem
ducendaz. Secūdo nota qz pōt quis ex voto se altri
gere ad seruandā certaz regulaz religioz licet se non
trāsferat ad illos religiosos. Tercio nota qz met⁹ con
tinens motus piculum vel corpis cruciatum dicit ca
dere in cōstantem viz. excusatur ergo qz si quid fecit
p̄pter metum mortis vel corpis cruciatū. et intelligo
qz fecit id qd in se non erat peccatum. alias aut pro
lus nō excusaretur vt. s. c. p̄xi. et qd ibi dixi. Quar
to nota ibi in cōstantem qz metus excusat si est talis qui
poterat cadere in cōstantē viz. si ergo constans vir fu
isset motus p̄pter metum illud sufficit vnde n̄ requirit
tur vir equitans ad idē. c. veniens. et. c. consiliauoni
j. de spon. tex. in. l. meū. ff. e. dicit qz debet cadere
in cōstantissimū & primū cōiūs. Item nota et tene
menti qz quēadmodū non excusat metus nisi sit talis
qz poterit cadere in cōstantem viz ita nec dolus nō er
go subuenitur dolum passo nisi fuerit talis qui viz cō
stantes et pitum decepisset. Et nota ibi ad fatuitatem
qz nimia simplicitas appellat fatuitas. facit qd nō gl.
xxij. q. iij. innocēs. forte enī isti cisterciē p̄mittēbant
aliqua p̄ira ius vt si obseruaret eoz regulaz non pate
rentur aculeos carnis vel p̄mittēbāt aliqua cōtra ius
positiū vel regulaz is enī qui ista credit simpliciter &
fauere credit. ideo non pōt postea allegare dolum.
Ultimo nota ibi sup restitōne perita. ar. opti. qz
etiam in spūalibus qd sit per metū tenet licz veniat re
scindendū restitōne perita. p̄bando istum metū qd
est contra opi. do. an. quam tetigi in. c. ij. s. e. Et nota
practicaz in modo intentandi actōem qd me. cā. Naz
debet quis petere se restitui ad statum in quo erat ante
qz pateretur metū. In glo. libi. sed seipos p̄sonali
ter obligauerunt nota bene glo. qz clerici certe eccliesie
p̄nt se p̄sonaliter obligare ad obseruandā regulam al
cuius religionis. hoc etiam videtur sentire b̄ Inno. d. i
cena. qz isti poterant p̄fiteri regulam artiozem vt in. c.
licet. j. de regu. Sed Hosti. aliter sentit. dicit enī qz ant
singuli volunt trāsire ad aliaz religionē artiozē et p̄nt
vt in. d. c. licet. aut remanentes in ecclia volūt p̄fiteri
religionē austeriōzē et nō p̄nt sine aucte epi. ar. in. c. ad
audientia. j. d. ecclie. edi. Item sentit gof. dicens se putare
qz b̄ iteruenit cōsensus epi. Sed b̄ dicitū goff. diuinat
ad istū tex. Item si iteruenisset auctas epi nō fuisset b̄
allegatus met⁹ qz in p̄ntia epi cessat verisimiliter oīs
metus. vt in. l. non est verisimile. ff. e. et in. l. trāsactōe

De transac. Item papa hic se fundat dūtaxat super voto & iuramento istoz. Si aut iteruenisset auctoritas epi sandasset se sup ordinatōne epi. vt hic videtur tex. recte intellexit contra opi. hosti. et pro opi. quā sentit glo. Sed saluando vtranqz opi. distinguo sic. qd aut de nō ecclesie volunt pferri religionem artiorē mutando primā regulā seu antiquū statum ecclesie et dandū in futurū nouāz formā viuendī etiam successoribz et non pnt. et hoc casu pcedat opi. hosti. Aut seruata antiq̄ regula voluit se psonaliter obligare ad artiorē vitāz et hoc pnt. qz pnt plus mereri. nec ex hoc alterat statū ecclesie ex quo nō mutant habitum nec deserūt primam regulāz. et hoc casu pcedit iste tex. Et in hoc fiendo requiritur cōsensus oim vt nō. in regula qd omēs. de re. iur. l. vi. et in. c. sup. eo. de re. iur. et in. c. qz. ppter. et in. c. scriptū. s. d. elec. Ad p̄dicta bñ facit. j. d. appell. ad nostraz. vbi religiosi tenentur obseruari religionis et ordinis et verbū ordinis cōphendit statuta facta p. ordinem vltra regulā vt ibi dixi. Et hoc idem est vidēre ē istis fratribz p̄dicatōribz qui habent regulā Augusti. et per statuta edita per ordines restrinxerūt se nimium vltra regulā. Sed an successorē possint obligare dubitō vbi nō iteruenit auctoritas superioris. vnde pondera hanc glo. q̄ dicit qd isti psonaliter se obligauerūt.

In glo. in verbo violentia. nō sine glo. singulariter ex qua habes qd timor excoicatiois nō causat iustam metū. ita vt factū ipsius timore veniat restringendū p̄sertim per actionē qd metus causa. et facit hec gl. Jo. quaz ad istam posuerūt Tan. Elin. phi. Idem tenuit hosti. dicens qd aut excoicatio est iusta et imputanduz est isti qui tales se reddidit vt possit excoicari. ar. opti. in. l. si mulier. ff. qd metus causa. vbi patet qd nō excusat metus qn̄ quis fuit causa illi? metus. aut excoicatio ē iniusta et nō timenda. qz nō ligat. s. apud deū. vt in. c. cum eterni. de re. iudi. l. vi. Sed glo. ordinarie tenet cōtrariū in. c. oli. el. ij. de resti. spo. et illaz glo. seq̄ hosti. qz excoicatio infert detrimentū nō solum corpi s̄ anie vt in. c. audi. deniqz. xi. q. ij. nec ob. scdm eū si dicatur qd est medicina. qz illud pcedit vbi subest iusta cā. vel p̄p̄ bonū obediētie. alio aut pl̄ aufert qz auferat. Quid em̄ si eps mines excoicationē p̄bitero de cui? p̄motōe spes erat. nōne p̄biter iustum habet metū sine timorē ne impediret sua p̄motio. Et ex his videt sentire hosti. vt dictū suam pcedat in excoicatione iniusta. Jo. an. r. cōminū modernū distinguūt qd aut excoicatio est iusta et non excusat rōne p̄dicta. aut iniusta et excusat qz maxima pena ē vt dicit tex. i. c. sacro. j. de sen. exco. et alibi dicit qd i eccia dei nō repit̄ur pena maior. xxiij. q. ij. corripit̄ur. et alibi dicit tex. qd nō est modica pena inter homines esse et hominū carere cōmercio. vt in. l. hī. qui sancti. l. de apostat. Ego acquiescere p̄mo mēbro. s̄ in

scdo dicit qd iudex debet cā cognita discutere. an ille metus debuisset cadere in constantē viz. Quid enim si nulla erat spes p̄motōis nec timebat de p̄nti aliqd̄ damnū & habebat superiorem excoicatoris in prompta apud quē poterat iusticiā suā p̄sequi. certe hoc casu cōstans vt non debuisset timere. et b̄ puto pcedere quo ad intentandū actionēz qd metus cā. vt nō. in glo. se. Sed quo ad iplozandū iudicis officiū pcedat in dīstingte opi. Jo. an. q. minor metus sufficit. vt nō. i. gl. se. et in. l. interpositas. l. de transac. Et est glo. sin. in. l. i. s. que honozāde. ff. quaz rex actio nō datur. vbi dicit qd reuerentia epi excusat vnde si ppter reuerentiā epi re nūciat qz p̄bende sue pōt postmodū illaz repetē qz non sponte fecit qd intelligit ibi bar. et bene qsi inter nenerūt alique mine vel verbera qz sola dignitas non excusat. vt in. l. ad inuidiā. et ibi per bar. l. e. et b̄ voluit tex. in. d. l. i. s. q̄ honozāde. In eo qd dicit qd si l̄bertus p̄misit aliquid dño nō pōt petere restōem al legando metū. s̄ debet iudex pcedere cā cognita. vt scz videat an iuste habuit timere et idem dicit in vxore cum dicit se aliquid fecisse ob reuerentiā mariti. vt sola reuerentia nō excuset nisi p̄cesserint mine vel verbera. vt nō bar. in. d. l. ad inuidiā. et in. l. i. s. q̄ honozāde. et sentit Inno. in. c. cām m̄monij. de offi. dele. et hec bene nō. In glo. penul. ibi videt relinquendū arbitrio iudicis nō singulariter p̄dicam glo. ex qua habes qd qn̄qz sola vba miatozia vel sola potētia hoīs inducūt iustum timorē. vtputa si erat tyrānus q̄ solebat male tractare homines non acquiescentes p̄abus suis. vnde tūc sole p̄ces inducūt iustum timorē. et idem dicit de minis habebit em̄ iudex cōsiderare psonaz minātis. naz sunt qdam homines ita pessimi qd non minātur nisi habeant voluptatē exequendū aliq̄ vero multa minātur & nō bil faciūt. hīs em̄ et alijs circūstantijs consideratis habebit iudex arbitrari an et qn̄ metus habebit excusare. Et idēz nō. bar. in. l. metū. l. e. et in tractatu de tyrāno. et Inno. et hosti. hic. Et nō qd glo. ponit ista tria vt diuersa vba mine. et potentia hoīs. qsi qn̄qz sufficiunt vba sola sine minis. exemplū vt dixi in tyrāno severo. Dicit qd etiaz habebit iudex cōsiderare sexū qz minor metus excusat mulierē qz viz vt est glo. sin. in. c. cum locū. de spon. In eadē glo. ibi minorē metū passus ē. nota bñ. glo. qd licet actio qd metus cā. non detur nisi p̄ metu qui habuit cadere in cōstantem viz tñ ex iudicis officio subuenitur aduersus tyānores metū. exemplū vt. s. dixi in reuerentiā epi cū verbis miato r̄ijs vt in marito vel in alio magistratu. qz non debet iudex pati vt iste violentus reportet cōmodum de violentia sua. Et idem in dolo. Item nō. glo. in. l. interpositas. l. de transac. et idem ibi bar. et in. l. metū ff. qd metu. causa. Sed cōtra hoc oppo. de isto tex. vbi pa

pa noluit subuenire qz metus nō cōtinebat corpis cruciatum. **Do. docto.** cōtrariū nō tangūt s̄ pōt solui multipliciter. **Primo** intelligendo qz hic iuit intentata actio qz metus cā. que nō datur pro minori metu vt. s. dictum est. si aut̄ vis intelligere qz hic implorabat iudicis officium potes dicere qz hic interuenit iuramentū. **Et ad hoc adduco istū tex.** dam dicit nolentes viā p̄ iuris apire. et ex hoc intellectus pōt colligi singulare dictum qz non auditur qz cōtra iuramentū metu p̄tutus nisi fuerit metus qui debuisset cadere in cōstantem virum et pro optime facit. c. si vero. de iureiur. vbi ponderatur grauissimus metus in relaxatōe iuramētū. **Secundo** pōt solui qz hic actus gestus per minore metū non tendebat ad cōmodum violenti. seu metū inferentis sed redundabat ad maiorem salutem istoz iurantiū et vouentium. vnde nō repiebatur cōmodum ex parte violenti nec vera deceptio ex parte metum passi. qz non decipitur qui mutatur ad meliorem statū. vnde p̄pter tria isti canonici succubierūt. s. p̄pter iuramentū. et quia violentia non fuit sufficiens ad inferendū iustum metū. et qz dolus fuit bonus. **In eadem glo.** ibi iudex vero nō dicitur alicui inferre metum. intellige glo. qn̄ iudex iste cōminatur vt in. c. tum ex lris. **Se in inte. reitū.** et sic intellige glo. nō. vj. q. i. p̄tium. que dicit qz iudex nō dicitur alicui metum inferre. et ideo cōtra eum nō pōt agi interdicto vnde vi. secus dic vbi iudex iniuste metum vel vim intulit. qz tunc pōt agi contra eum tanqz cōtra priuatum. vt in. c. cōquente. de reitū. spo. et i. l. si per imp̄ssionem. cum se. l. qd̄ metus cā. **In eadē glo.** ibi. et nō qz scdm̄ canon. nō singulariter caudam glo. ex qua p̄mo collige intellectum ad. c. reintegranda et dico plenius in. c. cum ad sedem. de reitū. spo. **Secundo** nota et semper tene menti qz clericus intentando cōditōem. c. reintegrada. pōt laicum trahere ad iudicium ecclesiasticum et nescio alibi hanc glo. d̄ quo plenius dico in. c. cum sit generale. de fo. p̄pe. **In glo.** sibi licet dolus det cām cōtractū. **Nota** glo. singularit̄ qz quotidie allegatur iuncto tex. et vide bonū tex. i. c. constituit all. in glo. vbi pbatur qz si dolo quis fuit inductus ad intrandum religionē tenet ingressus. sed si religiosi qui dolo illum induxerūt fecerunt hoc p̄pter bona t̄palia illius nō debēt illa bona habere et est ille casus singularis. **Et intellige hanc glo.** put loquit̄ qn̄ quis fuit inductus per dolum ad meliorem vitam nam ille est bonus dolus. **Jura** vero nō subueniūt nisi cōtra malū dolum. et dolus malus est calliditas seu machinatio ad decipiendū circūueniendū et fallendū aliquē adhibita vt dicit̄ tex. in. l. i. ff. de dolo. vide glo. in regula scienti. li. vi. **Et dicit̄ b. Inno.** qz dolus q̄ non cadere in cōstantes virū nō h̄z excusare. et de tali dolo intelligitur iste tex. vnde forte iste cisterciensis p̄miserūt

aliqua cōtra cōmunes curiam inferiorū cāz puta qz si paterent stimulos carnis si p̄fiterent eoz regulā vel aliquid p̄miserunt cōtra ius naturale vel positiuū vel cōtra regulā. nam ista et similia d̄bent retorqueri ad simplicitatē et fatigatē credentiū. et ideo non subueniūt istis aduersus talem dolum. secus vbi interueniret dolus qz piissimos haberet fallere. **Item** scdm̄ **Inno.** saluus subuenitur vbi nō interuenit iuramentū. qd̄ nō. vult enī qz aduersus iuramentū non subueniat. dolum passio. nisi dolus habuisset fallere prudentissimum. **Et nō** glo. singulariter in alio in eo. l. qz dicit tenere m̄moniu licet dolus dederit cām contractū. et idem nō. glo. in. l. a. diuo. ff. de ritu nup. et in. c. cōstitut. x. q. ij. **Ad** ego limitarem nisi talis et tantus esset dolus qz habuisset tollere cōsentiam. ad hoc qd̄ nō. in simili. **Jo. an.** in. c. unico. de cōmoda. et facit tex. in. c. cum lo cum de spon. **Terad̄** nō ex glo. iuncto tex. casum i quo doli nō p̄ponderat culpe. et colligit̄ ex tex. qz isti canonici fugerūt in culpa crecendo p̄suasionebus iuz cisterciensiu. s̄ illi cistercienses fuerūt in dolo. p̄mittenda ea q̄ non poterāt obseruare. et tñ non subueniūt istis cuiuslibet cōtra dolos cōtra. l. item mella. ff. ad. l. ac qui. **Do.** duplex vt colligit̄ facite de mente doc. **Primo** qz iste tex. p̄cedit in dolo bono. cōtrariū i dolo mala. et est bona solutio. **Secdo** qz dolus p̄ponderat culpe teni seu leuissime. sed nō culpe late. nam magna culpa equipatur dolo. vt in. l. qz nerna. ff. de poli. et in. l. magna negligētia. ff. de v. lig. vñ sicut dolus p̄pensat cum dolo. in. c. intelleximus. de adult. et in. l. si duo. ff. de dolo. ita et lata culpa d̄z cōpensari cū dolo. et nota hanc solonez. **Et in fi. glo.** dic qz in. c. ex lris n̄ fuit data restitatio cōtra m̄moniu. s̄ sup̄ abundantia in causa m̄monij. **Et idem** pōt dici in alijs sp̄ualibz. vt si qz intravit religionē añ. xxx. annū non pōt petere restōem in integrum post ingressum qz fuit lesus. s̄ si minor litigat sup̄ sp̄ualibus lederet in iudicio posset petere restōem in integrum. de quo tñ dic vt plenius not. in. c. ex pte de reitū. spo. r̄c. **Abbas.**

Oper eo probata violentia p̄ testes res amisse probantur per iuramentū et sup̄ valore rerum amissaz taxati one iudicis p̄missa. et lecto petētis iuramento fit p̄denatio. et ē casus nobilis. **In p̄ma** ponit p̄tis cōquestio. **In scda** pape n̄sio ibi vep. **Ad p̄mo** ibi de violentia per testes qz litigans violentiam debet eam legitime p̄ testes pbare. vñ sup̄ violentia sui delicto nō stat iuramento p̄rentis. p̄ h̄ facit qz delicta d̄nt dilucide pbari. vt i. l. sciat cū cti. l. d̄. p̄ba. canoizata. ij. q. vj. sciat. dicit tñ qz vbi iudicia essent violenta tūc p̄ iudicia posset pbari violentia. et sic d̄z intelligi. l. iudicia. l. d̄. r̄a. ven. et vide qd̄ plene dico i. c. scio loco. d̄ p̄ba. **Item** puto qz

ubi ageretur de modico preiudicio sufficit probare violentiam per unum testem cum iuramento pti iuxta ea que habent in. c. si. de iur. Seco nota casum valde notabilem in quo quis pbat per pprigim iuramentum res amissas et eaz valorem. An autem hoc habeat locum contra quolibet delinquentes dicam. Tercio nota ibi taxatione. qz iudex an condonationes ad extimationes rerum amissaz debet prius taxare scdz iudicium suum valorem illaz rerum et postmodum deferre iuramentu pti vt iuret an valet tantum quantum ipse taxauerit. neqz debet prius recipere iuramentu et postmodum taxare qz cum illud sit iuramentu de veritate si taxaret postmodu in minori quantitate redargueret iurantem de periurio. qd esse non debet. vt in au. Et hoc de nouo iure. L. de indi. et in corpore vnde sumit eo. si. in. s. oportet. secus a pte in iuramento affectio nis. quia tunc iudicis taxatio potest precedere et sequi vt in. l. videamus. in. s. iurare. ff. de in litem iuran. nam hoc casu non redarguitur iurans de periurio. sed de iordinata affectioe quam habebat in rem suam. vt nonne glo. et Bar. in. d. au. sed hodie nouo iure. et in. d. l. videamus. et qn sit referendu hoc iuramentu affectiois dicendum vt legitur et no. in. l. in actonibus. ff. de lite iuran. Ultimo collige qz potest quis rerum amissarum petere extimatoem. et sic non tenetur qz precise petere rem quaz perdidit. In hoc tamē distingue qz aut res amissa extat ita qz potest restitui. et tunc non debet peti extimatio. sed ipsa res que est i extimatoe vt in. l. re furtiua. ff. de condi. fur. et si no possit restitui tempe sententie iudex condempnabit in extimatione licet fuerit res ipsa petita. quia in defectum rei succedit extimato in obligatione. vt in. l. iulianus. ff. de confel. aut certu est a principio re si extare seu restitui non posse. et tunc debet peti extimatio et etiam in extimatione debet fieri condemnatio. sic potest intelligi iste tex. in. l. si qn. L. vnde vi. et pbatur in. d. l. in re furtiua. Et autem dubitatur an res extat tunc potest fieri petitio alternatiua vt peto talem rem et si non extat peto extimationem. vt no. per bar. in. d. l. si qn. et i. d. l. in re furtiua. et plenius in. l. stipulationes non diuiduntur. ff. de vbo. obli. et hec notabis. In glo. i. ibi ppter difficultatem pbandi. zc. pondera bene glo. vult em qz duo debent concurrere ad hoc vt stet iuramento coquerentis. pmo difficultas pbandi res amissas. scdo odium violenti n ergo sufficeret difficultas pbandi absqz delicto conuenti. Et hec faciunt ad qonem pone statuto cauet qz si qz fuerit disrobatus in villa qz teneatur ipa villa ad extimationem. viator nunc pqueritur de spoliatoe et petit vt villa cogatur ad emendandum. queritur nuquid debeat stari iuramento istu viatoris. et dicendu qz violentia debet pbari p. testes. vt hic est tex. vel per iudicia vio-

lenta modo pdicto. Sed dubium est nuquid sup quantitate rerum amissaz debeat stari iuramento cum b co currat difficultas pbandi. quia solus erat qn erat disrobatus et nemo vidit quid portabat in valisio vel in marsupio. Item hic concurrat odium spoliatois. Et contrariu coiter concluditur. qz licet hic concurrat maleficium tn villa que conuenitur non comisit maleficium sed tegetur de maleficio alterius vigore statuti. et ideo non debet stari iuramento illius cum no agatur ptra delinquentem. secus si ageretur contra illum qui spoliavit ita coiter concludit legisse in. d. l. si qn. et in. l. ne quid. ff. de incen. rui. nau. Et qz duo requiruntur ad b vt stet iuramento videlicet difficultas et maleficium conuenti no glo. in. d. c. au. ff. nouo iure. et in. d. l. videamus. et bar. in. d. l. si qn. Seco infertur ad aliam qdem nunqd dispositio huius. c. habeat locum in vi copulsua tm. Glo. ista in pcedenti pricula videtur sentire qz sic. in eo qz dicit qz haec decretalis ptnet ad pnam ptem rubrice. vbi ponitur de vi. et no ad scdam vbi tractatur de metu. ergo si per metu aliqd pdidi n stabitur iuramento meo. Contrariu notabiliter voluit b Inno. dicens cu iste tex. loquat de vi habet locu in qualibet vi. siue sit copulsua siue ablatiua siue expulsiua. Item in turbatiua et ingetatiua. nam in omibz istis pot vis verificari. vt habes glo. s. e. ad audientia. Item scdm eam ista decretalis ponit sub isto titulo. vbi generaliter tractatur de vi et metu ergo vt conueniat rubro debet generaliter intelligi. et ex hoc infert qz si ppter gentes armatas venientes versus me. pbabiliter fugi qz de omnibus damnis mihi illatis debet stari iuramento meo. Item dicit si dñs alicuius loci iniuste bant ferit alicuz subditu. nam si bona sua sunt postmodu occupata debet stari iuramento suo sup rebus amissis. Item etiaz concludit in furto. licet em iste tex. no loqz tur in furto sed in vi. tn eadez est ro cum conueniatur fur de suo delicto et sic difficile est probare res amissas qz pbato facto stabitur iuramento meo sup rebz amissis et lz qda tenuerit cotrarium vt b refert Inno. hosti. tn sequit piaz opi. Inno. vt subueniat pbationibz z pa niatur maleficiu qd est no dignum. Item dicit Inno. si conuentus redargueretur de dolo. vt inodium dolo. et ppter difficultate pbandi stet iuramento pti. Et b infert qz si ego deposui penes te saccu sigillatum et tu mihi restituisti sine sigillo qz si p qroz d pditoe ali qz rez dz stari iuramento meo. qz in actoi depositi veit dol. vt no. i. c. de deposito. z i. l. i. ff. e. vi dolose fuisse vsat tollendo sigillu. Et hac opi. Inno. repio tenuisse bar. i. d. l. i. actoi. Do. an. pderat duplex iuramentu. qd daz pstat sup quantitate rez amissaz. qd daz pstat tur super extimatoe rerum. in primo casu dicit qz solum in iterdicto vnde vi. vel vi bo. rap. debet verificari

iste tex. et sic sentit q̄ solum in vi expulsiua vel ablatiua
debet stari iuramento partis super quantitate rerum
amissarum. sed vbi constaret de re amissa tunc sup̄ ex
timate statim iuramento partis etiam in alijs casib⁹
ex quo concurrat delictum conuenit. sed hec restrictio
mibi non placet nec vt arbitror seruaretur in iudicio cū
cōmunis opinio sit in oppositum. et videtur p̄bri con
traria opi. in. d. l. si quando. vbi tex. loquitur generali
ter de vi. facit tex. ibi dum dicit super rebus tempore
impetus arreptis. rē. Item in furto videtur tex. in
cta glo. in. d. l. videamus. et in. l. cū furto. eo. ti. hinc
est q̄ glo. iuris ciuilib⁹ non restrinxerunt se ad violentiā
sed dicunt q̄ vbi concurrat difficultas probandi male
ficiū conuenit debet stari iuramento partis ita nota
uit glo. in. d. an. sed hodie nouo iure. et i. d. l. videam⁹
et idem sentit Bar. in. d. l. in actōnibus. Item si iura
defecerint hoc esset asserendū ratione naturali. nam ex
quo delictum tuum fuit causa difficultandi probatio
nem debet stari iuramento meo. nam ratione naturali
deficiente lege arguendum est. vt. l. scire oportet. §. suf
ficiat. ff. de exca. tu. facit. c. ij. requirit in fi. de appeli. nō
glo. quam tenebis menti. l. di. cōsuetudo. et p̄dicta bñ
notabis. q̄ sunt quotidiana. Sed quia. s. dixi q̄ dēt
p̄bri furtum seu maleficiū quo modo probabit. Dic
q̄ p̄pter difficultatem probandi admittuntur testes q̄
alias non admitterentur. vnde per socios et familiares
probabo q̄ fur intransit domum. Item ostium videt
fractum vel quid simile. nam cum de nocte vel regula
riter in die non sint in domo nisi socij et domestici seu
familiares oportet necessario q̄ illi admittantur in te
stes. pro hoc bonus tex. in simili in. l. consensu. C. de
repu. et in. c. veniens. ij. in fi. de testi. dic etiam q̄ vbi
opus esset probare res amissas potest fieri probatio p̄
domesticos et familiares modo p̄dicto qui viderūt
illas res p̄cedenti die et de nocte senserūt fures ⁊ sur
gentes non repererunt alias res. Et hoc notanter di
cit Bar. in. d. l. si qñ. et habetis materiam satis dare
collectam. et videbitis q̄ doctores intricate loquuntur
sparsim hic et sparsim ibi. In glo. pe. in fi. nō. glo.
et idem tenet Inno. dicit non valere sententiā si iudex
condemnat in minori quātitate q̄ fuerit per eum tax
atū et partem iuratum et hoc per tex. in. §. oportet. et i
d. l. si qñ. vbi dicitur q̄ ex quo iudex taxauit et detulit
iuramentū parti nō debet i minori quātitate cōdemna
re. et hoc dicit verū nisi iudex deprehendat se errasse in
taxatione. q̄ tunc poterit reuocare taxatōem et cōdem
nari i minori quātitate et est singularis limitatio ad ia
ra p̄allegata. Sed ego dubito an h sit vez q̄ illa iura
necessitant iudicem ad cōdemnandū scōm taxatōem ⁊
iuramentū. Nam ibi ponit vbum oportet qd̄ est neces
sitatiū. vt nō. in le. in bonifidei. C. d. re. credi. et in. l.

admonendi. ff. de iuratur. Item hoc est notabile q̄
vt. s. dixi quando fuit iuramentū de veritate non pōt
iudex postmodū taxare minorem quantitatē. quia no
taret iuramentum de peritorio. vt nō glo. in. d. an. sed ho
die nouo iure. et ibi per Bar. in fi. In glo. si. ibi si
pauper vel diues. vnde secundum docto. si muliercula
diceret se habuisse cyphos aureos argenteos. vt villis
mercato: margaritas preciosas non est eis credendū
Sed aduerte quia tex. hic simpliciter dixit vt sup̄
quantitate rerum amissarū stetur iuramento. sed in ex
timate rerum debet procedere iudicis. taxatio et sic
in taxatōe seu in extimate loquitur tex. in. d. l. si qñ
Dicit etiam hosti. q̄ debet considerari persona cōuenit
an sit verisimile q̄ talia furtiuerit. et pro hoc tex. ibi
personar. rē.

De resti. in integrum Ru.

Hec rubrica continuatur ad p̄cedentia hoc ordi
ne. Supra visum est de quadam restitutione speciali
que scilicet datur occasione metus sed quia quedam ē
restitutio generalis per quas subuenitur ecclesijs ⁊ mi
noribus iure sp̄ali. maioribus vero ex clausula genera
li iusta scilicet causa suggerente merito post rubricam p̄
cedentē subijcit ista in q̄ tractat generaliter d̄ resti. in
inte. ⁊ dicit q̄ restituē i integrū ē eides qd̄ i p̄stinū statū
reponere. ij. q. ij. in fi. et in. l. i. C. d. sen. passi. Hico.

Equiuit.

Hoc dicit in sū
ma. Contra cō
tractum alias legitime celebratum
restituatur ecclesia si manifeste ap
paret ipsius detrimētū. vel summa
tur clarius sic. Si i contractu ven
ditionis vel locationis. ecclesia fuit enormiter lesa pōt
aduersus talē contractū petere restituōem in integrum.
emptor tñ seu conductor nō debet fraudari in p̄cio suo
vel in sumptibus per eum factis. h dicit. Cōmunis di
uisio. secunda vbi noueris. Nota primo ex tex. iun
cta glo. i. q̄ ecclesia restituat non solū aduersus contra
ctum locationis si per talem contractū passa ē lesione
h dicit generaliter q̄ aduersus omnē p̄tractū pōt eccle
sia petere restituōem si pōt p̄bare lesionē. vt in. ca. i. e.
ti. li. vi. Nota secūdo duo requisita ad tex. ad hoc
vt ecclesia cōsequatur restituōem aduersus contractum.
Primo requiritur q̄ fuerit lesa occasione illi⁹ con
tractus. Secundo q̄ manifeste appareat de lesione. nō
tamen intelligas q̄ lesio debet esse notoria sed requi
ritur q̄ sit manifesta h est q̄ per testes vel alia legitima
documenta. p̄betur de lesione q̄ interesse p̄ueniens ex
p̄tractu d̄ p̄bri per testes. vt nō. glo. i. c. dilecti. d. fo.

eōpe. quā vide. facit tex. et qd̄ ibi nō. istū. de verbo. ob. in si. non eñ debet dari iuramento p̄lati sup̄ lesiōe ar. ba? tex. et per id̄ qd̄ statim dixi secus ubi interesse proueniret ex maleficio aduersarij. quia tunc statim iuramento damnū p̄lati de quo dicendū vt legitur et notatur. f. c. p. r. et i. l. si quando. l. unde vi. et de et per ciam requisitum. nam debet esse lesio enormis. nam p̄ modico dāno non datur ecclesie seu miori restitutō vt in. c. p̄ual. de re. ec. non ali. et i. l. scio. ff. de in ite. re. ltu. et nō. hic glo. ij. Adde et quartū nam oportet qd̄ ecclesia sit infra tempus restitutōnis petende. i. c. infra quadrienniū a tempore lesionis. vt in. c. i. eo. ti. l. vi. n̄ si subdit aliqua legitima causa p̄ quā debeat audiri etiā vltra quadrienniū. puta qz lesio fuit enormissima. vt ē glo. singularis quaz tenebis semper menti in. d. c. i. in h. vel si vixit p̄latatus qui male alienauit. nam tūc non currit istud quadrienniū v. ibidem nō. Tercio nota qd̄ per restitutōem in integrum ecclesie concessaz pebet etiam laicus qui secum contraxit pariter consequi restitutōem. vide licet et ecclesia reducitur in statum pristinum in eo qd̄ sibi restituitur res distracta vel locata ita debet restitui secum cōtrahēs quia debet sibi reddi precium. Item debent sibi reddi sumptus quos fecit circa istam rem. Item debet haberi respectus ad laborem quem p̄sonaliter sustinuit in reddendo istā rem meliorem vtp̄ta erat rusticus qui p̄sonaliter colendo agrum reddidit illum p̄ciosiores puta in. x. debent etiā ista. x. sibi restitui. et in hoc nota bene tex. et dicit i hoc notanter Inno. qd̄ non tenet iste qui contraxit cū ecclesia reddere rem nisi p̄mo satisfiat sibi de precio sumptibus et labore quasi sentiat et bene qd̄ potest viā reuocōe rei etiam post concessaz restitutōem pro precio sumptibus et labore. Et pro hoc facit quod legitur et notatur in simili. in. l. in fundo. et in l. sumptus. ff. de rei vendi. sicut in simili dicimus in scriptore vt posuit retinere qntemos donec sibi fuerit satisfactū de mercede vt nō. in. l. si non forem. §. si autē. ff. de p̄di. inde.

Sed circa istos sumptus quero. pone qd̄ emptor seu locator expendit centum sed facit rem meliorem inda centis. vtrum teneatur ecclesia restituere centum an ducenta. Dic qd̄ centum tñ per istum tex. in eo qd̄ dicit qd̄ debet restituere sumptus non autē valorem meliorationis. et optime facit. l. in fundo. p̄all. et quod ibi notat vbi idem disponitur i possessore bonafidei qd̄ fecit sumptus bona fide in re aliena. Sed dubium maius ē qd̄ si expendit centum sed non facit rem meliorem nisi qnquaginta. nunqd̄ ecclesia teneatur restituere centum an qnquaginta. P̄nto qd̄ qnquaginta tñ. quia iste tex. mandat sūptus restituī. p̄p̄ melioratiōis. si ergo melioratio non est facta nisi in qnquaginta tantū. ista qnquaginta dumtaxat debent restituī et imputandū est illi q

imprudenter fecit sumptus. alias ecclesia posset pati damnum et non nunq̄ desistere a petitiōe restitutōnis et pro hoc bene facit qd̄ legitur et nō. i. d. l. i. fundo. Item do aliam limitatōnem circa istos sumptus et labores nam dico qd̄ si iste tantum est lucratus in fructibus p̄ceptis qd̄ satisfactum est sibi de sumptibus et labore n̄ debet consequi aliquid aliud ab ecclesia. ad hoc vide optimū tex. in. d. c. p̄sil. f. de rebus eccle. non alie. et i. d. l. sumptus. ff. de rei ven. et hec notabis. In gl. i. in si. pro intellectu glo. oppo. contra tex. de cōtrarieta te. nam in p̄ncipio ibi sub modico censu et cetera. innuit qd̄ loquatur de contractu locatōnis et cetera. et nō venditōnis quia si loquatur de cōtractu emptōnis dixisset sub modico precio. Sed contrarium innuit tex. in verbo. que in damnū. in eo quod dicit qd̄ ista bona debent per restitutōem redire ad ius et ad proprietatem ecclesie. et sic sentit qd̄ ista bona fuerūt vendita. qz alias non possent redire ad proprietatem ecclesie nisi expiis sent de dominio ecclesie. ar. i. c. ad dissoluenduz. de de spon. impub. in si. vero tex. videtur sentire primū dum loquitur de colonis et non de emptoribz. So. gl. ista meta contrarij ponit duos intellectus vt patet in ca. nam potest intelligi in vtroqz cōtractu et quaten? tex. loquitur de contractu locatōnis intelligit glo. de contractu ad longum tempus quasi sentiat qd̄ si ecclesia locauit ad modicum tempus non possit p̄teritū lesiōis petere restitutōem. Sed si cupis saluare glo. intellige quādo ecclesia non fuit enormiter lesa. qz verisimile ē qd̄ enormiter non ledatur ecclesia ex contractu ad modicum tempus. sed dic qd̄ vbi ex tali contractu ad modicum tempus ecclesia enormiter lederetur posset nihilominus petere restitutōem qz restitutio est fundata supra enormi lesione. qualitercūqz ergo p̄tingat illa lesio ex contractu semp̄ pōt peti restitutō. pro h̄ bonis tex. in. c. i. c. ti. l. vi. vbi tex. generalit̄ dicit qd̄ aduersus quē libet contractum pōt petere ecclesia restitutōem si p̄teritū dicit enormem lesionem. Et tenendo intellectum qd̄ iste tex. loquatur de contractu locatōnis. nō istum tex. ad notabilem qōnem quaz ponit Inno. in. c. epi. de rebz eccle. nō alie. l. vi. vbi querit. nunqd̄ iudex datus vt reuocet ad ius et proprietatem bona ecclesiastica q̄ fuerūt alienata iniuste possit iste cognoscere de possessionibus quarum dominium non fuit alienatum sed sola possessio. et post multa concludit qd̄ sic pro quo facit optime textus iste. nam hic mandatur qd̄ ista bona debeant redire ad ius et proprietatem ecclesie. et tamen intelligitur respectu possessionis et non respectu dominij. Ad de etiā tertiū intellectum ad istum textum vt intelligatur in contractu proprie censuali de cuius natura est vt trāseat dominium vtile et directum. p̄ dño antiquo solū reseruat solutio cēsus nec redit ad dñm antiquū lz

cessetur magno tempore a solutioe census. secus est in
contracta emphiteotico. quia ibi solum transit utile do
minium et redit ad dominum proprietatis si cessatur
per biennium in solutioe canonis seu pensionis vt in
c. potuit. de loca. et pro hoc vide glo. no. quam tene
bis menti pro differentia inter istos contractus in. ca.
constitutus de reli. do. et idem ibi Innoc. et vide per
Spe. in ti. de loca. §. nunc aliqua. Et scdm istum iud
lectum nota qd res ecclesie possunt concedi seu dari si
solum in emphiteotum. sed etiam ad censum. et sic tra
seat utrunqz dominium. et vide quod le. et no. in. c. ij.
de reb. eccle. no. alie. li. vi. In glo. ij. in fi. no. glo. 7. vt
dixi. pbatur in. c. pe. de reb. eccle. non alie. Sed q
ro que dicatur magna lesio vel parua. Credo qd in ma
teria. ca. nostri debet inspicri conditio ecclesie et qntas
contractus nam si ecclesia esset tenuis in redditib. mo
disam lesionem sibi reputabo etiam in casu contra
rium esset dicendum in ecclesia multum abundanti.
Item finge qd contractus fuit initus super mille flo
renos deceptio fuit in decem seu in. xx. certe non repu
tato magnam lesionem. secus si contractus fuit factus
super. xx. et ecclesia fuisset decepta. in. x. vel. vij. pro b
vide quod in simili no. glo. in. c. si. de re. iudi. li. vi. et
Bar. in an. nisi breuiores lites. L. de sen. ex p.iculo
reata. In glo. in verbo deterioran. ibi fraternitates
Jo. an. restringit istam tex. dicit enim qd prelati non
pot. facere conditionem ecclesie deterioran. in facien
do. secus in omittendo. na videmus qd per negligentiam
am prelati prescribitur res ecclesie vt per totum titulu
de prescrip. Et habes hoc dictum Jo. an. in glo. in re
gula delictum. de re. iur. li. vi. Sed tu adde singulari
ter limitationem qd contra prelatum qui passus est pre
scriptionem seu ptra eius heredes pot. ecclesia agere ad
emendationem damni. vt est glo. singularis in. c. pla
cuis. el. ij. q. vi. q. iij. facit tex. in. l. quicquid. L. arbi. tu
te. Item dicit qd potest facere prelati conditioem ec
clesie deterioran. in non acquirendo vbi poterat acq
rere de quo vide bonam glo. xvi. q. vi. c. vltio. et sic p
lati non agnoscendo legatum. vel hereditatem dela
tam ecclesie preiudicat ecclesie. quod tenuit Frede. in
quodam consilio suo. et vide quod dixi in. c. tua nos.
de his que fiunt a prela. et latius tetigi materiaz in. c.
i. de do. et contu. Unum tamen tene menti qd contra p
latum qui neglexit ecclesie acquirere vbi potuit pote
rat agi ad interesse lucri cessantis. vt est glo. notabilis
xij. q. iij. in. c. si. facit tex. in. l. quicquid preall. vbi idē
disponitur contra tutores. In glo. in verbo iure mi
noris. ibi etiam fungitur iure reipublice. nota bene ista
particulam glo. ex qua habes qd ecclesia in favorabili
bus equiparatur non solum minori. sed reipublice vt si
cut subuenitur reipublice. ita subueniendum est ecclesie
Inno. tamen hic non facit differentiam inter miorem

rem publicam ciuitatem et ecclesiam dicens qd contra
miorem etiam non pupillum hodie non currunt pre
scriptiones temporales. unde non habet locum vsuca
pio que currit triennio. in rebus mobilibus contra mi
nozem. neqz alio prescriptio temporalis puta. x. vel. xx
anno. nam ista est regula qd contra pupillum nulla cur
rat prescriptio. vt in. l. sicut. L. de prescrip. xxx. vel. xl.
anno. sed contra adultum miorem. xxx. anno. no. cur
rit hodie prescriptio temporalis. et dicitur temporalis
ista que non attingit. xxx. anno. et vltra vt habetur in. l.
si. L. in quibus causis. in inte. restitu. non est neces. sed
contra ecclesiam reipublicam et ciuitatem currunt p
scriptiones temporales vt prescriptio triennij in rebus
mobilibus et alie prescriptioes temporales. Et idem
contra reipublicam seu ciuitatem. sed datur restitutio
in integrum. dicit tamen qd ciuitati non datur restit
tio in integrum quia licet reipublica fungatur iure mio
ris. secus tamen est in ciuitate. ar. in. l. nihil intere. ff. d
ad mace. Et dicitis Inno. habes notare perpetuo duo
Primo qd contra ecclesiam currit vsucapio quemad
modum contra priuatam. Secundo qd ciuitas non fungi
tur iure minoris. et sic si est lesa in iudicio vel extra no
potest petere restitutionem in integrum. et sic sentit qd
leges facientes mentionem de reipublica debent intel
ligi de reipublica romanor. non autem de reipublica in
ferioris ciuitatis vel alterius municipij. Tercio pot
notari qd contra prescriptioes datur ecclesie seu reipub
lice restitutio in integrum. Circa primum aduerte quia
sunt opi. nam glo. in summa i ti. de resti. i integ. tenuit
ibidem quod Inno. b. et glo. i an. de ecclesi. i. in. §.
pro temporalibus et glo. in an. non alie. i. §. si nimis
sed hosti. licet i summa tenuerit opi. Inno. in ti. de in
te. resti. b. tamen tenuit contrarium firmans qd vsu
capio triennalis non habet locum contra ecclesiam.
mouetur qz illa fuit iuducta a lege civilis que non pot
uit transferre dominium ecclesie in alium. vt in. c. i. iij.
di. unde illa lex tanqz danosa ecclesijs non est recipi
enda facit. c. si. de re. eccle. non alie. Ho. ti. xvi. q. iij.
quas actiones dubitauit et posuit opinionones contra
rias. Dy. tamen in regula possessor de re. iur. li. vi. tenu
it cum Inno. et apte hanc opi. sentit glo. xij. q. ij. i. c.
de redditib. Jo. an. simpliciter. asinit aliqs opi. red
tando. p do. car. firmavit opi. Inno. motus. qz ex quo
ius canonicum no. disponit cotranu standu est iuri ciu
li. cu ergo ius civile generalit et spalter i facto ecclesie
iuduxit vt bō mobilia pserbanf spacio triennali vt in. l. si.
L. d vsuca. trāstor. et no. i auc. qz actōes. L. d. sa. san.
ec. ergo stādū ē iuri ciuili. ar. i. c. i. d no. op. nū. michi
iste casus ē latus dubi. et p host. ptra Inno. adduco. c.
illud. §. de prescrip. vbi tex. non restringens se ad
immobilia dicit generaliter qd aduersus ecclesias ca
nones no. approbat nisi pscriptōem quadragenariam

unde cum loquatur indistincte nec faciat differentiam inter mobilia et inter mobilia et facit mentionem expressam de canonibus. glo. voluit excludere respectu temporis omnem prescriptionem legalez inductam cum minori tempore. et per hoc facit quod non. Inno. in. c. si. de re. ecclie. no. alie. ubi dicit quod ubique canon in aliqua materia ponit aliquam regulam specialem non debemus illam distinguere per us civile. ideo in alienatione rei ecclesiastice dicit quod non debet servari solemnitas. au. hoc ins. porrectum. L. de sacrosanc. ecclie. qz canon in dicit solemnitatem suam in tali alienatione. unde non debet supplere per legem quod verbum est menti tenendum Item adduco aliud bo. ar. a simili. nam contra fiscum non procedit usucapio. insi. de usuc. in. s. res fidei et go nec contra ecclesiaz que non debet gaudere minori privilegio. ar. eoz que no. de go. in. c. penult. de iudic. In contrarium tamen facit. qz ubique lex civilis potest se habere versus ecclesiam ad danum et ad lucrum ista lex est servanda etiam contra ecclesiaz maxime cum ea capit pro se. Et ad hoc quod non. in. c. ecclesia sancte marie. ut lite pendente. Exemplum in legibus inducentibus primum litigiosum nam habet locum eius contra ecclesiam ut ibi. et idem dicendum in actione recabiteza et quanto minorum et similibus. et hanc conditionem in istis legibus piter se habentibus ad lucrum et ad danum firmam in repetitio. c. ecclesia sancte marie. de consi. et ibi vide. sed lex loquens de usucapionibus potest se habere ad lucrum et ad danum ecclesie. nam si lex non esset non possit ecclesia prescribere rem privati spacio triennali ergo si vult accipere legem pro se debet etiam accipere contra se. ex quo in hoc non reperitur privilegiata motu proprio principis. facit quod in simili non. glo. in au. quas actiones. L. de sa. sanc. ecclie. et Jo. an. in regula possessorum mercu. et glo. in. c. ij. de mu. peni. Et tenendo istam opinionem videtur corior et verior de subtilitate iuris posset respondere ad. c. illud quod loquat in prescribendis rebus immobilibus nam ista decretalis non dat ecclesie facultatem prescribendi contra alium spacio triennali. opinio tamen contraria est equior. et quia in fauorem ecclesie tendit potest optime teneri et maxime quia non reperitur aliquid canon. qz in rebus ecclesie approbet illam usucapionem. Quo ad secundum in eo quod Inno. voluit civitatem non fungere iure reipublice vel minoris. et sic non potest petere restitutionem in integrum adversus lesionem. vide tu glo. in. l. reipublica. L. ex qui. ca. ma. que tenet aperte contrarium. Bar. vero ibi post Ja. bu. concludit quod civitas posset petere restitutionem saltem ex clausula generali. quia ex quo regitur per administratores habet iustitiam causam petendi restitutionem in integrum. et hanc opinionem etiam tenet ibi Bal. et videtur verior. Et pro hoc facit. l. legatis. ff. de iudi. nam si legatis civitatis possunt con-

templatione civitatis petere restitutionem in integrum adversus lesionem quam fuerunt passi occasione legationis. ergo fortius hoc potest civitas. ar. in au. mul. tomagis. L. de epi. et de. ad idem est tex. in. l. sed hi. ff. de publica. Sed dubitatur quid in castris et in villis utrum possunt petere in integrum restitu. iure minoris siue reipublice. Ho. in. d. l. reipublica quod non. Bar. ibi post Bon. distinguit inter universitatem castri siue ville populosam et modicam. ut si in castro siue villa sint multi habitatores tunc competat eis beneficium restitutionis. quia est eadem ratio que in civitate secus si sint pauci homines puta decem. quia tunc isti regunt universitatem tanquam bona propria. et non possunt petere restitutionem quasi tunc non possit pretendi negligentia ex facto administratorum sed Bal. ibi post Ja. de are. simpliciter dicit idem in castris et villis quod in civitate. qz castrum siue villa est pars reipublice et regitur per alios unde cum ibi sint minores et mulieres quibus potest prejudicari ex factis administratorum equum est ut concedatur restitutio. et hec opinio mihi placet. ar. in. d. l. sed et hi. ubi quodlibet municipium appellatur reipublica. et facit quod le. et no. in. l. i. reipublica. L. de iure reipublice. li. xi. ubi civitas appellatur reipublica. Et adduco ad predicta plenam additionem quam facit Jo. an. in addi. Specu. in ti. de in inte. restit. in secunda parte. s. i. idem quoque ubi recitat multas opiniones. et tandem videtur residere cum opinio. Odofre. qui tenet quod non solum civitas sed etiam castrum et villa possunt petere restitutionem in integrum cum ibi sint multe persone miserabiles. puta vidue pupilli et senes. ideo quinimo ibi recitat quidam de zuzaria exten. disse hoc dictum in. l. reipublica preall. ad omne corpus. id est ad omne collegium in petenda restitutione quod utatur iure minoris. et sic recitando transit Jo. an. ibi quod est valde notandum. nam legiste moderni non faciunt mentionem de his dictis in locis preall. Ego in hoc ultimo dicerem quod si collegium est primum tunc potest petere restitutionem. unde hospitalia et similia loca pia utentur in hoc iure minoris. De hospitalibus et locis pijs firmavit Jo. an. in. c. ij. e. ti. li. vi. ar. c. requisi. de testa. Sed ego allego tex. singularem notabilem in. l. omnia. L. de epi. et de. ubi et probatur quod omnia privilegia tributa ecclesijs extenduntur hodie ad hospitalia et ad alia loca pia. et de illo tex. facit ibi festum bar. Et per hoc infero quod capitulum alicuius ecclesie potest petere in bonis suis restitutionem in integrum quod firmavit Innocen. in. c. nisi de preben. in fi. quod intellige quando capitulum leditur in iuribus suis. scilicet si lederentur persone singulares ipsius capituli. vel epus in iuribus competentibus persone sue. videtur quia capitulum non eligit infra tempus sibi prefixum vel epus non

contulit. non enim audiantur restitutōnem petentes. qz cessat fauor ecclesiay. Ad hoc allego glo. notab. iē in de. vnica. in v. lapsus. e. ti. Et ex h. infero qz si collegium nō est pium nō pōt restitutōnem petere in iuribus. et sic limitare dictum Guido. pall. qz spāle est i ecclesia vel in collegijs pijs. secus in alijs. Ex hoc inferatur ad qōnem. nūqd collegiū scholariū possit petere restitutōem in iure. et credo qz sic. qz in eo sunt multi minores. xxx. anno. vnde respectu minoris debet audivi. Quid aut si p. latus iurat in facto ecclesie nō petere restitutōnem. dicit qz iuramentum nō valet et nō obstante potest petere restitutōnem. secus in minore iurante. ad hoc vide glo. singu. in. c. e. ti. li. vi. et tene menti illā. Quo ad vltimū tene menti dictū Inno. qz aduersus p. scriptionē cōpetit ecclesie minori et reipublice restitutio. sed hanc casum plene examinavi in. c. i. de p. scrip. et dicit vbi. In ea. glo. ibi. et dicit de iure minoris. hec glo. vsqz ad h. est hodie determinata per. c. i. e. ti. li. vi. vbi deciditur qz. q. d. ienniū a tpe lesionis debet ecclesia petere restitutōnem in iure. In glo. penl. in fi. nō singulariter istaz glo. ex qua colligit qz ad hoc vt teneat alienatio rei ecclesie opus est qz fiat in casu licito. et quattuor sunt generaliter casus liciti quos vide p. glo. nō. xij. q. ij. in summa. Tres oportet qz seruetur forma tradita in alienatōe pura qz pcedat tractatus et interueniat auctoritas epī. rē. put traditur. xij. q. ij. sine exceptione. In eo tū qz glo. allegat. r. q. i. hoc ius porrectū dicit qz forma tradita in illa auct. nō est necessario seruanda sed satis est seruare formam a canone traditam. de quo vide bonaz glo. in de. i. de re. eccle. nō ali. et ibi p. Inno. deceptio aut in p. cio nō inducit nullitatem tractus vt hic habes tex. aptum. satis enī est qz ecclesia si est decepta in cā primaria suadente alienatōem sed aduersus istam deceptōem qz venit extrinsece et accidentia liter subuenitur ecclesie per restitutōnem in iure. vt hic glo. tū. xij. q. ij. in summa. et in. c. sine exceptōe eadez causa et qōne tenet qz valet alienatio seruata forma licet nō fiat in casu licito. sed cōpetit ecclesie remediū restitutōis qz forma est ista que dat esse rei et cōseruat eam in esse ergo ad validitatem tractus sufficit obseruare formā. et hanc opi. secut. est hic Jo. d. lig. sed aliq. doc. cōter sequuntur istam glo. tam antiq. qz moderni. et adducit Jo. cal. tex. exp. sum in de. i. de re. eccle. nō allie. vbi a p. te decidit qz nō valet alienatio nisi fiat in casu licito et seruetur forma. et tene menti illum tex. qz bene hoc probat. Ad idem facit. c. sine exceptōe pall. vbi dicitur qz p. latus debet eligere id qd ē profuturū ipsi eccle. ad idē. c. que in ecclesiay. de cōsti. et. c. fi. de re. eccle. non aliq. vbi dicit qz in alienatōe dōz interuenire legitim. cōsensus psonarū ecclesiasticarū. nō enī dicitur legitim. nisi interponatur in casu licito. et hanc opi. tene. et vide

per Archy. et Jo. an. in. c. ij. de re. eccle. non alie. li. vi. coram quo iudice ecclesia possit petere restitutōnem in iure. vide notabile dictum Inno. in. c. cū sit generale. d. fo. cōpe. vbi dicit qz pōt petere coram iudice ecclesia / stico. et tene menti dictum illud. pro quo facit glo. nō. in. c. penul. s. ti. p. xi. in verbo. nec metum ad fines. et h. est fauor eccle. qz est in hoc iure p. uilegiata. alias aut regulariter debet quis petere restitutōnem in iure. coram iudice rei. et in. li. vt qd ibi nō. L. vbi ē apud quem.

Ultimo hic quero. pone qz in alienatōe nō fuit seruata forma debita tamen fuit facta in casu licito. et interuenit consensus illoz qui habent consentire nūquid in foro anime sit tams iste qui habet rem sine debita solēnitare. de hac questione vide per Inno. in. c. quia plerūqz. de iur. eccle. vbi cōcludit qz non. quia ex quo contractus est nullus propter defectum forme non potest iste tenere rem cum bona conscientia sine titulo iusto. sed do. An. tenet ibi cōtrariū. dicit enī sufficere quo ad forum conscientie vt contractus teneat scēum limites iuris naturalis sci gentium. nam de iure naturali sci gentium sufficit solus consensus. et hec opinio michi placet. et adduco singulare dictum Inno. in. c. qz p. p. de elec. vbi dicit qz electus est tutus i foro anime si electio sua tenuit de iure gentium. licet non fuerit seruata forma tradita a iure positivo. qz illa forma est introducta propter scandala et deceptōes euitandas. vnde ex quo oīa ista cessarūt et interuenit verus consensus satis ē sō tutus quo ad deum. et tenebis semper menti istud dictū. quia valet in omni actu in quo est p. missa solēnitatis iuris positivi vt in foro anime non teneat qz de hoc sibi facere conscientia ex quo non interuenit ibi aliqua deceptio et affuit consensus habentium actum explicare de iure naturali. Ex quo inferatur qz in foro cōscientie equitas iuris naturalis p. fertur rigori iuris positivo. quod nō. et vide quod plene dixi in. d. ca. quia plerūqz.

Restituitur eccle
Vm venissent. si lesa propter negligentiam procuratoris. qui iura ecclesie non produxit. Prima pars ponit comparitionē partium et dationem auditorum. Secunda ibi. coram allegationem episcopi. Tercia ibi. ad hoc. allegationem monasterij. Quarta ibi. nos igitur. interloquitur.

Nota primo ex principio tex. qz electus in p. da tum etiam religiosus potest prosequi electionem suaz etiam in iudicio litigando nec ex hoc potest aliqua ambitione notari cum ipse se non ingerat sed vocatus per Canoniam electionem. concor. c. cum dilectus. e. de consuetudi. et. c. cupientes. §. sine. de electio. li. vi. non enim peccat consentiendo electioni. immo mere tur si intentionem habet circa deum vt in. c. q. epatum

viij. q. i. quānimo dubitatur utrū peccet electus ad plati-
ram remanendo electionem de se factam acceptare. et cō-
cluditur qd sic si non regitur alius idoneus. qz resonuit
prodesse ecclesie et p̄missis de quo vide p̄ Jo. an. in. c. si
electio. de elec. li. vi. et facit illud euāgēlicū maiore cari-
tate nemo hz q̄ ut animā suā ponat q̄ p̄ amicis suis
i. p̄missis. Ad scōdō qd ep̄s p̄t de iure speciali puta
ex p̄suetudine habere ius eligendi i ecclesia collegiata
etiam regulari. et p̄t intelligi iste tex. fm̄ Jo. an. qd ep̄s
dicebat se habere ex consuetudine ut ip̄e eligeret abba-
tes i omnibus monasterijs sibi subiectis ideo hoc dī-
sp̄at̄at i cā-lectionis sup̄ iure subiectōnis Et nō bñ
huic tex. fm̄ hunc intellectū qd p̄t induci generalis con-
suetudo. ut i omnib⁹ ecclesijs collegiatis ep̄s loci ha-
beat p̄uisionem p̄latoy et sic p̄t. c. de elec. tolli p̄ con-
trariā p̄suetudinē qd mibi satis placet et allego gl. nō.
in. c. quānq̄. de elec. li. vi. que dicit qd olim ep̄s habe-
bat p̄uidere de omnibus beneficijs sine diocēsi ita qd
nō expectabat electio nec p̄ntatio aliquorūm. s̄ postea
fuit inductum ut i ecclesijs collegiatis electio p̄tineret
ad collegiū. et cōfirmatio ad ep̄m Item i ecclesijs pa-
tronatis fuit institutū ut p̄ntatio p̄tineret ad p̄ionum.
et iustō ad ep̄m vñ cōsuetudo p̄raria d̄z valere. qz per
eā reducitur res ad p̄stimum ius. factū. c. ab exordio. xxxv.
di. 2. l. si vnus. ff. de pact. et vide qd nō. Jo. an. i regu-
la. qd aliam gratiosē. in m̄. Tercio nō ibi intrusus
qd potest appellari intrusus is qd obtinuit dignitatem a
non habente p̄tatem illā. cōferendi. cōcordat. c. ex fre-
quentib⁹ et qd ibi nō. s̄. de insti. et scias qd gesta p̄ iura
sum nō valent quātūcūq̄ dicatur tolerat⁹. qz i intruso
nō habet locum tolerat̄ia. ex quo nō habuit ingressū
ab habente p̄tatem ut nō. In. in. c. qualiter et qñ. el.
h̄. de accu. et p̄ archi. xij. q. h̄. alienatōnes. vide p̄ In-
no. in. c. nihil. de elec. Quarto nota ibi districtius inhi-
bentes iūcto si. c. qd inhibitiō iudicā p̄tra ius facta nō
inducit nullitatem actus gesti. contra ip̄os inhibitiōem
q̄tūcūq̄ a tali inhibitiōe nō fuerit appellatum qd be-
ne nō b̄s. Et de hoc. s̄. latius Item nota ibi nimis
animose qd iudex nō debet p̄cedere nimis animose iū-
diciū alterius p̄tis alias posset recusari fm̄ doct̄.
h̄ qd dicit qd isti procedebāt animose forte facientes se
p̄tem i fauorem ep̄i et denegantes audientiam procura-
tori monasterij. Ex quo habes notare qd vbiq̄qz
iudex aliqd agit ex quo cōcluditur nimis fauere alteri
p̄ti p̄t ex h̄ legitime recusari facit. c. accedēs. el. h̄. ut li-
te nō p̄tēta. Ad i verbo nos igitur qd negligentia p̄-
curatoris. nocet etiā ecclesie nō solum ergo nocet p̄ua-
te persone s̄ etiā publice est tñ d̄tia circa remediū cō-
cedendū. qz p̄uate p̄sone nō datur restō p̄pter negligē-
tiam p̄curatoris sui. s̄ imp̄tādā s̄ sibi qd tales elegit
etiā si p̄curator sit minor ut i. l. mandato. ff. d̄ mino.
sed ecclesia restituitur p̄pter negligentiam p̄curatoris

ut hic et idem dicit i minore lesō. ut in. d. l. cum mādato
Item nota qd nō solū p̄t ecclesia petere restōnem d̄re
ete p̄tra sniam per quam lesa extitit. ut i. c. vnico. de in-
te. resti. li. vi. sed etiā p̄t petere restitutiōnem aduer-
sus p̄batōem notorie obmissam ut h̄. et. s̄. c. p̄. Et ol-
cunt h̄ Inno. pe. et abb. qd necessaria hic erat restō qz
nō fuerat pro parte monasterij appellatum a snia nec
erat infra tempus appellādi et sic de erat remediū or-
dinariū et per hāc restitutiōem dicit Inno. qd licebat
monasterio p̄ducere omnes p̄batōnes quas snia p̄bi-
bebat induci. vide snia i effectu reuocatur hic naz post
sniam nō licet regulariter citra appellatiōem exape. vel
p̄batōem inducere. ut i. c. cum iter. d̄ re iudi. et. l. sen-
tescin. nō pos. in. l. i. et. h̄. sed beneficio restōnis ut p̄e-
dixi ecclesia hic auditur. dicit etiā Inno. qd ista nōn
ē vera restitutiō qz p̄ncipaliter nō retractatur snia s̄ so-
lum auditur aduersus p̄batōem obmissam. Ob hōc
cōcludit qd nō est necesse i casu isto dare libellum vel li-
tam cōtestari. sed satis est summarie cognoscere de lesi-
one. sed ego nō bene percipio hoc dictum Inno. nam
satis retractatur snia cū ea nō obstāte que transuerat
i rem iudicatam audiatur monasterium contra ip̄am.
et regulariter qualis cognitio exigatur i restōe i inte-
dicam i. c. tum ex litteris. s̄. co. et vide bonum tex. cū
glo. in. c. h̄. de offi. iudi. Ultimo nota h̄ ex si. littere
et tene menti qd electio facta ab his qd etiā de iure ha-
bēt potestatem eligēdi nō d̄z cōfirmari per superiorem
si fuit facta lite p̄dente super iure eligēdi. sed debet dif-
ferri cōfirmatio i euentum litis p̄ncipalis et ratōnes. s̄.
subh̄ciam Electio tamē facta lite pendente non debet
retractari p̄pter solam litis pendentiam tex. notabilis
est h̄ i si. et nescio alibi In gl. i. in si. idem nota. in. c.
p̄questus. s̄. de fo. cōpe. Et nota ex ista glo. iūcto tex.
libellum nō viciari. l. cōtineat verba impropria. satis
cōt̄ qd fm̄ latum verborum significatum cōcludit intē-
tionem libellantis et cōsimilis tex. est in. c. olim. el. h̄. de
rest. spoli. Nam libellus est latissimi iuris et semp d̄z
interpretari quānū p̄t fieri ut p̄ueniat intētionē libellantis.
ut legit et nō. in. l. si qd intētionē ambigua. ff. de iudi.
et i. c. cū ecclesia sutrina. de cō pos. et vide optimū tex.
eam gl. i. c. cōfirmatus. de reli. do. In gl. h̄. in si. p̄
tellectu glo. op. cōtra tex. vidē em̄ qd frustra ep̄s h̄ alle-
gabat subiectōem monasterij ad inferēdiū nullitātē ele-
ctionis qz p̄supposita subiectiōne electio tñ plati p̄tinet
ad caplm. et sola cōfirmatio p̄tinet ad ep̄m ut i. c. i. r. c.
nihil. de elec. et i. c. p̄gregatio. xvi. q. vlt. et vide glo. iū-
cto tex. xvij. q. h̄. in. c. i. vbi d̄z qd ep̄s h̄z p̄firmare ele-
ctiō i abbatē. s̄ electio p̄tinet ad monachos. ut in. d. c.
p̄gregatio. et p̄ p̄ns ex sup̄uacuo monasterij allegabat
p̄uilegiā exemptōis. So. metu p̄trarij ut arbitror glo.
ista sensit vnam lecturam ad istū tex. qd ep̄s hic agebat
sup̄ duobus. i. super subiectōe monasterij et super iure

eligendi abbatem qz dicebat se esse i possessione iuris
eligendi abbatē. Intelligit B de spali. vñ discutit hic de
subiectōne monasterij ad effectum pronuncian̄di sup
subiectōe vel exemptōe discutit etiā sup possessione iu
ris eligendi quo ad effectū pronuncian̄di sup validitate
vel invaliditate illi⁹ electōnis facte p caplin. hec lect.
fatis ē vera i se sed nō pgnit pncipio. c. vbi inuitur qz
de subiectōe cōtendebatur hic accessorie respectu facul
tatis eligendi r ideo dat h scōs intellectus p pe. r abb.
qz illa electio attēptabat a monachis qz dicebat nul
la qz facta ab excoicatis r interdicitis. nā dicebat epus
qz ex cā interdixerat r excoicauerat monachos ante ele
ctionem. f. monachi dicebant se esse exemptos ab epō
r p pns dicebant electōem tenere. vñ validitas electō
nis dependebat a iure subiectōis ideo de ea disputat.
hec lect. est fati vera i se sed nō pgnit textui i vbo distri
ctius inhibentes. nam ibi dicit qz iudices inhibuerunt
monachis eligere donec agnosceretur de iure qd epus se
habere dicebat i electōne abbatis ergo epus nō solum
allegabat nullitatē electōnis sed dicebat se habere ius
i electōe abbatis. ideo datur tertius intellectus qz epus
dicebat ex cōsuetudine se habere ius eligendi i oibus
monasterijs sibi subiectis. monasteriū vero non nega
bat p̄suetudinē f dicebat qz istud monasterium erat
exemptū ideo disputabatur h sup iure subiectōnis qz
ppter cōsuetudinē dependebat ab ea validitas ele
ctionis. et iste intellectus placet Jo. an. r mihi fati pla
cet. nā multū cōuenit lre tam i pncipio qz i fi. vñ acces
sorie disputabatur h de subiectōe In gl. i vbo duo
eoz ibi. vel se excusante hoc pcedit cuz cā erat cōmissa
cū clausula qz si nō oēs duo veltz rē. vñ tunc tercio
se excusante duo pnt pcedere. c. prudentiaz. de offi. de
legati. secus si cā fuisset tribus simpliciter cōmissa. r
tūc non pnt duo pcedere q̄rumcunqz tertius se excuset
vt in. c. vno delegatoz. de offi. dele. In gl. i verbo
renūciavit in fi. nō istā glo. qz elect⁹ an p̄firmatōem p̄
renūciare iuri suo i manibus eligentiū. vñ non tenetur
a iure supiorē. secus post cōfirmatōnem vt in. c. h. de
transsa. ep̄i p̄dico hoc facit fm hosti. regula omnis res
f. de re. iur. f tu vide circa banc materiā gl. plenam et
nō. in. c. si electio. de elec. li. vi. vbi plene examinatur i
cui⁹ manibus debet fieri renūciatio electōis vide etiā
qd nota. in. c. h. palle. In glo. in verbo infūxerunt
in fi. nō ex ista glo. qz regulariter cause ecclesie nō dnt
tractari sede vacante fallit qñ est talis cā que p̄mode
tractari non p̄t nisi sede vacante vt contingit i cā no
stro. Nam ex quo sede vacante dubitatur de iure eligē
di oportet necessario illam tractare cum non possit p
sideri ecclesie de plato nisi p̄us diffiniatur ista q̄stio. et
idē legit et nō. in. c. cum dilectus de cōsue. Inno. vero
dat h aliā solutōnem dicens qz cause p̄tinentes ad pla
tū dūtaxat non pnt tractari sede vacante r sic loquunt

iura allegata i glo. f. cause p̄tinentes ad caplin. solum
bene p̄t tractari sede vacante r sic p̄t inteli gi iste tex
nam ius eligendi platum cōpetit tñ capitulo nō aut
plato r nō hanc theoreticam Inno. et idem sensit respe
ctu monasterij. in. c. cuz dilectus. pal. vbi dixit qz mor
tuo abbate caplin succedit i administratione r p̄t agere
i iudicio i causis spectantibus ad monasteriū f theori
ca glo. plus placet h Jo. an. Ego puto hanc q̄stionē
decidendam ex notatis in. c. edoceri. de rescrip. vt i ill
calib⁹ in qbus caplin nō potest esse i iudicio sine aucte
r p̄sentis plati nō potest esse i iudicio sede vacante. qz
auctas p̄dati seu consensus requiritur vt ecclesia nō de
cipiatur vel vt nullū p̄iudiciū irrogetur inni plati. que
rānes dnt sibi locum vindicare etiā sede vacante cū ec
clesia tunc careat idoneo defensore. r vide ad materiā
qd nō. in. c. si. de p̄cura. r qd le. r nō. in. c. si. ne sede
va. In glo. i vbo inhibentes i fi. dic qz cōtrarium
istud formaliter non soluitur. f. bñ glo. ibi plen⁹ exaiat
istud passim. f. dic qz illa lex dicitur. non obidi etiā p
hibetur alienatio rei de q̄ litigat ideo obtampandum ē
p̄cepto iudicis. vt i. c. ecclesia. f. vt lite pendente. sed i
cāu nostro. monachi eligendo nō alienauerunt rem lit
giosam neqz ius dubitatū. nam vt dicit Inno. r bñ hic
nō erat p̄tentio de abbacia. qz epus nō p̄tendebat se ab
batem. f. solū erat p̄tentio d iure eligēdi. vñ de eligēdo
abbate nō p̄t alienari ius eligēdi siue ius d quo cō
tendit. f. quodāmodo colligendo fructus rei de cuius
pprietate agitur qd fieri p̄t lite pendente. vi. q. iij. in. c.
volumus. r qd ibi nō. r in. l. si. L. de rei v̄. Sz cōtra
h r cōtra tex. op. ex quo etiā monachi nō appellari ab
illa inhibitiōne iudicium transiuit illa interlocutoria in
rem indi. vt in. c. cuz dilectus. de elec. ergo fuit. proga
ta iurisdicctio iudicū p̄supposito etiā qz p̄us non habuit
sent ad hoc iurisdicctōnez vt in. c. cum olim. de offi. de
le. ergo electio dicitur cassari facta contra inhibitiōnem
Jo. Inno. soluit multipliciter. r p̄mo dicit qz i proga
tione iurisdicctōnis requirit exp̄llus p̄sentis. vñ tacendo
nō progauerunt iurisdicctōnem iudicū nō tñ in h p̄sistit
Inno. quinimo ip̄t p̄trariū in. c. ad petiōez. d accu
vbi firmat tacitū p̄sentis sufficere ad progatōez iurif
dicctōnis r istud ver⁹. r t3 bar. in. l. i. ff. de indi. r vide
qd plene dixi in. c. signifi casti. de fo. p̄pe. Sed soluit
Inno. qz p̄cepta q̄ fiūt sine cause cognitōe n̄ trāseūt i rē
indi. vt in. l. iij. i fi. L. p̄minatōes vel epl̄as. f. h nō pla
cet Inno. qz i bis q̄ spectant ad officiū supioris p̄t fieri
p̄ceptū sine cause cognitōe. vt nō. in. c. ad auree. d tēp.
oz. f. saluando istā solutōem dic qz l3 non exigat cause
cognitio tñ nō trāsit i rem indicatā p̄ceptū factū extra
iudicialiter vel iudicialiter sine cause cognitōe vt ē tex
iūcta glo. in. c. ex pte. el. i. f. d vbo. sig. r p bar. i. l. nō
fatef. ff. d p̄fel. facit. c. p̄tationi. de apel. li. vi. vñ cū
istud p̄ceptum iudicium fuerit iniquū nō tenebatur illi

obtempere. Tercio soluit Inn. qd istud hō spectabat ad officium istoz iudicū. Itē pceptū erat notorie iniustum ideo superior nō debet illud habere ratū vt i. c. soluti tudine. de appel. Et nō bñ hec dicta Inn. iūctoz tex. ex qbus habes qd qñ iudex iniuste excedendo metas sue prātis aliqd pāpit pti sine cause cognitōe tale pceptū nō astringit pte quāntūcumqz taceat et nō appeller qz tale pceptū ē nullū. vt i regula ea que fuit a iudice. d. re. iur. li. vi. Quare aut istud pceptū iudicū erat iniustum apparet ex hīs q dicit sup glo. si. In glo. i verbo psumpserūt ibi ex hō vidē q nō debuerūt eligere. aduer te nā hec gl. vidē p raria pcedenti. vbi dī q monachi potuerūt eligere. hēc gl. fuit decepta ppter verbū psumpserūt qd sonat i malā pte. vñ dicit hō hosti. q illud verbū fuit. platū apte vñ nō facit ius nō em̄ fuit psumptio eligere hō iuris p p rā. patz ex sine lre vbi papa nō dānat electōem hō dimittit eā i suspensio donec p titerit ad quē p tenebat ius eligendi. In gl. in verbo i dānum ibi vocari debuerimus. hō istā gl. simpliciter ex qua colligit q i cā subiectōis mota p rā subiectum dō vocari dñs. hō certe hō dicitū nō pbat in. c. auz dle eta. alle. in glo. qz papa ibi obtulit se defensionē. hō qd aut valeat iudicū cōtra subiectū nō vocato dñō q possidet subiectōem. dicit vt plene dixi i. c. cū sup. d. re. iudi. et in. c. auditis. de p rā. iste tñ tex. ppe finē multum facit q iudicū agitātū p rā exemptā sup iure sub sectionis p iudicat pape. qd an sit vey indistincte vide qd dixi in. c. pe. de re iudi. In glo. in vbo rest. tuimus p intellectu hui? glo. op. p rā tex. vidē em̄ q ecclia debuit agere cōtra pcuratorē ex cui? facto sensit dānum et nō petere restōem i inte. qz regula iuris hō qz qñ dō minus ledit ex dolo pcuratoris dō pmo dñs agere cōtra pcuratorē et si nō ē soluendo p rā in subsidium petere restōem i inte. vt in. l. eleganter. §. si dolo. ff. de dolo. So. gl. ista i effectu soluit p rariū duob? modis. p rā mo fatendo p rariū vt pcedat etiā in ecclesia. Et d. tex. rīdet q pcurator nō erat hō soluendo cū status monasterij non possit extimari ideo potuit petere restōem i inte. et tenendo hūc intellectū nō ē aliqd spāle in ecclesia nec in minore. qz qlibet etiā maior ex hac cā petens restōem audiret et tūc oportet itelligere tex. de restōne q ppetit cuilibet ex clausula generali. et vidē glo. facere dñam iter restōem q fit iuris minoris et illā q daf maiori ex cā iusta qz pma explicat cessante omni actōne qz sit solū ex iudicis officio vt pbat in. l. q si minor §. vlti. ff. de mino. et in. c. si. de offi. sed maior audiat intentādo suā p rā actōnem vtilem q efficacē p iudicis officium restringens obstaculū hō dicit melius qz quo ad terminos lre non est dñā an minor seu maior petat restōem qz nulla actio ppetit maior vt audiat aduersus pbatōnem obmissam. hō solū iudicis officio audiat si ex iusta cā fuit impedit? vt i. c. ex lris. §. eo. sed

dñā posita p gl. hō locū in alijs terminis puta quādo aduersus abntem cā reipublice fuit ppleta p rā nā tūc pōt rediens implorare officium iudicis rescindēs vt tollat obstaculū p rā et poterit intentare si mal p rā actōem q appellat rescissoria q pmo erat i efficacē ppter cōpletam p rā et idem esset in ecclesia vt i minore. et de istis dicit vt plene dicit in. c. tū ex litteris. §. eo. vbi post Inn. tractabo de actōne rescissoria et officio rescindente et p bar. in. l. ab hostibus ff. ex q. ca. ma. et p ibi nō. pōt declarari ista particula gl. Sōdo principaliter soluit gl. qz hīc nō hēt locū p rariū qz pcurator ecclesie non i dolo hō negligētia quo cū quantum cūqz pcurator nō sit soluendo nō pōt dñs petere restōem i inte. sed imputet sibi qz talē dēgit vt in l. cū mādato. ff. de mino. et tūc dō dicit qz iste tex. loqit d restōem q daf iuris minoris vñ audiat ecclesia fauore speciali. et hec solutio verior et melius cōuenit ltere dicit tñ gl. vñ dicitum valde nōndam qz vbi pcurator ecclesie cōtrahēdo vel litigando culpose damnicabit ecclesiaz qz ē i optiōne ecclesie an velit agere cōtra pcuratorē ad interesse an velit petere restōem i inte. contra tertium et hō fauore ecclesie. nā maior nō audiat volens petere restōem si pōt agere contra pcuratorē vt in d. §. si dolo. et aduerte qz glo. ad hō dicitū solū allegat. l. etiā. §. si tutor vel curator interne. Et la vero lex restringitur p gl. et bar. in d. l. cū mādato. §. si. vt loqitur i administratore necessario p rā tutor vt curator. nam ista lex loquitur in tutore et curatore secus aut dicitur in administratore voluntario vt pcurator. qz non meretur istud bñficium et honorem imo debet habere locū reglā qz qdā cōpetit remediū ordinarium non debet implorari extraordinarium. vt i. l. i cause. ff. d. mino. remediū em̄ cōtra pcuratorē ad interesse ē ordinariū restō vero i inte. est extraordinariū et i minore videt hō pbari in d. l. cum mādato. i. si. et sic ista glo. nō vidē pcedere i terminis lre cū loquat i pcuratore nisi aliud dīcam? fauore ecclesie scōz. Do. an. sed certe si teneremus p rā dicitū nō dōz iste fauor obseruari ex quo ista equitas nō reperitur scripta hō pon? debem? obseruare rigore scriptū. vt nō. in. c. si. de transac. vide tñ Inn. in. c. suscitata. §. e. vbi sentit qd ista gl. mouet tñ alia rōne videlicet qz interest ecclesie nō vexari i sumptib? quos haberet subire litigādo p rā pcuratorē. restō aut daf minori vbi cūqz p rā istud interesse ex pensaz pretendere vt in. l. minoribus. ff. de mino. sed aduerte qz ille tex. non loquitur in cā nostrā quando subest remediū ordinariū contra tertium imo videtur contrarium pbari in. d. l. cum mādato et Jo. an. in. c. si. p rā. §. eo. sentit p rā eius quod hīc nota. glo. et tenet etiā do. car. et mibi plus placet vñ restringamus dicitū glo. i administratore necessario Ex quo infero qz si p rā dāficauit ecclesiaz p rā hōdo

in iudicio ē in optiōe ecclesie an velit agere cōtra p̄la-
tum seu ipsius heredes ad emendatōem dāni .an vero
velit petere restōnem i integre p̄tra tertiū seu rem vē-
dicare a tertiō . et p̄ hoc vide bo. glo. iuncto tex. in. c. ex
p̄ntium. de pigno. In glo. si. in si. hec glo. intricate
p̄cedit. p̄ in effectu ponit duas opi. cū q̄ritur an i mota
lite sup iure eligendi. possit reus eligere lite pendente.
Prima fuit opi. Jo. q̄ distinguit q̄ aut reus ē in pacifi-
ca possessione eligendi p̄ mouetur sibi p̄trouersia super
iure p̄prietatis dūtatur puta q̄ actor nō negat reum
esse i possessione eligendi. P̄ dicit q̄ ius eligendi perti-
net ad se et tunc p̄t possessor eligere. p̄ differtur p̄firma-
tio in euentū litis. ratio huiusmodi dicit p̄t esse pendē-
te lite non d̄z q̄s p̄hiberi vti possessione sua. sicut p̄us
vt in. d. c. i. vt li. pen. Confirmatio aut differtur q̄ cū
electio sit q̄si q̄dam fructus iuris eligendi vt nō. Inno. i
c. cōsultationib⁹. de iure patro. et in. c. cū ecclesia futri-
ga. de cā possesi. et p̄prie. subiacet restitutioni a tpe li-
tis p̄tēta. vti sicut possessor qui succubuit i d̄nio fundi
d̄z restituere omnes fructus p̄ceptos a tpe litis p̄te. vt
in. l. certū. l. de rei vendi. et nota. in. c. grauis. d̄z resti-
spo. ita electio subiacet quodāmodo restitutioni si fuit fa-
cta post lit. p̄tēta. ideo nō d̄z p̄firmari. q̄ si p̄firmaret
et possessor succuberet i p̄prietate nō posset ampli⁹ re-
stitui. q̄ non d̄z amplius cassari. ex quo fuit p̄firmata
d. c. cōsultationibus et in. c. querelam. de electōnibus
Differt ergo p̄firmatio vt possessore succubente saluū
sit ius ip̄i actori vt possit eligere. et sic habere istū fru-
ctum q̄ p̄cipitur post lit. cōtēta. Redeo ad verba Jo-
hannis. Si aut mouetur alicui q̄stio super possessione
iuris eligendi. vt q̄ negatur illum esse i possessione et
forte agitur interdicto vti possidetis tunc dicebat Jo.
q̄ reus non d̄z eligere lite pendente. ex quo nō cōstat
de sua possessione. sed si elegerit electio ē in pendente.
nō em̄ d̄z superior illā electōem cassare q̄ forte est i pos-
sessione et de hoc ē cōtentio an sit in possessione. Et ex
h̄ infero notanter q̄ si tu negas me esse in possessione
alicui⁹ fundi. et moues mihi questionē sup possessio-
ne. ego aut lite pendente p̄cepi aliquos fructus. q̄ non
debet index li. pen. mihi p̄cipe vt restituas illos fructus
q̄ hoc pendet a q̄stione p̄ncipali. Nam si sum in pos-
sessione possum colligere fructus. Et facit ad hoc q̄d
dixi in. c. significante de appellationib⁹. Secda opi.
fuit ber. glo. n̄stri. q̄ indistincte tenuit q̄ qualitercūq̄
pendeat lis sup electōne seu iure eligendi non debet re-
us eligere pendente lite. ne contingat illaz postmodū
cassari sed si de facto elegerit talis electio stabit in p̄-
dente et hic. Inno. autem videtur indistincte tenere q̄
sine vnus sit in possessione pacifica sine vno p̄tendant
se esse in possessione p̄t quilibet eligere pendente lite
nec reuocabitur electio p̄pter litis pendentiā vt hic
sed illius electio cōfirmabitur q̄ obtinebit in cā ar. hic

et in. l. i. ff. de i. p̄t. possidet Jo. an. videtur tenere illam di-
stinctionem Jo. sed mihi plus placet dictum Inno.
q̄ ex quo q̄s p̄tendit se esse in possessione non debet
p̄hiberi vti sua possessione ex quo non subest aliq̄d
scandalum. nulli enim sit p̄iudicium si ambe p̄tes p̄
conseruatione iuris earum eligant. satis enim est q̄ dif-
fertur confirmatio. Sed si subest scandalum fateor q̄
index possz p̄hibere vtriq̄ p̄ti ne eligant. vt in. l. equis
simus. ff. de usufruc. et quod nō. Jo. de lignis. in de. i.
dere iudi. Ald. c. ex lris. de iure patro. propter quod
glo. fuit mota. dicit q̄ illud. c. non p̄bat electōnem nō
debere fieri pendente s̄z solum p̄bat a contrario sensu
q̄ non debet fieri cōfirmatio propter rōnēz quam sup
dixi post Jo. ad. c. si. de matrimonio p̄tracto p̄tra iter
dictum ecclesie. Respondet Inno. q̄ ē speciale i matri-
monio vt non contrahatur lite pendente sup alio ma-
trimonio Et puto q̄ specialitatis ratio sit ista. q̄ con-
trahendo matrimonium q̄d quodāmodo alienat per-
sonam suam q̄ non videtur amplius habere potestātē
sui corporis. vt in. c. non debet de consanguinitate et af-
finitate. et sic alienaret rē quodāmodo litigiosam Itēz
ibi versat p̄iculum. nam p̄mitteretur adulteriū cū scda
si postea p̄nūciaretur p̄ p̄mo matrimonio. Ald. c. h̄. d̄
no. op̄. nā. R̄ndet Inno. q̄ etiam ē speciale in denūcia-
tione noui operis. vt nihil debeat edificari post nouū
op̄us nūciatum Itē dicit q̄ ibi non p̄t edificari sine
p̄iudicio alterius si denūciatio ē iusta. Aduerte tñ
ad vnam opi. hosti. cōtra p̄dicta sibi em̄ nō placet illa
opi. Jo. de q̄ supra i glo. q̄ dat locū figmētis. Itā d̄
facili aduersari⁹ volens impedire electōnem diceret q̄
re⁹ p̄uent⁹ nō ē in possessione eligendi. S̄z in materia
distinguit ipse sic. q̄ aut ē cōtentio super iure p̄ntandi
aut sup iure eligendi. Pr̄mo cān non p̄t lite pendēte
fieri p̄sentatio. sic p̄t itelligi. c. ex literis. d̄ iure patro.
ratio q̄ nō multū p̄iudicat patrono si non p̄ntat infra
tpa q̄ si non deciditur lis infra tpa p̄fixa. potest ep̄
scopus ecclesie p̄uidere vt in. c. q̄m. et. c. eam te. d̄ iure
patro. Sed cā si ē cōtentio de iure eligendi tūz non
sunt determinata tpa ad litem decidendam ar. c. dudū
et. c. congregato. de elect. poterit fieri electio lite pen-
dente vt hic. Et p̄ ista diuersitate facit q̄ patron⁹ inni-
tatur gratie. vt in. d. c. q̄m. caplm vero iuri cōi vt in. c. i
de elec. S̄z d̄no anto. nō placet ista diuersitas quā po-
nit hosti. nec etiā mihi. q̄ de iure non p̄batur. Et ad. c.
ex literis. dic vt. s. dixi vt ar. a contraria sensu. p̄cedat
ibi quo ad confirmatōem et non quo ad p̄ntationem.
vñ illud. c. de clarat p̄ istad. sentit tñ do. an. hic vnum
dictum q̄d mihi satis placet dicit em̄ q̄ si p̄ntatio fuit
facta a bonafidei possessore an lite motā debet fieri cō-
firmatio s̄z an confirmatōnem sit mota lis sup iure seu
p̄prietate iuris eligendi. Ratio p̄t esse iudicio meo quia
ex quo p̄ntatio fuit facta ante litem motā nō subiacet

amplius restitutioni p ptestationem postea facta. nam sicut fructus pcepti no subiacent restoi nisi a tpe lit. ptes. vt. s. dixi ita nec virtus istius electois iaz pnte supiori an lit. ptes. debet impediri p contestatione supuenientem z sic b limitat multu istu tex. z p huc habes expeditam materia intrinseca huius. c. Ma extrinseca. Inno. plene tractauit b qliter p datur possessio iuris eligendi. Et tu adde quoddam pulchre dictu ipius i. c. qreia. de elect. p qd limitantur dicta sua b. Itē tractat qliter acquiratur possessio iuris eligendi z vide p eu plene hic z iter cetera ponit vnu dictu valde nondum qd quoti die allegatur. dicit em q possessio iuris eligendi no acquirif nisi interuenientib' tribus. Primo q qd eligat Secdo requiritur patientia eoz q erat i possessione eligendi. Tercio confirmatio electionis p supiorem facta. vñ dicit q electio hz istas tres psonas z ro esse pt. nam p sola decem qd possidet tabia sua tñ. Itē cu possidit ista sit qd in corpale non pt acqri sine scia z pntia illius q e in possessione. vt in. l. h. l. de serui. No Inno. in. c. bone. el. h. de postu. pla. z in. c. pquerente. de offi. ordi. z bar. in. l. i. ff. de iti. actuz pntia. Itē nisi se qual confirmatio p supiorem electio non hz effectū suū z hoc tene menti. Itē ad b vt valeat electio facta a possessore optet fm Inno. q sit in bona fide. z ro potest esse quia sicut possessor malefici non facit fructus suos ita ille qui elegit si est i mala fide non debet psequi effectum illius electionis cuz isti fructus subiacent restitutioni ppter malam fidem quod nota. z an psumat quis i bona fide vide hic per Inno. rē.

Uditis Etia cōtra ecclesiā restituif

ecclesia que grauiter fuit lesa ppter pbationem omiffam. vel summa claris sic. Ecclesia lesa i pbatione necessaria omiffa pt petere restitutionē i integz no obstante termino iuris pbationis excludit z restōez petere pōt non solū ptra pntuū s etia cōtra ecclesiā b dicit. Primo recitat factū. Secdo iterloquitur ibi. lz aut. No pmo ibi diocefanal. q. l. diocefanalarge sumpta pphendit i se omnē iurisdictionem epī. nam vt ptz ex sequentib' h pte debet de totali iurisdictione epī. z idē nōtur in. c. auditio. s. p scrip. qd e ps istius. c. Et ex hoc infero q libellus e la tiffimointerptandus ad hoc. l. si qs intentōe ambigua ff. de iudi. et. c. constitutus. de reli. do. iuncta glo. Itā i materia restringibili lex diocefanal accipitur stricte vt non pphendat ea que sunt iurisdictionis. vt i. c. dilect. de offi. ordina. z declara ista vt ibi plene dixi Itē nō q licz pntuū pape nō possit pbari nisi p scripturā iuxta nō. p archi. z Jo. an. in pbenio sexti. z p Bal. in. l. humanum. l. de legi. tñ si gratia p. p. pbatur pncipaliter per scriptam ipius pnt adduci alie pbates extrinsece ad declarandū scripturam pape vt b multū notāter probatur. nam pntuū pape hic erat icertū

qz referebat se ad loca donata p illos reges z admittit huc probatio ad certificandū z declarandū illud pntuū pape. z b tenebis menti. No tercio q si pbatio non concludit necessario non releuat probantem etiam si sit ecclesia. z in b vide qd dixi post Jo. an. in. d. c. auditio Quarto nō q prelatus citra ipm pōt pscrivere omnes ecclesias epites i certa pre diocesis quo ad totale ius epale. vt sic ipse prelat' inferior z nō eps ibi iurisdictionem exerceat epalem qd clare innuit hic tex. ibi. pleno iure rē. naz tunc ecclesia e subiecta alii cui pleno iure qñ eps nullū ius epale ibi exerceat vt nō in. c. qm. de pntuū. z pt itelligi tex. q abbas possedit pleno iure. i. in spualibus z tpalibus p quo vide bonā gl. z qd ibi dixi in. c. pquestus. s. fo. ppe. Et ex b pmo inferitur q in istō auctorizabilis quo ad curā populū pt pscribi ptra epm. de quo vide qd dixi in. c. venerabilis. de censu. Itē inferitur q nedū prelat' secularis s etiam religiosus potest aliq loca nomie sui monasterij pleno iure pscrivere. z vide qd dixi in. c. auditio. z c. cū olim. de pscr. Quinto nō q ipse vacatōis ecclesie subducatur ipō iure de pscriptione. vnde isto tpe nō currit pscriptio siue contingat vacatio i principio siue i medio siue in fine pscriptionis de quo in. c. i. et i. c. de quarta. de pscr. Sexto nota q pscriptōes iudiciales currunt cōtra ecclesiā. naz termini exclusiui pbationū seu allegationū pnt dici qdam pbatōes iudiciales z pariter currūt cōtra ecclesiam sicut cōtra pntuū vt b. r. i. c. coraz. s. eo. z in. c. pastoralis. s. de excep. cum si. Itā vides hic q terminus cōclusionis ita cōcludit ecclesiā sicut pntuū Septimo nō q ecclesia restituatur aduersus pscriptōes iudiciales. i. aduersus terminos exclusiuos pbationis siende seu exceptōis pponēte ad idē de. vnica. eo. ti. s. dubiū e nunqd restituat ecclesia aduersus pscriptōnem extraiudicialē de quo dicam cum glo. Octauo nota ibi vt asserit q in petenda restitutōe aduersus pbatōem omiffam nō est necesse pbare aliter lesionem. nā coipso apparet de lesione q ecclesia obmiffit pbatōem necessariam in termino vñ satis e hoc allegare qd tene menti. vñ non e necesse pducere pas testes sup hac lesione. secus dic qñ allegaretur lesio ppter pntuū omiffa nam debet pnt' ista exhiberi iudici anqz pcedat restitutō ne allegatio fiat in fraudem vt pbatur i. c. pcedenti i v. nos igif Itē secus est quando allegatur lesio in cōtractu vel aliter extra iudicium. naz tunc debet prius probari lesio qz datur restitutio vt legitur z nota s. eo. tum ex l. teris. et in. l. in cause. s. cā cognita. ff. s. mino. No nota q ecclesia restituatur nedum contra pntuū sed etiam contra ecclesiam vt. s. c. i. Ex quo videtur inferri q pntuū potest vt pntuū suo ptra pariter pntuū quod est contra tex. in auē. de san. epī. in s. sed bec presenti. et contra glo. si. in. c. in presentia. s.

proba. sed tu intellige istum articulum ut nota. bar. i. an. quas actōnes. L. de sa. sanc. ecclē. et dixi in. d. c. i. presentia. nā istud. c. pcedit qñ cōcurrit solū pūilegiū vni. us. restitutio em̄ datur ecclēsie lese unde alia ecclēsia q̄ nō est lesa i illo articulo nō habet i eo pūilegiū sec̄ aut qñ pūilegiū vtriusq̄ cōcurrit sup. eodem tūc em̄ p̄quassantur pūilegia et vtiū iure cōi. et sic pcedit contrarium. Ex hoc et ex textu infero q̄ si ecclēsia cōtraxit cum ecclēsia. et fuit lesa in cōtractu pōt petere restitutio nem aduersus ecclēsiā. nā i iudicio q̄si cōtrahimus. l. iij. §. idē scribit. ff. de peculio. Ad idem. l. v. in fi. ff. de mino. vbi minor restituitur cōtra minoꝝ in p̄tra ctu locatiōis. Decimo nō ibi equitate pensata q̄ restitutio i integz est fundata sup. q̄dam eq̄tate. An decimo et vltimo nō ibi graui iactura. q̄ restitutio non cōceditur nisi ob graue iacturā seu lesionē qd̄ dixi in. c. f. s. e. Et nota ibi negligentia q̄ negligentia p̄latōꝝ litigantiū non excludit ecclēsiā a restitutione illa conse quēda. In gl. p̄ma in fi. intellige istam glo. et tex. de libertate quo ad sp̄alia vt d̄ in glo. sequēti in fi. Nā isti reges ista loca exemerūt a iurisdicōne domīnoꝝ tē poraliū et voluerunt ea esse libera ab omni onere secu lari. In sp̄ialibus aut non p̄t p̄ncipes seculares cō cedere pūilegia seu exemptiōes quia nō p̄tinet ad eo rum iurisdicōnem vt in. c. dudū. de decimis. et in. c. be ne q̄dem. xvi. di. et c. ecclēsia sancte marie. de p̄si. cuꝝ simi. et hoc etiā voluerūt doc. hic. In gl. in verbo iure minoris nota ex p̄ma pte huiꝝ glo. q̄ ecclēsia non solū vtiū iure minoris. s̄ etiā qñq̄ vtiū iure reipubli ce. et sic pūilegia p̄cessa reipublice videntur concessa etiā ecclēsijs et idē nota. glo. in. c. i. s. e. p̄ hoc facit qz ius publicū cōsistit in sacris sacerdotibus. vt. i. di. ius publicū Secūdo nota q̄ ecclēsia pōt vti iuris iu perij Et sic pūilegia attributa imperio dñt extendi ad ecclēsiā qd̄ bene notabie. p̄ h̄ facit. qz ecclēsia h̄z im perium i sp̄ialibus q̄ sunt digniora t̄palibus ergo ista pūilegia debēt a maioritate rōnis extendi ad ecclēsiā nam etiā h̄z p̄ncipatum vt in. c. non minus. de imu. ecclē. et vide bonū tex. xij. di. in. c. i. et. ij. p̄d̄terea si cut dicimus q̄ p̄sbiter vtiū pūilegiū militis qz ē mi les dei. vt nō. glo. in. l. miles. ff. de re iudi. et dixi i. c. i. de cleri. egro. ita ecclēsia que h̄z imperiū in sp̄ialibus et etiā in t̄palibus saltem habitu. vt in. c. nouit. d̄ iudi. debet vti iure imperij. Tercio nō q̄ p̄lati equipa rantur t̄poralibus. Sed dic q̄ non ad omnia qz pingui us ius et honorabilius habet p̄latus q̄ tutor. Et vt de ad hoc bonam glo. v. q. iij. in. c. fi. In ea. glo. ibi sed in quibus ecclēsia. glo. hic vsq̄ ad v. et potest. p̄sequitur an ecclēsia restituitur in integrum contra p̄scriptiōem extraiudicialē. et non bene firmat pe des sed potius videtur inclinare i partem negatiuam Doctores hic recitant aliquas op̄iniones et nō bene

firmant pedes. Sed ego pleniꝝ ceteris examinaui i. c. i. de p̄scrip. et dic vt ibi dixi. et opi. magis cōis est vt restituitur. nam si restituitur aduersus contractum q̄ est de iure gen. et vbi interuenit verus consensus vtriusq̄ partis. fortius debet restitui aduersus p̄scriptiōem que ē de iure ciuili et odiosa et fundatur super negligē tia. Item satis alienat qui patitur p̄scriptiōem vt i l. alienationis. ff. de v. sig. sed ecclēsia restituitur aduer sus veram alienatiōem vt in. c. i. s. eo. Ergo fortius ad uersus fictam vel p̄sumptam. Item de. vnica. eo. ti. lo quitur indistincte. nec ob. ratio et fundamentū huius gl. q̄ si daretur restitutio frustra p̄scriptiōis iura es sent condita. nam hoc ar. nō concludit tolle instantiā i minoꝝ. Item i p̄scriptiōibus iudicialibus que nō currunt contra ecclēsiā et tamen datur restitutio vt h̄ Item post quadriennium nullum remediū compe tit et sic restitutio nō excludit omnino effectum p̄scriptiōis et de isto quadriennio vide tex. cum glo. in. c. i. f. eo. li. vi. p̄ quod decidantur bodie q̄ones q̄ ponunt h̄ in fine glo. In glo. penul. aduerte glo. h̄ p̄sequi tur q̄nem tacite quam formam in glo. p̄cedenti nun quid i omnibus ecclēsia equiparetur minoꝝ. et iunge glo. si. cum ista et enumerando casus singulares vide gl. sentire q̄ i materia restitutiōis ecclēsia i omnibus equiparatur minoꝝ Ex qua nota q̄ omnia iura loquē tia de minoꝝ in materia restitutiōis dñt trahi ad ecclēsiā quod tene menti. Et p̄cipue nota ex glo. q̄ si ecclēsia fuit p̄denata vt contumax q̄ possit petere res titutiōem et alle. glo. l. minor etiā. ff. de mino. vbi tex. loquitur simpliciter sicut hic allegatur per glo. sed ha bet i se multos intellectus vt ibi nota. nam fortiter ob stat qz minor restituitur aduersus dolum seu deli ctum vt in. l. i. l. si aduersus delictum. et l. auxiliū. ff. de mino. sed non cōparens ad citatiōem iudicis vide tur i dolo. vt in. l. non potest. ff. de re. iur. Item cōtu macia est delictum graue. vt i. c. ij. de ma. et obe. ergo non debet restitui minor vel ecclēsia aduersus contu maciam So. si cōstaret de vera contumacia et ecclēsia vel minor fuisset condemnatus pro cōtumacia nō au dretur petens restōem vt i p̄trarijs sed illa. l. debet in telligi i contumacia nō notoria siue in contumacia siue dolo. nam minor non cōparendo p̄t esse i culpa et nō i dolo. vñ minor bene restituitur aduersus delictū p̄e sumptum de p̄terito vt in. l. si ex cā. in fi. ff. de mino. et ita r̄ndet bar. in. d. l. minor. Intellige ergo glo. istaz q̄ restituitur ecclēsia si fuit p̄denata vt contumax qñ nō p̄stat q̄ ista cōtumacia fuit dolosa. Secūdo p̄t in telligi qñ ecclēsia reportauit sniam p̄trariam ex p̄tuma cia sua nā tūc p̄t petere restōem p̄tra sniam qz nō petit p̄tra delictum s̄ p̄tra sniam etiā si fuit latalea absente cōtumaciter sic limita. c. i. f. eo. li. vi. Secūdo nota ex glo. q̄ ecclēsia restituitur etiā in sacro sicut minor.

vt si ex contractu vel quasi contractu perdidit lucrum. Ex hoc dicit h. 30. an. post d. antiquos q. si ecclesia non fuit vlti scripto negligenter infra annum potest petere restitutionem in integrum. secus si vlti postposuit dolose q. si in d. c. c. etiam ecclesia non restituit contra dolum vel delictum sicut dicimus in minore vt in iuribus pallea. qd. intelligit hosti. qm. tota ecclesia fuit in dolo. ar. in. l. i. ubi dicitur nulla. L. de sa. san. eccle. Secus si solus platus fuit in dolo. p. regula delictum. de re. iur. l. i. vi. r. xvi. q. vi. si epm. Et non dicitur h. dicitur nam in iudicijs delictum plati nocet ecclesie vt no. glo. in. d. regula delictum. tñ. d. restitui vt noster vult hic hosti. qd. no. Extra gl. qritur p. declaratione tex. r. materie nūqd. ecclesia indifferenter debeat audiri p. restitutionem in integrum aduersus pbatorem omittat. Inno. h. in effecta videt distinguere q. aut vult pbare id sup. quo nullas pbatōnes induxerat r. d. au. diri vt h. nam ep. iste nullam pbatōnem fecerat super vacatione ecclesie r. idem dicit qm. induxerat pbatōnem non timetur aliq. subordinatio in testibus seu pbatōnibus pducendis. ar. s. c. proxi. f. eo. coram. aut ecclesia petit restitutionem vt possit pbare sup. articulis antiquis in qbus facta fuit publicatio attestatiōnū. r. tūc non d. audiri q. timetur de subornatione testium ar. in. c. fraternitatis. de testibus. r. c. p. l. i. t. u. et in de. h. e. si. non tñ. d. hoc casu restitui q. est p. ecclesia psumptio doli. nisi diligenti inquisitione p. iudicem pmissa appareat q. ecclesia omittit pbatōnes sui facilitate. ita q. excludat psumptio subornationis Et no. singularit hoc vltimū vt p. restitutionem in integrum possit fieri. p. d. c. i. o. n. e. m. publicatis attestatiōnibus qm. p. c. i. e. cognitionem excluditur psumptio subornationis. Et idem dicitur in minore p. hunc tex. fm. vñ. intellectum i. l. minor. xxv. an. ff. de mino. Sed contra hanc qōnem Inno. opp. restō. in integrum non datur p. dolum psumptū de futuro. vt in. l. auxilium. p. mo. r. i. s. o. ff. de mino. Et timor subornationis nil aliud ē q. psumptio doli futuri ergo no. debet ecclesia vel minor p. istam psumptōnem restitui. So. dicit q. contrarium pcedit qm. minor vel ecclesia ex tali psumptione non sentiret damnum de presenti vt si vult restitui aduersus accusatōnem adulteri. secus autē vbi sentiret damnum de p. n. i. restitutiōne non concessa. tūc tñ. ne ppter psumptōnem doli futuri ecclesia sentiat dānum de presenti fit restitutiō Et hoc plenius prosequitur bar. in. l. i. §. nunciatio. ff. de no. ope. nū. vbi recitat r. sequitur istam opi. Inno. r. ibi etiam psequitur nūqd. concessa restōne minori vel ecclesie sis licitū alteri p. i. n. fra. dilatiōem pcessam ecclesie pducere testes r. dicit vt ibi no. p. eū. Et vide etiā in spe. de dilatiōe. v. d. in summa Item limita p. d. c. i. a. fm. aliud dicitur spe. i. ti. de i. n. te. resti. §. i. in scda. pte. v. f. pone. vbi dicit q. ecclesia non restituitur aduersus pemptoriū p. i. x. m. ad opponendum crimina contra litigantem sup.

bificio. q. ex omissione illius pbatōnis ecclesia non consequitur aliquod dānum pecuniarium. Item q. in executionibus penarum non habet locum restitutiō vt i. d. l. auxilium. sed litigans puniretur si pbarentur crimina p. tra. cum. q. excluderetur a iure suo vt i. c. accedens. f. de accu. Nota ergo vna regulam ex p. d. c. i. a. q. vbi ecclesia vel minor non consequitur dānum pecuniariū seu non p. d. i. t. lucrum non debet restitui aduersus istas p. s. c. i. o. n. e. s. i. u. d. i. c. i. a. l. e. s. Altimo h. qritur q. tex. loquitur hic qm. vtraq. ecclesia fungitur iure minoris. s. p. o. n. e. q. ecclesia litiget cū puato nūqd. si restituat ecclesia aduersus lesionem d. restitui etiā puatus Inno. h. dicit q. non. r. ponit exemplum qm. vtraq. p. s. f. u. i. t. c. o. f. e. s. s. a. aliqd. in iudicio. s. c. i. t. ecclesia restituitur aduersus p. f. e. s. s. i. o. n. e. m. suam. tñ. non restituetur puatus q. ecclesia audiat iure singulari. ad hoc. l. cum minor. ff. de mino. vbi bo. tex. qd. limitat Inno. nisi q. t. e. n. e. t. p. e. t. e. r. e. t. p. u. a. t. u. s. restitutiōnem circa coherētia confessioni ecclesie. p. hoc potest allegari. l. etiā. ff. de mino. vt si pbatur q. si minor petit restitutionem aduersus vnum articulum restituitur p. p. n. i. a. s. puata persona que secum litigabat secus dicit Inno. in his q. sunt extra iudicium q. tunc si ecclesia restituitur debet restitui etiā puatus q. secum p. t. r. a. x. i. t. v. t. in. c. l. i. et in. c. si. s. e. r. i. n. l. q. si minor. §. si. ff. de mino. f. ego no. facerem d. i. a. m. i. t. e. r. i. n. d. i. c. i. a. l. i. a. r. e. x. t. r. a. i. u. d. i. c. i. a. l. i. a. f. s. o. l. u. m. p. u. t. o. attendendū vt ecclesia petat restitutionem sup. facto conexo r. p. i. u. n. c. t. o. cum facto puati. an. super facto diuerso vt p. mo. casu restituitur p. quādam p. n. i. a. m. etiā puatus sic loquitur. c. l. i. s. e. r. i. n. l. q. si minor. Secundo casu no. restituitur puatus vt i. d. l. cum minor. vbi patet q. si minor petit restitutionem p. tra. vnum articulum sine non audiat puatus petens sniam rescindi in totum et idem dicit eadē rōne in extra iudicialibus. pone exemplū q. ecclesia vendidit puato fundū puatus aut separatim vendidit ecclesie castrum s. ecclesia petat restitutionem aduersus venditiōnem fundi no. p. hoc audiretur puatus petens restōnem aduersus venditiōnem castrum nisi castrum fuisset venditum occasione venditiōis facte de fundo ar. in. d. l. etiam nā in iudicio q. si p. t. r. a. b. i. mus vt i. l. i. §. i. d. e. z. scribit. ff. de peculio. Tñ. tñ. no. h. i. ex d. c. i. a. s. Inno. h. dicit tñ. q. ecclesia audiat p. restitutiōnem p. tra. confessionem suā qm. fuit confessā tpe quo no. tenebat ad r. i. d. e. n. d. u. m. q. tūc no. fuit p. f. e. s. s. a. i. u. r. e. c. o. n. i. s. i. nisi vellet restitui vt pbaret falsum esse qd. fuit confessā alias aut ex quo fuit confessā tpe debito non d. restitui q. non apparet de lesione ad hoc. l. nam r. postea. §. si minor. ff. de iur. iur. Ex hoc est dicto habes q. ecclesia non audiat petēs restōnem contra confessionem nisi doceat de errore. r. si diceres idem ē i. puato sine restitutiōne. vt in. c. si. de confes. Rñ. d. c. i. t. q. puatus no. auditur nisi durante negotio vt ibi. ecclesia vero auditur etiam post sniam et hoc dicitur videt p. tra. gl. in. c. l. i. de

in inte. resti. li. vi. q. sentit qd ecclesia petit restem ptra
confessionem suam licet non doceat de errore. z i hoc
ecclesia differt a puato. f. spe. co. ti. s. q. v. f. nuqd. sen
tit pmam. Et hoc dictu videt verius lz dictu illius gl.
videat puenire illi lre q loquitur indistincte. Sz cu non
possit apparere de lesione nisi doceat istud esse falsum
non apparet ex quo capite ecclesia non sit audienda.

Contra sniam lata i ca matri
xlis. moniali restitutio ex iusta causa
etiā maior bñi cōsupplicatōnis vel summa
lati sic. Restitutio ex iusta cā etiā maior ē cōcedenda
dūmodo iusta cā petendi pbetur si aut nō pbat plene
f. semiplene pceditur restitutio i cā favorabili dūtaxat.
h dicit dicitur. nā pma ps ponit mulieris supplica
tionē z iudicio relatōem Scda dat iudicē ibi lz autem
Nō pmo ibi archiepiscopi qd cā matrimonialis p̄t
delegari etiā non ep̄o. dicunt tñ doct. in. c. cām matri
monij. de offi. dele. qd de p̄suetudine curie bec cā z ele
gatur ep̄is dūtaxat. z h hoc facit qz de iure cōi nullus
p̄latus citra ep̄m p̄t p̄gnoscere de cā matrimoniali.
bec enī cognitio ē dignitatis ep̄alis. vt ē tex. in. c. acce
dentibus. de excessi. pla. z in. c. i. de p̄sanguini. z affi
cum ibi nō. Scdo nō ibi cui alter p̄indez rē. qd dele
gatus p̄ncipis etiā sup cā matrimoniali p̄t alteri vices
suas subdelegare z tene mēti ad h istū tex. Ex quo in
fero qd ista cā matrimonialis ē delegabilis p ep̄m nāz
si delegatus hoc p̄t forti ep̄s q cognoscit iure ordina
rio. ar. in. l. vnica. l. q. p̄ sua iurisdic. Nō tercio qd
cā appellatōis p̄t de iure canonico delegari p̄ inferiorē
a p̄ncipe de iure ciuili dūbitatur d quo dicit vt legitur
z nō. in. c. sup qdōnum. iūcta glo. i vbo alij delegare. s.
de offi. dele. Quarto nō qd dubitans de remedio si
bi cōpetenti pōt intentare ad cautelam bñū remediū
vnde ista mulier appellauit z nō supplicauit qz dubita
bat vtrum possit appellare p̄pter contumaciam suam
vbi enī p̄t appellari non debet supplicari. qz vbi p̄petit
remediū ordinariū cessat extraordinariū vt in. l. in
c. r. ff. de mīno. Et p̄o p̄mo dicto vide bonum tex. in
c. p̄stitutus. f. eo. z in. l. i. ff. quoz lega. Nō z tene
menti qd p̄tra sniam inferiorum potest supplicari qñ ex
aliqua causa excluditur appellatio. Nota ibi p hu
iustmodi iuramentū z tene menti qd iuramentum non
ē semper sufficiens p̄batio ad excusandum p̄tumaciā
seu ad p̄bandum impedimentum ad p̄tumaciā excu
sandam. z nescio alibi ita bonū tex. qd limita vt. f. ol
cam Itē nota qd non solum minor vel ecclesia audī
tur iure speciali per beneficium restitutionis. sed etiāz
maior dūmodo habeat iustam cām petendi restitutio
nem illā. z iusta cā subest si fuit p̄ alium circumuentus
ecclesia vero audītur etiā si non habeat iustam cām pe
tendi illam restitutōnez puta qz fuit in negligentia vt
in. c. auditis. z. c. v. remissent. s. eo. z in hoc differūt

iste restōnes que indulgentur maiorī z minorī. quia re
spectu m. nois vel ecclesie sufficit enormis iectio. lz re
spectu maioris requirit qd subij iusta cā. z qd illa etiāz
pbetur vt b. z. ff. ex qui. cau. ma. qñ p̄ totum Nota
ibi ordine iudicario. qd i causa matrimoniali d̄z scna
ri ordo iudicarius. z hodie dicit vt habetur i de. disp̄e
diolam. de iudi. Ultimo nō z tene menti qd i causa
supplicatōnis p̄ceditur ad p̄firmandū vel infirmādum
sniam sicut in cā appellatōis vt apte colligitur hic ex
sine lītere. nam restituitur p̄ supplicatōem ac si appellat
set. equipollet enī i hoc supplicatio appellatōis. Et in
stat hic p̄mo. i diffiniendo seu describendo supplicati
onem. dicit enī qd supplicatio late sumpta idēz ē quod
p̄cam porrectio. vnde i curia i qualibet supplicatōe d̄z
supplicatur. S. v̄re rē. nam capitur ibi supplicatio latē
sine. p̄ qualibet p̄cam porrectio. sed stricte sumpta
put sumitur i p̄posito nolito dicit qd supplicatio ē qdā
benignitas superioris p̄ quam retractat oīa que credit
male acta z equipollet appellatōis. bec nō ē p̄prie dif
finitio f̄ potius qdā descriptio qz nō euacuat p̄suis
naturam diffinitio. nec est p̄uertibilis cū suo diffinito si
cat d̄z esse q̄libet diffinitio bona vt i. l. i. ff. de dolo. et
nō glo. sup rubrica d̄ sum. tri. z glo. iuris ciuilis insti.
de obli. in p̄n. ideo sumendo stricte supplicatōem put
sumitur h z i anē. qd supplicatio. l. de p̄ci. impa. offe.
diffinitio sic. qd supplicatio ē qdā p̄cam porrectio facta
p̄ncipi. p̄ quā ex qdāz benignitate superior restituit sup
plicatōem aduersus sniam p̄tra quā nō p̄petit remediū
ordinariū. bec diffinitio. pbatur hic z meli⁹ in. l. vnica
l. de sen. p̄fecti. p̄to. In glo. h. ibi iure cōi audire
tur. nō intelligas gl. qd fuisse audita qz snia esset nulla
qm̄ p̄supposito qd vere itenuisset ista fraus snia tamē
mero iure teneret ex quo index ignorabat istam fraudē
f̄ debuisset subueniri mulieri iure cōi p̄ beneficium sez re
stitutōis i integz. vt i. c. cū bertoldus. de re iudi. vbi p̄
bat. legit z nō. in. c. q̄relā. d̄ p̄cura. vbi dixi. nō. bar. in
l. q̄sitū. ff. de re iudi. f̄ qz mulier nō p̄bauit plene fran
dem allegatāz d̄ iure cōi nō debebat audiri sed favore
matrimonij papa indulgit bñficiū restitutōis In autē
idem sit dicendū i q̄libet cā favorabili doc. instat. f̄ satū
p̄t teneri qd sic tūmodo iusta causa aliquāliter pbetur
vt hic z i hoc reputo istum tex. valde notabilem. z ad
ducerem in ar. qd in causa favorabili concedenda est re
stitutio i integrum maiorī allegata iusta causa lz plene
non pbetur sed semiplene. puta p̄ iuramentum vl vnū
restem. Et hoc nō singulariter. qz nō credo qd alibi ita
bene probetur. iste tñ tex. loquitur i p̄ncipe. sed idem
credo in inferiore in causa i quo pōt restituere ar. in. c. in
causis. de re iudi. z hoc p̄to procedere de iure cano
nico non autem de iure ciuili per tex. ibi. de benignita
te canonica. nā mitius p̄cedit d̄ iure canonico q̄z ciuili
vt i. c. i. d̄ dolo z p̄tumacia In gl. i vbo supplicauit

hec glo. pncipaliter facit duo pmo querit an reme-
 ta appellatōe possit contra sniam supplicari. r ruder q
 quātiūcūq; sit appellatio remota nihilomin' supplicari
 p̄t. r nō h pncipiam glo. singularis. nā infero ex ea q
 siue in instrō siue i rescripto siue in aliqua iuris pte sit
 remota appellatio p̄t nihilominus aduersus sniaz sup-
 plicari. nam ista sunt duo remedia sepata. quoz vnu ē
 ordinariū aliqd extraordinariū. adeo ad remōtionem
 vni' non sequitur remotio alterius qz ex separatio nō
 fit illatio vt i. c. ij. de transla. pla. Dicit p̄t b̄ Inno. qz
 solius pncipis ē admittere supplicatōnem p̄tra sniam.
 cū supplicatōnem retractat snia. r p̄iudicatur iuri alte-
 rius quod inferoz a pncipe facere non p̄t. vt in. l. ij. et
 ij. l. sen. rescin. non pos. r in. l. mor. ff. de penis. l. in
 c. i. literis. r quod ibi nō. de offi. dele. r nō h dictū qz
 quotidie allegat r p̄firmat. So. an. in. c. romana. d̄ ap-
 pel. li. vi. Sed p̄tra hoc dictū Inno. ego opp. de. c. cum
 beroldus. de re iudi. r in. l. i. cause. i. si. iuncta. l. p̄fedi
 etiā p̄to. ff. de mino. vbi p̄bat qz nō solū pnceps imo
 magistratus inferior p̄t rescindere sniam etiā p̄p̄ria p
 b̄nificiū restitutionis i integrum. So. dico qz suppli-
 catio r restō stricte sumpte differit. l. z an largo modo
 restō possit dici supplicatio qz p supplicatōnem indulge-
 tur. cum nulla actio p̄petat ad istā obtinendā vt i. c. ij.
 de offi. iudi. r in. l. qz si minor. i. ff. d̄ mino. an suppli-
 catio p̄p̄rie sumpta ē. euz ad p̄ces alterius retractatur
 snia p̄tra quā non p̄petebat aliqd remediū rescissoriū
 l. pnceps ex benignitate sua dūtaxat mādāt cām itez
 tractari. exemplū qm supplicat p̄tra sniam pncipis vt
 i. auē. qz supplicatio. palle. restō vero i integz cōceditur
 qmz minori seu ecclesie qmz maiori. r si cōceditur mi-
 nori seu ecclesie tunc p cā sufficit sola lesio vñ depēdet
 magis ab officio iudicis qz ab instantia petentis. illa
 vero q cōceditur maiori dependet magis a iure cōi et
 ab instantia partis qz ab officio iudicis vñ requiritur vl
 tra lesionem qz subit iusta cā petendi restōtionem vt. ff.
 ex qui. cau. ma. l. i. vñ iste tex. potius pōt adaptari ad
 restōtionem stricte sumptam qz conceditur maiori ex cau-
 sa qz ad supplicatōnem. qz l. supplicatio possit fieri qm
 subest cā petendi retractationem snie vt. p̄bat b̄ tamē
 sumendo supplicatōnem stricte. put sumit Inno. illa p̄ce-
 dit etiā cā nō extrinseca subsistente vt qz supplicat vt
 rescindat snia pncipis vel cā bis iudicet. qz istā aut sup-
 plicatōnem admittit sol' pnceps qz solius pncipis est
 tollere ius alteri' vel dispositōnem legis sine cā extrinse-
 ca apparēte. sed quia restō i specie sua sumpta semp sit
 cum causa siue concedatur maiori siue minori. quia in
 minore saltem subest cā miseratōnis etatis. idē illa p
 mittit iudici inferiori a pncipe. secus i supplicatōne rati-
 one p̄dicata. Et ita itellige dictū Inno. scz i supplicatōne
 stricte sumpta que p̄cedit ex sola benignitate pncipis.
 Et ex hīs potes decidere qōnem quotidianā. nungd

a sententia vicarij ep̄i possit supplicari ad ip̄m ep̄m In-
 no. r p̄de. de sancto. dicant qz sic. in dicto. c. romana
 archidi. r host. ibi p̄tra So. an. ibi dic̄ r b̄n qz si samis
 supplicatio stricte frustra querimus an possit supplicari
 ad ep̄m cum solus pnceps possit ip̄am admittere. aut
 q̄ritur de supplicatione large sumpta. put p̄p̄bendit
 b̄nificiū restōtionis in in. egz qd p̄ceditur minori vel
 maiori ex cā r tunc p̄cedat opl. Inno. vt possit etiā ep̄s
 adiri r hūmum. Nam quēadmodū ipse vicarius ep̄i
 possit restituere in integz ita r fortius p̄t ep̄s adiri vt
 restituat contra sniam sui vicarij. Et ex hoc dicto nota
 qz etiā vicarius ep̄i p̄t ex causa p̄cedere restōem i inte-
 grū etiā p̄tra sniam quod itellige ex cā modo p̄dicato r
 h̄ notabis Et i. si. glo. hic gl. videtur velle facere d̄faz
 vtrū supplicatio p̄trigatur superiori vel iudici inferiori
 r hoc forte sensit qz. l. vnica. l. de sen. p̄fec. p̄to. ad-
 mittit indistincte supplicatōnem. i. biennium f̄ auē. quē
 supplicatio vidē admittere. i. x. dies t̄m. Et ideo p̄ cō-
 cordia glo. h̄ distinguit. vt p̄t i ea. Legit̄e dant ibi all
 as solutōes f̄ mibi plus placet opl. h̄st. h̄ quā omu-
 niter sequitur doct. vt dicamus qz quo ad facultatem
 admittendi supplicatōnem seu supplicandi non ē vis an
 fiat infra biennū an fiat. i. x. dies. qz semp infra biennū
 p̄t supplicari r ita loq̄. d. l. vnica. So. quo ad facultatē
 exigēdi cautōes ab eo qz vicit r p̄seq̄ executōes snie sit
 distinctio an supplicet. i. x. dies. r tūc p̄staf illa cautio
 aut p̄. x. dies r mādāt snia executioni sine onere satisf
 dādī r h̄ cām p̄p̄rie loquit̄ illa auē. qz supplicatio In-
 glo. in vbo ad plenū. ibi r hoc ideo. hec glo. vsqz ad
 finē p̄cedit intricate Et vt clare habeas intentōem gl.
 opp. contra tex. ex quo etiā mulier ista appellauit r ip̄as
 supplicauit ex papa potius admittere appellatōnem qz
 p̄remediū ordinariū qz supplicationem cui sit ex-
 traordinariū. So. glo. ista sentit maxime i sine vñ
 intellectum satis bonum ad istum tex. qz cum mulier su-
 isset citata r non comparuisset erat vere contumax. sed
 p̄tumax appellare non p̄t vt. h̄. q. vi. sunt quoz. r. l. h̄.
 l. quoz ap. non recipiant. quod itellige vt plene no-
 ta. glo. i. de vnica. de dolo r cōtuma. nec ob. frans al
 legata per mulierem. qz illam plene non p̄bauit. ideo
 fuit opus i fauorem matrimonij admittere per viā sup-
 plicationis. r hūc intellectum tenet hic hosti. Alij po-
 nunt aliam lecturam scz qz ista mulier nō erat infra de-
 cendiū a tempore sententiē. Alij qz h̄ erat remota ap-
 pellatio in rescripto sed in tene primum intellectum qz
 est satis bonus et notabilis. Sed contra istum intelle-
 ctum op. sic sententia lata in causa matrimoniali non
 transit in rem iudicatam vt in. c. latoz. r. c. p̄sanguinei.
 de re iudi. ergo non erat opus hic supplicare cum h̄ta
 re p̄muni mulier potuisset audiri. So. glo. sequens in
 erat hūc articulū r nihil boni dic̄. f̄ hosti. soluit nobili-
 ter r tenebis semp menti solutōem suaz dic̄ etiā qz snia

non transit i rem iudicatā in causa matrimoniali quo
ad veritatē et ita loquuntur p̄trafia. Et quo ad instantiaz
sic ut hic. Cū mulier ista petebat restitui quo ad instā
tā et nō quo ad cognitiōez cause tū. Et ut intelligas de
beo scire q̄ p̄ sniam extinguitur oia acta litiō. ut litiō
p̄testatio citatio libelli oblatio et similia. unde si quis
nō appellat i cā matrimoniali et vult d̄ nouo audiri ad
p̄bandū q̄ ecclesia fuit decepta debet oia acta iudicij
recenseri. i. de nouo formari. Et p̄ restōnem istā q̄ repo
nit i statum i quo erat tpe late snie non erat opus acta
de nouo conficere. Et audietur sup̄ p̄ma instantia. Et ex
his collige vñ bonū dictū q̄ vbi p̄inguis incurrit
p̄ remediū extradiuinariū potest q̄s intentare reme
diū illud licet p̄petat ordinariū vt p̄batur h̄ iucto. c.
tenor. p̄alle. et nō. in. c. ex p̄te. s. de rescrip. Et p̄ hunc
tex. et p̄dicta habes nōbilem p̄uisionē vltra id q̄d le. et
nō. in. d. c. tenor. vt i istis sententijs que nō transeunt in
rem iudicatā habeat p̄s duplex remediū videlicet p̄
mum de iure cōi inchoando suā cām d̄ nouo p̄bando
iniusticiā snie vt i. d. c. tenor. Scdm̄ remediū vt petat
restōnem cōtra sniaz latā et sic restituat ad p̄mam instā
tiam. Et tunc optet q̄ aut sit minor aut q̄ petat restōez
ex iusta cā. et istā iustā cām d̄ saltē per remediū iura
mēti p̄bare vt h̄. et hec nō. Sed cōtra tex. oppo. naz
iuramentum debet sufficere ad excusandum p̄tumaciā
vt nota. glo. iij. q. v. in. c. vnico facit. c. extraordinaria
alle. in glo. et sic debeat mulier audiri p̄ viam appella
tionis So. glo. ista videt velle q̄ regulariter sufficiat iura
mentum s̄ h̄ non sufficit s̄ non allegat cām quare hic
non fecit p̄batem cum potius debuisset sufficere i cā
fauorabili. q̄ i alijs causis. Hof. dicit q̄ istud iuramē
tum fuit sponte oblatum p̄ partem ideo non fecit fidē
secus si iudex detulisset sibi iuramentum. et sic posset
solui contrarium s̄m hosti. de. c. extraordinaria. Ad p̄
dictam solutiōnem facit dictū Fre. consilio. c. x. vbi vo
luit q̄ p̄ iuramentum p̄betur impediētum. sed certe
iste tex. vrgit i p̄trarium in eo q̄ dicit q̄ p̄ iuramentū
non cōsistit ad plenum tē. unde non fundat se quia iu
ramentum non fuerat oblatum. s̄ q̄ iuramentum ple
ne non p̄bat. et ideo dico q̄ iuramentū non semp̄ suffi
cit ad excusandū cōtumaciā seu ad p̄bandū impedi
mentū. s̄ d̄ iudex arbitrari q̄lis p̄batio sufficiat consi
derata q̄litate persone impedimentū et cause. Et quicq̄
erit p̄tentis iuramento quicq̄ exiget semiplenam p̄ba
tionem quicq̄ plenā. Nā si tractaret de graui p̄iudicio
vel allegaret impedimentū manifestū nō d̄z credi soli iu
ramento. et hanc theoriciā vltimam posuerunt notanter
archi. Jo. mo. et Jo. an. in. c. i. de dolo et p̄p̄. li. vi. vñ
q̄ h̄ veniebat retractanda snia p̄ quā fuerat ius acqui
situm p̄ti non debebat sufficere solū iuramentū et h̄ ca
su intellige istū tex. si aut tractaret de modico p̄iudicio
puta vt detur aliqua dilatio breuis et tunc poterit p̄ce

dere id q̄d d̄z de iuramento et p̄ hoc habes materiā hu
ius. c. satis declarata. In glo. h̄. ibi p̄ p̄te p̄t confir
mari tē. Nota bñ glo. et dicit q̄d q̄ iudex appellatio
nis quicq̄ p̄t etiā ad indicationes facere. allegat. l. cum
apud. ff. iudica. So. vbi bonus tex. sed ego allego tex.
aptum in. c. cum cā. de re iudi. i. h̄. et ibi plene dixi q̄li
ter se debeat habere iudex ad quem

¶ In re litiō.

Quo ad titulū iste
tex. scdm̄ dicit duo.
Primo q̄ etiā p̄tra sniam pape restituit ec
clesia. Secdo q̄ cā restōis i integz d̄z p̄ibus p̄ibus
tractari. et diuiditur i tres p̄tes. Primo ponit p̄titiō
nem ecclesie bylerden. Secdo examiatōem deliberatio
nem et iterlocutiōem pape ibi. nos sc̄ḡ. Tercio citatio
nem p̄tis aduerse cuz p̄minatione. p̄cessus ibi quo cir
ca. Nō ibi se lesam enormiter q̄ petens restōnem
d̄z se fundare sup̄ enormi lesione q̄ p̄ modica lesione
nō datur restitutio vt dixi in. c. l. s. ec. vñ non sufficit li
bellanti allegare simpliciter se esse lesam q̄ posset ve
rificari libellus super lesione modica vñ talis libellus
nō ē admittendus. q̄ non sufficit aliqd̄ allegare in ge
nere q̄n̄ qlibet ip̄s p̄tenta sub genere nō p̄cludit inte
tionem allegatiōis seu libellantis. ad q̄d vide bo. tex. iū
cta glo. in. c. pia. de excepti. li. vi. vbi d̄z q̄ non sufficit
p̄tra actorem allegare excōicationem i genere q̄ illud
vñ posset verificari i excōicatione minori q̄ nō repel
lit ab agēdo. vt i. c. nobis. d̄ except. dic̄ tñ q̄ si tal̄ libel
lus generalis admitteretur vt postea probaretur lesio
enormis deberet p̄cedi restō. ad hoc. l. h̄. et q̄d ibi nō.
L. de annali exceptōe. et q̄d dixi i. c. si. d̄ li. ob. Nō
tercio q̄ l̄ a snia pape nō possit appellari vt in. c. cum
era p̄ mūdū. ix. q. iij. tñ p̄t cōtra illā p̄ istum tex. peti
integz restō rōne lesionis vt ex cā iusta. an aut̄ debeat
supplicari an peti restitutio dicā infra. Tercio nota
q̄ legat̄ etiā cardin̄ alis non p̄t p̄cedere restitutōnem i
integz etiā ecclesie p̄tra sniam pape. solus ergo papa
d̄z adiri. vñ legat̄ h̄ cognouit ex delegatōe pape. licet
cā esset infra limites sue legatōis Nō q̄ restō i integz
p̄tra sniam d̄z tractari corā sup̄iore ip̄ius sniantis. vt i
li. l. vbi. et apud que. Et inferior non p̄t rescindere
sniam sup̄ioris vt i cle. ne roman. de elect. Ex quo in
fero. q̄ vicarī ep̄i non p̄t etiā ex cā restituere in integz
p̄tra sniam ep̄i. secus in ep̄o respectu snie sui vicarij vt
dixi. s. c. p̄xi. Quarto nō practica libelladi cā pe
titur restō i integz contra sniam vt colligitur h̄ i vbo
maḡ ster. a. et videbatur iste petisse duo sc̄z sniaz i me
lias restōrari. i. sententia retractat a aliā cum forma
meliori ferri. i. magis iusticie consonam. Item petiit
ecclesiam bylerden. restitui sup̄ple ad audientiaz cause
et sic videtur innuere istā l̄ra q̄ posset quis i h̄ iudicio
intentare duo remedia sc̄z officium iudicis respectu re
stitutionis et p̄nam actōnem inquam petebat aliā

ollenantis nō currit i isto quadriēnio vt i. c. si sacerdo-
tes. xvi. q. iij. et est etiā tex. iūtra gl. si. in. c. i. e. ti. li. vi.
ita nec tps male sententiatis currit i quadriēnio indul-
to ad petendū restōem z ē dicitū satis notādū. f. intelli-
go qd nō fuit ecclesia ausa, ppter verisimilē timorē pete-
retunc restōem vputa qz restitutio fundabat sup iu-
sticia sine z platio nō erat ausus dicere pape qd iniuste
pnuāisset Et idē puto dicendū i alio iudice d quo ve-
risimiliter timeret ar. in. c. si de appd. secus dicerē voi-
cessaret pbabilis timor. vputa qz petitiō restōis fun-
datur nō sup iniusticia sine. f. sup alie extrinseco. nam
tūc etiā ab eodē papa q tulit suam p̄t pbabulter peti-
restō i inte. ad hoc allego tex. in. c. pxi. z. s. eo. auditis
hosti. sol. cōtrarium pncipale alijs duob' modis. Et
p̄mo qd h agebatur de falsitate instrōz z q̄stio falsi p̄t
intentari. etiā post quadriēniū vt i. c. cū venerabilis. d. ex-
cep. z i. l. querelā. L. de fal. cum si. l. hoc fo. ē vera in se
f non quo ad tex. nostz quia ex q̄cunqz cā petat restō
oz peti. f. quadriēniū. cū sit illud bñficium extraordina-
riū vt in. l. si. L. de tēpo. i. inte. resti. z. c. i. eo. ti. li. vi.
dicitū vō hosti. pcederet qñ qz directe ageret contra
suam respectu falsitatis. Scda so. sua est qd h petebat
restō iure maioris. f. ex iusta cā ad q̄ petēdi z obtinē-
dam nō ē p̄fixum tps. tēpus enī quadriēniū est p̄fixum
sui eum restōi q̄ petiit iure minoris. Rō diuersitatis
sui cū ē qz restō q̄ petiit iure maioris pendet ex mero
iudicis officio magis q̄ ab instantia petentis. Sed re-
stitutio q̄ conceditur iure minoris pendet magis a iure
cōi. z ab instantia petentis. q̄ officio iudicis. Id autē
qd expeditur ex puro z mero iudicis officio non clau-
ditur tpe. qz iudex p̄t mez officiū suū impēdere z exer-
cere q̄cunqz z cum hac solutiōe transit recitādi Jo.
an. z do. an. Sed p̄fecto hec solutio nō est vera nec lī-
quo iure pbatur imo tex. vidz in oppositō in. d. l. si. L.
de tēpo. in intg. resti. vbi dicit qd oīs restō clauditur qua-
drisiēnio siue ppetat maiori sine minori z apte comp̄i qd
hanc opt. t. z bar. in. l. si. L. ex qui. cau. ma. vbi dicit qd
officiū iudicis rescindens claudit quadriēnio z alle. d. l.
si. Idem in qōne facti tenebat Bal. vt hic recitat do.
cardi. l. z qdam do. Bal. q legibat tunc padue ius ca-
nonicū teneret p̄trariū allegādo istud dicitū hosti. Sz
do. cardi. t. z p̄mū qd puto verius p. d. l. si. nec vt dixi
dicitū hosti. pbatur iure. nec rō sua mibi placet. nā pa-
to totū oppositū qd magis dependeat a iure restō q̄ cō-
petit iure maioris. q̄ illa q̄ petiit iure minoris. nam i
p̄ma cōcedēda vō cōcurrere enormis lesio z iusta cā.
f. in scda sufficit lesio cno amīs vt dixi. s. c. p. vñ p̄tor
moma ex edicto suo dedit vtilē actōem maiorib' ex iu-
sta cā vt in. l. i. ff. ex qui. cau. ma. z p h facit qd nō. gl.
s. eo. c. ij. in v. restituiū? z h quo ad p̄mum respectum
R̄spectu vero scde op. q̄liter. f. audiat nūc ecclia byler
dē. tpe Jnn. cū effluerant. xlv. ani. gl. dat bonam so.

quā nō dicit enī qd ex quo nō deficit p ecclesiaz vt p̄t
ex varijs p̄missionib' p eū impetratio lapsus quadriēniū
sibi nō obstat Et ex hoc nō qd istud quadriēniū indul-
tum ad petendā restōem nō currit impeditio ex facto
iudicis vel aduersarij vñ lz quadriēniū def a iure ad pe-
tendā z finientā cām restōis vt ē tex. ap̄tus i de. vni-
ca. eo. ti. tñ ex quo nō deficit p pte q̄ cū petit restōem
quātū p̄t non vō sibi p̄iudicari si nō finiat. f. quadriēniū
qd apte tenuit glo. in. d. de. vnica. z Jo. an. h facit op-
time i ar. l. si. i. si. L. de adul. z. l. si cū ip̄e. p̄iudica. l. p̄ce-
denti. ff. de exco. tmo. z qd ibi nota. quicqd ergo sit in
alijs t̄pibus tñ istud quadriēniū hz a iure hāc naturaz
lz aliq̄ voluerint p̄trariū f. p̄ p̄mo vtra f. dicta ego alle-
go tex. i. c. l. e. ti. li. vi. vbi dicit qd ecclia nō audiat p̄ quadriē-
niū si negligēter omisit. f. quadriēniū petē zc. vñ p̄ dera
vbi si negligēter. f. illd tps quadriēniū currit solū negli-
gēti n̄ aut n̄ volēti. z p h tex. h ex his habeo plene de-
claratā istā gl. In gl. i v a pte v̄ra. in. si. ex ista glo.
colliguntur tres intellect' ad v. f. illa nitens zc. z lz ite-
ctus isti sunt veri i se tñ nō p̄gruūt multū litere q̄ inuit
qd papa credidit p̄uilegiū eē falsum cū tñ p̄trariū post
ea apparuit in registro. Ideo do. an. dat aliū intellectū
ad illū v. qd ecclesia bylerdēn. p̄duxerat p̄uilegiū p se
qd ecclesia osenēn. dixit falsum. z ad hoc p̄ducit aliq̄s
p̄batōes q̄ mouerūt papā eugeniū ad sententiā dū cō-
tra ecclesiam bylerdēn. Sz Jnn. corā quo erat nūc qd
repiit in registro qd illud p̄uilegiū nō erat falsum quia
i registro erat tenor quēadmodū i illo p̄uilegio z iste i-
tellectus magis puenit lfe z mibi placet z tunc optet
tenere aliā literā vt dicat a pte altera p̄ductū zc. qz pa-
pa loquitur h ecclesie osenēn. Ideo verbū a pte v̄ra non
h̄staret fm istū intellectū. In gl. in v. ostensori. in
si. z dic fm hosti. qd ecclia bylerdēn. habebat p̄sumpti-
onem p se rōne illius p̄uilegiū qd fuit repertū in core-
ctū. Ideo on' p̄bandi qd non erat danda restō incūbe-
bat alteri p̄ti. In glo. pe. ibi multa enim ppter dī-
stātiā zc. Quid ergo glo. qd p̄emptorium potuit h̄-
mitti p̄ma vice ppter difficultatē geminādi citaciones
p̄tingētes ex viāz lōga distātia debēt tñ tūc fm hosti.
z Jo. an. apponi tres termini in p̄emptorio. lz tu vide
practicā p glo. in. c. p̄stōnem. de sen. ex. li. vi. z tene il-
lam menti et ex hoc sentiūt glo. z docto. qd cessante cā
non potest mitti p̄emptoriū p̄ma vice. f. cōtrarium est
vex dūmodo p̄emptoriū habeat terminū p̄petentem
maxime cū interuallis terminoz iuxta nota. in. d. glo.
z hoc vltimū sentiunt doc. in. c. i. de dila. vbi vide. naz
p̄emptorium tres citaciones regulariter equiparan-
tur vt in. c. de illiāra. xxiij. q. iij. et in. l. cōtumacia. ff.
de recēdi. vñ de tñ limitatōnem quā posuit. c. ex tue. de
de. non resti. z vide bonam glo. in de. i. de vi. z hone.
In glo. si. in fine. nota gl. que videt inclinare i par-
tem affirmatiuam vt lis sit cōtestanda in cā restitutōis

et reliqu' iuris ordo seruandus de quo vide plegi' per
 gl. et qd ibi dixi i. c. h. de offi. iudi. Inno. b. dixit qd si pe
 titur restō ptra ptractū ē iuris ordo seruandus vt detur
 libellus et fiat ptestatio etc. Et si petis ptra sniam et sic
 ptra actū iudicialē expediēda ē cā summarie qz b. Casu
 nō psequit' restitut' aliqd lucz s' solū pagur sibi vta ad
 negotiū pncipale. dicit tñ tuti' tenendum qd etiā i hoc
 cā fiat lītis ptestatio et sic transeūt h' doct. Et tu vide
 bar. in. l. si. ff. ex qui. cau. ma. vbi recitat b. dictū Inno.
 et respectu pmi mēbri illud approbat. s' quo ad scōz dī
 cū se potare qd si petis restō ptra sniam diffinitiuaz dōz
 līs cōtestari si ptes sunt pntes qz hec restō hz vim ap
 pellationis seu illi equipollet. vñ sicut i cā appellatōis
 dōz līs ptest. pntibus pntibus vt in. l. vnica. L. ne lice. in
 vna eademqz cā. et in. c. p. tuas. vbi dixi. de appel. itz i
 hac cā restōnis. Sed si ps est abis pntiacier tūc pa
 rat qd p't. pcedi lite nō p't. p. tex. i. auē. si nō oēs. allega
 ta i glo. mibi placet p'rimū dictū bar. quia data pntia
 ptium. dōz līs cōtestari ex quo petitur restō cōtra sniam
 pncipaliter vidz. pbari i. c. h. de offi. iudi. et b. i. si. nam
 b. petebat restō cōtra sniam. et papa cōminat pti qd si
 nō pparuerit. pcedet quātū de iure poterit qli ad sentē
 tiam nō poterit pcedi ex quo līs nō erat cōtes. Et ex b.
 dico qd scōm dictū bar. nō pcedit i eo qd voluit qd da
 ta abntia posset pcedi lite nō p't. nā regula iuris ē cō
 tra eum qz ois cā ē plenaria. ex quo offert graue p'judi
 cū vt nō. glo. in. l. iudices. L. de iudi. et ipemet bar. in
 extrauag. ad repruēndā i v. summarie. s' qd retractare
 tur snia non p't dici qd nō inferat graue p'judiciū. Non
 ob. anē. si nō oēs. p. cū alle. qz illa pcedit qñ petitur re
 stitutio nō cōtra certā psonā s' i genere contra oēs qui
 pnt p'tendere interesse sicut petit minor cū vult restitu
 aduersus aditā hereditatē vñ si nemo pparet nō ē dare
 ptem aduersam qz nemo vidz velle p'tendere interesse
 sec' qñ restō imploratur cōtra certā psonam vt hic et in
 d. c. h. de offi. iudi. Et dubiū ē circa pbatōem siendaz
 vtz requiraf plena probatio i hac cā restōnis Inno. re
 fert hic duas opi. cōtrarias. nā qdam dixerunt qd vbi
 qz petit solū restitu cōtra aliqd obstaculū satis est qd
 pbet semiplene seu colorate lesionē. s' vbi vltra restōz
 intendit aliqd psequi puta vt retractetur snia et alia me
 liori forma seraf tūc optet plene pbare Alij dicunt qd
 semp requiritur plena probatio. et vidz hec opi. placere
 Inno. et eam sequor. Et primo adduco. c. i. s. eo. vbi
 dicitur qd de lesione debet manifeste constare. ad idem
 adduco. c. ex l'ris. s. eo. vbi pbat qd fundās se impedi
 mēti cā dōz illā plene pbare nisi cā sit spozabilis vt ibi
 dixi et solū ibi petebatur restō snie. vñ p illa duo capi
 tula cōcludo qd sine petatur restō iure minor suaz petat
 iure maior dōz cā sup qua fundatur restō plene pbari.
 Et adde ad pcedentē qdem gl. nō. quā puto singularitē
 i. c. se. i. v. monasteriū. qd dicit qd qñ petitur restō ptra

sniaz incōtinenti. i. ante lapsum. x. diez dōz peti incidē
 ter et non pncipaliter. et si illa glo. esset vera p't inferri qd
 qñ petitur restitutio ptra sniam incōtinenti nō ē opus
 litē ptestari. qz tūc fit cōtestatio qñ petitur pncipaliter
 et nō incidēter vt ē tex. in. d. c. h. de offi. iudi. et sic scōz
 mō posset limitari dictū Inno. et bar. de quo vide i pce
 denti qōne. Extra gl. op. ptra tex. et vidz qd non debuit
 peti restitutio i integz s' debuit appellari qz remediū
 extraordinarium cessat qñ cōpetit ordinariū vt in. l. in
 cause. ff. de mino. So. dicit Hof. qd hic nō poterat ap
 pellari cū snia fuisset lata a pncipe. vt. l. x. q. iij. in. c. cū
 cta p mundū. et in. l. vnica. ff. a qui. ap. non li. nec ob.
 fm cū si dicatur qd poterat supplicari qz aduersus sen
 tentiam pncipis admittit supplicatio vt in auē. q sup
 plicatio. L. de p'ci. impa. offe. et in corpe. vñ sumit qz
 supplicatio ē remediū extraordinariū. et ex hoc dicto
 Hof. nō. duo. p'rimo qd vbi cōpetunt duo remedia
 extraordinaria vnū nō tollatur p reliquū. s' p't qz intē
 tare quod placet. ad hoc qd legitur et nota in. l. si quis
 exceptione. ff. qd me. cā. Secundo nō t' tene mēti qd
 aduersus sniam pncipis cōpetunt ista duo remedia
 extraordinaria p't ergo p'damnatus per pncipem pete
 re restōem vel supplicare contra illā sniam. sed aduerte
 qz Inno. hic in v. supplicatōem sentit oppo. dicit em qd
 nō auditur qz contra sniam pncipis nisi p supplicati
 onem et sic non hz locū petitio restitutionis i integz
 qd clarius voluit i. c. p'ri. Doc. nihil dicit qz nō pō
 derant hāc cōtrarietate. Et p concordia dicerem sic
 qd aut ptra sniam pncipis nō allegat aliq cā puta mi
 nor etas vel fauor ecclesie vel aliq alia pbabilis cā ex
 trinseca accedens. s' solū qz non potest appellari a snia
 pncipis et tūc nō dōz peti restitutio sed dōz intentari reme
 diū supplicatōis qz supplicatio innitit pure gratie et hē
 nignitati pncipis. ideo ex quo nulla iusta cā p'tenditur
 dōz fieri supplicatio. s' vbi allegaret cōtra snia aliq pba
 bilis cā. v'puta minor etas vel fauor eccleie vel qz p'dē
 natus erat apud hostes et nō poterat pparere tpe snie
 vel qd simile p't peti tunc restitutio in integz Ratio qz
 restitutio in integz innitit iusticie hz tñ annexā gra
 tiam vt dicā in. c. se. et istud remediū ē datum a iure
 ppter cām pbabilem. vñ ipsemet pnceps ex causa in
 dultit beneficiū restitutionis vt. s. c. proxi. ergo apud
 eandem potest peti ista restitutio cum pnceps de ho
 nestate debeat obseruare leges suas vt in. l. pnceps.
 ff. de legibus. et in. l. digna vox. L. eo. facit. c. cū oēs.
 de consti. et in hoc proprie loquitur iste tex. cum. c. se.
 et in hoc casu p't etiam supplicari Sed in pmo cā vbi
 nō p'tenditur iusta causa extrinseca nō incurret reme
 diam restitutionis qz illud vt dixi ē fundatū super iust
 sticia cāe vt in. l. i. ff. ex qui. cau. ma. et i. l. i. ff. d. mino.
 et hāc puto ipam veritatē et reducā ad cōcordiam istā
 iura. sed instat goff. circa sententias inferiorum q'liter

possit aduersus eas peti restō crz possit appellari z re
spōdet nōnter q̄ tūc nō dat remediū minozū extraordi
nariū q̄ ē mī ipō iure z ita loq̄tur lex i cause. v̄puta
qz snia vel cōtractus ē null⁹. s̄ q̄n̄ act⁹ t̄z tenet̄ appella
re. v̄n̄ cū nō sit tūc ipō iure poterit petere restōem licet
possit appellare. z tene menti hoc dictū q̄ minor v̄l ec
clesia p̄t iure sp̄ali petere restōem aduersus sniam licet
possit appellare ab illa snia. z sic simpliciter ē limitat⁹
tex. in. c. i. z. h. eo. ti. li. vi. Item nota optimā limitatio
nem ad illā regulā q̄ non p̄petit remediū exōrdinariū
q̄n̄ dat ordinariū v̄l p̄cedat q̄n̄ ipō iure q̄s ē tutus p̄
remediū ordinariū. Secus aut̄ si haberet intentare
aliud remediū. Item dic q̄ p̄guis succumitur per re
mediū restōnis q̄ remediū appellatōis quia obtenta
restōne nō h̄z nouā instantiam inchoare nec adire aliū
iudicē forte remotū ergo p̄ remediū ordinariū nō toli
tur istud ex quo p̄guis p̄uidet v̄l dixi. s. co. ex literis
Quero attingendo difficilem z v̄tile glo. In nūqd
petens restōem p̄tra sniam vel p̄tractum seu p̄scriptio
nem possit intentare simul actōem p̄mā ita vt possint
p̄currere ista duo remedia simul. pone exemplū p̄te
bam domū a te. fuit lata snia p̄tra me. ego minor v̄l ec
clesia peto restōem p̄tra istam sniam nunqd̄ possum si
mul intentare z p̄sequi p̄mam actōem petendo etiam
istā domū mibi adiudicari. z solet ista q̄stio formari p̄
alia verba magis obscura videlicet nūqd̄ officium re
scindens z actio rescissoria p̄nt simul intentari q̄ voca
bula sunt multū obscura p̄sertim iuuenibus. Sed coll
gendo dicta doct. maxime bar. in. l. fi. l. ex q̄bus cau.
ma. z in. l. ab hostibus. ff. eo. dic q̄ officium rescindens
p̄prie ē officium iudicis p̄ qd̄ petat restō i integrum z d̄z
rescindens ab effectu qz rescindit obstaculum p̄tra qd̄
petitur restō. v̄n̄ p̄clude q̄ siue restō petat iure minoz
siue maiorz semp restō implozatur p̄ officium iudicis et
nō iure actōnis sicut q̄dam voluerunt. ad h̄ tex. in. l. i
q̄s stipulatus. ff. ex qui. ca. ma. z firmat Bar. in. d. l.
ab hostibus. l. z aliud z minus bene senserit gl. s. do. c.
h. z facit. l. i. ff. ex qui. ca. ma. Actio vero rescissoria est
p̄ma actio q̄ p̄petebat an̄ obstaculū p̄tra an̄ sniam cō
tra me latā vel ante p̄scriptōem p̄pletā vel qd̄ simile. z
d̄z rescissoria nō q̄ sit nomē actōis. s̄ ē qd̄ adiectiuat
tio ad p̄mā actōem v̄n̄ actio illa p̄ma h̄z illō nomē qd̄
p̄us habebat. z d̄z rescissoria qz sup̄ ea facta ē rescissio
p̄ restōem in integz vel qz p̄petit nunc p̄ rescissionē ob
staculi sicut Zupator dicit̄ ē cesar qz cesus i v̄tre ma
tris. Item d̄z august⁹ ab augendo iura imperij ita ista
actio an̄q̄ d̄z rescissoria qz v̄bi p̄mo erat inutilis p̄p̄
p̄scriptōem vel p̄pter sniam vel erat sublata nūc effici
efficax z v̄tilis p̄ rescissionē obstaculi factā b̄nficio resti
tutionis. Nā rescissa snia lata p̄tra me intento p̄mam
actōem q̄ mibi p̄petebat siue illa esset p̄sonalis siue re
alis h̄is ergo visis venio ad principalem q̄onem

nunqd̄ possint simul intentari Inno. obscure p̄sequit̄
p̄sertim i p̄ma pte glo. Sed in sc̄do pte loq̄tur magis
clare z p̄cludendo clarius mentem suaz nō instādo in
verbis s̄ i mente dic q̄ q̄n̄qz petens restōnes nō inten
dit aliud p̄sequi v̄tra restōem petitā z tūc nō optet ali
qd̄ inuestigare v̄tz possit accumulari actio rescissoria
qz nō p̄petit exemplū. Ego eram reus ita qz nihil pete
bam s̄ a me petebat. fuit lata snia p̄tra me peto restōez
in integz. nō em̄ optet aliud petere qz solū mibi obsta
bat snia qua rescissa habeo intento z nō. pone exem
plum i p̄tractu. Vendidi rem z an̄qz tradere peto resti
tutionē p̄tra p̄tractū. non em̄ intēdo aliqd̄ petere v̄tra
rescisionē p̄tractus qz res vendita ē penes me. v̄nde i
bis z similib⁹ casib⁹ solū h̄z locū officium rescissoria.
q̄n̄qz petens restōnes intēdit aliud p̄sequi v̄tra obsta
culum sublātū v̄puta petebā a te domū fecim⁹ postea
trāfactōem nūc iure singulari peto restōnes ego intēdo
p̄sequi illā rem quā p̄us petebam v̄n̄ p̄ illa p̄sequenda
cōpetit mibi p̄ma actio q̄ d̄z rescissoria qz p̄ b̄nficiū
restōnis nō possum illā rem p̄sequi. Rō qz restitutio n̄
p̄cedit v̄tra q̄s abstulerit lesio cū sit i p̄stimm̄ statu re
positio. ut in. l. qd̄ si minor. s. restō. ff. de mino. s̄ lesio
solū p̄tingit respectu trāfactōis. v̄n̄ satis ē qz rescindat
trāfactio. si ergo volo petere fundū quē p̄us petebas
a te optet qz intente p̄mam actōem. z idē dic i iudicio
q̄ snia esset lata p̄tra actorē nam v̄tra restōem aduer
sus sniam intēdit p̄sequi rem quā p̄us petebat. z h̄is
z similib⁹ casibus dicendū qz aut res q̄s intendo p̄seq̄ ve
nit accessorie ad dispōnem p̄tra quā peto restitutōem
z tūc nō ē necesse petere nisi restōem p̄tra illā dispōem
qz restitutio rei venit accessorie pone exemplū. Ven
didi fundū z tradidi vigore p̄tractus z peto restitutio
nem p̄tra p̄tractū h̄ non ē necesse petere rem qz venit
accessorie. ad contractum. v̄nde rescisso contractu debz
fieri restitutio rei quia tu non tenebas rem nisi rōne cō
tractus. Idem dic i iudicio. nam si fuit facta executio
snie contra quam nunc peto restōnem non est necesse
petere qz reuocatur executio qz venit accessorie ad sen
tentiam z accessorium sequitur principale vt regula ac
cessorium de re. iur. li. vi. Dicit tamen Inno. qz si vult
ad cautelam petere ip̄am rem potest v̄nde poterit dice
re peto me restitui contra talem contractum ac etiā me
reduci ad illū statum in quo eram tempore contractus
q̄n̄qz res quā volo p̄sequi nō venit accessorie ad dispo
sitionē p̄tra quā peto restitui. exemplū p̄missi q̄n̄ peto
restitui p̄tra transactionem. nam tu non possidebas rē
vigore transactionis s̄ possidebas p̄ p̄us ex aliq̄ cā quia
transactio fuit facta post. Itē exemplum in actorē qui
vendicabat rem ab alio possessam et reportauit sniam
contrariam. possessio em̄ rei nō venit accessorie ad sen
tentiam qz iā illā rem possidebat an̄ sentētiāz ideo per
restitutionē non consequitur illā rem. s̄ optet qz intēta

primam actōem nūqd aut possunt pcurere Inn. h. sent
 ti q sic. vñ dicit q e in optōne petens an pns velit pe
 tere restituōem ptra obytaculū. r ea obtēta intētagē pri
 mam actōem. p̄t etiā si vult simul vtrūqz remediū intē
 tare fm cū. pone sic expōiū libellādi fm op̄i. suaz pore
 rit en libellās dicere cū alias petierim talē fundū r sy
 erit snia lata ptra me p quā sum enozm. ter leas peto
 p bñficiū restōis illā iniam rescindi r mibi tāqz dño ik
 lu fundū adiudicari. vñ pone exemplū i p̄scriptōe. pos
 sidebas rem meā ex aliq iusta cā p̄scriptisti eā ptra me
 abntem cā reipublice potero vtrūqz remediū intētagē
 libellare sic cū talis p̄scriptent rem meam me abntē cā
 reipublice peto p officii veltz illā p̄scriptōem rescindi
 r me restitui ptra p̄scriptōem ac mibi tāqz dño illā rē
 adiudicari. Et doct. cōiter trāsūt cū hac op̄i. Inn. vt
 bec duo remedia possint simul accumulari. Inn. nō
 adducit nisi. l. i. cause. §. interdū. ff. de mino. f. certe di
 cta sua approbo p̄ter h vltimum. naz firmiter tenco q
 actio rescissoria nō p̄petit neqz p pns possit intētagē nisi
 pns obtenta restōe ptra obstaculū. nā cū añ obtentaz
 restōez tua actio sit sublata vel redgta inefficax p̄pter
 p̄scriptōem vel p̄pter sniam vel p̄pter tractatōem
 quō p̄t illa actio intētagē añqz rescindat obstaculū per
 bñficiū restituōis cū paria lant nō habere actōem vel
 inuulē hē Et p h p̄mo allego istū tex. in v. quo circa
 vbi lz aduersarius peteret duo tñ papa citauit disim
 cūm. p̄dimo sup cā restōis r ea expedita citauit sup
 p̄ncipali r sic voluit ista duo remedia sil accumulari in
 p̄cessu. Scdo p̄bo p. l. fi. l. ex q. cau. ma. vbi tex. ad
 literā dicit q actio rescissoria cōpetit restitutiōis an ergo
 indultā restituōez nō cōpetit r ibi exp̄sse h r bar. vbi
 dicit q p̄ma actio vel citatio q d̄ rescissoria nō p̄petit
 seu nō ē nata nisi phibita restituōe. r idē sentit gl. in
 d. l. ab hostib. Tercio allego tibi glo. ordinariam et
 bar. in d. l. necnō. in. §. exemplo. ff. ex qui. ca. ma. vbi
 plus dicit gl. q nec actio nec exceptio p̄petit añ indul
 tam restōem obtēte obstaculo p̄ ra qd̄ petiē restituō
 Quarto p̄bo tibi p rōnem generalē. Inn. qz dñt simul
 accumulari duo iudicia qñ vnū ē p̄iudiciale ad reliquū
 vt le. r nō. in. c. tuā. de or. p̄g. r. l. fundū. ff. de excep.
 f iudiciū sup restōne petita ē p̄iudiciale ad aliud iudi
 ciū sup rescissoria actōe qz si denegabit restō cessat iud
 iciū sup p̄ma actōe vt h i v. quo circa. ergo nō p̄t si
 mul accumulari. quāto aut tpe durent ista iudicia dic
 q officii rescindēo p qd̄ postulat restō claudē q̄driē
 nio tam respectu minoris qz maioris vt. s. plene dixi.
 f actio rescissoria nō durat nisi p annum a tpe indulte
 restōis qz illa actio est restituta a p̄tore ptra ius ciuī
 le. tex. ē nō. in. l. i. honorarijs. i. ff. de act. r obli. r in
 d. l. fi. l. ex qui. cau. ma. r vtrūqz dictum sumant ibi
 bar. in dicta. l. in honorarijs. Sed dubitō de vno qd̄
 non memini me legisse vtz in ecclesia habeat locū hoc

dictum vltimum vt indulta restōne sit necesse intētagē
 re primam actōnem infra annum ita q post annū nō
 competat Et pro nūc potius inclinarem q non habe
 at locum in ecclesia. adduco hanc rātionem. Ecclesia re
 stituitur non beneficio pretoris sed beneficio iuris ca
 nonici vt per totū illū ti. pbatur ergo cū ista actio nō
 restituatur a pretore sed a principe et a iure canonico.
 cessat ratio super qua fundatur dicta. l. in honorarijs.
 r hoc nota.

Uscitata Si restituat in integz cō
 tra sniam is cōtra quem ē
 p̄sumptio mādat snia executioni p̄stita cautō
 one de restituenda re si pns p̄denatus i hoc iudicio p̄
 ualeat. vel summa aliter fm mentem iūta glo. penul.
 p̄petitō restōis i integrum ptra sniam suspendit regu
 lariter executōem snie i euentum istius cause restōis.
 fallit si cōtra petentē restōnem est p̄sumptio malicie qz
 cā differendi executōnem h petat quo casu executio sit
 p̄stita cautōe de restituendo si petens restōem obtine
 bit in cā. r in h vltimo ē iste tex. valde singularis respe
 ctu vtriusqz iuris. Diuiditur in quoz ptes. Naz p̄ma
 ponit decisam facti narratōem. Scda ibi nos intelle
 ctis ipius diffinitōem. Tercio ibi restōis petitiōnem
 ibi sniam. Quarto ipius p̄cessionem cū certa puisione
 ibi qd̄ eidem. Nō p̄mo q aduersus sniam pape p̄t
 peti i integz restitutiō r ab eo q tulit sniam Ex quo in
 fero duo. p̄dimo q nō excusat qz dicendo q nō fuit
 ausus perere restituōnem tpe quo vixit papa q sniauit.
 nā vides q iste p̄curator obtinuit restituōem ab eodē
 papa q sniam tulit volēs ergo se excusare p̄textu timo
 ris d̄ allegare r pbare cām verisimilez timoris iuxta
 eā q dixi in. c. s. p̄xi. r dic vt ibi. Scdo infero q cōtra
 sniam pape p̄t nedū supplicari. f etiaz peti restituō in
 integz r istū tex. allegauit. s. c. p̄xi. naz hīc nulla fuit fa
 cta mentio d̄ supplicatōne vnde dic vt dixi. s. c. p̄xi.
 r aliqd̄ dicit. Scdo nō q petēs restituōnem ad
 uersus necessariam probatōem omīssam quā intendit
 nūc facere p testes nō ē opus aliter pbare lesionem nā
 ex quo cōstat q pbatio illa allegata erat necessaria d̄
 fieri restitutiō absqz alia pbatione. h em̄ papa indultit
 restituōnem nec prius examinauit testes vtrum ali
 quid scirent de p̄scriptiōne. et conco. c. auditis. s. e.
 et vide quod dixi. Tercio nota q p̄opter suspitio
 nem ortam contra exp̄cientem seu perentem aggrua
 tur conditio ipius non tamen p̄opter qz libet suspitio
 nem debet iudex repellere exceptōnem peremptoriāz
 vt hic est tex. optimus. nam hīc allegabatur exceptio
 p̄scriptiōis r erat p̄sumptio malicie cōtra ipsam al
 leg intem tamen p̄pa noluit p̄pter illam p̄sumptio
 nem excludere exceptōnem p̄scriptiōis. vnde allego
 istum tex. pro cā ad pbādam dictum Inn. in. c. post
 electōem in fi. de p̄ces. p̄ben. vbi dicit q lz iudex possit

ex facill p̄sumptōe nō admittere exceptōem dilatoriā
peremptoriā tñ nō d̄z excludē nisi ex p̄sumptōe multā
urgēte. qz tractat de magno p̄iudicio sō requir̄ fortior
p̄sumptio vt i. c. lras. de p̄sump. Ultimo nō ibi ef
fectū snie. qz executio ē effect⁹ snie. reliq̄ veniūt expedie
da cū glo. In gl. i. ibi nō curat de ista solēnitare nō
bñ istā gl. q̄ solet multū alle. iūcto tex. ex q̄ habes qz lz
d̄ iure civili nō teneat snia lata p̄tra dñm si p̄cur. z non
dñs erat i iudicio vt. l. i. l. d̄ sen. et iterlo. om. i. a. i. c. p̄
t. i. d̄ iur̄ canonico qz de hac subtilitate nō curat nā b̄
fuit snia lata p̄tra mōsteriū lz p̄curator esset i iudicio. z
doct. simplr̄ transeūt cū glo. n̄ bar. in. l. stipulatio ista
in. s. si stipuler. al. in. s. si q̄ insulā. ff. de vbo. obli. z i
l. i. pal. mox det istā gl. dicēdo qz i b̄ n̄ ē diuersitas iter
ius canonici z civile qz etiā de iure civili valet snia p̄tra
dñm si i iudicio iteruenit nō vt simplex. p̄cur. s̄ vt admi
strator legitim⁹ p̄tra tutor curator p̄lar⁹ vt iudic⁹. Rō
l̄ qz ista tanq̄ b̄ntes legitimā z generalē administratōez
p̄nt verba p̄tractas p̄cipē i p̄sonā dñi vt i. l. cū q̄. s. si
actori. ff. d̄ p̄cur. co. mo i iudicio p̄nt vba p̄cipi in
p̄sonā dñi si tales administratores iterueniūt nā i iudicio
q̄ si p̄trabimus in. l. i. q̄. s. idē scribit. ff. d̄ pecu. s̄ p̄cura
tor simplex q̄ cōtrahit nō d̄z cōsēpe vba i p̄sonā dñi
s̄ p̄cipi qz regulariter nō acq̄rit dño. s̄ d̄z dño cedere
actōem de quo vide plene p̄ glo. i. c. quāq̄ de vsur. li.
vi. merito i iudicio dñt verba snie z alioz actorz referri
ad p̄sonā p̄curatoris z nō dñi. et hec ē rō. d. l. i. l. et nō
bñ hec dicta q̄ i se satis vera sunt s̄ quo ad tex. nostrū
p̄cedūt itelligēdo qz iste fuit iudicis generalis mo
nasterij. s̄ tex. s̄ nō apit. imo appellat eum p̄curatorē
vñ si itelligeret qz erat simplex p̄curator dictū bar. non
p̄cederet s̄ s̄ dictū gl. qd̄ aut iuris sit habito respectu
ad ius canonici dic vt plene nō. in. c. q̄relā. s. de dec.
In gl. i. v. monasteriū. nō. singulariter istā gl. vsqz
ad v. ar. p̄tra. ex q̄ colligūtur due limitatōes ad iura
dictā p̄curatorē nō posse sine sp̄ali mādato petere re
stitutionem i integrum Illa etiā iura dñt itelligi qñ re
stitutio petitur p̄ncipaliter vt qz agit causam p̄ se p̄nci
paliter inchoare vtp̄ta qz petitur p̄tra cōtractū vel cō
tra sententiā que transiit i rem iudicatā p̄ lapsū
decēdij secus aut qñ incidit i causam nam tunc potest
peti p̄ p̄curatorē qui fuit litem cōtestatus i illa cā ar. b̄
et hoc voluit Inno. z omnes doct. z cōiter etiā sequū
tur legiste in. l. illud. all. in glo. et allegant notata i isto
c. et potest ad hoc dictū optime adduci. c. penul. s̄. co.
nam sicut i mādato iurisdicōnali fit illa distinctio an
restitutio petatur p̄ncipaliter vel incidenter eodem mo
do debet distingui in mandato p̄curatorio. nā i mul
tis ista duo equipantur iuxta nota. in. l. i. ff. de iurisdicō
ri. iudic. et itelligo qz requiratur speciale mandatum
ex parte scz petentis restitutōem s̄ ex parte defendētis
non requiratur speciale mandatum scdm̄ Inno. hic

et bene facit dicta. l. illud. quod nota. Secūdo p̄nci
paliter nota ex glo. qz restitutio petita post sententiā
ante lapsū. x. dierum dicitur venire incidenter qz ex
quo sententiā adhuc non transiit in rem iudicatā nō
videtur p̄curator cessasse mandatus p̄curatorium. vñ
quemadmodum potest p̄curator. s̄. decēdij appel
lare sine nouo mandato vt in. c. nō iniuste. de p̄cura
ita potest petere restitutionem i integrum quasi hoc sit
cōiunctum mandato cum restitutio cōiungat appel
lationi vt dixi. s. eo. ex litteris. et hoc dictum nō atin
gunt legiste in. d. l. illud doc. etiam nostri dubitasse vi
dēt vñ hoc procedat de iure. nam ex quo sententiā
est lata nō videtur amplius ista causa subsistere ergo ē
opus restitutōem petere p̄ncipaliter. Sed cōtra di
ctum glo. hosti. opponbat fortiter de. c. innotuit. d̄ elec.
vbi dicitur qz habens mandatum ad petendam cōfir
matōnem electōnis non admittitur ad petendam dispē
sationem i personam electi nisi habeat speciale mādato
rum z ob hoc dixit hic hosti. qz forte iste p̄curator ha
bebat speciale mandatum vt qz dicebatur i mandato
qz posset petere restitutōem i integrum tam ante sentē
tiam qz post sicut motus est. z nota bene incidēt hoc
dictum. nam sentit per hoc hosti. qz sufficiat mādato
speciale licet non sit restrictum ad certum articulum d̄
quo vide quod latius dicam in. c. se. vel forte fm̄ cum
hic non fuit oppositum Inno. etiam dubitauit. nā p̄
mo videtur velle qz p̄curator qui fuit litem cōtestat⁹
possit petere istam restitutōem cum non possit remoue
ri sine causa cognitōe vt in. c. ij. de p̄cur. i. vi. postea
vero dicit qz p̄curator nō admittitur sine speciali mā
dato Sed hosti. rediens ad dictum glo. respondet ad
c. innotuit. qz dispensatio nō est ita cōiuncta mādato
super confirmatione petenda sicut restitutio iū integrū
est cōiuncta cause. nam confirmatio innitur iuri. di
spensatio dependet a gratia. nam nō multum p̄iudicā
catur si differatur dispensatio sed restitutio iū integrum
non ex toto dependet a gratia vt s̄. dicam Itē pos
set inferri magnum p̄iudicium si p̄curator qui est
p̄sens non posset petere istam restitutionem. z tandē
videntur doct. magis inclinare in partem huius gl.
que mihi multum placet per equiparationem quam su
pra feci ad appellatōem. z qz que i continentī sūt vidē
tur inesse. vt in. c. officij. de electi. et in. l. lecta. ff. si cer
tum peta. vnde satis vidē hec petitiō incidere i causam
ex quo imēdiate post sniam petitur anteq̄ mereat exe
cutionem z i favorabilibus debemus facere benignio
rem interpretationem vt i regula odia. de regu. iur. li. vi.
Tercio p̄ncipaliter glo. opponit de. l. si actor. l. d̄
appell. et nō inducūt nec soluit z fac̄ ille tex. in p̄trariam
hoc modo. ibi enim dicitur quod si actor datus a cu
ratorē fuit cōdemnatus. appellat ip̄e actor sed curator
p̄sequitur causam. quasi inuat qz ip̄e actor q̄ iam fuit

condemnatō non psequat causam appellatōis. ita vī
 detur dīcendū in pcuratōe p̄dennato vt nō possit p-
 sequi causam restōis. **Resolutio** ponit̄ ibi in glo. Nam
 actor non p̄sequitur cām appōis ex negligētia s̄ tñ vel
 let bñ possit vt in. d. c. non in iuste. z in. l. inuitus. L. d.
 p̄ca. et circa illud quod dicit̄ fuit de sp̄ali mandato rā
 quīto dicit̄ hic Inno. ar. illi? legis actor. q̄ habētes
 legitimā administratōem vt sūt tutores. pcuratores ico
 nomi et plati. z similes possunt restitūōes sine speciali
 mādato. z verum dicit̄ q̄ isti habent a iure administra
 tōes quēadmodū iurāt de calūnia sine sp̄ali mādato.
 vt in. d. ij. L. de iura. calū. quod nō. et vide p̄ spe. e. ti.
 §. i. in. v. p̄lat? Itē adde ad p̄dicta dicit̄ Jo. an.
 post hosti. f. c. p̄mo vbi dicit̄ q̄ post lapsū. x. diez
 etiā a tpe in locutorie non dicitur pcurator restitūōz
 petere incidenter qz ex quo iurlocutoria trāsiuit i rem
 iudicatā requiritur sp̄alis petitiō qz non pōt dīcī q̄ in
 cidat cū iam ille artīcūl? trāsiuit in rem iudicatā qd
 nō. Itē pater pōt petere p̄ filio restitūōz in itegz
 sine sp̄ali mandato secus aut̄ est in alijs cōsanguineis
 nisi minor sit talis vite cui merito esset bonis interdicē
 dum vt in. l. p̄. ff. de mino. Et ex p̄dictis posses for
 mare distīctōnē an et qñ q̄s admittat sine sp̄ali mādā
 to ad petendā restitūōnē. nā si habz legitimam admi
 nistratōnē admittit. si vero simplex est pcurator debet
 distingui an petat p̄ncipaliter an incidenter vt. s. i. gl.
 in. v. effectū. ibi nili incōtinenti p̄betur exceptō Itē p̄
 culam glo. soleo multū adducere in p̄lū s̄ ad statuta q̄
 excludūt omnes exceptōes contra sententiā vt si in p̄
 nenti quis veller p̄bare exceptōes legitimā cōtra sentē
 ciam. debet audiri non obstante statuto quia statutum
 videtur exclusisse legitimā exceptōes p̄pter p̄sumptā
 fraudem opponētiū que p̄sumptō cessat i p̄batōne que
 offertur in p̄tinenti. et p̄ hoc vide bonū tex. in. c. lras.
 in. v. p̄ptera. d. resti. spo. et qd nō. gl. in. l. i. ff. de ta. ex
 bi. z vide qd plenius dixi in. c. ex pte. cl. de off. dīc.
 In glo. in. v. equitate pensata. in si. nō. ex ista glo.
 q̄ licet regulariter petitiō restitūōis i itegz impediat
 executōnē sententię. p. l. vnica. L. de i. ite. resti. postu
 tū qñ p̄sumptio est contra petentem restitūōnē q̄ hoc
 petat maliciose causa differendī executōnē tūc mādāt
 sententiā executioni recepta cautōne de qua hic et sic vī
 detur sentire gl. q̄ illud qd hic dicitur procedat de iure
 ita q̄ ad p̄nam ab alijs iudicibus est trahēdum. z in h̄
 est iste tex. singularis. vt. s. dixi. vñ hosti. dicit̄ q̄ ista n̄
 fuit simplex p̄missio pape sed cōtinet in s̄ qd videt̄ pla
 cere Jo. an. et optime p̄derauit istū tex. ibi iure duxi
 mus p̄uidendū zc. ita ergo gl̄ iudices debēt eodē mō
 iudicare vt in. c. i. cāis de re iudi. z Bar. simpliciter hoc
 dicit̄ videtur sequi in. d. l. vnica. Inno. tñ hic videtur
 dubitasse nam p̄mo dixit q̄ p̄pter p̄sumptōnē facti b

executio non impeditur postea inquit q̄ tex. iste potest
 intelligi euz peti restitūō p̄tra sententiā p̄ncipis p̄tra
 quā nō admittit nisi p̄ viam supplicatōis. f̄ supplica
 tio non impedit executōnem sententię. f̄ p̄stat̄ cautio
 vt dixi post glo. s. eo. ex l̄ris. et scdm̄ istam solonem ni
 bil noui induceret iste tex. et sic in alijs iudicibus peti
 tio restitūōis indifferenter impediret executōem. sed
 hoc mihi nō placet. nā si loqueret̄ tex. in supplicatōe nō
 oportuisset q̄ papa b̄ se fundasset sup̄ p̄sumptōne orta
 cōtra petentē nec erat opus dicere q̄ voluit p̄uidere eq
 tate pensata zc. Nam hoc erat de iure aut̄enticōz vt i
 aut̄. que supplicatio. L. de p̄cl. impe. offe. ergo iste tex.
 loqtur p̄pue in petitiōe restitūōis. z nō in supplicatio
 ne et scdm̄ b̄ videtur hic tex. p̄tra Inno. vt aduersus
 sniam p̄ncipis possit peti etiā restitūō quod intellige
 vt dixi. s. c. p̄mo. Demū dat Inno. aliā solonēz
 q̄ iste tex. potest ponere istud sp̄ale in restitūōne q̄ p̄
 titur p̄tra sniam p̄ncipis. Sed mihi non placet qz pap
 le nō fundat b̄ sup̄ p̄lūptōe q̄ erat orta p̄tra petentē re
 stitūōnem ergo vbiq̄qz p̄tulerit ista p̄sumptio dēt
 seruari ista iuris dispositō vt in. c. cū dilecta. de p̄fir. vti
 cum si. ideo tene p̄mū dicit̄ qd p̄uiter tenet. Adde tñ
 vñ dicit̄ bal. in. l. vnica. p̄all. vbi dicit̄ q̄ vbi executō
 sententię non esset reuocabilis nō debet fieri postulata
 restitūōne qd mihi satis placet qz tūc cessaret remediū
 istū. c. quia nō possit restitui z sic frustratoria esset ista
 cautio. Ad h̄ adduco nōbile dictum p̄dan. de lea. i
 cle. vna. de re iudi. vbi dicit̄ istū tex. non habere locū in
 eo q̄ mādāt executōnem ante oia fieri qñ executio non
 est reuocabilis et tene menti istud dictū. Sed aduerte
 qz Bal. vidz ponere exemplū sup̄ ista executōne irre
 uocabili qñ quis esset ducendus ad carceres qñ inuat
 q̄ licet in facto possit reuocari respectu futuri temporis
 non tñ possit reuocari respectu p̄teriti z respectu ig
 nominie. nam impossibile est facere q̄ q̄s non fuerit in
 carcere et q̄ nō fuerit passus illam ignominia. tex. aut̄
 hic se fundat sup̄ cautōe qñ p̄t seruari ius illius cōtra
 quē fit executio ergo ex h̄ facio regulā notandā et mul
 tū apit istū tex. q̄ vbiq̄qz p̄ cautōem non p̄t omnio
 p̄uideri iuri illi? p̄tra quē fit executio nō debet sentētia
 mandari executōni. p̄ h̄ facit qz cum ista p̄missio veniat
 p̄tra legē vnica. p̄alle. debet stricte itelligi ar. in regula
 que a iure cōi exorbitat. de re. in. li. vi. in. l. p̄cipimus. i
 si. L. de ap. ponit etiā ibi bal. q̄dam alia dicta q̄ mihi
 non placēt. videt̄ aut̄ velle q̄ impedit executō et offert
 ista cautio qñ p̄batio offert incōtinenti. iste aut̄ tex. nō
 fundat se super oblata p̄batōe regulariter. ergo d̄z ipe
 diri executio sine offerat p̄batio sine nō. vt i. d. l. vnica.
 Si aut̄ est p̄sumptio p̄tra petentē d̄z p̄uideri. put h̄ d̄z
 puto tñ q̄ vbi lesio esset patēs tūc nō haberet locū. q̄
 h̄ d̄z. Ratio qz cessare p̄sumptio. malicie. et idē possit
 ff

Et dicitur ubi forte infra breuissimum tempus quo vellet probare le-
sionem ar. eoz. q. dixi. s. in precedenti glo. Sed quod
quid si postulata restitio sit executio nulla ex parte ipsius
prode propter petentem namque indulta restitio deat reuocari
executio per viam acceptatam. hanc questionem h. ponit do. an.
et dicit quod dicitur de ro. tenent quod non ex quo legitime facta
fuit et videtur ipse cum eis transire. Sed tu aduerte quod aut ipse
se fuit deceptus aut lra sua est corrupta. quod dicitur de rota
de directe percludant pertrarium in perclusione. c. cclxvi. et dicitur
iure h. dicitur pertrarium per pertrarium. nam tex. in. d. l. vnica.
vult quod postulata restitio nihil debet inuari. ergo execu-
tio facta post postulacionem fuit iniusta ergo debet re-
uocari. ar. in. c. non solu. de appel. li. vi. et dicitur dicitur de
rota idem esse si petat restitutio ad appellandum quod si quis
petit restitutio simplr aduersus suam differt executio
vt in. d. l. vnica. fortius dicitur differt quod petat restitio ad ap-
pellandum quod non. Secus dicitur ubi executio fuisset facta ante
postulata restitio. quod sic h. postea postulet et obtineat
tar restitio propter sententiam non per retractat executio. h. debet
expectari finis causa principalis quod quod legitime factum est non
debet retractari. vt in regula factum legitime. de re. in. li. vi.
Et aduerte ad aliam limitacionem qua ad istum tex. ponit
h. do. an. et attribuit eam do. de rota deci. ccccxxxij. alias
xxxij. s. quod ista cautio exigitur a suspecto de dilapidato-
ne et quod est ita paup quod post dilapidacionem non posset de
suo satisfacc quod mihi non placet. quod iste tex. loquitur indi-
stincte. vbi cum recedam? ab illa lege vnica dem? stricte i-
telligit istum tex. ex quo ei iste petens restitio quod i vno non mi-
rum si releuat i alio. s. in cautio. et vtile est sibi hinc plura
remedia. et propter hinc illorum et propter principale. ar. in. l. i. ff.
si quis in ius voca. et in. l. quotiens. ff. de act. et obli. et
facit quod non. bar. in. l. i. ff. ad trebel. Sed quod quod
dixi quod regulariter restitio in integrum impedit executioem
et idem facit appellatio vt in. c. venientes. de iure iura.
secus in supplicacione vt dixi et notatum fuit in. d. c. ex lit-
teris. q. est ratio diuersitatis in hoc vide per Jo. an. i. addi-
spe. in. ti. de suppli. in. s. differt. et percludit quod appellatio est
remedium ordinariu et iniusticie. Ideo hinc impedire
executioem. in integrum restitio iniusticie iuri hinc beat gratiaz
annexa tunc illa gratia potius hinc a iure quod a iudice. nam in
ra indulgent restitioem in integrum minoribus ecclesie et
maioribus ex iusta causa. vt in iuribus vulgaribus merito
postulato restitioem impedit executioem sicut appellatio.
supplicacio aut iniusticie puge gratia que est fienda ab hoine. nam
propter presumptioem que est orta ex persona pferentis suaz. pu-
ta principis vel pfecti ptozio non dicitur de iure admitti ali-
quod remedium retractatiu. h. supplicacio admittit ex me-
ra gratia principis. ideo cum fundet sup mra gratia non
debet impedire executioem sine. satis enim est quod det cautio
de restituendo si supplicacio obtinebit in causa. iuxta non
in. d. c. ex lris. et in quod. q. supplicacio supius allegata.

Et dicitur quod ratio restitio est quod remedium supplicacionis non fun-
datur sup aliqua iusta causa sed solum sup ea egrate quia a
sententia principis non potest appellari. h. restitio in integrum
est fundata sup causa extrinseca. puta sup imbecillitate etate
vel fauore ecclesie vel sup aliqua alia iusta causa. puta quia
era absens causa rei publice vel quid simile. ideo istud reme-
dium restitioem in integrum pigrius opatur quod remedium
supplicacionis. et vide quod dixi. s. c. p. Ex hinc enim sup cau-
tus vt aduersus suam principis potius incedas per viam
restitioem quod supplicacionis quod intelligit quod vtrumque reme-
dium parit quod subest causa petendi restitioem iuxta ea que di-
xi in. c. precedenti. In gl. h. ubi ar. non hinc istam perculam
glo. quia est optima.

Oram. Post pemptorium non auditur
ecclesia de iure communi audit tunc per be-
neficiam restitioem in integrum. h. d. v. dicitur per
narrat factum. Secunda inter loquitur ubi nos aut. v. dicitur per
nro ex tex. quod ad pbatos in causa faciendam vnica dicitur di-
latio et non plures. per cor. l. si. ff. de ser. et vide quod plene non.
glo. in. c. ij. de dila. et quamquam tex. hic dicit terminum su-
ille pemptorium tunc omnis dilatio pbatoria est pemptoria
vt in. d. l. si. et in. c. l. de pba. vbi in causa civili nunquam da-
tur secunda dilatio nisi ex causa. vbi sup exntia cause dicitur pmissi
cause cognitio. d. l. si. et i. l. orone. c. ti. vbi non potest inder si
ne causa dare secundam dilacionem. vt in. d. l. si. et ibi non. bar.
nec videtur valeat pbatio que fit per dilacionem data sine cause co-
gnitione de qua tunc dicendum vt ibi plene non. Secundo non
quod iste pscriptioem iudiciales currit etiam propter ecclesiam
nam vides hinc quod ecclesia non pbatuit in prima dilacione sta-
tuta non fuit admittit de iure communi ad pbandum per di-
lacionem hinc fuit opus recurrere ad ius singulare. s. ad hinc
cium restitioem. Et ex hinc et ex tex. inferit quod aduersus pcri-
ptioem iudiciales ppetit ecclesie beneficii restitioem. de
quo vide quod dixi in. c. auditis. s. e. Tercio non quod
vbi per dilacionem pfixam quod tenet ppetere instructus non
audit petens terminum vltiorum ad instruendum. Et facit
iste tex. in ar. ad quod quotidianam. iudex citauit aliquem
vt compareat certo termino per quo comparet in termino per
curator et petat dilacionem ad faciendam fidem de mandato nunc
quod sit sibi dandus terminus. an dicitur possit condemnari
tenet per sumax quod non potest legitime in termino. et dicitur
quod non dicitur dari dilacionem per potius potest vt sumax pdemnari
quod cum habuerit dilacionem ad ppendum dicitur ppetere legi-
time ad h. l. si. quod. l. d. dila. et hoc firmat ibi bar. et tene-
mra hanc questionem quod quotidie accidit. v. dicitur quod etiam
propter interlocutoriam pape potest ecclesia petere restitioem in integrum.
vltio non casum quo exclusus vna via admittit ad
idem alia via. nam ecclesia hic exclusa de iure communi fuit ad-
mittit per beneficii restitioem et per hanc limita regulam cum quod
vna via. de re. in. li. vi. et quod le. et non. in. c. tue. de par.
In gl. in. v. spale mandatum. ubi non videtur sufficere

generale mandatu. **¶** In canonista tex. iuncta gl. qz nō habes alibi in corpe iuris canonici qz ad petendum restōem in integz requirit spāle mandatu. legiste hnt in. l. illud allegata in glo. et intellige. qm restō i integz venit pncipaliter. secus si venit incidēter in causa generaliter pmissa. vt dixi post gl. s. c. p. r. iō in casu h. c. nō erat necesse hfe spāle mādatu qz veniebat incidēter. vñ dicit hosti. qz spōte pcurator exhibuit spē ciale mandatu vel p̄t dici fm cum r. Jo. an. qz h crant elapsi. x. dies a tempe interlocutorie. r. nō singulariter h dicit qz nescio alibi qz vbi ptingit lesio p interlocutoriam nō pōt pcurator petere restōem sine spāli mādato post lapsū decēdij. Ratio pōt esse qz post lapsū decēdij trāsiuit interlocutoria in rē iudicatā vt i. c. cū dicit. de de. vñ nō p̄t amplī dicit qz restō incidit in cām Sed satis pōt de hoc dicto dubitare qz licz transierit in rē iudicatā. ex quo tñ ptingit negotiuz pncipale qd nondū est diffinitū videtur qz debeat admitti rōne incidētie r. p̄nexionis ar. optimum qd legit r. nō. in. c. si. d. apel. li. vi. r. in de. cū a repulsiōe. c. ti. p̄dicit tñ per ibi nō. eque distingui qz aut est talis interlocutoria q̄ non ptingit negotiū pncipale vtputa sup dilatoria exceptione r. tunc requirit spāle mandatu post lapsū decēdij. Stat cōtingit negotiuz pncipale puta qz fuit lata sup aliqua pemptoria r. tūc sufficit generale mandatu p nō. in iuribus pall. Sed cōtra predicta r. p̄tra tex. opp. videtur etiā qz nō debeat iste pcurator au diri nā videtur ecclesia fuisse in dolo dādo pcuratori mandatu spāle ad petendam restōem casz potuisset assignare omnia munimēta cause sicut dedit mandatu videtur ergo peccasse ex certa scientia h̄ aduersus delictum nō datur restō. vt in. l. auxilium. ff. de mino. So. dicit hosti. qz forte dedit ecclesia mandatu generale ad petendam restōem in integz iure minor. vtputa cōstituo te. pcuratorem r. do tibi mandatu ad petendaz restōez in integz vbiunqz opus fuerit. vnde iste casus non fuit p̄cogitatus p ecclesiaz. et forte pcurator credit attulisse secū omnia munimēta cause r. dum esset in curia vidit qz illa nō erant sufficientia vñ p̄duxit mandatu suū sup restōne petenda vel forte melius scdm eū post interlocutoria ecclesia dedit mandatu spāle. nō. singulariter r. tene mēti ex p̄cedenti solutione qz ad petendā restōem sufficit spāle mandatu cōprehensum sub generalitate verborū qd est cōtra L. r. r. alios legistas in. l. vnica. L. de pcura. vbi dicit qz mandatu. de bet esse spāle quo ad illam cām in qua est petēda restō ar. l. si qz mibi bona. in. §. iustus. ff. de acqui. here. vbi ad adeundā hereditatē p seruum requirit spālis iustus dñi. nec sufficit dare spāle mandatu sub generalitate verborū. So. an. simpliciter sequit hie dicit hosti. non obstante dicto legistarū Sed tu vide plene p bar. in. l.

filii familias. ff. de dona. vbi reprobat dictū L. r. r. te net idem qd doc. nri hic licet nō alleget. mouetur per istū tex. q̄ optime facit. nā ad donationē faciendā requiritur spāle mandatu. vt in. l. p̄tra iuris regulas. ff. de pac. r. in. c. si. de offi. vica. li. vi. r. tñ sufficit dare mandatu spāle sub generalitate verborū vtputa qz possit donare lz non dicat cui et qd vt i. d. l. filius. nec obstat dicitus. §. iustus. qz illud p̄cedit ppter graue p̄iudiciū qd posset incurrere dñs si hereditas nō esset sufficiens. et idem dic vbi timet de graui p̄iudicio dñi. tūc etiā requirit spāle mandatu spāliter factū vt in. d. §. iustus r. vide tex. optimū cū gl. in de. nō pōt d. pcur. r. i. c. pcurator. d. dec. li. vi. Et ob istam cām ad p̄trahendū m̄i moniā requirit mandatu spālitimū vt exprimat psona cū qua d̄z p̄trahi m̄i moniū vt in. l. generali. ff. de ritu nup. vide tex. p̄iuncta glo. in. c. si. de pcur. li. vi. Ego aut h̄ dicit doc. p̄bo p tex. in. c. qz ad agendū. de pcur. li. vi. r. ex nō. i. l. sed r. si qz. §. quod tū. ff. si qz cautio. vbi patet qz in requiritibus spāle mandatu sufficit ex primere vnū casum requirētē spāle mandatu subiecta clausula generali. vñ plus puto qz ad petendā restōem sufficit istud mandatu cōstituo te pcuratorē meū et do tibi mandatu trāsigendi et generaliter faciēdi omnia q̄ requirit spāle mandatu qz satis p̄prehendit casus restitutionis vt ibi nō. cū nō sit istud p̄iudiciale nec continet aliqz penā resp̄ca dñi. Illud tñ scias qz vbi p̄babit dubitat de spāli mādato admittit pcurator cū cautio ne de rato tex. ē nōbilis in. l. qd si spāli. ff. d. mino. r. vi de ad materiā hui? gl. meliorē gl. i. d. c. qui ad agendū q̄ enūerat oēs casz regrētes spāle mandatu r. tene illaz menti. Extra gl. quero. qm incipit currere q̄ driēniū p̄fixū ad petendā restōez si ecclesia fuit lesa qz nō p̄bauit in termino. So. dicit hic Inno. qz currit a die lapsi termini qz tūc ecclesia fuit lesa et nō a tpe sentētie interlocutorie refert tñ quosdā dicere q̄ driēniū currere a die snie qz p̄ sniam ecclesia fuit realiter lesa. h̄ mibi pl̄ placet p̄num dictū. r. h̄c opi. Inno. sequit glo. i. cle. vnica co. ti. p̄dau. de lia. ibi r. Archi. in. c. h. e. ti. li. vi. f. dñi de rota deci. clvi. formiat h̄c q̄onem in ecclia que omisit p̄bationē necessariā r. reportauit tres suias contrarias r. dicit qz q̄ driēniū currit a tpe snie vltime r. nō a die lapsi termini ad p̄bandū motū qz gramē non fuit p̄pletū nisi qm ecclia appellare nō potuit nā in cā appellatōnis potest p̄bare id qd omisit in instātia pncipali. vt in. c. cū Johannes. de si. instru. r. in. l. p̄ h̄c. L. de tēp. appel. Et ad dictū doc. palle. r̄ndet qz p̄cedit in sententia interlocutoria nā ab illa nō p̄putat quadriēniuz

Ego distinguerē p̄cordando sic qz aut ecclia vult ad mitti ad p̄bandū in eadē instātia qz snia diffinitua ad huc nō est lata r. tūc currit quadriēniū a tpe lapsi termini vt voluit Inno. h̄ hoc p̄bat in isto tex. vbi fuit data

restitutio aduersus lapsu terminu q̄ tūc fuit p̄pleta le-
sio. Et sententia diffinitiva fuit lata añ q̄duennium ⁊
tūc aut omīssa fuit talis p̄batō que nō poterat fieri in
cā ap̄lōnis. puta datus fuit terminus ad dilatorias p̄-
ponēdas. nā dilatorie nō p̄nt p̄poni i cā ap̄lōnis. vt ē
tex. nō. in. l. ita demū. C. de p̄ca. et tūc indubitanē qua
diciētiū incipit currere a die lapsi termini aut erat p̄ba-
tō q̄ poterat fieri in cā ap̄lōnis ⁊ tūc si ecclesia petit re-
stitui aduersus ap̄lōnem omīssam incipit q̄duennium
a die quo scia trāsiuit in rem iudicatā q̄ tūc eccia fuit
lesa nā nō obstante lapsu termini poterit p̄bare in causa
ap̄lōnis. ⁊ h̄ casu intelligo dictū d̄noz de rota. Et ec-
clesia petit restōem aduersus sententiā et nō p̄to q̄ si
bi p̄sit q̄ ista restō reducitur eam in statum in quo erat
tpe sine. ⁊ tpe sine nō poterat p̄bare p̄pter lapsum ter-
mini vt hic. ergo op̄us est petere restōem aduersus sen-
tentiā ⁊ aduersus p̄batōem omīssam in eo q̄ petit re-
stitui aduersus p̄batōem omīssam puta d̄m Inno. p̄e-
dere ⁊ respectu inie. p̄cedit dictū do. de rota.

Onus minor i eo
q̄ p̄traxit vel omisit si
petende. In p̄ia p̄is p̄is petitiō sup̄ qua. Sec̄da dat
iudicis ibi quo circa. Nō p̄mo ibi. p̄ le ac fratre suo
canonico ⁊c. q̄ clericus p̄t petere restōem in integrū
corā iudice ecclesiastico aduersus p̄tractum cū quocun-
q̄ inītū. Item aduersus p̄sc̄ptōnem inductā ex statu-
to vel p̄suetudine laicoꝝ. Ex quo infert p̄ma fronte qd̄
petens restōem non tenet sc̄q̄ forū illius in cui⁹ p̄tri-
diciū petitur restitutiō et dicebat do. an. h̄ fore mirabi-
le. Ex quo colligebat q̄ vbi nil dari vel fieri petit a p̄-
te. ⁊ solū implorat iudicis offiū lz̄ redundet in iudici-
um. t̄c̄q̄ nō tenet q̄s adire iudicē illius de cuius iudi-
cio agit. Et ex h̄ sentit q̄ petens restōem p̄t regularit̄
īpsam petere coram iudice suo. ⁊ h̄ dictum apte est p̄tra-
tex. in. l. h̄. C. vbi et apud quem. vbi tex. ap̄issime dicit
q̄ petens restōem tenet adire iudicē illius in cui⁹ p̄tri-
diciū petit et h̄ nō. ibi bar. et alij. Sed tex. vt dixi est
ibi clarissimus dicit ergo ad istū tex. intelligēdo q̄ ven-
ditio fuerat facta laicis qd̄ sp̄ale est in eccia et in p̄so-
nis ecclesiasticis ad h̄ vide Inno. in. c. cū sit generale.
de fo. p̄pe. vbi dicit q̄ eccia p̄t petere restōem corā in-
dice ecclesiastico etiā aduersus p̄tractum inītū cū laico et
h̄ ideo quā ecclesia in hac petitiōe est p̄uilegiata q̄si ve-
lit singulariter inuere q̄ vbiq̄nq̄ eccia gaudet aliquo
p̄uilegio sp̄ali potest illud intentare corā iudice ecclesi-
astico ad qd̄ vide in simili qd̄ nō. glo. si. in. c. p̄uile. s. ti.
p̄pi. Ego allego tex. in. c. pe. de re. ec. non alie. vbi
hoc p̄batur in ecclesia. Respectu vero clericōꝝ in patri-
monialibus p̄bat h̄. nam clerici gaudent eodem p̄uile-
gio in rebus suis quo gaudent in rebus eccie. vt in. c.

si. de vi. ⁊ ho. de. et p̄ gl. in. c. ex his. ⁊ e. p̄igne. ⁊ facit
iste tex. in eo q̄ dicit q̄ possessiones fuerunt vendite qui-
busdam non refert ergo an venditio fuerat sc̄a laicis l̄
clericis. Et ex p̄dictis habes casum in quo cleric⁹ gau-
det q̄ ad p̄uilegiū fori in rebus suis eo fanōe quo gau-
det in reb⁹ eccie et h̄ tene mēti. Nō q̄ cleric⁹ etiā b̄nifi-
ciatus p̄t l̄cite tenere primonialia et qd̄ plus est habz
in illis beneficiū etatis et etiā in multis p̄uilegiū p̄cel-
sum rebus eccie p̄cor. xvi. q. i. in. c. s. l̄iter. Nō t̄c̄o
q̄ minor etiā clericus p̄t rōne lesionis petere restōem
in integz b̄nificio etatis. q̄litas ergo clericat⁹ ⁊ etiā ca-
nonicatus nō excludit ab ista petitiōe restōis etiā i
rebus sp̄alibus ⁊ in h̄ tene mēti istū tex. Quid aut si
clericus minor ledat in sp̄alibus in iudicio vel extra
an possit petere restōem vide p̄ gl. in. c. ex p̄te. de re-
sti. po. et ibi p̄one dixi. Quarto nō q̄ q̄ntas cleri-
catus ⁊ etiā canonicatus nō liberat a p̄ia p̄tate. nā iste
erat clericus et canonicus ⁊ t̄n erat sub p̄ia potestate.
vñ fuit emancipatus a p̄re. Et p̄clude q̄ in clericis secu-
laribus sola dignitas ep̄alis liberat a p̄ia p̄tate vt p̄-
batur in. c. p̄ venerabilem. ⁊ q̄ si. sint le. et tene mēti ad
hoc illū tex. p̄ locū a sp̄ali. Ad idē in auct. p̄stitutiō q̄ di-
gnitas liberat a p̄ia p̄tate. ⁊ palā. q̄ transumptiue ha-
betur in auct. ⁊ dignitas. C. de ep̄i. ⁊ cie. Et hanc p̄clu-
sionem ⁊ Inno. et cōiter doc. moderni in. c. indecorū.
de eta. ⁊ q̄l. q̄cquid ibi senserit gl. Et intellige p̄dicta
quo ad t̄p̄alia. nā in sp̄alibus nō ē cleric⁹ sub p̄tate
paterna vt in. c. si annū. de iudi. l. vi. Religio vō appro-
bata dissoluit vinculū p̄rie p̄tatis. vt nō. in. c. h̄. ⁊ q̄.
h̄. et in. l. si ex cā. ⁊ penul. ⁊ ibi bar. ff. de mino. Nō
q̄nto q̄ statutū laicoꝝ ligat clericos quo ad eoz patri-
monij ita colligebat h̄ do. an. et credo q̄ fuit ⁊ excep-
tū allegatōe Bar. q̄ bar. in. l. cūctos p̄los. C. de sū-
tri. allegabat ad h̄c sc̄iaz istū tex. Sed certe h̄ t̄m ē
apte p̄tra. c. si. d̄ vi. ⁊ ho. de. nec iste tex. h̄ p̄bat. nā nō
loq̄tur tex. de statuto p̄iudiciali. ⁊ fanōre p̄origente nā
dicebat statutū seu p̄suetudo q̄ lz̄ p̄rimiorib⁹ recapa-
re rē veditā ex̄neo l̄ p̄iūcto im̄mōzi oblato p̄cio. ⁊ anū
et dicit. h̄ an̄ erat fanorabile clericis in eo q̄ voluerit ef-
ferre p̄ciū et recuperare rē venditā extraneo. vñ ipse bar.
i. l. emilius. ff. de mino. ⁊ i. l. si. C. in q̄. can. in ite. resti.
nō est necef. intellexit istū tex. ⁊ b̄n in statuto p̄origente
fanōre q̄ tractabat de lucro captādo. vt ⁊ dicit vñ collī-
go fm̄ vey intellectū vñ d̄m notabile qd̄ m̄d⁹ p̄bat
h̄c l̄ra q̄z aliq̄ alia vidz q̄ clici possint vii statutu seu
p̄suetudie laicoꝝ p̄origite meꝝ fanōre ex̄q̄ statutu seu
p̄suetudo disposit ḡnialiter q̄ tūc vidz qd̄dā statutu p̄-
uilegiatiū c̄tūq̄z est laicos posse in rebus eoz p̄uile-
giare ecciaz ⁊ clericos. vt in. c. nouit. de iudi. Sed q̄n
statutu nō est p̄uilegiatiū q̄ tūc nō ex̄tēdit ad clericos
ex defectu iurisdictionis q̄ntū canq̄z generaliter loquatur

vt est tex. in. c. ecclesia sancte marie. de pñi. et ibi plene dixi. et p hunc tex. p̄t d̄gadi nōbillis et quotidiana que stio. Statuto laicoꝝ cauet q̄ extantibus masculis filia femina nō succedat mortuo p̄re extat masculus cleric⁹ nunqd̄ habeat excludere feminā secularē a successione et certe tex. valde nō. est hic q̄ sic. q̄ illud statutum est mere p̄uilegiatiū respectu masculoꝝ ad idē vide bonū tex. in. ca. dilecti. de fo. p̄pe. vbi p̄uilegium simpliciter p̄cessum hoibus alicuius loci p̄prehendit etiā clericos illius loci. et hanc s̄nias firmavit Bal. in. l. cunctos populoꝝ. p̄alle. 3. Jo. de lig. in. c. q̄d̄ clericis. de fo. p̄pe. et ibi plene dixi. Nō sexto q̄ minoribus subuenit p̄ restōnis beneficiū etiā in lucro captādo. nam resp̄ctū portōnis partis p̄tingentis p̄tem quā volebant isti recapare oblatō p̄cio tractabant isti de lucro captādo. vbi cūq̄ ergo minor vel ecclesia potuit aliquod lucrū p̄seq̄ ex sua v̄alitate vel in curia negligit p̄t petere restitōnem in integrū p̄tra obstaculū lucrī obsequēdi et de iure ciuili est etiā tex. in. l. ait p̄tor in fi. ff. de mino.

Septimo nō valere statutū seu p̄suetudinem vt liceat p̄ximioꝝ rem venditā extraneo infra certū tēpus recuipare oblato p̄cio de iure p̄i secus est vt in. l. duduz. L. de p̄tra. emp. Octauo nō tene mentē q̄ nō p̄batur in corpe viriūsq̄ iuris ita bñ sicut h̄ q̄ p̄scriptio statutaria seu p̄suetudinaria licet sit tēpali s̄ currit cōtra minoꝝ vbi agitur de lucro captādo. qd̄ aut si ageretur de damno ip̄loꝝ minoꝝ dicam. 7. et nō q̄ p̄tra p̄scriptio nem extraiudicialē dat minoꝝ restitūtō etiā si p̄scriptio sit inducta statuto vel p̄suetudine. Nono et vltimo nō ibi debita iuris solēntias rē. q̄ in rebus patri monialibus clericoꝝ minoꝝ distrabēdis d̄z interueniē iuris ciuilis solēntias. nam cū ius canonicū non dicat p̄trarium et ius ciuile in fauorē minoꝝ loquat̄ indistincte d̄z intelligi. etiā in clericis minoꝝibus ar. in. d. c. dilecti. et in. c. i. de no. op. nunc. Cōtra p̄dicta et p̄tra tex. oppo. de. l. si. L. in qui. cau. in inte. resti. non est necesse. vbi d̄z q̄ nulla p̄scriptio tēpali currit p̄tra minoꝝ. hic aut erat p̄scriptio vnius āni et diei tñ fecit cursum suū p̄tra minoꝝ. So. Anno. voluit p̄ istam tex. singulariter limitare dictam. l. si. dicens q̄ illa. l. debet intelligi in p̄scriptōe legali secus in p̄scriptōe statutaria vel p̄suetudinaria q̄ illa currit p̄tra oēs vt hic mouet quia lex finalis non cogitauit de statuto vel p̄suetudine cui ista p̄stant in facto. Hinc est q̄ nō tolluntur p̄ legem p̄trariam nisi fiat sp̄alis mentio vt in. c. i. de p̄si. li. vi. Sed bar. in. l. emilius. p̄alle. et i p̄dicta. l. si. 13. p̄trariū dicens q̄ imo. l. potuit cogitare in genere. nā illa. l. fū dant se sup̄ indēnitati minoꝝ vt nō inciderēt detrimētum vigoꝝe p̄scriptōnis t̄pali. ergo debet intelligi in q̄ntūcūq̄ p̄scriptōe t̄pali. et ad istū tex. r̄idet q̄ h̄ ageretur de lucro captādo. secus vbi ageretur de dam-

no incurriendo quasi velūt dicere q̄ vbi p̄scriptō statutaria tēpali excludit a lucro p̄sequendo currat cōtra oēs q̄ non debemus stricte interpretari statutū generaliter loq̄ns vt alius laucec ar. in. l. p̄p̄xit. ff. q̄ et a q̄. Sed vbi agitur de diminutōne p̄monij debem⁹ tūc stricte interpretari statutū ne aliquis iuste incurrat damnū vt plene nō. in. l. oēs ppli. ff. de insti. et in. et videtur tex. in. c. cum dilectis. de p̄sue. et in. l. ij. L. de noxa. Ideo statutū h̄ casu generaliter loq̄ns nō debet intelligi vt includat minoꝝ cū eoz damno p̄tra dispōnenti dicte. l. si. debet ergo scōm bar. restringi dictū Innoc. ad casum in quo agitur de lucro captādo. et h̄c opi. bar. seq̄tur do. an. hic et bal. in. d. l. si. et fuit subtilis cōsideratio. q̄ mihi satis placet et p̄ ea adduco hanc p̄sideratōnem. l. si. p̄alle. fuit inducta p̄ncipaliter ad p̄seruatōnem p̄monij minoꝝ q̄ melius erat inra eoz itacta seruare q̄ post vulneratā cām remediū q̄rere. vt in. l. si. L. in qui. cau. in inte. resti. nō est necesse. q̄ rō vendicat si bi locū etiā i statuto. nam statutū in d̄bio recipit limitatōnem et interpretatōz a iure cōi. vt in. d. c. cū dilectis et in. d. l. ij. et nō. Innoc. in. c. cām. de rescrip. et bar. in. d. l. oēs. Sed vbi statutū afferret lucrū cū t̄pō limitatōne cessat rō. d. legis. nō em̄ diminuit h̄ p̄monij minoꝝ neq̄ deteriorat eoz p̄ditio q̄ lucrū nō porrigitur ex statu to simpli f̄ cum p̄finitōe t̄pō nō ergo possumus dicere q̄ nō currat p̄tra minoꝝ q̄ cessaret statutū cessante q̄litate. vt in. c. si. de resti. spo. et in. l. in delictis. in. c. si. de retracta. ff. de noxa. nō obstat. c. de p̄si. li. vi. q̄ illud. c. loq̄tur q̄ lex ex toto tolleret statutū vel cōsuetudinem. f̄ in casu nō potius limitat seu restringit statutū p̄. l. qd̄ fieri debet. vt in. d. l. ij. L. de noxa. et in. d. c. dilectis. Quid aut in p̄scriptōe tēpali inducto ex testō dic q̄ etiā currit p̄tra minoꝝ. vt in. l. ij. ff. d̄ mi no. et nō bar. in. d. l. emilius. Idem dicit p̄scriptōe cōuentōnali. nā si ex p̄uentōe inita cū d̄sancto incepit ali qua p̄scriptō illa currit p̄tra minoꝝ successorē. si nihil agit cū minoꝝ vt ē casus nō. in. d. l. emili⁹. et dicit vt ibi idē d̄cendū in p̄scriptōe legali q̄ inc̄ ep̄t currit cōtra maiore nā postea currit p̄tra minoꝝ etiā papillū i illo iure succedente. vt est tex. in. d. l. ij. ff. de mino. et ibi h̄ firmat bar. nisi eēt p̄scriptio. xxx. vel. lx. an. q̄ tūc illa nō currit p̄tra pupi. lū h̄ fuerit inchoata. p̄tra maiore. et ad h̄c casum restringit bar. legē sicut. L. de p̄sc̄. xxx. vel. lx. annoꝝ. et in. d. l. etiā qd̄ est bene nōndū. In glo. l. ibi cā restōnis nō admittit rē. fallit in p̄re q̄ pater p̄t peter restōnem in integrū p̄ filio et h̄ p̄pter p̄iudiciū suū q̄ tenet p̄ peculio ex facto filij de quo in. l. patri. alle. i glo. Et ad istū tex. r̄ident doc. q̄ exceptō nō fuit opposita vel forte frater h̄bat h̄ mandatū sp̄ale. h̄c nō dicit. et ad. c. nōnulli. de r̄p. vbi admittit p̄incta p̄sona in casu regrente sp̄ale mandatū dicit Jo. an. q̄

ideo sibi ptingit qz agitur de modico pndicio tene me-
ti hanc rone iuncto suo rex. na pt elici hic regula qz vbi
cunqz casus regrens spale mandatu est modici pteu-
dici admittit pincta psona sine spali mandato in ca-
sibus regrentibus spale madam. vt i. l. patri. pal. cu
similibus. In glo. h. ibi pater vero habet usufructu
b intellige in laico. nam clericus non acquit patri usu-
fructu in bonis vnde qz sibi puenitibus. Et b hnt
clerici ex privilegio impatoris i auc. p. biteros. L. d. epi-
et de. no. hosti. i. c. qz nos. j. de testa. z b idubitanter
qn clericus aderat tpe delatdis bonoz. qd aut si su-
puenit postqz patri erat acquisitus usufructus dica ali-
bi vbi melius cadet. In gl. penl. in si. no. bñ istam
gl. iuncto tex. ex qua vltra pdicta collige qz qntumqz
in alienatde rei eccie vel minoris interuenierit decretuz
superioris z ois iuris solenitas tn si minor vel eccia pot
pbare se lesum ex illo ptractu pr petere restonem in in-
tegru. vt in. l. si qdem. L. de predi. mino. decretu eniz
superioris idcir psumptoz qz oia sunt ltima acta vt in
l. i. et qd ibi no. bar. L. de predi. decu. sine decre. non
alie. l. x. Tñ non iducit psumptio iuris. et de iure vno
pr pbare ptractum vt b z in. d. l. si qdem. Ex gl. op-
po. ptra tex. in eo qz admissus fuit b libellus alternati-
uus z intentatu remediū ordinariū cū extraordinario.
nam petebat isti venditōnem. pnuciar. nullā vel se re-
stitui inquantū venditō teneret. b aut fieri nō debebat
qz libell' o3 esse clarus z certus vt i. c. si. de libl. obl. z
in. l. ptoz edixit. ff. de iur. do. dicit hosti. qz iste tex.
potest pcedere de iure canonico qd non curat de istis
substitutibus legilibus arg. in. c. dilecti. de iudi. h. ec-
so. non est bona p nō. in. c. j. de libel. obla. Inno. dat
aliā solonem nobilem ad quā quotidie allegatur iste
tex. dicens qz vbiqz qz pbabiliter dubitat de actō-
ne sibi ppetenti p t accumulare multa remedia alterna-
tine. qd dicit pcedere siue qz dubitet ex facto alieho si-
ue ex facto ppro. nam isti erāt minores tpe ptract' vñ
poterāt pbabl' dubitari nūqd interuenisset ois soleni-
tas Et p hac cōclusionē Inno. est bo. tex. i. l. i. ff. quoz
legi. vbi si qd est certus de remedio ppetenti tenet di-
gere altez. ex quo se ambo nō ppatiant. vt in. l. qd i be-
re dem. ff. digere. ff. de tribu. et in. c. vt qz dnas. d. elec-
li. vi. et p b dicit Inno. qz admittit iste libellus dico rē
pntere ad me iure dominij vel quasi. z nō bñ b vltim
qz libellus pcederet de iure ppter incertitudinē. nā ali-
qui voluerunt dicere qz solū pcedit ex cōsuetudine. de q
vide qd plene dixi in. c. q. de libel. obl. et p gl. in. c. ab-
bare fame. d. re iudi. li. vi. Et ex his hōs limitatōz bonā
ad istam regulā qz vbi ppetit ordinariū nōn dat extra
ordinariū vt i. l. in cause. ff. de mino. pcedit cū vbi cer-
tū est de remedio ordinario. b vbi pbabiliter dubitat p t
intentari vtrumqz disunctiue seu sub p dītōe vt hic no

tantur pbatur et est b valde vtile. Ultimo h querit
an p restōem in itegz aduersus lesionē ptingentē ex cō-
tractu deat ipe ptractus in totū rescindi. So. tex. videt
hic qz sic. ad idē. c. s. e. et. c. penl. j. de re. ec. nō alie. z. l.
patri. in. §. ex diuerso. ff. de mino. In ptractū tñ facit
ex. valde nō. in. l. si res extimata. ff. de iur. do. qui vi-
det velle distinguē qz aut lesio ptingit respectu ptract'
qz eccia vel minor nō erat alias venditur'. vt qz nō ex-
pediebat rem eccie vendē. aut lesio ptingit in precio vt
qz eccia vel minor erat alias venditurus illā rem b de-
ceptus fuit i pōio duntaxat. p dmo casu d3 fieri restō
aduersus ptractū p quā rescindit ipse ptract' et sic qz
b casu etiā si ptingit lesio in pōio nō audiet emptor vo-
lens supplere instū precii b debet in totū rescindi ptra-
ctus sicut qñ lesio ptingit solū respectu ptractus. ad b
bo. tex. iuncta glo. in. d. §. ex diuerso. In scdo casu nō
debet peti restō ptra ptractū b respectu deceptōnis pre-
ciū. dat tñ optio emptori an b casu velit supplere iustū
pcaum an velit in totū rescindere ptractū qz forte non
emisset. p maiori pōio ideo dat sibi optio. z hanc disti-
ctōem in minorib' firmat gl. et post eā bar. in. l. si qdē
L. de predi. mino. et pfecto vidz satis equa distinctio
qz restō nō d3 plus afferre qz abstulerit lesio. vt i. l. qz
si minor. in. §. restō. ff. de mino. nō. bar. in. d. l. ab ho-
sibus. ff. ex q. cau. ma. ergo si lesio fuit solū respectu p-
cij non debet fieri restō nisi ad iustū pcaū. Ad. c. i. s. e.
qd fortiter videt ob stare vbi lesio ponderat solū respe-
ctu pccij et rescindit ptractus in totū. p t m dāt duplici
p dmo qz loquit qñ emptor vel pductor nolebat sup-
plere iustū pcaum quo casu d3 rescindi ptractus vt. s
dixi. Vel scdo p t intelligi qñ eccia fuit decepta etiā re-
spectu ptractus vt qz credebat illā alienatōz seu locatō-
nem codere in vtilitatē eccie. b postea apparuit ptractum
Ad. l. patri. i. §. ex diuerso. pal. potest m dēri vt p xime
dixi et ita sentit glo. ibi.

Restitū Causa resurutionis.

Restitū tio in in-
tegrz postulāda est ab ordinario admistratō
nam hūre vel a delegato ab eo sine bec cā sit spāliter si-
bi delegata siue incidat in cā generaliter sibi pmissa.
Ab ordinario vero admistratōz nō hūre vel a dele-
gato ab eo peti non d3 nisi veniat incident' in cā b pā-
mo. Arbitr' de cā restōnis nō cognoscit nec pōt assu-
mi in maioribus caus. z tria sunt dicta pncipalia. Se-
cundū ibi delegati. Tercū ibi in matrimoniali. Nō
p dmo qz ordinariōz iudiciū qdam hnt admistratōem
iuriū seu bonoz vna cū iurisdicōe. qdā vō hnt tñ iu-
risdictōz seu facultatē iudicādi. admistratōez vō nullā
hnt et qz sunt illi instāt in b glo. i. z. iij. Sed sic clarus
qz ordinaria iurisdicō ppetit cum pmissa' alicui cer-
tum territorij vel iurisdicō in territorio. Et b pinge

potest dupliciter nam si datur iurisdicctio cū limitatōe seu districtōe territorij seu cū administratōe bonoz vel iurij aliquoz talis dicitur habere ordinariā cū administratōe bonoz. exemplū in epō in ptate et similib' p' latis vel secularibus. Si vero dat iurisdicctio inter certas psonas dumtaxat isti dicunt ordinarij sine administratōe. pone exemplū in doctōibus legentibus qui habent iurisdicctōem ordinariā in scolares sine aliqua administratōe territorij vel iurij seu bonoz territorij vt in an. habita. l. ne si. p. pa. Item pone exemplū i deputatis sup apponibus. nam isti non habent aliqz administratōem s' solum habent facultatem cognoscēdi de caus' appellatōnum. qñqz iurisdicctio nō dat i territorio s' solum sit pmissio certaz causaz et tales dicunt de legati etiam si pmittantur cause alicui' municipij vt est videre in officiali suffraganeos epī. vt nō. gl. in cle. et si pncipalis. d. rescrip. Et ad p'dicta vide bar. i. l. si. l. vbi et apud quē et aliqd i. l. i. §. si plures. ff. de exercitib et i. l. et qz. ff. de iurisd. om. in. et p. Inn. in. c. cū ab eccle siaz. de offi. ordi. vbi pcludit iter cetera qz ordinariā iurisdicctōem solus pnceps seu lex pferat et vide qd ibi dixi. Considera tñ circa p'dicta vñ qz inq'sitores heretice p'auitatis deputati p papā in aliq' puincia vel dioecesi dicunt habere delegatā et nō ordinariā vt nō. Jo. en. in. c. per hoc. de here. li. vi. vbi pbari per locum a filii. in. c. ne aliqui. e. ti. li. vi. Secdo nō qz cā restitutōis in integru p't delegari p ordinariā habentē administratōem et de iure canonico nō est hesitandū qz oēs cause s' iure delegari pnt vt plene dixi in. c. qd sedes. de offi. ordi. Sed de iure ciuili sit disputatio qz cū me rī vey mixti impij nō p't regulariter delegari. vt i. l. i. ff. de offi. eius cu mā. est iurisd. s' cā restōis est mixti impij. qz expediat iudicis officio nobili l3 ad instantiam p'ris. nulla tñ actio ppetit ad petendū restōem vt. l. qd si minor. l. si. ff. de mino. hinc est qz minor mg'at nō potest hac cā cognoscere vt in. l. ea q. ff. ad mun. Ideo videt qz de iure ciuili nō possit delegari p'ratū tñ ē decisi sum in. l. si. l. vbi et apud quē. et sup hac p'certatōe gl. et doct. vtriusqz iuris laborarūt. s' mihi pl3 opi. gos. h et bar. in. d. l. si. qz mero iure inspecto hec cā nō p't delegari de iure ciuili. s' fauore minoris fuit introductū. vt posset delegari. et p hec habes expeditā glo. ij. Nō tercio qz mandatū iurisdicctōnale ampliat rōne icidentie. p't ergo delegatus agnoscere nō solū de causa sibi specialiter pmissa. s' etiā de alia cā q' icidenter venit i causa pmissa. vt puta delegatus sup aliquo p'ratu venditōnis in iudicio p'ulat aliquā interlocutoriā p quā minor vel ecclesia est lesa. potest etiā petere ab eo restitutōem in integru qz nō petat pncipaliter s' icidenter. nam icidit in cā sibi pmissa. et eadē rōne idem dicim' i mandato pcuratorio vt rōne icidentie extendat ad spe

cialiter nō commissa vt habuistis bo. gl. in. c. suscitata s. e. ratio ergo icidentie ampliat iurisdicctōem nō solū ordinarij. vt in. l. quotiens. l. de iudi. et nota in. c. mā de ordi. cog. sed etiā ampliat iurisdicctōem delegati vt hic. Quarto nō qz delegati ab ordinarijs nō habentibus administratōem nō pnt cognoscere de causa restōis pncipaliter intentāda. hec ergo causa restōis nō est delegabilis p ordinariū administratōem nō habentem rō est qz nemo dat qz non habet. i. q. vij. d. aybertū. et in. c. qz aut. de iure pa. Sed iste ordinari' nō habet p'tatem restituendi pncipaliter. vt inuit illa litera in pncipio a p'ratario sensu et tenet coiter doc. h. et in. d. l. si. ergo nō potest s' alia demandare. Nō vltimo q'tuor causas sup quibus arbiter assumi nō potest. Primo in causa restōis in integru. rō qz restō est mixti impij et ipendit ex iudicis officio nobili. vt. s. dixi Arbitrari autem non hēt ea que sunt imperij nec etiā simplicem iurisdicctōem s' qñdam notōnem. vt in. l. i. l. de arbi. et in. l. ait p'tor. ff. de re iudi. et in. l. a dno. pio. eo. ti. facit. c. p tuas. j. de arbi. Secdo nō potest assumi in causa matrimoniali intellige de matrimonio carnali illa etiā p sacramētū matrimonij exigit maiorem iudicem vide de iure cōmuni solus ep's cognoscit vt in c. accedentibus. de excel. pla. et in. c. i. de p'fang. et affi. secus in matrimonio spūali vnde in cā electōnis seu alia beneficiali p't arbiter assumi vt in. c. ex pte. j. de arbi. et i. c. cum iter. de elec. et in. c. nisi. de pben. cū si. Tercio nō assumit in cā liberali intellige i cā liberali stricte sumpta cū. s. disputat an quis sit seruus vel liber. vt in l. nō distinguemus in. §. de liberali. ff. de arbi. sec' cū agitur de subiectōne alicui' ecclesie. qz illa vt dicunt hic doc. et bene non est p'prie causa liberalis qz oportz necessario qz eccia sit alicui subiecta qz nō p't esse accepta la. i. sine capite. xciij. di. nulla. et. ix. q. iij. cuncta p mūdum s' solū agit cui sit subiecta. ideo hec cā nō est grauissimi pndicij sicut est cā meri liberalis. ideo sup subiectōne ecclesie p't fieri p'promissum. c. cū olim. de p'scrip. et. c. cū tpe. de arbi. cū s'ilibus. Quarto nō p't fieri p'promissum in causa criminali vt h' in. l. non distinguemus. et in. §. iulianus. p'ual. Et licz glo. si. sup h' d'isp'utet dicit post hosti. et doc. qz debet tex. intelligi de causa criminali crinaliter intentata. nā illa exigit maiores iudices. secus i cā crinali ciuilitate intentata. nam super illa p't arbiter assumi sic p't intelligi. l. quid. §. §. ex cōp'misso. ff. de his q' nō. isa. ad idem adduc. c. venies. et. c. gntauallis. de iure iur. vbi videt tex. Et l3 ista lra nō numeret nisi q'tuor cās tñ pōdera rōndere i eo qz dicit qz iste cause exigunt maiores iudices. ergo p't fieri regula qz in oibus caus' exigētibus maiores iudices arbiter assumi nō potest. Et ex his infer. qz in caus' re seruatis pape arbiter non potest assumi quātūmcūqz ff. 4

partes presentiant de quibus causis vide glo. in. c. quod
transacionem. de offi. lega. et est tex. cum glo. in. c. ma
iores. in. p. de. bap. et in. c. q. n. de. elec. li. vi. In
glo. iij. ibi pnt agnoscere de restone. sentit ergo glo. q
illi ordinarij no hntes administratorem pnt cognosce
re de restone si ptes sponte se subiciunt eoz iurisdictioni.
h. intellige tu incidenter nam pncipaliter no possunt
cognoscere qz no pnt ea que sunt meri vel mixti. impe
rij et hoc sentit glo. in. l. si. l. ubi et apud que. et Inno.
hic nec pdest pntus pntz. qz ptes non pnt dare hac
ptatem no hnti vt pater hic in arbitro. nec potest fieri
prorogatio iurisdictionis qz prorogatio no potest fieri ad
ipem lepatam. vt dixi in. c. i. de. mutu. peti. et no. i. l.
inter litigantes. ff. ad muni. facit qd no. Inno. in. c. de
caus. de offi. dele. nam progare idem est qd extende
re iurisdictionem alterius in se sed illi no hnt ea q sunt
meri vel mixti impij ergo in eis no habet locum ista pro
rogatio. In gl. pe. ibi nec dicitur arbitro. no bene istam p
tialam glo. v. qz ad fine ex qua habes notare duo.
Primo qz arbitro pnt agnoscere no solum de expsis s
ppromisso s etiam de eo q oritur ex ppromisso seu in
cidit in causa ppromissa. et idem no. p gl. et Inno. i. c. cu
dilectus. j. de. arbi. Et ex h potest singulariter inferri q
si dubitatio orit ex ppromisso ad que bona extedatur
potestas arbitri qz arbitro poterit de h incidenter cogno
scere. Secdo no ex glo. qz arbitro pnt cognoscere de resti
tutione cu incidit i ca sibi pmissa. vt pata minor omisit
pbatonem necessariam in termino sibi dato vel in dilato
ne sibi pmissa vel no pbavit ante pclusionem in ca po
terit petere restonem ab arbitro aduersus ista lesionem
et pfecto h videt pbare iste tex. in. v. delegati. nam facta
mentio de delegatis et arbitris subicit i. h. clausula
generalis vt icidit pnt possit agnoscere ergo oq intelligi
etia in arbitris. qz clausula in fine posita det referri ad
omnia vt i. c. in. q. l. d. in. c. secudo reqris. de. appd.
Sed tex. iuris ciuilibus vni sumpta fuit ista decretalis. l.
in. l. si. palle. simpliciter videt denegare istam pntem ar
bitris. nec facit aliquam mentio de incidentia sed solum
de ea loquit respectu delegatorum. vni gos. dixit hic qz de
egitate pcedit dictum hnt gl. s. fm veritatem videt qz
arbitro nullo modo possit cognoscere p illam. l. si. In
no. etia h nullo modo vult pati qz arbitro possit pnt
scere de ista ca cum sit mixti impij vni dicit qz si ptingat
lesio coram arbitro puta qz po no pbavit in termino
no sit restio s potest arbitro pnt aduersus lesionem
statuendo alium terminum qd pnt fm hosti. p infra alle. h
i glo. ptra dictum Inno. facit iste tex. nam ordinarij no
hntes administratorem vel delegatus ab eo no habet ea
que sunt mixti impij et tñ rone incidentie potest restituere
vt h. i. d. l. si. ergo idem dicendum i arbitro. nam et de
legatus non potest cognoscere vltra cam sibi pmissam

et delegatio est stricti iuris vt in. c. p. et. g. de offi. dele.
et nihilominus cognoscit rone incidentie. ergo idem i ar
bitro cu arbitria sunt redacta ad instar iudiciorum. vt in. l.
i. ff. de arbi. Item tex. est h expressus cui no potest re
sponderi sine maxima impropetate verborum. limitetur
ergo tex. iuris ciuilibus p istu vt intelligatur qz arbitro no
potest agnoscere de restioe. l. pncipaliter. idem pot dicit
qz ista restio que sit incidenter p arbitro sapit potius
factu qz iuris misteriu. Et generaliter cu quis qd pos
sit de ca restonis agnoscere colligedo dicta doctorum
vtriusqz iuris distinguo sic aut quis de ordinarijs aut
de legatis aut de arbitris. Ordinarius habes admi
nistratorem potest de hac ca cognoscere no tñ pot re
stituere ptra suam superioris s aduersus ppriam suam
vel iudicis minoris pot restituere tam minore qz eccle
siam maioris. vt iusta ca vt in. l. in. cause in. h. iudicis. l. p
feci. et. l. minor aut. ff. de. mino. et in. c. c. bertoldus.
de. re. iudi. Ex quo inferitur qz no pnt ordinarij restituere
ptra suam delegati pncipis qz ille est maior ordina
rio in ca sibi pmissa. vt i. c. pastoralis. in. s. p. ff. de off.
dele. et i. l. aduersus. l. si. aduer. rem iudi. et in. d. l. mi
nor aut. An solus pnceps restituit ptra suam sui de
legati vt i iuribus palle. Ordinarius aut administratoz
non hnt no pnt de hac ca cognoscere nisi incidenter et h
b. clare iure no sit cautu. tñ satis pbat hec lra et dicta. l.
si. a pntario sensu. Delegatus vo a pncipe vel ab hnt
administratoz pnt cognoscere dupliciter. Primo si pmit
tatur sibi ca restonis pncipaliter. Secdo si venit inciden
ter in ca sibi pmissa. aliter no potest vt h. in. d. l. si. vni
delegatus etia pncipis no potest restituere ptra suam
sua diffinitiu. vt in. d. l. aduersus. et ibi h. firmat bar.
Potest addi et tercius casus. l. si. est delegatus ad vni
uersitatez causaz. na tunc pnt restituere pncipaliter h ca
restonis no sit sibi spaliter pmissa. ad h. facit tex. i. d. l.
si. i. h. et h. firmat ibi bar. qd tenementi. Ex h. inferat qz
vicarius epi foraneus pnt restituere cum sit delegat ad
vniuersitatez causaz vt no. glo. in. d. de. et si pncipalis
de. p. facit ad pdicta qd no. glo. in. c. cu cam. de ap
pel. et qd no. bar. in. l. si. vni alias incipit pponere. ff.
de re. iudi. Delegatus vo a no hnt administratoz non
pnt nisi icidat i ca sibi pmissa vt h. In arbitris vere dicit
vt. s. dixi. dixit tñ gl. nobiliter i. l. si. pal. qz licet arbitro
no possit pncipaliter restituere pnt tñ ppromitti vt pnt
ciet an sit danda restio. s. bar. h. oino ibi no approbat s
dicit se pntare qz in arbitratore pnt ppromitti ca restio
qz arbitratore est amicus ppositor. et est qdam ptra
ctus vt no. in. c. qntanallis. de iuridic. et in. an. vt de
ferentes iudices. vni licet ptes pnt pponere et ptracte
sup ca restonis ita debent p se ppromittere tanqz in ar
bitratorem. s. bal. indistincte tenet ibi pntariu. qz restitu
tio requirit officiu iudicis nobile qd no cadit in arbitro

vel in arbitratore et hoc dictum plus mihi placet. probo
 per istum tex. in si. i. eo quod fundat se quia iste canonicus ex gūt
 maiores iudices ergo etiam arbitrator non potest restituere
 Ad ar. bar. mideo quod partes sunt pacifice in causa restituis. quia
 non restituunt. sed super eorum iuribus promittunt. sed quando
 volunt promittere dant potestatem restituendi sed dare non
 potest istud officium nobile ar. in. l. patorum. l. de iuris.
 om. iudi. Saluando tamen in aliquo dictum bar. posset dici
 quod partes sunt promittere in arbitratore non ut restituat
 sed ut proponat inter partes super causa restituis non enim exerce
 bit arbitrator officium nobile sed officium promissoris et
 ita potest intelligi posse bar. et per hoc habes materia ista ex
 peditam. In glo. si. ibi non intelligit de famoso de
 licto. hec sō. non est bona ad illud tex. quia ibi ponit spe
 cialitas ratione arbitri unde illud delictum alias erat famo
 sum sed quia sententia arbitri non est vera sententia ut ibi dicitur quia non
 habet iurisdictionem unde non parit actionem restituenda
 te. ut in. l. i. l. de arbi. ideo sententia lata ab arbitro super tri
 mine etiam famoso non infamat. Rūde ergo ad p̄trariuz
 put. s. dixi. Sed hosti. que p̄riter sequuntur doc. b. dicit
 quod de crimine potest promitti in arbitro si agit civiliter
 et sic etiam potest intelligi. c. literas. de p̄sump. Si autem agit
 criminaliter non potest promitti ut hic et i. s. in lian. all.
 in glo. Et ex p̄dictis non potest gof. bñ dixisse quod per rationes
 huius gl. dicit quod super actione iniuriarum non potest pro
 mitti quia illa infamat sine agatur civiliter siue criminaliter
 nam hoc dictum non p̄cedit quia ut dixi sententia arbitri nullo mo
 do infamat quāntumcumque delictum sit famosum ut in. d. s.
 ex p̄missio. Dicit tamen bar. ibi non. verbū quod si ex forma
 statuti haberet sententia arbitri executionem patam quod tunc
 sententia arbitri infamaret si delictum esset alias famosū quod
 mihi placet. quia tunc potest dici vera sententia facit quod ipse non. in
 l. ij. l. vbi et apud que. et forte hoc casu posset p̄cedere
 dictū gof. nam causa videtur tunc grauis ex quo resultat infam
 ia non tamen dictū gof. in alio quod actio iniuriarum infamat
 siue agatur civiliter siue criminaliter de quo vide quod la
 tinas dixi in. c. ca. te. de re iudi.

Beneficio

Breue est et satis in esse
 et summat in glo. i. sed
 per alia vba potest claris sumari sic. Restitutio
 denegata ecclesie ulterius sibi non p̄ceditur nisi ex noua
 causa restituit tamen ad appellandū a sententia denegationis.
 Nota primo quod restitutio in integrū appellat beneficium
 ut patet in p̄n. et in si. Est enim beneficium. quia ad illud
 optinendū nulla p̄petit actio. sed expeditur officio iudicis
 nobili. ut in. l. qd si minor. in. s. ff. de mīo. et capi
 pitur hoc beneficium largo modo prout est benignola actio
 gaudiū tribuens capienti. hec est enim significatio istius
 verbi beneficium late sumptū ut in. c. qui mo. seu. amit. r.
 col. Secundo non quod sententia lata super restitōne in integrū trā

se in rem iudicatā unde si semel fuit denegata non audiet
 quis amplius et oportet iterum appellare nisi ex noua
 causa petatur et est tunc ratio. nam ex noua causa potest vna
 res iterum peti non obstante exceptione rei iudicate. ut i. l.
 cum querit cum. l. se. ff. de excep. rei iudicate. et non i. c.
 penul. de excep. eade ratione potest iterum peti restitō in integrū
 ex noua causa non allegata in priori iudicio. Nota quod tempus
 decendi per se sum ad appellandū currit etiam ecclesie unde
 post decendi non audiet ecclesia volens appellare sed expter
 quod per restitōne in integrū admittat ad appellandū et ideo
 est in minore ut probatur in. l. i. l. si sepius in inte. resti.
 sue. postu. Contra hoc opp. de. l. si. l. in qui. cau. resti.
 in ite. non est neces. vbi dicitur quod pro minore non currit pre
 scriptio temporalis. et eodem modo videtur dicendū in ec
 clesia. sed istud decendi videtur quodā p̄scriptio temporalis ergo
 et. So. dixerunt quodam quod ista. l. i. sit hodie correcta per
 illam. l. si. ff. hosti. b. et bar. in. d. l. i. tenent p̄trariū abe
 ne. dicit enim quod. l. si. non habet locum in p̄scriptōibus
 iudicialibus. iste enim iudiciales p̄scriptōnes currit cō
 tra omnes ut h. et in. c. corā. et in. c. auditis. s. eo. r. i. c.
 et in. de re. iudi. et in. l. p̄perandū. l. de iudic. resti
 tuunt tamen minores et ecclesie iure singulari ut h. et in. d.
 c. auditis. r. c. coram. et in. d. l. i. In glo. ij. ibi quodā
 intelligunt de omīssio. aduerte glo. hic ponit duas opi
 sup illo dubio quod dicant defensionces noue ad hoc ut eccia
 iterum audiat. Quidam dixerunt quod noue dicant nouiter
 allegate in isto iudicio siue prius p̄petent siue postea
 emerint. Secunda opi. quā videtur sequi glo. est ut in
 telligatur de his quod primo p̄petebant sed non sperant alle
 gate. secus si nouiter emerint. De c. h. et in. l. ij. l. si
 sepius resti. in inte. peti. p̄muniter tenet primā opi. et
 ponit exemplū pone quod sententia restitōis fuit denegata ec
 clesie quod debet agere prius p̄tratorē ad emendā
 dū damnū. ecclesia vero sic exclusa. Plene agere cōtra
 p̄tratorē reperit eum non soluendo vel factus fuit non sol
 uendo post sententiā denegationis debet enim eccia au
 diti petēs restitōnem de nouo et quatenus allegat quod p̄cu
 rator est reus non soluendo allegat cām antiquā quod
 tenus allegat quod postea est effectus non soluendo alle
 gat cām nouiter ortam et non hoc dictū quod eccia non habet
 optōnem petendi restitōnem vel agendi p̄tratorē
 et hoc dictū alle. in. c. h. s. e. vbi vide. pone aliud exemplū
 ecclesia petijt restitōnem p̄trā suam quod non p̄duxit pri
 uilegia fuit sibi denegata restitutio nunc iterum petijt
 allegando quod omīssit probare p̄scriptionem debz
 audiri quod se fundat super noua causa. Et p̄cordādo istas du
 as opi. p̄trarias de quibus in glo. arbitror posse dici quod
 aut in causa nouiter orta inducit quāme quod hō erat pri
 us et non debet audiri ex tali causa et hoc casu procedat. Se
 cunda opinio pone exemplum minor vel eccia ad fuit

hereditatem locupletē quā admissit quilibet diligentissimus homo petijt restōnem sibi denegata. qz nō pbanit lesionem. demum bona hereditaria p maiori pte casimare perierūt petit ecclesia se restitui ex hac causa noniter orta. Adico qz nō hebet dari restō. qz tempore adite hereditatis nō fuit lesa nec debet piderari id qd supuenit qz ista accidentia fecerūt esse grauamē nō autē declarāt grauamē fuisse per pū. et de h ultimo est casus i. l. verū. in. §. si locupletē. ff. de mio. Aut causa nouiter orta nō inducit grauamē de nouo. sed grauamē erat p pū et tunc pcedit opi. pma vt audiat etiā ex tali cā. exemplū qm eccia fuit damnificata ex dolo. procuratoris. nam lz procurator effici postea nō soluendo nihilominus non orit nunc grauamē p pū eccia fuerat granata. Ultra glo. scias qz Jo. an. pmentant istum tex. et multa dicit more cōmentantium p assumēdo vtiliora quero que fuit rō decidendi in isto tex. naz pidera duo ad istam tex. pmo in eo qz dicit qz restō semel denegata non debet pcedi nisi ex noua causa. Secundo qz ecclesia que succubuit in cā restōnis nō debz audiri petens restōnem pterqz ad appellatōz omiffam et sic inuit excipiēdo vnum casum tm qz eccia nō pōt petere restōnem ptra sniam denegatōnis et p psequē pūgendo ista duo simul inuit tex. qz denegata semel restitutōne ecclesia non audiat siue petat restōnem contra lesionem siue petat ptra sniam denegatōnis. Hosti. dicit qz rō decidendi fuit vt esset lūm finis nam si audiretur secundo eodem modo debet audiri tercio et in finitum Jo. an. spālius mīdet dicit em qz non debz dari restō ptra pnam lesionem quia sententiā denegatōnis esset delusoria. nec debet dari ptra sententiā denegatōnis qz indirecte iudex inueret et daret facultatem petendi restōnem que iam fuerat denegata per pma sententiā. vnde sicut ptra quadriennij paxam ad petendam restōnem non audiat ecclesia volēs petere restōnem vt in. c. l. eo. ti. li. vi. Eodem modo non debz dari restō ptra sniam denegatōnis nam alias esset processus in infinitū. nam si iterum denegaretur itez posset peti restō quod non est dicendū sed si ad appellandam restituit p hanc restōnem nō tollitur sententiā denegatōnis. p per appellatōnem stat pma sententiā in suspensio vt in. c. benientes. de iureiurā. Si autē restitueretur ptra sententiā tolleret in totū pma sententiā. Itē qm restituitur ad appellandū oportz qz ecclesia appellet infra decem diū et qz psequatur appellatōz infra terminū iuris. Itē ista appellatio reputabitur sibi. p pma vt etiā in d. l. si. l. si sepis in inte. resti. post. que oia cessarent si restitueretur ptra sententiā denegatōnis vno pinguis sue curie h scdo casu qz in pōz. et licz be rationes decidendū sint bone in se mibi tm multum placz rō quā pōsu. in pñ. Quis autē indulget hanc resti

tatōnez ad appellandū. et hec questio est generalis vbi tuncqz ecclesia vel minor petit se restitui ad appellandū Jo. an. pcedit qz iudex a quo non aut iudex ad quez quia ex quo non fuit appellatū cā nō est ad eū deuoluta et ideo non pōt dare hanc restōnem. p iudex a quo h faciet vel alius ppetens secus appellasset et nō potuisset psequi quia tunc iudex ad quem restituet. qz lesio pūgit in suo auditorio. et h casu pōt intelligi fm cū. l. p ses. l. de app. Aduerte qz fuit hec opi. Jo. de ar. licet Jo. an. nō alleget vt recitat bar. in. d. l. p ses. p ipse bar. tenz ibi ptrarum dices qz etiā iudex superior potest hanc restōnem pcedere p palle. l. i. ff. in pcordando dic qz auret talis superior qz pōt adiri sine remedio appellatōnis et pcedit opi. bar. aut est talis superior qui nō pōt adiri sine appellatōne vt archiepiscopus respectu subditorū epi et pcedit opi. ptra. qz ex quo non fuit appellatū nō habet iurisdicōz in restituendo ad appellandū. ad hoc venerabilibz in prin. de sen. ex. li. vi. et hec ē veritas.

De alienatione mutandi iudicii causa facta. Ru.

Cōtinuat hec pca ad pcedentē hoc ordie. Supra visum est de beneficio seu remedio restōnis p qd puidetur lesis tam minoribus qz ecclesijs et maioribus ex cā. Hūc ppetenti ordine annectit aliud remediū p qd puidetur illis in quoz p iudicio est facta rei alienatio cā iudicij futuri mutandi.

X quorūdam

Jo in quez facta ē alienatio rei causa mutandi iudicij puenitur per rescriptum impetratum ptra alienantem et est casus singularis vt p dicitur. ptra

para narrat factum. cōtra quod secunda prouidet ibi. nos igitur Nota primo duos modos per quos fit alienatio causa mutandi iudicij. Primus est quando directe pueniendus transfalūt rē de qua erat cōtentio in alium. Secundus modus quando fraudulenter recessit de possessione rei vt alius puta amicus ingrederetur quamqz etiā iste apte et directe non transfaluerit rē in alium tamē in effectu ex quo fraudulenter h fecit videtur transfaluisse vnde habebit locum edictus de alienatione mutandi iudicij ar. hic. Ex quo pto qz sic cōtra directe alienantē causa mutandi iudicij pōt agi ad interdictū et ad omnē incōmoditatem puenientē causa illius translationis. vt in. l. i. et in. l. iij. ff. eo. ita poterit agi ptra istum qui non directe alienauit. sed indirecte recedendo a possessione vt amicus illam intraret et possideret nomine proprio. Nam iste hanc fraudem

fecit ut circumveniret legem punientem alienantē, debz
 enī p̄siderari mors legis et fraus istius. satis enī dicit
 alienasse hanc fraudem exhibendo ad h. l. non obuiū
 L. de legi. et regula si. de re. in. l. vi. facit qd̄ le. et nō. in
 c. quāto. f. de p̄uile. Secūdo nō ibi de qua p̄uersione
 rē. q̄ p̄sentis extra iudiciū sup̄ aliqua re potest ap̄el
 lari p̄uersione. nam hic non erat mota p̄uersione in iu
 diciū q̄ tunc per alienationem habuisset locum viciū
 litigiosi ex quo imponitur grauis pena. vt le. et nō. in. c.
 eccidia. vt lite pendē. et in. l. si. L. de litig. potest tamē
 tex. exponi aliter pat̄ ibi nō. in glo. iij. et vterq̄ intelle
 ctus est bonis in se. Tercio et vltimo nota casum
 nobilem in quo extenditur Rescriptum ad singulares
 successores. Im̄ regulariter rescriptum non extendi
 tur ad p̄sonam in eo non expressā. vt in. c. p. et. g. de
 offi. dele. Sed hic fit extensio propter fraudem seu in
 odium volūntatiū elidere vires Rescripti p̄ alienatōez
 rē in alium factam. Sed opponitur p̄tra tex. videt
 enī q̄ de nihilo p̄uideat iste tex. nam de iure civili cla
 rum est q̄ is in quē facta est alienatio causa mutandi in
 vicij possit p̄ueniri rei vendicatioe sic p̄mus alienatō
 vt in. l. i. in si. L. eo. ti. et nō. hic gl. iij. f. iste tex. solū p̄
 uider vt possit p̄uenire iste successor. ergo hec p̄uisio fa
 ct in iuris et potius iuris antiqui declaratoria q̄z noui
 iuris editoria cuius p̄trarium innuit iste tex. in v. nos
 igitur. vbi videt innuere q̄ ista fuit noua p̄uisio. Sol.
 doc. formaliter non iungunt p̄trarium sed tacite Inno.
 videt soluere dicit enī q̄ p̄ remediā istius. c. p̄ p̄cedi
 p̄tra istos alienantes absentes sine noua citatōe et in h
 requirit fraus istius alienantis h dicitū non placet ho
 sti. et credo q̄ bene. q̄z hic nihil dicit de p̄cedendo cō
 tra abūtem sine citatōe. Alij vero vt refert Inno. di
 xerunt q̄ istud. c. non tangit edictum de alienatōe mu
 tandi iudicij q̄z ibi requiritur dolus vt nō. in gl. iij. f.
 solūm disponit vt iste successor singularis possit p̄ue
 niri. et in h non requiritur fraus. vñ is in quem facta ē
 alienatio sit sine fraud. tñ poterit p̄ueniri. Sed hosti. h
 impugnat quia tex. hic fundat se sup̄ fraudē vt p̄z ibi
 pro euacuando mandato et ibi maliciose rē. f. dominus
 Ear. qui sequitur p̄cedens dicitū dicebat q̄ ista vba tex.
 referunt ad alienantem nam ex parte sua requirit fraus
 f. ex parte singularis successoris nihil h dicit de fraude
 nec ob. verbū se ingesserit de quo in litera q̄z fm̄ cum
 dicuntur isti successores se ingerere ex quo alienans fe
 cit in fraudem vnde in odium alienantis fraudulenter p̄o
 conueniri successor singularis licet sine fraude. Sed
 p̄ p̄cordia harum opi. ego dicerem sic quo ad h vt suc
 cessor singularis p̄ueniatur rei vendicatioe corā iudi
 ce suo non requiritur in eo aliqua fraus q̄z sola possessio
 et p̄te p̄ueniendi p̄ducit actōnem rei vendicatiois.
 nam dñs p̄t agere p̄tra quēcumq̄ possessorem q̄ntum

cumq̄ bonis dei vendicando rem suam ad h. l. in rem.
 ff. de rei vendi. et. l. officium eo. ti. et h voluit tex. si bñ
 ponderetur in p̄n. cum si. in. d. l. vna. facit. l. in cūlent
 L. de fur. f. quo ad hoc vt singularis successor p̄ueniat
 per rescriptum impetratum contra alienantem req̄ro
 fraudem etiam in singulari successore. quia odium alie
 nant. s non debet noceri successor qui in nulla reperitur
 culpa et hec extensio rescripti fit p̄tra regulas iuris. vt
 supra dixi. Ideo non debet extendi f. restringi. et h iū
 dicio meo voluit ista litera dñs dicit se ingesserit rē. nā
 hec vba ex proprio significato sonāt in vitium. nam
 si ego bona fide enī non dicoz me ingerere. et hoc nō.
 Ali p̄trarium ergo forma liter respondendo dicit q̄ ista
 est noua p̄uisio non cogitata a iure civili per quam
 extenditur rescriptum in singularem successorem quā
 do alienatio fuit facta fraudulenter causa mutandi iu
 dicij. l. autem vnica. p̄allega. loquitur quando cōue
 nitur singularis successor corā iudice suo. hic autem
 conuenitur coram delegato impetrato non contra euz
 sed contra suum actorem. In glo. penul. ibi datur
 actio in factum. p̄ro intellectu clariori totius tituli
 debes scire q̄ edictum de alienatōe mutandi iudicij
 de quo. ff. eo. ti. fuit inductum ad prouidendum dam
 nificatis ex dolo alienantis rem causa iudicij futuri mu
 tandi. nam ex quo iudicium non erat inchoatum libe
 re quis poterat rem suam in alium transferre. sed p̄e
 tor sequendo eq̄tatem et volendo obuiare fraudi indu
 xit q̄ si quis maliciose in iacturam illius qui volebat
 eam p̄uenire illam rem de qua erat contentio seu spe
 rabatur contentio transfudit in alium q̄ possit agi con
 tra istum alienantem ad omne interesse quod alia p̄
 potest pati ex ista alienatōe vt in. l. i. et in. l. iij. eo. ti.
 vnde si nō p̄tendo interesse respectu illius rei. quia
 illam rem possum consequi ab eo in quem facta fuit
 translatio. non consequar per actōnem in factum exti
 matōnem rei sed solum damna extrinseca. puta aliena
 ri librum in florentia super quo volebam te cōuenire
 oportebit me nunc ire florentiam ad vendicandum et
 sic faciam maiores expensas q̄z hic fecissim contra te
 oportebit me dimittere artem et sic sum damnificatus
 ad hoc et similia damna datur ista actio in factum. sed
 si non possem illam rem recuperare ab eo in quē transf
 ulisti tunc consequar per istam actōnem extimatōem
 rei. quia sum damnificatus etiam respectu rei ad hoc
 tex. in. l. item si ref. ff. eo. ti. vbi plus dicit. nota. q̄
 enā si i. le singularis successor vscepit illā rē p̄pter ne
 gligentiam meā in nō agendo q̄ nihil inuis possum a
 te p̄tere extimatōz rei q̄z tunc tenēris mihi adinteresse
 rōe delicti tui. vñ ē negligentia mea contra illū non se
 cit cessare delictum tuum et vide quod nō. bar. in dī
 sta. l. iij. et per hoc infertur quod p̄tissim actōnem in

factum contra te non tollitur actio directa scz rei vendicatio contra possessorem. qz ista competunt ad diuersa. nam rei vendicatio competit ptra possessorem respectu rei consequende. actio in factum competit ptra alienantem propter damnum extrinsecum. et sic intellige gl. q. hoc in effectu voluit in. d. l. vnica. Sed opponitur aliter ptra predicta et contra glo. nam actio in factum est subsidiaria. nunq. em competit quando datur alia actio. vt in. l. i. ff. de p. cri. verbis. sed hic competit rei vendicatio contra possessorem ergo non debet competere actio in factum. So. dicit glo. multum notabil. in. d. l. vnica. q. p. trarium procedit respectu eiusdem persone sed respectu diuersorum bene potest actio in factum concurrere cum alia actio vt probat tex. in. d. l. vnica et voluit hic glo. Et ex hoc bene nota limitatorem ad illam r. gulam q. vbi competit remedium ordinarij non datur extraordinarij de quo in. l. in. cause. ff. de mino. illa em procedit respectu eiusdem persone. nam respectu diuersorum possunt concurrere vt in casu nostro. Secundo opponitur aliter. nam qui dolo delit possidere habetur pro possessore et potest conueniri rei vendicatione vtili vt in. l. sin autem. §. i. ff. de rei vendi. et in regula pro possessore. de reg. iur. li. vi. cum ergo habeat locum ista rei vendicatio vtilis contra dolo alienantem non debet competere contra eandem actio in factum que est subsidiaria vt predicti. So. dicit bar. in. d. l. i. q. per illam rei vendi. vtilis non est itegre satisfactum aduerso parti cui forte magis expedit habere rem suam q. habere extimationem. nam ab isto qui non possidet non potest consequi nisi extimationem. vnde propter interesse quod potest pretendere in eo quod non potest ab isto consequi rem suam datur actio in factum ad interesse et optime loquitur. Sed potest dari iudicio meo alia solutio. nam rei vendicatio vtilis est contra dolo desinentem possidere post litem contestatam ita loquitur tex. in. d. l. sin autem. nam per contestationem litis est quasi quidam contractus initus inter actorem et reum. vnde si dolo delit possidere remanet nihilominus obligatus vt teneatur respondere ac si possideret. sed ante litem contestata. cessat istud remedium. id fuit opus dare remedium ex isto ti. videtur tamen hic hosti. velle q. de iure canonico sufficiat q. precesserit citatio ad hoc vt iste qui dolo delit possidere remaneat obligatus vt sic dicit quod operatur litis contestata. de iure civili operatur citatio de iure canonico ar. c. proposuisti de fo. p. pe. fatetur tñ q. hoc non est exp. sum in iure canonico. quia illud. c. proposuisti. loquitur de preuentione tñ. s. facit iste tex. in. pñ. dum ponderat q. an citatio fiebat ista alienatio. et nō. singulariter h. dicitur hosti. qz obscure loquitur et non solet ad h. allegari. et videtur mibi dictū equum. s. iure non pbatur. ad istum

tex. potest responderi scdm Innoc. q. ponderat hic q. non emanauerat citatio qz post citationem de iure antiquo admittebat omnis appellatio que non erat manifeste frustratoria vt nō. in. c. vt debitus. de appel. In ea glo. ibi si paratus est subire iudicium vult ergo gl. ista q. alienans dolo seuit actio in factum si vult subire iudicium ac si possideret. et p. iter transeant hic doc. cu. gl. nā. gl. loq. put. tex. disponit in. l. qz etiā in. l. ff. eo. s. bar. ibi post glo. nō. biliter hoc limitat dicens hoc pcedere qñ alienans obligat se sub certa pena ad restituendam illam rem si actor p. ualuerit in iudicio. nam alias non esset p. petenter satisfactum actori. quia vt supra dixi forte non p. tentatur de extimatione rei. id potest agere ad interesse nisi iste obliget se modo predicto. Ultimo h. potest queri. nunq. d. passio istius edicti habeat locum ptra actorem sicut ptra reum de q. multi dixerunt in. d. l. i. Sed casus videt exp. sum in. l. pen. ff. e. ti. et h. firmat ibi bar. et pbat ille tex. s. m. vñ intellectum q. p. maniter approbatur. Et pro h. ego adduco tex. j. c. p. xi. in. q. loquitur de actore et est situm sub rubrica de alienatione mutandi iudicij. tamen aduerte quia tex. in. d. l. pen. solum disponit vt actor in quem facta est cessio actionis maliciose causa mutandi iudicij excluditur per exceptionem ab actione sibi concessa. vnde potest dicere reus nolo tibi respondere. quia tibi fuit facta cessio maliciose nihil autem dicit tex. ibi vtum reus posset agere ad interesse contra istum qui maliciose cessit actionem. Sed ego puto q. est in optione rei an velit excludere istum cessionarium per exceptionem an velit sibi respondere et agere ad interesse contra cedentem in eo q. fecit conditionem suam deteriorē cedendo actionem suam alteri causa mutandi iudicij. nam sicut potest actor agere ad interesse aduersus reū qui maliciose rem in alium transfuit idem debz posse reus agere contra actorem qui maliciose inra sua cessit alteri. nam ex quo istud edictum habet locum in actore sic et in reo debet pariter competere actio in factum ad interesse ptra vtuncz.

x parte

Clericus causa mutandi iudicij a laico. et due sunt partes. pma ponit q. relas scda puidet ibi cum igil. Nota pmo de h. verbo scabinorum. et silē verbum habetur in. c. i. de immu. eccl. li. vi. et est nomen officij. vnde alibi appellatur antiani vel p. or. seu p. ules. et est vulgare quorundam locoz. Secdo nota ar. q. actio alteri competens potest acquiri duobus modis. scz dono et precio. possunt ergo cessante fraude actiones cedi titulo donatōis vel emptōis facit. l. p. diuersas. L. mandati. Contrariū tñ inuit litera i. vbo cū igil. s. p. p. cordā. ia. distingue vt. j. dicit in di. stinctione. Nota tercio ibi l. i. me sanctōes q. in mā

cessionis actōnū licite recurrim? ad ius civile cū papa
specifice videat hic in hac materia leges civiles appro-
bare et generaliter facit. c. i. de ilo. op. nunc. Idē q̄r-
to ibi potentioꝝ patrociniū q̄ tam iure canonico q̄z cū
nulli aduocā in causa patrociniū potentioꝝ dēt p̄dere
ip̄am causam. et nō verbū patrociniū. nō enī loquit̄ de
cessione actōnis. vñ debes scire q̄ ius civile edidit nō-
bile remediū p̄tra aduocantes potentioꝝes in aduoca-
tos seu p̄curatores vel vt alias p̄stent sibi fauorē vel
auxiliū in causa. debent enī isti officij iactura cause et
potentioꝝes q̄ p̄stiterūt auxiliū debēt acerbē puniri.
et intellige in potentioꝝibus rōne magni officij seu dig-
tatis. ita q̄ p̄teritū officij p̄nt esse terribiles aduerse
p̄ri et oñdere ei vultū minantem et terribilem. de h̄ tex-
p̄m p̄manē intellectū in. l. i. de. ne li. potē. et illam. l. seu
istud remediū tex. h̄ voluit cōprehendere in v̄bo ita q̄
iactura rē. Et ex his inferē q̄ si p̄s inducit aliq̄q̄ ex do-
minis vel aliū officialem h̄ntem merū vel mixtū impe-
riū ad intercedendū p̄ eo apud iudicem cause debz pu-
niri in amissione causō vt h̄ et in. d. l. i. et firmat̄ ibi bar.
et in. l. penl. ff. eo. de alie. in mu. et bal. in. d. l. h̄. L. ne
li. potē. et nō bene h̄ dictum quia p̄r̄ quotidie practi-
cari etiam de iure canonico vt vides h̄. et habet h̄ d̄m
locum tam p̄tra reum q̄z p̄tra actōrem vt colligit̄ ex ru-
bro p̄call. et firmat̄ bar. in. d. l. i. Item nō ibi ex sō-
te cupiditatis. q̄ emptio actōnis p̄cedit ex fonte cupi-
ditatis q̄rit enī emptioꝝ p̄dam ex alioꝝ iurgio. Ulti-
mo nō maxime iuncta glo. si. q̄ clerici nullo modo dñt
emere actōes. nungd̄ autē possint illas recipere si dono
fiant eis cessiones dicam cū glo. si. In glo. ubi dī
uiciorū tituloz. et dicit q̄ versatur h̄ mā quatuor tituloz
p̄mo materia istius tituli in q̄ntum mutatur foris.
Secundo materia tituli ne lice. potē. et incidēt papa
fecit h̄ mentōnem de illo titulo vt oñderet et p̄municā-
ret nobis illius materiā. Tercio materia tituli mādat̄
in q̄ntum tractat̄ de cessione actōnum que iura tractant̄
L. mādat̄. in. l. pe. et vlti. Quarto tractat̄ materia titu-
li de litigio q̄ ceditur actio in litigium deducta et sic
p̄t̄ intelligi v̄. cum igitur. et habet materia in titulo. L. d̄
litigio. q̄ p̄ totum. et de h̄ vide spe. in ti. de cessione. acti.
in. s. i. et quasi p̄ totū. In ea. glo. ubi clerici maio-
res reputantur. vult ergo gl. q̄ clerici dicant̄ potentio-
res laicis et h̄ tennit̄ goff. ratōe officij clericalis dicens
q̄ cedens actōnes suas clerico incidit in edictū ne lice-
at potentioꝝibus. et sic debz p̄dere omne ius. p̄t̄ ibi dī-
citur. Sed h̄ dictum nō placet Inno. nec hosti. nec cō-
muniter doc. sequūtur. dicūt enī q̄ nisi clericus habeat
p̄t̄tes p̄tra laicū nō reputat̄ potentioꝝ quo ad materiā
nostram. et requirit hosti. q̄ habeat p̄t̄tem de iure et d̄
facto alias secus. ponit̄ exemplū in magno comite qui
habet feudū a p̄elato paupe. nam licz de iure iste p̄e-

latus sit maior tñ in facto potius p̄t̄ opprimē a comite
q̄ opprimere. vñ non diceret̄ iste potentioꝝ quo ad ma-
teriam nostrā. et hanc vltimam opi. sequitur Spe. in ti.
de cessione. actō. s. i. in p̄ma colum. putarem tñ glo. pos-
se p̄cedere in ep̄is seu alijs p̄latis h̄ntibus in iudicēz
sp̄iale sup̄ laicū cōtra quem facta est cessione. nam iste p̄-
latus p̄pter iurisdictionem quam habes satis potest
oñdere vultum terribilem simplici laico. et facit ad hoc
quod nō. bar. in. l. vnica. L. de his que potē. nomi-
ne. vbi ponit̄ exemplum in p̄latis. In glo. h̄. i. si.
nota bene istam glo. que est satis bona et plena in ma-
teria sua. et videt̄ similes gl. in. l. per diuersas. L. mā.
et in. l. h̄. L. ne lice. potē. Sed plenius melius et for-
malius attingendo materiā istam que quotidiana et
difficilis distinguo annexando opi. doc. vtriusq̄ iuris
Cum ergo queritur an teneat cessione actōnū distinguo
sic. q̄ aut sit in vltima voluntate et tenet vt in. l. nomen.
ff. de le. h̄. in hoc tñ casu distinguitur. q̄ aut actio erat
in iudiciū deducta per defunctū. et nō debet agere lega-
tarius led heres. in omnem vtilitatem quā heres p̄leg-
tar debet legatario restituere et si nihil p̄sequitur nihil
dabit quia videtur testator legando actōnem legasse e-
uentum illius iudicij et ob hoc ne fiat collusio p̄ herede
potest legatarius si vult assistere heredi in iudiciō vt ha-
betur hodie in an. nunc si heres. L. de litigio. si autēz
actio non erat in iudiciū deducta poterit legatarius
post cessionem sibi factam agere vt ibi et in. l. nomen.
Si vero cessione sit inter vivos et tunc aut sit potentioꝝ
ratōne officij seu dignitatis precipue et nō valet cessione
et cedens debet perdere omne ius quod habebat. et iste
est p̄prie casus. l. h̄. L. ne lice. potē. Aduerte tamē ad
vnum notabile dictum Spe. quod doc. non solēt alle-
gare in ti. de cessione. acti. s. i. v. q̄ autem dixi. vbi post
Cin. dicit̄ illud p̄cedere quando sit potentioꝝ mali-
ciose causa opprimendi aduersarium legis autem si fie-
ret sibi bona fide. ar. in. l. q̄ stipendia. L. de procu. vt i
militi potest actio bona fide cedi. et mihi placet hoc dī-
ctum. nam in hoc p̄bentia fundarunt se super frau-
de et ex p̄t̄uris poterit apparere bona fides. pone enī
q̄ actio mihi cōpetēs erat omnino indubitata. vt quia
aduersarius de plano constabatur debitum nec erat a-
liqua p̄tentio. et ego eram amicus illius potentioꝝis et
diuitis nihil enim hoc casu videtur prohibere cessionē
istius actōnis. et hoc bene notabis quia egregie limi-
tat istam. l. h̄. et glo. istam. Si vero sit cessione potentioꝝ
non ratōne officij seu dignitatis sed iste potentioꝝ alio
respectu quia forte nobilior vel ditior et tūc si fuit ces-
sio facta causa mutandi iudiciū potest excludi cessiona-
rius per exceptōnem. vt in. l. penul. et q̄ ibi nō. ff. de
alie. in. mu. Istō tñ casu nō p̄dit̄ actio. s̄ debz agē ista
qui cessit. punitur tamen in hoc secundum vnam opi.

q̄ nō pōt amplius illam actōem alteri cedere nec pōt
in ea constitūere, p̄caratorē f̄ tenet, p̄sequi t̄ h̄ vidē inu
ere t̄p̄. in. d. l. pe. et p̄dicta firmet ibi bar. q̄d̄ b̄n̄ nota b̄
in practica, puniunt etiā pena, de qua in. l. si. eo. ti. Si
v̄o cessio sit nō potētiōr̄ t̄ tūc aut est cessio dubitata et
d̄r̄ dubitata eo ipso q̄ est in litigiū deducta q̄r̄ dubi^o ē
euentus t̄ nō p̄t regl̄r̄ alteri p̄cedi t̄ cedens incidit i v̄i
ciū litigiōsi. v̄n̄ d̄r̄ puniri, put̄ h̄ēt in. l. si. l. de litigio.
et p̄ glo. iuncto t̄p̄. in. c. eccia. vt li. pen. fallit in casibus
ibi enumeratis vt cā donatōnis, p̄pter nuptias t̄c. q̄s
cās enumerat glo. in. d. c. eccia. S̄z aduerte ad v̄nū
nā t̄p̄. ibi nō apit nec do. an. a nullis casibus ibi enu
meratis possit agē cessionariis, an d̄eat cedēs, p̄sequi
vsq̄ ad finē. S̄z Inno. b̄ in q̄dā glosella nō. sentit. q̄
exquo actō est set in iudiciū deducta nōq̄ p̄t alius p̄
sequi etiā in casibus in q̄bus p̄t fieri cessio, adducit. l.
quamq̄. ff. de aq̄ pla. ar. t̄ auē. nūc si heres p̄all. t̄ pl̄z
mibi b̄ d̄cm. iura t̄n̄ p̄ cū allegata faciūt in ar. naz sicut
videmus q̄ actō litigiōsa p̄t legari in testō t̄ t̄n̄ p̄secutō
d̄r̄ fieri p̄ h̄erēdē. ita dicam^o in alijs casib^o p̄missis q̄
p̄secutio d̄eat fieri p̄ ipm̄ cedentē nō em̄ d̄r̄ alterari iu
diciū cū p̄iudicio aduersarij nam videmus q̄ p̄carator
qui semel fuit litē p̄restatus nō p̄t sine cā remoueri per
d̄m̄ resistentē aduersario de quo videt̄ t̄p̄. in neta gl. in
c. ij. de p̄ca. li. vi. ergo forti^o nō p̄t iste actor aliā p̄ior
sus p̄sonā substituere in iudicio agat ergo ipse t̄ cōmo
ditas in illis casibus p̄tinebit ad cessionariū. ar. in. d.
auē. nunc si heres. t̄ nō bene h̄ d̄cm. Si v̄o actō nō est
dubitata, q̄r̄ nōdū est in iudicō deducta tūc regularit̄
p̄t cedi titulo donatōnis venditōis vel alio titulo legi
timo vt p̄bas. l. de heredi. vel acti. vendi. in. l. nomis
vendiō. et i. l. noia. ff. eo. cū si. et in. d. l. pen. l. man
da. si t̄n̄ p̄tenderet aliq̄ cā t̄ esset simulata nō valēt ces
sio. t̄ p̄sumitur simulata ex certis caus̄. p̄rimo ex mo
dicitate p̄c̄ij vt b̄ in gl. et nō in. d. l. pen. Sed ē dubiū
difficile q̄n̄ p̄cium dicat̄ modicū vt p̄sumat̄ fraus. naz
Inno. b̄ sentit q̄ ad h̄ vt dicat̄ vera venditō d̄r̄ esse t̄n̄
in p̄cio quantū est in actōe. v̄n̄ dicit q̄ actio p̄t inter las
cos licite vendi. t̄ emptor p̄t agere vsq̄ ad quantitātē
quā exburfauit q̄si dicat q̄ si in actōne sunt mille t̄ iste
emit p̄ q̄ngentis nō p̄t agere nisi vsq̄ ad q̄ngenta ar. i
d. l. pe. f̄ bar. in. d. l. penal. magis late hoc assumit. di
cit em̄ q̄ p̄petens p̄cium ē q̄d̄ remanet deductis expē
sis t̄ labore que fiūt p̄ recuperanda re quasi velit dicere
q̄ debet haberi respectus ad laborē quem sufficit iste
emptor in recuperanda re t̄ ad expensas q̄s est facturū
et idem sequit̄ bal. in. l. ij. l. ne lice. potē. Et sic videt̄
p̄uiter illi doc. sentire q̄ nō p̄t actio emi. p̄ minori p̄cio
q̄ sit in ea nisi habito respectu ad p̄dicta. Sed ego hoc
dictū ex toto nō approbo. nā minus valet actio q̄ res
ad quā dat̄. tum p̄pter dubiū euentū litis cū possit p̄

dere cām etiā iustā, p̄pter iudicis defectū. tum q̄r̄ debi
tor possit interi effici inops. et ideo dixit t̄p̄. nōbilit̄ i
lynnius. ff. de re. iur. q̄ minus est habere actōes q̄s rē
et ideo cū q̄s emet q̄si ipē t̄ euentū iudicij futuri iudici
lum est dicere q̄ p̄cium de necessitate debet esse tantū
q̄ntum est in actōe et p̄ allego tibi Inno. in. c. in ci
uitate de vsur. vbi p̄cludit q̄ cum bona p̄scientia p̄t q̄s
emere actōem iam ortā t̄p̄e p̄tractus etiā p̄ minori p̄e
cio q̄r̄ exponit se p̄iculo. Itē vide aliud simile in transa
ctōe. nam q̄n̄q̄ valz transactio lz transgens videat̄ le
sus vltra dimidiū iusti p̄c̄ij. q̄r̄ non debet p̄siderari q̄n
tum petit̄ f̄ q̄ntum verisimiliter talis litē habito respectu
ad dubitatōem cause t̄ ad dubiū euentus litis vt ē t̄p̄.
enō. in. l. latus. ff. ad trebel. nō. doc. in. l. ij. l. de rel. c.
vendi. t̄ in. c. pen. de emp. t̄ vendi. v̄n̄ p̄cluderē q̄ mo
dicitas p̄c̄ij d̄r̄ habito respectu ad valorē actōnis q̄ va
lor debet p̄siderari habito respectu ad dubium euentus
litis. t̄ scdm̄ q̄ cā est clara vel dubia. Secdo p̄sumit̄ simu
latio q̄n̄ in cessione nō exp̄mit̄ titulus p̄tractus v̄p̄u
ta q̄r̄ d̄r̄ in instrumēto q̄ cessit actōz tali t̄ nō d̄r̄ ex qua
cā t̄ vidē b̄ p̄bas in. d. l. p̄ diuersas. t̄ tenet p̄uiter doc.
ibi t̄ Inno. b̄. Tercio p̄sumitur silatio fm̄ Inno. b̄ si
titulus cessionis nō ponit̄ in p̄ncipio instr̄. f̄ in medio
vel i fine. v̄p̄uta q̄r̄ d̄r̄ talis cessit actōz suā Titio titlo
donatōnis. t̄ debet fm̄ Inno. p̄cedere titulus in cessione
nem t̄ ita recitādo trāsēūt p̄uiter h̄ doc. S̄z tu vide gl.
in. l. ij. l. ne lice. potē. q̄ posuit originaliter illā opi. sed
bar. in. d. l. pe. recitat multos doct. tenuisse p̄trariū q̄s
ipse sequit̄. et dicit q̄ plures fuit iudicatū q̄ ista p̄po
steratio nō h̄eat vitare. satis est em̄ q̄ titulus cessionis
ponat̄ in instr̄. t̄ ita nouissime firmavit bal. in. d. l. ij.
et hec opi. mibi pl̄z. q̄ regulariter in alijs disponibus
nō vitiat p̄posteratio. vt in. l. p̄posterari. l. de testa. et i
s̄. an̄ heredis instr̄. d̄ lega. t̄ in. c. pe. de p̄fir. vi. vel in
uti. cū si. v̄n̄ Inno debuit posuisse h̄ d̄cm̄ simpliciter se
q̄ndo gl. iuris ciuilib̄. Quarto simulatio p̄sumit̄ q̄n̄
actio fuit p̄ pte vendita t̄ p̄ pte donata vt i. d. l. pe. et
nota hoc pro clausula que solet apponi in contractu.
nam p̄stituto certo p̄cio solet adijci q̄ illud q̄d̄ plus
valet donauit t̄c. nam ex h̄ insurgit p̄sumptio simula
tōnis nō intelligas in omni p̄tractu f̄ in cessione actio
nis que est odiosa cum soleat fieri in p̄iudicijz aduer
se partis et isto casu admittit̄ cessionariis vsq̄ ad q̄nti
tatem quam exburfauit in reliqua vero pte que dicitur
donata neuter admittitur sed perditur actio in ea parte
vt in. d. l. pen. l. manda. Quinto p̄sumitur simula
tio quando actio fuit pure vendita et venditor fatetur
se recepisse p̄cium de numeratōne t̄n̄ p̄c̄ij nō p̄stat
hanc ptem firmanit̄ quedam glo. in. d. l. pe. et sequitur
ibi bar. et multi alijs t̄ ita ipse p̄suluit et in iudicō fuit ob
tentum. sed bal. in. l. ij. l. ne lice. potē. dicit h̄c opi.

procedere qm actio fuit p pte donata et p pte vendita. nam si nō pstat q numeratione ptiā vendite psumitur simulatio etiā in illa pte et sic intelligit illā. l. pe. Si at actio fuit ex toto vendita pfectio receptionis pccj nō p bar simulatōe imo pbat numeratōz et dicit q aduocati florentini tenebāt istā ptem. Fatef tñ q fm opi. bar. fuit pluries indicatū et plz mibi ista opi. bar. qz i istis odios de facili psumimus simulatōez vt ptz ex pdictis Item qz tex. in. l. l. pe. simplr vidz regere numeratōz Sexto dubitat in donatōe actōnis qm donator dicit se cedere ppter merita et seruitia donatarij nunqd sit op? vt pbenit illa seruitia ad h vt valeat cessio dubitatōis rō est qz nō valet cessio actōnis sine titulo ptractus vt s. dixi ergo nō est standū vbi donator sup meritis et seruitijs ar. in. l. l. forte. ff. de castre. peca. bar. in b cāu vt dubitalle et psluit vt in donatōe dicat q ex mera liberalitate donauit tunc etiā indubie valet cessio qz sola liberalitas habet p cā ptractus. vt in. d. l. p diuersas. facit. c. de dona. bal. tñ in. d. l. ij. indubitatē tenet etiā in pōri casu valere cessionē qz ius requit solā expōsiōne cause ptractus nō aut est opus vt pbat cā cause. nā dicendo q donat. pter fuitia satis explicat cā ptractus. scz ipsa donatio. seruitia vero sunt cā donatōis. et hāc opi. sequor arg. opti. in. l. l. c. de fal. cā adiec. lega. vbi ptz q p supposito q fuitia nō emanauerint tñ vidz qz velle donare p illa verba et facit. l. cum qz. §. codicillis de le. iij. et facit qd nō. in. c. si. de succel. ab intef. p dca l. vt psumat simulatio ex caus pdictis fallant in casib? ptenij in. d. l. pe. in qbus nō psumit simulatio. vt puta si inter coheredes est facta cessio vt qm fuit scā creditor insolūtū vel cū possessor recipit possessionē p masimi ne rei sue puta. qz domus tua minat ruina domui mee ego timēs eno oē ius qd tu hēs ista domo? Itē qm sit inē legatarioz et fidei pmissarios l qm hēs cedit actōz legatario? isti sunt casus qz expmit tex. in. d. l. pen. qz declara vt plen? ibi nō. et sentit ibi bar. idēz dīe in oi alio casu in quo euat psumptio redemptōis licitū. et ideo dicit q si socij ptabendo seu dissoluendo societatem cedūt sibi adinuicem aliquas actōes nō d3 psumi simulatio ex caus pdictis ar. in. l. l. ij. et. iij. ff. p soco. nā cā societatis excludit psumptōnem simulatōis. et ideoz dicendū in pslibus casib? qd nō. vnū tñ nō est omit tendū. nā Inno. b format tacite qōnez. nūqd snia lata ptra cedentē seu alienantē rem in aliū d3 mādari execu tōni sup illa re ptra tertium possidentē. et pmo videtur sentire q sic. qz imputandū est illi qui accipit rem in cō trouerfia deductā et dicit b pcedere etiā in casib? in q bus licite alienat res litigiosa de qbus p gl. in. p. c. ecclesia. §. postea Inno. firmat ptra opī. dices q senten tia debet mādari executōi ptra istū litigantē in exima tōne sicut obseruat ptra istū q se obtulit liti. l. is q se ob

tulit. ff. de rei vendi. et cū b dicto trāseūt cōiter doc. hic Sed bar. tenuit ptra rōm in. l. l. c. de litigio. et plen? in. l. creditores. l. de pig. vbi distinguit inē cetera et be ne iudicio meo. q aut res in aliā trāstata non poterat alienari obstatē litigio et tūc p̄ fieri executio in ista re cē ptra tertium. qz illa alienatio nō valet. vt in. d. l. si. aut poterat fieri alienatio. puta qz nō agebat de dñio rei vt fuit facta in casibus a iure pcessis et tūc oportz qz istitua nōqū iudiciū ptra tertium ad h vt snia hēat executō nem illa re. et de hoc dicitur vt plenius ibi nō. In. gl. in vbo iactura in fi. nō gl. et idē nō. in. l. l. c. ne lice. potē. Itē dicit nō sufficit qd libz offm ad h vt qz inci dat in illud edictū. l. ne lice. potē. vt pbat in. l. ij. c. de aduo. dīner. iudi. vbi ptz q de curio p̄ esse aduoca tus et sic p̄ p̄ociniū impendē litigatorib? intelligit cā in hūitibus magnū offm. puta merū vel mixtū impuz vt nō. in. l. pe. ff. de alie. mu. iudi. et in. l. l. c. ne lice. po ten. et dēs scire qz etiā isti potēiores dnt puniri q̄ lit gatoribus impēdūt aliqū fauorē seu p̄ociniū. vt in. d. l. l. In glo. si. nō singulariter istā glo. q̄ apte videt pcludere q dicitur nūquaz debet recipere cessionē a lai co siue titulo lucratio siue oneroso et q sp d3 psumi ces sio sibi facta in fraude et cā auaricie. et nō tradas obliuio ni hanc gl. et vidz Jo. an. cū seq in qdā glo. quā ponit sup tex. dū remittit se ad istam glo. an valeat cessio scā dico. Ego puto hanc gl. pcedē i titulo oneroso. nāz est qdā genus mercimonij emere actōz dīco aut p̄hibet negociatio rez. vt i. c. fornicarij alle. in gl. forins d3 p biberi illa negociatio litigiorū. ar. bo. in. c. vnico. de sin di. et b in si. dum vocat viciū cupiditatē. et ob h forte di xit b Inno. q̄ inter laicos p̄ fieri emptio actōis q̄ si se cus in dīco puto tñ q cessante alia fraude teneret ven ditio § possz ptra clericū excipi ac etiā d iuris ptra ē tōne puniri. si aut cessio fieret dīco vt eccie titulo dona tōnis tūc credo q si fiat bona fide t3. nā nō repio p̄bi bitum quin iura sua qz possit donare dīco vel eccie nec reperio cautum quod in clerico vel ecclesia debeat h casu psumi fraus et vidz hāc pte tenē spe. p̄st aliqz in ti. de cessio. et acti. §. i. in v. q̄rto psumit. Ad istū tex. facit p̄ r̄nderi. nā h fiebat in fraude cā mutādī iudici um et sic dīcus trahet reū ad suū for. vñ pondera lraz in sine q̄ non mādāt oēs dīcos ob h cōp̄cti. f memo ratos. Item pōdera lraz ibi a psumptōe huiusmodi. refert etiā se ad casum narratū in p̄n. ex p̄icturis tñ po terit psumi an cessio fiat clerico vt eccie cā indi. mutan di et p̄sertim in vltia voluntate est admittere vt cessio possit fieri clerico vel eccie qz nō d3 psumi fraus in vl tima voluntate. qz nemo psumit immemor sue salutis l. q. vñ. sanximus. facit. l. nomen de le. iij. vbi indistin cte valet cessio facta in vltima voluntate. quia non p sumitur fraus.

De arbitris. Rubrica.

Rubrica ista pertinet ad precedentes res b ordine
Sup visum est de pparatorijs iudicioz mento d ipis
iudicijs erat videndū. qz arbitria sunt redacta ad in-
star iudicioz. vt. l. i. ff. de arbi. pmissit pparator ista res
ita cōiter pnuat q pnuatio mibi nō multū placz qz
fm b debuisset ista res seq titulū de iudicijs cū iudi-
cia sint digora et id qd est redactū ad istar dz seq ar. in
regula accessorij. de re. in. li. vi. tñ in codice et. ff. serual
iste ordo. nā pmissit ibi titulus de arbitris. et postea se-
quit de iudicijs. vñ ego ppetenti pnuarem sic. Sup
visum est de officijs diuersoz iudicū tam ordinarioz
qz delegatoz et de quibusdam alijs in quibus officij iudi-
cis versat. qz arbitri sunt quādammodo iudices cū assu-
mant ad pntōes sedandas merito post tractatū de
officij iudicū posuit in si. libri tractatū de arbitris in
quo tractat de officio ipoz arbitroz et in quibus eoz po-
testas vsat. Et qd sit arbitriū dicit vt nō. p. Inn. et alios
in. c. qntaualis. de iur. iur. *Vobis b. 4. 3.*

Ane et infra

ne est
et p alia vba p̄t general? sic sū
mari. Arbitri sunt in dispari nu-
mero assumēdi et eis discordan-
tibus stat sūc maioris ptis. b
d. *Id. i. ibi ex cōi placito q*

ppromissum dz pcedere ex libera volūate p̄mittē-
tū. nō em̄ dñt p̄tes p̄pellī ad p̄mittēdū nec etiā p̄t
arbitr p̄pellī ad acceptandū p̄ postq̄ acceptant p̄pel-
lī p̄nuāciare vt i. l. iij. ff. d. arbi. est q̄ a p̄ncipio p̄promis-
sum libez tñ ex p̄te p̄tū qz arbitri assumēdi. An at all
quo casu q̄s possit cogi ad p̄promissum dicit q̄ sic. nā i
arbitros iuris q̄s p̄pellī p̄promittere idē est vbi cūqz
ius decemīt vt disponit vt fiat p̄promissum p̄done exam-
plū in. c. suscipitōis. de offi. dele. et i. c. ab arbitris et qd
ibi nō. c. ti. li. vi. ad idē. l. cū spālī. l. d. iudi. cū si. ex q̄
bus inferi valere statutū vt iter certas p̄sonas seu i certis
caus fiat p̄promissuz. nā si ius b̄ ponit in quibusdā cali-
bus ita statutū p̄t disponē cū statutū sit p̄ iuris ciuil.
vt i. l. oēs p̄tī. et qd ibi nō. ff. de iusti. et ia. et. i. d. i. ius
ciuile. tene tñ mēti vñ dicitū nōbile Jo. an. i. c. pia. de
excep. li. vi. vbi dixit qz arbitri iuris nūqz assumūt nisi
in calibus a iure exp̄ssis. p̄ tu vide glo. nō. in. c. statutū
p̄ p̄n. de p̄scrip. li. vi. q̄ vult idē esse i calib? p̄silib?

Nō sedo q̄ plati p̄nt p̄promittere in negocijs ec-
clasticis quod intellige vt nō. in. c. puenit. et in. c. cū
tempe. e. Tercio nō p̄silū hui? .c. vt arbitri semp
assumantur in dispari numero. nam de vno l' de trib?
dixit hic causa exempli exp̄plicando numez dispares
et b̄ ideo qz hoies sunt faciles ad dissentiendū. vt i. l.

item si vnus. §. p̄ncipaliter. ff. eo. et p̄sertim arbitri q
p̄muniter sunt p̄patres et amici p̄tūz. vñ si eligerentur
in pari numero de facili non est dari maiorem partē
in sententia. Si tñ istud p̄silium legis non obseruat sed
eliguntur in pari numero tenet p̄promissum vt in. c. se.
et in. c. inotuit. j. eo. et in. d. l. item si vnus. et si non p̄ue-
niunt p̄pelluntur eligere terciū vt ibi et in. c. cum spālī
de appel. Ultimo nota qz sicut in iudicijs ita in ar-
bitris standum est sententia maioris partis p̄cor. l. si i
tres. et. l. item si vnus in si. ff. eo. Et pondera tex. in eo
qz appellat laudem arbitroz in sententiam et dicit qz dī
citur sententia largo modo nam p̄prie nō est sententia
qz arbitri non habent iurisdictionem vt dicit tex. in. l.
qd d̄go in. §. ex compromisso. ff. ex qui. cau. iro. infra
facit qd le. et nō. in. l. i. l. de arbi. Ex quo dicerem qz
in materia restringibili app̄latōe sententia non veniret
sententia arbitroz vnde si canet statuto qz de quilibet
sententia debet solui certum qd non habebit locum in
sententia arbitroz. et vide nō. bar. in. d. §. ex compro-
misso. In glo. si. ibi duoz sententia p̄nt terciū. p̄-
vera bene glo. ad hoc em̄ vt valeat sententia duoz ex
tribus requirit p̄ntia terciū. tempe sententia. et sic facit
ista glo. pro opi. bar. in. l. duo ex tribus. ff. de re iudi.
p̄tra opi. Inno. in. c. rymaldus. de testa. vbi singulari-
ter dixit qz si tercius arbiter fuit p̄ns in disputatoe sup
meritis cause et dixit qz quid voluit nunqz tñ potuit re-
liquos duos in suam opi. adducere qz tenebit sententia
duoz terciū absente qz hoc casu p̄ntia terciū nihil vtili-
tatis poterat adducere cū iam oia acta cause fuerant ex-
aminata per om̄es. p̄sentia em̄ terciū requiritur sc̄dum
cum qz forte posset adducere alios in suam sententiaz
vt innuit tex. in. d. l. itē si vnus. que rō cessat in casu no-
stro. Sed bar. vt dixi tenuit p̄trarium quia non est illa
sola ratio nullitatis p̄ etiam defectus p̄tātis qz cum cō-
promittitur in tres om̄es recipiūt p̄ntem iudicandi et
habent exercitiū p̄ parte. ad qd facit qd nō. glo. in. c.
prudenciam. de offi. dele. Ideo data absentia vnus tē-
pore sententia non p̄mittit tota p̄tās in sententia duoz
sed qñ sunt om̄es p̄ntes ibi est tota p̄tās et id qd fit a
maiori p̄te fingit factū ab oibus. vt in. l. qd maior. ff.
ad munic. et in. c. i. de his q̄ si. a ma. p. ca. Jitē tex. in. d.
l. duo. dicit qz nō valet sententia duoz qz oēs iussi sūt
iudicare. et hāc opi. sequor. Et qz terci? volens p̄corda-
re de facili poterit inficē p̄tātes alioz nō pueniendo cūz
eis in eodē loco tpe sūc fuit statutū p̄ ius canonicū
vt si tercius mōitū a duobus nō vult adesse nec alle-
gat legitimā cām absentie qz p̄nt duo pcedere sine ter-
cio. de quo dicit vt habes hodie tex. in. c. j. eo. ti. li. vi. et
dicitatis esse qz duo pueniāt in eandē sententia sine ef-
fectualiter siue re et verbo. qd declara vt habes hodie
pulchrū tex. in. c. i. eo. ti. li. vi. *Nicolaus Abb.*

Non sine non valet arbitrium simo-
niacum vel dolosum. v. sum
ma latius sic. fm qd intelligo. Nullu est ar
bitrium seu arbitramentu puenens pactis p partes no
remissibile. In pma pte ponitur facti narratio. in scda
cause pmissio. ibi qm igitur. **¶** 2do pmo q in ecclesia
pnt pstitui. capellanie ppetue ita q capellani ibide isti
tuti nequeat ad solam voluntatem plate remoueri et b
est pprum cuiuscunqz bnficij ecclesiastici. de bnt enim
eile ppetuo no exite ca legitima pparois. vt i. c. ad bec
de offi. vica. et. lvi. di. satis puerum. secus aut vbi ad
tempus institueretur qd capellanus. nam talis appellari
debet vicarius temporalis nec dicitur hie titulu in ecclesia d
quo vide quod le. r no. in de. vnica. de offi. vica.

¶ 2do scdo q nepos pnt habere bnficium patru vel
annuali. pcor. c. ex pte. de offi. dele. et. c. accedens. de
accu. r d tali nepote pnt itelligi iste tex. fm doc. nam ne
pos ex filio non pnt succedere in bnficio anie notetur
successio in ecclesia dei vide tex. iuncta gl. in. c. ad extir
pandas. de si. p. et dic vt. j. no. **¶** Et ex isto tex. r iuribus
pmo allegatis no q appellatone nepotis venit filius fra
tris vel sororis et b est ex pmoni vsu loqndi. et sic ca
pitar in. c. i. qbus mo. seu. amitti. colla. r. vbi exponit
nepotes. i. fratris filius. pprie tñ dicitur nepos ex filio vel fi
lia. percutus. vt in. l. i. iurisdictio in. §. nepos. ff. de gradi
bus. et de hac materia vide p. 3o. an. in. c. fundamenta
de elec. li. vi. vbi no. voluit q licet in materia odiosa ap
pellatone nepotis non veniat filius fratris mero iure in
specto. tñ p pmonē vsu loquendi pprehenditur talis
nepos qntumcuqz materia sit odiosa. r b dicitur semp
secutus sui quicqd senserit fre. in pparium in pmissis su
is. p. l. i. xxxvii. nam in omni dispoe qntu cuqz odio
sa r restringibili face debem? interpretatōnem fm cōem
vsu loqndi. vt no. gl. in. c. nonnulli. de resq. r hoc. in
c. olim. de v. sig. et bar. in. l. omēs ppli. ff. de iusti. r in.
facit tex. cū gl. in. c. ex lris. el. i. d. spō. et tex. in. l. lab eo
ff. de supel. lega. cum si. **¶** Nota tercio ibi ibidem o
dianit. q pnt qd ad cautela pcurare sibi plures collatō
nes seu institutōnes eiusdem bnficij. nec p scdam videf
renunciare pme cōcor. tex. in. c. post electōem. de pcel.
pben. et est hoc tutū quando qd dubitat de validitate
pme collatōnis. et tene menti istum tex. r illū. **¶** 2do
ibi extra pvinciam exulans. argu. optimū. q exulans
extra locū bnficij et sic non valens facere in beneficio
residentiam non debet pcurari beneficia nec redditu
bus ipsius bnficij. et hoc satis sentit Innocentius.
hic r intelligo quando sine culpa sua exulat. ad quod
vide bonum tex. in. c. quanto. lxiij. di. et quod legit et
no. in. c. bone el. ij. de posta. prela. per Inno. in. c. h. d
no. ope. nunc. facit. c. vnicum. de cle. non resi. li. vi. pro
pe finem. Ad idem quod no. bar. de ciuib? exulatib?

in. l. omnes populi. ff. de iusti. r iure **¶** 2do qnto q
ppmittētes pnt se iuramto astringere ad obseruantia
arbitrij. pcor. i. c. cū tpe. j. eo. an b pcedat indistincte
pserim de iure civili dicam j. cū glo. **¶** Quinto nota
et tene menti q pmissum factū ab exulante r inopiā
suam sustinere non valere tenet mero iure dūmodo ar
bitriū no possit notari aliq extrinseca iniquitate. r pl
videf pbare iste tex. q etiaz valeat pmissum d rebus
q sunt in loco vbi tute morari no pōt. **¶** Sexto nota
fm vnum intellectu q clericus bnficō spoliat? pōt sup
illo beneficio pmittere. hosti. tñ hic videf velle q de
rigore iuris tale cōpromissum no valet. ar. i. l. sollicito.
de resi. spo. ff. de equitate tale arbitriū sustinet. vt hic.
sed mibi dictū suam non placet vide indistincte tenerē
q de tali re subtracta pōt fieri pmissum taz i arbitros
p in arbitratōres. r respectu arbitrozū pbo hac rōne.
quēadmodum de re subtracta pōt spoliat? in iudicō li
tigare vt in. c. sup b de renū. c. 3. si. ita et i arbitros p
mittere cū arbitria sit redacta ad istar iudiciorū. vt i. l. i.
ff. de arbi. respectu vero arbitrozū pbaf sic. sup res btra
cta no pbibetur qd ppositionē facere. iuxta no. p. Inno.
in. c. sup b pall. ergo pōt pmittere in aliquos tanqz
in arbitratōres. cū arbitramentu sit qdā ppositō. vt in
auē. si vero. l. de indi. et in corpore pū sumitur. si i auē.
vt disse. iudi. no. Inno. in. c. quinquauallis. de iureiu. no
ob. c. sollicito. quia loquit in spoliato renūciāte. et dic vt
ibi. **¶** Nota septimo ex b et ex tex. q sup bnfico spūa
li pōt fieri pmissum pcor. c. ex pte. j. eo. et. c. nisi. de
pben. dicit tñ fieri pmissum in clericos et no i laicos. vt
j. c. ptingit. j. e. **¶** In gl. i. ibi cōfirmavit. meli? dicit fm
doc. approbavit. r forte b dicunt ex eo q ille q confir
mat debet esse superior. r possit intelligi iste tex. pprie
vt loquat q iste successor ordinavit itez. l. am. i. de no
uo ad. cautela instituit eum in capellanū. r intellige q
iste rector habebat ad hoc ptatem de iure spali de quo
tñ vide qd generaliter dicam in. c. cū ecclesia vulterana
de elec. vbi tractabo ad quem spectet generaliter bene
ficiorū collatio. **¶** In glo. ij. ibi no tenuit. r ex hoc di
xerunt quidam q dolus fuit hic causa infringendi arbi
trium. ff. l. 3 hoc dictum sit vez in se. qz pbato. q dolus
dedit cām pmissio debet pmissum et qquid ex
eo secutiū est infringi tñ no pbatur b necesse dolus fuit
hic cā infringendi arbitriū. nam papa in decisione cau
se no fundat se sup illo dolo. sed solum sup negocia arbi
trorum in pnuiciando. **¶** Aduerte tñ q licet dolus det
cām cōpromisse non tñ p b cōpromissum esknulluz
ipso iure. qz fm omnes dolus dans cām ptractū stri
cti iuris non inducit nullitatē ipso iure ff. ppetit exceptō
doli. vt in. l. dolo. l. de inuti. stip. et no. glo. in. c. enri
dilecti. de emp. r ven. ff. pmissum esktractus stri
cti iuris. vt insti. de actio. §. actionū. et colligil ex nota

tis in. c. cum venerabilis. de excep. vbi enumerantur p
glo. que sunt actōes bonafidei et que sunt stricti iuris
In glo. in ver. sacramentū ibi in arbitro. phibetur.
nō. glo. p intellectu auct. decernimus. hic allega. vult
enim q illa auctoritas. debeat intelligi etiā in iuramē
to ptium. et ob hoc dixerūt qdam q istud pmissū
hic non tenuit. qz interuenit iuramentū cōtra legis p
hibitiōnem. alij intelligunt illam auct. de iuramento ar
bitroz et nō ptium et hoc sentit Gino. h. f. cōter glo. et
doc. iuris civilis intelligunt illam auct. generaliter tam
in iuramento arbitroz qz ptium. vt neqz arbitri neqz p
tes debeant iurare sup cōpromisso. dicit tñ ista glo. q
si fuerit iurātū nihilominus seruandū est iuramentum
dūmodo arbitriam sit licitū. et nō bene h dicitū pro li
mitatiōne illius auct. f. bar. ibi dicit q etiam de iure ca
nonico nisi aliud foret expressum tale iuramentū nō li
gāt. qz cum lex inbibeat iuramentū in cōpromisso iu
rans in pteritū peccat mortaliter. qz venit ptra pce
ptum legis. vt i. c. h. de ma. et obe. ergo iuramentū nō
est obseruandū. qz non ligat ad peccatū. vt in. c. quāto
de iurā. sed pfecto bar. dixit ptra istum tex. et ptra. c.
cum tpe. eo. vbi papa mandat ptes pelli ad obseruā
tiam huius iuramenti. si arbitriū suū alias est licitū nec
ar. suum militat pmo quia lex civilis non p̄t impedire
obligatiōem iuramenti cū iuramentū dirigatur in deus
vt in. c. debitor. de iurē. scdo et fortius firmo tibi
istam regulam p verissima quantumcūqz iuramentū
phibeat a q̄cūqz. l. etiam canonica vel diuina. tamen
si illud q̄ iurat non p̄tinet in se peccatū tenetur em iu
rans obseruare iuramentū lz peccauerit in iurando. et
h. p̄bo tibi p tex. aptum in. c. et si christus de iurā. rō.
et in. c. mouet. xxiij. q. i. dixi plene in q̄dam disputatiōe
que incipit stante st. turo. vñ bal. recte fuit locutus i. d.
auct. decernimus. dicens q quo ad priuilegiū actōis
vt non nascatur actio standū est hodie iuri civilī. sed
quo ad hoc vt iurans p̄pellatur ad obseruantiā p cen
suram ecclesiasticam standū est iuri canonico. rō diuer
sitas fm eum est. qz censura ecclesiastica est de iurē ca
nonico. f. actio p̄ducitur a iure civilī. quasi velit dicere
q cum de iure civilī p̄us daretur actio ex cōpromisso
iurato. vt in. l. ne in arbitris. l. eo. potuit idem ius ci
tile impedire natiuitatē actōis quam p̄duxit qd vidē
fecisse in auct. decernimus. f. nō potuit lex impedire cen
suram ecclesiasticam. nec validitatē iuramenti. mihi plz
q habito respectu ad ius civilē hodie non producatur
actio ex cōpromisso iuramento vallato vt voluit bal. f.
habito respectu ad ius canonicū et ad diuinum diceret
q p̄ducitur actio. qz ex quo ius canonicū et diuinum
magdat indifferēter iuramenta debere seruari competit
actio. vt in. l. vnica. ff. de p̄di. ex le. de quo tñ vide qd
plene dixi in. c. cum venissent. de insti. vbi plene tracta

ni an ex iuramento oriatur actio. Conclunde ergo q ius
civile seruandū est inquantū aliquid p̄ducit seu aufert
sine peccato. et sic credem q si arbitri inique fuit ar
bitrius non facit litem suā ex quo interuenit iuramē
tum. nam h voluit iste tex. sing. in. d. auct. decernimus.
et sequunt p̄muniter doc. lz alias arbitri facit litē suā
iuste in. l. i. auct. vt in. l. h. ff. si mens. fal. mo. dixit. p. bar.
in. l. h. ff. de va. et extraor. cog. f. quatenus ex nō obser
uantia iuramenti iminet peccatū succedit ius canoni
cum q debet p̄pellere ad obseruantiā iuramenti. vt h. i.
c. cum tpe. eo. Item dicit q etiā d iure civilī p̄promis
sum iuratum t3. qz auct. illa non infringit p̄promissum
sed disponit vt non det actio p̄us sicut et q arbitri nō
subiaceat alicui pene vnde non possum dicere ex mul
tiplici capite q hic arbitriū infringat. p̄pter iuramen
tum imo cōvalidat si alias est equū vt hic in si. In
glo. in v. fauente in si. nō. glo. q cōtra istam arbitri
iudicantis p̄gram seu fordes competit exceptio doli.
glo. non allegat tex. f. tu vide aptum in. l. arbitroz q
est. l. iij. l. e. Et occurrit notabilis q̄stio. nunqd suffi
at solus dolus arbitri an requiratur q cōcurrat etiam
dolus aduersē ptis. nam videtur q solus dolus arbi
tri non sufficit vt possit excipi de dolo cōtra partes pe
tentem executōnem qz dolus vnus non debet nocere
alteri. facit regula nemo. de re. in. li. vi. et hanc opi. ter
nuncunt quidam vt refert glo. in. d. liij. Sed glosator
tenet in contrariū qz pars petendo executōnem arbitri
doli saltem tunc dolo facit. ideo p̄t excipi cōtra eam.
hec opi. mihi placet et adduco tex. iudicio meo aptum
in. l. non distinguemus. in. §. cum quidā. ff. eo. vbi ex
solo facto arbitrozum qz voluerunt iudicare licz fuerint
allegati suspecti competit exceptio doli cōtra partē pe
tentem exceptōnem talis arbitri. et est ille tex. singula
ris in alio q snia lata ab arbitro requisito t3 licz cōpe
tat exceptio doli cōtra illam. et h. ex eo qz agitur nō ex
snia sed ex stipulatu. secus aut est in snia iudicio. qz ex
quo est litem recusatus est suspensa sua. iudicio. ideo
nō valet qd postea facit. nam vbi agit ex snia et nō ex
p̄missione. d. h. vltimo vide qd dixi in. c. cum sp̄ali. de
app. et hec cā de qua in gl. potuit esse cā infringēdi ar
bitriū. de quo in tex. nam iste tex. in. v. qm. fundat se
sup negcia arbitroz nō exp̄mens sp̄em neq̄cie. vñ per
Gino. sup vbo negter arbitros. ponit istū intellectū
puta dicit ip̄e q p̄ grām volentes fauere alteri parti ar
bitrati sunt. nam et ista causa fuit exp̄ssa in narratiōe fa
cti. potest tex. et aliter intelligi vt dicit cum glo. se.
In glo. in v. qnqz marchas ibi et ideo arbitriū nō
valuit pondera gl. ex qua colligit alius intellectus ad
tex. l. q. p̄pter viciū simonie istud arbitriū non valuit et
ex h nō iuncta lra q arbitri nō p̄nt p̄nūciare vt vna p̄
renūciat qd̄i sup sp̄ualitate et recipiat aliqz sp̄ualitate ab

alia pte. sic enim ipse ptes non potest committere simoniam ut
 renunciatur iuri spūali p tempali psequendo. ut in. c. ex
 pte. de offi. le. iuncta glo. ita nec ex pncipatōne arbi-
 trozum h p̄t induci. Sed contra hanc lec. op. de. c.
 nisi. de pben. vbi videt ap̄te pbari cōtrariū. ad idē tex.
 h in fi. vbi innuit q̄ istud arbitriū p̄t esse eq̄tati subiectū
 et papa met mandat illud obseruari. So. cōtrarium est
 difficile Inno. in quadā gl. sua h non n̄i formando cō-
 trarium p̄dictum dicit q̄ nō est simoniacū q̄ renuncie-
 tur ius spūale ad dictum arbitrorū et qd̄ de aliquid
 tpale cum hoc possit fieri non in cōpensatōe iuris spiri-
 tualis s̄ p bono pacis. ad h dictum. c. nisi. sed q̄ h ha-
 bet sp̄m simonie. phibet a iure. et h p̄tibus contrape-
 nire iuramento nō obstante ut h. s̄ hoc non tollit forma-
 liter cōtrariū. credo tñ q̄ Inno. habuit bonū sensum ut
 s̄ dicam. hosti. dicit q̄ ex p̄tium cōpositōne nō licet re-
 cipe tpale. p̄renunciatōne iuris spūalis. ut in. c. cū p̄i-
 dem. de pac. vbi tex. sed qñ hec ordinatio habuit origi-
 nem ab arbitris h p̄t admitti. et ita intelligūt tex. istum
 in fi. Aliduerit nam hec solo non tollit cōtrarium quod
 dicitur ex verbo qm̄. in p̄n. nam h non interuenit factū
 p̄tium imo p̄s resistebat s̄ sola dispō arbitrorū. et tamē
 tex. dicit q̄ si ita negter arbitratī sunt nō d̄z istud incor-
 rectum relinquit. ergo h nō potest induci etiā ex ordina-
 tōne arbitrorū. et hec cōtrarietas facit me multū dubi-
 tare. sed p̄ cōcordantia istius tex. et aliorū iurū disti-
 guerem sic. q̄ aut certum est q̄ tpale datur in cōpen-
 satione iuris spūalis qd̄ renittit ut q̄ certum est de iure
 alteri p̄t cōpetenti. et tunc dico indubie istam ordina-
 tionem nō tenere etiā si sit facta ab arbitris et etiā si ar-
 bitri alias essent iudices ad h allego tex. ap̄tū in. c.
 si. de re. p̄nu. aut p̄t dubitari vtz tempale datur in cō-
 pensatione iuris spūalis an p̄ bono pacis tñ. v̄puta-
 q̄ nō est certum de iure cōpetenti alteri p̄t. et est pos-
 sibile q̄ alteri p̄t nullum ius cōpetat. s̄ arbitri p̄ bono
 pacis ordinant ut illa p̄s renunciatur iuri si qd̄ habz seu
 q̄ cedat liti et recipiat aliquid tpale a pte et tūc h nō est
 simoniacū s̄ h sp̄m simonie. q̄ si ius cōpetit parti do-
 tur tpale p̄ spūali. et hoc casu p̄sumptio est maxima cō-
 tra arbitriū. et p̄ma fronte tale arbitriū nō d̄z obseruari
 ita intelligo istū tex. in v. qm̄. in p̄n. et gl. istam. tñ ista
 p̄sumptio simonie p̄t purgari et si purgabit d̄z istud ar-
 bitriū obseruari et ita intelligo istum tex. in fi. purga-
 bitur aut si isti arbitri allegant aliquā istam excusatio-
 nem eoz arbitriū. puta q̄ dicunt q̄ hoc nō fecerūt p̄p̄-
 ius spūale. q̄ nullū ius p̄petabat p̄t vel erat valde du-
 biū. s̄ p bono pacis fecerūt illā ordinatōz nō tñ oigo d̄z
 credi dicto arbitrorū s̄ ex cōstantijs et exactis et ex q̄-
 litate ip̄s arbitrorū supior admittet istam excusationem
 vel nō. ad h vide bo. tex. cū gl. in. c. cū dilecti. d̄ accus.
 et h videt tacite sensisse Inno. hic dum dicit q̄ isti arbitri

admittunt ad excusandū istud arbitriū de iniquitate. di-
 co etiā q̄ tanta p̄t esse idoneitas arbitrorū et p̄tium q̄ n̄
 p̄sumet simonia s̄ q̄ p bono pacis h fecerunt et facie-
 mus p̄sumptōem q̄ ille qui iubet cedere qd̄i nō hēbat
 aliqd̄ ius in veritate. et in hoc casu intelligo tex. nō. in
 d. c. nisi. de pben. ut p̄t ex p̄n. litere. In glo. pe. ibi
 p̄pter inopiam p̄bationum. nō h̄n istam glo. iuncto tex.
 ex q̄ habes q̄ arbiter seu iudex p̄t esse testis sup̄ gestis
 a se deficiente alia. p̄batōe et generaliter ex gl. potes no-
 tare q̄ in defectū p̄bationum admittunt testes nō oio
 idonei. ad qd̄ facit. c. si. de testi. cog. et. c. veniens. el.
 h. in fi. de testi. et habes p̄similem gl. in. c. cum dilecti.
 de elec. Idem t̄z Inno. in. c. romana. de testi. li. vi. su-
 per gl. h. et p̄ hoc posset solui p̄trarium de. c. sciendum
 h. q. vi. vbi d̄z q̄ in causa in q̄ p̄s fuit iudex vel assessor
 non p̄t esse testis ut illud fallit data inopia p̄bationum.
 qd̄ esset notandū si esset rex. Hoc. hoc multum varia-
 runt et hosti. h distinguit q̄ aut iudex vel arbiter assu-
 mitur ad deponendum sup̄ intentōe iniquitatis. i. an iu-
 dex vel arbiter habuerit bonū animū in iudicando et
 debet admitti. q̄ intentio ip̄s aliter p̄bati non p̄t. et i
 hoc casu posset intelligi iste tex. facit in sil. c. si. de
 sen. ex. Et sumitur ad corruptōem p̄bandam et nō d̄z
 admitti. q̄ corruptio p̄t p̄ alios p̄bati. ad hoc. c. si. de
 testi. et sic videtur p̄cludere q̄ in his que fm naturā nō
 p̄nt p̄bati. p̄ alios admittunt iudices et arbitri ad d̄po-
 nendū sup̄ gestis a se. alias secus Inno. v̄o h multum
 variat et loquitur multū intricate. s̄ in effectu videt velle.
 q̄ isti arbitri nō assumunt oio ut testes s̄ ad excusan-
 dum arbitriū modo p̄dicto v̄n dicit q̄ si ip̄i p̄fiterentur
 turpitudinem p̄p̄tiam ad eoz dictum non retractaret
 sua. ar. in. c. de p̄fel. et. xv. q. iij. nemini. secus si p̄fite-
 rentur alias iniquitatem non allegando turpitudinem. ut
 puta si allegarent errorem p̄bationem. et finaliter cōclu-
 dit relinq̄ndum esse arbitriū iudicis q̄ntum ip̄s debeat
 credi. Do. an. hic multa tangit q̄ fuerunt expedita in. c.
 cum a nō b. de testi. vbi plene dixi an et qñ iudex possit
 esse testis. p̄p̄tiam aut materia huius. c. est qñ finitio of-
 ficio iudex seu arbiter assumitur ut deponat non d̄ ge-
 stis coram se s̄ de gestis p̄ se. vnde ad p̄positum d̄ o.
 an. p̄cludit q̄ iudex seu arbiter non p̄t deponere sup̄ in-
 sticia sine sue seu sup̄ alio. quod videt p̄petere et fauere
 factum a se. et ita loquat illud. c. sciendum. secus aut si de-
 ponat p̄tra suam seu impugando aliud gestū a se nā
 tunc d̄z sibi credi. q̄ hoc casu cessat suspitio. et i hoc ca-
 su intelligit istum tex. ex quo infert q̄ si advocatus de-
 ponit p̄tra et in p̄iudicium clientuli sui q̄ sibi est creden-
 dum. q̄ h casu cessat suspitio. et idem dicit in p̄sonetis
 et alijs p̄sonis q̄ deponat p̄tra id qd̄ verisimiliter d̄nt foue-
 re. nam tunc cū cessat ois suspitio d̄z eis credi. et h̄n facit
 in ar. c. attestatōnes. de despon. impu. et quod ibi nō.

vbi valet p̄fessio p̄iugis p̄tra matrimoniu q̄n cōsitens
 deponit p̄tra p̄tem suam. et fuit hec bona p̄sideratio. s̄
 tu vide Jo. cal. q̄ hunc intellectum sensit ad istū tex. i. d.
 c. cū a nob. in fi. vbi firmat q̄ regulariter iudex nō p̄t
 deponere etiā finito officio sup̄ iusticia s̄nie sue seu sup̄
 alijs gestis a se nisi deponeret p̄tra se vel reciperetur ad
 p̄sumptōz faciendā. ad b̄ allegavit istum tex. et sc̄dm b̄
 posset iudicio meo limitari. Bar. in. l. ne in arbitrio.
 L. eo. vbi simpliciter tenuit q̄ sup̄ iusticia s̄nie s̄ q̄ fuit
 iudex non p̄t esse testis. et vide ibi tex. de materia iur/
 eta glo. b̄ dictum do. an. r. cal. puto p̄cedere q̄n dictū
 iudicis deponētis p̄tra sententiā p̄currit cum iuris p̄e
 sumptōe vt p̄currabat b̄. si aut non est p̄sumptio contra
 sententiā tunc dicerē q̄ si iudex deponendo p̄tra suam
 suā allegaret p̄p̄riam turpitudinem q̄ non deberet sen
 tentia retractari ad solā suam depositōz etiam si essent
 plures. q̄ ex quo p̄tinentur turpitudinem p̄p̄riā nō d̄z
 eis credi in p̄iudicium p̄tis stantis p̄ sententiā vt in. c.
 i. et q̄d ibi nō. de p̄f. et bo. tex. in. c. licet. de test. et b̄
 est q̄d voluit Inno. b̄ si bene ponderet s̄ vbi iudex nō
 allegaret turpitudinē. p̄p̄riam s̄ aliter deponeret cōtra
 sententiā puta allegando p̄babilem errorem et tunc pos
 set p̄cedere dictum istoz vt etiam sensit Inno. b̄ super
 iusticia vero sentētie in fauorē ipsius nō dēt is qui fuit
 iudex vel arbit̄er admitti nisi forte ad p̄sumptōnem fa
 ciendā vt voluit cal. In gl. si. ibi absolutum restitu
 as. s̄. ad b̄nificium quo fuerat de facto spoliat⁹ vt d̄z in
 p̄ma gl. quasi innuat q̄ ex quo arbitriū annullat d̄z sibi
 restitui b̄nificiū. et b̄ placuit host. s̄ Inno. p̄tradit. quia
 restō modo non datur b̄. et b̄ mibi plus plz. agat ergo
 postea ad restōnem. ex quo arbitriū nō fuit immediatē
 cā sue spoliatōis. Et in fi. glo. nō b̄n fi. glo. ex qua po
 tes colligere duos intellectus ad tex. p̄mus vt tex. loq̄
 tur in arbitriam rō q̄d p̄ceptū iniquitatis p̄t reduci ad ar
 bitriū boni viri. vt in. l. si societate. s̄. arbitroz. ff. pro
 socio. de quo vide bo. gl. in. c. cam. s̄. d̄ elec. et. ij. q̄. vi.
 a iudicibus. et p̄ b̄ tollitur p̄trarium q̄d p̄t formari de
 s̄. stari. alle. in gl. vbi d̄z standum esse dicto arbitri si
 ue sit equum siue iniquū illud enī p̄cedit in arbitro r̄ si
 in arbitratore. r̄ rōnem diuersitatū dico i. c. q̄ntauallis.
 de iureiur. Sc̄dm intellectus vt loq̄tur tex. i. arbitratore
 et tūc ad p̄trarium de. s̄. stari. m̄det glo. nō. q̄ p̄pter si
 moniam non valuit arbitriū ex quo singl̄r nō. q̄ arbitriū
 inducēs simoniam est ipso iure nullū. Idem dicit
 si inducit p̄surariam p̄auitatem eadem rōne. Idem sensit
 gloss. h̄c dicit q̄ dolus in compromisso r̄ simonia i
 laudo soluant p̄trarium de. s̄. stari. Idem sequit host.
 tradens i hoc nōbilem regulā que quotidie allegat d̄i
 cas q̄ vbi arbitriū p̄tinet euidentē iniquitatem debet
 p̄ superiorem retractari. et coipso q̄ enormiter ledit p̄es
 p̄tinet peccatum s̄m cum. dicit tñ q̄d est declarandum

7. x. dies. ar. l. cum antea. L. e. r. dicit hoc debere practi
 cari etiam i foro civili. tum q̄ in materia peccati stan
 dū est canonici. vt nō. in regula possessor. de re. in. li. vi.
 Tum q̄ b̄ videt de mente legis que mādāt peccata pu
 niri. Et dicit q̄ hoc opi. que attribuit hosti. videt oī
 ḡnraliter fuisse glōfatorū i. d. c. a iudicibus. vbi p̄ hoc
 dicto allegat utrum tex. r̄ tene menti illā glo. tñ in hoc
 passu laurus sic distinguerem q̄ si laudam p̄tinet pa
 ciam per p̄tes irremissibile tunc est ipso iure nullū sine
 p̄nunciāns suum arbitriū fuerit arbit̄er siue arbitra
 tor. r̄ p̄ hoc facit iste tex. s̄m expōnem glo. in eo q̄ ex
 ponit absolutas. i. absolutas oīdas ad idem. c. si. d̄ re
 p̄m. et b̄ casu non est opus vt fiat reductio ad arbitri
 um boni viri. q̄ q̄n arbitriū est nullum p̄t iudex sim
 pliciter p̄nunciare ipm fore nullum. vt est tex. i. d. c. si.
 et in. c. ep̄ist. a. de p̄fir. vi. et innoti. nulla enī lex nec a
 liguis superior p̄t sustinere actum cum peccato. vt in. c.
 si. de p̄scrip. et. xi. q̄. iij. in. c. q̄ resistit. r̄. c. inlia. r̄. xl. di.
 c. i. et b̄ casu indubie non habet locum. s̄. stari. nec hoc
 casu p̄cedit restrictio hosti. vt. 7. x. dies reclamatur. q̄
 potest reclamari quicunq̄ sicut sententiā iudicis nō trā
 sit in rem iudicatā rōne peccati iminētis. vt in. c. latoz.
 et q̄d ibi nō. de re iudi. r̄ bo. glo. in. c. inter mōsterium
 eo. ti. aut laudam p̄tinet peccatū remissibile p̄ partes.
 puta q̄ solum tangit p̄iudicium p̄tium b̄nificiale seu pe
 cuniariū. r̄ tunc si iniquitas laudi est notoria indubitanē
 tene q̄ non solū ex officio iudicis p̄t retractari s̄ etiam
 p̄tra executōz p̄t p̄t exceptio doli. q̄ oīs iniquitas
 notoria h̄z dolum p̄sumptū. vt in. c. i. r̄ q̄d ibi nō. d̄ p̄
 sump. r̄ in. l. creditor. s̄. larius. ff. mand. s̄ vbi laudum
 est dolosus p̄t exceptio doli alteri p̄t. vt in. l. iij. L.
 eo. et in. l. non distinguemus. in. s̄. cum quidā. ff. eo.
 et dixi. s̄. post glo. p̄ b̄ facit. q̄ sententiā lata hoc casu
 a iudice est ipso iure nulla. vt plene dixi in. c. inter cesas
 de re iudi. nec etiam cura hoc casu de lapsu. r̄. d̄ iurum
 respectu exceptōnis. q̄ exceptō doli semp̄ potest oppo
 ni. aut non p̄tinet euidentem iniquitatem r̄ tunc d̄z disti
 guj inter arbitriū et arbitramentum. nam arbitramē
 tum non p̄t reduci ad arbitriū boni viri ex quo ps est
 p̄ta p̄bare lesionem. vt in. c. veniens. de iurciar. et in.
 dicto. s̄. arbitroz. secus in arbitro. vt in dicto. s̄. sta
 ri. quia ex quo non cōstat de euidenti iniquitate nō p̄e
 sumitur dolus. r̄ sic nullum remedium cōpetit. impu
 tet enī sibi q̄ omisso iudice voluit adire arbitriū.

• Eruenit. Arbit̄er sua aucte spūalia
 ita sumat Jo. an. s̄ nimis restringit l̄faz r̄ p̄e
 dit s̄m vni intellectum. sed s̄m alium multum notabi
 orem summo sic. Arbit̄er assumptus in patrimoniali
 cā clerici non potest adiudicare rem ecclesie possiden
 dam etiam ad vitam clerici. et est casus nō. p̄mo pot

pp. niri. b. d. pma ps narrat factu. scda dat indicē ibi
q̄ no. ¶ 2o pmo q̄ femina hñs iurisdictionem de in
re p̄muni vel p̄tudinē p̄t p̄ se in iurisdictione sua indi-
care. Item p̄ se de meritis cause cognoscere. p̄t enī q̄
esse iudex lz nō habeat scientiā iuris dūmodo al̄s beat
p̄tiam causaz forte ex p̄titudine. vt est tex. in l. certi.
L. de indi. Et ex b̄ z ex tex. inferit q̄ mulier habens
regiū vel comitatū p̄t si vult p̄ se p̄gnosce de aliqua
causa z ferre sniaz ¶ Nota sc̄o q̄ regulariter femina
est remota ab omni officio publico. z intellige de offi-
cijs viribus. nam ad officia non virilia q̄ pl̄stunt in re
publica tenet mulier subire sicut masculus. de quo tñ
dicendū vt plene nō. bar. in. l. i. L. d. mulie. et que ma-
substantie. li. f. ¶ Nota terciō q̄ suscipe in se arbitrijs
est officiu virile. nam arbitraria sunt redacta ad instar
iudicioz. vt in. l. i. ff. de arbi. f. mulier non valet iudica-
re nec arbitrari. vt b̄ z in. l. i. L. eo. secus dic̄ si fieret
ppromissum in muliere. in quā in p̄muni amica z ami-
cabilem p̄posuissent. nam tale p̄promissum potest mu-
lier acceptare. qz coram arbitratore non est iudicium
f. p̄cedit extraiudicialiter. ad hoc adduco tex. aptū in
muliere in. c. q̄ntanallis. de iur. iur. f. et facit iste tex. a
p̄trario sensu ibi ab omni iudiciali exaie zc. secus autēz
si cognos. unt extra iudicium. vide in spe. eo. ti. s. ij. cir-
ca p̄n. vbi etiam q̄ritur nūqd cum iuramento possit cō-
promitti in muliere. Et p̄tunde q̄ non. qz p̄tribuere b̄
officiū mulieri non dependet a p̄sensu partium. vt b̄
ergo ipsaz iuramentū nihil opatur. vt in. c. si diligenti.
de fo. p̄pe. ¶ 2o vltius q̄ p̄tudo p̄t vari iurif-
dictionem mulieri. ex quo inferat q̄ mulier p̄bibeatur
iudicare non rōe incapacitatis qz tunc consuetudo nō
posset eas habilitare. ar. in. c. quāto. de fo. p̄pe. z in. c.
cām. de p̄scrip. f. p̄bibeat. p̄pter honestate. qz non est
honestū vt mulier officijs viribus se implicet. de quo
vide qd nō. in. c. suscitatus. s. de exp. Et ex b̄ z ex tex.
collige vñ mirabile q̄ valeat p̄tudo p̄tra honesta-
tem. qd vidē p̄tra. c. cum decorē. z. c. cum ab omni.
de vi. z ho. de. f. p̄t dicit q̄ istud admittit b̄ rōne digni-
tatis quā iste mulieres p̄cellentes hñt sicut admittit in
abbatissa q̄ rōe dignitatis habet iurisdictionē. vt in. c.
dilecta. z quod ibi nō. de exco. p̄la. Item nō q̄ mu-
lieres p̄cellentes non hñt de iure iurisdictionem in sub-
iectos. p̄t tñ habere ex p̄titudine. z intelligo tex. in
istis mulieribus p̄cellentibus. s. que sunt nupte aliqui-
bas p̄ncipibus. ita q̄ p̄ncipatus p̄tinet ad virū z nō
ad mulierē. vnde mulier d̄ p̄cellere qz habet dignita-
tem non iure p̄prio sed ex radijs mariti. ad b̄ qd le. z
nō. i. l. si angustē. ff. d. le. ij. vñ largo mō p̄dē ¶ 2o dicit ma-
riti dicit subiecti vxoris nō tñ p̄t vxor iurisdictionē ex-
ercē i istos subiectos f. p̄tudo potest sibi tribuere iu-
isdictionē et b̄ casu ego intelligo istum tex. nā alē

si mulier haberet iurisdictionem vel comitatū vel alius
p̄ncipatum posset de iure p̄muni omni p̄titudine cel-
sante exercere iurisdictionem in subiectos vt voluit hic
Zino. z bñ. et facit tex. in. c. cum deuotissimaz. xij. q.
et. c. ex parte. el. ij. f. de p̄uil. et p̄ b̄ tollitur p̄trariū qd
potuisset formari cōtra istam sc̄dam s̄iam q̄ p̄supponit
q̄ iste mulieres p̄cellentes habebāt subiectos et q̄ ex
sola p̄titudine poterant exercere iurisdictionem. nam in
telligo vt p̄dixi in subiectis largo modo sumptis.

Item nō. arg. ex tex. q̄ dñs habet ius in liberos
nam cum mulieres solum excludant vt b̄. ergo sec̄ in
masculo. et circa b̄ instat hic Zino. f. p̄trarium credo d̄
iure verius. quia iure non repitur inter iura que sunt re-
seruata patrono circa libertatem inter que non p̄para-
tur iurisdictioni et de his iuribus vide p̄ glo. in sti. d̄ sine
cel. lib. r. s. f. nostra. ¶ 2o q̄ data potentia iudicandi
etiam ex sola p̄titudine accessorie vidē cōpetere p̄tās
arbitrarium suscipiendi vt b̄ nō. p̄batur zc. z ex b̄ colligē
aliud notabile dictum q̄ p̄tudo circa vnum actū
p̄tra ius extenditur ad alium actum q̄ quodammodo
p̄ similitudinem vidē includi sub p̄ori seu includi tan-
quā pars sub suo toto. ad hoc facit qd nō. L. y. in. l. ij.
L. que sit lon. p̄ue. Item nō in si. l. i. q̄ pena p̄t
apponi i p̄promisso etiam inter religiosas p̄sonas. qz
licite p̄t clerici etiam religiosi exigere penam. de quo
latius vide cum glo. ¶ Ultimo nota q̄ etiam de iure
canonico non p̄pellitur p̄promittens obseruare simpli-
citer laudam f. p̄pellit p̄ exactōnem pene apposite i cō-
promisso. Quid autē si non interuenissent p̄na. volue-
runt qdam dicere vt b̄ refer. Zino. q̄ in sp̄ualibus te-
netur pare obseruare simpliciter laudam. qz nō potest
agi ad interessē cum sp̄ualia non recipiunt extimatōes
Zidem dixerunt quādo interuenit iuramentū ar. in. c.
le. z in. c. ij. s. co. Ellij vō dixerunt q̄ nunq̄ p̄t agi ad
obseruantiā laudi nisi fuerit approbatū expresse vel
taciturnitate. q̄ dixerunt. iuxta. l. pe. L. e. sed de hoc di-
cam plene. f. co. p̄ tuas. vbi iura p̄ncipaliter tractat gl.
et doc. s̄mant ibi q̄stiones vtilem nunquid possit in-
ducā p̄tudo vt vnus nobilis vel homines aliam ca-
stri possint incidere ligna seu aialia pascere infra limi-
tes alterius castri vel in fundo alterius. z cōcludunt q̄
sic dūmodo p̄tudo non sit inducta per violentiā. ad
hoc facit. c. super quibusdam. de ver. sig. l. i. q̄s d̄ntur
no. ff. si serui. vendi. secus si seruitus vendi solet. qd mi-
hi satis placet. nam quemadmodū possit p̄scribi seu
acquiri tota res. ita et vnus rei. ad idem bo. tex. in. l. vñ
d̄tor. ff. p̄munia p̄di. vbi p̄batur q̄ valet cōsuetudo vt
quis oblatō p̄cio possit incidere ligna vel qd simile in
fundo alterius dicunt tñ nō. hic docet. q̄ vbi ligna seu
pascua non possent sufficere dñō et p̄titudine p̄ce-
dente. q̄ tunc dñs p̄ferendus est. ar. in. c. leggesimū. d̄

dec. et in. c. q. d. p. non gl. de. v. sig. et no. b. vltimū
 In gl. h. g. off. intelligebat istū tex. q. iuenerat auc-
 toritas epi. q. line ipsi auctoritate nō pōt clericis ad
 re. for. secul. re. sed hosti. et Jo. an. dicitū suū reprobant.
 dicit enim q. si clericus vult progare iurisdictionē laici
 nō sufficit auctas epi et benedicūt per ea que leguntur
 et notantur in. c. si diligēt. et in. c. significasti de fo. cō-
 pe. Idem quando clericus vult p̄mutere in laicum
 sup. rebus spūalibus. vt in. c. per tuas. j. eo. sed in casu
 nostro clericus p̄miserūt de reb. spūalibus. vnde tex. b.
 non loquitur d. iudicaria s. de p̄missaria p̄tate. sup.
 rebus eiz spūalibus p̄t clericus p̄mutere in laicū etiam
 sine auctoritate superioris. vt in. c. p̄tingit. a p̄tario. sensu
 j. eo. et clarius p̄bat in. c. expolita. j. et. et est rō diuer-
 sitatis. q. arbitri nō habet iurisdictionem s. quandā no-
 tionem. vt in. l. ait p̄tor. ff. de re iudi. p̄mittentes
 ergo nō sū dicitur te iurisdictioni laicor. s. aduerte quia
 ex alio capite videbatur necessaria auctoritas epi. nā
 cum fuisset p̄missum sup. re. im. billi seu sup. iuribus
 quomodocumque clericus nō pōt ita directe alienare sine
 auctoritate superioris. ita nec debet posse cōpromittere
 cū alio cōmissū pōt fieri i fraudē. vt dixi. s. c. p̄ox.
 et dicam plenius. j. c. se. So. doc. nō tangūt s. ponūt
 a principio q. a principio interuenit h. consensus episcopi
 p̄t in lra nō dicitur vel melius in laudo influent p̄ntia
 et cōsiliū ep̄or. vt dicit in. l. fr. ep̄s ergo dando cōsiliū
 videtur interponere ad actum auctoritatem suam. et in
 hoc nota bñtū tex. et facit qd nō. Jo. an. in regula. q.
 tacet in mercu. et bar. in. l. cum pater. in. s. libertis. de
 le. h. et bal. in. l. si filius. L. de pe. he. et ibi bo. rex. fm
 vnum intellectum et per eundem. l. si. L. ad mace. nun-
 quid sufficit sola p̄ntia illius qui habet auctem vel cō-
 sensum interponere. facit tex. iste in ar. q. sic dum pon-
 derat p̄ntia ep̄or. facit ec. l. ff. de auc. tu. a p̄tario sen-
 su. Sed contrarium firmat glo. et bar. in. l. iij. co. ti. et
 dat notabilem theoriam bar. in. l. que dotis. ff. so. ma.
 dicens q. vbi exigitur p̄ntia alicuius in facto alteri
 non sufficit sola p̄ntia illius qd nō. et facit qd nō. dy.
 in dicta regula qui tacet. nam videt cōsensus istius ter-
 cij exigi vt solennitas vel vt auctas iuxta ea que dixi i
 c. cum cōsuetudinē. de cōsue. s. p̄ solam p̄ntiam non
 seruatur iuris solennitas. nec auctoritas impeditur. q.
 prestans auctoritatē debz esse auctor in illo facto. vt in
 sti. de auc. tu. s. tutor. et hec dicta tene menti In gl.
 iij. ibi nisi p̄nceps scienter delegauerit. nō. glo. et dic q.
 papa potest delegare femine etiam causam spūalem. et
 quod plus est etiam inter clericos. tex. est nō in. c. mē-
 nam. alle. in glo. et dicit hic Inno. q. etiam de iure cōf.
 potest mulier exercere iurisdictionem si habet regnum
 seu comitatū. vt. s. dixi. Idem dicit hosti. si femina suc-
 cessit in aliqua terra seu castro. et ex his nō. q. mulier p̄t

succedere ex testō in dignitatibus habentibus iurisdic-
 tionem. Item in terzis et castris q. non sonāt in aliquā
 dignitatem intelligo tñ cum limitare. nā si res est feu-
 dalis femina non succedit etiam masculis non extantibus
 nisi in cōcessione feudi fuerit dictū q. etia femina possit
 succedere. tñ si fuerit facta cōcessio simpliciter vt mascu-
 li et femine admittantur debet intelligi p̄pter naturā feu-
 di ordine successivo vt femina admittat masculis. s. non
 extantibus. vt tex. est de predictis no. in. c. unico. d. luc-
 cel. seu. col. j. si tñ feudum est femineum succedit femina
 licet in cōcessione non fuerit dictum q. femina succede-
 ret et hoc masculis non extantibus. vt in. c. i. de bene-
 ficio femine ea. col. It aut res non est feudalit. et tñ c. si
 est dignitas puta regnum comitatus ducatus vt quid
 limite et tunc ex cōi cōsuetudine iure approbata succedit
 sol. p̄genit. mascul. et eo decedente line filijs venis ad
 scōgenitū. de quo vide tex. nō. in. c. licet. de vo. et ibi
 per glo. et doc. masculis aut nō extantibus succedit fe-
 mina et hoc casu intelligo Inno. b. et in. c. significasti
 s. de p̄p. vbi soror succedit si frater non extat in comi-
 tati. Si vero non est dignitas et tunc credo cessante cō-
 suetudine q. masculis et femina p̄ter succedant vt in
 alijs bonis cum de iure non sit differentia inter mascu-
 lam et feminam in successione. vt in. l. maximum viciū
 de li. p̄t. et hoc casu intelligo dictum hosti. b. In gl.
 si. hec glo. diuiditur p̄ncipaliter in tres partes. in pri-
 ma p̄loquitur an et qñ inter clericos seu religiosos ha-
 bent locum pene apposite. et hanc partem glo. non ex-
 p̄licat. Sed tu distingue latius colligenda dicta doct.
 q. aut loquimur in foro penitentiali aut in foro cōten-
 tioso. p̄mo casu tenetur cōiter q. non habet locum im-
 positio pene. vnde si is qui tenetur ad certam penam
 confiteatur sacerdoti delictum suum non debet sacerdos
 iungere penam que sibi venit imponenda in foro cō-
 tentioso satis est q. imponat penitentiam de peccato et
 q. de illo satisfaciatur. ad hoc videtur tex. singularis fm
 vnum intellectum quem sequitur ibi gl. in. c. fraternitas
 j. q. h. et sequitur hic glo. et cōiter docto. se. Adde tu
 Inno. in. c. sicut dignum. j. de homi. vbi plus nō. vo-
 luit q. in foro penitentiali non tenetur quis ad emēda-
 tionem delicti seu damni dati nisi fuerit in dolo seu la-
 ta culpa. secus si fuit in culpa leuissima vel leui. vnde p̄-
 niso legis acquilie sup. refartōne damnorum non ha-
 bet locum in foro anime nisi modo predicto. quod est
 singulariter notandum. Et vide ratōnem p̄ Inno. in. c.
 sicut dignum. predicta ego limito vbi pena venit im-
 ponenda p̄ iudicem. secus p̄to vbi pena esset imposi-
 ta ipso facto. pone exemplum in cōmittente crimen le-
 se maiestatis vel heresie. nam incōtinenti bona cōfiscā-
 tar. vt in. c. vgentis. j. de here. et in. c. cum fm leges. e.
 ti. li. vi. et l. quisquis. L. ad. l. iul. maiesta. cum cñ hec

bona finitiam applicata fisco et ille criminiosus sit pua-
tus dñio non videt qd cum bona pñcia possit amplius
illa bona retinere. facit qd in summi le. et nō. in. l. pmissa
ff. de publi. vbi pena iplo facto pmissa exigit ab here-
de licet alias heres non teneat ex delicto defuncti. **L.**
ne ex delicto defunctorum p totū. et vide in hō qd dixi in. **C.**
i. de pñ. **S.** do casu pñcipali pñsiderandum est penam
esse multiplicem. nam qñqz pena imponit a lege cano-
nica seu civili. qñqz ex pñtitudine. qñqz pena est cōtu-
macie punitiva. qñqz est iudicialis. qñqz est pena com-
promissaria vt qz fuit apposta in pñpromisso. qñqz est
pena pñtentionalis extra iudiciū. pñma a lege. s. apposi-
ta pñt exigi a laico et clericis. xvij. q. iij. in. c. si. qd de in-
cepis cum. c. se. et in. c. sacrilegiū. nam qd fit lege pñmit-
tente non est peccatū. xxij. q. iij. qui peccat et in. l. gra-
uis. **L.** de adul. h. pena. s. pñtudinaria pñt etiam exigi
a quibuscunqz etiam religiof. vt in. c. dilectus. de offi.
ordi. et in. c. h. de pñ. pac. intelligo tñ qz pñtudo sit
alias rōnabilis. per. c. si. de pñ. tertia pena. s. pñtuma-
cie punitiva pñt licite imponi dummodo hēat in hō pote-
statem. ordinarius em̄ regulariter pñt mulctare vt in. l.
h. in. fi. ff. de indi. et in. l. vnica. ff. si qd ius. di. non ob-
temp. nō. in. c. i. de homi. li. vi. et in. c. licet. de penis.
de delegato sic vt le. et nō. in. c. de caus. de offi. deleg.
in arbitrio nō. i. e. cum dilectus. **L.** teneat tñ iudex ne cō-
auaricie penam hanc exigit. vnde pñtūtur iudicibz ec-
clesiasticis penam exactam in pñas causas pñtere si
volunt evitare suspitōne auaricie. vt nō. in. d. c. i. de ho-
mi. et in. d. c. licet. de penis. pars tñ non debet fm̄ ho-
sti. exigere hoc casu vltra quā sua interfit. pñt hoc. l. san-
ctus. **L.** de iudi. et. c. qm̄. in. §. in alijs. ff. si. nō. pñt.
Quarta. s. iudicialis pñt em̄ impune exigi. ad hō. c. si. de
do. et pñt. et. c. olim. i. de iur. et. c. qm̄. de resti. spo.
vnde licite etiā clericus agit ad extiatōz iniurie sibi illa-
te et cui debeat aplicari si iniuriatus est clericus vel reli-
giosus vide bo. glo. in. c. proebianos. i. de sen. exco.
Quinta pena. s. cōpromissaria licite pñt exigi a quocun-
qz vt patet hic et in. c. pñt tuas. i. eo. nam ista imponit vt
pñtūtur pñtūmacie nolentis obseruare. pñtūssa et vt al-
teri parti satisfaciatur de laboribus et expēsis. **I**tem hec
pena cedit loco rei. pñtūsse. si tñ pars non posset ex to-
to adimplere laudum puta qz inops tunc licet de rigo-
re iuris pñtūtur in totum. tñ de equitate canonica nō
debet exigi nisi quatenus interest pñtis fm̄ hosti. et hoc
casu loquit. c. suam. de penis. **S.** extra et vltima pena. s.
pñtentionalis extra iudiciū potest exigi quatenus pars
pñtendit interesse et non vltra. et hoc tenuit hosti. hic. et
sequit. do. an. ff. tñ vide **I**nn. i. c. suam. de penis. vbi di-
xit qz pena pñtentionalis dummodo nō sit apposta in frau-
dem vsurarium pñt exigi in totū etiā si pena excedat in-
teresse. et hoc dicitur mihi plus placz et iudicio meo sa-

tis pbatur hic. nam pena apposta in cōpromisso pñt
dit ad requisitōnem pñtium. et nihilominus in totū pñt exi-
gi et hic habet rō ad interesse. nam hec pena pñt appo-
ni ad puniendū eum qui pare seu pactis obtemperare
recusat. nam nihil tam naturale qz qz fiat id qd scmel
inter pñtes pñtūtur ē. vt in. l. i. ff. de pac. vñ et lex pñt-
deans difficultatem que vsatur in pbando interesse
pñtūtur vt loco in interesse apponatur vt sic eleuet pars
ab onere pbandi interesse. vt insti. de v. ob. in fi. hec p-
cedant nisi pena fuerit apposta in fraudem vsuraz et de
hoc pñtet. qz tñc non pñt exigi. ar. in. c. illo vos de pig-
et in. c. ad nostram. de emp. et ven. et in. l. cum allegas
L. de vsuris. **S.** i aut dubitat an sit apposta in fraudem
distingue. aut pena est apposta sup solutōne qñtūtatū
aut sup pñtūssione facti seu sup pñtūssione dandi certā
spñm nulla pñtis pñcedente obligatōne qñtūtatū. et hoc
vltimo casu non pñsumitur fraus fm̄ omnes. ar. hic. et i
c. pñt tuas. i. eo. qm̄ si. tenent doct. in. d. l. cum allegas.
nisi ex alijs coniecturis cōdicatur fraus. pone ex emplū
pñtūssū fabricare tibi domum vel dare tibi equum et in
casu quo nō adimplet pñtūssū certam penam. hoc em̄z
casu non potest pñsumi fraus sed in pñtiori casu quando
pena fuit apposta sup solutōne qñtūtatū. aut pena fuit
apposta simpliciter si qñtūssū in termino non fuerit so-
luta et pñsumitur apposta in fraudem vsurarium p. l. cū
allegas. pñt. et tenent ibi doct. et p. l. iulianas. in. §.
idem papinianus. ff. de ac. emp. et bar. in. l. rogasti. in
§. i. si cer. pe. et doct. nostri h. et dixit in addi. spe. in ti.
o sola. et obli. §. i. in prima colum. qz hō pñcedit pñtūssū
si pñtūssū est vsurarius quasi annuat idem esse etiam
si non sit vsurarius **I**nn. in. d. c. suam. videt exigere
qz sit vsurarius alias non pñsumitur fraus. ff. pñt intelli-
gi. **I**nn. et restringi quando pena fuit apposta in pro-
missione facti. scilicet si in solutōne quantitatū. nā ex-
in. d. §. idem papinianus. et in. l. cum allegas. pñt.
loquit indistincte qñqz pñcedente obligatōne qñtūtatū
submittitur factum et pena apponitur super facto et nō
immediate super quantitate. exemplum pñtūssū cre-
ditori meo soluere pecuniam in tali termino. **I**tem p-
mitto venire ad iudicem et recipere pñceptum de solu-
do vel dare pñtūssū et si non fecero. pñtūssū soluere pe-
nam. et hō casu dubitatur an pena sit apposta in fraudē
vsurarium. **I**nn. an. in addi. pñtūssū tenet qz sic ex quo
pñtūssū obligatō qñtūtatū et dixit qz **I**nn. tenuit istā
opi. in. l. cum sequus. ff. de pñt. et demō. pñtūssū. l. sed
do. **I**nn. sentit hic cōtrarium. et dicit hoc tenuisse bar.
in. d. l. cum allegas. nisi contrahens esset vsurarius.
sed allego tibi bar. qui expresse hoc tenuit in dicta. l.
rogasti. in. §. primo. **R**atio est. quia per istud pactum
de dandis pñtūssū. vel de veniendo ad iudicem.
nihil mihi dicit sed sed vt essem magis cautus. pena

aut est apposta non ppter solutōem retardatam sed
quia tu non obseruasti pacē de dandis pignozibus.
Et ex p̄d. cis dic q si mutuo tibi centum cum h̄ pacto
p quod aliquid tibi adest rōne p̄tatis mutuate qz
est usura. vt nō. glo. i. d. l. rogasti. et facit. xiij. q. ij. q̄si
per totum. et per hoc habes hunc articulum declaratū
et hec pcedant quo ad primam partē glo. In scda pte
glo. intrat q̄stionem nungd possit indistincte agi ad
penam siue pars fuerit stipulata siue arbiter in fauorez
partis. et tenet q sic. et habes ex hoc singulariter nota
re q arbiter p̄ stipulari penam vt stetur arbitrio in fa
uorez p̄tis. et hanc opi. videtur primo tenere spe. co.
ti. §. si. v. sed q̄ritur quare. sed postea refert placentinū
tenuisse p̄trarium et nihil expresse eligit. Doc. etiā hic
simpliciter remittunt ad dictum spe. v̄ vide eandē spe.
in. d. §. si. v. quid si stipulatus vbi firmat q arbiter nō
potest stipulari vt stetur laudo. qz regula est vt alteri
ne nō stipulari possit. vt in. l. stipulatio ista. §. alteri. ff.
de v. ob. et in. l. de in. i. ff. §. alteri. vnde p̄sidera q si
non valet stipulatio hoc casu in quo arbitriū possit eē
sine effectu fortius non debet valere in precedenti ca
su vbi solum stipulatur penam. et h̄ verius de iure ciui
li. ff. de iure canonico poterit agi ex stipulatōne alteri fa
cta saltem quando verba stipulatōnis dirigit in per
sonam stipulatoris vt puta p̄mittis tibi q seruabis
arbitrium vel q solues talem penam alteri parti obser
uanti. nam de iure ciuili hoc casu nascitur obligatō na
turalis. vt nō. in. l. i. ff. de pac. et in. l. stipulatio. in. §. si
quis insulā. ff. de v. ob. ergo ratōne naturalis obliga
tōnis potest agi de iure canonico. vt in. c. i. de pact. et
dic vt ibi dixi et vide glo. ij. q. vij. q̄doriens. In tertia
parte glo. format q̄stionem. nunguid soluta pena ap
posita in p̄missio possit agi vt stetur sententia et cō
cludit q non per multa iura. et in hoc glo. dicit verita
tem. et videtur tex. vltra iura alle. in gl. in. l. dyo. in. §.
semel. ff. eo. vbi dicitur q semel pena soluta soluit cō
promissum nec amplius potest pena exigi. hoc dicitur
glo. limitat nisi fuerit clausula apposta in p̄missio
vt pena soluta stetur arbitrio. et in h̄ nō. glo. singularit̄
q non reperitur tex. specifice super hac materia. nam
iura que glo. allegat loquunt in transactōne. et vide tu
glo. in. c. pernit. ff. de locato in v. biennium. et vult idēz
esse in alio contractu vbi fuit apposta pena et clausula
vt soluta pena firmus maneat contractus. nam tūc pe
na potest exigi vt obseruetur contractus per. l. pe. all.
in glo. et dicit ad. ista glo. q ista clausula solum opera
tur respectu obseruatōnis contractus. vnde iste qui cō
trauenit non potest soluta pena dicere vt obseruetur cō
tractus. et idem nō. in. l. ij. l. de iure emphi. Et nō
ta extra glo. q arbitrium penale potest emologari vbi
est apposta ista clausula q stetur arbitrio rē. et hanc p

tem tenentur Ly. et odofre. in. l. cum antea. l.
eo. mouentur. quia ista clausula debet aliquid operari
Item iudex debet iudicare prout partes conueniunt.
vt in. l. si conuenierit. ff. de re iudi. sed Ja. bal. et marti
nus de sano. et Ja. de ra. huic dicto resistunt. quia cum
laudum emologetur solum in duobus casibus contē
tis in dicta. l. cum antea. extra illos duos casus non
debet dari actio ex laudo adducunt istas rationes.
3o. an. simpliciter recitat hic hec dicta legistarum et
non eligit videtur tamen transire hoc respectu cū hac
opi. Do. anto. remittit ad nō. j. eo. per tuas. sed tu tene
glo. et videtur tenere Bar. in. l. ait p̄tor. ff. de re iudi.
et in dicta. l. cum antea. et idem ibi Bal. in dicta. l. si
duo. l. j. n. Et concludit hunc articulum claris sic q
vbi compromissum est penale non emologatur tacitū
nitate decem dierum. vnde non habet locum. l. cum
antea. vt ibi communiter nota. sed solum agitur ad pe
nam. Si autem in compromisso penali fuit apposta
ista clausula vt pena soluta stetur arbitrio videntur in
effectu duo compromissa vnum penale aliud sine pe
na. vñ soluta pena remanet compromissus purū. vnde
poterit agi ac si nulla pena fuisset apposta. et per con
sequens si pars tacuit per decem dies arbitrium est e
mologatum si autem contradixit infra decem dies tūc
potest exigi pena et postea potest agi ex arbitrio puta
ad interesse secundam distinctionem. c. per tuas. j. eo
dem. et ibi plenius dicam de ista emologatione.

Ultimo aduerte. nam tex. hic in fine. videtur vel
le quod licet laudum sit a partibus receptum solum
nihilominus agitur ad penam quando non fuit appo
sita ista clausula. sed contra hoc facit. nam ex quo ptes
semel approbauerunt laudum expresse debet dari actō
ad iudicatum vt in. c. per tuas. j. eo. et dicta. l. cum an
tea. sed docto. vt arbitroz metu contrahit dicunt q hoc
laudum fuit receptum a partibus tempore compromis
si. quia promiserunt seruare laudum non autem appro
bauerunt laudum latum. sed certe hec solutio impro
priat verba textus. cum dicat quod ipsum arbitrium
fuit sponte receptum ab vtraqz parte vnde considero
quod de iure ciuili possit optime pcedere iste textus.
quia arbitrium penale non potest emologari etiam ex
presse ad hoc vt ex eo detur actio. quia non possunt p
tes facere q arbitrium habeat vim sententia. vt in. l. i.
et quod ibi nō. l. eo. et satis voluit bar. in locis p̄al
lega. quod intellige nisi fuisset receptum laudum per
stipulationem. et tunc ageretur non ex sententia sed ex
stipulatu quemadmodum possunt partes per stipu
lationem approbare sententiam nullam vt valeat tanq̄z
pactum et non tanq̄z sententia. vt est tex. nō. in. l. ij. ff.
communis vtriusqz iudic. et ibi nota. et plenius per

hic dicit hofsi. q. vasallus nō potest p̄promittere sine
 licentia dñi sup fendo de q̄do p̄ eundem in summa. co.
 ti. in. §. f̄ q̄ntur. v. f̄ n̄nq̄d vasallus. Et ex hoc ex li
 tera p̄nt colligi plures ratōnes decidendi ad tex. hic
 quare non valet p̄promissum super exēptione. nam p̄
 ma et p̄ncipalis ratio colligitur ex tex. quia exēptio
 non p̄t renunciare directe p̄uilegio exēptōis ergo
 nec super ea compromittere cū possit inde seq̄ laudat
 p̄tra exēptionem. sc̄da ratio p̄t colligi ex dictis hofsi.
 nam p̄latus qui recipit dignitatem a papa ut est ex
 emptus non potest alienare iura ecclesie romano pon
 tifici in cōsuldo. ut in. c. q. quis p̄misit. xxxv. q. ix. nota
 de re. ecc. non alie. c. nulli. et. xij. q. ij. hoc ins. ergo nō
 poterit iste abbas sup isto iure exēptōis p̄promitte
 re. cum p̄ p̄promissum possit sequi alienatio Ex h̄ col
 lige notabile dictum q̄ p̄latus non potest p̄promitte
 re sup rebus quas alienare non potest. q̄d voluit lap
 alle. iij. dixi post hofsi. s. c. puenit. et quamquā rō hec
 sit vera in se tñ nō multum p̄gruit littere. quia eadē ra
 tione non debuisset valere p̄promissum sup alijs reb̄
 Tercia rō colligitur ex dictis hofsi. qz nemo citra pa
 pam potest cognoscere de p̄uilegijs ipsius pape. ut in
 c. cum venissent. de iudi. hanc rōnem non puto p̄cede
 re generaliter in arbitro. qm̄ in p̄uilegijs tangentibus
 tñ fauorem p̄uilegiati bene possunt p̄tes sponte se sub
 icere arbitrio alienius sicut possent illis renunciare. ut
 s. dixi. et ad. c. cum venissent responde q̄ ibi tex. debet
 intelligi in iudice cuius iudiciū reddit in iuridicū. ut in
 l. inter stipulantem. §. si stichum. ff. de ver. ob. Quarta
 rō p̄t colligi ex glo. si. q. cum h̄ ageretur de libertate n̄
 poterat arbitro assumi. ut in. c. pe. de resti. in inte. f̄ illa
 rō non est vera in causa libertatis. Et ex p̄dictis potest
 decidi questio non quid clericus possit compromittere
 sup ecclesia sua. hofsi. dicit q̄ non cum non possit illi
 libere renunciare. ut in. c. q̄ in dubijs. de renā. hanc p̄
 tem seq̄tur do. an. dicens hoc p̄cedere sicut sit cōtentio
 sup ecclesia ut de p̄prietate siue p̄tendebat de beneficio
 rōne tituli siue de fructibus futuris f̄ sup p̄teritis fructi
 bus possit compromittere f̄m cum et verum loquitur. nā
 circa p̄dicta et p̄similia potest dari regula quā. s. tetigi
 q̄ super omnibus que quis potest alienare p̄t p̄promis
 sum facere. in alijs aut que alienare non potest saltes si
 ne certa solennitate non p̄t p̄promittere sine ista solen
 nitate p̄ hoc facit p̄mo iste tex. ad idem glo. et bar. i. l.
 nulli. ff. de transac. facit optime. l. non solum. iuncta gl.
 l. de p̄di. mino. non alie. in p̄dictis an locis le. et nō
 q̄ tutor non p̄t transigere sine aucte iudicis sup illis
 rebus quas ipse solus alienare non potest. sed h̄p̄ fru
 ctibus et alijs que solus potest alienare p̄t solus trāsi
 gere. et intellige q̄ non p̄t trāsigere qm̄ p̄ transactōz seq̄
 retur alienatio. secus aut si res remaneret penes mino

ram et tutor daret aliquam pecuniam ad defario. vñd
 idem dicit in p̄lato. quia non potest solus transigere
 quando p̄ transactōnem res remaneret penes aliū se
 cus si penes ecclesiam. ut in. l. nullus. p̄alle. Sed dubi
 tatur nunquid a p̄ncipio valeat compromissum super
 istis iuribus que non possunt alienae per compromit
 tent em. Do. an. sentit hic q̄ sic. quia non possit sequi
 alienatio. vñd valebit laudam q̄tenus p̄ id nō sit alie
 natio rei. et satis mihi placet p̄mo per istum tex. nara
 iste abbas non poterat alienare iura ecclesie sine licen
 tia pape et tamen p̄promisit sine ipsius licentia f̄ lau
 dum non valet quatenus erat p̄tra libertatem et sic q̄
 tenus inducebat alienatōnem huius iuris. intelligeba
 tur ergo p̄promissum habere vires f̄m p̄tatem cōpro
 mittentium. sicut dicimus in. l. seu statuto generali. ut
 sumant vires f̄m potestatem statuentis. licet verba sint
 generalia. ut in. c. a nobis. et. ij. de sen. ex. et in. c. ij. de
 consli. li. vi. et nota hanc rōnem. an aut possit p̄latus
 compromittere ut p̄cedatur de iure et de facto et sentē
 tiatur de iure tñ. Lapsus in p̄alle. alle. p̄cludit q̄ non
 quia non potest p̄latus remittere iura ecclesie. nam
 p̄ p̄cessum de facto fiendum possit arbitro ledere ec
 clesiam admittendo p̄batōnem non legitamam vel re
 pellendo idoneam. et nota hec dictum secus dicit si cō
 promittit ut p̄cedatur simpliciter et d̄ plano sine stre
 pitu et figura rē. quia ius approbat istum modum p̄ce
 dendi. ut in. de. disper. diosam. de iudi. In glo. i. in
 fi. nota bene hanc glo. ad quam quotidie iuncto tex.
 fit remissio cum queritur an in ordinariū possit com
 promitti. et concludit hic glo. q̄ sic tam de iure cano
 nico q̄ civili. non tamen potest ordinariū iubere ut in
 se compromittatur. et in hoc casu glo. intelligit glo. cō
 trariam. et idem tenet glo. in decre. iij. q. vij. in. §. tria.
 et ista est plenior illa ponens ratōnem qualiter comp
 missum prohibetur in personam ordinarij. et p̄cluden
 do opi. canonistarum et legistarum scias q̄ tres sunt
 opi. principales in hoc articulo. primo ut non sit dif
 ferentia in hoc inter ius canonicum et civile sed utroq̄
 iure potest ordinariū in se recipere cōpromissum dū
 modo partes sponte in eum compromittant. hanc opi.
 tenet hic glo. et glo. in dicto. §. tria. sequuntur tamen.
 Hoffre. Jo. p̄bi. et Job. an. et est quasi communis
 opinio canonistarum. Secunda opi. principalis est ut
 aliud sit de iure canonico q̄ civili. hanc opinionem te
 nuit Bar. in. l. sed et si in seruum. alle. in glo. Tercia
 opinio tanquam in arbitrum non potest compromitti
 in ordinariū nec de iure canonico nec civili. sed tan
 quam in arbitratōem hanc opinio. etiam fuit secutus
 hofsi. tenuit glo. in dicta. l. sed et si in seruum. et iura ca
 nonica que videntur contraria dicunt quod loquitur
 in arbitratore. hanc opinionem. fuit secutus hofsiens.

hic ponderando tex. illius. l. in eo qd dicit qd in ordina-
rium non potest promitti. et si sniam dixerit non dat pene
psecutio. et sic loquitur illa. l. in arbitro. cum faciat men-
tionem de snia non in arbitratore qui pcedit extra iudi-
cium sine qualibet scriptura. hec opi. vt possit compro-
mitti in ordinariam tanq̄ in arbitratore est verissima
et cōiter tenet et videt pbari in auc. si vero p̄tigerit. l.
de iudi. et de iure canonico non est dubium vt in. c. cau-
sali. de elec. et idem in delegato vt pbatur in. c. nisi es-
sent. de prebey. Sed an possit tanq̄ in arbitrum teneo
de iure canonico qd sic. p̄mo p̄ istum tex. intelligēdo qd
ep̄s erat h̄ reus. qz tunc archiep̄s erat ordinarius. sec̄
si fuisset actor. vt in. c. si clericus. xi. q. i. sed clarus pro-
batur. j. eo. ex pte. et in. c. lrās. de p̄sump. de iure civili ē
dubitandū et pendet decisio ab intellectu dictionis et de
quo pbatur in. d. l. sed et si. vtrū stet copulatiue vel dis-
iunctiue. sed ex quo habemus inra canonica sup̄ h̄ cla-
ra deberemus intelligere. l. dubiam. fm̄ determinatōz
iuris canonici. nam si in dubijs recurrimus ad p̄suetu-
dinem vt in. c. cum dilectus. de p̄sue. et in. l. si de inter-
p̄tate. ff. de legi. fortius ergo recurrendū est ad ius ca-
nonicum qd est maioris auctoritatis q̄ p̄suetudo. et fa-
cit. c. p̄ venerabilem. q. si. sint le. In gl. h̄. ibi de p̄-
scrip. cum olim. nam ibi valuit p̄promissum super ca-
pellis que dicebant exempte. So. p̄t dicit qd iste tex. p̄-
cedit quando capelle erant exempte et immediate pa-
pe subiecte sicut ip̄m monasterium ideo non valuit lau-
dum p̄tra exemptōem monasterij vel capellarum. fm̄ in
c. cum olim. capelle erant exempte a iurisdictione ep̄i p̄
subiecte abbati. vnde abbas potuit p̄promittere qz nō
agebatur ibi de iure romani pontificis. et hec solo fuit
de mente doc. b. licet clare non exp̄mant. dicit ec̄ doc.
qd super iuribus dependentibz a libertate p̄t cōpromit-
ti puta si agitur de electōe. cuius validitas dependet a
p̄uilegio libertatis. exemplum in. c. ij. de i. inte. resti-
nam super electōe poterit compromitti. qz p̄ hoc nō p̄-
iudicatur exemptōni. Idem dicit si inter duas eccl̄as
est p̄tentio sup̄ alia ecclesia cui ipsaz sit subiecta. nā tūc
potest fieri cōpromissum. vt in. d. c. cum oli. Ultio
pondera gl. istam in fi. in eo qd dicit qd p̄uilegio liber-
tatis p̄t exemptus renūciare quantum ad se nō q̄n-
tum ad superiores. sed ego non video aliquē effectum
huius renūciatōnis quantum ad se. quia ius libertatis
est ita p̄inctū iter cū et superiorum. vt p̄mode sepatio fie-
ri non possit et facit. quod. s. dixi de exempto volen-
te litigare corā ordinario loci et q̄ten? gl. dicit qd alijs p̄-
uilegijs p̄t q̄s renūciare. nō intelligas h̄ indistincte i ec-
clesia sed restringe fm̄ nō. per Inno. in. c. accedentibz
de p̄uile. et vide quod dixi in. c. veniens. de p̄scrip. vbi
aliquid p̄ eundem Inno. d̄ico. abb.

Um dilectus Coram arbitro nō
habet locū recon-
uentio vel alio modo et sic. Arbitrator non habet
potestatem iudicandi ultra cōprehensa in compromisso iō
coram eo non sit reconuentō. cōis diuisio. sc̄da ibi nos
igit. Nō p̄mo vnum casum i quo iudicia et arbitria
differant nam corā eodem iudice habet locū reconuen-
tio siue sit ordinarius siue delegatus. vt in. c. i. et ij. d̄
in. pe. et. ij. q. viij. cuius in agendo. et i. l. papinian?
cum auc. et p̄ter. l. de sen. et in. c. dispendia. s. reus.
q̄. de p̄p. li. vi. sed coram arbitro reconuentio cessat vt
hic qd ergo dicit qd arbitria sunt redacta ad instar iudi-
ciorum. vt in. l. i. ff. de arbi. non p̄cedit quo ad omnia
Sed in p̄ncipio medio et fi. cause in multis differunt. et
in multis p̄ueniūt que possunt bene persequari ex nō.
hic in glo. et sep̄ ea et plene p̄spe. eo. ti. in. s. differt per
totam. aliqd per Bal. in. l. i. in fi. l. eo. Nota se-
cundo ibi cum arbitro iudicare. qd arbitro d̄ iudicare et
per sequens sententiam ferre. vt in. c. dilectus. s. eo.
dic tamen qd coram arbitro non est proprie iudicium
quia iudicium dicitur quasi iurisdictione. i. dicitio iuris. p̄
arbitro non habet iurisdictionem sed quandam notionē
vt in. l. p̄tor. ff. de re iudi. nec proprie fert sententiam
vt in. l. qd ḡ. s. ex p̄promisso. ff. d̄ bis q̄ nō. isa. dixi. c.
i. s. e. sed ip̄proprie. vñ p̄pe d̄ iudex ferre sniaz. arbit̄ at
d̄ ferre arbitrij siue laudoz. ad hoc. d. c. proxi. et in. c.
ij. s. e. cum si. Tria enim requiruntur ad hoc vt prope-
dicatur sententia vt sentit hic hosti. p̄mo qd infames si
causa talis est. secundo qd ex ea detur actio. tertio qd pos-
sit agi de evictōe is qui succubuit per sententiam. que
omnia cessant in sententia arbitri. p̄duo ista non isa-
mat. vt in. d. s. ex compromisso. Item nō competit re-
gressus de evictōe. vt in. l. i. dicitur. s. si compromise-
ro. ff. de iuric. et nō. in. c. si. de emp. et ven. nec ex senten-
tia sua datur actio. vt in. l. i. l. e. merito p̄cluditur qd ar-
bitro non fert proprie sententiam nec coram eo est vez
iudicium. sed quasi. Ex predictis tamen et ex tex.
dum dicit iudicare et c. Collige qd arbitro debet proce-
dere in forma iudicij sicut iudex. vnde coram eo debet
dari libellus. vt nō. hic doc. et spe. eo. ti. in. s. restat. fa-
cit. l. pe. l. eo. Item coram eo. sit lit. pte. vt in dicta. l.
pe. et per istam contestatōnem interruptitur p̄scrip-
tio ac si fuisset facta coram iudice. vt in dicta. l. penl.
laratur. de calum. vt nō. glo. hic in fi. Item debet ferre
sententiam in scriptis. ad hoc. l. i. et quod ibi nota. l.
de sen. experi. rec. et tenent etiam hic docto. Item nō
potest p̄cedere diebus feriatis in honore dei et si p̄ce-
deret non valeret p̄cessus. vt in. l. oēs. l. de fer. qz licet
coram arbitro non sit verum iudicium est tamen quasi
iudicium vt p̄dixi et iudicialis strepitus debet conque-
scere diebus feriatis vt in. ca. si. de fer. vnde cū ille tex.

emanavit in honorem dei debet late intelligi ut exte-
 datur ad quasi iudicium. maxime quia lex cuius expressit
 prohibet arbitrorum pcedum his diebus feriatis. ut
 in. d. l. omnes. et h. intellige in feriis productis ad ho-
 nozem dei ut dixi. nam in feriis introductis pcedit
 ne hoim licet regulariter non debeat pcedere nec oant
 cogi ad pcedendam tñ ex causa puta quia finitur cõpro-
 mulium potest indez eum cõpetere ad pñunciandum
 in istis feriis. ut in. l. si feriatis. et in. l. si de meis. §. si. ff.
 eo. et sic limita dicta doc. hic. Arbitrator aut potest p-
 cedere in omnibus feriis etiam introductis in honorem
 dei. quia coram eo non est iudicium nec quicquid. si potest
 est qdam transactio seu compositio. ut in auc. li. vero.
 L. de iudi. nō. Inno. in. c. qñtaualis. de iur. iur. unde
 dixi bar. in. d. §. si. q. etia; die dñico potest arbitrator
 fore arbitramentū suum. Et idem spe. e. g. §. si. v. sed
 nunqd compositor facit gl. nō. in de. vñca. de offi. de
 le. et. c. i. de fer. vbi dicit qd pax potest fieri die feriata. et
 sic licet homines intendunt his diebus ad pcedum
 pacis. Sed arbitrator pcedit ad pacem ponendam inter
 partes que est quedā compositio. ut. s. dixi. Item di-
 cta testium recepta per arbitri faciunt fidem coram iu-
 dice sicut si essent recepta ab alio iudice. qd tñ intelli-
 ge ut le. et nō. in. c. pñtata. de testi. In his ergo conue-
 niunt arbitria et iudicia et in multis ut dixi dicitur que
 longam esset p singula enarrare. si ex variis iuris pat-
 tibus pñt pueniente et differtie colligi. App. pñt
 tex. nam videt qd ratio hie necessario non pcludat. nam
 delegatus non potest cognoscere nisi de rebus expressis in
 rescripto. ut in. c. cum olim. et in. c. p. et. g. et. c. de iur. iur.
 de offi. dele. et nihilominus coram eo habet locum re-
 conuentio. ut. s. dixi. ergo idem esset dicendum in ar-
 bitro. qd licet non possit cognoscere seu iudicare nisi de
 expressis in compromisso tñ reconuentio debet hñe
 locum. quia reconuentio pcedit ex iuris dispoñe unde am-
 pliatur et extenditur potestas in actu reconuentiois nō
 ex facto partium sed ex dispoñe iuris fundati sup rōne
 naturali. quia ex quo quis eligit iudicem. p se in causa sua
 et dicit illum idoneum nō debet dedignari habere eū
 cōtra se in cā adversarij. ut in. d. l. papinianus. et in. d.
 c. cuius in augendo. alias est. §. So. pñtatum est diffi-
 cile et non tactū h p doc. si pñt rñderi saluādo pmo illā
 hñam qd ratio finalis qre non habet locum reconuentio
 coram arbitro est ista que exprimitur in tex. l. qd nō ha-
 bet locum reconuentio coram arbitro sicut in delegato
 quia iurisdicatio delegata est de iure merito succedit iuris
 dispositio edita in materia reconuentiois. unde datur
 ibi potestas in causa reconuentiois beneficio iuris. si ar-
 bitrium pcedit ex mero facto et a sola voluntate ppro-
 mittentium. ideo ius ibi nō supplet nec ampliatur pñtates
 arbitrorum. quia cum procedant ex sola voluntate pñtuz

ideo non debet extendi ultra ea que ptes expresserunt
 seu expresse voluerunt. Et qd eñ partes recesserunt a di-
 spoñe iuris relinquendo iudicē ad eundem arbitrum
 recesserunt ab alia iuris dispoñe. ideo ius in ppromis-
 sum non supplet ar. in. l. si. L. de pac. pñt. tam super
 dote. Item pñt reddi alia ratio nō dicitur et magis cō-
 cludens qd ratio iure. iudex cōter aditur ab actore vñ
 actor eligit iudicem ordinarium vel delegatum reus
 aut nec eligitur ad comparandum. quia iudicium red-
 ditur in iuratum. l. inter stipulantem. §. si stichum. ff.
 de x. ob. unde fuit merito iudicium dñi ipsi reo ptra-
 ctu inito. unde ex quo ab eo aliquid petitur andiat vo-
 lens petere ab ipso actore. hñc dicit notabiliter bar.
 in auc. et pñt. L. et sen. q. coram delegato impetra-
 to cōi pñtū pñtū. non habet locum reconuentio. qd
 est qd imputetur reo quare causam reconuentiois nō fe-
 cit expm in rescripto. compromissum aut sit pñtū cō-
 sensu pñtū. ideo non habet locum reconuentio quia est
 quid imputetur reo quare cām suam non fecit expm
 in compromisso. nam hoc casu cessat rō super qua fū-
 datur reconuentio. non eñ h actor eligit iudicem seu ar-
 bitrum sed actor et reus simul et nō bene has rationes

Sed quero nunqd iste tex. habeat locum in omnibus
 arbitris. Vol. aut sunt arbitri iuris aut arbitri volunta-
 rij. in voluntariis habet locum iste tex. p rōnes palle.
 si arbitris vñ iuris dicit spe. in ti. de recusa. in. §. si. v.
 si nunqd eorū arbitrio. qd etiam non pcedit reconuentio
 et sequuntur doc. h rō est qd isti arbitri iuris assumunt
 super certo articulo. si an iudex sit suspectus. ideo eius
 iurisdicatio non debet extendi. Item quia iura volunt
 ut celeriter iste articulus recusatiois expediat. ut in
 c. legitima. de app. li. vi. si autem admittet reconuen-
 tio iste articulus plus debito progaretur. Et dicitur h
 dictum spe. intelligo in terminis iuris. si in arbitro iuris
 electo super certo articulo. secus in arbitris iuris elec-
 ctis super certo casu. quia iste habens iurisdicōne nō
 est deputatus super articulo cause sed super tota causa
 sicut delegatus. Item necessitatur reus ad cōpromit-
 tendum ex dispoñe iuris. maius debet habere lo-
 cum reconuentio per supradicta. pone exemplum pñ-
 mo de iure canonico quando episcopus vult mouere
 litem contra subditum suum. nam tunc eliguntur arbi-
 tri iuris qui habent iurisdicōnem. ut in. c. si clericus.
 xi. q. i. Clericus eñ coram illis conueniens per episco-
 pum poterit epm reconuenire. aliud exemplum de iure
 civili possit poni per. l. cum spali. L. de iudi. nam si
 delegatus pñtatis recusatur pñtatur pñtatis eligere
 arbitros qui cognoscant de ista causa ut ibi. unde pñ-
 to qd sicut coram delegato habebit locum reconuen-
 tio ita coram illis qd succedunt locū delegati pñtatis pñtatis
 si ex forma statuti pñtatis pñtatis ad pñtatis qd

coram illis arbitris habet locum reconuentio. quia illi
 sunt arbitri iuris et habent iurisdictionem delegatam
 vel ordinariam. iuxta ea que dixi in. c. suspitosis. de of
 fi. dele. et qd no. in. c. ab arbitris. eo. ti. li. vi. Ultio
 scias qd litera in fi. facit ad qstioem notabilem et quo
 tidianam. p. promissum fuit in arbitru sup vna re. arbit
 p sniam adiudicauit rem actori b p demnauit actorem
 ad dandum aliam rem ipsi reo que qdem res no erat
 expressa in ipso p. promissio nungd valeat illud arbitru
 quo ad istam rem. So. iste tex. optime facit qd no in
 eo qd dicit qd arbitri no pt iudicare nisi de his tm sup q
 bus fiat p. promissum. Et pondera istam dictoem taxa
 tiuam tm. ad idem. l. non distinguemus. s. de officio.
 ff. eo. ti. et i hanc prem idinat bar. in. l. acq. l. ana. ff. de
 transac. dicit tm secus esse si mandauerit pecuniam dari
 alteri pti per illum cui adiudicauit rem. na tunc bec sen
 tentia t. q. pecunia non est procius alia res. p eam ei
 fit estimato oim rerum. vt i. l. i. ff. de p. traben. emp. r i
 c. eijciens. l. xxxvij. di. vnde i recompensatoe rei adia
 dicatoe potuit p demnare i pecuniam sicut fac iudex ad
 tus i iudicio pui diuidudo q non pt apponere manum
 ad rem no p. munem. vt i. l. arbor. ff. coi. diui. et tm pot
 vni adiudicare rem no cōem et mandare vt alteri res
 datur certa pars pecunie. vt isti. de offi. iudi. in. s. eadē
 et i. l. ad offi. l. coi. diui. et b tene menti. In glo. i.
 ibi item i crimibus. b itellige vt plene dixi i. c. l. d. mu.
 peti. et i. c. ac si clerici. de iudi. p. bar. i. l. is q reus. ff. d
 publ. iudi. vide tex. iij. q. xi. neganda. et ibi p archi.

In ea. glo. ibi i momentanea possessione. aduerte
 ista. l. fi. qua glo. allegat vario modo itelligitur vt ibi
 no. host. b itelligit istam. l. quando pupillus agit super
 momentanea possessione. pponedo interdctu vnde vi.
 vel q vi aut clam. vel vti possidetis. tm cum non pt re
 conuenire reus. et idem in effectu voluit ibi bar. qui di
 xit illa. l. pcedere qn pupillus agit iterdicto adipiscen
 de recuperande vel retinende. et ro potest esse. qz cu pu
 pillus sit ibi sine tutore r admittatur i ista causa. qz no
 habet ltimam psonam standi i iudicio vnde putares q
 ista. l. non pcederet qn pupillus esset i iudicio cum au
 ctoritote tutoris. qz tunc cessat ro palle. et hoc itellige
 dummodo natura cause patiatur reconuentioes quod
 plene dixi i. d. c. l. de mu. pe. In ea. gl. ibi spoliato
 ne facta ecclesijs. aduerte qz non vidz spalitas i eccle
 sijs cum. s. glo. dixit qd i causa spoliatois non valz re
 couentio. Sed potest itelligi h de dcm duobus modis
 pmo q i ecclesia r clericis nan habet locum reconuentio
 etiam super alia spoliatoe. b pcedit hoc quando lai
 cus maliciose spoliavit clericum vt puentis coram iu
 dice suo reconueniat ibi clericum. scdo pt itelligi q et
 am i alio facto qz spoliatois ex quo laic? maliciose dat
 materiam clerico vt pueniat cum coram laico vt ipsi sunt

postmodum ibi reconueniat non habet locum reconuen
 tio. et sic videt velle tex. no. iuncta glo. i. ca. relatum. b
 alle. in gl. Sed idem qderem iter laicos qz malicis
 non est indulgendm. ar. c. quanto. de diuoz. et i. s. b si
 agant. alle. in glo. Extra glo. ponunt b doc. aliquos
 casus i qbus non procedit reconuentio quos no caro
 proscq q non est materia nostra. sed plene exaiantur i
 p. c. i. de mu. peti. In glo. si. ibi vel eis coherenti
 sine quibus rē. nota bene istam p. ticulam glo. qd arbi
 ter potest extendere manum ad non deducta in cōpro
 missio cummodo ista adhereant expressis i p. promissio
 p. terti si causa pncipalis diffiniri pmode non pot
 et idgu tenet Inno. b r. j. eo. ex pte. et glo. in. l. no di
 stinguemus. in. s. de officio. ff. eo. et per hoc puto q si
 veratur i dubiam super qualitate rerum expressarum
 in compromisso q poterit arbitri de ista qualitate co
 gnoscere et p. nunciare an veniat i compromisso qz ali
 ter causa pncipalis pmode decidi non posset p. terti
 qz est hoc preparatoriu ad diffinitoem cause compio
 misse. simile videmus in pcuratore qui non habet po
 testatem circa p. tenta in pcuratoe. vt i. c. cum olim. de
 offi. dele. et tm potest agere super his que sunt p. para
 toria ad mandatum ibi factu. vt i. l. ad rem mobile
 et i. l. ad legatu. ff. de pcur. et facit optime quod subij
 citur in glo. in eo qd arbitri incidenter cognoscit de
 causa reitutōis licet non fuerit expressa i p. promissio
 de quo diximus in. c. penul. s. de in integz resti.

In ea. glo. ibi super p. tione duplici. pro intelle
 ctu glo. scias q actio legis aquilie p. tra negantem da
 tur in duplum. in contentem datur in simplum. vt i. l.
 inde neratius. ff. ad. l. acqui. vnde dubitatur nunquid
 facto semel compromisso super damno dato possit ar
 bitri condemnare partem i duplum si negauerit dam
 num dedisse cum fuerit convicta per aduersarium. r p
 mo videtur q sic. quia arbitri cognoscit de coherenti
 bus et connectis vt. s. dicitur in p. n. glo. sed con dem
 natio ad duplum videtur coherere negative. qz pro
 uenit ex natura actōis i p. promissio deducte. In cō
 trarium glo. arguit de. l. q tamen in fi. ff. eo. vbi dicit q
 arbitri non potest pronunciare super pena in compio
 misso apposita ut non exigatur. et redditur ibi ratio. qz
 super ista pena non fuit compromissum. ergo non de
 bet arbitri posse pronunciare super duplo. quia pena
 legis procedit et super ea non fuit compromissum et
 videtur glo. transire cum isto contrario expresse tamen
 non eligit et idem videtur velle Inno. b. sed host. te
 net contrarium per ratioem pmo factam. et fac quod
 no. azo. et Inno. j. eo. ex parte. q dixerit arbitrum pos
 se pronunciare super fructibus. et omia accessorie de
 ductis. et super expensis l. de eis expresse non fuerit
 compromissum. qz bec oia veniunt accessorie ad cam

principaliter compromissum et hanc opt. sequor p qua fa
 cit tex. in. l. nō distinguemus in. §. itē nō est cogendus
 ff. eo. vbi habetur qd etiam pempta re principali super
 qua fuerat compromissum pōt arbiter cognoscere sup in
 teresse. Itē nō pōt dici qd pena sit quid extrinsecum
 cū veniat ex natura actiōis ar. in regula accessoriū. de
 re. iuris li. vi. Item in ea. gl. vbi nō pōt punire supple
 mulctando cōfirmacō. nō glo. ex qua habes duas con
 clusiones in b articulo. primo qd arbiter nō pōt mulcta
 re ptem rōne contumacie. scdo qd pōt sibi dari ptas a
 ptibus mulctandi. et ita reducunt ad concordia due le
 ges que videntur p̄trarie. vna est. l. nō ex omnibus all.
 in glo. nā videtur velle qd arbiter possit mulctare. Con
 trarium innuit tex. in. l. ij. ff. de iudi. vbi traditur nō.
 regula qd nō hñs iurisdictionē deficit in ptate mulctā
 di intelligat ergo ista. l. mēdo iure inspecto. autē non
 ex oibus intelligat qñ fuit data ptas arbitro a ptibus
 et ita cōiter videns velle legisse in. d. l. nō ex oib. et itell
 ge glo. in mulcta p̄prie sumpta. vt est pena extraordina
 ria quā iudex infligit p̄tū. qz cōtēpmit iurisdictionē
 nem suā. secus dicit si iudex vult punire contumacem in
 expensis quas fecit p̄ p̄s. nam lz bec sit pena respe
 ctu p̄tū. tñ respectu ptis p̄tis est interesse. et ideo
 arbiter pōt in illis condemnare vt in. d. §. itē nō est co
 gendus. et nō. Inno. §. e. ex pte. et de hac pena possit in
 telligi. d. l. nō ex oibus. fm aliam intellectū. In ea.
 gl. vbi nisi vtraqz pte p̄tē. pondera glo. nō em dicit ar
 bitrum nō posse pcedere pte abite sed qd nō pōt p̄nū
 ciare nisi vtraqz pte p̄tē nisi data sit sibi ptas in com
 promisso. et ita loquitur tex. in. d. l. dīam p̄ferre. in. §. si
 quis litigatoz. ff. eo. vnde potes in b firmare istaz re
 gulam. qd in casibus in quib. p̄t iudex pcedere pte ab
 lente p̄ p̄tū. vel sine poterit eodē modo arbiter p
 cedere. quia arbitria sunt redacta ad instar iudicioz. vt
 in. l. i. ff. eo. Fallit in casib. iure exp̄ssis. et ideo vt dixit
 Inno. §. e. ex pte. p̄t arbiter li. pte. pcedere ad receptōz
 testium p̄tū. tñ nō obstante. et idem dicit alijs
 actibus iudicialibus. p̄ in snia ferenda repitur bec p̄
 nctitas inter iudicem et arbitrum. qz iudex fert sniam p̄
 te p̄tū. vt in. l. ab eo. ff. eo. quō et qñ iudex. et in. c. i. et
 c. veritatis. de do. et p̄tū. cū si. p̄ arbiter nō pōt nec ob
 si dicat qd scdm b erit in optōne ptis impedire sniam
 arbitri. quia nō habebit nisi p̄pere nec p̄tū. mulctari vt. s
 dicitur est. sed dicit qd in p̄tū. sua p̄mittit pena appo
 sita in compromisso. vnde p̄inde est ac si arbiter p̄nūciat
 set et pars non velle stare arbitrio. lex em equipat ista
 duo. l. non acquiescere laudo vel impedire. p̄nūciatōem
 arbitri non compendo. vt est tex. in. d. §. si qd litigato
 rum. et in. l. ij. ff. eo. vide tñ Inno. qui optime in hoc
 loquitur. ff. eo. ex parte. in p̄n. dicit em et bene qd tunc per
 p̄tū. p̄mittit pena compromissa quā impeditur p̄

nūciatio snie. secus aut si citatio fuit facta ad alia actū
 ad quem iudex p̄t pcedere non oblatē p̄tū. B di
 ctum puro limitandū. p id qd nō. bal. post Ly. in. d. l.
 ij. ff. si nūci fuerit in compromisso actū vt pena p̄mittatur
 si non p̄tū. fuerit snie. nam tunc non p̄pendo ad p̄ce
 ptum arbitri p̄mittet pena. qd intelligit dūmodo ptis
 p̄tis interfuit qd aduersari nō p̄paruerit. secus si nul
 lam p̄tē. pendere interesse. et ibi vide p cum latius. Sz
 circa hunc articulum do. An. allegat hic bu. et nō dicit
 vbi qui tenuit fin cum qd arbiter non p̄t p̄nūciare pte
 absente qñ p̄promissum fuit simplicit̄ penale. secus si
 fuit appolita clausula qd totiens pena p̄mittat quociens
 fuerit p̄trauentū. nam tunc p̄t p̄nūciare ad effectū. vt
 pena iterū p̄mittatur. allegat etiā spe. eo. ti. in. §. si. p̄pe
 fi. Et incipit. v. quid si arbiter. plus dicit do. an. ex se
 qd vbi p̄promissum non esset penale qd tunc poterit ar
 biter p̄nūciare p̄tū. p̄tū. p̄tis non obstante. mouetur
 rōne generali dumtaxat qz arbitria sunt redacta ad in
 star iudicioz. Sed aduerte tu qz legisse moderni has
 limitatōnes non videtur fecisse nec mentōnem faciunt
 in hoc de p̄trario sed simpliciter transiūt cum his q. c. s
 diximus post glo. vt videre poteris. in. d. l. ij. et in. d.
 §. si quis litigatoz. p̄ter Ly. qui posuit vnam limi
 tatōnem In. dicitis qd si ps abest post conclusionem
 in causa poterit arbiter p̄nūciare. ar. in. l. q̄uis. ff. eo. et
 adul. vbi potest iudex ferre sniam contra accusatum si
 accusator se absentauit post conclusionem in causa. et
 potuisset allegare bo. tex. in simili. in. c. auditis. de pro
 cur. vbi reuocatio p̄ura. post p̄clusionem non impedit
 sententiam ferri. sed bec dicta mihi non placent nec cre
 do qd fuerint de mente butricarij nec spe. cum indistin
 ctē. in. d. §. si quis litigatoz. dicat sententiam eē
 nullam latam ab arbitro sine presentia partium. vnde
 intelligo dicta istozum qd vbi fuit appolita aliqua ista
 rum clausularum poterit arbiter de nouo citare pte. vt
 veniat ad sententiam audiendam et si non venerit ite
 rum cōm̄. tetur pena. quia virtute clausule p̄tū. pena
 soluta remansit compromissum in sua validitate. vnde
 licet sine clausula compromissum dissoluatur eo ipso qd
 cōmittitur pena. et in. l. si duo. §. semel. ff. eo. et in casu
 nostro v̄tute clausule non soluitur compromissum p̄ ar
 biter non habet maiorē ptatem q̄ p̄tū. vnde si p̄tū.
 non poterat p̄cedere sine presentia partium ita nec
 nunc cum virtute clausule cessatur aliud compromis
 sum. iuxta ea que dixi in. c. dilecti. s. c. et idem dico vbi
 pena non fuit appolita in compromisso tunc agt̄ cem
 petit actio ad interesse. p̄pter contumaciam quoniam ad
 modum competeret si pars non velle stare arbitrio. iā
 lato. vt ff. eo. per tuas. et. l. diem p̄ferre. ff. eo. nec
 pars p̄fens ex hoc potest p̄tendere aliquod p̄reiu
 dicialiū. quia eundem effectum habet ac si snia fuisset

lata et p̄s non vellet acquiescere arbitrio. dictum etiam
3a. p̄ma fr̄te videtur equū . s̄ nullo iure p̄batur imo
expresse resistit tex. in. d. s̄. si quis litigatoruz. nā p̄ntia
p̄ntium necessario requiritur in. platōe snie r̄ nō in alio p̄
cessu. vt. s̄. dixi. unde q̄ p̄s fuerit p̄ns vsqz ad p̄clusio
nem non releuat. r̄ forte bar. r̄ bal. non recitauerūt istō
dictum. qz dubitarūt de ip̄ius veritate. ad. l. q̄nis fa
cilis est respōsio. nam ibi p̄ceditur fauore iuris publici
qz causa erat criminalis. vt ibi nō. Item qz cessabat ibi
ratio quare regrebat̄ p̄ntia accusatoris. nam ibi p̄sta
bat ream fuisse p̄uictum nec poterat fieri alia. p̄batio .
vnde p̄sentia accusatoris paz opabat̄ cum cessaret pe
na talionis. In ea. gl. ibi renūciat appellatōni. nō.
gl. in b̄ q̄ ponit differētiā inter iudicia r̄ arbitria. naz
in iudicijs valet pactū de nō appellando seu reclamā
do p̄tra sniam licz ante. platōz snie sit interpositum. vt
est tex. nō. in. l. si. in. fi. l. de tēp. ap. secus aut̄ est in pa
cto interposito de non appellando vel reclamādo p̄tra
arbitrium. r̄ allegat̄ gl. ad b̄ dictum. l. pe. l. eo. que. l.
non loquitur in renūciatōe appellatōis. s̄ gl. indixit illā
l. satis caute r̄ subtiliter in co. q̄. l. illa tacite innuit lau
dum non posse emologari anteq̄ sit. latum. r̄ l3 gl. ibi
dubitauerit bar. t̄m b̄ ibi seq̄tur et refert ita p̄suluisse dy.
et ip̄m post eum. r̄ idem ibi bal. qd̄ est b̄n nō. nā quo
tidie in compromissis apponit̄ clausula q̄ p̄tes ex nūc
approbant laudū ferendū r̄ p̄mittunt nō impugnare a
liqua rōne r̄. tale em̄ pactum non valet. qz. l. illa. pe.
ad hoc vt ex laudo oriat̄ actō requit̄ q̄ approbet̄ exp̄sse
vel tacite p̄stq̄z fuerit latum. r̄ p̄t esse rō ne per istō pa
ctum antea factum detur arbitris materia delinquendī
r̄ hec. p̄cedunt respectu arbitroz. Quid aut̄ in arbi
tratore an valeat pactum de non petendo reductōnem
ad arbitriū boni viri dic vt plenissime dixi in. c. q̄nta
uallis. de iureiur. et q̄tenus gl. b̄ dicit valere pactū de
non appellando in iudicio. facit in p̄trarium. c. venien
tes. de iureia. vbi d̄r non valere statutum vt a snia non
possit appellari. qz violatur ius superioris. So. dicit illō
non p̄cedere in statuto. secus aut̄ in pacto. ex quo hēs
vnum casum mirabilem in quo magis opatur pactum
q̄ statutū et q̄ q̄dam p̄nt fieri p̄ pactū que explicari
nō p̄nt p̄ statutum. qd̄ est p̄tra nō. p̄ glo. l. de decre.
decur. sup̄ s̄ca li. r̄. et qd̄ nō. bar. in. l. omnes. ff. de iu
sti. r̄ in. s̄ p̄t dici q̄ regulariter. p̄cedit p̄trarium. s̄ in ca
su p̄dicto aliud est. qz pactum directe non t̄ngit ius su
prioris s̄ p̄cedentes abdicant a se qd̄ est in eoz. faculta
te. s̄ statuta disponit̄ directe p̄tra ius superioris. possit
t̄m p̄babiliter dubitari nunqd̄ saltem valeat statutum
quo ad statuentē t̄m. de quo vide p̄ bal. in. d. l. si. vbi
sentit q̄ non. r̄ optime facit illud. c. venientes. Item con
tra hanc p̄ticulari gl. facit. l. l. de arbi. r̄. ff. q. vi. aia
dicibus. cū. s̄. se. vbi d̄r q̄ a snia arbitri nō possit appel

lari. s̄ frustra q̄rim? vtz valeat renūciatio applois cū re
nūciatō deat̄ referri ad ius p̄petēs vt i. c. ad dissoluendū
de dispōn. impu. r̄ in. l. decem. ff. de v. ob. Sed p̄ in
tellectu glo. r̄ totius materie que quotidiana est r̄ i va
rijs locis sperfa sunt videnda tria. p̄mo an de iure pos
sit appellari a snia arbitri. secō p̄supposito q̄ nō possit
appellari an valeat pactum de appellando. terciō an in
casibus in quibz p̄t appellari valeat renūciatio appella
tōnis saltem p̄ pactum ante. platōnez snie interposite.
Quo ad primum sciendū est. qz multe sunt spēs arbi
troz. qd̄ em̄ dant̄ in iudicio sup̄ aliquo articulo cause
puto ad discernendū an fideiussor sit idoneus vt ad iurē
iurandum agz seu ad videndū si vulnus sit letale vt qd̄
simile. et de istis arbitris est tex. valde nō. in. l. ab arbi
tro. ff. qui satis. cog. qui s̄m intellectum glo. quā seq̄
bar. innuit q̄ eb istis arbitris potest appellari. quasi ex
quo deputant̄ in iudicio sortiant̄ naturam iudiciorz seu
iudiciū. alios intellectus glo. et bar. est q̄ ab illis p̄pe
non appellet̄ s̄ imploret̄ iudicis officio p̄ viam cuiusdā
reclamatiōnis. et hec lec. plus placere vidz bar. Et ad
uerte qz tex. ille nō ap̄t vtz illi arbitri fuerunt dati a iu
dice de p̄sensu partiū seu ex officio suo an vero fuerunt
dati a partibus iudice disponēte. credo t̄m q̄ vtroqz ca
su p̄nt. p̄cedere ille lec. vt ex quo deputant̄ in iudicio sal
tē iudice iubēte deant eoz. arbitria sape naturā cuiusdā
interlocutorie iudicis. terciā lect. ad illūm tex. q̄ loqui
tur in iudice delegato qui largo modo p̄t dici arbiter
et tunc primum dictum non probaretur iure est tamen
valde equum et p̄muniter tenetur ratōne p̄dicta. naz
ratōne annexionis debent sapere naturam iurisdictionis
ar. in. c. recolentes. de sta. re. Quidam sunt arbitri qui
deputantur extra iudicium super tota causa vel articu
lo cause iure tamen disponente. et isti dicuntur arbitri
iuris. quia non assumuntur principaliter ex voluntate
partium sed ex dispositōne iuris r̄ ab istis potest appl
lari. vt ē tex. nō. hodie i. c. ab arbitris. de off. del. li. vi.
Et pro ratōne vide ibi glo. si. et an isti habeant delega
tam vel ordinariam tetigi in. c. suspitōnis. de offi. de
le. et per hoc potest decidi questio quid in arbitris qui
assumuntur quotidie ex dispositōne statutorum inter cō
iunctas personas vel consimiles. Bar. in. l. l. eo. dī
cit q̄ si statutum dicit q̄ habeat executōnez paratā
q̄ potest appellari sic a sententia non tamen specificē lo
quitur in arbitris assumptis vigore statuti sed in om
nibus arbitris sed ip̄semet in. l. l. de no. codi. Com
pōsitū. sentit q̄ si statutū simpliciter disponit vt partes
certo casu compellantur compromittere nec vltra di
sponit quod non potest ab istis appellari. quasi for
te voluerit quod vigore talis statuti non competit a
ctio ex laudo. sed solam prouidet statutum vt fiat
compromissum. et sic in alijs dicendum tanquam in

De arbitris.

arbitris voluntarijs. Sed ego nō puto hoc q̄ctuz vez
nam tex. videt̄ in cōtrariū in. d. c. ab arbitris iuncta gl.
fi. ex quo enī arbitri eligant̄ ex necessitate debz p̄petere
pt̄as appellandi et credo q̄ etiā def̄ actio ex snia p̄ferti
cum teneamus tales arbitros habere iurisdictionem or
dinariā vel delegatā vt nō. in. d. c. ab arbitris. r. d. c. su
sp̄tōnis hinc glo. nō. in. d. c. ab arbitris. dicit q̄ i arbi
tris electis in cā quā habet ep̄s p̄tra subditū hz locus
appellatio. et tñ. c. si clericus. xi. q. i. solū disponit vt ar
bitri eligant̄ dum ep̄s vult mouere litem cō tra subdi
tū. Quidā sunt arbitri oīno voluntarij et extraiudicia
les q̄ assumunt̄ ex mera voluntate p̄tū m. et in istis p̄t
distingui q̄ aut sunt veri arbitri aut arbitratores. p̄mo
casu aut loq̄mur de iure canonico aut civili. si de iure
canonico dixit bal. in. l. i. l. c. eo q̄ p̄t appellari. r. vñ. b
habuisse. p̄ idubitato. allegat. ij. q. vi. statuendū h̄ certe
ille tex. nihil facit. qz nō loquitur in arbitro s̄ in iudice
vt colligitur ibi ex tex. et aptius innuit ibi gl. et p̄tra dī
ctum bal. videt̄ tex. ij. q. vi. a iudicibus iuncto. s̄. seq̄n
ti. et apte voluit glo. in. d. c. ab arbitris. s̄ gl. in. d. c. a
iudicibus. posuit nō. dictum dicit̄ q̄ de iure canonico
poterit arbitriū iniquū p̄ viam cuiusdam reclamatiōis
retractari et sic p̄ imploratōnem officij iudicis mouet̄
dumtaxat p. c. ij. s. co. et cum opi. illius glo. videt̄ h̄c
simpliciter transire do. an. s̄ ego limitare. put̄ plene dixi
in. d. c. ij. s. q̄n arbitriū cōtinet̄ euidentē iniquitatē etiā
in lesione solius p̄tis. et hoc sentit hosti. in. d. c. ij. r. ar
bitri. in. d. c. a iudicibus. qz in canonico obuiat noto
rio peccato. vt in. c. nouit. de iudi. et puto q̄ etiā in l. i. l. c.
cos d̄z h̄ admitti vt voluit hosti. in. d. c. ij. et ibi dixi. s̄
vbi nō p̄tat de iniquitate euidenti s̄ ps offert se ad p̄
bandū puto q̄ non d̄z admitti etiā de iure canonico
qz remedia rigorosa inducta vt snis imponat̄ lītibus
habent locum etiā de iure canonico. hinc videmus
q̄ snia que semel trāsuit in rem iudicatā nō p̄t ampli
retractari p̄textu iniquitatis p̄tense. sed facisius inter p̄
tes ex quo semel non p̄tradixit vt in. c. cum inter. de
re iudi. Idem ergo dicendū in arbitro ne lites de no
uo instarent̄ imputandū est enī p̄ti q̄ se obligauit sub
pena ad seruandū arbitriū et. c. ij. pal. p̄cedit cū de ini
quitate p̄t̄ et euidenter p̄ma fronte. Idem est ergo dī
cendum de iure canonico qd̄ de iure civili. De iure at̄
civili aduerte aut statutū disponit vt snia arbitri man
det̄ executiōi et tunc p̄t appellari vt voluit bar. in. d. l. i.
qz tūc hz vim snie et agitur ex snia ponderāda enī sunt
verba statuti. nam si statutū dicit̄ q̄ arbitriū mandetur
executiōni sicut snia que trāsuit in rem iudicatā r̄ apl
lari non p̄t aut statutū simpliciter disponit vt snia arbi
tri mandet̄ executiōni. et tūc p̄cedit dictū bar. satis enīz
opatur statutum in eo q̄ disponit vt habeat̄ executōez
p̄ratam sicut sentētia. nō aut̄ debet̄ intelligi vt ce. seaf

remota appellatio. nam cum statutū istud sit cōtra ius
debet̄ stricte intelligi. et satis est q̄ p̄t aliquid opari. ad
b. c. in nostra. de iniur. et qd̄ ibi no. et in. d. l. i. q̄n. l. c.
de inoffi. test. et in. l. ij. s̄. hec aut̄ vba. ff. de nego. g. et
hanc limitatōnem sensit bal. in. d. l. i. aut statutū nihil
disponit et tūc non p̄t appellari vt in. d. l. i. et rō est. qz
ex snia arbitri nō ouit̄ actio neqz agitur ad penam cō
promissi ex snia s̄ agitur ex cōpromisso. et sic ex p̄tra
ctu snio inter p̄tes. a p̄prio vero p̄tractu nō p̄t appella
ri. vt nō. in. d. l. i. ff. de pac. et. c. i. p̄. ti. hec p̄cedit i ve
ra appellatōne. nam p̄tra arbitriū competit̄ q̄nqz que
ram spēs appellatōnis. vbi cūqz enī ex aliqua cā legit
tima p̄petit̄ exceptio p̄tra laudum. puta quia fuit latum
p̄ dolum seu p̄ arbitriū suspectum p̄cedente p̄us recusa
tōne illa. talis exceptio p̄ quā retractat̄ arbitriū. h̄c
vim appellatōnis cuiusdā. vs dicit̄ tex. in. l. nō distigue
mus. s̄. itē cum qdam. ff. co. scdo cōsu p̄nd palī. scz cū
queritur de arbitratore bar. in. l. i. voluit q̄ non possit
appellari s̄ p̄textu iniquitatis p̄t peti reductio ad arbitriū
boni viri. vt in. l. s̄. sociatē. s̄. arbitroz. ff. p̄ socio. r̄ idē
sentit bal. in. d. l. i. sed bar. in. d. l. i. ff. de appel. recipi
fuit in singulari opi. s̄. qz p̄tra laudū arbitroz iniquum
competit̄ duplex remediū. s̄. appellatōnis et p̄tōis re
ductiōnis ad arbitriū boni viri et si ps intentat̄ p̄mum
remediū tenet̄ fm eam suare tempa p̄fixa in appella
tōne. mouetur qz a trāsactōne p̄t appellare is que ex ea
se sentit̄ p̄gruari vt in. l. a snia. in. s̄. idem r̄psit. ff. de
app. Sed dictū arbitroz est qdam trāsactio vt nō. in. c.
q̄ntanallis. de iureiur. et in au. si vero p̄tigerit. l. d̄ in
dī. s̄ a tali arbitramento p̄t appellari. nam ab actu exiū
diciali p̄t appellari tenet̄ quis seruare tpa in appella
tōne p̄fixa. vt in cl. sicut de app. s̄. quāqz h̄ p̄sideratō
bar. sit exquisita tñ mibi nō placz et audio q̄ a moder
nis legistis cōt̄er nō recipitur. Et p̄tra hanc opi. suam
facit ratio quā ipse ponit in. l. i. l. c. d̄ arbit. vbi dicit̄ qz
a snia arbitri ideo nō appellat̄ qz nō agitur ex snia. sed
ex p̄misso et a p̄tractu. p̄prio quis nō p̄t appellere. Est
q̄ idem dicendum in casu nostro. et vide Inn. in. c. sta
tutum. de r̄p. l. i. vi. vbi dicit̄ qz vbi quis p̄cedit tanq̄
bonus vir nanqz potest̄ ab eius snia appellare et idem
sentit̄ bar. in. l. i. ff. de l. s̄. nō ob. l. a snia. quā ipse alle
gat. qz loquitur in tercio quj nō trāsigit̄ s̄ appellat̄ a trā
sactōe facta inter alios ex qua p̄t p̄tendere aliqd̄ inter
esse. competit̄ q̄ solum remediū p̄tōnis reductiōnis
ad arbitriū boni viri. et ita simpliciter voluit tex. i. d.
s̄. arbitroz. p̄dicta p̄cedunt habito resp̄cū ad ius. s̄. s̄oz
s̄. hodie. p̄pter. l. penl. p̄all. vbi disponit qz ex sentētia
arbitri ouit̄ actio si emologat̄ expresse p̄ p̄tes vel taci
turnitate. r̄. dicit̄ p̄t dubitari nunquid admittat̄ ap
pellatio. et bar. fuit in singulari opi. qz sic in. d. l. i. l. c.
mouetur qz appellando videt̄ emologare arbitriū tanq̄
bb

latum. sed non tanq̄ iuste latum. unde eo ipso q̄ appel-
lat oritur actio. allegat in simili. l. ij. §. falsus. ff. de ra-
ba. vbi dñs appellando a snia lata cōtra falsum pcura-
tozem videt̄ approbare gesta p falsum pcuratorē. Sed
bal. in. d. l. i. et Do. an. hic t̄ cōiter legiste sequē. repro-
bant h̄ dictum bar. et credo q̄ bene qz aut appellando
emulogat arbitriū et nō p̄t. psequi appellatōnem quia
esset sibi cōtrarius. aut impugnat et impedit natiuitatē
actōnis et p̄ nō potest appellari. nam non p̄t hoc
casu fieri nec respectu iusticie snie. ergo esset sibi p̄tran-
psequendo postea appellatōnem. ff. in. §. falsus. p̄ quez
monetur bar. approbatio p̄t referri ad plonam falsi pro-
curatoris non aut̄ ad iusticiam snie. et ideo est ibi alius
casus. et hoc quo ad p̄mam q̄stionem. Ad. ij. que-
stionem an valeat pactum q̄ possit appellari a snia ar-
bitri intellige in casibus in quibus de iure nō p̄t appel-
lari. hec questio cōtigit de facto tpe hosti. et recitat hoc
in. c. raynaldus. §. de testa. Et doc. antiqui fuerūt varij.
nam multi tenuerūt valere pactum. qz licet ius dicat q̄
nō possit appellari tñ non damnat pactū factum inter
ptes. nam iudex debet iudicare fm̄ q̄ ptes cōueniūt vt
in. l. si puenient. ff. de re iudi. Et h̄c opi. tenuerūt Guil-
dy. et quidā alij cōtrariam opi. tenēt. Ja. bal. accur. in
d. l. i. spe. in. ti. de appel. §. in quibus. v. xvi. et quidam
alij. ff. moderniores legiste t̄ canoniste cōiter tenent q̄
nō valet pactū vt interponat̄ vera appellatio. qz vt pie
dixi cū ex snia nō oritur actio non valet appellatio que
suspendit illam a quo debz interponi cum agatur ex cō-
promisso vt p̄dixi. ff. valet pactum in appellatōe im-
prie sumpta. nam vt dicit bar. in. d. l. vnicqz. nil impe-
dit q̄minus possumus cōuenire. vt arbitrium de nouo
renideatur p̄ iudicem. et nō. dixit bal. in. d. l. i. q̄ h̄ cāu
appellatio defendit a pena compromissi. nec est necesse
seruare tpa p̄fixa in appl. quia nō est vera appellatio vt
p̄dixi. qd̄ bñ nō. In tertia et vltima q̄stide nunq̄d
valeat renūciatio appellatōnis ab arbitrio interponen-
do in qua cōsidera q̄ in casibus in quibus de iure ap-
pellari p̄t. vt quia sunt arbitri iuris vel qz actio cōpetit
ex snia puto q̄ valeat renūciatio. nam quēadmoduz
potest p̄ pactum remitti appellatio a snia iudicis t̄ for-
tius debet posse remitti in snia arbitri. nam qñ appel-
lari potest arbitrium habet vim snie. ergo potest quis
per pactum renūciare appellatōni. vt in. d. l. fi. l. d̄ tē-
po. ap. ff. in casibus in quibus non p̄t appellari tūc nō
cadit p̄prie renūciatio appellatōnis. ff. possit dubitari.
nunq̄d possit euologari laudum anteq̄ sit iatum. t̄ di-
cendum q̄ non. vt. s. d̄xi. unde renūciatio facultatis
impugnandi arbitrium non remittitur vt in. d. l. penl.
et vt p̄dixi h̄c facultas impugnandi est quedā spēs
appellatōnis. et de hac appellatōne improprie sumpta
potest intelligi ista gl. dum dicit q̄ nō valz renūciatō

Sed quero in casibus in quibus potest appellari ab
arbitro ad que debeat appellari. Sol. dicit h̄ cal. q̄ ad
ordinarium loci. qz ipse est qui mandat sniam arbitri
executōni. allegat nō. in. c. p̄ tuas. §. e. ti. Aduerte quia
neutrū dicit̄ videt̄ pcedere et respectu executōnis vi-
de tex. nō. in. l. cum antea. l. eo qui innuit q̄ executio
snie arbitri debet p̄ti apud iudicem rei cōtra quem pe-
titur executio. et sic nō debet considerari forus arbitri
nec loci vbi factum est cōpromissum et in hoc dixit ibi
bal. illum tex. valde nō. Item respectu p̄mielins cō-
sidera. nam vbi cūqz potest appellari a snia appellatō
quis cōqueritur p̄ncipaliter a snia. ergo debet interpo-
ni ad superiorem illius qui iudicauit. vt in. l. i. l. vbi et
apud quem. et hanc opi. in casu nostro firmavit bar. in
l. ij. l. eo. Et ideo cōcludit q̄ in casibus in quibus p̄t
appellari debet semp̄ appellatio interponi ad superiorem
illius qui talit̄ arbitrium. Alitmo quia glo. hic po-
nit multa cōuenientia inter iudicium et arbitria queri-
tar nunquid p̄reat instantia p̄ lapsum trionij coram
arbitro sicut parit coram iudice. et hic questio est mul-
tum difficilis et nō p̄t bene per iura decidi cōiter ta-
men tenetur q̄ parit. quia arbitria sunt redacta ad in-
star iudicior. vt in. l. i. ff. eo. ideo ex quo nō differūt in
hac dispositōne iuris debet a pari iudicari. et h̄c opi.
cōiter senserunt nostri doc. hic t̄ bar. post glo. in. l. item
si vnus. et in. l. si de meis. §. si. ff. eo. vide p̄ spe. in. §.
differet. eo. ti. Et hoc intellige de iure civili non de iure
canonico cum non p̄reat instantia coram iudice vt di-
xi in. c. penul. de iudi. fortius nō debet p̄ire coram ar-
bitro et per hoc satis habes materiā huiusmodi decla-
rata. Pico. Abbas.

¶ Vmolum Qui p̄ arbitrum tenetur
eligere cum aliquoz p̄si-
lio t̄met illoz p̄silium in tractatu electōis re-
quirere ff. sequi non astringitur. h. d. p̄mo ponit p̄sulta-
tio. sc̄do r̄sio ibi nos igitur. Nota p̄mo q̄ sup̄ ele-
ctōne rectoris seu iure eligendi rectorem p̄t fieri cōpro-
missum. Nō sc̄do q̄ in delegatos cause p̄t fieri cō-
promissum tanq̄ in arbitros. de iure q̄ canonico claz
est q̄ tam in ordinarios q̄ in delegatos p̄t fieri cōpro-
missum. de quo dic̄ vt latius dixi. s. eo. cum tēpe.
Nota t̄rcio ar. opti. q̄ arbitri non possunt eorum
sententiā declarare nullam eo ipso q̄ p̄nunciarunt sūt
fenci eoz officio unde non p̄nt amplius adiri vt decla-
rent dubia orta ex sententiā sed debet adiri papa. pat
hic factum ḡt̄tit. Sed ego credo q̄ etiam ordinarius
inferior p̄t adiri. unde firmarem h̄c cōclustionē q̄ ille
iudex qui habet exequi sententiā arbitri poterit dubia
sententiē declarare. ar. coz. que le. et nō. in. l. ab execu-
toze. ff. de app. vbi bar. p̄sequit an quilibet iudex pos-
sit declarare snā sniaz sine sit ordinarius sine delegatus

et vide p. cano. 7. de v. sig. in. c. ex parte. d. iij. et fac. qd
 in fili nō. barto. in. l. terminato. L. de fruct. et li. expen.
 Quis autē indep. debeat mandare executioni sententiarū
 arbitri dic. vt. dixi. s. ca. p. ad ar. huius tex. et predi-
 ctozum iurium dicendū est qd si datur aliquibus homi-
 nibus p. tās pdendi statuta et demū sup. statutis oritur
 p. tentio non p. tāt statutarū post finitū eoz officium ista
 statuta interpretari f. debet recurri ad supiorem qui de-
 dit eis p. tatem statuta condendi vt nō. in. d. c. ex pte. r.
 bar. in. l. omnes populi. ff. de iusticia et iure. Quarto
 qd. ex v. s. p. s. p. tione arbitri potest electio rectoris p.
 tinere ad alium qm ad collegium eccie. Idem fieri pot.
 vigore p. s. uetudinis vel p. uilegij vt in. c. cū dilectus. de
 p. sue. et in. c. abbate. de ver. sig. et in. c. ij. de in. inte. re-
 sti. Nota vltimus qd hñs p. tatem eligendi seu alius
 actum explicandi cum p. s. iō tñ alicuius non valet qd
 gerit nisi prius requisierit p. s. iō illius nō tñ tenet se
 qui p. s. iō. et ad h. quotidie alle. ista de re. et p. cor. ca.
 cū in veteri. de dec. Et ex his infertur qd l. 3. ep. teneat
 fere in oibus gerendis p. cum req. rere p. s. iō capli. vt in
 c. nouit. et in. c. q. n. to. de his que fi. a pla. nō tñ tenet se
 qui p. s. iō canonicoz. satis tñ est requirere p. s. iō. put
 supra r. debito tpe expectare r. s. iō. et p. bat h. vltimum
 in. d. c. cum in veteri. Ultimo nō ex f. i. l. i. tere et tene-
 menti qd hñs liberā p. tatem eligendi nō p. t. eligere idi-
 gnium f. tenet eligere idoneū. ad idem. ca. cum can. de
 elec. r. c. abbate. de v. sig. facit. l. vt gradati. ff. de mu-
 ne. et ho. In glo. ij. p. intellectu hui. glo. et tex. p.
 mo quero nūqd interpretatio hui. c. habeat locum in
 alijs dispositōibus disponētibz p. s. iō. aliozū
 requiri in aliquo actu nam iste tex. loquitur qm p. s. iō
 erat requirēdū ex forma arbitri vnde potest dubitari
 quid in alijs dispositōibus. Sol. glo. ista in p. ma pte vi-
 detur tacite sentire qd idem sit in alijs dispositōibus. r. fa-
 cit. d. c. cum in veteri. de elec. Idem sentit hosti. hic di-
 cens qd hec interpretatio p. cessit ex p. p. ia significatōe
 vocabuli nam p. s. iō est simul sensus. d. r. a. cō qd
 est sil. et sensus quasi qd est simul. q. si habeo aliquid
 agere cum p. s. iō tuo ego debeo sentire tecū et tu me-
 cū alias nō est p. s. iō f. dissensus. xxix. di. in. s. i. r. c.
 tua. 7. de spon. vnde non valet actus si nō habeo p. s. iō
 sum tuū. p. hoc facit tex. iuncta gl. in. c. unico. ne se. va-
 li. vi. ita dicendū in p. s. iō. nam p. s. iō. fm suā et bimo
 logiam. idem est qd p. s. iō. r. s. iō. legere q. is
 requirit p. s. iō. habet legere seu eligere id qd sibi magis
 videtur ex r. s. iō. n. s. iō. p. s. iō. vñ ex p. p. ia significatōe
 vocabuli nō tenet sequi cōsiliū sed satis est acquire r.
 7. se postea eligere id qd magis videt ex r. s. iō. n. s. iō. cō-
 sultoz. et hec procedunt regulariter fm cum nam quan-
 do qd p. s. iō. ponitur p. p. s. iō. vt est tex. iuncta gl. i. c.
 venerabili. de offi. dele. et in. c. i. de fo. p. p. q. n. q. p. s. iō.

sus ponitur p. p. s. iō. lxiiij. di. in. c. i. et. ij. et sit hec inter-
 pretatio fm q. l. itatem negocioz et p. s. iō. n. u. quasi velit
 dicere qd fm p. p. iam significatōez vocabuloz. p. cedit
 qd primo dictum est. secus qm sit impropriatio vrgen-
 te materia subiecta non tñ declarat hosti. qm debeat fie-
 ri ista impropriatio. Sed p. clariori intellectu matene
 distingue post bar. in. l. i. s. si plures. ff. de exerci. cum
 q. r. itur an p. s. iō. sapiat p. s. iō. aut em p. s. iō. ē im-
 pendendū ei qui nō habet integ. iudiciū rōnis r. tunc
 sapit p. s. iō. vt in. l. impubens. ff. de susce. tu. r. h.
 modo p. t. intelligi tex. fm vnum intellectū in. c. venera-
 bili. pal. Aut p. s. iō. est impendendū hñti integ. iud-
 icium r. tunc aut is qui habet impendere est p. ticeps il-
 lius officij et tunc p. s. iō. sapiat p. s. iō. et iste est pro-
 prius casus illius. c. venerabili. fm vnum intellectum.
 nam coadiutor datus p. lato est p. ticeps illius officij.
 ideo licet ius dicat qd debet requiri p. s. iō. coadiutor
 tñ debet capi p. s. iō. p. p. s. iō. q. als officij suū esset in
 peruacū. aut non est p. ticeps officij et tunc consiliū
 stat. p. p. iō. vñ satis est requirere vt hic et in. d. c. cum in
 veteri. pone exemplū statuto canetur vt mulier nō pos-
 sit testari sine p. s. iō. duoz. p. sanguinorū certe h. casu sat
 est requirere p. s. iō. cum facultas testandi soli mulieri
 p. p. t. et hoc teneas licet L. y. voluerit facere d. iam in
 ter dictōnem de. et dictōnem cū. dixit em qd si aliquis
 habet aliqd facere cum p. s. iō. alicuius non tenet p. s. iō.
 sequi. secus si habet facere de p. s. iō. alicui. vt nō. p. cū
 in. l. id qd pauperibus. L. de epi. et cle. f. Jo. an. in re-
 gula nullus. in mer. hanc d. iam non approbat nec etiā
 bar. in loco pal. iure em non p. batur imo potius oppo-
 situm. vt nō. in p. callega. locis hec p. cedūt cū querit
 an et qm p. s. iō. sapiat p. s. iō. et cōtra qm cōsensus
 sapiat p. s. iō. dic. qd aut is cui. p. s. iō. requirit nō p. t.
 esse p. ticeps illius officij et tunc p. s. iō. sapiat p. s. iō. vt
 in. l. titius. et qd ibi nō. ff. de adm. tu. et ob hoc dixit
 bar. qd si testator disposuit qd executor testamti nō possit
 aliqd facere sine p. s. iō. r. cōsensu seu voluntate guardia-
 ni fratru minor. nō tenet executor hñe p. s. iō. f. satis
 est habere p. s. iō. q. frater minor non p. t. esse executor
 testamtaris. vt in de. exiui. de v. sig. vnde nō debz si-
 bi licere in d. i. e. qd directe sibi p. hibet. vt in regula.
 cum qd vna via. de re. iu. li. vi. et in. c. tue. de p. cu. Aut
 is cuius p. s. iō. requiritur p. t. esse p. ticeps officij et tunc
 si est impendendus p. s. iō. ex dispositōe hominis ei qd hz
 p. tatem plenam a lege tunc ponit p. s. iō. p. p. s. iō. vt nō
 in. d. l. titium. si aut est impendendus cōsensus ei qd ha-
 bet p. tatem ab boie et tenet habere p. s. iō. ex dispositōe
 hominis vel legie et tunc tenet cōsensus p. p. iō. vñ cū
 si habeat p. s. iō. nō valet actus. vt i. au. hoc ius por-
 rectum. x. q. ij. nam qd debet in alienatōe habere con-
 sensum capli si alienat sine p. s. iō. non valet alienatio.

vt ibi. et. xij. q. ij. sine exceptōe. Quid autē si ille qui hz
impendere p̄siliū non vult impendere p̄siliū vel est
abians seu mortu⁹ vide qd̄ dixi in. c. ex pte. de cōsti. et
bo. tex. in. c. unico. in. si. ne. se. va. li. vi. per bar. in. d. s.
si plures. et in. l. si cū dotez. in. s. eo. aut tpe. ff. so. ma.
et in. l. si. l. de bo. q. liber. Alterius q̄ro h̄ electio
facta forma non seruata est nulla nūq̄ illud p̄cedit
generaliter vt actus gestus forma non seruata sit null⁹
So. hosti. vidz velle q̄ istud sit sp̄ale in forma tradita
p̄ arbitrium vt h̄. Idem dicit in forma tradita ab hoie
ut est lex. in. c. cum in veteri. p̄alle. secus dicit in forma
iuris q̄ illius trāsgressio non inducit actus nullitatem
nisi ius p̄cedat vterius retractando actum sicut fac̄ in
c. quia. p̄pter. et in. c. ne. p̄ defectu. de elec. Et p̄ differē
tia adducit q̄: mitius agitur cū lege q̄ cum ministro
legis. vt dicit tex. in. l. celsus. ff. de arbi. et p̄ hoc sentit
hosti. q̄ si ex dispositōe iuris quis haberet aliquid fa
cere cum p̄silio alterius teneret actus p̄silio non requi
sito nisi ius specificē actum retractaret. et cum h̄ dicto
hosti. transeant hic cōter doc. nil tñ boni allegāt. nec
allegare p̄nt. quia dictum suū indubitatē non est verū
et p̄mo in cōtrarium allego tibi tex. iuncta gl. si. in. c.
nouit. de his q̄ si. a pla. vbi glo. non vult q̄ si ep̄s nos
requit p̄siliū canonicorū non valet quid agit. q̄ fecit
p̄ra iuris dispōnem. ad idem p̄nt allegari multa iura.
que dicunt q̄ actus gestus cōtra legem non valet licet
nō retractaret p̄ legem vt in. l. non dubiū. l. de legi. et
in regula. que cōtra ius sūt. de re. in. li. vi. et. x. di. in. c.
vidēs. Item forma dat esse rei ex dispōne iuris. xij. q.
ij. in. sum. et in. c. sine exceptōe. p̄bat. etiam in. l. si vnus
l. de testa. Non ob. motiū hosti. q̄ quo ad act⁹ nul
litate durius agitur cū lege q̄ cum mistro legis. vt
nō. voluit bar. in. l. amplius. ff. rem ra. ba. alle. bo. tex.
in. l. libertus. ff. de iurepa. vbi alienatio facta in fras
dem legis est ipso iure nulla. s̄ si in fraudem hominis
venit renocanda. et idem videtur sentire Inn. in. c. ray
naldus. de testa. vbi tenet indistincte q̄ alienatō facta
cōtra legem est nulla s̄ non semp̄ corrūit quando est fa
cta cōtra dispōnem hois. et clarius adhuc idem sentit
in. c. si. de accu. vbi dicit q̄ quo ad actus nullitatē pa
ria sunt aliquid facere cōtra legem mortuam vel contra
legem viuā. Ultimo op. p̄ra tex. vidz enī q̄ ista de
ctio rectoris debeat p̄tinere ad fratres hospitalis et n̄
ad p̄oren. sancti bartolomei. q̄ collegiū debet sibi
eligere p̄latum. vt in. c. i. de elec. et in. l. si. l. de iu. om.
iudi. So. dicit cōter doc. q̄ cōtrarium p̄cedit inspe
cto iure cōi. s̄ hic cōtingit ex forma arbitrii s̄bite arbi
tri aliquo iure fuerunt moti adiudicando priorū et vidē
tur doc. hic sentire q̄ iste p̄cedat in familia hospitalis
p̄petua et religiosi. quasi velit q̄ isti famuli et seniores
hospitalis qui morant̄ in hospitali ad tempus et sunt

omnino laici non habent electōem rectoris. s̄ oportet
q̄ sint fratres religiosi et perpetuo ibi dedicati. Nō
bene h̄ dictum ex quo collige non solum clerici facien
tes collegiū habent eligere p̄latum s̄ etiam laici reli
giosiputa cōuersi qui nullum ordinem ecclesiasticū ha
bent et ad hunc effectum allegant Inn. istum textū.
in. c. ij. de insti. et glo. in. c. ex co. de elec. l. vi. Sed ad
uerte tu latius vltra doc. nam q̄nq̄ in ecclesia sunt de
rici et laici cōuersi. q̄nq̄ sunt laici cōuersi. q̄nq̄ sunt
laici non cōuersi s̄ puri laici. p̄mo casu si ecclesia colle
giata est secularis p̄clude q̄ laici cōuersi non habent
vocem nec in electōe p̄lati nec in alijs actibus capitu
laribus. rō quia nosi nisi soli canonici h̄nt vocem in ca
pitulo vt in. c. nouit. p̄alle. et ius canonicē non cadit in
laici. vt in. c. ij. de insti. s̄ p̄t̄t cōcludere q̄ p̄uersi ec
clesie secularis nullā vocem h̄nt in capitulo h̄c opi.
in effectu sentit Innoc. in. d. c. ij. Si autē isti cōuersi
sunt in monasterio monachorū in quo aliq̄ sunt clerici.
et tunc est magis dubium q̄ ius mōchatus cadit i la
cum. nam olim mōchi non erant clerici. xvi. q. i. gene
raliter ergo videt q̄ debent h̄re vocem vna cum cleri
cis. et de h̄ dubitauit Innoc. in. d. c. ij. Sed tu cōclude
q̄ in electōe p̄lati laici cōuersi non h̄nt vocem cū cleri
cis q̄ istud ius sp̄iale eligendi p̄latum ad diuina offi
cia non cadit in laicum licz p̄uersum tex. est hodie sing.
in. c. ex co. pal. vbi dicit q̄ ex p̄suetudine potest laicus
cōuersus hoc acq̄rere et originaliter fuit dictū Innoc. in
d. c. ij. s̄ ille tex. non explicat quid in alijs actibus. vñ
legi. vt refert Jo. an. in. c. i. de p̄ca. sentit q̄ habeat vo
cem vna cum clericis. s̄ spe. dubitauit in ti. de syndis.
in. s. q̄ sicut de cōuers. et tandem relinquit hoc p̄suetu
dini. s̄ fre. de se. cōsilio. c. vij. sentit q̄ non habeant vo
cem et p̄ hac opi. ego adduco tex. in. c. et si christus d̄
faret. iuncto sine cum superscriptōe vbi. p̄bat nō. iud
icio meo q̄ p̄uersi laici nō dicuntur de caplo monacho
rum clericorū et hodie in multis locis h̄ approbat p̄sue
tudo Secdo casu p̄ncipali quādo in loco sunt tantū
cōuersi laici. exemplū in istis fratribus hospitalis san
cte marie de laschala. et in istis dicendū q̄ de iure cōi
h̄nt electōnem rectoris. et vna cum rectore debent eli
gere alios fratres ar. eoz que nō. hic et p̄ Innoc. in. d.
c. ij. nam cum rector eorum non eligatur ad diuina ex
ercenda s̄ p̄ncipaliter ad temporalia ministranda ius eli
gendū rectorem non est qd̄ sp̄iale. vnde pure laici facie
tes collegiū approbatū p̄nt sibi eligere rectorem vt i
d. l. si. ita et isti laici p̄uersi possunt sibi eligere rectores
et exercere omnia iura collegij et h̄ indubitātū quando
sunt omnino religiosi. nam p̄prie et stricte illi dicuntur
religiosi qui p̄sentent tria substantialia religionis appro
bate. Alij vero qui p̄sentent aliquid ex tribus. s̄ nō oia
non dicuntur habere regulam s̄ potius quendā modū

videndi et de hoc vide glo. nō. in de. i. de reli. do. et gl. in de. pe. de sen. ex. dicit plenius sup. p. ca. de regu. vii de istis qui nō sunt stricte religiosi possent dubitari utrum si sunt in aliquo hospitali possint eligere rectorem hospitalis et credo qd si sint ibi instituti p. superiorem et p. p. tuo ad hoc dedicati qd habebunt electionem. s. aut sint exercentes aliquod opus tunc indubitanter isti eligant sibi rectorem. qz iste est potius rector personarum qz loci. secus aut vbi non essent instituti p. superiorem in hospitali ita ut facit collegium qz hospitalale de iure est in dispositione epi. ut in. c. de senodochijs. de reli. do. et ideo non debent hē electionem rectoris nisi sint ibi instituti collegialiter per superiorem. Ultimo casu quādo sunt puri laici dic qd isti si exercent professionem approbatam pnt eligere rectorem personarum ut in. d. l. si sed si sunt in loco religioso non hnt electionem rectoris ex quo ipsi sunt puri laici et nō religiosi.

De rebus spūalibus in laicum compromitti nō potest. Nota pmo qd laicus nedum sup. iure spūali phibetur iudicare ut in. c. h. j. de iudi. s. etiā arbitrari non potest ut hic. unde laicus nō pnt esse delegatus in causa spūali nisi delegatio sibi fieret p. papam ut nō. in. d. c. h. nec p. viam recōventionis de spūalib. cognoscere pnt ut nō. in. c. i. de mu. pe. nec ut arbiter iudicare pnt ut hic. An aut possit compromitti in laicum tanqz in arbitratorem et amicabilem cōpositorem sup. iure spūali credo qd nō. quia iste tex. loquitur generaliter et facit. c. h. de iudi. vbi dicit qd laici nō debent tractare negocia ecclesie. Ultimo nō ibi non decet. qd id qd nō decet non licet ut hic. qnqz tñ qd nō decet licet ut le. et nō. in. c. magne. de voto. et in. c. i. de despon. impu.

Quero namqz sup. questione usuraria possit compromitti presertim in laicum. So. canonice nō tangūt qd memini s. bal. formavit questionem i. c. s. similiter. s. cōstrouit. inuesti. col. x. et ibi cōcludit qd sup. usuris futuris nō pnt compromitti sed super preteritis sic intelligo p. m. dictum quando ex laudo daret modus fenerandi. nam sicut non valet arbitriū simoniacum ut i. c. h. s. eo. ita nec valere debet arbitriū feneratiscium. nā utroqz casu inducitur peccatū secus vbi laudam nō induceret usuram. Quo ad scdm. s. de usuris preteritis limito qd valet compromissum qd sponte fuit factum. secus aut si per fraudem usurarij pars fuit inducta ad compromittendam ut sic indirecte cōsequeret remissionem usurarum nam tunc laudo nō obstāte poterit iudicio meo repetere usuram sicut non valet transactio vel remissio usurarum sponte non facta ut nō. Jo. an. in add. spe. in ti. de usuris. in. iij. colū. et facit qd nō. in reglā peccatum. de re. in. li. vi. et per fre. cōsi. xviij. ita valere nō debet compromissum sponte non factum et puto qd in ca.

su in que valet compromissum pnt compromitti in laicum. qz ex quo solum agitur de repetitione usurarum. hec qstio non pnt dici spūalis. p. hoc vide glo. in. c. ex lris. de iur. iura. et quod ibi dixi. facit quod nō. glo. in de. dispen. diosam de iudi. In gl. i. ibi s. in laicum tñ. nō. hāc p. riciam gl. sing. ex qua collige qd nullus citra papam pnt compromittere causam spiritualem laico. ut plene nō. in dicto. c. h. de iudiciā nullus citra papam potest auctorizare ut in solum laicū possit compromitti de iure spūali. quidam tñ ut Vin. et Jo. tenuerūt cōtrariuz h. ultimo casu et sentit Inn. restringēs se tñ qñ lis erat incepta in solum laicū auctoritate superioris. s. hosti. approbat dictum gl. et hoc vidē verius pro quo induco istum tex. vbi papa generaliter prohibet ne fiat in laicum compromissum de iure spūali ergo nullus citra papam potest hanc questionem in aliquo trahere qñt superioris ut in de. ne roman. de elec. Item regulariter nullus dispensat cōtra qñem pape nisi in casibus cōcessis. ut in. c. dilectus. et ibi per Inn. de tē. ordi. cu3 ergo solum sit iure expressum ut auctoritate superioris possit compromitti in clericum et laicum ut. c. se. ergo nō solum in laicum nō pnt compromitti auctoritate superioris. p. terea adduco bonū tex. in. c. h. de iudi. vbi dicit qd p. lati nō debent negocia ecclesiastica laicis compromittere per eos tractanda. An aut possit epi. cām spūalem cōmittere clerico et laico videt qd sic. ar. corū que nō. in glo. in. c. proxi. cōtrarium puto verius licet etiā valeat compromissum in clericū et laicum non tñ pnt causa spūalis delegari clerico et laico. nō. d. inuestitio est qz ut dixit Jo. an. j. c. pxi. p. p. m. arbitriū de re spūali nō est actus spūalis merito in clericū et laicum pnt compromitti auctoritate superioris. s. iudicare qd cā spūali est qd spūale. ut in. c. quāto. de iudi. s. laicus non est capax iuris spūalis etiam associato sibi clerico ut p. bal. i. c. mal. sana. de elec. et tenuit Jo. an. in. c. nobis. j. de in. pa. sic limita nō. in. c. ecclesia. de cōsi. et hoc dicitur tene menti p. limitatione huius glo. et. c. se. an. laicus possit esse assessor iudicis ecclesiastici hosti. tenet h. qd sic et cōter idēz tenet doc. in. d. c. h. et declara h. ut ibi. Abbas.

Er tuas Auctoritate iudicis cāe etiā delegati pnt de cā spūali in clericū et laicum compromitti et si arbitriū est a ptibus receptum debet executioni mandari licet per generalē pcuratorem factum fuerit compromissum. si autē nō fuit arbitriū approbatū et pena fuit apposta agit ad interesse. h. d. generaliter inherendo lre. s. h. humariū recipit multas limitaciones ut. j. patēbit. In prima p. p. ponit consultatio. In scda diffinitio alias distinguēs responsio ibi sup. quo. Nota primo ibi super executione. qd arbitri non mandant suam sententiam executioni sed pro ea recurrendum est ad superiores. unde su.

per executione fienda fuit impetratum hoc rescriptum apostolicum. dic tamen q non solum papa sed etiam ordinarius rei contra quem est fienda executio potest sententiam arbitri exequi de hoc est tex. nō. in. l. cū an tea. l. z. et h. firmat ibi bal. dixi. s. eo. cum dilectus. z ad primum dictum q arbitri nō possunt exequi facit la. dino pio in prin. et. l. aut pzetoz. ff. d. re iudi. Nota tascō z tene menti q procurator non potest compromittere unde sicut transigere nō potest sine speciali mā dato ita nec compromittere vt probatur. hic facit tex. cum glo. in. c. qui ad agendum. de procu. li. vi. Nota ta tercio q solus pzetatus nō potest pzetatorem cōstituire ad litigandum sine capitulo hoc intellige quando causa est ardua z sic debet intelligi. c. i. de procu. aliās secus de quo dic vt plene dixi in. c. edoceri. de rescrip.

Nota quarto casum singularem in quo clericus al sociatus laico facit laicū capax illius actus quem solus exercere non possit. nō ob. q plures sint laici q̄ clerici. nam hic erant duo laici et vnus clericus non tñ extendas casum huic. c. ad actum spūalem quia laic⁹ non potest effici capax per mixturam clericorum vt in c. massana. et. c. sacro sanc. de dec. z voluit nō. Jo. an. hic z in. c. nobis. de iu. pa. nec ob. iste tex. quia arbitrium de re spūali non est actus spūalis vt dixi s. c. propi. sed prohibetur solus laicus quia non decet ipsum de talibus arbitrari. vt dicit tex. in. c. pzece. non q̄. phibet rōe incapacitat. s. rōe honestat. hōestas at sat congruatōr ex mixtura clericū et per hoc tollitur cōtrarium quod formari potest de. l. pedius. ff. de arbi. vbi dicitur q in seruum et liberum non potest fieri cōpromissum. unde ibi vtile viciatur per inutile. hic autem in utile habilitatur per vtile sed dic q seruus est incapax compromissi. merito mixtura habilis non fecit ipsum capax sed laicus non est incapax compromissi de re spūali. sed solum prohibetur propter honestatem vt p dixi. secus autem si esset incapax vt in. d. l. pedius.

Nota ibi arbitrium receptum q quemadmodum de iure ciuili arbitrium emologatum habet executionem ita de iure canonico vt hic. Item nota ex eodē verbo. q arbitrium nullum ex defectu mandati seu solēnitati mandati potest emologari. i. approbari. Nota q arbitrium non emologatum non habet executionem paratam etiam de iure canonico sed pcedit quēadmodum hō p̄cessum fuit contra pzetatorem. nam si pena fuit apposta in compromisso agitur ad penas. si vero pena nōn fuit apposta agitur ad interesse et intellige q compromisso facto tanq̄ in arbitrium. secus si in arbitratorem et amicabilem ppositorem tunc agitur pze cise ad obseruantiam arbitramenti s. pars sciens lesionem potest petere vt arbitramentū reducatur arbitrio iudicis ad bonā equitatem vt in. l. si societatem. in. s.

arbitrorum. ff. p. sol. et p. Inno. in. c. q̄ntaallie. de in re iuran. et vide bo. glo. in. c. causamq̄. de elec. Nota ibi. quia iuramento suo rō. q̄ iuramentum obligat iurantem de iure canonico. Item nota q pzetator qui compromisit sine mandato tenetur satisfacere de suo. unde quemadmodum ageretur contra dñm si dedisset etiam datum ita debet agi ptra pzetatorem si cōpromissit sine mandato vt in. l. plautius. ff. de pcura. Al timo nota vnum casum in quo delegatus potest auctorizare licet hoc non sit expressum in rescripto. nam vt hic patet. non solum ordinarius sed etiam delegatus cause p̄t auctorizare vt compromissum fiat de re spūali in clericum et laicum. In glo. ibi cum dilectus. et ibi glo. tenet p̄trarium et illud verius quia clausula de rato non opatur speciale mandatum nisi fuisset data liberz potestas de quo dic vt in. c. qui ad agendum. de pcura. li. vi. veleni dedisset sibi p̄tatem faciendi omnia que in p̄pria psona constitutus facere posset. et d hoc vltimo vide quod plene dixi in. c. si. de dila. In gl. pe. ibi etiam silentio. p̄. dicitur. nota ex hac glo. modū pcedendū ex sententia arbitri sed latius attingendo materiam pcludendo dicta doc. animaduertendum quicq̄ sit compromissum simplici et nudo pacto nulla interueniente stipulatione neq̄ pena neq̄ iuramento z tunc p̄manet tenetur q de iure ciuili non oritur ex arbitrio actio vel exceptio vt nō. in. l. diem proferre. in. fi. ff. eo. quicq̄ tamen pducitur exceptio si partes expresse hoc egerunt. vt in. l. litigatores. ff. eo. sed de iure canonico est dubium. hō. tenet q ex tali compromisso potest agi ad interesse secuto arbitrio. et placet hec opi. Do. an. et satis videtur mibi vera quia de iure canonico p̄t agi ex nudo pacto. vt in. c. i. de pac. et qd̄ ibi nō. ergo potest agi ad interesse quemadmodum si interuenisset stipulatio. et sentit hō. q̄ etia de iure ciuili p̄t agi casu ad interesse q̄ ius ciuile resp̄t interesse nō exigit expresse stipulationē licet gl. aliud hic dixit nā tex. in. d. l. diem proferre. in. fi. nullam mentionem facit de stipulatione imo fm hō. de mente vulpiani fuit in. d. l. i. ff. de pact. q̄ pacta etiam nuda debēt obseruari nam tex. ibi fundat se sup naturali eq̄tate et sic sup obligatōe naturali que surgit ex nudo pacto et tene menti hāc opi. hō. Tamen legiste cōterintelligunt tex. in illa. l. diē pferre in. fi. q̄ loquitur q̄n interuenit stipulatio vñ fati credo q̄ d̄ iure ciuili non agitur ad interesse si compromissum fuit factum ex nudo pacto ar. in. d. l. litigatores. sed de iure canonico pcedit quod p̄dixi ar. i. d. c. i. et hic i eo q̄ tex. dicit in compromisso facto ex nudo pacto et hoc tene nisi arbitrium fuerit emologatum expresse vt tacite. nam si arbitrium h̄ casu emologatur tacite vel expresse tūc ex snia arbitri oritur actio et exceptio unde potest agi pro ipsius executione sic si esse

Inia iudicis et fuit hoc inductum p leges nona vt in. l. pe. l. e. Aduerte tñam expressa emologatio fit in ins civile qñ ptes subscribunt se sine arbitri. dicendo q istam sententiã approbant vel improbant. vt in. l. ne in arbitris. z. l. cum antea. l. e. refert tñ hic Inno. quosdam dixisse q etiam sine hac subscriptõe p̄t exp̄se emologari Inia arbitri. et hanc ptem de iure canonico tenet hosti. videtur etiam approbare do. an. et satis placet mihi p istum tex. vbi papa solum requirit q arbitrium fuerit receptum ad hoc vt habeat executionem nullam aut mentõnem fecit de subscriptõne et facit ad h̄ qd le. et nõ. in. c. ij. de pac. Inspiciamus etiã in h̄ consensum non aut istam solennitatem extrinsecam q̄ solũ adhibetur ad cõsensum manifestandũ. emologatio v̄o tacita fit p lapsum. x. dies. et p̄e sententiẽ data partium taciturnitate. et hoc quo ad p̄imum casum. Quãz z se cundo fit p̄missum intercedente stipulatõne vt quia partes p stipulatõnem promittunt stare sententiẽ arbitri nulla pena vel iuramento app̄dito et hoc casu si p̄ non vult acquiescere sententiẽ tenet v̄o qz iure adinse esse vt in. d. l. diem proferre. in si. et hoc maxime iuncta glo. quod intelligo nisi sententiã p̄tineat manifestam iniquitatem de quo dicendum vt plene dixi. i. c. ij. s. e. z hoc casu est dubium an hec sententiã possit emologari tacite vel expresse. hoc n̄i hic tacite sentiunt q sic et aperte sequitur do. an. f̄ non allegat bar. qui aperte z p̄trarium in. d. l. cum antea. vbi dicit q sententiã arbitri tunc solum emologatur quando p̄missum fuit factum nudo consensu q̄ ex tali sententiã nullum p̄tebat remediũ sed vbi intercessit stipulatio potest peti interesse. ergo cessat remediũ emologatõnis et ita. l. cum antea. induxit p̄uisionem emologatõnis quãdo erat sententiã inutilis. vnde concludit q̄ hodie raro potest emologari sententiã arbitri cum hodie in s̄p̄missio semper intercedat stipulatio. Ego dixerẽ q̄ de iure canonico in dubio procedit p̄ma op̄. p istum tex. et per ea que. s. dixi nã videas hic q̄ eo casu que poterat agi ad interesse q̄ nudam pactum obligat. q̄ sequeret s̄m op̄. bar. q̄ de iure canonico nunq̄ sententiã arbitri posset emologari cuius p̄trarium manifeste probatur hic. sed de iure civili posset dubitari et multum facit tex. illius. l. cum antea. in p̄n. pro op̄. bar. f̄ credo posse sustentari cõtrarium quia illa. l. videt se fundare qñ pena non fuit app̄sita in p̄missio vnde ex quo nõ p̄t agi ad penam nec litigantes p̄uiderunt sibi in aliquo remedio extrinseco debet succedere p̄uisioni illius. l. cum antea. Quare cõcludo q̄ licet arbitrium sit factum cum stipulatõne nihilominus potest emologari tacite vel expresse ex quo pena non fuit adiecta in p̄missio Quãz et tercio p̄missum fuit factum cum app̄sitione iuramenti cõtra aliam penam et hoc casu videtur vel

le do. an. q̄ ex tali iuramento non p̄t peti executio sententiẽ nisi alter arbitriũ emologetur. sed poterat agi ad interesse. mouetur p̄ op̄. Inno. dicentis q̄ omnia q̄ apponuntur in p̄missio videntur app̄sita sub hac conditione. l. promitto seruare sententiã vel soluere penam et hec interpretatio habet locum s̄m Inno. etiaz si interuenit iuramentũ vnde satis est soluere penam nec incidit in p̄uisionem non parendo sententiẽ arbitri et dicit Inno. q̄ hunc alteriaturum intellectũ veda vñ iura compromisso. quia cum arbiter possit ferre sententiã sine metu retractatõis necessarius fuit ita p̄uideri p̄tibus ne p̄ iniustam sententiã res proprias perdant vnde liberant a sententiã soluendo penam vel interesse Et ex his infert do. an. ad notabile dictum q̄ in obligationibus facti succedit obligatio ad interesse etiã de iure canonico quãtumcuq̄ iuramentũ interuenit q̄a s̄m op̄. Inno. pactum et iuramentũ intelliguntur app̄sita s̄m naturam p̄tractus f̄ de natura obligatõnis est vt quis precise non cogat ad factum. sed sufficit soluere interesse. vt in. l. stipulatõnes non diuidunt z ibi plene p̄ bar. ff. de ver. obli. et dicit do. an. se putare q̄ etiã in foro anime non tenet quis p̄cise ad factum qd iuravit sed sufficit soluere interesse. Sed tu cõsidera latius nam quo ad p̄imum do. an. nullam mentõnem facit de hosti. qui expresse tenet hoc p̄trarium et Jo. an. eũ refert nec reprobat. dicit etiã hosti. q̄ vbi iuramentum intercessit in p̄missio tunc p̄t precise peti executio sententiẽ nec requiritur alia emologatio allegat. c. ij. s. eo. Idem dicit si interuenit fidei p̄statio per. c. p̄uenit. s. eo. vñ nõ sufficit s̄m eum hoc casu soluere interesse. et si diceret quare sufficit soluere interesse interueniente nudo pacto et non sic quando interuenit iuramentum cum inter simplicem loq̄lam et iuramentũ deus nõ facit differentiam. vt in. c. iuramenti. xxij. q. v. So. respõdet ipse q̄ vbi interuenit nudũ pactũ seu stipulatio p̄nt partes h̄re hanc causam p̄tradicendi q̄ si sciissent arbitrium debere ita p̄nunciari nunq̄ cõpromississent. vñ cum in illa sententiã. non p̄currat purus p̄sensu p̄tũ ins admittit vt solnatur interesse. f̄ qñ interuenit iuramentum ins voluit hanc cãm seu occasionem approbare propter reuerentiam iuramenti. simile nõ. in. c. ad audientiam qd me. cã. et nota bene hanc rõnem. ego de iure canonico approbo op̄. hosti. et puto eam indubitanter verã z vitã. eam allego tex. apertum in. c. eius temp̄. s. eo. et vide qd ibi dixi. Item cum de iure civili antiquitus daretur actio si in p̄missio interuenit iuramentũ vt probatur in. l. ne in arbitris. l. eo. ḡ fortius dicendũ est q̄ de iure canonico et hodie z olim debet dari actio si compromissum fuit iuratum et hanc partem tenuerunt Cy. z multi alij antiqui in. l. ne i arbitris. alias in au. decernimus. et qualis oes sequunt

Idem glo 2 r̄ antigong
 sup de part

preter bar. qui voluit ibi qd etiam de iure canonico nō
debet intervenire iuramentū in cōpromisso sed male lo
quitur. qz in. c. ij. et. c. puenit. r. c. cum tpe. s. eo. r. hic
intervenit iuramentū in cōpromisso nec papa reprobat
imo mandat iuramentō observari. vñ bal. in. d. auē. de
certūmus dixit qd y tute iuramēti p̄t pars compelli ad
observatōez snie qz cum istud iuramentū nō ygat in dī
spendi um salutis eterne est oīno servandū vt i. c. si yō
de iuraur. dixit tñ qd non oītur actio qz actō est de iu
re civili r illa auē. decernimus reprobatū hodie iura
mentum in cōpromisso. f. hoc dictum bal. credo verū
quo ad hoc vt agat ex remedio. l. ne in arbitris. qz im
perator potuit reuocare legem suam. f. oīco qd poterit
agi y tute iuramenti qz ex quo deus r canon mandant
iuramenta seruari ergo oītur actio. ar. i. l. vnica. ff. de
pdi. ex lege. dixi plene in. c. cum venissent. de iusti. fac
qd nō. bar. i. l. si quis p. q. ff. de fideiul. vides ergo ex
p̄dictis qd legistap̄ maiori parte sentiunt i effectu hāc
opi. hēst. et vide qd dixi in. d. c. cum tēpe. r. in. c. si.
Ad dictū Inno. p̄t p̄mo rīderi qd Inno. nō loquitur qñ
iuramentū intervenit sine pena sed loquitur qñ vtra pe
nam fuit appositam iuramentū nam compromissum
est p̄ditionale p̄pter penam appositam ita et iurame
tū vidē p̄ditōale p̄pter penā appositā qñ vt seruet sniaz
vel soluat penam possit etiam de nouo attemptari qd
dictum Inno. non sit verū qz nullo iure pbatur r iura
indistincte mādant iuramenta seruari vt p̄to. ti. de iure
iurā. et debet iuramentū seruari in sua forma specifica
ades qd nō sufficit factum iuris obseruantia. vt ē tex.
nō. in. c. ad n̄am. el. i. de iuraur. ex quo p̄t seruari i for
ma specifica. r adduco tibi tex. vñ sin. de iure civili i. l.
si qd maior. l. de transac. vbi pbatur qd qñ in p̄tractu
intervenit iuramentū licet pena sit apposita in p̄tractu
non suffic̄ solvere penam sed si pars p̄trauenit tenent
soluere penam r seruare p̄tractum. f. p̄ illum tex. sin.
nō. Bal. qd iuramentam habet vim illius clausule ra
to manente pacto qd hoc est qd solvatur pena rato ma
nente pacto tene semp̄ menti ergo si iuramentum in
teruenit in cōpromisso penali debet habē vim illius
clausule rato manente pacto et sic p̄traueniens tenetur
soluere penam et nihilominus p̄pellitur seruare sentē
tiam et licet Bal. dixerit in. l. ne in arbitris. qd illa. l. si
qd maior. nō hz locū i p̄promisso dic qd b̄ dixit bito re
sp̄ca ad ius civilē qz de iur̄ civilē iuramentū fuit rep̄ba
tum i cōpromisso f. cum de iure canonico iuramentū
non sit rep̄batum i compromisso. vt. s. dixi ergo d̄z
h̄re vim illius clausule. r l. si qd maior. videtur lo
qui i transactōne tñ p̄t verba sua. p̄cedit i omni p̄tractu
et b̄ p̄p̄te firmat bal. ibi i si. et teneb̄ hec menti. Quo
ad sc̄d̄m an in obligatōnibus facti sufficiat de iure ca
nonico soluere interesse p̄sertim i p̄gnat tenuit p̄trariū

i. c. veniens. de iur̄ iurā. fac̄ glofi de. pastoral. de re iu
di. i. v. per violentiam. r respectu simplicis p̄missiois
vide bo. tex. i. c. l. de v̄oto. et hunc art. plene exaiant
i. d. c. veniens. de iur̄ iurā. et ibi i de r ibi p̄duli qd de
iur̄ canonico debet quis p̄cile seruare pactum quod
p̄mitit ex quo adimplere potest siue iteruenit iuramen
tum siue non. iuxta illud psal. que p̄cedunt de labijs
meis nō faciam irrita. et facit. c. i. r. ij. de pact. cum si.
Quoqz et quarto i compromisso it̄cessit pena suā
iuramento. et h̄ casu p̄ p̄traueniēs tenetur soluere pe
nam nec potest compelli ad obseruantiam snie vt ier.
dilecti. i. si. s. eo. et i auē. decernimus. palle. r i. l. ij. ff.
eo. quod itellige nisi snia arbitri p̄tineat euidentem inī
q̄tatem de quo dic vt dixi i. d. c. ij. Sed dubium est b̄
casu nungd snia arbitri possit emologari expresse vt ta
cite docto. em̄ antiq̄ iuris civilis fuerunt varij. qdam
tenentur qd vbi compromissum est penale snia arbi
tri non potest emologari vt ex ea de iur̄ actio qz. l. cum
antea. p̄alē. puidit de hac emologatōne qñ pena erat
apposita i compromisso. vnde partes apponendo pe
nam videntur recessisse a p̄uisione legis ar. i. l. si. l. d.
pac. puen. tam sup r ote. et hanc opi. tenentur Bal.
Alzo. r bal. Sed Albar. tenuit p̄trarium et hosti. b̄ vi
detur seq̄ istam opi. Albar. et dic̄ eam approbari p̄ illū
tex. nam papa mandat hic arbitriū mandari execu
tōni si fuit receptum a partibus sed si non fuit receptū
mandat penam exigi ergo arbitriū penale p̄t emolo
gari. r adducebat hosti. istum tex. in verbo indistincte
quasi dicat fm̄ cum. qd siue pena sit comp̄missa siue
non ex quo arbitriū fuit receptum debet mādari exe
cutōni. videtur etiam approbare. Inno. regit tñ vt si
ar̄ emologatio per subscriptionem p̄tium ad hoc vt pe
nale arbitriū possit emologari. sed moderni legisse
p̄miter tenent p̄trarium vt nō. p̄r glo. r bar. i. l. ij. ff.
eo. et i. d. l. cum antea. r cum hac opi. p̄muni videt̄ nā
sire hic do. an. et tenentes hanc opi. qd arbitriū pena
le non possit emologari respondent ad istum tex. qd
istud verbū indistincte debet exponi siue p̄curator ha
buerit mandatum ad compromittendum siue non qñ
dicat qd ex quo arbitriū fuit receptū a p̄tibus debet
indistincte mandari executōni non habito respectu an
p̄curator habuerit mandatum vel ne quia pars reci
piendo arbitriū videtur approbasse factum procura
toris. r certe de iure civilē ista opi. videtur verissima et
videtur p̄bari ist. d. l. cum antea. Sed ego limitare
hoc dictum quo ad b̄ vt non de iur̄ actio ex sententia
et ita loquitur. l. cum antea. sed si partes pure appro
bant arbitriū latum simpliciter sine appositione pene
licet in compromisso fuerit pena apposita credo qd p̄t
agi ex tacito pacto ita qd p̄tes videntur de nouo cōtra
here vt fiat quod continetur in sententia arbitri hoc p̄

bo per optimum simile. nam sententia lata a iudice quantum quibus sit nulla potest ratificari a partibus non ut habeat vim sententie sed ut habeat vim pacti ex novo contractu ut probatur in l. ij. l. c. oia vtriusque in no. bar. in l. vnica. l. qui p sua iur. et canonice post gl. in c. significasti. de fo. ppe. et ibi dixi. ergo eodem modo potest ratificari illa sententia arbitri non ut agat tanquam ex sententia sed ex tacito pacto et quodammodo ex nouo contractu et sic potest intelligi iste tex. et saluantur opi. supradicte. Et aduerte quod contra id quod dixi in precedenti membro vbi conclusi quod si iuramentum interuenit agitur paise ad obseruantiam sententie nec sufficit soluere interesse facit multum iste tex. in eo quod procurator iuravit et tunc si fuit apposta pena cogitur illam soluere si autem non compellitur solum soluere interesse. Sed contrarium est difficile et propter hoc aliqui voluerunt tenere partem contrariam. Sed certe tenendo quod dixi quod videtur magis commune et iuris conscientiam per respondere ad istum tex. quod loquitur quod procurator iuravit sine mandato domini. nam hoc dicitur quod procurator potuit iuramento suo seipsum obligare et non ecclesiam ergo si habuisset mandatum ab ecclesia ad compromittendum et iurandum habuisset arbitrium executionem contra ecclesiam ut in c. ij. s. eo. sed hic contra procuratorem non poterat sententia mandari executioni quod superat lata sententia super subiectone et sic erat questio de re spirituali vnde procurator non erat soluendo nec potest extimari res spiritualis ideo sufficit quod procurator soluat interesse et vide ad hoc glo. singule ad hoc inducit istum tex. in c. coram. de offi. deleg. vnde extimabitur istud interesse habito respectu ad leuionem quam patitur alia pars totiens litigando super eadem ratione ut ibi non. glo. et per hoc soluitur alia questio quam formant hic doct. quod sumitur hic illud interesse. nam Innocentius dixit quod capitur per expensis quas fecit in litigando non autem per extimationem rei que petebatur quod hoc sua non interest quoniam aut res non erat sua et non potest pretendere interesse. aut res erat sua et potest illam de nouo petere ut in l. si quis rem. ff. e. f. hosti. intellexit istum tex. indistincte. put loquitur de omni interesse vnde dicit quod veniat interesse et etiam expense non solum quoad litem preteritam sed etiam futuram ar. in l. minoribus ff. de minor. Sed ego distinguem quod eo casu quo non potest peti executio sententie ut puta quia non interuenit iuramentum nec arbitrium fuit emologatum tunc in interesse non comprehendit extimationem rei petite sed aliud interesse contingens ratione litis motae vel mouende. sed eo casu quo sententia posset habere executionem contra dominum sed ex defectu mandati non potest peti executio dico quod interesse capitur large ut etiam veniat contra procuratorem interesse respectu extimationis rei petite si extimari potest quod procurator tenetur ad omne damnum

ut in d. l. plancius. ff. de pec. Quia et quanto compromissum fuit penale sed fuit appositum clausula quod pena soluta ratum maneat pactum. et hoc casu si pars contradicit tenet soluere penam. nullo modo autem soluta pena possit compelli ad obseruantiam laudi virtute illius clausule rato manente pacto. Innocentius sentit hic quod sic et idem glo. in c. dilecti. s. eo. si tu expedias hunc arti. ut plene ibi dixi. Quia et sexto partes promiserunt stare sententie arbitri per stipulationem sed immediate fecerunt pactum de obseruando id quod arbitri iudicauerunt et tunc voluit non. hic Innocentius quod potest precise agi ad obseruantiam laudi non ex sententia sed ex vigore pacti immediate appositum nam precedens stipulatio informat hoc pactum secundum eam. ut in l. lecta. ff. si cer. pe. idem est quoniam actor fuit stipulatus certam rem dari vel factum fieri si arbiter ita iudicauerit. Unde non sufficit hoc casu soluere interesse. quia istud habet locum. quando partes promiserunt stare dicto arbitri. Secus quando pars fuit expressse stipulata rem dari vel factum fieri si arbiter hoc iudicauerit et fuit dictum satis subtile et menti tenendum et secundum hoc debet limitare istum tex. in eo quod disponit de interesse. et per hoc habes perfecte declaratam materiam huius. c. et totius tituli. et caueas ne in predictis et res. quod ut. s. dixi in quodam notabili hoc procedunt in arbitro et non in arbitratore et de laudo arbitrorum qualiter habeat executionem et de remedio contra iniquitatem illius arbitramenti plenissime scribo in c. gntanallis. ff. de iureiur. In glo. si. in si. non istam glo. iuncto tex. quod licet delegatus principis possit suam suam mandare executioni ut in c. in lris. et in c. querenti. de offi. de le. tunc si de illa causa delegata factum est compromissum contra sententiam in tertium non potest iste delegatus sententiam arbitri mandare executioni etiam si auctoritate sua fuerit factum compromissum sed debet recurrere ad ordinarium ut hic non. probatur. et adde quod non. i. c. nisi. de preben.

X parte **Ab**orte alterius compromittentium finitur compromissum. vel latius summa sic. Si per duos electos ad eandem prelaturam in discordia compromittitur in ordinarium morte alterius compromittentium expirat compromissum. ordinarius tamen ex parte ordinaria procedit super iure superstitis antequam fiat transitus ad aliam electionem. h. d. primo ponitur. solutio. secundo responsio ibi super quo. Nota primo quod super electione et sic super matrimonio spirituali potest fieri compromissum per. c. cum inter canonicos. s. de elec. fact. c. nisi. ff. de preben. et per hoc iura limitat tex. in c. pe. s. de in iure. resti. vbi dicitur quod in causa matrimoniali non potest arbitri assumi. debet enim restringi ad matrimonium carnale quod desiderat maiores iudices nec admittit aliquam propositum
bb 5

tionem. ut in. c. si. de transac. et in. c. i. de p̄san. et affi. et
in. c. accedentibus. d̄. excef. pla. secus aut̄ est i matrimonio
nō sp̄iali ut hic et in inribus p̄alle. et h̄ac q̄stionē for
manit. Jo. an. in. d. c. pe. licz gl. vacillauerit et potius
senferit p̄trarium. s̄ tu tene quod p̄us dictum est. p̄to
tū hoc dicitur v̄z ut valeat p̄promissum in p̄iudiciū
ip̄orum cōpromittentium s̄ non quateh̄us fieret p̄i
diciū superiori vel ecclesie sicut in simili. nō. in. c. de
multa. de p̄ben. v̄n eo casu quo electi possunt libere re
nunciare poterūt p̄ p̄ntiaz cōpromittere s̄ eo casu quo
non poterūt renūciare sine licentia superioris non vale
bit cōpromissum in p̄iudiciū superioris. s̄ quo ad iudiciū
cōpromissum sic ar. opti. in. l. i. s̄. cum lis. ff. de tran
sac. et in. l. sic dicitur. ff. de enic. facit regula. cum quid
vna via. de re. in. li. vi. et qd̄ dixi in. c. cum tpe. s. eo.
An aut̄ et q̄n possit elec̄ renūciare electōi sine licen
tia superioris vide bo. gl. i. s̄. si electio. de elec. li. vi. et qd̄
nō. doc. in. c. h̄. de trans. pla. Secūdo nō iuncta su
p̄scriptōe q̄ in ordinariū p̄t p̄promitti tanq̄ in arbi
trum. et optime p̄bat iste tex. p̄clusionē quā feci in. ca.
cum tpe. p̄alle. nam archieps. Coloniens̄ erat hic ordi
narius istoz et tū fuit in eum p̄promissum tanq̄ in ar
bitrum qd̄ colligit̄ ex eo qz tanq̄ arbit̄ p̄xit diem
ad sniam audiendam arbitror̄ em̄ nō fert sniaz. quia
coram eo nō est iudiciū nec quasi. ut nō. Inno. in. c. qn
tanallis. de iureiurā. s̄ arbit̄ d̄z ferre sniaz qz arbitra
sunt redacta ad instar iudicior̄ ut i. l. i. ff. de arbi. facit
c. cum dilectus. s. eo. vbi arbit̄ largo nō d̄z iudicare
in h̄itum tex. tene m̄ti qz hec p̄sideratio nā p̄bat ali
bi ita b̄n sicut h̄. nam illi q̄ tenuerūt p̄trarium dicebāt
qz iura canonica loquant̄ in arbitratore et non in arbi
tro. ut dixi in. d. c. cum tpe. cuius p̄trarium manifeste
p̄batur h̄ nisi d̄ces qz archieps̄ reservauit h̄ sibi po
testatem ordinariā. ita qz p̄cedebat h̄ vtrac̄ p̄tate. s̄ h̄
nō colligit̄ h̄ imo potius p̄trarium cum allegaret ip̄
sum nō debere vltius p̄cedere cū p̄promissum eēt ex
tinctum. Tercio nō ibi fide p̄stita qz de iure cano
nico p̄t p̄promissum fidei interpositōe firmare p̄cor. c.
p̄uenit. s. eo. et c. cū tpe. q̄nqz firmat̄ iuramento. ut. s.
c. p̄. et in. c. h̄. s. eo. et que differētia sit inter iuramentū
et fidei p̄statiōem dixi in. c. ad aures. qd̄. me. cau.
Quarto nō qz arbit̄ p̄t citare p̄tes ad sniam au
diendam. et v̄c qz p̄t citare p̄ l̄as. ut in. l. i. s̄. interpella
tum. s̄. qz arbit̄. ff. eo. Et nō qz largo modo d̄z ferre sen
tentiam. p̄cor. c. i. s. eo. stricte t̄n non est snia ut ibi dixi
s̄ potius p̄pellat̄ arbitriū vallandū ut in. c. p̄ tuas. et i
c. cum tpe. s. eo. h̄z em̄ arbit̄ quandā notioh̄e sen fa
cultatem aut arbitriū cognoscendū non aut̄ habet iuris
dictōnem ut in. l. aut̄ p̄tor. et qd̄ ibi nō. ff. de re iudi.
H̄o hic et t̄re menti qz p̄ mortem alterius p̄pro
mittentium expirat̄ p̄promissum etiam si aū mortē sue

rat̄ p̄clusum in causa ita qz nō restat̄ ibi nisi ferre sen
tentiam. et optime p̄batur hic et aliibi non ita b̄n p̄bat
nam alia iura simpliciter dicunt qz morte alterius com
mittentium expirat̄ p̄promissum. ut in. l. diem p̄ferre.
s̄. i. in. l. i. s̄. interpellatur. ff. eo. et. j. c. si. s̄. non faciunt
mentōnem q̄n aū mortem oia expedita erant ita qz n̄
restabat nisi ferre sniam. et h̄ p̄batur hic s̄. qz nimmo
plus p̄bat illa l̄ra si bene ponderetur qz etiam si arbit̄
p̄xit diem p̄bus ad sniam audiendā nihilominus ex
pirat̄ p̄promissum p̄ mortem alterius p̄promittentium
et est h̄ notabile p̄ ea que le. et nō. in. l. i. in. c. auditis. s̄.
procura. et hanc p̄clusionem. s̄. factam firmavit Bal.
in. d. l. d̄sem p̄ferre. allegat̄ Inno. hic. s̄. nō oportuit al
legare Inno. qz tex. est hic aptus. et p̄ hoc facit. qz ter
minas p̄fixas ad sniam audiendā etiam p̄ iudicem
extinguitur p̄ mortem citati ita qz nō valet l̄ra postea
lata p̄tex. illius citatiōis ut in. l. in summa. s̄. h̄. ff. de re
iudi. cum ergo opus sit noua citatiōe expirat̄ compro
missum qz non potest citari p̄sona in p̄promisso nō cō
prehensa ut in. c. h̄. eo. secus dic̄ i instantia. inchoata
coram iudice. nam ista morte litigantis transit in here
dem ut in. l. tam ex p̄tractibus. ff. de iudi. et nota. in. c.
h̄. eo. effectus t̄n inie p̄ arbitrum p̄tra p̄mittentem su
perstitem transit in ip̄ius heredē v̄n snia arbitri nō ex
pirat̄. l̄z non sit executōi mandata aū mortem cōpro
mittentis sicut ipsūm p̄promissum d̄ntaxat ut i. d. l. i. c̄
em p̄ferre. s̄. i. et ideo glo. pe. hic in v̄. arbitriū. expōit
s̄. p̄promissum quasi inuat qz arbitrium. i. snia arbitri
non expirat̄ p̄ mortem illius qui p̄promissa ex quo de
cessit post sniam latam s̄ p̄promissum sic. Quinto
nota qz mortuo vno ex electis in discordia ad eandem
platuram. non debet acceptari alia electio nisi p̄ius d̄
scutiatur p̄ iudicem de v̄nibus seu validitate illius. ele
ctōis facte de supueniente. et est ratio qz data validi
tate illius electōis non valet sc̄da ut in. c. cōsideram?
de elec. et hic in si. Debet ergo p̄mo p̄stare an electio su
perstitis valeat et hodie decisum est qz electio attempta
ta post mortem coelecti est ipso iure nulla quia debet
p̄ v̄scuti validitas alteri? electōis ut p̄bat in. c. i. et. h̄
ut li. p̄. li. vi. et ibi firmavit Jo. an. et p̄ illa iura possūt
decidī multa b̄icta p̄ Inno. que p̄ te videas. Ul
timo nō qz l̄z expirat̄ cōpromissum factū in ordinariis
nō t̄n cessat̄ iurisdicctio sua ordinaria et potest postea p̄
cedere tanq̄ ordinarius et ita intelligitur iste tex. s̄ du
bium est n̄nquid poterit cām decidere p̄ acta gesta co
rā eo tanq̄ arbitro. Abbas tenuit h̄ qz sic allegat. c. p̄
tata. d̄. r̄. l. i. s̄. d̄. arbi. do. an. vid̄z inue p̄trariū ni
si processerit p̄tate ordinaria et compromissaria p̄sup
posito qz iste due p̄tates sunt cōpassibiles. sed certe p̄i
mum dicit̄ de iure p̄cedit̄ seruata t̄n distincōne illius
et p̄ntata. et vide qd̄ ibi dixi. In glo. h̄. ibi sc̄dm le

ges. quasi dicat secus. In canones et facit iste tex. apte
 contra bar. in auc. de geminis. L. eo. ubi dicit de iure
 canonico non probari ut iuramentum valeat qui copro-
 mittit in aliquo tanquam in arbitrio. et videtur circa hoc quod
 plene dixi in. c. ij. s. eo. In glo. in ver. allegant ibi
 necessaria est scilicet quantum ad canonicos. Aduerte quod gl.
 intricate hic loquitur in prima ratione ideo tenent istam rationem
 que incipit ibi in ista videbat. et scilicet quod istud. c. habet
 duos intellectus. quidam intelligunt ut Inno. quod com-
 promissum fuit hic factum per electos et non per electores quod ele-
 cti copromiserunt tamen de iure eorum. merito per mortem al-
 terius expiravit compromissum ideo non debuit durare
 prius compromissum quo ad canonicos quod ut dixi cano-
 nici non copromiserunt. Alii intelligunt quod hic compro-
 missum fuit per canonicos. et ideo debuit iste archiepiscopus
 procedere non obstante morte alterius electi quod ex quo non
 erat mortui compromittentes nec arbitri durabat compro-
 missum. et hanc lectionem tenuit hostiensis. exponens istam ibi
 pres. i. eligentes. sed hec lectio non est bona cum papa hic ex-
 presse dicat quod compromissum fuit factum per mortem alte-
 rius. ideo tunc precedentem lectionem in si. gl. dicit melius ut
 s. dixi in primo notabili. Extra glo. querit hic Inno.
 utrum committat pena apposita in compromisso si per acta
 per arbitrium rennerit comparere et ponit aliqua bona et i-
 sta que ego laici expediri post gl. in. c. cum dilectus. s. eo.

Arbitrarius post rem iudicatam
Xpofita sup discordijs nouis assu-

ptus non potest per suam arbitriam sententiam immu-
 tare etiam si de componendo inter partes a papa manda-
 tum recepit si dicit. per se ad ibi liter aut. Nota pri-
 mo quod super discordijs ortis ex sententia potest compromitti
 ut sic de nouo cognoscatur de meritis cause de quo di-
 cetur. i. cum glo. Nota secundo quod super iuribus eccle-
 sie potest fieri compromissum etiam in laicum quod
 intelligit ut dixi in. c. cum tempore. s. eo. Nota ter-
 cio quod compromissum potest firmari datione obsidum
 ut sic dentur obsides in potestatem arbitri vel alterius
 detinendi donec arbitrium ferendum vigore compro-
 missi habuerit effectum et solet hoc sepe attemptari in-
 ter nobiles et potentes qui de facili non possunt conue-
 niri super executione laudis ut indirecte compellatur ad
 executionem per retentionem obsidum sicut firmatur
 quicquid compromissum datione pignorum ut non. glo. in
 c. cum dilectus. s. eo. quicquid pene appositione ut in. c. p-
 tuas. et c. dilectus. s. eo. Item de iure canonico valet co-
 promissum nudo pacto factum secundum hostiensis. de quo vi-
 de quod laicus dixi. s. eo. per tuas. **Op.** contra tex.
 in eo quod iste electus habuit recursum ad papam contra
 ducem Venetorum. nam cum iste esset laicus non de-
 buit papa se intromittere ut in. c. causam. qui si. sint le-
 actor enim debet sequi forum rei ut in. c. cum sit generale

de fo. ppe. Inno. non videtur directe ad contrarium. sed dicit
 non esse dubitandum quin papa haberet hoc casu iurisdic-
 tionem contra istum ducem allex. ar. c. apostolicos.
 xij. q. ij. et. c. si quis. de potentibus. xxij. q. ij. et alii
 non dicit videtur tamen velle firmam iura que allegat ex eo quod iste dux
 opprimebat ecclesiam et iura ipsius retinendo iniuste ob-
 sides ecclesie. et retractando istam sententiam quod iniuste potuit
 papa adiri ratione quasi cuiusdam sacrilegij seu oppres-
 sionis. et non solum hoc dicitur iuncto tex. quod laicus per
 textum compromissi opprimat ecclesiam seu eius iura nihil
 ominus potest adiri iudex ecclesiasticus contra eum quod itel-
 lige quando notorie constat de iniusticia seu oppressione
 ut hic constabat nam ista sententia non habebat colorare fa-
 ctum iudicis cum notorie esset nulla ex defectu potestatis
 secus puto ubi laicus ex potestate sibi inherente processit
 ad aliquam sententiam nam cum ista sit nulla vel ini-
 de. et recurri ad superiorem suum et non ad superiorem ec-
 clesiasticum iuxta ea que dixi in. c. si. de iudi. et in. c. si
 duobus. de app. et in. c. significantibus. de offi. et elec.

Secundo vitra hoc. potest dici ad tex. quod iste dux
 venetorum non recognoscit saltem de facto superiorem
 in temporalibus merito potuit in hac re ardua adiri
 papa in defectum superioris. unde puto quod etiam per lai-
 cum potuisset adiri papa in hoc casu contra istum ducem
 per ea que dixi post Inno. in. c. licet ex suscepto. de fo-
 compe. et in. c. cum te. de re iudi. facit quod non. hosti. i.
 c. cum iohannes. de si. instru. Tercio potest notabiliter
 dici quod de iure communi et ordinario fuit hic papa adiri
 per istum electum nam cum pretendit electus arbitrium
 vnicuique esse iniquum et debebat executioni mandari con-
 tra eum et sic erat reus in hoc casu poterat adire papam
 tanquam iudicem proprium cum ipse esset iudex principalis
 cause contra ipsum electum ut in fili. glo. bar. in. l. si socia-
 tem. §. arbitrorum. ff. de fo. ubi dicit quod reus petens ar-
 bitramentum reduci ad bonam equitatem potest adire iudi-
 cem proprium. quia cum prius iudex habebat iuris-
 dictionem in ista causa cum iste sit reus potest adire iu-
 dicem super articulo illius cause. quod plenius exaio
 in. c. quinta uallis. de iure in. merito papa hic mandauit
 reduci in statum pristinum quantum fuit attemptatum con-
 tra sententiam. In glo. ij. ibi transigi sine compromitti non
 potuit. non bene istam gl. iuncto tex. primo in eo quod equi-
 pat transactio et compromissum. secundo quia ubi non potest
 transigi non valet compromissum. nam compromissum est
 quedam transactio ut in auc. si quis. L. de iudi. et facta est
 per statum locorum in quibus canetur ut iter. sanguinos
 fiat compromissum. de enim statutum intelligi quod petit compro-
 missum super re dubia. nam si res esset certa et clara compromi-
 ssu non habet locum transactio ita nec compromissum. et si si peti-
 e executio sententie vel instrumenti habentis executionem
 patam non debet fieri compromissum nisi opponatur

aliqui rationabile. et hanc conclusionem firmavit bar. in
phenio. L. et in. l. post rem iudicatā. ff. de transac. et i
l. eleganter. in pn. ff. de pdi. inde. facit quod nō. gl. pe.
L. d. pac. l. si quis in p̄scribendo. et tenuit hosti. apte b̄
dicens q̄ hic p̄promissum non valuit quia factum fu
it super rebus decisio per sententiā vt dicit etiā Inno.
Sed aduerte nam p̄dicta p̄nt optime p̄cedere vbi cō
promissum fieret tanq̄ in arbitratorem. nam tūc p̄o
p̄re p̄promissum d̄z trāfactio vt nō. in. c. q̄ntanallis. d̄
iureiuran. et in. d. auē. si q̄n. sed q̄n p̄promittit in aliq̄z
vt arbitriū tunc esse iudicio meo dubitandū nunq̄d va
leat p̄promissum sup̄ decisio per sententiā q̄ arbitria
sunt redacta ad instar iudicioz vt in. l. i. ff. eo. vñ que
admodam valet iudicium sup̄ decisio p̄ sniam p̄fecti
si non opponit de transac. in rem iudicatā vt in. c. in
monasterium. p̄pe si. de re iudi. ita debet valere cōpro
missum factū et iudiciū inde secutū. Inno. tñ b̄ videt
sentire q̄ etiā tanq̄ in arbitriū non p̄t p̄promitti super
decisio p̄ sententiā in eo q̄ allegat arbitriū hic non
vauisse q̄ non t̄z snia cōtra res prius iudicatas vt. ij.
q. vi. §. diffinitiva in v. item si sententiā. Item quis p̄
latus nō p̄t etiam si vellet renunciare iuri ecclesie que
suo p̄ sniam. allegat. l. interpositas. L. de transac. hec
ultima ratio est bona p̄cludit tñ in re ecclesie nō aut
in facto puati. p̄ma vero ratio vniuersalis sed illa depē
det ab alia questione. nūq̄d teneat sententiā cōtra sen
tentiā quā plene examinari in. d. c. inter monasterium
et si tenemus opi. q̄ indistincte nō valeat p̄cederet di
ctum. Inno. hic sed si tenemus aliam opi. q̄ in diuers
instantijs valet terciā snia quam tenuit bar. in. l. i. L.
q̄n. p̄uo. nō est ne. non procederet hoc dictū Inno. vñ
ego putarem q̄ p̄promissum bene fieri p̄t tanq̄ in ar
bitrium et ad istum. ex. p̄t r̄deri q̄ hic annullat senten
tia ex eo quia non fuit cōpromissum super rebus deci
sis p̄ sniam sed super discordijs nouiter ortis vñ non
debit iste arbiter extendere manū ad non cōprehen
sa in p̄promisso. et hanc solu. sensit glo. iij. in si.

In glo. iij. ibi dicas p̄ hoc non soluit contrarium
formatū de. l. diem proferre. §. stat. Do. die dictū gl.
procedere q̄n arbitrium in se p̄inet euidētem iniqui
tatem nam tunc saltem de iure canonico non est standū
tali arbitrio et ita loq̄tur. c. ij. all. in glo. vt ibi plene vi
xi. Et in si. glo. quero quid si fuisset in compromisso
dictum vt intelligeretur lis et q̄stio sup̄ omni et toto eo
quod fuerit iudicatum. nunquid tūc valeat arbitriū cō
tra p̄orem sciam. Do. an. tenet q̄ sic. q̄ sup̄ sententiā
poterat esse cōtentio. vt in. l. i. ff. que sen. sine ap. resc. i.
vñ de vigore illius clausule videtur p̄promissum factū
sup̄ re dubia. dicit tñ hoc p̄cedere in reb̄ puatoz. se
cus in reb̄ ecclesiaz. q̄ platus nō p̄t sic surgere q̄oz
in p̄iudicium iuris ecclesie. f̄ do Lat. tenet p̄trariū etiā

quo ad primū dictū quia p̄ ista v̄ba generalia nō vi
detur data ptas retractandi inianit q̄ plus placet. et
p̄ hoc adduco istum. tex. nam papa hic sc̄psit duci vt p̄
tes niteretur ducere ad cōcordiam et tñ d̄z in tex. q̄ p̄
v̄ba generalia pape non fuit intentōis. vt querimo
nia iam sc̄pta deberet suscitari quasi in generali s̄mo
ne non venit id quod in sp̄e quis non fuit et verisimili
ter cōcessurus vt in regula in generali. de re. in. l. vi.
et in. c. si. de off. vica. e. li. ergo idem dicendū est in p̄ti
bus generaliter p̄promittentibus vt p̄ generalē et effu
sum leuonem non videant cogitasse debet tñ appo
nere semp̄ in p̄promisso illam clausulam ne postea op
ponatur cōtra arbitrium quod excedit limites cōpro
missi. In glo. si. ibi sed tenentur vt fiat q̄ inter par
tes puenit nō. bene glo. q̄ se. eob istam cām dantur
obsides inter principes q̄ an possit oīno de iure fieri
videt q̄ dixi in. c. ex resc. pto. de iureiuran.

Hoc intendit. Non valz
Inno. m̄ compromissum de incerta
p̄sona in arbitrium assumenda. h. d. quo ad
titulum. vel lacus sic. Non valet compromissum sc̄m
in duos seu plures hoc adiecto vt in casu discordie eli
gatur tercius p̄ eodē vel alios. p̄mo ponit factum.
secundo dat iudices. ibi ideoq̄z. Nota p̄mo q̄ sup̄
causa delegata p̄ papam possunt partes compromitte
re in alios tanquam in arbitros et sic causam eripere a
manibus delegatorum quod intellige quando cā fuit
delegata in fauorem partium possunt etiā partes re
nunciare fauori suo vt in. c. ad apostolicam. de regu. et
in. l. si quis in conscribendo. L. de pac. secus si causa
esset delegata in fauorem publicum. ad hoc quod le. z
nō. in. c. ad p̄titionem. de accu. et in. c. ex cōquestione
de resti. spo. Nota secundo q̄ quemadmodum
non potest p̄promitti in duos hoc adiecto vt data in
ter eos discordia ipsi eligant sibi terciū vt probat in
litem si vnus. §. si in duos. ff. eo. ita nō potest fieri cō
promissum vt data discordia inter arbitros iudices d̄
legati deputent terciū vt probatur hic et in b̄ ista de
cre. prouidet vltra illam. §. si in duos hoc tñ puto fuiss̄
se de mente illius tex. vnde potest concludi q̄ quibus
cunq̄z detur ista potestas eligendi terciū in causa di
scordie non valet compromissum. debet enim fieri cō
promissum pure et in certos arbitros et si postea con
tingit discordia debet iudex ordinarius compellere ar
bitros ad eligendum terciū. vt in. c. suspitionis. de of
fi. delega. et in. c. cum speciali. de appel. et in p̄alle. l.
item si vnus. §. principaliter. rationem diuersitatis di
cam. super glo. si. Nota terciō iuncta glo. i. z tene
menti quia alibi non ita bene p̄batur q̄ delegati pos
sunt de p̄sensu partium retinē sibi p̄tates exequendi sniam
arbitroz. ferendā sup̄ ista cā que eis fuerat delegata.

contrario ergo potestate non reservata non possunt delegati exequi istam suam arbitrorum sed debet recurrere ad ordinarium ut dixi post glo. si. iij. c. per tuas. s. eo. Ultimo nota quod non valet compromissum factum super eligenda incerta persona arbitri. et non quod textus dicit esse futurum ex legatione et habuit respectum ad. d. §. si i duo. sed iste textus fundat se super alia ratione videlicet quod arbitri possent discordare in electione terti. sed potest dici quod ratio huius sic elicitur ex illa ut dicamus quod ista incertitudo reprobat per discordiam que posset contingere effectu arbitrorum vel aliorum qui debent eligere terti. de quo dicendum. ut infra dicam.

In glo. i. i. ex hac glo. colliguntur tria. primo quod potest compromitti in iudicem delegatum retenta potestate delegata. secundo quod duplex delegatus hoc modo in arbitrum assumptum potest ut si vult utraqz potestate et in hoc nota glo. terti. quod partes compromittentes possunt progare iurisdictionem delegatorum ad executionem arbitri ferendi per arbitros assumptos. Circa primum dic post hoc. quod si compromittit in delegatum vel in alium per hoc non exprimit potestas delegata quantumque specificiter non fuerit reservata potestas delegatorum videlicet partes compromittant de causa alio delegata non potest extinguere potestas delegata quia iurisdictione et propria sunt propria ut l. i. ff. de iur. iur. et non. gl. i. c. si autem d. p. p. sec. autem si de causa in aliquem compromissa partes faciant compromissum in alium. nam tunc videntur recedere a priori compromisso. ut in l. sed si in seruum. §. si. ff. eo. et est ratio diversitatis quia compromissum est voluntarium et arbitrum recipit potestatem a partibus. ideo possunt partes nulla voluntate ab illo compromisso recedere. articulo regula. i. j. de re. in. sed iurisdictione datur a publico et non a partibus et per ininitum. ut i. c. intelleximus. de iudi. et in l. iter stipulantem. §. si sicutum. ff. de v. obli. merito non extinguitur sed partes vadant ad arbitros. unde potest denovo redire ad delegatos sine alia delegatione. ad hoc facit de. q. di. de appell. et in auc. si tñ. l. de re. appell. An autem ad eundem ordinarium videatur extincta potestas delegata dic ut le. et non. in. c. ad petitionem. de accus. et hoc quo ad primam partem glo. Quo ad secundam dicit Do. an. se putare quod super diversis articulis potest delegatus ut utraqz potestate. et hoc casu procedat dictum glo. super eodem articulo non potest iudex ut utraqz potestate. quia resultaret quedam contrarietas. sed in primum multum facit c. nisi. j. de pben. ubi circa articulum inie delegatus fuerunt ut ibi utraqz potestate. sed potest procedere dictum suum quod esset unus articulus divisibilis. et esset casus in quo potestas arbitraria non conveniret cum delegata alias secus. Circa ultimam partem glo. doc. contra se quantur conclusionem glo. quidam ut refert Inno. tenent contrarium dicentes quod ista reservatio potestatis

non valet quia sententia arbitri non mandat executioni sed metu penae compelluntur partes ad observantiam ut i. c. dilecti. s. eo. et in l. ij. ff. eo. tñ quia sententia arbitri mandatur executioni per ordinarium aut per delegatum ad hoc specificiter deputatum. ut dixi in. c. p. tuas. s. eo. sed tunc tenetur dictum glo. Non ob. primum contrarium quod ista reservatio potestatis super executione debet intelligi secundum naturam arbitri ut fiat executio eo modo quo fieri potest. sed secundum primum respondeo quod ordinarius debet adiri regulariter tñ non tollitur quia partes possunt in hoc progare iurisdictionem alterius nam in his que sunt in imperio habet locum progradatio quod fit in persona iudicis huius idem imperium. ut plene dixi in. c. i. de m. peti. et per Inno. in. c. de caus. s. de offi. dele. sed delegatus pape ut erat iste habet imperium in executionem inie quod potest suam sententiam mandare executioni. ut in. c. q. r. ti. de offi. dele. ergo partes possunt progare iurisdictionem istius delegati ad executionem arbitri vel alterius sententie cum de re ad rem possint partes progare iurisdictionem delegati. ut in. c. cum olim. et in. c. p. et. g. de offi. dele. In glo. si. ibi et ideo cum a principio non tenetur compromissum tenetur hanc particulam glo. quod compromissum factum in duos hoc adiecto ut in casu discordie deputetur terti per arbitros vel alios non valet compromissum quantumcumque concorditer postea eligatur terti quia ab initio compromissum fuit nullum. sed videtur ob stare. c. cum spali. j. de app. ubi valet compromissum factum in duos et in casu discordie debet iudex compellere arbitros ad eligendum terti. et idem probatur in l. item si unus. §. principa liter. ff. eo. nec glo. reddit sufficientem rationem divinitatis inter primum et secundum casum. sed colligendo dicta Inno. potest reddi duplex ratio quare in casu huius. c. et in prealle. §. si in duos. non tenetur compromissum et prima ratio est hec. nam quando partes dant potestatem iudicibus delegatis vel arbitris seu alio eligendi terti in casu discordie tunc res possunt esse sine exitu quia si arbitri non concordant non potest iudex compellere istos quibus est data potestas eligendi terti. quia cum illi fungantur iure partium sicut partes non possunt ab initio compelli ad compromittendum. ut in l. ij. ff. eo. ita nec illi qui fungantur iure partium compelli possunt unde ne partes vigore huiusmodi compromissi cogantur litigare voluit lex a principio providere statuendo ut tale compromissum non valeat. nam melius est ante tempus occurrere quam post causam vulneratam remedium querere ut in l. si. l. in qui. cam. in in re. resti. non est ne. et quod infirmare vel vituperari potest precavendum est ut in. c. i. de ser. no. ordi. fac. c. quanto. de dinor. sed quando compromissum est factum simpliciter in quos non potest res

esse sine exitu quia si duo discordaret in secunda sententia iudex tenetur appellare arbitros ad eligendum tertium ut in. d. §. pncipaliter et in. d. c. cum spali. Preterea in primo casu cum illi quibus est data potestas eligendi tertium habeant hanc potestatem a partibus presumendum est quod inducerent ad eligendum gratum partibus et cum voluntates partium sint discordes quia quilibet pars vellet hunc tertium sibi gratum de facili illi non concordarent in electione tertij. In secundo casu iudex habet potestatem compellendi arbitros a iure unde presumitur quod tam ipse quam arbitri exequentur officium suum laudabiliter in electione tertij. Et ut habeas hanc materiam clarissimam enumerabo aliquos casus qui possunt occurrere in hac materia. Primus casus quando data potestas duobus hoc adiecto ut in casu discordie ipsi eligant tertium et data discordia non possunt pervenire in tertium et tunc secundum omnes illud compromissum non valet nec iudex supplet in appellando circa electionem tertij. Et iste est proprius casus. d. §. si in duos. et idem dicendum quando hoc potestas eligendi tertium fuit data iudici de legatis ut probatur h. Idem eadem ratione quando fuit data hoc potestas alijs personis. fallit tamen quando potestas eligendi tertium fuit data iudici ordinario tunc enim tenet compromissum et data discordia iudex ordinarius debet dare tertium. hanc opinionem tenuit hosti. j. c. proxi. per illuz tex. Ratio diversitatis scilicet cum quod ordinarius hanc potestatem a iure unde id exprimitur quod inest de delegati vel alij habent hanc potestatem a partibus. Item iurisdictio delegata est stricti iuris ut in. c. p. r. g. de offi. de le. licet et potestas arbitraria ut in. c. cum dilectus. s. eo. si potestas ordinaria est favorabilis. et est hoc dictum satis equum et cetera cum eo transeunt doc. in. e. se. Sed satis potest dubitari quod ordinarius non hanc potestatem a iure eligendi tertium sed appellandi arbitros ad electores tertij. ut in. d. c. cum spali. et in. d. §. pncipaliter. ergo iudex recipit hanc potestatem a partibus et per partem militat ratione. Inno. quia superius allegant. tene tamen meum dictum hosti. quia credo quod in iudicio servaretur cum doc. pmuniter transeant cum eo. Secundus casus est quando retentis eisdem terminis illi quibus data fuit potestas eligendi tertium convenierunt in electione tertij. et sic cessat ratio discordie et hoc casu tenet glo. in. d. §. si in duos. quod valz compromissum et idem tenuit Fran. Accur. et recitat. Jo. an. in addi. spe. eo. ti. §. si. fm. cum quia cessante ratione legis debet cessare ipsa lex. nam quod plus est ratio preferit verbis ut in. c. h. requiris. de app. et in. l. adigere. §. quod quis. ff. de iur. epa. si ratio legis fuit fundata super discordia in electione tertij ut in. d. §. si in duos ergo ex quo tertius fuit electus concorditer debet valere compromissum et laudari inde secutum si hoc dictum indubitanter non est verum nam contrarium apertissime probat in isto tex.

ibi delegati concorditer elegerunt tertium et tamen propter malum fundamentum a principio non valet hic compromissum nec laudari et hoc tenuit aperte ista glo. si. et spe. eo. ti. §. si. v. si. pone quod in eligendo. et bar. in. d. §. si in duos. et Jo. an. in. d. addi. nam ut ipse dicit et bene si tale compromissum teneret a principio posset sequi inconveniens de qua. s. dixi quia possent partes litigare contra arbitros per magnum tempus et data discordia inter eos illi quibus fuit data potestas eligendi tertium possent non concordare et sic partes essent frustrate laboribus et expensis unde licet posset contingere quod illi concordarent in electione tertij tamen satis est quod posset contingere contrarium. et ideo bona fuit provisio legis volentis a principio providere ut tale compromissum non valeat et hoc opinio omnino est sequenda tam per istum tex. ut dixi tamen quia tex. in. d. §. si in duos. dicit tale compromissum esse nullum ergo non posset convalescere ex postfacto. ut in regula non finit. de re. in. li. vi. Tertius casus est quando retentis eisdem terminis arbitri concordaverunt in sententia ita quod non fuit opus venire ad electionem tertij ex quo dubitatur nunquid valeat compromissum et per consequens laudari ipsorum. Jo. an. videt sentire quod sic quod viciatum est in electione tertij quod cessat ex quo non fuit deventum ad electionem sed arbitri concordaverunt in una sententia quia clausula que nunquam locum habuit ut separabilis non viciatur sed viciatur. L. de lega. l. si legata. r. l. post aditam. L. de impu. et al. substi. et dicit do. an. d. hoc est esse casum. in alia tamen parte h. c. non videtur do. an. ita dare decidere. si tu vide Jo. an. in addi. pal. ubi aperte sentit contrarium et melius. nam inconveniens quod sequitur ex precedenti casu potest sequi ex isto. nam si ab initio valeret compromissum cum potest sequi discordia sequeretur illud inconveniens. Item quod tex. in. d. §. pncipaliter dicit compromissum tale non valere unde non potest convalescere. propter discordiam subsequenter. satis est ergo quod ad nullitatem compromissi quod reo poterat esse sine exitu. et hanc opinionem tene et optime facit iste tex. in. si. cum fundat se super ratione incertitudinis. Quartus casus quando fuit compromissum in duos ut eligerent partibus arbitros qui habeant per se duntaxat determinare questionem et hoc casu tenet hic Inno. valere compromissum. quia non habet malum fundamentum et placet mihi hoc opinio. et iudicio meo sentit glo. in. c. se. ubi dicam. nam hoc casu cessat ratio inconvenientie de qua. s. cum ab initio sint illi arbitri eligendi nam partes confidentes de aliquibus amicis possunt quo ad istum actum electionis duntaxat facere ipsos arbitros et iste potest esse casus. c. se. et tene hoc dictum mentem. quia est singulare et optime facit in argu. text. in. l. non distinguemus. in. §. questum. in. fine. ff. eodem. ubi dicitur quod arbitri non possunt delegare vires suas alijs sed habent per se questionem discutere nisi.

aliud sit dictum in compromisso, ergo potest arbitris dari potestas ut ipsi deputent alios arbitros non dico in casu discordie sed ab initio. Quintus casus qui datur partibus arbitris vel alijs ut in casu discordie eligat tertium arbitrum puta sempromium et tale compromissum valet ut no. glo. hic in fi. et est tex. in d. §. si in duos. qz ex hoc cessat ratio discordie et incertitudinis. Sextus casus qui compromittit in duos ita qz in casu discordie non plures sed unus in quem partes conveniant debeat deputare tertium et h. casu tamen quidam compromissum valere qz cessat ratio discordie in electione tertij cum hec partibus sit data nisi qui non sit in se ipso concordare et hanc opi. sensit glo. §. c. fi. et ita intelligit istum tex. qui videtur hinc contrarius et h. etiam seq. gloss. ibi. §. hosti. non placuit ppter rationem incertitudinis et qz parte posset causare iniquitatem et suspitionem in isto arbitro incerto. ar. in d. §. quid sit. §. Jo. an. in addi. predicta post Ja. dicit qz istud compromissum non valet viribus proprijs quia compromissum est incertum. ut h. et in d. §. si in duos viribus pctoris non quia pctor non potest compellere arbitros ad eligendum tertium cum hec partibus fuerit p partes alteri tributa ar. in l. p. sulta. l. de testa. nec ille cui fuit data partibus potest compelli ad eligendum tertium quia ad h. se non pstrinxit ar. in l. si merces. in p. ff. loca. et per hanc rationem tenuit hic do. Bar. qz si iste tertius acceptavit a principio hanc partibus potest compelli ad eligendum tertium et h. pns debet tenere compromissum si contra eum facit h. Inno. ubi videtur velle qz non valet quantumcumque partibus detur nisi qz non potest compelli cum fungatur iure partibus nec partes potest compelli ut s. dixi. si si iste obligasset se de pnsu partibus ad eligendum tertium posset pcedere dictum suum.

Septimus casus qui eligunt aliqui arbitri datur eis potestas eligendi tertium si volunt ita qz habeant eligere ab initio. et tertius habeat cum eis inchoare p cessam et valet h. compromissum ut sensit in dicta addi. quod mihi satis placet qz cessat h. casu incertitudo de quo s. dixi. cum iste non sit eligend' in casu discordie sed ab initio. Et no. sing. hoc dictum quia videtur sentire Jo. an. id quod s. dixi post Inno. ut possit dari potestas arbitro eligendi ab initio alium arbitrum qui pcedit secum vel sine eo et p h. potest decidi. Octavus casus qui eligatur unus arbiter ut possit sibi eligere alium arbitrum si sibi placuerit et dicendum est qz valz compromissum p predicta. Notus et vltimus casus est quando sit compromissum in aliquem tanqz in arbitratorem seu aliquos et datur partibus eligendi tertium in hoc casu discordie. et hoc casu tenuit glo. in c. se. per illum tex. qz valet compromissum ut aliud sit in arbitratore qz in arbitro. §. de hoc dicit ut latius sibi dicam

Um q nobis

Non solet cōiter summari propter varietatem lectu. §. sedz unum intellectū que sensit glo. hic et Inno. in c. pcedenti qui placet mihi potest sic summari. Valz compromissum factū in unū vel in plures ut ipsi per se causam diffiniāt vel p alios quos ipsi elegerint. pmo ponitur factum. scdo pfirmatio ibi nos. Nota pmo qz sup. pcuratōne debita ratione visitatōnis potest compromitti. nam quemadmodū sup. modo pcurandi potest fieri aliqua compositio. ut no. in de. h. de cens. di. xi in c. cum ex officij. de pscript. ita eodem modo potest fieri compromissum. An autem possit in totum tolli pcuratio per compositōnem seu compromissum. dicit ut dixi in dicto. c. cum ex officij.

Nota scdo qz etiam in legatum pape cardinalē potest fieri compromissum nam legatus pape habet ordinariam iurisdictionem. ut in c. de offi. le. li. vi. Tercio no. qz licet arbitri non possint alijs delegare vices suas sine sint arbitri sine arbitratores ut in l. no. distinguemus. §. questum. ff. eo. et in l. si quis arbitrato. ff. de ver. ob. tñ potest p partibus eis dari partibus ut ipsi eligat alios arbitros seu arbitratores et in h. tene mēti istum tex. dixi latius. s. c. pxi. et est illud bonum remedium qui partes non possunt puenire in arbitros ut eligant certos amicos quibus vel partibus eligendi eis arbitros et facit. d. §. in fi. Nota vltimo ex fi. lre fm unū intellectum qz arbitrium potest pfirmare p papam. sed dicit gloss. se putare qz per hanc pfirmatōnem non alterabitur natura arbitrij. agatur em ad executionem seu ad penam vel interesse ut plene dixi in c. p. tuas. s. eo. In gl. si. hec glo. opponit de. c. pcedenti ubi non tenuit compromissum factum de incerta psona. et hic tenuit. p. 20 solutōne glo. ponit tres lectu. Prima qz iste delegatus erat arbitrator et deputandi per eum debebant esse arbitratores et non arbitri. sed in c. pcedenti illi erant veri arbitri. Et ex hac solutōne habes notare unū dictum singulare qz potest compromitti in duos tanqz in amicabilem ppositores ut in casu discordie eligant tertium. et hanc lectu. tenuit hic hosti. reddens rationem diversitatis quare hoc compromissum valz tanquam in arbitratores quia si est iniquum reducitur ad arbitrium iudicis et bonam equitatem. ut in l. si societatem. §. arbitrorum. ff. pro so. sed dictum arbitri tenet sine sit equum sive iniquum ut ibi est dixi in c. h. s. eo. unde valz compromissum tanqz in arbitratores factum quia per illud deciduntur lites no. aut sic per arbitros. sed sepe lites ex litibus oriuntur. hec ratio hosti. bona est considerato sine sed considerato principio non concludit. nam non valet compromissum p dicto modo factum in arbitros quia res posset esse sine exitu in casu discordie et sequeretur impensiens de qz dixi

in. c. precedenti. que quidem rō militat etiā in arbitra-
toribus cum possint discordare in diffinitione et electio-
ne terci. Item. c. precedens. et. l. item si vnus. §. si in
duos. ff. eo. loquuntur iudicte. s. faciendo mentē em
de arbitro et arbitrator. potest dici arbiter. nam vltra
omnes indifferenter cum glo. et hosti. potes tu redde-
re aliam ratōnem diuersitatis q̄ in arbitris non valet
compromissum quia coram eis est iudicium seu q̄ sit
j. c. di. s. eo. et. l. i. ff. eo. vi. instantia iudicial. pos-
set euanescere in casu discordie sine aliq̄ effectu et ideo
non valet compromissus s̄ coram arbitratore non est iudi-
cium vt dicit ista glo. sed est quedam amicable cōpo-
sicio et ideo cessat ratio ne euanescat iudicialis instātia
sed inspecta subtilitate iuris posset teneri p̄ta istam gl.

Secōda soluit hec glo. q̄ hic non fuit factum compro-
missum de incerta p̄sona. s̄ partes dederunt potestātē
legato vt ipse eligeret arbitros et ipse elegit certos Jo-
an. videt impugare hanc lect. quia in. c. precedenti illi
iudices elegerunt certum. et tñ non valuit ibi laudum.
Ego puto q̄ glo. habuit alium intellectus q̄ ibi dēbat
eligi tertius in casu discordie et non ab initio. hic antez
fuit data potestas legato vt ipse diffiniret per se vel da-
ret alios arbitros. s. qui deberēt cognoscere et diffinire
q̄stionem et hanc lect. sentit etiam Inno. s. c. pxi. i. si. et
hanc puto veram lect. huius. c. nam in h̄ casu non pōt
sequi inconueniens. de quo in. c. precedenti. vñ hoc. c.
in effectu. puidet circa h̄ q̄ arbitro p̄t dari ptās diffinire
di negotium p̄ se aut per alios et in hoc tene menti istū
tex. et p̄cordate videtur in. d. l. non distinguemus. §. q̄
situm. in. ff. eo. et in. d. l. pe. et ibi hoc firmat bal. et fa-
cit qd̄ dixi in. d. c. gāmq̄. An aut̄ p̄fessio facta coram ar-
bitro habeat vim p̄fessionis iudicialis vt efficiat cōfessio-
nem infamis eo casu quo cōfessio infamaret coram iudice
dic q̄ non sine cōpromissum expiret siue duret. ratio
quia cōfessio infamat eo casu quo confessio habetur p̄
damnato et sit talis causa in qua damnatus efficiat infā-
mis. vt dixi in. c. at si clerici. d̄ iudic. et nō. bar. in. l. i. c. q̄
fustium. ff. de his qui nō. infā. vnde sicut vera sententia arbi-
tri nō infamaret. vt in. l. quid ergo. in. §. ex compromif-
so. ff. de his qui nō. infā. ita nec cōfessio facta coram ar-
bitro. qd̄ etiam firmat bal. in. d. l. penl. Tercia
lect. glo. est q̄ fuit data ptās vni qui nō poterat in seip-
so discordare. s̄ in. c. p̄cedenti fuit potestas data pluri-
bus hanc lect. secutus est glossa. s̄ hosti. non placuit.
quia posset pars p̄tendere lesionem seu iniquitatem
ratōne arbitramenti sed tu dic plēnius circa hanc lect.
vt dixi in. c. p̄cedenti. Quarta lect. extra glo. posuit
Inno. s. c. pxi. vbi dicit q̄ illi mediatores nō erāt ar-
bitri sed iudices delegati dati a legato pro hoc fm̄ eū
quia papa cōfirmatū hic hoc factum istorum mediato-
rum. nam si fuissent arbitri. papa non confirmasset ipse

rum sententiam quia sententia arbitrorum nō p̄firmat
quia non habet executionem paratam sed ei statim me-
tu pene. vt in. l. i. c. de eden. et in. l. ij. c. eo. Nec ob-
scdm̄ eū si dicatur q̄ hic interuenit pena quia declarat
istos fuisse arbitros et non iudices. dicit em̄ ipse q̄ hec
consideratiō non p̄cedit quando fuit compromissum
in iudicem ordinariū vel delegatum quia propter cō-
promissum non desinit esse iudex delegatus vel ordi-
nariū. vt in. c. nisi. de p̄ben. et in. c. ex parte. s. e. vñ
licet legatus fuisset arbiter hic nihilominus remansit or-
dinariū et tanquam ordinariū potuit dare istos de-
legatos hec lect. non placet hic hosti. primo quia scdm̄
ipsam h̄c decre. non faceret ad titulum. Item quia tex.
hic in secunda parte non appellat ipsos iudices sed ap-
pellat ipsos mediatores. Item dicitur q̄ tulerunt sen-
tentiam et q̄ fecerint ordinatiōnem quandam que ver-
ba innunt q̄ illi erant arbitri vel arbitratores.

Quinta lect. q̄ laudum istorum non tenebat de iure
per. c. s. p̄xi. ideo fuit opus q̄ papa confirmaret.
valuit ergo arbitrium virtute confirmatiōnis papalis et
non ex validitate compromissi. sed iste intellectus non
est bonus quia non apparet hic q̄ papa ex plenitudine
potestatis voluerit dari robur huic laudo. Sextam
lect. ponit hosti. q̄ ordinario potest dari potestas eligē-
di terciū arbitrum. nam legatus habet ordinariam
vt. s. dixi. sed arbitris vel delegatis non potest hec po-
testas dari et ita loquitur. c. precedens Diuersitatis ra-
tio est scdm̄ eum quia ordinariū habet a iure hanc po-
testatem sed delegatus non. Item potestas ordinaria
est fauorabilis non sic potestas delegata. vel compro-
missaria. tu vide circa hanc lect. quod dixi in. c. p̄ce-
denti. mihi p̄ceteris placet secunda lect. et expedias ma-
teriam huius. c. prout plēnius dixi in. c. p̄cedenti.

Compromissum Breue est et

per alia ver-
ba potest summari. Compromissus ante sen-
tentiam litem finitur morte alterius compromittenti-
um vnde non transit in heredes compromittentium ni-
si de eis sit tantum in compromisso. hoc dicit compre-
hendendo mentem. e. Nota primo vnum casum
in quo obligatio contracta cum defuncto non transit
in heredem regulariter antez contra. nam omnis obli-
gatio transit in heredem licet de herede non fuerit fa-
cta mentio in contractu. vt in. l. veteribus. c. de cōtra-
et committ. s̄. Fallit tamen in quibusdam casibus de
quibus dicendum est legitur et nota in. l. qui futurum.
§. i. et in. l. iuris gentium. §. pactorum. ff. de pac. et in
ter ceteros casus excipitur vnus casus satis generalis
sc̄z. quando pactum factum cum defuncto coheret per-
sone defuncti ita q̄ ex natura ipsi act? nō p̄t obligatō

concernere heredem de quo plene p bar. in. l. eodem. ff. de verbo. oblig. et in. l. si decesserit. ff. qui satis co. et in. l. postulante. ff. ad trebal. et per hoc deciditur questio. pone q aliquis obligavit se in contractu vt posset capi psonaliter p observantia tractus posito q tale pactum valeat queritur nunqd b transeat in heredem vt heres possit capi determinat bar. p pdicta in. d. l. si decesserit. q no. secus tñ ipse sentit in statuto. vt si caneratur statuto q debitor possit capi psonaliter tñ em tenet q eius heres poterit capi qz potest pelli ad observantiam tractus sicut defunctus et b posuit in. d. l. postulante. et de materia dicendū plenius. vt no. in locis palle. Secdo no q pmissum transit in heredem si hoc dictum fuerit in cōpromisso et dicit hosti. q natura cōpromissi tenet vñ dñm inter naturam societatis et iudicij. nam societas nunqz transit in heredem etiam si fuit dictū q transiret licet heres teneat ad reddendam rationem et ad alia accessoria ad societatem. vt in. l. nemo p̄. et in. l. cum duobus. in. s. idē rñdit. ff. p soci. et ibi no. vera ratio huius dicti et vide quod dixi post glo. in. c. inter dilectos. in. si. de si. instru. Iudicium aut transit in heredem licet non sit dictum q trāsiret vt patet in. c. p̄ntata. j. de testi. et in. l. oratō. ff. de fer. et in. l. vnica. L. ne ex delict. defun. cōpromissum vero non transit in heredem nisi sit dictum et pro hoc. quia cōpromissum est stricti iuris vt dicitur in gl. Et credo q potest assignari alia ratio magis specialis qz in ra non assignant in hoc rōnem nam iste tex. et in. l. diē p̄fate. s. i. et in. l. si interpell. ff. e. ti. simpliciter dicit q pmissum non transit in heredem s̄ non assignat aliquam rōnem vnde puto q ista potuit esse rō. nā arbitri cōtereligunt amici vna p̄mittentes recesserūt a iudice ordinario propter p̄sidentia sp̄alem quā habebant in arbitrio in quos p̄miserunt que rō no veniat sibi locum in heredem. nam heres qñqz non est ita amicus vel notus arbitro sicut erat defunctus. vñ casus arbitri fuerant assumpti sub sp̄e amicicie et p̄sidentie psonalis non debet cōpromissum transire ad heredem qz ista confidentia est quid psonale inherens persone defuncti merito non dz transire in heredem p̄ predicta ar. opti. in. l. non distinguemus. s. q̄situm. ff. eo. vbi dz q arbitri non possunt alijs vices suas delegare. nisi partes cōcesserint qz ptes habuerunt cōfidentiam de eis et non de alijs. et si diceremus cōtrarium sequeretur q quis posset habere qñqz arbitrium sibi suspensū. cuius suspitōnem forte pbare non posset vt in. d. s. questum. Item si a psona arbitri non receditur ista q cōpromissum est omnino personale quo ad arbitros. vt in. l. si quis arbitratus. ff. de v. oblig. et in. d. s. questum et in. c. vno delegatorum. s. de offi. dele. ita debet esse cōpromissum personale quo ad ipos cōpromittentes

vide aliud bonum simile in executoribus testamētōrū nam illud officium vni iniunctum nō transit in suū heredem qz hoc officium solet iniungi p̄tex. amicicie et confidentie maxime id quod non ita de facili cōtingit in psonam heredem s̄ vt dixit glo. et bñ in. c. si. de testa. li. vi. s̄ iudicium transit in heredem. quia iudex ordinarius aditur ex necessitate et p̄sumitur qz incedat p̄ sentia iusticie. quo ad omnes vnde non aditur p̄tex. amicicie merito cōpromissum differet hoc casu a iudicio vnde qz arbitria sunt redacta ad instar iudiciorū vt in. l. i. ff. d. arbitri. istud est verum regulariter. s̄ fallit et potest inter ea notari diuersitas s̄ multas differentias inter arbitriū et iudicium dixi post glo. in. c. cum dilectus. s. eo.

In glo. ibi p mortem alterius compromittentium intellige hoc et tex. de compromisso anteq̄ sit lata sententia vel laudum nam si sententia vel laudum esset latum ante mortem licet non sit mandatum executioni nihilominus transit in heredem. vt in. l. diem p̄fate. s. i. ff. eo. dixi in. c. ex pte. s. eo. nam ex quo fuit lata sententia ante mortem cessat ratio quam p̄misi quare cōpromissum non transit in heredem. sed si sententia nō dicitur lata vel laudum vel arbitrium tunc expirat per mortem alterius compromittentium etiam si an mortem fuisset in causa conclusum et dies est et p̄fixus ad sententiam ferendam vt sing. probatur. s. c. c. ex parte vbi dixi. Sed circa hoc quero nunquid expirat acta gesta coram arbitro p mortem partis sicut expirat compromissum. p̄ e. et Abb. dicunt hic qz nō per c. p̄sentata. j. de testi. et. l. pe. L. de arbi. vnde expirat compromissum. s. vt in eo non p̄cedatur contra heredes per arbitros. sed acta gesta coram arbitris non expirant sed faciunt fidem coram iudice et idem tenz spe. eo. s. differ. post principiu. et hoc tenent non soluz quando expirat compromissum per mortem. s̄ etiam qualitercunqz compromissum finiatur. semper enim acta cause non dico lites p̄fenerant in sua validitate ita qz faciunt fidem coram iudice vt probatur in dicta. l. penult. et ibi hoc firmant docto. maxime bal. et acta cause dicuntur attestatōnes testium confessiones partium. et similia. que habent instruere causam. et respectu attestatōnum distinguitur. prout habetur in dicto. c. p̄sentata. et in. l. si. L. de testi. acta litis dicuntur que non concernunt instructionem cause sed ordinant iudicium vt citatio litis contestatio satisfactio. et similia. ista enim p̄funt expirante compromisso sicut quando perit instantia iudicij. de quo vide quod plene dixi post Innoc. in. ca. causam que. de testi. Item dicas qz licet pereat compromissum tamē effectus iam productus de preterito nōn extinguitur vnde si fuerit coram arbitris interrupta p̄scriptio p contestatōnem litis vel alio mō legitio nō expirat ille effectus licet extinguat

compromissam. Alterius quero an dispositio huius .c. habeat locum in arbitratore et amicabile compositore ut sic expiret tale compromissum, per mortem alterius compromittentium. Spec. format hanc questionem eo. ti. in. §. finitur. v. quid si arbitratore. et ibi concludit quod non quia si compromittitur ut in arbitratore istud non est verum compromissum sed est quedam transactio sine compositio. ut non. in. c. qntauallis. de iur. iur. et in au. s. ve ro c. tingerit. L. de iudic. Compositio autem siue pactum transit in heredem. ut in. l. si pactum. ff. de pba. et cum h. dicta spe. ad quod etiam se remisit. Jo. an. transit h. do. an. Sed adverte quia non puto hoc dictum velle per rationem quam s. dixi unde puto quod fortius debet hoc casu expirare compromissum quam quando fuit compromissum tanquam in arbitros quia arbitratore dignantur magis preter amicitie et prudentie quam arbitri et habent maiorem potestatem arbitratore quam arbitri quia arbitratore possunt dare de iure vniuersi partis alteri moderate tamen pro bono concordie. ut non. in. c. nisi. de pben. et non. i. l. si de meis. §. recepisse. ff. de arbit. ergo debet expirare illud compromissum sicut in alio casu. Preterea mirandum est de dicto spe. nam istud. c. solum fecit mentionem de compromisso nec iure pbatur quod non appelletur compromissum istud quod fit tanquam in arbitratore. Preterea et tercio arbitratore dicantur arbitri. unde non differunt nisi in casibus iure expressis. ut. l. si societate. in. §. arbitrorum. et quod ibi non. ff. de socio. Nec ob. motum spe. quod istud sit quedam transactio. quia fateor si effectus fuisset leticus ante mortem alterius. ff. de quo ante decisionem seu pronuntiationem altera pars compromittentium necessit non potest dici quod transactio sit perfecta. Item quero ponit quod in compromisso fuit facta mentio de herede nunc quid transeat in vnam heredem tamen vel in heredis heredem et sic in infinitum spe. in. d. §. post pn. concludit quod transit in omnes heredes in infinitum. quia appellatio ne heredis veniunt omnes nam heredis heres testatoris est heres ideo regulariter appellatio ne heredis veniunt omnes in infinitum. ut. l. in annalibus. L. de delega. et in. l. si. L. de her. insti. non ob. l. antiqitas. L. de usu fruct. vbi solum venit vnus heres. quia illud est speciale quod vnus et suo heredi relinquit usufructus alicuius rei alteri vero relinquit proprietatem nam tunc ne frustra proprietatem sit sine usufructu restringitur ibi nomen heredis. Ultimam quero de quotidiana questione nunquid post mortem prelati compromittentes super iuribus ecclesie expiret compromissum. spe. in. d. §. si finitur. v. quid si prelati. format questionem. et videtur aliquantulum vacillare. nam quod expiret facit quia sicut expirat per aliam partem ita debet expirare per partem prelati ut equalitas seruetur inter utramque partem ar. l. si interpellatur. hic alle. in glo. Item prelati non potuit compromittere impetunus preiudicium

ecclesie sue. ut in. c. puenit. 7. Cur. tpe. s. eo. tandem videtur sequi spe. quod si est compromissum factum pro utilitate ecclesie successor habebit illud ratum alias non ar. in. c. ij. de pca. et Collec. sensu hic singuli partem affirmatam quod expirat compromissum per mortem prelati. sed hoc dictum non tenerem sic indistincte quia compromissum fit nemine ecclesie et ecclesia non moritur ut in. c. libertati p. q. ij. et i. c. si gratiose. de sep. li. vi. Unde distinguere sic quod aut compromissum fuit factum interueniente solennitate debita vel fuit factum simpliciter super his super quibus prelati solus habebat potestatem compromittendi et tunc non expirat per mortem prelati. quia prelati est nudus minister et ecclesia debet compromissum ministerio prelati fatendam tamen est quod si ecclesia fuit lesa potest petere restitutionem in integrum. ut in. c. de inte. resti. sed si prelati compromissum super iuribus que non potest in perpetuum obligare vel obligauit ecclesiam citra solennitatem debitam tunc fateor quod sicut transactio non haberet effectum post mortem prelati. ut in. c. veniens. et quod ibi non. de transact. ita et compromissum debet expirare per mortem prelati. Ultimo si vis videre multos alios casus in quibus expirat compromissum vide in spe. in. d. §. si finitur. Et an inter compromittentes possit esse aliqua diuersitas in obligatione ut magis obligatur vna pars ad obseruantiam compromissi quam altera vide spe. eo. ti. §. si finitur. hoc quod preter mittendum non est cum tribus sequentibus.

Explicit lectu. famosissimi vniuersi iuris doctoris domini Abbatis siculi archiepi. Spanormitani super primu decretalium librum. que per optime emendata impressionem Basilee adepta est. Anno natiuitatis christi. M. D. LXXI. Adalung. Scors.

117